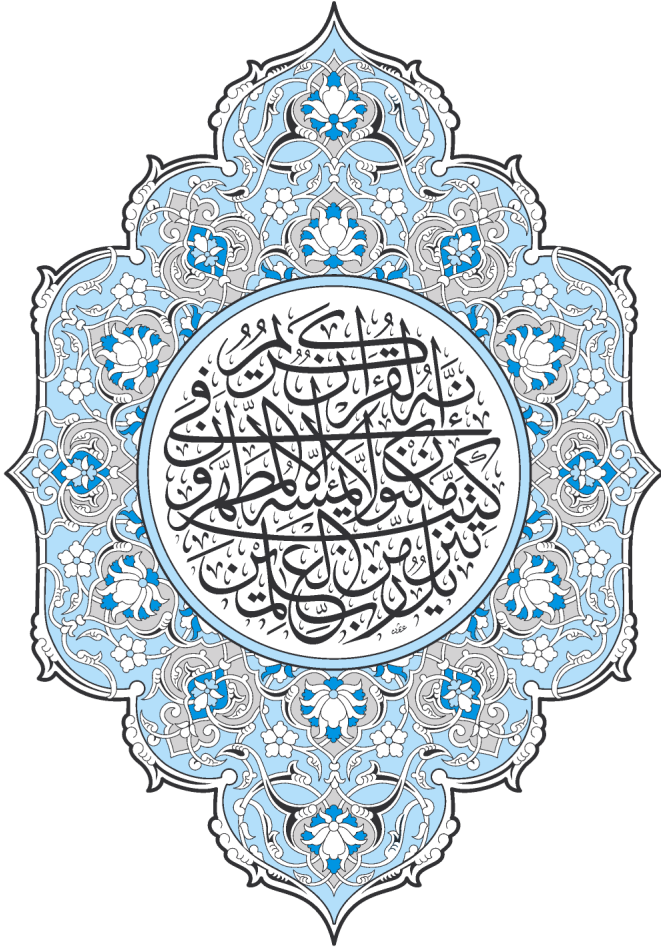

إِنَّا نَحْنُ قُرْآنُكَ الْكَرِيمُ وَاللَّهُ حَافِظُكَ الْوَدِيدُ

(خادم الحرمين الشريفين) شاه سه لمان كورئى عه بدول عه زيز نال سعود
مهلكى شاهنشينا عه رهستانا سعودى شهر هفمه ند بوو ب فهر مانا چاپكرنا قور نانا پيرز د گهل وهر گيرانا امانيت وئى

تَرْقَى بِالْأَرْبَابِ هَذِهِ الرَّحْمَةُ لِعَاقِبِ الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ الْمَلِكِ سَلْمَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ السُّعُودِيِّ
مَلِكِ الْمَمْلُوكَةِ الْعَرَبِيَّةِ بِالسُّعُودِيَّةِ

وَقَفَّ لِلَّهِ تَعَالَى مِنْ خَادِمِ الْحَرَمَيْنِ الشَّرِيفَيْنِ
الْمَلِكِ نَيْسَانَ بْنِ عَبْدِ الْعَزِيزِ آلِ سَعُودٍ
وَلَا يَجُوزُ بَيْعُهُ
يُورَعُ مَجَانًّا

تَرْجُمَةُ مَعَانِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ
عَنْهُ
إِلَى اللُّغَةِ الْكُرْدِيَّةِ
(اللَّهُجَّةُ الْكُرْمَانِجِيَّةُ)

إعداد:
الدكتور إسماعيل علي طه

مَجْمَعُ الْمَلِكِ فَهْدِ الطَّبَاعَةِ الْمَصْتَفَى الشَّرِيفِ
بِالْمَدِينَةِ الْمُنَوَّرَةِ

ئەف قورئانا پىرۆز وەققە ژ (خادم الحرمين الشريفين)

شاه سەلمان كورئى عەبدول عەزىز ئال سعوود

نايىت بىتە فرۆتن

هەر وە دەھىتە بە لافكرن

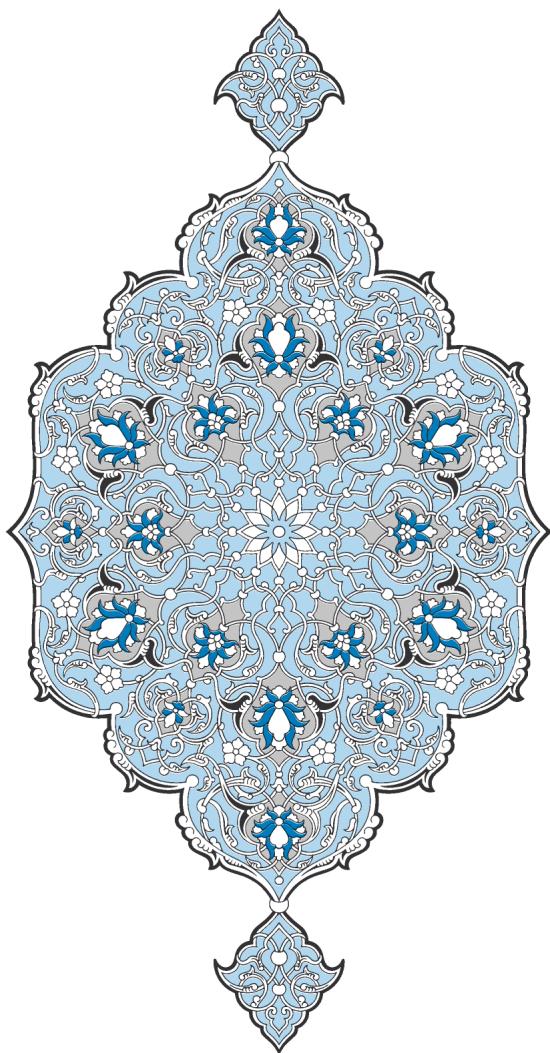
قورئانا پىرۆز د گەل راقە كرنا وى ب زمانى كوردى

تامادە كرن دوكتۆر:

ئىسماعىل عە لى تاها

كۆمەلگەھا مەلك فەھەد يا چاپكرنا قورئانا پىرۆز

ل مەدېنە يا مونە و وەر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمة

بقلم معالي الشيخ الدكتور

عبد اللطيف بن عبد العزيز بن عبد الرحمن آل الشيخ

وزير الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المشرف العام على المجمع

الحمد لله رب العالمين، القائل في كتابه الكريم:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾.

والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ،

القائل: «خيركم من تعلم القرآن وعلمه».

أما بعد:

فإنفاذاً لتوجيهات خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود - حفظه الله - بالعناية بكتاب الله، والعمل على تيسير نشره، وتوزيعه بين المسلمين في مشارق الأرض ومغاربها، وتفسيره، وترجمة معانيه إلى مختلف لغات العالم.

وإيماناً من وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد بالمملكة العربية السعودية، بأهمية ترجمة معاني القرآن الكريم، إلى جميع لغات العالم المهمة؛ تسهيلاً لفهمه على المسلمين الناطقين بغير العربية، وتحقيقاً للبلاغ، المأمور به في قوله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «بَلِّغُوا عَنِّي ولو آية».

وخدمةً لإخواننا الناطقين باللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، يطيب
لمجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف بالمدينة المنورة، أن يقدم للقارئ
الكريم هذه الترجمة إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية)، التي قام بها
الدكتور إسماعيل علي طه؛ وراجعها من قبل المجمع الدكتور مصطفى مسلم
محمد، وعمار محمد طاهر محمد.

ونحمد الله سبحانه وتعالى أن وفق لإنجاز هذا العمل العظيم، الذي
نرجو أن يكون خالصاً لوجهه الكريم، وأن ينفع به الناس.

إننا لنذكر أن ترجمة معاني القرآن الكريم -مهما بلغت دقتها- ستكون
قاصرة عن أداء المعاني العظيمة التي يدل عليها النص القرآني المعجز، وأن
المعاني التي تؤديها الترجمة إنما هي حصيلة ما بلغه علم المترجم في فهم كتاب
الله الكريم، وأنه يعتريها ما يعتري عمل البشر كله من خطأ ونقص.

ومن ثم نرجو من كل قارئ لهذه الترجمة أن يوافي مجمع الملك فهد
لطباعة المصحف الشريف بالمدينة النبوية، بما قد يجده فيها من خطأ أو نقص
أو زيادة؛ للإفادة من الاستدراكات في الطباعات القادمة إن شاء الله.

والله الموفق، وهو الهادي إلى سواء السبيل، اللهم تقبل منّا إنك أنت
السميع العليم.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگوئن

ب پینووسی ریژدار شیخ دوکتور

عبدالولہ تیف کوری عہدول عہزیز کوری عہدولرحمان ٹال شیخ

وہزیری کاروباریت ئیسلامی و بانگھلدیری

و راستہ پیکرنی سہرپہرشتی گشتی یی کوری

سو پاس ہہمی بو خودایی گشت جیہانان، ئہوی دپہرتوکا خو
یا پیروزدا گۆتی:

﴿... قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ﴾

و سلاٹ و سہلہوات ل سہر پلہ بلندترین پیغہمبہر و ہنارتی،
پیغہمبہری مہ موحمہد، ئہوی گۆتی:

«خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ».

ئانکو:

باشترینی ہہوہ ئہوی فیری قورئانی بووی و خہلک فی کرییی.

ل دویش ریئماییت خزمہتکاری ہہردو حہرمیت پلہ بلند،
شاہ سہلمان کوری عہدول عہزیز ٹال سعوود، خودی پاریزیت،
بو چاقدیرییا پہرتوکا خودی و کارکرن ل سہر ب ساناهی خستنا
وہشاندا وی، و بہ لافکرنا وی ل سہر موسلمانان، ل پوژہہلات و
پوژٹاقاییت ئہردی، و پرافہکرنا وی، و وەرگیرانارامانیت وی بو
جودا جودا زمانیت جیہانی.

ژ باوهرییا و هزاره تا کاروباریت ئیسلامی و بانگ هولدیری و راسته پیکرنی ل شاهنشینا عه ره بی یا سعوودی ب گرنگییا وهرگیرانا رمانیت قورئانا پیرۆز بۆ هه می زمانیت جیهانی ییت گرنگ ژ بۆ ب ساناهی خستنا تیگه هشتنا وئ بۆ وان موسلمانیت ب غهیری زمانی عه ره بی دناخفن، و ژ بۆ ب جهئینانا فه رمانا مه پی هاتییه کرن د گۆتنا پیغه مبه ریدا (سلاقیت خودی ل سه ربن): «بَلَّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً». ئانکو: ژ من بگه هینن خو هه که ئایه ته ک بیت.

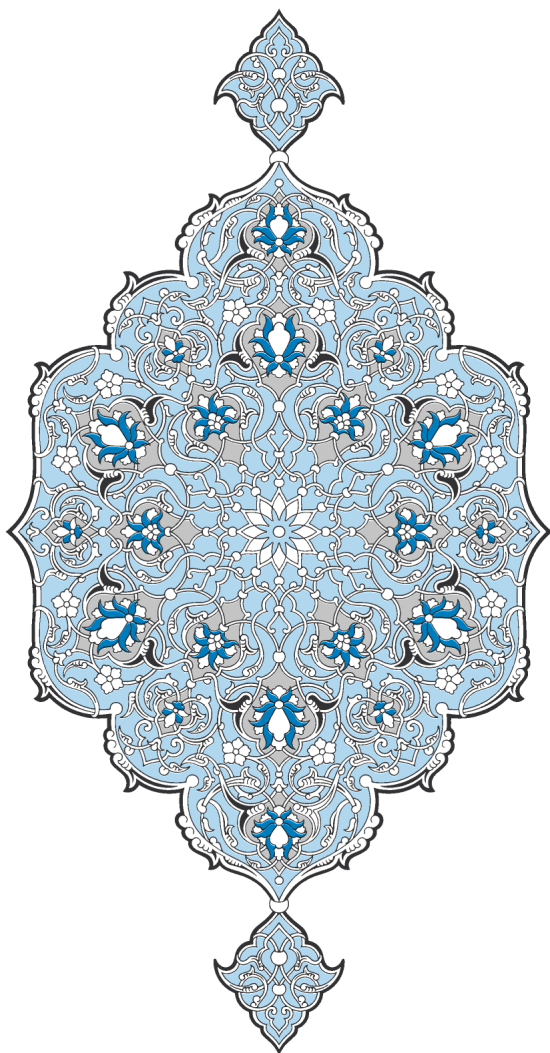
وهک خزمهت بۆ براییت مه ییت ب زمانی کوردی (شیوازی کرمانجی) دناخفن کۆری شاه فه هه دیی چاپکرنا (مصحف) سا پیرۆز ل مه دینه یا مونه و وهر پی خوشه فی وهرگیرانا بۆ زمانی کوردی (شیوازی کرمانجی) پیشکیش بکهت، ئه و دوکتۆر ئیسماعیل عه لی تاها؛ سگیزی پی رابوو بی، و دوکتۆر مسته فامسلم محمه ده، و عه مار محمه ده تاهر محمه ده، لی زفرین ل سه ر کری.

سوپاسییا خودی مه زن دکه یین هاریکاری بۆ ب جهئینانا فی کاری مه زن کری، هیفیدارین هه می دریکا خودیدا بیت، و خه لک مفایسی ژئ ببینیت.

ئهم دزانین وهرگیرانا رمانیت قورئانا مه زن - هندی یا هویر و بنه جه بیت - ناگه هیه و ان رمانیت مه زن ئه ویت دنافا ده فی قورئانیدا، و ئه و رمانیت وهرگیران ئه دا دکهت ئه نجامی وئ چه ندیه یا زانستی وهرگیرانی گه هشتییی د تیگه هشتنا په رتۆکا خودی یا پیرۆزدا، و هند دی ژئ گرت هندی ژ کاری مرۆقان هه میا گرتی ژ خه له تی و کیاسییان.

و پاشى داخوازى ژ هەر خوانده فانه كى قى وەر گىرانى دكهين..
هەر خهله تى و كىم و كاسى و زىده ييه كا تىدا بينيت كورنى شاه
فهه دىي چاپكرنا (مصحف) ا پىرۆزل مه دینه يا مونه ووهر پى
ئاگه هدار بكهت دا ب ئانه هيا خودى د چاپكرن و وه شائيت بيندا
بينه چاره سه ركرن و مفايى ژى بينيت.

هەر خود ييه هاريكار، و ئه وه رينيشاندهر بو رپكا راست،
خود يو تو ژ مه قه بويل بكه، ب راستى هەر تويى گوهدار وزانا.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگوئنا وەر گیرانیت رامانیت قورئانا پیروز ریخوشکرن

قورئانا پیروز ئاخفتنا خودایى مهزنه یاب پیت و رامانیت ویشه بۆ پیغه مبهرى خو موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سهربن) هنارتی وهك دلؤفانى بۆ هه می جیهانا، مزگینئین و ئاگه هدارکهر و بانگهلدیر د ریکه خودیدا ب دهستویرا وی، و چرایه کی پۆنکهر و گه شه، ئەفه ژى دانه نیاسینه کا کورته بۆ قورئانا پیروز و په یاما وی.

دانه نیاسینه کا گشتی ب قورئانا پیروز

ئیک: دانه نیاسینا قورئانا پیروز، و دیارکرنا ناف و سالۆخه تیت وی:

قورئانا پیروز ئەو ئاخفتنا خودایى مهزنه ئەوا ب ریکه وه حیى بۆ پیغه مبهرى خو موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سهربن) ب په یف و رامانیت ویشه هنارتی. ئەوا د (مصحف) یدا هاتییه نفیسین، و دهست بۆ دهستی هاتییه فه گوهاستن، و خواندنا وی په رسته.

و خودایى - مهزن و سه ردهست - ئەوه نافى وی وه حیا بۆ پیغه مبهرى خو موحه مەدی (سلاقیت خودی ل سهربن) هنارتی کرییه قورئان، خودایى مهزن گۆت: ﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا﴾ [الإنسان: ۲۳]، چونکی هیژای هندیییه بیته خواندن و خو ژى دویر نه ئیخن.

ههروهسا خودایى مهزن نافى وی کره (الکتاب)، خودایى مهزن گۆت: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ﴾ [الزمر: ۲]، چونکی هیژای هندیییه بیته نفیسین و پشت گوه نه ئیخن.

و خودایى مهزن قورئانا پىروژ یا سالوخ دایى کو: راستى و پویچیى و حلالی و حرامى ژیک فایر دکهت، و بیرئینانه، و راسته ریبیه، و پۆناهییه، و ساخى و سلامه تیه، و حه کیمه، و شیره ته، و چه ندىن سالوخه تیت دى ییت مه زنا تیا قورئانا پىروژ و ته مامیا به یاما وى ديار دکهن.

و په یشا (مصحف) ژ وان بهر په را هاتیه و هر گرتن ییت قورئانا پىروژ ل سهر هاتیه نفیسین، ئەف نافکر نه سه حابیان دانایه سهر بۆ ديار کرنا وى په رتوکى ئەوا قورئانا پىروژ ل سهر بهر په ریت وى هاتیه نفیسین.

و قورئانا پىروژ وه حیه ژ دهف خودایى مهزن، جبریلی - سلاف ل سهر بن - ئینایه خواری سهر دلّی موحه مه د پیغه مبهرى (سلاقیّت خودی ل سهر بن)، خودایى مهزن گۆت: ﴿وَأَنَّهُ لَتَتَزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ * نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ * عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ * بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ﴾ [الشعراء: ۱۹۲-۱۹۵].

و موحه مه د پیغه مبهرى (سلاقیّت خودی ل سهر بن) د قى چه ندیدا نه یى جودایه ژ پیغه مبهرى دى، جبریلی - سلاف ل سهر بن - وه حى ژ دهف خودایى مهزن بۆ هه مى برایت وى ییت پیغه مبهرى (سلاف ل سهر وان بن) ئینایه خواری، و خودایى مهزن - یى پاك و پاقر - بۆ قى ئیانه تى مهزن وى هه لدبژیریت یى وى بقیت، خودایى مهزن گۆت: ﴿اللَّهُ يَصْطَفِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ﴾ [الحج: ۷۵]، و ئەو چیت دزانیت کى ب کیر وى چه ندی دتیت و کى ب کیر ناییت، چونکی چیکرى چیکرییت وینه، خودایى پاك و پاقر گۆت: ﴿وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ﴾ [القصص: ۶۸].

دوو: هاتنه خوارا قورئانا پىروژ:

رۆژا دوشه نبی ریکه فتى هه فدهى ره مه زانى ساللا (۶۱۰ ز) ل شکه فتا حه رایى - ل ئیک ژ چیا ییت مه که ها پىروژ - هاتنه خوارا

وہی بۆ پیغہمبہری خودی (سلاقیت خودی ل سہربن) ب شان
 ئایہ تا دست پی کر: ﴿أَفَرَأَى بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ
 مِنْ عَلَقٍ * أَفَرَأَى وِرْبُكَ الْأَكْرَمُ * الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ * عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ
 يَعْلَمُ﴾ [العلق: ۱-۵]، و ئەفە ئیکەمین ئایەت بوون ژ قورئانا پیرۆز بۆ
 پیغہمبہری خودی (سلاقیت خودی ل سہربن) هاتین خواری.

پیغہمبەر (سلاقیت خودی ل سہربن) زقپی مالا خو و پرپ
 رپا دل و ییہ یی دلہرزیت ژ ترسیانال سہر خو، و سہرہاتییا خو بۆ
 ہہ قزینا خو دہیکا خودان باوہران خہدیجا کچا خوہیلدی (خودی
 ژئی رازی بیت) گۆت، و گۆتی: «ئەز ژ خو ترسیام»، خہدیجایی گۆتی:
 (نہخیر، مزگینی بۆ تہ بیت، ب خودی.. خودی چو جار تہ
 شہرمزار ناکەت، تو سہرا کەس و کاریت خو ددە، و راستگویی د
 ئاخفتنیدا، و تویی خہمخوری، و ریزی ل میثانی دگری، و کار دکہی
 بۆب جہئینانا حەقیی)، و خہدیجایی ئەو دگەل خو بر و چۆنہ
 دەف (وہرەقہ کوری نہوفەل)، ئەو مروّفەکی شارەزا و تیگہہشتی
 بوو، ئینا خہدیجایی گۆتی: (پسام گوہی خو بدہ برازیی خو دا
 بہحسی خو بۆ تہ بکەت)، ئەو تشتی پیغہمبہری (سلاقیت خودی
 ل سہربن) دیتی، بۆ گۆت، وەرەقہی گۆتی: (ئەفە ئەو ملیاکەتہ^(۱)
 یی خودی بۆ مووسا پیغہمبەر ئیناییہ خو، خوژی ئەز مابامہ
 ساخ و شیابام، دەمی ملەتی تہ تہ دەر دئێخن بشتەقانییا تہ بکەم)،
 پیغہمبہری (سلاقیت خودی ل سہربن) گۆتی: «مادی ئەو من
 دەر دئێخن»؟ گۆتی: (بەلی.. ہەر زەلامەکی ب وی تشتی ہاتی یی
 تو پی ہاتی، دژمناتییا وی یا ہاتیہ کرن، ئەگەر ئەز گہہشتمہ وی

۱- مەرہم پی جبریلہ (سلاقی ل سہربن)، ئەو ملیاکەتہ یی ہنارتنا و ہعی بۆ
 پیغہمبہران پی ہاتیہ سپارتن.

رۆژی.. دى پشته فانييا ته كه م و ته سه ر ئيخم)، پاشى گه لك ب سه ر
فى چاڤيڭكه فتنى نه چۆ و هره قه مر.

و قورئانا پيرۆز هه مى پيڭفه ب ئيك جارى بۆ پيغه مبه رى
خودى (سلاڤيت خودى ل سه ر بن) نه هاته خوارى هه روه كى
كتيبيت پيغه مبه ريت به رى (سلاڤ ل سه ر وان بن) هاتين، قورئان
پيچ پيچه ديست و سى سالاندا هاته خوار، فيجا يان دا سۆره ته ك
ب ته مامى ئيته خوار، يان هنده ك ئايه ت ژ سۆره ته كى.

و حيكمه ت ژ پيچ پيچه هاته خوارا قورئانى و نه پيڭفه⁽¹⁾
موكومرنا دى موحه مد پيغه مبه ريه (سلاڤيت خودى ل سه ر بن)
و به يز كرنا ويه و بشته فانييا ويه ب نويبو نا هاتا جبريل (سلاڤ ل سه ر
بن) ب وه حيسى، دا به يز تر و موكومتر و خورا گتر بيت ل به رامبه ر
سه رره قيا هه فيشكچيڭكه را و به رهنگارىيا وان بۆ وى ل ده مى ده ستيڭكا
هنارتناي، خودايى پاك و پاقر گوت: ﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً وَاحِدَةً كَذَلِكَ لِيُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ
تَرْتِيلاً ﴾ [الفرقان: ٣٢].

هه روه سا هاتنا قورئانا پيرۆز پيچ پيچه و نه پيڭفه حيكمه ته كا
دى يا په روه رده يى يا مه زن تيدا يه ئه و ژى ئه وه دا خودان باوه ر
هيدى هيدى و پله پله زانينى و هه ر بگرن و كار ب ئه حكاميت ئاينى
بكه ن، دا ب سانا هيتر بيت بۆ فيز بوون و تيڭه هشتنى و ده ركه فتنى ژ
تاريا تيبيت نه زانين و گاورى و هه فيشكچيڭكرنى يا هينگى ئه و تيدا
بۆرۆنا هيا باوه رى و تاكپه رستى و زانينى.

سى: نڤيسينا قورئانا پيرۆز:

ژ گرن گترين رپيڭيت پاراستنا ده قا نڤيسينا وانه، و ئه و ئاخفتنا
نه ئيه نڤيسين يا به رهنگاره بۆ ژ بير كرنى، و ماده م قورئانا پيرۆز

١- به رى خو بده: ته فسيرا (الطبري) ١٠/١٩، و (المشرد الوجيز لأبي شامة المقدسي ص: ٢٨).

هاتییه هنارتین وهك راسته ریی بو هه می جیهانا، هه تا قیامت
رادیت، دھیبا بیته نقیسین.

پهغه مبهری (سلاقیت خودی ل سهر بن) گرنگی و پویته کی
باش دایه نقیسینا وی، پهغه مبهری (سلاقیت خودی ل سهر بن)
فهрман ل هندهك سه حاییت خو کرئه قیت نقیسینی دزانن ئه و
قورئانا پیروز بنقیسن و ئه و کرئه نقیسه ریت و هحیی و ناقدارترینی
وان زهید کورئ (ثابت) ئه نساری بوو (خودی ژئی رازی بیت) (۱).

ههر ده می و هحی بو پهغه مبهری خودی (سلاقیت خودی ل
سهر بن) هاتبا دا ژ بهر کهت پاشی ئه و تشتی بو هاتی دا بو ئیکی
ژ نقیسه ریت و هحیی بیژیت دا بنقیسیت، و دگوت: «قان ئایه تا دانه
د وی سوره تیدا ئه و ئه قه و ئه قه تیدا هاتین» (۲)، دا نا قی سوره تی
بو بیژیت، و دا فهرمانی ل وان کهت ئایه تا تیدا بنقیسن، پاشی دا
فهرمانی ل سه حاییان کهت خو فیری وی تشتی بکه ن یی ژ قورئانا
پیروز هاتی و ژ بهر بکه ن، قیجا قورئانا پیروز هه می ل سهر ده می
وی (سلاقیت خودی ل سهر بن) دهاته نقیسین د (الرقاع) (۳) دا.

و جبریلی (سلاقی ل سهر بن) سالی جاره کی د گه ل پهغه مبهری
(سلاقیت خودی ل سهر بن) لیژفرین ل قورئانا پیروز دکر، و
سالا پهغه مبهر (سلاقیت خودی ل سهر بن) تیدا مری دو جارا
لیژفرین د گه ل کر ب ریزه ندکرنا ئایه ت و سوره تیت وی ههروه کی
د وی (مصحف) انوکه دا هه ی ئه قه د ناف ده ستیت موسلماناندا

۱- تفسیر الطبری ۲۸/۱.

۲- سنن أبي داود رقم الحديث: ۷۸۹، وسنن الترمذي رقم الحديث: ۳۰۸۶، وأخرجه
الحاكم في المستدرک (رقم الحديث: ۳۳۲۵)، وقال: (هذا حديث صحيح على شرط
الشيخين ولم يخرجاه).

۳- صحيح البخاري رقم الحديث: ۴۵۹۲ و ۴۵۹۳.

وهك ب جهئنان بو گوتنا خودايى پاك و مهزن: ﴿ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ
وَقُرْآنَهُ ﴾ * فَإِذَا قَرَأْتَهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿ [القيامة: ١٧-١٨]، و ﴿ سَنُقْرِئُكَ فَلَا
تَنسَى ﴾ [الأعلى: ٦].

چار: کومکرنا قورئانا پيروژ د بهر په راندا:

پشتی مرنا پیغه مبهری (سلاقیټ خودی ل سهر بن) خه لیفه یی
راشد (أبو بکر الصدیق) (خودی ژئی رازی بیت) فه رمان ب
کومکرنا قورئانی دا د هنده ک بهر په ریټ ریکخستیدا، دا چو ژ
قورئانی نه چیت ده می ژبه رکه ریټ قورئانی دمرن یان ئه و پارچیټ
قورئان ل سهر نفیسیای (الرقاع) ژ ناف دچن، و نفیسه ری و ه حیی
زهید کورپی (ثابت) (خودی ژئی رازی بیت) ب فی ئه رکی رابوو،
و پشتی لی زفرین لی کری و پشت راست بووی ژ دانه به ری کا یال
سهر (الرقاع) نفیسیای و ئه واد سینگادا (دلاندا) ژبه ر.. ئه و بهر په ره
همی دانانه مالا (أبو بکر الصدیق) (خودی ژئی رازی بیت) هتا
چویه بهر دلوفانییا خودی، پاشتی ل مالا خه لیفه یی دووی عومه ری
کورپی (خطاب) ی (خودی ژئی رازی بیت) هاتنه پاراستن، و پشتی
مرنا وی ل مالا هه ژرینا پیغه مبهری دهیکا خودان باوهران (حفصه)
کچا عومه ری خودی ژه ر دووکا رازی بیت هاتنه پاراستن^(١).

و ده می ئیسلام به لاف بووی، موسلمان پیدقی گه له ک
(مصحف) با بوون لی بخوینن، و هنده ک سه حابیا گوته خه لیفه یی
راشد (عثمان) ی کورپی عه فانی (خودی ژئی رازی بیت) پیدقیه
ئیک (مصحف) هه بیت خه لکی بو خواندن لی سهر کوم بکه ین،
و بیته پیشه ننگ موسلمان د خواندنا خودال دویث بچن. ئینا

١- صحیح البخاری رقم الحدیث: ٤٩٨٦، وسنن الترمذی رقم الحدیث: ٣١٠٣،
ومسند الإمام أحمد رقم الحدیث: ٧٦.

(عثمان) ی فەرمان ل کۆمه کا ژ بهر که ریست قورئانا پیرۆز کر
 ئەو یست نقیسینی دزانن ب فی ئەرکی رابین، و ل پیشیا وان زهید
 کورپی (ثابت) (خودئی ژئی رازی بیست) و پشتگه رمی وان بهر پهرا
 بوون ئەو یست قورئان تیدال سهردهمی (أبو بکر الصدیق)
 (خودئی ژئی رازی بیست) هاتییه کۆمکرن، فوجا ئه و بهر پهرا همی د
 (مصحف) هه کیدا کۆمکرن، و چه ندین دانه ژئی کۆپیکرن، و ههر
 دانه یه ک هه نارتیه وه لاته کی ژ وه لاتیت ئیسلامی یست مهزن، و فەرمان
 ل موسلمانا کر چه ندین (مصحف) ل ژئی کۆپی بکه ن.

و هندی (مصحف) هه کا ئە فرۆ ل جیهانی ل بهر دهست، چ دهست
 خهت بن ئان ل چاپخانا چاپکری.. بنیاتی وان ژ وان (مصحف) ایه
 ئەو یست هاتییه کۆپیکرن و هه نارتیه بو وه لاتا، ژئی جودا نینن نه د
 دهقی واندا نه د ریز به ندییا واندا.

و هه تا نوکه ژی موسلمان پویته ی دده نه چاپکرنا (مصحف) ل
 پیرۆز و ل دو یف تشتی نوی دچن د ریک و شیواز و ته کنیکیت
 چاپکرئیدا پیخه مهت ب جهئینا بلندترین پله یست باشی و جوانی
 و ریک و پیکیی د نقیسینا دهقی قورئانیدا ب وینه یی وئی یی پی
 هاتییه نقیسین ل سهردهمی (عثمان) ئی کورپی عه فان (خودئی ژئی
 رازی بیست) یا بهر نیاس ب وینه یی (عثمان) ی.

و کورپی شاهه فه ده یی چاپکرنا (مصحف) ل پیرۆز ل مه دینا
 پیغه مبه ری ئیکه ژ سیاییت بهر چاف و به لگه یه ل سهر چافدیری و
 پویته پیکرنا باش ب قورئانا پیرۆز، و رژدییا کاربده ستال شاهنشینا
 عه ره بی یا سهوودی ل سهر په رتۆکا خودایی مهزن و پویته پیکرنا
 وان ب خزمه تکرنا وئی و ب ساناهیی خستنا ب ده ستقه ئینا (مصحف) ل
 پیرۆز ژ لایی موسلمانانقه ب باشترین و جوانترین چاپ و بهرگ و
 جوانی و پاراستن و ریک و پیکیی و بنه جهی.

پینج: ریزبہندی (مصحف) و جوزئ کرنا وی:

قورئانا پیرۆز ب سۆرہتا فاتیحی دەست پی دکەت، و ب سۆرہتا ئەلناس ب دویمای دیئت، پیکھاتییە ژ (۱۱۴) سۆرہتا، و ئەف ریزبەندییە تەوقیفییە، ئانکو ژ پیغەمبەری (سلاقیئت خودی ل سەر بن) وەرگرییە، نە ل دویمای ریزبەندییە هاتنە خوارییە، چونکی ئیکەمین سۆرەت هاتییە خواریی سۆرہتا ئەلەلەق بوو، بەل ریزبەندییە وی د (مصحف) پید (۹۶) ه، و سەحابییان ریزبەندییە تە و سۆرەتا ژ خواندنا پیغەمبەری (سلاقیئت خودی ل سەر بن) بو قورئانا پیرۆز دزانین^(۱).

ئەفرۆ قورئان یا لیکفە کرییە ل سەر سیھ جوزئا (پشکا)، و هەر جوزئەک لیکفە کرییە بو دو حزباً، و هەر حزبەک لیکفە کرییە بو چار چاریکا، و باراپتر ژ فی لیکفە کرنی ئجتیهاده ژ دەف زانایان، پیخەمەت ب ساناهی کرنا خواندنا قورئانا پیرۆز ل سەر موسلمانان.

شەش: فیربوونا قورئانا پیرۆز:

موسلمانا پویتەییەکی مەزن یی دایییە فیربوونا قورئانا پیرۆز و ژبەر کرنا دەقی وی و خواندنا وی هەر وهکی بو پیغەمبەری خودی (سلاقیئت خودی ل سەر بن) هاتییە خواریی، و خواندەفانیت سەحابییان و ژبەر کەریت وان نیشا تابعییان دایە و ئەو فیڕکرینە هەتا دەقی وی گرتی و پاراستی، و ل سەر هەر ئایەتەکی راوہستاندینە هەتا درامانیت وی گەشتین، فیجا فیژی زانین و کریاری هەمیی بووینە، پاشی تابعیییت ژبەر کەر قوتابخانە بو فیڕکرنا خواندنا وی دامەزراندینە، و پیگیری ب وی تشتی کرییە یی ژ سەحابییان فیڕ

۱- نقله الدانی فی المقنع (ص: ۸) عن الإمام مالك بن أنس.

بووین ژ ئالییت خواندنا وی و گرتنا دهقی وی و هژمارتنا پیت و په یقییت وی، و ریژبه ندییا سوړهت و نایه تیت وی، و باش خواندنا وی (ته جوید)، و بنه جهکرناب جهئینانا وی و چهوانییا خواندنا وی ب دورستی، فیجا قورئانا پیروز و هل هات بیته فی کرن و ژبه رکن و خواندن، و فیرخواز (قوتابی) ژ شیخی خو ژ ییت قورئان ژبه ر و هر گرتیه ب دهقی و ٹیکسه ر و ب زمانی عه ربه بی یی په تی زیندی و ته ر هه روه کی بو پیغه مبه ری خودی (سلاقییت خودی ل سهر بن) هاتییه خوار هه تا روژا مه یا نه فرؤ.

و قورئانا پیروز ب چه ند ریکه کا (خواندنه کا) دتیته خواندن کو چه وانیا خواندنا په یف و تیپیت قورئانی و ریپکا خواندنا وانه، نه و تابعیان ژ خوانده قانییت ژبه ر که ر ژ سه حابیان و هر گرتی، نه ویت (ئانکو سه حابیان) ژ پیغه مبه ری (سلاقییت خودی ل سهر بن) و هر گرتیه، نافداترین خواندن د سهرده می مه دا خواندنا (عاصم) ژ فه گیرانا قوتابی وی (حفص) کو ری سلیمان، و خواندنا (نافع) ژ فه گیرانا قوتابی وی (عثمان) کو ری سه عید یی به ریاس ب (وه رش)، و ژ وان فه گیرانا (الدوری) یه ژ نه بی عه مر ی به صری، و فه گیرانا قالون ژ نافع.

حفت: رافه کرنا قورئانا پیروز:

رافه کرنا قورئانی ئانکو دیار کرنا رامانیت وی^(۱)، و ئارمانجا ئاخفتنی ب جه نانییت هه تا مروف ل سهر نافه پروک و رامانا وی نه راوه ستیت، و خودای می مه زن خوانده قانی قورئانا پیروز هان دایه د رامانیت وی بگه هیت، خودای می پاک گو ت: ﴿ كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبْرَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ ۚ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴾ [ص: ۲۹]، و هزر کرن ئانکو: تیگه هشتن.

۱- به ری خو بده: البرهان للزركشي ۱/۱۳.

و پيغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەر بن) ئەو تىشى سەھابى
 ژ رامانىت قورئانا پىرۆز تى نەگەھىشتان بۆرۈن دىكرن^(۱)، بەلى
 شاره زايىيا وان دىمانى عەرەبىدا ل وى دەمى و ھاتنا قورئانا پىرۆز
 بى زمانى وان ھەل وان كر گەلەك پىدڧى پىسار كرنا رامانىت ئايەتت
 قورئانا پىرۆز نەبن، ب بۆرىنا سالا پىدڧىيا خەلكى بۆر اڧە كرنى
 زىدە بوو.

و ئەو تىشى ژ پىغەمبەرى خودى (سلاڧىت خودى ل سەر بن)
 ھاتىيە زانين و ڧە گىران و ژ سەھابىيىت وى و قوتايىيىت وان ژ تابىيان
 سەبارەت رافە كرنا قورئانا پىرۆز دىتتە ھژمارتن ھەك كاكلك (ناڧوك)
 بۆ زانستى رافە كرنى، گۆتنى رافە كرن ب وى تىشى ھاتىيە ڧە گىران
 ئەڧا دىتتە ھژمارتن گرنگىرىن رىك بۆ تىگەھىشتنا قورئانا پىرۆز،
 چونكى تىگەھىشتنا بابكى ئىكى بۆ ئايەتت قورئانا پىرۆز بۆ مە
 دىار دكەت، ب رىكا شاره زايىيا وى بابكى دىمانى عەرەبىدا، و ژيانا
 وان دگەل رويدان و سەرۈبەرا ئەو پىت ل دەمى ھاتنا قورئانا پىرۆز
 ھاتى رويداين.

(۱) جۆرىت رافە كرنى:

ئاراستەيىت زانايىت رافە كرنى بوونە گەلەك ل دويڧ گەلەكيا
 پويتە پىكرنىت وان يىت زانستى، ڧىجا ھندەك رافە كرن دەر كەڧتن
 گرنگى ددا ديار كرنا لايى زمانى يى قورئانا پىرۆز، و ھندەك
 رافە كرنا گرنگى ددا ديار كرنا حوكمىت ڧقھى، و ھندەك يىت دى
 گرنگى ددا لايىت مېژوويى يان عەقلى يان رەڧتارى و يىت ھەكى
 وان، و ب ئاڧاكرن ل سەر ڧى چەندى زانايان تەڧسىر بۆ دو پشكا
 لىكڧە كر:

۱- بەرى خۇبدە: تفسیر الطبری ۱/۳۷، و مقدمة في أصول التفسير لابن تیمیة ص: ۳۵.

يا ئىككى: تەفسىر كرن ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران، كوئەو تىشە يى ھاتىيە ڧەگواسىتن ژ پىغەمبەرى خودى (سلاڧىت خودى ل سەربن) و سەحابىيىت وى و تابىيان.

يا دووى: رافە كرن ب بۆچونى يان ئىجتىھادا ئاڧاكىرى ل سەر شەنگستەيىت زانىستى يىت دورست.

۲) باشتىن رىككىت تەفسىرى و پىگركىت وى:

رافە كرن ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران ئەو ە پىشەنگ د رافە كرننا قورئانا پىرۆزدا، چونكى ژ پىغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەربن) يان ژ سەحابىيىت وى ڧەگواسىتە، و قوتابىيىت وان ژ تابىيان، وئەو ڧى چەندى ژ ھەمىيان باشتى دزانن، بەلئ ئەگەر تىگە ھىشتا ئايەت يىت قورئانا پىرۆز پىدڧى پتر پۆنكرنى بىن كو د رافە كرنى ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپراندا نەيىت.. پىدڧىيە رافە كەر ڧان پىگركىت ل خوارى بەرچاڧ وەر بگرىت:

۱- بەرچاڧ وەر گرتنا وى تىشى ھاتىيە سەلماننن د رافە كرنىدا ب وى تىشى ھاتىيە ڧەگپران ژ ديار كرننا رامانىت ئايەتان، و خودىر ئىخستىن ژ وى تىشى ھەڧدژ د گەل.

۲- ھەڧگونجىنا رافە كرنى بۆ رامانىت گىشتى يىت قورئانا پىرۆز پى ھاتى و سوننەتا پىغەمبەرى (سلاڧىت خودى ل سەربن) پۆنكرىن، ڧى نايىت رافە كەر رافە كرنەكى بىنىت ھەڧدژ بىت د گەل وان رامانا، چونكى قورئانا پىرۆز ھندەك ھندەكى رافە دكەت و د گەل ئىك ھەڧدژ نىنە، و سوننەتا پىغەمبەرى يا ھاتى وەك پۆنكەر و رافە كەر بۆ وى تىشى ب تەڧگرى د قورئانا پىرۆزدا ھاتى.

۳- زانینا شه‌نگسته و بنه‌ماییت زمانی عه‌ره‌بی د‌رامانا په‌یشان و د‌پیکه‌تا پرسته‌یان و ئالیییت کارئینانیدا، و قورئانا پیرۆز ب زمانی عه‌ره‌بی هاتییه‌ خوار، و د‌قییت ل به‌ر رۆناهییا شه‌نگسته و بنه‌ماییت وی تی بگه‌هن.

۴- زفراندنا ئایه‌تییت مه‌خسه‌د فه‌شارتی بو‌ ئایه‌تییت رۆن و ئاشکه‌را، چونکی قورئانا پیرۆز هنده‌ك هنده‌كی راقه‌ دکه‌ت، و رامانا پتریا ئایه‌تییت قورئانا پیرۆز یا رۆن و ئاشکه‌رایه، و رامانا هنده‌ك ئایه‌تان ژ یاقه‌شارتییه‌ و باش رۆن نینه‌ و قی دیت هنده‌ك ب دورستی ق نه‌گه‌هن، و زفراندنا وان بو‌ وان ئایه‌تییت رامان رۆن و ئاشکه‌را دی بیته‌ هاریکار بو‌ تیگه‌هشتنا وان و دیاربوونا رامانیت وان، خودایی پاک و پاقر گوت: ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخْرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۗ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَأَمَّا بِهِ ۗ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿﴾ [آل عمران: ۷].

۵- مفاوه‌رگرتن ژ راستیییت زانستی ییت خو‌جه و نه‌گو‌هو‌ر ده‌می راقه‌کرنا ئایه‌تییت گه‌ردوونی، و خو‌دویرئیخستن ژ کارئینانا بیردۆزیت زانستی د‌راقه‌کرنا قورئانا پیرۆزدا، دا قورئانا پیرۆزدا ب هنده‌ك رامانیت نه‌هه‌ین ب کۆته‌کی ژئ نه‌ئینه‌ زانین.

۶- خو‌دویرئیخستن ژ راقه‌کرنییت خراب ئە‌قییت رامانیت ئاخفتنا خودایی مه‌زن دویر دئیخن ژ راستیییت شه‌ریعه‌تی پاک و پاقر، و ژ شه‌نگسته و بنه‌ماییت زمانی عه‌ره‌بی ده‌ردئیخن، چ ب مه‌ره‌مالادانی، یان ژئ نه‌زانینا زمانی عه‌ره‌بی و رامانیت وی و ئالیییت کارئینانا وی، یان ژئ گه‌ری هزرکرنا هنده‌ك رامانیت خراب کو‌ ئاخفتنا خودی یا پاک و پاقره‌ ژ وان هزرا.

ههشت: ئيعجازا قورئانا پيرۆز:

ئيعجاز د ئيديه ميده: سالو خدانه كا مهزنتره ژ شيانا ئينانا تشته كي ژ كاري يان بوچونى يان رېقه برنى، و موعجيزه سالوخه تدانا رويدانه كنيه بو ديار كرنا هنده ك نيشان و گروقه ييت قاسد و پيغه مبهران (سلاف ل سهر وان بن) و ئەف دەر پرينه د قورئانا پيرۆزدا نه هاتييه، بهلى نيشان (آيه) و گروقه (برهان) و ييت وه كي وان هاتينه.

و قورئانا پيرۆز ئاخفتنا خودايى مهزنه، و هند ته مامى د رامانيت ويدا، و جوانى د تايهت و پهيڤ و (مبانى) ييت ويدا هه نه، كو ژ شيانيت مروفا مهزنتره و مروف نه شيت ييت و هسا چيكنه، خودايى مهزن گوت: ﴿الرَّكِيْبُ أَحْكَمْتُ آيَاتُهُ، ثُمَّ فَصَّلْتُ مِنْ لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾ [هود: ۱].

و هه فېشكچيكره پيگول كر گومانى بيخنه ژيدهرى قورئانا پيرۆز و خهلكى ژى دوير بيخن ب ريكا چيكرنا درهوا و ئازراندنا گو مانا^(۱)، فيجا خودايى پاك و باقر هنده ك تايهت ئينانه خوار تيدا قه بى وان خواست ئەو بشيت قورئانه كا وه كي قورئانا پيرۆز ضى كهن، يان دهه سووره تا ژ قورئانى، يان سووره ته كي ب تنى، ئە گهر ئەو راست ديژن^(۲)، بهلى نه شيان وى چهندي بكنه، و گه هشتنه وى باوهرى كو هه رچهنده قورئانا پيرۆز ب زمانى عه ره بيه بهلى ئەو نه شين خو ل بهندا وى باڤيژن يان ئيكا وه كي وى چيكنه، خودايى مهزن گوت: ﴿أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [يونس: ۳۸].

۱- بهرى خو بده فان تايهتان: (الأنعام: ۷ و ۲۵)، و (الأنبياء: ۵)، و (سبأ: ۴۳)، و (يس: ۶۹) و (الصفات: ۳۶)، و (ص: ۴)، و (الطور: ۳۰).

۲- بهرى خو بده فان تايهتان: (البقرة: ۲۳)، و (يونس: ۳۸)، و (هود: ۱۳)، و (الطور: ۳۴).

و قورئانا پيرو زب پرهنگه كى ناشكرا و دهنگه كى بلند پراگه هاند
 كو مروّف همى و نه جنه ژى بچنه هارى وان نه شپن قورئانه كا
 وه كى قورئانا پيرو زبينن، خو نه گهر هاريكارييا تيكدو ژى بكهن:
 ﴿قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَيَّ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ
 بِمِثْلِهِ ۚ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا﴾ [الإسراء: ۸۸].

و قورئانا پيرو ز موعجيزه يه چونكى ئاخختنا خودييه و نه وه كى
 ئاخختنا چيكر يانه، و نه و نيشان و گروّفه يه ب په يّف و ئايهت و زمانى
 خوّفه و نه و پرهنگيت ره و انبيريى ييت تيدا، و نه و دهنگ و باس
 و چيروكيت تيدا، و نه و حوكم و ياساييت تيدا، و هيزا كارتيكرنا
 دهر و ونى و ورذانى، و نه و راستييت زانستى ييت جهى شانازيى
 ييت تيدا.

و چهن د زاناييت سرو شتى، و ستيرناسيى، و نه و پت كارى د
 بياقى زانستى ژيانى و نورذارى و ييت وه كى و اندا دكهن مابينه
 حيه تى ژ به حسكرنا قورئانا پيرو ز بو راستييت زانستى و ئامازه ييت
 گهر دوونى نه و پت په يوه ندى ب وان زانستانغه هه ي ييت نه و كار
 تيدا دكهن، ب دهر برينه كا زانستى يا هو بر، كو نايته هزر كرن
 دهر كه شن ژ پيغه مبه ره كى نه خوانده فان د نافع ئومه ته كا نه خوانده فاند،
 و د جيهانه كيدا كو چو ژ وان ديارده يان نه دزانى، و بوو نه گهر كو
 هژماره ك ژ وان موسلمان بين، چونكى نه و ان زانى كو نه و تشتى
 د قورئانا پيرو زدا هاتى چى ناييت ئاخختنا مروّفان بيت، به لى نه و
 ئاخختنا ئافرانده رى گهر دوونى و مروّفانه.

و چهن د ئايهت د قورئانا پيرو زدا هه نه به لگه و گروّفن ل سهر
 تيكينيا خودايى مه زن و جوانى و داهينانا چيكر ييت وى، خودايى
 مه زن گو ت: ﴿سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ
 الْحَقُّ أَوَّلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ [فصلت: ۵۳].

نەھ: وەر گێرانا رامانیت قورئانا پیرۆز:

وهر گێرانا فه كوهاستنا زمانه كیه بو زمانه كێ دى^(١)، و وهر گێرانا یا بێ زهحهت نینه، چونكى دانه بهر یكا زمانى ئێكه ژ پێكهاتیت دهقى، و دبیت یا ب زهحهت بیت پاراستن ل سهر رامانا زمانى بێته كرن بو وئ دانه بهر یكى دهقى دهق دئیته وهر گێرانا بو زمانه كێ دى^(٢).

ئێجا ئه گهر ئه فه حال و سه رو بهر ی وهر گێرانی بیت دوان ده قاندا ییت مروّف ددنه بهر یك، چو پێ نه فیت زهحهتا وهر گێرانا قورئانا پیرۆز دئ گه له ك پتر بیت، چونكى ئه و ئاخفتنا خودییه یا ب زمانى عه ره بى ژ دهف خودئ هاتییه خوار، و ئه و - قورئان - ب گوتن و رامانا خوّفه ب رێكا وه حیى یا ژ دهف خودایى مه زنه هاتى، و بو چو كه سان نینه بێژیت: ئه ز رامانا قورئانا پیرۆز هه میى دزانم، ئان ژى بێژیت: ئه ز دشیم په یقیت وئ ب ئاوايه كى دى بدهمه بهر یك وه كى دهقى وئ یى عه ره بى.

و د گه ل زهحهمه تا وهر گێرانا قورئانا پیرۆز، زاناییت موسلمان دوپات دكه ن كو پیدقییه قورئانا پیرۆز و په یاما وئ بگه هیته هه مى ئومه تیت ئه ردی ب چ زمان باخفن، و ئه ف چه نده ب جه نا ئیت ئیلا ب رێكا وهر گێرانی^(٣).

و وهر گێرانا قورئانا پیرۆز بو زمانیت دى دئ بیته^(٤):

١- بهرئ خوْ بده: لسان العرب لابن منظور (ماده ترجم ورجم).

٢- بهرئ خوْ بده: دلالة الألفاظ لإبراهيم قيس ص: ١٧١-١٧٥، وفن الترجمة لمحمد عوض محمد ص: ١٩.

٣- بهرئ خوْ بده: ابن تيمية: مجموع الفتاوى ٤/١١١.

٤- بهرئ خوْ بده: مجموع الفتاوى لابن تيمية: ٤/١١٥ و ٥٤٢، والتفسير والمفسرون، لمحمد حسين الذهبي ١/٢٢٢.

- ۱- ئان وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆزه، و ئەو وەرگيرانا بی تەفسیره، و یاقە بریەل سەردیار کرنا گۆتیت دەقی قورئانی.
- ۲- ئان ژى وەرگيرانه کا تەفسیریە دئیتە زەنگینکرن ب شۆفە کرون و رۆنکرنی، ئەو وەکی تەفسیرا قورئانا پیرۆزه ب زمانه کی نه یی عەرەبی.

و هندی وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆز یا هویر و بنه جه بیت، و هندی وەرگیزی شیائیت هەردو زمانان هەبن، و شارەزایی ب رامانیت ئایەتان هەبیت، ئەو وەرگيران نائیتە نافکرن ب قورئان، ژ بەر دو ئەگەران^(۱):

ئیک: قورئانا پیرۆز ئاخفتنا خودایى مەزنه، یاب زمانى عەرەبی هاتییه خوار، و ئەو یال گوپیتکا ئەزمان و ئاخفتن و ئە حکامان، فیجا دوباره کرنا ب بەر یكفەئینانا ئایەتیت وئ ب زمانه کی دی نه یی عەرەبی وەناکەت ب قورئان بیتە نافکرن.

دو: وەرگيران دەرپرینی ژ تیگە هشتنا وەرگیزی دکەت بو رامانیت قورئانا پیرۆز، و ئەو ژ فی ئالیقە وەکی تەفسیریە، و کا چاوا نایژنە تەفسیری قورئان، هەروەسا نابیت بیژنە وەرگيرانی ژى قورئان.

و ژ بو کو وەرگيرانا رامانیت قورئانا پیرۆز بیتە قەبولکرن پیدشییه ئەوا زانایان بو دانایی ژ پینگرکیت دیار کرنا رامانیت قورئانا پیرۆز بینە ب جهئینان، دگەل هندی ژى هشیاری و ئاگەهی هەبیت نه کو وەرگیز پەردەیه کی بو خو ب کار بینیت کو رامانیت فارپی بو قورئانا پیرۆز بینیت. ئان ژى کریتی و نه شرینی بەرامبەر ری و

رەسمىت مۇسۇلمانان و پىرۋىزىيىت وان تىدا بىت. و ئەقەيە گەلەك ژ وەرگىرانىت رۇژھەلاتناسان ئان ئەويىت ژ بىبەختى و درە و خوۆ ب مۇسۇلمان ددانن شىلى كرىن، و وانا ھندەك عەقىدە و بىر و باو ەرىت رىزى و گەنى يىت ل دەف، پىكۆلى دكەن بنەما و پىر بەيىت دىنى ئىسلاما مەزن ژ بن بىەن، و عەقىدەيا راست و دورست و شرىعەتى وئى يى نافتجى برىندار بكەن.

لەوا كورئى شاھ فەھەدىيى چاپكرنا (مصحف) پىرۋول مەدىنەيا پىغەمبەرى وەشانان وەرگىرانىت بنەجھ و موكوم يىت قورئانا پىرۋول ستۆيى خوۆفە گرتىيە، وەك خەمخوارن كو پەياما قورئانا پىرۋوليا بلند و پىر بەا بگەھىتە وان يىت ب غەيرى زمانى عەرەبى دئاخفن و ب زمانىت وان يىت رەسەن.

و سوپاس ھەمى بۆ خودايى گشت جىھانان، و سلاقتى خودى ل سەر پىغەمبەرى مە موھەمدى بن و ل سەر مال و سەھابىيىت وى ھەمىابن، و تابعيان، و يىت ب قەنجى ب دوى كەقتىن ھەتارۇژا قىامەتى.

سوره تا فاتحه

ل مه که هی هاتییه خواری (۷) ثایه ته

﴿۱﴾ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ، ب نافی خودایی دلوفان
 و پر دلوفان. ﴿۲﴾ سوپاس همه می بو خودایی گشت
 جیهانان. ﴿۳﴾ [ئه و خودایی] دلوفان و پر دلوفان.
 ﴿۴﴾ [ئه و خودایی] خودانی رورژا جزادانی. ﴿۵﴾
 [خودبوی] تنی ئه م ته دپه ریسن، و هاریکارییی ژ ته
 ب تنی دخوازین. ﴿۶﴾ مه راسته ری بکه. ﴿۷﴾ ریکا
 وان که سیئت ته که ره م [قه نجی] د گهل کرین، نه ریکا
 وان که سیئت ته که رب و غه زه ب لی کری، و نه ریکا
 که سیئت ری به رزه کری.

* پیغه مبهری (سلاقیئت خودئی ل سهر بن) گۆت: «ئه ز ب وی که مه یی روحا مه دهستی ویدا خودئی نه ده وراتیدا و نه دئنجیلیدا و نه دزه بووریدا و نه دقورئانیدا و هکی سوره تا فاتحی نه ئیناییه خوار».

* دیسا پیغه مبهری (سلاقیئت خودئی ل سهر بن) د فهر مووده کا فودسیدا دبیزیت: «خودایی مه زن دبیزیت: من نفیژ د نافیه را خو و به ندهیی خودا ب نیفی یی ژیکفه کری، و به ندهیی من چ بخوازیت دئی ده می، فیجا نه گهر به ندهی گۆت ﴿الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ﴾ خودئی دئی دبیزیت: به ندهیی من شوکور و سوپاسییا من کر، و نه گهر گۆت ﴿الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ﴾ خودئی دئی دبیزیت: به ندهیی من په سن و مه دحیت من کرن، و نه گهر گۆت: ﴿مَلِیْکِ یَوْمِ الدِّیْنِ﴾ خودئی دئی دبیزیت: به ندهیی من ئه ز مه زن و خودان دهسته لات دانام. و نه گهر گۆت: ﴿اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ﴾ خودئی دئی دبیزیت: ئه فه د نافیه را من و به ندهیی من دایه، و به ندهیی من چ بخوازیت دئی ده می. و نه گهر گۆت ﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ، صِرَاطَ الَّذِیْنَ اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ﴾ خودئی دئی دبیزیت: ئه فه بو به ندهیی منه، و کا به ندهیی من چ بخوازیت ئه ز دئی ده می».

سوره تا به قه ره

ل مه دینه یی هاتی به خواری (۲۸۶) تاپه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فی رهنگی دتته خواندن (ئه لف، لام، میم) و ئه فه ته مامیبا تیبت عه ره بینه کو (۲۸) تیسن، نشانن ل سهر ئی عجازا قورئانی کو عه ره بان پی چی نایبت قورئانه کا وه کی فی چی بکنه، د گه ل هندئ هه ر ژ وان هه رفان پیک هاتی به ئه ویت ئه و ئا حفتنا خو پی چی دکهن. ﴿۲﴾ ئه فه ئه و قورئانه کو گومان تیدا نینه [ژ ده ف خودئ هاتی به] و ریکا راسته ریکرنی به بو پاریزکاران. ﴿۳﴾ [پاریزکار] ئه ون ئه ویت باوه ری بی ب غه بیی [تشتی نه پنی و نه دیار] دئینن، و به رده وام نغیژان دکهن، و ژ تشتی مه دایی سی سه ده قه یان ژئ دهن. ﴿۴﴾ و ئه و ئه ون یبت باوه ری بی ب وئ دئینن ئه و بو ته و بو [پیغه مبه ریت] به ری ته هاتی و ژ ئا خره تی ژئ بی گومانن. ﴿۵﴾ ئه ها ئه فه نه ل سهر راسته ریکرنا خودایی خو، و هه ر ئه فه نه د سهر فه راز.

* پیغه مبه ر (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) دبیژیت: «مالیت خو نه که نه گوژ، ب راستی ئه و مالا سوره تا به قه ره تیدا دهیته خواندن شه یان ناچیته تیغه».

* ئه بو هوره یه ره دبیژیت: پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) شانده کی پیکهاتی ژ چهنده کان هنارت، ئینا پیغه مبه ری پسارا خواندنا وان کر کا هه ر ئیکی چهنده قورئان ژ به ره، هه ر ئیکی گو ت کا چهنده قورئان ژ به ره، هه ها گه هشتیه زه لاهه کی ژ وان هه مییان بچو یکتا گو تی: «فلان که س ته چ قورئان ژ به ره؟»، ئینا گو ت: فلان سوره ت و فلان سوره ت و سوره تا به قه ره ژئ. ئینا پیغه مبه ری گو ت: «ته سوره تا به قه ره ژ به ره؟» گو ت: به لی.. ئینا پیغه مبه ری گو ت: «هه ره تو میرئ وانی» ئینا زه لاهه کی ژ رپسی بی ت وان گو ت: ئه ز ب خودئ که مه چو تشتان ئه ز ژ به رکرنا سوره تا به قه ره نه دامه پاش تر سا هندئ نه بیت ئه ز نه شی م پی رابم، ئینا پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) گو ت: «قورئانی بزائن و بخوینن ب راستی نموونه یا وی یئ دخوینیت و پی رادبیت وه کی هه مانکه کی به یا تژی مسک و بیهن خو شی بیت و بیهنا وئ بده ته هه می جهان، و نموونه یا وی یئ دزانی ت و پی نه رابیت وه کی هه مانکه کا تژی مسکه و یا گریدا بی بیت».

* دیسا پیغه مبه ری (سلاقی ت خودئ ل سهر بن) گو ت: «سوره تا به قه ره بخوینن، خواندنا وئ به ره که ته و هیلانا وئ په شی انیه، و سیز به ند نه شی تی».

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَسِرَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشْوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ وَبِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَمَا يُخَادِعُونَ اللَّهَ إِلَّا أَنفُسُهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ لِّمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿١٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ ﴿١١﴾ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَٰكِن لَّا يَشْعُرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا كَمَا ءَامَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا ءَامَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَٰكِن لَّا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا قُلُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَامِنُوا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيْطَانِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزَءُونَ ﴿١٤﴾ اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُسْتُرُوا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ قَمَارَ يَحْتَسِبُونَ وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٦﴾

﴿٦﴾ راستی نه و که سیت گاور بووین ل دهف وان ئیکه، توج وان بترسینی چ نه ترسینی، نه و هه باوهریسی نائین. ﴿٧﴾ خودی مؤرال سه دل و گو هیئت وان دانایی و په رده یا ئیخستییه بهر چاقیت وان، و ئیزایه کامه زن بو وان یا هه ی. ﴿٨﴾ و هنده ک هه نه ژ خه لکی دبیژن: مه باوهری ب خودی و روظا ئاخره تی [دوبیاهی] هه یه، به لی ب راستی نه و ب خو بی باوهرن. ﴿٩﴾ دقین خودی و خودان باوهران بخاپینن، و ژ خو پیقه تر که سی ناخاپینن و پی نوزانن ژی. ﴿١٠﴾ دلی [دهروونی] واندا نه ساخی هه یه، فیجا خودی نه ساخیا وان پتری کر، و ژ بهر دره و کرنا وان بهرنگاری ئیزایه کامه ب ئیش کرن. ﴿١١﴾ و هه ر گافه کا ژ وانرا بیته گو تن: خرابیسی د نه دریدا نه که ن، دبیژن: نه م تنی قه نجیکه ر و باشی خوازین. ﴿١٢﴾ به لی هه ر نه قه نه خرابیسی دکه ن، به لی ب خو ناحه سن. ﴿١٣﴾ و هه ر گافه کا ژ وانرا بیته گو تن: دی هوین ژی، وه کی خه لکی دی باوهریسی بینن، دبیژن: نه م ژی وه کی نه فامان باوهریسی بینن؟!

[هشیاربن] هه ر نه فام و پی نوزانن ژی. ﴿١٤﴾ هه ر ده مه کی گه هشتنه که سیت باوهری ئیناین دبیژن: مه ژی باوهری ئیناییه، و هه ر وه خته کی دگه ل هه فالیت خو بیته شه یان هه دره بوون [مانه ب تنی] دبیژن: نه م هه ر دگه ل هه وهینه، نه م به س ترانه یان بو خو ب وان دکه یین. ﴿١٥﴾ خودی دی جزایی ترانه بیته وان ده تی، و مؤله تا هندی ده تی هه ر د خرابیسا خودا بزقرن. ﴿١٦﴾ نه فه نه م بیته بهرزه بوون [تاریاتی] ب راسته ریسی کرین، فیجا کرین و فرو تنسا [بازر گانیسا] وان فایده [فازانج] نه کریهه و نه و ب خو ژی ب سه رییا راست هلنه بووینه.

﴿١٧﴾ مه تە لا وان وه کی مه تە لا وی که سییه ئەوی ناگره ک هەلکری [دۆرماندۆریت خو بینیت] گافا ناگری رۆناهی داییی، چار کناریت وی خودایی مهزن رۆناهییا وان بر و هیلانە د تاریه کیندا کو ئیدی ئەو نه بینن. ﴿١٨﴾ ئەقە د کهرن، لالان، کۆرەنە، قیجا ئەو بهر ب ریکاراستقە نازق رنه قە. ﴿١٩﴾ [یان مه تە لا وان وه کی مه تە لا شان کهسانه] بارانه کا ب ریژ و ره شه عه وره کی تارێ تیدا شریقه شریقا عه ورانه و برسقین و قه دانا برویسیان، و ژ بهر برویسیان و ژ ترسا مرئی تلپت خو بکه نه د گوهیت خو دا [بهی دقیا زانیانه] خودی ب سهر بی باوه راندا [گاوران] سه رده سته و ژ وان ب ئاگه هه. ﴿٢٠﴾ نیزیکه [رۆناهییا برویسیی وان کۆره بکهت، ههر گافه کا رۆناهی دا وان دچن، و گافا لی بوو تارێ رهق رادوه ستن، و هه که خودی حه زکریابه، دا وان ژ گوو و چافان کهت. ب راستی خودی ل سهر هه می تشتی خودان شیانه. ﴿٢١﴾ گه لی مرۆفان، خودایی خو بهر یسن، ئەو خودایی هوین و ییت بهری هه وه ئافراندین، دا

هوین بینه پارستن. ﴿٢٢﴾ ئەو خودایی ئەرد بو هه وه دهشت کری [کو ب کیر ژیانێ بهیت] و ئەسهان کریه ئافاهی، باران بو هه وه ژ ئەسهانی [ژ ئەوران] ئیناییه خوارێ، و هه می رهنگیت فیتی [بو هه وه پێ شین کر] و ده ر ئیخستن. ئیدی هوین ژێ چو هه قبه ران بو خودی [چی نه کهن] و هوین ب خو دزانن [خودی چو هه قبه ر نینن]. ﴿٢٣﴾ و ئەگه ر هوین ژ وئ [نامه یا] مه بو به نده یی خو [کو پیغه مبه ره] ئیناییه خوار ب گۆمانن [کیم کیم] سو ره ته کی ب تنی وه کی وئ بینن، و ژ بلی خودی گازی هه می هاریکاریت خو ژێ بکه ن [بلا بینه هاری هه وه] ئەگه ر هوین راست دبێژن. ﴿٢٤﴾ قیجا ئەگه ر هوین [فی کاری] نه کهن و هوین ناکه ن ژێ [چونکی هوین نه شین] ئیدی خو ژ وی ناگری بپاریژن ئەوی دار دووی وی، مرۆف و بهر، و بو گاوران هاتییه به ره قکر.

مَتَّهِمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمُّ
بُكْرُ عُمْيٍ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيْبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ
ظُلُمَاتٌ وَعَرَعٌ وَيَسْقُونَ أَصْلَابَهُمْ فِيءَ إِذْ أَنهَم مِّنَ
الصَّوْعِقِ حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُجِيبٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ بَكَادُ الْبَرْقُ
يَخْطِفُ أَبْصَرَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشْرَافِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ
قَامُوا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَرِهِمْ إِنَّا اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ عَبْدًا وَيَبْغُ الَّذِي
خَلَقَهُمُ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الشَّجَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا
بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّن دُونِ اللَّهِ إِن
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ
الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَبَشِّرِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ حَمْرٍ
رَزَقًا قَالُوا هَذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۵﴾ اِنْت
اللَّهُ لَا يَسْتَعِجِ ؕ أَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مِمَّا بَعُوضَةٌ فَمَّا قَوْحَهَا فَمَا
أَلْبَسَتْ ؕ ءَامَنُوا فَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَأَمَّا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا
يُضِلُّ بِهِ ؕ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ ؕ كَثِيرًا وَمَا يُضِلُّ بِهِ
إِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿۲۶﴾ الَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ
مِيثَاقِهِ ؕ وَيَقْطَعُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ؕ أَنْ يُوصَلَ وَيُسْأَلُونَ
فِي الْأَرْضِ أَوْلِيَاءَ هُمْ الْخَاسِرُونَ ﴿۲۷﴾ كَيْفَ
تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمَيِّتُكُمْ
ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۲۸﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَ
لَكُمْ مَّا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَى إِلَى السَّمَاءِ
فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۲۹﴾

الجزء

﴿۲۵﴾ مزگینیی بده وان که سیّت باوهری ئیناین و کار و
کریاریت قهنج کرین کوبارا وان ئه و به حه شتن ئه ویت
رویبار د بنرا دهر کن (دچن)، هه ر گافه کا فیقیهه ک
ژی ژئی دایی، دئی بیژن: ئه فه بوو بهری نوکه داییه
مه، و ئه و فیقییی بو وان دئیتته دان (به رده ست کرن)
وه کی ئیکه [به لئ تام نه ئیکه] و بو وان [د به حه شتیدا]
هه فسه ریّت پاک و باقره هه نه و ئه و هه روهه ر تیدانه.
﴿۲۶﴾ ب راستی خودئ هه ر مه ته له کا بینیت شه رمی
ژئی ناکه ت، فیجا [ئه و مه ته ل] پیئسی بیت یان تشته کی
ماستر و پیئه لتر بیت، و ئه و که سیّت باوهری ئیناین
دزانن [ئینانا فان مه ته ل و نمونه یان] راستیه ژ
خودایی وان، و هندی ئه ون بیّت گاوریووبین دبیزن:
خودئ چ ژ فان نمونه یان فیاییه؟ [خودئ] گه له کان
پئی سه ردا دبه ت و گومرا دکه ت، و گه له کان پئی
راسته ری دکه ت و که سئی پئی گومرا ناکه ت ئه گه ر
ئه و ب خو ئه و نه بن بیّت ژ ری دهر که فتی. ﴿۲۷﴾ ئه و
ژ ری دهر که فتییّت په یانا خودئ پشته مومکرئی
دشکینن، و هه فبه ندییّت خودئ فه رمان پئی دابین

دبرن، و خرابییی د ئه ر دیدا دکه ن، ئه ها ئه فه نه به ر زیان و خوساره ت. ﴿۲۸﴾ فیجا چاوا هوین باوهرییی ب
خودایی نائینن؟ و هوین د مری بوون، هوین زیندی کرن، پاشی دئی هه وه مرینیت، پاشی دئی هه وه زیندی
که ته فه، و پاشی دئی هه ر بهر ب ویشه زفرن. ﴿۲۹﴾ [ئه و خودایی] هه می تشت بو هه وه د ئه ر دیدا ئافراندی،
پاشی به ری خو دا ئه سه انی و کر نه حه فت ئه سه ان، و هه ر ئه وه ب هه می تشتان زانا.

﴿٣٠﴾ ده می خودایی ته گوتیهه ملیاکه تان نه ز دی جهگره کی [جهی ئیک و دو بگرن] ب سهر نه ردی ئیخم، ملیاکه تان گوت: نه ری تو دی وی ئیخییه سهر نه ردی [دنیایی] یی خرابیسی تیدا بکته، و خویسی بریژیته، و نه م ب حمدا ته ته سیب و ته قدیسا ته دکهین [ئانکو ته ژ ههر کییاسیه کی پاک و پاقر دکهین] [خودایی] گوت: راستیا نه ز دزانم هوین نوزانن. ﴿٣١﴾ [قیجا خودی] هه می ناف نیشا ئادم دان، و پاشی [خودی نه و ناف] ئیخسته به روکا [بهر چاقیت] ملیاکه تان، و گوت: نه گهر هوین راست دیژن، نافی فان بو من بیژن. ﴿٣٢﴾ ملیاکه تان گوت: ههر تویی ژ هه می کییاسیان پاک و پاقر، مه ژ وی زانیسی پیقه تر نینه یا ته نیشا مه دایی، ب راستی ههر تویی زانا و کار بنه جه. ﴿٣٣﴾ [خودی گوت]: هه می ئادم: کانا ئیت وان بو وان بیژه [دا بزنانن کییم زاینن]، ده می ئادم نافیت وان گوتین [ئینا] خودی گوت: ما من نه گوته هه وه نه په نیییت نه رد و نه سانان دزانم، و هه وه سا نه ز ئاشکرا و نه ئاشکرا یا هوین

دکه ن ری نه ز دزانم. ﴿٣٤﴾ ده می من گوتیهه ملیاکه تان سوجه یی [سوجه یا سلافا و ریژگرتنی] بو ئادم بهن هه مییان سوجه بر، ئلیس تی نه بیت، خو دا پاش و خو مه زن دیت [ب فی چه ندی] بوو ئیک ژ گاوران. ﴿٣٥﴾ و مه گوت: هه می ئادم تو و کابانیا خو د به حه شتیدا ئانکجی بین و ژ ههر جهی هه وه بیقیته بی منهت [به رفهه] ژ بی بخون، به لی خو نیزیکی فی داری نه کن، هوین دی ژ سته مکاران ئینه هه ژمارتن. ﴿٣٦﴾ [به لی پاشی شه یسانی نه و پی هنگافتن] [د بهر خه له تییرا کرن] و دهر ئیخستن [ژ به حه شتی] ژ وی یا نه و تیدا، مه ژ گوت ته وان: ژ بی دهر که فن هه رنه خواری، هنده ک ژ هه وه ل هنده کان نه یار و دژمن، و هه تا ده مه کی دیار کری [ل ده ف خودی] [د هه ردیدا ئانکجی بین و مفایی ژ بی و هه رگرن]. ﴿٣٧﴾ پاشی ئادم چه ند ناخفتنه ک ژ خودایی خو و هه رگرتن [و بو خو پی هیفیا لینه گرتنی ژ خودایی خو خواست] خودی لی خو ش بوو، و توبه یا وی قه بویل کر، ب راستی خودییه توبه و هه رگر و دلوفان.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلٰئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً قَالُوا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَنْ يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَاءَ وَيَنفَعُ نَسِيجَ يَحْمَدُكَ وَيَفْعَلُ لَكَ قَالَ إِنِّي آغَاةٌ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰئِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هٰؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا بِمَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣٢﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أُنذِرْهُمْ بِأَسْمَاءِ يَهُدَىٰ فَلَمَّا أَنْبَأَهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ لَكُمْ إِنِّي آغَاةٌ غَيْبِ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبٰلِيسَ إِنْ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَعْدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾ فَتَلَقَىٰ آدَمُ مِنْ رَبِّهِ كَلِمَاتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

قُلْنَا أَهْلُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَمَا يَأْتِيَكُمْ مِنْهُ هُدًى فَمَنْ تَبِعَ هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾ يٰبَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا عِمَّتِي الَّتِي اٰنَعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاَوْفُوا بِعَهْدِي اُوْفٍ بِعَهْدِكُمْ وَاِتٰى قَارِهٰبُونَ ﴿٤٠﴾ وَاٰمَنُوْا بِمَا اَنْزَلْتُ مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكْفُرُوْا اَوَّلَ كَافِرٍ بِهٖ وَلَا تَنْشُرُوْا بِآيٰتِي ثَمَنًا قَلِيْلًا وَاِتٰى فٰتَقِرُوْنَ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوْا الْحَقَّ بِالْبٰطِلِ وَتَكْفُرُوْا بِالْحَقِّ وَاَنْتُمْ تَعْمٰوْنَ ﴿٤٢﴾ وَاَقِمُوْا الصَّلٰوةَ وَاٰتُوا الزَّكٰوةَ وَاَرْكَعُوْا مَعَ الرُّكَّعِيْنَ ﴿٤٣﴾ اِنَّا مُرْسِلُوْنَ النَّاسَ بِالْبَيِّنٰتِ وَتَنْسَوْنَ اَنْفُسَكُمْ وَاَنْتُمْ تَتْلُوْنَ الْكِتٰبَ اَفَلَا تَعْقِلُوْنَ ﴿٤٤﴾ وَاَسْتَعِيْبُوْا الصَّبْرَ وَالصَّلٰوةَ وَاِنهَا لَكَبِيْرَةٌ اَلَا عٰلَى الْاَخْسٰعِيْنَ ﴿٤٥﴾ الَّذِيْنَ يَظُنُوْنَ اَنْهُمْ مُّلْكُوْا رِيْبَهُمْ وَاَنْهُمْ اِلٰهٌ رَّجَعُوْنَ ﴿٤٦﴾ يٰبَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا عِمَّتِي الَّتِي اٰنَعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَاِنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٧﴾ وَاَنْقُوْا نَفْسَكُمْ عَنِ نَفْسِ سَبِيْحًا وَلَا يَقْبَلْ مِنْهَا شَفَعَةً وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُبْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

المعزَّب

نه کهن [و رابن] هه قیسی فه شیرن، و هوین ژئی ب ئاکهه [و هوین دزانن کو هوین تیکه لیبی دکهن]. ﴿٤٣﴾ نفیژان بکهن و زه کاتا مالی خو بدهن [وه کی موسلمانان] و د گهل داچه میایان [راکعان] داچه من [فهر مانا وان ب شهنگستیت ئیسلامی هاته کرن، و د گهل موسلمانان نفیژان ب کوم (ب جه ماعت) بکهن، و وه کی وان بچنه رکوعی، چونکی داچه میان دنفیژا واندا نینه]. ﴿٤٤﴾ هوین چاوا فهر مانا خهلکی ب خیرئ [باشیئی] دکهن، و هوین خو ب خو [خو] ژ بیر دکهن، و هوین خو ب خو کتیبیت بهر دهستی خو [کوئنجیل و تهوراتن] دخوینن، فیجا ما هوین ئاقله کی بو خو ناگرن. ﴿٤٥﴾ و پشتا خو ب بینفره هییی و نفیژئ گری بدهن [قاهیم بکهن]، و ئه فه یا گرانه ل سهر ههر کهسه کی، ئه و نه بن بیت ژ خودئ ترس. ﴿٤٦﴾ ئه و [خودئ ترس] ئه و ن بیت بی گو مان ژ هندئ کو دئ ههر بهر دهستی خودایی خو راوهستن، و ههر دئ ب بال وشفه زفرن. ﴿٤٧﴾ گهل ئسرائیلیان بیرا خو و وان خیر و خو شیبیت من د گهل هه وه کرین بینن، [ب راستی و هنگی] من قه درئ هه وه ب سهر یی هه می خهلکی تیخست. ﴿٤٨﴾ و ژ روژه کی [روژا قیامه تییه] بترسن و خو پاریزن، کو کهس تیدا شوینا کهسی نه تیته سزا کرن، و مه هدر و بهر هفانی تیدا چو ناگرن، و به دهل ژ کهسی نائیته وهر گرتن، و هاریکاریا کهسی ژئی نائیته کرن.

﴿۴۹﴾ بیننه بیرا خو پوژا مه هوین ژ ده سستی
 فیره و نیان قورتال کرین، کو [وان] ئیزا و نه خو شیه کا
 پیس ددا بهر هه وه، کورپت هه وه سه ره ژئی دکرن، و
 کچیت هه وه [بو خدامینیا خو] دهیلان، و ب راستی
 [ئیزا و نه خو شیا هه وه ددیت، و رزگار کرنا خودی
 بو هه وه] نه زمونه کا [ئمیحانه کا] مه زنه ژ خودی.
 ﴿۵۰﴾ [هه ره وسا] بیرا خو بینن ده می مه ده ریا بو هه وه
 کریهه دو فلک [و ریک بو هه وه ئیخستی]، و مه هوین
 ده ربا کرین [قورتال کرین]، و ل پیش چاقیت هه وه مه
 فیره و نی خه ندقاندین. ﴿۵۱﴾ و بیرا خو بینن ده می
 مه ژشان ب چل شه فان داییه موسایی، [و د پشتر
 هه وه له زکر]، و پشتی هنگی هه وه گولک په راست
 [کره په رستی]، و ب فی رنگی هه وه سته م ل خو
 کر. ﴿۵۲﴾ (دگه ل هندئ ژئ) پاشی مه ل هه وه نه گرت
 وه کی شه فا دیتر، [بیرا خو بینن] دا هوین د سو پاسدار
 بن. ﴿۵۳﴾ هه ره وسا بیرا خو بینن ده می مه ته وراتا
 فاقیر کهر [جودا کهر] [د نابه راهه قیسی و نه هه قییدا]
 بو موسایی هنارتی، دا هوین [پی] راسته ری بین.

﴿۵۴﴾ بیننه بیرا خو ده می موسایی گوتیه مله تی خو: مله تی من! هه وه [ب په رستنا گولکی] سته م ل خو
 کر، فیجا دقت هوین توبه بکه ن و ل خودی بزقرنه فه، و خو بکوژن، شه ل ده ف خودایی هه وه بو هه وه
 چیتره [پشتی ده ست ب کوشتی کرین] توبه یا هه وه وه رگرت، و ب راستی هه ره شه وه توبه وه رگر و دلوفان.
 ﴿۵۵﴾ و بیرا خو بینن ده می هه وه گوتیه موسایی: هه تا شه ب چاقیت خو خودایی ته نه بینن، شه م [د بیرا]
 باوره یی ب ته نائین، ژ بهر هندئ بروسییی هوین هنگافتن، و هه وه ب چاقیت خو دیت. ﴿۵۶﴾ پاشی
 مه هوین پشتی مرنا هه وه زیندی کرن [ساخ کرن]، به لکی هوین سو پاسیا [خیر و خوشی و که ره میت]
 خودی بکه ن. ﴿۵۷﴾ مه عه ور ل هنداقی هه وه کر نه سهوانه [کو سهی ل هه وه بکه ن] و گه زو و سه لوا
 (سویسک) مه بو هه وه هنارتن، فیجا ژ حه لالی پاک و پاقرئی مه ب رزقی هه وه کری، بخون. و شه وان [ب
 کار و کریاریت خو ییت نه دریدا و نه دورست] زیان نه گه هاندیه مه، به لکی هه ر زیان ل خو کرینه.

وَأَذْمِجْنَاكُمْ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
 يَدَّبْحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ
 مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿۴۹﴾ وَأَذْفَرْنَا بِكُمْ الْبَحْرَ فَأَمْجَيْتَكُمُ
 وَأَعْرَفْنَا آلَ فِرْعَوْنَ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۵۰﴾ وَأَذْوَ عَدْنَا مُوسَى
 أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ أَخَذْنَا الْعَجَلَ مِنَ بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ تَطْلُمُونَ ﴿۵۱﴾
 ثُمَّ عَفَوْنَا عَنْكُمْ مِّن بَعْدِ ذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَتَشَكَّرُونَ ﴿۵۲﴾
 وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۵۳﴾
 وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِنِّي كُنْتُ نَذِيرًا لِّكُمْ بِمَا تَعْبُدُونَ
 الْإِغْوَى الْعَجَلِ فَتَوَبَّؤْا إِلَى بَارِيكُمْ فَاقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ ذَالِكُمْ
 خَيْرٌ لَّكُمْ عِنْدَ بَارِيكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ هُوَ التَّوَّابُ
 الرَّحِيمُ ﴿۵۴﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَى لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ حَتَّى تَنزِي اللَّهُ
 جَهَنَّمَ فَاخَذْنَا نَجْمَ الصَّعِقَةِ وَأَنْتُمْ تَنْظُرُونَ ﴿۵۵﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاكُمْ
 مِّن بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَشَكَّرُونَ ﴿۵۶﴾ وَظَلَلْنَا عَلَيْكُمْ
 الْعَمَامَةَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَى كَلُوا مِن طَيْبَاتِ
 مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا ظَلَمْنَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۵۷﴾

﴿۵۸﴾ [گهلی ئسرائیلییان] بیننه بیرا خو و هختی مه گوئییه هه وه، هه رنه د فی گوندی [مه قدس] دا و ب به رفره هی و ل جهی هه وه بقیت ژئ بخون، و چه مانندی [خوشکاندی بو خودایی هوین ژ بهرزه بوونی پزگار کرین] بده نه ژور، و بیژن: خودیو گو نه هیئت مه داقوته، دا ئه م ژئ ل گو نه هیئت هه وه ببورین و نه هیلین، خیرا قه نجیکاران ئه م دئ پتر لی که یین. ﴿۵۹﴾ به لی ئه ویت سته م و زورداری کرین، ئه و فه مانا خودی لی کری [کو بیژن گو نه هیئت مه داقوته] ب تشته کی دی یی ژئ نه هاتییه خواستن گو هارت، [فیجا ژ بهر هندی] و ژ بهر نه گو هداری و ژ ریده ره کفتنا وان، مه ئیزایه ک ژ ئهسانی ب سه ر و اندا باراند ئه ویت سته م کرین. ﴿۶۰﴾ بیننه بیرا خو دهمی مووسایی داخوازا ئافی [بو هه وه] کری [پشتی هوین تینی بووین]، ئینا مه گوئی: داری خو ل که فری بده [هه ره که فره کی هه بیت]، [پشتی مووسایی داری خو ل که فری دایی، دوازه کانی ژئ زان] ته مه تی هه ژمارا ئویجاخیت وان]، و هه ر ئیکی کانی خو زانی [نیاسی]

وَاذْقُلْنَا اَدْخُلُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ فَمَلَأْتُمُوهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَاَدْخُلُوا الْاَبَابَ سُجَّدًا وُقُوفًا حَتَّى تَعْبُرَ لَكُمْ حُطَبَاتُكُمْ وَاَنْتُمْ سَاكِنَاتُهَا فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ اَعْيَبَ اللّٰهَ عَذَابًا عَظِيْمًا ﴿۵۸﴾ قَدْ اَلَّ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا اَقْوَالَ غَيْرِ الَّذِيْ قِيْلَ لَهُمْ فَاَنْزَلْنَا عَلٰى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا رِيْحًا مِّنَ السَّمَآءِ يَمَسُّكُمْ اِذْ تَقُوْنَ ﴿۵۹﴾ وَاِذْ اَسْتَسْقَىٰ مُوْسٰى لِقَوْمِهٖ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اَنْتَا عَشْرَةٌ عِتَاًّا قَدْ عَلِمَ كُلُّ اُنْسٍ مَّشْرَبَهُمْ كُوْلًا وَاَشْرَبُوْا مِنْ رِّزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْتَوْا فِى الْاَرْضِ مُمْسِكِيْنَ ﴿۶۰﴾ وَاِذْ قُلْتُمْ بِمُوْسٰى اَنْ تَصْبِرْ عَلٰى طَعَامِ وَّحَدِ قَادِحِ لَنَا رَبِّكَ فَاَخْرَجْنَا اِمَامًا نُّبِيًّا اَلْاَرْضِ مِنْ بَقْلِهَا وَقَفَّ اَيْهَا وَفُوْمَهَا وَعَدَسَهَا وَوَصَلَهَا قَالِ اَنْتُمْ تَدُلُوْنَ الَّذِي هُوَ اَدْنٰى بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اَمْ هِطُوْا مِصْرًا فَاِنْ لَكُمْ مَّا سَاَلْتُمْ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذَّلٰةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَاَبَاءُ وَاَبْعَابُ مِّنْ اَللّٰهِ ذٰلِكَ بِاَنْهُمْ كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ بِآيٰتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُوْنَ الَّذِيْنَ بَعَثْنَا لِحُكْمِ ذٰلِكَ يَمَاعِصُوْا وَاَنْتُمْ تَعْتَدُوْنَ ﴿۶۱﴾

الجزء الثاني

[و مه گوئی]، ژ رزقی خودی بخون و فه خون، و د ئه ر دیدا بهر ب خرابیی شه نه چن [و نه بنه ژ خرابان]. ﴿۶۱﴾ و بیننه بیرا خو دهمی هه وه گوئییه [پیغه مبه ری خو]: هه ی مووسا ئه م نه شین بینا خو ل سه ر ئیک ره نگی خواری فره بکه یین، بو مه داخوازی ژ خودایی خو بکه، کاج ژ ئه ردی دهر دکه فیت: ژ زه ر هوات و خیار و سپر و نیسک و پیشازان، بو مه شین بکه ت، [مووسایی] گوئی: ئه ری [هه وه دقیت] یی باش [ژ خواری] ب یی بیخیر بگو هورن. هه ر نه باژیری [هه ر باژیره کی هه بیت] یی هه وه خواستی دی بو هه وه ئیته جه، خودی رسوایی و بی پرویمه تی ب سه ر و اندا دار پییه، ب کهر با خود پی شه فه گه ریان، ئه فه هه می ژ بهر هندی چونکی وان با وه ری ب ئایه تیت خودی نه دینان، و ب بی بهختی و نه هه قی پیغه مبه ری ت خودی دکوشتن، هه ر ژ نه گو هداری و زیده گا فیا وان.

﴿ ۶۲ ﴾ ب راستی ئەوئیت باوەری ئینایی [کو موسلمانان بەیکە قتیبت پیغمبەری] و ئەوئیت بووینە جوہی [بەیکە قتیبت موسایی] و فەلەیان [بەیکە قتیبت عیسایی] و سابئیان [جوینە کە ژ جوہی و فەلەیان فەبووینە ستیران دپەریسن، و ھندەک دبیژن: ملیاکە تان دپەریسن]. ھەر کەسی ژ فان ب دورستی باوەری بی ب خودی و روژا قیامەتی بینیت، و کار و کاریت چاک بکەت، دئی ژ بەری خودی خوڤە ئیتتە خە لاتکرن [روژا قیامەتی] نە ترس بۆ ھەیسە، نە ژ ی ب خەم دکەیت.

﴿ ۶۳ ﴾ و بیننە بیرا خو دەمی مە پەیاننا موکومکرنی ژ ھەو وەرگرتی [کو ھوین ل سەر تەوراتی بچن و کار پی بکەن]، و مە چپایی (طوور) ل ھنداف ھەو وە بلندکر، و مە [گۆتە ھەو] ئەفا مە بۆ ھەو ھنارتی ب مجداهی وەر بگرن و لی دژد بن، و بیننە بیرا خو کا چ تیداہ و خو ژ بیرقە نە کەن، دا بیننە پارستن ژ ئیزایی. ﴿ ۶۴ ﴾ بەلی پشتی فی [دان و وەرگرتنا پەیاننا موکومکری] ھەو و پشستا خو دا پەیانئ، و ئەگەر نە ژ کەرەم و دلۆقانییا خودی باہە، ھوین دا راست

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالْبَنِيَّانَ وَالصَّابِئِينَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلْ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَأَذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُمْ مِمَّن بَعَدَ ذَلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلَّمْتُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَمَنْكُرَ فِي السَّبْتِ فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَاهَا نَكَالًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوا أَتَتَّخِذُنَا هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا أَدْعُنَا لِتَارِكِكَ يَبِينُ لَنَا مَا هِيَ قَالَتْ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا قَارِضٌ وَلَا يَكْرَهُونَ نَبَتْ ذَلِكَ فَاذْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾ قَالُوا ادْعُ لَنَا تَارِكَكَ يَبِينُ لَنَا مَا لَوْئِهَا قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَاءٌ فَاقِعٌ لَوْئِهَا تَمْسُرُ النَّظِيرَاتِ ﴿٦٩﴾

ژ خوسارەت و بەرزبانان بن. ﴿ ۶۵ ﴾ بی گۆمان ھوین دزانن کا مە چ ب سەری وان ئینا [ئەوئیت دابینە سەر پریارا خودی]، و روژا شەنبیئی دەست دریشی کرین، مە گۆتە وان ببنە مەیموینکیت رسوا و پەزێل.

﴿ ۶۶ ﴾ و ئەف سزایە مە کرە پاشقەبرنەک بۆ خەلکی ھنگی و بۆیبت پشتی وان ژ ی، و مە کرە چامە بۆ پاریزکاران. ﴿ ۶۷ ﴾ بۆ ملەتی خو بیژە دەمی موسایی گۆتیە ملەتی خو: [ب راستی] خودی فەرمانا ھەو دکەت ھوین چیلەکی سەرژیکەن، گۆتن: تو بۆ خو ترانەیان ب مە دکەئی؟! [موسایی] گۆت: ئەز خو ب خودی دپاریزم کو ئەز نەزانان بم. ﴿ ۶۸ ﴾ گۆتن: کا ژ خودایی خو بخوازە بۆ مە دیار بکەت، کا ئەو چ چیلە؟ [موسایی گۆت: خودی] دبیژت: نەیا پیرە و نەیا جوانە ژ ی [بچوپک] دناقبەرا ھەردویانداہ، ئیدی وئ بکەن یا فەرمانا ھەو پئی ھاتیہە کرن. ﴿ ۶۹ ﴾ گۆتن: کا بیژە خودایی خو بلا بۆ مە دیار بکەت، رەنگی وئ [چیلی] یی چاواہ؟ [موسایی گۆت خودی] دبیژت: ئەو چیلە [رەنگی وئ] زەرەکی تاریہ یبت بەر لی [ب دیتنا وئ] کە یف خووش دبن.

قَالُوا أُنزِلَ لَنَا رَبُّكَ بَيْنَ يَدَيْهِ خَوْفًا وَبُخَاوَةً بَوْءَ مَا هِيَ إِلَّا الْبَقْرَةُ تَسْبِيحًا عَلَيْنَا وَإِنَّا
 إِن شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقْرَةٌ لَّا ذَلُولٌ
 تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةً لَّا شَيْءَ فِيهَا قَالُوا
 أَكَلْنَا جَنَّتَ بِالْحَقِّ فَمَا نَحْنُ بِمُحْرَجِينَ وَلَا يُفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ
 قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادْرَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَّا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾
 فَقُلْنَا أَضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَلِكَ يُعَذِّبُ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَيُرِيكُمْ
 آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ تَرَفَّتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ
 فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدَّ قَسْوَةً وَإِن مِّن الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
 مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِن مِنْهَا لَمَا يَشْقَى فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِن
 مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾
 * أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
 يَسْمَعُونَ كَلِمَ اللَّهِ ثُمَّ يُحْرَفُونَ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ
 يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذْ لَقُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَالُوا ءَأَمِنُوا وَإِذَا
 حَلَّا بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ اللَّهُ
 عَلَيْكُمْ لِيُنحَاكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

الجزء

﴿٧٠﴾ گوتن: کا ژ خوداییِ خو بخوازه بؤ مه دیار بکته ئه و چ چیله؟ [چیل ب فان سالوخه تان گهله کن] ل بهر مه بهرزه بوو، ئه گهر خودیِ چهز بکته ئه م دئی ب سهر هه لبین. ﴿٧١﴾ [مووسایی گوت] خودیِ دبیژیت: ئه و چیله نه یا سهر نه رمه ئه ردی بکیلیت، و نه ژی چاندنیی ئاف ددهت، و یا بی کتیا سییه و ئیک رهنگه ژی، گوتن: ئه ها ژ نوی ته راستی بؤ مه گوت. [پشتی ب دهست خو ئیخستین] سهر ژیکرن و هند نه مابوو و نه کنه. ﴿٧٢﴾ بیننه بیرا خو [گهلی ئسرائیلیان] ده می هه وه مرو فک کوشتی و ل سهر کوشتنا وی، هه وه جر بهر کری و ههر ئیک ژ هه وه کوشتنا وی دکره د ستوی یی دیدا، و خودیِ دئی ناشکهر اکته، یی هوین فه دشیرن!!!. ﴿٧٣﴾ مه گوت: کا هنده ک گوستی چیلی [چیل سهر ژیکری] و گوستی وی ئیک بدن [دئی ساخ بیت و بؤ هه وه بیژیت: کا کی کوشته]، ئه ها هؤ سا و ب فی رهنگی خودیِ مریان زیندی دکه ته فه، و نیشانیت [شیانا خو] بهر چاف دکهت، بهلکی هوین عه قله کی بؤ

خو بگرن. ﴿٧٤﴾ پشتی فی [هه میی] دلیت هه وه ره ق بوون، وه کی که قران لی هاتن، بیژه ره قتر ژی، چونکی ب راستی هنده ک که فر بیته هه یین رویار ژی دهر دکه فن و هنده ک بیته هه یین دده رزن ئاف ژی دزیته، و هنده ک ژی بیته هه یین ژ تر سا خودیِ دادکه فن، و خودیِ ژ وی تشتی هوین دکه نه یی بی ناگه هه. ﴿٧٥﴾ [گهلی موسلمانان] هه وه چافه [مله ته کی هؤ سا] باوه ری بی ب هه وه بینن [موسلمان بین] و دهسته که ک ژ وان هه بوون گوهداریا ناخفتنا خودیِ دکرن، و پشتی تی دکه هشتن فارپی دکرن و بی ژی دزانین کو بی فی دکه ن. ﴿٧٦﴾ و ئه گهر گه هشتنه خودان باوه ران دئی بیژن: مه ژی باوه ری ئیناییه، و ئه گهر ب تنی دگه هه ئیک و ئیک دکه فن، دبیژنه [تیکدو] هوین چاوا سو حبه تا [به سن و ره و شا پیغه مبه ری ئه و] دته وراتیدا هاتی [دگه ل وان دکه ن، دال دهف خوداییِ هه وه ل سهر هه وه بکه نه مه انه، ما هوین ئاقله کی ناگرن.

﴿۷۷﴾ قِيَجَا مَا نُوَزَّانِن؟! چ یی فِهَشَّيْرِن و چ یی نَاشِكُهْرَا بَكُهْن، خُوْدَيِّ پَيِّ نَاگَههه؟! ﴿۷۸﴾ هِنْدَهَكْ ژ و ان نه خَوَانْدَهه و اَرِن، چُو ژ كَتِيْبِي [تِه و رَاتِي] نُوَزَّانِن هِيْشِي تَي نُهْبِن [ئِه و دَرَهون يِيْت و ان ژ پَيْشِيِيْت خُو و هِر گَرْتِيْن كُو دِيِيْژِن: ژ چَل رُوْژَان پِيْفَه تَر ئِه و نَائِيْنَه ئِيْزَادَان]، و و ان ژ بَلِي هِزْر و تَه هَمِيْنِي چُو يِي چُو دِي دِي [مِه خَسَه د رَاسْتِي و بَه لِه گَه نه] يِنِه. ﴿۷۹﴾ و هِي نِه خُوْشِي و ئِيْزَا بُو و ان بِيْت يِيْت كَتِيْبِي ب دِه سَتِيْت خُو دَنْقِيْسِن، و پَاشِي دِيِيْژِن: ئَه ف [كَتِيْبِه] ژ دَه ف خُوْدِيِيَه، دَا ئَه رَزَان بَفْرُوْشِن، ئِيْزَا و نِه خُوْشِي بُو و ان بِيْت، ژ بَه ر تَشْتِي ب دِه سَتِي و ان هَاتِيِيَه نَقِيْسِيْن و ژ بَه ر تَشْتِي ب دِه سَت خُوْفَه ئِيْنَا يِن. ﴿۸۰﴾ و گُوْتَن هَه مَا چَه نْد رُوْژَه كَان [رُوْژِيْت تِيْدَا گُوْلَك پَه رَاسْتِيْن] دِي نَاگَر ب مَه كَه قِيْت! بِيْژَه و ان: ئَه رِي مَا هَه و ه پَه يَانَه ك ب فِي چَه نْدِي ژ خُوْدِي و هِر گَرْتِيِيَه و خُوْدِي ل پَه يَانَا خُو لِيْفَه نَا يِيْت؟ [هَوِيْن هُو د پَشْت رَاسْت] يَان ژِي تَشْتِي هَوِيْن ژِي نِه پَي نَاگَه د دَه رَه قِي خُوْدِيْدَا دِيِيْژِن. ﴿۸۱﴾ [نِه خَيْر و هِنِيَه] ب رَاسْتِي هَه ر كَه سَه كِي گُوْنَه هَه كِي بَكَه ت، و گُوْنَه هَا وِي سَه رِي ژِي بَسْتِيْنِيْت [لِي يِيْتَه ئِيْكَ كُو ژِي دَه رَه كَه قِيْت] ئَه فَه دُوْژَه هِيْنَه و هِر و هَه ر دِي تِيْدَا بِن. ﴿۸۲﴾ بَه لِي ئَه وِيْت بَا و هَرِي ئِيْنَا يِن و كَار و كَرِيَارِيْت قَهْنَج كَرِيْن، ئَه فَه بَه حَشْتِيْنَه و هِر و هَه ر دِي تِيْدَا بِن. ﴿۸۳﴾ بُو مَلَه تِي خُو بِيْژَه دَه مِي مَه پَه يَانَا مَوْكُوْم ژ ئِسْرَائِيْلِيَان و هِر گَرْتِي، كُو ژ بَلِي خُوْدِي چُو نِه پَه رِيْسِن و چَاكِيِي دَه رَه قِي دَه يِيْبَاب و كَه س و كَار و سِيُو و بَه لَنْگَا زَانْدَا بَكُهْن، و نَاخَشْتِنَا خَيْرِي و شَرِيْن د گَه ل خَه لَكِي بَكُهْن، و بَه ر دَه وَا م نَقِيْژَان بَكُهْن و زَه كَاتِي بَدَهْن، پَاشِي هَه و ه كِيْمَه ك تِي نُهْبِن [پَه يَانَا خُو شَكَا نْد] و پَشْتَا خُو دَا يِي و هَوِيْن هَه ر پَه يَان شَكِيْن.

أَوَّلًا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُبَيِّرُونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنْهُمْ أُمَّتٌ لَّا يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلَّا أَمَانِي وَإِنَّ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ قَوْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَسْتَرُوا بِهِ ثُمَّ قَلِيلًا
قَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَقَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ ﴿٧٩﴾
وَقَالُوا لَنْ نَمَسَّنَا النَّارُ إِلَّا أَيَّامًا مَعْدُودَةً قُلْ
أَتَّخَذْتُمْ عِنْدَ اللَّهِ عَهْدًا فَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ عَهْدَهُ أَمْ
تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَى مَنْ كَسَبَ سَيِّئَةً
وَأَحْطَتْ بِهٖ حَظِيَّتَهُ فَاُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا
مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَّا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ وَبِالْوَالِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَقُولُوا
لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ثُمَّ
تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْكُمْ وَأَنتُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

وَأَذِّنَا صُنُوفَكُمْ لِأَنْتُمْ لَا تَشْفَعُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
 أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِينِكُمْ ثُمَّ أَقْرَبْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٥﴾
 ثُمَّ أَنْتُمْ هَؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
 مِنْكُمْ مِنْ دِينِهِمْ تَطْهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
 وَإِنْ بَأْسُكُمْ أَسْرَى تُقَاتِدُوا وَهُمْ وَهُمْ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
 إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُلْطِقُونَهُمْ بِعُضِّ الْكَتَبِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضِ
 فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ
 بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٦﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَسْتَرُوا وَالْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُصْرُونَ ﴿٨٧﴾
 وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ بَعْدِهِ
 بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَى أَنْفُسُكُمْ
 اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِقْنَاكُمْ بِرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٨﴾ وَقَالُوا أَأَلْوَيْنَا
 غُلْفًا بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٩﴾

﴿٨٤﴾ بینہ بپرا خو [گہل ئیسر ائیلیان] دەمتی مه په یانا
 موکومکری ژ هه وه ستاندى، کو خوینا ئیکدو نه ریژن
 و ئیکدو ژ سهر جهو و وار پت خو ب خو دهر نه ئیخن،
 هه وه ب خو ئەفه په سه ندر، و هوین ب خو شاهدن.
 ﴿٨٥﴾ پاشی ئەها هوین ئەفه نه ئیکدو دکوژن و
 دهسته که کئی ژ خو ب خو ژ واری وان دهر دئیخن و ب
 گونه ه و دژ منایی لی دادجرن [کۆم دین]. [پشته فانییا
 ئیکدو دکهن ل سهر دهر ئیخستنا وان] و ئەگه ر هنده ک
 ژ وان ب نافی دیلاتیسی هاتنه ده ف هه وه، هوین به ده لی
 پیشقه ددهن [کا چاوا حه رامه هنده ک ژ هه وه بمینه د
 ئیخسیر بییدا و هوین به ده لی پیشقه بدهن، ئەها و هسا
 حه رامه ژى هوین ئیکدو بکوژن یان ژ جهیت ئیکدو
 دهر بییخن] و ل سهر هه وه یا حه رام بو و دهر ئیخستنا
 وان. فیجا هوین باوهرییى ب هنده ک کتیسی دئینن و
 باوهرییى ب هنده کى نائینن. هه ر که سه کى ژ هه وه فئ
 چه ندئ بکه ت جزایی وى د دنیایدا ژ شه ر مزارى و
 رسوا بییى پیغه تر نینه، و رۆژا رابوونى [رۆژا قیامه تی]
 ژى دئ به رى وى که فته دژوارترین ئیزایی، خودئ

نه یى بئى ناگه هه ژ وئى یا هوین دکهن. ﴿٨٦﴾ [ب راستى] ئەفه نه بیته ژ یانا دنیا یى ب ناخه تی کرین، و نه
 ئیزال سهر وان سفک دیت، و نه هاریکارییا وان دئیته کرن. ﴿٨٧﴾ ب سویند کتیب [کو ته وواته] مه بو
 مووسایی ئینا و مه پیغه مبه ر دپشتر هئارتن، و مه موعجیزه و نیشانیت ناشکه رادانه عیسایی و مه پشتا وى
 ب جانئ پیروژ [جبرائیلی] گرت و قاهیم کر. ئه رى هه ر جار ه کا پیغه مبه ره ک ب وئى بو هه وه هات یا نه ب
 دلئى هه وه هوین دئ رابن خو مه زن که ن و دهسته که کئى دره وین دهر ئیخن [وه کى عیسایی و موحه مده ی]،
 و دهسته که کئى کوژن [وه کى زه که ریایی و یه حیایی]؟. ﴿٨٨﴾ دبیزن دلئت مه ب کافلانکن [د کافلانکاندانه]
 [ژ به ر هندئى یا موحه مده د، دبیزن: ئەم تئى ناگه هین] [وه نینه وه کى ئەو دبیزن] به لکى خودئ ژ به ر گاورییا
 وان ئەو بیته ژ دلوفانییا خو بئى بار کرین، و کیمه ک ژ وان [نه گه له ک] باوهرییى دئینن.

﴿٨٩﴾ و دهمی کتیب بؤ وان ژ دهف خودی هاتی [کو قورئانه] راستدهر ئیخا وان [کتیبانه] بیست د گهل وان و بهری هنگی [بهری هاتنا قورئانی] داخوازا سهر که فتنی پی [ژ خودی] دخواستن ل سهر [نه یاریت خو] بیست گاور، به لی دهمی ئەو کتیبنا وان ژئی دگۆت و دنیا سی بؤ وان هاتی، باوهری پی نه ئینان و گاور بوون و له عنه تا خودی ل گاوران بیت. ﴿٩٠﴾ پیسه فروتنه وان خو پی فروتی، و ژ زکره شی گاور بووین ب وئی کتیبنا مه ئیناییه خواری، کو خودی ژ که ره ما خو ل سهر هه به بنده یه کی بقیست [وئی کتیبی بینته خواری]، ئیجا هیژیایی غه ز به ک ل سهر غه ز به کی فه گهریان [ژ بهر گاوریا وان ب (عیسای و موحه مه دی)]، و ئیزیه کا هه تکبه ر بؤ گاوران هه یه. ﴿٩١﴾ و ههر ده مه کی بؤ وان بیته گۆتن: باوهریی بیسن ب ئەوا خودی ئیناییه خواری [کو قورئانه] دبیزن: ئەم بهس باوهریی ب وئی دئینن ئەوا بؤ مه هاتییه هنارتن [کو تهوراته] و باوهریی ب ئەویت دیتر نائینن، و ئەو [ئانکو قورئان] راستدهر ئیخا وان کتیبانه بیست د گهل

وان، بیژه [وان هه که راسته هوین باوهریی ب تهوراتی دئینن] پا هه وه بؤ چی پیغه مبه ریست خودی بهری نوکه دکوشتن [وه کی یه حیایی و زه که ریایی]. ﴿٩٢﴾ بی گۆمان مووسا بؤ هه وه [بهری نوکه] ب موعجیزه و نیشانیت ناشکه را هات، و پشتی هنگی هه وه گۆلک په راست [کره په رستی]، و ب فی په رنگی هه وه سته م ل خو کر. ﴿٩٣﴾ بیننه بیرا خو ده می مه په یاننا موکومکری ژ هه وه ستاندی [کو کار ب تهوراتی بکه ن]، و مه چایی (طور) ل هنداقا هه وه بلندکر [و مه گۆته هه وه] ئەفا مه بؤ هه وه هنارتی لی د مجد بن و گوهداریا وئی بکه ن، گۆتن: مه [ئاخفتنا ته] بهیست به لی ئەم پی [ب گۆتنا ته] ناکه یین، و فیانا گۆلکی ژ بهر گاوریا وان تیکه لی دلی وان بوویه، بیژه [وان]: پیسه تشته باوهریا هه وه، هه وه د بهر را دکهت [کو په رستنا گۆلکییه] ئەگه ر هوین خودان باوهرن.

وَلَمَّا جَاءَهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ
وَكَانُوا مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَمَّا
جَاءَهُمْ مَا عَرَفُوا كَفَرُوا بِهِ فَلَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِسْمَا آسْتَرُوا بِهِ ۚ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ
بَغْيًا ۚ إِنَّ يُنزِلَ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ عَلَىٰ مَن يَشَاءُ مِن عِبَادِهِ
فَبَاءُوا وَبَعَضُ عَلَىٰ عَضِبٍ وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا تَأْمِنُوا بِمَا
أَنزَلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَاءَهُ ۗ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا
مَعَهُمْ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنْبِيَاءَ اللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ ۖ وَلَقَدْ جَاءَكُمْ مُوسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ
اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ مِن بَعْدِهِ وَأَنْتُمْ ظَالِمُونَ ﴿٩٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا
مَاءً آتَيْنَتْكُم بِقُوَّةٍ وَأَسْمِعُوا قَالُوا سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأَشْرَبُوا فِ قُلُوبِهِمُ الْعِجْلَ يُكْفِرُهُمْ قُلْ بِسْمَا
يَأْمُرُكُمْ بِهِ ۖ إِيْمَانُكُمْ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

﴿١٠٢﴾ [تسرا ئیلی] ب دویف خواندنا شه یسانی که تن شه و ل سهر وه ختی سلیمان [پیغه مبهری] ل سهر خه لکی دهاته خواندن، سلیمان ب خو گاور نه بو و بو [و کهس فیری سیر به ندیی نه کربو و] به لی شه یسان گاور بو و بو، و خه لک فیری سیر به ندیی دکرن، و خودی سیر به ندی ب سهر دو ملیا که تاندا نه ئینا بیسه خوار [به لی شه یسانان خه لک فیری سیر به ندیی دکرن، ژ وان هارووت و مارووت کو ژ مرو فان دئینه هه ژمارتن] و فان هه ردویان هارووت و مارووت ل بابل سیر به ندی نیشا خه لکی ددان، و کهس فیر نه دکرن هه تا نه گو تبا نی هندی ئەمین ئەم ئەزموون و چه به ینه، هشیار به گاور نه به، و وی ژ وان فیر دین یا پی ژن و میران ژیک دکهن، و نه شین زبانی بگه هیینه که سه کی ئە گهر ده ستور ا خودی پی نه هاتیت [خودی ته قدیر نه کربیت] خو فیری وی دکهن یا زبانی دگه هیینه وان، نه مفای [فایده ی]. و راستی ئەوی سیر به ندی ب کتیت خودی کری زانی وی ل ناخره تی چو بار و پشک نینن، چ پیسه تشته یی وان خو پی فرو تی،

ئه گهر بزائن. ﴿١٠٣﴾ ئە گهر وان باوهری ئینا بایه و پاریزکاری کربایه [ژ ئیزا و روژا قیامه تی ترسیابانه]، خه لاتی خودی بو وان چیر بو و ئە گهر زانیبانه. ﴿١٠٤﴾ گه لی خودان باوهران [ده می هه وه دئیت دگه ل پیغه مبهری باخشن و هه وه دئیت بیژنی خو ل مه بگره، مؤله تی بده مه] نه بیژنی: [راعنا] [ژ بهر کو جو هی فی پی یفی دبیژن و پامانه کا کریت دده نی] به لی بیژن: [انظرنا] خو ل مه بگره و مؤله تی بده مه [ژ بهر کو فی پی یفی ژ پامانه کی پیغه تر ژئی ناچیت و جو هی نه شین پامانه کا دی بده نی] و گوهداری بی بکن، و بو گاوران ئیزایه کا دژوار هه یه. ﴿١٠٥﴾ ئەو یوت گاور بو وین ژ خودان کتیبان و بو تپه ر یسان، نه قیت و پی خو ش نینه، خیر و که ره مه ک ژنک خودایی هه وه ب سهر هه ودا بیت. و خودی دلوفانییا خو ب سهر ویدا دادر پیژیت یی وی دئیت، و ب راستی خودی خودان که ره مه کی مه زنه.

وَاتَّبِعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيْطَانُ عَلَىٰ مَلِكٍ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ وَلَا كَنَّ الشَّيْطَانُ كَفْرًا يَعْلَمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَى الْمَلَائِكَةِ إِلَّا بِالْهَرُونَ وَمَرُوتٌ وَمَا يَعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ وَلَيْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَأَلْوَانُهُمْ أَمْنًا وَاتَّقُوا لِمَنْ تُوْبَهُ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رِعْسًا وَقُولُوا نَنْظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلَّهِ فَرِيضٌ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

الْمُؤْمِنِينَ

﴿١٠٦﴾ حوكمي هه رثايه ته كا ئه م ل جهي تيك ادي بدانين يان ژ سه ر دلي ته بهين [ژ بيرا ته بهين] دي ژ وي چيتر، يان وه كي وي ئينين، ما تو نوزاني خودي ل سه ر هه مي تشتان دهسته ه لاتدار و شيانداره. ﴿١٠٧﴾ ما تو نوزاني مالدارييا ئه رد و ئه سنانان هه ر يا خوديييه، و ژ بلي خودي هه وه چو هاريكار و چو پشته فان نينن. ﴿١٠٨﴾ يان [گه لي موسلمانان] هه وه زي دقيت هوين ژ پيغه مبهري خو پيرسن، هه وه كي بهري نو كه [ژ بهري جو هييا نقه] پسيار ژ مووسايي هاتييه كرن [ب راستي] ئه وه كه سي باوه ريبي ب گاوريبي بگوهر بيت، [بي گومان] ئه وي ريكا راست به رزه كر. ﴿١٠٩﴾ گه له ك ژ خودان كتبيان [جو هي و فه له يان] ژ زكره شي پي خو شه [و دخوازن] پشتي باوه ري ئينان و موسلمانو نا هه وه، و پشتي هه قي و راستي بو وان [ب خو زي] ديار و ناشكه را بوويي، هه وه فه گه ريننه فه سه ر گاوريبي، فيجا هوين ل وان بوون و چاقيت خو ژ وان بگرن، هه تا خودي فه رمانا خو [ب جيهادي] ده ني ريت. [ب راستي] خودي ل سه ر هه مي

۱۷

تشان شياندار و دهسته ه لاتداره. ﴿١١٠﴾ و نفيژان [به رده وام] بكه ن و زه كاتي [يا مالي خو] بده ن و [بزنان] هه ر خيره كا هوين ل پيشيا خو به نيرن، هوين دي ل ده ف خودي [خه لاتي وي] بينن، و خودي ب هه ر كار و كريا ره كا هوين دكه ن ئاگه ه داره و دينيت. ﴿١١١﴾ و گو تن [مه خسه د جو هي و فه له يان]: يي جو هي، يان فه له نه بيت قه د ناچيته به حه شتي، و ئه فه خو زي كيت وان. بيژي: ئه گه ر هوين راست ديژان كا ده ليل و نيشانيت خو بينن. ﴿١١٢﴾ [نه وه سايه وه كي ئه وه ديژان] يي خو سپار ته خودي، و ئه وه ب خو زي يي قه نجيكار بيت، وي خه لاتي خو ل ده ف خودايي خو هه يه، و نه ترس بو هه يه، نه زي ب خه م دكه قيت.

﴿۱۱۳﴾ جوهیان گوت: فهله، نه ل سهر هه قییینه، و فهله یان گوت: جوهی نه ل سهر هه قییینه. [ههر دو جوین باوهرییی ب دینی ئیکدو و ب پیغه مبه ریت ئیکدو نائینن] و ههر دو ژی کتیبی [تهورات و ئنجیلی] دخوینن، ههر و ساهه ویت نهزان و نهخوانده وار ژی [کو بوته ریسن] وه کی گوتنا وان [دهره قی موحه مه د پیغه مبه ریسا] گوت، قیجا رۆژا قیامه تی خودی دئ که فته د ناههرا واندا [دئ ناههرا وان سافی کهت]، ل سهر وی تشتی ئه و تیدا ژیک جودا.

﴿۱۱۴﴾ ما کی ژ وی سته مکارتره؟ [کهس ژ وی سته مکارتر نینه] ئه وی نه هیلیت نافئ خودی ل مزگه فیت خودی بیته ئینان و ل بهر دگه ریت کافل و ویران بکهت، ئه ف مروثه [ئه ویت ل کافل کرن و ویران کرنا مزگه فتان دگه ریسن] دفا ئه ف مروثه بی ترس نه چنه د مزگه فتانقه، رسوایی و شه رمزاری د دنیایدا بو وان هه یه، و رۆژا قیامه تی ژی دئ ب بهر ئیزایه کا دژوار که فن. ﴿۱۱۵﴾ رۆژه لات و رۆژنافا [ههر دو] هه ریست خودینه، هه ر جهه کی هوین به ری

خو بدنی، خودی لیه، ب راستی [دلوفانی و کهرما خو دا] خودی یی بهر فه هه و زانایه. ﴿۱۱۶﴾ گوتن [مه خسه د جوهی و فهله و بوت په ریسن]: خودی زارویه ک بو خو پاکریه، و خودی ژفی چه ندی یی پاک و باقره، و هندی دئ هه ر و ئه سا ناندا هه یه یی ویه، و ل بهر فه مانا ویه [خودی چو هه و جه یی ب را کرنا زارویی نینه]. ﴿۱۱۷﴾ دائنه ری ئه رد و ئه سا نان گا فا کار و فهر مانه ک قیا دئ بیژتی هه به دئ بیت. ﴿۱۱۸﴾ و بیت نهزان و بی ئاگه ژ کتیان [بوت په ریستی عه ره بان] گوتن: بلا خودی دگه ل مه باخقی، یان نیشانه ک ژ ده ف بو مه بیت، [دا بو مه دیار بیت موحه مه د پیغه مبه ره وه کی ئه و دیژیت]. هؤ سا ئه فیت بهری وان ژی، وه کی گوتنا وان دگوتن، دلیت وان دچنه سه ریک [وه کی ئیکن]، و ب راستی مه به لگه و نیشان بیت رۆنکرین بو بیت هه قییی په سه ند کهن و خو دده نه بهر. ﴿۱۱۹﴾ ب راستی مه توب هه قی یی هنارتی دا بیهه مزگین ئین و ئاگه هدار کهر، و پسارا دۆژه هیان ژ ته نایته کرن.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتْ النَّصْرَىٰ عَلَىٰ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصْرَىٰ لَيْسَتْ الْيَهُودَ عَلَىٰ شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَابَ كَذَلِكَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهَا يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَنَّ مَسْجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ وَسَعَىٰ فِي خَرَابِهَا أُولَٰئِكَ مَا كَانَ لَهُمْ أَنْ يَدْخُلُوهَا إِلَّا خَائِفِينَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَاللَّهُ الشَّرِيفُ وَالْمَعْرُوفُ فَأَيُّمَا تَمَازُوا فَشَرَّ وَجْهٍ لِلَّهِ إِنَّ اللَّهَ وَسِعَ عَلَيْهِ ﴿١١٥﴾ وَقَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا سُبْحٰنَهُ بَلْ لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ لَّهُ قَدِيْنٌ ﴿١١٦﴾ بَدِيعَ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُعَلِّمُنَا اللَّهُ أَوْتَانِيَا آيَةً كَذٰلِكَ قَالَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَنَشِبهَتْ قَوْلَهُمْ قَدْ بَيَّنَّا الْآيٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُوْنَ ﴿١١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيْرًا وَاذِيْرًا ﴿١١٩﴾ وَلَا تَسْئَلْ عَنْ اَصْحٰبِ الْجَحِيْمِ ﴿١٢٠﴾

وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ
 إِنَّ هُدَىٰ اللَّهِ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي
 جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِن لِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَتْلُونَهُ حَقَّ تِلَاوَتِهِ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۗ وَمَن
 يَكْفُرْ بِهِ ۗ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يٰٓبَنِي إِسْرَائِيلَ
 اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٢٢﴾
 وَأَتَقُوا يَوْمَآ
 لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنْفَعُهَا
 شَفَعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ ۖ وَإِذِ ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ
 فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّي جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِي قَالَ
 لَا يَتَّبِعُ عَهْدِي الظَّالِمِينَ ﴿١٢٤﴾ ۗ وَإِذْ جَعَلْنَا الْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
 وَأَمْنَا وَآخِذُوا مِن مَّقَامِ إِبْرَاهِيمَ مُصَلِّينَ وَعَهْدَنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ
 وَأَسْمِعِيلَ ۗ إِنَّ طَهْرًا بَيْنِي لِلطَّالِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ ﴿١٢٥﴾
 وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ اجْعَلْ هَذَا بَلَدًا آمِنًا وَارْزُقْ أَهْلَهُ
 مِنَ الثَّمَرَاتِ ۖ إِنَّنِي آمِنٌ مِّنْهُم بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ قَالَ وَمَنْ كَفَرَ
 فَأَمْتَعُهُ قَلِيلًا ثُمَّ اضطرُّهُ إِلَىٰ عَذَابِ النَّارِ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

الجزء الأول

﴿۱۲۰﴾ ب راستی جوہی و فہلہ ژ تہ قابل نابن ہتا
 تو نہ چہیہ سہر دینی وان، بیژہ وان: ب راستی
 راستہ ریسیا خودی، ئەوہ راستہ ریسیا دورست،
 ئەگەر تو ب دویف دلخواریا وان بکہفی، پشتی
 [ہقی بۆ تہ ناشکہرابووی] راستی تہ زانی، پاشی
 تہ چو ہاریکار و پشتہ فان ل دەف خودی نابن.
 ﴿۱۲۱﴾ ئەویت مہ کتیب بۆ ئینابن و دورست [کا چاوا
 ہاتیہ خواری و ہسا] دخوینن، ئەہا ئەفہ باوہریسی
 پی دینن و ہەر کہسی [باوہریسی پی نہ ئینیت] و
 گاوریبت ئەو بہر زیان و خوسارہ تن. ﴿۱۲۲﴾ گہلی
 ئسرائیلیان بینہ بیرا خو ئەو کہرہم و خو شیبیت من
 دگہل ہوہہ کرین و [ہنگی] من قہدری ہوہہ ب
 سہری ہمی خہلکی ئیخست. ﴿۱۲۳﴾ و پوژہ کی
 [کو پوژا قیامہ تیہ] بترسن، و خو پاریزن کو کہس
 تیدا ژ پیش کہسیفہ نایتہ جزادان، و بہدل ژ کہسی
 نایتہ وەرگرتن، و مہ ہدەر و بہرہ فانی تیدا چو ناگرن،
 و ہاریکاریا کہسی ژ نایتہ کرن. ﴿۱۲۴﴾ و بۆ ملہ تی
 خو [ہہی موحمہد] بیژہ: دەمی خودی ئیبراہیم

ب چہند پەیشہ کان جہر باندی و [ئیبراہیم] ب دورستی ئەو پەیش ب جہ ئینابن و پی رابووی، خودی
 گۆتی: دئی تہ کہ مہ پەیشی بۆ خہلکی، ئیبراہیم گۆتی: دویندہا من ژ ی [بکہ پەیشی]، خودی گۆتی: سوز
 و پەیانان من ژ ستہ مکاران ناگریت. ﴿۱۲۵﴾ و بۆ ملہ تی خو [ہہی موحمہد] بیژہ دەمی مہ کہ عہہ بۆ خہلکی
 کریہ جہی لی زفرینی و جہی تہ ناہیسی. و ہوین جہی ئیبراہیم بۆ خو بکہ نہ جہی نغیزان، و مہ فەرمان ل
 ئیبراہیم و ئیساعیل کرن کو مالا من بۆ تہ و افکہر و ئیعتیکافکہران [خلوہ نشینی] و داچہ میایی و سوجدہ بران
 [نغیزو کہران] پاقر بکہن. ﴿۱۲۶﴾ و بۆ ملہ تی خو بیژہ: دەمی ئیبراہیم [دوعا ژ خودایی خو کرین] گۆتی:
 خودیو تو فی جہی بکہ باژیرہ کی ئیمن، و خہلکی وی پی باوہری ب تہ و پوژا قیامہ تی ئینا، ژ فیقیان
 بدی، [خودی] گۆت: پی گاوریبت ژ ئەز دئی پی خو شکہم و پاشی ئەز دئی کیشمہ دناگری دۆرہ ہیدا
 [ژ بہر گاوریبا وان]، و پیسہ بنہ جہہ.

﴿۱۲۷﴾ و بۆ مله تی خو بیژه: ده می ئیبراهیم و ئیسماعیل بنسترا [نافاهیی] که عبه یی رادکرن [دگۆتن] خودیو ژ مه قه بویل بکه، ب راستی هه ر تویی گوهدار و زانا. ﴿۱۲۸﴾ خودیو ژ مه بکه ژ موقیت خو سپار تیه ته، و دینده ها مه زی بکه مله ته کی خو سپار تیه ته [ل بهر فرمانا ته راوهستیایی]، و ری و نیشانیت چه جی نیشا مه بده، و توبه یا مه قه بویل بکه، و ب راستی تویی یی هه ر توبه و هر گر و دلوفان. ﴿۱۲۹﴾ خودیو پیغه مبه ره کی ژ وان بۆ وان بهنیره، نیشانیت [نایه تیت] ته بۆ وان بخونیت و کتیب و ئاقلداریی نیشا وان بدهت، و دلی وان پاک و پاکز بکهت، ب راستی هه ر تویی یی سه رده ست و کار به جه و فهر مانیه وا. ﴿۱۳۰﴾ کی دئ خو ژ ریکا ئیبراهیم ده ته پاش ئه و نه بیت یی خو بکه ته ساویلکه، و ب راستی دنیاییدا مه ئه و [ئانکو ئیبراهیم] هه لبژارت، و ئه و د ناخره تیدا زی ژ کیره اتی و سه رراستانه. ﴿۱۳۱﴾ بۆ وان بیژه: ده می خودی گۆتیسی: خو بسپیره من [ئانکول بهر فرمانا من راوهسته] گۆت: من خو سپارته خودانی

هه می جیهانان. ﴿۱۳۲﴾ و ئیبراهیم قه ویاتی [وهسیهت] ل کورپیت خو کرن ب فی دینی، و یه عقووب زی هه ره و سا [گۆت]: کورپیت من بی گۆمان خودی ئه ف دینه بۆ هه وه هلبژارت، [هشیار بن] نه مرن هوین نه موسلمان. ﴿۱۳۳﴾ گه لی جو هییان ما هوین د حازر بوون ده می یه عقووب ل بهر مرنی [ئانکو هوین نه د حازر بوون] گۆتیسه زاروینت خو: پشتی من هوین دئ چ په ریسن؟ گۆتن: ئه م دئ خودایی ته و خودایی باب و باپریت ته ئیبراهیم و ئیسماعیل و ئیسه حق (عه بدینین)، خودایه کی ب تنییه، و ئه م [بهس] ل بهر فرمانا وی ب تنیینه. ﴿۱۳۴﴾ ئه و مله ته ک بوو چۆ، کار و کریاریت وان بۆ وانن، و بیته هه وه بۆ هه وه نه، و هوین ب بهر کار و کریاریت وان ناکه فن [پرسا وان ژ هه وه نایته کرن].

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۲۷﴾ رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَا أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿۱۲۸﴾ رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۲۹﴾ وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مَنْ سَفِهَ نَفْسَهُ وَلَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِن الصَّالِحِينَ ﴿۱۳۰﴾ إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْمِعْ قَالَ أَسْمِعْتُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۳۱﴾ وَوَصَّى بِهَا إِبْرَاهِيمُ بَنِيهِ وَيَعْقُوبَ يَبْنَئِي إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَى لَكُمُ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۲﴾ أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ الْمَوْتَ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ بَعْدِي قَالُوا نَعْبُدُ إِلَهَكَ وَإِلَهَ آبَائِكَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِلَهُنَا وَحَدًّا وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۳﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَلكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْئَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۴﴾

﴿۱۳۵﴾ خودان کتیبان [جوہی و فہلہ یان] گوتہ [موسلمانان]: ببہ جوہی یان فہلہ، ہوین دئی راستہ ری بن، بیژہ [وان نہ و ہوسایہ]: ئەم دئی ل سەر دینی ئیبراہیم بین، دینہ کئی فہدەر ژ خواری و خرابیی، و ئیبراہیم ب خوژی نہ ژ موشرکان بوو. ﴿۱۳۶﴾ بیژن: [د بہر سفا و اندا]: مہ باوہری ب خودئی ہہیہ، و ب وئی یا بو مہ ئیناییہ خواری [کو قورئانہ] و ب یا بو ئیبراہیم و ئیساعیل و ئیسحاق و یہ عقووب و کوریت و ی، و ب ئہوا بو موسایی و عیسایی ہاتی، و ب یا بو پیغہمبہریت دیتر ژ ی ژ نک خودئی ہاتی، و ئەم فہرقی [جوداییی] نائیخینہ ناخہراکەس ژ وان و ئەم ل بہر فەرمانا وینہ. ﴿۱۳۷﴾ ئەگەر وان باوہری و ہکی ہہوہ [ب ہہمی پیغہمبہران] ئینا، ئەفہ ئەو راستہ ری بوون، ئەگەر ژ خو پشت تی [دقی باوہریی] کرن، ئەفہ ئەو ییت کہ قتیئہ رکئی، و خودئی بەسی تہیہ بو وان [کو وان ژ تہ بدتہ پاش] و ئەو گوہدار و زانایہ [ب تشتی دبیزن و فہدشیرن]. ﴿۱۳۸﴾ ریکا خودئی [کو ئیسلامہ] بگرن، و ما ریکہک ژ ریکا خودئی [دینی خودئی،

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ تَهْتَدُوا قُلْ بَلْ مِلَّةَٰ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا ۚ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۵﴾ قُولُوا أَمَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿۱۳۶﴾ فَإِنَّمَا أَتَيْنَا بِمِثْلِ مَا آتَيْنَاكُمْ بِهِ فَقَدْ أَهْتَدُوا وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا هُمْ فِي شِقَاقٍ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۱۳۷﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً وَنَحْنُ لَهُ عَابِدُونَ ﴿۱۳۸﴾ قُلْ اتَّخَذْتُنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿۱۳۹﴾ أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصْرَىٰ قُلْ أَنتُمْ أَغْلِبُ أُمَّرُ اللَّهِ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَبَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَفِيلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۴۰﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ حَلَّتْ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَآلَكُمْ مَا كَسَبْتُمْ وَلَا تُنْهَوْنَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۴۱﴾

نیشان و پرنکیئت خودئی] چیت و جوانتر هہیہ؟ و ئەم یی وی دپہر تیسین (عہدینین). ﴿۱۳۹﴾ بیژہ [وان]: ہوین جہر پئی د [دەرہقی دینی] خودیدا دکەن د گەل مە و ئەوہ خودانی مە و ہہوہ. و کار و کریاریت مە بو مەنہ و ییت ہہوہ بو ہہوہنہ [ہەر ئیک ژ مە دئی جزایی کار و کریاریت خو ب خو خو ت] و ئەم بو [خودئی] دلپیش و دلسوزین. ﴿۱۴۰﴾ یان ہوین دبیزن ئیبراہیم و ئیساعیل و ئیسحاق و یہ عقووب و کوریت و ی، جوہی بوون یان فہلہ بوون، بیژہ وان: ما ہوین چیتر دزانن یان خودئی؟. کی ژ وی ستەمکار ترہ [گونہ ہکار ترہ] یی راستییی فہدشیریت [ئہوا د دەرہقی پیغہمبہری د تہورانی و ئنجیلیدا ہاتی]، و ب راستی خودئی نہ یی بی ئاگہ ہہ ژ وئی یا ہوین دکەن. ﴿۱۴۱﴾ ئەو ملەتەک بوو چۆ، کار و کریاریت وان بو وانن و ییت ہہوہ بو ہہوہنہ، و ہوین ب بہر و کار و کریاریت وان ناکەفن [پرسا وان ژ ہہوہ نائیئہ کرن].

﴿۱۴۲﴾ ساویلکه و نهمايت خه لکی [ژ جوهی و موناقدان] نيزیک دئی بیژن: چ بهرئ وان ژ قبيله یا وان، ئەوا ئەو ل سەر، وەرگێرا [د بهرسفا واندا] بیژه: رۆژهلالات و رۆژئاقا [ههردو] بیئت خودینە، هه چیی [خودئ] بقیئت دئی بهرئ وی دته ریكا راست [ههق]. ﴿۱۴۳﴾ و ههروه سامه هوبن کرنه کومه کا نافنجی، دا هوبن بینه شاهدل سهر خه لکی، و دا پیغه مبه رزی ل سهر هه وه بیته شاهد. و مه فرمانا ته نه کر، بهرئ خو بدیه [بهیتوله قدسی].

پاشی بهرئ خو ژئی وەرگێریه که عبه یی، بو هندئ نه بیئت دا [ئه م] بزاین کا کی [ل ههر جهه کی هه بیئت] دئی گوهداریا ته کهت، و کی دئی پاشقه زقریت و گاور بیته فه، دیبت ئەف گوهورینه ل سهر هنده کان یا گران بیئت، ژ بلی وی یی خودئ راسته پری کر بیئت، ب فی فرمانی خودئ په رستنا هه وه [نقیژیت هه وه] بو بهیتوله قدسی [به رزه ناکهت، ب راستی خودئ د راستا خه لکیدا گه له ک یی دلوفانه. ﴿۱۴۴﴾ ب راستی مه ددیبت ته بهرئ خو ل ئەسانی دگێرا [ب هیشیا

هندئ بهرئ ته بیته وەرگێران بو که عبه یی]. [بی گومان] دئی بهرئ ته دینه قبيله یه کا تو پی قایل. بهرئ خو بدیه راستا که عبه یی، و ههر جهه کی هوبن لی بن بهرئ خو بدیه راستا که عبه یی، ب راستی ئەو بیئت [بهری نوکه] کتیب بو هاتین، دزان کو ئەفه [ئه ف بهر وەرگێرانه] هه قیبه ژ خودایی وان، و خودئ نه یی بی ئاگه هه ژ وی یائهو دکهن. ﴿۱۴۵﴾ خو تو بو وان که سیئت کتیب بو هاتین، چ نیشانا گو مانپر بینی، ئەو ب دویف قبيله یا ته ناکه فن، [بلا بی هیفی ببن] تو ژئی نایبت [سهر ژنوی] ب دویف قبيله یا وان بکه فی، و ئەو ب خو ژئی [مه خسه د جوهی و فهله] ب دویف قبيله یا ئیکدو ناکه فن، و ئەگه ر تو ب دویف دلخوازییا وان بکه فی پشتی زانین بو ته هاتی، ب راستی وی کافئ تو ژئی دئی ژسته مکاران ئیبه هه ژمارتن.

الجزء الثاني
القرآن

﴿۱﴾ سَبِّحُوا لِلَّهِ حَمْدًا مِّمَّا رَزَقَنَا اللَّهُ فَإِنَّهٗمَ لَشَاكِرُونَ ﴿۲﴾ عَلَیْهَا قُلْ لِلَّهِ الْمَشْرِقُ وَالْمَغْرِبُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۳﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا وَمَا جَعَلْنَا الْقِبْلَةَ الَّتِي كُنْتَ عَلَيْهَا إِلَّا لِنَعْلَمَ مَنْ يَتَّبِعَ الرَّسُولَ مِمَّنْ يَنْقَلِبُ عَلَى عَقْبَيْهِ وَإِنْ كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَمَا كَانَ لِلَّهِ لِيُضِلَّ أُمَّةً أُولِيَ الْقَلْبِ إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۳۷﴾ قَدْ تَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاءِ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿۱۳۸﴾ وَلَئِنْ آتَيْتَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَتَّبِعُوا فِئْتَنًا وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنْ آتَيْتَ أَهْوَاءَ هُمُومٍ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۳۹﴾

الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْكِتَابَ عَرَفُوهُ رَبًّا كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ
وَأَنَّ فَرِيقًا مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿۱۶۱﴾ الْحَقُّ
مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿۱۶۲﴾ وَلِكُلِّ وُجْهَةٍ
هُمُومٌ لِّهَا فَأَسْتَخِفُّوا الْحَبْرَاتِ إِنَّ مَا كَانُوا يَأْتُونَ بِكُفْرٍ لِلَّهِ
جَمِيعًا إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۶۳﴾ وَمَنْ حَبِثَ خَرَجَتْ
قَوْلٌ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ
وَمَا اللَّهُ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿۱۶۴﴾ وَمَنْ حَبِثَ خَرَجَتْ قَوْلٌ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا
وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ
ظَلَمُوا مِنْهُمْ فَلَا تَحْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلَا تَمْرُقْنِيَّ عَلَيْهِمْ
وَلَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿۱۶۵﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِّنكُمْ يَتْلُوا
عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَيُعَلِّمُكُم مَّا تَرَكُوا لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۶۶﴾ فَأَذْكُرُوا أَنفُسَكُمْ
وَأَشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿۱۶۷﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
أَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿۱۶۸﴾

﴿۱۶۱﴾ ب راستی نه ویت مه کتیب [ئنجیل و تهورات] بؤ هنارتین، یان دایینی ٔهو وی [پیغه مبهری] وه کی زار ویت خو دنیا سن، ب راستی دهسته که ک ژ وان، هه قیسی ٔهه دشیرن [ئانکو سالوخته تیت پیغه مبهری] و دزانن کو هه قیسی ٔهه دشیرن. ﴿۱۶۷﴾ [ٔهه قیبله گوهارتنه] هه قیسه، ژ نک خودایی ته، ٔیجا ژ دودلان نه به. ﴿۱۶۸﴾ و ههر ٔیککی قیبله یه که هه یه به ری خو دده تی [ئانکو ههر دینه کی قیبله یا خو هه یه]، خودی بؤ وان ئاشکه را کریسه، و به ری وان دایسی. ٔیجا دهست ب خیران بکه ن و بکه نه بهر به زینک، و ههر جهه کی هوین لی بن، خودی دی هه وه هه میان ٔینیت [کوم که ت، دا ههر ٔیک جزایی خو وهر بگریت]، بی گو مان خودی ل سهر هه می تشتی دهسته لاتداره. ﴿۱۶۹﴾ و ههر جهه کی تو پیغه بچی به ری خو بده راستا که عبه یی، ب راستی هه قی ههر ٔهه یه، و ب راستی خودی نه یی بی ئاگه هه ژ وی یا هوین دکهن. ﴿۱۷۰﴾ و ههر جهه کی تو ژ دی ده که ٔفتی به ری خو بده راستا که عبه یی، و ههر جهه کی هوین لی بن به ری خو بده نه راستا وی، دا خه لکی چو هه جهت ل سهر هه وه نه مینن، ژ بلی وان نه ویت سته مکار، ٔیدی هوین ژ [ئاخٔنیت] وان نه ترسن و ژ من بترسن، دا ٔهز که ره ما خو ل سهر هه وه تمام بکه م، [به ری هه وه بده مه قیبله یا بابی هه وه ٔیراهیم] و دا هوین راسته ری بین. ﴿۱۷۱﴾ له و ما مه پیغه مبه ره که ههر ژ هه وه بؤ هه وه هنارت، دا نیشانیت مه بؤ هه وه بخوینیت، و دل و دهروونی هه وه بشوت و پاقر بکه ت، و کتیب [کو قورئانه] و سونه تی [ریکا پیغه مبهری] نیشا هه وه بده ت، و تشتی هه وه نه دزانی نیشا هه وه بده ت. ﴿۱۷۲﴾ ٔیجا [ب گوهداری و په رستنی] من بیننه بیرا خو، ٔهز ری [ب خه لاتکرن و گونه هژ ٔیرنی] دی هه وه ٔینمه بیرا خو. و هوین سوپاسی و شوکورا من بکه ن و که ره میت من ژ بیرا خو نه بن [ژ بهر چاقیت خو نه بن]. ﴿۱۷۳﴾ گه لی خودان باوهران، هوین پشتا خو ب بینفره هیسی و نفیژان گری بده ن، [هاریکاریان بؤ خو بخوازن]، و ب راستی خودی د گهل بینفره هه و سه بر کیشانه.

﴿١٥٤﴾ و هوين د راستا ئه ویت د ریځا خودیدا دتینه کوشتن، نه بیژن: د مرینه [نه] به لکی ئه و د ساخن، به لی هه وه های ژئ نینه. ﴿١٥٥﴾ [گهلی خودان باوهران] ب راستی ئه م دئ هه وه ب هنده ک ترسی و برسی، و کیمکرنا مال و مالداریی و جان و بهر و بهر هه مان، جهربینین و [تو هه ی موحه مه د] مزگینیس بده بینفر هه و سه بر کیشان. ﴿١٥٦﴾ ئه ویت هه ر گافه کا به لایه ک [ئاتافه ک] ب سه ری و ان هات، دبیژن: ب راستی ئه م هه ر بیئت خودینه [ئانکو ئه م بهنده بیئت وینه]، و هه ر دئ ب بال و یقه زفرین. ﴿١٥٧﴾ سلافا [لینه گرتن و گونه ژیرن] د لؤفانییا خودی بو ئه فانه، و هه ر ئه فانه راسته ری و دورسته ری. ﴿١٥٨﴾ ب راستی سه فا و مهروه، [نافن بو دو چیا کیت مه که هه ی] ژ ری و نیشانیت [دینی] خودینه. فینجا هه ر که سی جه جی بکه ت یان عومره یی، چول سه ر نینه [ئه گه ر] د نا فبه را هه ر دو وکاندا بیئت و بچیت، و هه چیی ژ ده ف خو باشی بکه ت [خودی باشیا وی بی بهر انبه ر ناهیلیت]. ب راستی خودی سو پاسدار [بهر انبه ری تشتی کیم گه له کی دده ت] و زانایه. ﴿١٥٩﴾ ب راستی که سی ت نیشانیت ئاشکه راکه ر و راسته ری بییا مه ئیناییه خواری، پشتی مه بو خه لکی دکتیباندا [ئانکو ده ورات و ئنجیلیندا] رؤنکری، فه دشیرن، خودی له عنه تی ل فان دکه ت، و له عنه تکه ر ژئ له عنه تان لی دکهن. ﴿١٦٠﴾ ژ بلی و ان ئه ویت پشتی هنگی توبه کرین و قه نجی کرین و تشتی فه شار تی ئاشکه راکرین، ئه فیت هه نی ئه ز دئ توبه یی ده مه سه ر و ان، و ئه زم توبه وه ر گر و دؤفان. ﴿١٦١﴾ ب راستی ئه ویت گاور بووین، و مرین و ئه و گاور، ئه و ان له عنه تا خودی و ملیاکه تان و هه می مرو فان ل سه ر بیئت. ﴿١٦٢﴾ هه ر وه ره ر ئه و دئ تیدا [دئاگر و له عنه تیدا] مینن، ئیزال سه ر و ان سفک ناییت، و مؤله ت بو و ان نایته دان. ﴿١٦٣﴾ [گهلی خودان باوهران] خودای هه وه هه ر ئیک خودایه، ژ بلی وی چو په رستی [خودا] نینن، ئه وه د لؤفانی پر د لؤفانی.

وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبِّئُكُمْ بِشَيْءٍ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقِصٍ مِنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿١٥٦﴾ أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ إِنَّ الصَّغَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوَاعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَئِكَ بَلَعْنَاهُمْ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّعْنُونَ ﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّوْنَا فَأُولَئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كُفَّارًا أُولَئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿١٦٢﴾ وَإِلَهُكُمْ إِلَهُ وَحَدٌّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 وَالْمَاءِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ يَمَافِعُ النَّاسِ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
 مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
 مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَنَضْرِيفِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ
 السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ النَّاسِ
 مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ
 آءَامَنُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ سَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ سُرُوا
 أَنْ عَذَابَ اللَّهِ أَنْ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
 إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوْا الْعَذَابَ
 وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
 لَنَا كَرَّةٌ فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّأُوا مِنَّا كَذَلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
 أَعْمَالَهُمْ حَسْرَتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِحَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
 يَتَّخِذُهَا النَّاسُ كُفُلًا وَمَا فِي الْأَرْضِ حَلَالٌ لَطِيبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
 بِالسُّوِّ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

و ژ خو بیزار دین، و دستت خو ژ دویکه فتیبست خو بهر ددهن و خو ژت بهری دکهن. ﴿۱۶۷﴾ و دویکه فتیبیان
 گوت: خوژی جاره کادی هم فه گه پاباینه سهر دنیا، دامه ژی خو ژ وان شویشتابیه ههروه کی وان خو ژ
 مه شویشتی، هؤسا خودی کار و کرباریت وان ددهته پویسی وان، دابنه کول و کوفان و په شیبانی و کهسه ر،
 و هه و ژ ناگری ژی [چوجا] دهرناکه فن. ﴿۱۶۸﴾ گه لی مروفان هه ر تشتت دهر دیدا پاقر و حه لال بخون، و
 ب دویف پینگا فتیبست شهبانی نه که فن. ب راستی هه و دژمنه کی ناشکراهیه بو هه وه. ﴿۱۶۹﴾ [چونکی] نه و
 فرمانا هه وه بهس ب هندت دکهت، هوین خرابی و تهریفیی [کرتیبی] بکهن، و دراستا خودیدا وئی بیژن
 یا هوین نه زانن.

﴿۱۷۰﴾ و هەر گافه کا گۆتبايى: [مه خسه د بوت په ريسن] ب دويښ وى بکهفن يا خودى هنارتى، دگوتن: نه خير هم دى ب دويښ وى کهفن ته و اماه باب و باپريټ خو ل سهر ديتين، بلا باب و باپريټ وان چو نه زانن ژى، و کهسه کى ژى [بو هه قيسى] راسته رى نه کهن؟. ﴿۱۷۱﴾ مه ته لا نه ویت گاوربووین وهکى مه ته لا وى [شقانى] به يى ل تهر شى خو دکه ته قيرى و تهرش ب خو، ژ بلى دهننگ دور و قيريسى چوى دى ناهيسيت، [ئهف گاوره ژى وهکى وى تهر شينه، ناخختنى دپهسن بهس تى ناگه هن]. کهرن، لالن، کوره نه، چوب ناف عه قلى واندا ناچيت. ﴿۱۷۲﴾ گهلى خودان باوه ران ژ وى حه لالى مه ب رزقى هه وه کرى بخون، و سواسيا خودى بکهن، نه گهر [راست] هوين وى ب تنى دپه ريسن. ﴿۱۷۳﴾ ب راستى خودى، بهس مرار و خوین [يا رون] و گۆشتى به رازان و تشتى نه بو خودى هاتيه سه ر ژيکرن، ل سهر هه وه حه رام کريه. بهلى ههر کهسه کى نه چار بيته خوارنا نه فان ژى، بيى دل تى هه بيت و بهس

هه و جه ييسا خو پى بقه تينيت، چو گونه هل سهر نينه، ب راستى خودى گونه ه ژيهر و دلوفانه. ﴿۱۷۴﴾ ب راستى نه وه کهسيت نه و خودى د کتبيدا ئينا ييه خوار قه دشپرن و نه رزان دفروشن، نه فه ژ ناگرى پيقه تر چو يى دى ناخون، و رورزا قيامه تى خودى [ب دلوفانى] وان نا ناخيتيت، و گونه هيت وان ژى نابهت، و ئيزايه کا دژوار دى ده ته بهر وان. ﴿۱۷۵﴾ نه فه نه، نه ویت راسته رپيى داينه ب گومر ابيى، و گونه ه ژيهر داينه ب ئيزايى، چهن د بيئا وان يا فرهه ل سهر ناگرى، [نانکو چهن د بينفره ه و رکزي نه ل سهر وان کار و کريارت بهرئى وان دده ته ناگرى دژوهى]. ﴿۱۷۶﴾ نهف ئيزايه ژ بهر هندييه، کو خودى کتيب [قورئان] ب هه قى و راستيى هنارت [وان باوه رى پى نه ئينا]، و ب راستى نه ویت دودل بووین [کو جو هى و فه له نه] ل سهر کتبيى [قورئانى]، د رکوييه کا دويرى هه قيسى دانه.

وَإِذْ قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿۱۷۰﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَبْعُثُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّ بُكْرٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۷۱﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الطَّهَاتُ مَا رَزَقْنَاكُمْ فَأَتُوا مِنْهَا رِزْقَكُمْ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿۱۷۲﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالذَّمَّ وَالْحَمَّ الْخَنزِيرِ وَمَا أَهْلَ بِهِ مِنْ غَيْرِ اللَّهِ فَمَنْ أَضْطَرَّ غَيْرُ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿۱۷۳﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ الْكِتَابِ وَيَسْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۷۴﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْزَلْنَا فِي الْقُرْآنِ عَلَى النَّارِ ذَلِكَ بِأَنَّهُ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿۱۷۵﴾

الحزب

﴿۱۷۷﴾ [چاکى] قهنجيا راست و دورست، نه بهس شهوه هوين [دهمى نغيز کرنى] بهرى خو بدنه روزه لاتى يان روزه نافي، چاکيا راست و دورست شهوه مروف باوهريى ب خودى و روزه قيامهتى و ملياکه تان و کتبان [بيت ته سانى] و پيغه مبهران بينيت، و مالى دسهر چه ژيکونا ويرا بدته کهس و کار و سيوى و بهلنگاز و پيښنگ و خوازخوازوک و ديلا [و کوله يان ژ بو رزگار کرنا وان]، و نغيزان بهرده وام بکته، و زه کاتى بدته، و شه و په يانا دايى ب جه بينيت، و بينهنا خو ل سهر ترس و تهنگافى و هه ژارى و نه ساخييان و دهمى شهري، بکيشيت. [خودانيت فان سالوخه تان] د راستن و هه ره شهونه ته قوادار.

﴿۱۷۸﴾ گهلى خودان باوهران، [د دهره قى کوشتنيدا] مه تول [قساس] ل سهر هه وه دانا [نانکو گونه هکار ب گونه ها خو بيته جزا کرن، و کوزه ب تنى بيته کوشتن]. مروفى نازاد ب مروفى نازاد، يى بهنده ب يى بهنده، و ژن بهر انبهري ژنى، و دقيت کهسى ژ بهرى براى خو شه ب دانا خو ينى هاتيه عهفو و کرن،

ريکا باش بگريت، و تازه ژى بخوازيت، دقيت کوزه ژى بى کيماسى و بى گير و کرن خوينا وى بدتهتى. و شهف برياره [گوهارتنا کوشتنى ب دانا خو ينى] بارسفکاتى و دلوفانيه ژ خودايى هه وه. و هه ره کهسى پشتى پيکهاتنى زيده گافيسى بکته، نيزا و نه خو شيبه کا دژوار [روژه قيامهتى] بو وى هه يه. ﴿۱۷۹﴾ گهلى ناقلداران د توليدا [کوشتنا کوزه کى ب تنى] بو هه وه ژيانه [خو دانه پاشا کوزه کى ژيانا وى د گهل يا خه لکى دى بيته پارستن]، بهلکى هوين پاريز کاريى بکهن. ﴿۱۸۰﴾ ل سهر هه وه هاته دانان، نه گهر نيك ژ هه وه که شه بهر مرنى، و ماله کى مه زن ب پاش خو شه هيتلا، و هسيه تى ب قهنجى بکته بو ده بابان و کهس و کاران، و شهف و هسيه ته هر که ل سهر پاريز کاران. ﴿۱۸۱﴾ فيجا هه ره کهسه کى پشتى هه يستى بگوهر پيت، ب راستى گونه هه دستويى وانه بيت [وهسيه تى] دگوهورن، و ب راستى خودى گوهدير و زانايه.

﴿١٨٢﴾ [پشتی هنگی] هه چیی پی حهسیا وهسیه تکه ر بهر ب گونه هی چۆیه، چ ژ خه له تی بیت [بی دهستی] چ ژ ی ژ قهستان، و رابیت ناچه را وهسیه تلئیکرییان [نانکو میراتخووران] خویش بکته چو گونه هل سهر نینه، ب راستی ههر خودییه پی گونه هان ژ ی دبهت، و ههر نه وه پی دلوفان. ﴿١٨٣﴾ گه لی خودان باوهران، رۆژی ل سهر هه وه هاته نفیسین، ههر وه کی ل سهر ییت بهری هه وه ژ ی هاتییه نفیسین، بهلکی هوین بارئز کاری پی بکهن. ﴿١٨٤﴾ چه ند رۆژه کن [دیار کرینه] فئججا هه چییی ژ هه وه پی نه ساخ بیت [تیدا] یان ل سهر وه غره کی بیت، بلا ته مه تی هه ژ مارا رۆژی بیت خوارین بگریته فه، و نه وه که سیته گه له ک زه همت و نه خویشی ب گرتنا وانقه دهن، بلا د پیش خوارنا ههر رۆژییه کئیه، خوارنا بهلنگازه کی ل سهر خو بیخن و بدهن، و هه چییی پتر ژ ی ل سهر خو بیخیت و بدته بو وی گه له ک خیرتره، و رۆژی بگرتن بو هه وه چیرته نه گهر هوین بزنانن. ﴿١٨٥﴾ [ئهف چه ند رۆژه] هه یقار هه مزانییه، نه وه هه یقار قورئان تیدا هاتییه

خواری، راسته رپییه بو خه لکی، و نیشانیت راسته رپی و فافار تئینه [ژیک جو دا کرنا هه قیسی و نه هه قیسی] فئججا ههر که سی ژ هه وه ئهف هه یقه ب سهر دا هات [ل مال بیت و نه ل سهر وه غره ی بیت] بلا رۆژییان بگریته و هه چییی [تیدا] پی نه ساخ بیت، یان ل سهر وه غره کی بیت، [بۆ وی هه یه بخوت] و بلا ته مه تی هه ژ مارا رۆژی بیت خوارین وهخته کی دی بگریته فه، خودی دئیت ل سهر هه وه سانا هی بکته، نه قیت ل سهر هه وه گران بکته [ب زه همت بیخیت]، دا هوین هه یقار هه مزانی ته مام بکهن پاشی خودایی، مه زن بکهن [بیژن: (الله اکبر)] ل سهر راسته رپیکرنا وی بو هه وه، و دا هوین سوپاسی و شوکورا خودی بکهن. ﴿١٨٦﴾ و نه گهر بهنده ییت من، پرسان ژ ته کرن، نه ز پی نئزیکم، پی گازی من بکته دئ ده وار پی تیم، و بهر سفا گازییا وی دم، فئججا بلا گوهدارییا من بکهن و باوهر پی بی من بینن، دا راسته رپی بین.

فَمَنْ خَافَ مِنْ مَوْصِ جَنًّا أَوْ إِثْمًا فَاصْلَحْ بِنَهْمِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كِتَابَ عَلَيْكُمْ الصِّيَامُ كَمَا كَتَبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَنْ تَصُومُوا خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَى وَالْقُرْآنَ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْتُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

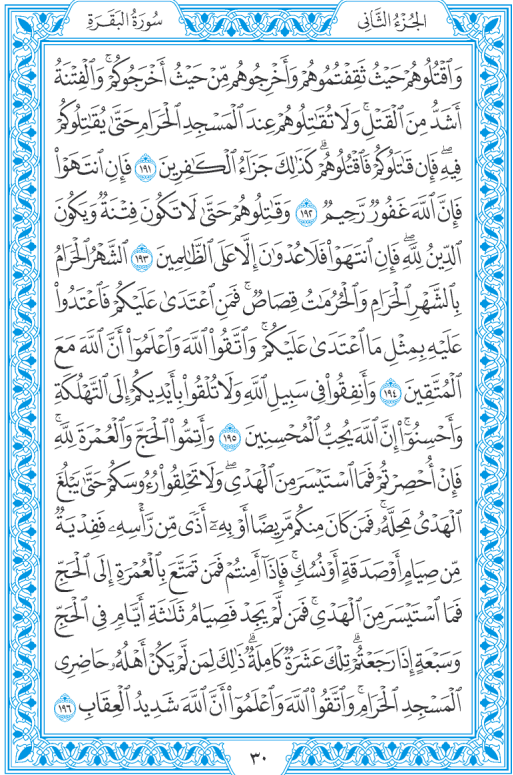
أَحِلَّ لَكُمْ لَيْسَةَ الصَّيَامِ الرَّفَثُ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لَبَاسُ لَكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَاوْنَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالآنَ بَشِّرُوا هُنَّ وَأَبْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكُمُ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوا هُنَّ أَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْرُضُوا كَذَلِكَ بَيْنَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿۱۸۷﴾ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ وَتُدُلُّوا بِهَا إِلَى الْحُكَّامِ لِيَأْكُلُوا فَرِيقًا مِنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۸۸﴾ * يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَهْلِ قُلْ هِيَ مَوَاقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرَّ بِأَنْ تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ ظُهُورِهَا وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا وَأَتُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿۱۸۹﴾ وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَقْتُلُونَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿۱۹۰﴾

الجزء الثاني

﴿۱۸۷﴾ چونا هه وه بو نغينا ژنی شه قیت هه یفا ره مه زانی هاته دور سترکن. نه و کراسن بو هه وه و هوین کراسن بو وان، خودی زانی هوین خو ناگرن، و دی خیانته لی خو کهن، توبه داسه ره وه و ل هه وه بوری، قی کافی [ژ تیره و پیدا] [شه قیت ره مه زانی] هه رنه نغینا هه فسه ریت خو، و وی بخوازن یا خودی بو هه وه نفیسی، و [ب شه ف] بخون و فه خون هه تا سپاتییا روژی بو هه وه ژ تاریاتیا شه قی جو دا دبیت [دیار دبیت]، و روژیی ژی هه تا شه قی [کو پشتی روژ تا قابو و نییه] ته مام بکن، و نه چنه نغینا خو ده می خلوه بییا مزگه فتی [ده می هوین دکه فنه دعتیکافیدال مزگه فتی] نه فه، تان و په ر ژانیت خودینه، خو نیزیکی نه کهن [و نه دهنه سه ر] هوسا خودی نیشانیت خو بو خه لکی دیار دکه ت، به لکی پاریز کارییی بکن. ﴿۱۸۸﴾ و مالی یتکدو ب نه هقی نه خون، و نه کهنه به رتیل بو فه رمانبه ران، دا پشکه کی ژ مالی خه لکی ب نه هقی بخون ژ به ری ده سته که کی ژ هه وه فه، و هوین دزانن نه هه قیهه. ﴿۱۸۹﴾ و پسیرا هه یقی ژ ته دکهن [بوچی دتیته گوهورین زراف دبیت و باشی به ره به ر ستویر دبیت هه تا ته کووز دبیت] بیژه: نه و نیشانیت و هختانه بو خه لکی، و بو حه جی [ده میت په رستنا خو و ده می کار و باریت خو پی دنیا سن]. و نه ژ قه نجییه هوین د پشت خانیرا بیته د ژور فه، به لی قه نجی نه وه پاریز کارییی بکن، و د ده رگه هانرا بیته د مالانقه، و پاریز کارییا خودی بکن، دا هوین سه ره راز ببن. ﴿۱۹۰﴾ و [گه لی خودان باوه ران] د ریکا خودیدا شه ری وان بکن بیت شه ری هه وه دکهن، و زیده گا قی [سته مکاری] نه کهن، ب راستی خودی حه ژ زیده گا فان [سته مکاران] ناکه ت.

﴿١٩١﴾ و [گهلی خودان باوهران]، ئەوان [بوت پەریسان] بکوژن، ل هەر جەهەکی ب دەست هەووە بکەشن، و کا چاوا وان هوین [ژ مەکهەیی] دەرئێخستن، هوین ژێ وان دەرئێخن، ب راستی ئەو نەخۆشیا ئەوان بو موسلمانان چیکری، داژ دینی وان وەرگیرن، مەزنتەر ژ کوشتنی. و شەڕی وان ل دەف حەرەمی [مەکهەیی] نەکەن، هەتا ئەو شەڕی هەووە نەکەن، ئەگەر وان شەڕی هەووە کر هوین ژێ شەڕی وان بکەن، جزایی گاوران هۆسانە. ﴿١٩٢﴾ ئیجا ئەگەر وان دەست ژ [ئیزادانا موسلمانان و شەڕی وان] بەردا [و موسلمان بوون]، ب راستی خودی یی لێنەگر و دلۆفانە. ﴿١٩٣﴾ و هوین [گهلی موسلمانان]، شەڕی وان بکەن، دا ریکا ئیسلامی نەئیتە گرتن، و دینی خودی بێتە سەریشکی هەمی دینان، و ئەگەر [گاوران] دەست ژ دژنایی و شەڕی کێشان، شەڕی وان نەکەن، شەڕ و دژنایی بەس د گهل سته‌مکارانە. ﴿١٩٤﴾ و هه‌یفا حه‌رام [و ب حورمه‌ت] ب هه‌یفا حه‌رامه‌ [ئەگەر وان حورمه‌تا هه‌یفی شکاند و شەڕ

تیدا د گهل هه‌ووە کرن، هوین ژێ بشکێتن و شەڕی د گهل بکەن]، و هەر تشته‌کی نەدورست هوین پی لئ بنن، و دەستدریژی ل سەر بکەن، تۆل (قساس) تێدایە [ئانکو ئێک د پێش ئیکه‌یه و ئەگەر وان حورمه‌تا هه‌یفت حه‌رام کری شکاند، دئ ب سەڕی واندا شکیت]. و هه‌چیئ دەستدریژی ل سەر هه‌ووە کر، هوین ژێ ته‌مه‌ت دەستدریژیا وان، دەستدریژی ل سەر بکەن، و ژ خودی بترسن و بزائن خودی د گهل پارێز کارانە. ﴿١٩٥﴾ و د ریکا خودیدا [د جهادیدا] مالی خۆ به‌زیخن، و خۆ ب دەستیت خۆ نەهاقێژنە د مالوێرانییدا [خۆ د هیلاک نەبەن]، و قه‌نجیی بکەن، ب راستی خودی هه‌ژ قه‌نجیکاران دکه‌ت. ﴿١٩٦﴾ [گه‌لی موسلمانان] حه‌ج و عومره‌یا خۆ، ئەگەر هه‌ووە دەست پی کر و ئیحرام گریدان بیه‌ سەری، و ئەگەر هوین ناسی بوون [چ ژ نەشیان و پیکرتنی، چ ژ نەساخیی] چ پی بەر دەست و ساناھی، ژ قوربانان بدەن [و ژ ئیحرمان وەر نە دەری] و سەڕی خۆ نەتراشن هه‌تا قوربان نەگه‌ننه‌ جهی خۆ [ل ویرئ سەر ژئ بکەن، پاشی سەڕی خۆ بتراشن] و هه‌چیئ ژ هه‌ووە یی نەساخ بیت، یان ئەزیه‌ته‌ک د سەریدا بیت [و نەچار بیت سەڕی خۆ بتراشیت] بلا ئێک ژ فان بە دەلان بدەت [سی]. رۆژیان بگریت، یان خوارنا [شەش مروفان] بدەت، یان ژێ پەزه‌کی بکەته‌ خیر، و ئەگەر هوین ئیمن بوون، و ئیکی فیا پشتی دويا‌هیه‌تانا عومره‌یی ب خۆ خۆش ببیت [ژ ئیحرمان بێته‌دەر هه‌تا دەمی حه‌ج] چ قوربان سانا‌هیه‌تره‌ بلا وی بدەت، و ئەگەر ب دەست نەکه‌فت، بلا سی رۆژیان هەر د حه‌جیدا بگریت، و حه‌فتان پشتی دژ قریته‌فه، ئەفه بوونە ده‌ر رۆژیت دورست، ئەف پریاره (حکم) [خۆ خۆشبوون (ژ ئیحرام دەرکه‌فتن)، د نافه‌را عومره‌یی و حه‌جیدا] بەس بو وانە ییت مالیت وان نە ل حەرەمی [مەکه‌هیی] و ژ خودی بترسن [پارێزکاریا خودی بکەن] و بزائن جزایی خودی [ب راستی] جزایه‌کی دژواره‌.

الْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَةٌ فَمَنْ فَرَضَ فِيهِنَّ الْحَجَّ فَلَا رَفَثَ وَلَا فُسُوفَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفَعَّلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزِدُّوا قِيَامَاتٍ خَيْرًا لِّزَادِ التَّقْوَىٰ وَأَنْتُمْ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ ﴿۱۷۷﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا أَقْضَاءَ مِنْ رَبِّكُمْ فَإِذَا أَقَضْتُمْ مِنْ عَرَفَاتٍ فَأَذْكُرُوا اللَّهَ عِنْدَ الْمَشْعَرِ الْحَرَامِ وَاذْكُرُوهُ كَمَا هَدَيْكُمْ وَإِنْ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمَنِ الضَّالِّينَ ﴿۱۷۸﴾ ثُمَّ أَقْبِضُوا مِنْ حَيْثُ أَقْبَضَ النَّاسُ وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ يَتَّبِعُكُمْ فَذُكُرُوا اللَّهُ كَذَكَّرَكُمُ آبَاءَكُمْ أَوْ إِشْرَكَكُمْ فَانظُرْ إِلَى النَّاسِ مِنْ يَفْقَهُ رَبَّنَاءَ إِنِّي فِي الْأَنْبِيَاءِ وَمَا لَمْ يَكُنْ فِي الْأَخْزَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿۱۷۹﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَاءَ إِنِّي فِي الْأَنْبِيَاءِ حَسَنَةٌ وَفِي الْأَخْزَةِ حَسَنَةٌ وَقَتَادَابِ النَّارِ ﴿۱۸۰﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۱۸۱﴾

بخوازن، ب راستی خودییه گونه هژیه رب و دلوفان. ﴿۲۰۰﴾ فیجا نه گره هه و ری و نیشانیت خو بیئت حه جی ب دوپاهی ئینان، خودی بیننه بیرا خو کا چاوا هوین باب و باپیریت خو دیننه بیرا خو، [به حسنی باشییت وان دکهن] به لکو و [ژ باب و باپیریت خو] پتر خودی بیننه بیرا خو، هنده ک مرؤف هه نه [ب فی رهنگی داخوای ذکهن]، دبیژن: خودایی مه، د دنیایدا چاکییی د گهل مه بکه و دئاخره تیدا وان چو بار و پشک نینن و دزربارن. ﴿۲۰۱﴾ و هنده ک زی [ژ مرؤفان] هه نه [ب فی رهنگی داخوای ذکهن] دبیژن: خودایی مه، تود دنیایدا قهنجییی د گهل مه بکه، و دئاخره تیدا قهنجییی د گهل مه بکه، و مه ژ ئیضا و نه خو شییا ناگرئی دۆزهی بیاریزه. ﴿۲۰۲﴾ فیجا نه فان ژ بهر کار و کرباریت کربن بار و پشکه ک هیه و خودی د حسابیدا بی دهست سفکه.

﴿۱۹۷﴾ هندی حه جه هه یقیئت خو بیئت دیار و ناشکرا هه نه، و ههر که سی [ئیحرام گریدان] حه ج ل سهر خو بیخست، [دقیئت بزانیت د حه جیدا] چؤنا نفینا ژنی و ئاخشنییت که شه فریبت و جره بر و مه ده رکی د حه جیدا نینه، و نه دورسته. ههر خیر و قهنجیه کا هوین بکه ن خودی پی ناگه هه. و کاری خو بکه ن [بو وه غه را دنیا بی] و ب راستی چیتربن خو کار کرن [بو وه غه را قیامه تی] پاریز کارییه، و گهل ئاقلداران پاریز کارییا من بکه ن. ﴿۱۹۸﴾ چو گونه بو هه وه تیدا نینه هوین [دهمی حه جی] که ره م و خیران ژ خودایی خو بخوازن [ئانکو بازار گانیی بکه ن]، فیجا نه گهر هوین ژ عه ره فاتی دارژیه نه خواری زکری خودی ل مه شعر و لهرامی (جهه که کو دبیژنی موزده لیفه) بکه ن و هوین وه سا زکری وی بکه ن، ههروه کی وی [خودی] هوین راسته ری کربن، و هوین ب خو بهری نوکه ژ ری بهر زیان بوون. ﴿۱۹۹﴾ پاشی دارژنه خواری ژ [موزده لیفه یی]، وی جهی خه لک ژی دادرژته خواری، و داخوایا گونه هژیه ربی ژ خودی

الجزء

* وَذَكَرُوا اللَّهَ فِي أَيَّامٍ مَّعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
 يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ
 اتَّقَىٰ وَأَتَقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٣٣﴾
 وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيُشْهَدُ اللَّهَ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ ۖ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٣٤﴾
 وَإِذَا تَوَلَّىٰ سَعَىٰ فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ
 وَالنَّسْلَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفَاسِدَ ﴿٣٥﴾ وَإِذْ قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ
 أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُكَ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ
 الْمِهَادُ ﴿٣٦﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ
 مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٧﴾ بَأَيِّهَا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا ادْخُلُوا فِي السِّلَاحَةِ فَإِنَّ لِلسُّعُوِّ خَطُوبَ
 الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٣٨﴾ فَإِن زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ
 مَا جَاءَتْكُمْ الْبَيِّنَاتُ فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٣٩﴾
 هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللَّهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْعَمَامِ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَفُضِيَ الْأَمْرُ إِلَى اللَّهِ تَرْجِعَ الْأُمُورُ ﴿٤٠﴾

﴿٢٠٣﴾ و هوين خودی د چهند روره کیت هه ژار تیدا
 [کو روژا یازدی و دوازدی و سیزدیه ژ زیلحه جیهی]
 بیننه بیرا خو [و زکری (الله اکبر) ل دویف نفیژان و
 دگه ل ره جمی بکه ن]، و ههر که سی له زئی ل ره جمی
 بکه ت و دو روژاندا ب جه بینیت چو گونه بو
 نینه، و یی گیر و بیبت [بو ههر سی روژان بهیلت]
 چو گونه هل سهر نینه، ئەفه بو و ییه یی ژ خودی
 بترسیت، و پاریز کارییا خودی بکه ت، و بزانی هوین
 دی بهر ب و یفه تیبه کو مکرن. ﴿٢٠٤﴾ ژ مروژان هنده ک
 هه نه ئاخشتنا وان د دنیا ییدا گه له ک یاب دلی ته یه، و
 خودی دکه ته شاهد ل سهر یا دلی خو دا، و ئەو ب
 خو دژوارترین دژمنن. ﴿٢٠٥﴾ و ههر گاقه کا پشت
 دا هه وه، و ژ دهف هه وه چو د نه ردیدا دگهریت، دا
 خرابیی تیدا بکه ت، و ده رامه ت و ره فیزئی پویچ و
 ویران بکه ت، و خودی چه ژ پویچاتی و ویران کرنی
 ناکه ت. ﴿٢٠٦﴾ و ههر ده مه کی بو [قی دوروی] بیته
 گو تن: ژ خودی بترسه، سهری وی مه زن دیبت ب
 گونه هی [ژ خو ناگریت بهیلت]، هه ما دوژه هه به سی

و ییه، و ئەو چ بیسه جهه. ﴿٢٠٧﴾ و هنده ک ژ مروژان زی هه نه، جانی خو د بهر رازیبونا خودیدا دده ن، و
 خودی دگه ل به نده یان دلوفانه. ﴿٢٠٨﴾ گه لی خودان باوه ران، ب سهر و زار و دلی خو قه ببه موسلمان، و
 ئیسلامه تیپی هه میی و هه رگرن، و نه دهنه دویف ده وسیت شه یانی، ب راستی ئەو بو هه وه دژمنه کی ئاشکه را
 ئاشکه راهه. ﴿٢٠٩﴾ و ئەگه ر پشتی نیشانیت ئاشکه را بو هه وه هاتین، هوین ته حسین، و ژ هه قیی [کو ئیسلامه]
 فاریبوون، بزانی خودی یی سهر ده ست و کارینه جهه. ﴿٢١٠﴾ ل هیشیا چنه؟! خودی دنا ف سیبه راهه ویرانرا
 و دگه ل ملیکه تان ب سهر و اندا بیبت [هاتنه کا بی چاوی کوشایی (لائقی) مه زانایا خودی بیت]، [دا
 حسابی دگه ل هه وه بکه ت]، و فهر مانا خودی [ب نيزادانا هه وه] دویاهی پی هات، و هه می کاروبار هه ر
 ب بال خودی شه دزفون و [ئه وه هه ر کاره کی جزایی وی دده تی].

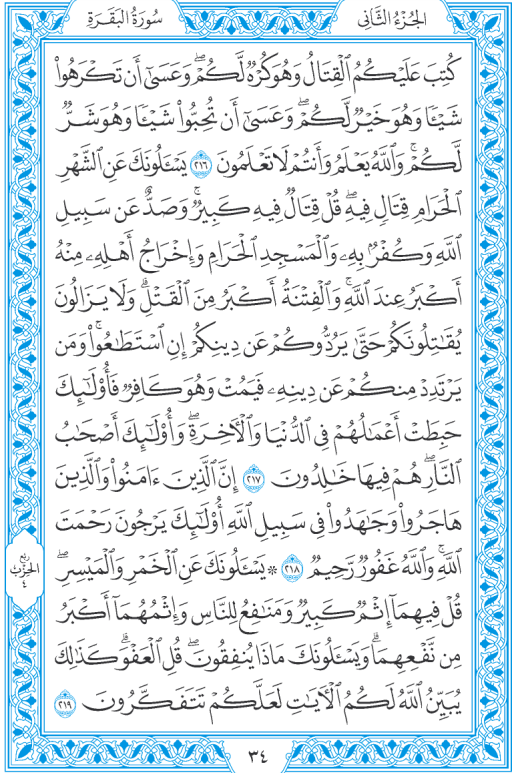
سَلِّبِيْ اِسْرَءِيْلَ كَمَا اَتَيْنَاهُمْ مِنْ اٰيَةٍ بَيِّنَةٍ وَمَنْ يُبَدِّلْ نِعْمَةَ اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ شَدِيْدُ الْعِقَابِ ﴿٢١٣﴾ زَيْنَ
لِّدِيْنَ كَفَرُوْا وَالْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَسَخَّرُوْنَ مِنَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَالَّذِيْنَ
اَتَقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَاللّٰهُ تَبَرُّوْا مِنْ بَيْنَاۤءِ بَعْضِ حِسَابِ ﴿٢١٤﴾
كَانَ النَّاسُ اُمَّةً وَّاحِدَةً فَعَتَبَ اللّٰهُ النَّبِيَّيْنَ مُبَشِّرِيْنَ
وَمُنذِرِيْنَ وَاَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتٰبَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ
فِيْمَا اَخْتَلَفُوْا فِيْهِ وَمَا اَخْتَلَفَ فِيْهِ اِلَّا الَّذِيْنَ اُوْتُوْهُ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنٰتُ بَعِيًّا يَبِيْهَهُمْ فَهَدٰى اللّٰهُ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا
لِيَمَّا اَخْتَلَفُوْا فِيْهِ مِنَ الْحَقِّ بِاِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ يَهْدِيْ مَنْ يَشَآءُ
اِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيْمٍ ﴿٢١٥﴾ اَمْرًا حَسْبُكُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَاْتِكُمْ مَثَلُ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِكُمْ مَسْتَهْمِكُمْ الْبِاسَءُ وَالضَّرَّاءُ
وَزُلُّوْا حَتّٰى يَقُوْلَ الرَّسُوْلُ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُ مَتٰى ضَرُّ
اللّٰهِ اِلَّا اَنْ يَضُرَّ اللّٰهَ قَرِيْبٌ ﴿٢١٦﴾ يَسْئَلُوْنَكَ مَاذَا ابْنُ فُقُوْتٍ قُلْ
مَا اَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلّٰهِ وَاللَّذِيْنَ وَالَّذِيْنَ وَالْمَسْكِيْنَ
وَابْنِ السَّبِيْلِ وَمَا تَعْمَلُوْا مِنْ خَيْرٍ فَاِنَّ اللّٰهَ بِهٖ عَلِيْمٌ ﴿٢١٧﴾

﴿۲۱۳﴾ [هے موحہ مد و گہلی موسلمانان] ژ ئسرائیلیان پیرسه! کامه چہند نشان و موعجزہ ہیئت ناشکرها دایینه وان [ل سہر دەستی پیغمبریت وان]، فیتجا کہسی خیر و کەرہمیت خودی، پشتی بۆ هاتین بگو هوپریت، [راستہ پرکنا خودی بدہتہ ب گاورییی]، ئیزا و نہخوشیا خودی [د راستا ویدا] گہلہ کا دژوارہ. ﴿۲۱۴﴾ ژین و ژبارا دنیا بی بۆ گاوران یا هاتیہ خہ ملاندن، [ژ بہری شہیتانیقہ چافل وان هاتیہ تاریکرن، ئاخہرتی ناینن] و ترانہیان بۆ خو ب خودان باوہران دکہن، و ئەویت پاریزکاریا خودی کرین رۆژا قیامہتیی د سہر وانرانہ، و بی خودی بقیت دئی بی ہژمار دەتی. ﴿۲۱۵﴾ ژ ریشہ خہلک ہمی ئیک بوون [ہتا دەمی نوح پیغمبرہ ری ئیک دین بوون، ژ نوحی و پیدا جو دایی کہفتیہ نافہرا وان]، فیتجا خودی پیغمبر ہنارتن مزگینین و ئاگہ ہدارکەر، و کتیب ب ہقیی پیرا [دگہل وان] ہنارتن، دا حوکمی د نافہرا خہلکیدا بکەن ل سہر تشتی خہلک تیدا نہ ئیک و ژیک جودا، د راستا

فی ہقیی ہ قییدائہ و ژیک جودا بوون، ئەویت کتیب بۆ هاتین [دا ژیک جودا بوون نہ مینیت] ئەقہ ژی پشتی نشانیت ناشکەر اکەر گہشتینہ وان، و ژ زکەرہ شی. ئەویت باوہری ئیناین خودی ب دەستورا خو ب سہر ہہ قییا خودان کتیب تیدا نہ ئیک، ہلکرن. و بی خودی بقیت دئی بہری وی دەتہ ریکہ کا راست [ہہق]. ﴿۲۱۶﴾ [گہلی موسلمانان]، ہہوہ ل بہرہ ہوین بچنہ بہحہشتی، و ہینژ ئەو نہ هاتیہ سہری ہہوہ یا هاتیہ سہری بیٹ بہری ہہوہ. ترس و تہنگافی و نہخوشیان ہنگافتن، ہندہ ہہ ژیان [ہند نہخوشی و ئیزا بۆ وان چیبووا]، ہہتا وی رادہیی کو پیغمبرہ و بیٹ باوہری پی ئینایی پیکقہ دکۆتن: کا کہنگی ہاریکاریا خودی دئی بۆ مہ ئیت؟ [د وی دەمیدا مزگینیا خودی بۆ وان ہات]. و ب راستی ہندی ہاریکاری و پشتہ فانیا خودیہ یا نیزیکہ [نہ یا دویرہ]. ﴿۲۱۷﴾ ژ تہ دہرسن: کا دئی چ مہ زینخن [د ریکا خودیدا]؟ بیژہ: ہہر خیرہ کا ہوین بدہن، بلا بۆ دەیباب و نیزیك (کەس و کار) و سیوی و بہلنگاز و رینفینگان بیت، و ہہر خیرہ کا ہوین بکەن ب راستی خودی پی ئاگہہ.

﴿۲۱۶﴾ شه پر کرن [در پیکا خودیدا]، ل سهر هه وه هاته نقیسین، و ئه و ب خو بو هه وه نه خو شه، و ل سهر هه وه یا گرانه، دبیت هه وه تشتهك نه قیت، و ئه و ب خو باشی بیت بو هه وه، و دبیت هوین هه ژ تشته کی بکهن، و ئه و ب خو خرابی بیت بو هه وه، و خودی دزانت [کا باشیا هه وه دچ رایه] و هوین نوزانن. ﴿۲۱۷﴾ پسیرا بریارا (حکم) شه پر کرنی د هه یقیت حهرامکریدا [زیلیعده، زیلحیجه، و موچه رهم و ره جه بی] ژ ته دکهن، کا شهر تیدا هه به؟! بیژه: شه پر کرن د واندا [گونه هه کا] مه زنه، و ریگرتن ژ پیکا خودی و نه باوهری ئینان پی، و دهر گه گر تنا که عه بی ل سنگی خه لکی، و دهر ئیخستنا خه لکی مه که هی [کو ئه فه هه می گاوریت مه که هی دکرا]، مه زنتره ل دهف خودی [ژ شهری د هه یقیت حهرامکریدا]، و ئیزا و نه خو شیا هوین ددهنه بهر موسلمانان، دا بهری وان ژ دینی وان بیته وهر گپران، ژ کوشتنی مه زنتره. [بوت په ریس و گاور] دی ههر شهری د گهل هه وه کهن، هه تار پیکا هه وه ل سهر دینی هه وه دگو هیزن

– ئه گهر شیان – چ بی ژ هه وه ژ دینی خو وهر گهریت و بمریت و ئه و بی گاور ئه ها ئه فه نه کار و کریاریت وان دنیایی و ئاخره تیدا پویچ دین، و ئه فه نه دژ هه هی و ههروهه ر دی تیدا بن. ﴿۲۱۸﴾ ب راستی ئه ویت باوهری ئینابین، و ئه ویت مشه ختبووین، و جیهاد در پیکا خودیدا کرین ئه فه ل هیفیا دلوفانیسا خودینه، و خودی لینه گر و دلوفانه. ﴿۲۱۹﴾ پسیرا مهی و قوماری ژ ته دکهن، بیژه: زیان و گونه هه کا مه زن یا د هه ردوکاندا، و قازانج ری د هه ردوکاندا هه یه، به لی زیانا وان پتره ژ قازانجی وان، [ههروه سا] پسیرای ژ ته دکهن، کا چ [ژ مالی] خو بدنه، بیژه: بی ژ هه و جه بیا هه وه زیده. هوسا خودی نیشانیت [هه یین و زه بهر ده ستیا خو] بو هه وه دیار دکهت، دا هوین هه زرا خو بکهن.

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الِيتِمَىٰ قُلْ اِصْلَحْ لَهُمْ خَيْرٌ وَّانْ نَّحَاظُوهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ وَاَللهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٢٢٠﴾
 الْمُضْلِحِ وَلَوْ سَاءَ اَللهُ لَاَعْتَبْتُمْ اِنَّ اَللهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢١﴾
 وَلَا تَتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُوْمِرَ بِكُمْ وَلَا تُتَّبِعُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُوْمِرُوا وَلَعَلَّكُمْ مَرْءٌ مِّنْكُمْ يُوْمِرُ بِكُمْ وَلَا تُعْجَبْكُمْ اُولَئِكَ يَدْعُونَ اِلَى النَّارِ وَاَللهُ يَدْعُو اِلَى الْبَحْتِ وَالْمَغْفِرَةِ بِاٰذِنِهِ وَاَللَّهِ يَدْعُو اِلَى الْبَحْتِ لَعَلَّكُمْ تَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحْضِ قُلْ هُوَ اَدَىٰ فَاَعْتَزِلُوا اَلنِّسَاءَ فِى الْمَحْضِ وَلَا تَقْرُبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ اِذَا أَطْهَرْنَ فَأَتْوهنَّ مِنْ حَيْثُ اَمَرَكُمْ اَللهُ اِنَّ اَللهَ يُحِبُّ اَلتَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ اَلْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٣﴾
 نِسَاءُكُمْ حَرْثٌ لَّكُمْ فَاَنْوَا حَرْثَكُمْ اِنِىْ شِئْتُمْ وَقَدْ مَوَّأُ لَافْسِيكُمْ وَاَتَّقُوا اَللهَ وَاَعْلَمُوا اَنَّكُمْ مُلْقَوَةٌ وَاَنْتُمْ اَلْمُؤْمِنُونَ ﴿٢٢٤﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اَللهَ عَرْضَةً لِّاِيْمَانِكُمْ اِنْ تَبَرُّوا وَتَتَّقُوا وَتُصَلُّوا بِبَيْتِ النَّاسِ وَاَللهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾

﴿۲۲۰﴾ د دنیاى و ئاخره تیدا [بزانن یی ژ هه و جهییا هه وه زیده د دنیاىیدا بیخنه د خزمه تا ئاخره تیدا]. و بسیار ا یتیم و سیویان ژ ته دکهن، بیژه: قه نجی د گهل وان چیتره، و نه گهر هوین مالئ وان د گهل یی خو تیکهل بکهن، [و پیکفه بژین] برایت هه وه [بیت دینی]، و خودئ خراب و قه نجان ژیک دنیا سبت، و نه گهر خودئ قیابیه دا هه وه ته نگاف کت، ب راستی خودئ زال و کار بنه جهه. ﴿۲۲۱﴾ ته قیت هه فال و هو گران بو خودئ چئ دکهن، ماره نه کهن هه تا موسلمان نه بن، و جارییه کا موسلمان ژ نه کا [موشرك] چیتره هه که خو دلئ هه وه ژى ل سهر بیت، و کچیت خو ل موشركان ماره نه کهن هه تا موسلمان نه بن. بهنده یه کئ موسلمان ژ زه لاهه کئ موشرك چیتره، هه که خو ب دلئ هه وه ژى بیت، [ته وه هه فال و هو گر چیکهر] به رئ مرو فئ دده نه نا گرى، و خودئ ب ده ستویرا خو به رئ مرو فئ دده ته به حه شتئ و لئ خو شبونئ و نیشائیت [هه یین و دهسته لاندارییا] خو بو خه لکی دیار دکته، به لکی [پنقه چوئن و توبه] بیته

بیرا وان. ﴿۲۲۲﴾ و بسیار بی نقیژیی [چو نا نفینا ژنی د بی نقیژیییدا] ژ ته دکهن [هه ی موحه مه د]، بیژه: بی نقیژئ [نفینا ژنی د بی نقیژیییدا] زیان و ئیزایه، نه چنه نفینا ژنان د بی نقیژیییدا، و نیزیکی وان نه بن [نه چنه نفینا وان] هه تا پاقر نه بن [ژ بی نقیژیی خلاس نه بن و خوینا وان رانه وه ستیت]، قیجا نه گهر خو شویستن، و خو ب نقیژ ئیخستن، هه رنه نفینا وان، هه وه کی خودئ گو تیه هه وه، ب راستی خودئ چه ژ توبه داران دکته، و هه وه سا چه ژ پاقران ژى دکته. ﴿۲۲۳﴾ ژ نکیت هه وه زه قینه بو هه وه [جهئ شینکرنا دوینده هینه]، قیجا کا هه وه جاوا بقیت هه رنه زه قیا خو [هه رنه نفینا ژنا خو]، و کار و کراریت باش بدنه پیشیا خو [به رى خو هینرن]، و ژ خودئ بترسن و بزنان هوین هه ر دئ گه هنه خودئ، و مز گینییی بده باوه داران. ﴿۲۲۴﴾ و سویند خو ارنا خو ب خودئ نه کهنه هه جهت و مهانه، بو نه کرنا باشیی و پاریز کارییی و خو شکرنا ناقه را خه لکی، و خودئ یی گوهدار و زانایه.

﴿٢٢٥﴾ خودی ب سویندا بی ثبیت و یا بووییه ناخشن ل هه وه ناگریت، به لی دی وی سویندی ل هه وه گریت، یا ژ دلی هه وه در دکه قیت، و خودی گونه ه ژبهر و بیفهره ه [له زئی ل جزا کرنی ناکه ت].

﴿٢٢٦﴾ ئە وه زه لامیت سویند دخون کو نه چنه نفینا ژنیت خو، بو وان هه یه چار هه یشان خو بگرن، و ئە گهر لیقه بوون و [سویندا خو شکاندن] دقیت بزنان خودی لینه گر و دلوقانه. ﴿٢٢٧﴾ [و ئە گهر لیقه نه بوون] و بهردان کر نه دلی خو، [دقیت بزنان] ب پاستی خودی یی گوهدار و زانایه. ﴿٢٢٨﴾ و ژنیت بهردابی [شکرا ییت فه گوهاستییه] دقیت بهری شوی بکن، سی ژفانان [بی نفیژیان، یان باقریان] خو بگرن، و بو وان نه دورسته تشتی خودی د مالچویکی و اندا چیکری فه شیرن، ئە گهر [راست] باوه رییی ب خودی و رورژا قیامه تی دینن. و بو زه لامیت وان [بهری ژفانیت (بی نفیژییت) وان ب دوپاهی بین] پتر هه ق هه یه وان بزفرینه شه، ئە گهر [ئینته وان یا خیرئ بیت] و پیکهاتن بشین ب قه نجی. و ژنان ژی هه قی عه ده تی

لَا يَأْخُذُكُمْ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤْخِذُكُمْ بِمَا كَسَبْتُمْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرِيصٌ أَرْبَعَةٌ أَشْهُرٌ فَإِنْ فَاءَ وَإِنْ اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَعْلَمْنَ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانٍ فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَنٍ وَلَا يَحِلُّ لَكَ أَنْ تَأْخُذَ أُمَّةً اتَّبَعْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَإِنْ خِفْتُمَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ بِهِ إِنَّكُمُ لَمَعْرُوفُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَقَهَا فَلَا جُنَاحَ لَكَ مِنْ بَعْدِ حُدُودِ اللَّهِ فَإِنْ طَلَقَهَا فَمَا لَهَا عَلَيْهَا مِنْ عَدُوٍّ وَأَنْ تَنْكِحَ رَوْحًا غَيْرَهُ فَإِنْ طَلَقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ طَلَقَا أَنْ يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

ل سه زه لامان هه یه هه وه کی زه لامان هه ق ل سه وان هه ی، و زه لامان په یسکه هه یه د سه وانرا [ئه و ژی ژ بهر مالخویاتی و بهر پساریا و ییه ژ کاروباریت مالی] و خودی بی سه رده ست و کاربنه جهه.

﴿٢٢٩﴾ بهردان [بهردانا لی زفرین تیدا - الطلاق الرجعی] دو جارانه، [پشتی هه جار هکی ژ فان] فیجا یان ده ست ده یبانه سه ر ب قه نجی، یان ده ست ژ سه راکر نه ب قه نجی، و نه دورسته بو هه وه هوین تشته کی ژ مهرا هه وه داییه وان بیهن، ئە وه نه بیت ئە گهر هه ردو خو ل تخویبیت خودی نه گرن، فیجا ئە گهر هوین ترسیان هه ردو خو ل تخویبیت خودی ناگرن. گونه هل سه ر هه ردو کان نینه [ژن بهرانبه بهردانا خو، هنده ک ژ مهرا خو بو زه لامی خو هیلیت، و زه لام وه بگریت بهرانبه بهردانا وی] ژن تشته کی د پیش بهردانا خو فه بدت، و ئە فه بریار و تخویبیت خودینه نه ده نه سه ر، و ییت دده نه سه ر بریار و تخویبیت خودی، ئە وه سه مکار ب خو نه. ﴿٢٣٠﴾ فیجا ئە گهر [جارا سیی] بهردا، ئیدی ب کی وی [میری ئیکی] ناییت، هه تا شوی ب میره کی دی نه کت، فیجا ئە گهر میری دوی ژی بهردا، چول سه ر وان [میری ئیکی و ژنکی] نینه جار هه کا دی لیک بزفرینه شه، ئە گهر د وی هزریدا بن کو دی فهردان و بریاریت (ئه حکامیت) خودی ب جه ئینن، و ئە فه نه تخویب و بریاریت خودی، بو وان که سی ت دزانن و تی دگه هن، [خودی] دیار دکه ت.

﴿۲۳۱﴾ هەر گافه کا هه وه ژى [ب دو ته لاقان (بهركان)] بهردان، و ئه و گه هشتنه دو بيا هيكا ده مئى خو گر تنئى، فيجا يان ب قه نجى ده ستئى خو داننه سه ر وان، يان ژى ب قه نجى ده ستئى خو ژ سه ر وان را كه ن (ئانكو بهردن)، و ب مه ره ما ئيزادان و ده ستر ئيزيئى ده ستئى خو نه داننه سه ر وان، و هه ر كه سئى فئى ب كه ت، ئه وى [ب راستئى] سته م ل خو كر، و نيشان و پريار ئت خودئى نه كه نه ترانه و يارى، و نيعمه ت و كه ره ما خودئى د گه ل هه وه كرى بينه بيرا خو (ژ بير نه كه ن)، و [هه ره وه سا] ئه و كتيب و ئاقلدار ييا [رئىكا پيغه مبه رى] ب سه ر هه وه دا دار ئيئى، ئه و ا هه وه پئى شيره ت دكه ت، بينه بيرا خو و ژ بير نه كه ن و ژ خودئى بتر سن، و بز انن [بئى گو مان] خودئى ژ هه مى تشتى ب ئا گه هه .
 ﴿۲۳۲﴾ و هه ر گافه كا هه وه ژن بهردان، و ژفانى خو ته مام كر ن [و فيان ل زه لام ئت خو بز فر ن] نه كه فه در ئىكا واندا، و نه بنه ئاسته نگ، كول زه لام ئت خو بز فر نه فه، ئه گه ر هه ردو د ئاقبه را خو دا ب قه نجى بيك خو ش بوون. ئه فئى ئه و بو خو دكه نه ده رس ئيت

الجزء الثاني

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ
 أَوْ سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِّعْتِدَاؤُكُمْ
 يَقَعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمْتُمْ أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا
 وَأَذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
 بِعَظْمِ بَهْمٍ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۲۳۱﴾ وَإِذَا
 طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
 أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَضُوا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ يُوعِظُ بِهِ مَنْ كَانَ
 مِنَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ جَزَاءُكُمْ وَأَطَهَّرَ اللَّهُ
 بَعْلَكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿۲۳۲﴾ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضَعْنَ
 أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْعَمَ الرِّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
 وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تَضَارَّ
 وَالِدَةٌ بَوْلِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَالِدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
 أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
 أَرَدْتُمْ أَنْ تُنْقِصُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
 آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۲۳۳﴾

باوه رى ب خودئى و پوژا قيامه تئى هه بين، و ئه فه [ئه ف پريار و راسته ر ئكر نه] بو هه وه چئتره و پاقر ته و خودئى دزان ئت و هو ين نوز انن. ﴿۲۳۳﴾ و ده يك ئت بچو يك شير [ئه و ئت بهردايئى] دئى دو سالي ت دور ست شيرى ده نه بچو يك ئت خو، ئه فه بو يا ب قئت شير دانا خو ته مام ب كه ت، و بابئى بچو يكى ل دو يف شيانا خو، خو ار ن و فه خو ار ن و جل كئت ژنئى [ده يك ا بچو يكى] ل سه ر ن، و هه ر ئىكى هند ژئى دئته خوا ستن هندى بشئت، نه ده يك بابئى بچو يكى ئيزا بده ت و بئيشئيت (هند ژئى بخوا زئت كو پئى چئى نه ئيت)، و نه باب ده يكى ب بچو يكى ئيزا بده ت و بئيشئيت (هندئى نه ده تئى كو بشئت دبه ر خو دا بده ت)، و مير اتخو رئى بچو يكى ژى دقئت يئى هو سا ئيت. و ئه گه ر وان قيا ب دلخو شى و مشئوره ت [به رى وه ختى] بچو يكى ژ شير فه بكه ن، چو گو نه هل سه ر وان نينه، و ئه گه ر هه وه فيا دا بينان بو بچو يك ئت خو بگرن، چو گو نه ه ل سه ر هه وه نينه ئه گه ر هو ين هه قئى شير ئى وان ب دور ستى بده نئى، و ژ خودئى بتر سن و بز انن تشئى هو ين دكه ن خودئى دبئيت.

﴿۲۳۴﴾ ژ هه وه ئه ویت دمرن و ژنان ب پاش خو فیه دهیلن، دقیت [ئهف ژنه بهری شوی بکه ن] چار هه یف و دهه ر ژان خو بگرن، قیجا ئه گهر گه هشتنه دو بهیها ده می خو گرتنی، چو گونه هل سهر هه وه نینه، ئه و دو یف عاده تی کار ی خو بکه ن [دا بیته خواستن و جاره کا دی شو یکه ن] و خودی ب کار و کریاریت هوین دکه ن ناگه هدار و شاره زایه. ﴿۲۳۵﴾ و گونه هل سهر هه وه نینه [نه د گونه هکارن]، هوین [بیژنی بهری رژیته خو گرتنی ب دو بهیها بین] ب ره نگه کی تی بگه هینن کو هه وه دل یی ل سهر. یان بیخنه د دلی خو دا [چ گا فا رژیته خو گرتنی ته مامبون مار بکه ن]، [به لی ناییت هوین ییکسهر بخوازن] خودی زانی هوین دی سوجه تا وان که ن [کو هه وه دلی ل سهر وان] به لی چو ژفانان ب دزیکفه نه دهنه وان ژ بلی هند ی هوین ناخفته کا عه ده تی بیژن [بده نی] [وه کی هیژ تو یال سهر خو، من دل تی هه یه ییکا وه کی ته بو خو بینم، کو تی بگه هیت بی، ته چ ل به ره]، و مار نه که ن هه تا ده می

وئی یی خو گرتنی ب دو بهیها نه تیت، و بزنان خودی یا د دلی هه وه دا دزانی، [قیجا ژ بهر هند ی] خو ژ ی پاریژن [ب کرنا تاعه تان و دانه پاشا گونه هان] و گو هدار ییا وی بکه ن، و بزنان بی گو مان خودی گونه ه ژ یهر و بینفره هل سهر جز ادانی. ﴿۲۳۶﴾ چو گونه هل سهر هه وه نینه، ئه گهر هوین ژنان به رده ن بهری هوین بچه نشینا وان، یان مه ره کی [ماره کی] بو وان فه برن، ده ستره هل دو یف ده ستره هیها خو، ده سته نگ ل دو یف ده سته نگ ییا خو، دقیت ههر یتک متا و په ر گاله کی [ئانکو تشته کی بو دلی وان] بده ته وان، تشته ک بیت ب وی ره نگ ی خودی پی رازی و ل دو یف ئیجا دا (عور ف) خه لکی، ئه فه ئه ر که که ل سهر قه نجیکاران. ﴿۲۳۷﴾ و هه که هه وه [ژن] به ردان بهری هوین بچه نشینا وان، و هه وه بهری هنگی مارا وئی دیار کریت. نیفا هه وه فه بری [دقیت هوین بده نی] ژ بلی هند ی ئه و ب خو وئی نیفی هیلیت، یان ئه وئی مار کرن د ده سته، هه میی (هه می مه ر ی) بو ژنی هیلیت. و ئه گهر هوین [مه خسه د پی هه ردو کن و باراپتره لاهه] هیلن [وه می مار ی بده نی و ب نیفی نه که ن]، و هه چیی یی بی دی ئازا بکه ت پتر نیژی کریاریت کار بییه، و قه نجی و چاکیی د نا فه را خو دا ژ بیر نه که ن، ب پراستی خودی ب کار و کریاریت هوین دکه ن ب ناگه هه و دینیت.

وَالَّذِينَ يُؤْفُونَ مِنْكُمْ وَيُذِرُونَ أَرْوَاجًا يَتَرْتَمِنَ بِأَنْفُسِهِمْ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٣٤﴾
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خُطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكْتَمْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عَلَيْهِمُ اللَّهُ أَنْتُمْ سَتَدَكُرُوهُنَّ
وَلَكِنْ لَا تَوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا
وَلَا تَعْرَضُوا عَقْدَةَ الزَّكَاحِ حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنْفُسِكُمْ فَآخِذُوا بِهِمْ
أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ عَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَاجُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمْسُوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى
الْمُوسَعِ قَدْرَهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرَهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى
الْمُحْسِنِينَ ﴿٢٣٦﴾ وَإِنْ طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ وَقَدْ
فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيضَةً فَوَضَعُوا مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ يَعْفُونَ
أَوْ يَعْفُوا الَّذِي بِيَدِهِ عَقْدَةُ الزَّكَاحِ وَإِنْ تَعَفَّوْا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى
وَلَا تَنْسُوا الْقُضْلَ بَيْنَكُمْ إِنْ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الَّتِي تَلْتَمِطُونَ وَقُوا لِلَّهِ
 قَلْبَيْنِ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجًا لَا أَرْكَبُنَا فَإِذَا أَمِنْتُمْ
 فَأَدْكُوا لِلَّهِ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٩﴾
 وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَكُمْ فَوَدَّعُواكُمْ وَبَدَرُوا بِزُجَّاجٍ
 وَصِيَّةٍ لَّا زَوْجَهُمْ مَتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ فَإِنْ
 خَرَجْتُمْ فَلَاحْتِجَاحٍ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْتُمْ فِي أَنْفُسِهِمْ
 مِنْ مَعْرُوفٍ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَاللَّهُ طَلَّقَتِ مَتَّعٌ
 بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
 اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ * أَلَمْ تَرَ
 إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
 فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ
 عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسْأَلْتُمُ النَّاسَ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
 وَقَتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾ مَنْ
 ذَا الَّذِي يقرضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيضْعِفُهُ لَهُ وَأَمْعَافًا
 كَثِيرَةً وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصِطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

﴿٢٣٨﴾ [گهلی موسلمانان] به رده و ام بن ل سهر نفیژیت
 خو، و نفیژا ئیثاری [ژ بیر نه کهن] و ب گوهداری ب
 بهر خودیقه رابن، و هوین وی ژ دل بهر یسن [نفیژان
 بکهن]. ﴿٢٣٩﴾ فینجا نه گهر هوین [ژ بهر شهری یان
 ژ بهر ههر تشته کی دیتر] ترسیان، [نفیژیت خو]
 په یاده یان سویار بکهن، [و پاشی] نه گهر هوین ئیم
 بوون، و هسا خودی بهر یسن [نفیژان بکهن] و هکی
 وی هوین فیر کرین و بهری هنگی هه وه نه دزانی.
 ﴿٢٤٠﴾ و ژ هه وه نه ویت دمرون و ژ نان ب پاش خو شه
 دهیلن، دقیت و هسیه تی بو هه فسه ریت خو بکهن
 کو ساله کی د مالدا بمینن، و بینه خودان کرن و نه بینه
 دهر ئیخستن، [ب وی شهرتی کو مالا هه فسه ریت
 خو نه هیلن و د فی ده میدا شوی نه کهن]، و نه گهر
 نه و ژ ده ف خو دهر که فتن، چو گونه هل سهر هه وه
 نینه، چ یا نه و ل دویف عه ده تی ل خو بکهن [کو
 خو بخه ملینن و هنده ک بینه پیش بو دیتنی] خودی
 سهر دست و کار بنه جهه. ﴿٢٤١﴾ و ژ نیت بهر دایی،
 دقیت متا و خه لاته کی قهنج بو بیته قه برین [ژ بهری

زه لمانفه بیته دان]، و نه شه هه قه ل سهر که سیته ته قوادار و ژ خودی ترس. ﴿٢٤٢﴾ هوسا خودی بریار و
 نیشانیت خو بو هه وه دیار دکته، به لکی هوین نه قله کی بو خو [ژئی] بگرن. ﴿٢٤٣﴾ ما ته چیر و کا وان
 نه بهیستییه نه ویت ژ وار و وه لاتی خو دهر که فتنن و نه و ب هزارانن ژ مرئی ره فین [ژ ترسا مرئی]، خودی
 گوته وان بمرن [مرن] پاشی ساخر نه فه، ب راستی خودی گه له قه نجی و که ره م ل سهر خه لکی هه نه،
 به لی بار اپتر ژ خه لکی [ژ مرو فان] ناشو کورینن و سوپاسی ناکه ن [قه نجی و که ره ما خودی نایته بهر چاقان].
 ﴿٢٤٤﴾ فینجا [گه لی خودان باوه ران] دریکا خودیدا شه ری بکهن و بزانش [بی گومان] خودی گوهدیر و
 زانایه. ﴿٢٤٥﴾ فینجا کییه قهره کی باش د گه ل خودی بکهت [قه نجی بکهت دا خودی خه لات بکهت]، دا
 خودی هندی وی [قه ری] و ته مه تی وی بو زیده بکهت، و خودییه، بی کیم و زیده دکته، و نه وه بی هوین
 دی چنه بهر دهستان و ب بالفه زهرن.

﴿٢٤٦﴾ ما ته چپرؤکا که نکه نه بیټ سرائیلیان پشٹی مووسا پیغه مبهر مهبستییه، گافا گۆتینه پیغه مبهر کی خۆ: میره کی بۆ مه راکه [فریکه دا ئەم د بن سهرۆ کاتییا ویشه] شه ری دریکا خودیدا بکه بن، پیغه مبه ری وان گۆت: ئەز دترسم شهر ل سهر هه وه بیته نفیسین و هوبن شه ری نه که ن، [خۆ پاشفه بکیشن]. گۆتن: ئیجا ما بۆچ ئەم شه ری دریکا خودیدا ناکه بن و [پشٹی] ئەم ژ ناف وار و کچ و کوربت خۆ هاتینه دهر ئیخستن؟! به لئی ده می شه ر (جیهاد) ل سهر وان هاتییه نفیسین، هه مییان پشت دا شه ری، کیمه ک تی نه بن، و خودی ب ناگه هه ژ سته مکاران.

﴿٢٤٧﴾ و پیغه مبه ری وان گۆته وان: خودی طالوت بۆ هه وه ب میرینی هنارتیه، گۆتن: [گۆتنه پیغه مبه ری خۆ] دی چاوا بیته میری مه و ئەم ژ وی هیژاتری میرینیینه، و ئەو نه گه له کی ب ماله؟! [پیغه مبه ری وان] گۆت: خودی ئەو ل سهر هه وه هلبژارتیه [و خودی ژ که ره ما خۆ] زیده زانین و قه لافه ت و گه وده کی باش زی بی دای، و خودی ملک و

مالداریا خۆ دده ته وی بی وی بقیست، ب راستی [دلۆفانی و که ره ما خۆ دا] خودی بی به رفه هه و زانایه.

﴿٢٤٨﴾ پیغه مبه ری وان گۆته وان: نیشانا میرینییا وی ئەوه: سندرویک بۆ هه وه بیته کو دلره حه تی و دلخۆشی ژ نک خودای هه وه و شونیاییت به مالا مووسا پیغه مبه ر و هاروونی تیدا بن، و ملیاکه ت هه لگرن. ب راستی ئەف چه نده نیشانه کا ئاشکه رایه بۆ هه وه، ئەگه ر هوبن خودان باوه ر بن.

الَّذِينَ إِلَى الْمَلِكِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيِّهِمْ إِنَّهُ لَمَلِكٌ لَنَا نَقْلِنَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا مِنْ ديارِنَا وَأَبْنَاءِنَا قَاتِلِينَ عَلَيْهِمْ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجَسَدِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مَلِكَهُ مِمَّن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِمْ ﴿٢٤٧﴾ وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مَلِكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِّمَّا تَرَكَ آءَالُ مُوسَىٰ وَءَالُ هَارُونَ فَخَلِمَهُ الْمَلِكَةَ إِنْ فِي ذَلِكَ لآيَةٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

﴿۲۴۹﴾ فَيَجَا دَهْمِي طالووتی له شکهر [ژ بازیری] ده رئیخستی، گوته وان: ب راستی خودی دی هه وه ب رویاره کی جه ربینیت، فئجا هه چییی ژئی فه خوار نه ژ [له شکهری] منه، و بی ژئی نه فه خوت ژ [له شکهری] منه، ژ بلی هندئی کو ئیک مسته کی ژئی فه خوت [دا تینا خو پی بشکینیت] هه میان ژئی فه خوار، که ته کا کیم تی نه بیت، و ده می طالووت و نه ویت باوهری د گهل ئیناین ژ [رویاری] ده رباز بووین گوتن: نه فرو مه شیانا شه ری جالووت و له شکهری وی نینه. به لی نه ویت پشت راست کو دی به رانه ری خودی بن، گوتن: چه ند جار ان کومه کا بچویک ب نانه هییا خودی ب سهر کومه کا مه زن که فنییه؟! و خودی د گهل سه برکیش و بینفره هانه. ﴿۲۵۰﴾ ده می [طالووت و له شکهری وی] به رانه ری جالووت و له شکهری وی بووین، گوتن: خودیوو بینفره هییی ب سهر مه دا دارپژه و مه قاهیم بکه [بییت مه موکوم بکه و راگره]، و مه ب سهر گاوران (جالووت و له شکهری وی) بیخه. ﴿۲۵۱﴾ فئجا ب نانه هییا خودی [طالووت

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرَبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلْكُوا اللَّهَ كَرِهَ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلًا غَلَبَتْ فِتْنَةَ كَثِيرَةٍ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٤٩﴾ وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَذَا وَقَاتِلْنَا عَلَيْهِم بِسَبْرٍ وَأَنبِتْ أَفْئَامَنَا وَأَضْرِبْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ دَاوُدُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَسْلُوهَا عَلَيْكَ الْحَقُّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

و له شکهری وی]، نه و [جالووت و له شکهری وی] شکانندن، و داوودی جالووت کوشت، فئجا خودی میرینی و پیغه مبه راتی دانئ، و تشتی خودی قیایی نیشا دا. و نه گهر خودی هنده ک ب هنده کان نه دا بانه پاش، دا ئه رد پویچ بیت، [خودانیت پویچاتییان دا ده سستی خو داننه سهر و ویران کنه]. به لی خودی خودان که ره مه ل سهر هه می جیهانان. ﴿۲۵۲﴾ نه فه [نه فه چیرۆکه] ژ نیشانیت خودینه ئه م بۆ ته دخوینین، و توب خو ژئی [ب راستی] ژ پیغه مبه رانی.

﴿٢٥٣﴾ تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِّنْهُمْ مَّنْ كَلَّمَ اللَّهُ
 وَرَفَعَ بَعْضُهُمْ دَرَجَاتٍ ۗ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيْتَ
 وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ ۖ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتُلَ الَّذِينَ مِنْ
 بَعْدِهِمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيْتُ وَلَٰكِنْ ائْتَلَفُوا
 فِيهِمْ مَّنْ ءَامَنَ وَمِنْهُمْ مَّنْ كَفَرَ ۗ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَقْتَلُوا
 وَلَٰكِنْ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَرِيدُ ﴿٢٥٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَسُوا أَنْفِقُوا
 مِمَّا رَزَقْتُمْ مِّنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خَلَّةٌ وَلَا
 سَفْعَةٌ ۗ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٥﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ
 الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ ۗ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ
 وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ۗ يَعْلَمُ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا
 بِمَا شَاءَ ۚ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٦﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَد تَّبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ
 الْغَيِّ ۚ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ
 بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفصامَ لَهَا ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٧﴾

﴿٢٥٣﴾ ئەو پيغەمبەرئیت [مە بە حسسى وان د قسى
 سۆره تیدا كرى]، مە هندەك ژ وان ب سەر هندەكان
 ئيخستين، هندەك ژ وان [وہكى موسايى] خودى
 ئاخافتىيە و [خودى] هندەك ژ وان پىكا وان بلند كرىيە
 [كرىيە سەرورئى ھەمى پىغەمبەر ان كو پىغەمبەرئى
 مەيە (سلاقت خودى ل سەر بن)]. و مە موعجيزە
 و نىشايت ئاشكەر دانە عىسايى كورئى مەريەمى و
 مە پشتا وى ب جانى پىروز [جبرائيل] قاهيم كرى،
 [پشتى ھنارتنا پىغەمبەر ان و نىشايت ئاشكەر ازىك
 چۆنە پاش و ژىك جودايى پەيدا بوو، و كيشا ھندى
 خەلك ئىكدو بكوژن]. و ئەگەر خودى قىبايە بيت
 پشتى وان [پىغەمبەر ان] شەرى ئىكدو نەدكرن، پشتى
 نىشايت ئاشكەر ابۆ ھاتين، بەلى ژىك جودا بوون.
 قىجا ھندەك ژ وان باوهرى ئىنان و ھندەك ژى گاور
 بوون، و ئەگەر خودى قىبايە ب شەر نەدكەفن، بەلى
 خودى وئ دكەت يا وى دقتىت. ﴿٢٥٤﴾ گەلى خودان
 باوهران، ژ وى رزقى بدن، يئ مە داييە ھەو، بەرى
 رۆژەك ب سەر ھەو ھەدا بيت، نە كرىن و فروتن تىدايە

[ھوين خۆ بكرن] و نە ھەقالىنى و نە مەھدەر تىدايە [بەرەقانى ژ ھەو ھەيئە كرن]، و گاورن [وئ رۆژئ]
 سته مكار. ﴿٢٥٥﴾ [گەلى خودان باوهران] خودا ھەر ئىك خودايە، ژ بلى وى چو پەرستى [خودا] نينن، ئەو ھە
 يئ چو پەرستىيت دورست ژ بلى وى نەيى، ئەو ھەيى ھەر ھەر مایى و [و د ھەمى كار و بارىت ھەبوونىدا]
 رىبەر، نە د نقرۆسك دچىت و نە د خەو.. ھندى د ئەسەناندا و ھندى ل سەر روپىي ئەردى، ھەمى يئ وىيە،
 كىيە [ژ بەندەيىت خودى بشىت] مەھدەرئى ل دەف بکەت بى دەستویرا وى؟! خودى ژ كار و كرىارىت وان
 كرىن و يىت دئ كەن، ب ئاگەھە، و [ئەو] ب سەر چو زانىنا وى ھلنابن، ئەو نەبىت يا وى [خودايى] قىايى،
 [ب رىكا پىغەمبەرئىت خۆ] و كورسىيا وى [خودى دزانىت كا چىيە] ئەرد و ئەسەن فەگرىنە، و پراگرىنا
 ھەردوكان ژى [ئەرد و ئەسەنان] لئ [ل خودى] يا گران نینە. و ئەو ھەيى خودان ریز و مەزنايى و پىكا بلند.
 ﴿٢٥٦﴾ كۆتەكى و خورتى دىنیدا نینە [ب خورتى خەلك بىئە موسلمانكرن] ب سویند (باوهرى ئىنان) و
 نەراستى (گاورى) ژىك ھاتنە قافارتن (ژىك ھاتنە نياسين)، قىجا كەسى پىشتا خۆ بدەتە سەرئى گاورىيى
 [ئەوئ شوینا خودى دئتتە پەرستىن] و باوهرىيى پى نەئىنىت، و باوهرىيى ب خودى بىنىت، ئەوئ خۆ ب
 چىلبى (قولپا) موکومفە گرت [ئانكو رىكا سەر فەرازىيى] كو فەرەسىان بو نینە و خودى گۆھدیر و زاناپە.

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
 وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الظُّلُمَاتُ يُخْرِجُهُم مِّنَ
 النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
 خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ حَاجَّ إِبراهيمَ فِي رِيبِهِ
 أَنِ اتَّخَذَ اللَّهُ الْمَلَكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
 وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
 بِالْقَسَمِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِي بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
 كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوْ كَالَّذِي
 مَرَّ عَلَى قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِبَةٌ عَلَىٰ غُرُوشِهَا قَالَ أَنَّى يُحْيِي
 هَذِهِ وَاللَّهُ بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ
 قَالَ كَمْ لَبِثْتَ قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ
 لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ فَانظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ
 وَانظُرْ إِلَىٰ حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِّلنَّاسِ وَانظُرْ إِلَىٰ
 الْعِظَامِ كَيْفَ نُنشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوها لَحْمًا فَلَمَّا
 تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمْتُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

﴿۲۵۷﴾ خودی هاریکار و پشته فانی وانه ییت باوه ری
 ئیناین، وان ژ تاریستانان دهر دتخیته رونا هییی، و
 نه ویت گاوربووین، شهیتان و سه رییت گاورییی،
 هاریکار و پشته فانییت وانن، وان ژ رونا هییی
 دهر دتخیته تاریستانان، نه شه دوزه هینه و ههروهه ری
 تیدا مینن. ﴿۲۵۸﴾ نه ری ماته چیروکا وی نه بهستییه،
 نه وی جره بر د گهل ئیراهیم [پیغه مبه] د راستا
 خودیدا کری، پشتی خودی ب ملک و مال ئیخستی
 و مه ز نگری، [فیجا ب ملک و مالی خو خریایی و
 د سه ردا چویی] ده می ئیراهیم گوتی: خودایی منه
 یی ساخ دکهت و دمربیت، گوت: نه ز ری ساخ
 دکه م و دمربینم! [دو مروف ئینان، ئیک به ردا و ئیک
 کوشت] ئیراهیم گوت [گوتی]: خودی رورزی ژ
 ملی رورزه لاتیفه دئینیت (دهر دتخیته)، [نه گه ر تو
 راست دبیژی] تو ژ ملی رورنا فایفه بینه (دهر بیخه)،
 زمان ل فی گاوری شکه ست و گوهشی، و خودی
 مله تی سته مکار راسته ری ناکهت. ﴿۲۵۹﴾ دیسا ما
 ته چیروکا یی د بهر گونده کیرا بوری نه بهستییه، نه و

گوندی کافل و خانیییت وی ب سه ر دیوار اندا هه رافنی [ده می] گوتی: کهنگی خودی دی فی گوندی پشتی
 کافل و ناونوی ئافاکه ته فه؟! فیجا خودی نه و ب خو سه د سالان مراند، پاشی ساخره فه، [خودی ب ریکا
 ملیاکه تی] پسپار ری کر، گوتی: تو چه ند [مری] مایی؟ گوت: رورکی یان دانه کی رورزی، [خودی ب ریکا
 ملیاکه تی] گوتی: نه، تو سه د سالان [مری] مایی، به ری خو بده خوارن و فه خوارنا خو، نه هاتیه گوه رین
 [هیژ ل سه ر تام و په نگی خو یی به ری ماییه]، و به ری خو بده که ری خو [د بزانی کا چاوا مری ساخ
 دبنه فه] و داته بکه بینه نیشان و ده لیل بو خه لکی، [ل سه ر ساخبونا پشتی مرنی]، و به ری خو بده هه سستیان
 نه م چاوا دده بینه ئیک و پاشی ب گۆشتی کراس دکهین، فیجا ده می بو دیار بووی [و ب سه ری وی ب خو
 هاتی]، گوت: نه ز دزانم کو خودی خودان شیانه ل سه ر کرنا هه می تشتی.

﴿٢٦٠﴾ و [و بۆ مله تی خۆ بیژه] ده می ئیبراهیم گۆتی: خودیوۆ، نیشا من بده کا تو چاوا مرییان ساخ دکه ی؟ [خودی] گۆت: ما ته باوهری [ب شیانا من] نه ئینابییه؟ گۆت: به لی [من باوهری هه یه]، به س دا دلئ من ته نا بییت، [خودی] گۆتی: چار باله فران بینه، [سه رژیکه] و گۆشتی وان ل ده ف خۆ لیک بده [د نایک هه لکه]، پاشی هه ر چیا به کی پارچه یه کا گۆشتی هه ر ئیک ژ وان دانه سه ر، پاشی گازی بکه وان، ب له ز دئ ئینه ده ف ته، و بزانه کو [ب راستی] خودی پتفه هاتی و کارینه جهه. ﴿٢٦١﴾ مه ته لا ئه ویت مالی خۆ د ریکا خودیدا دمه زیخن وه کی مه ته لا دندکه کبییه حه فت گولی دابن، هه ر گولیبه کی سه د دندک تیدا بن، و خودی بۆ یی بقیته هندی دی لی دکه ت، و ب راستی [د دلۆفانی و که ره ما خۆدا] خودی یی به رفه ه و زانایه. ﴿٢٦٢﴾ ئه ویت مالی خۆ د ریکا خودیدا دمه زیخن، نه دکه نه منه ت و نه دکه نه چکی [کو ئه زیه تی پی بگه هینه یی مال دایینی و هه رۆ بده نه رویی وان]، ئه فان خه لاتئ خۆ ل ده ف خودایئ خۆ هه یه، و نه ترس [رۆزا قیامه تی] بۆ وان هه یه و نه ژ ی ب خه م دکه فن. ﴿٢٦٣﴾ ناخفتنه کا خۆش و لینه گرتن [ژ یی دده ت بۆ یی دخوازیت] چیتره ژ خیره کی ئه زیه ت د دویقرا بییت، و خودی یی ده وله منه ده [منه ت ب مالی هه وه نینه] و له زئ ل جزادانی ناکه ت. ﴿٢٦٤﴾ گه لی خودان باوهران خیر و قه نجییت (سه ده قه بییت) خۆ ب منه ت و چکیی (ئه زیه تی) پویچ نه که ن، وه کی ئه وئی مالی خۆ بۆ رویمه تی دمه زیخیت، و ئه و ژ خودی و رۆزا ئاخه ره تی بی باوهر، مه ته لا وی وه کی مه ته لا ته حته کبییه ناخ ل سه ر بییت و تافییه کا بارانی ژئ بگریت [ناخی ژئ بشۆت] و رویت و حوی هیلیت، ئه قییت هۆسا، ئه ویت مالی خۆ دکه نه منه ت و چکی بۆ یی دده نی و پی دتیشینن [مالئ وان هه می ژ ده ست وان ده ر دکه فیت [ژ خیرا وی بی بارن، نه شین مالی خۆ ژئ بزفرینه فه، پشتی بۆ رویمه تی دایین] و خودی مروقییت گا ور راسته ری ناکه ن.

وَأَذَقْنَا لِرَبِّهِمْ رَبِّ أَرْنِي كَيْفَ تُحْيِي الْمَوْتَى قَالَ أُولَئِمُ
 تُؤْمِنُ قَال بَلَىٰ وَلَكِنْ لِيُظْمِنَ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
 الْأُطْرُفِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ اجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْأًا
 ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَا بُنَيَّكَ سَعْيًا وَاعْلَمَنَّ اللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾
 مَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
 أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلٍ فِي كُلِّ سَنَابِلَةٍ مِائَةٌ وَتِسْعَةٌ وَاللَّهُ
 يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
 أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَا أَنفَقُوا مَتًى وَلَا
 أَذَىٰ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
 يَحْزَنُونَ ﴿٢٦٢﴾ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّنْ صَدَقَةٍ
 يَتَّبِعُهَا أَذَىٰ وَاللَّهُ عَنِّي حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَىٰ كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ
 رِثَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ
 صَفْوَانٍ عَلَيْهِ ثُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَكَرِهَهُ صَلْدًا لَا يَقْدِرُونَ
 عَلَىٰ شَيْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

الجزء الثالث

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ
 وَتَنْبِيْهَا مِّنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
 فَتَاتَتْ أَكْطَافَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِن لَّمْ يُضِبِّبْهَا وَابِلٌ فَطَلَّ
 وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيُّدٌ أَحَدَكُمْ أَن تَكُونَ لَهُ
 جَنَّةٌ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْتَابٍ تُجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
 فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَةٌ
 ضِعْفَاءُ فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ بَيِّنَاتِهَا
 الَّذِينَ آمَنُوا أَلْفَوْا مِنَ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبُوا وَمِمَّا أَخْرَجْنَا
 لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَتِمُّوا الْحَبِيْثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ
 وَلَسْتُمْ بِتَاخِذِيْهِ إِلَّا أَنْ تُغِضُّوْا فِيْهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَنِّيْ
 حَمِيدٌ ﴿٢٦٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
 وَاللَّهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِ
 يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
 أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٨﴾

وهرناگرن و چاقیت خو ژ بیخیریا وی ناگرن [و بی قایل نابن] و بزنان خودپیه دهوله مند و شایه سوپاسی.
 ﴿٢٦٨﴾ شهیتان ههوه ژ ههژارییی دترسینیت و ههوه د بهر قهلسی و چرویکاتیییرا دکهت، و خودی سوزا
 لیبوریین و زیدهدانی ددهته ههوه، و خودی [د دلوفانی و کهرهما خودا] دهستفراهه و زانایه. ﴿٢٦٩﴾ زیده زانین
 و کاربنه جهیسی ددهته وی بی وی بقیثت، و بی خودی زیده زانین و کاربنه جهی دایی، کهرهمه که مهزن د گهل
 هاته کرن، و ژ ناقلداران پیقه تر کهس ههزه خود قییدا ناکهت و وهرناگریت.

﴿٢٦٥﴾ و مهته لا نهویت مالی خو ژ بو رازیبونا
 خودی و موکومکرن و راگرتنا دلیت خو دمه زیخن
 وهکی مهته لا باغهکی [جنیکه کی] به ل سهر گره کی،
 تاقیهه کا بارانی لی بدته دوقات بهری خو بگریت،
 نه گهر تاقییا بارانی لی نهدهت، هویربارانهک لی
 بیت. و خودی ب ههر کار و کریاره کا هوین دکهن
 ناگه هداره و دینیت. ﴿٢٦٦﴾ نه ری تیک ژ ههوه ههیه
 بقیثت چه مهک ژ دارقه سپ و میوان هه بیت، و رویبار
 د بهردا بچن، و ههمی فقی تیدا هه بیت، و پیراتی ب
 سهردا بیت، و وی لاوازی هه بیت و دوینده هه کا لاواز
 هه بیت، و بابهلیسکه کا ب ناگرن ل چه می وی بدته،
 فیجا بسوزیت. وهکی فی مهته لی خودی نیشانیت
 خو بو ههوه دیار دکهت، بهلکی هوین [راست]
 ههزه خو بکهن. ﴿٢٦٧﴾ گهل خودان باوهران ژ هلال
 باشی ههوه ب دهست خو فیه ئینایی و پهیدا کری، و ژ
 وی بی مه بو ههوه ژ نهردی دهر تیخستی بمه زیخن
 [دریکا خودیدا بدن] و بی بیخیر ژ نه که نه خیر،
 نهوئی هوین ب خو، نه گهر نه ژ تیکا شهرمی بیت

﴿٢٧٠﴾ هەر تشته کئی مهزاختنی، یی هه وه مهزاختی و هەر نه زه کئی هه وه ل سهه ر خوئیختستی، خودی یی درانیت، و سته مکاران چو پشته فان و هاریکار نینن. ﴿٢٧١﴾ ئە گەر هوین خیر و سهه ده قه بیته خوئاشکهره کهن، ئە فه خوئش شو له، و ئە گەر هوین ب فه شارتن بدنه ژار و خیرانان، هیژ خیرتر و چیرتره بو هه وه، [ب فی کاری باش خودی] دی هه وه ژ گو نه هان شو ت، و خودی ب کار و کرباریت هوین دکهن شاره زایه. ﴿٢٧٢﴾ [ههی پیغه مبهه ر] راسته ریکرنا وان [ب کو نه کی] نه ل سهه ر ته یه، به لی خودییه، یی وی بقیته راسته ری دکه ت، و چ خیرا هوین بدن و بمه زیخن بو هه وه ب خو یه، و تشتی هوین ب خیر بدن و بمه زیخن، بلا به س ژ بو رویی خودی بیت، و ههر خیره کا هوین بکهن و بمه زیخن دی [خه لات و جزایی وی ب زیده یی] گه هیته هه وه و غه در (سته م) ل هه وه نائیته کرن. ﴿٢٧٣﴾ [هوین خیرا خو] بدنه [وان] ده ست ته نگ و ژاران، ئە ویت دریکا خودیدا هاتینه گردان. [ئه ویت مایینه ب جیهادیقه و خو فروتینه خودی] و

نه شین ژ بهر جیهادی ده ره کهنه بازرگانیه کئی یان شو له کی، یی نه شاره زا هه رزا دهوله مه ندان ژ وان دکه ت، (چونکی) ژ باقرییا خو، ل خو دهه ر نائیخن ده ست ته نگ و ژارن. تود دی وان ب رهنگ و سهیایی وان نیاسی [کو ده ست ته نگ و ژارن] تشتی ژ که سی ناخوازن و خوازوکییی ناکهن، ههر تشته کئی باشی هوین بدن و بمه زیخن، خودی ژ بی ب ئاگه هه. ﴿٢٧٤﴾ ئە ویت مالی خو ب شهف و روژ، نه په نی و ئاشکهره ددهن و دمه زیخن، ئە وان خه لاتئ خو ل دهف خودایی خو هه یه و [روژا قیامه تی] نه ترس ل سهه ر وان هه یه و نه ژ ی ب خه م دکه فن.

تَبٰرَکَ
الْحَیُّ

وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ نَفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُمْ مِنْ نَذْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُهَا وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِنَّ تَبَدُّوا
الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ خَيْرٌ لَكُمْ وَيُكَفِّرُ عَنْكُمْ مِنْ سَيِّئَاتِكُمْ وَاللَّهُ يَمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ ﴿٢٧١﴾ * لَيْسَ عَلَيْكَ هُدَاهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَا يُنْفِسْكُمْ وَمَا تَنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٢﴾ لِلَّذِينَ الَّذِينَ أَحْبَبُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْطَعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ الَّذِينَ يَنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُوا الَّذِي
يَتَحَبَّطُهُ الشَّجَرُ مِنَ الْمَنِيِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ
مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُد
مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ
عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷۵﴾ يَمْحُقُ
اللَّهُ الرِّبَا وَيُزِيلُ الصِّدْقَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿۲۷۶﴾
إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَأَنؤُوا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿۲۷۷﴾ بَنَاتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَدَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۲۷۸﴾ فَإِن لَّمْ تَقْعَلُوا
فَأذُنُوا حَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ
أَمْوَالِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿۲۷۹﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَإِن تصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۲۸۰﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَىٰ
اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۲۸۱﴾

مالیٰ خو داين، ئەشان خەلاتىٰ خو ل دەف خودىٰ هەيه، و [رۆژا قيامەتىٰ] نە ترس ل سەر وانە و نە ژى ب خەم دکەفن. ﴿۲۷۸﴾ گەلىٰ خودان باوەران ژ خودىٰ بترسن، و ئەو سەله‌فا هەوە مایىيە ل خەلکى پەيلن، ئە گەر [راست] هوين خودان باوەرن. ﴿۲۷۹﴾ فێجا ئە گەر هەوە [ئەشە] نە کر، خو بۆ شەرىٰ خودىٰ و پێغەمبەرىٰ وى کار بکەن [چونکى ب راستى ئەفە دراستا خودىٰ و پێغەمبەرىٰ ویدا شەرە هوين دکەن]. و ئە گەر هوين لێشەبوون و هەوە تۆبە کر، سەرىٰ مالىٰ هەوە یىٰ هەوە یىٰ [ب فى رەنگى] نە هوين سەستەمىٰ [ل دەبنداران] دکەن [ب وەر گرتنا زیدەبىيىٰ] و نە سەتم ل هەوە دێتتە کرن [ب گيرۆکرنا دانا مالىٰ هەوە ژ بەرىٰ وانفە]. ﴿۲۸۰﴾ و ئە گەر [دەبندارىٰ هەوە] دەست تەنگ بىت، خو لىٰ بگرن هەتا دەستىٰ خو دگرىت، و ئە گەر هوين [دەبنىٰ خو] بۆ پەيلن و گەردەنا وى ئازا بکەن، بۆ هەوە چێترە ئە گەر هوين بزنان. ﴿۲۸۱﴾ و ژ وى رۆژىٰ بترسن یا هوين تێدا ب بال خودیقه دزفرن، پاشى هەر تێکى ل دويف کار و کريارىت وى حسیب دىٰ دگەل ئیتە کرن، و سەتم ل کەس ژ وان نایتتە کرن [نە خیرىت وان کیم دبن، نە ژى گونەهیت وان پتر لىٰ دێن].

﴿۲۷۵﴾ ئەوئت سەله‌فىٰ و زیدەبىيىٰ دخون، [رۆژا قيامەتىٰ] وەکى وى [ژ گۆران] رادبن، ئەوئ تەبۆبى (تەبۆبى)، ئەوئ شەیتانى دین کرى و هنگافتى، چونکى ئەوان دگۆت: هەما کرىن و فرۆتن ژى وەکى سەله‌فیه، و خودىٰ کرىن و فرۆتن دورست کرىه، و سەله‌ف دورست نە کرىه، فێجا یىٰ شیرەتا خودىٰ گەهشەتىٰ و سەله‌ف هێلا و دەست ژى کیشا، ئەفا کرى و بۆرى خودىٰ لىٰ ناگرىت [ئانکو ئەف حوکمە ژ یا بۆرى ناگرىت]. و ئەو دەست خودیدا یە [بفیت لىٰ ناگرىت و بفیت دىٰ ئیزادەت]، و هەچییىٰ لىٰ زفریقه [سەله‌فىٰ بخۆت پشەتى پریار و شیرەتا خودىٰ گەهشەبىيىٰ] دۆژەهیه، هەر و هەر دىٰ تێدا مینىت. ﴿۲۷۶﴾ خودىٰ سەله‌فىٰ بىٰ بەرە کەت دکەت، و مالىٰ خیر و سەدەقه ژى بێتە دان زیدە دکەت و بەرە کەتتىٰ دێخیتىٰ [سەدەقه‌یان رادکەت]، و خودىٰ حەژ زیدە گاور و تیر گونەهان ناکەت. ﴿۲۷۷﴾ ب راستى ئەوئت باوەرى ئیناین و کار و کريارىت قەنج کرىن، و بەردەوام نقتیژ کرىن و زە کاتا

﴿٢٨٢﴾ گهلی که سیت هه وه باوه ری ئینایی، ته گهر هه وه دینهک هه تا ده مه کی ده ستینشان کری و فه بری د گهل ئیکدو کر، بنقیسین. و بلا قه له مدارهک د نابه را هه وه دا ب وژدان بنقیسیت، و بلا که س ژ قه له مداران خو ئاسی نه که ت کو بنقیسیت، وه کی خودی نیشادایی بنقیسیت. بلا بنقیسیت، و یی ده یندار ب خو بلا بو [یی دنقیسیت] بیژیت (بو بخوینیت)، و بلا ژ خودایی خو بترسیت، و چو [ژ دهینی] کیم نه که ت، و ته گهر ئه وئی ده یندار یی کیم ناقل و نه زان بیت یان یی بی چاره و لاواز بیت [چ ژ پیراتی یان ژ بچویکاتی]. یان ئه و ب خو نه شیئ بیژیت و بخوینیت، بلا ئه وئی ژئی بهر پرس، ب وژدان و دورست بو [یی دنقیسیت] بیژیت، و دو زه لامان، ژ بیئت خو، ل سهر بکه نه شاهد، و ته گهر دو زه لام نه بن، بلا زه لامهک و دوژن بن، ژ وان بیئت هوین ژئی رازی، ته گهر ئیکئی ژ بیر کر، دا یا دی بینته بهرا وئی، و بلا شاهد خو ئاسی نه که ن ته گهر هاتنه داخواز کرن، [بو شاده ییسی]. و زفیر نه بن [بی خیرهت نه بن] کو [دهینی] هه تا ده می وی یی

ده ستینشان کری بنقیسین، چ بچویک بیت چ مه زن. ته فه بو هه وه دورستره ل دهف خودی و بو شاده ییسی ژئی بنه جهتره و راستره و نژیکتره کو هوین [د دان و هه ژماریدا] ب گو مان نه که فن، ژ بلی هندئی کو کرین و فروتنه کا ده ست ب ده ست بیت هوین د نابه را خو دا بکه ن، [هنگی] چو گو نه هل سهر هه وه نینه، هوین نه نقیسین. و شاهدان بگرن، ته گهر هه وه کرین و فروتن کر، و بلا زیان نه که هیته یی دنقیسیت و شاهدان، و ته گهر هوین زبانی بگه هیننه وان، [کر بارا هه وه] ته فه ژرئی دهر که فتن و گو نه هکاریه بو هه وه. و ژ خودی بترسن، خودی دئی هه وه تیگه هینیت و نیشا هه وه ده ت، و خودی ژ ههر تشته کی ب ئاگه هه.

بَيَّأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بَيْنَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى
فَأَكْتُمُوهُ وَلَا يَكْتُبْ بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْب
كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيُمْلِلِ
الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا
فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْطِيعُ
أَنْ يُعْمِلَ هُوَ فُلَيْمِلْ وَلِيُّهُ بِالْعَدْلِ وَاسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ
مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ
مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشَّاهِدَاتِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكَّرَ
إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى وَلَا يَأْبُ الشَّاهِدَاتُ إِذَا مَدَّعُوا وَلَا تَسْمَعُوا
أَنْ تَكْتُمُوهُ صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا إِلَى أَجَلِهِ ذَلِكَمْ قَسَطٌ
عِنْدَ اللَّهِ وَأَقْوَمُ لِلشَّاهِدَةِ وَأَذَنُ الْأَلْتَرَاتِبُوا إِلَّا أَنْ تَكُونَ
بِجَرَّةٍ حَاضِرَةٍ تُدِيرُونَهَا بَيْنَكُمْ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكْتُمُوهُمَا وَأَشْهَدُوا إِذَا تَبَايَعْتُمْ وَلَا يُضَارَ كَاتِبٌ
وَلَا شَهِيدٌ وَإِنْ تَفَعَّلُوا فإِنَّهُ فُسُوقٌ بِكُمْ وَاتَّقُوا
اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٨٢﴾

الجزء الثالث

﴿۲۸۳﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كِتَابًا فَرِهْنِ مَقْرُوضَةً ۚ فَاِنْ اَمِنَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اُوْتِيَ مِنْ اَمْنَتِهِ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ ۗ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَاِنَّهٗ ؤَاثِرٌ قَلْبُهُ ۗ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۲۸۴﴾ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۗ وَاِنْ تَبَدُّوْا مٰمًا فَاِنْ اَنْفُسِكُمْ اَوْ تَخَفُوْهُ يُحٰسِبْكُمْ بِهٖ ۗ وَاللّٰهُ فَيَغْفِرْ لِمَنْ يَشَآءُ وَيُعَذِّبْ مَنْ يَشَآءُ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۲۸۵﴾ ؤَاْمَنَ الرَّسُوْلُ بِمَا اَنْزِلَ اِلَيْهٖ مِنْ رَبِّهٖ ۗ وَالْمُؤْمِنُوْنَ كُلُّ ؤَاْمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهٖ ۗ وَكَتٰبِهٖ ۗ وَرُسُلِهٖ ۗ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهٖ ۗ وَقَالُوْا سَمِعْنَا وَاَطَعْنَا غُفْرٰنَكَ رَبَّنَا وَاِلَيْكَ الْمَصِيْرُ ﴿۲۸۶﴾ لَا يُكَلِّفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا ۗ لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اَكْتَسَبَتْ ۗ رَبَّنَا لَا تُوَاخِذْنَا اِنْ نَسِيتَا ۗ اَوْ اَخْطَاْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِضْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ ۗ عَلٰى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحْمِلْنَا مَا لَا اِطٰاقَةَ لَنَا بِهٖ ۗ وَاَعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَاَرْحَمْنَا ۗ اَنْتَ مَوْلٰنَا فَاَنْصُرْنَا عَلٰى الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ﴿۲۸۷﴾

کتبیت وی و پیغمبریت وی یناییه [و دیزن] هم فرفق (جو دایی) نایخینه نافهرا چو پیغمبریت وی، و هم میان تیکدا (پیغمبره ری و خودان باوهران) گوت: [خودیو] مه بهیست و مه گوهداری کر، ل مه بیوره خودیو، جهی مه هه تویی [دویا] هیکا مه نه وه یال دهفته. ﴿۲۸۶﴾ خودی هه کهسه کی ژ باری وی زیده تر لی ناکهت، فیجا چ یا بکته [چ قهنج چ خراب] بو خو دکته و ل خو دکته، خودیو ل مه نه گره نه گره مه تشتهک ژ بیر کریان هم خهلهت بووین، خودیو باره کی هند گران ل مه نه که وه کی وی یی ته ل ییت بهری مه کری [کو جو هی بوون] خودیو وی باری ل مه نه که یی هم نه شین راکهین (هلگرین)، و ل مه بیوره، و گونه هیت مه ژ بیه، و دلوفانیی ب مه به، تو پشته فانی مه یی، و مه ب سهر کوما گاوران بیخه.

سورة ناليومرمان

ل مهدينه يي هاتيه خوارى (٢٠٠) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ب فى رهنكى دئيه خواندن] ئه لف، لام، ميم [و ئه فه ته ماميا تبييت عه ربه ينه كو (٢٨) تپين، و نشانن ل سهر ئيعجازا قورئانئى كو عه ربه ان پئى چئى ناييت قورئانه كا وه كى فئى قورئانئى بدانن، ههر چنده ژ وان تپيان پئيك هاتيه و ئاخفتنا خؤ پئى چئى دكهن]. ﴿٢﴾ خودا ههر ئيك خودايه، ژ وى پئغه تر چو به رستى [خودا] نينن، ئه وه يئى چو به رستى يئى دورست ژ وى پئغه تر نه يئى، ئه وه يئى ههر وه ههر ما يئى و [هه مى كار و باريت هه بو و نئدا] رپه ر. ﴿٣﴾ ب هه قبيئى كتيب ب سهر ته دا داريت (ئانكو بؤ ته ئينا خوار) [كو قورئانه] راستده ر ئيخا كتيبىت به رى خؤيه، كو ته ورات و ئنجيل زئى [به رى ته ب سهر موسا يئى و عيسا يئى] دا داريتينه. ﴿٤﴾ به رى نو كه [ئانكو به رى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الرَّ ۱ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۚ نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ ۚ مِنْ قَبْلِ هُدًى لِلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ۚ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ ۚ لَإِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۚ هُوَ الَّذِي أَنزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَابَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ ۚ وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ آمَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ۗ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ۗ رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِعَادَ ۝

قورئانئى] راستده ر ئيخ بوون بؤ خه لكى و [ئه و كتيب هه ران تن] يئى فافتر كه ر (جودا كه ر) [د نابه راهه قى و نه هه قبيئدا] ب راستى ئه و يت با وه رى ب نيشان يت خودئى [كتيبىت وى] [ئه ئينا يين، ئيزا و نه خؤ شيبه كا دؤ وار ل پئشيبا وانه (بؤ وان هه يه) و خودئى يئى سه رده ست و توفه كه ره. ﴿٥﴾ ب راستى چو تشت ل به ر خودئى به رزه نابن، نه ل ئه ردى و نه ل ئه سانئى. ﴿٦﴾ و ئه وه يئى هه وه د مالچو يكاندا ب وى ئا و ا يئى چئد كه ت يئى وى دقئيت، چو به رستى نينن ژ بلى وى، و ئه وه يئى ههر زال و كار به جهه. ﴿٧﴾ ئه وه يئى كتيب [كو قورئانه] ب سهر ته دا ئينا ييه خوار، هه نده ك نايه تبت وئى درؤن و ئاشكه رانه [مه خسه د و مه ره ما وان يا ديار دياره] و ئه ون هئيفين و ما كا كتيبئى و [بناخه و بنا تا نايه تبت دى]. و هه نده كيت دى [هه نه] د مه خسه د فه شار تئى (ئانكو مه خسه دا وان نه يا ئاشكه را ئاشكه رايه) فئيجا ئه قئيت، فارپوون ژ راستيئى دلى و اندا هه ي، ب دويف وان دكه فن (ب و انشه دمينن) ئه و يت مه خسه د نه ئاشكه را، ژ بؤ هليئى خستنا فتنه يئى يان ژ بؤ فارپوون مه خسه دئى [كو وئى مه خسه دئى بده نئى يا وان دقئيت]. و ژ خودئى پئغه تر كه س مه خسه دا وان نوزانيت. و ئه قئيت زيده زانا ديبژن: مه با وه رى ب هه ميبئى هه يه، هه مى ژ ده ف خودايئى مه هاتيه، و ژ بلى ئاقلداران كه سئى دى هه ر خؤ دئى چه نديدا ناكه ت [ول خؤ ناز فريت]. ﴿٨﴾ خودئوؤ تو دلئيت مه پشتى ته ئه م [د راستا نايه تبت خؤ دا] راسته رئى كرين، خوار نه كه، و ژ كنارئى خؤ فه دلؤ فانيه كئى ب سهر مه دارپئشه، ب راستى ههر تويى يئى تيز كه ره م. ﴿٩﴾ خودئوؤ [ب راستى] تويى خر فه كه رئى مروفان بؤ رؤ ژه كا بئى گزمان، و خودئى ل سؤ ز ا خؤ ليغه ناييت.

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
 مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿۱۰﴾ كَذَابٍ آلِ
 فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاخَذَهُمُ اللَّهُ
 بِذُنُوبِهِمْ وَاللَّهُ سَدِيدٌ الْعِقَابِ ﴿۱۱﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا
 سَعْيُهُمْ لَكُمْ لَعْنَةٌ وَإِنَّهُمْ لَمَّا يَلِيهِمْ عَذَابُ اللَّهِ
 قَدَّارَاتٌ لَكُمُ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي
 سَبِيلِ اللَّهِ وَأُخْرَى كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأَى
 الْعَيْنِ وَاللَّهُ يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَن يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
 لَعِبْرَةً لِّأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿۱۲﴾ زَيْنَ اللَّيْلِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ
 مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ
 وَالْفِضَّةِ وَالْأَخْيَلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثُ ذَلِكَ
 مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ ﴿۱۳﴾ قُلْ
 أُوْنِبْتُكُمْ بِحَيْرٍ مِّنْ دَلِيلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ
 جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ
 مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿۱۴﴾

الجزء

﴿۱۰﴾ ب راستى ئەوئیت گاور بووین نه مالى وان،
 نه زى عيالى وان فايدهيى وان ناکت، و وان ژ
 ئيزا و نه خو شيبا خودئى ناپاريزن [بزانن] هه ره ئهون
 داردوويى ئاگرئى دۆزههئى. ﴿۱۱﴾ ئەو زى ههروهكى
 بنه مالا فيرعهونى و بيت بهرى وى [كو مال و
 عيالى وان چو مفا نه گه هاندنه وان] ئايه تبيت مه دره و
 دهريئخستن، فيجا خودئى ژ بهر گونه هيئت وان ئەو
 هنگافتن و ئيزادان، و خودئى گه لهك بئى ئيزا دژواره.
 ﴿۱۲﴾ بيژه ئەوئیت گاور بووین [و باوهرى نه ئينايين]:
 نيزيك هوين دئى شكين، و هوين [رؤژا قيامه تئى]
 بهر ب دۆزههئى دئى ئينه كو مكرن، و ئەو چ پيسه
 جهه [فيجا ب سه ره كه فئنا ئوحدئى خو ش نه بن]!.
 ﴿۱۳﴾ و ب سويند بو هه وه دهرس و نيشان د ههردو
 جويناندا هه بوون، ده مئى كه فئينه بهريك [د شهريئ
 به درييدا]، كو مەك (تپهك) ژ وان د ريكا خودييدا
 شهري دكهن، و كو ما دى گاورن [سئى جاران ته مه تئى
 موسلمانان بوون د گهل هندئى زئى]، كو ما باوهرى
 ئينايى ب ديتنا چاقان دوجا هندى خو ديينن، و

خودئى ب پشته فانييا خو وى ب سه ر دئىخيئت يئى وى بقئت، د قئى چه نديدا چام و دهرسهك هه يه بو ئاقلدار
 و ئاقلگران. ﴿۱۴﴾ هه ژيكرنا دلخوازييان ژ ئنان و كوران، و مالداريبا گه لهك و ل سه ريك ژ زيرو زيشان و
 هه سپيئت دوريكري و تهرش و كه والان و رەز و زه فبيان، ئەفه هه مى په ر گاليت ژيانا دنيايينه و د چاقئيت
 خه لكيدا هاتينه شرينكرن، و دويهاهيكاش ئەوه يال دهف خودئى. ﴿۱۵﴾ [هه ي موحه مه د] بيژه [وان]:
 ئەري ئەز بو هه وه، يا ژ قئى خرئى چيتر بيژم؟ بو وان ئەوئیت پاريزكاري كرين، ژ بهريئى خودايئى وانفه
 به حه شتيت رويار د نافر ادچن هه نه و ههروهه ر دئى تيدا بن، و ژنكيت هه فسه ريت پاقر، و قابلبوونا خودئى،
 هه نه، و خودئى به نده ييئت خو ديينيت [كو هه ر ئيک شايى چيه].

الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا أَمَتٌ فَأَعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا
وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٦﴾ الصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالْمُتَّقِينَ
وَالْمُتَّقَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالَّذِينَ هُمُ
أَتَوْا إِلَهَ إِلاَّهَ الْوَاحِدَ الْعَلِيمَ قَائِمًا
بِالْقِسْطِ لَأِلاَّهَ الْوَاحِدَ الْعَلِيمَ الْحَكِيمَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
عِنْدَ اللَّهِ لَأَسْمَأُؤُا وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
إِلاَّ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٨﴾ فَإِنْ حَاجُّوكَ
فَقُلْ أَسَأَلْتُ وَجْهَ اللَّهِ وَمَنْ أَسَأَلْتُ فَقُلْ لِلَّذِينَ أُوتُوا
الْكِتَابَ وَالْأُمِّيِّينَ أَسَأَلْتُمْ فَإِنْ أَسَأَلُوا فَقَدْ أَهْتَدُوا
وَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَّغُ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيَّ
يَعْرِضُونَ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ
النَّاسِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٢١﴾

﴿١٦﴾ ۛه و پاریز کاریت دبیزن: خودیوؤ ب راستی مه باوهری ئیناییه، گونه هیئت مه ژئی بیه، و مه ژئیزا و نه خوشییا دؤژه هی بیاریزه. ﴿١٧﴾ ۛه ویت بینفره و راستگو و گوهدار، و مالمه زیخ دریکا خودیدا، و ۛه ویت بهر سپیدهان [خودی دیهریسن و] داخوازا ژبیرنا گونه هان ژ خودی دکهن. ﴿١٨﴾ ب راستی خودی شادهیی دا و دیار کر کو چو په رستی نینن ژ بلی وی، و ملیاکهت و خودان زانین ژئ [عهینی شادهیییی دهن] کو ۛهه خودانی ترازیا دورست، و ژ وی پیقه تر چو په رستی نینن، و ۛهه بی سردهست و کاربنه جه. ﴿١٩﴾ ب راستی دینی راست و دورست ل دهف خودی ئیسلامه، و ۛه ویت کتیب بو هاتین، [د راستا ئیسلامیدا] هنگی ژیک جودابوون دهمی نیشانیت ناشکهره و زانین بو وان هاتی، و زکره شی کهفتیه د ناف و اندا. و ههر که سی باوهری بی ب نایه تیت خودی نه ئینیت، [دقیت بزائیت] ب راستی خودی بی حساب سفکه [د حسابا خودا، گه له کی دست سفکه]. ﴿٢٠﴾ و ۛه گهر وان جرهب [د راستا دینی خودیدا] د گهل ته کر، تو بیژه [وان]: من به ری خودا خودی، و من و هندی د گهل من، مه خود سپارتی، و بیژه ۛه ویت کتیب بو هاتین [جوھی و فهله] و نه خوانده واران [بوت په ریسیت مه که هی]: هوین ژئ موسلمان بوون [هه وه ژئ خود سپارته خودی؟ نانکو هوین ژئ موسلمان ببن]؟ فیجا ۛه گهر ۛهه موسلمان بوون، ژ خود ۛهه و راسته ری بوون، و ۛه گهر رویی خود ژ ئیسلامی و هر گپران [دقیت بزائین] یال سهر ته گه هاندنا گو تنه خودییه، و خودی بهنده ییت خود هه میان دینیت. ﴿٢١﴾ ب راستی ۛه ویت بی باوهر ژ نایه تیت خودی، و ژ بی بهختی و ب نه هقی پیغه مبه ریت خودی دکوژن، و وان دکوژن ۛه ویت داخوازا باشی و راستییی دکهن، مزگینیا ئیزیه کا دژوار بده وان. ﴿٢٢﴾ ۛهها ۛه فه نه ۛه ویت کار و کریاریت وان د دنیا و ناخره تیدا پویچ دبن، ۛهون د بی پشته فان و بی هاریکار.

الَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَلْقَتِهَا فِي الْحِطَاءِ فَلَمْ يَتَّخِذُوا لِلْكَافِرِينَ مِنْهَا حِطَاءً ۚ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبَسُوا الْحُلُمَ إِلَّا عَلَيْهِمْ ۚ وَمَنْ يَتَّبِعِ الْآيَاتِ الْكَلِيمَ فَلْيَسِّرْ لَهُ سُبُلَ الْجَنَّةِ ۚ إِنَّهَا بِأَعْيُنِنَا ۚ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ۚ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ۚ

﴿٢٤﴾ مَا تَوْهَّيْتُ خُودِي بَارَهَكْ ژ كَتِيبي داييه وان [كو جو هي و فله نه] نابيني؟! بو كتيا خودي [كو تهراته] دتبه داخواز کرن، دا حوكمي دناقهرا واندا بکهت، پاشي دهسته کهک ژ وان پويي خو ژي وهر دگيرن و نهو پشته پنه. ﴿٢٤﴾ [وان نه شه کر] چونكي گوتن: هه ما چهند روژه کان [پروژيت تيدا گولک پهراسين] دئ ناگر ب مه که فیت. و نهو تشتي نهو اب سهر ديني خو فقه زيده دکر نهو خرانندن و د سهر دابرن. ﴿٢٥﴾ فيجا نهو دئ چ کهن ده مي نهو وان بو روژه کاي گومان کوم دکه ين، و ههر که سهک تيدا دگه هيته وي يا وي کري (جزايي خو دستينيت)، و ستهم ل کهس ژ وان نائيه کرن. [نه خپریت وان کيم دبن، نه زي گونه هيت وان پتر لي دئين].

﴿٢٦﴾ بيژه: خوديو تو يي خوداني ملک و مالداريي: يي ته بغيث مال و مالداريي ددهيي، و يي ته بغيث ملک و مالداريي ژي دستيني، و يي ته بغيث خوشفي و ب پويمهت دکهي، و يي ته بغيث رسوا دکهي. خير هه مي نهو هه يا دهست ته دا، چ يا ته بغيث تو

دشيي بکهی و شيانداري. ﴿٢٧﴾ شه في دکيه دناف پروژيدا و پروژي دکيه دناف شه فيدا [ههر دو وکان ب في چهندي کورت و دريژ دکهي]، و تويي زيندي ژي مري و يي مري ژي زيندي ههر دتخي، و يي ته بغيث [خير و کهر ما خو] بي کار و بي هه ژمار ددهيي. ﴿٢٨﴾ بلا [خودان باوهر] گاوران [نهويت گاوربووين] شوي نا خودان باوهران نه که نه دؤست و پشته فان، و هه چيي في بکهت نه ژ خوديه ب چو رهنگان، ژ بلي هندي هوين خو ژ وان ب دورستي پاريزن، خودي هه وه هشياري [بنا] خو دکهت [و هه وه ناگه هدار دکهت] و [بزنان] دويهايك ههر خوديه هوين لي بزفر نه فه. ﴿٢٩﴾ بيژه: تشتي ددلي خودا، هوين چ فه شيرن چ ديار کهن، خودي پي ناگه هه [و دزانيت]، دزانيت کا چ دهر د و نه سناندا ههيه، و ب راستي خودي هه مي پي چي دبيت، و ل سهر هه مي تشتي دهسته لاتدار و خودان شيانه.

﴿٣٠﴾ رۆژا هەر ئێك چ خێرا كرى بهرچاڤ دىبىنت، و چ خرابىيا كرى ژى [وهسا دىبىنت]، [هنگى] وى پى خوڤشه، دهمه كى دوىر و درىژ، دنافهرا وى و وان كرىاراندا ههبايه [و دهفتهرا كار و كرىارىت خو نه دىنبايه]. و خودى هه وه هشىارى خو دكهت (ژ خو دتر سىبىنت)، و خودى دراستا بهنده پىت خودا پر دلۆفانه. ﴿٣١﴾ [هه مى موحه مه د] بىژه: [وان] ته گهر هوىن [ب دورستى] چه ژ خودى دكهن، ل دوىڤ من وهرن [رېكا من بگرن] خودى دى چه ژ هه وه كهت، و گونه هىت هه وه دى ژى بهت، [و ب راستى] خودى گونه ه ژى بهر و دلۆفانه. ﴿٣٢﴾ و بىژه [وان]: گوهدارىيا خودى و پىغه مه رى وى بكهن، فىجا ته گهر وان روىى خو وهر گىرا، [بلا بزنان] ب راستى خودى چه ژ گاوران ناكهت. ﴿٣٣﴾ ب راستى خودى ئادهم و نوح و بنه مالا ئىراهم و بنه مالا عمران ژ ناف هه مى جيهانان هه و هلبىژارتن. ﴿٣٤﴾ [ته فه هه مى] دوىنده هه كن، هنده ك ژ هنده كانه [د ئىهت و پارىزكارى و موسلمانه تىيا خودا ژىكن]، و [ب راستى]

خودى گوهدار و زانايه. ﴿٣٥﴾ بىنه بىرا خو ده مى ژنا عمرانى گوتى: خودى خو [ب راستى] ته فى دزكى خودا، خو سه ر من گورى ته كرىيه [بو ته كرىيه نه در]، [ژ بو خزمه تا مالا ته بكهت]، [خودى خو] ژ من وهر گره، ب راستى هه ر توىى گوهدىر و زانا. ﴿٣٦﴾ فىجا ده مى بووى، گوت: خودى خو، ب راستى من كچا بووى (نانكو بى من ب خو دفا كور بوو) و خودى چىتر دزانىت كچا بووىيه، و كور نه وه كى كچىيه [و وه كى وى ب كىر خزمه تا من فىابى نا ئىت]، و ب راستى من نافى وى كرىيه مه رىه م، و نه ز وى و دوىنده ها وى ب ته دپارىزم ژ شه تانى دوىرى دلۆفانىسى. ﴿٣٧﴾ فىجا خودا بى وى ب ئاوايه كى جوان [مه رىه م] ب نه در قه بوىل كر (وه ر گرت)، و لا و په ر وه ر ده كر و جوان پاكر، و زه كه رىابى سهره گوهى لى كر و خودانى ژى كر، چه نه زه كه رىا چو بايه ده ف دجه ئ په رستنا وىدا، فىقى و خووان ل ده ف ددىت، و دگوت: مه رىه مى، ته فه بو ته ژ كىفه دئىت؟! گوت: ته فه ژ نك خودى [بو من دئىت]، و خودى بى بقىت بى هه ژمار كه رهم و خىران د گهل دكهت و دده تى.

الحديث

يَوْمَ يَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُّخْتَصَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ إِنْ اللَّهُ أَصْطَفَىٰ آدَمَ وَنُوحًا وَعِيسَىٰ آلَ إِبْرٰهِيْمَ وَعَالَ عِمْرٰنَ عَلَى الْعٰلَمِيْنَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةً بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ امْرَأَتُ عِمْرٰنَ رَبِّ إِنِّي نَدَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي عُيِدْتُهَا بِرَبِّهَا وَمَنْ يَتَّبِعِهَا مِنْ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كَمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَنْزِيلُ رَبِّي لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

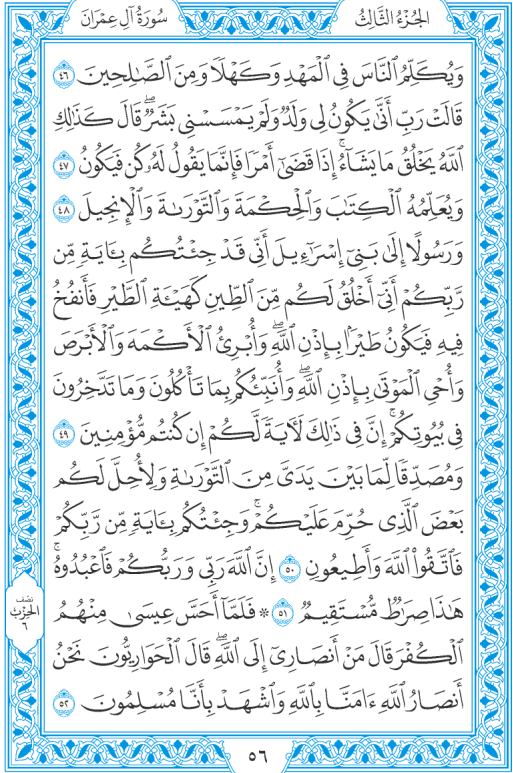
﴿۳۸﴾ هنگی زه که ریایی داخواز ژ خودی کر، گوت: خودیوو تو ژ نك خو دويندهه کا پاقر بده من، ب راستی تویی دوعاوهر گر. ﴿۳۹﴾ فیجا ملیاکه تان گازی کړی، و نه ول سهر نفیژی یی راوهستیایی بو و د میحرا بییدا، گوتی: خودی مز گینیا په حیایی دده ته ته، باوه رییی ب [هاتنا] په یفا خودی [کو عیسیایه] دثبیت، و سهروه و خوړاگره و پیغه مبه ره که ژ قه نجان. ﴿۴۰﴾ زه که ریایی گوت: خودیوو چاوا دئی من کوره ک هه بیت، و نه ز هوی یی پیر و دانعه مر، و ژنا من زی یا خرش [زارو ک نابن] گوت: و ه سایه ههر کاره کی خودی بقی دئی که ت. ﴿۴۱﴾ [زه که رییا] گوت: خودیوو تشته کی بو من بکه نیشان، [خودی] گوت: نیشانا ته نه وه سی رورژان [تو نه شی] د گهل خه لکی باخفی، ب نیشاره تان نه بیت، و گله که نافی خودایی خو بینه [گله که به ریسه]، و سپیده و تیشاران خودایی خو ژ کیاسییان پاقر بکه. ﴿۴۲﴾ بیننه بیرا خو دهمی ملیاکه تان گوتی مهربه می: ب راستی خودی تو یا هلبز ارتی [و ژ کار و کریاریت نه دورست] یا پاقر کری

هُنَالِكَ دَعَا كُرَيْبًا رَتِبَهُ وَقَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَدَاذَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُنْزِلُهُ رُوحًا طَيِّبَةً فَوَقَّاهُ الْكَلِمَةَ مِنَ اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحُضْرًا وَنَبِيًّا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي بَكُونٌ لِي عِلْمٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَأَمْرَاتِي عَاقِرٌ قَالَ كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِي آيَةً قَالَ آيَاتُكَ الْأَتَكَلَّمُ النَّاسُ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْرًا وَأَذْكَرُ رَبِّكَ كَثِيرًا وَسَخَّرَ بِالْعُسْتِ وَالْإِبْكَرِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَأَصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَمْرِمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَأَسْجُدِي وَأَرْضَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَقُولُونَ أَفَلَمْ نَكُنْ لَهُمْ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ لِمَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبْتَلِيكِ بَكَلِمَةٍ مِنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَنْ الْمَقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

و قه دری ته ب سهر یی هه می ژنیت جیهانی ئیخستییه. ﴿۳۸﴾ مهربه می [به ران بهر شان که ره مان] به رده وام خودایی خو به ریسه، و ل بهر فه رمانا وی به، و د گهل نفیژ که ره ان نفیژان بکه. ﴿۳۹﴾ ئه فه (ئه فه به حسه) ژ سالو خیت غه بیینه، ب وهی ئه م بو ته دهنیژین، تو نه ل دهف وان بووی دهمی قه له میّت خو [بو پیشک کیشانی] ددانان، کا کی دئی سه ره گو هییا مهربه می که ت، هه ره هسا تو نه ل دهف وان بووی دهمی وان [ل سهر فی سه ره گو هییی] چره بر دکر. ﴿۴۰﴾ د وی گافیدا ملیاکه تان گوت: مهربه می ب راستی خودی مز گینییی ب په یقه کا خو [کو عیسا بو] دده ته ته، نافی وی مه سیحه (نانکو یی پیروزه، یان دهستی وی یی پیروزه ههر که سی ب دهستی خو قه مالی نه خو شیا وی نه ما، یان جبریل ئه وه مالییه ژ بهر هندی دبیژنئ مه سیح، یان ژ بهر هندی یی گه روک بو و ل چو جهان ئاکنجی نه بوویه، یان بیسیت وی د حولی بوون و گوزه که نه بوون) عیسیایه کورئ مهربه می، د دنیا و ئاخره تیدا خودان رویمه ته و ژ نیژیکانه زی [بو خودی].

﴿٤٦﴾ [هيٺڙ] د لاندڪيدا و ب پيراتي ڙي د گه ل خه لڪي دناخفيت و ڙ چاڪانه [ڙي]. ﴿٤٧﴾ [مهريه مئ] گوت: خوديوو دئ چاوا من كور هه بيت، و كه سئ خو نه گه هاندييه من و نيزيكي من نه بووي؟! [خودئ] گوت: هو سايه، نه وئ خودئ بقت چئ دكه ت، و گاڦا كار و فهرانهك فيا [بهس] دئ بيٺتئ به، دئ بيت. ﴿٤٨﴾ و خودئ دئ وي [نانكو عيساي] فيري نفيسين و زانين و تهورات و نجيلئ كه ت. ﴿٤٩﴾ و دئ كه ته بيغه مبهركه بو ئسرائيليان، [هه ي عيسا بيٺه وان] من نيشانهك ڙ نك خودايئ هه وهه بو هه وهه ئيناييه، نه ز بو هه وهه ڙ ته قئئ تشتي ل سه رهنگئ بالهفران چئ دكه م و پف دكه مئ، ب ده ستورا خودئ ديبته بالهفر، و كوره يئ د زكها كدا كوره و يئ له ش به لهك نه ز ساخ دكه م، و مريان نه ز زيندي دكه م ب ده ستورا خودئ، و دزانم كا هوين چ مالدا دخون و چ هلدگرن. ب راستي نه وهه مئ نيشانه كا ئاشكه رايه بو هه وه، نه گهر هوين خودان باور بن. ﴿٥٠﴾ و نه زئ هاتيم كتيبا بهري خو كو تهوراته راست ده ريخيم

(كو نه وئ مزگينيا هاتنا من دابو و هه وه و سالو خه تيت من دابو نه هه وه)، و دا هندهك ڙ وان تشتيت بو هه وه هاتينه حه رامكرن، بو هه وه حه لال بكه م، و من نيشانهك ڙ نك خودايئ هه وهه بو هه وه ئيناييه، فيجا پاريز كاريا خودئ بكه ن و گوهئ خو بدنه من. ﴿٥١﴾ ب راستي خودئ خودايئ من و هه وهيه، فيجا وي بهريسن، ريكا راست نه وهيه. ﴿٥٢﴾ ده مئ عيساي زاني كو نه و باوره يئ پئ نائينن، گوت: كي د ريكا خوديدا هاريكار و پشته فاني منه؟ سهريشك و سهريٺاره يان گوت: نه م هاريكار و پشته فانيت [دينئ] خوديينه، مه باوري ب خودئ ئيناييه، و تو شاهد به [روڙا قيامه تي] كو نه م [ب راستي] موسلمانين.

رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَأَتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْفُتْنَا مَعَ
 الشَّاهِدِينَ ﴿٥٤﴾ وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٥﴾
 إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعْقُوبَ إِنِّي مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ إِلَىٰ وَمَطِّهْرُكَ
 مِنَ الدِّينِ كَفَرُوا وَجَاعَلِ الدِّينَ آتِبِعُوكَ فَوْقَ الدِّينِ
 كَفَرُوا إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ثُمَّ إِلَىٰ مَرْجِعِكُمْ فَأَخَذَكُمْ
 بِنَتْنِكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَمَّا الدِّينَ كَفَرُوا
 فَأَعْدِدْهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمَا لَهُمْ
 مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمَّا الدِّينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَجِبُ الظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ ذَلِكَ نَتَلُوهُ
 عَلَيْكَ مِنَ الْآيَاتِ وَالذِّكْرِ الْحَكِيمِ ﴿٥٩﴾ إِنَّ مَثَلَ
 عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ
 كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٠﴾ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٦١﴾
 فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا
 نَدْعُ آبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ وَآبَاءَنَا وَآبَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا
 وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَلْ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِينَ ﴿٦٢﴾

﴿٥٤﴾ خودیوؤمه باوهری بیا ته دارپتی و ئیناییه خواری ئینا، و ئەم ب دویف پیغه مبهری که فتین [و مه ریکا وی گرت]، ئیجا تو مه د گهل شاهدان بنقیسه [شاهدیت باوهری ب ته و کتیب و پیغه مبهری ته دئین، و شاده بیی بۆ یه کتاییا ته ددهن].
 ﴿٥٥﴾ و [جو هیان بۆ کوشتنا عیسایی] پیلان و ئوین گپران، و خودی بهرسنگی وان گرت، و ئوینتت خو دانان، و خودی چترین ئوینگی و نه خشکیسه.
 ﴿٥٦﴾ و بۆ مله تی خو بیژه ده می خودی گۆتی: هه ی عیسا ئەز دئی ته پارێزم ژ وان هه تا دو باهیکا ته دئیت، و دئی ته کیشمه دهف خو، و دئی ته قورتال کهم [ژ خرابیان و ژ خرابیا] ئەویت گاوروبوین. و ئەویت ب دویف ته که فتین دئی وان ب سهر وان ئەویت گاوروبوین ئیخه هه تا رۆژا قیامه تی، پاشی زفرینا هه وه هه میان ب بال منقهیه، و ئەز دئی حوکمی د ناچه را هه وه دا کهم، ل سهر تشتی هوین تیدا نه ئیک. ﴿٥٦﴾ ئیجا ئەویت گاوروبوین، ب راستی ئەز دئی وان د دنیا ی و ئاخره تیدا ب بهر ئی زایه کا دژوار ئیخه، و ئەوان

چو هاریکار و پشته فان ژ ی نین. ﴿٥٧﴾ و ئەویت باوهری ئیناین و کار و کرباریت چاک کرین، خودی دئی خه لاتتی وان ب دورستی ده ته وان، و خودی حه ژ سته مکاران ناکهت. ﴿٥٨﴾ [هه ی موحه مه د] ئەفا ئەم بۆ ته دبیزین ژ نیشان و بیر ئینایت بنه جهه [قورئانه]. ﴿٥٩﴾ ب راستی مه ته لا عیسایی ل دهف خودی وه کی مه ته لا ئاده مه، [خودی] ئاده م ژ ئاخیی چیکر، پاشی گۆتی: به [مرؤف]، بوو [مرؤف]. ﴿٦٠﴾ ئەفه هه قیبه [ده ره هه قا بوونا عیساییدا] ژ دهف خودایی ته، ئیجا تو [تیدا] نه به ژ دودلان. ﴿٦١﴾ هه چیی جره بری د ده ره هه قی ویدا [ده ره هه قی عیساییدا] د گهل ته بکهت پشتی راستی [ده ره هه قا ویدا] بۆ ته هاتی، بیژه [وان]: وهرن [کۆم ببن] دا کورپت خو و بیته هه وه، ژ نکیت خو و بیته هه وه، و خو و هه وه فه خوین، و پاشی فیکرا نفرینان بکهین، و له عه نه تان ل دره وینان ببارین [بیژین له عه نه ت ل دره وینان بن].

﴿٦٢﴾ ب راستی ئە فەیه ئەو سەرھاتیبا دورست و راست، [دەرھەقی عیسایدا ھاتیبە گۆتن] و چو پەرستی ژ بلی خودی نین، و ب راستی خودیبه یی سەرھەست و کاربە جھ. ﴿٦٣﴾ فێجا ئە گەر روویی خو [ژ فئی راستیی] وەرگیران، ب راستی خودی ژ خرابکاران ب ئاگەھە. ﴿٦٤﴾ [ھەمی موخەمەد] بیژە [وان]: گەلی خودان کتیبان (جوھی و فەلەنە)، وەرئە سەر وئی ئاخفتنی یا ئەم و ھوین تیدا ئیک، کو ئەم و ھوین ژ خودی پیقەتر چو نەپەرئیسین، و چو ھەقال و ھەفیشکان بو چی نەکەین، و ھندەک ژ مە ھندەکان نەداننە جھئی خودی [و بو داچەمن]، فێجا ئە گەر روویی خو وەرگیران و پشت تێ کرن، بیژنە وان: ئەقە ھوین شاھد کو ئەم موسلمانین [و مە سەری گوھدارییی بو خودی چەماند]. ﴿٦٥﴾ گەلی خودان کتیبان بوچ ھوین جەرپەری ل سەر ئیبراھیم دکەن [ھەر ئیک ژ ھەوہ دبیژیت: ئیبراھیم ژ مەیە]، و تەورات و ئنجیل پشتی وی ییت ھاتیبە خواری، ما ھوین ئاقلی خو نائیننە سەری خو؟!

﴿٦٦﴾ [گەلی جوھی و فەلەیان] ئەھا ئەقە ھوین یی جەرپەری دکەن ل سەر وی تشتی ھوین ژئی دزانن [ھەر چەندە ھوین ب جە ژئی نائینن]، فێجا ما بوچ ھوین دئی جەرپەری ل سەر وی کەن یی ھوین چو ژئی نەزانن؟! خودی دزانیت [کا ئیبراھیم چ بوو] و ھوین نوزانن. ﴿٦٧﴾ ئیبراھیم نە جوھی بوو و نە فەلە. بەلکی ئیبراھیم ژ ھەمی نە راستی و خوارییان یی فەدەر بوو، و سەری گوھدارییی بو خودی چەماندبوو، و نە ژ وان بوو ییت ھەقال و ھەفیشکان بو خودی چی دکەن. ﴿٦٨﴾ ب راستی ییت ژ ھەمی مرؤفان پتر نیزیکی ئیبراھیم ئەو بوون ییت ریکا وی گرتین، و ئەف پیغەمبەرەبە و ییت باوہری پی ئیناین، و خودی ھاریکار و پشتەفانی خودان باوہرەنە. ﴿٦٩﴾ دەستەکەکی ژ خودان کتیبان، فیا ھەوہ د سەردا بێن، و بخپین، بەلی ئەو ژ بلی خو کەسی دیتەر د سەرداناہن، و پی نوزانن ژئی [ب خو ژئی ناھەسن کو خو د سەردا بہن]. ﴿٧٠﴾ گەلی خودان کتیبان (جوھی و فەلەیان): ھوین بوچ باوہرییی ب قورئانی نائینن، و ھوین [ب خو] دزانن کو ھەقە.

إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَصُّ الْحَقُّ وَمَنْ يَلِدْ إِلَى اللَّهِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُو الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٦٤﴾ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ لِمَنْ تَحَاوَنَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ إِلَّا مِنْ بَعْدِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٥﴾ هَذَا نُشْرُهُ هَؤُلَاءِ حَبَجْتُمْ فِيمَا الْكُرْبَةُ بِهِ عَلِمْتُمْ فَلِمَ تَحَاوَنَ فِيمَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٦٧﴾ إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِإِبْرَاهِيمَ لَلَّذِينَ اتَّبَعُوهُ وَهَذَا النَّبِيُّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٨﴾ وَذَاتَ طَائِفَةٍ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّوكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنْفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٩﴾ يَتَاهَلُ الْكِتَابُ لِمَنْ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأَنْتُمْ تَسْهَدُونَ ﴿٧٠﴾

﴿۷۱﴾ گهلی خودان کتیبان بۆچ هوین هه قیسی [کو قورانا هنارتیه] تیکهلی نه هه قیسی دکهن، و [رادبن] هه قیسی فه دشیرن، و هوین دزانن [کو هوین تیکه لکرنی دکهن]. ﴿۷۲﴾ دهسته کهکی ژ خودان کتیبان [کو جوهمی بوون] گۆت: سحاری باوهریسی ب وی بینن، شهوا بو شهویت باوهری ئیناین هاتی، و ئیفتاری جاره کا دی پشتا خو بدنی، دا شه و زی لئقه بین، [و گوومان بکه فته د دلی و اندا بهرانهری ئیسلامی]. ﴿۷۳﴾ و بهس ژ وی باوهر بکه ن یی ل سهر دینی هه وه [باوهرییا خو ب که سی دیر نه ئینن]، [ئاخفتن یا جو هیانه، پشتی بیلانا موسلمانو ناسهری رۆژی و گاوریونا دوپهاهییا وی داناین]. بیژه [وان]: ب راستی راسته پیی، راسته پیییا خودییه. فیجاشه و یا مایی تشتهک بو بیت، وه کی یا بو هه وه هاتی، و ل دهف خودی هه وه شهر مزار دهر بیخیت، و ئاخفتنا وی ب سهر یا هه وه بکه فیت. [ههی موحه مه د] تو بیژه [وان]: دان و که ره م ب دهستی خودینه دده ته وی یی وی بقیته، و خودی [د که ره م و دانا خودا] یی

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبَسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ
وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٧١﴾ وَقَالَتْ طَائِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمَنُوا
بِالَّذِي أُنزِلَ عَلَيْنَا وَآمَنُوا وَجْهَ النَّهَارِ وَكَفَرُوا بِهِ إِذْ
عَلَّمَهُمْ بَرُوجَهُمْ ﴿٧٢﴾ وَلَا تَأْمِنُوا إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ
إِنَّمَا هَدَى اللَّهُ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ قَالُوا لِمَن تَعْبُدُونَ قُلْ
عِنْدَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّمَا الْفَضْلُ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ
وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَن إِنْ تَأْمَنُوا قَوْلَهُ
يُؤَدُّهُ إِلَى الْبَيْتِ وَمِنْهُمْ مَن إِنْ تَأْمَنُوا قَوْلَهُ لَا يُؤَدُّهُ إِلَى الْبَيْتِ
إِلَّا مَا دُمَّتْ عَلَيْهِ قَالِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي
أَلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكِبْرُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾
بَلَىٰ مَن أَوْفَىٰ وَعَدَّهِ وَأَتَقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يَحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٧٥﴾
إِنَّ الَّذِينَ يَشْتَرُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَٰئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ
إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يَكْتُبُ فِيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٦﴾

الجزء الثالث

دهستفره و هر پر زانایه. ﴿۷۴﴾ و دلۆفانییا خو ب سهر ویدا دادر پزیت یی وی بقیته، و ب راستی خودی خودان که ره مه کا مه زنه. ﴿۷۵﴾ هندهک ژ خودان کتیبان [ئانکو جوهمی] ههنه، نه گهر تو ماله کی مه زن ب نه مانته بدیهی، دئ ل ته زفرینیت، و هندهک زی ههنه نه گهر تو دیناره کی ب نه مانته بدیهی، نه گهر تو ب دو یقشه نه بی و داخوازا هقی خو ژ نه که ی ل ته نازفرینیت، چونکی دبیزن: خوارنا مالی نه خوانده واران [ئانکو عه ربان]، نه گونه هه بو مه، و دره وی ژ کیسی خودی دکهن، و شه و دزانن شه فاشه و دکهن دره وه. ﴿۷۶﴾ [شه فاشه و دبیزن کو مالی نه خوانده واران بو وان دورسته] و هسانینه، ههر که سی سو ز و په یانا خو ب جه بینیت و پاریزکارییا خودی بکه ت [بلا بزانیته] خودی زی حه ژ ته قواداران دکته. ﴿۷۷﴾ ب راستی شه و که سی ت سو ز و په یانیته داینه خودی و سویندیت خو نه رزان دفرۆشن، شه فان چو بار و پشک دئاخه تیدا نینه، و خودی [ب دلۆفانی] وان نااخیشیت، و رۆزا قیامه تی بهری خو ناده ته وان، و گونه هیته وان ژ نابه ت، و ئیزایه کا دژوار دی ده ته بهر وان.

وَأَنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلُونُ السُّنَّةَ بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ
 مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ
 عِنْدِ اللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
 وَهُمْ يَعْمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيَهُ اللَّهُ الْكِتَابَ
 وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا عِبَادًا لِي مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَلَكِنْ كُونُوا رَبَّكُمْ عَلِيمًا كَانَتْ تُعَلِّمُونَ
 الْكِتَابَ وَيَمَّا كُنْتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرُكُمْ أَنْ
 تَتَّخِذُوا الْمَلَائِكَةَ وَالنَّبِيِّينَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُمْ بِالْكُفْرِ بَعْدَ
 إِذْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾ وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّينَ لَمَا آتَيْنَاكُمْ
 مِنْ كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُصَدِّقٌ لِمَا
 مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِءَ وَلَتَنْصُرُنَّهُ قَالَ أَأَقْرَضُكُمْ وَأَخَذْتُكُمْ
 عَلَىٰ ذَلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَبْنَا قَالَ فَأَشْهَدُوا وَإِنَّا مَعَكُمْ
 مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ فَمَنْ تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ
 الْفَاسِقُونَ ﴿٨٢﴾ أَفَعَرَّيْتُمْ لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ يُغْفِرَ لَكُمْ لَهْلَأَتُمْ مِنْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

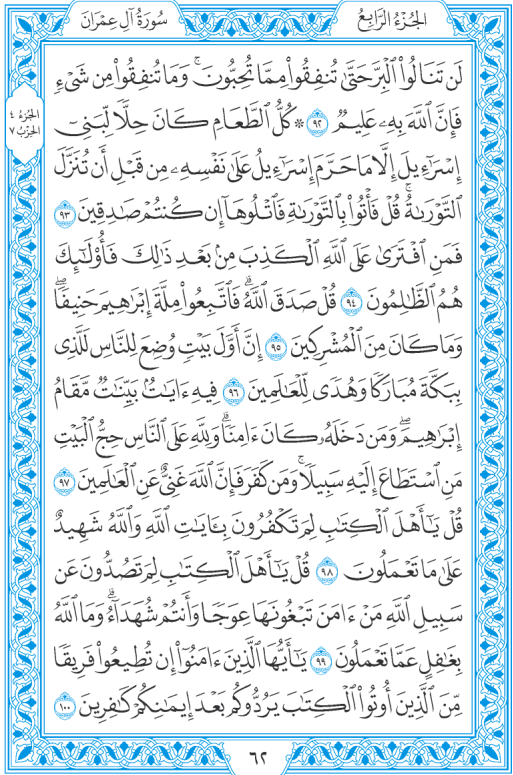
﴿٧٨﴾ و دسته كهك ژ وان ههيه [گاڤا كتيبا خودی دخوينن] ئەزمانی خو خوارومار دكهن، دا هوين هزر بكهن ئەو [ڤارپكرنا (تخريف) وان كرى و ئەو خواندنا ئەو دخوينن] ژ كتيبييه [و ژ كهلامی خودييه] و ئەو ب خو نه ژ كتيبييه [و نه ژ كهلامی خودييه] ديژن: (مهخسه د خواندنا ئەو دخوينن): ئەڤه ژ نك خودی هاتييه، و ئەو ب خو، نه ژ دڤ خودی هاتييه، و دره وان ژ كيسي خودی دكهن، و ئەو دزانن كو درهون ژي. ﴿٧٩﴾ بۆ چو مرفقان دورست نينه، خودی كتيب و ئاقلداري و پيغه مبه راتيبي بدتهی، پاشی بيژته خهلكی: بينه بهنده ييت من، نه ييت خودی (من بپهريسن شوينا خودی)، بهلكی دی بيژته وان: مرفقيت خودی بن د نيشادانا خو يا كتيبيدا، [د خواندنا خودا دهمی هوين كتيبا خودی دخوينن]. ﴿٨٠﴾ و ناييژته هه وه ملياكهت و پيغه مبه ران بكه نه خودی، ما دی بهری هه وه دته گاوريبی پشتی هوين موسلمان بووين؟! ﴿٨١﴾ بينه بيرا خو [هه ی خوداييت كتيبان (مهخسه د جوھی و فهله)]، دهمی خودی په يانا موكمكري ژ

پيغه مبه ران ستاندى، ئە گهر من كتيب و پيغه مبه راتييهك دا هه وه، پاشی پيغه مبه رهك بۆ هه وه هات، ئەو تشتی من داييه هه وه راست ده رتيخست، هوين دی باوه ريبی پی ئين، و پشته فانييا وی كهن. خودی گۆته وان: هه وه په سه ند كر [ئه فا من گۆتی] و هه وه ل سه ر هندى په يانا من قه بويله؟ گۆتن: [به لى] مه په سه ند كر، [خودى] گۆت: پاشه د بن ئەز ژي د گهل هه وه [ل سه ر په سه ندكرن و قايلبوونا هه وه و شاده يييا هه وه] ژ شاهدانم. ﴿٨٢﴾ فيجا هه چيى پاشی رويى خو [ژ قى په يانى] و هر گيريت [و په يانى] بشكيتيت و باوه ريبی ب ته نه ئينيت، ب راستى ئەو ژ ريدەر كهفتى و پشته رپيانه. ﴿٨٣﴾ ئەرى ما ئەو دينه كى دی ژ بلى دينى خودى دخوازن؟! و خودى ئەوه يى هندی دئهر د و ئەسه اندا [ژ ملياكهت و مرفو و ئەجنه يان] چ ب فيان چ ب نه فيان سه رى گوهدار ييبى بۆ چه ماندين و خو سپار تينى، و هه مى ژي هه ر دی ب بال ويشه زڤرن.

﴿84﴾ [هه ی موحه مه د] تو بیژره وان: مه باوه ری ب خودی و تشتی ب سهر مه دا هاتییه خواری [کو قورنانه] و یی ب سهر ئیراهیم و ئیسماعیل و یه عقوب و دوینده ها وی و یی بو موسایی و عیسی و پیغه مبه ران ژ نک خودی هاتی، هه یه، و ئه م جو دایییی ناقیحینه د ناقبه را که س ژ و اندا، و ئه م ل بهر فه رمانا وینه، و سه ری گوهدارییی بو دجه مین و خو دسیړینی. ﴿85﴾ چ که سی ژ بلی ئیسلامی دینه کی دی بگریت، ژئی نائیته قه بو بیلکرن، و [دقیت بزنان] کو ئه و دئاخره تیدا ژ خوشاره تانه. ﴿86﴾ چاوا خودی دئی مله ته کی راسته ری که ت، کو پشتی باوه ری ئیناین، و شاده یی داین کو پیغه مبه ر راست پیغه مبه ره و نیشانیته ناشکه را [و موعجیزه] بو وان هاتین [ژ نوی] گاور بووین؟! و خودی مله تی سته مکار راسته ری ناکه ت. ﴿87﴾ ئه فان جزایی وان ئه فه یه: له عنه تا خودی و یا ملیاکه تان و یا هه می مرؤ فان دئی ل سهر وان بیت. ﴿88﴾ هه روه هر دئی [د ناگر و له عنه تیدا] مینن، و ئیزا و نه خو شی ل سهر وان سفک نابیت،

قُلْ ءَاٰمَنَّا بِاللّٰهِ وَمَا اَنْزِلَ عَلَيْنَا وَمَا اَنْزِلَ عَلَيْنَا مِنْ رَبِّنَا هِيَ
وَأَسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْإِسْرَاطِ وَمَا أَوْتِيَ مُوسَىٰ
وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّوَاتِ مِنْ رَبِّنَا لَأَنفِرَنَّ بَيْنَ أَيْدِيْكُمْ
وَيَخْرُجُنَّ لَهُمْ مَسَافِرُهُمْ ۗ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِيْنًا فَلَنْ
يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخٰسِرِيْنَ ۝۸۵ كَيْفَ
يَهْدِي اللّٰهُ قَوْمًا كَفَرُوا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ وَشَهِدُوا اَنَّا
الرَّسُوْلُ حَقُّ وَجَاةٌ هُمْ الْبَيِّنَاتُ وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظٰلِمِيْنَ ۝۸۶ اُوْلٰئِكَ جَزَاؤُهُمْ اَنۢ عَلَيهِمْ لَعْنَةُ اللّٰهِ
وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ۝۸۷ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُوْنَ ۝۸۸ اِلَّا الَّذِيْنَ تَابُوْا مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَ وَاَصْلَحُوْا فَاِنَّ اللّٰهَ عَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝۸۹ اِنَّ الَّذِيْنَ
كَفَرُوْا بَعْدَ اِيْمَانِهِمْ فَزَادُوْا كُفْرًا لَّنۢ نَّقْبَلُ تَوْبَهُمْ
وَاُوْلٰئِكَ هُمُ الضّٰلُوْنَ ۝۹۰ اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَمَا تَوْأَمَّهُمْ
كُفّٰرٌ فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْ اَحَدِهِمْ مِّلٌّۢ مِنَ الْاَرْضِ ذَهٰبًا وَّلَوْ
اَفْتَدٰى بِهٖٓ اُوْلٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ وَمَا لَهُمْ مِّنۢ نّٰصِرِيْنَ ۝۹۱

و نائیته مؤله تدان زی. ﴿89﴾ ژ بلی وان ئه ویت پشتی هنگی توبه کرین و قه نجی کرین، [کار و کریاریت باش کرین] ب راستی خودییه گونه هژ بیه و دلؤ فان. ﴿90﴾ ئه قیت پشتی باوه ئینانا خو گاور بووین، و پاشی زیده تر گاور بووین، توبه یا وان [ل بهر مرنی] نائیته وه گرتن، و ئه ها ئه فه نه ربه رزه و گو مړا. ﴿91﴾ ب راستی ئه قیت گاور بووین، و مرین و ئه و گاور، ئه گه ر ئیک ژ وان پوییی ئه ردی تزی زی ر به ده لی بده ت، ژئی نائیته وه گرتن، و ئه فان ئی زابه کا زیده دژ وار بو هه یه، و وان چو بشته فان و هاریکار نینن.

﴿٩٢﴾ ب راستی، هوین ناگه هنه راستیا قهنجیی، ههتا هوین وی نه مه زبخن [د ریکا خودیدا] یی هوین گهله جه ژئ دکهن، و چ تشتی هوین بمه زبخن خودی پی دزانیست. ﴿٩٣﴾ هه می خوارن بو ئسرائیلیان یا دورست بوو [حلال بوو] ټهو تی نه بیت یا ئسراییل [یه عقوب پیغه مبه ر] ل سهر خو دورست نه کری [حرام کری] بهری ته ورات بیته خواری، [موحه مه د] بیژه [وان]: ټه گهر هوین راست دیژن [د راستن] ته وراتی بینن و بخوینن [کا ته وراتی چ د دره قی هه ودها گوئیسه]. ﴿٩٤﴾ فیجا پشتی قی هه چیی دره وان ژ کیسی خودی بکهت، ب راستی ههر ټهون بیت سته مکار. ﴿٩٥﴾ [هه می موحه مه د] بیژه: خودی راست گوئیسه [کا چ د دره قی ئبراهیمدا گوئیسه، و کا چ بو ته د قورئانیدا ئیناییسه]، فیجا ب دویف دینی ئبراهیم بکهفن، کو دینه کی فه دهره ژ خواری و خرابیی، ټهوب بو خوژی (ئبراهیم پیغه مبه ر) نه ژ وانه بیت هه فال و هوگران بو خودی چی دکهن. ﴿٩٦﴾ ب راستی ئافاهیسی ئیکی

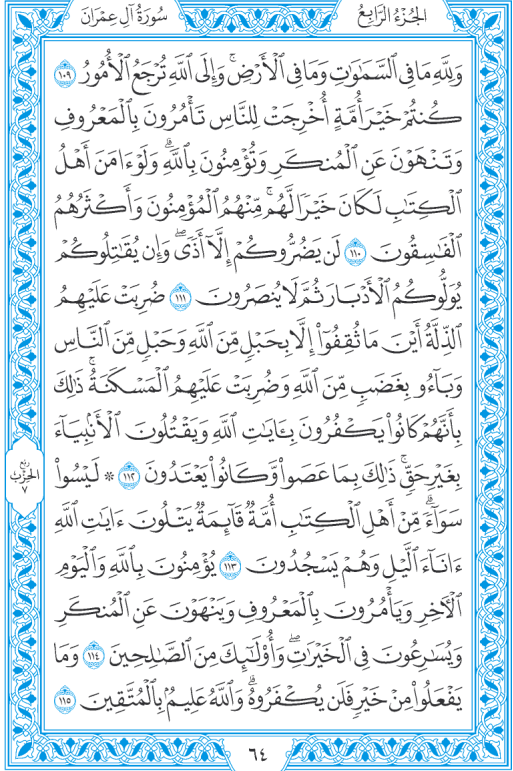
یی بو خه لکی [و په رستنا خودی] هاتیسه دانان، ټهوه یی ل مه که هی [هاتیسه دانان] کو [جهه کی] پیروزه (و تیر خیر و بیره)، و جهی راسته ریکرنییه بو هه می خه لکی. ﴿٩٧﴾ و نیشانیت ئاشکه رالی هه نه، [وه کی چیاکی سه فا و مه روا و هه می ری و نیشانیت جه جی، و ژ وان هه ر که سی خرابی کریه دلی خودا د راستا ویدا، بو نه مایه]، و بنه جه ئبراهیم و هه چیی ب ژور که فت، ئیمن بوو، و خودی ل سهر خه لکی هه یه، هه چیی بشیت [ئانکو پی چی بیت] قه ست بکه تی [بو جه ئینانا کار و کریاریت جه جی]، و هه چیی گاور [ژی] بیت [باوهریی ب خودی نه ئینیت]، فیجا ب راستی خودی پاکی (منه ت) ب خه لکی هه مییی نینه. ﴿٩٨﴾ بیژه: گه لی خودان کتیبان بوچ هوین خو بی باوهر دکهن ژ ئایه تیت خودی [کو قورئانه]، ب راستی کار و کریاریت هوین دکهن خودی دینیت و پی ب ئاگه هه. ﴿٩٩﴾ بیژه گه لی خودان کتیبان: بوچ هه چیی باوهری ئینایی، هوین ریکا خودی لی دگران، هه وه دفت یا خوار و فیچ بیت [ول بهر دلی خه لکی رهش دکهن]، و هوین ب خوژی دینن [و دزنان ریکا راست و دورست هه ر ټهوه]، نی خودی نه یی بی ئاگه هه ژ وی یا هوین دکهن. ﴿١٠٠﴾ گه لی مرفیت هه وه باوهری ئینایی، ټه گهر هوین گوئی خو بدنه دهسته که کی ژ وان بیت کتیب بو هاتین، جاره کا دی پشتی باوهری ئینانا هه وه دی هه وه که نه گاور.

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدِ هَدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْتُمْ ءَايَاتُ اللَّهِ حَقِّ تَقَاتِهِ ۖ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ۚ وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرٍ قَوْمٍ ۚ النَّارُ فَاذْكُرُونَهَا ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ ءَايَاتِهِ ۚ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠٣﴾ وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ۚ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا تَتَّبِعُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا ۖ وَاخْتَلَفُوا ۚ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ ۚ وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ تَوَرَّجْتُمْ بِوُجُوهِكُمْ وَاسْتَوْدَجْتُمْ بِوُجُوهِكُمْ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكْفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ أَبْيَضَتْ وُجُوهُهُمْ ففِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ ۖ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِّلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

﴿۱۰۱﴾ فَيَجَا هوين دئ چاوا گاور بن و ثايه تيت خودئ ل سهر هه وه دئنه خواندن، و پيغه مبهري خودئ [ب خوئ زي] د ناف هه وه دا؟! و هه چيئ ريكا خودئ بگريت و پشتا خوئ پي گريده ت، نه و راسته ري بوو، و بهري وي كه فته ريكا راست. ﴿۱۰۲﴾ گه لي مؤقيت هه وه باوه ري ئينايين، ب دورستايي پاريزكارييا خودئ بكن، [و هسيار بن] نه مرن هوين نه موسلمان. ﴿۱۰۳﴾ و هوين هه مي خوئ ب دينئ خودئ و كتيبا و يغه بگرن، و ژيك به لاف نه بن، و نيعمه ت و كه ره ما خودئ د گه ل هه وه كري بينه بيرا خوئ [ژ بير نه كن] ده مي هوين [هيئر موسلمان نه بوويين] ليك دژمن، [خودئ] دلئت هه وه گه هاندنه ئيك و هوين ژ ده وله ت و كه ره ما خودئ بوونه براييت ئيك، و هوين ل سهر ليثا كوره كا ناگري بوون [نيزيك بوو بده ريئنيئ]، خودئ هوين زي قورتال كرن، هؤسا خودئ نيشانئيت خوئ بو هه وه ديار دكه ت، دا هوين راسته ري بين. ﴿۱۰۴﴾ بلا هوين هه مي بينه مله ته ك، داخوازا قه نجبيئ بكن و فهرانا چاكيبي بكن، و خه لكئ ژ خرابيئ بده نه پاش، و ههر نه فنه د سهر فهرانا. ﴿۱۰۵﴾ و وه كي وان نه بن نه ويئت ژي فقه بوويين و به لاف بوويين، پشتي نيشانئيت خودئ يئت ئاشكه را بو هاتين، نه ها نيزايه كا مه زن بو نه فانه. ﴿۱۰۶﴾ رؤژا هنده ك روي [ب گوهداريئ و په رستنا خودئ] سبي دبن، و هنده ك زي [ب گاوربيئ و گونه هان] ره ش دبن، نه فئيت رويئ و ان ره ش بوويين دئ بيژنيئ: هوين گاور بوون پشتي هه وه باوه ري ئينايي؟ دئ فئيجا تامكه نه نيزايا گاور بوونا خوئ. ﴿۱۰۷﴾ و هندي نه ون نه ويئت روي سبي بوويين نه و د دلو فانييا خودئ دانه، [د به حه شتا وي دانه]، و ههر وه ره دئ تيدا بن. ﴿۱۰۸﴾ نه فه ثايه ت و نيشانئيت خودئنه، نه م ب راست و دورستي ل سهر ته دخوينين و خودئ نه نه وه يئ سته مي ل به بنده يان بكه ت [خي را وان كييم بكه ت يان گونه هيئ و ان زيده بكه ت، يان ئيكي شويئا ئيكي دي جزا بكه ت].

﴿١٠٩﴾ هندی د ٺهرد و ٺهسماناندا، ههمی بی خودیہ، و ههمی کاروبار دی ہہر ب بال ویشہ زفرن. ﴿١١٠﴾ هوبن [گہلی موسلمانان] باشترین ملہ تن بؤ خہلکی ہاتین، چونکی هوبن فہرمانی ب کرنا قہنجیسی دکہن و ریکی ل خرابیسی دگرن، و هوبن باوہریسی ژی ب خودی دئینن، و ٺہ گہر خودان کتیبان باوہری ٺینابایہ، بؤ وان باشربو، ہندہک ژ وان (ژ خودان کتیبان) خودان باوہرن [ٺانکو باوہری یا ب پیغمہری ٺینایی] و باراہتر ژی ژ ری دہرکہ ٺینہ. ﴿١١١﴾ چو زیانی ناگہہیننہ ہہوہ، ٺہزیہت [ب دہفی، و ب بی بہختیسی] تی نہیت. و ٺہ گہر شہری د گہل ہہوہ بکہن، [دی شکین و خو ناگرن] و دی بازدہن، و پاشی ہاریکاریا وان ژی نائیتہ کرن. ﴿١١٢﴾ ہہر جہہکی ٺہو لی بن، خودی رسوایی و بی رویمہ تی ب سہر واندا گرتیہ [دارٺیہ]، نابیزم خو ب و ہریسی خودیٹہ بگرن [موسلمان بن] و خو ب و ہریسی [عہدی] موسلمانانہ بگرن. و ب کہرب و کینا خودیٹہ زفرین، و رسوایی ل وان ہاتہ ٺیک، ٺہفہ

ہہمی ژ بہر ہندی، چونکی وان باوہری ب ٺاہتیت خودی نہدینا و ژ بی بہختی و ب نہہقی پیغمہریہ خودی دکوشتن، ٺہفہ ژی ہہر ب نہ گوہدارییا خو و زیدہگافی ژی [دسہرا] دکرن. ﴿١١٣﴾ ہہمی [خودان کتیب مہخسہد جوہی] و ہکی ٺیک نینن، ہندہک ژ وان ہنہ دورستن، و ل بہر فہرمانا خودی دراوہستاینہ، و ب شہف ٺاہتیت خودی [کو قورٺانہ] دخوینن، و بؤ خودی ٺہنیا خو ددانہ ٺاخی [ب شہف قورٺانی ل سہر نفیژان دخوینن]. ﴿١١٤﴾ باوہریسی ب خودی و پوژا ناخرہ تی دئینن، و فہرمانی ب باشیسی دکہن و ری ل خرابیسی دگرن، و لہزی ل قہنجیسان دکہن، و ٺہفہ (ٺانکو خودانیت فان سالوختان) ژ کیزہاتی و سہراستانہ. ﴿١١٥﴾ و چ قہنجیسا ٺہو بکہن، ژی بی بار نابن و خودی ژ پاریزکاران ب ٺاگہہہ.

اِنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا اَنْ تَعْنٰى عَنْهُمْ اَمْوَالُهُمْ وَلَا اَوْلَادُهُمْ مِنْ
 اَللّٰهِ شَيْئًا وَّ اَوْلٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ﴿١١٦﴾
 مَثَلُ مَا يُنْفِقُوْنَ فِيْ هٰذِهِ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيْحٍ فِيْهَا
 صِرٌّ اَصَابَتْ حَرْتَ قَوْمٍ ظَلَمُوْا اَنْفُسَهُمْ فَاَهْلَكَتْهُمْ وَمَا
 ظَلَمَهُمُ اللّٰهُ وَلٰكِنْ اَنْفُسُهُمْ يَظْلِمُوْنَ ﴿١١٧﴾ يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ
 ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا بِيٰطٰنَةً مِنْ دُوْنِكُمْ لَا يٰۤاُولُوْكُمْ حَبٰلًا
 وَّ دُوْا مَاعِنْتُمْ فَذٰلِكَ اَبْغَضَآءٌ مِنْ اَقْرَبِهِمْ وَمَا تَحْفٰى
 صُدُوْرُهُمْ اَكْبَرُ فَذٰلِكَ اَلْوَاكِيْتُ اِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿١١٨﴾
 هٰٓؤُلَآءِ اَوْلَآءُ مُجْرِمِيْهِمْ وَلَا يُجُوْبُكُمْ وَاَنْتُمْ مِّنْ اَلْاَكْثٰبِ
 عَلَيْهِمْ وَاِذَا الْقُوْكَرُ قَالَ وَاٰمَنَّا وَاِذَا خَلَوْا عَضُّوْا عَلٰى كُمُ
 الْاَلْتٰمِلُ مِنَ الْعَظِطِ قُلْ مُؤْمِنُوْا بِعَظْمِكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ بِذٰلِكَ
 الصُّدُوْرِ ﴿١١٩﴾ اِنْ تَمَسَسَكُمْ حَسَنَةٌ سَوَّهْتُمْ وَاِنْ نَّصَبَكُمْ
 سَبِيْنَةً يَفْرَحُوْا بِهَا وَاِنْ نَّصَبُوْا وَاَنْتُمْ قَوْلًا يَضْرِبُوْكُمْ كَيْدُهُمْ
 سَبِيْنًا اِنَّ اللّٰهَ بِمَا يَعْْمَلُوْنَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَاِذْ عَدُوْتُمْ مِنْ اَهْلٰكِكُمْ
 تَبَوَّءُوْا الْمُؤْمِنِيْنَ مَقٰعِدَ لِلْقَتٰلِ وَاَللّٰهُ سَمِيْعٌ عَلِيْمٌ ﴿١٢١﴾

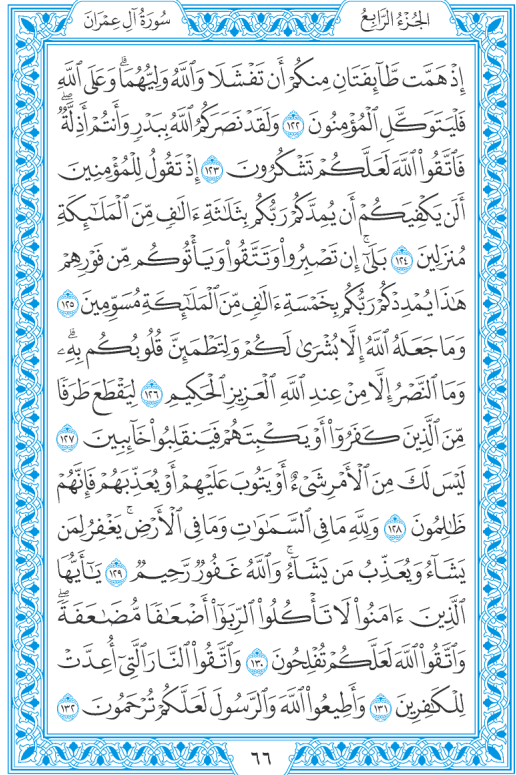
دینیدا و دۆستینییا موسلمانان و نه دۆستینییا گاوران [ناشکرا کرن، ئە گەر ئاقلهك د سه رى هه وه دا هه بیت.
 ﴿١١٦﴾ ئەها ئەفه هونى حه ژ وان دکه ن، و ئەو حه ژ هه وه ناکه ن، و هون باوه رى بى ب کتیبىت هاتینه خواری
 هه ميان دئین [دگه ل هندى ژى ئەو هه ر حه ژ هه وه ناکه ن]. و ئە گەر گه هشتنه هه وه و هون دین دى بیژن:
 مه ژى باوه رى ئینا، و ئە گەر فه ده ربوون و مانه ب تنى، و پشتا هه وه كه فته وان، ژ که ر باندا بو هه وه تلان
 دگه زن و دکرین، بیژه: ب که ر ب و کینىت خو فه بمرن، ب راستى خودى ژ و بى ب ئاگه هه یاد سینگاندا
 [فه شارتى]. ﴿١٢٠﴾ ئە گەر خو شیهك بگه هیته هه وه، پى نه خو ش دبن، و ئە گەر نه خو شیهك بگه هیته هه وه،
 که یفا وان پى دئیت، و ئە گەر هون بینا خو [ل سه ر ئە زیه تا وان بکیشن] و پارێز کارى بى بکه ن، فند و
 فیلیت [نه خشکیشانا] وان چو زيانى ناگه هینه هه وه، ب راستى ئەو کارى ئەو دکه ن خودى پى ئاگه هه.
 ﴿١٢١﴾ [بیننه بىرا خو] وى ده مى سپىدى زوى تو ژ مال ده رکه فتى، دا چه په ران بو خودان باوه ران کار بکه ی،
 و خودى یى گوهدار و زانایه.

﴿١١٦﴾ ب راستى ئەو پىت گاور بووین، مال و
 زارو کیت وان مفاى وان ناکه ت، و ئیزابا خودى ژ
 وان ناده ته باش، و ئەفه دۆزه هینه و ههروهه ر دى
 تیدا بن. ﴿١١٧﴾ مه ته لا که سى مالى خو ب رویمه تی
 دى دنیا ییدا دمه زى خیت وه کی مه ته لا بایه کى ب سى
 و سه قه مه ب سه ر چاندنییا مله ته کی سه ته مکاردا بی ت
 و بو یچ بکه ت، [و چو مفاى بو خو ژى و هه رنه گرن،
 هوسا گاور ژى، مفاى ژ کار پىت خو پىت قهنج
 ناکه ن]. خودى سه ته م ل وان نه کر ییه به لى وان [ب کار
 و کر یاریت خو پىت نه دریدا و نه دور ست] سه ته م و
 زیان ل خو کرینه. ﴿١١٨﴾ گه لى خودان باوه ران ژ بلى
 خو [موسلمانان] که سى دپتر [شوینا خودان باوه ران]
 نه که نه دۆست و بزار تیپىت خو، ئەو ته خسیر یى
 د ئە زیه تگه هاندنا هه وه دا ناکه ن، هیقیان دکه ن [و
 دخوازان] په رته نگى و وه ستیان بو هه وه چى بی ت،
 کین و نه فیان ژ ده فى وان دیار بوو [و دباریت]، و
 یا د لى واندا هیژ مه زنتره ژى. ب راستى مه بو
 هه وه، ئایه ت و نیشان [ل سه ر پید قییا دلسوژ یى د

﴿١٢٢﴾ دهمی دو دستهك ژ ههوه، نيزيك بوو دا شكين و ژ ههوه فهبن [و زقرنهفه] و سست بن، و خودی پشتهفانی وانه [ژ بهر هندی پارسستن و نهیلا سست بن و د گهل دورویان بزقرن]. و بلا خودان باوهر پشتها خو ب خودی موکوم بکن.

﴿١٢٣﴾ ب سویند خودی شهړی بهدری، هوین ب سهړتیختن و هاریکاریا ههوه کر، و هوین پیچهك. فیجا پاریزکاریا خودی بکن، دا هوین سوپاسییا [خیر و خو شی و کهره میت] وی بکن. ﴿١٢٤﴾ بینه بیرا خو [رؤژا بهدری] دهمی ته گوئییه خودان باوهران، ما نه به سی ههوه به خودی بو هاریکاریا ههوه سی هزار ملیاکهتان بینته خوارئ. ﴿١٢٥﴾ بهلی، نه گهر هوین بینا خو [ل سهر شهړی] فرهه بکن و خو پپاریزن، د فی گافیدا [دژمن] بینه ههوه و ب سهر ههوه دا بگرن، خودی دئ پشتهفانییا ههوه ب هنارتنا پینج هزار ملیاکهتیت نیشانگری کهت. ﴿١٢٦﴾ خودی [نهف هاریکاریه] نه دکر نه گهر ژ بهر هندی نه بایه دا بیته مزگینییهك بو ههوه [کو هوین دئ ب سهرکهفن].

و دا دلیت ههوه بی ته نا بین [و ترسا دژمنی ژ بهر پیچهکیا ههوه ژمارا ههوه، ژ دلی ههوه دهرکهفیت] و هندی سهرکهفنه ژ نک خودایی سهردهست و کار بنه جهه. ﴿١٢٧﴾ [و خودی نهف پشتهفانی و هاریکاریه کریه] دا گوه کی [ثالییه کی] ژ بهر گاوران فه کهت و ژ ناف بهت، یان دالی وان ب کول و خم بیخت، و وان [وهسا] شه مزار بکهت کو سهر شوږ و بی هیفی بزقرنهفه. ﴿١٢٨﴾ [ههوه موحه مهده، بزانه] ته چو دهست د فی کار و باریدا نینه [ههوه ددهست خودی دایه چ یا وی بقیت دئ ل وان کهت]، چ توبه یی بده ته سهر وان [پشتی په شیان دبن] و چ ژ وی وان ئیزا بدهت [نه گهر هر ل سهر گونه هی مان]. و ب راستی نهو سته مکارن. ﴿١٢٩﴾ چ دهر د و نه سماناندا ههیه، ههوه می یی خودییه، فیجا یی وی بقیت لی ناگریت و دئ گونه هیت وی ژ بی بهت، و بی بقیت دئ ئیزا دهت، و خودی گونه هژی بهر و دلؤفانه. ﴿١٣٠﴾ گهل خودان باوهران، سهله فی ب زیده ییا گله جار کی نه خو ن [مه خسه د سهله فی بهیلن و سهری مالی خو ب تنی و هر گرن بی زیده یی]، و پاریزکاریا خودی بکن، هیشیا هندی دا هوین سهر فراه بن. ﴿١٣١﴾ و خو پپاریزن ژ ناگریت [دوژها] بو گاوران هاتییه بهر هه فکرن. ﴿١٣٢﴾ و گوهداریا خودی و پیغه مبهری بکن، دا خودی دلؤفانیی ب ههوه بهت.

المؤمنين

* وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٦﴾ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ
فِي السَّرَّاءِ وَالصَّرَّاءِ وَالْكَنُزِ الْعَمِيقِ وَالْعَافِينَ
عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٧﴾ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا
فَجْحَشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِنُفُسِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا
فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٨﴾ أُولَٰئِكَ جَزَاءُ هُم مَّغْفِرَةٌ مِّن
رَّبِّهِمْ وَجَنَّةٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَبِعَمَلِهِمْ
أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا
فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِّبِينَ ﴿١٤٠﴾
هَذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٤١﴾
وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٤٢﴾
إِن يَسْأَلْكُمُوهَ فَرِّحُوا بِالْقَوْلِ قَدْحٌ مِّثْلَهُ وَتِلْكَ
الْآيَاتُ لِقَوْمٍ أَلْبَسُوا النَّاسَ أَنْ يَقُولُوا لِلَّهِ الذِّمَّةَ وَآمَنُوا
وَيَتَّخِذُوا مِنكُمْ شُهَدَاءَ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿١٤٣﴾

ژېبرنا گوننهان ژ بهرئ خودايي خوځه و ل بهحه شتا
فرههيا وئ فرههيا نهرد و نهسمانان بکهن،
نهو بهحه شتا بو پاريزکاران هاتييه بهره فکرن.
﴿١٣٦﴾ [نهو پاريز کاريټ] د بهر فرههيا و نهنگا فبييدا
[ددهوله مندى و دهستکور تبييدا] مالي خوځ دمه زيخن،
و کهر با خوځ دادعويرن و فه دشيرن [سته مئ ژ کهر باندا
ل کهه سئ ناکه ن] و د راستا خوځا خه لکي نازا دکه ن، و
خودئ ژي حه ژ قهنجيکاران دکه ت. ﴿١٣٧﴾ و نهو يټ
(پاريز کاريټ) نه گهر گوننه کئ دکه ن يان ژي سته مئ
ل خوځ دکه ن، نافي خودايي خوځ دئين و خودئ دئينه
بيرا خوځ، و داخوازا گوننه ژيرئ ژ خودئ دخوازان،
ما کي ژ بلي خودئ گوننهان ژئ دبه ت، و رکمانئ
ل سهر گوننهها کرين ناکه ن (ههر نامينه ل سهر و
دهيلن و نيه تالئ نه زفرينئ دکه نه دلئ خوځ). و نهو
دزانن [وان خه له تي کر و نايټ ههر ل سهر بمينن،
و دقيټ توبه بکه ن، و دزانن کهه س ژ خودئ پيشه
گوننه هيت وان ژئ نابه ت]. ﴿١٣٨﴾ نه فان خه لاتئ وان
ژېبرنا گوننهان ژ بهرئ خودايي وانقه و بهحه شتيت روټيار دنپرا دهه رکن و دچن، و ههروههر دئ تيدا بن،
و بهحه شت چ خوځ خه لاته بو کريار کهر يټ قهنج. ﴿١٣٧﴾ [کهلي خودان باوه ران] بي گو مان بهري ههوه
رويدان يټ بو رين [ريکا (سونه تا) خودئ د راستا نهو يټ نايه يټ وئ دهر تيخستين و باوهري ب پيغه مبهريټ
وي نه ئينايين]. قيچا هوين د نه رديدا بگه رن بهرئ خوځ بدنهئ و بزنان کا دويا هيکا نهو يټ [نايه يټ خودئ]
د ره و دهر تيخستين يا چاوا بو و چ بوو؟ ﴿١٣٨﴾ نه ف قورئانه به يانه بو همي خه لکي و راسته ريکر ن و
چامه يه بو پاريزکاران. ﴿١٣٩﴾ و هوين [کهلي خودان باوه ران] سست نه بن و ب خه م نه که فن، و هوين د سهر
وانرانه، نه گهر هوين خودان باوه رن [نه سست بن و نه ب خه م بکه فن]. ﴿١٤٠﴾ نه گهر هوين [د نو حديدا]
بريندار بووين [و بوټ پهريسان شيا بنه ههوه]، ب راستي وهکي فئ ب سهرئ وان ژي هاتبوو [روژا به درئ،
به لئ سست نه بوون و دهستيت خوځ د بهر خوځا نه بهردان، و جاره کا دي زفرينه شه پئ ههوه، قيچا يا باش
نهوه هوين ژ وان چيتر بن، د بي هيشي نه بوون و سست نه بوونيدا]. و فان روژان [جار شکه ستن و جار
سهر که فن] د نافههرا خه لکيدا دگيرينين [نه زموونه بو خه لکي]، دا خودئ نهو يټ باوهري ئينايين [و سه بري
دکيشن] بنياسيت، و هنده کان ژ ههوه ب شه هيدبوونئ خه لات بکه ت، و ب راستي خودئ حه ژ سته مکاران
ناکه ت.

﴿١٤١﴾ و دا خودی ئەو ویت باوهری ئیناین ژ گونەهان بشۆت و گاوران ژێ قەر بکەت. ﴿١٤٢﴾ [گەلی موسلمانان] هوین هزر دکەن بچنە بەحەشتی بیی خودی بزانیەت کائەو ویت جیهاد کرین و سەهر کیشایین ژ هەو، کی بوون؟! ﴿١٤٣﴾ ب سویند بەهری هوین مرنی ببینن هەو، مرن دخواست [هەو، هەز دکر شەرەک چی بییت، دا هوین تیدا شەهید بین]، و ب راستی هەو، مرن دیت [و هوین ب خو ژێ نیزیکی مرنی بوون و هەفالیت هەو، ل پێش چافیت هەو، هاتنە شەهیدکرن]. و هەو، دەدیت [و هختی هەفالیت هەو، دهاتنە کوشتن]. ﴿١٤٤﴾ و موحه مەد پیغه مبه ره که ژ پیغه مبه ره، و گەلەک پیغه مبه ره بهری وی هاتینه و چۆینه، قیجا ئە گەر مر، یان هاتە کوشتن، هوین دئ ب پاشفە زفرن، [و هلگەر نه سەر گاور بیی] و هەچی ژ هەو ب پاشفە بزفریتە فە [و گاور بییت] چو زیانی ناگەهینیتە خودی، و خودی دئ خە لاتی سوپاسداران [ئەو ویت خو راگرتین و ب پاشفە نەزفرین] دەتی. ﴿١٤٥﴾ نینه که سهک بمریت بی دەستویرا خودی

[ئانکو بی دەستویرا خودی کەس نامریت] [مرن] ب روژا خو تشتەکی نفیسی بی دیار کریه [ئانکو نفیسیه، نە پێش دکە فیت و نە پاش دکە فیت]، و هەچی [ب کار و کرباریت خو] دنیا بقیئت ئەم دئ ژێ دەینی و بی [ب کار و کرباریت خو] خیرا ناخرەتی بقیئت دئ ژێ دەینی، و سوپاسداران دئ خەلات کەین. ﴿١٤٦﴾ چەند پیغه مبه ره هه بوون، گەلەک مرو فیت خودی [ژ زانا و چاکان] دگەل وان شەر [دریکا خودیدا] کرینه، و سست نە بوون ژ بەر ئەو اد ریکا خودیدا دیتین، و بی هیژ و لاواز نە بوون و ستویئ خو خوار نە کرن [سەریت خو نە چەماندن]. و خودی ژێ حەژ بینفره هان دکەت. ﴿١٤٧﴾ و ناخفتنا وان ژێ هەر ئەفە بوو: خودی وول گونە هیئت مە و زیده گافیا مە بسۆره، و مە قاهیم بکە [پییئت مە موکم بکە و رابگره] و مە ب سەر ملەتی گاور بیخه. ﴿١٤٨﴾ قیجا خودی خیرا دنیا و ناخرەتی دا وان [سەر کەفتن و دەستکەفتن دانئ] و خودی حەژ قەنجیکه رهان دکەت.

وَلِيْمَحْصَ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَيَمَحَقَ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤١﴾ اَمْرٌ حَسْبُكُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جٰهَدُوْا مِنْكُمْ وَيَعْلَمَ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُتِبَتْ مَنَوَاتٌ الْمَوْتِ مِنْ قَبْلِ اَنْ تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَاَيْتُمُوْهُ وَاَنْتُمْ تَنْظُرُوْنَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ اِلَّا رَسُوْلٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ اَفَاِيْن مَاتَ اَوْ قُتِلَ اَنْقَلَبْتُمْ عَلٰى اَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلٰى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَبْصُرَ اِلٰهًا سِوٰى وَاَسِيْحْرٰى اللّٰهِ الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تَمُوْتَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ كَتَبْنَا مُوْجَلًا وَمَنْ يَّرِدْ ثَوَابَ الدُّنْيَا نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَمَنْ يَّرِدْ ثَوَابَ الْاٰخِرَةِ نُؤْتِهٖ مِنْهَا وَسَتَجْزٰى الشّٰكِرِيْنَ ﴿١٤٥﴾ وَكَانَ مِنْ نَّبِيِّ قَتَلَ مَعَهُ رِيْثُوْنَ كَثِيْرًا فَمَا وَهَنُوْا لِمَا اَصَابَهُمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَمَا ضَعُفُوْا وَمَا اسْتَكْبَرُوْا وَاللّٰهُ يُحِبُّ الصّٰبِرِيْنَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلُهُمْ اِلَّا اَنْ قَالُوْا رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا ذُنُوْبَنَا وَاِسْرَافَنَا فِيْ اَمْرِنَا وَنَبِّتْ اَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلٰى الْقَوْمِ الْكٰفِرِيْنَ ﴿١٤٧﴾ فَفَاتَهُمُ اللّٰهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْاٰخِرَةِ وَاللّٰهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١٤٨﴾

﴿۱۴۹﴾ [گهلی موسلمانان] ته گهر هوين ب گوتنا
 ته ویت گاور بووین بکن دئی هه وه خرینن و
 زفریننه سهر گاورییی، فیجا هوين دئی فه گهر نه شه،
 زیاندار و خوسارهت. ﴿۱۵۰﴾ [تهو نه دؤستیت هه وه نه،
 گوهدارییا وان نه کن] به لکی خودئی هاریکار و
 پشته فانی هه وه یه و تهو باشترین هاریکار و پشته فانه.
 ﴿۱۵۱﴾ ته م نیزیك دئی ترس و له رزی یتخینه د نافع دلئی
 گاوراندا، ژ بهر شرکا وان دکر ژ نه هه قی و بی تشتهك
 بؤ هه بیت، و جهئی وان دؤزه هه و چ پیسه جهه جهئی
 سته مکاران. ﴿۱۵۲﴾ ب سویند گاڤا هه وه نه یاری خؤ
 ب دهستور و ئز نه ها خودئی [یتخستیه پیشیا خؤ]
 و شکانندی و قوتبر کری [ب کوشتنی] خودئی تهو
 به یانا داییه هه وه [کو هه وه ب سهر بیخیت] ب جهه
 ئینا. به لئی پشتی خودئی تهو هه وه دقیا نیشا هه وه
 دایی، دئی گاڤیدا هوين سست بوون و ژیکفه بوون
 و هه وه نه گوهداری کر [تهو جهیت پیغه مبهری بؤ
 هه وه داناین، هه وه هیلان]. هنده کان ژ هه وه دنیا
 [دهستکهفتی] دقیا [جهیت خؤ بهردان و هیلان]، و

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَطِبِعُوا الَّذِينَ كَفَرُوا
 يَرُدُّكُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾
 بَلِ اللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ خَيْرُ النَّاصِرِينَ ﴿١٥٠﴾ سَأَلْتَنِي
 فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَلرَّغَبَ يَمَآ أَشْرَكُوا بِاللَّهِ
 مَا لَمْ يُنَزَّلْ بِهِ ءَسُلْطٰنًا وَمَا وَدَّعَهُمُ النَّارُ وَيَسَّ
 مَثْوٰى الظَّالِمِينَ ﴿١٥١﴾ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ اللّٰهُ
 وَعَدَّهٗ إِذْ تَحْسَبُوْنَهُمُ بَادِئَ حَقَّآ إِذْ أَفْشَلْتُمْ
 وَتَتَزَعَمْنَ فِي الْأَمْرِ وَعَصَيْتُمْ مِّنۢ بَعْدِ مَا أَرٰكُمْ
 مَا تُحِبُّوْنَ مِّنْكُمْ مَّنۢ يُرِيدُ الدُّنْيَا وَمِنْكُمْ مَّن
 يُرِيدُ الْآخِرَةَ ثُمَّ صَرَفَكُمۡ عَنْهُمۡ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ
 وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ ؕ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾
 ﴿١٥٣﴾ إِذْ نَصَبَوْنَ لَكَ عَلٰٓى أَحَدِ
 ۷
 وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ فِي الْأَرْضِ فَاتَّبَعَكُمۡ
 عَمَّا بَعَثَ لَكُمْ كَيْلًا تَحَزَبُوا عَلَىٰ مَا قَاتَكُمۡ وَلَا
 مَا أَصَابَكُمۡ ؕ وَاللّٰهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٥٤﴾

هنده کان ژ هه وه ئاخرهت دقیا [ل جهیت خؤ مان و بهرنه دان]، پاشی [خودئی] هوين ژ وان رزگار کرن
 [ب شکه ستنی] دا هه وه بجهر بینیت، و خودئی هوين نازا کرن [پشتی هوين په شیمان بووین]، و خودئی
 خودان که ره م و منه ته ل سهر خودان باوه ران. ﴿۱۵۳﴾ بیننه بیرا خؤ [گهلی موسلمانان] دهمی هوين ل دویف
 سهرئی خؤ دره فین و ل که سئی نه دزفرین، و پیغه مبهری ل پشت هه وه د گهل ته فیت مایی گازی هه وه دکر
 [به لئی هوين ل پاش خؤ نه دزفرین و هوين هه دره فین]، و خودئی کوفان ل سهر کوفانی ب سهر هه وه دا
 داریت، دا هوين خه می ژ وی تشتی نه خؤن یی ژ دهست هه وه چۆیی [کو سهر که فتن بوو]، و خه می ژ وی
 نه خؤن یی هوين هنگاقتین [کو شکه ستن بوو]، و خودئی ب ناگه هه ژ وی یی هوين دکهن.

﴿۱۵۴﴾ پاشی خودی پستی کوفانی یتیمناهی و تهنای و هینژین [خه و چافگرتن] ب سهر هه و هدا داریت، دهسته که ک ژ هه و ده نقرۆسک دچن [پستی وهستیانی تهنا دبن]. و دهسته که ک ژ ی که تبوونه د دهردی خودا و بهس د خه ما خودا بوون [ژ ترساندا خه و ژ چاقان فه ره فی] و هزرانه دریدا [کو خودی پیغه مبه ری خو سهر نایتخت] ژ خودی دکرن، وهکی نه زانان، دبیزن: ما کار و باره ک دهستی مه هه یه؟ [ژ سهر که فتنی یان شکه سستی] بیژه: [هه ی موحه مه د] هه می کار و بار ب خودینه [چاوا بقیه دی وه سا بیت]. و ی د سینگی خودا فه دشیرن یا بو ته ناشکه را نه کن، دبیزن: نه گهر کار و باره ک دهست مه دا هه بایه، هم ل قیری نه دهاتینه کوشتن، بیژه: نه گهر هوین خو د خانسیت خو فه ژ ی بانه، دیسا نه ویت کوشتن ل سهر وان هاتیبه نفیسین، دا بو کوشتن خو دهر که فن، دا خودی شه و د سینگی هه و هدا هه ی بجه ربینیت، و دا یا د دلی هه و هدا [ژ بانگ و ئاوازیته شهیتانی] باقر بکه ت. و خودی ئاگه هه داره ژ و ی یا د سینگ و دلاندا.

﴿۱۵۵﴾ ب راستی نه ویت رۆژا هه ردو کۆم فیک که فتین [رۆژا ئو حدی] و پشت دایینه شه پری و په فین، ب راستی شهیتانی شه و د سهر دابرن و ته حساندن ژ بهر گونه هیت وان کرین، ب راستی خودی ل وان بۆری و ئازاکرن. و ب راستی خودی گونه ه ژ بهر و بینفره هه ل سهر جزادانی. ﴿۱۵۶﴾ گه لی خودان باوهران، هوین ژ ی وهکی وان نه بن، نه ویت گاور بووین و بو برایت خو [چ ییت بابی یان ییت دو پروییاتی] دگۆتن چ گاڤا دهر که فتبانه بازر گانیه کی یان وه غه ره کی، یان ژ ی خه زا که ربانه [مربان یان ژ ی هاتبانه کوشتن]: نه گهر ل ده ف مه بانه نه دمرن و نه دهاتنه کوشتن، دا خودی فی باوهر وان بکه ته کول و کۆفان د دلی واندا. و خودییه ساخ دکه ت و دمرینیت، و خودی ئاگه هداره ب کار و کرباریت هوین دکهن و دبینیت. ﴿۱۵۷﴾ و نه گهر هوین دریکا خودیدا هاتنه کوشتن یان ژ ی مرن، ب راستی لیبورینا خودی و دلوفانییا وی بو هه و ه ژ وان تستان نه ویت هوین [بو ژین و ژبارا دنیایی] کۆم دکهن چیتره.

وَلَيْنَ مُتَمِّرًا أَوْ قِنَاطًا لِآلِ اللَّهِ تَحَشُرُونَ ﴿١٥٨﴾ فِيمَا رَحِمَهُ مِنَ اللَّهِ
 لَيْتَ لَهُمْ وَوَلَوْ كُنْتَ فَظًّا غَیْظَ الْقَلْبِ لَانْفَضُّوا مِنْ حَوْلِكَ
 فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمْ وَسَأَلَ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ
 فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ ﴿١٥٩﴾ إِنْ يَبْضُرْكُمُ اللَّهُ
 فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذَلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَبْضُرْكُمُ مِنْ
 بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٦٠﴾ وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ
 يَغُلَّ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا عَمِلَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ
 نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾ أَفَمَنْ أَتَّبَعَ رِضْوَانُ اللَّهِ
 كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطِ اللَّهِ وَمَا أُوتِيَ جَهَنَّمَ وَيَسُورُ الْمَصِيرَ ﴿١٦٢﴾
 هُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٣﴾ لَقَدْ
 مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ
 يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ
 وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لِنَبِيِّ ضَلَّالٍ مُبِينٍ ﴿١٦٤﴾ أَوَلَمْ
 أَصْبَحْكُمْ مَعْصِيَةً قَدْ أَصْبَحْتُمْ قِبَالَيْهَا فَلْتُزْأَنِي هَذَا
 قُلْ هُوَ مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٦٥﴾

﴿ ۱۵۸ ﴾ و ئەگەر ھوین مرن یان ھاتنە کوشتن [بزائن] ھوین دئی ھەر بەر ب خودیڤه ئینە کۆمکرن. ﴿ ۱۵۹ ﴾ [ھەمی موحمەد] ژ بەر وئی دلۆفانییا خودی ب تە بری تو بۆ وان نەرم بووی، و ھەکە تو مروفه کئی ھشکئی دلپەق بابی داژ دۆریت تە فەرەڤن، [ژ بەر ھندئی] ل وان ببۆرە و داخووازا گونەھ ژ بێرنی بۆ وان ژ خودی بخوازە، و مشیورەتا وان د کاروباراندا بکە [د وان کاروباریت وەحی پئی نەھاتی] و ئەگەر تە [پشتی مشیورەتی] خو ئیک دل کر و بریارا خو دا [ورەئیا خو فەبری]، پشتا خو ب خودی راست بکە، و ب راستی خودی ھەژ وان دکەت ییت پشتا خو ب خودی راست دکەن. ﴿ ۱۶۰ ﴾ ئەگەر خودی ھاریکاری و پشتەفانییا ھەو ھەو بکەت [و ھەو ھەو سەربێخیت] شکەستن بۆ ھەو ھەو نینە، و کەس ل سەر ھەو ھەو زال نابیت، و ئەگەر ھاریکاری و پشتەفانییا ھەو ھەو نەکەت و ھەو ھەو بشکینیت، کی ھەبە ژ خودی پێڤه ھاریکارییا ھەو ھەو بکەت؟ و بلا خودان باوەر پشتا خو ب خودی گەرم بکەن. ﴿ ۱۶۱ ﴾ چو پێڤه مەبەران [ئەو ماف نینە]

خیانەتی بکەن و بەختی خو خراب بکەن، و ھەر کەسی خیانەتی بکەت، پۆزا قیامەتی، ئەو ب خیانەتا خو فە دئی ئیتە حازرکرن، پاشی ھەر ئیکی ل دویف کار و کریاریت وی حسیب دئی د گەل ئیتە کرن. و سەتم ل کەس ژ وان نا ئیتە کرن [نە خیریت وان کیم دبن، نە ژی گونەھیت وان پتر لی دئین]. ﴿ ۱۶۲ ﴾ ئەری ما ئەوئی قایلبوون و رازیبوونا خودی ل بەر، و دخوایت وەکی ویبە، یی ب نە رازیبوونا خودیڤه فەگەر پایی، و جھئی وی دۆرەھە [کو] چ پێسە جھە. ﴿ ۱۶۳ ﴾ [نە، ھەردو جوین نەوکی ئیکن ل دەف خودی] ھەر ئیک ژ وان ل دەف خودی پەیسکەکە، و خودی دینیت کا ئەو چ دکەن [خودی ژ کریاریت وان ب ئاگەھە]. ﴿ ۱۶۴ ﴾ خودی خیر و کەرەم د گەل باوهری ئینایییان کر، دەمی پێڤه مەبەرەک ھەر ژ وان بۆ وان ھنارتی، نیشانیت مە بۆ وان بخوینیت [ئانکو قورئانی نیشا وان بدەت] و دل و ھناقیت وان بشۆت و فەشۆت و پاقر بکەت. و کتیب [کو قورئانە] و سونەتی [کو ریکا پێڤه مەبەرەھە] نیشا وان بدەت، ھەر چەندە بەری نوکە دەرزەبوون و گو مرییەکا ئاشکەرادا بوون. ﴿ ۱۶۵ ﴾ ئەری [گەلی موسلمانان] دەمی ھوین بەر ھنگاری ئاتافەکی بووین [کو پۆزا ئوحدی ھەفتی ژ ھەو ھاتنە کوشتن] و دو جا ھندی وئی ھەو ھەو ب سەری وان ئینا [پۆزا بەدری ھەو ھەو ھەفتی ژئی کوشتن و ھەفتی ژئی ئیخسیر و دیل کرن]، و ھوین دپێن ئەف [بەلایە] چاوا و ژ کێڤه ھات؟! بێژە [وان: مەخسەد پی موسلمانان] ئەفە [ئەف بەلایە] ژ ھەو ھەو ب خو پە [دەمی ھەو ھەو جھیت خو بەرادیین و نەگۆھدارییا فەرمانا پێڤه مەبری کری]. ب راستی خودی خودان شیانە ل سەر ھەمی تشتی.

وَمَا أَصْبَرُكُمْ يَوْمَ التَّفْيِ الْجَمْعَانَ فَيَا ذُنَّ اللَّهُ وَلِيَعْلَمَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٦٦﴾
 وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ تَنَافَعُوا وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا قَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَوْ ادْعُوا قَالُوا لَوْ تَعَالَوْا لَاتَّبَعْنَاكُمْ هَرُّ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ
 أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ
 وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ الَّذِينَ قَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ وَقَعَدُوا
 لَوْ أَطَاعُوا مَا قَاتِلُوا قُلْ فَادْرَأْهُ عَنِ أَنْفُسِكُمْ الْمَوْتُ إِنْ
 كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ بِمَا آتَاهُمُ
 اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِالَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا بِهِمْ
 مِنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾ يَسْتَبْشِرُونَ
 بِبِعْمَةِ رَبِّهِمْ أَفَلَا يَفْقَهُونَ ﴿١٧١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ
 الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٢﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ
 وَآتَمَّتْ الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا
 بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٤﴾ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا بِاللَّهِ وَآتَمَّتْ الْإِيمَانُ مِنْهُمْ فَلَا هُمْ يَفْضِلُونَ ﴿١٧٥﴾

الجزء الثامن

﴿ ۱۶۶ ﴾ و یا هاتییه سه ری هه وه، ده می هه ردو کوم که قتییه بهرانبه ری ئیک [مهخسه د ژئی موسلمان و گاوریت قوره یشیان روژا ئوحدی] ب ده ستوریا خودی بوو، و دا خودان باوهر ئاشکهره ابن [ئه ویت بین ل سهر نه خو شیی کیشایین و خو راگرتین].

﴿ ۱۶۷ ﴾ [و دیسا] دا ئه ویت دورویاتی کرین بییه نیاسین و [ئاشکهره ابن]. گوتنه وان [مهخسه د پی دوروییه]: وهرن دریکا خودیدا شه ری [جهادی] بکهن، یان ژئی [ئه گهر هوین دریکا خودیدا نه کهن] بهرگرییی ژ خو بکهن، گوتن: ئه گهر مه زانیبایه دی بیته شهر، ئه م دا خو دهبه نه د گهل هه وه [و شه ری کهین]، ئه و [ب فی گوتنا خو] وی روژی هند نیزیکی باه رییی نین هندی نیزیکی گاوریی، وی ب ئه زمانی خو دییژن یانه ل سهر دلی وان، و خودی چیتر دزانیت کا ئه وچ [د دلی خو دا] فده شیرن.

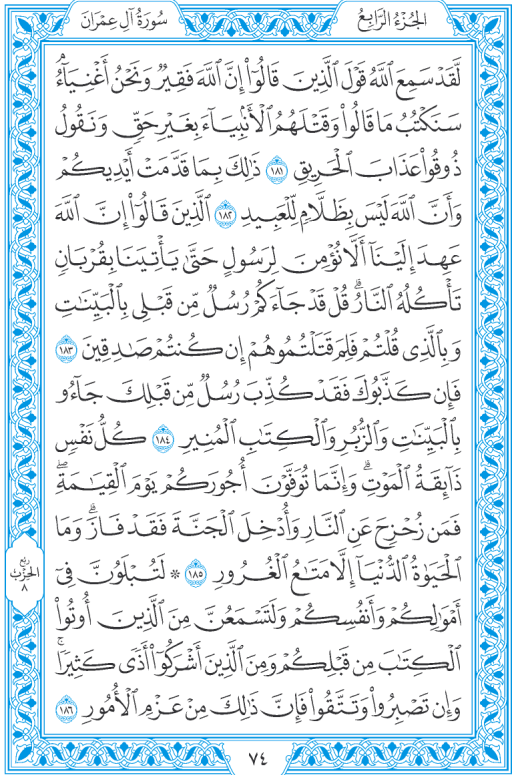
﴿ ۱۶۸ ﴾ ئه ویت روینشتین [شهر نه کرین] و گوتینه برایت خو، ئه گهر ب یا مه کرانه [و دهر نه که تبا نه شه ری و ههر ژ مالیت خو دهر نه که تبا نه] نه ده اتنه

کوشتن، بیژه [وان] ئه گهر هوین راست دییژن مرئی ژ خو بدنه پاش. ﴿ ۱۶۹ ﴾ هزر نه کهن ئه ویت دریکا خودیدا هاتییه کوشتن د مرینه [وه کی ههر ئیک دمیت]، [نه] بهلکی ئه و ل ده ف خودایی خو د ساخن رزقی خو دخون. ﴿ ۱۷۰ ﴾ دلخوشن ب ئه و خودی ب که ره ما خو دایییه وان و د گهل وان کری، و ئه و مزگینییی دهنه بیب ب پشت خوفه هیلایین، و هیئ نه گه هشتینه وان [و شه هید نه بووین] کو ترس ل سهر وان نینه [ژ نیزایی روژا قیامه تی] و ب خه م ژئی ناکه فن [ب هیلانا دنیایی]. ﴿ ۱۷۱ ﴾ و ئه و وی خیر و که ره ما خودی د گهل وان کری دلخوش دبن و مزگینییی دهن کو ب راستی خودی خیرا باوهر ئینایان بهرزه ناکه ت. ﴿ ۱۷۲ ﴾ [باوهر ئینایی ئه ون] ئه ویت پشتی برینداری و نه خو شیا ئوحدی ژئی ب سهر دا هاتی ههر ژ گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری دهر نه که قتیین، [و د گهل پیغه مبه ری ل دو یف ئه بو سو فیان و له شکه ری وی هاتن پشتی ژ ئوحدی زفرین]، بو وان ئه ویت قهنجی کرین و پاریزکاری کرین خه لاته کی مه زن هه یه. ﴿ ۱۷۳ ﴾ ئه ویت خه لکی [مهخسه د پی مرو فه ک بوو، ئه بو سو فیان هنارت کو بیژته وان] گوتینی: خه لکی [نه یاریت هه وه] له شکه ری بو هه وه [بو بنبر کرنا هه وه] کومری، ژ خو بترسن و هشیار بن، [شوینا بترسن] باوهر ییا وان پتر لی هات و [ژ بهر هندی] گوتن: خودی به سی مه یه و پشته فان هه ما ههر خودییه.

فَأَقْبَلُوا بِنِعْمَةٍ مِّنَ اللَّهِ وَفَضْلٍ لَّيْسَ فِيهَا مِمَّا سَأَلُوا وَأَنْبَعُوا
 رِضْوَانَ اللَّهِ وَاللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ إِنَّمَا ذَلِكُمُ الشَّكْرُ
 يُخَوِّفُ أَوْلِيَاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
 وَلَا يَخْزِيكَ الَّذِينَ يَسْرِعُونَ فِي الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَن يَصُرُوا اللَّهَ
 شَيْئًا يُرِيدُوا أَنَّهُ أَلَّا يُجْعَلَ لَهُمْ حِطَّانِي فِي الْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ إِنَّا الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَكُفْرًا بِالْإِيمَانِ لَن يَصُرُوا اللَّهَ
 شَيْئًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا
 نُمَلِّئُهُمْ خَيْرًا لَّأَنْفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلِّئُهُمْ لِيُزَادُوا فِي آثَمِهِمْ
 عَذَابٌ مِنْهُمْ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللَّهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَىٰ مَا أَنْتُمْ
 عَلَيْهِ حَتَّىٰ يَمِيزَ الْخَيْرَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُطْلِعَكُمْ
 عَلَى الْغَيْبِ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَجْتَبِيٰ مِن رُّسُلِهِ مَن يَشَاءُ فَتَمَثَلُوا إِلَى اللَّهِ
 وَرُسُلِهِ ۚ وَإِن تَوَمَّنُوا أَوْ تَسْمَعُوا لِكَلِمَةٍ أَوْ لِكَلِمَةٍ أَوْ لِكَلِمَةٍ
 أَلَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَّهُمْ
 بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ وَاللَّهُ
 مِيرِثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

﴿۱۷۴﴾ فَيَجَا [ژ بهر پشتگرمييا وان ب خودی، بی شەر] و ب خیر و کهره میت خودی فه گهریان و چو نه خوشی نه گه هشتنه وان، و ب دویف قایلبون و رازیبونوا خودی که فتن [دهمی ب برنییت خوفه ب دویف له شکهری قوره شیبیان که فتن]، و خودی خودانی کهره مه کا مه زنه. ﴿۱۷۵﴾ ب راستی نه وی [گوتیه هه وه خه لک و نه یاریت هه وه بؤ هه وه بیت کوم بووین دا هه وه برسیین و سار بکه ن ژ جهادی] نه و شه یانه، دوستیت خو دترسینیت، فیجا ژ وان نه ترسن، و ژ من برسن، نه گهر ب راستی هوین خودان باورن. ﴿۱۷۶﴾ و خه می ژ وان نه خو، نه ویته له زی ل گاوریی دکهن، ب راستی نه و چو زیانی ناگه هیننه خودی، و خودی دقیت چو پشک و باران [ژ خه لاتنی] رؤژا ئاخهره تی بؤ وان ته رخان نه که ت و نه خوشی و نیزیه کا مه زن [وی رؤژی] بؤ وان هه یه. ﴿۱۷۷﴾ ب راستی نه ویته گاوری ب باوریی کپی چو زیانی ناگه هیننه خودی، و بؤ وان نیزیه کا دژوار هه یه. ﴿۱۷۸﴾ نه ویته گاوری بووین بلا هزر نه که ن

مؤله تا [بیندانا] نه م دده بنه وان [چ ژی دریزی بیت چ خو شحالی] بؤ باشییا وان، نه و بینا نه م ل وان فره ده کین ژ بؤ هندیه کو گونه هیته وان زیده بن، و نیزیه کا هه تکبر ژی بؤ وان هه یه. ﴿۱۷۹﴾ [هه ی موحه مه د] خودی خودان باورن [موسلمانان] ل سهر فی ده ستوداری هوین تیدا [تیکه ل] ناهلیت، هه تا قه نج و خرابان ژیک نه فاقیریت. و خودی هه وه ب سهر وی تشتی نه ل بهر چاقان و نهینی هلناکه ت [کو غه یه]، به لی خودی ژ ناف پیغه مبه ریت خو بی بقیت دی هه لبزیریت و [ناگه هدار که ت، هه ره کی پیغه مبه ری خو موحه مه د (سلا قیت خودی ل سهر بن) ب سهر دورویان هلکری]، فیجا باوریی ب خودی و پیغه مبه ریت وی بینن، و نه گهر هوین باوریی بینن و پاریزکاری بی بکه ن خه لاته کی مه زن بؤ هه وه هه یه. ﴿۱۸۰﴾ و بلا نه ویته قه لسییی دی تشتیدا دکهن یی خودی ژ کهره ما خو داییه وان، هزر نه که ن نه فه باشیه بؤ وان، به لکی نه فه بؤ وان خرابیه، رؤژا قیامه تی نه ف چرویکی و قه لساتیه دی ل وان تیته تیک [نانکو دی بی تیته نیزادان] و میراتی نه رد و نه سلانان هه ر بؤ خودیه، و خودی ب هه ر کار و کرباره کا هوین دکهن ناگه هداره.

﴿١٨١﴾ ب سویند خودی گوتنا وان نه ویت گوتین خودی یی هه زاره (فه قیره) و ئهم دهوله مه ندین، بهیستییه. ب راستی ئه فا وان گوتی [د راستا خودیدا] و کوشتنا وان ژ بی به ختی بو پیغه مبه ران [بهری نوکه] ئهم دئی نفیسین، [و وان دئی ل سهر جزاکه یین]، و دئی بیژینه وان تامکه نه ئیزایا دۆژه هی. ﴿١٨٢﴾ [ئه ف ئیزایه] ژ بهر وییه یا هه وه ب دهستییت خو بهری نوکه کری. و خودی ب راستی د راستا بهنده ییت خودا نه یی سته مکاره. ﴿١٨٣﴾ ئه و ئه ون ییت گوتین خودی په یمان ژ مه وه رگرتیه کو ئهم باوه رییی ب چو پیغه مبه ران نه ئینین، هه تا ئه و پیغه مبه ر قوربانه کی بو مه نه ئینیت و ئاگره ک [ژوردانه ئیت] بسؤژیت، [هه ی موحه مه د] بیژه [وان] نی پیغه مبه ر بهری من ب نیشانیت ئاشکه را و ب وی تشتی هوین دبیژن هاتبون، پا هه وه بو چی کوشتن، هه که هوین راست دبیژن!؟ ﴿١٨٤﴾ فیجا ئه گه ر وان تو دره وین دانایی [باوه ر ژ ته نه کرن] [خه می نه خو]، ب راستی گه له ک پیغه مبه ر بهری ته ژی ب نیشانیت ئاشکه را و ب

کتیبیت ئه سهانی و ب کتیبی رۆنکه ر هاتبون، [دگه ل هندئی ژی] دره وین هاتنه دانان. ﴿١٨٥﴾ هه ر جانداره کی هه بییت دئی تامکه ته مرئی [و دئی شه ره تا مرئی فه خوت]، و ب راستی رۆژا قیامه تی هوین [هه می] دئی جزایی خو وه رگرن. فیجا هه ر که سی ژ ئاگری دویر که فت و چۆ د به حه شتیدا، ئه ها ئه و ب سه ر که فت و سه رفه راز بوو، و هندی زینا دنیا بییه ژ خه مل و خیر و په رتالی خاپاندنی پیغه تر نینه. ﴿١٨٦﴾ ب سویند هوین دئی ب مال و حال و جانئ خو ئینه جه رباندن، و هوین دئی گه له ک ئیزا و نه خو شیئی ژ وان بینن ییت بهری هه وه کتیب بو هاتین و ژ وان ییت هه فال و هوگر بو خودی چیکرین، فیجا ئه گه ر هوین بینا خو فره بکه ن و پاریز کارییی بکه ن، [بزائن] کو ئه فه [بینفه هه ی و پاریز کاری] ژ وان کارانه ییت دفتیت مرؤف ل سه ر یی هشیار و رژد بیت.

وَأَذِ اللَّهُ مَبِثَّقَ الَّذِينَ أَوْثُوا الْكُتُبَ لَشَيْبَتَهُ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْفُرُونَ، فَنبذوه وِرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَأَسْفِرُوا بِهِ، هُمْ
قَلِيلًا فَيَسَّ مَا يَشْرُونَ ﴿١٧٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْرَحُونَ بِمَا
آتَوْا وَيُجِبُونَ أَنَّ يَحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبْهُمْ
بِمَقَارِفِنَ الْعَدَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧٩﴾ إِنَّ فِي
خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ
لِّأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٨٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُوهِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا تُسَبِّحُكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٨١﴾
رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ، وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ
أَنْصَارٍ ﴿١٨٢﴾ رَبَّنَا إِنَّنا سَعَعْنَا مَنَادِينا إِذْ لِلإِمْنِ أَنْ
ءَامُونًا بِرَبِّكَ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَأَعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنا مَعَ الْآبِرِ ﴿١٨٣﴾ رَبَّنَا وَءَانتَا مَاعَدْتَنَا عَلَىٰ
رُسُلِكَ وَلَا تَحْزَنْ رَبَّنَا إِنَّكَ لَاحْفَيفُ الْعِمْعَادِ ﴿١٨٤﴾

خودى]. بۆ كه سيٽ ژير و ئاقلدار. [كه سيٽ ژير و ئاقلدار] ته وئيت پراوه ستيابى [ل سهر پيسان] و
پوښتى و ل سهر ته نشتى (كيله كى) دريژ كرى، خودى دئينه بيرا خو و زكرى خودى دكهن و هزرا خو
د چيكرنا ئهرد و ئهساناندا دكهن، [و ديژن]: خوديوؤ [ئهف جيهانه] ته ژ قهستا چى نه كرىه. پاكى [ژ
همى كيا سيسان] هه ر بۆ تهيه، [و ئهم ته ژ كيا سيسان و ته ژ چيكرنا ژ قهستا و پويچ باقر دكهن]. ئيدى
تومه ژ ناگرى دۆزه هى پاريژه. [١٩٢] خوديوؤ، ب راستى كه سى تو بكيه دئاگريدا ته رسوا و شه رمزار
كر، و سته مكاران چو پشته فان و هاريكار نينن. [١٩٣] خوديوؤ، ب راستى مه گولى بوو، بانگهلديره ك بۆ
باوه رئينانى يى گازى دكته [باوه ريبى ب خودى و پيغه مبهرى بينن]، قيجا مه باوه رى ئينا، خوديوؤ ل مه
ببوره و دانگى ل سهر گونه هيت مه بگره (ئانكو ژى بيه)، و خهله تى و خرابييت مه ژى بيه و مه دگه ل
قهنجيكاران بمرينه [ئانكو مه ژى ژ وان حسيب بكه، و مه ب هه فالينبيا وان شايى بكه]. [١٩٤] خوديوؤ، چ
په يانان ته ل سهر زمانى پيغه مبهران دابى بده مه [كو به حه شته و بۆ يى ژ گوهداريا فهر مانا ته ده ر نه كه قيت]،
و [خوديوؤ] مه رسوا و شه رمزار نه كه رپۇژا قيامه تى، ب راستى تو ژ سوزا خو ليغه نابى.

﴿١٨٧﴾ و بۆ مله تى خو بيژه: ده مى خودى ژ وان ته وئيت
كتيب بۆ هاتين سوز و په ييان ستاندى [و گو تيبه وان]
كو هوين بى گومان دى شى كتيبى بۆ خه لكى رۆن و
ئاشكه راکه ن و چويى ژى نافه شيرن، [به لى ته و سوز
و په ييانا وان دابى] ب پشت خو فته هيلان [ئانكو پشته
خو دانى]. و [سوز و په ييانا خو] ب بهايه كى كيم
فرۆتن، و نه چو بازار بوو وان كرى. ﴿١٨٨﴾ [هه
موحه مه د] هزر نه كه ته وئيت ب كريات خو دلخوش
دبن [كو ته و جو هينه بيت نيشايت موحه مه د پيغه مبه
ته وئيت دهورا تيدا هاتين فه شار تين ب فى كارى خو
دلخوش بووين دى ژيزايا خودى رزگار بن] و دفين
ده ستخوشيا وان بيته كرن ل سهر وئى يا نه كرين. هزر
نه كه ته فه دى ژيزايى قورتال بن، ئيزا و نه خو شيه كا
دژوار بۆ فان هه يه. ﴿١٨٩﴾ و سهر و سامانى ئهرد و
ئهسانان هه رى خودييه، و خودى ب خو ژى ل سهر
همى تستان ده سته لاتدار و خودان شيانه. ﴿١٩٠﴾ ب
راستى چيكرنا ئهرد و ئهسانان، و هاتن و چونا شه ف
و رپۇژان نيشانن [ل سهر هه بوون و ده سته لاتداريا

﴿۱۹۵﴾ فَيَجَا خُودِي دوعايا وان وهر گرت [ب گوتنا خو]: ئەز کار و کرباريت چو کربارکه ران ژ هه وه به رزه ناکه م ج مير ج ژن، ههر هندهك ژ هه وه ژ هنده كانن [ئانکو ژيدهرئ هه وه ژن و ميران ههر ئيککه و فەرق و جودايي د نابقه را هه وه دا نينه]. فَيَجَا ئەو يَت مشه خت بوويين و ژ وه لاتئ خو هاتينه دهر ئيخستن، و درييا مندا هاتينه ئيشانندن و شهر [شهرئ دژ منيت خودئ] کرين و شهرئ وان [ژ ئاليسي نه ياريت خودئ هه] هاتيه کرين، ب راستئ ئەز دئ گونه هيت وان پراکه م و ژيبه م، و ئەوان دئ که مه د وان به حه شتاند ئەو يَت رويار د بندا دهه رکن (دجن). [ئەف خه لاتئ هه ني] که ره مهك و خه لاته که ژ خودئ [دده ته وان]، و ني خودئ باشترين خه لات و جزال دهف هه يه. ﴿۱۹۶﴾ گه پريان و هاتن و چونا ئەو يَت گا ور بوويين د باژيراندا، بلا ته نه خابينيت. ﴿۱۹۷﴾ خو شئ و په رگاله کا کيمه [يا دنيايي به رانه ري يا ئاخره تي]، پاشئ دو بياهي و جهئ وان ههر دو ژه هه و ئەو چ پيسه جهه. ﴿۱۹۸﴾ به لي ئەو يَت پاريزکارييا خودايئ خو کرين، به حه شتيت

رويار د بندا دهه رکن بو وان هه نه، و هه ره هه ر دئ تيدا بن، ئيو رگه هه که ژ نک خودئ، و يئ ل نک خودئ هه ي بو قه نجیکاران چيتره [ژ وئ خو شئ و په رگالا ب ريکا گه پيانا دنيايي دئيت]. ﴿۱۹۹﴾ ب راستئ هندهك ژ خودانيت کتبان هه نه کو باوهر يئ ب خودئ دئين و ب ئەوا بو هه وه هاتي [ژ نک خودئ کو قورئانه]، و ب وئ يا بو وان هاتي، و ژ خودئ دترسن [ل بهر فه رمانا وي دراوه ستاينه] و نيشانيت خودئ ب هه يه کئ کيم نافر و شن [ئانکو سالو خيت بيغه مبه ران د کتبييت خودا قاري ناکه ن به رانه ري هه يه کئ کيم]. ئەفان خه لاتئ خو ل نک خودئ هه يه و خودئ د حسابندا يئ سئکه. ﴿۲۰۰﴾ گه لي ئەو يَت هه وه باوهرئ ئينايي بيئا خو [ل سه رگو هداريئ] فره بکه ن و [ل سه ر جيهدا گاوران] بيئنه بن و خو رابگرن، و دل و ده روونئ خو ب خودئ گري بدن، و پاريزکارييا خودئ بکه ن، هيشيه ب ئي چه ندئ هوين سه ره رازبين.

فَأَسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمِلٍ مَنْكُومٍ
ذَكَرُوا أَنِّي بِمَعْصُمِكُمْ مِّنْ بَعْضِ الَّذِينَ هَاجَرُوا
وَأُخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا
لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ
حُسْنُ الثَّوَابِ ﴿١٩٥﴾ لَا يَغْرَبُكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي
الْبِلَادِ ﴿١٩٦﴾ مَتَّعٌ قَلِيلٌ ثُمَّ أَرْبَهُمْ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٩٧﴾
لَا يَكِينُ الَّذِينَ اتَّفَقُوا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ
اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِّلْآبِرِينَ ﴿١٩٨﴾ وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِمْ خَشِيعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْعُرُونَ بِبَايِعَتِ اللَّهُ تَمَتًّا
قَلِيلًا أَوْ كَثِيرًا ثُمَّ أَخَذْتُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ
سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿١٩٩﴾ بَيَّنَّا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَصْرَهُمْ
وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَأَتَّفَقُوا اللَّهُ لَعَلَّكُمْ تَفْقَهُونَ ﴿٢٠٠﴾

سوره تا نساء

ل مه دینه یی هاتیه خوارئی (۱۷۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ خه لکینۆ پاریزکارییا خودایی خۆ بکه ن [باوه رییی پی بینن و بهه ریسن] نه وی هویین ژ تیک گیانی ب تنی ئافراندین [و نه وی خودایی ژ وی گیانی] هه فسه را وی ژئی چیگر [ئافراند] و ژ شان هه ردوکان گه له ک ژن و مێردان و به لافکرن، و هویین پاریزکارییا خودئی بکه ن، نه وی هویین ب نافئی وی تستان ژ ئیکدو دخوازان، و هشیاری مروفانییی بن [نه قه تینن] ب راستی خودئی ل سه ره هوه و زیره فانه. ﴿۲﴾ و مالی سیویسیان بده نی، مالی خۆ یی بیخیر [و حه لال] ب یی وان یی باش [و حه رام بۆ هه وه] نه گو هۆرن، و مالی وان د نافع مالی خۆ دا نه خوون [ئانکو مالی وان تیکه لی یی خۆ نه که ن، ب ئبه تا خوارنا مالی وان]. ب راستی [ئه ف کاره] گونه هه کا مه زنه. ﴿۳﴾ و نه گه ره هویین

سوره النساء

بسم الله الرحمن الرحيم

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۗ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ ۗ وَالْأَحْامَ اِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ ۗ وَاُولُو الْاَيْتِي اَمْوَالُهُمْ وَلَا تَنْبَدُلُوْا اَلْحَبِيْثَ بِالطَّيْبِ وَلَا تَاْكُلُوْا اَمْوَالَهُمْ اِلَّا اَمْوَالَكُمْ اِنَّهٗ كَانَ حُوْبًا كَثِيْرًا ﴿٢﴾ ۗ وَاِنْ خِفْتُمْ اَلَا تَقْسُطُوْا فِى الْاَيْتِيْ فَانْكَحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَعْنًى ۗ وَاُولٰٓئِكَ رُجِعَ اِلَيْهِنَّ اَلَا تَعْلَمُوْنَ اَمْ اَمْلَكْتُمْ اَيْمٰنَكُمْ ذٰلِكَ اَدْنٰى اَلَّا تَعْلَمُوْا ﴿٣﴾ ۗ وَاُولُو النِّسَاءِ صَدَقْتِهِنَّ نِحْلَةً ۗ اِنْ طَبَنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهٗ نَفْسًا فَكُلُوْهُ هَبِيْٓا مَرِيْتًا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوْا اَلْسِنَهٗا اَمْوَالَكُمْ الَّتِي جَعَلَ اللهُ لَكُمْ قِيْمًا ۗ وَاَنْزَلْنٰهُ فِيْهَا وَاَكْسُوْهُمُ وَقُوْلُوْا لَهُمْ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٥﴾ ۗ وَاْتَبَلُوْا اَلْاَيْتِي حَتّٰى اِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ اِنْ اءْتَسَمْتُمْ مِنْهُمُ رِشْدًا ۗ فَادْعُوْا اِلَيْهٖمُ اَمْوَالَهُمْ وَلَا تَاْكُلُوْا اِسْرَافًا ۗ وَاِنْ يَكْبُرُوْا مِنْكُمْ فَانْزِلُوْا عَلَيْهِمْ سَلْفًا ۗ وَاِنْ يَكْفُرُوْا بِالْعُرُوْفِ فَاِنَّهُمْ اَدْعُوْا اِلَيْهٖمُ اَمْوَالَهُمْ فَاَشْهَدُوْا عَلَيْهِمْ ۗ وَكُنْ بِاَللّٰهِ حٰسِبًا ﴿٦﴾

المعرب ۸

ترسیان دراستا کچی ت سیویدا [ئه وی ت هویین خودانییی ژئی دکه ن] [ئه گه ره مار بکه ن] دادوه رییی نه که ن [و مافی ت وان ب دورستی نه دهنی، وان بهیلن]، فوجا ژیت دیتر بیت هه وه پی خو ش، دیوان، سییان، چاران مار بکه ن، به لی ئه گه ره هویین بترسن د نافه را واندا وه کهه فییی [عه داله تی] نه که ن، ژنه کی ب تنی بینن [و ناییت پتر بینن] یان ژئی جارئی ییت خۆ مار بکه ن، ئه فه [هیلانا هه وه بۆ سیویسیان، دا خورتییی لی نه که ن و مافی وان نه خوون و ئیک ژن ب تنی، نه گه ره هویین بترسن داد گه رییی د نافه را واندا نه که ن] ریکار ژه میسیان نیزیکتره کو هویین خۆ ژسته مکرئی پباریزن و بده نه باش. ﴿۴﴾ و مارا ژنان ب خو شی بده نی، و هه که وان [ژنان] تشته ک ژ مارا خۆ ب خو شی [و ب دلئی خۆ] بۆ هه وه هیللا [و گه ره دنا هه وه ئازا کر]، ئیدی بخۆن ل هه وه حه لال بیت و نۆشی جان بیت. ﴿۵﴾ و هویین مالی ساویلکه یان [ژ بچویک و دین و ده ست دریا یسیان] نه دهنه فی، ئه و [مالی] خودئی بۆ هه وه کریبه نه گه ری به ره ده و امییا ژبانی [و ژبان ل سه ره راده وستیت] بی خودان بکه ن و ب جلک بیخن، و ئاخفتنا خیری بۆ وان بیژن [ئانکو نه گه ره هویین ب ئاقل که تن دئی مالی هه وه دهینه هه وه]. ﴿۶﴾ و سیویسیان بجه ربینن هه تا بالق دبن [و دئنه ژنان یان شویسیان]، و نه گه ره هه وه دیتن بالق بوون و ب ئاقل که تن، مالی وان بده نه فی، و له زئی لی نه که ن بخۆن ژ ترسا مه زنبوونا وان [ترسا هندئی کو وی مالی ژه وه بوستین]. و هه چیی ده وه له مه ند بیت بلا [چو مالی بهرانه ره ی خودانییا خۆ ژ سیویسیان رانه که ت] وی دل پاقر بیت. و هه چیی خیزان (فه قیر) بیت بلا ته مه تی زه حه تا خۆ و ل دو یف هه و جه ییا خۆ بخۆت، و نه گه ره هه وه مالی وان دا وان، شاهدان ل سه ره بگرن [کا هه وه مالی سیویسیان هه می داییی یان ژئی نه]، و خودئی بۆ هه وه به سه زیره فان و حسابدار.

لِرَجَالٍ تَصِيبُ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
 مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
 مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقَرْبَىٰ وَأَلْيَتَمَنَىٰ
 وَالْمَسْكِينُ فَأَزْذِقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٨﴾
 وَلِيَحْسَبَنَّ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَةً ضَعِيفًا
 حَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
 بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي
 أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَةِ إِن كَانَ كُنَّ نِسَاءً
 فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
 النِّصْفُ وَلَا بُوَيْهَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا الشُّدُ مِمَّا تَرَكَ إِن
 كَانَ لَهُ وَلَةٌ فَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَةٌ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ إِن
 كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأَبِيهِ الشُّدُ مِّنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصِي بِهَا
 أَوْلَادُهُ أَبَاؤُهُمْ وَأَبْنَاؤُهُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
 نَفْعًا فَرِيضَةٌ مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

﴿٧﴾ زهلامان د وی (مالی) دهیاب و کەس و کاران ب پاش خوڤه هیلایی، بار و پشکهک ههیه، و ژنان ژى ژ وی (مالی) دهیابان و کەس و کاران ب پاش خوڤه هیلایی، بار و پشکهک ههیه، چ کیم چ زیده، پشکهک [ژ بهرئ خودیڤه] هاتییه دانان. ﴿٨﴾ و ئەگەر دەمی لیکڤه کرنی، کەس و کار و سیوی و بهلنگاز نامادهبون، تشتهکی ژ وی میراتی بدنه وان، و ئاخفتنه کابئی ئەزهیهت بیژنه وان. ﴿٩﴾ و ئەوئیت ژ هندیی برسن، ئەگەر ب پاش خوڤه دیندههه کابئی چاره بهیلن، ستهم لی بیته کرن [دڤیت هه ر ب وی چافی بهرئ خو بدنه سیوییت ئەو خودانیسی ژى دکهن، و پائەگەر ئەڤرۆ ئەوی مریابه، کای دڤیا چاوا سهره گوھیا زارڤوکیت وی هاتبایه کرن، ئەها دڤیت ئەو ژى یی وەسا بیت دگهل سیوییت ئەو سهره گوھیا وان دکهت]، ڤیجا بلا ژ خودی برسن و ئاخفتنا راست دگهل وان بکهن [ئانکو چاوا دگهل زارڤوکیت خو دئاخفن، و دبیزنی: کورئ من، کچا من، هه ر ڤی ئاخفتنی دگهل سیوییان ژى بکهن].

﴿١٠﴾ ئەوئیت مالیی سیوییان ژ بی بهختی و ب نههقی دخۆن، ب راستی تنی ئەو یی ئاگری تزی زکی خو دکهن و دخۆن، و زوی دئ چنه د ئاگری دۆژههیدا. ﴿١١﴾ د دهرهقی زارڤوکیت هه وهدا خودی [ب ڤی رهنگی] ڤه رمانا هه وه دکهت، کو بارا کورئ ته مه تی بارا دو کچانه، و ئەگەر زارڤوکیت هه وه کچ بن و ژ دیوان پتر بن، دوسیکا میراتی بو وان، و ئەگەر [میراتخۆر] کچهک ب تنی بیت، نیڤ [یا میراتی] بو وییه، و دهیابیت وئ [یی مری] هه ر ئیکی شه شیک دگه هیتی، ئەگەر [ئه وی مری] زارڤوک هه بیت [چ کور بن، چ کچ] و ئەگەر چو زارڤوک [چ کور، چ کچ] نه بن و دهیابیت وی بوونه میراتخۆریت وی، سینک بو دهیکا وییه، و ئەگەر [ئه وی مری] برا هه بن [خویشک و برا، دو یان پتر]، شه شیک بو دهیکا وییه، ئەڤ پشک و باره دئ ئینه لیکڤه کرن [پشتی جهئینانا و هسههتا مری کری یان ژى [دهر ئیخستنا] قه ران [دهینان]. بابیت هه وه و زارڤوکیت هه وه، هوین نوزان کی ژ وان پتر د خیرا هه وه دایه [ژ بهر هندی خودی هه ر ئیکی پشک و باریت وی دیار کرن]، ئەڤ ئەر که ژ بهرئ خودیڤه ل سهر هه وه هاته دانان، ب راستی خودی یی زانا و کار بنه جهه.

الجزء
الرابع
٨

﴿١٢﴾ وَ نِشَا مِيرَاتَى زَنِيْت [هه فسه ريت] هه وه هيلايى
 بؤ هه وهيه [پشتى مرنى] نه گهر وان چو زاروڪ
 [كوپ يان كچ] نه بن [نه ژ هه وه، و نه ژ چو زه لاميت دى]
 و نه گهر وان زاروڪهك هه بيت، چاريكهك ژ ميراتى وان
 هيلايى بؤ هه وهيه [هه له بت] پشتى جهئنانا و هسيه تا
 كرى و [دهر ئيخستنا] قهران [ده بنان] و نه گهر هه وه
 چو زاروڪ نه بن [كوپ يان كچ، ژ وئ يان ژ نيكا
 دى]، چاريكا ميراتى هه وه بؤ هه فسه ريت هه وهيه،
 و نه گهر هه وه زاروڪهك هه بيت هه شتيكا ميراتى
 هه وه بؤ وانه، پشتى جهئنانا و هسيه تا هه وه كرى و
 دهر ئيخستنا قهران، و نه گهر زه لامهك يان ژ نهك بئى
 عيال و بئى باب [مه خسه د يابئى دوينده ه و باب و
 باپير بيت] مر، و برايهك يان خو يشكه كا [ژ دهيكى]
 هه بيت شه شيك بؤ ههر ئيكيه و نه گهر ژ ئيكي پتر بن
 هه مى د سيكىدا ده فپشكن، پشتى جهئنانا و هسيه تا
 بئى زيان و دهر ئيخستنا قهران، نه فه فه مانه ژ خودئى،
 و خودئى زانا و حه ليمه [نانكو له زئى ل جزادانى
 ناكه ت]. ﴿١٣﴾ نه فه فه مان و تخوييبت خودينه، و ههر

ئيكى گوهداريسا خودئى و پيغه مبه رئى وى بكه ت، دئى ئيخيته د به حه شاندا نه ويست روپيار د به رپا و د نافر
 ده ركن، و ههروهه ر دئى تيدا بن، و نه فه يه سه ركه فتننا مه زن. ﴿١٤﴾ و بئى گوهداريسا خودئى و پيغه مبه رئى وى
 نه كه ت و بده ته سه ر تخوييبت وى [فه رمانيت وى ب جهه نه ئينيت] دئى ئيخيته د ناف ناگريدا كو ههروهه ر
 تيدا بيت، و ئيزايه كا ب رسوا و ره زاله ت بؤ ويه.

﴿۱۵﴾ و نه ویت زنايي دکهن ژ ژنکیت هه وه، چار شاهدان ژ خو ل سهر بگرن، قیجا نه گهر شاده یی ل سهر دان، د مالیت وانقه ناسی بکهن هه تا دمرن، یان ژ ی هه تا خودی ریکه کا قورتالبوونی بو فه دکته و ددانیت [هه لبت نه ف فهرمانه یا ده سته ییکا نیسلامی بوو، پاشی هاته را کرن]. ﴿۱۶﴾ و نه ویت دکه فنه د زنا ییدا ژ هه وه [چ ژن چ میرا بیئشین، و نه گهر توبه کرن و خو باشکرن، ژ ی بگهرن، ب راستی خودی یی توبه وهر گر و دلوفانه. ﴿۱۷﴾ ب راستی توبه یا وان ب تنی دئته وهر گرتن و قه بویل کرن نه ویت ژ نه زانین گونه یی دکهن، پاشی ژ نیزیک و زوی [ژ وی کرنی په شیمان دهن] ل خو دزفرن و توبه دکهن، قیجا خودی توبه یا فان قه بویل دکته [و توبه یی دده ته سهر] و خودی زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۸﴾ و توبه بو وان نینه، نه ویت کار و کریاریت خراب و گونه هان دکهن [دمیننه د گونه هیدا، و ل خو نازفرن] هه تا ئیک ژ وان دکه فته بهر مرنی [ژ نوی] بیژیت: نه ها ژ نوی من توبه یه [و نه ز په شیمانم]، و [توبه] بو وان ژ ی نینه

ییت دمرن، و نه و گاور، نیزابه کا ب دهر د و دژوار مه بو فان بهر هه فکریسه. ﴿۱۹﴾ گه لی نه ویت هه وه باوهری ئیناین نه دورسته هوین ب کۆته کی بنه میرا تخوریت ژنان [ئانکو وه کی ههر میراته کی بگه هیننه خو و دهستی خو داننه سهر]، و بو هه وه نه دورسته هوین ریکا وان بگرن و نه هیلن شوی بکهن، دا هنده کی ژ وی مالی هه وه داییه وان [ژ مه هرا وان] ژ ی وهر گرن، ژ بلی وی، نه گهر خه له تیه کا ئاشکه را بکته، و ب پاشی و قه نجی د گه لدا بن و سهر ده رییی د گه ل بکهن. و نه گهر هه وه نه قیان [بینا خو لی فره هکهن و بهر نه دهن] چونکی دبیت هوین ژ تشته کی بیزار بن و هه وه نه قیت، و خودی خیره کا مه زن قیخسته یته تیدا.

وَالَّذِي يَأْتِيَنَ الْفَاحِشَةَ مَنْ نَسَأَ بِكُمْ فَاسْتَشْهَدُوا عَلَيْهِنَ
أَرْبَعَةً مِّنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ
حَتَّىٰ يَتَوَفَّيَهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا ﴿١٥﴾
وَالَّذَانِ يَأْتِيَنَهَا مِنْكُمْ فَقَادُوهُمَا فَإِن تَابَا وَأَصْلَحَا
فَاعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ تَوَّابًا رَّحِيمًا ﴿١٦﴾
إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتَوَفَّوْنَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي تبتُّ النَّارَ وَالَّذِينَ يَمْوُتُونَ وَهُمْ كَمَا ذُرٌّ
أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَأْتِيَهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا لَا يَمْلَأُ لِكُرْآنِ تَرْتِيلِهَا نِسَاءَ كَرَاهًا وَلَا تَعْضَلُوهُنَّ
لِيَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَاءِ آتِيَتْهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَ بِفَاحِشَةٍ
مُّبِينَةٍ وَعَايِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَىٰ
أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَبَرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

وَأَنْ أَرَدْتُمْ أَسْتَبْدَالَ زَوْجٍ مَكَانَ زَوْجٍ وَآتَيْتُمْ
 إِحْدَهُنَّ قَطْرًا فَلَا تَأْخُذُوا مِنْهُ سَحِيحًا ۖ أَنْتُمْ خَدُّوهُ
 بُهْتًا وَإِنَّمَا مِيمَتُهُ ۖ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُ وَقَدْ أَفْضَى
 بَعْضُكُمْ إِلَى بَعْضٍ وَأَخَذْنِ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ۝
 وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَحَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ
 إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُ كَانَ فَلَاحِشَةً وَمَفْتًا وَسَاءَ
 سَبِيلًا ۝ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمْ وَعُمَّتُكُمْ وَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ
 الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأَخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ
 وَأَخَوَاتُكُمُ اللَّاتِي أَرْضَعْنَكُمْ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
 وَرَبِّبَاتُكُمْ اللَّاتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنَ نِسَائِكُمْ
 اللَّاتِي دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَإِن لَّيْتَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا
 جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ
 أَصْلَابِكُمْ وَأَبْ تَجْمَعُوا بَنَاتِ الْأَخْتَيْنِ ۖ إِلَّا
 مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ۝

﴿۲۰﴾ و نه گهر هه وه فیا ژنه کئی شوینا ژنه کا دی [پشتی بهردانی] بینن، و ئیک ژ وان هه وه ماله کئی مهزن [ب نافی مه ری] دابیتی، چو ژ وی [مالی] ژئی نه ستین [هوین وی مالی] چاوا دی ژ بی بهختی و ب گونه هه کا مهزن ژئی ستین. ﴿۲۱﴾ هری چاوا هوین دی وی مالی ژئی ستین و هوین چۆینه دهف ئیکدو [و هوین ب تنی مایینه د گه لیک] و [وهختی مه هر کرنی] وان په یانا موکوم ژ هه وه ستانندیه. ﴿۲۲﴾ و هوین وان ژنان مار نه کهن نه ویت بایت هه وه مار کرین، ژ بلی وی نه و هه وه بهری فی فهرمانی ئینابیت، ب راستی نه و کاره کئی زیده کریت بوو، و پیسه کار و پیسه ریک بوو. ﴿۲۳﴾ ل سهر هه وه هاته حهرامکرن و نه دورستکرن [مارکنا] دهیکیت هه وه، و کچیت هه وه، و خویشکیت هه وه، و مهتیت هه وه، و خالهتیت هه وه، و برازاییت هه وه، و خوارزاییت هه وه، و دهیکیت هه وه ییت شیری [دایینیت هه وه]، و خویشکیت هه وه ییت شیری، و خه سو بییت هه وه، و نه فسیییت هه وه ییت دمالا هه وه دا مهزن بووین، ژ وان ژنیت نفین د

نافهرا هه وه و واندا چیبووی، و نه کهر نفین نه بیت دنافهرا هه وه و واندا چو گه نه هه بو هه وه تیدا نینه هوین وان نه فسیان مار بکهن. و بویکیت هه وه ییت کوریت هه وه ییت دورست، و [دیسا حهرامه] هوین دنافهرا دو خویشکان دمار کرتیدا کوم بکهن، نه و نه بیت نه و هه وه بهری فی فهرمانی کریت، ب راستی خودی گونه هه ژیهه و دلوفانه.

المزورة
المقرن ۹

* وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
 كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَأَجَلَ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَلِكَ إِنْ تَبْتَغُوا
 بِأَمْوَالِكُمْ مُخْتَصِنِينَ غَيْرَ مُسْفِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
 مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا
 تَرَضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
 حَكِيمًا ﴿۱۵﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكَحِ
 الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمَنْ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ
 فِتْيَتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ
 مِنْ بَعْضٍ فَأَنْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
 بِالْمَعْرُوفِ الْمُحْصَنَاتِ غَيْرَ مُسْفِحَاتٍ وَلَا مَتَّجِدَاتٍ
 أَخْدَانٍ فَإِذَا أَحْصَنْتُمْ قَانَ اتَيْنَ بِفَحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
 مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ الْعَنَتَ
 مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۶﴾
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ الَّذِي
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۷﴾

﴿۲۴﴾ و [مارکرنا] ژنیت شویکری و ب میر [بو هوه
 حهرامه] ژ بلی وان ییت [ب خهزایی بووینه]
 جیزییت هوه [و نه گهر جیری یا شویکری بیت بو
 خودانی (سه رکاری وئ) دورست نینه هه تا زه لامی
 وئ دمربت یان دئیته بهردان] نه فه فه مانا خودیه
 ل سهر هوه هاته دانان و نقیسین [بو که سی ناییت
 بدهته سهر] و ژ بلی فان ییت بویرین، هه که هوین
 مارا وان بدنی و دههمه ن پاقر بن و زناکه ر نه بن، بو
 هوه دورست و حه لال، فیجا هه چیا هوه هه خو شی
 ب نقینا وان دیت [ئانکو مارکر] مارا وان [ئه هوا هوه
 دناف خو دا دیار کری] ب ئه رک بدنی، و گونه هل
 سهر هوه نینه پشتی هوه مه هر دیار کری د گه لیک
 پیک بین [ئانکو ژ وئ مارا دیار کری ب قایلبونا
 هوه هه هر دوکان، کیمتری بدنه وان، یان ژئی ژ وئ
 ماری پتر بدنه وان]، ب راستی خودی یی زانا و
 کاربنه جهه. ﴿۲۵﴾ و هه چیی ژ هوه نه شیا [ب مالی
 خو] ژنه کا ئازاد و خودان باور و دههمه ن پاقر مار
 بکهت [و بو خو بینیت] فیجا بلا جیزییت خو ژ

کچییت موسلمان مار بکهت [نه گهر شیان هه بن یا ئازاد مار بکهن، نه دورسته یا جیری مار بکهن، و دیسا
 نه دورسته جیرییا نه موسلمان مار بکهن]، و خودی ب باوریا هوه چیر دزانییت [ئانکو دیت باوریا
 هنده جیرییا ب هیز و موکو متر بیت ژ یا ئازاد کری] هوین ژ ئیکن [ئانکو هوین هر دو مرفن چ
 هوین بنده بن چ هوین ئازاد کری بن هوین د مرفاتی پیدا ئیکن]. ئیدی ب دهستوریا سهرکاریت وان مار
 بکهن، و مهرا وان ب قهنجی [ب ئاواهی کی دورست و شهرعی و گونجایی د گهل سه روه ری] بدنه وان
 [ئه فه جیرییه بو هوه دورسته مار بکهن ب وی شهرتی] دههمه ن پاقر بن و زناکه ریت ئاشکه رانه بن، و
 خودانییت یاریت نه بن، فیجا وه ختی شویکرن و که قته د کریتی پیدا [ئانکو دزانییدا] نیفا جزایی ژنیت
 ئازاد ل سهر وانه، ئه فه فه مانه [مارکرنا جیرییا] بو وی دورسته، یی ژ خو بترسیت [نه گهر ژنی نه ئینیت]
 دی که قته د گونه هیدا [ئانکو دزانییدا] و نه گهر خو رابگرن [و جیزیی مار نه کهن] بو هوه باشتره، و
 خودی گونه ه ژیه ر و دلوقانه. ﴿۲۶﴾ خودی [ب فان فه مانان] دقیت بو هوه دیار کهت [کاچ ل سهر هوه
 حه لاله و چ حهرامه]، و بهری هوه بدهته ری و رهوشییت ییت بهری هوه [ژ پیغه مبه ر و چاکان]، و توبه یی
 بدهته سهر هوه، و خودی زانا و کاربنه جهه.

وَاللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ وَيُرِيدَ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ أَنْ نَمِيلُوا مَيْلًا عَظِيمًا ﴿٢٧﴾ يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَفِّفَ
عَنكُمْ وَخُلِقَ الْإِنْسَانُ ضَعِيفًا ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبُطْلِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ
تِجَارَةً عَن تَرَاضٍ مِّنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدْوًا
وَزُلْمًا قَسُوفَ نُصْلِهِ نَارًا وَّكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ
يَسِيرًا ﴿٣٠﴾ إِنْ جَحْتَنِبُوا كِبَارًا تَنْهَوْتِ عَنْهُ نَكْفَرُ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلُكُمْ مُدْخَلًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِّلرِّجَالِ
نُصِيبُ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نُصِيبُ مِمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسَأَلُوا اللَّهَ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَلِيمًا ﴿٣٢﴾ وَلِكُلِّ جَعَلْنَا مَوْلَىٰ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْأَقْرَبُونَ وَالَّذِينَ عَقَدَتْ أَيْمَانُكُمْ فَتَأْتُوهُمْ
نُصِيبُهُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٣٣﴾

﴿۲۷﴾ خودی دفتت [ب فان برپاران] توبه یی بدانتت
سهر ههوه، و نهویت ب دویف دلخوازیان [مهخسهه
ژی ییت حهرام] دکفن، دفتت هوین گهلهک ب
رهخی وانغه بچن [ئانکو کار و کریاریت وان بکهن].
﴿۲۸﴾ و خودی دفتت ل سهر ههوه سفک بکهت
[ئانکو کاری ههوه ب ساناهی بیخیت، ب دانا وی
بؤ ههوه شهر یعهه کی ساناهی و گونجایی دگهل
سروشتی مروقی]، ب راستی مروف بی هیز و
لاواز هاتییه چیکن [ئانکو نهشیت بینا خو ل سهر
دلخوازیان فرهه بکهت]. ﴿۲۹﴾ گهل خودان باوهران
مالی خو [تیکدو] ناقهه راخو داب نههقی نهخون
[وهکی سهلهفی و قوماری و زهه بکرنی (احتکار) و
دزییی... هتدا]، بازگانیهه کا هوین ل سهر قایل
نهبن تی نه بیت [ئانکو ب کرین و فروتنان ههردو
ثالیییت قایل بخون و ب ریکیت دورست] و خو
[ژ بی هیشیوونی] نهکوژن یان تیکدو نهکوژن ب
راستی خودی دگهل ههوه یی دلؤفانه. ﴿۳۰﴾ و ههچی
[ژ ههوه فان نه دورستییت بوری] ژ ستهمی و زیده کافی

فی بکهت، دی وی کهینه دناگری دوژههیدا، و نهفه ب خو ل دهف خودی ب ساناهییه. ﴿۳۱﴾ ته گهر هوین
خو ژ گونههیت مهزن [شکی و کوشتی و دزییی و سیربهندیی... هتدا] بدنهه پاش، گونههیت ههوه ییت
بجویک دی پهردهپوش کهین و ژبیهین و فهشیرین، و ههوه دی بهینه جهکی دلخوش و باش. ﴿۳۲﴾ و هوین
دلخوازییا وی تشتی کو خودی هندهک ژ ههوه پی ب سهر هندهکیت دی تیخستین، نهکهن [ئانکو خو زییا
هندی بکهی خودی ژ وی بستینیت و بدهته ته]، و زه لاما نپشک و بار ژ کار و کریاریت کرین ههنه، و ژنان
پشک و بار ژ کار و کریاریت کرین ههنه، و داخوازا کهرهما خودی بکهن، ب راستی خودی ب ههمی تشتی
ئاگههداره. ﴿۳۳﴾ و مه میرانگر بؤ ههر تیکی دانینه ژ میراتی دهیباب و کهس و کاران هیلاسی، و نهویت
ههوه په ییان داینی [کو بینه میرانگریت ههوه] پشک و باریت وان بدنی [ههلبهت نهف فهرانه ل دهسپیکا
ئیسلامی بوو، باشی هاته پارکن ب گوژنا خودی ﴿وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ﴾ ب راستی خودی ل
سهر ههمی تشتان بهر ههف و شاهده.

الرِّجَالِ قَوْمَاتٍ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى
بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَأَلْصَلِحْ لِحَتِّ قَبِيحَاتٍ
حَفِظْتُ لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَالَّتِي تَحَاوَرْنَ
نُشُورَهُنَّ فِعْظُوهُنَّ وَأَهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَصَاحِفِ
وَأَصْرُوهُنَّ فَإِنِ اطَّعْتَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَإِنِ خِفْتُمْ شِقَاقَ بَيْنِهِمَا
فَابْعَثُوا حَكَمًا مِنَ أَهْلِهِ وَحَكَمًا مِنْ أَهْلِهَا إِنْ
يُرِيدَا إِصْلَاحًا يُوَفِّقِ اللَّهُ بَيْنَهُمَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
خَبِيرًا ﴿٣٢﴾ وَأَعِدُوا لِلَّهِ وَأَلْصِقُوا بِرَهْمِهِمْ
وَالْوَالِدِينَ إِحْسَانًا وَيَذِ الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ
وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ
وَأَبْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَأَعْلَمُ مَنْ كَانَ مَخْتَلًا فَخُورًا ﴿٣٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ
وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا آتَاهُمُ
اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِمًّا ﴿٣٤﴾

الْمُزَبِّ

﴿۳۴﴾ زهلام سهرکار و سهرپه رشتیت کاروباریت
ژنانه [ئانکو دقیت ئەول بەر خزمەتا وان بن و ب
کاروباریت وان رابن] ژ بەر کو خودی هندەک ب
سەر هندەکان ئیخستینە، ژ بەر کو [زهلام] مالی
خۆ [د بەر واندا] دمەزیخن، فێجا ژنیت چاک
[کارراست] گوهداریت خودی و زهلامیت خوونه
[وب ئەرکی خۆ رادبن د راستا خودیدا، و پاشی د راستا
زهلامیت خودا] و بو مال و نامویسا [زهلامیت خۆ]
د پشت ویرا، ب هاریکاریسا خودی پارێزەرن، و ئەو
ژنیت هوین ژنی دترسن کو گوهداریسا ههوه نهکه
[خۆل سەر زهلامی خۆ مهزن بکهن و مافیت وان
نەدەنی] شیرەتان ل وان بکهن [و ژ خودی و ئیزایا
رۆژا قیامەتی بترسین] [و ئەگەر باشقە چۆن باشە،
و ناییت چو ریکیت دی بگری، و ئەگەر نه] خۆ ژ
نفینا وان بدەنه پاش [ئانکول سەر نفینا وئ بی، بەلی
پشتا خۆ بدەیی و پویته پی نهکهی، و ههکه ب فی
چەندی ژی نههاته ری] فێجا لی بدەن [بەلی لی دانەکا
بی ئیش] فێجا ئەگەر گوھی خۆ دانە ههوه، هوین

چو هیجەتان هلنە ئیخن [کو هوین خورتی و ستمی لی بکهن]، ب راستی خودی یی بلند و مهزنه
[ئانکو پشتی گوهداریسا ههوه کرین، ئەگەر ستمی لی بکهن، بزانی خودی ژ هه مییان مهزنتره و ل سەر ههوه
دهستهه لاتداره ههروهکی هوین ل سەر وان دهستهه لاتدار، و بو ههوه ناهیلیت]. ﴿۳۵﴾ و ئەگەر هوین ترسیان
ناقبەرا وان نهخۆش بیت و ژیک نهگرن، دادوهرهکی ژ مروفتیت زهلامی و دادوهرهکی دی ژ مروفتیت ژنی
ههلبێژین [و فریکه نه دهف ئیک، دا پیکفه بهری خۆ بدەنه ئارێشهیی و چاره سەر بکهن] فێجا ههکه ب راستی
وان [ههردو دادوهران] بقیان وان پیک بینن و ناقبەرا وان خۆش بکهن، خودی دی وان ئیخیته بهریک، ب
راستی خودی زانا و شارەزایه. ﴿۳۶﴾ و هوین خودی په ریسن و چو هوگر و ههقبه ران بو چی نهکهن، و د
گهل دهیابان د چاک بن [دیسا] و د گهل کەس و کار و سیوی و بهلنگاز و جیرانیت دینه مروفتیت ههوه، و
جیرانیت چو مروفانی د گهل ههوه نهیی و ههفالی ریک یان ههفسه ران خۆ و رپینگ و بهنده ییت ههوه، ب
راستی خودی چه ژ قه بهیی په سەندەر ناکهت [ئەوئ کەسئ ژ خۆ مهزنتر و بلندتر نه بینیت و ببینیت ئەول
سەر غهیری خۆ دایه]. ﴿۳۷﴾ ئەوئیت [ئانکو قه به و دفن بلند] چرویکیی دکهن [د راستا فه رمانا خودیدا و د
راستا دهیباب و کەس و کاراندا... هتدا]، و فه رمانا خه لکی ژی ب چرویکیی دکهن، و وئ کەرمانا خودی د
گهل کری فه دشتین، و خودی ئیزایه کا هه تکبەر بو گاوران بهر هه فکریسه.

وَالَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ
وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَكُنِ الشَّيْطَانُ لَهُ قَرِينًا فَسَاءَ
قَرِينًا ﴿٣٨﴾ وَمَا ذَعَبْنَاهُمْ لَوْلَا أَمْنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَنْفَقُوا
مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَكَانَ اللَّهُ بِهِمْ عَلِيمًا ﴿٣٩﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَإِنْ تَكَ حَسَنَةً يَبْضَعِهَا وَيُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ
أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٤٠﴾ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ
وَجِئْنَا بِكَ عَلَى هَؤُلَاءِ شَهِيدًا ﴿٤١﴾ يَوْمَئِذٍ يُودُّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَعَصُوا الرَّسُولَ لَوْ تُسَوَّى بِهِمُ الْأَرْضُ وَلَا يَكْتُمُونَ
اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٤٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ
سُكَرَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي
سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ
أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَايِبِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً
فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ
إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٤٣﴾ الرَّتْرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا مِنَ
الْكِتَابِ يَشْرُونَ الصَّلَاةَ وَيُرِيدُونَ أَنْ تَتَّخِذُوا السَّبِيلَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٨﴾ و ئەوئیت مالئ خۆ ب رۆیمه تییا مرؤفان دمە زیخن، و باوەریسی نه ب خودئ دئینن و نه ب رۆژا قیامه تی، و هەر کهسی شهیتان هه فالئ وی بیت [ب یا وی بکهت و ل دوئی و ی بچیت] پیسه هه فاله [چونکی دئ بهرئ وی دهته خرابیسی وه کی قه بهیسی و خۆمه زنگرنی و چرویکی و رۆیمه تیسی... هتدا].
﴿٣٩﴾ ما چ زیان دا گه هیته وان ته گهر باوهری ب خودئ و رۆژا قیامه تی ئینابانه، و ژ تشتی خودئ دایسیه وان سه دهقه ژئ دابانه، و خودئ ب وان ناگه هداره [کا ههر ئیکی ئیه تا وی چیه]. ﴿٤٠﴾ بی گو مان خودئ ته مهت دندکه کی [ئه و اد ناف تیرۆژکا رۆژیدا] سته می ل که سی ناکهت، ته گهر [ئه و دندک] باشی بیت [خودئ] چه نندجارکی لی دکهت، و دئ خه لاته کی مه زن ده تی. ﴿٤١﴾ فیجا ئه و دئ دچ کراسدا بن ده می ئه م بو ههر مله ته کی شاهده کی دئینن [پنغه مبه ریٹ وان شاده بیسی ل سهر وان دهن] و ئه م ته ژئ ل سهر فان دکه بنه شاهد. ﴿٤٢﴾ وئ رۆژئ [رۆژا قیامه تی] ئەوئیت گا و ربوویین و گوهدارییا پیغه مبه ری نه کرن،

حه ز دکه ن ئه رد بئته که لاشتن، و تیدا بچن و دگهل ئاخئ بینه ئیک، [وئ رۆژئ] نه شئین چو ئاخشتنان ژ خودئ قه شئین. ﴿٤٣﴾ گهل خودان باوهران، نئزیکئ نفیژئ نه بن ده می هوین سه رخۆش هه تا هوین بزائن کا هوین چ دبیژن، دیسا ده می له ش دبی نفیژ بییدا [جه نابه تیدا] ژ بلی کو هوین ریبار بن هه تا خو دشۆن، و ته گهر هوین نه خو ش بن [نه شئین ئافی ب کاربین] یان ژئ ریئینگ و ریبار بن [دسه فه ریدا بن] یان ئیک ژ هه وه ژ ده ستافی هات یان چۆبیته نفینا ژئئ، و ئاف [بو ده ستفیژ و له ش پافژ کرنئ] ب ده ست هه وه نه که فیت، ته یه مومی ب ئاخه کا پاقژ بکه ن، سه رو چاف و ده ستان فه مالن، ب راستی خودئ گونه هه ژئیه ر و دلؤ فانه. ﴿٤٤﴾ ما ته نه ددیت ئەوئیت [خودئ] باره ک ژ زانینا کتییئ [کو ته وراته] دایسی، گو مریسی و بهرزه بیسی پی دکرن، و وان دقئیت هوین ژئ دسه ردا بچن.

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَلَئِن يَأْتِ بِاللَّهِ تَصْمِيرًا ﴿٤٥﴾
 مِنَ الَّذِينَ هَادُوا وَيَحْمِلُونَ أَلْسِنَتَهُم مِّنَ الْمَوَاضِعِ وَيَقُولُونَ
 سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَأَسْمَعُ غَيْرَ مَسْمُوعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِالْأَسْمَاءِ
 وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَسْمَعُ وَأَنْظُرْنَا
 لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَئِن لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
 إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ بَيَّنَّا لِلَّذِينَ آمَنُوا أَلْكَتَبَ ءَامِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
 مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُمْ مِّن قَبْلِ أَنْ نَطْغَسَ وَجُوهَافِرَدَّهَا
 عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ
 اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنْ أَلَّ اللَّهُ لَيَغْفِرَنَّ لِيْشْرِكَ بِهِ وَيَعْرِفْ مَا دُونَ
 ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا ﴿٤٨﴾
 أَلْتَرَىٰ إِلَى الدِّينِ يُرْوَدُ أَنْفُسُهُمْ رَبُّ اللَّهِ يُرِيكَ مِنْ يَشَاءَ
 وَلَا يُظَاهِرُونَ فِتْيَانًا ﴿٤٩﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ
 وَكَفَىٰ بِهِ إِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلْتَرَىٰ إِلَى الدِّينِ أُوتُوا نَصِيبًا
 مِّنَ الْكُتُبِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطُّغُوتِ وَيَقُولُونَ
 لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَىٰ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

﴿۴۵﴾ و خودی چیتر دژمنیت هه وه دنباسیت [ژی ب ناکه ه بن]، و بهسی هه وه یه خودی [بۆ هه وه] سه میان و بهسی هه وه یه خودی [بۆ هه وه] پشته فان. ﴿۴۶﴾ جوھی ناخفتنی فاری دکهن [نانکو دگو هوړن] و دبیزن: ب نه زمان خواری یان ب تان هافیتن ل دینی مه ناخفتنا ته بهیست، به لی ئه م پی ناکه یین، و گولی بیه و ته گولی نه بیت [مه خسه دا وان نفرینه نانکو بمری یان کهر بیی] و [دبیزن] [راعنا] [مه خسه دا وان ژی رمانه کا نه یا جوانه] و نه گهر وان گوتبایه، مه [گوتنا ته] بهیست و ئه م ب گوتنا ته دکه یین، و [انظرنا] [شوینا] [راعنا] نانکو خو ل مه بگره و مؤله تی بده مه] بۆ وان باشتر و دورستر بوو، به لی ژ بهر گاورییا وان خودی ئه و دویری دلؤفانیسیا خو یتخستن، فیجا ژ بلی باوره کا کیم باوره بیی نائینن [ئه و ژی باوره ییه کا لاوازه ب هنده ک پیغه مبه ر و کتیبان]. ﴿۴۷﴾ هه ی گه لی ئه ویت کتیب بۆ هاتین [نانکو جوھی و فه له] باوره یی ب وئ کتیب مه یناییه خواری [کو قورئانه] بینن کو ب راستی ژ وان کتیبانه ییت بهر دهستی

هه وه [کو نتجیل و ته وراتن] بهری ئه م هنده سه روچاقان به ره فاژی بکه یین و لیک بزفرینین یان ژی دویری دلؤفانیسیا خودی بنخین، ههروه کی ئه ویت دایینه سه ر برپارا خودی رۆژا شه نیسیی مه دویری دلؤفانیسیا خو یتخستین و له عنه ت لی کرین، و ب راستی فه رمانا خودی هه ر دی یتنه جه [نانکو لیغه بوون بۆ نینه]. ﴿۴۸﴾ ب راستی خودی گونه ها چیکرنا هه فال و هو گران بۆ خودی ژی نابه ت و گونه هیئت دبتر ئه قیبت مایین [ژ بلی شرکی] ژی دبه ت بۆ بی بقیبت، و ب راستی هه ر که سی هه فاله کی بۆ خودی چیکه ت، ب سویند وی گونه هه کا مه زن کر. ﴿۴۹﴾ ما تو وان نابینی و نانیاسی ئه ویت خو پاک و باقر [ژ گونه هان] دبینن و ددانن [کو جوھی و فه له نه ده می دبیزن]: ئه م مرؤقیبت خودیینه و ئه م ییت بی گونه هین، خودییه یی بقیبت ژ گونه هان پاک و باقر دکه ت، و ته مه ت ده زیسیی بهرکی قه سیی ژی سته م لی نائیه کرن. ﴿۵۰﴾ بهری خو بدی کا چاوا ئه و دره وان ب ناقی خودی دکهن؟ و بهسی وانه ئه ف گونه ها مه زن و ئاشکه را. ﴿۵۱﴾ ئه ری تو دبینی ئه ویت باره ک ژ زانینان بۆ هاتی، باوره یی ب بوت و شه یاتانی دینن، و دبیزنه ئه ویت گاوریو ویین [مه خسه د ژی قوره ییشینه] ئه فه ژ وان ییت باوره یی ینایین [کو موسلمانن] باشتر و راسترن.

﴿۵۴﴾ ۴۴. ئەفە ئەون ئەوئیت خودئى له عنەت لى كرىن [دوبرى دلوفانىيا خوئىخستىن]، و هەر ئىكى خودئى دوبرى دلوفانىيا خوئىخستىن، ب راستى تو چو هاريكاران بونابىنى [دەستى وى بگريت و راستەرى بکەت]. ﴿۵۳﴾ ۵۳. يان زى وان بارەك د خوداينىيدا هەيه [ئانكو وان چو پشك و بار د خوداينىيدا نىنن، و ئەگەر هەبانە زى ژ چرويكى و قەلسى] تەمەت تىقلى بەركى قەسپى زى ئەددانە خەلكى. ﴿۵۴﴾ ۵۴. يان حەسويدىيى ب خەلكى [ب پىغەمبەرى و موسلمانان] دىەن، ژ وئى كەرەما خودئى د گەل كرى [بۆچى حەسويدىيى ب موخەمدى دىەن و ئەونە كەسى ئىكپىسە خودئى كەرەم د گەل كرى و كرىيە پىغەمبەر]، و ب سوئند [بەرى وى] مە پىغەمبەراتى و كتيب دابوونە بنەمالا ئىبراهيمى [ئانكو مە پىغەمبەر ژ دويندەها ئىبراهيمى زى هنارتن ژ بەنى ئسرائىليان]، و مە مالدارى و سەردارىيەكا مەزن دابوو وان. ﴿۵۵﴾ ۵۵. [دگەل هەندى زى كو پىغەمبەر هەر ژ وان بوون] بەلى هەندەكان باوهرى پى ئىنان، و هەندەكان زى پىشتا

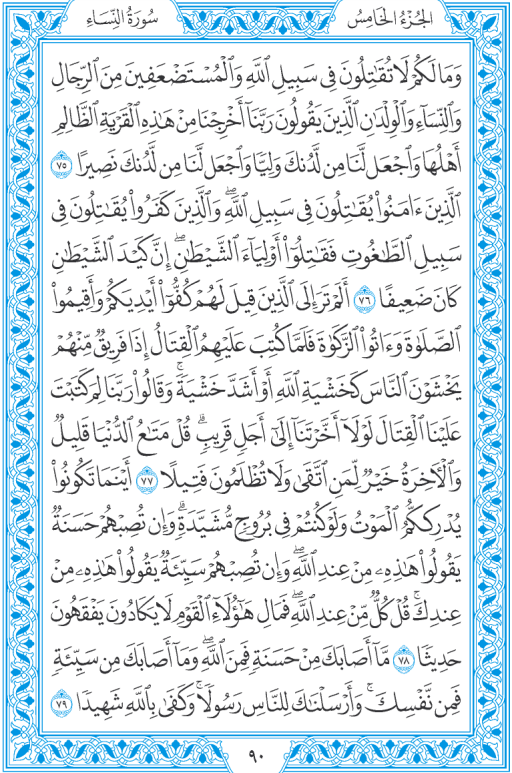
الجزء الثامن

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ وَمَنْ يَلْعَنِ اللَّهُ فَعَلَنْ يُجِدَ لَهُ رَصِيدًا ﴿۵۴﴾
 أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِنَ الْمُلْكِ فَإِذَا لَا يُؤْتُونَ النَّاسَ نَقِيرًا ﴿۵۳﴾ أَمْ
 يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَا
 آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُمْ مُلْكًا عَظِيمًا ﴿۵۴﴾
 فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ صَدَّ عَنْهُ وَكُنِيَ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا ﴿۵۵﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّبُهُمْ نَارًا كَمَا تَصَلَّتْ
 جُلُودُهُمْ بِدَلَّتْهُمْ جُلُودًا عَنَّا هَلْ لِيَدُ وَقُوفًا الْعَذَابِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
 عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿۵۴﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَهُمْ فِيهَا
 أَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَدُخُلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿۵۷﴾ * إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ
 أَنْ تُؤَدُّوا إِلَى الْأَهْلِ وَإِلَىٰ أَهْلِهِمْ وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ
 تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا
 بَصِيرًا ﴿۵۸﴾ بَيِّنَاتٍ لِّلَّذِينَ آمَنُوا وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي
 الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِن تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَوَدُّهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
 تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿۵۹﴾

خو دانى و باوهرى پى نه ئىنان [فئيجا چاوا دى باوهرىيى ب تە ئىنن؟!]. ئاگر و سوئنا دوژەهى بەسى وانە. ﴿۵۶﴾ ۵۶. ب راستى ئەوئیت باوهرى ب نىشان و ئايەتت مە نه ئىنايىن، ئەم دى وان هافئىنە د ناف ئاگریدا، هەر گاقەكا چەرمى وان سوئ و هاتە براشتن، ئەم دى چەرمى وان ب هەندەك چەرمى دى گوهورپىن د تامکەنە ئىزايى، ب راستى خودئى يى زال و کاربنەجەه. ﴿۵۷﴾ ۵۷. و ئەوئیت باوهرى ئىنايىن و کار و کربارىت قەنج كرىن، ئەم دى وان كەينە د بەحەشتاندا، ئەوئیت پروبىار د بنرا دچن، و هەر و هەر تىدانە، و بو وان [د بەحەشتاندا] هەقسەرئىت پاك و پاقت هەنە و دى وان ئىخىنە بن سىبەرەكا دريژ و تىر سىبەر. ﴿۵۸﴾ ۵۸. ب راستى خودئى فەرمانا هەو دكەت هوين ئەمانەتى بدەنە خودائىت وان، و هەر گاقەكا هوين دادوهرىيى د نافبەرا خەلكيدا بکەن، ب دادقانى دادوهرىيى بکەن، ب راستى ئەفە باشترىن شىرەتە خودئى ل هەو دكەت، ب راستى خودئى گوهدىر و بىنەرە. ﴿۵۹﴾ ۵۹. گەلى ئەوئیت هەو باوهرى ئىنايىن، گوهدارىيا خودئى بکەن، و گوهدارىيا پىغەمبەرى بکەن، و کار د دەستت خوئى. فئيجا ئەگەر هوين ل سەر تىشەكى ژىكفەبوون و ب هەفرك چۆن، هوين ل خودئى و پىغەمبەرى بزفەرن ئەگەر هەو باوهرى ب خودئى و رۆژا قىامەتى هەبىت، ئەف كاری هەو [تشتى هوين ل سەر ب هەفرك چۆين بزفەرىنە خودئى و پىغەمبەرى]، بو هەو چىترە و دوياهيک خىترە.

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنْ اقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ أَوْ احْرُقُوا مِنْ
 دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
 بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَنْبِيهًُا ﴿٦٦﴾ وَإِذْ آلَا تَتَّبِعُهُمُ
 مِنَ لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
 وَمَنْ يَطْعَمْهُ اللَّهُ وَالرَّسُولُ فَأُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّادِقِينَ وَالشَّاهِدِينَ وَالصَّالِحِينَ
 وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَى
 بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
 فَاتَّقُوا ثِيَابًا أَوْ تَقِفُوا الْجُمُعَاتِ ﴿٧١﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ مَنْ لَمْ يَبْطِئْ
 فَإِنْ أَصَابَكُمْ مُمْسَبَةٌ فَلَا تَعْمُرُوا اللَّهَ عَلَىٰ ذُنُوبِكُمْ
 مَعَهُمْ شُهَدَاءَ ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فُضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَن
 لَأُرْتَكَبُنَّ بَبِئْسَ الْبَيْتِكُمْ وَبِئْسَ مَوَدَّةَ بَلِيغَتِي كُنْتُمْ مَعَهُمْ
 فَأَقُورُ فُورًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ فَلْيَقْتُلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
 يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يَقْتُلْ فِي سَبِيلِ
 اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

﴿٦٦﴾ و ب راستی هه که مه ل سهر وان نفیسیبایه
 خو بکوژن، یان ژ وه لاتی خو دهر که فن ب فهرمانا
 مه نه دکرن ژ بلی کیمه کی ژ وان، و نه گهر وان ب
 شیر هتیت ل وان دهاتنه کرن کربایه، بو وان چیتر و
 بنه جهتر بوو [مه خسه د بو دنیا و ئاخره تا وان چیتر
 بوو، و باوه ریبیا وان دا چیتر و پتر بنه جه و موکوم
 بیت]. ﴿٦٧﴾ و ب راستی هنگی تم دا خه لاته کی
 مه زن دهینه وان. ﴿٦٨﴾ و تم دا وان راسته ری کهین.
 ﴿٦٩﴾ [ژ خو وه سایه] ههر که سی گوهدار یسا خودی
 و پیغه مبهری بکهت، فیجا ئه وه ه فالیت وانن بیت
 خودی قهنجی د گهل کرین ژ پیغه مبهر و راستگو
 و شه هید و قهنجیکاران، و نه فقه چ خو ش هه فالن.
 ﴿٧٠﴾ نه ف خنیکه [نیعمه ته] ژ خودی ژ بهر وانن، و
 بهس خودی دزانت کا کی هیژای کهرم و خنیکا و یسه.
 ﴿٧١﴾ گهلی خودان باوه ران [هوین بهر انبهری نه یاریت
 خو ناماده بن] و هشیار و کار کری بن، دهست دهست
 یان ژ ی ب هه فپرا و بینکفه هیرشی ببه نه سهر نه یاران.
 ﴿٧٢﴾ و ب راستی هنده ک ژ هه وه بیت ههین خو
 فه دهیلن و گیر و دکهن، فیجا [بهری خو ددهنی] نه گهر ئاتافه ک [ژ کوشتنی و شکه ستنی] ب سهر هه ودها هات،
 دبیژن: ب سویند خودی قهنجی د گهل مه کر [خیرا مه فیا]، تم د گهل وان نه بو ویسن. ﴿٧٣﴾ و نه گهر که ره مه ک
 ژ خودی گه هشته هه وه [ژ سهر که فن و دهستکه فتیسیان] دی بیژن: هه ره کی بهری نوکه چو فیان و نیاسین د
 نافه را هه وه و ویدانه یی: خوژی نه ز د گهل وان بامه، دا نه ز ژ ی ب سهر فراهیسه کا مه زن سهر فراهی بامه.
 ﴿٧٤﴾ فیجا بلا نه ویست ژ یانا ئاخره تی ب ژ یانا دنیایی کرین، د ریکا خودیدا جیهادی [شهری] بکهن، و ههر
 که سی د ریکا خودیدا جیهادی بکهت، فیجا بیته کوشتن یان سهر فراهی سهر بکه فیت، ب راستی تم دی
 خه لاته کی مه زن دهینی.

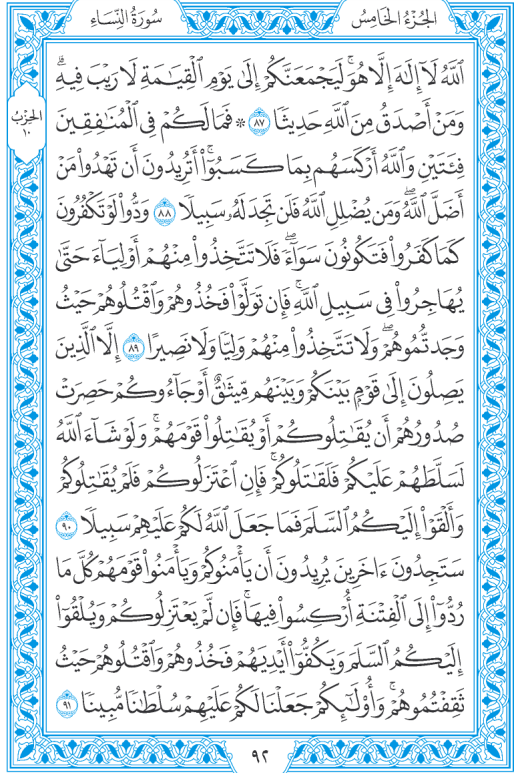
﴿۷۵﴾ هه وه خیره؟ بۆچی هوین در یکا خودیدا شهر ی ناکنه ژ بهر ته په سهر و بی دهستهه لانا ژ زه لام و ژن و بچو یکان، نه ویت [گازی دکهن] دبیزن: خودیوو تو مه ژ فی گوندی خه لک سته مکار دهر بیخه، و بۆ مه هاریکاره کی ژ دهف خو هنیره، و بۆ مه پشته فانه کی ژ دهف خو هنیره. ﴿۷۶﴾ نه ویت باوهری ئیناین، در یکا خودیدا شهر ی دکهن، و نه ویت گاوروبوین در یکا سهر ی گاورییدا [نه وی شوینا خودی دئته په رستن] شهر ی دکهن، فیجا [گهل خودان باوهران] هوین شهر ی دوست و باریت شه یانی بکن، ب راستی کاری شه یانی [به رانسه یی خودی] یی بی هیز بوو. ﴿۷۷﴾ نه ری ماته هه نه دیتن نه ویت [ل مه که هی] بۆ دهاته گۆتن، هوین دهستی خو بکیشن [و شهر ی نه کنه] و نفیژان بکن و زه کانا مالی خو بدن، فیجا گاها [ل مه دینه یی] شهر [در یکا خودیدا] ل سهر وان هاتیسه نفیسین، د وی گا فیدا دهسته که ک ژ وان ژ مرو فان دترسیان وه کی ترسا وان ژ خودی، به لکی پتر ژ مرو فان دترسیان، و گۆتن: خودیوو بۆچی ته شهر

ل سهر مه نفیسی، بلا ته نه ف شهره ب پاش تیخستبایه و دهره فت دابایه مه [مه خو شی ب خو برایه و هم ب مرن چوباینه]، بیژه: خو شیا دنیا یی یا کیمه و ئاخره ت بۆ یی پاریز کاری بی بکته چیتره، و ته مه ت ده زی بی نیفا بهر کی قه سه پی سته م ل هه وه نایته کرن [نه خیریت هه وه کیم دبن و نه گونه هی ت هه وه دئنه زیده کرن]. ﴿۷۸﴾ هوین ل کیشه بن [ل ویری بن]، خو هوین دکه هی ت ئاسیقه ژ ی بن، ههر مرن دئی گه هیته هه وه، و نه گهر قه نجی و خیره ک گه هشته وان، دبیزن: نه فه ژ خودییه، و نه گهر نه خو شیه ک ب سهر ی وان هات، دبیزن: نه فه نه خو شیه [ژ بی وه غریبا] نه یه، بیژه [نه وه سایه وه کی هوین دبیزن] هه می تشت [خو شی و نه خو شی و دان و چیکرن] ژ خودییه، فیجا فان مرو فان خیره چو ئاخفتنان تینا گهن [کو چو بی خودی نایت]. ﴿۷۹﴾ ههر خیره کا بگه هیته ته ژ خودییه، و ههر نه خو شیه کا ب سهر ی ته بیت ژ ته یه [ئانکو نه فه هه یه ده ستیت ته کری و ته ب کار و کریاریت خو ب سهر ی خو ئینایی] و مه توب پیغه مبه رینی بۆ خه لکی هنارتی [وقه دهره خودی ژ بهر ته نگی و بهر فره می و خو شی و نه خو شیه نه ب دهستی ته یه] و شاده یییا خودی [ل سهر فی چه ندی] به سه.

مَن يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَن تَوَلَّىٰ فَمَا أَرْسَلْنَاكَ
 عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ﴿٨٥﴾ وَقُلُوبٌ طَائِفَةٌ فَإِذَا بَرَأُوا مِن عِنْدِكَ
 بَيَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ غَيْرَ الَّذِي تَقُولُ وَاللَّهُ يَكْتُبُ مَا يُبْتَغُونَ
 فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٨٦﴾
 أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفَرِّءَانُ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ
 لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٧﴾ وَإِذَا جَاءَ أَمْرٌ مِنَ الْأَمْنِ
 أَوِ الْخَوْفِ أَذَاعُوا بِهِ وَلَوْ رَدُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ وَإِلَىٰ أُولِي الْأَمْرِ
 مِنْهُمْ لَعَلِمَ الَّذِينَ يَسْتَمِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْ لَا فَضْلَ اللَّهِ
 عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ لَآتَمَعْتُمْ السَّيْطَانَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٨﴾
 فَقَلِيلٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا تَكْفُلُ إِلَّا نَفْسُكَ وَحَرَضَ الْمُؤْمِنِينَ
 عَسَى اللَّهُ أَن يَكْفِيَ بَأْسَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَاللَّهُ أَشَدُّ بَأْسًا
 وَأَشَدُّ تَنكِيلًا ﴿٨٩﴾ مَن يَشْفَعْ شَفْعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ
 نَصِيبٌ مِّنْهَا وَمَن يَشْفَعْ شَفْعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِّنْهَا
 وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْبِلًا ﴿٩٠﴾ وَإِذْ أَخْبِئْتُمْ بِحِجَابِ خَبْرًا
 بِأَحْسَنِ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا ﴿٩١﴾

﴿۸۵﴾ هەر کەسێ گۆهدارییا پیغه مبهری بکەت، ب
 راستی ئەوی گۆهدارییا خودێ کریمی، و یی رویی
 خو [ژ پیغه مبهری] وەرگیریت [و گۆهدارییا وی
 نەکەت]، مە تو نەهنارتی کول سەر وان پارێزقان
 بی [ب کۆتەکی بەری وان بدەیه باشی و باوەرییی].
 ﴿۸۶﴾ [بەرانبەری تە] دبێژن: [فەرمانا تە ل سەر
 چاڤیت مە] ئەم دێ گۆهدارییا تە کەین، هەر گافە کا
 ئەو ژ دەف تە چۆن، دەستە کە ژ وان د شە قیدا وی
 دکەن و وی دبێژن نە ئەواتە گۆتی، و کاج ب شە ف
 دبێژن و دکەن خودێ دنقیسیت، ئیدی تو دەست ژ
 وان بەردە و پویتە پی نەکە و خو ب خودێ پشت
 گەرم بکە، و بەسی تەیه خودێ پشتە فانی تە بیت.
 ﴿۸۷﴾ فیجا بۆچی هزرا خو [باش] د قورئانیدا ناکەن،
 و ئەگەر قورئان ژ دەف ئیکی دی هاتبایە ژ بلی خودێ،
 دا گە لە ک تشتیت ئیکنە کەفتی و نەو کەهەف تیدا بینن
 [و وەکی فی تیدا نەبینن، بلا بزائن بی گۆمان ژ
 دەف خودییه و موحەمەد پیغه مبهره]. ﴿۸۸﴾ و ئەگەر
 خەبەرە ک ژ سەر کەفتنی یان شکەستنی گەهشتە وان

[نانکو دورویان] دێ بە لافکەن، و ئەگەر وان ئەو خەبەر گە هاندبایە پیغه مبهری [پسیار ژێ کرانە] یان ژێ
 [گە هاندبایە] سەر کاریت خو، ئەو پت فان خەبەر ان ئیک دنیا سن، و راستی ژ نەر استیج جودا دکەن، و
 ئەگەر کەرەم و دلۆ فانییا خودێ ل سەر هەو نەبایە کیمە ک تێ نەبن پیت دی هەمی دا ب دویف شەیتانی
 کەفن. ﴿۸۹﴾ فیجا تو دریکا خودیدا شەری بکە، خو هەکە تو بی ب تنی ژ بی، تو دێ ژ کار و کراریت
 خو ب تنی بەریس بی، و خودان باوەر ان سەر گەرم بکە [پالده بۆ شەڕ کرنی]، بی گۆمان خودێ خرابی
 و زیانا ئەو پت بووینە گاور دێ ژ هەو دەتە باش و فەگرت، و خودێ ب هیزترە و جزادانا وی دژوار ترە.
 ﴿۹۰﴾ هەر کەسێ بەرە فانییه کا خیری بکەت [مەهدەر ا فەنجیجی بکەت] وی بارە ک ژ وی مەهدەر ئی هەیه،
 و هەر کەسێ بەرە فانییا خرابیجی بکەت، بارە ک ژ گونەها وی بەرە فانیجی بۆ وییە، و خودێ ل سەر هەمی
 تستان دەستە لاندەر و شاهده [جزایی بەرانبەر هەمی تستان ددەت]. ﴿۹۱﴾ هەر گافە کا سلافا ل هەو
 هاتە کرن، هوین چیت بەر سفا وی بدەن یان ژێ وەکی وی فەگرتن، ب راستی خودێ ل سەر هەمی تستان
 حسیدارە.

﴿ ۸۷ ﴾ [گهلی مروشان] خودی ئەوه یی ژ وی بیقه تر چو په رستی [خودی] نهیی، بی گومان دی هه وه هه مییان روژا قیامه تی کو چو گومان دی روژیدا نینه دی کوم کهت، و کی ژ خودی ناخفتن راستر ههیه [ئانکو کهس نینه]؟! ﴿ ۸۸ ﴾ هه وه خیره هوین هۆ دراستا دورویاندا بووینه دو جوین ؟ و خودی ئەوه ژ بهر کار و کریاریت کرین فه گه رانده فه [گاوریی]. ئه ری هه وه دفتیت یی خودی گومرا و بهرزه کری راسته ری بکه ن؟ و هه چیی خودی گومرا و بهرزه کری تو چو ریکان بو نایینی [کو ئیک بو بیته راسته ری که ر]. ﴿ ۸۹ ﴾ [وان دورویان] پی خو شه و هه زه دکه ن هوین ژ ی گاور ببن، هه ره وه کی ئەوه گاوربووین، دا هوین و ئەوه وه کی ئیک لی بهین، فیجا هوین چو دۆست و پشته فانان ژ وان نه گرن، هه تائه و ب دورستی باوره یی ب ئارمانجا مشه ختبونان دریکا خودیدا نه ئینن، فیجا ئە گه ر وان پشتا خو دای، بگرن و بکوژن، هه ر جهی لی بن و ب دهست هه وه بکه فن، و هوین کهت چو دۆست و هاریکاران ژ ی نه گرن.

﴿ ۹۰ ﴾ ئەوه نه بن ئەو یته خو بگه هیننه هنده کان [ئانکو خو دئاقتینه بهختی وان] کو په یسان دا ئه ر هه وه و اندا ههیه [دهستی خو نه که نه فان و نه کوژن] یان ئەو یته دهف هه وه و دلئ وان نه گریته [و بهرته نگ بیته] نه شه ری هه وه بکه ن و نه شه ری مله تی خو .. و ئە گه ر خودی فیابایه [دلته نگ نه دبوون] دال سه ر هه وه زال و دهسته لاتدار کهت و شه ری هه وه کهن. فیجا ئە گه ر بهرنگاری هه وه نه بوون، و شه ری هه وه نه کرن، و ناشتی فیان و دهستی دۆستینی و ناشتی بو هه وه دریژ کر، [بزانن] خودی بو شه ری وان چو ری نه داینه هه وه. ﴿ ۹۱ ﴾ ب راستی هوین دی جوینه کی دی [ژ دورویان] بینن، دفتن ژ هه وه [ب دورویاتیی] پشت راست و ئیمن بین و ژ مله تی خو ژ ی [ب گاوریی] پشت راست و ئیمن بین. و هه ر گافه کا هاته داخواز کرن بو گاوریی و بو شه ری هه وه، لی دزفرن. فیجا ئە گه ر ئەوه دهستی خو ژ شه ر و بهرنگارییا هه وه نه کیشن و ناشتی ژ هه وه نه خوازن، بگرن و بکوژن ل کیشه بینن، ئەها مه بو هه وه ل سه ر فان هیجه ته کا ئاشکه را ژ ی دا [کو هوین ژ بهر دژمنیا وان یا ئاشکه را بکوژن].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً وَمَنْ قَتَلَ
 مُؤْمِنًا خَطَاً فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
 إِلَىٰ أَهْلِهِ إِلَّا أَنْ يَصَدَّقُوا فَإِنْ كَانِ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ
 لَكُمْ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ
 مِنْ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُم مِّبْرَئِيَةٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰ
 أَهْلِهِ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
 شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا
 فَجَزَاءُ لَهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ
 وَلَعَنَهُ وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا إِذَا ضَرَبْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا وَلَا تَقُولُوا
 لِمَنْ آتَىٰ إِلَيْكُمْ بِالسَّلَامِ سَلَامٌ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
 عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَازٍ كَثِيرَةٌ
 كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 فَتَبَيَّنُوا إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

﴿۹۲﴾ بۆ جو باوهریدار و موسلمانان نابیت و نه دورسته باوهریداره کی بکوژیت، ب بی دهستی نه بیت، و ههر که سی باوهریداره کی ب بی دهستی بکوژیت، دقیت [جزایی خو] بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت، و خوینی بدهته مروقییت وی، ژ بلی هندئ هه که نه و خوینی پی بهیلن، و هه که نه و [کوستی] ژ مله ته کی دژمن بیت بۆ هه وه، و نه و [کوستی] بی موسلمان بیت، دقیت بهس بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت، و نه گهر نه و [کوستی] ژ مله ته کی بیت په بیان د نا فبه راهه وه و واندا هه بیت، ئیدی [جزایی وی نه فهیه] خوینا وی بدهته مروقییت وی، و بهنده یه کی موسلمان نازا بکهت. فیجا بی بهنده ب دهست نه که قیت [یان شیان نه بن ب دهست خو بیخیت] توبه یا وی [نه وه]: دو هه یقان ل سه رئیك [بی فه برین نه و نه بیت یی دهستویری هه بیت، و هه کی نه ساخیی، ژقان و چلکان و... ب روژی بیت، ب راستی خودی یی زانا و کار به جهه. ﴿۹۳﴾ و ههر که سی موسلمان کی، بی غالی و غهره ز و ژ قهستا بکوژیت، جزایی وی دۆزه هه، ههر وه ره دی

تیدا مینیت، و خودی که رب ری پارکیسه و دویری دلوفانیسا خو ئیخستیه، و خودی بۆ وی ئیزیه که مهن به ره فکریسه. ﴿۹۴﴾ گه لی خودان باوهران ههر گافه که هوین دریکا خودیدا بۆ جیهادی دهر که فتن، [له زئی ل شه ری نه کهن] و موسلمان و گاوران ژیک بنیاسن، و نه وی سلافا [یا موسلمانه تیبی] ل هه وه کر، نه بیژنی تو نه موسلمانی، بۆ متا و په رتاله کی ژيانا دنیا یی، و ل دهف خودی دهستکه قتیبت مه زن هه نه، [ژ بیر نه کهن] هوین زی به ری نوکه و هسا بوون، فیجا خودی که ره م د گه ل هه وه کر [و هوین راسته ری کرن] [له زئی ل کوشتنی نه کهن] و ب دورستی بزائن و ژیک بنیاسن، ب راستی خودی ب تشتی هوین دکهن بی ناگه هداره.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِّ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً وَلَا وَعَدَ اللَّهُ الْكٰشِفِينَ وَفَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً وَرَحْمَةً وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْنَاهُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمًا أَنْفُسِهِمْ قَالُوا لَوْ أَفِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كَمَا مَسْتَضَعِّفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا لَوْ تَرَكْنَا أَرْضَ اللَّهِ وَسَعَةً فَهَاجَرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَا لَهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضَعِّفِينَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانَ لَابْسَاطِهِمْ جَبَلَةٌ وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾ فَأُولَئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُو عَنْهُمْ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا غَفُورًا ﴿٩٩﴾ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَافَعًا كَثِيرًا وَسَعَةً وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَكَانَ اللَّهُ عَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ أَنْ يَفْتِنَكُمْ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ الْكٰفِرِينَ كَانُوا كَرِهُوا عَدْوًا وَمِيمًا ﴿١٠١﴾

الجزء

﴿۹۵﴾ موسلمانیت روینشتی [ژ جیهادی] تهو نه بن بیت زبان پی کهفتی، نهوه کی وانن، بیت بخو و مالی خو جیهادی دریکا خودیدا دکهن، ب راستی خودی تهو بیت بخو و مالی خو جیهادی دریکا خودیدا دکهن، په بیسکه کی ب سهر تهو بیت روینشتی [و عوزرا خو هه ی] تیختستینه، و خودی ژفانی چاکیبی ب هه مییان دایسه، و خودی مواهد (جیهادکر) ب خه لاته کنی مهزن ب سهر روینشتیان تیختستینه. ﴿۹۶﴾ بله و پایه و گونه هژبیرن و دلوفانی ل دهف خودینه، و خودی بی گونه هژبیره و دلوفانه. ﴿۹۷﴾ ب راستی تهو بیت ستهم ل خو کرین [مشهخت نه بووین و مایینه دناف گاوراندا] ملیاکهت جانئ وان دکیشن و دبیزنی: هوین ل سهر چ بوون؟ دئی بیژن: ب راستی ئەم د ئه دریدا بهلنگاز و بیچاره بووین [ئەم نه دشیاین مشهخت بین و ئەم نه دشیاین موسلمانه تسیا خو ژی ناشکرا بکهین] ملیاکهت دئی بیژنی: ئه ری ما ئه ردی خودی بی بهرفره نه بوو هوین مشهخت بنی؟ فیجا ئەفان جهی وان دۆژهه و چ پیسه دوپهاهیکه.

﴿۹۸﴾ ژ بلی وان بیت [ب دورستی] بهلنگاز و نه چار، ژ زه لام و ژن و بچویکان، تهو بیت بی ریک و نه شین ریکه کا ده ره کهفتنی بگرن. ﴿۹۹﴾ فیجا ئەفان خودی دئی لی بۆریت، و ژ خو خودی لیبور و گونه هژبیره. ﴿۱۰۰﴾ و هه ره کهسی بۆ ریکا خودی مشهخت بیت، دئی ل سهر دفنا مله تی خو، جهی بۆ خو د ئه دریدا کهت، و بهرفره هیبی درز قیدا بینیت. و هه ره کهسی بۆ خودی و پیغه مبه ری وی ب مشهخت ژ مالا خو ده ره کهفیت، پاشی [دریکیدا به ری بگه هیته جهی فیایی] بمریت، بی شک خیرا وی [تهمام] ل سهر خودی کهفت [بۆ بنفیسیت]، و خودی ب خو بی گونه هژبیره و دلوفانه. ﴿۱۰۱﴾ و ئەگه ره هوه وه غه ره ک [ئانکو سه فه ره ک] د ئه دریدا کر، چو گونه هل سهر هه وه نینه، هوین نفیژا [چار رکاهت] کورت بکهن، ئەگه ره هوین ترسیان تهو بیت گاور هه وه ته زیهت بدن، ب راستی گاور بۆ هه وه دژمنیت ناشکرا نه.

وَاذْكَرْتُمْ فِيهَا فَاقْتَمْتُمْ لَهَا الصَّلَاةَ فَانْتَفْتُمْ طَائِفَةٌ
 مِنْهُمْ مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
 مِنْ وِرَائِكُمْ وَتِلْكَ طَائِفَةٌ أُخْرَى لَمْ يُصَلُّوا فَلْيُصَلُّوا
 مَعَكُمْ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَذَ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
 عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ كَانَ بِكُمْ
 أَذًى مِنْ مَطَرٍ أَوْ كُنْتُمْ مَرْضَى أَنْ تَضَعُوا أَسْلِحَتَكُمْ
 وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿١٠٤﴾
 فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَمًا وَقُعودًا وَعَلَى
 جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ
 كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْفُوتًا ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَهِنُوا فِي
 ابْتِعَآءِ الْقَوْمِ إِنْ تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
 تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ
 عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ
 بَيْنَ النَّاسِ بِمَا أَرَادَ اللَّهُ وَلَا تَكُنْ لِلْخَائِبِينَ حَصِيمًا ﴿١٠٧﴾

راستی خودی نیزایه که اهتکبه بر بؤ گاوران به ره فکریه. ﴿۱۰۳﴾ فینجا هر گافه که [ب ناوای بؤری] هه وه
 نفیژا خوؤ کر، ئیدی هوین ل سهر پییان و روینستی و ل سهر کیله کان در پڑ کری زکری خودی بکه و خودی
 بینه بیرا خوؤ، فینجا نه گهر هوین ژ دژمنی ئیمن بوون [کو چو هیرشان نائینته سهر هه وه] هوین نفیژا خوؤ
 [ب وی رهنگی، نه وی خودی فەرمانا هه وه پی کری و دده می دهستیشانکریدا] بکه، ب راستی نفیژ ل
 سهر باوهریداران نه رکه و دهمداره [ئانکو دهمی خوؤ پی دهستیشانکری پی هه ی]. ﴿۱۰۴﴾ [گه لی خودان
 باوهران] هوین ب دویف گهریان و داخواز کرنا نه یاران سست و بیزار نه بن، [چونکی] نه گهر هوین
 [ب دویف وانقه و د شهر پی و اندا] دئیشن، ب راستی کا چاوا هوین دئیشن نه وی دئیشن [نه گهر نه و بینا
 خوؤ ل سهر نه هه قییا خوؤ فره دکه و خوؤ ل بهر فان ئیش و نه خوؤ شییان دگرن، دقیت هوین ژ وان چیتر خوؤ
 راگرن چونکی] نه و هیقییا هوین ژ خودی دخوازن [ژ خه لاتی مه زن و خیری] نه و ناخوازن، ب راستی
 خودی پی زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۰۵﴾ ب راستی مه نه ف کتیبه [کو قورئانه] ب هقی و راستی پی بؤ نه ئینا
 خوار، دا تو حوکمی دنا فبه را و اندا ب وی بکه ی یا خودی نیشا ته دای، و بؤ خائینان پشته فان نه به.

﴿۱۰۲﴾ و گافا تو [مه خسه د پیغه مبه ره و بیّت د دویفدا
 دئین - ژ سهر وهران - هه تا روژا قیامه تی] د ناف و اندا
 بی، و ته فیا نفیژا جه ماعت [وه ختی د ترسیدا] بؤ
 بکه ی، بلا دهسته که ک ژ وان [پشتی دبنه دو جوین] [و
 د گه ل ته نفیژ پی بکه، و بلا چه کی خوؤ هلگرن
 [و جوینا دی دقیت به ران بهر دژمنی را وهستیت]، فینجا
 ههر گافه که سوجه برن [و نفیژا خوؤ رکه ته که یان
 ب ته مامی ل پشت ته کرن] ئیدی بلا نه و ل پشت
 هه وه را وهستن [و زیره فانی پی بکه ن] و بلا دهسته که که
 دی [نه و به ران بهر نه یاران را وهستیایی] یا نفیژ نه کری
 بهیّت و د گه ل ته نفیژ پی بکه ت، و بلا د هشیار
 و سهر خوؤ بن و چه کی وان د گه لدا بیت. نه ویّت
 گاور بووین، هیقییان دکه ن، کو هوین ژ چه ک و که ل
 و په لیت خوؤ بی ئاکه ه بن، دا نه و ژ پییدی پیکفه ب
 سهر هه وه دا بگرن و هیر شی بکه نه هه وه. چو گونه ه
 ل سهر هه وه نینه نه گهر نه زیه ته ک ژ بارانی ب هه وه
 که فیتت یان ژ ی هوین د نه ساخ بن، چه کی خوؤ دان،
 به لی هه وه باش ئاکه ه ژ خوؤ هه بیت و هشیار بن، ب

﴿١٠٦﴾ و داخوازا گونهد ژېرنی بکه لژ بهر شه واته کرېبه دلی خو، کو تو بهرېفانیی ژ طوعمی کورې ټیریمی و دهسته کا وی بکه ی یان یی جوی سزابه ی، ب راستی خودی گونهد ژېهر و دلوفانه. ﴿١٠٧﴾ هه پرکی و جره بری ژ پیش و افه نه که، شه ویت [ب گونهدان] خیانه تی ل خو دکهن. ب راستی خودی شه ژ زیده خائینی گونهدکار ناکه ت. ﴿١٠٨﴾ [شه ویت دوروی.. خیانه تا خو] ژ مرو فان [ژ ترس و شهرمان] شه دشیرن و ژ خودی نافه شیرن، و خودی د گهل و اندا بوو وهختی ب شه ف وان ره یییت، خودی پی نه خو ش و پی نه رازی، د گهل ټیک دگرېران. و ب راستی خودی ب وی تشتی شه و دکهن باش ناگه هداره. ﴿١٠٩﴾ شه شه افه هه وه پشته فانی و بهرېفانی د ژ یانا دنیا ییدا ژ وان کر، فینجا کی دی رورژا قیامه تی بهر انبه ری خودی بهرېفانیی ژ وان که ت؟! یان کی دی خو ده ته بهر وان و کر بارا وان ب ستوی خو شه گریت [کو وان ژ نژایا دوز ه می ره ها بکه ت]. ﴿١١٠﴾ و هه ره که سی کاره کی خراب

بکه ت [کو شه زیه تا وی بگه هیته هنده کیت دی و پی بییشن] یان سته می ل خو بکه ت [نانکو گونهدان بکه ت] پاشی داخوازا گونهد ژېرنی ژ خودی بخوازیت، دی بنیت خودی پی گونهد ژېهر و دلوفانه. ﴿١١١﴾ و هه ره که سی گونهد که ی بکه ت، زیانی ل خو دکه ت، ب راستی خودی پی زانا و کاربته جهه. ﴿١١٢﴾ و هه ره که سی گونهد که بچویک یان یا مه زن [یان خه له تیبه کی] بکه ت پاشی ب ټیک ی بی غالیغره ز فه نیت، ب راستی وی بی بهختی و گونهد که ناشکه را ټیخسته سه ر خو. ﴿١١٣﴾ [هه ی موحه مه د] شه گه ره م و دلوفانییا خودی ل سه ره ته نه بایه، دهسته که ژ وان ل بهر بوو ته د سه ردا بهن، به لی شه و ژ خو پیغه تر که سی د سه ردا نابه ن [چونکی سه ره نه نجامی کار ی وان هه ر ل وان دز فریت] و شه قه ت نه شین چو زیانی بگه هینه ته، ژ لای خو شه خودی قورئان و سونه ت بو ته هنارتن [فینجا دی چاوا شین زیانه کی گه هینه ته، خودی دی ته پار یزیت شه و چهنه د بز افی بکه ن] و تشتی ته چو ژ ی نه دزانی ب ته دا زانین، ب راستی خودی که ره مه کا مه زن د گهل ته کرېبه.

وَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تَجِدُ
عَنِ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَنِيَمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ النَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ اللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَى مِنَ الْقَوْلِ
وَكَانَ اللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَلْ أَنتُمْ هَؤُلَاءِ
جَدَلْتُمْ عَنْهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَمَن يُجِدِ اللَّهَ عَنْهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكَيْلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ
سُوءًا أَوْ يَطْلُبْ نَفْسَهُ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ اللَّهَ يَجِدِ اللَّهَ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِنَّمَا فَايِنَّمَا يَكْسِبُ عَلَى نَفْسِهِ
وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾ وَمَن يَكْسِبْ خَطِيئَةً أَوْ إِثْمًا
ثُمَّ يَدْرِمْ بِهِ بَرِيئًا قَدِ احْتَمَلَ بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُ لَهَمَّتْ طَائِفَةٌ مِّنْهُمْ
أَن يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ
مِنَ شَيْءٍ وَأَنزَلَ اللَّهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

الْمُؤْتَمِرِينَ

﴿۱۱۴﴾ چو خیر دگه لهك ئاخفتن و پسته پستا واندا نینه، ئەو تى نه بیت یی فەرمانا خیری یان قەنجییی یان ئاشتکرن و پیکئینانا دنا به را هه فرکاندا بکهت، و ههر که سى [ئەفا بۆرى] بۆ رويسى خودى بکهت، ب راستى ئەم دى خه لاتە کى مه زن دەنى. ﴿۱۱۵﴾ و ههر که سى پستى ریکا راست بۆ دياربووى و دژاتسيا پیغه مبهرى بکهت، و ریکا بى باوه ران بگريت، ئەم زى دى به رى وى دهینه وى ریکا ئەو لى زفرى، و ئەم دى وى کهینه د دۆژههیدا، کو پیسه دو بهیهک و پیسه قویناخه. ﴿۱۱۶﴾ ب راستى خودى [گونه ها] ییت هه فال و هو گران بۆ چى دکهن زى نابهت، و ژ بلى فى [گونه ها] خودى بۆ وى یى بقت گونه ها وى زى دبهت، و ههر که سى شریکان بۆ خودى چیکهت ب سویند ئەو بهرزه بونه کا پيس [دویر] بهرزه بوویسه. ﴿۱۱۷﴾ [ئەو موشرک] ژ بلى خودى گازی و په رستنا هندهک په رستییت مى دکهن [وهكى لات و عوززا و مهنات و نائيله... هتد، و ب فى په رستى و گازیکنى]، ب تنى شه يتانى خپایى دپه رتسن و هه وار دکهنى. ﴿۱۱۸﴾ خودى دویر تیخست ژ دلۆفانیا خو [له عنهت لى باراندن]، سویند خووار و گوژ: ئەز دى باره کا ئاشکه را ژ بهنده ییت ته بۆ خو تیخم. ﴿۱۱۹﴾ و ئەز دى وان ژ ریکا راست بهرزه کهم، و دى وان ب هیشی تیخم [کو دى زى دريژ بن و دى هزرکهن هیژ زویسه تۆ به بکهن، و ل خو بزفر ن هه تا ژيانا خو هه میى ب فان هیشیان دبه نه سه رى] و ئەز دى فەرمانا وان کهم، فینجا ئەو دى گو هیت ته رشان ژ یقه کهن [کو بینه نیشانکرن ئەو پیشکیشن بۆ په رستی و بوتان]، و ئەز دى فەرمانا وان کهم کو ئەو چیکرییان یان دینى خودى بگو هۆرن. و ههر که سى شه يتانى ل جهى خودى بۆ خو بکه ته هاریکار و پسته فان، ئیدی ب سویند ئەو ب بهر زیانه کا ئاشکه را که فت. ﴿۱۲۰﴾ [شه يتان] ژ فان و په یانیت [دره و] دده ته وان و وان ب هیشی دتیخیت، و شه يتان ژ خاپاندنى پیقه تر ناده ته بهر وان. ﴿۱۲۱﴾ ئەفان [دویکه فتییت شه يتانى] جهى وان [رۆژا قیامه تى] دۆژهه، و چو ریکیت زى دهر که فتن و په هابوونى نابین.

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَمَنْ أَضَدُّ مِنْ اللَّهِ قِيلًا ﴿۱۴۲﴾ لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا لِمَنْ يَخْلُقُكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿۱۴۳﴾ وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يَطْمَئِنُّونَ نَبِيرًا ﴿۱۴۴﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ دِينًا مِمَّنْ أَسَاءَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ مَلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا ﴿۱۴۵﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا ﴿۱۴۶﴾ وَبَسَّطْنَاكَ فِي الْإِنْسَاءِ قُلْ اللَّهُ يَفْتِيكُمْ فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ فِي يَتْلَى الْإِنْسَاءِ الَّتِي لَا تُلَوُّونَهَا مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْعَبُونَ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَانِ وَأَنْ تَقُومُوا لِلنِّسَاءِ بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِ عَلِيمًا ﴿۱۴۷﴾

﴿۱۴۲﴾ و ئەوێت باوەری ئیناییین و کار و کرباریت قەنج کربن، ب راستی ئەم دئی وان بەینە د وان بەحەشتاندا ئەوێت رۆبیار د بندا دەهەر کن (دچن) و ئەو هەر و هەر دئی تیدا مینن، ئەقە سۆز و پەیانەکا راستە ژ خودئی، و ماکی ژ خودئی راستگۆتر هەبە؟ ﴿۱۴۳﴾ گەلی ئەوێت هەوە باوەری ئیناییین، و گەلی خودانێت کتیبان [جزا و خەلاتی خودئی] نە ب هیقییەت هەووبە و نە ب هیقییەت خودانێت کتیبانە [کو جووی و فەلەنە]، هەر کەسێ [ژ هەوە یان ژ وان] خرابی و گونەهەکی بکەت، دئی پئی ئیتە جزادان، و ژ خودئی پتەتر چو هاریکار و پشەفانان بۆ خو نایینیت. ﴿۱۴۴﴾ و هەر کەسێ کار و کرباریت قەنج بکەت چ ژن چ مێر، و ئەو خودان باوەر بیت، ئەها ئەقە دئی چنە بەحەشتی، و تەمەت خێچا بەرکی قەسپێ سەتەم لی نائیتە کرن [ئانکو کێمترین سەتەم لی نائیتە کرن]. ﴿۱۴۵﴾ ما دینی کی ژ بئی وی چێترە ئەوئی ب دورستی خو سپارتییە خودئی و ئەو کارپراست و قەنج ژئی، و بووییە دویکەفتیبی دینی ئیبراهیمی، کو دینەکی قەدەرە

ژ خواری و خرابیی، و خودئی زی ئیبراهیم کرە زیدەخۆشقیی خو. ﴿۱۴۶﴾ هندی دئەرد و ئەسەاناندا هەمی بی خودییە، و خودئی زی ب هەر تەشتەکی [چ بچویک چ مەزن] باش یی ئاگەهدارە. ﴿۱۴۷﴾ [هەمی موحمەد] ئەوا دەرەهەقی ژنیدا [کاچ بریار و ئەحکام دەرەهەقی ویدا هەنە] ژ تەدپرسن، بیژە: خودئی دئی بۆ هەوە فی چەندی رۆن کەت، و ئەوا بۆ هەوە ژ قورئانی دئیتە خواندن رۆن کرن و بەرسقە، [ئیشارەتە بۆ ئایەتە سییی ژ سۆرەتە (ئەلنيساء)، و پامانا وئ ژئی ئەقەبە [ئەگەر هوین ترسیان د راستا کچیت سیویدا ئەوێت هوین خودانیی ژئی دکەن، ئەگەر مار بکەن، دادگەرییی نەکەن، و مافیت وان ب دورستی نەدەنی، وان هیلن، و ژنیت دی بیت هەوە پئی خووش مار بکەن]، [خودئی دئی بۆ هەوە دیارکەت و ئەوا ژ قورئانی بۆ هەوە دئیتە خواندن]، کاچ د راستا سیویدایا هەبە ئەوا هوین میراتی خودئی بۆ قەبری نەدەنی، و هەوە دقیت مار بکەن [ژ بەر جوانییا وئ، دامەهرا ئەو هەژی نەدەنی، یان ژئی هەما هەر نەهیلن شوی بکەت، دامالی وان بۆ هەوە بەمینیت] [ئانکو خودئی بۆ هەوە دیار دکەت، هوین چو ژ فان د راستا سیویدایا نەکەن، و سەتەمی لی نەکەن نە ژ ریکا میراتیقە نە ژ ریکا مەهر و شویکرنا و پتە] و خودئی پرپارا کورپت بچویک دئی بۆ هەوە دیارکەت [ماف و میراتی وان بدەنی و بی بار نەکەن] و خودئی بۆ هەوە پرپارا سیویان [چ کورچ کچ] دیار دکەت کو هوین دادوەرییی دەهەمی کاروباریت واندا بکەن، هەر خێر و قەنجییا هوین بکەن ب راستی خودئی یی پئی ئاگەهە.

﴿۱۲۸﴾ و نه گهر ژن ترسیا زه لامی وئی ژئی دوبر که فیت و رویی خو ژئی و هر گیزیت یان ده ست ژئی به رده ت، گونه هل سهر وان نینه هه ردو د گهل ئیک پیکیبن [تفاقه کی د گهل ئیک بکه ن]، [روژئی خو یان هنده کان ژئی یان هنده که نه فقهی یان مه هری یان هنده کی ژئی، پی بهیلت و رازی بیت، و ب فی پییلانی زه لام د گهل بمینت]. و پیکهاتن و ناشتبون چیره، و چرویکاتی د گهل نه فسی هاتیسه به ره فکرن، [نانکو نه فس ل سهر چرویکاتی پی رابوویسه و یا پیقه گریداییسه، نه ژن چوب زه لامی خو دهیلت و نه زه لام مافی وئی دده تی، نه گهر دلی خو دا سهر ئیکا دی پاشی دئینه پالدان کو فی سروشتی بهیلن] قیجا نه گهر هوین قهنجی پی بکه ن [ول ئیکدو ب هه جهت نه بن و د گهل ئیک بقه تینن] و خو ژ سته م و مافخوارنی پاریزن [بزنان] ب راستی خودی ب تشتی هوین دکه ن ناگه هداره. ﴿۱۲۹﴾ چوجا هوین نه شین د نافه را ژناندا دادوهری پی بکه ن [مه خسه د عه داله تا راست و دورست و ته کووز]، خو هوین د مجد ژئی بن. قیجا

وَأَنَّ امْرَأَةً خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُورًا أَوْ إِعْرَاصًا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُخْضِرَتِ الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿۱۲۸﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمِيلِ فَتَدْرُواهَا كَالْمِغْلَقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿۱۲۹﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا فَعِنَ اللَّهُ كُلًّا مِنْ سَعْيِهِمَا وَكَانَ اللَّهُ وَسِعًا كَرِيمًا ﴿۱۳۰﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿۱۳۱﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿۱۳۲﴾ إِنَّ يَتَّسِرَ بِكُمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا بِكُمْ مِنْكُمْ وَلَا يَتَّبِعُكُمْ عَلَى الدِّينِ عَلَى دِينِ اللَّهِ قَلِيلًا ﴿۱۳۳﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدِ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿۱۳۴﴾

[ئهوا دلی هه وه ل سهر نه مایی] ب ئیکجاری به ری خو ژئی و هر نه گیزن، قیجا هوین وئی وه کی یا هه لایستی بهیلن [نه یا ب زه لامه، و نه یا بی زه لامه]، و نه گهر هوین خه له تیست خو چیکه ن [و فه رق و جودایی پی نه که ن] و پاریز کارییا خودی بکه ن [ژ هه می کار و کریاریت خودی ژئی نه رازی، وه کی: سته م و فه رق و جودایییا د نافه را ژناندا] ب راستی خودی گونه ژبیره و دلوفانه. ﴿۱۳۰﴾ و نه گهر نه هه ردو [ژن و میز] ژیکفه بوون [ژن هاته به ردان] خودی وان هه ردو و کان دی ژ که ره ما خو زه نگین و بی منه ت که ت [نانکو وان هه وجهی ئیکدو ناکه ت] ب راستی خودی [د دلوفانی و که ره ما خودا] یی به رفه وه و کار به جهه. ﴿۱۳۱﴾ هندی دهر د و نه سه اناندا یی خودیسه، ب راستی مه فه مانا، نه ویت به ری هه وه مه کتیب دایینی، کر و یا هه وه ژئی دکه بن کو پاریز کارییا خودی بکه ن، و نه گهر هوین گاوربوون ب راستی هندی دهر د و نه سه اناندا یی خودیسه، [و هوین چو زبانی ناگه هینه خودی] خودی یی بی منه ته و هیژیایی سوپاسییسه. ﴿۱۳۲﴾ هندی دهر د و نه سه اناندا یی خودیسه، و خودی به سه پشته فان بیت. ﴿۱۳۳﴾ و نه گهر خودی بقیت دی هه وه به رئاتافکه ت [هه وه مرینیت و قرکه ت] گه لی مرؤفان، و هنده کیت دی [شوینا هه وه] دی ئینیت، و ب راستی خودی ل سهر فی کاری یی ده سته لاتداره. ﴿۱۳۴﴾ و هر که سی خیرا دنیایی [ب تنی به رانه ر کار و کریاریت خو] بقیت، [بلا بزنان] خودی خیرا دنیا و ئاخه ته ل ده فه [قیجا بوچی هوین خو شیا کیم دده نه ب یا گه له ک و بوچی هوین دنیایی ب تنی درازینه]، و خودی ب وی کاری هوین دکه ن بهیسه ر و بینه ره.

﴿ ۱۳۵ ﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوْمِينَ بِالْأَيْدِي شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ إِن يَكُنْ غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَن تَعْدُوا وَإِن تَاوَلُوا أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿ ۱۳۶ ﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَىٰ رَسُولِهِ ءَ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ مِن قَبْلُ وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ ءَ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿ ۱۳۷ ﴾ إِن الَّذِينَ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَامَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ءَزَادُوا كُفْرًا لَّيَكُنَّ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيَهُمْ سَبِيلًا ﴿ ۱۳۸ ﴾ يَتَّبِعُ الْمُتَّقِينَ بَأَن لَّهُمْ عَذَابَ الْإِيمَانِ ﴿ ۱۳۹ ﴾ الَّذِينَ يَتَّخِذُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ أَلِيتَعُونَ عِندَهُمُ الْعِزَّةَ فَإِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ﴿ ۱۴۰ ﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكَ فِي الْكِتَابِ أَن إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَعْدُوا مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخْرُجُوا فِي حَدِيثِ غَيْرِهِ ءَ إِنَّكُمْ إِذًا مَّمْلُؤَةٌ ﴿ ۱۴۱ ﴾ إِنَّ اللَّهَ جَامِعُ الْمُتَّقِينَ وَالْكَافِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا ﴿ ۱۴۲ ﴾

﴿ ۱۳۵ ﴾ گهلی خودان باوهران ب دادوهریسی رابن [خو ژئی نه دهنه پاش و د بنیرا سته می نه کهن] و شاده یسی بؤ خودی بدهن، نه گهر خو ل سهر هه وه و ده بیاب و کهس و کاران ژئی بیت. نه گهر نه و د زهنگین بن یان د هه ژار بن، خودی ژوان هه ردو و کان هه ژیره [هوین خاتری بؤ بگرن] فیجا ب دویف دلووازیسا خو نه کهن، کو هوین دادوهریسی نه کهن. و نه گهر هوین نه زمانی خو تیک بدهن [و شاده یسی بگو هوژن] یان ژئی نه دهن [و فه شیرن] بزنان خودی ب تشتی هوین دکهن ناگه هداره. ﴿ ۱۳۶ ﴾ گهلی خودان باوهران، خو ل سهر باوهریسیا ب خودی و پیغه مبهری و کتیبا وی ب سهر پیغه مبهری خو دا ئیناییه خواری و کتیبت بهری نوکه هنارتین، راگرن و بمینن، و ههر که سی باوهریسی ب خودی و ملیکه تیت وی و کتیبت وی و پیغه مبهری وی و رؤزا قیامتئ نه ئینیت، ب سویند نه و کویر و دویر بهرزه بوو. ﴿ ۱۳۷ ﴾ ب راستی نه ویت باوهری ئیناین، پاشی گاوربووین، پاشی دیسا باوهری ئیناین، پاشی د دویفرا دیسا گاوربووین،

پاشی گاوربسیا وان زیده بووی و ل سهر گاوریی مرین، ئیدی خودی وان نازا ناکهت، و گونه هیئت وان ژئی نابهت و راسته ری ناکهت. ﴿ ۱۳۸ ﴾ [ههی موحه مه د] مزگینیسی بده دورویان کو ب راستی ئیزایه کاب ژان بؤ وان هه هیه. ﴿ ۱۳۹ ﴾ نه ویت گاوران شوینا خودان باوهران بؤ خو دکهنه دوست و پشته فان، ئه ری وان ریز و سهر فراهی ژوان دقیت؟! ب راستی ریز و سهر فراهی هه ری خودییه [ئانکو ریز و سهر فراهیسی بهس ژ خودی بخوزان]. ﴿ ۱۴۰ ﴾ ب راستی خودی د قورئانیدا بؤ هه وه ئیناییه خواری، و ههر گافه کاهه وه بهست ترانه یان گاوروی ب نایه تیت خودی دئیته کرن، د گهل وان [ئانکو ترانه کهران] نه رویننه خواری هه تا سوچه ته کا دی دکهن [ئانکو هه تا سوچه تا خو دگو هوژن]. و نه گهر هوین وی گافی د گهل روینستن، هوین ژئی دی و هکی وان لی ئین، بی گو مان خودی دورویان و گاوران پیکشه د دوژه هیدا دی کو مکهت.

الَّذِينَ يَرْتَضُونَ يَكْفُرُونَ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِنَ اللَّهِ قَالُوا
 أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا
 أَلَمْ نَسْتَحْوِذْكُمْ وَنَمْنَعَكُمْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ
 بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ
 سَبِيلًا ﴿١٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا
 قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى إِرَاءٍ مِنَ النَّاسِ وَلَا يُذَكَّرُونَ
 اللَّهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُذَبَّذِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى
 هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ يَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ
 أُنذِرُوا أَنْ تَجْعَلُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ
 الْمُنَافِقِينَ فِي الذَّرِّكَ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ يَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾
 إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَاعْتَصَمُوا بِاللَّهِ وَأَخْلَصُوا
 دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُولَئِكَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ وَسَوْفَ يُؤْتِ اللَّهُ
 الْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَا يَفْعَلُ اللَّهُ بِعَدَابِكُمْ
 إِنْ شَكَرْتُمْ وَآمَنْتُمْ وَكَانَ اللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

﴿١٤١﴾ ئەو پەسەن خۆ دگرن و زبیرە فانیسیا ههوه دکهن
 [کادێ چ ب سهرێ ههوه ئیت] فێجا ئە گەر سهرکه فتنهک
 و خیرهک ژ دهف خودێ بۆ ههوه هات، دئی بیژن ما
 ئەم ژێ د گهل ههوه نه بووین؟ [مه ژێ د دهستکه فتییدا
 بشکدار بکهن] و ئە گەر سهرکه فتن بارا گاوران بیت،
 دئی بیژن: ما ئەم پەسەن ب سهر ههوه دا دزال نه بووین؟
 [بهلی مه هوین نه کوشتن و نه ئیخسیر کرن و د نافی
 واندا مه هاریکاریسیا ههوه نه کر؟] و ما مه هوین ژ
 موسلمانان نه پارستن [فێجا کابارا مه بدنه مه] رۆژا
 قیامه تی خودی دئی فه رمانی و حوکمی د نافی ههرا
 واندا کهت، و ژ خۆ خودی چو جاری و فه رسه تی
 ناده ته گاوران، موسلمانان قه بکهن. ﴿١٤٢﴾ ب راستی
 دوروییان [دقین] خودی بخایین، و خودی ب
 خۆ وان رادکیشیته سهر داچونا وان، و گافا رابوونه
 نفیژی، ب سستی رادبن و پیش چافیت خه لکی
 نفیژی دکهن، کیم جار نه بن خودی نایننه بیرا خۆ
 [مه خسه دد نفیژییدا، چونکی ژ بهر خه لکی دکهن و
 ترسا خودی تیدا ناکهن]. ﴿١٤٣﴾ ئەو [دوروی د نافی ههرا

موسلمان و گاوراندا پەسەن مایین] نه ژ وان و نه ژ وانن، و ب راستی ئەوێ خودی بهرزه کر، تو چو ریکان
 بۆ نابینی فه گهریته فه. ﴿١٤٤﴾ گهلی خودان باوه ران، گاوران شوینا موسلمانان دۆست و پشته فان نه گرن،
 ئەوێ ههوه دقیت [ب فی کاری خۆ] نیشانه کاب هیژ و ناشکه رابده نه خودی [ههوه ژ بهر ئیزا بدت].
 ﴿١٤٥﴾ ب راستی دوروی د بنی دۆژه هیدانه، و چو هاریکار بۆ وان نین [وان ژ ئیزا دۆژه هی قورتال بکهن].
 ﴿١٤٦﴾ ژ بلی وان پەسەن بووین و تۆبه کرین، و کاروباریت خۆ دورست و چاک کرین، و خۆ ب کتیبنا
 خودی و سونه تا پیغه مبه ریشه گرتین و ب کار و کاریاریت خۆ رازیبووین و رویی خودی ب تنی قیایین.
 ئیدی ئەفه [رۆژا قیامه تی] دئی د گهل خودان باوه ران بن، و ب راستی خودی دئی خه لاته کئی مه زن ده ته
 خودان باوه ران. ﴿١٤٧﴾ ما خودی چ ههوجهیی و منهت ب ئیزا دانا ههوه ههیه، ئە گەر هوین سوپاسی و
 شوکورا خودی بکهن و باوه ریی پی بین؟ [ئەفه چو ژ گه نجخانه یا خودی زبده ناکهت، دیسا ئیزا دانا وی
 بۆ ههوه چو ژ گه نجخانه یا وی کیم ناکهت]. و خودی ب خۆ ژێ سوپاسگۆزاری زانایه [ئانکو بهنده پەسەن
 خۆ ل سهر گوهداریسیا خۆ خه لات دکهت].

﴿ لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلَمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا ﴾ ١٤٨
 ﴿ إِنَّ تَبْدُؤَ أَحْيَاءٍ أَوْ تَحْفُؤُهُمْ أَوْ تَعْفُؤْا عَنْ سُوءِ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا قَدِيرًا ﴾ ١٤٩
 ﴿ إِنَّ آيَةَ الْكُفْرِ أَنْ يَتَّخِذُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَيُرِيدُونَ أَنْ يُقْرِفُوا بِئْنَ اللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنُكْفِرُ بِبَعْضٍ ۚ وَهُمْ لَا يَتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴾ ١٥٠
 ﴿ أُولَئِكَ هُمُ الْكٰفِرُونَ حَقًّا ۖ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴾ ١٥١
 ﴿ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۖ وَلَمْ يُقْرِفُوا بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ أَوْلَئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أَجْرُهُمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا رَحِيمًا ﴾ ١٥٢
 ﴿ سَبَّأَكَ أَهْلُ الْكِنَابِ أَنْ تَنْزَلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا ۖ مِنَ السَّمَاءِ فَقَدْ سَأَلُوا مُوسَىٰ أَكْبَرَ مِنْ ذَلِكَ فَقَالُوا أَرِنَا اللَّهَ جَهْرَةً فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ بِظُلْمِهِمْ ۚ ثُمَّ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ فَعَفَوْنَا عَنْ ذَلِكَ ۖ وَإِنَّا لَمُؤْتِنَا مُوسَىٰ سُلْطٰنًا مُّبِينًا ﴾ ١٥٣
 ﴿ وَرَفَعْنَا فَوْقَهُمُ الطُّورَ بِمِثْقَلِهِمْ ۖ وَقُلْنَا لَهُمْ ادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُلْنَا لَهُمْ لَا تَعْدُوا فِي السَّبْتِ ۖ وَأَخَذْنَا مِنْهُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا ﴾ ١٥٤

﴿ ١٤٨ ﴾ خودیٰ چه ژ دیار کرنا ناخفتنیت کریت ناکهت، ژ وی نه بیت ییٰ سته ملیکری [تهو ژ ی دا بهره فانیسی ژ خو بکهت]. و خودیٰ گوهدیر و زانابه. ﴿ ١٤٩ ﴾ ته گهر هوین قه نجی و خیر یٰ ناشکهرا بکهن یان ژ ی فه شیرن یان ژ ی ژ خرابیه کیٰ بیورن، فیجاب راستی خودیٰ لینه گر و خودان شیانه. ﴿ ١٥٠ ﴾ ب راستی ته ویت باوه ریسی ب خودیٰ و پیغه مبه ریت وی نه تین و دقین فه رق و جوداهیسی بیخنه د ناقبهرا خودیٰ و پیغه مبه ریت ویدا، و دییژن ته م باوه ریسی ب هنده ک پیغه مبه ران دینین و ب هنده کان نائینین، و دقین بو خو ریکه کا نافنجی د ناقبهرا [باوه ری و گاور یییدا] بگرن. ﴿ ١٥١ ﴾ بی گومان ته فه ب دورستی گاورن، و مه نیزیه کا هه تکبهر بو گاوران به ره فکریه. ﴿ ١٥٢ ﴾ و ته ویت باوه ری ب خودیٰ و پیغه مبه ریت وی تینایین و فه رق و جوداهی د ناقبهرا واندا نه کرین، [و باوه ری ب هه می پیغه مبه ران تینایسی] ته ها ته فان خودیٰ دیٰ خه لات یٰ وان ده تیٰ، و خودیٰ ب خو ژ ی گونه ژ بیهر و دلوفانه. ﴿ ١٥٣ ﴾ خودانیت کتیبان ژ ته

دخوازن، تو کتیبه کیٰ بو وان ژ تهسانی بینیه خواری ب سویند وان ژ قیٰ مه زنتر ژ مووسایی خواست، گوژته [مووسایی] کا خودیٰ ب ناشکه رایی نیشا مه بده، و ژ بهر سته مکاریا وان برویسیا ناگری ل تهسانی ته و گرتن، و پشتی نیشانیت ناشکه راکه ر ژ ی بو هاتین، دیسا گولک بو خو گرتن و په رستن، پاشی ته م لیٰ بورین، و مه نیشانیت ناشکه راکه ر دانه مووسایی. ﴿ ١٥٤ ﴾ ژ بهر کو دا په یانا وان یا موکوم بیت، مه [چیایی] (طوور) پاکره هنداف سه ری وان و مه فه رمانا وان کر: داچه میایی [و خو شکانندی بو خودایی ته و ژ بهرزه بوونی رزگار کرین] د ده رگه هیٰ قودسپرا بده نه ژور، و مه فه رمانا وان کر زیده گافیسیٰ د شه نیییدا نه که ن [و نه دهنه سه ر پریارا خودیٰ] و مه په یانا موکومکری ژ وان ستاندن.

فَمَا نَقْضَهُمْ مِيثَاقَهُمْ وَكَفَرُوا بَعْدَ بَيْعَاتِ اللَّهِ وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَاءَ
بِعَدْوٍ وَإِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَجْمَعِينَ وَيُكْفِّرَ عَنْكُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُتَعِدِينَ ﴿١٥٥﴾ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ طَبَعَ اللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٦﴾ وَكَفَرُوا بِعَهْدِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ بُهْتَانًا
عَظِيمًا ﴿١٥٧﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَّوهُ وَلَٰكِن شَجَّهَهُ الَّذِينَ
اٰخْتَلَفُوا فِيهِ لَبِئْسَ مَا لَهُم بِهٖ مِنْ عِلْمٍ اِلَّا اِتِّبَاعَ الظَّنِّ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا ﴿١٥٨﴾ بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٥٩﴾
وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ
الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٦٠﴾ فَيُظَاهِرُ مِنْ الَّذِينَ هَادُوا
حَرَمًا عَلَيْهِمْ طَبَعَتْ لَهُمْ جِدَارُهُمْ وَمِصْرَهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
كَيْبَرًا ﴿١٦١﴾ وَأَخَذَهُمُ الرِّبَا وَقَدْ نُهُوا عَنْهُ وَأَكْبَهُمْ آقْوَالَ
النَّاسِ بِالْبَاطِلِ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦٢﴾ لَكِن
الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلَاةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أُولَٰئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٣﴾

﴿١٥٥﴾ فَيُجَازُّ بِهَرِ يَهِيَانِ شَكَانِدُنْ وَبَاوَرِي نَهْتِيَانَا
وَإِنْ بَ نِيْشَانِ وَثَايَه تِيْتِ خُوْدِيْ، وَكُوْشْتَنَا وَإِنْ ثُ بِيْ
بِهَخْتِي وَنَهَه قِي بُوْ يَبْغَه مَبَهْرَانِ، وَكُوْتْنَا وَإِنْ دَلِيْتِ
مَه بَ كَاْفَلَا نَكْنِ [ثُ بَهْرَ هِنْدِيْ تِيْ نَاكَهِيْنِ] [وَهِنِيْنَه
وَهَكِيْ تَهْوَ دِيْزْنِ] بَهْلَكِيْ خُوْدِيْ ثُ بَهْرَ كَاوَرِيْسَا وَإِنْ
يِيْتِ پَهْرَدَه سَهْرَ كَرِيْنِ، فَيُجَا كِيْمَه كِ ثُ وَإِنْ [نَه كَهْلَه كِ]
بَاوَهْرِيْ يِيْ دِيْنِيْنِ. ﴿١٥٦﴾ دِيْسَا ثُ بَهْرَ نَه بَاوَهْرِيْ نَا
وَإِنْ بَ عِيْسَا يِيْ وَكُوْتْنَا وَإِنْ يَا زِيْدَه يِيْ بَه خْتِ لَ سَهْرِ
مَهْرِيَه مِيْ. ﴿١٥٧﴾ دِيْسَا ثُ بَهْرَ كُوْتْنَا وَإِنْ بَ رَاسْتِي
مَه عِيْسَا يِيْ كُوْرِيْ مَهْرِيَه مِيْ كُوْ يَبْغَه مَبَهْرِيْ خُوْدِيْ يَه،
مَه يِيْ كُوْشْتِيْ، وَوَإِنْ بَ خُوْ زِيْ نَه عِيْسَا كُوْشْتِيْ يَه
وَ نَه لَ دَارِ دَا يِيْ يَه [ثَانِكُو لَ سَهْرِ دَارَانِ نَه كُوْشْتِيْ يَه
وَ هَلَاوِيْسْتِيْ يَه] بَهْلِيْ لَ بَهْرِ وَإِنْ [تَهْوِيْ كُوْشْتِيْ وَ
عِيْسَا] وَهَكِيْ تِيْ كِ لِيْ هَاتَنْ، وَتَهْوَبَ خُوْ زِيْ لَ سَهْرِ
كُوْشْتَنَا عِيْسَا يِيْ بَ كُوْمَانَنْ، وَچُوْ زَانِيْنِ يِيْ نِيْنِ ثُ بِلِيْ
دُوِيْ كَه فُوْتْنَا كُوْمَانِيْ، وَبَ رَاسْتِيْ وَإِنْ عِيْسَا نَه كُوْشْتِيْ يَه.
﴿١٥٨﴾ بَهْلِيْ خُوْدِيْ تَهْوَبَ بَالِ خُوْ قَه بَلَنْدَكْرِيْ يَه،
وَخُوْدِيْ بَ خُوْ يِيْ سَهْرَدَه سَتِ وَكَارِبَنَه جَهْ وَ

فَهْرِمَانِ پَهْوَا يَه. ﴿١٥٩﴾ چُو كَه سَ ثُ خُوْدَانِيْتِ كَتِيْبَانِ [مَه خَسَه دَ جُوْ هِيْ وَفَهْلَه نَه] نَامِيْنِ بَاوَهْرِيْ يِيْ بَ عِيْسَا يِيْ
نَه نِيْنِ بَهْرِيْ مَرْنَاوِيْ [دَه مِيْ دِيْ تَه خُوَارِيْ بُوْ كُوْشْتَنَا دَه جَالِيْ]، وَرُوْژَا قِيَامَه تِيْ لَ سَهْرِ هَه مِيْ يَانِ دِيْ بِيْتَه
شَاهِدِ [كُوْوِيْ يِيْ كَه هَانْدِيْ تَهْوَبَه نَدَه يِيْ خُوْدِيْ يَه وَ يَبْغَه مَبَهْرَه]. ﴿١٦٠﴾ فَيُجَازُّ بِهَرِ سَهْتَه مَا جُوْ هِيْ يَانِ دَكْرِ
وَثُ بَهْرِ رِيْگَرْتَنَا وَإِنْ يَا كَهْلَه كِ بُوْ رِيْ كَا خُوْدِيْ، مَه زِيْ هِنْدَه كِ تَشْتِيْتِ پَاقَرُ وَبُوْوَانِ دُوْرَسْتِ وَحَه لَالِ، لَ
سَهْرِ نَه دُوْرَسْتَكْرَنْ. ﴿١٦١﴾ وَدِيْسَا ثُ بَهْرَ وَهَرِ گَرْتَنْ وَخُوَارِنَا وَإِنْ بُوْ سَهْلَه فُ وَتَهْوَبَ خُوْ فَهْرِمَانَا وَإِنْ هَاتَبُوْوَ
كْرَنْ وَنَه كَه نَ، وَثُ بَهْرِ خُوَارِنَا وَإِنْ بُوْ مَالِيْ خَه لَكِيْ ثُ بِيْ بَه خْتِيْ وَثُ نَه هَه قِيْ [مَنْ زِيْ تَشْتِيْ بُوْوَانِ پَاقَرُ وَ
دُوْرَسْتِ، نَه دُوْرَسْتِ كَرِ]. وَبَ رَاسْتِيْ مَه نِيْزَا يَه كَا بَ ثَانِ بُوْ كَاوَرَانِ ثُ وَإِنْ بَهْرَه فِكْرِيْ يَه. ﴿١٦٢﴾ بَهْلِيْ ثُ وَإِنْ
يِيْتِ رَهْوَانِ وَشَاهِرَا دَ زَانِيْنِيْدَا [وَهَكِيْ عَه بَدُوْ لَلَا يِيْ كُوْرِيْ سَه لَامِيْ وَتَه سَه دِيْ كُوْرِيْ عُوْبَه يِدِيْ وَتَه سَه دِيْ
كُوْرِيْ سَه عِيَه] وَ يِيْتِ بَاوَهْرِيْ نِيْ يَانِ، بَاوَهْرِيْ يِيْ بَ تَهْوَبُوْ تَه وَبُوْ [يَبْغَه مَبَهْرِيْتِ] بَهْرِيْ تَه هَاتِيْ دِيْنِيْنِ، وَ
بَهْرَدَه وَامِ نَفِيْژَانِ دَكَه نَ وَزَه كَاتِيْ دَدَه نَ، وَبَاوَهْرِيْ يِيْ بَ خُوْدِيْ وَرُوْژَا قِيَامَه تِيْ دِيْنِيْنِ، بَ رَاسْتِيْ تَهْمَ فَا نَ دِيْ
خَه لَاتَه كِيْ مَه زَنْ دَه يِنِيْ.

* إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
 وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
 وَالْأَسْبَاطَ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
 وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿١١٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
 مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
 تَكْوِيمًا ﴿١١٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ
 عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١١٥﴾
 لَكِنَّ اللَّهَ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ، يَعْلَمُهُ، وَالْمَلَائِكَةُ
 يَشْهَدُونَ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿١١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرْ لَهُمْ وَلَا يَهْدِيَهُمْ
 طَرِيقًا ﴿١١٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَكَانَ
 ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١١٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَ كُرْالْرَّسُولُ بِالْحَقِّ
 مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
 مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٢٠﴾

﴿١١٣﴾ ب رَاسْتِي مَه وَهَجِي بُوْتَه هِنَارْت هَه روه كِي
 مه وه جِي بُو نُووَح وَ پِيغَه مَبَه رِيْت پَشْتِي وِي هَاتِيْن
 هِنَارْتِي. وَ مَه وَه جِي بُو تُيْسِرَاهِيْمِي وَ تُيْسِمَاعِيْل وَ
 تُيْسِحَاق وَ يَه عَقُووب وَ كُوْرِيْت وِي وَ عِيْسَا وَ تُه يِيُووب
 وَ يُوونَس وَ هَارُوون وَ سُوْلَهِيَان، وَ [مَه كِتِيْبَا ب نَاقِي]]
 زَه بُووَر دَا دَاوُوْدِي. ﴿١١٤﴾ وَ پِيغَه مَبَه رَه هِنَارْتِن زُوَان
 يِيْت مَه بَه رِي نُو كَه سَه رَهَاتِيْسِيَا وَ ان بُوْتَه قَه گِيْرَپِي وَ
 هِنْدَه ك پِيغَه مَبَه رِيْت دِي زِي مَه هِنَارْتِن، وَ بَه حَسِي وَ ان
 مَه بُوْتَه نَه كَرِيْسَه، وَ ب رَاسْتِي خُوْدِي د گَه ل مُووسَا
 نَاخْشِيْسَه. ﴿١١٥﴾ تُه وَ پِيغَه مَبَه رَه مَز گِيْنِيْن وَ نَاگَه هِدَا رَكَه ر
 بُوون، دَا مَرُوْشَان بَه رَانَبَه رِي خُوْدِي پَشْتِي هِنَارْتِنَا
 پِيغَه مَبَه رَان، چُو هِيْجَه ت نَه مِيْنِن، وَ خُوْدِي ب خُوْ زِي
 يِي زَا لَكَه ر وَ كَارَبَنَه جَهَه. ﴿١١٦﴾ بَه لِي خُوْدِي شَادَه يِيِي
 ب وِي كِتِيْبَا ب زَانِيْنَا خُو بُوْتَه تُيْنَا يِيْسَه خُوَارِي دَدَه ت
 [كُو تُه ف قُوْرَانَه زُو دَه ف خُوْدِيِيَه وَ تُو پِيغَه مَبَه رِي] وَ
 مَلِيَا كَه ت زِي شَادَه يِيِي دَدَه ن، وَ شَادَه يِيَا خُوْدِي بَه سَه.
 ﴿١١٧﴾ تُه وِيْت گَاوْرَبُوِيِيْن وَ مَرُوْشَان زِي زُو رِي كَا
 خُوْدِي دَدَه نَه پَاش، ب رَاسْتِي تُه وَ بَه رَزَه بُوونَه كَا دُوِيْر

به رزه بووینه. ﴿١١٨﴾ ب رَاسْتِي تُه وِيْت گَاوْرَبُوِيِيْن وَ سَهْتَم كَرِيْن، ب رَاسْتِي خُوْدِي لِي نَابُوْرِيْت وَ بَه رِي
 وَ ان نَادَه تَه چُو رِي كِيْت [سَه رَفَه رَا زِيِي]. ﴿١١٩﴾ زُو بَلِي رِي كَا دُوْرَهِي كُو هَه رُو هَه ر دِي تِيْدَا مِيْنِن، وَ تُه قَه ب خُو
 ل دَه ف خُوْدِي ب سَانَاهِيْسَه. ﴿١٢٠﴾ گَه لِي مَرُوْشَان ب رَاسْتِي پِيغَه مَبَه رَه ك زُو لَآيِي خُوْدَا يِي هَه وَه قَه ب دِيْنَه كِي
 هَه ق وَ رَاسْت هَات، فَيَجَا بَاوَه رِيِيِي پِي يِيْنِن بُو هَه وَه چِيْرَه، وَ تُه گَه ر بَاوَه رِيِيِي پِي نَه تُيْنِن وَ بِنَه گَاوْر
 [بَزَانِن] هَه ر تَشْتِي دَه ر د وَ تُه سَا نَانْدَا هَه ي بُو خُوْدِيِيَه، وَ خُوْدِي ب خُو يِي زَانَا وَ كَارَبَنَه جَهَه.

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلَّمَتْهُ رَأْسُهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِنْهُ فَعَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا تَقُولُوا ثَلَاثَةٌ انْتَهُوا خِبرَ لَكُمْ إِنَّمَا اللَّهُ إِلَهٌ وَحْدٌ سُبْحَانَهُ إِنَّ يَكُونُ لَهُ رُؤُودٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٧١﴾ لَنْ يَسْتَنْكِفَ الْمَسِيحُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ وَلَا الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبُونَ وَمَنْ يَسْتَنْكِفْ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْتَكْبِرْ فَسَيَحْشُرْهُمُ إِلَيْهِ جَمِيعًا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ءَأَمَّا الَّذِينَ اسْتَنكَفُوا وَاسْتَكْبَرُوا فَيَعَذِّبُهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَلَا يَجِدُونَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٧٣﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ بُرْهَانٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ نُورًا مُبِينًا ﴿١٧٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَأَعْتَصَمُوا بِهِ فَسَيُدْخِلُهُمْ فِي رَحْمَةٍ مِنْهُ وَفَضْلٍ وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمًا ﴿١٧٥﴾

﴿١٧١﴾ هه‌ی خودانیت کتیبان [مه‌خسه‌د فه‌له‌نه] هوین تون‌دیسی د‌دینی خو‌دانه‌که‌ن [کا‌دینی هه‌وه یی‌چا‌و‌ایه وه‌سا وه‌ر‌بگرن، عیسا پیغه‌مبه‌ره و به‌نده‌یی خودییه، و حاشا‌نه‌کورپی خودییه]. و ژ‌راستی و هه‌قیبی بیغه‌تر د‌راستا خودیدا نه‌بیژن، ب‌راستی هندی عیسا‌یه مه‌سیحی کورپی مه‌ریه‌می، پیغه‌مبه‌ری خودییه و ب‌به‌یقا خو [بیه] چیکرییه، کو‌ئاراسته‌ی مه‌ریه‌می کربوو، و نه‌و‌جانه‌که ژ‌خودی. فیجا‌با‌وه‌ریسی ب‌خودی و پیغه‌مبه‌ریت وی‌بینن، و هوین [د‌ده‌ه‌قی خودیدا نه‌بیژن] [خودی] سینه، فی‌ئاخفتنی به‌یلن، بو‌ه‌وه‌چیتره. ب‌راستی خودی په‌رستییه کی‌ته‌ک و تنییه، یی‌پاک و باق‌ر و بلنده ژ‌هندی کو‌زارو‌که‌ک بو‌ه‌بیت. و کا‌چ‌د‌ه‌رد و نه‌سا‌اندا‌ه‌یه‌یی خودییه و به‌سه‌کو‌راگر و ریغه‌به‌ری [ئه‌رد و نه‌سا‌انه و هه‌چی تیدا‌ه‌ی]. ﴿١٧٢﴾ عیسا خو‌مه‌زن‌ناکه‌ت کو‌به‌نده‌یی خودی بیت و ملیاکه‌تیت نیزیکیت خودی ژ‌ی، و هه‌ر‌که‌سی خو‌ژ‌په‌رستنا‌وی‌بلندتر لی‌بکه‌ت و خو‌مه‌زن بکه‌ت، ب‌راستی خودی دی‌وان‌ه‌میسان‌ل‌ده‌ف‌خو

کو‌مکه‌ت. ﴿١٧٣﴾ فیجا‌ئه‌ویت با‌وه‌ری ئیناین و کار و کریار‌یت قه‌نج‌کرین، نه‌فانه‌خودی دی‌کریسا‌وان‌ده‌تی، و ژ‌که‌ره‌ما‌خو‌هیژ‌پتر‌دی‌ده‌تی، به‌لی‌ئه‌ویت خو‌بلند‌دیتین و خو‌مه‌زن‌کرین، ئیدی‌خودی دی‌وان‌ب‌به‌ر‌ئیزایه‌کا‌ب‌ژان‌ئیخیت. و ژ‌بلی‌خودی‌چو‌هاریکار و پشته‌فانان‌بو‌خو‌نابینن. ﴿١٧٤﴾ گه‌لی‌مرؤفان‌ب‌راستی‌نیشان و به‌لگه‌یه‌کا‌گو‌مان‌پر‌ژ‌لایی‌خودای‌ی‌هه‌وه‌فه‌بو‌ه‌ه‌هات [کو‌پیغه‌مبه‌ره و چو‌هیجه‌تان‌بو‌ه‌ه‌وه‌نه‌هیلت، هه‌می‌تشتان‌بو‌ه‌وه‌راست و دورست‌دیار‌بکه‌ت]، و مه‌ر‌ؤنا‌هیسه‌کا‌ر‌ؤن‌که‌ر [کو‌قورئانه] بو‌ه‌ه‌وه‌هنارت. ﴿١٧٥﴾ فیجا‌ئه‌ویت با‌وه‌ری ب‌خودی‌ئیناین و خو‌ب‌وی‌با‌وه‌ریسی و قورئانیغه‌گرتین. خودی‌وان‌دی‌گه‌هینیته‌دلؤ‌فانی [به‌حه‌شتا] و که‌ره‌ما‌خو‌و دی‌وان‌راسته‌ری‌که‌ت.

﴿۱۷۶﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] پسیارا میراتی وی مری ئەوئێ نه باب و باپیر و نه کور و نه نه‌قی هه‌ین، ژ ته‌ دکهن [کا چاوانه] بیژه: ژ خو خودی دئ بۆ هه‌وه میراتی وی دیار کهت، ئە‌گه‌ر مرقه‌ک مر و چو زارۆک و نه‌قی [دوینده‌ه] نه‌بن و چو باب و باپیر زی نه‌بن و خویشکه‌کا [ده‌بابی یان یا بابی نه‌یا ده‌یکئ ب تنی] هه‌بیت، نیقا میراتی وی بۆ خویشکا و بیه، و ئە‌گه‌ر خویشک مر و چو دوینده‌ه و باب و باپیر نه‌بن، برا ده‌بته‌ میراتخوړی وی، و ئە‌گه‌ر ژ دو خویشکان و پتر بن، دوستیکا میراتی بۆ وانه، و ئە‌گه‌ر خویشک و برا د گه‌لیک بن، بارا برای ته‌مه‌تی بارا دو خویشکانه. دا هه‌ین مافی که‌سی نه‌خوون و د سه‌ردا نه‌چن، خودی بۆ هه‌وه‌ پۆن دکه‌ت، و ب‌راستی خودی ب هه‌می تستان یئ زانا و ئاگه‌هداره.

سُورَةُ مَائِدَةٍ

ل مه‌دینه‌یی هاتیه‌ خوارئ (۱۴۰) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ گه‌لی ئە‌وئیت هه‌وه‌ باوه‌ری ئینابین، سوژ و په‌یانیت خودی ژ هه‌وه‌ وه‌ر گرتین، ب جه‌د بینن، گیانداریت راگر تنی یئت گیاخوړ [وه‌کی که‌والی و حیشران و چیلان] بۆ هه‌وه‌ دورست بوون، ژ بلی ئە‌قیئت دئ بۆ هه‌وه‌ ئینه‌ خواندن، و دیسا ژ بلی نیچیر کرنا وان و هه‌ین د ئیحراماندا [بۆ چه‌جئ یان عومره‌یی] و نیچیرئ بۆ خو دورست نه‌که‌ن و هه‌ین د ئیحراماندا. ب‌راستی خودی چ بقیئت دئ پریاری پئ ده‌ت و حوکمی پئ که‌ت. ﴿۲﴾ گه‌لی ئە‌وئیت هه‌وه‌ باوه‌ری ئینابین، نه‌دنه‌ سه‌ر رئ و نیشانیت دینی خودی، و حورمه‌تا هه‌یفیئت چه‌رامکری و ب‌پویمه‌ت [کو (زی‌ القعه‌ده)، و (زی‌ الحجه‌ه)، و موحه‌ره‌م، و ره‌جه‌بن] نه‌شکینن [و شه‌ری تیدا نه‌که‌ن] و ریک‌ا قوربانان و ته‌رشیت‌ پرستک د ستویدا [کو دیارینه‌ بۆ که‌عه‌بی] نه‌گرن، و بۆ خو دورست نه‌که‌ن، و بۆ خو دورست نه‌که‌ن هه‌ین ریک‌ا وان بگرن، ئە‌وئیت ژ به‌ر ده‌ستقه‌ ئینانا که‌ره‌م و رازیبوونا خودایی خو قه‌ستا مالا خودی دکهن. هه‌ر وه‌ختی هه‌ین ژ ئیحرامان ده‌ر که‌فتن فئیجا نیچیرا خو بکه‌ن. و بلا نه‌فیاننا هه‌وه‌ بۆ ده‌سته‌که‌کی کو [سالا حوده‌بییه‌ی] ریک‌ا که‌عه‌بیئ ل هه‌وه‌ گر تبوو وه‌ل هه‌وه‌ نه‌که‌ت هه‌ین ده‌ستدریژیئ بکه‌ن، و ل سه‌ر باشی و پاریز کاریبا خودی هاریکاریت ئیک‌ بن. و ل سه‌ر گو نه‌ه‌و ده‌ستدریژیئ هاریکاریت ئیک‌ نه‌بن. و پاریز کاریبا خودی بکه‌ن، و ب‌راستی جزایی خودی جزایه‌کی دژواره.

السُّورَةُ الْمَائِدَةُ

الجزء السادس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أَمْرًا هَلَكًا لِّمَنْ لَّمْ يَلَسْ لَهُ وَاذْ وَلَهُ أَخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ أَثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الشُّلْثَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ

يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ بَيْعَتُكُمْ أَلْفَعُمُ إِلَّا مَا بَيْنَ يَدَيْكُمْ عَلَيْهِمْ عَزْمٌ جَلِي الصِّدْقِ وَأَنْتُمْ حُرْمٌ إِنْ أَلَّفَهُ بَحْكُمْ مَا بَرِيْدٌ ﴿١﴾ يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَحْلُوا شَعْرًا لِلَّهِ وَلَا لِلشَّهْرِ الْحَرَامِ وَلَا لِأَهْدَى وَلَا لِأَقْلَبِدٍ وَلَا لِأَقْبَيْنِ الْبَيْتِ الْحَرَامِ يَبْتِغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ فَوْهٍ أَنْ صَدُّكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ أَنْ تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

۱۰۶

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالْمُتَّمَّةُ وَالْحَمْلُ الْخَازِرُ وَمَا هَلَكَ لِبَنِي آدَمَ مِنْ دَابَّهِمْ وَأَنْ تَأْكُلُوا مِنْ ثَمَرِهِمْ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿۱﴾
 وَالْمُنْخَفَقَةُ وَالْمَوْفُوذَةُ وَالْمُرْدِيَّةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
 السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
 بِالْأَزْلَمِ ذَٰلِكُمْ فَنَسَى الْيَوْمَ يَمَسُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ فَلَا
 تَحْشَوْهُمْ وَاخْتَنُونَ الْيَوْمَ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَّتْ عَلَيْكُمُ
 نِعْمَتِي وَرَضَيْتُمْ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنْ اضْطُرَّ فِي مَخْصَصَةٍ
 غَيْرِ مَتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۲﴾ يَسْأَلُونَكَ مَاذَا
 أَحَلَّ لَهُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَمَا عَلَّمْتُمْ مِنَ الْجَوَارِحِ
 مُكَلَّبِينَ عَلَيْهَا وَمَنْ هُمْ مِمَّا عَمِلُوا اللَّهُ فَعَلُوا بِمَا أَمَرَ أَنْ تَكُونُوا
 وَادْكُرُوا أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيمٌ الْحَسَابِ ﴿۳﴾
 الْيَوْمَ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتِ وَطَعَامَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَلَّ لَكُمْ
 وَطَعَامَهُمْ حَلَّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
 مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجْرَهُنَّ
 مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُتَسَفِّحِينَ وَلَا تُخْذِلُوا أَعْدَاءَ اللَّهِ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿۴﴾

﴿گۆشتی﴾ مراران و خوین [یا رۆن] و گوشتی به رازان و یی نه ژ بو خودی هاتیسه سه رژیکن و [گۆشتی] تهرشا هاتیسه فه تساندن، و [گۆشتی تهرشا] ب دارو به ران هاتیسه کوشتن و [گۆشتی تهرشا] ب قوچان مریب و [گۆشتی] ده هبه یان خواری، نه و نه بیت یا هوین فیرا دگه هن و فه دکوزن، و [گۆشتی تهرشا] کول سهر که فریت چکلاندى دیتته فه کوشتن، ل سهر هه وه هاته حهرامکرن، دیسا هوین به خت و تیغبالا خو ژ فالقه گرتنی بخوازن ل سهر هه وه هاته حهرامکرن [ژیژ و سه ربه ریته عهره بان نه و بوو نه گهر وان کاره ک ل بهر بایه چ و هغه ر بایه چ ژ نینان یان ههر تشته کی دی، به ختی خو ب ریقا فالقه گرتنی دجه رباندن، سی تیر هه بوون ل سهر نیکئی نفیسی بوو، «خودى فه رمانا من دکهت»، یا دووی «خودى من ناهیلیت» و یا سییی یا بی نفیسین بوو، و دا نیکئی ژ کافلانکی کیشن، نه گهر دهر که فتبایه «بکه»، دا کهت و نه گهر دهر که فتبا «نه که»، نه دکر، و نه گهر یا بی نفیسین بایه دا کهته د ناقد و

جاره کا دی کیشیت]، و کارئینانایى گونهنه ی دهر که فتنه ژ ریقا راست، نه فرۆ نه ویت گاور بووین بیت بی هیفی بووین دینی هه وه پویچ بکهن، و هه وه ژئی دهر بیخن، فیجا هوین ژ وان نه ترسن و ژ من برسن، نه فرۆ من دینی هه وه ته مام کر [کیناسی تیدا نه مایه ژ بهر هندى نایب چو ژئی بیته کیمکرن و چو لی زیده بیت] و من خنیك و که ره میت خو بو هه وه ته کووز کرن. [بگهره ژ راسته ریکنی و ته کووز کرنا دینی و فه کرنا مه که هی و بی هیفیکرنا گاوران ژ دینی هه وه کو بشین پویچکهن و نه هیلن] و من دینی ئیسلامی بو هه وه هه لبزارت و نه دینه ل ده ف خودی و چیت دی نه، به لی ههر که سی ژ برساندا نه چار بیته [خوارنا مراری و نه دورستکری بیت د دویشدا] بیی کو دل ل سهر گونهنه ی هه بیت [و بخوت گونهنه ل سهر نینه] ب راستی خودی گونهنه ژیهر و دلوفانه. ﴿هه ی موحه مه ده﴾ نه و ژ ته دهر سن کاج بو وان هاتیسه دورستکرن [حه لالکرن] بیژه: تشتی پاقر بو هه وه هاته دورستکرن، و نه و نیچیرا جانه وه ریته جه رباندی [فیترکری و هکی سه و شاهینی] ب وی شهرتی کو هوین فیبری وئی بکهن یا خودی نیشا هه وه دایی، [ئانکو نه گهر گوتی هه ره، بهیت، نه گهر گوتی وهره بهیت، و نه گهر گرت بو خودانی خو بگریت، نه بو خو، و نه گهر گوتی بهیله، بهیلیت]. فیجا نه و نیچیرا بو هه وه دگرن، نافى خودی ل سهر بینن [وه ختی هوین دهنرنی، یان فیرا دگه هن و فه دکوزن] و بخون، و پاریز کاریسا خودی بکهن، ب راستی خودی د حسابیدا یی دهست سفکه. ﴿هه فرۆ تشتی پاک و پاقر بو هه وه هاته دورستکرن، و دهستکوژی خودان کیتبان [ئانکو جو هی و فه له یان] بو هه وه دورسته، و یی هه وه زی بو وان یی دورسته، و کچیت شهریف و پاک و پاقر و نازاد ژ موسلمانان، و کچیت ده همهن پاقر ژ نه ویت بهری هه وه کتیب بو هاتین [کو جو هی و فه له نه] بو هه وه دورسته مار بکهن، نه گهر هوین مههرا وان بدهنی، و دده همهن پاقر بن، و زناکهر نه بن، و وان ب دزیقه بو خو نه که نه یار، و ههر که سی شوینا باوه ریسی بنیت گاور بیت، بی گومان وی کار و کریاریت خو پویچ کرن، و رۆژا قیامه تی ژئی نه وی بهر زیانه.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا
 وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ
 وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا
 وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ
 الْغَائِطِ أَوْ لَمَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا
 طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ فَمَنْ مَأْرَدَ اللَّهُ
 لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَا يَكُن بُرْءًا لِيُطَهِّرَكُمْ
 وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٦﴾
 وَأَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَاقَهُ الَّذِي وَاثَقَكُمْ
 بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
 بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُنُوفًا وَيَزِيدُ
 اللَّهُ شُهَدَاءَهُ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَا نَقُومَ عَلَٰ
 الْأَعْدَاءِ لِأَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
 اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا
 وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٩﴾

﴿٦﴾ گهلی خودان باوهران، نه گهر هه وه فیا رابن
 نفیژئی بکهن [او هوین ییت بی دهستنفیژ بن]
 ئیدی هوین سهروچافیت خو و دهستیت خو هه تا
 نه نیشکا بشون، و سه ری خو فه مالن، و پییت خو
 هه تا گوزه کان بشون، و نه گهر هوین د بی نفیژ بن
 [ب جهنا بهت بن] خو بشون، و نه گهر هوین د نه ساخ بن،
 یان ل سه ره و غه ری بن، یان ئیک ژ هه وه ژ تاره تی
 [دهستاقی] هات، یان هوین چو بنه نشینا ژنی، و
 ئاف ب دهست هه وه نه کهفت [کو تیرا هه وه بکهت
 دهستنفیژئی پی بگرن یان سه ری خو بی بشون]، ب
 ناخه کا پاقر تهیه مومی بکهن، و سه روچاف و دهستیت
 خو بی فه مالن، خودی [ب فی فهرمانی کو هوین
 ب ئافی یان ب ئاخی خو پاقر بکهن، و هختی هه وه
 دفتت نفیژان بکهن یان ب هه می فهرمانیت خو]
 نه فیت بهر تهنگی و زه هه تی بو هه وه چیکهت، به لی
 دفتت هه وه ژ گونه هان پاقر بکهت و خنیکیت خو
 ل سه ره هه وه ته مام بکهت، دا هوین سو پاسیا وی
 بکهن. ﴿٧﴾ [گهلی خودان باوهران] خنیک و که ره میت

خودی و وی په بیانا خودی د گهل هه وه گریدایی بیننه بیرا خو [کو په بیانا عه قه بهیه] و هختی هه وه گوتی
 مه بهست و مه گوهداری کر، و پاریزکارییا خودی بکهن، بی گو مان خودی ب ئاگه هه ژ وی یاد سنگ
 و دلاندا فه شارتی. ﴿٨﴾ گهلی خودان باوهران ل بهر فهرمانا خودی د راوهستیایی بن [وهه می تشتان ژ بو
 خودی پی رابن]، و ب راستی شاده ییی بدهن، و بلا نه فیانا هه وه بو دهسته که کی، هه وه پال نه دهت هوین
 دادوهرییی [عه داله تی] نه کهن، [بلا هه وه نه فتنی ژی] و دادوهرییی بکهن نه و نیزی کتره بو پاریزکارییی، و
 پاریزکارییا خودی بکهن، ب راستی کاری هوین دکهن خودی پی ئاگه هه. ﴿٩﴾ خودی په بیانا داییه نه ویت
 باوهری پی ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین، کو گونه هه ژ بربن و خه لاته کی مه زن بارا وانه.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
 الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا نِعْمَتَ
 اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ لَّا يَبْطِئُونَ إِلَيْكُمْ لِأُيُدِّبَهُمُ
 فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ * وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 وَبَعَثْنَا فِيهِمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا وَقَالَ اللَّهُ إِنِّي
 مَعَكُمْ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَءَاتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
 وَءَامَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَيْتُمُوهُمْ وَأَفْرَضْتُمْ اللَّهَ قَرَضًا
 حَسَنًا لَّا تَكْفُرْنَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَا تَدْخُلْتُمْ
 جَنَّتِ تَحْرِيًّا مِنْ تَحْتِهَا إِلَّا لَنْهَرٍ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ
 مِنْكُمْ فَقَدْ صَلَّىٰ سِوَا السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فِيمَا نَقَضْتُمْ
 مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَلَسِيَةً يُحَرِّفُونَ
 الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا
 بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
 فَاعْفُ عَنْهُمْ وَأَصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحُزْنُ ١١

راست به رزه کر. ﴿۱۳﴾ و ژ بهر شکاندنا وان بؤ سؤز و په یمانیت خو، مه له عنه ت ل وان کر [مه ژ دلؤ فانیا
 خو دوبرئیکستن] و مه دلئ وان رهق کر، تهوراتئ فاری دکهن و دگوهورن، و پشکه کا باش [ژئ] کو
 فرمانا وان پئ دهاته کرن، هیلان و ژ بیرا خو برن، [ههی موحه مند] کیمه ک ژ وان نه بن [نه و ری نه ون ییت
 موسلمان بووین] ییت دی به رده وام دئ خیانه تی [و شکاندنا سؤز و په یانان هه تارؤژا قیامه تی] ژئ بینی،
 فیجالی ببؤره و چاقیت خو ژئ بگره. ب راستی خودئ حه ره قنجیکاران دکه ت.

﴿۱۰﴾ بهلئ نه و که سیت گاوربووین و نایه تیت مه دره و
 دهرئیکستین، نه و دؤژه هینه [جه هنه مینه]. ﴿۱۱﴾ گه لی
 خودان باوهران قه نجیا خودئ د گه ل هه وه کری
 بیننه بیرا خو، و هختئ دهسته که کئ فیایی ده ستیت خو
 ب خرابیئ درئ بکه نه هه وه، ده ستیت وان ژ هه وه
 دانه پاش، و پاریزکاریا خودئ بکه ن، و بلا خودان
 باوهر پشتا خو ب خودئ موکوم بکه ن. ﴿۱۲﴾ بی
 گومان خودئ په یانا موکوم ژئسرائیلیان و هرگرت،
 و دوازه شاهد و بهریرس نافدار کرن و بؤ هنارتن، و
 خودئ گوته وان ب راستی نه ز پشته فان و هاریکاری
 هه وه مه، نه گهر هوین نفیژان ب دورستایی بکه ن، و
 زه کاتا مالی خو بدن، و باوهریی ب پیغه مبه ریت
 من بینن و پشته فانیا وان بکه ن و قه درئ وان بگرن،
 و قه ره کی باش د گه ل خودئ بکه ن [ئانکو خیر و
 خیراتان د ریکا خودیدا بکه ن]. ب راستی نه ز دئ
 گونه هی ت هه وه ژئ بهم و دئ هه وه ئیکمه د وان
 به حه شتاندئا نه ویت پرویار د بنرا دهه رکن، فیجا
 هه چیی پستی فی گاور بییت بی گومان وی ریکا

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُوا
 حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
 وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنذِرُهُمُ اللَّهُ
 بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ
 جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
 كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ
 قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾
 يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ
 وَيُخْرِجُهُم مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِهِ
 وَيَهْدِيهِمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ
 الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ
 قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
 الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
 جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
 يُخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

﴿۱۴﴾ ژ وان زی ئەوێت گۆتین، ئەم هاریکار و پشتهفانیت عیسا یینە، مە پەیمان وەرگرت، پشکەکا باش زئی ئەفا پەیمان ل سەر هاتییه ستاندن ب پشت گوھی خوۆه هافیتن و ژ بیرکرن، [و ژ بەر هندی] مە دژمناتی و نه فیان تیخسته دناف واندا هەتا رۆژا قیامەتی، و خودی دئی وان ب کار و کریاریت وان کرین ناگەهدار کەت [و دئی جزایی شکاندنا پەیمان خۆ خوون]. ﴿۱۵﴾ گەلی خودان کتیبان ب راستی پیغمبەری مە [موحەمەد] بۆ هەو هەت، دا گەلەکا هەو هە ژ کتیبت خوۆ فەشارتی [و هەکی سالوختیت پیغمبەری، بریارا رەجمی، سەر هاتیبا خودانیت شەنبی... هتد]. [ناشکەرا بکەت، و ژ گەلەکی زی دبوریت [ئەوا هوین ژ تەورات و ئنجیلی فەدشیرن، ناشکەرا ناکەت]. ب سویند ژ دەف خودایی هەو هە رۆناهییهک [کو پیغمبەره] و کتیبهکا ناشکەرا کەر [کو قورئانە] بۆ هەو هەت. ﴿۱۶﴾ خودی ب وئی [کتیبی] ئەوێت ب دویف رازیبوونا خودی دکەفن راستەری دکەتە ریکاسلامەتییی و رزگار بوونی، و

وان ب دەستویرا خوۆ ژ تاریستانان دەر دتیخیتە بەر رۆناهییی، و وان راستەری دکەت. ﴿۱۷﴾ ب راستی ئەوێت گۆتین: مەسیحی کوپری مەریه می خودییه ئەو گاوربوون [ژ بەر فئی گوئنی]. [هەمی موحەمەد] بیژە وان: ئەری ئەگەر خودی بقیت، عیسا یی کوپری مەریه می و دەیکا وی، و هندی دەر دیدا هەیین بەر زیان و ویران بکەت، کی دشیت نەهیلت و خوۆ بدەتە بەر بریارا خودی؟ و سەر و سامانی ئەرد و ئەسانان و تشتی د ناڤهرا هەردوو کانداهەر یی خودییه، چ یا بقیت دئی چیکەت. نی خودی ل سەر هەمی تشتان دەستەه لاتدار و خودان شیانه.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصْرَىٰ لَنْ أَبْرَأَ إِلَهُهٖ وَآجِبُوا قَوْلَهُ فَلَمَّ يَعِدُّكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بِشِرِّ مَقَلِّ خَلْقٍ يَعْفُرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۗ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا هٰٓءِلَآءِ الْكٰتِبِۙ قَدْ جَاءَكُم رَسُوْلُنَا بِبَيِّنٰتٍ لِّكُم مَّعٰلَىٰ فَرَقَۙ مِّنَ الرُّسُلِ اَنْ تَقُوْلُوْا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيْرٍ وَّلَا نَذِيْرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيْرٌ وَّنَذِيْرٌ ۗ وَاللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَيْءٍ قَدِيْرٌ ﴿١٩﴾ وَاِذْ قَالَ مُوسٰى لِقَوْمِهٖۙ يَذٰكُرُوْا نِعْمَةَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ جَعَلْ فِيْكُمْ اَنْبِيَآءَ وَجَعَلَ لَكُمْ مَلٰٓئِكَةً وَّءَاتٰكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ اَحَدًا مِّنَ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٢٠﴾ يَذٰكُرُوْا اَدْخُلُوْا الْاَرْضَ الْمَقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُوْا عَلٰى اَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوْا خٰسِرِيْنَ ﴿٢١﴾ قَالُوْا اَيْمُوسٰى اِنَّ فِيْهَا قَوْمًا جَبَّارِيْنَ وَاِنَّا لَنَدْخُلُهَا حَتّٰى يَخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِن يَخْرُجُوْا مِنْهَا فَاِنَّا نَدْخُلُوْنَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِيْنَ يَخْفٰوْنَ اَنَّمَا اللّٰهُ عَلَيْهِمَا اَدْخُلُوْا عَلَيْهِمَا الْبَابَ فَاِذَا دَخَلْتُمُوْهُ فَاِنَّكُمْ عَلٰى اُتُوْرٍ وَعَلَى اللّٰهِ فَوْقَكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ﴿٢٣﴾

﴿۱۸﴾ جوہی و فہلہ دبیرن: ئەم زارۆکیت خودی و خووشییت وینە، بیژە: [ئەگەر وہیە وەکی هوین دبیرن] پا بۆچی ههوه ب گونەهیت ههوه ئیزا ددەت، بەلێ هوین مروفن وەکی هەمی مروفیت خودی چیکرین. فیجایی وی بقیت لێ ناگریت، و بی بقیت دی ئیزا دەت. و سەر و سامانی ئەرد و ئەسمانان و تشتی دنا فەرا و اندا هەر بی خودییه، و [بزنان] دوپا هیک هەر خودییه هوین لێ بزفر نه فه. ﴿۱۹﴾ گەلی خودان کتیبان: دا هوین نه بیژن [پشتی فەبرینا پیغه مەهرا] چو مزگینین و ئاگە هدار کەر بۆ مە نه هاتینە، پیغه مەری مە، پشتی فەبرین و سستبونا هەنارتنا پیغه مەهرا بۆ ههوه هات دا کار و بار ییت دینی بۆ ههوه ئاشکەرا بکەت، بی گۆمان مزگینین و ئاگە هدار کەر بۆ ههوه هات، و خودی ل سەر هەمی تشتان دەستەه لاتدارە. ﴿۲۰﴾ [گەلی ئسرائیلیان] بیئنه بیرا خو دەمی موسایی گۆتیه مله تی خو: مله تی من بیرا خو ل وان خیر و خو شیییت خودی د گەل ههوه کرین بینن، و هختی پیغه مەر ژ ههوه پارکین، و هندەک ژ ههوه کرینە میر

و مەلک [یان هوین خانەدان و حالخۆش کرن، ب ژن و مال و خدام و خولام تیخستن]. و ئەو قەدر دا ههوه یی ئەداییه کەسی ژ دنیایی هەمیسی. ﴿۲۱﴾ مله تی من هه رنه سەر ئەردی پیرۆز [کو قودسه] ئەو ی خودی بۆ ههوه نفیسی [ئەفە هندی ئەو د چاک و باش بوون، بەلێ و هختی خراب بووین ژئ هاتنە دەر تیخستن]. و پاشدا نەزفرن ژ ترساندا، هوین دی خوسارەت بن. ﴿۲۲﴾ گۆتن: یا موسا ب راستی هندەک کەسیت ب هیژ و زەر دەست تیدانە، و ئەم ناچینە تیدا هەتا ئەو ژئ دەر نە کەفن، و ئەگەر ئەو ژئ دەر کەفتن ئەم دی چینه تیدا. ﴿۲۳﴾ دوزە لامان ژ وان ئەویت ژ خودی دترسن، و خودی کەرەم د گەل کری گۆتن: [ژ هیژ و کەلەخ و مەزنیسا وان نە ترسن] ب سەر و اندا بگرن دەر گە هیدا، فیجا ئەگەر هوین چۆنە تیدا دی ئەو شکین و هوین دی ب سەر کەفتن. و پشتا خو ب خودی موکوم بکەن ئەگەر هوین خودان باوەر بن.

﴿۲۴﴾ گوتن: هه‌ی مووسا ب راستی هندی ئه و تیدا بن، ئەم قهت ناچینه تیدا [مه‌خسه‌د باژیری قودسییه] تو و خودایی خۆ هه‌پن شه‌ری بکه‌ن ئەم دئی ل فیری د پوینستی بین [ئانکو تو و خودایی خۆ وان دهر بیخن، مه‌تاقه‌تا وان نینه]. ﴿۲۵﴾ [مووسایی گوت:] خودیوۆ به‌س من شۆله ب خۆ و برایی خۆ هه‌یه، فینجا نافه‌را مه و فی مله‌تی ژ ری دهرکه‌فتی نافه‌ر بکه. ﴿۲۶﴾ [خودی] گوت: ئەو ئه‌رد هه‌تا چل سالان ل وان حه‌رامه و نه‌دورسته، د ئه‌ردیدا بزفرن و نه‌که‌فته ل سه‌ر چو ری‌کان [ئانکو هه‌تا چل سالیت دی ئه‌و دئی ل وی ده‌ستی مینن به‌رزه و ناچنه د باژیری قودسیدا]. فینجا خه‌می بۆ مله‌تی گاور نه‌خۆ. ﴿۲۷﴾ سالوخی کوریت ئاده‌م ب دورستی ل سه‌ر وان بخوینه، هه‌ر ئیکی ژ وان قوربانه‌ک دابوو، ژ ئیکی هاته‌ وه‌رگرتن و ژیی دی نه‌هاته‌ وه‌رگرتن، [ئهوئ قوربانئ وی نه‌هاتیه‌ وه‌رگرتن] گوت: بی گۆمان ئەز دئی ته‌ کوژم. [برایی وی ئه‌وئ قوربانئ وی هاتیه‌ وه‌رگرتن] گوت: هندی خودییه‌ ب راستی به‌س ژ پاریزکاران

وه‌ر دگریت. ﴿۲۸﴾ ئەگه‌ر تو ده‌ستی خۆ دئێکه‌یه‌ من، دا من بکوژی، ئەز ده‌ستی خۆ دئێ ناکه‌مه‌ ته‌ دا ته‌ بکوژم، ب راستی ئەز ژ خودایی هه‌می جیهانی دترسم. ﴿۲۹﴾ و من دفت تو گونه‌ها من و خۆ هه‌لگری، و بییه‌ دوژه‌هی. نی هه‌ر ئەفه‌یه‌ جزایی سته‌مکاران. ﴿۳۰﴾ دلی وی گرت برایی خۆ بکوژیت و گوهدارییا دلی خۆ کر و برایی خۆ کوشت. فینجا بوو ژ وان ییت خوساره‌ت. ﴿۳۱﴾ ئیدی خودئ قه‌ه‌ک هنارت و ب دمی خۆ ئه‌رد کۆلا، دانیشا بده‌ت کا دئی چاوا ته‌رمی برایی خۆ فه‌شیریت، گوت: خۆلی ب سه‌ری من، من نه‌شیا ئەز وه‌کی فی قری ژئ ب م ته‌رمی برایی خۆ فه‌شیرم، فینجا بوو ژ په‌شیمانان.

قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّا لَنَدَخُلُهَا أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَادْهَبْ
 أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَتِلَا إِنَّا هَهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي
 لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرِقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
 الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّا مَحْرَمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
 يَتَّبِعُونَ فِي الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾
 * وَأَنْزَلَ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنِي آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ
 مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ
 قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِن بَسَطْتَ إِلَيَّ يَدَكَ
 لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطِ يَدَيْ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَنَّكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
 رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
 مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ
 لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾
 فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُورِي
 سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يُورِيَنَّكَ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَذَا
 الْغُرَابِ فَأُورِي سَوْءَةَ أَخِي فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾

مِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ
 نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
 النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ
 جَمِيعًا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنْ كُنْتُمْ
 فِتْنَةً بَعْدَ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمَسْرِ فُورٍ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
 جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي
 الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
 وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خَلْفٍ أَوْ يُنْفَخُوا مِنَ الْأَرْضِ ذَلِكَ
 لَهُمْ جَزَاءُ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾
 إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدُرُوا عَلَيْهِمْ فَأَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا
 اللَّهَ وَأَبْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَ أَنْ لَهُمْ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ
 عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَا تُقْبَلُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

﴿٣٢﴾ ژ بهر قی [کوشتنا کوریت ناده می بۆ ئیکدو] مه ل سهر ئسرائیلیان نفیسیه، ب راستی ههر که سی مروفه کی بی بهر انبهر یان ژ ی بۆ خرابیی د ئهردیدا بکوژیت، ههروه کی وی هه می مروف کوشتین، و ههر که سی بیته ئه گهری ژبانا ئیکی ههروه کی بوویه ئه گهری ژبانا هه می مروفان، ب راستی پیغه مبه ریت مه بۆ وان ب نیشانیته ئاشکه راکه ر هاتن، پاشی ب راستی پشتی هاتنا وان ژ ی [پا پیغه مبه ران ژ ی] گه له ک ژ وان زیده خرابیی د ئهردیدا دکهن.

﴿٣٣﴾ ب راستی ئه ویت دژاتی و شه ری د گه ل خودی و پیغه مبه ری وی دکهن، و د ئهردیدا دگه رن دا خرابیی تیدا بکه ن، جزایی وان ئه وه بیته کوشتن یان ب دارانقه بیته هلاویستن، یان ژ ی ده ست و پیستی وان چه پ و راست بیته ژیفه کرن، یان ژ ی ژ وه لاتی خو بیته دویر ئیخستن، ئه ف جزایه د دنیا ییدا بۆ وان هه تکبه ریه، و د رۆژا قیامه تیدا ئیزایه کا مه زن بۆ وان هه یه. ﴿٣٤﴾ ژ بلی وان ئه ویت ل خو ژفرین و تۆبه کرین، به ری هوین بشین بگرن [و جزا بکه ن]،

بزانب ب راستی خودی لینه گر و دلۆفانه. ﴿٣٥﴾ گه لی خودان باوه ران، پاریز کاریسا خودی بکه ن، دا هوین بگه هنه رازیوونا وی ل ریکان بگه رن، [ئانکو پرکیته رازیوونا وی بگرن و لی بگه رن] و جیهادی د ریکا خودیدا بکه ن، دا هوین سه رفه راز بین. ﴿٣٦﴾ ب راستی ئه ویت گا ور بووین، ئه گه ر هندی د ئهردیدا یی وان بیت و هندی دی ژ ی دگه ل، دا پیش خو فیه بده ن، و ژ ئیزایا رۆژا قیامه تی رزگار بین، ژ وان نائیته وه رگرتن [و ئه و ژ وی ئیزایی په هانابن] و ئیزایه کا ب ژان بارا وانه.

يُرِيدُونَ أَنْ يُخْرِجُوا مِنَ النَّارِ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا
 وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّبِينٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا
 أَيْدِيَهُمَا جِزَاءً بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَزِيزٌ
 حَكِيمٌ ﴿٣٨﴾ قَمَنَ تَابٌ مِنْ بَعْدِ ظُلْمِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ اللَّهَ
 يَتُوبُ عَلَيْهِ إِنْ أَلَّفَ تَعْلَمَ أَنْ اللَّهَ
 لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَغْفِرُ
 لِمَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ يَأْتِيهَا
 الرُّسُلُ لَا يَحْزُنُكَ الَّذِينَ يُسَلِّعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ
 الَّذِينَ قَالُوا آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ وَهُمْ
 الَّذِينَ هَادُوا وَسَمِعُونَ لِلْكَذِبِ سَمْعَوتَ لِقَوْلِهِ
 ءَأَخْرَجَ لَمْ يَأْتُوكَ يُخْرِفُونَ الْكَلِمَةَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ
 يَمْوَلُونَ إِنْ أُوْتِيَتْ هَذَا فَخَدُّوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ
 فَاحْذَرُوا وَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ فِتْنَتَهُ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهُ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَطَهِّرْ قُلُوبَهُمْ لَهُمْ
 فِي الدُّنْيَا حِزْبٌ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤٠﴾

الجزء
۱۲

هیتز دلیت وان دئی باوهرن، و دیسا [بلا ته ب خهم نه تیخن] نه ویت بووینه جو هی، زیده گوهداریسیا دره وان دکهن، و گوهداریسیی بو دهسته که کا دی دکهن کو [ژ مه زاتی] نه هاتینه دهف ته، ناخفتنان فارچی دکهن و ژ جهی وان دهن، دبیژنه [هه فالیت خؤ]: نه گهر موحه مه دب وئی هاته هوه یا مه فارچی کری ژئی وهر گرن، و نه گهر ب وئی نه هاته هوه، هشیار بن [باوهر ژئی نه کهن] و یی خودی بهرزه بوون و گاوری بو فیایی، فیجا تو نابینی تیک هه بیت تشتی خودی فیایی نه هیلیت چی بیت. نه شه نه ون ییت خودی نه فیایی دلیت وان پاقر بکته، روی رهشی و شهر مزاری بو وان بیت دنیا ییدا و فیزیه کا مه زن دناخره تی ژیدا بو وان هه یه.

سَمِعُونَ لِلْكَذِبِ أَكْثُونَ لِلسَّحْتِ فَإِنْ جَاءُوكَ
فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ أَوْ أَعِزُّهُمَا وَعَنْ عَنُوتِهِمْ فَلَنْ
يُضُرُّوكَ شَيْئًا وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ
وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ
ذَلِكَ وَمَا أَوْلَيْكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَةَ
فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يُحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا
لِلَّذِينَ هَادُوا وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْتُحْفِظُوا مِنْ
كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَحْشَوْا النَّاسَ
وَأَحْشَوْنَ وَلَا تَتَّبِعُوا بِمَا آتَيْتِي ثَمَنًا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ
بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنْ التَّقْصُ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنِ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ
بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرْحَ
قِصَاصًا فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ
لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٤٥﴾

﴿٤٢﴾ گوهدار بیا دره وان دکهن، و بهرتیل و مالی حهرام و نه دورست دخون، فیتجا نه گهر نه هاتنه دهف ته [دا حوکمی د نافهرا واندا بکه ی] فیتجا ته دقیت حوکمی د نافهرا واندا بکه و یان رویی خوژئی و هر گپره. د بنیرا نه شین زیانه کی بگه هیننه ته، و نه گهر ته حوکم د نافهرا واندا کر، فیتجا حوکمی ب دادوهری د نافهرا واندا بکه، ب راستی خودی حهژ دادوهران (عادلان) دکهت. ﴿٤٣﴾ و چاوا نه و قهستا ته دکهن و حوکمی ته دخوازن؟! و تهورات ل دهف وانه، پریارا خودی تیدابه [کا حوکمی زناکهری چیه] و پاشی پشتا خو ددهنه حوکمی ته [نه وی و هکی یی تهوراتی]، و ب راستی فان باوهری نه ئیناییه و نه ژ خودان باوهران. ﴿٤٤﴾ ب راستی مه تهورات ئیناییه خوار، راسته پریی و رونهی تیدابه، و پیغه مبه ریت خو سپار تینه خودی ل دویف تهوراتی حوکم بو جو هییان دکرن، دیسا خودیناس و زانایان ژری حوکم ب وی دکر نه و ژئی هاتیسه خواستن کو بیارین ژ گوهورین و فاریکرنی، و نه و زیره فان بوون ل سهر وان [ل سهر جو هییان، دا

نه ئیسته گوهورین]، [گهلی زانا و ریبه ریت جو هییان] ژ مرو فان نه ترسن [کو نه گهر هوین راستی بیژن، دی زینای گه هیننه هه وه]، و هوین ژ من بترسن، و نایه تیت من نه رزان نه فروشن، و ههر که سی حوکمی ب وی نه کهت یا من ئیناییه خوارئ نه و ژ گاوران. ﴿٤٥﴾ و ههر د وی [کتیبیدا کو تهوراته] مه ل سهر ئسرائیلییان نئیس، جانی کوشتی [نه فسا هاتیسه کوشتن] ب نه فسا کوژه کیسه، و چاف ب چاقیه، و دفن ب دفنیسه و گوهب گوهیسه، و ددان ب ددانیسه، و برینان تول یا تیدا [نانکو برین ب برینیسه و بهرانبه ری ئیکن]. و ههر که سی [مافی خو بهلیت، و ل گونه هکاری] بیوریت [و تولی لی قه نه کهت]، نه و لیبورین دی بو بیته گونه هه راکهر. و ههر که سی حوکمی ب نه و مه ئیناییه خوارئ نه کهت، نه و ژ زوردارانه.

﴿٤٦﴾ و د دویف وانرا [پیغهمبه ریت سرائیلیان]، مه عیسایی کورئی مه ربه می هنارت، کو راستده ریخی کتیباً بهری خویره کو تهوراته، و مه ئنجیل دایی، راسته ریخی و روناھی تیدایه، و راستده ریخا کتیباً بهری خویره، کو تهوراته، و راسته ریخی و شیره ته بۆ پارینز کاران. ﴿٤٧﴾ و خودانیت ئنجیلی، بلا حوکمی ب وی بکنه ئەوا خودی د ئنجیلیدا ئیناییه خوار، و هه ر کهسی حوکمی ب وی نه کهت ئەوا خودی ئیناییه خوار، ئەو ژ ریکارا راست و باوهری فی فه دهرن. ﴿٤٨﴾ [هه ی موحه مه د] مه کتیب [کو قورئانه] ب هه قیسی بۆ ته هنارت، راستده ریخا کتیبیت بهری خویره و شاهده ل سه ر وان [کاچ راسته و چ نه، و کاچ ژئی هاتیسه گو هو رین]، فیجا حوکمی ب ئەوا خودی ئیناییه خوار د ناقههرا واندا بکه، و هه قیسیا بۆ ته هاتی کو قورئانه نه هیله، و ب دویف دلخوازییا وان نه که فه. مه هه ر ئیک ژ هه وه [مه خسه د پی جو هی و فه له و موسلمانن] ریکهک و بهرنامه یهک یی دایی، و ئە گه ر خودی فیابایه، دا هه مییان که ته ئیک ملهت [ئیک دین

و ئیک بهرنامه] دا هه وه ب ئەوا دایسیه هه وه [کو هوین کرینه گه لهک دین] بجه رینیت، فیجا دهست ب خیران بکنه، و بکه نه بهر به زینک. زفرینا هه وه هه مییان ب بال خودیقه یه، فیجا [وی رۆژی، رۆژا قیامه تی] ئەز دئی هه وه ب وی تشتی هوین تیدا نه ئیک و جودا ئاگه هدار کهم. ﴿٤٩﴾ [و مه ئەف قورئانه ب هه قیسی بۆ ته هنارتیه] دا تو حوکمی ب ئەوا خودی بۆ ته ئیناییه خوار د ناقههرا واندا بکه ی، و ب دویف دلخوازییا وان نه که فه، هشیار به، نه کو ئەو بهری ته ژهنده کا خودی بۆ ته ئیناییه خوار و هه ر گپرن، فیجا ئە گه ر وان رووسی خوژ [حوکمی] ته وه ر گپران، بزانه خودی دقیت وان ب هندهک گونه هیت وان، ئیزا بدهت. ب راستی گه لهک خه لک ژ ریکارا راست د فه دهرن. ﴿٥٠﴾ ئەری وان حوکمی غهیری خودی دقیت؟! ما حوکمی کی ژ یی خودی چیره، و ئەو بیت موکوم باوهری ئینابین باش فی دزانن.

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِمْ بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۗ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾
وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلْنَا فِيهِ ۗ وَمَن لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّئًا عَلَيْهِ فَاحْكُمْ بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ فِئْرَةً وَمِنْهَا جَاءَ لَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ فَأَسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۗ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَن أَحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَأُحْذَرُهُمْ أَن يَقْسُوا عَنَّ بَعْضُ مَا أَنزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ فَإِن تَوَلَّوْا فَاعْلَمُوا أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَن يُصِيبَهُم بِبَعْضِ دُورِهِمْ ۗ وَإِن كُفِرُوا مِن النَّاسِ لَفَسِخُونَ ﴿٤٩﴾ أَخْفِكُمْ الْجَاهِلِيَّةَ يَبْغُونَ ۗ وَمِن أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

﴿۵۱﴾ گهلی خودان باوهران، جوھی و فلهیان بۆ خو
 نه که نه دۆست و پشته فان، و نهو خو ب خو پشته فانیت
 ئیکدونه، و هه چیی ژ هه وه وان بۆ خو بکه ته دۆست و
 پشته فان. فیجبا راستی نهو ژ وانه، و خودی مله تی
 زوردار راسته پئی ناکه ت. ﴿۵۲﴾ فیجبا تو دینی نهو ویت
 نه ساخی ددل و دهروونی واندا هه ی، بۆ دۆستینی و
 هاریکاریا وان ب له زن، [دلی خو دا] دیبژن: ئەم
 دترسین نه خو شیهک بۆ مه چی بیبت [کو هه و جه ی
 وان بین]. فیجبا هیخی هه یه، خودی سه ره که فته کی یان
 ژ ی فه رمانه کی ژ ده ف خو [ب پاشقه برن و شکه ستنا
 جو هییان و دیار کرنا نه نیبیت دورویان] بده ته هه وه،
 فیجبا نهو [دوروی] ل سه ره نهو ا دلی خو دا فه شار تین
 [کو دۆستینی و هاریکاریا جو هییانه، ژ تر سا کو روژ
 ل موسلمانان بقولیت] په شیان ببن. ﴿۵۳﴾ و نهو ویت
 باوه ری ئیناین دی بیژنه وان [جو هییان]: نهو ویت
 هه نی بوون ژ هه می دلی خو سویند خوارین کو د
 گهل هه وه نه، کار و کریاریت وان پویچ بوون و نهو ب
 خو ژ ی خو ساره ت بوون. ﴿۵۴﴾ گهلی خودان باوهران

﴿۵۱﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
 أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فإِنَّهُ مِنكُم ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
 الظَّالِمِينَ ﴿۵۱﴾ فَتَرَى الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسْرِعُونَ فِيهِمْ يَقُولُونَ
 نَحْشِيَنَّ أَنْ يَنْصِبِنَا دَائِرَةً فَعَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَ بِالْفَتْحِ وَأَمْرٍ مِنْ عِنْدِهِ
 فَيُصِيبُكُمْ عَلَىٰ مَا أَسْرَفْتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ فَلْيَنْدِمُوا ﴿۵۲﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا
 أَهْلُوا لَآئِ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَعْيُنِهِمْ إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ حَبِطَتْ
 أَعْمَالُهُمْ فَاصْبِرُوا خَيْرِينَ ﴿۵۳﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ
 مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ ۗ أَذَلَّةٌ
 عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ أَعْرَجَىٰ عَلَى الْكٰفِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا
 يَخَافُونَ لَوْمَةً لَآئِمَّةً لَا يَمُرُّ بِكَ ذَلِكَ اللَّهُ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ
 عَلِيمٌ ﴿۵۴﴾ إِنَّمَا أَوْكُرُكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ
 الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ ﴿۵۵﴾ وَمَنْ يَتَوَلَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ﴿۵۶﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
 لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مُّؤْمِنُونَ ﴿۵۷﴾

هه چیی ژ هه وه، ژ دینی خو ده ره که فیت، [زینای ناگه هیبته خودی] خودی دی هنده کی ت دی شوینا وان
 ئینیت، کو خودی چه ژ وان دکه ت، و نهو ژ ی چه ژ ی دکه ن، د راستا موسلماناندا خو دشکینن و بهر انه بر
 گاوران خورت و سه ربلندن، جهادی د ریکا خودیدا دکه ن، و بۆ خودی ژ لۆ مه یییا که سی ناترسن و پاکی
 پی نینه، و نه فه که ره ما خودییه، دده ته وی بی بقیت، و خودی [د دلوفانی و که ره ما خودا] پی بهر فه ره و
 زانایه. ﴿۵۵﴾ ب راستی پشته فانی هه وه به س خودییه، و پیغه مبه ری وی، و نهو ویت باوه ری ئیناین، نهو ن
 ییت بهر ده وام نه ئیزان دکه ن، و زه کاتی دده ن و خو بۆ خودی ده مینن و دشکینن و ل بهر فه رمانا وی د
 راهه ستیایی. ﴿۵۶﴾ و هه ره که سی خودی و پیغه مبه ری وی و موسلمانان بۆ خو بکه ته پشته فان و هاریکار،
 [بلا بزانی ت] ب راستی هاریکاریت دینی خودی و کو ما وی د سه ره که فته نه. ﴿۵۷﴾ گهلی خودان باوهران هوین
 وان نهو ویت دینی هه وه دکه نه ترانه و یاری، ژ نهو ویت بهری نو که کتیب بۆ هاتین [مه خسه د جوھی و فله نه ن]
 و گاوران بۆ خو نه که نه دۆست و هاریکار، و پاریز کاریا خودی بکه ن [نانکو هشیار بن وان نه که نه پشته فان
 و هاریکار و خو شقی] نه گه ره هوین خودان باوه بر بن.

﴿۵۸﴾ و وهختی هوین بانگی نغیژی ددهن، ئەو ترانه و یارییان بۆ خو پئی دکهن، چونکی ئەو مله ته کی نه فام و بئی ئەقلن. ﴿۵۹﴾ بیژه: خودان کتیبینۆ [مه خسه د جوھی و فهله نه] هوین چو کیم و کاسییان ل سهر مه ناگرن، ئەو نه بیت کو مه باوهری ب خودی ئیناییه، و ب وی یا بۆ مه هاتییه خواری کو قورئانه، و ب وی یا بهری نوکه [بۆ پیغه مبه ران] هاتییه خواری، ئەفه و باراپتر ژ هه وه ژ ری دهر که فئینه. ﴿۶۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: ئەری ئەز بۆ هه وه بیژم کا کی ل دهف خودی عه ییدارتر و ئیزا خرابتره؟! ئەوه یی خودی له عه نه لی کری، و ژ دلۆفانییا خو دوبر ئیخستی، و خودی [ژ بهر گو نه هی ت وی] لی کهر بگرتی بووی، و هنده ک ژ وان کرینه مه یموینک و بهراز و کۆره کۆله ییت سهر گاوران، ئەفان [پۆژا قیامه تی] خرابترین جه بۆ وان، و ری بهرزه ترن زی. ﴿۶۱﴾ ئەگه ر بیته دهف هه وه دئی بیژن: مه باوهری یا هه ی [و ئەو ب خو نه وه سایه] ب راستی ئەو ب گاور بیئفه هاتن و هه ر ب گاور بیی ژیفه دهر که فتن.

و خودی چیتر دزانی ت کا چ فه دشارتن. ﴿۶۲﴾ و تودی بینی گه له ک ژ وان له زئی ل گو نه ه و ده ستریزی و نه یارییی و خواریا هه رامی دکهن. چ پیسه کاره ئەو دکهن. ﴿۶۳﴾ بلا خودیناس و زانایان، ئەو ژ گۆت نی ت وان ییت ب گو نه هه، و ژ خواریا هه رامی، دابانه پاش، و چ پیسه کاره ئەو دکهن. ﴿۶۴﴾ و جو هیان گۆت: دهستی خودی یی گرتیه، دهستی وان بیته گریدان [نفرینه ل وان دئیته کرن، ب چرویکیی، یان ژ ی ب هندی دهستی وان ب زنجیری ت دۆژه یی بیته گریدان]، و ژ دلۆفانییا خودی دوبر که فتن ژ بهر گۆت نا کرین، به لی هه ردو دهستی ت وی [ئانکو ییت خودی] دقه کرینه، چاوا بقی ت وه سا دمه ز یخیت. و ب راستی ئەف قورئانا بۆ هاتییه خواری، گاوری و زیده گاخی و خرابییا وان پتر لی دکه ت، و مه که رب و کین و دژمناتی ئیخستییه دنا فه را واندا هه تا رۆژا قیامه تی، هه ر گافه کا فیان ناگره کی شه ری [ل سهر پیغه مبه ری] هه لکه ن، خودی دقه مرینیت، و د نه ریددا دگه رن خرابییان بکه ن، و خودی جه ژ خرابکاران ناکه ت.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوءًا وَعَبْثًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَقُومُونَ مَعًا إِلَّا أَنْ أَمَرْنَا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِنْ قَبْلُ وَأَنْ أَكْثَرُ كُفْرًا فَسِعُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ بِشَرِّ مِمَّنْ ذَلِكَ مَثُوبَةً عِنْدَ اللَّهِ مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمْ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَئِكَ شَرٌّ مَكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءَ وَكُفَالُوا أَمَرُوا بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦١﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكُفْرِ هُوَ قَدْ خَرَجُوا بِكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٦٢﴾ وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يَسْعُرُونَ فِي الْأَثَرِ وَالْعُدُونِ وَأَكْثِيَهُمُ السُّحْتُ لَيْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾ لَوْلَا بِنَهْدِهِمُ الرَّسُولَ لَكُنْتُمْ مِنَ الْخَائِبِينَ عَنْ قَوْلِهِمُ الْأَثَرُ وَأَكْثِيَهُمُ السُّحْتُ لَيْسَ مَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿٦٤﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ لِلَّهِ مَغْلُوبَةٌ عَلَتْ أَيْدِيَهُمْ وَلَعْنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُفْقَى كَيْفَ يَشَاءُ وَيَرْبِدُنْ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا أَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعُدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ وَيَسْعُونَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٥﴾

﴿ ۶۵ ﴾ ته گهر خودان کتیبان باوهری ئینابایه، و پاریزکاریبا خودی کربایه، ثم دا گونه هیت وان ل سهر راکهین و دا بهینه به حشیت تیر خنیک و خو شی .
 ﴿ ۶۶ ﴾ و ته گهر وان تهورات و ئنجیل و یا بو وان ژ خودایی وان هاتیسه خورای راکر تبایه و کار پی کربایه، ب راستی داد سهر خوړا و د بن خوړا و دال هندافی، خو ن [نانکو خودی دا بو وان ریگان ساناهی کهت کورزی ژ ئهرد و ئه سلانان بخون]. ژ وان هنده کد نافنجینه [ئه و ژئ ئهون ییت باوهری ئینابین، وهکی عه بدوللایی کورئی سهلامی و ییت وهکی وی] و گهله ک ژ وان د خرابن و پیسه کاره دکهن. ﴿ ۶۷ ﴾ هه ی پیغه مبه رج بو ته هاتیسه خورای ژ خودایی ته بگه هینه [چو ژئ نه فئه شیرن] و ته گهر تو وه نه که ی، [نه گه هینی و فه شیری] ته په یاما وی نه گه هانند. و خودی دئی ته ژ مرو فان پاریزیت. ب راستی خودی مرو فیت گاور راسته ری ناکهت. ﴿ ۶۸ ﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: گه لی خودان کتیبان، هوین ل سهر چو هه قیسی نینن، هه تا هوین تهورات و ئنجیلی و ئهوا ژ خودایی هه وه

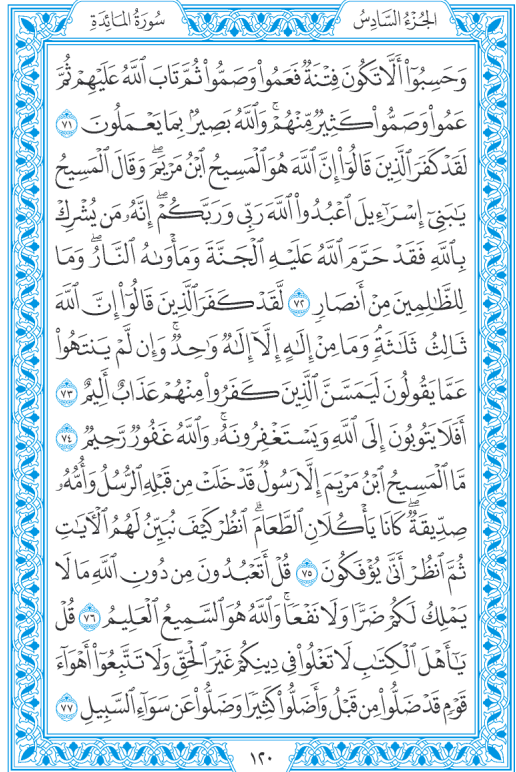
الجزء السادس

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكُنَّا عَنْهُمْ سَاهِبِينَ ۝ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكْفُوا مِنْ فَوْقِهِمْ وَمَنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مَقْتَصِدَةٌ ۝ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ۝ ﴿ ٦٦ ﴾ يٰٓأَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَّمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغْتَ رِسَالَتَهُ ۗ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ۝ ﴿ ٦٧ ﴾ قُلْ يٰٓأَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُفِيمُوا التَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ ۗ وَلَيَذَرَنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا ۗ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۝ ﴿ ٦٨ ﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصِرَةَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ وَعَمِلُوا صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۝ ﴿ ٦٩ ﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَرَأْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رَسُولًا قَالُمْ إِنَّا جَاءُكُمْ رَسُولٌ مِّنْ رَبِّكُمْ ۖ فِيمَا ظَنُّوا أَنَّ فَتْنَةَ رَبِّهِمْ إِنَّمَا هِيَ إِفْكٌ مِّنْ ذَوْدِكُمْ وَمَا كَفَرُوا بِهِ ۚ وَمَا هُمْ بِبَالِيغِينَ ۝ ﴿ ٧٠ ﴾

[کو ئه ف قورئانه یه] بو هه وه هاتیسه خورای، رانه گرن و کار پی نه کهن، و ب راستی ئه ف قورئانا بو ته هاتیسه خورای گاور و زیده گافی و خرابیبا وان پتر لی دکهت. فئجا بو مرو فیت گاور ب خه منه که فه.
 ﴿ ۶۹ ﴾ ب راستی ئه ویت باوهری ئینابین [کو موسلمانن دویکه فتیسیت پیغه مبه ری] و ییت بو وینه جو هی [دویکه فتیسیت مووسایی] و فهله [دویکه فتیسیت عیسانی] و سابئی [جوینه که، ژ جو هی و فهله یان فه بو وینه، ستیران دپه ریسن، و هنده ک دپیژن ملیاکه تان دپه ریسن] هه ر که سی ژ فان ب دورستی باوهری بی ب خودی و رورژا قیامه تی بینیت، و کار و کریاریت چاک بکهت [دئی ژ به ری خودی فئه ئیته خه لاتکرن، و رورژا قیامه تی] نه ترس بو هه یه، و نه ژئ ب خه م دکه فن. ﴿ ۷۰ ﴾ ب راستی مه په یانا موکومری ژ سرائیلیان و هر گرت، و مه پیغه مبه رج بو هنارتن، و هه ر گافه کا پیغه مبه ره ک بو وان ب وئی یا نه ب دلئ وان دهات، دهسته که ک دره وین دهر دئیخستن [وهکی عیسا و موحه مه د]، و دهسته که ک دکوشتن [وهکی زه که ریا و یه حیایی].

﴿۷۱﴾ وان هزر دکر کو چو ئيزا و به لا ب سهرى وان نائين [ژ بهر وى يا وان ب سهرى پيغه مبهران دئينا، و نهو په بيانيت وان ددان و شکاندن]، فيجا [ژ هقى و راسته پريسي] کوره و کهر بوون، [پاشى په شتيان بوون و ل خو زفرين] پاشى خودى توبه دا سهر وان، پاشى گلهک ژ وان کوره و کهر بوون. و خودى دينيت کا نهو چ دکهن. ﴿۷۲﴾ ب راستى نهويت گوتين: خودى مەسيحى کورئ مەريه ميبه گاوربوون [بوونه گاور]، و مەسيحى ب خو ژى گوتيسه: گەلى ئسرائيليان خودى پهريسن کو خودايى من و خودايى ههويه، و ب راستى هه کهسى هه فيشکان بو خودى چيکهت، ب سويند خودى به حشت ل سهر وى حهرام کريسه و جهى وى ناگر و دوزه هه، نى سته مکاران قهت چو هاريکار بو نينن. ﴿۷۳﴾ ب راستى نهويت گوتين: خودى تیکه ژ ستيان گاوربوون [بوونه گاور]، و چو په رستى نينن ژ خودى پيغه تر و نه گەر نهوا ديژن بهس نه کهن و نه هيلن، بى گومان دئ ئيزايه کا ب ژان ژ وان نهويت

گاوربووين گريت. ﴿۷۴﴾ فيجا ما نهو [ژ فان ناخفتنيت پويچ و نه هق د دهره قى خودى و پيغه مبهرى وى عيسايى کورئ مەريه ميبدا] توبه ناکهن و داخوازا گونه هژيرنى ناکهن؟ ب راستى خودى لینه گر و دلوفانه. ﴿۷۵﴾ مەسيحى کورئ مەريه ميبى ژ پيغه مبهرى پيغه تر نينه، و بهرى وى پيغه مبهريت هاتين و چويين، و ده يکا وى ژى زيده يا راستگو بوو، هه ردو و کان ژى خوارن دخوار، بهرى خو بدئ چاوا نه م نيشانان بو وان ناشکهر ا دکهين [ل سهر نهو هيسيا گوتنا وان د دهره قى عيسايى و ده يکا ويدا] و بهرى خو بدئ کا چاوا [ژ هه قيسى و نيشانيت ناشکهر ال سهر راستيسيا عيسايى] دئنه فارين کرن. ﴿۷۶﴾ [هه وى موحه مه د] بيژه: هوين چاوا وى شويئا خودى پهريسن نه وى نه مفايى دگه هينته هه وه نه زيائى. و خوديه گوهدير و زانا. ﴿۷۷﴾ بيژه گەلى خودان کتبان زيده گافيسى د ديني خو دا و د دويشچو نا هه قيبدا نه کهن [فيجا هوين تشتى، ژ جهى وى بلندتر لى بکهن، ههروه کى هه وه عيسا- ژ زيده گافى- ژ پيغه مبهراتيسى بلندتر لى کرى] و ب دويش دلخو زابيا هنده ک مرو فان [نهويت بهرى هه وه] نه که فن، ب راستى بهرى نوکه ييت بهرزه بووين، و ژ ريکار راست دهره کفتين، و گلهک ژى د گهل خو ييت بهرزه کرين و سهر دابرين، و ريکار راست بهرزه کرن.

لُعْرَبِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى لِسَانِ
 دَاوُدَ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ ذَلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا
 يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾ كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُ
 لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ
 يَتَوَلَّوْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ
 أَنفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ
 خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾ وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالنَّبِيِّ وَمَا
 أُنزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا آلِهَةً وَلَا يَأْتِيهِمْ
 مِّنْهُمْ قَسِيفٌ ﴿٨١﴾ * لَنَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً
 لِلَّذِينَ آمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَنَجِدَنَّ
 أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِيُّ
 ذَلِكَ يَأْتِيهِمْ مِّنْهُمْ قَسِيفٌ وَرُهْبَانًا أَنَّهُمْ
 لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى
 الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا
 مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾

الجزء
السادس

﴿٧٨﴾ له عنته ل وان سرائیلیان هاته کرن، نه ویت گاوربووین، ل سهر نه زمانی داوودی و عیسی کورئ مریه می، ژ بهر نه گوهداریا وان، و زیده کافی ژ ی دکرن. ﴿٧٩﴾ وان [جوهیان] ٲیکدو ژ چو خرابییت دکرن، نه ددانه پاش. چ پیسه کار بو وان دکر. ﴿٨٠﴾ [هه ی موحه مه د] تو گه له ک ژ وان دئ بینی [ژ که ربیت موسلماناندا] دؤستی و پشته فانیسا نه ویت گاوربووین [ژ موشرکان] دکهن. ب راستی نه فیه پیسه شوله وان دایبیه بهری خو، که رب و غزه با خودئ ل سهر وان بیت، و نه و دئ ههر د دؤزه هیدا مینن. ﴿٨١﴾ نه گهر وان باوهری ب خودئ و پیغه مبهری و وان نایه تیت بو پیغه مبهری هاتین ئینابایه، وان دؤستی و پشته فانیسا وان [موشرکان] نه دکر، به لی باراپتر ژ وان ژ ری دهر که قتیبه. ﴿٨٢﴾ ب راستی دئ بینی یی ژ هه مییان دژ منتر بو نه ویت باوهری ئینابین، جوهینه و نه ویت هه فپشک بو خودئ چیکرین. و ب راستی دئ بینی یی چه ژیکرنا وی پتر بو نه ویت باوهری ئینابین، نه ون نه ویت دبیزن نه م هاریکارین [دویکه قتیسیت

عیسایینه]، نه ف نایه ته د دهره قی نه جاشیدا هاتبو خوارئ] چونکی زانا و خودیناس د ناف واندا هه بون، و وان ب خو ژ ی خو مه زن نه دکر. ﴿٨٣﴾ ههر وهخته کی نه و نایه تیت بو پیغه مبهری هاتین دهبستن، چاقیت وان تری روندک دبون ژ بهر وی هه قییا وان دزانی، دبیزن: خودیو مه باوهری ب ته ئینا، قیجا تو مه ژ شاهدان بنقیسه، [شاهدیت باوهری بی ب ته و کتیب و پیغه مبه ریت ته دئینن، و شاده ییبی بو به کتاییا ته ددهن].

﴿ ۸۴ ﴾ و ما بوجی ئەم باوەریی ب خودی و ب هەقیبا بۆ مە هاتی نائین، و ئەم دخوازین خودایی مە، مە بیخیتە د گەل مروفت چاک و باش [تاکو مە بکەتە هەقالت پیغمبەری و خودیناسان، و مە ببەتە بەهشتی]. ﴿ ۸۵ ﴾ فئجا خودی بەرانبەری ئەوا گۆتین، ب بەهشتیت رویار دبنرا دچن خەلاتکرن، کو هەر و هەر دی تیدا بن، و ئەفهیە خەلاتی قەنجیکاران. ﴿ ۸۶ ﴾ و ئەویت گاوروبوین، و ئایەت مە درەو داناین، ئەو دۆژەینە. ﴿ ۸۷ ﴾ گەلی خودان باوەران، ئەو تشتیت خۆش ئەویت خودی بۆ هەو هەو هەلال کرین ل خۆ حەرام نەکن، و زیده گافیسان نەکن، ب راستی خودی حەژ زیده گافان ناکەت [ئەف ئایەتە دەر هەقی هەندەک سەحابیاندا هاتە خواری، ل بەر بوون ژ ترسیت خودیدا گۆشتی و ژنان و تشتیت خۆش بهیلن و ل خۆ حەرام بکن]. ﴿ ۸۸ ﴾ [گەلی خودان باوەران] ئەو تشتی مە دایبیه هەو هەو هەلال و پاقر بخۆن. و پارێزکارییا خودی بکن، ئەو خودایی هەو هەو باوەری بی هەی. ﴿ ۸۹ ﴾ خودی ب سویندا بی

ئنیەت و ئەوا بوویبیه ئاخفتن، ل هەو هەو ناگریت، بەلی دی وی سویندی ل هەو هەو گریت ئەوا ژ دلی هەو هەو دەر دەر فیت. فئجا [ئەگەر ب فی رەنگی هەو هەو سویند خوار و هەو هەو شکاند، یان هەو هەو فیا بشکینن] جزایی وی [و ژبەرنا گونەها سویندی] زادانا دەه مروفت بەلنگازە ژ زادی نافتی، ئەوی [پۆژانە] هوین ددەنە مالا خۆ، یان ژ ب جلک ئیخستنا وانە [وان دەهان هەرتیکێ جلکەک] یان ژ ی نازادکرنا بەندەبەکیه، فئجا هەچی چو ژ فان نەدیت [و بی چئی نەبوو] دفت سێ پۆزیسان بگریت، ئەفهیە پارکنا [کە فارەتا] سویندا هەو، ئەگەر هەو هەو شکاند. و سویندی خۆ پبارین [نە لەزی ل سویند خواری بکن، و نە لەزی ل شکاندنا وی بکن، و بی کە فارەت نەهیلن ئەگەر هەو هەو شکاند]. ب فی رەنگی خودی ئایەتیت خۆ بۆ هەو هەو ئاشکەر دکەت، دا هوین سوپاسییا وی بکن. ﴿ ۹۰ ﴾ گەلی خودان باوەران، ب راستی مە ی و قوما و بوتیت چکلاندی و دانایی [ل دۆر کەبەیی و تیدا] هەرمی و پیسن، ژ کار و عەمەلی شەیتانینە، فئجا هوین خۆ ژ بدهنە پاش و خۆ ژ دویر بیخن، دا هوین سەر فەراز بین.

وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَنْبَهُهُمُ اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَأْتِيهَا الْزَبِثُ ءَامِنُوا لَا تَحْرَمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِئْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَرْتُمْ إِطْعَامَ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا نَطَعُمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كَسْوَتَهُمْ أَوْ تَحْرِيرَ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامًا ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفْرٌ فِيمَا كَفَرْتُمْ وَأَحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾ يَأْتِيهَا الْزَبِثُ ءَامِنُوا إِنَّمَا الْحَمِيرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَأَجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ
 فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصَدَّكُمُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ
 الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا
 الرَّسُولَ وَأَحْذَرُوا فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا عَلَى رَسُولِنَا
 الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جُنَاحٌ فِيمَا طَعُمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 ثُمَّ اتَّقَوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ
 الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِيَأْتِيَنَّكُمْ اللَّهُ بِنُورٍ
 مِنَ الصَّبِيِّ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَخَافُهُ
 بِالْغَيْبِ فَمَنْ عَتَدَ لِيَّ عَدَاوَةً فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِيهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَفْسُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ حُرَّةٌ وَمَنْ قَتَلَهُ
 مِنْكُمْ مُتَعَمِّدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا
 عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَرَةٌ طَعَامُ مَسْكِينٍ
 أَوْ عَدْلٌ ذَلِكُمْ صَبَاً لِّدَوْقٍ وَإِلَّآ أَمْرٌ مِّنْ عِنَّا اللَّهُ عَمَّا
 سَلَفٌ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿٩٤﴾

﴿٩١﴾ ب راستی شهیتانی دفتیت دژمنایی و نه فیانی
 ب مهی و قوماری بیخیته دناقبهرا هه وه دا، و هه وه
 ژ بیرئینانا خودی و نفیژی بده ته پاش، فیجا ما هه وه
 نه به سه؟! [ئانکو به سه بهیلن]. ﴿٩٢﴾ و گوهداریا
 خودی بکن، و گوهداریا پیغه مبهری بکن، و هشیار
 بن [ژ وی بی ئه مری یا هوین بی ژ فهرانا خودی و
 پیغه مبهری دهر که فن]. و هه که هه وه بهری خو وهر گبرا
 و نه گوهداری کر بزائن ب راستی بهس گه هاندنا
 فی به یاما ناشکرا که ل سهر پیغه مبهری مهیه.
 ﴿٩٣﴾ [هندهک ژ سه حابییت پیغه مبهری (سلافتیت
 خودی ل سهر پیغه مبهری بن) مریون بهری
 حهرام کرنا مهی و قوماری، فیجا هندهک سه حابییان
 گوت: ئه ری پانه فیت بهری نوکه مرین، بهری مهی
 و قومار حهرام بسن، حوکمی وان چیه؟! ئینا ئه ف
 ئایه ته هاته خورای] چو گونه هل سهر وان نینه،
 ئه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت چاک کرین ل
 سهر ئه و وان کری [ژ فه خوارنا مهی و کرنا قوماری
 بهری حهرام بسن]. ئه گهر بهری هنگی خو ژ حهرامی

یان شرکی پاراستیت، و باوهری ب خودی ئینایت و کار و کریاریت قهنج کرین، پاشی خو ژ وی حهرامی
 دابنه پاش یی وان باوهری بی ئینایی، و پاشی بهرده و ام بووین ل سهر خو پاراستنی و کار و کریاریت قهنج
 کرین، و خودی ب خو ژ حه ژ قهنجیکاران دکهت. ﴿٩٤﴾ گه لی خودان باوهران، ب راستی خودایی هه وه
 [وهختی هوین دئحراماندا] ب وی نیچیرا هوین ب دهست و رومیث خو دکهن هه وه دجه ربینیت، دا خودی
 دیار بکهت کا کی نه پهنی ژ خودی دترسیت، فیجا ههر که سی پشستی فی [ئانکو پشستی هاتییه دیار کرن، کا چ
 حهرام ل سهر وان که سی دئحراماندا] زنده کافیی بکهت [بلا بزائیت] ب راستی ئیزایه کا ب ژان و دژوار
 ب هیه. ﴿٩٥﴾ گه لی خودان باوهران، نیچیری نه کوژن، و هوین دئحراماندا [هه تا هوین ژئ دهر نه که فن]،
 و هه چیی ژ هه وه ژ قهستا [نیچیری] بکوژیت، جزایی وی ته رشه کی و هکی نیچیرا کوشتییه، [بکه ته قوربان
 شوینا نیچیرا کوشتی] دو مروفتیت دادوهر بریاری پی بدن، دیارییه که [ئه و قوربان] بگه هیته که عبه یی
 [ئانکو دفتیت ئه و قوربان ل مه که هی بیته سه ر ژ یکن] یان شوینا قوربانی [ته مه تی بهایی نیچیری] بکه ته
 خوارنا به لنگازان یان بهر انبه ر [وی خورانی] ب پوژی بیت، دا تامکه ته جزایی کاری خو، و خودی ل یا
 بهری نوکه بوری [بهری ئه ف ئایه ته دهر هه قی ئحرام که ریدا بیته خورای]. به لی ههر که سی لی بز فرتیه فه
 خودی دی تولی لی فه کهت، و نی خودی دهسته لانداری و تولفه که ره.

أَحَلَّ لَكُمْ صَيْدَ الْبَحْرِ وَطَعَامَهُ مَتَّعْنَا لَكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ
 وَحُرِّمَ عَلَيْكُمْ صَيْدَ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي
 إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ * جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْآبِتَةَ الْحَرَامَ
 فِيمَا لِلنَّاسِ مِنَ الشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيِ وَالْقَلْبِدَ ذَلِكَ لِيَعْلَمُوا
 أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ
 شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ * عَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ
 غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩٨﴾ * مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا
 تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ * قُلْ لَا يَسْتَوِي الْحَبِيثُ وَالطَّيِّبُ
 وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ
 لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ * يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَن
 أَشْيَاءٍ إِن تَبَدَّلَ لَكُمْ سُؤُوكُمْ وَإِن تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنزَلُ
 الْقُرْءَانُ تَبَدَّلَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾
 قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ أَنَّمَا أَصْحَابُهَا أَكْفَرِينَ ﴿١٠٢﴾ * مَا جَعَلَ
 اللَّهُ مِنْ بَحْرٍ وَلَا سَابِغٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامِرٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَكَثُرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

﴿۹۶﴾ نیچیرا دریا بیان و خوارنا وان بۆ هه وه دورست بوو، دا بۆ هه وه ئاکنجی و ریباران بیته متا، و مفاپی ژئی و هرگرن، بهلی هندی هوین د ئیحراماندا بن نیچیرا کویشی و چۆلی ل سه ره هه وه هاتیسه حه رامکرن، و پاریزکاریسا خودئی بکهن، ئەوئی هوین ل دهف دئینه کۆمکرن. ﴿۹۷﴾ خودئی کهعبه، ئەهوا ب بهیتولخه رام دئینه نافکرن، بۆ مرؤفان کره جهئی سه ره بیه رکرنا کاروباران، و هه یقیت حه رامکری کره ئەگه را بهرده و امیسا ئیمنه ی و ژیانئی، و قوربانیت [دیاری بۆ کهعبه یی] نیشانکری و ییت نهنیشانکری کره ئەگه را قه تاندا هه وه یسیا هه ژاران، دا بزنان خودئی ئەهوا د ئهرد و ئەسه اناندا دزانیت، و هندی خودئی ب راستی ب هه می تشتان زانا و ئاگه هداره. ﴿۹۸﴾ و بزنان جزایی خودئی ب راستی جزایه کی دژواره، و ب راستی خودئی لینه گر و دلؤفانه. ﴿۹۹﴾ یا پیغه مبهری ژ گه هاندنا په یاما خودئی پیغه تر نینه، و خودئی ب خۆ ناشکرا و نه ناشکرا یا هوین دکهن، دزانیت و پی ئاگه هه. ﴿۱۰۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: پیس و پاقر

[ئانکو حه رام و حه لال، یان گاور و موسلمان، یان گونه هکار و گوهدار] وه کی ئیک نین، خۆ هه که توب گه له کی و بۆ شاتیسا پیساتیئی عه جنیگرتی ژئی بیی، فئيجا گه لی ئاقلداران پاریزکاریسا خودئی بکهن دا هوین سه ره فراه ببن. ﴿۱۰۱﴾ گه لی خودان باهوران پرسا وان تشتان [ژ پیغه مبهری] نه کهن ئەو ییت ئەگه ر بۆ هه وه ناشکرا ببن هوین پی نه خۆش ببن، و ئەگه ر هوین د وهختی هاتنا قورئانیدا پرسا وان بکهن، دئی بۆ هه وه ناشکرا بن، خودئی هوین ژ پرس و پیساریت بۆری ئازاکرن. و خودئی ب خۆ ژئی گونه هه ژیه ره و دلؤفانه و سزاله زلینه که ره. ﴿۱۰۲﴾ ب راستی بهری هه وه هنده ک مله تان ئەف پرسه [ژ پیغه مبهریت خۆ] کرن، پاشی کار پی نه کرن و پی گاور بوون. ﴿۱۰۳﴾ خودئی دورست نه کریسه و فه رمان پی نه دایسیه ئەف کاره بیته کرن، حیشترا پینج جاران زابیت و جارا پینجی نیر ئینابیت، گوهی وئی بیته درویکرن و بیته بهردان بۆ بوتان، و حیشترا بیته ئازادکرن بۆ بوتان چونکی خودان یی ژ گرفتاریسه کی ده ره که فئی، و حیشترا جه مکه کی نیر و می بینیت دگۆتن: می و نیر گه هشتنه ئیک و هه ردو [بۆ بوتان بیته ئازادکرن، و حیشترا نیرا دهه سالان دهاته بهردان دناف حیشترا ئازادکرن بۆ بوتان. بهلی ئەو ییت گاور بوو یین دره وان ب نافئی خودئی دکهن، و باراپتر ژ وان نوزانن ژئی [کو دره وان دکهن].

وَأَقْبِلْ لَهُم تَوَّابًا إِلَى مَا آتَاكَ اللَّهُ وَبِإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَن صَبَّ إِذَا أَهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَبَيِّنَاتٍ لِّمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهِدُوا بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ أَوْ آخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ صَرِيحِينَ فِي الْأَرْضِ فَأَصْبَحْتُمْ مَصِيبَةَ الْمَوْتِ تَحْسُوتُهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ إِنْ أَرْتَبْتُمْ لَا كُفْرِي بِهِ تَمَنَّآ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا تَكْفُرْ شَهَادَةُ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَشْمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُدَّ عَلَىٰ آثَمَهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَآخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلِيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ لَشَهَدَتْنَا أَحَقَّ مِنْ شَهَدَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذَلِكَ أَذَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِاللَّهِ شَهِدَةً عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ آيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْمِعُوا لِلَّهِ يُهْدِيَ الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

﴿۱۰۴﴾ و گافا بؤ وان هاته گوتن: وهرن بؤ وئ یا خودئ ئیناییه خوار، و وهرنه دهف پیغهمبری [ئانکول دویف وئ ههرن یا خودئ ئیناییه خوار کو قورئانه، و ل دویف پیغهمبری ههرن]. دیژن: ئەفا مه باب و باپیریت خؤل سهر دیتی بهسی مهیه، ئه ری ئەگەر باب و باپیریت ههوه چو نهزانن و راسته پیکرنئ زئ نهکنه [دیسا ریکا وان ههر بهسی ههوهیه؟!].

﴿۱۰۵﴾ گهل خودان باوهران، ههوه ئاگهه ژ خو هه بیت، ئەگەر هوبن د راسته پیکری بن، بیئ سهر داچویی و بهرزه، زبانی ناگهیننه ههوه، زفرینا ههوه هه مییان ب بال خودیغهیه، فیجا دئ ههوه ئاگههداری وئ کهت یا ههوه کری [ئانکو دئ ههوه ل دویف کار و کریاریت ههوه جزاکهت].

﴿۱۰۶﴾ گهل خودان باوهران، گافا ئیک ژ ههوه وهختئ وهسیه تی، کهفته بهر مرئئ، دو مروفتت دادور ژ خو [ئانکو موسلمان] وهک شاهد بگرن، فیجا ئەگەر هوبن د ری و ریباراندا بن [ئانکو د وهغه ریدا] و کهفتنه بهر مرئئ [و موسلمان ب دهست ههوه نه کهفتن] دو

که سیئ دی نه ژ ههوه بگرن [بکه نه شاهد]، و ئەگەر هوبن ل وان شاهدان ب گومان کهفتن [کو راستیی بیژن]، هوبن وان ههردو شاهدان پشتی نفیژئ [ئانکو نفیژا ئیشاری، یان ههر نفیژه کا هه بیت] بینن، و بلا ههردو [هؤسا] سویند بخون [ب خودئ] ئەم ژ دره و بهر انبهر تشته کی سویند ب خودئ ناخوین خو هه که مروفتئ مه زئ بیت، و ئەم شاده یییا خودئ نافه شیرین، ئەگەر مه شاده یییا خو فهشارت وئ گافی ئەم ژ گونه کارانین. ﴿۱۰۷﴾ فیجا ئەگەر بؤ ههوه دیار بوو کو ههردو شاهد هه زئ گونه ی بوو یینه [و شاده یییا خو دورست نه دایینه]، بلا دو میراتخۆر، یان دویت ژ هه مییان نیزیکت بؤ مری ل جهئ وان ههردو شاهدان رابن، و ب خودئ سویند بخون، کو شاده یییا وان ژ شاده یییا بیئ دی راستره، و ئەم [ب سویندا خو] ژ راستیی دهر نه کهفتینه، ئەگەر مه [ژ بی بهختی] شاده یی ل سهر وان دا هنگی ئەم دئ ژ سته مکاران بین.

﴿۱۰۸﴾ ئەف شاده یییا ب فی رهنگی بؤ ههوه چیتره دا شاده یی وهکی خو بیته دان [ئانکو ب دورستی بیته دان]، یان بترسن [ئانکو شاهد] سویند یئ وان ب هنده سویند یئ دی زئ بیته فه گپران [و درهوا وان ئاشکهرا بیست و شه رمزار بین]. و پاریز کارییا خودئ بکهن و گوهدار بن. و نئ خودئ مروفتت ژ ری دهر کهفتی راسته ری ناکهت.

الحزب
الثالث

*يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عَمَلٌ لَنَا
 إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّمْنَا الْعُيُوبَ ﴿۱۰۹﴾ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
 اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ
 الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَإِذْ عَلَّمْنَاكَ
 الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ
 مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِ فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ
 طَيْرًا بِإِذْنِي وَتَهْبِئُ الْأَكْشَمَ وَالْأَنْصَافِ بِإِذْنِي وَإِذْ نُخْرِجُ
 الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي وَإِذْ كَفَفْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ
 جِئْتَهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا
 إِلَّا أَسْحَرُكُمْ مِثْلُ ﴿۱۱۰﴾ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُوا
 بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَأَشْهَدُ بِأَنَّكَ مَسْلُومٌ ﴿۱۱۱﴾
 إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ لِيَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ
 أَنْ يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿۱۱۲﴾ قَالُوا زَيْدٌ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَنَظْمِنَ قُلُوبَنَا
 وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَّقْتَنَا وَتَكُونُ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿۱۱۳﴾

﴿۱۰۹﴾ [هشيار بن] رُوژا خودی پیغمبران کوم
 دکهت، دی بیژیته وان: چاوا بهرسفا ههوه [ژ بهری
 مله تیبت ههوه شه] هاته دان؟ دی بیژن: ئەم نوزانین،
 ب راستی هه ر تویی زانایی نهینیان [ئانکو تو چیت
 دزانی]. ﴿۱۱۰﴾ و بۆ مله تی خۆ بیژه ده می خودی
 گۆتی: عیسی کوری مه ریه می، ئەو نیعمهت و
 که ره میت من د گهل ته و دهیکا ته کرین بینه بیرا خۆ،
 بینه بیرا خۆ وهختی مه ب جانی پیروز [ب جبریل]
 پشته فانیسا ته کری، وهختی د لاندکیدا و پشتی
 تو مه زن بووی [وهکی ئیک] تو د گهل خه لکی
 دئاخفتی، و بینه بیرا خۆ وهختی من تو فیری نفیسین
 و تیگه هشتن و کاربنه جهیسی و تهوراتی و ئنجیلی
 کری، و بینه بیرا خۆ وهختی ته ب دهستویرا من ژ
 ته قنی په یکه ری بالنده یان چیدکر، و ته پف دکری
 و ب دهستویرا من دبوو بالنده یه ک، و ب دهستویرا
 من ته ییت دزکها کدا کوره و به له که یی ساخ دکرن،
 بینه بیرا خۆ وهختی ته مری ب دهستویرا من زیندی
 دکرن، و بینه بیرا خۆ وهختی من ئەزه تا ئسرا ئیلیسان

ژ ته داییه پاش، وهختی تو ب نیشانیت ئاشکه را کهر بۆ وان هاتی، و ئەویت گا ور بووین ژ وان، گۆت:
 ئەفه ژ ستره ندییه کا ئاشکه را پیغه تر نینه. ﴿۱۱۱﴾ و بۆ مله تی خۆ بیژه ده می مه ئیلهام داییه هاریکاریت
 عیسی [و ئیخستیه سه ر دلئ وان] کو باوهریسی ب من بینن و ب پیغمبره ری من، گۆتن: مه باوهری
 ئینا، و تو شاهدیه کو ب راستی ئەم موسلمانین. ﴿۱۱۲﴾ بۆ مله تی خۆ بیژه ده می هاریکاران (هه وارییان)
 گۆتیه عیسی کوری مه ریه می: نه ری خودایی ته دشیت سفریه کا خواری بۆ مه ژ ئەسانان بیته
 خواری؟! [عیسی] گۆت: ژ خودی بترسن [ئانکو فی نه بیژن و نه که ن] ئەگه ر هوین خودان باوهرن.
 ﴿۱۱۳﴾ گۆتن: مه دقیت ئەم ژئ بخۆین و دلئ مه ئیمن بیت، و بزانی تو راست بۆ مه راستی دیژری، و
 دا ئەم ژئ ل سه ر بینه شاهد.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ
 تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِنْكَ وَأَرْزُقْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۱۱۴﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مَزَّلْتُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدَ
 مِنْكُمْ فَإِنِّي أَعَذِّبُهُ عَذَابًا لَا أَعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿۱۱۵﴾
 وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَعْيسَى ابْنُ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
 وَأُخِيَّ الْهَارُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ
 مَا لَيْسَ لِي بِحَقِّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعَلَّمَ مَا فِي نَفْسِي
 وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿۱۱۶﴾ مَا قُلْتُ لَهُمْ
 إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ إِنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنْتُمْ عَلَيْهِمْ
 شُهَدَاءَ مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ
 وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿۱۱۷﴾ إِنْ تَعَذَّلْتُمْ فَإِنَّهُمْ عَسَاءُ مَا
 تَعَذَّلْتُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۱۸﴾ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ
 الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
 فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿۱۱۹﴾ لِلَّهِ
 مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۱۲۰﴾

﴿۱۱۴﴾ عیسیٰ کوری مه‌ریه‌می گوت: خودیو
 خودایی مه، سفره‌یه‌کی ژئه‌سه‌انان بو مه‌بینه‌خواری،
 دا بو مه‌بیته‌جه‌ژن، بو‌ییت‌سه‌رده‌می مه‌ و پشتی
 مه، و بیته‌نیشان‌ه‌ک ژئه‌ [ل‌سه‌ر‌شیان‌ته‌ و راستیا
 پیغه‌مه‌راستیا من]، و بکه‌رزقی مه‌ [قی‌سفره‌یی] و
 تو‌چیرین‌رازی. ﴿۱۱۵﴾ خودی‌گوت: ب‌راستی
 ئەز دئ بو‌هه‌وه‌ئینه‌خواری، قیجا‌کی ژ‌هه‌وه
 پشتی‌هنگی‌گاور‌بییت، ئەز دئ ب‌ئیزایه‌کی‌وی
 ئیزادم‌کو‌که‌سی‌د‌جیهانیدا‌ه‌سا‌ئیزا‌نادم.
 ﴿۱۱۶﴾ و بو‌مله‌تی‌خو‌بیژه‌ده‌می‌خودی‌گوتیه
 [عیسی‌کوری‌مه‌ریه‌می]: عیسی‌کوری‌مه‌ریه‌می،
 ئەری‌ما‌ته‌گوتیه‌خه‌ل‌کی‌من‌و‌ده‌یکا‌من‌شوینا
 خودی‌به‌ریسن، [عیسی] گوت: ئەز‌ته‌ژ‌گوتیت
 وان‌باق‌ژ‌دکه‌م‌و‌باق‌ژی‌بو‌ته‌بییت، و من‌ه‌ه‌ق‌نینه
 یا‌بو‌من‌نه‌دورست‌بیژم، ئە‌گەر‌من‌وه‌گوتیت‌بی
 گو‌مان‌تو‌دزانی، تو‌دزانی‌کاج‌د‌دلی‌من‌دایه، و
 ئەز‌چو‌ژ‌هینیا‌ته‌نوزانم. ب‌راستی‌هه‌ر‌تویی
 زانایی‌تشتی‌نه‌دیار‌و‌هینیان. ﴿۱۱۷﴾ ژ‌بلی‌تشتی‌ته

فه‌رمانا‌من‌پی‌کری، چویی‌دی‌من‌نه‌گوتیه‌وان، خودی، خودایی‌من‌و‌خو‌به‌ریسن، و ئەز‌شاهد
 بووم‌ل‌سه‌ر‌وان‌هن‌دی‌ئەز‌د‌ناف‌اندا، به‌لی‌و‌مختی‌ته‌ئەز‌ژ‌ناف‌وان‌پاک‌ریم، تو‌زیره‌فان‌بووی‌ل‌سه‌ر
 وان، و‌توب‌خو‌ژی‌هه‌می‌تشتان‌دینی‌ول‌سه‌ر‌شاهدی. ﴿۱۱۸﴾ ئە‌گەر‌تو‌وان‌ئیزا‌بده‌ی‌ئە‌و‌به‌نده‌ییت
 ته‌نه، و ئە‌گەر‌تول‌وان‌نه‌گری‌ب‌راستی‌تویی‌ده‌سته‌لاتدار‌و‌کار‌به‌جه‌ی. ﴿۱۱۹﴾ خودی‌گوت: ئە‌فه
 ئە‌و‌ر‌ژه‌یا‌پاستیژ‌مفایی‌ژ‌راستیژ‌یسا‌خو‌دینن، به‌حه‌شتیت‌رو‌بیار‌د‌بن‌را‌دچن‌بو‌وانن، هه‌روه‌ر‌دی
 تیدا‌بن، خودی‌ژ‌وان‌رازیه، و ئە‌و‌ژی‌ب‌خه‌لاتی‌خودی‌د‌قایلن، و سه‌رفه‌رازییا‌مه‌زن‌ئە‌ها‌ئە‌فه‌یه.
 ﴿۱۲۰﴾ ملک‌و‌مالداریا‌ئە‌رد‌و‌ئە‌سه‌انان‌و‌هن‌دی‌تیدا‌یی‌خودییه، و خودی‌ب‌خو‌ژی‌ل‌سه‌ر‌هه‌می‌تشتان
 یی‌ده‌سته‌لاتداره.

سورة ثامننا

ل مه كههئ هاتيهه خواري (١٦٥) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ بهسن و سوپاسی بوی خودایى شه وئ شهرد و شهسان دایین و تاریاتی و پوناهی [یان شهف و پوژ یان باوهری و گاوری] چیکرین، پشتی فی هه مییی شهویت باوهری ب خودایى خو شهینایین هه شهبران بو [خودایى خو] ددان، و بهری خو ژئی و هر دگیرن. ﴿٢﴾ خودییه [شهوه] یی هوین ژ ته قنی چیکرین، پاشی وهخته کی نه دیار بو مرئی دانا، وهختی دیار ل دهف و بییه، و پشتی فی هوین ژ شه ژینی دودل دبن؟! ﴿٣﴾ و هه شه خودییه هه ژئی په رستتی د شهرد و شهساندا، و شهوه نهینی و ناشکه رایسیا هه وه دزانیته، و هه تشتی هوین دکهن پی ناگه هه. ﴿٤﴾ و چو نشان ژ نیشانیته خودایى وان ژ قورنائی بو وان نائین شه گهر شه بهری خو ژئی و هرنه گیرن و پاتکا

خو نه دهنی. ﴿٥﴾ فیجاب راستی ده می شهف راستییه [کو قورئانه] بو وان هاتی، وان دره و ده رتیخت، نیزیك به حس و خه به ریت وان ترانه پی دکرن دئی بینن [ده می ئیزیا خودی پوژا قیامه تی ب سهر واندا دتیت]. ﴿٦﴾ ما نابینن چهن دملته بهری وان مه بهرئاتاف کرینه، و مه شه هیژ و شیان دابوو وان د شهردیدا، یا مه نه دایسیه هه وه، و مه بارانیته ب ریژ و بوش ب سهر واندا باراندن و مه رویبار دناف داروباری وانرا و دبن وانرا برن، بهلی ژ بهر گونه هیته وان، مه شه بهرئاتافکرن، و شوینا وان مه هنده مله تیت دی ئینان. ﴿٧﴾ [ههی موحه مه د] شه گهر شه هم کییه کا وه ساب سهر ته دا بیننه خواری [وه کی شه و دیژن] یا نفیسی د کاغه زاندا، شه بو خو ده ستی خو بکنی، دیسا شهویت گاوربووین هه دا بیژن، شه فه ژ سیر بهندییه کا ناشکه را پیقه تر نینه. ﴿٨﴾ گو تن: دئی بلا ملیاکه ته ک دگه ل [موحه مه دی] هاتبایه هنارتن [دامه ژئی باوهر ژئی کربایه] و شه گهر مه ملیاکه ته ک هنارتبایه [وه کی شه و دخوازان] نی دایته دوپا هیکا وان، پاشی نه دهاتنه گیرن ژئی.

سورة الأنعام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَى أَجَلًا وَأَجَلٌ مُسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ﴿٣﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّهُمْ كَانُوا مِنْ قَبْلِهِمْ مِتًّا قَدْ كَانُوا فِي الْأَرْضِ مَالًا تُكْمِلُونَ لَهُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ مِدْرَارًا وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ بِذُنُوبِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٦﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ كِتَابًا فِي قِرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا إِسْحَرُؤْمِينُ ﴿٧﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ مَلَكٌ وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُبْطَرُونَ ﴿٨﴾

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِ مَآ
يَلْبَسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزَيْتُمْ بُرْسِلَ مِنْ قَبْلِكُمْ فَحَاقَ بِالَّذِينَ
سَخِرُوا مِنْهُمْ مَآ كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿١٠﴾ قُلْ سِيرُوا
فِي الْأَرْضِ ثُمَّ أَنْظِرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿١١﴾
قُلْ لِمَنْ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كَتَبَ عَلَى
نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ لِيَجْمَعَ كُمُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ
فِيهِ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾ * وَلَهُ
مَا سَكَنَ فِي الْأَيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ قُلْ
أَعَزَّ اللَّهُ أَخْذُ وَلِيَّتَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ
يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَنْ يُصِرْ فَعَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمَهُ
وَذَلِكَ الْقَوْمُ الْأَمِينُ ﴿١٦﴾ وَإِنْ يَمَسُّكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ
لَهُ إِلَّا اللَّهُ وَإِنْ يَمَسُّكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾
وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

الجزء السابع
١٣

﴿٩﴾ و ته گهر تهو پیغه مبهر مه کر بایه ملیاکهت، دا کهینه زه لام، و دا ههر جلکی تهو [پیغه مبهر] دکهنه بهر خو کهینه بهر وان. ﴿١٠﴾ [ههی موحه مه د] ب سویند تهو پیغه مبهر یته بهری ته ژی هاتین، ترانه ب وان ژی هاتبونه کرن، فیجا تهوا وان ترانه پی ذکر تهو هنگاقتن و بهر تائف کرن. ﴿١١﴾ [ههی موحه مه د] بیژه [وان]: دتهر دیدا بگهرن، پاشی بهری خو بدنی کا دو بیا هیکا دره و دهر ریخان [تهو یته نیشانیته خودی دره و داناین] بووچ. ﴿١٢﴾ بیژه: تهری هندی دتهرد و ته سساناندا ههی، بی کتیبه؟ [نه شین بهر سقی بدن و دی بی دنگ مینن] بیژه: بی خودییه، تهوی دلوفانی ل سهر خو نفیسی. ب راستی تهو دی ههوه پوژا قیامه تی کومکهت، چو گو مان تیدا [د هاتنا ویدا] نینه. تهویته خو خسارهت کرین تهون یته باوهری نه ئینابین. ﴿١٣﴾ و کاچ دشهف و پوژاندا ههیه، ههر بی ویسه، و تهو ب خو ژی بی گوهدیر و زانایه. ﴿١٤﴾ بیژه: تهری تهز هاریکار و پشته فانه کی ژبلی خودی بگرم؟ و تهو [تائکو خودی] چیکه ریتهرد و ته سسانانه، و تهو رزقی

ددهت و تهو ناخوژت [ههوجهی ب هندی نینه کهس خواری بدتی]، بیژه: ب راستی فهرانا من هاتیسه کرن تهو موسلمانن ئیکی بم، و نه بمه ژوان یته هه فپشکان بو خودی چی دکهن. ﴿١٥﴾ بیژه ب راستی تهز ژیزایا پوژا مهزن دترسم، ته گهر تهز نه گوهداریسا خودایی خو بکه م. ﴿١٦﴾ و ههر که سی وی پوژی ئیزا ژی نه گریته و ژی هاته وهر گپران، ب راستی [خودی] دلوفانی پی بر، و ته هاته فهیه سهر که فتنا ئاشکه را. ﴿١٧﴾ و ته گهر خودی زیانه کی بگه هینیه ته، کهس نینه راکهت، تهو نه بیت، و ته گهر باشیسه کی بگه هینیه ته [ژخیر و بهر فره هی و سلامه تییی... هتد کهس نینه ل ته فه گریته]، نی ههر تهو دهسته ه لاتدار ل سهر هه می تشتان. ﴿١٨﴾ و ههر تهو یی سهر دهست ل سهر بهنده یته خو، و ههر تهو یی کاربنه جه و شارهزا.

﴿۱۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئه ری چ شاده یی ژ هه میان مه زتره؟! [پشتی وان خواستی ئیک شاده یی بیژه یی بویغه مبه ری بدت]، [و نه گه ر وان خو بی دنگ کر] بیژه: خودی شاهده د ناقه به را من و هه وه دا، کو نه ف قورئانه بو من هاتیه هه رتن، دا نه ز هه وه و هه چیی دگه هیتی بی بدمه ناگه هدار کرن و پی برتسینم، ئه ری هون شاده یی دده ن کو به رستییه کی دی د گه ل خودی هه به؟! بیژه: نه ز ب خو وی شاده یی نادم، تو بیژه: ب راستی نه و به رستییه، خودایه کی تاك و ته نیایه و نه زی به ریمه ژ وی شرکا هون دکن، [یان نه زی به ریمه ژ وان نه ویت هون بو خودی دکنه هه فیشك]. ﴿۲۰﴾ نه ویت مه کتیب دایینی [مه خسه د ری جو هی و فه له نه] پیغه مبه ری دناسن [ژ سالوختی وی ییت د کتیبیت واندا هاتین] هه ره وه کی زاروکتیت خو دناسن، و نه ویت خو خوساره ت کرین، نه ون ییت باوه ری نه ئیناین. ﴿۲۱﴾ ئه ری ما کی ژ وی سته مکارتره نه وی دره وه کی ژ کیسی خودی بکته یان ری نشان و ئایه تیت

وی دره و بدایت؟ ب راستی سته مکار سه ره راز نابن. ﴿۲۲﴾ [هه ی موحه مه د بینه به را وان] رپوژا هم وان هه میان کوم دکن [کو رپوژا قیامه تیه]، پاشی هم دی بیژینه هه فیشك چیکه ران، کا نه وه هه فیشكیت هه وه، ییت هه وه ژ دره و دگرتن [کال کیفه نه]؟. ﴿۲۳﴾ پاشی به رسف و دو به هیکا گاوریا وان [دوی رپوژیدا دی ئیته سه ره هندی] دی بیژن: ب خودی کو خودای مه یه، هم نه ژ هه فیشك چیکه ران [موشرکان] بووین. ﴿۲۴﴾ به ری خو بدی کا چاوا نه و دره وی ل خو دکن، و نه وه هزارا وان دکر [ژ مه هدر و به ره فانیسیا بوتان] ل وان به رزه بوو. ﴿۲۵﴾ و ژ وان هنده هه نه [وهختی تو قورئانی دخونی] گوهداریا ته دکن، و دا چو [ژ قورئانی] تی نه گهن، مه به رده ئیخستینه سه ره دلیت وان، و گرانی ئیخستیه د گو هیت واندا، و نه گه ر نه وه می نشانان ری بینن، هه ر باوه ریسی پی نائین. و نه گه ر هاتنه ده ف ته مه ده ر کیسی دگه ل ته دکن، و نه ویت گاوربووین دبیزن: نه فه ژ چیقانوکتیت به ری پیغه تر نینه. ﴿۲۶﴾ و نه وه خه لکی ژ قورئانی دده نه پاش و نه و ب خو ژ ری دویر دکه فن، و نه و ژ خو پیغه تر که سی به رئاتاف ناکه ن و نه و ب خو ناحه سن ری. ﴿۲۷﴾ و نه گه ر تو وان بیینی وهختی [رپوژا قیامه تی] ل سه ره ناگری دئینه راهه ستانندن [دا دیمه نه کی ب ترس بینی]، فیجا دبیزن: خو زی هم فه گه ران دباینه [دنایی]، و مه نشان و ئایه تیت خودای خو دره و نه دانابانه، و هم بوواینه ژ وان ییت باوه ری ئیناین.

قُلْ أَيُّ شَيْءٍ أَكْبَرُ شَهَادَةً قُلْ اللَّهُ شَهِيدٌ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَأُوحِيَ إِلَيَّ هَذَا الْقُرْآنُ لِأُنذِرَكُمْ بِهِ وَمَنْ بَلَغَ أَتَيْكُمْ لَتَشْهَدُنَّ أَنَّ مَعَ اللَّهِ الْهَمَّةَ الْآخِرَى قُلْ لَا أَشْهَدُ قُلْ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَاحِدٌ وَأَلَّى بَرِيٍّ مِمَّا تَشْرِكُونَ ﴿۱۹﴾ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ آبَاءَهُمْ الَّذِينَ خَبِرُوا أَنفُسَهُمْ قَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۲۰﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿۲۱﴾ وَوَقَّعْنَا لَهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَلَمْ يَسْأَلُوا الَّذِينَ كَفَرُوا كَيْفَ تَزْعُمُونَ ﴿۲۲﴾ ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنْصَحُهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبِّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿۲۳﴾ أَنْظِرْ كَيْفَ كَذَّبُوا عَلَيْنَ أَنفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿۲۴﴾ وَمِنْهُمْ مَن يَسْمَعُ الْإِنكَارَ وَمِنْهُمْ مَن يَفْقَهُهُ وَفِي آدَانِهِمْ وَقْرٌ وَإِنْ يَرْوُكُلْ آيَةً لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا حَتَّى إِذَا جَاءَهُمْ يَتَّبِعُهُمُ الْيَقُولُ لَنْ نُجِئَنَّكَ بِالَّذِينَ كَفَرُوا وَإِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿۲۵﴾ وَهُمْ يَنْهَوْنَ عَنْهُ وَيَنْعَوْنَ عَنْهُ وَإِنْ يُهْلِكُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿۲۶﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَا بَلِيَّتْنَا نُؤْتِدُ وَلَا نُكْذِبُ بِآيَاتِ رَبِّنَا وَنُكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۷﴾

بَلْ بَدَأَهُمْ مَا كَانُوا يَحْتُمُونَ مِنْ قَبْلِ وَاذُرُوا الْعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
 وَانَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
 بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ وَقَفُوا عَلَى رَبِّهِمْ قَالَ أَيْسَ هَذَا
 بِالْحَقِّ قَالُوا تَاللَّهِ رَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٠﴾
 قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّى إِذَا جَاءَهُمُ السَّاعَةُ
 بَغْتَةً قَالُوا أَنَحْسِرْتَنَا عَنِ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْنَانَهُمْ
 عَلَى ظُهُورِهِمْ أَلَسَاءَ مَا يَرْوُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
 إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُمْ وَلَدَانٌ وَأَلَاخِرَةُ خَيْرٌ لِّ الَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾
 قَدْ نَعَلِمَ إِنَّهُ لَيَخْرُجُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يَكَذِبُونَكَ
 وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِنَايَاتِ اللَّهِ يَحْجِدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
 رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَى مَا كَانُوا يَأْتُونَ وَأُوذُوا حَتَّى أَتَاهُمْ نَصْرُنَا
 وَلَا مُمَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبِيِّائِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٤﴾
 وَإِنْ كَانَ كِبْرَ عَلَيْنَا إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْتَعْطِى أَنْ تَتَّبَعِيَ
 نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُمْ بِآيَاتِنَا وَلَوْ سَاءَ
 اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَى فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

گۆتن: وهى بۇ قىي پەشيانىيى ل سەر تەخسىرى و سستىيا مه كرى، وهى چ باره كىي پيسه ل سەر پشستا وان.
 ﴿٣٢﴾ ب راستى ژينا دنيايى ژ ترانه و دلخوازيى پيغه تر نينه، و ب راستى ناخره ت بؤ هويت پاريز كارىيى
 دكه ن چيتره، ما هوين ناقلى خو نائينه سه رى خو؟!. ﴿٣٣﴾ ب راستى هم دزاي ن هئا وه ديبژن: [كو تو
 سي ره بندي يان خيقرانكى يان هله بستفانى يان دينى] ته ب خه م دئىخيت، نى هئا وه، ته دره وين ددانن،
 بهلكى سته مكار باوه رييى ب نيشان و نايه تيت خودى نائينن. ﴿٣٤﴾ ب راستى بهرى ته زى [خهلكى] هندكه
 پيغه مبه ر بيت ب دره وين نافكرين و دانايين، بهلى بي نا خو ل سهر دره ودانا نا خو فره هكرن و هاتنه تيشانندن،
 هه تا هاريكارىيا مه بؤ وان هاتى، و چو گو هوپرين بؤ په بيانيت خودى نينه [كو دى ههر هاريكارىيا خودان
 باوه ران كه ت]، و ب راستى ژ به حس و خه به ريت پيغه مبه ران بؤ ته هاتن [هئا و پيغه مبه ريت باوه رى پى
 نه هاتىيه ئينان، و هاتينه تيشانندن، و كا چاوا مه هئا و زگار كرن و هاريكارىيا وان كرا]. ﴿٣٥﴾ و ته گهر روى
 وه رگيرانا وان [ژ قى دينى] ل سهر ته يا گران بيت، فيجا ته گهر ته پى چى بيت كو بنبيغه كى (نه فقه كى)
 دهر ديدا چي كه هى يان پيستر كه كى ب هئسانيقه به هى، دا نيشانه كى [دهر ديدا يان دئ سئانيدا] بؤ وان بينى،
 بكه، [بهلى تو نه شىي، فيجا خو هند ب خه م نه ئيخه، و بلا هند ل سهر ته يا گران نه بيت] و ته گهر خودى
 فيابايه دا وان هه ميسان ل سهر راسته رييىيى كؤ م كه ت، فيجا نه به ژ نه زانان.

﴿٢٨﴾ [نه... وهسا نينه وهكى هئا دخوازن] بهلكى
 [قى خو زيبى دخوازن] ژ بهر هئا وان بهرى نوكه
 د دنياييدا دغه شارت [ژ گورى و دوپويىتى و
 كرىارىت خراب] بؤ وان ديار بوو [و زانين بى
 گومان هئ هئرو هئا و بهرئاتفن]، و ته گهر بينه زفرانندن
 [بؤ دنيايى] جاره كا دى دى زفرنه وى يا فه رمانا
 وان هاتىيه كرن زى دوپره كفن، و ب راستى هئا
 دره وه كرن. ﴿٢٩﴾ گۆتن: ژ زيانا دنيايى پيغه تر چو
 ژيانيت دى نينن، و هئا مپشتى مرنى زيندى نايينه شه.
 ﴿٣٠﴾ و ته گهر تو وان بينى وهختى هئا به ران بهر خودايى
 خو رادوه ستن [دى تشته كى مه زن بينى] [كو خودى]
 ديبژيت: ما هئا فه نه هئا راستىيه [هئا هه وه باوه رى
 پى نه دنيايى]؟ ديبژن: بهلى سويند ب خودايى مه [هئا فه
 راستىيه و هه فه] خودى گۆت: دى فيجا تامكه نه
 ئيزايى ژ بهر وى گاورىيا هه وه دكر. ﴿٣١﴾ ب راستى
 هئويت ديدارا خودى دره و دانايين خوساره ت بوون،
 هه تا ژ نشكه كيغه رؤزا قيامه تى ب سهر واندا هاتى،
 و بارى وان يى گونه هان يى ل سهر پشستا وان و

الحزب
سابع

﴿۳۶﴾ إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَى يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ فَرًّا إِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿۳۷﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّ اللَّهَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْزِلَ آيَةً وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۸﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا ظَيْرٍ يُطِيرُ بَطِينًا حَيْثُ إِلَّا أُمَّةٌ أَمَّا لَكُمْ مَا قَرَضْنَا فِي الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿۳۹﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمُّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ مَنْ يَشَاءِ اللَّهُ يَضِلُّهُ وَمَنْ يَشَاءِ يُجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۴۰﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ كُرْحَانَ أَلَمْ تَكُنْ عَذَابَ اللَّهِ وَآتَاكَ اللَّهُ الْبَسَاءَ أَعْمَرَ اللَّهُ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۴۱﴾ بَلْ آيَاتُهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُكْرَهُونَ ﴿۴۲﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُمْ بِالْأَسَاءِ وَالْأَضْرَاءِ أَلَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿۴۳﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَّ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۴۴﴾ فَلَمَّا تَسَاءَوْا مَا دُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ الْأَبْوَابَ كُلَّ مَقَامٍ ﴿۴۵﴾ وَإِذَا فَرَّجُوا مِمَّا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ﴿۴۶﴾

﴿۳۶﴾ ب راستی ئەو دئی باوەرییی ئینن ئەوئیت [ب گوھ و دلان] دەپیسن، و ئەوئیت دلری [ئانکو گاور] خودئی دئی وان پشتی مرئی [پروژا قیامه تی] ساخکه تەفە، پاشی هەر دئی ب بال ویشە [ب بال خودیفە] ئینە زفراندن. ﴿۳۷﴾ و گۆتن: کا بلا نیشانه ک ژ خودایی وی بۆ مه هاتبايه [وهکی ملیاکه تان، یان چیا بۆ بلند بانه، دامه باوه رژی کربايه]. بیژە وان: ب راستی خودئی دشت نیشانه کئی بینیت، [کو وان بقیث نه قیث باوەرییی بینن، بهلی خودئی ئەو د گەل هنارتنا پیغه مبه ران سه ره به ست و ئازاد هیلا یسینه بۆ جه رباندن]، بهلی باراپرت ژ وان نوزانن [پشتی نیشانی دئی چ ب سه ری وان ئیت]. ﴿۳۸﴾ نینه جانه وه ره ک ل سه ر رویی ئەردی بچیت یان باله فره ک ب چه نکیت خو، بقریت، هه که ئەو ژئی [دژین، و مرن، و چیکرن، و فه ژین و هه وه یسیا خودا] وهکی هه وه کۆم نه بن، و مه چو [ژ هه وه چه ییپت هه وه] دکتییدا [مه خسه د پئی ده پی پاراستیه] نه هیلا یه و ژ بیر نه کره، قیجا پاشی ئەو دئی ب بال خودایی خو فە ئینە کۆمکرن.

﴿۳۹﴾ و ئەوئیت نیشان و ئایه تیت مه دره و دانایین ئەو کهر و لالن د تاریستاییدا، و هەر که سی خودئی بقیث دئی گۆمرا کهت و هەر که سی بقیث دئی راسته پئی کهت. ﴿۴۰﴾ [هه ی موحه مه د بیژە وان]: کا بۆ من بیژن: ئە گه ر ئیزایا خودئی ب سه ره هه وه دا هات، یان پروژا قیامه تی، ئەری هوین [دقی کراسیدا] ژ خودئی پیفە تر دئی هه وارا خو گه هینه ئیکی دی؟! ئە گه ر هوین راست دبیزن. ﴿۴۱﴾ نه، هه ی، هوین ژ وی پیفە تر گازی که سی دی ناکه ن [ئە گه ر وی بقیث] ئەوا هوین بۆ لافلاقی دکهن، دئی ژ سه ره هه وه پاکه ت، و ئەوئیت هه وه کرینه هه قپشک، هوین دئی ژ بیرکه ن [نه هه وارا خو دگه هینه ئی و نه هوین ل هیشیینه ئیزایی ژ هه وه بده ته پاش، چونکی دئی بۆ هه وه دیار بیت چو مفا ئە فرۆ د واندا نینه]. ﴿۴۲﴾ ب راستی مه پیغه مبه ر بۆ مله تیت به ری ته هنار تینه [چونکی دژی وان راوه ستیا یینه، و نه گوهدارییا وان کرینه]، قیجا مه ژئی ئەو ب هه ژاری و نه ساخییا ن هنگا فتن، به لکی [ل خو بز فرن] خو بۆ خودئی بشکینن و لافلاقی ژئی بکه ن. ﴿۴۳﴾ بلا وهختی ئیزایا مه گه هشتیه وان خو شکاندان و لافلاف کران، بهلی دلیت وان ره ق بوون، و ئەو کاری وان دکر شه یثانی بۆ دخه ملاند و ل بهر چا قیث وان جوان دکر. ﴿۴۴﴾ قیجا وهختی وان چام بۆ خو ژ تشتی هاتیسه سه ری وان وه رنه گرتی و ژ بیرا خو بری، مه ژئی ده ر گه هیت هه می تشتان بۆ وان فه کرن [ژ خیر و که ره مان]، هه تا که یفا وان هاتی ب ئەفا بۆ وان هاتیسه دان، ژ نشکه کێفە مه هنگا فتن و به رئاتاف کرن، قیجا ژ نوی بی هیشی بوون.

فَقُطِعَ دَابِرَ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٥﴾
 قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَشَعَتِ أَلْوَانُكُمْ
 مَنْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ يَأْتِيكُمْ بِهِ أَنْظِرْ كَيْفَ نُصْرَفُ الْأَيَاتِ
 ثُمَّ هُمْ يَصْذِقُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْزَلْنَا عَذَابَ اللَّهِ
 بَعَثَةً أَوْ جَهْرَةً هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَمَا
 نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ آمَنَ وَأَصْلَحَ
 فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٤٨﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
 يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٤٩﴾ قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ
 عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِيَّيَّ مَلَكٌ
 إِنْ أَتَيْتُمْ إِلَّا بِمَا أُوحِيَ إِلَيَّ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ
 أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾ وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَحْفَظُونَ أَنْ يُحَشِّرُوا أَوْ إِلَى
 رَبِّهِمْ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيُّ وَلَا يَشْفِعُ لَهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾
 وَلَا أَنْظِرُ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْعُدْوَةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ
 وَجْهَهُ مَا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ
 عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَنْظُرُ دَهُمُ فَتَكُونُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٥﴾ فئيجا ره ورويشاليت وى مله تى سته م كرى، هاتنه برين، و همى به سن و سوپاسى بو خودايى همى جيهانان. ﴿٤٦﴾ [ههى موحه مد] بيژه وان: بيژنه من نه گهر خودى هوين ژ چاف و گوهان كرن، و دلئت هه وه مؤركرن [تارى و كوره كرن] چ به رستى ژ خودى پيڤه تر دشيت [بهيستن و ديتنا هه وه] بو هه وه بينته فه؟ به رى خو بدى كا تم ب چهند رهنگان نيشانان [بو وان] دئينين، و نه وه هه ر پاتكا خو دده نى. ﴿٤٧﴾ بيژه وان كا بو من بيژن نه گهر ئيزايا خودى ژ نشكه كيڤه يان ناشكه را بگه هيته هه وه، نه رى ما ژ مله تى سته مكار پيڤه تر هه يه به رئاتاف بيت؟! ﴿٤٨﴾ و نه م پيڤه مبه ران ناهنيزين نه گهر مزگينتين و ناگه هدار كهر نه بن، فئيجا يى با وه رى ئينا و كار و كريات قهنج كرن، [رؤژا قيامه تى] نه ترس ل سه ر وان هه يه و نه زى ب خه م دكه فن. ﴿٤٩﴾ و نه ويت نيشان و ثايه تيت مه دره و دانايين، ئيزا دى وان گريت ژ به رى دهر كه فتننا وان. ﴿٥٠﴾ بيژه: نه ز نايژه مه هه وه من خزينه ييت [گهنجينه ييت] خودى ييت هه ين، و

نه ز غه ييى (فه شار تيان) نوزانم، و نه ز نايژه مه هه وه زى نه ز مليا كه تم، ژ وه حيسبا بو من هاتى پيڤه تر، ل دويڤ چويى دى ناچم، بيژه [وان]: نه رى يى كوره و يى ب چاف وه كى ئيكن؟! ما هوين هزرا خو ناكه ن. ﴿٥١﴾ و تو، نه ويت دترسن ل ده ف خودايى خو بينه كو مكرن ب فئى قورنائى ناگه هدار و هشيار بكه، وان ژ وى پيڤه تر چو هاريكار و به ر ه فان و مه هده ر چى نينن، دا نه و پاريز كاريسا خودى بكه ن. ﴿٥٢﴾ [ههى موحه مد] تو نه ويت سپيده و ئيشاران گازى خودايى خو دكه ن [و خودى دپه ريسن] و [ب به رستن و گازيسا خو] قايلبوون و رازيبوونا خودى دخوازن، دهر نه ئيخه، نه چو حسيبا وان ل سه ر ته يه و نه چو حسيبا ته ل سه ر وان، فئيجا نه گهر تو وان دهر بيخى، دى بيسه ژ زور داران.

وَكَذَلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لِيَقُولُوا أَهَلْوَلَاءُ مَنَ اللَّهُ
 عَلَيْهِمْ مَن بَيْنَنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا
 جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ كَتَبَ
 رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَن عَمِلَ مِنكُمْ سُوءًا
 بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾
 وَكَذَلِكَ نَقُصُّلُ الْأَلْيَتِ وَنَسْتَبِينَ سَبِيلَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
 قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ أَن أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ قُلْ
 لَا آتِيْعُ أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
 قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ مَا عِنْدِي مَا
 تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ إِنْ أَلْحَمْتُمُ إِلَّا اللَّهُ يَفْعَلُ الْحَقَّ وَهُوَ
 خَيْرُ الْفَاعِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُلْ لَوْ أَن عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ لَفَضَىٰ
 الْأَمْرَ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ﴿٥٨﴾ وَعِنْدَهُ
 مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يُعْطَاهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ
 وَالْبَحْرِ وَمَا تَسْقُطُ مِنَ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظِلْمَةٍ
 إِلَّا رُضٍ وَلَا زَبْطٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

﴿٥٣﴾ [ب فی رہنگی] مه هندهك ژ وان ب هندهكيت
 دى جهرباندن، دا [گرهگر و كهنكهنه] بيژن: ئهري
 ئهفنه بيت خودى دناف مهدا كههم دگهل كرى؟
 ئهري ما خودى شوكدرداران چيتر نانياسيت؟!
 ﴿٥٤﴾ و گافا ئهويت باوهري ب نيشان و ئايهتيت
 مه ئيناين هاتنه دهف ته، بيژه: [وان] سلافل سهر
 ههوه بن، خودايى ههوه دلوفانى ل سهر خو نقيسيه،
 كوب راستى ههچيى ژ ههوه ژ نهزاني خرابيهكى
 بكهت، پاشى توبه بكهت و قهنجيى بكهت [خودى
 دى وى نازاكهت]، ب راستى خودى لينهگر و دلوفانه.
 ﴿٥٥﴾ و ب فى ئاوايى ئه نيشانان باش و ب دريژى
 ناشكهر دكهين، دا ريكا گونههكاران [گاوران]
 ناشكهرابيت. ﴿٥٦﴾ [ههى موحهمد] بيژه وان: ب
 راستى ئهز ژ په رستنا وان، ئهويت هوين ژ بلى خودى
 دپهريسن، يى هاتيمه پاشفه ليدان [ئانكو پشت
 راست بن ئهز وان ناپهريسم] بيژه: ب راستى ئهز ب
 دويش دلخوازييا ههوه ناكهقم [ئه گهر ئهز ب دويش
 دلخوازييا ههوه كه قتم]، وى گافى ئهز دى د سهردا

چم، و ئهز ژ وان نابم ئهويت هاتينه راستهريكرن. ﴿٥٧﴾ [ههى موحهمد] بيژه [وان] ب راستى من نيشانهكا
 كوزمانبر ژ خودايى خو ههيه [كوب راستى ئهز يى ل سهر ريكا راست] و هوين دره و ددانن. [وباوهريي بي
 نائينن] و ئهوا [ئيزايا] هوين لهزى لى دكهن، نه له دهف منه. بريار بهس يا خودييه، و ئهوه راستيى ديژيت
 و رۆن دكهت، و ئهوه چيترين حاكم. ﴿٥٨﴾ بيژه: ئه گهر ئه و ئيزايا هوين لهزى لى دكهن، ب من بايه، نوكه
 ئهوا دنافهرا من و ههوه داسافي بيا. نى خودى سته مكاران چيتر دنياست. ﴿٥٩﴾ و كلييت (خزينه ييت)
 غه يى (نه په نى و فه شار تسيان) ل دهف وينه و ژ وى پيغه تر (ژ خودى پيغه تر) كه س بي نوزانيت و [خودى]
 تشتى ل سهر ئهردى و دنافيدا ههى دزانيت، و بهلگهك [ژ جهى خو] ناكه فثت ئه گهر پى نوزانيت، و چو
 دندك دناف ئهريدا نينن، و چو تهر و هسك نينن ئه گهر ئه و نوزانيت، و دده پى پارستيدا يى نقيسى نه بيت.

وَهُوَ الَّذِي تَوَفَّقَكُمْ بِاللَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ الَّذِي هُوَ لَكُمْ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّقْتَهُ فَمَا تَعْلَمُونَ لَهُمْ لَّا يُفْرَطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ الْحَقِّ أَلَا لَهُ الْكُفْرُ وَهُوَ أَسْرَعُ الْحُسْبِينِ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَنْ يَبْتِغِيكُمْ مِنَ ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالْبَحْرِ تَدْعُوهُ زُرْعًا وَخَفِيَةً لَّئِن أَجَنَّا مِنْ هَذِهِ لَنَكُونَ مِنَ الْمُشْكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلْ اللَّهُ يُجْجِكُمْ مَنَاهَا مِنْ كُلِّ ذَرْبٍ ثُمَّ أُنزِلُكُمْ فَتَمُوتُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ الْفَارِعَىٰ إِنْ يَبْعَثْ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْضِكُمْ أَوْ يَلْبَسَكُمْ لُتُفًا وَيُؤَيِّدْ بَعْضَكُمْ بِأَسْبَاطِ بَعْضٍ أَنْظُرْ كَيْفَ نُصْرَفُ الْأَيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ وَكَذَّابٌ بِهِ فَوْمٌ وَهُوَ الْحَقُّ قُلْ لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِكُلِّ نَسَبٍ مُسْتَفْرَقٍ وَسَوْفَ تَعَابُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذْ آتَيْنَا الَّذِينَ يَحْضُرُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَحْضُرُوا فِي حَدِيثِ عَيْرٍ وَأَمَّا بَنِي سَانَ الشَّيْطَانِ فَلَا تَقْعُدُوا بَعْدَ الذِّكْرِ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٦٨﴾

۱۳۵

ههوه ژ وان هه می تنگافی و نه خویشی و کوفانان رزگار دکهت، و هوین [هیژ] هه فپشکان بو چی دکهن!! ﴿٦٥﴾ بیژه: هه [خودی] دشیت هندافی ههوه یان دبن پیییت ههوه دا نیزایه کی ب سهر ههوه دا بنیت، یان ژی ههوه ژیکفه کت و بکه ته دهسته ک دهسته ک، و هنده کان ژ ههوه ب هنده کان بنیشینیت، به ری خو بدی کا هم چاوا نیشانان ب هه می رهنگان ناشکرا دکهین، داتی بگه هن [خرابییا خو بهین و بو خو توبه بکهن]. ﴿٦٦﴾ و مله تی ته قورئان دره دانا [و باوهری پی نهینا]، و راستی و هه قی هه وه. بیژه: نه ز بهریرسم ژ هه وه. ﴿٦٧﴾ هه ره سالو خه کی (خه بهر هه کی) دوپا هیکه کا هه ی [کا راسته ئان نه]، و پاشی هوین ب خو ژ دی زانن [کا نه و قورئان راسته ئان نه]. ﴿٦٨﴾ و هه ر گافه کا ته هه و دیتن هه ویت ترانه یان بو خو ب نیشان و نایه تییت مه دکهن، رویی خو ژ وان وه رگپره [و د گهل نهروینه] هه تا هه و نه چنه سو حبه ته کا دی، فینجا هه گهر شهیتانی ژ بیرا ته بر [کو دقیت تو د گهل وان نهروینی و پاتکا خو بده ی]، پستی برهاتنی تول دهف سته مکاران نهروینه.

﴿٦٠﴾ ههوه د شه فیدا ههوه دنشینیت، و دزانییت د روژ پیدا کا ههوه چ ب دهست و پیمان کریهه، و پاشی ههوه تییدا هشیار دکهت، دا [روژا ههوه] بگه هیته وهختی خو یی دیار کری و ته مام بیت، پاشی زفرینا ههوه بو دهف ویسه، پاشی ههوا ههوه کری، دی ههوه پی ناگه هدار کت. ﴿٦١﴾ و هه ره ههوه زال سهر به نه دییت خو سه ردهست، و ههوه ملیا کتیت پاریزقان ب سهر ههوه دا دهنریت، هه تا ده می مرنا تییک ژ ههوه دیتت هنار تییت مه دمرینن [جاننی وی دکیشن]، و هه ته خسیری و کیاسی پی ناکن. ﴿٦٢﴾ پاشی ههوه [پستی مرنی] دی ب بال خودایی خو یی دور سته هه یانه زفرانندن هشیار بن، و [بزائن] بریار هه ره یا ویسه و هه وه دهست سقکترین حسیداره. ﴿٦٣﴾ [هه ی مو حه مه د] بیژه: کی ههوه ژ ته نگافیییت هشکاتی و نافی رزگار دکهت وهختی ناشکرا و نه په نی دیتته لافلاف و هه وار هه وارا هه وه، [ههوه دگوت] ب راستی هه گهر فی جاری ژی مه رزگار بکهت هم دی ژ شو کورداران بین. ﴿٦٤﴾ بیژه: خودییه

﴿٦٩﴾ و چو حسیب و گونه‌ها وان [ئه‌وئیت ترانه‌یان بۆ خوۆ ب ئایه‌تیت خودئ دکه‌ن] ناکه‌فته سه‌ر ئه‌وئیت پاریزکارییا خودئ دکه‌ن [ئه‌گه‌ر خوۆ ژ وان پاراستن و ل جفائیت وان نه‌روینشتن] به‌لی شیره‌تکرن و ئاگه‌هدارکرن و بیرینان ل سه‌ر وانه [ئانکو پاریزکاران]، دال خوۆ بزفړن و ترانه‌یان بۆ خوۆ ب ئایه‌تیت خودئ نه‌که‌ن. ﴿٧٠﴾ تو [هه‌ی موحه‌مه‌د] ده‌ست ژ وان به‌رده ئه‌وئیت دینی خوۆ کرینه ترانه و مژویلاهی و ژینا دنیایی ئه‌و دسه‌ردا برین، و توب قورئانی وان شیره‌ت بکه و بینه بیرا وان، دا کار و کریاریت که‌سه‌کی خودانی خوۆ ب به‌ر ئیازیی نه‌ئییخت، و وی ژ خودئ پیغه‌تر چو به‌ره‌قان و هاریکار و مه‌ده‌رچی نینن، [و دا ژ فی ئیازیی رزگار بیست] هندی ب پیش خوۆفه [مالی] بده‌ت ژئ نائیته وهرگرتن، ئه‌فه ئه‌ون ییت که‌فتینه به‌ر ئیازیی ژ به‌ر کار و کریاریت وان دکرن، فه‌خوارنا ئافه‌کا که‌ل و شاریایی و ئیازیه‌کا ب ژان و دژوار بۆ وان هه‌یه ژ به‌ر گاورییا وان دکر. ﴿٧١﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه: ئه‌ری

ئهم دئ چاوا ئیکی ژ بلی خودئ به‌ریسین، نه‌مفایی دگه‌هینته مه‌ و نه‌ ژی زبانی...؟ و جاره‌کا دی پاشداکیش بین [مه‌خسه‌د فه‌گه‌رینه تاریاتی و گاوریی]، پستی خودئ ئهم راسته‌رئ کرین، وه‌کی وی یی شه‌یتانی راکیشایی و ژ ریکا راست دهر ئیخستی، و په‌ریشان کری، و هنده‌ک هه‌قال هه‌بن فه‌خوینن بۆ راسته‌رئییی؟! بیژه ب راستی، راسته‌رئییی، راسته‌رئیییا خودییه [ئانکو ئیسلامه] و فه‌رمانا مه‌ یا هاتییه کرن ئهم خوۆ بسپزینه خودایی هه‌می جیهانان. ﴿٧٢﴾ و [دیسا فه‌رمانا مه‌ هاتییه کرن] ئهم به‌رده‌وام نغیژان بکه‌ین و پاریزکارییا خودئ بکه‌ین، و هه‌ر ئه‌وه یی هوین هه‌می [رۆژا قیامه‌تی] ل ده‌ف کۆم دبن. ﴿٧٣﴾ و هه‌ر ئه‌وه ئه‌رد و ئه‌سه‌ان ب راستی چیکرین، و رۆژا بیژیت هه‌به‌ه دئ بیست، گۆتنا وی راسته. و خودانی و سه‌روه‌ری یا وییه رۆژا بۆق دئته‌ه پفکرن، ئه‌وه زانایی به‌ر چاف و نه‌به‌ر چافان، و هه‌ر ئه‌وه شاره‌زا و کارینه‌جه‌.

وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَٰكِنْ ذَكَرُوا لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٦٩﴾ وَذَرِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَهَوًّا وَعَرَّتَهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَذَكَرَ بِهِمْ أَن تَبْسُلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلُّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذَ مِنْهَا أُولَٰئِكَ الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ وَلَا يَضُرُّكُمْ وَمَا أَغْرَابْتَ بِعَدَائِدِ هَدَيْتَنَا اللَّهُ كَالَّذِي أُسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانَ لَهُ أَصْحَابٌ يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَىٰ أُنْتَبَأُ قُلْ إِنَّا هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَأَمَّا لِنُؤْمِنُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُخْشَرُونَ ﴿٧٢﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ قَوْلَهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٧٣﴾

الْمُنِيبِ

﴿۷۴﴾ و گافا ئیبراهیمی گوتیسه بابی خو ئازەر: چاوا تو بوتان دکه یه پهرستی، ب راستی ئەز ته و مله تی ته د بهرزه بوونه کاشکه رادا دینم. ﴿۷۵﴾ و هۆسامه مهزاتیسا ئەرد و ئەسنان ب ئیبراهیم دا دیتن، دا ببته ژ وان ییت ژ دل باوهرییی دینن. ﴿۷۶﴾ فئیجا وهختی شهف ب سهرداهاتی و تاری بووی، ستیرهک دیت، گۆت: ئەفه خودایی منه [ئەفه دا بهرسفا وان بدت و پیچ پیچه وان ب نک خوڤه بینیت، و بو وان نه زانین و خه له تسیا وان دیار بکەت دەمی ئەو ئیککی دی ژ بلی خودی دپهریسن]. بهلی دەمی ئەو [ستیر] ئافا بووی، [ئیبراهیمی] گۆت: ب راستی من ئەو نه فین ییت ئافا دبن. ﴿۷۷﴾ فئیجا گافا وی دیتی هه یف دهرکهفت، گۆت: ئەفه خودایی منه، بهلی وهختی ئافابووی گۆت: ب راستی ئەگەر خودایی من، من راسته ری نه کەت، ئەز دی ژ مله تی بهرزه بووی بم. ﴿۷۸﴾ و گافا وی دیتی روژ دهرکهفت، گۆت: ئەفه خودایی منه، ئەفه مهزنتره، بهلی وهختی ئافابووی، گۆت: گهلی مله تی من ب راستی ئەز ژ وان یی بهریمه

ئهو ییت هوین دکه نه هه فیشک [بو خودی]. ﴿۷۹﴾ ب راستی من بهری خو دا وی [ئانکو من خو ب گیان و په رستنه سپارته خودی] ئەو ئ ئەرد و ئەسنان چیکرین، بهری خو ژ هه می تشتان و هردگیرم بو ئیسلامی، و ب راستی ئەز نه ژ وانم ییت هه فیشکان چی دکەن. ﴿۸۰﴾ و مله تی وی [دراستا خودیدا] جره بر و گهنگه شه دگه لدا کر، ئینا گۆت: ئەری هوین چاوا جره بری دهره قی خودیدا دگه ل من دکەن، و بی شک وی ئەز یی راسته ری کریم؟ و ئەز ژ وان ناترسم ئەو ییت هوین [بو خودی] دکەنه هه فیشک [کو زهره کئی بگه هیننه من]، ئەو نه بییت یا خودی چه زکری. زانینا خودی هند یا بهر فره هه می تشتان دگریت [و بی زانینا وی چو زیان و مفا ناگه هنه که سی]. فئیجا ما هوین بو خو چو دهرس و چاهه یان ناگرن. ﴿۸۱﴾ و ئەز چاوا ژ وان تشتان ئەو ییت هوین دکەنه هه فیشک بترسم؟! و هوین بی ترس و بی هه وه به لگه و نیشانه ک هه بیته هه فیشکان بو خودی چی دکەن، ئەری کی ژ مه هیژا تری ئیمینییه ئەگەر هوین ئەو بن ییت دزان؟!.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمَنُ
 وَهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَنَاكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَى
 قَوْمِهِ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا
 مِن قَبْلُ وَمِن ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ
 وَمُوسَىٰ وَهَارُونَ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾
 وَرَكَبْنَا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٥﴾
 وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيُوسُفَ وَأَلُوفًا وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِن آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ وَأَخْوَانِهِمْ وَأَجْتَبَيْنَاهُمْ
 وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَىٰ اللَّهِ يَهْدِي
 بِهِ مَن يَشَاءُ مِنَ عِبَادِهِ ۗ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِطَّ عَلَيْهِمَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
 وَالنَّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هُنَّ لِآءٌ فَكَدَرُوا فَعَقَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا
 بِهَا بِكٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهِدْمُهُمْ أُفْتَدَ
 قُلُوبُهُمْ ۗ لَآ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٨٢﴾ ئەوئیت باوەری ئیناین و ستم و شرك تیکەلی باوەرییا خو نەکرین، ئەها ئیمنی [ژ ئیزایا خودی] بو وانە و ئەون ییت هاتینە راستەپێکرنا. ﴿٨٣﴾ ئەفە بەلگە و نیشانیت مەنە، مە دایینە ئیبراھیمی داھەمبەری ملەتی خو سەربکەفیت، مە کی بقیث ئەم دئی وی پایەبلند کەین، ب راستی خوداییی تە یی کاربنەجھ و زانایە. ﴿٨٤﴾ و مە ئیسحاق و [کوری ئیسحاق] یەعقوب دانئی، و مە ھەمی راستەپێ کرنا و مە بەری وان، نووح زی راستەپێ کربوو، و ژ دویندەھا وی ژ داوود و سولەیمان و ئەیسووب و یوسف و موسا و ھاروون [مە راستەپێ کربوون] و ھۆسا ئەم قەنجیکاران خەلات دکەین. ﴿٨٥﴾ و زەکەرەیا و یەحیا و عیسا و ئلیاس [ژی مە راستەپێ کرنا]، ئەفە ھەمی ژ قەنجان بوون. ﴿٨٦﴾ و ئیسماعیل و ئەلیەسەع و یوونس و [لووط] [ژی مە راستەپێ کرنا]، ئەفە ھەمی مە [ب پیغەمبەراتییی] قەدری وان ب سەری ھەمی خەلکی ئیخست. ﴿٨٧﴾ و مە ھندەک ژ باب و باپیر و دویندەھ و براپیت وان ھەلبژارتن، و مە راستەپێ کرنا. ﴿٨٨﴾ ئەفە راستەپێسییا خودیە، ژ بەندەییی خو یی بقیث پێ راستەپێ دکەت، و ئەگەر وان ھەفەل و ھەفیشک بو خودی چیکرنا، دا کار و کاریاریت وان کرین پویج بن. ﴿٨٩﴾ ئەقیث بووری [پیغەمبەریت بووری] ئەون ییت مە کتیب و زانین و پیغەمبەراتی دایییی، فیجا ئەگەر [قورەیشی] باوەرییی [ب شان پیغەمبەران] نەئینن، ئیدی ب راستی ئەم دئی ئیخینە بەری ملەتەکی دی، کو قەت گاورییی پێ نەکەن. ﴿٩٠﴾ ئەفە ئەون ییت خودی راستەپێ کرین، فیجال دویف راستەپێکرنا وان ھەرە، بیژە: ئەز [بەرانبەری پیغەمبەراتییا خو] چو کرئی ژ ھەو ناخوازم، ب راستی ئەفە [مەخسەد پێ قورئانە] شیرەت و بیرئینانە بو ھەمی خەلکی.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْنَا بَشَرًا مِّنْ شَيْءٍ ۚ
 قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِءُ مَوْسَىٰ نُورًا وَهُدًى
 لِلنَّاسِ يَجْعَلُونَ لَهُ قُرْآنًا طَلَسًا يُدَوِّنُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم
 مَا لَمْ تَعْلَمُوا أُنزِلَتْ وَلَا آتَاكُمْ قُلُوبُ اللَّهِ فَذَرُّهُمْ فِي حَوْضِهِمْ
 يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مَبَارَكًا مُّصَدِّقًا الَّذِي بَيْنَ
 يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن
 افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ ۚ
 وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي
 غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةَ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَعْرَجُوا أَنْفُسَهُمْ
 أَيْوَمَ يُخْرَجُونَ عَذَابَ الْهَلْهَلِ ۖ بِمَا كَانُوا يَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ
 الْحَقِّ وَكَانُوا وَعْدًا مُّتَّكِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا
 قُرْدًا يَكْفُلُونَ كَمَا كَفَلْنَاكُمْ آوَالَ مَرَّةٍ وَتَرَكْنَاكُمْ مَا خَوَّلْتُمْ وَرَاءَ
 ظُهُورِكُمْ وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ
 شُرَكَاءُ ۚ لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَصَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

﴿٩١﴾ و ب راستی و هختی وان گوتی: خودی چو تشت
 بؤ چو مرفقان نه هار تیه، وان [تانکو ئسرائیلیان] ب
 دورستی وهك پیدفی ریزل خودی نه گرتیه، [و ب
 دورستی وهك پیدفی وان خودی نه نیاسیه]، [هه
 موحه مد] بیژه: نه ری کی نه و کتیا موسا پی هاتی،
 کو پونا هی و راسته ری بییه بؤ خه لکی هار تیه، نه و
 کو هوین پارچه پارچه ل سهر بهران دنقیسن، [با
 هه وه پی خوش] ناشکرا دکه [بؤ خه لکی دبیژن]
 و گله کی [ژبا هه وه پی نه خوش] هوین فه دشیرن،
 و هه وه [ب وئ کتیبی کو ته وراته] نه وزانی بانه
 هه وه و نه ده بیایت هه وه زانی؟. بیژه: خودیه ایی
 ئیناییه خوارئ، [پاشی وان هیله بلا د نه هقیما
 خودا بله یزن. ﴿٩٢﴾ و نه فه [نه ف قورنانه] کتیه که
 مه ئیناییه خوارئ، یا پیروز و پر خیر و بهر که ته
 [بؤ خه لکی] و راسته ری بیخا کتیبیت بهری خو به، دا
 تو خه لکی مه که هی و ده ورو بهریت وئ پی ئاگه هدار
 بکه ی و بترسینی، و نه ویت باوره یی ب پوژا قیامه تی
 دئینن، باوره یی پی (ب قورئانی) دئینن و نه و نغیرا

خو دپار یزن. ﴿٩٣﴾ ما کی ژ وی سته مکار تره یی دره وی ژ کیسی خودی بکه ت، یان بیژیت: وه حییا بؤ من
 هاتی و چو وه حی بؤ نه هاتیه، یان ژ ی نه وی بیژیت: نه ز ری وه کی وئ یا خودی ئیناییه خوارئ دی ئینمه
 خوارئ. قیجا هه که تو سته مکاران ببینی و هختی نه و دسه که راتا مرئیدا، و ملیاکه ت ده ستیت خو دریز دکه نی
 [دا جانئ وان بکیشن دا دیمه نه کی عه جیب و ب ترس ببینی] [قیجا دبیژنی]: خو خلاس بکه ن [خو ژ فی
 سه که راتی در بیخن، یان ژ ی خو ژ ده ستیت مه رزگار بکه ن یان ژ ی جانئ خو ب ده ست مه فه بهر نه دهن]،
 نه فرو هوین ب ئیزایه کا ب ژان و هه تک بهر دی ئینه جزا کرن، ژ بهر نه و ا هه وه ب نه هقی د راستا خودیدا
 دگوت، و هه وه خو ل سهر نیشانیت خودی مه زن دکر [و هه وه باوره ی پی نه دئینا]. ﴿٩٤﴾ ب سویند هوین
 هه می دی ئیک ئیکه بهر ب مه ئین، هه ره وه کی مه جارا ئیکئ هوین دایین. و هه وه ده ست ژ وئ بهر دا و
 پشت دا وئ یا مه داییه هه وه [ژ مال و سامان و خوژی و که ل و په لیت دنیایی]، و کا مه هدر چیییت هه وه،
 نه ویت هه وه دگوتن نه فه هه فال و هه فوشکیت خودینه، کا هم د گله هه وه نابینن؟ ب سویند نه و ا ناقبه را
 هه وه نه ما، و نه ویت هه وه مه هدرچی و پشته فان بؤ خو ددانان ل هه وه بهرزه بوون.

﴿۹۵﴾ ب راستی خودییه دندك و بهر كان دپه قينيت [ثانكو هوه دندك و بهر كان كهر دكته و بستيك و كيزيكی ژى دهر دئخيت داشين بيت]، زينديان ژ مريان دهر دئخيت و ژ مريان زينديان دهر دئخيت، هه فه يه خودى، فيجا چاوا هوين خو ژ هه قيسى ددنه پاش. ﴿۹۶﴾ هه وه سپيده دهر دئخ و هه وه شهف كريبه جهى بينه دانى (تيورينى)، و روزه و هه يف كرينه جهى حسيان [كو خهلك و هختيت خو پى بزنان]، هه قيت هه نى ژ دانانا خوداى سهردهست و پرزانا يه. ﴿۹۷﴾ و ههر هه وه ستير بو هه وه داين [تيخستينه هه سانى] دا هوين ريكا خو د تارستانيت هه شكاتى و دهر ياباندا پى بزنان، ب راستى مه نشان باش و ب دريژى ناشكهر اكرن بو وان ييت دزان. ﴿۹۸﴾ و هه وه هوين ژ ئيك جان داين، پاشى هوين د پشته باباندا بنه جه بوون و كه فتنه د مالچويكاندا، ب راستى مه ثا يهت و نشان باش و ب دريژى ناشكهر اكرن بو ييت تى دگه ن. ﴿۹۹﴾ و هه وه باران ژ هه سانى (ژعه وران) ئينابيه خوار، و مه ب وئى ئافى زيلك و بستيك هه مى

تستان دهر دئخستينه، و مه شينكاتى ژى دا، و ژ وى شينكاتى دندكيت بينكشه و ل سهرنك دهر دئخين، و مه [ب وئى ئافى] دارقسه پ ژى دهر دئخستينه، و ژ گوليسا وئى، ئوئيشى ييت پيدا شو و بهر دهست دهر دئخين، و مه [ب وئى ئافى] رزه و باغ ژى دهر دئخستينه، ژ ترى و زه يتوبن و هناران، ييت وه كى ئيك و نه وه كى ئيك [تهمه تى ئيك و ئيك رننگ و نه ئيك تام]، بهرئى خو بدنه بهرئى وئى وه كى دهر دك هيت و دگه هيت [كا چاوا دهر دك هيت، بشكوژ كه كا بچويك و هه تا مه زن ديت و دگه هيت]. ب راستى د فاندا نشانيت هه ين بو ييت باوهرى هه ين. ﴿۱۰۰﴾ و وان هه جنه، كو خودى چيكرينه، كرينه هه فوشك بو خودى و ژ نه زانين كو و كچ [ژ بى به ختى] بو دانايينه، خودى پاك و باقر و بلنده ژ سالوخهت و نشانيت هه و ديژن. ﴿۱۰۱﴾ يى نه رد و هه سنان چيكرين چاوا دئى كو و كچ هه بن و وى چوژن نه بى؟! و وى بو خو هه مى تشت ييت چيكرين، و هه ب هه مى تستان ناگه هداره.

المؤمنين

﴿۹۵﴾ إِنَّ اللَّهَ قَالِي الْحَبِّ وَالنَّوَى يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَلِكَمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ ﴿۹۶﴾ قَالِي الْأَصْبَاحِ وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿۹۷﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النَّجْمَ لِتَهْتَدُوا بِهِ فِي ظُلُمَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۹۸﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿۹۹﴾ وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ نَبَاتَ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا نُخْرَجُ مِنْهُ حَبًّا مَاتَرًا كَبَابًا وَمِنَ النَّخْلِ مِنْ طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّاتٍ مِنْ أَعْنَابٍ وَالزَّيْتُونَ وَالرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ مُشْتَبِهٍ أَنْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَبَعْبَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۰﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِبْنَ وَخَلَقَهُمْ وَخَرَقُوا لَهُ بَنِينَ وَبَنَاتٍ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ﴿۱۰۱﴾ بَدِيعَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ وِلْدَانٌ لَمْ تَكُنْ لَهُ صَاحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۱۰۲﴾

﴿۱۰۲﴾ [ته وئ په سنكري ب سالو خهت و نيشانیت بوری] تهو خودايی هه وهیه، ژ وی پیغه تر چو په رستی [خودئ] نینن، ته وه چیکه ری هه می تستان، وی بیه رستن، و ته وه چاقدیر ل سهر هه می تستان. ﴿۱۰۳﴾ چاف ناگه نی [ب دورستی نابین، به لی ئاخره تی باوه ریدار دئ بینن هه وه کی وی ب خو ژفان پی دایى ﴿۱۰۴﴾ و جوه یومئذ ناصره ﴿۱﴾ إلی ربها ناظره ﴿۲﴾، و تهو ب خو باش دینیت، و راستیا چافان ل بهر بهرزه نابیت، و تهو هوربین و شاره زایه. ﴿۱۰۴﴾ ب راستی به لگه و نیشانیت بهر چاف [کو وه حی و قورثانه] ژ بهری خودايی هه وه فه بؤ هه وه هاتن، فیجا هه که سی راستی دیت [باوه ری پی ئینا] بؤ خو یه، و هه که سی ژ دینا راستیی کوره بیت زیان ل خو دکهت، و تهز نه زیره فانم ل سهر هه وه [تهز بهس پیغه مبهر و بانگهلدیرم]. ﴿۱۰۵﴾ و هوسا هم به لگه و نیشانان ب دریژی ئاشکهره دکهین، و تهو دپیژن [مه خسه د موشرکن ده می گولی دبن]، ته فه یا خواندی [ئانکو ته فه یا دکتیبت فه له و جو هیاندا خواندی]

ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَأَعْبُدُوهُ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿۱۰۲﴾ لَا تَدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ
يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿۱۰۳﴾ قَدْ جَاءَكُمْ
بَصَائِرُ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا
وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيفٍ ﴿۱۰۴﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصِرُكَ آلَايَتٍ
وَلِيَقُولُوا دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۰۵﴾ اتَّبِعْ
مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۰۶﴾
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكُوا وَمَا جَعَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِيفًا
وَمَا أَنتَ عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ﴿۱۰۷﴾ وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ
عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۰۸﴾
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِن جَاءَتْهُمْ آيَةٌ لَيُؤْمِنُنَّ
بِهَا قُلْ إِنَّمَا آلَايَتُ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُشْعُرُكُمْ أَنهَا إِذَا جَاءَتْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۰۹﴾ وَتَقَلِّبْ آفَئِدَتَهُمْ وَأَبْصَرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا بِهِ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَدْرُهُمْ فِي طُعْنِهِمْ يَعْهَدُونَ ﴿۱۱۰﴾

و دا بؤ ته ویت دزانن ئاشکهره بکهین. ﴿۱۰۶﴾ ل دویف وئ هه ره یاب و وحی بؤ ته هاتی ژ بهری خودايی ته فه، ژ وی پیغه تر چو په رستی [خودئ] نینن، و ژ موشرکان بگه ره [هه لبهت ته فه بهری ئایه تا شه ری بیته خواری]. ﴿۱۰۷﴾ و ته گهر خودئ فیابایه وان هه فیشک بؤ چی نه دکرن. و مه تول سهر وان نه کریه زیره فان، و تول سهر وان نه چاقدیری. ﴿۱۰۸﴾ و خه بهرا نه بیژنه وان ته ویت شوینا خودئ دئینه په رستن [ژ بوت و په رستیان]، ته گهر تهو ژ ی ژ زیده گافی و ژ نه زانی و نه یاره تی دئ خه بهران بیژنه خودئ. ب فی رهنگی مه کار و کریاریت هه رمله ته کی دچاقیت واندا خه ملاندینه [هه ر ئیک ب کار و کریاریت خو بی شایی و رازییه]، پاشی زفرینا وان ب بال خودايی وانفه یه. فیجا دئ وان ب کار و کریاریت وان کرین ناگه هدار کهت. ﴿۱۰۹﴾ و ب خودئ سویند خووان سویندیت خو یبت مهزن. ته گهر ئایه ته ک و موعجیزه یه ک بؤ وان بیت دئ باوه ری پی ئینن، بیژنه: [مه خسه د پیغه مبهره] ب راستی نیشان و موعجیزه ل دهف خودینه. ما هورین چ دزانن ته گهر نیشان و موعجیزه بؤ بین دئ باوه ری پی ئینن [ئانکو ته گهر موعجیزه و نیشانان ب چافی سهری خو بینن هه ر باوه ری پی ئینن]. ﴿۱۱۰﴾ و ته م دل و چاقیت وان دئ و هر گیزین [کو هه قیسی تی نه گه هن و نه بینن، هه که موعجیزه بؤ بین ژ ی] هه وه کی جارائیکی باوه ری پی نه ئینایین، و ته م دئ وان هیلین د خرابیا خودا بزفرن.

الحزب الثامن
سورة الأنعام

﴿ ۱۱۰ ﴾ وَلَوْ أَنَّا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَفَرْنَا عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قَبْلًا مَا كَانُوا يُلْقُونَٰ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَلٰكِنْ أَكْثَرُهُمْ جَٰهِلُونَ ﴿ ۱۱۱ ﴾ وَكَذٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شٰٓئِطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ قَدْ زَهَرُوا وَمَا يَفْقَهُونَ ﴿ ۱۱۲ ﴾ وَلِتَضَعِيَ إِلَيْهِ الْفِتْنَةَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُمْ مُقْتَرِفُونَ ﴿ ۱۱۳ ﴾ أَفَغَيَّرَ اللَّهُ أٰبَنِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا وَالَّذِينَ ءَاتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿ ۱۱۴ ﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۗ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿ ۱۱۵ ﴾ وَإِن نُّطْعَ أَكْثَرٌ مِّنْ فِي الْأَرْضِ يَضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿ ۱۱۶ ﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ ۗ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿ ۱۱۷ ﴾ فَكُلُوا مِمَّا ذُكِّرَ أَمْسُرَ اللَّهُ عَلَيْهِ ۗ إِنَّ كُنْتُمْ بِآيَاتِهِ تَوٰهِنِينَ ﴿ ۱۱۸ ﴾

﴿ ۱۱۰ ﴾ و نه گهر مه ملياکهت بؤ وان هنارتبانه، و مری ژى د گهل وان ئاخفتبانه، و مه ههمى تشت ل بهر چاشان کؤ مکربانه، ههر باوهرى نه دئینان، شه و نه بن شه ویت خودئى قیابى باوهریسی بینن، بهلى باراپتر ژ وان نوزانن [کو راسته پرېکرن ژ خودییه]. ﴿ ۱۱۲ ﴾ و ب قى رهنگى مه بؤ ههر پیغه مبهره کى شه يتانيت مروف و نه جه بیان کرينه دژمن، ژ بؤ سهردابرنئى ئاخفتنیت خه ملاندى و جوانکرى د گوهى ئیکدودا ديژن. و نه گهر خودایى ته قیابیه وان و نه دکر [ئانکو دژمنیا پیغه مبهران نه دکر]. قیجا [ژ بهر هندئى] وان و دره ویت وان بهیله. ﴿ ۱۱۳ ﴾ و دال دلئى وان بیت، شه ویت بئى باوهر ژ رؤژا قیامه تی، و داب دویف بکهفن و پئى [ب نهه قیى] قاییل بین، و دا وئى بکهن شهوا دکهن. ﴿ ۱۱۴ ﴾ [ههى موحه مه د بیژه]: شه رئى شه ژ خودئى پیغه تر حاکمه کى [دادوهره کى] دى بخوازم؟! وى شهف کتیبه [کو قورئانه] یا کو ب دویر و دریزى تشتان دیار دکهت بؤ هه وه ئیناییه خوارئى. و شه ویت مه کتیب بؤ ئینایین دزانن کو شهف [قورئانه] یا ههقه،

ژ بهرئى خودایى ته شه هاتیه، قیجا ژ گو مانداران نه به [کو شه و قى راستیى دزانن]. ﴿ ۱۱۵ ﴾ و ب راستى په یفتت خودایى ته [به یانا خودئى داییه پیغه مبهرئى خو ب سهرکه فتئى] راست و دورست هاتن، و چو گوهورین بؤ فه مانیت خودئى نینه، و شه و [خودئى] یى گوهدیر و زانایه. ﴿ ۱۱۶ ﴾ و نه گهر تو گوهى خو بدیه باراپتر ژ شه ویت د شهردیدا، دئى ته ژ ریکا خودئى دهر ئیخن و بهرزه کهن، شه و بهس ل دویف گومانئى دچن، و ژ دره وان پیغه تر ناکهن. ﴿ ۱۱۷ ﴾ ب راستى خودایى ته شه ویت ژ ریکا وى دهرکه فتین ژ وان چیتر دنیا سیت، و شه و راسته پرېکریان ژى چیتر دنیا سیت. ﴿ ۱۱۸ ﴾ قیجا ژ وى یى ناقئى خودئى ل سهر هاتى بخون، شه گهر هه وه باوهرى ب نیشان و ئایه تیت وى هه نه.

وَمَا لَكُمْ أَلَّا تَأْتُوا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَقَدْ فُصِّلَ
لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرُّنَا بِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا
لَيُضِلُّونَ بِأَهْوَاءِهِمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِأُمَّةٍ مَعْتَدِينَ ﴿١١٩﴾
وَذُرُوا ظَاهِرَ الْأَثَرِ وَباطِنَهُ إِنَّ الَّذِينَ يَكْسِبُونَ الْأَثَرَ
سَيُجْزَوْنَ بِمَا كَانُوا يَقْتَرِفُونَ ﴿١٢٠﴾ وَلَا تَأْتُوا مَعَ
يُذَكِّرُ رَسُولُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَإِنَّهُ لَفُتْنٌ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ لَأَبْوَحُونَ
إِلَىٰ أَوْلِيَاءِهِمْ لِيُجَدِّلُوهُمْ وَإِنْ أُطِعْتُمْ هُمْ إِنَّكُمْ لَأَشْرَكَونَ ﴿١٢١﴾
أَوَمَنْ كَانَ مَيْتًا فَآخِيزْنَاهُ وَجَعَلْنَا لَهُ نُورًا يَمْشِي بِهِ
فِي النَّاسِ كَمَنْ مَثَلُهُ فِي الظُّلُمَاتِ لَيْسَ بِخَارِجٍ مِّنْهَا كَذَلِكَ
زُيِّنَ لِلْكَافِرِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٢٢﴾ وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا
فِي كُلِّ قَرْيَةٍ آكَرِمًا مَّجْرُمِيهَا لِيَمْتَكِنُ رُءُوفِيهَا وَمَا
يَمْتَكِنُونَ إِلَّا بِأَنْفُسِهِمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا جَاءَتْهُمْ
آيَةٌ قَالُوا لَنْ نُؤْمِنَ حَتَّىٰ نُؤْتَىٰ مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللَّهِ اللَّهُ
أَعْلَمُ حَيْثُ يَجْعَلُ رِسَالَتَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ أَجْرَمُوا صَغَارٌ
عِنْدَ اللَّهِ وَعَذَابٌ شَدِيدٌ لِّمَا كَانُوا يَمْكُرُونَ ﴿١٢٤﴾

﴿۱۱۹﴾ فَيَجَا هَوِين بُوْجِي ژ وى [گۆشتى] يى نائى خودى ل سهر هاتيه ئينان ناخون؟ و ب سويند تشتى بو هوه نه دورست ب دريژى ديار كريبه، [نايت بدنه سهر] ژ بلى كو هوين نه چار بينى. و ب راستى گه لك خه لك ژ نه زانين ب دويف دلخوازيبا خو دكه فن و خه لكى ژى سهر دا دبهن. و ب راستى خودايى ته، ئه وويت زيده گافىيى دكهن، چيتر دنياست. ﴿۱۲۰﴾ و هوين دهست ژ گونه ها پيشچاف و نه پيشچاف به ردهن و بهيلن. ب راستى ئه وويت گونه هان دكهن، دى ب وان گونه هيت كرين ئينه جزا كرن. ﴿۱۲۱﴾ و هوين ژ وى [گۆشتى] يى نائى خودى [ژ قهستا و بى ژ بير كرن] ل سهر نه هاتيه ئينان، نه خون، و ب راستى [خوارنا گۆشتى شان ته رشان] دهر كه فتنه ژ ريكا خودى. و ب راستى شه يتان نيشا هه فاليت خو ددهن [د گوهى و اندا بانگ ددهن، و گومانان نيشا وان ددهن] دا جر بهرى د گه هوه بكهن، و ئه گهر هوين گوهى خو بدنه وان، ب راستى هوين ژى دى بنه ژ موشر كان. ﴿۱۲۲﴾ ما ئه ووى [دلى وى ب

گاورييى] مرى بيت، و پاشى مه ئه و [ب باورييى] زيندى كريب، و مه رو ناهيه كه بو چى كريب، بى د ناه خه لكيدا بچيت، ما وهكى وييه يى د تاريستاندا [تاريستانا گاورييى] كو قهت ژى دهر نه كه فيت؟! [ئهرى وهكى ئيكن؟ قهت وهكى ئيك نابن]، ئه ها هوسا ئه ووى گاوران دكر بو هاتيه خه ملاندن. ﴿۱۲۳﴾ و ههر ب فى رهنگى مه ده مى گونداندا كه نكه نه و گر ه گريت وان گونه هكار دانايينه، دا ئه و [مه زن] خاپاندن و خرابيى تيدا بگيرين، و ژ خو پيشه تر كه سى ناخپين، و ب خو ناهه سن زى. ﴿۱۲۴﴾ گافا نايهت و نيشانه ك بو وان هات، [ئه و كه نكه نه] ديئون: ئه م باورييى نائين هه تا بو مه ژى [نايهت و نيشان ژ خودى] نه ئين، هه ره وهكى بو پيغه مبه ريت خودى هاتين. و خودى ب خو چيتر دزانيت كا دى پيغه مبه راتيبا خو دته كى. ئه وويت گونه ه كرين دى ژ خودى به رهنگارى سقى و ره زالهت و ئيزايه كا دژوار بن، ژ بهر خرابييا وان دكر.

﴿۱۴۵﴾ فيجا هه كهسى خودى بقتت راسته رى بكت، دى سنگى وى بو وهر گرتنا ئىسلامى فه كهت، وهه كهسى بقتت گومرا بكت، دى سينگى وى وهسا تهنگ كهت [وهختى دپيژنى موسلمان بهه] ههروهكى سه ره فراز دبته نه سمانى، ب فى رهنگى، خودى بيساتى و ئيزايى ددانته سه وان، نه وپت باوه ريبى نه ئينن. ﴿۱۴۶﴾ و نه فه [دينى تول سهه، هه مى موحه مه د] رپكا خودايى تهيه و ياراسته، و ب سويند مه ب دريژى نايهت و نيشان ناشكرا كرن بو كه سبت چام وهر گر. ﴿۱۴۷﴾ بهحه شتا تهنا و ئيمن بو وانه ژ به رى خودايى وانفه، و نه وه پشته فاني وان، ژ بهر كار و كرياريت وان دكرن. ﴿۱۴۸﴾ و نه و رورژا كو هه ميسان كوم دكهت [دى بيژنه وان] گهلى نه جنه يان [مه خسه دپى شه يتانن] هه وه گه له ك ژ مرو فان كيشانه تايى خو و د سه ردا برن، و هه فال و دوستيت وان ژ مرو فان گوتن [دى بيژن]: خوديو و مه هه ردو و كان مفا بو خو ژ ئيك دو وهر گرت [مرو فان ريكيت دلخوازيى ژ وان وهر گرتن، و شه يتان زى گه هشته مرادا خو،

دهمى مرو فان گوهدار بيا وان كرى، و بو ويينه هه فال و دوستيت وان] و هم گه هشته وى وهختى ته بو مه دانايى و ناشكرا كرى، [خودى] دى بيژيت: ناگر جهى هه وهيه، دى ههروهه ر تيدا بن، هندى خودى بقتت. ب راستى خودايى ته كار به جهه و پرزانياه. ﴿۱۴۹﴾ و نه هاب فى رهنگى هنده ك سته مكاران دى ب سه رهنده كيت دى ئيخين، ژ بهر كار و كرياريت خراب نه وپت وان دكرن. ﴿۱۵۰﴾ گهلى نه جنه و مرو فان نه رى ما بيغه مبه ر هه وه ب خو بو هه وه نه هاتن، نيشان و نايه تيت من بو هه وه بيژن، و هه وه ژ فى رورژى بتر سينن؟ گوتن [دى بيژن]: بهلى هم شاده بيبى ل سه ر خو دده ين [كو بيغه مبه ر هاتبون]، بهلى ژيانا دنيايى نه و خپانندن و د سه ردا برن، و شاده بيبى ل سه ر خو دان كو ب راستى نه و د گاور بوون.

فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصْعَدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٤٥﴾ وَهَذَا صِرَاطٌ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٤٦﴾ لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَهُوَ وَيْلُهُمْ يَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا يَمْعُرُ الْجِنُّ قَدِ اسْتَكْرْتُمْ مِنَ الْإِنْسِ وَقَالَ أَوْلِيَاؤُهُمْ مِنَ الْإِنْسِ رَبَّنَا اسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَّغْنَا أَجَلَنَا الَّذِي أَجَلْتَ لَنَا قَالَ النَّارُ أَمْ تَأْتُونَ كُرْخَالِدِينَ فِيهَا إِلَى مَا سَاءَ اللَّهُ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٤٨﴾ وَكَذَلِكَ نُفِي بَعْضَ الظَّالِمِينَ بَعْضًا يَمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤٩﴾ يَمْعُرُ الْجِنُّ وَالْإِنْسُ أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يُفَضِّلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا قَالُوا شَهِدْنَا عَلَى أَنْفُسِنَا وَعَرَّضْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَمَشَّهَدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿١٥٠﴾

ذَلِكَ أَنْ لَمْ يَكُنْ رَبُّكَ مُهْلِكَ الْفَرَىٰ بَطْلٍ وَأَهْلَاهَا
 غَفُلُونَ ﴿١٣١﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَمَا رَبُّكَ
 بِغَفِيلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ الْغَنِيُّ ذُو الرَّحْمَةِ
 إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنْ بَعْدِكُمْ مَا
 يَشَاءُ كَمَا أَنْشَأَكُمْ مِنْ ذُرِّيَةِ قَوْمٍ آخِرِينَ ﴿١٣٣﴾
 إِنْ مَا تُوعَدُونَ لَآتٍ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَتَقَوَّمُ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِيَّايَ عَامِلٌ فَمَا تَعْلَمُونَ
 مَنْ تَكُونُ لَهُ عَرْشِيَّةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿١٣٥﴾
 وَجَعَلُوا لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ الْحَرْثِ وَالْأَعْمَارِ نَصِيبًا
 فَقَالُوا هَذَا لِلَّهِ بِرِعْمِهِمْ وَهَذَا لِلشَّرِكِ إِنَّا فَمَا كَانَ
 لِشُرَكَائِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى اللَّهِ وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ
 يَصِلُ إِلَى الشَّرِكِ إِيَّاهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَلِكَ
 زَيْنٌ لِكَثِيرٍ مِنَ الْمُشْرِكِينَ قَتَلَ أَوْلَادَهُمْ
 شُرَكَاءَهُمْ لِيُزْذَوْهُمْ وَيَلْبِسُوا عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ
 وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا فَعَلُوا فذَرَهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

﴿ ۱۳۱ ﴾ ئەفە (هاتنا پېغەمبەران بۆ وان) ژ بەر هندی بوو کوب راستی خودایی ته چو باژیر و گوندان ب ستم و نه ههقی بهر ئاتاف ناکهت، و خه لکی وان دبی ئاگه بن، و های ژ چو نه بیت. ﴿ ۱۳۲ ﴾ و هه ر ئیکی [ژ قه نچ و خرابان] پیک و په بیسکیت خو بیته ههین ژ بهر کاری وان کری، و نی خودایی ته بی بی ئاگه هه نینه ژ کار و کریاریته و دکهن. ﴿ ۱۳۳ ﴾ و خودایی ته یی دهوله مهند و خودان دلوفانییه، نه گهر بقیته هه وه هه میان دئی تی بهت [دئی بهر ئاتاف کهت و ژ بن بهت]، و هه ر که سی [خودئی] بقیته دئی پشتی هه وه ئاکنجی کهت، و شوپنا هه وه ئینیت، هه ره کی هوین ژ دوینده ها مله ته کی دی دایین. ﴿ ۱۳۴ ﴾ ب راستی تشتی په بیان پی هاتیبه دان بۆ هه وه، دئی هه ر ئیت، و هوین نه شین راگرن، یان خودئی نه چار بکهن [کو ته و وی په یان بی سهرئی هه وه نه ئینیت]. ﴿ ۱۳۵ ﴾ بیژه: مله تی من، هوین ل سهر یا خو بن، و کا هوین ل سهر چنه وی بکهن، ئەز ژ دئی یا خو کهم، فیجا رۆزا قیامه تی هوین ب راستی دئی زانن کا دوپا هییا کی دئی یا

خیری بیت [یا مه یان یا هه وه]؟ نی ب راستی سته مکار سهر فراه نابن. ﴿ ۱۳۶ ﴾ و موشرکان ژ وان تشتیته کو خودئی چیکرین ژ چاندنی و ته رشی پشکه ک بۆ خودئی ئیخستینه و ل دویش گوتنا خو [یا بی ده لیل و بی نیشان] گوتن: ئەفە بارا خودییه، و ئەفە ژ ی بارا په رستییت [بوتیت] مه یه، ئەوا بارا بوتان ناگه هیته خودئی، به لی ئەوا بارا خودئی دگه هیته بوتان، چ بیسه حوکه مه ئەو دکهن. ﴿ ۱۳۷ ﴾ و ب هۆسا هه فپشکیت وان، ژ موشرکان، کوشتنا بچویکیت وان [ب ده ستیت وان و ب ساخی] بۆ گه له ک ژ وان خه ملاند، دا وان تی ببهن، و دینی وان ژ ی ل سهر وان تیکه ل بکهت [کو هه قی و نه هه قییبی ژیک جودا نه کهن]، ئەگه ر خودئی قیابا به وان وه نه دکر، فیجا تو وان و دره ویت ئەو دکهن بهیله.

وَقَالُوا هَذِهِ آتَعَمُّ وَحَرَّتْ جَحْرٌ لَا يَطْعَمَهَا إِلَّا مَنْ نَشَاءُ
 بِرَعْمِهِمْ وَأَنْعَمَ حَرِمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَمَ لَا يَذْكُرُونَ
 أَسْمَاءَ اللَّهِ عَلَيْهَا افْتِرَاءً عَلَيْهِ سَيَجْزِيهِمْ بِمَا كَانُوا
 يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا مَا فِي بُطُونِ هَذِهِ الْأَنْعَامِ خَالِصَةٌ
 لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰ أَرْوَاجِنَا وَإِنْ يَكُن مَّيْتَةً
 فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ سَيَجْزِيهِمْ وَصَفِهِمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ
 عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ فَذَخِرَ الَّذِينَ قَتَلُوا أَوْلَادَهُمْ سَفَهًا بِغَيْرِ
 عِلْمٍ وَحَرَمُوا مَا رَزَقَهُمُ اللَّهُ افْتِرَاءً عَلَى اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا
 وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ * وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ
 مَّعْرُوفَاتٍ وَعَجْرٌ وَمَعْرُوفَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا
 أَكْثَرُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالزَّمَنَاتِ مُتَشَابِهًا وَعَجْرٌ مُتَشَابِهٌ
 كَلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَءَأْتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ
 وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾ وَصِرَ الْأَنْعَامُ
 حَمُولَةً وَفَرْشًا كَلُوا مِمَّا رَزَقَهُمُ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا
 خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

الحزب
الجزء الثامن

﴿۱۳۸﴾ [ژ دهف خو] گوتن ئەف تەرش و چاندنە د
 قەدەغە کرینە [ئانکو نابیت کەس دەستی خو بکەتی،
 چونکی پشکا بوتانە] نابیت کەس ژئ بخۆت، ژ بلی
 وی یئ مە بقیئت [ژ خولام و خزمە تکاربیت بوتان]،
 [و گوتن]: ئەفە هندەک تەرشن سویاریبونا وان
 نەدورستە و حەراملە، و هندەک تەرشان ژئ [دگەل
 سەرژیکرنی] نافئ خودئ ل سەر نائینن، و قئ
 کرباری ژ درەو ب بال خودئشە لئ دەدن، خودئ
 دئ وان ب درەو وان دکر، جزاکەت. ﴿۱۳۹﴾ و وان
 [موشرکان] گوت: تئشتئ دزکئ فان تەرشاندە هەمی
 بەس بۆ زەلامئ مەیە، و حەراملە ل سەر ژئیت مە،
 بەلئ ئەگەر بوو، یئ مری، هەمی [ژن و میر] تئیدا
 پشکدارن، نئزیک خودئ دئ وان ب سالۆخە کرنا وان
 جزاکەت [ژ بەر حەلالکرن و حەراملکرنای دەلیل و
 بی نیشان]. ب راستی خودئ یئ کاربنە جەب و زانایە.
 ﴿۱۴۰﴾ ب سویند، ئەوئیت بچوکیئت خو ژ نەفامی
 و خشیمی کوشتین بەرزیان و خوسارەت بوون، و
 ئەوئیت ئەو رزقئ خودئ دایییئ، ژ درەو ژ کیسی

خودئ ل سەر خو حەراملکرن، بەرزیان و خوسارەت بوون، ئەفە گومرا بوون، و قەت نە د راستەرئ
 بوون. ﴿۱۴۱﴾ و هەر ئەووە جنیک و باغ [ژ گەلەک جوینان] دایین، سەرئەرد [وەکی میوئ و گوندووری و شتی
 و کولندی... و هتدا] و بلند ل سەر بنئ خو، [وەکی داریت فئقی] و دار قەسپ و شینکاتی کو فئقیئ وان
 رەنگ و پەنگە، و زەیتوین و هئاریت دایین، وەکی ئیک و نەووەکی ئیک [دبیت تەمەتی ئیک بن، و نەئیک
 تام بن، و نەتەمەتی ئیک بن]، فئجا وەختئ ئەو دار هاتنە بەری و فئقی دان، ژئ بخۆن و زەکاتا وان پۆژا
 چینیئ بدەن، و دەریژیی [ئیسراف] نەکەن، ب راستی خودئ حەژ دەستدریایان ناکەت. ﴿۱۴۲﴾ و تەرش
 [گەلەک جوین] دایینە هەو، هندەک بۆ باری [و هندەکان ژئ فەکوژن، و شیرئ ژئ بدۆشن، و مفاپی ژ موی
 و هریا وان وەرگرن] و نغیان ژئ چیکەن، و ژوئ یا خودئ کربیە رزقئ هەووە بخۆن، و ب دوئف پئنگا فئیت
 شەیتانی نەکەفن، ب راستی شەیتان بۆ هەووە دژمنەکی ئاشکەرا و دیارە.

﴿۱۴۴﴾ و ژ تهرشان ههشت جوت [گؤشت حه لال] [دایینه]، ژ په زئی سپی نیر و می، و ژ بزنی نیر و می. بیژه: ئه ری خودی ژ فان یی نیر حهرام کریهه؟ یان ژ وان یی می؟ یان ژ ی (تیزکا) د مالچویکی میباند؟ کا ژ زانین بو من بیژن، ئه گهر هوین راستگؤنه. ﴿۱۴۵﴾ و ژ حیشران جوت هک [نیر و می] و ژ چیلان جوت هک [نیر و می]، [مه دایینه هه وه]. بیژه: ئه ری خودی ژ فان یی نیر حهرام کریهه؟ یان ژ وان یی می؟ یان ژ ی (تیزکا) د مالچویکی میباند؟ یان ژ ی هوین بیت ناماده و حازربوون وهختی خودی فهران ب فی چه ندی دایینه هه وه!! فیجا ما کی ژ وی سته مکارتره ئه وی دره وی ژ کیسی خودی بکته، دا ژ نه زانین خه لکی د سهردا بهت؟ و ب راستی خودی مرفیقت سته مکار راسته ری ناکته. ﴿۱۴۵﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: [گاوریت مه که هی] ئه ز د وی وه حییدا یا بو من هاتی [کو قورئانه] تشته کی حهرام و نه دورست ل سهر هه ریکی هه بیت نابینم، ژ بلی مراری یان ژ ی خوینه کا روون یان ژ ی گؤشتی

به رازی، نی ئه وی پیسه، یان ژ ی ژ گونه هه نافی غهیری خودی ل سهر ئینا بیت، فیجا هه که سی نه چار بیت [ژ برساندا ژ حهرامی بو ری بخوت] به لی بیی کو دل ل سهر هه بیت و زیده بده ته بهر [چو گونه هل سهر نینه]، ب راستی خودای ته گونه هه ژ بیهر و دلؤ فانه. ﴿۱۴۶﴾ و مه هه می جانه وه ریبت ب په نچ ل سهر جو هییان حهرام و نه دورست کرن، و ژ چیل و په زان، مه به زئی وان ژ بلی بی ب پشتا وانفه ژ لای بی زکیفه و ب عویر و رویشیکانفه، یان یی تیکه لی ههستی، مه ل سهر وان حهرام کرن، و ئه ف جزایه ژ بهر سته م و خرابییا وان، مه دا بهر وان، و بی گؤمان هم راست بیژن.

تَمَيِّبَةً أَرْوَجُ مَرَاتَيْنِ مِنَ الْأُنثَيْنِ وَمِنَ الْمَعْرَأَتَيْنِ
قُلْ أَلَّذَكَرَيْنِ حَرَمٌ أَمْ الْأُنثَيْنِ أَمْ مَا أَشْتَمَلْتَ عَلَيْهِ
أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ تَبَوُّنِي بِعِلْمٍ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۴۴﴾
وَمِنَ الْإِبِلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ أَلَّذَكَرَيْنِ
حَرَمٌ أَمْ الْأُنثَيْنِ أَمْ مَا أَشْتَمَلْتَ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأُنثَيْنِ
أَمْ كُنْتُمْ شُهَدَاءَ إِذْ وَصَلَكُمُ اللَّهُ بِهِدًا فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لِيُضِلَّ النَّاسَ بِغَيْرِ
عِلْمٍ إِنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۴۵﴾ قُلْ لَا آجِدُ
فِي مَا أُوْحِيَ إِلَيَّ مُحَرَّمًا عَلَى طَاعِمٍ يَطْعَمُهُ إِلَّا أَنْ يَكُونَ
مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خنزيرٍ فَإِنَّهُ رَجَسٌ أَوْ
فِسْقًا أَهْلٌ لِّغَيْرِ اللَّهِ بِهِ فَمَنْ أَظْطَرَّ غَيْرُ بَاعٍ وَلَا عَادٍ
فَإِنَّ رَبَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۴۶﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا
كُلَّ ذِي ظُفْرٍ وَمِنَ الْبَقَرِ وَالْغَنَمِ حَرَمًا عَلَيْهِمْ
شُحُومُهُمْ إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمْ أَوِ الْحَوَايَا أَوْ مَا اخْتَلَطَ
بِعَظْمٍ ذَلِكَ جَزَاءُ نُهُمْ بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿۱۴۷﴾

﴿۱۴۷﴾ فَيَجِئُكَ أَهْلُكَ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ يَأْتُونَكَ بِالْهَدْيِ وَمَا لِلْهَدْيِ مِنْ تَحَرُّمٍ عَلَيْهِمْ حَرَّمَ اللَّهُ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ إِلَّا لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا إِنَّهُمْ لَكَ عَائِدُونَ وَلَوْ رَأَوْكَ عَنْ يَمِينِكُمْ وَالشِّرْكَاءَ لَبِئْسَ مَا تَحْتَسِبُونَ ﴿۱۴۸﴾ وَأُولَئِكَ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيَحْكُمُونَ بِمَا أَنزَلْنَا وَإِلَيْهِ يَسْتَعِينُونَ ﴿۱۴۹﴾ وَإِنِّي أَخَذْتُ مِنَ الْجِبْرِائِيلَ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّبِيِّينَ مَا بَدَحُوا وَأَنَا خَيْرُ الْمُنذِرِينَ ﴿۱۵۰﴾ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِنِّي أَتَّخِذُ الْعَذَابَ عَلَيْهِمْ أَهْوَأَ وَأَعْتَدُ لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿۱۵۱﴾

حەرامکرین [مەخسەد ئەو جۆرینەت حیشتاران ئەوئیت وان حەرامکرین، و تشتیت دی (بزرگەر ئایەتا (۱۰۳) ژ سۆرەتا مائیدە)، فێجا ئەگەر (ژ نەهەقی) شادەیی دان، تو شادەییی د گەل وان نەدە. و ب دویت دلخوازییا وان نەکەشە، ئەوئیت ئایەت و نیشائیت مە درە دانایین، و ئەوئیت باوەریی ب قیامەتێ نەئینن، و هەقەبران بۆ خودایی خۆ ددانن، و بەری خۆ ژ وەر دگێرن. ﴿۱۵۱﴾ بێژە وەر ن دا ئەوئیت خودئیت ل سەر هەوە حەرامکری بۆ هەوە بخوینم، و بێژم: چو تشتان بۆ خودئیت نەکەنە هەفیشک، و د گەل دەیبابان د قەنج بن، و زارۆکیت خۆ ژ ترسا برسێ نەکوژن، ئەم رزقی هەوە و یی وان ددەین، و نیزیکی گونەهان نەبن چ بیت ئاشکەرە و چ بیت نەپەنی، و ئەو نەفسا خودئیت کوشتنا وئ حەرامکری، نەکوژن ژ بۆ تۆلفە کرنی [بەرانبەر کوشتنە کئی] نەبیت. ئەها ئەفەیه خودئیت فەرمانا هەوە پئی کری، دا هوین ئەقلەکی بۆ خۆ بگرن [و بەرهنگاری گونەهان نەبن].

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
 وَأَوْفُوا بِالْعَيْلِ وَالْيَتِيمَ بِالْأَفْسَاطِ لَا تَكْلَفُ نَفْسًا إِلَّا
 وَسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَلَوْ كَرِهَ آذَانُكُمْ وَبِعَهْدِ
 اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
 وَأَنْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
 فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَٰلِكُمْ وَصَّوْكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
 تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
 أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ
 رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ مِّنْ أَمْرِكَ فَاتَّبِعُوهُ
 وَأَتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى
 طَائِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَفْلِينَ ﴿١٥٦﴾
 أَوْ تَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَىٰ
 مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ
 فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَخِرَ مِنَ الَّذِينَ
 يَصُدُّونَ عَنْ آيَاتِنَا سَوْءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يُصَدُّونَ ﴿١٥٧﴾

راسته‌ریزگی و دلوفانی، دانه و باور، سیب دیدار (لیقانا) خودایی خو بینن. ﴿۱۵۵﴾ و ئەف قورئانە کتیبە کا پیروزە مە بو تە ئیناییە خواری، فیجال دویف هەرن، و هشیار بن ژنی دەرئە کەفن، دا هوین ب بەر دلوفانییا خودی بکەفن. ﴿۱۵۶﴾ و ئەف قورئانا پیروز مە ئیناییە خواری، دا هوین نە بیژن: [گەلی قورەیشیان] کتیب بەس بو هەردو دەستە کتیب بەری مە [جوہی و فەلەیان] بیت هاتیئە خواری، و ئەم ب خوژی چوژ خواندنا کتیبیت وان نوزانین، و ژنی بی ناگەهین. ﴿۱۵۷﴾ و دا هوین نە بیژن: ب راستی ئە گەر کتیب بو مە هاتیئە، ئەم داژ وان [ژ جوہی و فەلەیان] راستە پیتر بین، فیجا ب راستی نیشان و دەلیلە ک ژ خودایی هەو [کو قورئانە] بو هەو هات، کو ریکا راستە پییی و دلوفانیییە، فیجا ماکی ژ وی ستە مکار ترە یی ئایەتیت خودی درەو دانابین [و دانیت]، و رویی خوژی وەردگپرت و خەلکی ژنی ددە تە پاش؟ ئەو بیت رویی خوژی قورئانا مە وەردگپرن، و خەلکی ژنی ددەنە پاش، ئەم دی وان ب ئیزایە کا دژوار ئیزا دەین ژ بەر روی وەرگپرانا وان.

﴿۱۵۲﴾ و نیزیکی مالی سیوی نەبن، ئە گەر بو خیرا وی نەبیت [کو بو پاریزن و بو شۆل پی بکەن]، هەتا ب دورستی تی نە گەهیت و بالق نەبیت، و هوین ب دورستی پیشان و کیشانی [د کرین و فروت نیت خودا] بکەن، و ئەم کەسی ژ شیانا وی زیدە تر ژنی ناخوازین، و ئە گەر هوین ناخفتن، راستیی بیژن، خو هە کە ئەوی هوین دەرەه قی ویدا دناخفن مروقی هەوە ژنی بیت، و پەیاننا هەوە د گەل خودی دایی ب جە بینن، ئە فەیه خودی ئە مرئی هەوە پی کری، دا هوین پیفە بچن و تۆبە بیئە بیرا هەوە. ﴿۱۵۳﴾ و ب راستی ئە فەیه ریکا من، کو ریکە کا راست و دورستە، فیجا بگرن و ل دویف هەرن، و چو ریکیت دی نە گرن، دی هەوە ژ ریکا خودی دەر ئیخن و هەوە ژیکشە کەن. ئەها ئە فەیه خودی فەرمانا هەوە پی دکەت، دا هوین پاریزکاریا خودی بکەن. ﴿۱۵۴﴾ و مە تەورات دا موسایی، کو تەمام کرنا قەنجییە ل سەر وی یی قەنجی کری، و ئاشکەر اکەرە ب دریزی بو هەمی تستان [ئەو بریاریت ئەو دینی خودا هەو جە دینی]، و راستە ریکەرە [ریکا

﴿۱۵۸﴾ ل هیڤیا چنه؟ ٺه و ل هیڤیینه ملیاکهت [روح کیشان] بو وان بیت [و روحا وان بکیشیت]، یان زی ل هیڤیا هاتنا خودایی ته نه [روژا قیامه تی]، دا حوکمی د ناقبه را واندا بکته]، یان زی ٺه و ل هیڤیا هنده ک نشان و نایه تیت خودایی ته نه [بیت روژا قیامه تی]، و ژنوی باوهریسی بینن]. روژا نیشایت قیامه تی دتین ٺیدی باوهریسانا که سی مفاپی ناگه هینتی، ٺه گهر بهری هنگی باوهری نه ٺینایت، یان زی باشی و قهنجی د باوهریسیا خودا نه کریت. بیژه: ل هیڤیا وی روژای بن، ب راستی ٺه م ب خوژی یی ل هیڤیسی. ﴿۱۵۹﴾ ب راستی ٺه ویت دینی خو پارچه پارچه کرین و ل سهه ژیک جودا بووین [کو هنده کی و هر دگرن و هنده کی دهیلن، و باوهریسی ب هنده ک پیغه مبه ران دینن و ب هنده کان نائینن، و هکی جو هی و فله یان]، و ٺه و ب خوژی بووینه دهسته ک دهسته ک، ته شو له ژ وان نینه [کا خودی دئی چ سزا دته بهر وان، و توژ وان نه بهر پرسی]، و حسابا وان بهس ل دهف خودییه، پاشی ٺه و دئی وان ب کار و

کریاریت وان ناگه دار کته. ﴿۱۶۰﴾ هه که سی [روژا قیامه تی] ب خیره کی بیت، خودی دئی دهه جار و هکی وی خیری دته یی بقیه دئی بو پتر لی کهت هه تا حهفت سهه قاتان و پتر]، و هه که سی ب گونه ه کی بیت، ب گونه ه کا و هکی وی پیغه تر نایته جزا کرن، و سته م لی نایته کرن [نه خیریت وی کیم دین و نه گونه ه ل سهه زیده دبن]. ﴿۱۶۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ب راستی خودایی من ٺه زیی راسته ری کریمه ری که کا (دینه کی) راست و بی خوار یسه، دینی ٺیرا هی میسه، کو دینه کی قه دهره ژ خواری و خرابیسی، و ٺه و ب خوژی [ٺانکو ٺیرا هی م] نه ژ موشرکان بوو. ﴿۱۶۲﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ب راستی نفیژا من، و هه ر تشتی ٺه ژه کوژم، یان په رستن و عیاده تی من، و ژیا نا من و مرنا من، خیره ک بو خودایی هه می جیهانانه. ﴿۱۶۳﴾ هه فال و هه فیشک بو نینن، و فه رمانا من ب قی هاتیسه کرن، و ٺه ز ب خو موسلمان یی ٺیکیمه. ﴿۱۶۴﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ٺه ز چاواژ بلی خودی خودایه کی دی بو خو بگرم، و ٺه و ب خو خودایی هه می تستانه؟! و کهس نایته ٺیز ادا ن ب وی گونه ه یی نه بیست یا وی کری، و کهس گونه ها که سی هه ل ناگریت، پاشی زفرینا هه وه هه ر ب بال خودایی هه وه فه یه، قیجا [وی روژای کو روژا قیامه تییه] دئی [خودی] هه وه ب وی تشتی هوین تیدا ژیک جودا و نه ٺیک، ناگه دار کته. ﴿۱۶۵﴾ و ٺه وه هوین دٺه ریددا کرینه جهگرتی [پشتی مله تیت بوری فه بریاین]، و هنده ک ژ هه وه ب پیک و په بیسکان ب سهه هنده کیت دی ٺیخستن، دا هه وه ب وی تشتی داییه هه وه بجه ربینیت، ب راستی خودایی ته زوی ٺیازی دده ته بهر وان یسیت جه ربانندی، و ب راستی ٺه و گونه ه ژیهه ر دلؤ فانه.

هَلْ يَظُنُّونَ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمُ الْمَلَائِكَةُ أَوْ يَأْتِيَ رَبُّكَ أَوْ يَأْتِيَ بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ يَوْمَ يَأْتِي بَعْضُ آيَاتِ رَبِّكَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِمْدَانُهَا لَو تَكُنْ ءَامَنَتْ مِنْ قَبْلُ أَوْ كَسَبَتْ فِي إِيمَانِهَا خَيْرًا قُلْ انْتَظِرُوا إِنَّمَا تُنْتَظِرُونَ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَفَرُوا أَوْبَدَهُمْ وَكَانُوا يَنْبَغِلُونَ لَسْتُ مِنْهُمْ فِي شَيْءٍ إِنَّمَا أَمْرُهُمْ إِلَى اللَّهِ تُرِيبْتُهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿١٥٩﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَلِهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يَجْزِيهِ إِلَّا مِثْلُهَا وَهُوَ لَا يَظُنُّ مَوْتَ ﴿١٦٠﴾ قُلْ إِنِّي هَدَيْتِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَتْ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٦١﴾ قُلْ إِن صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٢﴾ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٦٣﴾ قُلْ أَغْبَرُ اللَّهُ أَعْبِي رَبًّا وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَلَا تَكْفُمُ كُلَّ نَفْسٍ إِلَّا عَالِمُهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُم مَّرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿١٦٤﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقَ الْأَرْضِ وَرَفَعَ بَعْضُكُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيُبْلِغُكُمْ فِي مَاءٍ تَنْكُرُ إِنَّ رَبَّكَ سَرِيعُ الْعُقَابِ وَإِنَّهُ لَعَلْفَوْهُمُ الرَّحِيمَ ﴿١٦٥﴾

سوره تاء عرفاف

ل مه كه هي هاتيه خوارى (٢٠٦) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب فى رهنگى دئيتته خواندن: ئەلف، لام، ميم، صاد، و ئەفه ژ تپيٽ عه ره بينه كو هه مى تيكدا (٢٨) تيين، نيشانن ل سه ر ئيعجازا قورئانئى رامان ژئى ئەفه يه كه كو عه ره بان پئى چئى نايبت قورئانه كا وه كى فئى قورئانئى بدانن، هه ره چهنده زمانئى وان هه ره ژ فان حه ر فان پيٽك هاتيه. ﴿٢﴾ ئەف قورئانه كتبيته كه بو ته هاتيه خوارئى، فيجا بلا سينگئى ته نه نگ نه بيت [ژ بهر هه لويستئى موشر كان ژ ته و فئى كتبيئى]، دا تو وان ب فئى قورئانئى بترسينئى و هشير بكه ي، و دا بيته بيرئنان بو خودان باوه ران. ﴿٣﴾ [گه لى موسلمانان] ل دويف وئى هه رن ئەه واژ ده ف خودايئى هه وه بو هه وه هاتيه خوارئى [كو قورئانه] و ژ بلى خودئى ب دويف چو هاريكار و دؤستان نه كه فن [چ بوت و چ خيقرانك

الجزء

سورة الاعتراف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْمَصِّ ﴿١﴾ كَتَبَ أَنْزَلَ إِلَيْكَ فَلَا يَكُنْ فِي صَدْرِكَ حَرَجٌ مِنْهُ لِيُنذِرَ بِهِ وَيُذَكِّرَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَكَرِهَ مِنْ قُرَيْشٍ أُولَئِكَ نَهَا فَرَجَاءَهَا بَأْسًا بَيِّنًا أَوْ هُمْ قَائِلُونَ ﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعْوَاهُمْ إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسًا إِلَّا أَنْ قَالُوا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَمَسَلْنَا لِلَّذِينَ أُرْسِلَ إِلَيْهِمْ وَلَسْتَنَّا الْمُرْسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيْهِمْ بِعَلَمٍ وَمَا كُنَّا عَابِدِينَ ﴿٧﴾ وَالْوَزْنَ بِوِزْنٍ الْحَقُّ قَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظَاهَرُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ مَكَرْتُمْ كُرًّا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعْيَشًا قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿١٠﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِلآدَمِ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾

۱۵۱

وچ سه ره گاورا، و هوين كيټم پيټه دچن و دئينه بيرا خو. ﴿٤﴾ و گه لهك گوند و بازيټر مه ويرانكرن، ئيزايا مه ب شهف و ئەه و نشستئى [وهكى مله تئى] [لووط] [پيغه مبهه ر] يان ژئى د نيشا ر پوژيټدا و د خه و انيفر دوا [وهكى مله تئى] شو عه يب پيغه مبهه ر [ب سه ر واندا هات. ﴿٥﴾ فيجا وه ختئى ئيزايا مه ب سه ر واندا هاتئى، وان چو ئاخشتن نه بوو، ژ بلى كو گوټن: ب راستئى ئەم سه مكار بووين [لهوا ئەفه هاته سه رئى مه، و چو سه تم ل مه نه هاتيه كرن]. ﴿٦﴾ بئى گوټان ئەم دئى پسيارا وان [مله تان] كه ين، ئەه ويټ پيغه مبهه ر بو چو وين [كا وان چاوا پيشوازييا وان كر، و چاوا به رسفا وان دا؟] و دئى پسيارا پيغه مبهه ران ژئى كه ين [ئه ويټ بو وان هاتينه هنارتن كا وان مله تان گوئى خو داينه وان يان نه؟]. ﴿٧﴾ بئى گوټان ئەم دئى ژ زانين بو وان بيژين كا چ د ناهه راندا چيټو وييه، و نه كو ئەم نه يټ حازر و ديار بووين [هه تا تشتهك ل بهر مه به رزه بيت]. ﴿٨﴾ وئى رپوژئى كيشان و سه ننگ ياراست و دورسته [بئى كيټم و كاسيه] فيجا هه ره كه سئى ترازيا وي گران بوو، [و سه رئى ترازيا كار و كريارټ وي يټ قه نج ژ يټ خراب گرانتر لئى هات] ئەفه ئەه ون يټ سه ر فه راز. ﴿٩﴾ و هه ره كه سئى ترازيا وي سفك بوو [و سه رئى ترازيا كار و كريارټ وي يټ خراب ژ يټ قه نج گرانتر لئى هات]، ئەفه ئەه ون يټ وان خو خساره ت كرين، ژ بهر وئى گاوري و باوه رى نه ئينانا وان ب نيشان و تايه تټ مه دكر. ﴿١٠﴾ و مه هوين دئه رديدا به جهكرن، و هه مى ئەه گه رټ ژئى ژ خوارن و فه خوارئى مه بو هه وه كرنه تيټدا، [دگه ل هندئى ژئى] كيټمهك ژ هه وه شو كورا خودئى دكهن. ﴿١١﴾ و ب سويند مه هوين چيكرينه [ئاده م بائى] هه مى مروټان مه ژ هه رپيټي چيكريه [پاشى مه [ئاده م] ب وينه و شكل ئيخست، پاشى مه گوټه مليا كه تان سوجه يئى [سوجه يا سلاف و رټر گرتئى] بو ئاده مى بهن، هه مييان سوجه بر، ئبليس تئى نه بيت، نه ژ سوجه بران بوو.

﴿۱۲﴾ [خودئ] گوتئ: چ وهل ته كر تو سوجده يئ نه بهى، ده مئ من فهر مانا ته پئ كرى؟ گوت: ب راستئ نه ز ژ وئ چئترم، ته نه ز يئ ژ ناگرئ چئكريم، و ته نه و يئ ژ ههريئ چئكرئ. ﴿۱۳﴾ [خودئ] گوت: ژ جهئ خو و ژ به حشئ داكه فه [سهر نه ردئ] چونكى بو ته دورست نينه تو خو تئدا [ل سهر نه مرئ من] مه زن بكهئ. ژئ دهر كه فه، [ب راستئ] تو ژ ره زبل و رسوايانئ. ﴿۱۴﴾ [بليسى] گوت: مؤله تئ بدنه من هه تا روژا مرئ ژ گوران رادبن [من بهيله ساخ]. ﴿۱۵﴾ [خودئ] گوت: ب راستئ تو يئ مؤله ت دايئ. ﴿۱۶﴾ [بليسى] گوت: ژ بهر كوته نه ز گومرا كرم و د سهر دابرم، ب سويند نه ز دئ بو وان دريكا ته ياراستدا روينم [و دئ وان ژئ دهمه پاش، و كه قمه دريكا واندا]. ﴿۱۷﴾ پاشئ نه ز دئ ژ پئشيسا وانفه و ژ پشستا وانفه و ژ ملئ وان يئ راستئفه و ژ ملئ وان يئ چه پئشه تيمه وان [مه خسه دژ هه مئ ره خانفه دئ ريكيئت خراب ب بهر وان تئخم و وان د سهر دابهم] كو تو باراپتر ژ وان شو كوردار و خودان باوهر

نه بينئ. ﴿۱۸﴾ [خودئ] گوت: ب رسوايئ و عهيداري و دهر تئخستئ ژئ دهر كه فه، ب سويند هه كه سئ ب دويشف ته بكه فئت [بلا بزائن] نه ز دئ دوژه هئ ب هه وه هه ميسان تژئ كه م. ﴿۱۹﴾ و ههئ ئاده م، تو و كابانيسا خو و به حشئدا ئاكنجئ بين، و ژ هه ر جهئ هه وه بقتئ بئ منه ت ژئ بخون، به لئ خو نئزيكى فئ داري نه كه ن، نه گهر هوين دئ ژ سته مكاران ئينه هه ژمارتن. ﴿۲۰﴾ به لئ شه يتانئ وه سواس و گو مان تئخسته دلئ وان [و د بهر خه له تئپرا كرن] دا شه ر مگه هئ (عه ورتئ) وان يئ فه شارتي بو وان ديار بكه ت، و گوت (گوته وان): خودايئ هه وه هوين ژ فئ داري نه دايسنه پاش ژ بهر هندئ نه بيت دا هوين هه ردو نه بنه مليا كه ت يان ژئ هه ر وه هر د به حشئدا نه مينن. ﴿۲۱﴾ و [شه يتانئ] بو وان سويند خوار كو ب راستئ من خئرا هه وه دقيت. ﴿۲۲﴾ فيجا ب فند و فيلان نه وه خاپانندن و نزمكرن و ئينانه خوارئ [و د بهر خه له تئپرا كرن] فيجا وه ختئ ژ داري خوارين شه ر مگه ها وان بو وان ديار بو، و ده ست هافئتنئ به لكئت به حشئ ژئفه كرن و خو پئ نخافتن، و خودئ وان گازئ كره وان: ما من هوين ژ وئ داري نه دابو ونه پاش [و نه هيسا هه وه ژئ نه كربوو]، و ما من نه گوتبو وه وه، ب راستئ شه يتان بو هه وه دژمنه كئ ديار و ئاشكه رايه.

قَالَ مَا مَنَّكَ إِلَّا أَنْتَ جَدِّ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ ﴿۱۲﴾ قَالَ فَأَهْرِظْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَنْ تَتَكَبَّرَ فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿۱۳﴾ قَالَ أَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿۱۵﴾ قَالَ فِيمَا أُعْطَيْتَنِي لِأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿۱۶﴾ ثُمَّ لَا تَجِدَهُمْ فِي بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ وَعَنْ أَيْمَنِهِمْ وَعَنْ شَمَائِلِهِمْ وَلَا يَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿۱۷﴾ قَالَ أَخْرَجْ مِنْهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا لَمَنْ يَبْعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۱۸﴾ وَيَتَادَمُّ اسْكُنْ أَنْتَ وَرَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكَلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمْ وَلَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونُوا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾ فَوَسَّوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوْءِئَهُمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَتَيْنِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿۲۰﴾ وَقَالَ سَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿۲۱﴾ فَذَلَّلَهُمَا يَتَرَوَّارًا فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْءُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِمَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ رَوْقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلْ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿۲۲﴾

قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ
 مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ أَهَيْطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ
 فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
 تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَبْنَئُ عَادَمٌ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ
 لِبَاسًا يُؤْرِي سَوْءَ تَكْرُمٍ وَرِيشًا وَلِبَاسَ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ
 ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَبْنَئُ عَادَمٌ لَا يَفْتَنُ تَكْرُمُ
 الشَّيْطَانِ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكَ مِنَ الْجَنَّةِ يَنْزِعُ عَنْهُمَا
 لِبَاسَهُمَا لِيُرِيَهُمَا سَوْءَ تَكْرُمِهِمَا إِنَّهُ يَرِيكُمْ هُوَ وَقَبِيلَهُ مِنْ
 حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾
 وَإِذَا فَعَلُوا فَحْشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آيَةً نَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا
 قُلْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ اتَّقُوا اللَّهَ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
 قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ
 وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾
 فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا
 الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

﴿٢٣﴾ و ههردوو کان [نادهم و سه وایین] گۆت: خودایی مه، مه سسته م ل خو کر، و ته گهر تول مه نه بوری و گونه هیئت مه ژئی نه بهی و دلوفانییی ب مه نه بهی، ب سویند ئهم دئی ژ خوشاره تان بین. ﴿٢٤﴾ مه گۆت [وان]: هویین هه می ژ بهحه شتئی داکه فن، هه رنه خواری، هنده ک ژ هه وه ل هنده کان نه یار و دژمن، و هه تا دهمه کی دیار کری [ل دهف خودئی]، د ئه ریدیدا ئاکنجی ببین، و مفایی ژئی وه رگرن. ﴿٢٥﴾ [خودئی] گۆت: هویین دئی تئیدا (د ئه ریدیدا) ژین و تئیدا مرن، و هویین دئی ژئی ده رکه فن [بؤ قیامه تئیی]. ﴿٢٦﴾ گه لی دوینده ها ئاده می ب راستی مه جلکه ک بؤ هه وه هنارت [ئانکو مه نیشا هه وه دا کو هویین هه می ره نگیت بهرۆک و جلکان چئی بکه ن] کو شه رمگه هی هه وه فه شیریت، و جلکه ک هه وه جوان بکه ت و بخه ملبنیت، و جلکی ته قواداری و باوه رییی باشتره، ئه فه ژ نیشان و که ره می ت خودی نه به لکی بیننه بئرا خو. ﴿٢٧﴾ گه لی دوینده ها ئاده می: [هشیری خو بن] شه یتان هه وه د سه ردا نه به ت، هه ره وه کی ده بیاییت هه وه ژ بهحه شتئی

ده ریخستین، جلکی وان ژ بهر وان دکه ت، دا شه رمگه هی وان نیشا وان بده ت، ب راستی ئه وه (شه یتان) و ده سته کا خو هه وه دبینن و هویین وان نابینن. ب راستی مه شه یتان کرینه دۆست و هه قال بؤ وان بی ت باوه رییی نه ئینن. ﴿٢٨﴾ و [ئه ویت باوه رییی نه ئینن] هه ر گافه کا کر یاره کا کریت و بیس کرن [وه کی شرکی یان زفرین ب رو یسی ل دۆر که عبه یی... هتد] دبئژن: مه باب و باپیریت خو بی ت ل سه ر [فی کاری] دیتین و خودئی ب خو فه رمانا مه یا پیکری. بیژه: ب راستی خودئی فه رمانی ب کر یاریت کریت ناکه ت، هویین وئ ژ کیس خودئی دبئژن یا هویین نه زانن؟! ﴿٢٩﴾ بیژه: خودایی من فه رمان ب راستی و هه قیسی کر یسه، و هویین هه می د وه ختئی هه ر نفیژه کئیدا و ل هه ر جهه کی هه بیت بهرئی خو بده نه خودئی، و ژ دل وی ب تنی بهر یسن، و کا چاوا وی جارا ئیکئی هویین چئیکرینه، دئی جاره کا دی وه سا هه وه ساخکه ته فه (دئی زفر نه فه). ﴿٣٠﴾ ده سته که ک [خودئی] راسته ری کرن [کو موسلمانن]، و ده سته که ک ژئی هیژیایی گو مرابو نی بوون [کو گاورن]، وان شه یتان شوینا خودئی پشته فان و هاریکار بؤ خو گرتن و هزر دکه ن ژئی کو ئه و د راسته ری کرنه.

* يَبْنِيْءَ اَدَمَ حُدُوْلَ زَيْتِكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكَلِمًا وَّاشْرَبُوْا
 وَلَا تُشْرَفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِيْنَةَ اللّٰهِ
 الَّتِيْ اُخْرِجَ لِعِبَادِهٖ وَاَطْيَبَتْ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا
 فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا خَالِصَةٌ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ كَذٰلِكَ نَفْصِلُ الْاٰيٰتِ
 لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٢﴾ قُلْ اِنَّمَا حَرَّمَ رَفِيْعُ الْفَوْحِشِ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
 بَطْنٌ وَّاَلْبَتَّ وَاَبْعَىٰ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاَنْ تُشْرِكُوْا بِاللّٰهِ مَا لَمْ يُزَلْ
 بِهِ سُلْطٰنًا وَاَنْ تَقُوْلُوْا عَلٰى اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ اُمَّةٍ
 اٰجَلٌ فَاِذَا جَآءَ اٰجَلُهَا لَا يُسْتَاخْرُوْنَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ ﴿٣٤﴾
 يَبْنِيْءَ اَدَمَ اِيْمًا يَابُنْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّوْنَ عَلَيْكُمْ اٰيٰتِيْ فَهِن
 اَتَقٰى وَاَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ﴿٣٥﴾ وَاَلَّذِيْنَ كَذَّبُوْا
 بِاٰيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَنْهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ النَّارِ هُمْ فِيْهَا
 خٰلِدُوْنَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ اَظْلَمُ مِمَّنْ اَفْرَىٰ عَلٰى اللّٰهِ كَذْبًا وَاَوْكَدَّ
 بِاٰيٰتِنَا وَاُولٰٓئِكَ يَنْتَظِرُوْنَ نَصِيْبَهُمْ مِنَ الْكَلْبِ حَتّٰى اِذَا جَآءَتْهُمْ
 رُسُلُنَا يَتَوَقَّوْهُمْ قَالُوْا اَلَيْسَ لَنَا مَا نُسْتَعِيْذُ بِهٖ مِنْ دُوْبِ اللّٰهِ
 قَالُوْا ضَلُّوْا عَنَّا وَشَهِدُوْا عَلٰى اَنْفُسِهِمْ اَنَّهُمْ كٰنُوْا كٰفِرِيْنَ ﴿٣٧﴾

﴿۳۱﴾ گهلی دویندهها نادمی، د گهل ههر نفیژه کی
 یان ته و افه کی جلیکت خو ییت جوان بکنه بهر
 خو و بخون و فه خون و ده ریژی و ده ستردیانی
 نه کن، ب راستی خودی چه ژ ده ستردیانی ناکهت.
 ﴿۳۲﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: [وان نه ویت پر ویس ل
 دوز که عبه یی دز قرن و تشتی خودی بو وان دور ست
 کری ژ خوارنان ل سهر خو حرام دکهن] کی ل
 سهر هه وه حهرام کریبه، ب وان جلیکت خودی
 دایینه هه وه هوین خو جوان بکن، یان خو شیعی
 ب وان خوار نیت خو ش ببهن، نه ویت خودی دایینه
 بهنده ییت خو؟ بیژه: نه فه دژ یانا دنیا ییدا بو وان
 ییت باوهری ئیناین [و گاور ژ ی د گهل هه فپشکن]،
 بهلی رورژا قیامه تی خو سهر بو وان ب تینه، [نانکو
 بو خودان باوهران]، هوسا ئهم نشان و نایه ییت
 خو رون و ئاشکهر ا دکه یین بو وان ییت دزانن و تی
 دگه هن. ﴿۳۳﴾ بیژه: ب راستی خودایی من گونه هیت
 مه زن، ییت ئاشکهر ا و ییت نه په نی و هه می ره نگیت
 گونه هان د گهل زورداریسا ژ بی بهختی حهرام کریبه

و [دیسا حهرام کریبه] هوین هه فال و هه فپشکان بی دلیل و نیشانه ک بی هاتیت بو خودی چیکهن و
 [دیسا حهرام کریبه]، هوین وی ژ کیسی خودی بیژن یا هوین نه زانن. ﴿۳۴﴾ و ههر مله ته کی و هخته کی
 دیار کری یی هه ی، فیجا ههر گافه کا و هخته ی وان هات نه بیسته کی پاش دکهن و نه بیسته کی پیش دکهن.
 ﴿۳۵﴾ گهلی دویندهها نادمی نه گهر پیغه مبه ژ هه وه بو هه وه هاتن نایهت و نیشانیت مه ل سهر هه وه خواندن
 [کتیبا من بو هه وه خواندن و نه حکامیت من بو هه وه دیار کرن، گوهداریسا وان بکن و ریکا وان بگرن]،
 فیجا ههر که سی پاریز کاریسا خودی بکهت و کار و کریاریت قهنج بکهت، نه ترس ل سهر وان هه یه و نه ب
 خهم ژ ی دکهن [ژ بهر نه و ا دنیا ییدا بهر هنگاری وان بووی]. ﴿۳۶﴾ و نه ویت نایهت و نیشانیت مه دره و
 دانایین و خو ژ ی مه زتر دیتن، نه فه دوز هینه و ههر وهه ر دئی دناگری دوز هه یدا بن. ﴿۳۷﴾ فیجا ما کی ژ
 وی سته مکار تره نه وی دره وی ژ کیسی خودی دکهن، یان ژ ی نیشان و نایهتیت وی دره و بدانیت؟ نه فه دئی
 گه هنه بار ا خو نه و بو وان هاتیه نفیسین [ژ دنیا یی]، هه تا ملیاکه تیت مه دینه وان و جانی وان دستین، و
 دیژن: کا نه ویت هه وه شوینا خودی دپه راستن؟ دئی بیژن: نه ول مه بهرزه بوون، و شاده یی ل سهر خو دان
 کو ب راستی نه و د گاور بوون.

قَالَ ادْخُلُوا فِي اَمْوَالِكُمْ مِمَّا قَدْ حَلَكَ مِنَ قَبْلِكُمْ مِنَ الْبَيْنِ وَالْاَيْمَنِ
 فِي النَّارِ كَمَا حَلَكَ اُمَّةٌ لَمَتَتْ اُخْتَهَا حَتَّىٰ اِذَا اَدْرَكُوا
 فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ اُخْرِنَهُمْ لَآءٍ لَّهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ اَصْلُونَا فَاَنْتَهُمْ
 عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلٰكِنْ لَا تَعْمَلُونَ ﴿٣٨﴾
 وَقَالَتْ اُولٰٓئِهِمْ لَآءٍ لَّهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلِ
 فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ
 كَذَّبُوْا بِآيٰتِنَا وَاَسْتَكْبَرُوْا عَلَيْنَا لَافْتَحُ لَّهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ
 وَلَا يَدْخُلُوْنَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلْبِغَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخَيْاطِ وَاذٰلِكَ
 نَجْزِي الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ فِي جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ
 وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الظّٰلِمِيْنَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
 لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَاَلَّا نَسْعَاهَا اُولٰٓئِكَ اَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ
 فِيهَا خٰلِدُوْنَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُوْرِهِمْ مِّنْ غَلٍّ تَجْرٰى
 مِنْ تَحْتِهِمْ اَلَّا يُنْهَرُوْا وَقَالُوْا الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِيْ هَدٰنَا لِهٰذَا وَمَا كُنَّا
 لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا اَنْ هَدٰنَا اللّٰهُ لَقَدْ جِئْتُمْ رُسُلًا بِآلِحٰقٍ
 وَنُودُوْا اَنْ تَلْكُمُ الْجَنَّةُ اَوْ رِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٤٣﴾

﴿۳۸﴾ [و خودی ئەفه] گۆت [وان]، هوین د گەل
 مله تیت بەری هه وه بۆرین ژ ئەجنه و مۆفان هه رنه
 د ناه ئاگریدا، هه ر و هختی کۆم و دهسته که ک چۆنه
 تیدا، له عه تان ل یی بەری خۆ دکهن [چونکی وان
 ددانن ئە گه ر بۆ سه ردا چۆنا خۆ] هه تا هه می تیدا
 دگه هه ئیک، ییت پاشیی [ئه ویت دوپا هیا هه مییان
 چۆ یینه تیدا دوپکه فتییت گه ر و که نکه نانه] د راستا
 ییت پیشییدا دئی بیژن: خودایی مه، ئەها ئەفه نه ئەم
 گومرا کرین و د سه ردا برین، قیجا تو دوقات نیزایی
 بده بهر وان، [خودئی] دئی بیژیت: بۆ هه ر ئیکی ژ
 هه وه نیزا دوفاته، به لئی هوین یی ناهه سن [ئانکو
 چو کۆم و دهسته ک نوزانن کا نیزایا کۆم و دهسته کا دی
 چهنده]. ﴿۳۹﴾ پیشییت وان دئی بیژنه دوپکه فتییت
 خۆ [ییت دوپف خۆرا] هوین ژ مه چیت نین، قیجا
 نیزایی بخۆن و تامکه نی [هه ره کی مه خواری] ژ بهر
 کار و کریاریت هه وه دکرن [ژ گونه ه و خرابیان].
 ﴿۴۰﴾ ب راستی ئە ویت با وه ری ب نیشان و ئایه تیت
 مه نه ئینایین و دره و دانایین و خۆ ل سه ر مه زن دیتین،

دهر گه هیت ئەسهانی بۆ وان نائینه فه کرن [کو جانی وان یان دو عاییت وان یان کاری وان سه ربه که فیت]
 و ئەو ناچنه به حه شتی هه تا حیشت د کونا ده رزیکپرا نه چیت، و ئەم هۆسا گونه هه کاران نیزا دده یین.
 ﴿۴۱﴾ دۆشه کا بن وان و لخیفال سه ر وان دئی ژ جه هه می بن، و ب فی رهنگی ئەم سه ته مکاران نیزا دده یین.
 ﴿۴۲﴾ و ئە ویت با وه ری ئینایین و کار و کریاریت قهنج کرین، ئەم که سه کی ژ بارئی وی زیده تر ژئی ناخوازین،
 ئەو به حه شتینه، و هه ره وه ره دئی د به حه شتیدا بن. ﴿۴۳﴾ و مه که رب و نه فیان ژ دلیت وان ئیناده ر، پو بیار د
 بن وانرا دچن، و گۆتن سو پاسی هه می بۆ خودئی، ئەوئی ئەم بۆ فی راسته ری کرین [و ئەفه کریبه رزقی
 مه] و ئە گه ر خودئی ئەم راسته ری نه کرباینه، ئەم راسته ری نه دبوو یین [و ئەفه نه دبوو پزقی مه]، ب سویند
 پیغه مبه ریت خودایی مه ب هه قیی هاتبوون، و گازی وان هاته کرن: ئەو [ئه ف به حه شتا نو که هوین تیدا]
 ئەو به حه شته ئەوا هه وه ب کار و کریاریت خۆ گه هاندییه خۆ.

﴿٤٤﴾ به‌حشمتیان گازی دۆزه‌هیجان کر: [گه‌لی جه‌هنه‌مییان] ب راستی ئەم گه‌هشتینه وی په‌یانا خودایی مه‌ داییه مه و مه دیت، ئەری هه‌وه‌زی ئەو په‌یانا خودایی هه‌وه‌ داییه هه‌وه‌ ب دورستی دیت؟ گۆتن: به‌لی [مه‌ دیت] پاشی بانگهلدی‌ره‌کی دناف واندا گازی کر: ب راستی له‌عنه‌تا خودی ل سهر سته‌مکاران بیت. ﴿٤٥﴾ ئەویت دکه‌فته د ری‌کا خودیدا [و خه‌لکی ژنی دده‌نه‌ پاش] و دقین یا خوار و قیچ بیت [و ل به‌ر دلی خه‌لکی ره‌ش دکهن و دزانن ژنی ری‌کا راست و دورست ههر ئەوه]، ئەو ب خوژی باوهرییی ب رۆزا ناخه‌رتی نائینن. ﴿٤٦﴾ و دناقه‌را ههر دوکاندا [جه‌هنه‌می و به‌حشمتیان] ناقره‌ک هه‌یه، و ل سهر ناقری هنده‌ک زه‌لام هه‌نه [ئهن ییت خیر و گونه‌هیت وان هندی ئیک لی هاتین، نه‌ خیریت وان پترن کو بچنه‌ دۆزه‌هی، ل ویری ییت هاتینه‌ راوه‌ستاندن هه‌تا خودی فرمانی د ده‌ره‌قی واندا دده‌ت] ئەو ههر دوکان [جه‌هنه‌می و به‌حشمتیان] ب سیما و

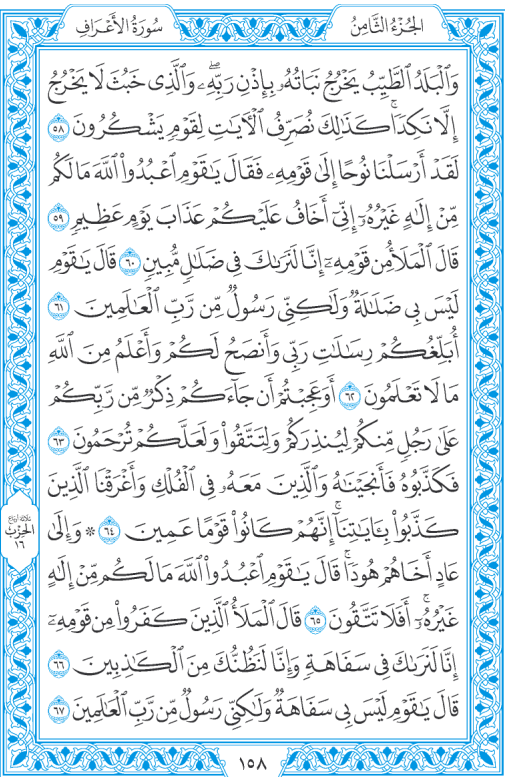
سهر و چاقیت وان دنیاسن، گازی خه‌لکی به‌حشمتی دکهن: سلافل هه‌وه‌بن، ئەو ب خو هیژ نه‌چۆینه به‌حشمتی به‌لی چه‌ز دکهن و ل وی هیشیینه. ﴿٤٧﴾ ههر وه‌خته‌کی به‌ری وان بۆر خعی جه‌هنه‌مییان هاته‌ وهر گپران، دبیژن: خودایی مه‌ تو مه‌ نه‌به‌ دگه‌ل مروقیت سته‌مکار. ﴿٤٨﴾ و خودانیت ناقری [ئه‌عرافیان] گازی هنده‌ک زه‌لامان [بیت دۆزه‌هی] کر، ب سهر و چاقان دنیاسین، گۆتن: کۆمکرن [یا مالی و خزمه‌تکاران] و خو مه‌ز نکرنا هه‌وه‌ چ مفا گه‌هاند هه‌وه. ﴿٤٩﴾ ئەری ئەفه [به‌حشمتی] ئەون ئەویت هه‌وه‌ سویند دخوار خودی دلوقانیی ب وان نابه‌ت [و ناچنه‌ به‌حشمتی]؟ هه‌رنه‌ به‌حشمتی، نه‌ ترس بۆ هه‌وه‌ هه‌یه و نه‌ هوبن ب خهم دکهن. ﴿٥٠﴾ و دۆزه‌هی گازی دکهنه‌ به‌حشمتیان، هنده‌ک ژ ئافی یان ژ ئەوا خودی داییه هه‌وه‌ ب سهر مه‌دا دارپۆن، دی بیژن: ب راستی خودی ئەفه ههر دو یی ل سهر گاوران هه‌رامکرن. ﴿٥١﴾ ئەویت دینی خو کرینه‌ مژویلاهی و ترانه‌، و زیانا دنیایی ئەو د سه‌ردا برین. قیجا ئەفرۆ [رۆزا قیامه‌تی] ئەم‌زی دی وان برسی و تینی هیلینه‌ دئاگریدا، هه‌روه‌کی وان‌زی دیتنا فی رۆژی ژ بیرا خو بری، و باوهری ب نایه‌ت و نیشانیت مه‌ نه‌ئینایی.

وَلَقَدْ جِئْتَهُمْ بِكِتَابٍ فَصَلْنَاهُ عَلَىٰ عَلَيْهِمْ وَعَرَفْتَهُمْ
 لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٦﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلَهُ
 يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا ظَنُّنَا مِنَ اللَّهِ وَإِنَّا بِرَبِّنَا عَلَىٰ الْحَقِّ
 فَهَلْ لَنَا مِنْ شُعْعَاءَ فَيَسْأَلُونَكَ لِمَا أُنزِلَ فَفَعَلْ عِبْرَةً لِّذِي
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٧﴾ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿٥٨﴾ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُعْشَىٰ لَيْلَ النَّهَارِ
 يَطْلُبُهُ حَيْثُ وَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ
 بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٩﴾
 أَدْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٦٠﴾
 وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا
 إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦١﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
 الرِّيحَ بُشْرًا لِّبَنَاتِ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۗ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا نِّقَالًا
 سُقْنَا لَهُ إِسَاءًا مِّمَّتْ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
 الثَّمَرَاتِ ۗ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لِعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾

﴿٥٦﴾ و ب راستی مه کتیبهك [كو قورئانه] بو وان [قورهیشیيان] ئینا، و مه نه حکامیت وئی ژ زانین ب دریژی دیار کرن، و بو وان ییت باورهیسی دئینن راسته ریکه ره [و ریکا هیدایه تییه] و دلوقانیسه. ﴿٥٧﴾ ئه ری خو دگرن کا دو بیا هیسا وئی دئی چیته سه ر چ؟ ئه ول هیقیسا چو نینن تاشکهر ابونا دو بیا هیسا فی نه بیت [ئانکول هیقیسا هندینه ژ فان و گه فیت دئی کتیبیدا هاتین ژ خه لات و جزایان دئی راست ده رکه فن بیان نه؟]. فیجا وهختی دو بیا هیسا وئی دئیت [کو رؤژا قیامه تییه] ئه ویت بهری نوکه پشتا خو دایینی و ژ بیرا خو برین، دئی بیژن: ب سویند پیغه مبه ریت خودایی مه ب هه قیسی بو مه هاتبون، ئه ری فیجا ئه قرو مه هدهر چی هه نه ل مه هدهرا مه بین [ئانکو خوژی ئه قرو ئیک بو مه بایه به ره فان و مه هدهر چی] یان ژ [بو دنیا سی] هاتباینه ژ فراندن، دا مه ئه و کاره کر بایه نه ئه وئی مه دکر؟ ب سویند وان خو خوساره ت کر، و ئه و دره و وان دکر [به ره فانی و مه هدهرا بوتان] ل وان بهرزه بوو. ﴿٥٨﴾ ب راستی خودانی هه وه خودییه

ئه وئی ئه رد و ئه سهان د شه ش رؤژاندا دایین، پاشی بلند بوو سه ر عهرشی [بلند بوونه کا هیژایی خودئی، و بی چا وایی] شه فی ب سه ر رؤژی داددهت [و رونا هیسا وئی هلدچنیت] ب لهز ب دو یف دکه فیت، و رؤژ و هه یف و ستیر ژ ییت دایین، و ئه ول بهر فرمانا وی در اوه ستایینه. بزائن: دان و دانه کار [یا گهردونی] ب ویسه، پاکی و بلندی و پر خیر و بهر کهت بوو خودانی هه می جیهانان. ﴿٥٩﴾ هوبن خو شکاندی و ب ترس و ب تاشکهرایی و بهرزه یی دو عاژ خودایی خو بکهن، ب راستی خودئی حه ژ زیده گافان ناکهت [ئه ویت زیده ددهنه بهر دوعایاندا، و دهنگی خو گه لهک بلند دکهن]. ﴿٥٦﴾ و خرابیی دئه ریددا نه کهن پشتی چاککرنا وی (ب هاتنا پیغه مبه ران و دیار کرنا بهرنامه یی خودئی) و ب ترس و هیفی دو عاژ خودئی بکهن، ب راستی دلوقانیسا خودئی نیزیکی قهنجخوازانه. ﴿٥٧﴾ و هه ر ئه وه بای بهری ره ها خو [ئانکو بارانی] ب مزگینی دهنیریت، گافا هه وریت گران [بای] ب ئافی هه لگرتن، ئه م بهری وان ددهینه وه لاته کی هشک، و پی ئاف ددهین، و ئه م ئافی بو وان ژ هه وران دئینن، و ب وئی ئافی هه می رهنگیت فیقی مه دهر ئیخستن، و هوسا [کا چاوا ئه ردئی مری و هشک مه ساخ و شین کر] مرییان ژ [رؤژا قیامه تی] دئی زیندی کهینه شه [و ژ گوران دئی راکهینه شه] دا هوبن دهر سان ژئی و هر گرن [و بزائن چو فه رقی دنا بهر ساخرنا ئه ردی و مریساندا نینه].

﴿٥٨﴾ ۛرڊڻي ب خير ويڻر و باش، ڊرامه ٽي وي ب ڊسٽورا خودي [باش] ڊيٽ (نموونه يه بو مروي ٽيماندار هاتييه ڳوٽن، ڪوٺه وي ب باشه و كار و ڪرياريت وي ڙي ڊي باش بن) و ٺهرڊي پيس و ڪيڙنه هاتي، ڙ ڊرامه ٽي ببيخبر پيڻه ٿر ڙي نائيٽ [نموونه يه بو مروي ڳاور هاتييه ڳوٽن، ڪوٺه وي ب ڪيڙنه هاتييه و كار و ڪرياريت وي ڙي ڪيڙنه هاتي ڊيٽن]، و ٺه م هوسا و ب هه م رهنگان نيشانان بو بيت سوپاسيا خودي ڊڪن ٺاشڪه را ڊڪه ين. ﴿٥٩﴾ و ب سويند مه نووح [ب پيڻه مبهراتي] بو مله ٽي وي هنارت، ڳوٽ: گهلي مله ٽي من، خودي ب تني پهر يسن، ب راستي هه وه ڙ وي پيڻه ٿر چو خودي نينن، ب راستي [ٺه گهر هوين ٽي ڪي دي ڙ وي پيڻه ٿر پهر يسن] ٺه ز ڙ ٽيزيا رڙه ڪا مه زن [رڙو ڙا قيامه ٽي، يان ٽوفاني] ل سهر هه وه ڊترسم. ﴿٦٠﴾ ڪه نڪه نه ييت مله ٽي وي ڳوٽن: ب راستي ٺه م [ب في داخوازا ته ڪوٺه م خودييه ڪي ب تني پهر يسن] ته ڊگومرايي و به زه بونه ڪا ٺاشڪه را ڊينين. ﴿٦١﴾ نووح ڳوٽ:

گهلي مله ٽي من، چو ڳومرايي و به زه بونول دهف من نينه، به لي ٺه ز پيڻه مبهرم [بو هه وه] ڙ نڪ خوداني هه م جيهانان. ﴿٦٢﴾ پهياميت خودايي خو ڊگهه ينمه هه وه، و هه وه شيرت ڊڪم، و يا ٺه ز ڙ خودي ڊزانم هوين نوزانن. ﴿٦٣﴾ ٺهرڻي هوين جيئه تي ڊبن و ڊوير ڊدانن ڪتيه ڪ ڙ خودايي هه وه ل سهر ٺه ز ماني زه لاهه ڪي ڙ هه وه بو هه وه بهيٽ؟ ڊاهه وه [ڙ ڊوبيا هيسا هه وه] بترسينيت، و ڊا هوين پاريز ڪاريسا خودي بڪه ن، ڊاب بهر ڊلڙفانيسا خودي بڪه ٺن. ﴿٦٤﴾ باوهر ي پي نه ٽينان و ڊرهوين دانان، فيجا مه ٺه و [ٺانڪو نووح] و ييت ڊگه ل ڊگهه مييدا، زگار ڪرن، و ٺه ويٽ باوهر ي نه ٽينايين، و نيشان و ٺايه ٽيت مه ڊره و دانايين، مه [ڊٺاڻيدا] خهنڊقاندن. و ب راستي ٺه و، مله ته ڪي ڪوره بون [هه م نه ڊديتن و ڊل ييت ڙي تاري بون]. ﴿٦٥﴾ بو مله ٽي عادي هر ڙ وان ب خو مه هوو [ب پيڻه مبهراتي] هنارت، ڳوٽ: گهلي مله ٽي من، خودي پهر يسن، ب راستي هه وه ڙ وي پيڻه ٿر چو خودي نينن، ٺهرڻي ما هوين ڙ ٽيزيا وي ناترسن. ﴿٦٦﴾ ڪه نڪه نه ييت مله ٽي وي ٺه ويٽ ڳاوربو ويين ڳوٽن: ٺه م ڊينين ٽويي عه ق لسڻڪي، و ب راستي ٺه م ته ڙ ڊره وينان ڊدانين. ﴿٦٧﴾ ڳوٽ: گهلي مله ٽي من، چو عه ق لسڻڪي ل دهف من نينه، به لي ٺه ز پيڻه مبهرم ڙ نڪ خوداني هه م جيهانان.

﴿٦٨﴾ ئەز په ښام و برپاړیت خودای خۆ دگه هینمه
 هه وه، و ئەز بۆ هه وه شهیره تکاره کی دلسوز و دلپشم.
 ﴿٦٩﴾ ئه ری هوین حیبه تی دبن و دویر ددانن کتیبه ک
 ژ خودای هه وه ل سهر ئەزمانی زه لاهمه کی ژ هه وه
 بۆ هه وه بهیت؟ دا هه وه [ژ ئیزا و دیدارا خودی]
 بترسینیت. و بیننه بپرا خۆ وهختی خودی هوین کرینه
 ئاکنجییت ئه ردی پستی د هیلاکبرنا مله تی نوو حی،
 و هیز و قه لافه ت ژ وان پتر دا هه وه، قیجا نیعمه ت
 و که ره میت خودی بیننه بپرا خۆ دا هوین سهره فراز
 ببن. ﴿٧٠﴾ گۆتن: ئه ری تو بۆ مه هاتی دا ئه م خودی
 ب تنی بهر یسین؟! و ئه ویت باب و باپریت مه
 دپه رستن بهیلین؟! قیجا وئ ئیزا تو پی گه فان ل مه
 دکه ی و دترسینی، بۆ مه بینه ئه گه ر تو ژ راستبیزانی.
 ﴿٧١﴾ [هه وود پیغه مبه ر] گۆت: هوین هه ژی جزا و
 که ربا خودی بوون، هوین چاوا جر به ری دهنده ک
 نافاندا دگه ل من دکهن کو هه وه و باب و باپریت
 هه وه [ژ نک خۆ] یسیت دانایین؟ خودی چو ده لیل و
 نیشان پی نه ئینایسینه خواری، خۆ [ل هیثیا ژ فان و

ئیزا خودی ئه و هوین دخوازان] بگرن، ئەز ژی دگه ل هه وه دئ ژ چاوه رییان بم. ﴿٧٢﴾ قیجا [وهختی ئیزا
 ب سهر واندا هاتی] مه هه وود و یسیت دگه ل ب دلوفانییا خۆ زگار کرن، و ئه ویت باوه ری ب ئایه تیت مه
 نه دئینان و دره و ددانان، مه بنر کرن و هه که هیلابان ژی هه ر باوه ری نه دئینان. ﴿٧٣﴾ و بۆ [ئه موود] برایی وان
 صالح مه [ب پیغه مبه راتی] هنارت، گۆت: گه لی مله تی من، خودی بهر یسن، ب راستی هه وه ژ وی پیغه تر
 چو خودی نینن. ب راستی نیشانه کا ئاشکه را [مه خسه د مو عجزیه که مه زن، ئه و ژی دهر که فتننا حیشرتییه ژ
 به ری] ژ خودای هه وه، بۆ هه وه هات. ئه فه حیشرتا خودییه مو عجزیه که بۆ هه وه [ل سهر راستیا من]،
 قیجا بهیلن دئهر دی خودیدا بچه ریت، و دهستی خۆ ب خرابی نه گه هینتی، ئه گه ر دئ بهر هنگاری ئیزا یه کا
 ب ژان و دژوار بن.

﴿٧٤﴾ و بیننه بیرا خو و هختی خودی هوین ئینایین و د ئهردیدا ئاکنجی کرین پستی خودی عیلا عاد بهرئاتاف کری. ل دهشتیت وئ [هوین] قهسران ئافا دکهن و چیاپان دکۆلن دکهنه خانى، فئيجا قهنجى و کهره میت خودی بیننه بیرا خو، و د ئهردیدا بهر ب خرابییفه نه چن. ﴿٧٥﴾ کهنکه نه ییت مله تی وی ئه ویت خو مهزن کرین، گۆتنه وان ئه ویت هاتینه ته په سهر کرن، ژ وان ئه ویت باوهری ئینایین. ئه ری هوین ل وئ باوهرینه کو (صالح) ژ بهری خودایى خو فیه [ب پیغه مبهراتی] هاتیه هنارتن. [ته په سهران] گۆت: به لئ [وه سانه] ب راستی ئه و تشتی ئه و پی هاتی ئه م ژئ ب باوهرین. ﴿٧٦﴾ به لئ ئه ویت خو مهزن کرین گۆتن: ب راستی ئه م ب وی بی هه وه باوهری پی ئینایى، بی باوهر و گاورین. ﴿٧٧﴾ فئيجا وان حیشر کوشت، و ژ فه رمانا خودایى خو دهر که فتن [خو ل سهر مهزن دیتن و رکمانا فه رمانا خودی کرن] و گۆتن: یا (صالح)، هه که راست تو ژ پیغه مبهراتی، وئ ژفانا تو گه فی پی ل مه دکه ی بو مه بینه.

﴿٧٨﴾ فئيجا بیغه له رزب هیژ ئه و هنگافتن [ههروه کی وان داخواز دکر] فئيجا ئه ول سهر چۆکان د خانیییت خو دا مری و بی بزاف مان. ﴿٧٩﴾ فئيجا [صالحی] پشتا خو دا وان و گۆت: گه لی مله تی من، ب سویند من په یاما خودایى خو گه هانده هه وه [و من هوین ژ ئیزایا وی ترساندن] و من شیرت ل هه وه کرن، به لئ پا هوین چه ژ شیرتکاران ناکهن. ﴿٨٠﴾ و [مه (لووط) ژئ ب پیغه مبهرینی بو مله تی وی هنارت] و هختی (لووطی) گۆتیه مله تی خو: ئه ری هوین چاوا وئ پویچاتییی دکهن، یا که سی ل چو جیهانان بهری هه وه نه کری؟! ﴿٨١﴾ ب راستی هوین هه ر ژ حیزاتی دچنه دهف زه لاما ن شوینا ژنان، به لئ هوین نقشه کن زیده گافیان دکهن.

وَأذْكُرُوا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُھُولِهَا قُصُورًا وَتَنْجُسُونَ الْجِبَالَ بَيْوتًا فَادْكُرُوا آلاءَ اللَّهِ وَلَا تَعْتَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ آسَتْكُمْ بَرًا مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ اسْتَضَعُوا لِمَنْ آمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالَ أُولَئِكَ إِنَّمَا أُرْسِلُ بِهِ رَسُولًا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ فَكُفِّرُوا بَعْدَ أَنْ عَدَا عَنْ أَمْرٍ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يُصْلِحُ آبَانَا بَعْدَ أَنْ كُنْتَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٥﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٧٦﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلَكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّصِيحِينَ ﴿٧٧﴾ وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٧٨﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ الْنِسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

وَمَا كَانَتْ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ مِمَّن
 قَرَّبْتَهُمْ إِنَّهُمْ أَنْسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٦﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَهُرَّكَتْ مِنْ الْغَائِبِينَ ﴿٨٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
 عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَأَنْظَرْتَهُ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٨٨﴾
 وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ
 مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ قَدْ جَاءَتْكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
 فَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ
 أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَتَّبِعُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا
 ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨٩﴾ وَلَا
 تَقْعُدُوا بِكُلِّ صِرَاطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ عَنْ
 سَبِيلِ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَذْكُرُوا
 إِذْ كُنْتُمْ قَلِيلًا فَكُفِّرْتُمْ وَأَنْظَرُوا كَيْفَ كَانَتْ
 عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٠﴾ وَإِنْ كَانَ طَائِفَةٌ مِمَّنْ
 ءَامَنُوا بِالَّذِي أُرْسِلْتُ بِهِ وَطَائِفَةٌ لَمْ يُؤْمِنُوا فَاصْبِرُوا
 حَقًّا يَخْتَكُمُ اللَّهُ بَيْتًا وَهُوَ خَيْرُ الْبَيْتِ لِكُلِّ
 حَقٍّ ﴿٩١﴾

﴿٨٦﴾ و مله تئ وی چو به رسف نه بوون ژ بلی کو
 گوتن [لووط]ی و یسیت باوهری پی ئینابین: فان ژ
 گوندی خو دهر بیخن، ب راستی ته و خو پاقر ددان.
 ﴿٨٧﴾ فئجما مه تهو و مروفتیت وی [تهو یسیت باوهری
 پی ئینابین] رزگار کرن، ژنا وی تئ نه بیت، ژ یسیت
 مایی بوو [دناف عهز ابیدا]. ﴿٨٨﴾ و مه بارانه ک ب
 سهر واندا داریت [بارانه کا نه نتیکه، به ریت سوتی ب
 سهر واندا باراندن]، فئجما به ری خو بدی کا دو یها هیسا
 گونه هکاران بوو چ. ﴿٨٩﴾ و مه بو خه لکی مه دینه ی
 برایی وان شوعه یب پیغه مبه هر هنارت، گوت: گه لی
 مله تئ من، خودی [ب تئ] به ریسن، ب راستی
 هه وه ژ وی پیغه تر چو خود ایسیت دی نینن، ب راستی
 نیشانه ک و موعجیزه یه ک ژ خود ایی هه وه بو هه وه
 هات، فئجما ب دورستی کیشان و پشان ی بکه ن، و
 تسیت خه لکی [د کیشان و پشان ابیدا] کیم نه که ن،
 و خرابیی د نه ردیدا نه که ن پستی دورست کرنا وی
 [ب هنار تنای پیغه مبه هران و ئینانه خوارا کتیبان]. نه شه
 [کیشان و پشان دورست] بو هه وه چیره ته گه هر هوین

باوهر [ژ من] بکه ن. ﴿٨٦﴾ و ل سهر هه می ریکان نه رینن، و خودان باوهران ب کوشتنی برتسینن، و پی
 باوهری ب خودی ئینابی هوین ژ ریکان دده نه پاش و هه وه [ریکا خودی] خوار و فیچ دفتت [ول بهر دلی
 خه لکی رهش دکه ن]، و بیننه بیرا خو [نانکو سو پاسییا خودی بکه ن]، و هختی هوین د کیم [خودی] هوین
 زیده کرن، و به ری خو بدنی کا دو یها هیسا خرابکاران بوو چ. ﴿٨٧﴾ و ته گه ره دهسته که کی ژ هه وه باوهری ب
 وی ئینا یاهه یی هاتیمه هنارتن، و دهسته که کی باوهری نه ئینا، بینا خو فره بکه ن هه تا خودی حو کمی د
 ناقه را مه دا دکه ت و ته و چیره ترین حاکمه.

* قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِنُجْرَتِكَ يُسْعَبُ
 وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَوْمِنَا أَتِلْعُودُونَ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أُولَؤُ
 كُنَّا كَرِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدْ أَفْرَبْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنَّ عِدْنَا فِي مِيتَاتِكُمْ بَعْدَ
 إِذْ بَخَّسْنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
 اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ
 بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَسِرُونَ ﴿٩٠﴾
 فَأَخَذْتَهُمُ الرِّجْفَ فَأَضْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَنِينَ ﴿٩١﴾ الَّذِينَ
 كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَفْعَلُونَ فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا
 هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
 رَسُولَكِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَأَ عَلَى قَوْمِي
 كَفْرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا
 بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثَرَبَدْنَا
 مَكَانَ السَّبْعَةِ الْحَسَنَةِ حَتَّىٰ عَقَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا
 الضَّرَاءُ وَالسَّرَاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

﴿۸۸﴾ که نکه نه ییت مله تی وی نه ویت خو مه زن
 دکرن، گوتن: هه ی شوعه یب، ب راستی ته م دتی
 ته و ییت د گهل ته باوه ری ئیناین ژ گوندی خو
 ده ر ئیخین، یان ژ ی هوین دتی زفر نه فه سه ر دینی مه.
 [شوعه یی] گوت: خو هه که مه دینی هه وه نه فیت
 زی؟ ﴿۸۹﴾ ب راستی نه فه مه دره و د گهل خودی
 کر، گه ر نه م بزفرینه سه ر دینی هه وه پشتی خودی
 نه م ژ ی بزگار کرین، و زفراندن بو مه قهت چینابیت.
 ناگه هاری و زانینا خودایی مه هه می تشت ییت
 گر تین، مه پشتا خو ب خودی گریدا، خودیو بو ب
 هه قیسی حو کمی د نا به را مه و مله تی مه دا بکه و
 تو چیرین حاکمی. ﴿۹۰﴾ و که نکه نه ییت مله تی
 وی، نه ویت گا ور بووین گوتن: [گهل مله تی مه]
 ب راستی نه گه ر هوین ب دو یف شوعه یی که فتن
 هوین دتی د خوساره ت بن. ﴿۹۱﴾ فیجا بیقه له رزا ب
 هیز نه و هنگافتن، و نه و ل سه ر چوکان و مری د
 خانسیت خو دا مان. ﴿۹۲﴾ نه ویت شوعه یب دره وین
 داناین هه روه کی نه و نه د فی گوندیدا و نه ناکنجییت

فی گوندی، [نانکو بی سه ر وشوین چو ن] و نه ویت شوعه یب دره وین داناین نه و ییت خوساره ت بوون.
 ﴿۹۳﴾ فیجا پشتا خو دا وان و گوت: گهل مله تی من، ب راستی من په یام و فه رمانیت خودی گه هاندنه هه وه
 و من شیرت ل هه وه کرن، فیجا ما نه ز دتی چاوا بو مله ته کی گا ور ب خه م که فم. ﴿۹۴﴾ و مه چو پیغه مبه ر
 بو چو گوندان نه ه نار تینه، نه گه ر مه ب به ر ته نگی و نه ساخیان خه لکی وان نه جه ر باند بن، دا هشیار بین و
 خو بو خودی بشکینن. ﴿۹۵﴾ پاشی مه به ر فره ی ل جهی به ر ته نگیی دانا [دا سوپاسیا خودی بکه ن] هه تا
 هه یی بووین [بووینه تیر مال و تیر زارو ک] و گوتن: باب و با پیریت مه به ر ته نگیی هنگافتیون، پاشی
 به ر فره یسی [نه دانه هزرا خو کو نه فه جه ر باندنه]، فیجا ژ نشکه کیفه مه نه و به ر ئاتا فکرن و وان های ژ خو نه.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْفُرْقَانِ ؕ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
 مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
 يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْفُرْقَانِ أَن يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا
 بَيِّنَاتٍ وَهُمْ تَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ وَأَمِنَ أَهْلُ الْفُرْقَانِ أَن يَأْتِيَهُمْ
 بَأْسُنَا صَاحِي وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ
 فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ
 لِلَّذِينَ يَرْتُوبُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَوْ نَشَاءُ
 أَصْبَأْهُمْ يَدُوبُهُمْ وَتَطْمَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلْيَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
 تِلْكَ الْفُرْقَانُ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَاءِهَا وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ
 رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِنْ
 قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
 لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾
 ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
 فَظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
 وَقَالَ مُوسَىٰ يُفْرِعُونَكَ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

﴿٩٦﴾ و نه گهر خه لکئی وان گوندان [نه ویت مه پیغه مبهه
 بو هنارتین و بهرئاتاف کرین] باوهری ب خودئی ئینابانه
 و پاریزکاری کر بانه، دا دهر گه هیی بهر که تیت نه رد و
 نه سسانان بو فه که یین، به لیی نشان و پیغه مبه ریت مه
 دهره دانان [نه باوهری ئینان و نه ته قوا یا خودئی کرن]
 فیجا مه نهو ب وان کار و کر باریت وان دکرن گرتن،
 و ب بهر ئیزایی تیخستن. ﴿٩٧﴾ نه رئی خه لکئی وان
 گوندان ژ خو پشست راست و ئیمن بوون، کو ئیزایا
 مه ب شهف ب سهر واندا نه ئیت، نهو د نفستی.
 ﴿٩٨﴾ یان ژی نه رئی خه لکئی وان گوندان پشست
 راست بوون کو ئیزایا مه [ده مده ست و ژ نشکه کتفه]
 تیشته گه هیی وان نه گریت، نهو و ییت مژویل ب تشتی
 بیی مفاشه. ﴿٩٩﴾ یان ژی نهو و ئیمن بوون ژ ته کبیرا
 خودئی [کو وان ب بهر ئیزایی بیخیت چ ب شهف چ
 ب رورژ]. و که س ژ ته کبیرا خودئی ئیمن ناییت، نهو
 نه بن ییت خوشارهت. ﴿١٠٠﴾ نه رئی بو وان دیار نه بوو
 نه ویت نه رد ب میراتی گه هشتیستی پشستی خودان
 نه مایین، کو ب راستی نه گهر مه [خودئی] بقییت

دئی وان ب گونه هییت وان هنگیغین و ئیزاده یین [ههروه کی مه ییت بهری وان هنگافتین]، و دلیت وان دئی
 مؤرکه یین [نه هه قی بجیته تیدا و نه نه هه قی ژئی دهر که فیت]، کو وان گول هه قی می نه بیت. ﴿١٠١﴾ گوندیت
 بۆرین [ژ مله تی نوح پیغه مبهه بگره هه تایئ شو عه یب پیغه مبهه ر] [نه فه] چهنده به حس و خه بهر که ییت وانه
 نه م بو ته دبیزین [کا چ ب سهرئی وان هات و کارکانا وان بوو چ؟] ب راستی پیغه مبه ریت وان ب نیشانییت
 ناشکه را و موعجیزه یان بو وان هاتن، به لیی نهو، نهو نه بوون باوهریسی بین [چ بهری هاتنا موعجیزه یان، چ
 پشستی هاتنا وان] چونکی وان نهو [پیغه مبهه ر] بهری هنگی دهره یین دانابوون، و هوسا خودئی دلیت گاوران
 مؤر دکهت. ﴿١٠٢﴾ و باراپتر ژ وان مه خودان سوژ و په یهان نه دیتن [ثانکو کاری وان شکاندنا په یانان بوو]،
 و مه باراپتر ژ وان ژ ری دهر که قتی دیتن. ﴿١٠٣﴾ پشستی فان [پیغه مبهه ریت بۆرین] مه مووسا ب نشان و
 موعجیزه ییت خو بو فیر عه ونی و دهسته کا وی هنارت، فیجا وان باوهری پیی نه ئینا، کار برینی دو یا هییا
 خرابکاران بوو چ؟ ﴿١٠٤﴾ مووسایی گوژ: فیر عه ونو ب راستی نه ز پیغه مبه رئی خودانی هه می جیهانام
 [ب پیغه مبهه ری بو هه وه هاتیمه].

﴿١٠٥﴾ بیدفشیه ل سهر من، ژ راستی و هه قیسی پیقه تر دراستا خودیدا نه بیژم. ب راستی من موعجیزه و نیشانه‌کا ناشکهار ژ دهف خودایی هه‌وه بو هه‌وه ئینابییه [کو راستییا پیغه‌مبه‌راتییا من دیار بکهت] فیجا ئسرائیلیان د گهل من بهنیره. ﴿١٠٦﴾ [فیجا فیرعه‌ونی به‌رسقا موسایی دا و گوت]: ته‌گهر راست تو ب موعجیزه‌یه کی هاتی کا بینه ته‌گهر تو ژ راستگوئیان بی. ﴿١٠٧﴾ فیجا داری خو هاقیت، بوو ماره‌کی مه‌زن و دورست. ﴿١٠٨﴾ و دهستی خو ژ پاخلا خو ده‌رئیکست، سپی ده‌رکه‌فت بو ته‌ماشه‌فانان. ﴿١٠٩﴾ که‌نکه‌نیان ژ مله‌تی فیرعه‌ونی گوتی: ب راستی ته‌فه سپره‌به‌نده‌کی زیده‌ زانایه. ﴿١١٠﴾ دقیت هه‌وه ژ نه‌ردی هه‌وه [کو (مصر)ه ب سپره‌به‌ندیسا خو] ده‌ربنیخت، فیجا کا هوین چ دبیزن، و کا چ فهرمانی ددهن. ﴿١١١﴾ گوتن: وی و برای وی فی کافی گیرۆکه، و تو کو مئه‌که‌ران بهنیره باژیران. ﴿١١٢﴾ بلا هه‌می سپره‌به‌ندیت زیده‌ زانا بو ته‌بینن. ﴿١١٣﴾ [هنارته د دویف هه‌می سپره‌به‌ندانرا] فیجا

وه‌ختی هاتینه دهف فیرعه‌ونی، گوتن: نه‌ری مه‌خه‌لاتی خو هه‌یه ته‌گهر ته‌م سه‌رکه‌فتین؟ ﴿١١٤﴾ [فیرعه‌ونی] گوت: به‌لی.. [هه‌وه‌خه‌لاتی خوئی هه‌ی] و هوین دی ژ نیزیکی من ری بن [ئانکو بنه‌ئهدامیت جفاتا من]. ﴿١١٥﴾ سپره‌به‌ندان گوت: هه‌ی موسا، یان تو دی ئافیژی [نوکه] یان ته‌م دی ئافیژین [ئانکو بو خو هه‌لبیره ته‌دقیت ده‌سپیکی تو داری خو بافیژه، ته‌دقیت ته‌م دی ئافیژین]. ﴿١١٦﴾ موسایی گوت: هوین بافیژن، فیجا وه‌ختی وان وه‌ریس و داریت خو ئافیژین، سپره‌ل چاقیت خه‌لکی کرن و ترساندن [و هزرکرن ته‌فه ب دورستی مارن نه‌کو سپره‌یه]، و سپره‌به‌ندیسه‌کا مه‌زن ئینان و کرن. ﴿١١٧﴾ و مه‌وه‌هی بو موسایی هنارت، داری خو بافیژه [فیجا وه‌ختی داری خو ئافیژی]، وی داری وه‌ریس و داریت وان ب ئیکجاری داعویران. ﴿١١٨﴾ و ب راستی هه‌قی ناشکهار بوو و کاری وان [سپره‌به‌ندان] کری، پویچ بوو. ﴿١١٩﴾ و سپره‌به‌ندل و یری شکه‌ستن و ره‌زیل و رسوا فه‌گه‌ریان. ﴿١٢٠﴾ و سپره‌به‌ند که‌فتن و سوجه‌برن.

﴿۱۲۱﴾ گوتن: مه باوهرى ب خودانى همى جيهانان
 ئينا. ﴿۱۲۲﴾ خودى و خودانى مووسا و هاروونى.
 ﴿۱۲۳﴾ فیرعهونى گوت: ئهرى ههوه باوهرى پى ئينا
 بهرى ئهز دهستويريى بدهمه ههوه؟ ب راستى ئهفه
 فند و فيله كه ههوه دفى بازيريدا گپرايى، دا هوين
 خهلكى وى ژى دهر بيخن، نى هوين دى زانن [كا
 ئهز دى چ ئينمه سهرى ههوه]. ﴿۱۲۴﴾ ب راستى ئهز
 دى دهست و پسييت ههوه چهپ و راست ژيفه كه م،
 باشى ئهز دى ههوه همه ميبان [ب دارانفه] هه لا ويسم
 [ههتا هوين دمرن]. ﴿۱۲۵﴾ [سپره بهندان گوت:
 خه م نينه]، ب راستى ئه م دى ب بال خودايى خوڤه
 فه گهرين. ﴿۱۲۶﴾ و تومه عه بيدار و له كه دار ناكهى ژ
 بهر هندى نه بيت، كو مه باوهرى ب نيشان و ئايه تيت
 [موعجزه بيت] خودايى خو ئينا بيه، وه ختى بؤ مه
 هاتين، خوديوؤ سهبرى ب سه ره مه دا دارپژه، و مه
 راگره، و مه موسلان بمرينه. ﴿۱۲۷﴾ كه نكه نه بيت
 مله تى فیرعهونى گوتن: ئهرى ما دى [تو] مووسايى
 و مله تى وى هيلى خرابيى د ئه ردیدا بكه ن، و ته

قَالُوا ءَامَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۲۱﴾ رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿۱۲۲﴾ قَالَ
 فِرْعَوْنُ ءَاْمَنْتُ بِهٖ قَبْلَ اَنْ ءَاذَنْ لَكَمَّ اِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ
 مَّكْرُكُمْ فِى الْمَدِيْنَةِ لِيُخْرِجُوْكُمْ اَنْهٰٓ اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْمَلُوْنَ
 لَآ فِطْرَانَ اَيْدِيكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خَلْفٍ فَاَصْلَبْتُكُمْ
 اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۲۳﴾ قَالُوْا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا مُقْبِلُوْنَ ﴿۱۲۴﴾ وَمَا تَنْقُمُ مِّنَّا
 اِلَّا اَنْ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لَمَّا جَا ءَنَا رَبِّنَا فَاَفْعَ عَلَيْنَا صَبْرًا
 وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِيْنَ ﴿۱۲۵﴾ وَقَالَ الْمَلٰٓئِكُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَنْذَرْتُمْ
 مُوسٰٓى وَاٰتٰٓىكُمْ فِى الْاَرْضِ وَاَنْتُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۱۲۶﴾ اِنَّمَا هُمْ
 وَاٰتٰٓىكُمْ فِى الْاَرْضِ وَاَنْتُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿۱۲۷﴾ وَقَالَ
 مُوسٰٓى لِقَوْمِهٖ اَسْتَعِْبُوْا اِلٰهَكُمْ وَاَصْبِرُوْا اِلٰى اِلٰهِي
 الْاَرْضِ لِيْلَهٗ يُوْرِيْهَا مَنْ يَّشَآءُ مِنْ عِبَادِهٖ وَاَلْعِقْبَةُ لِلْمُتَّقِيْنَ ﴿۱۲۸﴾
 قَالُوْا اُوْدِيْنَا مِنْ قَبْلِ اَنْ تَاْتِيْنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ
 عَسٰٓى رَبُّكُمْ اَنْ يَّهْلِكَ عَدُوْكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى الْاَرْضِ
 فَيَنْظُرَكُمْ كَيْفَ تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۹﴾ وَلَقَدْ اَخَذْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ
 بِالْيَسِيْنِ وَنَقَصْنَا مِنَ الثَّمَرٰتِ لَعَلَّهُمْ يَدْذَكَّرُوْنَ ﴿۱۳۰﴾

و په رستىيى ته بهيلن؟ [فیرعهونى] گوت: كورپت وان [ئانكو زه لاميت وان] دى كورين، و ژنيى وان
 دى هيلينه ساخ [دا خدامينيا مه بكه ن]، و ئه م سه رده ستى وانين و ئه و بن ده ستى منه. ﴿۱۲۸﴾ مووسايى
 گوته مله تى خو: پشتا خو ب خودى گريده ن، و هاريكاريى ژ وى بخوازن، و بينا خو فره بكه ن و خو
 راگرن، ب راستى ئه ردى خوديه دده ته وى بنده يى ژ به نده يى خوى وى بئيت، و دوياهيك هر بؤ
 پاريز كارانه. ﴿۱۲۹﴾ گوتن: بهرى تو بيى ئه م يىت هاتينه ئيشاندين، و پشتى تو هاتى ژى ئه م يىت دئينه
 ئيشاندين [فيجا نوزا كه نكى دى رزگار بين؟] [مووسايى] گوت: هيقيما من ئه وه خودايى هه وه دژمنى هه وه
 د هيلاك بهت، و هه وه شوينا وان د ئه ردیدا ئاكنجى بكه ت، فيجا دى بهرى خو ده تى كا هوين دى چ كه ن.
 ﴿۱۳۰﴾ و ب سويند مه فیرعهون و مله تى وى ب هشه سالان و كيم دهرامه تسيى هنگاڤن، دال خو بزفرن.

﴿۱۳۱﴾ فَيَجَا هەر گافه‌کا باشی و که ره مه‌که گه هشتبایه وان، دگو تن: ئەفه ژ بهر مه‌یه، و ئەگەر نه‌خۆشییه‌کی [ژ بهر هه‌شکه‌سالان] هه‌نگاقتبانه، مووسا و بیته د گهل دکر نه ئەگه‌را بی و هه‌غهریبا خۆ، بزنانن ب راستی، هه‌ر تشتی ژ خۆشی و نه‌خۆشییی بگه‌هیته وان ژ خودییه، به‌لی پا باراپتر ژ وان نوزانن [کو هه‌ر نه‌خۆشییه‌کا ب سه‌ری وان هاتی ژ بهر گونه‌هیت وان، و نه ژ بهر مووساییه]. ﴿۱۳۲﴾ گو تن [هه‌ی مووسا]: هه‌ر موعجیزه‌یه‌کا تو بو مه‌ینی، دامه‌ ژ سه‌ر وی دینی به‌ی ئەوئ ئەم ل سه‌ر، ئەم باوه‌رییی ب ته‌ ناینین. ﴿۱۳۳﴾ فئيجا مه‌ زی بارانه‌کا دژوار و کولی و سپیه و به‌ق و خوین ب سه‌ر واندا ئینان کو ئەفه‌ نیشانیت گه‌له‌ره‌نگن، فئيجا [پشتی هاتنا شان نیشانان ژی] خۆ مه‌زن کرن [و باوه‌ری نه‌ئینان]، ب راستی ئەو مله‌ته‌کی گونیه‌کار بوون. ﴿۱۳۴﴾ فئيجا ده‌می ئیزا و هه‌زاب ب سه‌ر واندا هاتی، گو تن: هه‌ی مووسا، تو بو مه‌ ب وی قه‌دری خودی داییه‌ ته [کو پیغه‌مه‌راتیه] داخواز بکه، هه‌که تو فئ ئیزا و به‌لایی

ژ سه‌ر مه‌ پاره‌ی، ب راستی ئەم دئ باوه‌رییی ب ته‌ ئینین، و ب راستی ئەم دئ ئسرائیلییان د گهل ته‌ هه‌نیرین. ﴿۱۳۵﴾ فئيجا وه‌ختی مه‌ ئەو به‌لا و ئیزا ژ سه‌ر وان راکری، هه‌تا وه‌خته‌کی دیارکری، کو دئ گه‌هنی، په‌یانا خۆ شکاندن [ول ناخفتنا خۆ لیقه‌بوون]. ﴿۱۳۶﴾ فئيجا مه‌ تۆل ژ وان فه‌کر و مه‌ ئەو د ده‌ریاییدا خه‌ندکاندن، چونکی وان ئایه‌ت و نیشانیت مه‌ دره‌و ددانان و ژئ د بی ئاگه‌ه‌بوون. ﴿۱۳۷﴾ و مه‌ ئەو مله‌تی هاتیه‌ ته‌ په‌سه‌ر کرن، که ره‌ میراتگری ئەردی شامی ب رۆژه‌لات و رۆژ ئافاهه، ئەو ئەردی مه‌ پیرۆزکری [تیر خیر و بیر کری]. و ژفانی خودایی ته [کو دئ وی ئەردی] بو ئسرائیلییان [هیلیت] ب جه‌ هات، ژ به‌ر سه‌ه‌را وان کیشایی، و ئەوا فیره‌ه‌ونی و مله‌تی وی دکر، و ئەوا وان ئاها دکر مه‌ هه‌رافت.

فَإِذَا جَاءَ نَهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَذِهِ وَإِنْ نَصَبْنَاهُمْ سِيبَةً يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ ۗ أَلَا إِنَّمَا طَلَيْتُمُومًا عِنْدَ اللَّهِ وَلَئِنَّكُمْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِنُحْزَنَ بِهَا فَقَمَا تَأْتِيَنَّكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ قَارَسْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْدَّمَ ۗ آيَاتٍ مُّفَصَّلَاتٍ فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجْزُ قَالُوا يَا مُوسَىٰ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ ۖ بِمَا عَهِدَ عِنْدَكَ لِيَنْزِلَ عَلَيْنَا لَنْ نُؤْمِنَ لَكَ وَلَنْ نُؤْمِنَ بِمَا كُنَّا بِشِرَائِكَ ۗ قَالُوا كَيْفَ نُنْفِقُكُمْ أَلَيْسَ لَنَا رَبٌّ كَذَّبْنَا بِآيَاتِنَا وَكُنَّا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٤﴾ وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضَعُونَ مَشْرِقَ الْأَرْضِ وَمغربَهَا ۗ أَلَيْسَ بِرُكْنٍ فِيهَا ۗ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ ۗ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٥﴾

وَجَوْرًا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ
 عَلَى أَصْتَارِهِمْ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا آلِهَةً كَمَا
 لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَذِهِ مَتَرٌ
 مَا هُمْ فِيهِ وَبَطْلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ اعْبُدُوا اللَّهَ
 ابْغِضُوا إِلَهُهَا وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَخْبَرْنَاكُمْ
 مِنْ آيَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يَمْتَلُونَ
 أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْبِبُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكَ لَكُمْ بَلَاءٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ وَوَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
 وَأَتَمَمْتَهَا يَعْشِرُ فَتَرَى مِيقَاتَ رَبِّهِ أَزْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
 مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ أَخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
 سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
 رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي الْيَتِيمَ قَالَ لَنْ نَرِنِّي وَلَكِنْ
 أَنْظِرْ لِي الْجَبَلَ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرِنُنِي فَلَمَّا
 تَخَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَبَقًا فَلَمَّا
 آفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

المزۀ
 ١٧

﴿ ۱۳۸ ﴾ و مه ئسرائیلی ژ دهریایی دهر باز کرن، گه هشتنه دهف مله ته کی ب بوتیت خو فیه بوون، دپهرستن. ئینا گوتن: هه ی مووسا تو ژ ی بو مه پهرستییه کی بدانه ههروه کی فان پهرستی ههین. [مووسایی] گوت: ب راستی هوین مله ته کی نه زانن. ﴿ ۱۳۹ ﴾ ب راستی ئه فیه د هیلاک چۆیینه و کاری ئه و دکهن [کو پهرستنا بوتانه] یی پویجه. ﴿ ۱۴۰ ﴾ [مووسایی] گوت: ئه ری ئه ز ژ خودی پیغه تر پهرستییه کی دیتر بو هه وه بخوازم!؟ و وی قه دری هه وه ب سهر یی هه می خه لکی ئیخستییه. ﴿ ۱۴۱ ﴾ بیننه بیرا خو ده می مه هوین ژ دهستیت فیرعه ونیان قورتال کرین، کو وان ئیزا و نه خو شیه کا پیس و دژوار ددا بهر هه وه، کوریت هه وه دکوشتن، و کچیت هه وه [بو خدامینییی] دهیلان، و ب راستی ئه ها د فیدا [ئیزا و نه خو شیه ها هه وه ددیت، و رزگار کرنا هه وه ژ به ری خودیغه] ئه زمونه کا [ئمیحانه کا] مه زن بوو ژ خودایی هه وه. ﴿ ۱۴۲ ﴾ و مه سیه شه فان ژشان دا مووسایی، و مه ده هیت دی ژ ی لی زیده کرن، فئججا وهختی [دیداری دگهل] خودایی

وی بوونه چل شه فیت دورست، و مووسایی گوته برایی خو هاروونی جهی من بگره د نا ف مله تی مندا، و قه نجیی بکه و ری کا خرابکاران نه گره. ﴿ ۱۴۳ ﴾ فئججا وهختی مووسال دو یف وهختی مه دانایی هاتی، و خودایی وی د گهل ئاخفتی [بیی کو ئیک د نا فبه را و اندا هه بیت]، [مووسایی] گوت: خودیو خو نیشا من بده، ته ببینم، [خودی] گوت: ب راستی تو قهت من نابینی، به لی به ری خو بده چیایی، ئه گه ر ل جهی خو ما، دبیت تو من ببینی، فئججا وهختی خودایی وی بو چیایی دیار بووی [دیار بوونه کا هیژیایی وی و یا بی چا وایی]، فئججا چییا پرت پرت بوو، و د گهل ئه ردی راست بوو. و مووسا کهفت و های ژ خو نه ما، فئججا ده می ب سهر خو فیه هاتی و هشیار بووی، گوت: نه ز ته ژ هه می کییا سییان باقر دکم، من توبه یه جاره کا دی فی داخوایی بکه م و ئه ز خودان باوه ری ئیکیمه.

﴿١٤٤﴾ [خودى] گوت: هه‌ی مووسا، ب‌راستی من ب‌پیغه‌مبه‌راتییا خو و ب‌ئاخفتنا خو، تول سه‌ر خه‌لکی هه‌لبزارتى و کرییه سه‌رپشک، فئجا ئەفا من داییه ته [ژ تیگه‌هشتن و پیغه‌مبه‌راتییی] بگره، و ژ شوکورداران به. ﴿١٤٥﴾ و مه‌بو مووسایى ل سه‌ر ده‌پیت ته‌وراتى هه‌مى تشت ژ شیره‌ت و ئەحکامان ب‌دریژى نفیسه‌نه. فئجا ب‌هیز و ژ دل وه‌ر بگره، و فه‌رمانا مله‌تى خو ژى بکه یا چیتر وه‌ر بگرن [وه‌کى لى بۆرین و تولفه‌ کرنى، نانکو وئى بکه‌ن یا پتر خیر بو وان بى دئته نفیسین]، و ب‌راستی نیزیك ئەز دى خانییى ژ رى ده‌رکه‌فتیسان [وه‌کى فیره‌ونى و مله‌تى وى] نیشا هه‌وه دم [کا چ ل وارى وان هاتیه].

﴿١٤٦﴾ ئەز ناهیلیم ئەوئیت ژ بى به‌ختى و ژ نه‌هه‌قى خو د ئەردیدا مه‌زن دکهن، د نیشان و ئایه‌تت من بگه‌هن، و ئەگه‌ر هه‌مى نیشان و ئایه‌تان ژى بینن، دیسا باوه‌رییی پى نائینن، و ئەگه‌ر رپکا هیدایه‌تى و راستییی بینن ژى ناگرن، و ناکه‌نه رپکا خو، و ئەگه‌ر رپکا خرابییی و به‌رزه‌بوونى بینن دى بو خو

که‌نه رپک، چونکى ئایه‌ت و نیشانیته مه‌دره و ددانان، و ژى د بى‌ئاگه‌ه‌بوون. ﴿١٤٧﴾ و ئەوئیت نیشان و ئایه‌تت مه‌ و دیتنا ئاخه‌ره‌تى دره‌ و ددانان، کار و کریاریت وان [ییت چاک] پویچ بوون، ما ئەو دى ژ جزایى کارى خو پیغه‌تر بینن! ﴿١٤٨﴾ و مله‌تى مووسایى، پشتى [چونا] وى، [پشتى مووسا چۆیییه ژفانى خودایى خو] ژ چه‌کیت خو [ژ زیر و زینه‌تى دگه‌ل وان] گۆلکه‌ک چیکرن، له‌شه‌کى بى گیان بوو ده‌نگى چیللى هه‌بوو، ما نه‌ددیتن وى [گۆلکى] ئەو نه‌دئاخفتن و به‌رى وان نه‌ددا چورپکان، [و گۆلک] ب‌په‌رستى بو خو کرنه‌ په‌رستى، و ئەو ب‌خو د سته‌مکاران بوون. ﴿١٤٩﴾ فئجا وه‌ختى په‌شپان بوویین و زانین ییت گومرا بوویین، گۆتن: ئەگه‌ر خودایى مه‌ دلۆفانییی ب‌مه‌ نه‌به‌ت، و گونه‌هیت مه‌ ژى نه‌به‌ت، ب‌راستی ئەم دى ژ خوساره‌تان بین.

قَالَ يَمْؤِسِي إِلَىٰ اصْطَفَيْتَكَ عَلَى النَّاسِ يَرْسَلْتِي وَيَكَلِمِي
فَخَذَ مَاءً آتَيْتُكَ وَكُنْ مِنَ الْمُنْكَرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبْنَا
لَهُ فِي الْأَلْوَابِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْعِظَةً وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ
شَيْءٍ فَخَذَهَا يَفْقَهُوهُ وَأَمْرًا قَوْمًا بِأَخْذِهَا بِأَحْسَنِهَا سَأُوْرِيكُمْ
دَارَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصْرِفُ عَنْ آيَتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَإِنْ يَرَوْا كَلِمًا آتَيْنَا لَمْ يَأْمُرُوا بِهَا
وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ الرُّشْدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا وَإِنْ يَرَوْا سَبِيلَ
الْعُرْيِ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
وَلِقَاءَ الْآخِرَةِ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْرُونَ إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ عَدُوِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا لَهُ خُوْرٌ أَلْمِيزُوا أَنَّهُ لَا يُكَلِّمُهُمْ
وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوهُ وَكَانُوا ظَالِمِينَ ﴿١٤٨﴾
وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدَّضَلُوا قَالُوا لَنْ
لَمَّزْنَا رَبَّنَا وَبَغَفَرْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِي
 مِنْ بَعْدِي أَتَعْلَمُونَ أَمْرًا رَبِّكُمْ وَالْفَىٰ الْأَلْوَابِحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ
 أَخِيهِ يَجْرُهُ إِلَيْهِ قَالَ أَنَّىٰ آمَنَ الْقَوْمُ أَتَسْتَعْجِلُونِي وَكَادُوا
 يَفْتَأُونَنِي فَلَا تَسْمِعُ مِنَ الْأَعْدَاءِ وَلَا تَجْعَلَنِي مَعَ الْقَوْمِ
 الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
 وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَبِيلًا لَهُمْ
 غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذَلَّةٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَالَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِن
 بَعْدِهَا وَآمَنُوا إِنَّ رَبَّكَ مِن بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٥٣﴾
 وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُوسَىٰ الْغَضَبَ أَخَذَ الْأَلْوَابِحَ وَفِي سَخَطِهَا
 هُدًى وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ هُمْ لِزَيْبِهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَأَخْتَارَ مُوسَىٰ
 قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَاتِنَا فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ
 رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلِ وَبِئْسَ أَهْلَكُنَا إِنَّمَا فَعَلَّ
 أَسْفَاهًا مَّا إِن هِيَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَاءُ وَتَهْدِي
 مَن تَشَاءُ أَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

ددهین. ﴿۱۵۳﴾ و ئه ویت کار و کریاریت خراب کرین، پاشی توبه کرین، و دلپیشی و دلسوزی دباوه رسیا
 خودا کرین، ب راستی خودایی ته پستی فی توبه یی، گونه ه ژبهر و دلوفانه. ﴿۱۵۴﴾ فینجا ده می که ربا
 موسایی داهاتی، ده پیت تهوراتی راکرن، نهوا [تهوراتا] ریکا راسته ریی و دلوفانیسی تیدا نفیسی، بو وان
 ییت ژ خودایی خود ترسن. ﴿۱۵۵﴾ و موسایی ژ مله تی خود حه فتی زه لام ژئی گرتن بو وه ختی مه دانایی
 [داخووا لیبورینی و لینه گرتنی ژ خه له تسیا خود یا مه زن بکن، وه ختی گولک په رستی، فینجا ده می
 بیقه له رزا ب هیز نهو گرتین [که فتن و نه هشبون]، ئینا [موسایی] گوت: خودیو نه گهر ته فیابیه بهری
 نوکه دا من و وان دیلاک بهی، مادئ مه ب کریاراساویلکه یان دیلاک بهی؟ نه فه ژ جهرباندن و نه زموونا
 ته پیغه تر نینه، یی ته بقیت ب وئ جهرباندنی گومرا دکه ی، و بی ته بقیت پی راسته ری دکه ی، توی
 سه میان و هاریکاری مه، فینجا ل گونه هیت مه بووره و دلوفانیسی ب مه به، و ب راستی تو چیرین لینه گری.

﴿۱۵۰﴾ و وه ختی موسا [ژ ژفانا خودایی خود] ب سه ر
 مله تی خودا فه گه ریایی، زنده که ربگرتی و خه مگین
 فه گه ریا، گوت: پیسه شول بوو هه وه پستی من
 کری [ده می هه وه گولک په رستی] نه ری هه وه له ز
 ل فه رمانا خودی کر [هه وه چ بوو؟ هه وه گولک
 په رست، و هه وه خود نه گرت هه تا نه ز ژ ژفانی خودی
 دز فرم، و فه رمانا خودی بو هه وه دینم] و موسایی
 ده پیت تهوراتی ثاقبتین، و ده ست ثاقبتیه سه ری برایی
 خود، گرت و ب بهر خود فه کیشا، [هاروونی] گوت:
 هه ی کوری دهیکا من، ب راستی مله تی نه ز بیزار کر
 و نیزیک بوو من بکوژن، فینجا تو که یفا نه یاران
 ب من نه ئینه، و من نه ده د گهل مله تی سته مکار
 [و من ژ وان حسیب نه که]. ﴿۱۵۱﴾ [موسایی] گوت:
 خودیو، گونه هیت من و برایی من ژئی به و مه
 هه ردوکان ب بهر دلوفانیسا خود بیخه، و توی ژ هه می
 دلوفانان دلوفانتر. ﴿۱۵۲﴾ ب راستی نه ویت گولک
 په رستین نیزیک دی که ربا خودایی وان و رسوایی د
 ژینا دنیا ییدا وان گریت، و هوسا هم دره وینان ئیزا

الْحَمْدُ لِلَّهِ
الْمَلِكِ

* وَأَكْتَبْنَا لِنَا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ
 إِنَّا هَذَا النَّيْلُكَ قَالَ عِدَائِي أُصِيبَ بِهِ مِنْ أَسْأَلَةٍ وَرَحْمَتِي
 وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَاءَ كِتَابُهَا لِلَّذِينَ يَنْقُوتُونَ وَيُؤْتُونَ
 الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَسْتَعْبُونَ
 الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عَلَيْهِمْ
 فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
 عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
 الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
 عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
 النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ۗ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾
 قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
 لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
 وَكَلِمَاتِهِ ۗ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾ وَمِن
 قَوْمٍ مُّوسَىٰ أَمَةٌ يَهْتَدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

﴿۱۵۶﴾ و تود فی جیهانیدا قهنجیی بؤ مه بنقیسه ژ
 ژبانہ کا خوش، و دویہاھیکہ کا باش، و سہر فہرازی بؤ
 کاری باش] و ل ناخرہ تی ژ ی قهنجیی بدہ مه [کو
 بہحہ شتہ]، ب راستی مه ب بال تہفہ توبہ کریہہ.
 [خودی] گوت: ہەر کہسی من بقیت دی ب ئیزایا
 خو ہنگبم، و دلوفانییا من ہمی تشتان فہدگریت،
 فوجا تہز دی [فی دلوفانییی] سپہی و خو سہر
 [روژا قیامہ تی] بؤ وان نقیسیم تہویت پاریزکارییا
 من دکہن، و زہ کاتا خو ددہن، و باوہرییی ب ہمی
 کتیب و پیغہ مہریت مہ دئینن. ﴿۱۵۷﴾ و تہویت ل
 دویف ہنارتی و پیغہ مہرئی نہ خواندہوار دجن، تہوی
 سالوختہ و نیشانیت وی ل دہف خو د تہورات و
 ئنجیلیدا دینن، فہرمانا وان ب قهنجیی دکہت، و وان
 ژ خرابیی ددہتہ باش، و تشتی پاقر بؤ وان دورست
 دکہت، و تشتی پیس ل سہر وان حہرام دکہت، و
 بارئی وان یی گران ل سہر وان رادکہت، و قہیدیٹ
 وان خو پی گریدایی ل سہر وان رادکہت [نانکو وی
 بارئی وان، ژ وان تہ حکامیت وان خو پی گریدایی ژ
 نہ دورستکرنا ہندہک خوارنان و ژیفہ کرنا جہی پیس ژ جلکی وان و سؤنا دہستکہ فتییان (الغنائم)... ہتد،
 سٹک کر]، فوجا تہویت باوہری پی ئینابین، و ریز لی گرتین، و ہاریکارییا وی ل سہر نہ یاران کری، و ب
 دویف وی روٹاہییی کہفتین تہو اد گہل وی ہاتی [کو قورٹانہ]، تہفہ تہون ییت سہر فہراز. ﴿۱۵۸﴾ بیژہ:
 گہلی مروٹان، ب راستی تہز پیغہ مہرئی خودیمہ بؤ ہوہ ہہ مییان، تہو خودایی ملکی تہرد و تہسانان یی
 وی، چو ہرستی نینن ژ وی پیقہتر، تہوہ ژبانن ددہت، و دبہت، فوجا باوہرییی ب خودی و پیغہ مہرئی وی
 بینن، تہو پیغہ مہرئی نہ خواندہوار، تہوی (تہو پیغہ مہرئی) باوہرییی ب خودی و کتیبیت وی دئینیت، و ل
 دویف وی ہہرن، داہوین راستہری بین. ﴿۱۵۹﴾ و دہستہ کہک ژ ملہ تی موسایی ہہیہ، بہرئی خہلکی ب
 راستی و ہہ قییبی ددہنہ ریکا راست، و ب ہہ قییبی و راستییی ژ ی فہرماندارییی و حوکمی دکہن.

وَقَطَعْنَهُمْ اثْنَيْ عَشَرَ نَبِطًا ۖ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ
 مُوسَىٰ إِذِ اسْتَسْقَمَهُ قَوْمُهُ ۖ أَنْ أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْجَبَرُوتَ
 فَانجَسَتْ مِنْهُ اثْنَانِ عَشْرَةَ عَيْنًا ۖ قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
 مَشْرِبَهُمْ ۖ وَظَلَمْنَا عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ ۖ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
 الْمَنَّاءَ وَالسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ۖ وَمَا
 ظَلَمُونَنَا وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾
 وَإِذْ قِيلَ لَهُمْ اسْكُنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا
 حَيْثُ شِئْتُمْ وَاقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
 نَعْفِرُ لَكُمْ حَظِيئَتِكُمْ ۖ سَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ
 فَذَلِّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ
 لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا قَرِيبًا ۖ السَّمَاءُ بِمَا كَانُوا
 يَظْلِمُونَ ﴿١٦١﴾ وَسَاءَ لَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
 حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
 حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ
 كَذَلِكَ نَبْلُوهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٢﴾

قهنجیکاران پتر لی کهن. ﴿۱۶۰﴾ به لی ئه ویت سته م و زورداری کرین، ئه و فهر مانا خودی ل وان کری [کو بیژن گونه هیت مه ژ مه داقوته]، ب تشته کی دی بی ژئی نه هاتیه خواستن، گوهارتن [فینجا ژ بهر هندئی]، و ژ بهر نه گوهداری و سته ما وان دکرمه ئیزایه ک ژ ئه سانی ب سهر واندا هنارت. ﴿۱۶۱﴾ و تو [هه ی موحه مه د] پسارا وی گوندی نیزیکی ده ریایی [ژ ئسرائیلیان] بکه، وهختی وان د رۆژا شه نیبیدا ده ستر پژی کرین، وهختی رۆژا شه نیبی ماسییت وان سهر ئاف دبون، و رۆژا نه شه نی [کو یا بؤ وان دورست تیدا بگرن] نه دهاتن، مه هؤسا و ژ بهر ژ ری ده رکه فتنان وان ب فی به لایی جه رباندن [کو رۆژا بؤ وان نه دورست ماسیان بگرن، ماسییت ئاشکه را سهر ئاف ببن، و رۆژا بؤ وان دورست بگرن، ماسی نه ئین و دیار نه بن].

﴿۱۶۰﴾ و مه مله تی موسایی کره دوازده دهسته ک و ئویجاخ، و ده می مله تی وی ئاف ژئی خواستی، مه وهحی بؤ هنارت: دارئ خو ل که قری بده [ههر که قره کی هه بیت]، پشتی موسایی دارئ خو ل که قری دابی، دوازده کانی ژئی زان و ده رکه فتن [ته مه ت هه ژ مارا ئویجاخت وان]، و هر ئیکی کانیا خو زانی و نیاسی، و مه عه ور ل هنداقی وان کر نه سهوانه [کو سه ی ل وان بکه ن] و گه زو و سویسک مه ب سهر واندا باراندن، فینجا ژ حه لالی پاک و باقژی مه ب رزقی هه وه کری بخون، و ئه وان [ب کار و کریاریت خو ییت نه دریدا و نه دورست] زیان ل مه نه کرییه، به لکی هه ریال خو کرین. ﴿۱۶۱﴾ و وهختی خودی گوتیه وان [مه خسه دی ئسرائیلیان] هه رنه د فی گوندیدا [قودسی] و ب بهر فره می و ل جه ی هه وه بقیت ژئی بخون، و بیژن: خودی و گونه هیت مه ژ مه داقوته، و داچه میایی [و خو شکاندی بؤ خوادیی هوین ژ بهر زه بوونی رزگار کرین] بده نه ژور، دئی ل گونه هیت هه وه بؤرم و ناهیلیم، و ئه م دئی خیرا

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِرَبِّهِمْ قَوْمًا اللَّهُ مَهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعذْرَةٌ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَعَلَّهُمْ بَيِّنَاتٌ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ تَبِعْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَإِذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَدَابِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ
فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿١٦٥﴾
وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْفِتْنَةِ مَن سُبُوهُمْ
سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَوْرٌ حَجِيمٌ ﴿١٦٦﴾
وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَّمًا مِّنْهُمْ الْأَصْلَحُونَ وَمِنْهُمْ
دُورٌ ذَلِكَ وَمَثَلُ الْفِتْنَةِ وَالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ
يَرْجِعُونَ ﴿١٦٧﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَدْرِهِمْ خَلْفٌ وَرَوَّاءُ الْكُتُبِ
يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَىٰ وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن
يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِّثْلَهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَن لَّا يَقُولُوا عَلَىٰ اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّذَانِ الْأَخِرَةُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَنْقُوتُونَ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٦٨﴾ وَالَّذِينَ بَعَسَ كُفْرًا
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا نَضْمِعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٦٩﴾

﴿۱۶۴﴾ و وهختی دهسته که کی ژ وان گوتی [گهلی دهسته کا شیره تکاران] هوین بوج خه لکه کی شیرت دکهن، کو خودی دئی وان دیلاک بهت، بیان ری دئی وان ب بهر نیزابه کا دژوار تیخت، [کوما شیره تکار] گوت: بؤ هندیه دا بؤ مه ل دهف خودایی هه وه بیته هه جهت (مهانه)، و بهلکی نه ول خو بزقرن و خو پاریزن. ﴿۱۶۵﴾ فیجا وهختی وان، نه وه شیره تیته ل وان دهاتنه کرن، ژ بیرا خو برین و پویته پی نه کرن، مه نه ویته بهر گهریان دکرن کو خرابی نه تیته کرن رزگار کرن، و مه نه ویته سته م دکرن [یته د نه زمونا خو دا که فتین و یته خو ل سهر خرابیی بی دهنگ کرین] اب نیزابه کا ب ژان و دژوار هنگاقتن، ژ بهر ژ ری دهر که فتنا وان. ﴿۱۶۶﴾ فیجا وهختی وان خو مه زن کرین ل سهر تشتی نه هییا وان ژئی هاتیسه کرن، و زیده گا فییا خو نه هیلایین، مه گوته وان: بنه مه یونکیته رسوا و ره زیل. ﴿۱۶۷﴾ و بؤ مله تی خو بیته: وهختی خودایی ته [پیشیته سرائیلیان] ناگه هدار کرین، کو خودایی ته هنده که مروقیته وهسا

ب سهر واندا دئی هنریت، کو هه تار ژا قیامه تی نیزا و نه خو شیهه کا ب ژان و دژوار بدنه بهر وان، و ب راستی خودایی ته جزا ب لهزه [نانکو جزا کرنا وی یا ب لهزه]، و خودایی ته ب راستی گونه ه ژیهه و دلوفانه. ﴿۱۶۸﴾ و مه نه و (سرائیلی) د نه دیدا کر نه کوم کوم [و مه ژیکفه کرن]، هنده که ژ وان د قهنج و کیرهاتی بوون [نه قیته باوهری ب موحه مه د پیغه مبهه ر ثینایین، و یته بهری هاتنا وی مرین]، و هنده که ژ وان د وهسا نه بوون، فیجا مه نه و ب خو شسی و نه خو شسیان جهه پانندن، دال خو بزقرن. ﴿۱۶۹﴾ و دو یف فانرا [نه قیته تیکه ل، قهنج و خراب] دهسته که هات چو خیر تیدانه، بوونه ویرسیت تهوراتی [دخوینن، بهلی کار پی ناکهن] و له زئی ل نه فا نیزیک و کیم دکهن [کو دنیا، و پشته خو دده نه هه قیسی] و دبیزن: دئی خودی مه نازا که ت و ل مه ناگریت، و نه گهر متایه کی دی ژئی وه کی وی ب دهست وان بکه قیته دئی راکهن [ل نک نه خمه، حه لاله یان حراره ؟] نه ری ما په بیان د تهوراتیدا ژ وان نه هاتبو و ستانندن، کو نه و راستیی پیته تر چویی دی ل سهر ناقی خودی نه بیژن ؟ [فیجا چاوا حهرامی دخون و دبیزن: خودی ل مه ناگریت] و وان تهورات یا خواندی کا چ تیدایه. و ناخرهت بؤ وان، یته پاریز کاریسا خودی دکهن چیره، فیجا ما هوین ناقلی خو ناینه سهری خو. ﴿۱۷۰﴾ و نه ویته تهوراتی دگرن و کار پی دکهن، و نفیزان [کا چاوا فرمانا وان پی هاتیسه کرن] بهر دهوام دکهن، ب راستی نه م خیرا قهنجیکاران بهرزه ناکهن.

﴿۱۷۱﴾ و بیننه بیرا خو دهمی مه چیاپی (طور) ل هندافی وان وه کی بانه کی یان سهوانه کی بلند کری، هزر دکرن دئی ب سهر واندا تیت، [مه گۆته وان] ئەفا مه بو هه وه هنارتی ژ دل و ب هیز وهر بگرن و لی د رژد بن. و بیننه بیرا خو کاج تیدایه و خو ژ بیر شه نه کهن، دا ژ تیزایی بینه پارستن. ﴿۱۷۲﴾ و وهختی خودایی ته ژ پشتا ئاده می، دوینده ها وی دهر تیخستی، و ههر شه [دوینده ها] ل سهر دوینده هی ب خو کر نه شاهد، [وی وهختی خودی گۆته وان]: ما ئەز نه خودایی هه وه مه؟ گۆتن: به لی، ئەم شاده بیسی دده بن، ئە شه دا هوین پۆزا قیامه تی نه بیژن، ئەم ژ فی دبی ناگه ه بووین. ﴿۱۷۳﴾ یان ژ ی دا هوین نه بیژن [ئەم چ بکه ین]. باب و باپیریت مه به ری مه هه فال و هه فیشک [بو خودی] چیکر بون، و ئەم ژ ی دوینده هه ک بووین پشتی وان هاتین [مه ژ نک خو هه فال و هه فیشک چی نه کرینه، مه چاف ل وان کر]، فیجا ما دئی مه ب کریارا گومر یان د هیلاک به ی؟. ﴿۱۷۴﴾ و هۆ سا ئەم نیشانان ب دریزی و ب هه می ئاویان پۆن دکه ین، دا

﴿۱۷۱﴾ وَادْتَعْتَنَا الْجِبِلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ رُظْلَةٌ وَطَلُّوا أَنَّهُ رَاقِعٌ بِهِمْ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿۱۷۱﴾
 ﴿۱۷۲﴾ وَادْخُرْكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتَ بِرَبِّكَمْ قَالُوا بَلَىٰ سَهْدًا إِنَّ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿۱۷۲﴾ أَوْ تَقُولُوا لِمَا أَشْرَكْنَا آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةَ مَنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ ﴿۱۷۳﴾ وَكَذَلِكَ فَضَّلْنَا آلَآيَاتٍ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۱۷۳﴾ وَأَنْتَ عَلَيْهِمْ نَبَأُ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَاسْلَخْنَا مِنْهَا فَأَنبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْعَاوِينَ ﴿۱۷۴﴾ وَلَوْ بَشَيْنَا لَرَغْنَا فِيهَا وَلَا كُنْتُمْ أَخْلَدُ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعْتُمْ هَؤُلَاءِ فَمَا تَكُنْتُمْ أَكْثَرًا عَلَيْهِ إِنْ تَحْمِلُ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تَتْرَكُهُ يَلْهَثُ ذَلِكَ مِثْلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصْ لَاقْصُصْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۱۷۵﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنفُسُهُمْ كَالْأُولَاطِلُونَ ﴿۱۷۶﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدَىٰ وَمَنْ يُضِلِلْ فَلَا تَلْبِكُ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿۱۷۷﴾

الجزء ۱۸

[پوچپیا ئە و ل سهر هیلن] بزقن [بو هه قیسی]. ﴿۱۷۵﴾ [هه ی موحه مه د] تو بو وان [ئانکو ئسرا ئیلییان]، سهر هاتیبا وی مرو فی بیژه و بخوینه، ئە وئ مه زانینا نیشان و ئایه تیت خو داییسی، باشی ئە و ژ زانینا وان ئایه تان دهر کهفت و خو ژئی کیشا [ههر وه کی مار ژ که فلی خو دهر دکه فیت]، فیجا شه یتان ب دو یف کهفت و خو گه هاندی، و بوو ژ وان ییت زیده گومرا و به رزه. ﴿۱۷۶﴾ و ئە گهر مه فیابایه ئەم دا وی ب وئ زانینا مه داییسی بلند که یین و قه دری دهینی، به لی ئە و ما ب دنیا ییقه، و ب دو یف دلخوا زیبا خو کهفت، فیجا مه ته لا وی [د خرابییدا] وه کی مه ته لا سه بییه ئە گهر لی بخوری و دهر بیخی، دئی حلکه حلکی کهت [ئانکو دئی ئە زمانی خو دهر تیخیت] و ئە گهر هیللی و دهر نه تیخی ژ ی، ههر دئی حلکه حلکی کهت، و ئە ف مه ته له مه ته لا وانه ییت نیشانیت مه دهره دانایین و باوهری پی نه ئینایین [ئانکو ئە و ژ ی وه کی سه بیینه چ شیره تان ل وان بکه ی یان لی نه که ی، وه کی ئیکه، نائینه سهر ریکا راست]. فیجا فان چیر و کان بو فه گیره، دا هه زرا خو تیدا بکه ن. ﴿۱۷۷﴾ چ مه ته له کا پیسه وان که سان هه ی، ئە ویت نیشان و ئایه تیت مه دهره دانایین، و ئە وان سته م ل خو ب خو کرییه [نه ل که سی دی]. ﴿۱۷۸﴾ ئە وئ خودی راسته ری بکهت ههر ئە وه راسته ریکری، و ههر که سی [ژ بهر کار و کریاریت وی] گومرا و به رزه بکهت، نی ههر ئە وه ن ییت خوساره ت.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَيْدًا مِنَ الْبَيْنِ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ
 بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا
 أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿۱۷۱﴾ وَيَلَّهَ
 الْأَسْمَاءُ الْأُحْسَىٰ فَادْعُوهُنَّ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ
 سَيُجْرَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۷۲﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ
 وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿۱۷۳﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم
 مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۴﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنْ كِيدِي مَتِينٌ ﴿۱۷۵﴾ أُولَئِكَ
 يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ حِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿۱۷۶﴾
 أُولَئِكَ يَنْظُرُوا فِي مَلَائِكَتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ
 مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ
 بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿۱۷۷﴾ مَنْ يَضْلِلِ اللَّهُ فَمَا هَادِي لَهُ وَيَذُرْهُ
 فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۷۸﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسَاهَا
 قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ فِي
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا تَآخُرُ إِلَّا بَعْتَهُ يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَقِيقٌ عَنَّا
 قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷۹﴾

﴿۱۷۹﴾ ب سویند مه گه لهك ئەجنه و مروف بو دۆر ههیی
 بیئت چیکرین، وان دل بیئت ههین، هه قیبی بی تی
 ناگههن، و چاف بیئت ههین، بی نابین، و گوهد بیئت
 ههین بی گولی نابن (نابهیسن)، ئەفه وه کی تهرش و
 كهوالانه [مفایی بو خوژ ئەندامیئت ههستکرنی نابین]
 بهلکی هیژ بهرزه و گوهراترن، ئەفه نه بیئت ناگههژ
 خو نهیی. ﴿۱۸۰﴾ و [ههمی] باشناف بو خودینه، فیجا
 ب وان دو عایان ژئ بکهن، و هوین وان بهیلن ئەویت
 دهستکار بیی داناییت ویدا (بیئت خودی) دکهن،
 دی ئەو گه هههه جزایی کارئ خو. ﴿۱۸۱﴾ و ژ وان
 ئەویت مه چیکرین (دهسته کهک) ههیه، ب هه قیبی
 راسته ریبیی دکهن و پی [ب هه قیبی] دادوه ریبی
 دکهن. ﴿۱۸۲﴾ و ئەویت نیشان و نایه تیئت مه دره و
 دانابین، دی مۆله تی دهینی، پیچ پیچه دی وان نیزیکی
 وی تشتی کهین یی وان بهر ناتاف بکهت بیی ب خو
 بههسن. ﴿۱۸۳﴾ ئەز دی مۆله تی دهمی [و جزا کرنا
 وان ب پاش ئیخیم]، ب راستی گرتن و ئیزایا من یا
 ب هیژ و دژواره. ﴿۱۸۴﴾ ئەری ما نادهنه ههرا خو

کو چو دیناتی ل دهف هه فالئ وان (کو بیغه مبه ره) نینه؟ بهلی ئەو ژ ناگه هه دار که ره کی ناشکه را پیغه تر نینه.
 ﴿۱۸۵﴾ ئەری ما ئەو ههرا خوژ د مه ز ناتیا ئەرد و ئەسهانان و د تشتی خودی چیکریدا ناگهن، و دیئت وهختی
 مرنا وان [یان ئیزادانا وان ژ بهر گاوریسا وان] نیزیکی بوویت، فیجا ما ئەو پشته قورنائی باوه ریبی ب کیژ
 ئاخفتنی دینن؟. ﴿۱۸۶﴾ و ههه کهسئ خودی [ب کار و کرباریت وی بیئت خراب] گوهر و بهرزه بکهت،
 نی کهس نینه وی راسته ریبی بکهت، و دی وان هیلین ههه د خرابیسا خوژا بزهرن. ﴿۱۸۷﴾ [ههی موحه مهه د]
 پسپارا رۆژا قیامه تی ژ ته دکهن، کا کهنگیسه و کهنگی ده تیژ: ب راستی زانینا وهختی هاتنا وی بهس
 ل دهف خودایی منه، کهس نه شیت وهختی وی بدهته ناشکه را کرن خودی نه بیئت، ژ ئەرد و ئەسهانان مهزنتره
 بزنانن [یان رۆژا دیئت یا گرانه ل سهه ئەرد و ئەسهانان] ب سهه هه وهه دانایت ژ نشکه کیغه نه بیئت، پسپارا
 وی ژ ته دکهن، ههروه کی تو دزانی ولی دگه پری، بیژ: ب راستی زانینا [هاتنا] وی [رۆژی] بهس ل دهف
 خودییه، بهلی باراپه ژر خه لکی [فی راستی بی] نوزانن.

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ
 أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَأَسْتَكْبَرْتُ مِنْ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
 إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا
 تَغَشَّيَا حَمَلًا حَقِيقًا قَمَرَتْ بِهِ فَلَمَّا أَتَتْهَا دَعَا
 اللَّهُ رَهْمًا لِابْنِ آتَيْتَا صَالِحًا لَتَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
 فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيمَا آتَاهُمَا فَتَعَلَّى
 اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَلَيْسَ كُنُوزًا مِمَّا يَخْلُقُونَ ﴿١٩١﴾
 وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنفُسُهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
 وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يُتَّبِعُونَ سِوَاكَ عَلَيْهِمْ أَدْعَاؤُهُمْ
 أَمْ أَنْتُمْ صَالِحُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنْ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
 أَنتُمْ لَكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ
 صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْهَمَّ أَزْجَلُ يَمْسُونَ بِهَا أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ لِيَدَّ بَطْشُونَ
 بِهَا أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ لِيُبْصِرُونَ بِهَا أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ إِذَا نَسِمَعُونَ
 بِهَا قُلْ أَدْعُوا شُرَكَاءَ كُذِّبُوا كَيْدُونَ فَلَا تَنْظُرُونَ ﴿١٩٥﴾

﴿ ۱۸۸ ﴾ [هه ی موحه مد] بیژه: نه ب دهستی منه مفایه کی بگه هینمه خو، یان زیانه کی ژ خو بدمه باش، نه و نه بیت یا خودی حه زکری، و نه گهر من غه یب [تشتی نه ناشکرا و نه بووی] زانیایه، دا پتر فایده کهم و خوسارهت نه دبوم [وزیان نه دگه هشته من] و نه ز ژ ناگه هدار کهر و مزگیئینی پیغه تر نینم، بؤ وی مله تی باوه ریسی بیت. ﴿ ۱۸۹ ﴾ و نه و [نانکو خودیه] هوین ژ ئیک کهس ب تنی چیکرین، و هه فسه را وی ژ ی چیکر، دا بینا (سه برا) وی پی بیت و ل دهف فه هه سییت، فیجا وهختی چؤیسیه نقینا وی، ب حال کهفت، حاله کی سفک، و ما د فی حالیدا، فیجا وهختی گران بووی، [و بچویک د زکیدا مه زن بووی] وی و زه لامی خو دوعا ژ خودی کرن: نه گهر تو زارؤ که کی ب کیزهاتی بدیه مه، نه دئ ژ شوکورداران بین. ﴿ ۱۹۰ ﴾ فیجا وهختی خودی [دوعایا وان قه بویل کری] و زارؤ که کی ب کیزهاتی دایسی، هنده دوینده ها وان هه فپشکان [ب فی دانئ] بؤ [خودی] چی دکهن، و خودی بلندتر و پاقرتره ژ

وی شرکا نه و دکهن. [نه ف نایه ته به حسی هنده دوینده ها نادم پیغه مبهر و حه وایی دکهن ده می خودی دوینده دایسی شوینا سوپاسیا خودی بکن هه فپشکان بؤ خودی چی دکهن چ ب نافکرنا وان ب نافییت خه لعت بکنه بنده نه بؤ خودی یان غیری خودی - نه وی نه و کهرم د گهل کری - دپه ریسن]. ﴿ ۱۹۱ ﴾ نه ری نه و وی بؤ خودی دکهنه هه فپشک یی چو چی نه کت، و نه و ب خو بیت هاتینه چیکرن. ﴿ ۱۹۲ ﴾ و نه و نه شین هاریکارییا وان بکن [خو نه گهر ری بخوازن ری]، و نه شین هاریکارییا خو ری بکن. ﴿ ۱۹۳ ﴾ و نه گهر هوین گازی وان [بوتان] بکن بؤ راسته ریسی، ل دویف هه وه نائین [چونکی بهرن و دبی روجن]، و هکی ئیکه چ هوین گازی وان بکن یان بی دنگ بمینن و گازی وان نه کهن. ﴿ ۱۹۴ ﴾ ب راستی نه ویت هوین دپه ریسن چیکریسیت خودینه، و هکی هه وه، فیجا گازی وان بکن بلا بهر سفا هه وه بدهن!! نه گهر هوین راست دیژن. ﴿ ۱۹۵ ﴾ نه ری ما وان [بوتان] پی هه نه پی ب ریغه بچن؟ یان دهست هه نه پی دربان بدانن؟ یان چاف هه نه پی ببینن؟ یان گو هه نه پی گولی بین!! بیژه: هوین گازی هه می هه فپشکیت خو بکن، پاشی هوین و نه و بیکشه بیلانئ بؤ من بگپرن و چو دهره تی ژی نه دهنه من.

﴿۱۹۶﴾ ب راستی پشته‌شان و هاریکاری من خودییه،
 نه‌وی قورئان شیناییه خواری، و نه‌وه هاریکارییا
 قهنجیکاران دکهت. ﴿۱۹۷﴾ و نه‌ویت هوین ژ بلی
 خودی دپه‌ریسن، نه‌شین هاریکارییا هه‌وه بکه‌ن،
 و نه‌شین هاریکارییا خو ژ ی بکه‌ن. ﴿۱۹۸﴾ و نه‌گر
 هوین گازی وان [بوتان] بکه‌ن بو ریکا راست،
 گول هه‌وه نابن، و تو دینی به‌ری وان بی ل ته،
 به‌لی نه‌وه ب خو نابینن. ﴿۱۹۹﴾ لینه‌گرتنی و کار و
 نالیبی ساناهی بگره، و فرمانی ب کار و کریاریت
 قهنج بکه، و رویی خو ژ نه‌فامان و هرگیره.
 ﴿۲۰۰﴾ و هه‌ر وه‌خته‌کی و هه‌سواسه‌ک ژ شه‌یتانی بکه‌هیته
 ته، خو ب خودی پاریزه، ب راستی نه‌وی گوهدیر
 و زانایه. ﴿۲۰۱﴾ ب راستی نه‌ویت پاریزکاری کرین،
 هه‌ر وه‌خته‌کی و هه‌سواسه‌ک ژ شه‌یتانی گه‌هسته
 وان، [فه‌رمانا خودی] هاته‌ بیرا وان، قیجا ب خو
 ده‌سن، و چاقیت وان باش رۆن دین، [و دزانن
 نه‌شه و هه‌سواسا شه‌یتانییه، خو ژ گونه‌هی فه‌دکیشن
 و گوهی خو ناده‌نه شه‌یتانی]. ﴿۲۰۲﴾ و برایت

وان [ژ شه‌یتانان] هاریکارییا وان [گاوران] دکه‌ن د خرابییدا، و پاشی ده‌ست ژ خرابییا وان به‌رناده‌ن.
 ﴿۲۰۳﴾ و نه‌گره‌ر تو بو وان چو موعجزه‌یان نه‌ئینی، دئ بیژن: بلا ته ئیک ژ ده‌ف خو ئینابایه [بو ترانه]،
 بیژه: نه‌زل دویف وی تشتی دچم یی کو و‌هی بو من پی هاتبیت ژ به‌ری خودایی منشه، نه‌ف قورئانه
 نشان و ده‌لیلیت ئاشکه‌رانه ژ خودایی هه‌وه، و ریکا هیدایه‌تی و دلوفانییییه بو مله‌تی باوه‌رییی بینیت.
 ﴿۲۰۴﴾ و نه‌گره‌ر قورئان هاته‌ خواندن [د نفیژیدا و ژ ده‌ر‌ه‌ی نفیژری ژ ی] گوهی خو بدنه‌ی و بی ده‌نگ بین،
 دا دلوفانی ب هه‌وه بیته‌ برن. ﴿۲۰۵﴾ و خودایی خو ب ترس و ئاشکه‌راییفه و ب نه‌ینی و نافنجیشه (نافه‌را
 ده‌نگی نزم و یی بلند) سپیده و ئیشاران بینه‌ بیرا خو، و ژ بی ئاگه‌هان نه‌به. ﴿۲۰۶﴾ ب راستی نه‌ویت ل ده‌ف
 خودایی ته [کو ملیاکه‌تن] خو ل سه‌ر به‌رستنا خودی مه‌زن ناکه‌ن و خودی [ژ هه‌می کیسیان] پاقر دکه‌ن،
 و هه‌ر بو خودی سوجه‌یان دبه‌ن.

سوره تا نه نفال

ل مه دینه بی هاتیسه خورای (۷۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ پسارا ده سته که فتیبت (خه زای) ژ ته دکه ن [کا دئی چواو آینه به لافکرن، نه خاسمه پشتی ژیک جودابوون ل سه ده سته که فتیبت به درئی په دابووی]، بیژ: ده سته که فتی بؤ خودی و پیغه مبه رینه [تانکو به لافکرنا وان ب هیشیا پیغه مبه ریشه به]، فیجا پاریزکاریا خودی بکه ن [ل سه ده سته که فتیبتان ژیکفه نه بن، و ل بهر فه مانا خودی راوهستن]، و ناقه را خو دورست بکه ن، و گوهداریا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ن ته گهر هوین خودان باوهر بن. ﴿۲﴾ ب راستی خودان باوهر به سه ون، ته ویت ته گهر نافی خودی هاته نینان، دلیت وان ژ ترساندا خو دقوتن، و ته گهر قورنان ل سه وان هاته خواندن، باوهرییا وان پتر لی دتیت، و پشتا خو ب خودی

موکوم و گهر م دکه ن. ﴿۳﴾ و ته ویت به رده وام [وب رهنگی پیدئی] نغیژان دکه ن، و ژ تستی مه دابیسی خیران ددهن. ﴿۴﴾ ته هاته فه نه خودان باوهریت راست و دورست، وان ل دهف خودایی خو بیبک و پایه و گونه ره ژیرن و رزفه کی به رفه هه یه. ﴿۵﴾ [حوکمی ژیکفه کرنا ده سته که فتیبتان ب دوبهاهیک هات، دئی ب وی رهنگی بیت یی خودی بقیت، دگه ل هندئ کوب دلی هنده کان نینه زی] ههروه کی خودایی ته تو ژ مه دینه یی دهر تیخستی بؤ به درئی [بؤ کاره کی ته قدیرا وی ل سهر بوو]، و هنده ک ژ خودان باوهران ته فه پی نه خوش بوو. ﴿۶﴾ پشتی بؤ وان راستی دیار بووی کوب دئی سهر که فن، چره بری [دده ره قی شه پید] دگه ل ته دکه ن، [و وان شه ری پی نه خوشه] دئی بیژی بؤ کوشتنی دتینه هارژوتن، و کوشتنی ب چاقیت خو دبینن. ﴿۷﴾ و بیننه بیرا خو وحتی خودی ژ فان ب ئیک ژ دویان دابیسه هه وه [کاروانی قوره شیبیان، یان سهر که فتن ل سهر له شکه ری وان]، به لی هوین سهز دکه ن یابی شه ری بگه هیته هه وه [کو کاروانه]، و خودی دقیت ب نایه تیت خو ته ویت هاتینه خورای ل سهر شه ری، هه قیسی بنه جه بکه ت، و گاوران بنر بکه ت. ﴿۸﴾ و داهه قیسی [کو ئسلامه] بنه جه بکه ت، و پویچاتیسی پویچ بکه ت، چهنده ب دلی گونه هکاران [بوت په ريسان] ژ ی بیت.

سوره الانفال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْتَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ فَأَتَوْا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّت قُلُوبُهُمْ وَإِذَا نُتِلَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ رَأَوْا إِلَهُمُ يُمَنُّ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ﴿٥﴾ يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَافِرُونَ إِلَى الْمَوْتِ وَهُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦﴾ وَإِذْ يَعِدُكُمُ اللَّهُ إِحْدَى الْأَطْرَافَيْنِ أَنَّهُمَا لَكُمْ وَتُؤَدُّونَ أُنَّ عَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ وَرِيْدُ اللَّهِ أَنْ يُوْحِيَ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَع دَابِرَ الْكَافِرِينَ ﴿٧﴾ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلِتُكْرَهَ الْمُجْرِمُونَ ﴿٨﴾

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ بِالْفِ
 مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَى
 وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ
 عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يَعْشِقُكُمُ الْمُعَاوِيُّ أَمْتَةً فَوَنَّهُ وَبَيَّرَلَ
 عَلَيْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً يُطَهِّرُكُمْ بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُمْ
 رِجْسَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
 إِذْ يُوحَىٰ رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا سَأَلْتَنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرِّعْبَ فَأَضْرِبُوا
 قُورَى الْأَعْمَاقِ وَأَضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ
 شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
 شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَلِكَ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ
 عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ الَّذِينَ
 كَفَرُوا أَتَحْقِقُونَ أَلَا تُلَاقُوا اللَّهَ لَكُمْ وَأَلَا تُلَاقُونَ اللَّهَ
 دُبُرَهُ إِلَّا مُتَحَرِّفِينَ لِقَائِهِ أَوْ مُتَحَدِّثِينَ إِلَى فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ
 بِغَضَبٍ مِنَ اللَّهِ وَمَا وُجِّهَتْهُ وَيَسُ الْمُؤْمِرِينَ ﴿١٥﴾

﴿۹﴾ بیننه بیرا خو و هختی [د شه ری به دریدا] لافلاف
 و ههوار ههوارا ههوه: ههوه سه ره کفتن و هاریکاری
 ژ خودایی خو دخواست، ئینا به رسقا ههوه دا، ب
 راستی نه ز دئی ب هزار ملیاکه تیت ل دویف ئیک
 پشته فانیسیا ههوه کهم. ﴿۱۰﴾ و ئەف هاریکارییه بو
 ههوه کر، دا بو ههوه بیته مزگینی ژ به ری خودیغه، و
 دالیت ههوه پی تهنا بین [کو هوین دئی سه ره کفن]،
 و ب راستی سه ره کفتن بهس ب دهستی خودییه،
 ب راستی خودی یی سه ردهست و کاربئه جهه.
 ﴿۱۱﴾ و بیننه بیرا خو ده می خهوه کا سئک دلئ ههوه
 گرتی، و خودی ژ نک خو هوین پی دلته نا کرین و
 باران بو ههوه ژ ئەسانی باراندی، دا ههوه پی پاقر
 بکهت [شویستن ل سه ره خو راکهن، و دهستنیژیت
 خو بگرن و نغیژیت خو بکهن]، و دا ئاوازیت
 شهیتانی ژ دهف ههوه بهت [هوین نه بیژن ئەم دکیمین
 و ئەو گه له کن]، و دا دلیت ههوه ب بینفره هیسی
 موکوم بکهت، و پیان پی رابگریت [ول بن پیییت
 ههوه گزر بکهت و نه بنه ته قن]. ﴿۱۲﴾ بیننه بیرا

خو ده می خودایی ته و هجی بو ملیاکه تان هنارتی، ب راستی نه ز یی د گه له ههوه، ئیجا مزگینی ب
 سه ره کفتنی بدنه نه ویت باوه ری ئینابین و وان راگرن، نه ز دئی ترس و له رزی ئیخمه دلیت و اندا نه ویت
 گاوری بووین، ئیجا هوین دربان داننه ستو و سه رتلیت وان. ﴿۱۳﴾ چونکی وان دژاتیسیا خودی و پیغه مبه ری
 وی دکر، و هه ره که سی دژاتیسیا خودی و پیغه مبه ری وی بکهت [بلا بزانیت] هندی جزایی خودییه، ب
 راستی جزایه کی دژاره. ﴿۱۴﴾ ئەفه ئیزایا ههوه یه ئیجا تامکه نی، [و بزانی] ب راستی [رؤزا قیامه تی] ئاگرئ
 دۆژه می بو گاورییه. ﴿۱۵﴾ گه لی نه ویت ههوه باوه ری ئینابین، ئەگه ره هوین [د شه رییدا] که فتنه بهر سینگئ
 گاوران، پشتا خو نه دهنه وان و ژ وان نه رفن. ﴿۱۶﴾ و هه ره که سی وی پوژئی پشتا خو بدته وان و ژ وان
 به رفیت، ژ بلی وی یی ل بهر بیت بچیه چه نگه کی دی یی شه ری یان خو فه کیشیت، دا جاره کا دی ب هیز تر
 بز فریته فه، یان خو بدته د گه له دهسته که کا دی، ئیجا ب راستی نه وی پشتا خو بدته وان و ژ وان به رفیت
 [ژ بلی نه ویت مه به ستا وان هاتینه دیاریکرن] هیژیایی غه زه با خودی بوو، و جهی وی دۆژه هه و بیسه جهه.

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُمْ إِذْ رَمَيْتُمْ
وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَاءً حَسَنًا
إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنٌ كَيْدِ
الْكَافِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِمْهُمْ قَدْ جَاءَكُمْ الْفَتْحُ وَإِن
تَنْتَهُوا فهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُدُّوا نَعْدُو لَنْ نُعَنِّيَ عَنْكُمْ
فَتَكُونُوا سَبْيًا وَلَكُمْ تُرْثُ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَوَلَّوْا عَنَّهُ
وَأَنْتُمْ تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ إِنَّ سَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الضُّمُّ لِلْكَفْرِ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوْا وَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَهُ
تَخَشَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَأَتَتْهُمُ إِفْسَانَةٌ لِّلَّذِينَ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

سورة
الأنفال
١٨

﴿١٧﴾ قیجا نه هوه هوه دكوشتن، به لی خودی نه و
كوشتن و نه تو بووی [هه ی پیغه مبهه و هختی خبز
گه هشتیه سهه و چاقیت هه میان] ته هاقیتی و هختی
ته هاقیتی، به لی خودی هاقیت، و دا خودی ب فی
[هاریکرن و سهه ریخستنی] قه نجی و که ره مه کا باش
د گهل خودان باوهران بکهت، ب راستی خودی
گوهدیر و زیده زانایه. ﴿١٨﴾ مه خسه د [ژ فان
هاریکاریان] نه وه [خودی قه نجیی د گهل خودان
باوهران بکهت، و پیلانیت گاوران سست بکهت]،
ب راستی خودی لاوازه ری پیلانیت گاورانه.
﴿١٩﴾ [گهل موشرکان] نه گهر هوین سهه رکه فتنی
دخوازن [بو وی یی راست و دورست]، قیجا
سهه رکه فتن ل دویف داخوازا هوه هات [کا کی چیر
و دورستره، خودی نه وه ب سهه ریخست]، و نه گهر
هوین نه یاره تییا [پیغه مبهه ری و موسلمانان] بهیلن و
بهس بکهن، نی نه فقه بو هوه چیره، و نه گهر هوین
بزفر نه فقه [گاوریی و دژمناتییی]، نه م زی دی [بو
هاریکارییا پیغه مبهه ری و شکاندنا گاوران] زفرینه فقه،

و کووم و هه ژمارا هوه وه چو مفای ناگه هیته هوه، هوین چنه گله ک زی بن، و ب راستی خودی یی د
گهل خودان باوهران. ﴿٢٠﴾ گهل خودان باوهران، گوهدارییا خودی و پیغه مبهه ری وی بکهن، و پیغه مبهه ری
نه هیلن و پشتا خو نه دهنی، و گوهی هوه ب دورستایی لی کا چ دینیزیت. ﴿٢١﴾ و وه کی وان نه بن نه ویت
گو تین مه بهیست [کو نه و دوروی و جو هینه] و نه وه ب خو [بهیستنه کا ب مفا] ناهیسن. ﴿٢٢﴾ ب راستی
خرابترین جاندار ل دهف خودی، نه ون نه ویت کهه و لال، نه ویت تی نه گهن [کا چ د خیرا واندا یه چ د خیرا
واندا نینه، هه لبهت نه ف نایه ته دهره قی هنده ک مرو فان ژئو جاخا (عبد الدار) دا هاته خوار، دگو تن: نه م
دراستا وی تشتیدا یی موحه مه دپی هاتی دکهه و کوره و لالین]. ﴿٢٣﴾ و نه گهر خیره ک د واندا [دکهه
و لالاندا] هه بایه، دا خودی هه قیی ب گوهی وان تیخیت، و نه گهر ب گوهی وان تیخستبایه زی، هه ر دا
پشتا خو دنی و رویی خو ژ باوهریی و هر گپرن. ﴿٢٤﴾ گهل خودان باوهران، به رسفا خودی و پیغه مبهه ری
بدن [نانکو ب لهز گوهدارییا خودی و پیغه مبهه ری بکهن] ده می بو وی تشتی گازی هوه دکهت یی هوه
زیندی دکهت، و بزائن خودی مرو فی و دلی مرو فی ژیک دکهت [نانکو دلی دم رینیت و دگو هوزریت]، و ب
راستی هوین دی ب بال و یقه نه کوم کرن. ﴿٢٥﴾ و خو ژ ئاتافه کی بپاریزن، نه بهس دی وان ب تنی گریت،
ژ هوه، نه ویت سته م کرین، و بزائن جزایی خودی ب راستی جزایه کی دژواره.

﴿۲۶﴾ و بیننه بیرا خو و هختی هوین ل مه که هی د کیم و بنده ست، هوین دترسیان خه لک [تانکو موشرکیت مه که هی] ب له ز هه وه بگرن، قیجا [خودی] هوین چه واندن [و مه دینه بو هه وه کره بیورگه ه و په ناگه ه]، و ب هاریکاریسیا خو [پوژا به درئی] پشتته فانیسیا هه وه کر، و رزقی پاک و باقر دا هه وه، دا هوین سوپاسیسیا خودی بکن. ﴿۲۷﴾ گه لی خودان باوهران: خیانه تی ل خودی و پیغه مبه ری نه که ن [کو هوین فهرمانیت وان بهیلن و ریکا وان نه گرن، و گونه هان بکن]، و خیانه تی دئه مانه تیت خودا نه که ن، و هوین دزانن نه فا هه وه د راستا نه مانه تیدا کری خیانه ته. ﴿۲۸﴾ و بزنان ب راستی زاروک و مالی هه وه، جه رباننده بو هه وه، و [بزنان] ب راستی خودی خه لاته کی مه زن ل ده فه [قیجا خه می ژ وی خه لاتی بخون، و بلا زاروک و مالی هه وه وی خه لاتی ژ ده ست هه وه نه که ن]. ﴿۲۹﴾ گه لی خودان باوهران نه گهر هوین پاریزکاریسیا خودی بکن، دی فاقیرئی دته هه وه [کو هوین راستی و پویچیسی ژیک فاقیرن و ژیک جودا بکن]،

و گونه هیئت هه وه دی پویچکه ت و دی ل هه وه بوریست، و نی خودییه خودانی کره ما مه زن. ﴿۳۰﴾ و بیننه بیرا خو و هختی نه ویت گاور بووین، ئویین و نه خشه بو ته ددانان، دا ته زیندان بکن و گری بدنه یان ته بکوژن، یان ته [ژ مه که هی] دهر بیخن، و فند و فیلان دکه ن و نه خشه یان ددانن، و خودی ژی نه خشه یان ددانیت [ته کبری دکت]، و خودی چترین ته کبیر کره. ﴿۳۱﴾ و هختی نایه تیت مه ب سه ر واندا دهاتنه خواندن، دگوتن: مه بهیستن، نه گهر مه فیابایه، شه ژی دا وه کی شان نایه تان بیژین، و نه فه ژ نه فسانه ییت پیشیان پنجه تر نینه. ﴿۳۲﴾ و بیننه بیرا خو ده می وان گوتی: خودیو نه گهر نه فه [نه فا موحه مه دی هاتی] هه قی بیت ژنک ته هاتیت، تو بهرانه ک ژ که فران ژ نه سانی ب سه ر مه دا بیارینه، یان نیزیه کاب ژان و دژوار بو مه بینه. ﴿۳۳﴾ و خودی وان نیرا نادهت [هه مییان ب گشتی ب بهر نیرا نایخیت] و تو [هه می موحه مه د] د ناف واندا.. و خودی وان ب بهر نیزیسی نایخیت، و شه و داخوازا گونه ره ژیرنی بکن.

وَأذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَبِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ فَخَافُونَ
 أَنْ يَخَذَفَكُمْ الْأَتَانُ فَأَوْلَكُمْ وَأَيْدِيكُمْ بَصِيرَةٌ وَرَزَقَكُمْ
 مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَحُونُوا أَمْنَتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾
 وَعَلِمُوا أَنَّكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
 عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنْ تَتَّقُوا
 اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ
 وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ
 الَّذِينَ كَفَرُوا لِيُبْنِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ
 وَيَمْكُرُ اللَّهُ وَاللَّهُ خَبِيرٌ الْمَكْرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذْ أَنْتَ عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا
 إِلَّا أَسْطِيرٌ الْأُولَى ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا أَلَلَّهُمْ إِنْ كَانَ هَذَا
 هُوَ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَابًا مِنَ السَّمَاءِ
 أَوْ آتِنَا بَعْدَ الْبَيْعِ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ
 فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ لَيَسْتَعْفِفُونَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ آلَا يَعَذِّبُهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِلَّا أَلَمْتُمْ قَوْلًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصَدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ الْخَبِيثَ بَعْضُهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبُكُمْ رَجِيمًا فَيَجْعَلُهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّهِ كَفَرُوا وَإِن يَدْتَهُمْ يُغْفَرْ لَهُمْ مَادَّ سلفَ وَإِن يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَلْبُهُمْ خَفٍ لَّانَكَونَ فِتْنَةً وَيَكُونُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّهِ قَاتِلًا أُنْتَهُمْ قَاتِلًا اللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ بِصِيرٍ ﴿٣٩﴾ وَإِن تَوَلَّوْا فَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاهُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

﴿۳۴﴾ و وان چ هه یه نه هیلیت خودی وان ب بهر نیزا بیخیت [پشتی تو و موسلمانیت لاواز ژ ناف وان ده که فتنی] و ما بوچی خودی وان نیزا نادهت، و نه و ریکا خه لکی ژ مزگه فتا حه رام [که عبهیی] دگرن، و نه و ب خو نه خودانیت مزگه فتی.. خودانیت وی ژ پاریز کاران پیغه تر که سی دی نینه، به لی باراپتر ژ وان فی نوزانن. ﴿۳۵﴾ و نفیژا وان د مزگه فتنیدا ژ فیتیسان و دهستقوتانی پیغه تر چو یی دی نه بوو، فیجا ژ بهر وی گاوربیا هه وه دکر نیزایی بخون. ﴿۳۶﴾ ب راستی نه ویت گاور بووین، مال و سامانی خو دمه زخن، داریکا خودی ژ خه لکی بگرن، فیجا نه و دئی مال و سامانی خو دمه زخن، و پاشی دئی بو وان بته کول و کوفان و پاشی دئی شکین زی، و نه ویت گاور بووین دئی د جهنه میدا ئینه کومکرن. ﴿۳۷﴾ دا خودی باش و خرابان [نانکو موسلمان و گاوران] ژیک فاقیریت، و خرابان ب دانیته سه ر خرابان و خیران کومکته سه ریگ، فیجا هه میسان دئی که ته د دۆزه هیدا، و نه فنه بیت خوسارهت. ﴿۳۸﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه

وان: نه ویت گاور بووین، نه گهر دهست ژ دژمناتیا خودی و پیغه مبهری بهر دهن و موسلمان بین، تشتی بوری ل وان نائیته گرتن، و نه گهر بزقرنه فه [ژ شه ری پیغه مبهری و دژمناتیا وی]، ب سویند ریکا خودی د راستا و اندا و نه ویت وه کی وان یا دیاره کاچ بوو؟! ﴿۳۹﴾ و هون [گه لی موسلمانان] شه ری وان بکن دا ریکا ئیسلامی نه ئیته گرتن، و دادینی خودی بیته سه رپشکی هه می دینان، فیجا نه گهر [گاوران] دهست ژ دژمناتیبی و شه ری و گاوریبی بهردان [و موسلمان بوون]، ب راستی تشتی نه و دکن خودی دینیت. ﴿۴۰﴾ و نه گهر وان [دهست ژ کریاریت خو بهر نه دا] پشتا خو دا هه وه، فیجا هون بزنان خودی پشته فانی هه وه یه، و نه و باشتین پشته فان و باشتین هاریکاره.

الجزء
العاشر

* وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ، وَلِلرَّسُولِ
 وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ
 كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
 يَوْمَ أَتَيْنَا الْجَمْعَاتِ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٣﴾ إِذْ
 أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَىٰ وَالرَّكْبُ
 أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لِاخْتِلافْتُمْ فِي الْمِيْعَدِ
 وَلَئِنْ لَيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
 هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ
 لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٤﴾ إِذْ يُرِيكُمُ اللَّهُ فِي مَنَايِمِكُمْ قَبِيلًا
 وَلَوْ أَرَادَكُمُ اللَّهُ أَنْ يَهْلِكَ لَفَسَدْتُمْ وَلَنُنَزِّعَنَّ فِي الْأَمْرِ
 وَلَئِنْ لَئِنْ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٥﴾ وَإِذْ
 يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَبِيلًا وَقَبِيلًا كُمْ
 فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضَى اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ
 تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
 فَاتَّبِعُوا وَأُذِكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ و بزانب ب راستی هه دهسته فتيه كی ب
 دهست هه وه بكه فیت، پینجیک ژئی بو خودی
 و پیغمه بری و مروفتی وی [ژ بابکی هاشم و
 (موطه لب) ی] و سیویان و قهله ندر و ریفتنگانه،
 نه گهر هه وه باوهری ب خودی و ب نه و مه روژا
 بهدری بو بهنده بی خو ئیناییه خواری، ئینایت
 [روژا هه قی و نه هه قی ژیک هاتینه فافارتن].
 روژا هه ردو دهستهك [گاور و موسلمان] كه فتيه
 بهر ئيك، و خودی ب خو ل سهه هه می تشتان بی
 دهسته لانداره. ﴿٤٢﴾ وه ختی هوین ل ره ختی نهالا
 نیریکی مه دینه بی و نه و [قوره شی] ل ره ختی نهالا
 دویری مه دینه بی، و کاروان [بی قوره شییان] د بن
 هه وه دا بوو، و نه گهر هه وه ژفان دابایه ئیکدو، هه وه
 ژیک نه دگرت و هوین نه دبونه ئاخفتنهك [کیمییا
 هه وه، دا هه وه سست كهت، و ترسا پیغمه بری د
 دلیت و اندا، دا وان سست كهت، و هوین نه دكه فتنه
 بهر ئيك]، به لی خودی بی ژفان هوین ل فی جهی
 گه هاندنه ئيك، دا خودی وی بكهت یا دقیا بیت [کو

سهه ریختنا موسلمانان بوو، و شاندا گاوران بوو]، و دای بی گاور بووی ب بهلگه و نیشان گاور بیت،
 و دای بی باوهری ئینایی ب بهلگه و نیشان باوهری بی بیت، و ب راستی خودی گوهدیر و زیده زانایه.
 ﴿٤٣﴾ و بینه بیرا خو و ختی خودی نه و کیم د خه و نیدا نیشا ته دایین، و نه گهر نه و گه لهك نیشا ته دابانه،
 هوین دا سست و نه چار بن و داترسن، و دال سهه کاری شه بری ب جره چن، به لی خودی سلامه تی دا
 [نه فه هه می چی نه دبوو]، ب راستی خودی ئاگه هه داری و بیه یا د سینگاندا [فه شارتی]. ﴿٤٤﴾ و بینه بیرا
 خو و ختی هوین [د شه ریدا] كه فتيه بهر ئيك، مه نه و ل بهر چافیت هه وه کیمکرن [دا جه ساره تا هه وه پتر
 لی بهیت]، و مه هوین ژی ل بهر چافیت وان کیمکرن [دا ژ خو پشت راست بین و کاری خو ب دورستی
 نه کهن]، دا خودی وی بكهت یا دقیا بیت، و هه می کاروبار هه بر بال خودی فقه دزقرن [هه ره کاره کی
 جزایی وی دده تی]. ﴿٤٥﴾ گه لی خودان باوهران نه گهر هوین كه فتنه بهر انبه ری کو م و دهسته کا گاوران خو
 راگرن، و خودی گه لهك بینه بیرا خو، دا هوین سهه رفه راز بین.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَزَوَّجُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ
 رِيحُكُمْ وَأَصِيرُوا إِنَّا اللَّهُ مَعَ الصَّادِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا
 كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بِظُلْمٍ أَعْمَىٰ فَذَرَوْا النَّاسَ وَبُصَدُّوا
 عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ يَمَّا يَعْمَلُونَ مُجِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيْنَ
 لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمْ الْيَوْمَ مِنَ
 النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌّ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَآءَ الْفِتْيَانُ نَكَصَ
 عَلَىٰ عَقْبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنْكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا
 تَرَوْنَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
 الْمُنْفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ عَرَّ هَؤُلَاءِ دِيَارَهُمْ
 وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَلَوْ
 تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
 وُجُوهَهُمْ وَأَذْنبَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَلِكَ
 بِمَا قَدَّمْت أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٥١﴾
 كَذَّابٌ أَلْ فِرْعَوْنُ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
 فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ و هوين [گهلی خودان باوهران] گوهداریا خودی و پیغمبه ری وی بکن و بهرهنگاری تیکدو نه بن، هوین دی سست بن و ههوه هیز و شیان نامینیت. و بیهننا خو فرهه بکن، ب راستی خودی دگه ل بیئفرهه و سهبرکشانه. ﴿٤٧﴾ و هکی وان نه بن تهویت ژ مهزنانی و بو ناف و دهنگی خو، ژ مالا خو دهره کتین، و ریکا خودی ل خه لکی دگرن، و ب راستی تهو کاری تهو دکن خودی پی ناگه هه داره. ﴿٤٨﴾ و وهختی شهیتانی کاری وان د چاشی واندا جوانگری و گو تیه وان: ته فرؤ کهس نه شیته ههوه و کهس ب سهر ههوه ناکه فیت، و تهز پشته فان و هاریکاری ههوه مه. فیتجا وهختی ههردو دسته ک بهر هه مبهری تیک بووین، ل سهر پاشپانییت خو زفری [وره فی] و گو ت: من شو له ب ههوه نینه، ب راستی یا تهز دینم هوین نابینن، و ب راستی تهز ژ خودی دترسم و خودی یی جزا دژوار و جزا گرانه. ﴿٤٩﴾ و بیژه وان وهختی دور وویان و تهویت نه ساخی دلینت واندا هه ی، دگو ت: فان موسلمانان، دینی وان

تهو د سهردا برن [دینی وان تهو د بهر کاره کپرا کرن ژ وان یی مهزنتر]، و ههر کهسی پشتا خو ب خودی موکوم بکته، ب راستی خودی سهردهست و کاربنه جهه. ﴿٥٠﴾ و ته گهر تو وان بیننی وهختی ملیاکهت روحا وان تهویت گاور بووین دستینن، و بهر و پشتیت وان دقوتن [دایمه نه کی ب ترس بیننی] [و ملیاکهت دی بیژنه وان] تامکه نه نیزایا دژره هی. ﴿٥١﴾ و ته فه تهوه یا دهسنتیت ههوه کری، و ب راستی خودی چو سته می ل بهنده بیان ناکهت. ﴿٥٢﴾ وان ژی و هکی فیرعه ونی و ییت بهری وی باوهری ب نیشان و نایه تیت مه نه نینان، فیتجا خودی تهو ب گونه هیت وان هنگاقتن و نيزادان، و ب راستی خودی یی ب هیز و نيزا دژواره.

ذَلِكَ يَأْنِ لِلَّهِ لِيَأْتِيَنَّكَ مُعْتَرِاَتُهُمْ أَعْمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ
يُعِيرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَذَّابٌ ءَالَ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَاهُمْ
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَا ءَالَ فِرْعَوْنَ وَكُلَّ كَاذِبٍ ﴿٥٤﴾
إِنَّ سَرَآلِدَ وَآبَ عِنْدَ اللَّهِ الَّذِينَ كَفَرُوا فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾
الَّذِينَ عَاهَدْتَ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنْقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِي كُلِّ
مَرَّةٍ وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِنَّمَا تَتَفَقَّهُنَّهْمُ فِي الْحَرْبِ فَتَرَدُّ بِهِمْ
مَنْ خَلَفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَدْكُرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِنَّمَا تَخَافُونَ مِنْ قَوْمٍ
خِيَانَةٍ قَلِيلٍ يُؤْمِنُونَ عَلَىٰ سَوَاءٍ إِنْ أَرَادَ اللَّهُ بِالْحَيَاتِينَ ﴿٥٨﴾
وَلَا يَخْسِرَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَسَوْفَ يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّةَ وَءِخْرَيْنَ مِنْ دُونِهِمْ
لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ يُوَفِّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ وَإِن جَحَدُوا لِنَسْأَلَهُ
فَأَجْحَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

﴿٥٣﴾ ئەقە خودی ب سەرئ وان ئینا، چونکی ب راستی ئەو قەنجی و کەرەما خودی د گەل ملەتەکی کری، خودی وئ قەنجیی ناگوهوریت [ژی ناستینیت و وان ئیزا نادەت] هەتا ئەو ملەت خو ب خو، خو نەگوهورن [سوپاسییا وی بهیلن و فەرمانییت وی ب پشت گوھی خو قە باقیژن]، و ب راستی خودی یی گوهدیر و زانایە. ﴿٥٤﴾ و وان زی وەکی بنەمالا فیرەونی و ینیت بەری وان [ب دەستیت خو ئەو قەنجی و کەرەم ژ خو کرن، ژ بیر کرن کاکێ ئەف خیر و کەرەمە د گەل وان کرن] نیشان و موعجیزە ییت خودایی خو درەو دانان، فیجا مە زی ژ بەر گونە هییت وان ئەو د هیلاک برن، و مە بنەمالا فیرەونی [د ئاقیدنا] خەندقانەن، و ب راستی ئەو مەمی [بنەمالا فیرەونی و ییت د گەل خەندقین و کوشتییی قورەهیشیان] د ستەمکار بوون. ﴿٥٥﴾ ب راستی خرابترین جاندار ل دەف خودی ئەون، ئەو ییت ل سەر گاورییی گاوری بووین و ڕژد بووین، و د بنپرا ئەو باوهریی نائینن. ﴿٥٦﴾ ئەو ییت تە سۆز و پەیمان ژئ ستانەن،

باشی هەر جار سۆز و پەیمان خو دشکینن، و ئەو خو ژ ترس و شەرما دوپاھیکائی شکاندنی ناپارینن. ﴿٥٧﴾ [هەمی موخەمەد] هەر دەمەکی تول سەر وان سەر دەست و دەستە لاتدار بی، تو وئ بریندار کرن و کوشتنی ب سەرئ وان یینە کو بو ییت پشت خو بنە چام و عیبرەت [و ئیدی جورئەت نە کەن شەری د گەل تە بکەن، ژ ترسا ئەفا ب سەرئ هەقائیت وان هاتی]، دا پیقە بچن. ﴿٥٨﴾ و هەر وەختەکی تو ترسیایی کو هەندەک پەیمان خو د گەل تە بشکینن و خیانەتی د گەل تە بکەن، فیجا وان ئاگەدار بکە کو پەیمان د ناڤەرا هەو دەنا، وەکی وان ل بەر، ب راستی خودی حەژ خائینان ناکەت. ﴿٥٩﴾ و بلا ئەو ییت گاوری بووین [و ڕۆژا بەدری ژ کوشتن و ئیخسیرییی ڕزگاری بووین] وئ هزری نە کەن ئەو ژ ئیزایا خودی قورتالبوون، ئەو مە نە چار ناکەن [ئەم وان ب بەر ئیزا نە ئیخین]. ﴿٦٠﴾ و هوین زی [گەلی خودان باوهران] هندی هەو پی چی بیست ژ هیزی و هەسپیت گریدایی بو وان بەر هەف بکەن کو هوین پی [ب وئ هیزی] دژمنیت خودی و دژمنیت خو و هەندەکی ژ بلی فان هوین نانیاسن، خودی وان دنیا سیت، چاقتر ساندی بکەن و هەر تشتەکی هوین د ریک خا خودیدا بەمەز یخن، دی خیرا وی ل هەو ب خو زفريت، بیی ستەم ل هەو بەیتە کرن [خیریت هەو بەیتە کیمکرن یان بیئە ژ بیر کرن]. ﴿٦١﴾ و ئەگەر ئەو [دژمن] بەر ب ئاشتیییقە هاتن، فیجا تو زی بەر ب ئاشتیییقە هەپە، و پشتا خو ب خودی گەرم و موکوم بکە، ب راستی ئەو یی گوهدیر و زی دەزانا.

وَأَنْ يُرِيدُوا أَنْ يَخْدَعُوا فَرَأَى حَسْبَكَ اللَّهُ هُوَ الَّذِي آتَاكَ
 بِصَرِّهِمْ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٣﴾ وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ
 مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلْفَتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
 أَلْفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
 اللَّهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٥﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضَ
 الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عَشْرُونَ صَابِرُونَ
 يَغْلِبُوا أَمَانَتِينَ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوا أَلْفًا مِنْ
 الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ أَلَنْ خَفَّفَ
 اللَّهُ عَنْكُمْ وَعَلَّمَ أَنَّ فِيكُمْ صَعَقًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
 صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا أَمَانَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوا
 أَلْفَيْنِ بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيِّ
 أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يَتُخَّذَ فِي الْأَرْضِ تَرِيدُونَ عَرَضَ
 الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ
 مِنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا
 وَمِمَّا عَمِلْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ رَحِيمٌ ﴿٦٩﴾

دهف هه وه هه، قیجا نه گهر سه دیت سه بر کیش و چه سپان ژ هه وه هه بن، دئی شینه دو سه دان، و نه گهر هزار ژ هه وه هه بن، ب ده ستویرا خود دئی دئی شینه دو هزاران، و ب راستی خود دئی د گهل بینفره وه سه بر کیشانه. ﴿٦٧﴾ بؤ چو پیغه مبه ران دور ست نینه ئیخسیر هه بن [و به ده لی به ران بهر و هر گرن]، هه تا کو شسته کا زیده د نه دریدا نه کن [دا گاور رسوا بسن و پشته فانیب وان کیم بسن] و هه وه [ب و هر گرتنا به ده لی به ران بهر نازا کرنا وان]، پرتال و متای دنیایی دقیت، و خود دئی خیرا ناخره تی بؤ هه وه دقیت، و خود دئی ب خو سه رده ست و کار به جهه. ﴿٦٨﴾ و نه گهر ژ بهر حو کمئی خود دئی یی بهری نوکه نه بایه [کو خود دئی ژ بهر ئجتها دا خه له ت که سی ئیزا ناده ت]، دا ئیزایه کا مهن ژ بهر به ده لا هه وه و هر گرتی، هه وه هنگیفیت. ﴿٦٩﴾ قیجا ژ وی مالی ب ده ست هه وه که قتی [کو غه نیمه یه] بخون، حه لال و پاقره، و [ژ نوکه و یقه] ژ خود دئی بترسن [و نه دهنه سه ر وی تشتی یی خود دئی ده ستویر پی نه دایی] و خود دئی گونه ه ژ بهر و زیده دلؤ فانه.

﴿٦٣﴾ و نه گهر وان [ب وی ئاشتیبوونی] قیا ته بخاپین [مؤله تی بؤ خو چیکه ن، دا کارئی خو باش بکه ن]، [خه می نه خو] قیجا ب راستی خود دئی به سی ته یه، نه وه یی تو ب پشته فانییا خو و یا موسلمانان ب هیز ئیخستی. ﴿٦٤﴾ و نه وه یی دلیت وان [بی ت نه وس و خه زره جیان] گه هان دینه ئیک، و نه گهر هندی د نه دریدا هه ی، هه می ته دابایه، ته نه دشیا تو دلیت وان بگه هینییه ئیک، به لی خود دئی گه هان دنه ئیک، ب راستی خود دئی یی سه رده ست و کار به جهه. ﴿٦٥﴾ هه ی پیغه مبه ر، خود دئی به سی ته یه و به سی وانه زی نه وی ت ریکا ته گرتین ژ خودان باوهران. ﴿٦٥﴾ هه ی پیغه مبه ر تو نا قی ل خودان باوهران بده و وان گهر م بکه ل سه ر شه ری، نه گهر بیستیت سه بر کیش ژ هه وه هه بن، دئی شینه دو سه دان، و نه گهر سه د که س ژ هه وه هه بن دئی شینه هزاران ژ گاوران، چونکی نه و مله ته کن [هه قیسی] تی ناگه هن [قیجا بهر هه مبه ری خودان باوهران خو رانا گرن]. ﴿٦٦﴾ نه ها قی گا قی خود دئی ل سه ر هه وه سه فک کر، و زانی لا وازیسه کال

يَأْتِيهَا النَّبِيُّ قُلُ لَمَنْ فِي أَيْدِيكُمْ مِنَ الْأَسْرَىٰ إِنْ يَعْلَمِ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمْ خَيْرًا يُؤْتِكُمْ خَيْرًا مِّمَّا أُخِذَ مِنْكُمْ وَيَغْفِرَ لَكُمْ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٠﴾ وَإِنْ يُرِيدُوا خِيَانَتَكَ فَقَدْ خَاوُوا اللَّهَ مِنْ قَبْلُ فَأَمَنَ مِنْهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ إِنْ الَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَضَرُوا أَوْلِيَّكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَهَاجِرُوا مَا لَكُم مِّنْ وَلِيَّتِهِم مِّن شَيْءٍ حَتَّىٰ يَهَاجِرُوا ۗ وَإِنِ اسْتَضَرُّوكُمْ فِي الَّذِينَ عَلَيَّكُمْ النَّضْرُ ۗ لَا عَلَىٰ قَوْمٍ يَبِينُوا وَيُؤْتُونَ عَيْتُقُ وَاللَّهُ يَمَّا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۗ لَا تَقْعَلُوهُ تَكُن فِتْنَةً فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَهَاجَرُوا وَجْهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ آوَوْا وَنَضَرُوا أَوْلِيَّكَ هُمْ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٧٤﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْ بَعْدِ وَهَاجَرُوا وَجْهَدُوا مَعَكُمْ فَأُولَئِكَ مِنْكُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧٥﴾

﴿۷۰﴾ هه ی پیغه مبهه، بیژه وان ٲیخسیرٲ د نائف دهسٲیت هه وه دا، نه گهر خودی بزانیٲ خیرا ده وه وه ده هه ی و ٲینه تا هه وه یا دورسته، دی ژ وی چٲیر ده ته هه وه یا ژ هه وه هاتیسه وه رگرتن، و دی ل گونه هیٲ هه وه بوٲریت، و خودی گونه ه ژبیهه و دلوفانه. ﴿۷۱﴾ و نه گهر وان بقیٲ خیانه تی ل ته بکهن، ب راستی وان بهری نوکه خیانه تال خودی کری، فیجا تو ب سهه وان ٲیخستی [و نه گهر نه وه جاره کا دی بزفرنه سهه خیانه تا خو، جاره کا دی خودی دی ته ب سهه وان ٲیخیت]، و خودی زیده زانا و کاربهنه جهه. ﴿۷۲﴾ ب راستی ٲه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و ب سهه و مالی خو جهاد درٲکا خودیدا کرین، و ٲه ویٲ موسلمان فهه وان دین و هاریکاریسا وان کرین، ٲه فه هه می هاریکار و میرا ٲخوٲرٲ ٲیکن، و ٲه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت نه بووین، ل سهه هه وه نه وابه هوین هاریکاریسا وان بکهن، و میرا ٲخوٲری د نابقهه را هه وه دا نینه، هه تا مشهخت نه بن، و نه گهر هاریکاری ژ هه وه خواستن، هاریکاریسا وان

بکهن، ژ بلی هندٲی هاریکاریسا هه وه ل سهه مله ته کی بخوازن د نابقهه را هه وه و واندا په یانه ک هه بیٲ، و کارٲی هوین دکهن خودی دینیت. ﴿۷۳﴾ و ٲه ویٲ گاوروبووین هنده ک هاریکاریٲ هنده کانه [ٲانکو هاریکار و پشته فانیٲ ٲیکن]، و نه گهر هوین زی هاریکاری و پشته فانیسا ٲیکدو نه کهن، دی به لا و خراییهه کا مه زن د ٲه ریددا چٲیٲیت. ﴿۷۴﴾ و ٲه ویٲ باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و جهاد درٲکا خودیدا کرین، و ٲه ویٲ مشهخت فهه وان دین و هاریکاریسا وان کرین، ٲه ها ٲه فه نه خودان باوهریٲ راست و دورست. گونه ه ژبیرن و دانه کا ب ریز و ب قهه در بو وان هه یه. ﴿۷۵﴾ و ٲه ویٲ پشته هنگی باوهری ٲیناین و مشهخت بووین، و جهاد د گهل هه وه کرین، ٲه ها ٲه فه ژ هه وه نه. و د بهرنامه و حوکمی خودیدا مروقیٲ ٲیک ژ بیانان هه ژیرن بنه میرا ٲخوٲرٲ ٲیکدو. ب راستی خودی ٲاگه ه ژ هه می ٲشته هه یه.

سوره تاهوبه

ل مهدينه بئ هاتيسه خوارئ (۱۲۹) تاهوته

﴿۱﴾ ئه فه به راته ته [ژ په يانئ ده ركه فتنه] ژ خودئ و پيغه مبه رئ وى، بؤ وان ئه وئت هه وه په يمان د گهل دا بئين ژ موشر كان. ﴿۲﴾ فيجا [گه لى گاوران] چار هه يشان [مه خسه د هه يقئت حه رامكرينه كو شه ر تيدا بيته كرن: (رجب، رئ القعدة، رئ الحج، محرم)] بئ ترس و ئيمن د ئه رديدا بگه رن، و بزنان هوين نه شئين خودئ نه چار بكن [كو هه وه ب بهر ئيزايئ نه ئيخيت]، و ب راستى خودئ رسواكه رئ گاورانه. ﴿۳﴾ و ئه فه ئاگه هدار كرنه ژ به رئ خودئ و پيغه مبه رئ ويغه، د رؤژا جه رئا حه جياندا، بؤ هه مى خه لكى، كو خودئ و پيغه مبه رئ وى د به رينه ژ موشر كان [ئه وئت په يانا خو دشكينن]، فيجا ئه گه ر توبه بكن، ئه فه د خيرا هه وه دايه و ئه گه ر هوين رويئى خو وه رگن [ول سه ر شركا خو بمينن] فيجا بزنان هوين نه

بِرَاءَةٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ إِلَى الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾
فَيْسُخَرُوا فِي الْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي
اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ مُخْزِي الْكَافِرِينَ ﴿٢﴾ وَأَذَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ
إِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْأَكْبَرِ أَنَّ اللَّهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُ فَإِنْ تُبْتَهُمْ فَبِهِمْ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِي اللَّهِ وَبَشِّرِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِ آلِيمٍ ﴿٣﴾
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُم مِّنَ الْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنْقُصُوا شَيْئًا
وَلَمْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ أَحْدًا فَأَتِمُّوا إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ مُدَّتِهِمْ
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا أَسْلَخَ الْأَشْهُرَ الْحُرْمَ
فَأَقْبَلُوا إِلَى الْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَأَحْضُرُوهُمْ
وَأَقْعُدُوا لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا
الزَّكَاةَ فَخَلُوا سَبِيلَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَإِن أَحَدٌ
مِّنَ الْمُشْرِكِينَ اسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلِمَةَ
اللَّهِ ثُمَّ ابْلُغْهُ مَأْمَنَهُ رَدَّاكَ يَا أَيُّهَا الْقَوْمُ لَا بَغَاءَ لَكُمْ

نه چار كه ريت خود پنه، [كو ولى بكن نه شئت هه وه ئيزا بدهت] و [تو هه مى موحه مه د] مزگنيئى ب ئيزايه كا ب ژان و دژوار بده ئه وئت گاور بوويين. ﴿۴﴾ و ژبلى وان [موشر كان] ئه وئت هه وه په يمان دا بئينى پاشى وان چو ژ په يانا خو كيم نه كريت و نه بوويينه پشته فان و هاريكارت كه سه كئ ل سه ر هه وه، په يانا وان بگه هيننه و هختئ وئى يئ ديار كرى، ب راستى خودئ حه ژ پاريز كاران دكهت [ئه وئت پاريز كار بيا خودئ دوى تشتيدا دكهن ئه وئى ل سه ر وان حه رامكرى و په يانا خو ب جه دئينن]. ﴿۵﴾ فيجا ئه گه ر هه يقئت ب رويمهت و حه رامكرى بؤرين و ده ركه فتن، هه مى موشر كان بكوژن، ل هه ر جهه كئ هوين لئ ببين و ب ده ست هه وه بكه فن، و بگرن و ئيخسير بكن و ل دؤر بزفون و هه مى زيره فانگه هان لئ بگرن، فيجا ئه گه ر توبه كرن و نفئو كرن و زه كاتا مالى خو دان، فيجا ريكا وان به ردهن، ب راستى خودئ گون هه ر ئيه ر و دلؤ فانه. ﴿۶﴾ و ئه گه ر ئيك ژ موشر كان خو هافئته به ختئ ته، بحه وينه دا كه لامئى خودئ گولئ بيت [و قورئانئ بؤ بخوينه]، پاشى بگه هينه وى جهى يئ لئ ئيمن بيت، چونكى ب راستى ئه و مله ته كئ نه زانن.

﴿۷﴾ چاوا موشرکان دئی په بیان ل دهف خودی و پیغه مبه ری وی هه بن، ژ بلی وان نه ویت هه وه په بیان ل که عبه یی داییی، هندی نهو د گهل هه وه د راست بن، هوین ژی د گهل وان د راست بن، ب راستی خودی چه ژ پاریزکاران دکته [جهینانا په بیان ژ پاریزکارییی]. ﴿۸﴾ چاوا [دئی وان په بیانا خودی و پیغه مبه ری هه بیت] نه گهر نهو ب سهر هه وه بکه فن، مرو فانی و په بیان بهر چاف ناگرن، ب ده فی خو هه وه رازی دکهن [نانکو ده فنه رمیسی د گهل هه وه دکهن، و دلی وان ل سهر هه وه تژی کهر ب و کینه]، و دلی وان ناگریت [نهو نهو ا د گهل هه وه دبیژن ب جه بیت]، و باراپتر ژ وان ری ده رکه فتنه. ﴿۹﴾ نایهت و نیشانیت خودی ب بهایه کی کیم فروتن، و ریکا خودی ل خه لکی گرتن، ب راستی نه فا نهو دکهن گله ک کریتسه. ﴿۱۰﴾ [نه بهس د راستا ته ب تیتدا وه سانه] نهو د راستا چو خودان باوهراندا په بیان و مرو فانیی بهر چاف ناگرن، و نه ها نه فنه، زیده گافیکه ر [یسیت ددنه سهر تان و په ژانی خودی]. ﴿۱۱﴾ نه گهر

توبه کرن و نفیژ کرن و زه کات دان، فیجا براییت هه وه نه د دیندا، و نه م ب دریژی و ب هه می ره نگان نیشان و نایه تیت خو بو وان دیار دکهن، نه ویت دزانن. ﴿۱۲﴾ و نه گهر په بیانیت خو نه ویت ب سویند موکوم کرین، پشتی د گهل هه وه دایین بشکینن، و نه زماندریژی د راستا دینی هه وه دا کرن [تان تی قوتان]، فیجا سهریت گاوریمی بکوژن، ب راستی وان چو سویند و په بیان نینن، به لکی بهس بکه ن و ب پاشفه بچن. ﴿۱۳﴾ نه ری ما هوین [گهلی موسلمانان] شه ری وان ناکهن، نه ویت سویند و په بیانیت خو شکان دین، و ل بهر بوون پیغه مبه ری ده ربیخن، و ده سته پیکئی وان شه ر د گهل هه وه کربوو، ما هوین ژ وان دترسن [له وا هوین شه ری وان ناکهن]؟ خودی هه ژیتره هوین ژی بترسن نه گهر هوین خودان باوهر بن.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ رَسُولِهِ
إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا اسْتَقْلَمُوا
لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ﴿۷﴾
كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلَّا وَلَا
ذِمَّةَ يُرْضُونَكُمْ بِأَقْوَاهِمَ وَتَأْتِي قُلُوبُهُمْ وَأَكَرَّهُمْ
فَيَسْقُونَ ﴿۸﴾ أَشْرَأُ يَأْتِي اللَّهُ تَمَنَّا قَلِيلًا فَوَسَدًا وَعَن
سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۹﴾ لَا يَرْقُبُونَ
فِي مُؤْمِنٍ إِلَّا وَلَا ذِمَّةَ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ﴿۱۰﴾ قَاتِلُوا
تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ فَأَخْوَنَكُمْ فِي
الَّذِينَ وَنَفَصِلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۱۱﴾ وَإِنْ
تَكَفَرُوا بَعْدَ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ
فَقَاتِلُوا أَيْمَةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ
يَنْتَهُوْنَ ﴿۱۲﴾ أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَتُوا أَيْمَانَهُمْ
وَهُمْ يُبَاخِرُجِ الرَّسُولَ وَهُمْ بَدَّوْكُمْ أَوْلَ مَرَّةٍ
أَخْشَوْتَهُمْ فَأَلَّهَ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿۱۳﴾

﴿۱۴﴾ شهرى وان بکهن، خودى دى وان ب دهستيت هوه [ب کوشتنى] تيزادهت و [ب ئىخسیر کرنى] رسوا کهت، و هوه ب سهر وان تىخيت و دليت دهسته که کا موسلمانان هين کهت. ﴿۱۵﴾ و دى که ربا دليت وان [موسلمانان] دارپزيت، و خودى توبه يى ددهته سهر وى يى بقتيت، و خودى ب خو يى زانا و کاربنه جهه. ﴿۱۶﴾ ئه رى هوين ل وى هز رينه [هوسا بى] جه پانندن [بينه هيلان، و خودى نه زانيت کى ژ هوه جه جهاد کريه و کى ژ هوه ژ بلى خودى و پيغه مبه رى وى و موسلمانان، که سهک بو خو نه کر بيته نيزک و خو شتى، و خودى ژ ههر کاره کى هوين دکهن ناگه داره [نانکو هوين ل وى هز رينه بينه هيلان، بى کو جهادى بکهن و خو ژ موشرکان بشون]. ﴿۱۷﴾ بو موشرکان ناييت و نه دورسته، و هوه ب خو شاده يى ب گاورى بى ل سهر خو ددهن، کو هوه مزگه فتيت خودى ئاڤا بکهن، کار و کريارت فان [ئه ویت شانازى بى پى دهن] پويچ بيون، و ههروهه ر دى دئاگریدا مينن. ﴿۱۸﴾ ب راستى بهس ئه و دى مزگه فتيت خودى

قَتَلُوهُمْ يَكْفُرُوا اللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُكْفِرُهُمْ وَيَضْرِبُ عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿۱۴﴾ وَيَذْهَبُ عَذَابُ قُلُوبِهِمْ وَيَتُوبُ اللَّهُ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۱۵﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُتْرَكُوا وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَا رَسُولِهِ وَلَا الْمُؤْمِنِينَ وَلِجَنَّةٍ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ أَنْ يَعْمُرُوا مَسْجِدَ اللَّهِ شَاهِدِينَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ بِالْكَفْرِ أُولَٰئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿۱۷﴾ إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسْجِدَ اللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَىٰ أُولَٰئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿۱۸﴾ أَجَعَلْتُمْ سِقَاةَ الْحَاجِّ وَعِمَارَةَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَجَاهَدَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَوُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿۱۹﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَهَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ أَكْظَمُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْقَائِمُونَ ﴿۲۰﴾

الجزء العاشر

ئاڤاکهت، ئه وى باوه رى ب خودى و ب پوژا ناخه تى ئينايى، و نغيزى بکهت و زه کاتى بدهت، و ژ خودى پيغه ژ که سى نه ترسيت، فيجا هيڤيه ئه فه ژ راسته پکرييان بن. ﴿۱۹﴾ ئه رى هوين [کارى] ئاڤدانا جه جيسان و ئاڤاکرنا [سه خيبرنا ئاڤا هي بى] که عه بى، و هکى [کارى] وى ددانن ئه وى باوه رى ب خودى و پوژا قيامه تى ئينايى و جهاد دريکا خوديدا کرى، ئه فه ل دهف خودى نه وه کى ئيکن، و خودى ب خو مله تى سته مکار راسته رى ناکهت. ﴿۲۰﴾ ئه ویت باوه رى ئينايين و مشهخت بوويين و جهاد ب خو و مالى خو دريکا خوديدا کرين، ل دهف خودى پايه و په ييسکيت وان بلندترن، [نانکو قه درى وان مهز نتره]. و ئه ها ئه فه نه ييت سهر فه راز.

يَبْسُرُهُمْ رَبُّهُمْ بِرَحْمَةٍ مِنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَّاتٍ لَهُمْ فِيهَا
 نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَلِيدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ
 عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَتَابَعُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءِابَاءَكُمْ
 وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
 وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَمِنْكُمْ قَاوِلَتِكَ هُمْ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن
 كَانَتْ ءَابَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
 وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ
 كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
 وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ
 بِأَمْرٍ وَأَلَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ صَرَّفَكُمُ
 اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْرَجْتَكُمْ
 كَعْرَتِكُمْ فَمَا تَرَغْنَ عَنْكُمْ سَيِّئًا وَصَافَتْ عَلَيْكُمْ
 الْأَرْضُ بِمَا رَحَبَتْ ثُمَّ وُلِّيْتُمْ مَدْيَنَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنْزَلَ اللَّهُ
 سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنْزَلَ جُنُودًا
 لَمْ تَرَوْهَا وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

﴿٢١﴾ خودایستی وان مزگینیبی ب دلخوفا نیستی ژ دهف
 خو، و ب رازیبونئی و بهحه شتیت بؤ وان خویشی
 تیدا بهرده وام، ددهتی. ﴿٢٢﴾ ههروهه دئی تیدا بن،
 ب راستی خه لاتی مهزن ئه وه ئه وئی ل دهف خودی.
 ﴿٢٣﴾ گهلی خودان هه وان، باب و بایر و براییت
 خو نه هه لگرن هه فال و خوشتفی، نه گهر وان گاوری
 شوینا باوره ییبی هه لیزارت، و هه ره که سی ژ هه وه وان
 بؤ خو بکه ته خوشتفی [پشتی گاوری هه لیزارتی]،
 نه شه ئه و ژ سته مکارانه. ﴿٢٤﴾ بیژه: نه گهر باییت هه وه
 و زاروقیت هه وه و براییت هه وه و ژنیت هه وه، و
 عه شیره تا هه وه و مالی هه وه ب دهست خو شه ئینایی،
 و بازارگانیا هوین ژئی بترسن بشکیت و نه چیت، و
 خانیبیت هه وه پی خویش، ل دهف هه وه شریتر و
 خوشتشیر بن ژ خودی و پیغه مبه ری وی و ژ جیهادا
 دریکا خودیدا، فیجا خو بگرن هه تا فهرانا خودی
 دتیت، و خودی ب خو مله تی ژ ری دهرکه فتی
 راسته ری ناکهت. ﴿٢٥﴾ ب سویند خودی هوین ل
 گه له ک جهان ب سه ریئخستن، و هاریکاریسیا هه وه کر

[وه کی به دری و حوده ییبی و خه یه ری و فه کرنا مه که هی]، و رؤژا حونه یینی ژی [هاریکاریسیا هه وه کر]،
 گه له کیسیا هه وه هوین گهر مکران [وه وه گوت: نه فرؤ گه له ک به رامهر کیمه کا ناشکین] و فئی گه له کیسی
 چو فایده ژی نه گه هانده هه وه، و چو ژ هه وه نه دا پاش، و ئه رد ب به رفه هیسیا خو فه ل هه وه به رته نگ بوو،
 پاشی هه وه به ری خو و هر گپرا و هوین ره فین. ﴿٢٦﴾ پاشی خودی [پشتی هوین ره فین] دلخوشیسیا خو ب
 سه ره پیغه مبه ری خو و خودان باوره اندا ئینا خوارئی، و له شکه ره ک [بؤ پشته فانیسیا هه وه] ئینا خوارئی، هه وه
 نه ددیتن، و ئه ویت گاوروبو یین نه شکه نه جدان و نه شه یه جزایی گاوران.

ثُمَّ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مِنْ يَدَيْهِ وَيَعْتِزُّ بِاللَّهِ
 عَفْوُ رَجِيمٍ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ
 نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا
 وَإِنْ خِفْتُمْ عَيْلَةً فَسَوْفَ يُغْنِيكُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ
 إِنَّ شَاءَ اللَّهُ عَلَيْهِ حَكِيمٌ ﴿٢٨﴾ قَاتِلُوا الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ
 مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ
 الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حَتَّى يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ
 وَهُمْ صَاغِرُونَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ
 وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ
 بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهِئُونَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ
 قَاتِلْهُمْ اللَّهُ إِنَّهُ يُوَفُّ كَوْتَهُمْ وَأَخْبَارَهُمْ
 وَرَهْبَتُهُمْ آزَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَالْمَسِيحُ ابْنُ
 مَرْيَمَ وَمَا أُمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَاحِدًا
 لَإِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣٠﴾

﴿۲۷﴾ پاشی خودی پستی قی توبه یی دده ته سهه
 وی یی وی بقیته و خودی ب خو گونه هژیهه و
 دلوفانه. ﴿۲۸﴾ گلی خودان باوه ران، ب راستی هندی
 موشرکن د پیسن [پیساتییا وان یا شرکی و سالوخهت
 و هزرویرانه]، فیجا بلا پستی قی سالی [کو سالو
 نه هی مشه ختی بوو] نیزیکی مزگه فتا که عبه یی نه بن،
 [و ناییت ژ نوکه و پیغه بینه که عبه یی بو چه جی و
 عومره یی] و ته گهر هوین [ژ نه هاتنا وان بو مزگه فتی]
 ژ خیزانییی (هه ژارییی) بترسن [چونکی ب هاتنا وان
 ره ووجه ک دکه فینه کرین و فروتنا هه وه]، فیجا ته گهر
 خودی بقیته دی هه وه ژ که ره ما خو ده وه مه ند که ت.
 ب راستی خودی یی زانا و کاربنه جهه. ﴿۲۹﴾ گلی
 خودان باوه ران [شهری د گهل وان بکه نه ویت
 باوه رییی ب خودی و روثا قیامه تی نه نینن، و نه و
 خودی و پیغه مبه ری وی حه رامکری، حه رام نه که ن، و
 دینی راست بو خو نه که نه دین، ژ وان ته ویت کتیب بو
 هاتین [جو هی و فله] هه تا ب ده ستیت خو زیره سه ری
 دده ن و ته ویت شکه سستی. ﴿۳۰﴾ و جو هیان گوت:

عوزه ری کورپی خودییه، و فله یان گوت: عیسا کورپی خودییه، نه فه گوتنا وانه ته و ب ده قی خو [قی] دبیزن
 [بی نیشان و بی به لگه و گوتره]، چافل وان دکه ن بیت به ری وان گاور بووین [د چه رخ و سه رده هییت
 بو رییدا و ه کی یونان و رومانان]، خودی وان بکوژیت [له عنه تان ل وان بکه ت]، چاوا ته و به ری خو ژ هه قییی
 و هردگپرن بو پویچییی؟! ﴿۳۱﴾ ته وان [مه خسه د جو هی و فله] زانا و عیباده تکه ریته خو و عیسا یی کورپی
 مه ریهمی بو خو خودا دانایینه، و فهرمانا وان نه هاتیسه کرن ژ خودایه کی زیده تر به ریسن، کو ژ وی پیغه تر
 چو خوداییت دی نینن، و ب راستی ته و یی پاک و پاقره ژ وی سالوخی ته ووی موشرک دده نی.

يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَيَأْبَى اللَّهُ إِلَّا أَنْ
يُتِمَّ نُورَهُ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ
رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ
كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ تِلْكَ آيَاتُ الَّذِينَ
ءَامَنُوا إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ الْأَخْبَارِ وَالرَّهْبَانَ لَنِيَّا كُفُونًا
أَمْوَالِ النَّاسِ بِالْبَطْلِ وَبِصُدُوقِ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ
يَكْزِبُونَ أَلْذَهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلَا يَسْفُقُونَهَا فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ نَحْمِلُهَا
فِي تَارِحَتِهِمْ فَتُنْفَكُونَ بَهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَطُحُوفُهُمْ هَذَا مَا كَفَرْتُمْ أَنْفُسَكُمْ فَذُوقُوا مَا كُفَرْتُمْ
تَكْزِبُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ عِنْدَ اللَّهِ أَفْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرَّةٌ ذَلِكَ الْذَيْبُ الْقَيْمُ فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ
أَنْفُسَكُمْ وَقَتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَمَا
يُقْتَلُونَكُمْ كَافَّةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

﴿٣٢﴾ دڤين [ول بهر دگهړن] رږناهيميا خودي
[كو قورئانه] ب دهقيت خو بښه مړين، و خودي
ناهيلىت، ههتا رږناهيميا خو تهمام نهكته و ب
سهرنه ټيخيت، خو گاوران پي نهخوش زي بيت.
﴿٣٣﴾ هه [خودي] ههوه پي بيغه مبهري خو ب ريكا
راسته ريكري [كو قورئانه] و ب ديني راست هتاري،
دا بكه ته سه ريشكا همي دينان، و ب سه ر همي
دينان بيخيت، بلا موشر كان پي نهخوش زي بيت.
﴿٣٤﴾ گهلي ههويت ههوه باوهرى ټينابين، ب راستي
گهلهك ژ زانا و عيباده تكهيران [ژ فله و جوهيان]
مالي خهلكي ب نههقي دخون [ب ريكا بهرتيلي
و سهلهفي و هراميسي]، و ريكا خودي ژ خهلكي
دگرن، و ههويت زيرو و زيشان ددانه سهريك [وههفي
خودي زي دهرنه ټيخن] و د ريكا خوديدا نه مزيخن،
ټيجا [ههه موحه مه د] تو مزگينيبي ب ټيزايه كاب ژان
و دژوار بده وان. ﴿٣٥﴾ رږوا [زيرو و زيڤ] دئاگري
جههنه ميډا دټينه سوكرن و گهر مكرن، و ههنيبي
وان و نه نشيت وان و پشتيت وان پي دټينه داخكرن،

[دي ټيزنه وان] هه هه هه هه هه وه بږ خو دانايه سهريك، ټيجا تامكه نه وي [بخون] يا هه وه بږ خو
دانايه سهريك. ﴿٣٦﴾ ب راستي رږوا خودي هرد و ههسان چيكرين، هه ژمارا مه هان ل دهف خودي دوازه
مه هن، هه وه كي خودي دكتييا خو دا [دهي پاستي] بجهكري، ژ وان مه هان چار زي ب رويمه تن [د وان
مه هاندا] ژو القعه، ژو الحججه، موحه رهم و رهجه ب) شهرو و كوشتن تيډا نه دورسته، هه هه هه [ټيسلامه]
ديني راست و دورست [هه وي قه دري فان مه هان دگري]، ټيجا د فان مه هاندا سته مي ل خو نه كهن [ټانكو
كوشتني تيډا نه كهن]. و هوين همي پي كفه شهري موشر كان بكه، هه وه كي هه هه هه پي كفه شهري
هه وه دكه، و بزنان خودي دگه ل پاريز كارانه.

إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُحْلِقُونَ عَامًّا وَيُحَرِّمُونَ عَامًّا لِيُؤْطِقُوا
 عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ فَيَحْلُقُوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زَيْتَ لَهُمْ
 سُوءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾
 يَتَّخِذُهَا الذَّبِيرَ أَمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ
 أَنْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَنْتُمْ قُلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ
 بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَّعَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾ الْآتِفِرُوا يَعْذِبْكُمْ
 عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبَدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَنْصُرُوهُ
 شَيْئًا وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الْآتِنُصُرُوهُ
 فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِي اثْنَيْنِ
 إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ
 مَعَنَا فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ
 لَمْ تَرَوْهَا وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَى
 وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

﴿٣٧﴾ ب پراستی گیرۆد کرنا [پاشئییخستنا] رومیه تا مه هی بؤ مه هه کا دی [ئانکو گوهورینا وان هه یثیت خودان رومیه ت و شهر تیدا حه رام ب هنده که مه هی ت دی، دا رومیه تی وی بشکینن] زیده بوونه د گاوریسیدا، نه وی ت گاوریسین پی به رزه و گومرا دین، ساله کی حه لال دکهن و سالا دی حه رام دکهن، دا هندی وی هه ژمارئی لی بکه ن یا خودئی حه رام کری، فیجا نه و ب فی کر بارا خو حه رامی خودئی حه لال دکهن. کارئی وان یی خراب یی بؤ وان هاتیه خه ملاندن، و خودئی ب خو ژئی نه وی ت گاوریس ته ری ناکه ت. ﴿٣٨﴾ گه لی خودان باوهران هه وه خیره، نه گهر بؤ هه وه هاته گو تنی، هوین هه می د ری کا خودیدا دهر که فن بؤ جیهادی، [هوین] دهر دیدا له ش گران دبن، نه ری هه وه ژینا ئاخره تی دا ب ژینا دنیا یی؟ فیجا [بزائن] خو شیا ژینا دنیا یی ل بهر یا ئاخره تی چو نینه، یا کیم و بی قیمه ته. ﴿٣٩﴾ و نه گهر هوین [گه لی خودان باوهران] هه می پی کفه نه چنه جیهادی، دئی خودئی ب ئیزابه کا دژوار هه وه ئیزاده ت، و دئی

هه وه ب غه یری هه وه گوهوریت. و هوین نه شین چو زینانی ژئی بگه هیننی، ب پراستی خودئی ل سه ر هه می تستان یی دهسته ه لاتداره. ﴿٤٠﴾ نه گهر هوین [گه لی خودان باوهران] پشته فانی و هاریکاریسا وی [پیغه مبه ری من، موحه مه د] نه که ن، نی ب پراستی خودئی هاریکاریسا وی کر، و هختی گاوران نه و [پیغه مبه ر ل مه که هی] ئیک ژدویان [کو نه بو به کره] دهر ئیخستی، و هختی نه و هه ردو د شکه فنیقه بوون، ده می دگو ته هه فالی خو [نه بو به کری] ب خه م نه که فه، نی خودئی یی د گه ل مه، [هنگی] خودئی دلر هه تیه یا خو ب سه ردا داریت و پشته فانیسا وی ب له شکه ره کی کر هه وه نه ددیت، و داخو ازا گاوران بؤ [شرکی و گاوریسی] ب بن ئیخست، و داخو ازا خودئی [بؤ ئیسلامی] ب سه ر ئیخست و بلندکر، و خودئی ب خو سه رده ست و کار بنه جهه.

أَفْرُوا خِيفًا وَقَفًا لَا وَجْهَهُدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
 لَوْ كَانَتْ عَرْضًا قَرِيبًا وَسَفَلًا قَاصِدًا لَاتَّبَعُوكَ
 وَلَٰكِنْ بَعَدَتْ عَلَيْهِمُ السَّفَهَةُ وَسَبَّحِلْفُوتٍ يَا لِلَّهِ
 لَوْ اسْتَطَعْنَا لَحَرَجْنَا مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنْفُسَهُمْ وَاللَّهُ
 يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٢﴾ عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنَتْ لَهُمْ
 حَتَّىٰ يَتَّبِعِنَا لِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَنَعَامُ الْكَذِبِينَ ﴿١٣﴾
 لَا يَسْتَنْدِئُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ ﴿١٤﴾
 إِنَّمَا يَسْتَنْدِئُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَأَرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿١٥﴾ * وَلَوْ
 أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ اللَّهُ انبِعَاثَهُمْ
 فَضَحَّطَهُمْ وَاقْبَلُ أَقْعَدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُمْ
 مَا زَادُواكُمْ إِلَّا حَبَالًا وَلَا يُفْعَلُونَ إِلَّا جَلَلَكُم بَعُوثُكُمْ
 الْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّاعُونَ لَهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾

﴿١١﴾ و هوبن [گهل خودان باوهران] ب دلخوازی و دلنه خوازی و ب گهنج و پیره میرقه و ب سوار و په یاده شه و د خو شی و نه خو شی یاندا و ب زاروک و ب بی زاروک شه و ب بارگرنی شه و ب مال و جانئ خو شه، جیهادی درپکا خودیدا بکن، نه شه بو هوه چیتره نه گهر هوبن بزائن. ﴿١٢﴾ نه گهر [گازیکرنا ته هه ی موحه مه د بو شهر ی نه بایه] و بو ده سته کفتیه کی نیزی بایه یان زی و ه غره کا نافنجی بایه [نیا دویر و نیا نیزی بایه]، ب راستی دال دویف ته ئین، به لی ب راستی زه همت و هستاندنئ شه و دویر ئی خستن و له شگران کرن، و دئ ب خودئ سویند خون [و دئ بیژن]: نه گهر شه شیابینه، ب راستی دا د گهل هوه و دهر که فین [ب فه مانا خو ژ جیهادی] خو به رئاتاف دکهن، و خودئ ب خو ذرانیت شه و دره وینن. ﴿١٣﴾ خودئ ل ته نه گریت ته نازاکهت [هه ی موحه مه د]، بو چی ته ده ستویرا وان دا، به ری شه ویت راستی گوتین، بو ته دیار بن و تو دره وینان بنیاسی. ﴿١٤﴾ شه ویت باوهریبی ب خودئ و پرژا قیامه تی دئینن، ده ستویریبی ژ ته ناخوازن کو شه ب خو و مالی خو جیهادی درپکا خودیدا بکن، و خودئ ناگه ژ پاریز کاران هه یه. ﴿١٥﴾ به لی به س شه و ده ستویریبی ژ ته دخوازن [ژ جیهادی فه مینن] شه ویت باوهری ب خودئ و پرژا قیامه تی نه ی، و دلینت وان ب گومان، فیجا شه و د گومان و دودلیسا خودا دزفین. ﴿١٦﴾ و نه گهر [راست دبیژن] وان فیابایه دهر که فین [بو جیهادی] دا کاری بو کهن، به لی خودئ رابوونا وان نه فیا، فیجال بهر وان گران کر، و گوتنه ئیکدو د گهل روینشتیان [بچویک و پیره میر و ژنان] پروینن. ﴿١٧﴾ و نه گهر شه و د گهل هوه و دهر که فتابانه ژ ی، ژ خرابیبی بیقه تر ل هوه و زیده نه دکرن، و دا د ناف هه و هدا ئین و چن و خرابیبی هه لئین، سهر گپریبی بو هوه دخوازن، و د ناف هه و هدا ییت هه یین [سست و لاواز] گوهداریسا وان دکهن، و خودئ ناگه ژ سته مکاران هه یه.

لَقَدْ أَتَعَوْا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّى
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَادِحُونَ ﴿٤٨﴾ وَمَنْهُمْ
مَنْ يَقُولُ أَسْأَلُ اللَّهَ لِي وَلَا تَنْصُرَنِي إِلَّا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ
جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٤٩﴾ إِنَّا نُصَبِّحُكَ
حَسَنَةً نَسُوهُمْ وَإِنَّا نُصَبِّحُكَ مُصِيبَةً يَقُولُوا قَدْ
أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا وَهُمْ فِي رَحُوتٍ ﴿٥٠﴾ قُلْ
لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى
اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرْتَضُونَ إِنَّا لَا
إِحْدَى الْحُسَيْنَيْنِ وَمَنْ نَرْتَضِ بِكَرْهٍ أَنْ يُصِيبَكُمْ اللَّهُ
بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ أَوْ يَأْتِيَدِي بِنَا فَرْتَضُوا إِنَّا مَعَكُمْ
مُتَرْتَضُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يَقْبَلَ
مِنْكُمْ إِنَّمَا كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنْعَهُمْ أَنْ يَقْبَلُوا مِنْهُمْ نَفَقَتَهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ
كُسَالَى وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

﴿٤٨﴾ ب راستی وان بهری نوکه ژى [بهری ته بو وکى] کارى خرابیى بو هوه دکر، وه می کار بو ته دئینان و دبرن [پیلان و توبین بو ته دگپران، دا ته ژ جیهادی سست بکهن]، هه تا رۆژا هه قیبی هاتی [هاریکاری و پشته فانییا ته هاتیسه کرن] و دینی خودی ب سهرکه فتی، و وان [ته قیت فه مایین ژ جیهادی] ته فه نه دفتیا و د سهر وانرا ته فه هاته کرن. ﴿٤٩﴾ هیه ژ وان دپیژته ته ده ستویرا من بده [ئه ز نه ئیمه شه ری رومی]، و من نه ئیخه د گونه هیدا، بزنان گونه هه ئه وه یا ئه و که فتینی و یا ئه و تیدا [کو حه ز دکهن فه مین]، ب راستی جههنم یا وه هاتیسه ل دور گاوران. ﴿٥٠﴾ ته گهر فه نجیهک [سهرکه فتن و ده سته که فتیهک] بگه هیته ته پی نه خوش دبن، و ته گهر خرابیهک [دریکا خودیدا بیته سه ری ته چ بریندار کرن چ کوشتن] دی بیژن: ب راستی مه بهری نوکه کارى خو کربوو، [له وائهم دهر نه که فتین] و بهری خو دده نه مالیت خو و ئه و بیته که یفخوش. ﴿٥١﴾ بیژه ب راستی چو به لا و ئاتاف مه ناهنگیفتن، ئه و نه بن بیته خودی بو مه

نقیسین، هه ر ئه وه [خودییه] پشته فان و هاریکاری مه، فیجا بلا خودان باوه ر پشتا خو ب خودی گری بدن. ﴿٥٢﴾ بیژه [هه ی موحه مه د] ما هوین ل هیقیسینه چ ب سه ری مه بیته، ژ بلی ئیک ژ دو قهنجیسان [سهرکه فتن و سه ربلندی، یان ژى شه هیدبوون و لیبورین]، و ب راستی ئهم ژى بو هوه ل هیقیسینه [ئیک ژ دو یان ب سه ری هه وه بیته]، خودی ب ئیزایه کی ژ ده ف خو هه وه بهنگیفتن یان ب ده ستیت مه [هه وه بده ته کوشتن ل سه ر گاوریی]، فیجا چافه ری بن، ئهم ژى د گهل هه وه چافه ریینه. ﴿٥٣﴾ [هه ی موحه مه د] تو بیژه: [وان دورویان] چ ب دلّی خو و چ بی دلّی خو، مالی خو بدن، هه ر ژ هه وه نایته قه بو یلکرن. ب راستی هوین مله ته کی ژ ری دهر که فتینه. ﴿٥٤﴾ و چو نه هیلا مه زاختن و خیریت وان ژ وان بیته وه رگرتن، ئه و نه بیته کو وان باوه ری ب خودی و پیغه مبه ری وی نه ئینا، و نشیژی ناکه ن ته گهر ب خرچ و خافی نه بیته، و چو ناده ن و نامه زیخن ته گهر ژ نه چاری نه بیته.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
 بِهَا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَصِفْرٍ ﴿٥٥﴾
 وَيَخْلِفُونَ بِأَلْفِهِمْ أَنْهَارَ لِمَنْعِكُمْ وَمَا هُمْ بِمُنْكَرٍ وَلَئِنْ هُمْ
 قَوْمٌ يَقْرَأُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلِجًا أَوْ مَعْرَتًا أَوْ مَدْخَلًا
 لَوَلَّوْا إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمَنْ هُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي
 الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا مِنْهَا إِذَا
 هُمْ يَسْتَحْضُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
 وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَرَسُولُهُ
 إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾ إِنَّمَا الصَّدَقَاتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ
 وَالْعَمَلِيَّةِ عَلَيْهَا وَالْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ
 وَالْغَدَامِ مِثْرًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَبْنٍ السَّبِيلِ فَرِيضَةً
 مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمَنْ هُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ ذُنُّهُ قُلْ أَذُنٌ خَيْرٌ لَكُمْ يُؤْمِنُ
 بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا
 مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

الحزب
الثاني

﴿٥٥﴾ فَيَجَا بِلَا مَالٍ وَزَارٍ وَكَيْتٍ وَأَنْ [بَيْتٍ گهلهك] ته عه جينگرتي نه كهن، خودي دقيقت دژيانا دنياييدا وان پي تهزيهت بدهت، و پاشي وان بمرينيت و ثهو گاور. ﴿٥٦﴾ [دوروي] ب خودي سويند دخون كو ثهو ژ ههونه و ييت د گهل ههوه، و ثهو ب خو نه ژ ههونه، بهلي ثهو دهسته كه كن دترسن [ثهوا هاتييه سهري گاوران ب سهري وان زي بيت، ژ بهر هندي ژ دره بو ههوه سويند دخون، كو موسلمانن و خودان باورن وهكي ههوه، و ثهو ب خو و هسانينه]. ﴿٥٧﴾ و نه گهر وان ناسيگه ههك [كو تيدا هاتبانه پارستن]. يان شكفتهك [كو تيدا نه هاتبانه ديتن]، يان ژيرزه مينهك [كو چوانه تيدا] ديتبايه، داب لهز بهري خو دهنی [ژ ترساندا]. ﴿٥٨﴾ و هندهك ژ وان د ليكفه كرنا دهستكه فتاندا، ته له كه دار دكهن، و تانان دهاقيرنه ته، فيجا نه گهر ژ وي مالي گه هشته وان رازي بوون، و نه گهر نه گه هشته وان عيجز و نه رازي دبن. ﴿٥٩﴾ و نه گهر ب وي تشتي كو خودي و پيغه مبهري وي دايبه وان [ژ دهستكه فتی و غه نيمه يان] رازي بانه،

و گوتبانه: خودي به سي ميه، خودي دي ژ كه ره ما خو دته مه و پيغه مبهري وي زي [ژ كه ره ما خودي دي دته مه]، و ب راستي هم ل هيشيا خودايي خوينه [نه فه دا بو وان چتر بيت]. ﴿٦٠﴾ ب راستي زهكات بهس بو وانه ثهويت ههزار و بهلنگاز، و ثهويت ل سه ر شول دكهن [بو كو مكرنا زهكاتي]، و ثهويت دلي وان بهر ب ئيسلاميه دئيه كيشان [ژ كه سي ت موسلمان بووين و هينژ موكوم نه بووين، يان گر ه گريت گاوران داژ زيانا وان بيته پاشفه برن و دلي وان بو ئيسلامي بيته نهر مكرن]، و بو نازا كرنا به نديان و بو دهينداران، و بو رپيا خودي [جهادبي] ب هه مي رهنگانفه) و ريفنگانه، نه فه فه رزه ژ دهف خودي، و خودي ب خو يي زانا و كاربه جهه. ﴿٦١﴾ و ژ وان [دورويان] هه نه نهزيه تي دگه هيننه پيغه مبهري و ديژن: ثهو گو هي خو دده ته هه مي تشتان و هه ميبی باور دكته، بيژه: بهلي ثهو گوهدارييا هه مي تشتي دكته، بهلي گوهدارييا وي بو خيرا ههويه، باور يبي ب خودي دينيت و باور ژ خودان باور ان دكته، و دلوفانييه بو ثهويت باور ي ثينايين ژ ههوه، و ثهويت نهزيه تي دگه هيننه پيغه مبهري خودي، ئيزايه كاب ژان و دژوار بو وان ههيه.

يَخْلِقُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِرُضْوَاكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
 أَنْ يُرْضَوْا إِنَّكُمْ كَأَنْتُمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُمْ
 يُحَادِدُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنْتُمْ لَهُ تَارِكَةٌ خَالِدَةٌ فِيهَا
 ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ
 تُنْزَلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزْهُ
 إِنَّ اللَّهَ مُخَيِّجٌ مَا تُخَذِرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَنْ سَأَلْتَهُمْ
 لِيَقُولُوا إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَلَعَلَّ قُلُوبَنَا غَابَتْ وَآيَاتِهِ
 وَرَسُولُهُ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
 بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ يُعَذِّبْ طَائِفَةٌ
 بَأَنَّهُمْ كَأَنْتُمْ مُجْرِمُونَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
 بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
 عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
 إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ
 وَالْمُنَافِقَاتُ وَالْكُفَّارَ تَارِكَةً خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ
 حَسْبُهُمْ وَلَعَنَّ اللَّهُ وَأَلَّهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٦٨﴾

﴿٦٢﴾ بۆ ههوه ب خودی سویند دخون، دا ههوه رازی بکهن، و خودی و پیغه مبهری وی هیژاترن نهو رازی بکهن، نه گهر راست نهو ژ خودان باوهران بن. ﴿٦٣﴾ نهری ما وان نه زانیسه، ههر کهسی دژاتی و دژمناتیبا خودی و پیغه مبهری وی بکهت، نی ب راستی ئاگری دۆژه هی بۆ ویه و دی ههروههه تیدا بیت، نه قیه رسواتی و شهرمزاریسا مه زن. ﴿٦٤﴾ دوروی دترسن سورته تک دهرهقی واندا [ئان ل سه وان] بیته خواری، یا دلی واندا [فهشارتی] بۆ وان بیژیت، [ههی موحه مه د] بیژه [وان]: ترانه یان بکهن، نی نهوا هوین ژنی دترسن، خودی دی ئاشکهره کهت. ﴿٦٥﴾ و نه گهر تو پسپارا وان بکهی [ژ وی تشتی وان گۆتی] دی سویند خون و بیژن مه بهس ترانه د ناچه را خودا دکرن و بهس ئاخفتن بوو، و مه چو مه خسه د پی نه بوون. بیژه: نهری ههوه ترانه ب خودی و ئایه تیت وی و پیغه مبهری وی دکرن؟! ﴿٦٦﴾ [ههی موحه مه د بیژه دورویسان]: مهانه و ههجه تان نه گرن (عوزران نه خوازن) [ژ ههوه نائینه

وه گرتن]، ب راستی هوین گاوربوون پشتی ههوه باوهری ئینایی، نه گهر نه م ل دهسته که کی ژ ههوه بویرین و ئازا بکهین [نهو یت دورویاتیسا خو هیلایین] دهسته که کی دی ئیزا دهین، چونکی نهو ب راستی گونه هکار بوون. ﴿٦٧﴾ دوروی ژژن و میران ژ ئیکن [ئانکو هه می وه کی ئیکن د دورویاتیسیدا]، فهرمانی ب خرابیی دکهن و ری ل باشیی دگرن، و دهستیت خو دگرن (دمچینن) و قهلساتیسی دکهن، خودی ژ بیرکرن [فهرمانا وی ب پشت گوهی خو فه هافیتین] خودی ژنی نهو هیلان [و دلوفانی و که ره ما خو ژ وان بری]، ب راستی دوروی نهون ییت ژ ری دهرکه فتنین. ﴿٦٨﴾ خودی بۆ دورویان ژژن و میران و گاوران ئاگری دۆژه هی به رهف کریسه، و ههروهه دی تیدا بن و نهو بهسی وان، و خودی نهو ییت ژ دلوفانیسا خو دوریختستین، و ئیزایه کا ههروههه بۆ وان ههیه.

﴿٦٩﴾ [گهلی دورویان] هوین ژى وهكى ئه ویت بهری خو، ئه وژ هه وه ب هیزتر بوون، و پتر ژ هه وه مال و زارڤ هه بوون، قیجا وان خو شى ب بارا خو ژ دنیاى بر، و هه وه ژى كه یف و خو شى ب بارا خو بر، و هوین كه فتنه د پویچاتییدا هه وه كى ئه وه كه فتنه د پویچاتییدا، [خودانیت فان سالوخان] ئه شان كار و كریاریت وان د دنیا و ئاخره تیدا پویچ بوون، و هه ره ئه فتنه زیانكار. ﴿٧٠﴾ ما بۆ [دورویان] به حسی یت بهری وان نه هایسه کرن [كاج ب سه ری وان هات]، مله تی نوح، و عاد [مله تی هوود پیغه مبه ر]، و (سه موود) [مله تی صالح پیغه مبه ر]، و مله تی ئیبراهیم پیغه مبه ر و خه لكی مه دیه نی [مله تی شو عیب پیغه مبه ر]، و گوندیت هاتینه سه رو بنكرن [گوندیت (لووط) پیغه مبه ر]، پیغه مبه ری و ان ب نیشان و به لگه ییت ئاشكه راکه ر بۆ وان هاتن [وان باوهری ب پیغه مبه ری خو نه ئینا، قیجا خودی ئیزا ب سه ردا داریت]، قیجا خودی نه ئه وه یی سته می ل وان بكه ت، به لی وان ب خو سته م ل خو كر.

﴿٧١﴾ زه لام و ژنیت خودان باوهران هاریكار و پشته فانیت ئیكن، فه رمانی ب قه نجی و باشیى دكه ن و ریكى ل خرابیى دگرن، و نشیژی خو [ب رهنگی پیدفی] دكه ن و زه كاتی دده ن، و گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری وى دكه ن، ئه شان خودی دى دلؤفانیسی پی به ت، ب پاستی خودی سه رده ست و كارینه جهه. ﴿٧٢﴾ خودی سوژا داییه خودان باوهران، ژ ژن و میران، كو به حه شتیت پویبار د بنرا دچن و دئین و هه ره وه ر تیدا بن، و خانییت خو ش د به حه شتا عه ده ندا بكه ته بارا وان، و رازیبونا خودی ژ قی هه میسی مه زنتره، و ئه فیه سه رفه رازییا مه زن.

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَآكَرَمَ أَمْوَالًا
وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ
كََمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَخُضِعْتُمْ
كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ
نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرَاهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَنْتَهُمْ رُسُلُهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ
وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾
وَعَدَّ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسْكَنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٍ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

﴿۷۳﴾ هه‌ی پیغه‌مبه‌ر جیه‌دائی د‌گه‌ل گاور و دورویان بکه، و ل‌سه‌ر وان بشدینه، و جهی وان جه‌هنه‌مه و پیسه دوپه‌ایکه. ﴿۷۴﴾ [دوروی] ب‌خودئی سویند دخون، وان نه‌گوتیه [نه‌گه‌ر راست موحه‌مه د پیغه‌مبه‌ر بیت، ئەم ژ‌که‌ران ژ‌ی خرابترین] و ب‌راستی وان په‌یقا گاوریی گوت، و پشتی موسلمان بوویین گاور بوونه‌شه، و ئەو کرنه دلئی خو یا ب‌دهست وانقه نه‌هاتی [کو کوشتنا پیغه‌مبه‌ریه]، و چو کیاسی و په‌خنه‌ل سه‌ر [پیغه‌مبه‌ری] نه‌بوون، ئەو نه‌بیت خودئی و پیغه‌مبه‌ری وی ئەو ژ‌که‌رهما خودئی بی‌منه‌ت کرن. فیجا ئە‌گه‌ر ئەو تۆبه‌بکن، تۆبه‌بو وان چیتره و ئە‌گه‌ر ئەو رویی خو [ژ‌تۆبه و باوره‌یسی] وەر گیرن، ب‌راستی خودئی دی وان دنیا و ئاخره‌تیدا ب‌به‌ر ئیزایه‌کا ب‌ژان و دژوار ئیختیت، و وان د‌ئه‌ر دیدا چو هه‌قال و پشته‌فان و هاریکار نابن [وان ژ‌ئیزایی رزگار بکن]. ﴿۷۵﴾ و ژ‌وان [دورویان] هه‌نه په‌یانتی د‌گه‌ل خودئی د‌ده‌ن، ئە‌گه‌ر [خودئی] ژ‌که‌رهما خو مالی بده‌ته‌مه، ب‌راستی و ب‌سویند ئەم دی خیر

الجزء العاشر

يَأْتِيهَا النَّجِيُّ جِهْدَ الْكُفَّارِ وَالْمُتَّقِينَ وَأَعْلَظَ عَلَيْهِمْ
وَمَا وَلَّهُمْ جِهَةٌ وَبَسَّ الْمَصِيبُ ﴿٧٣﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ مَا قَالُوا
وَلَقَدْ قَالُوا كَلِمَةَ الْكُفْرِ وَكَفَرُوا بَعْدَ إِسْلَامِهِمْ وَهُمْ
بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ وَمَا تَقَمُّوا إِلَّا أَنْ أَغْنَاهُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ
مِنْ فَضْلِهِ فَإِنْ يَتُوبُوا يَكُ خَيْرًا لَهُمْ وَإِنْ يَتُوبُوا بَعْدَ ذَلِكَ
فَمَا لَهُمْ وَلَا تَصِيرُ ﴿٧٤﴾ * وَمِنْهُمْ مَنْ عَاهَدَ اللَّهُ لَنْ لَا تُجَاهِدُوا
مِنْ فَضْلِهِ لَمُضَقِّقٍ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا آتَاهُمُ مِنْ فَضْلِهِ بَخِلُوا بِهِ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ
مُعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ لَقَائِهِ
بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبَمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾
أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ وَأَنَّ اللَّهَ
عَلِيمُ الْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ
فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

و سه‌ده‌قیان ده‌ین، و ئەم دی بینه ژ‌مرفیئت قه‌نجیکار. ﴿۷۶﴾ فیجا وه‌ختی [خودئی] ژ‌که‌رهما خو مال داییسی، [وان دورویان] قه‌لسی و چرویکی کرن [و چو خیر نه‌دان، وه‌کی سویند خوارین]، و پشتا خو دانئ [دانه‌په‌یانا خو] و ئەو دروی وەر گیرانا خودا پرکه‌شک. ﴿۷۷﴾ فیجا [چرویکیسی] دورویاتیسه‌کا به‌رده‌وام هیلا دلئی وادا، هه‌تا رۆژا د‌گه‌نه‌خودئی، ژ‌به‌ر جهنه‌ئینانا په‌یانا وان دایی، و ژ‌به‌ر دره‌وئیت وان د‌کرن. ﴿۷۸﴾ ئەری ما وان نه‌زانیسه، خودئی نه‌ینی و پسته‌پستا وان د‌زانیت، و ب‌راستی خودئی زیده‌زانیسی نه‌ینانه. ﴿۷۹﴾ ئەو [دوروییت] چکیان د‌ده‌نه‌خودان باوره‌ین، ژ‌دل و گیان [گه‌له‌ک] سه‌ده‌قیان د‌ده‌ن [دیژن: ئە‌شه‌ بو رویه‌تییسه‌ نه‌ ژ‌ب‌رازبوونا خودییه]، و [ژ‌خودان باوره‌ران] ئەوئیت چو نه‌بینن ب‌ده‌ن ژ‌بلی پیچبوونا خو، [دوروی] ترانه‌یان بو خو بی‌د‌کن [و دبیزن: خودئی چو پاک‌ی ب‌فی کیمی نینه]، خودئی ئەو جزادان‌ل سه‌ر ترانه‌ییت وان، و ئیزایه‌کا ب‌ژان و دژوار بو وان هیه.

﴿۸۰﴾ چ تو داخوازا گونهد ژېبرنی بؤ وان [دورپويان] بکهی، یان ژى داخوازا گونهد ژېبرنی بؤ وان نه کهی، خو ته گهر هفتی جاران داخوازا گونهد ژېبرنی بؤ وان بکهی، ههر خودی گونهدی و ان ژى نابت، چونکی ب راستی وان باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی نهینا، و خودی ب خو مله تی ژ ری دهر کهفتی، راسته پئی ناکته. ﴿۸۱﴾ ته فیت هه مایین [ژ دورپوییته ده ستور خواستین، و نه چوینه ته بووکی] ب روینشتنا خو [د مالیت خو دا]، پشتی پیغه مبهری خودی چوئی، خو شبوون، و نه فیان ب خو و مالی خو جیهادی د ریکا خودیدا بکهن، و گوته [خه لکی] د گهرمیدا دهر نه کهفن، بیژه: ناگری جه هه مای گهرمتره، ته گهر نه و تی بگه هن. ﴿۸۲﴾ فیجا بلا بپچهک بکه نن، و گه لهک بکه نه گری، جزایى کار و کرباریت وان کرین. ﴿۸۳﴾ فیجا ته گهر خودی تو [ژ ته بووکی] فه گهراندیه مه دینه یی ل نک دهسته که کی ژ وان [ژ بیته هه مایی]، و ده ستور ژ ته خواستن بؤ دهر کهفتی [بؤ خه زایه کا دی ژ بلی ته بووکی]،

بیژه: هوین چو جاران د گهل من دهر ناکه فن، و هوین چو جاران د گهل من شه پئی چو دژمنان ناکه، ب راستی هوین جارا ئیکى ب روینشتنا خو د خو ش بوون، فیجا هوین ژى د گهل هه ماییان بمینه روینشتی. ﴿۸۴﴾ [هه ی موحه مه د] ههر که سى ژ وان بمریت نفیژى ل سهر نه که ی، و ل سهر گورپی وی [د وه ختى فه شار تیندا] رانه وه سته، ب راستی وان باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی نهیناییه، و مرن و نه و ژ ری دهر کهفتی. ﴿۸۵﴾ و ب مال و زاروکیت وان عه جیگر تی نه به، ب راستی خودی دقیت د دنیا پیدا وان پی ئیزا بدهت، و وان بمرینت و نه و گاور. ﴿۸۶﴾ و ته گهر سورته که هاته خواری، و تیدا هانیت باوهری ب خودی بینن، و د گهل پیغه مبهری وی جیهادی بکهن، ته ویت ده وله مند ده ستور یی ژ ته دخوازن و دبیزن: بهیلن هم ژى د گهل روینشتیان بمینن.

أَسْتَغْفِرَ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرَ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلَيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَيَتَبَكَّوْا كَثِيرًا حَتَّى إِذَا مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِنْ رَجَعَكَ اللَّهُ إِلَى طَائِفَةٍ مِنْهُمْ فَاسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُلْ لَنْ تُخْرَجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَنْ تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُمْ بِالْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَاقْعُدُوا مَعَ الْمُخَلَّفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تَصِلْ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ عَلَى قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَا تَأْوَهُمْ قُلُوبُهُمْ وَلَا تَعْبُوجُكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٤﴾ وَإِذَا أَنْزَلْتَ سُورَةَ أَنْ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ اسْتَأْذَنَكَ أُولُو الطَّلُوقِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُنْ مَعَ الْقَاعِدِينَ ﴿٨٥﴾

رَضُوا بِأَن يَكُونُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٨٧﴾ لَكِنَّ الرَّسُولَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ جَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ وَأَوْلِيَاءِكُمْ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٨٨﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٨٩﴾ وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٠﴾ لَيْسَ عَلَى الضُّعَفَاءِ وَلَا عَلَى الْمَرْضَى وَلَا عَلَى الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ مَا يُنْفِقُونَ حَرَجٌ إِذَا صَحُّوا لِلَّهِ وَرَسُولِهِ مَا عَلَى الْمُحْسِنِينَ مِنْ سَبِيلٍ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٩١﴾ وَلَا عَلَى الَّذِينَ إِذَا مَا أَتَوْكَ لِتَحْمِلَهُمْ قُلْتَ لَا أُحِبُّ مَا أَحْمَلُكُمْ عَلَيْهِ تَوَلَّوْا وَأَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ حَزَنًا أَلَّا يَجِدُوا مَا يُنْفِقُونَ ﴿٩٢﴾ * إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَسْتُنذِرُونَكَ مِنْهُمْ أَنْ يُكْفَرُوا بِأَمْوَالِهِمْ كَمَا كَفَرُوا بِأَنْفُسِهِمْ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَ الْخَوَالِفِ وَطُبِعَ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٩٣﴾

الجزء العاشر

الجزء العاشر

ئەو باوەریی ب خودی و پیغمبەری بینن، و گوهدارییا وان بکەن، چو گونەهل سەر خودان عوزران نینە و گازندە ژئی نایئتە کرن، خودی ب خو گونەه ژیبەر و دلوفانە. ﴿٩٢﴾ و چو گونەهل سەر وان نینە ئەویت وەختی بیئە دەف تە داتو وان سویار بکە، تە گۆت: من چو نینە هەوێ سویار بکەم، بەرێ خو وەرگێران و چاقییت وان تژی رۆندک دبوون ژ خەماندا، چونکی وان چو نەددیت درێکا خودیدا بمەزیخن. ﴿٩٣﴾ ب راستی رێکا جزادانی و ژئی وەر نەگرتنی و گونەهکار کرنی، بەس ل سەر وانه ئەویت دەستویریی ژ تە دخوازن [کو نەئینە جیهادی]، و ئەو ب خو ییت دەوله مەند، رازی بوون د گەل ژنان [روینشتی] بمینن، و خودی دلی وان مۆرکرییە، فیجاً ژ بەر هندی ئەو نوزانن.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُلْ لَا تَعْتَذِرُوا لَنْ نُؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَأْنَا اللَّهُ مِنْ آخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ يُؤْتِرُكُمْ إِلَيْنَا وَاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ فَيُبَيِّنُ لَكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انْقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِيُعْرِبُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رَجِسٌ وَمَآؤُهُمْ جَهَنَّمَ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَخْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا حُدُودَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُّ بِكُمْ الدَّوَابِرَ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ مَا يُنْفِقُ قُرْبًا عِنْدَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ ۗ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ لَهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

﴿۹۴﴾ [هه ی پیغه مبه ر] ده می هوی ن ژ جیهادی فه دگه رن، [دوری] دی نین داخوازا لیبوری نی ژ هه وه کهن، بیژه: داخوازا لیبوری نی نه کهن [چو عوزران نه خوازان]، ئەم باوهر ژ هه وه ناکهین، ب راستی خودی ئەم ب سهر سالوخی ت هه وه هلکری ن، و خودی و پیغه مبه ری وی دی کریاری ت هه وه بینن [کا دی خرابی و دورویاتی سیا خو هیلن، یان دی هه ل سهر مینن]، پاشی دی زفر نه ده ف زانایی نه په نی و ناشکه رایان، و دی هه وه ناگه هدراری کار و کریاری ت هه وه که ت [دی هه وه ل دویت کریاری ت هه وه ئیزاده ت].

﴿۹۵﴾ گاها هوی ن زفرینه ده ف وان، دی بو هه وه ب خودی سویند خو ن، دا هوی ن ل وان بو رن و لی نه گرن، فیجا هوی ن رویی خو ژ وان وەر گپرن، ب راستی ئەو د پیسن و جهی وان دۆژه هه، جزایی کریاری ت وان کری ن. ﴿۹۶﴾ بو هه وه سویند دخو ن، دا هوی ن ژ وان پازی بن، و ئەگه ر هوی ن ژ وان پازی ژ ی بین. ب راستی خودی ژ مله تی ژ ری دهر که فتی پازی ناییت. ﴿۹۷﴾ گاوری و دورویاتی سیا کۆ چه ری ت

عهره بان [ئه عرابان] پتره [ژ یا خه لکی باژیران]، و شایسترن، ئەو بریار و ئە حکامیت خودی ل سهر پیغه مبه ری خو ئینایینه خواری نه زانن [پندقیسه بزانی ن زیده گاوری و دورویاتی سیا وان یا هندیه ئەو ل دویت سهری خو ییت رابووی ن، و کهس نه بوو وان شیره ت بکه ت و ژ زانایان د دویر بوون، و چو ژ کتیا خودی و سونه تا پیغه مبه ری وی نوزانن]. و خودی ب خو بی زانا و کاربته جهه. ﴿۹۸﴾ و ژ وان ئە عرابان، هه نه تشتی دکه نه خیر ب خوساره تی ددانن، و ل هیقیینه به لا و ئاتاف بیته سهری هه وه، به لا و ئاتاف ب سهری وان بهین و خودی ب خو بی گوهدپر و زانایه. ﴿۹۹﴾ و ژ ئە عرابان ژ ی هه نه باوهری بی ب خودی و رۆژا قیامه تی دئین، و تشتی دمه زیخن، نیزی کبوون ژ خودی دینن، و [ژ مه زاختنا خو] دو عاییت پیغه مبه ری و داخوازا گونه ه ژی برنی دئین. بلا ب ناگه ه بن کو ئە ف مه زاختنه نیزی کبونه بو وان [وان نیزیکی رازیوون و دلوفانی سیا خودی دکه ت]، خودی دی وان ئیخه ت به ر دلوفانی سیا خو [نانکو د به حه شتیدا]، ب راستی خودی گونه ه ژیه ر و دلوفانه.

وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
 ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمَنْ حَوْلَ كُفْرَتِ الْأَعْرَابِ
 مُتَّفِقُونَ ۖ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النَّفَقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
 نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَاعِدًا بُعْثَهُم مَرَاتِينَ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابِ
 عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَآخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا
 وَآخَرًا سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٢﴾
 خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَيُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
 إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ ۗ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ
 اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ
 اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلْ أَعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
 وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عِلِّيِّ الْعَالِينَ ۗ وَاللَّهُ هَدَىٰ
 قَيْبَتَكُمْ يَمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَآخَرُونَ مُرْجُونَ لَأَمْرِ اللَّهِ
 ۗ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

دلوفانه. ﴿۱۰۳﴾ زه کاتى ژ مالى وان وەر گره، وان پى پاك و پاقر بکه ژ گونهان، و بو وان [پشتى توزه کاتى ژ وان وەر دگرى] دو عايان بکه، ب راستى دو عاييت ته بو وان فههسيان و دلر هه تيهه، و خودى ب خو گوهدير و دلوفانه. ﴿۱۰۴﴾ ئه رى ما نوزانن هه خوديه يى توبه يا بنده ييت خو و زه کاتا وان وەر دگرى، و ب راستى هه خوديه توبه وەر گر و دلوفان. ﴿۱۰۵﴾ [هه موحه مه د] بيژه: [وان ئه وى توبه کرين] [چ کارى هه وه پى خو ش] بکن، خودى و بيجه مبه رى وى و خودان باوهر دى کارى هه وه بينن، و ب راستى هوين هه مى دى ب بال زانايى نهينى و بهر چافانقه ئينه فه گه راندن، فيجا ئه و دى هه وه ب کريارت هه وه دکرن، ئاگه هدار کت. ﴿۱۰۶﴾ و هنده کيت دى [ژ وان ييت ژ ته بو وکى فه مابين: (موراره يى کورپى ره بيع و که عبى کورپى مالک و هيلالى کورپى ئومه يه)] هه نه، کاروبارى وان يى راو هستيا ييه هه تا فه رمانا خودى د راستا واندا ديار دييت، ئان دى وان ئيزاده تان [خودى] دى توبه يا وان قه بويل کت، و خودى ب خو يى زانا و کاربنه جهه.

﴿۱۰۰﴾ و پيشييت يى کى ژ مشهخت و هاريکاران و ئه وىت ب قه نجى ب دو بىف وان که فتين، خودى ژ وان رازى بو وييه و ئه وى [ب تشى خودى دا ييه وان] رازى بو ويينه، بهحه شتيت رو بيار د بنرا دچن بژ وان به ره فه فکرينه، و ههروهه ر دى تيدا مينن، ئه فه يه سه رکه فتنا مه زن. ﴿۱۰۱﴾ و ژ وان ئه عرابيت دو رماندورى هه وه دو روى هه نه، و ژ خه لکى مه دينه يى ژى هه نه په له وان ل سه ر دو روياتي يى، تو وان ناياسى، ئه م وان دنيا سين، دو قات ئه م دى وان ئيزاده ين [د دنيا ييدا ب شه ر مزار بيى و ئيزا ب گورپى، و ل ئاخره تى ب ئيزا ب دو ره هى]، پاشى دى ئينه فه گيران بو ئيزا يه کا مه زن [روژا قيامه تى]. ﴿۱۰۲﴾ و هنده کيت دى ژ خه لکى مه دينه يى [ژ وان بوون ئه وىت ژ ته بو وکى فه مابين] گونه هيت خو ل سه ر خو ئاشکه را کرن، کارى خو يى چاک [جيهادا خو يا به رى ته بو وکى] و هنده کى دى بى خراب [فه مانا خو ژ ته بو وکى] تیکه ل کرن، به لکى خودى توبه يا وان قه بويل بکه ت، ب راستى خودى گونه ه ژ بيه ر و

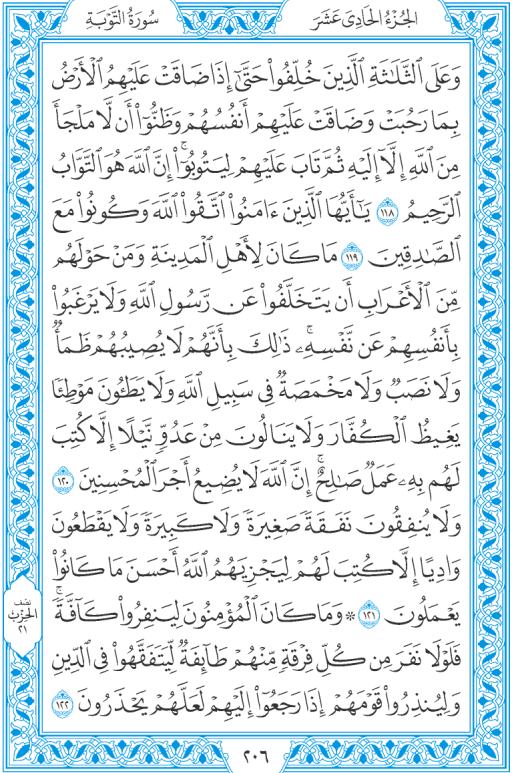
وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مَسْجِدًا ضَرًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًا بَيْنَ
 الْمُؤْمِنِينَ وَإِصْرًا لِمَنْ حَارَبَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ مِنْ قَبْلُ
 وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا الْحُسْنَىٰ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ
 لَكَاذِبُونَ ﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَمَسْجِدٍ أُسَسَ عَلَى التَّقْوَىٰ
 مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحْسِنُونَ أَنْ
 يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أَسَسَ بُنْيَانَهُ
 عَلَى سَفَا جُرْفٍ هَارِقَانْهَارٍ بِهِ فِي تَارِجِهِمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
 الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَانُهُمُ الَّذِي بَنَوْا رِيبَةً
 فِي قُلُوبِهِمْ إِلَّا أَنْ تَقَطَّ قُلُوبُهُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾
 * إِنْ اللَّهُ أَشْرَقَ مِنْ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ
 بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُفْتَنُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
 وَيُقْتَلُونَ وَعَدَا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ
 وَالْفُرْقَانِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا
 بِبِعْعِكُمْ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ وَذَلِكَ هُوَ الْقَوْلُ العَظِيمُ ﴿١١١﴾

﴿۱۰۷﴾ و ئەوئیت [ژوان دوروییان ئەوئیت فەمایین ژ تەبووکی] مزگەفتەك بۆ زیان گەهانەندی [ب موسلمانان]، و ب هیز کرنا گاورییی و ژیکشە کرنا خودان باوەران، و بۆ خۆ بەر هە فکرن و خۆ گرتنی ل هیقیسیا وی یسی بەری نوکە شەرپی خودی و پیغە مەبری وی کری، ئافاکرین، و سویند ژی دخۆن کومە ژ قەنجیسی پیقتەر [ژ ئافاکرنا مزگەفتی] چو یسی دی نەقیایی، و خودی شادەییسی ددەت کو ئەو ب راستی [د فی سویند خوارنا خودا] درەوینن. ﴿۱۰۸﴾ چوجا لی رانەو هەستە و نغیژتی تیدا نەکە، ئەو مزگەفتا جارا ئیککی ل سەر تەقوا و ترسا خودی هاتیە ئافاکرن، هەژترە تونغیژتی تیدا بکە، هەندە زەلام ییت تیدا هەین دقین خۆ پاقر بکەن [ب دەستغیژگرتنی و خۆشویشتنی و دویرکەفتنا گونەهان]، و خودی ب خۆ ژی حەژ خۆ پاقر کەران دکەت. ﴿۱۰۹﴾ ئەری ئەوی خیم و بنیاتی (بنستری) ئافاهیسی دینی [خۆ ل سەر پاریزکاری و رازیوونا خودی ئافاکری چیتەر، یان ژی ئەوی خیمی ئافاهیسی دینی] خۆ ل سەر لیقتا

کەندالەکی هەرفتە ئافاکری، فیجا ئافاهیسی وان یسی ل سەر لیقتا کەندالی ئەو هەرفاندنە د ناگری دۆژە هیدا، و خودی ب خۆ ملەتی سەمکار راستەری ناکەت. ﴿۱۱۰﴾ ئەو ئافاهیسی وان ئافاکری دئی هەر مینیت، گۆمان و دودلی دلی واندا، هەتا دلی وان ژیکشە دیبەت و دمەرن [ئانکو هندی د ساخن دئی ئەو ئافاهی گۆمانی دلەت واندا هیلەت]، و خودی ب خۆ زانا و کاربەجەه. ﴿۱۱۱﴾ ب راستی خودی جان و مالی خودان باوەران، ژوان کرپیە بەرانبەری هندی بەحەشتی بەدەتە وان، ئەقە چونکی ئەو د ریکا خودیدیا جیهادی دکەن، فیجا ئەو [گاوران] دکوژن و دئینە کوشتن ژی، ئەقە پەیانە کابنەجەه ل سەر وی [خودی] د تەورات و ئنجیل و قورئانیدا، و کی هەیه وەکی خودی پەیاننا خۆ ب جە بنیت؟ فیجا هوین ب وی کرینا خۆ یا هوین پی هاتینە فرۆتنی [کو بەحەشتە] شاد و کەیفخۆش بن، نی سەرفەرازییا مەزن ئەها ئەقەیه.

الَّتِي بَوَّأْتِ الْعَجِدُونَ الْحَمْدُونَ لَمَا سَمِعُوا
 الرَّكْعَةَ السَّاجِدُونَ الْأَمْزُوتَ بِالْمَعْرُوفِ
 وَالنَّاهُونَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالْحَفِظُونَ لِحُدُودِ اللَّهِ
 وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٣﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالنَّبِيِّاتِ
 أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولَىٰ قُرْبَىٰ
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١١٤﴾ وَمَا
 كَانَ اسْتِغْفَارُ إِبْرَاهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَّهَا
 إِيَّاهُ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُ أَنَّهُ رَعِدُ اللَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ
 لَأَوَّاهٌ حَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَمَا كَانَتْ أَلْفَةٌ لِيُضِلَّ قَوْمًا بَعْدَ إِذْ
 هَدَيْتَهُمْ حَتَّىٰ يَسْتَوِيَتْ لَهُمْ مَا بَتَقُونَ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ
 عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي
 وَيُمِيتُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾
 لَقَدْ تَابَ اللَّهُ عَلَى النَّبِيِّ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ الَّذِينَ
 اتَّبَعُوهُ فِي سَاعَةِ الْعُسْرَةِ مِنْ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبَ
 فَرِيقٍ مِنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ إِنَّهُ بِهِمْ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١١٧﴾

﴿۱۱۳﴾ [خودان باوهر] توبه دارن ژ هه می گوئنه هان، و ل بهر فەرمانا خودی د راوهستیایینه، و دلسوزن د پهرستنا خودا، و سوپاسییا خودی دهه می کراساندا دکهن، و روژیگر و گه ریده نه د ریکا خودیدا، و نفیژکهرن و فەرمانده نه ب چاکییان، و ریئنه دهنه و وریگرن بۆ خرابییان، و پاریزهرن بۆ بریار و نه حکام و تخویبت خودی، و مزگینییی [ب بهحشتی] بده خودان باوهریت هؤسا. ﴿۱۱۳﴾ نه دورسته بۆ پیغه مبهری و خودان باوهران، داخوازا گونه هژبهرنی بۆ موشرکان بکهن، خو ته گهر مروفتیت وان ژى بن [و حه ژ وان ژى بکهن]، پشتی بۆ وان دیار بووی، کو نه و موشرک ب راستی دۆژهینه. ﴿۱۱۴﴾ و داخوازا گونه هژبهرنا ئیبراهیم بۆ بابی خو نه دهاته کرن، نه گهر ژ په یانه کی نه بایه کو وی دابوو بابی خو [وهختی گوتیسی ب راستی نه ز دئی داخوازا گونه هژبهرنی بۆ ته ژ خودی کهم]، فوجا وهختی بۆ دیار بووی [کو بابی وی] نه یاری خودییه، دهست ژى بهردان و بهرته تا خو ژى کر، ب راستی ئیبراهیم ژ خودی ترس و ب نالنال و لیبۆر و نه رم و حه لیمه. ﴿۱۱۵﴾ و خودی چو مله تان گومرا و بهرزه ناکهت پشتی راسته پری کرین، هه تا بۆ وان دیار نه کهت کادی خو ژ چ پاریزن، و ب راستی خودی ب هه می تستان بی زانایه. ﴿۱۱۶﴾ ب راستی ملکی نه رد و نه سمانان یی خودییه، نه و ساخ دکهت و نه و دمیرنیت، و ژ بلی خودی هه وه چو هاریکار و چو پشته فان نینن. ﴿۱۱۷﴾ ب راستی خودی توبه دا سهه پیغه مبهری [گونه هیئت وی ژبهرن ژ بهر دهستویردانا وی بۆ دوروییان، کو روژا ته بووکی فه مینن] و مشهختییان و هاریکاران [خه لکی مه دینه یی]، نه ویت و هختی ته نکافیسی خو دابینه د گه ل پیغه مبهری، پشتی نَبزیک بووی دلیت دهسته که کی بۆ هندی بچن، فه مینن [و ژ بهر گرانی و زهحه تى خو نه دهنه د گه ل پیغه مبهری]، پاشی خودی توبه دانا سهه وان و گونه هیئت وان ژبهرن. ب راستی نه و بۆ وان زیده ب رهحم و دلوفانه.

﴿١١٨﴾ [هروهسا] توبه دا سه ر وان هه رسيكيت [ل مهدينه يي مابين و ژ ته بووكي] فه مابين، [هاتنه جزاكرن ب فه برينا په يوهنديان، و ب تيكه لي نه كرنا وان و ژ فه مانا خو و هسا په شتيان بيون]، هه تا ئه رد ب به رفه هيبا خو فه ل وان ته ننگ بووي و بينا وان چك بووي و وان زاني، چو په نا و پاريزه ر ژ ئيزايا خودي نينن ژ بلي ئه و بزفر نه خودي [ب توبه كرني و ب داخوازا گونه ه ژيبرني]، پاشي خودي توبه دا سه ر وان، دا خو ل سه ر توبه يا خو راگرن و دا ژ توبه داران بن، ب راستي خودي زيده توبه وه رگر و دلوفانه. ﴿١١٩﴾ گه لي خودان باوه ران پاريز كاريسا خودي بكنه و د گه ل راستگويان بن. ﴿١٢٠﴾ نايبت بو خه لك ي مهدينه يي و ئه عرابي ت [كو چه ره عه ر ه ب] ل دوريت مهدينه يي خو ژ پيغه مبه ري خودي فه هيلن [و خو نه دهنه د گه ل د جيهاديدا]، و جاني خو ژ گياني پيغه مبه ري خو شتر بشين [كول خو هسيار بن، و خو پاريزن، و پيغه مبه ري نه ..] چونكي چو تيناتي و وه ستيان، و چو برساتي دريكا خوديدا ناگه هيمه وان،

و ناچنه چو جهان [ب پييت خو يان ب سوميت ده واري ت خو] كو پي كه ربي ت گاوران فه كهن و دلي ت وان بي شينن و زيانه كي ناگه هيننه دژمني [ب كو شتي يان ئيخسيران كرني يان بريندار كرني]، ئه گه ر خودي پي كاره كي چاك بو وان نه نقي سيت، ب راستي خودي خيرا فه نجيوخوازان به رزه ناكه ت. ﴿١٢١﴾ و چو مالي ناده ن، چ كيم چ گه له ك، و چو نهالان نابرن ئه گه ر خودي بو وان ب خي ر نه نقي سيت، دا خودي ژ كر باريت وان چي تر، وان خه لات بكه ت [قان كاران ب خي ر بو وان دنقي سيت]. ﴿١٢٢﴾ و نايبت خودان باوه ر هه مي پي كفه ده ركه فه جيهادئ، فيجا بلا ژ هه ر تيه كي ژ وان كي مهك بچن و ده ركه فن، دا خو د ديندا شاره زا بكنه، و دا مله تي خو [ئه وي ت چوي نه جيهادئ] ناگه هدار بكنه و هختي دزفر نه ده ف وان، دا ئه و [مله تي] خو پاريزن ژ وي تشتي دقي ت خو ژي پاريزن.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَاتَّبَعُوا الَّذِينَ يَلُوتَكُمْ مِنَ
 الْكُفَّارِ وَيَجِدُوا فِيكُمْ غُلَظَةً وَعَلِمُوا أَنَّ اللَّهَ
 مَعَ الْمُتَّقِينَ ﴿١٢٣﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةٌ فَمِنْهُمْ مَن
 يَقُولُ إِنَّا كُنَّا زَادَتْهُ هَذِهِ ءِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا فَزَادَتْهُمْ ءِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾
 وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى
 رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٢٥﴾ أَوْلَا يَرَوْنَ
 أَنَّهُمْ يُفْتَنُونَ فِي كُلِّ عَامٍ مَرَّةً أَوْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ
 لَا يَتُوبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ
 سُورَةٌ نَّظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ هَلْ يَرَىٰكُمْ قَرَنَ
 أَحَدٍ ثُمَّ انصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
 لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٢٧﴾ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنفُسِكُمْ
 عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ
 رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١٢٨﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ
 إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿١٢٩﴾

﴿۱۲۳﴾ گهلی خودان باوهران شه پری وان گاوران بکنه
 تهویت نیزیکی هه وه، و بلا هه وه ب هیز و میرخاس
 و چه سپان بینن، و بزانب ب راستی خودی د گهل
 پاریزکارانه. ﴿۱۲۴﴾ و ههر وهختی سوره تهك بیته
 خواری، هندهك ژ وان [دورویان بوئیکدو] دبیزن:
 ئه ری ئه فی [سوره تی] باوهریبا کی ژ هه وه پتر لی
 کر؟ [بیژه: به لی] تهویت باوهری ئینابین [ههر گافه کا
 سوره تهك بیته خواری] باوهریبا وان پتر لی کر، و
 ئه و پی دلشاد و که یفخوش دبن [چونکی باوهریبا
 وان پتر لی دئیت]. ﴿۱۲۵﴾ و به لی تهویت گومان و
 دورویبای و شرک و گاوری دلیت و اندا، [هاتنا
 سوره تان] پیسی ل سهر پیسی ل وان زیده کر، و
 ل سهر گاوری پی مرن. ﴿۱۲۶﴾ ئه ری ما ئه و نابینن
 سالی جاره کی یان دو جاران، ئه م وان [ب نه ساخی
 و هشکاتی، و ب بهر تهنگی و برسی، و ب به لا و
 ئاتافان] دجه بینین و ئمتیحانه دکهین، پاشی نه
 توبه دکهن و نه ئی دئینه بیرا خو، و نه پیغه دچن.
 ﴿۱۲۷﴾ و ههر وهختی سوره تهك بیته خواری هندهك
 ژ وان [دورویان] به ری خو دده نه هنده کان [و دبیزن]: ئه ری کهس [ژ خودان باوهران] هه وه دینیت؟
 [دال فیر پی بچین] پاشی فیه رفین، خودی دلیت وان [ژ هه قیسی و راسته پیسی]. و هر گپران، چونکی ب
 راستی ئه و مله ته کن بی فامن و هه قیسی تی ناگه هن. ﴿۱۲۸﴾ ب راستی پیغه مبه ره کی و هسای پی ژ هه وه بو
 هه وه هاتی، و هسایانا هه وه ل سهر وی یا گرانه [ئانکو وی پی نه خو شه هوین زه حه تی بکیشن و ئیزا بگه هیته
 هه وه]، ل سهر راسته پیکرنا هه وه پی پژده [ویسی هشیاره ل سهر باوهریبا هه وه]، و بو خودان باوهران زیده
 دلسوژ و ب ره حه. ﴿۱۲۹﴾ فیجا نه گهر وان روی پی خوژ باوهریسی [و هه قیسی] و هر گپرا، بیژه: ئه و خودایی
 کوژ بلی وی چو خودا و چو بهرستی نه یی، به سی منه، ب راستی من پشتا خو ب وی گهرم و موکوم کر،
 و ئه وه خودائی عهر شی مه زن.

الرَّتِيكَ ءَايَتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ ۝۱ اَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحَيْنَا اِلَى رَجُلٍ مِّنْهُمْ اَنْ اَنْذِرَ النَّاسَ وَيُبَيِّنَ لِلَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صَدِقٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ ۗ قَالَ الْكَافِرُوْنَ اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۝۲ اِنْ رَبُّكَ اِلَّا الَّذِيْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اَسْوَأَ عَلَى الْعَرْشِ بُدْبُرًا لِّاَمْرٍ مَّا مِنْ شَيْعٍ اِلَّا مِنْۢ بَعْدِ اِذْنِهٖ ۗ ذٰلِكُمْ اَللّٰهُ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوْهُ ۗ اَقْلٰمٌ تَدْكُرُوْنَ ۝۳ اِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا وَعَدَّ اَللّٰهُ حَقًّا اِنَّهُۥ يَبْدُوْا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيْدُهُ لِيَجْزِيَ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحٰتِ بِالْقِسْطِ ۗ وَالَّذِيْنَ كَفَرُوْا لَهُمْ شْرَابٌ مِّنْ حَمِيْمٍ وَعَذَابٌ اَلِيْمٌ ۗ مِمَّا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ۝۴ هُوَ الَّذِيْ جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاً وَالْقَمَرَ نُورًا وَقَدَرَهُ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوْا عَدَدَ الْاَلْيَمِيْنَ وَالْحِسَابَ ۗ مَا خَلَقَ اَللّٰهُ ذٰلِكَ اِلَّا بِالْحَقِّ يُفَصِّلُ الْاٰيٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُوْنَ ۝۵ اِنْ فِيْ اٰخْتِلَافِ الْاَيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اَللّٰهُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُوْنَ ۝۶

سوره تا یونس

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۱۰۹) ثایه تہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فی رهنگی دئیته خواندن (ئه لف، لام، را) سئ تیپن ژ (۲۸) تیپت زمانی عه ره بی، نیشانن ل سهر ئی عجازا قورئانی کو عه ره بان پی چیناییت قورئانه کا وه کی فئی بدانن، ههر چهنده ئه ف قورئانه ژ عه نیی وان تیپان بی که هاتیسه ئه ویت ئه و ئاخفتنا خو پی چی دکهن. ئه فئه نه ئایه تیت کتیبیا پیروز و بنه جه و دویر ژ گومانی. ﴿۲﴾ ئه ری ئه فئه بو خه لکی جهئی عه جیبیبیه مه بو زه لاهه کی ژ وان وه حی هنارت، [مه وه حی بو وی هنارت و مه گوتی:] خه لکی ئاگه هدار بکه [و ژ روزا قیامه تی بترسینه]، و مز گینییی بده ئه ویت باوهری ئینایین، کو ب راستی بو وان ل ده ف خوداییی وان به راهیبیه کا که ره می و خه لات و پیکه کا بلند هه به، گاوران گوت: ب راستی ئه فئه [ئه ف پیغه مبه ره]

سیر به نده کی ئاشکه رایه. ﴿۳﴾ ب راستی خوداییی هه وه ئه و خودایه یه یی ئه رد و ئه سمان د شه ش پورئاندا چی کرین، پاشی بلند بوو سهر عه رشئ خو [بلند بوونه کا هیژیایی وی، و بی چاویایی]، ته کبیرا کاروباران دکه ت، چو مه هدر چی نینن، پشتی ده ستویر دانا وی نه ییت، ئه و [خوداییی ب فان سالو خه تان دئیته سالو خدان] خوداییی هه وه یه، فیجا وی به ریسن، ما هوین بو خو چامه کی ناگرن. ﴿۴﴾ فه گه ریانا هه وه هه مییان ب بال و یقه یه، [و ئه فئه] ب راستی په یمانا خودییه و راسته، ب راستی ئه و جارا ئیکئ ده ست ب ئا فراندنی دکه ت، پاشی [پشتی مرنئ] دئ زفرینته فه، دا ئه ویت باوهری ئینایین و کار و کریاریت قه نج کرین ب دادی و ب عه داله ت خه لات بکه ت، و ئه ویت گاوروبو یین بو وان فه خو ارنه کا زیده که لیایی و ئیزابه کا ب ژان و دژوار هه به، ژ بهر وی گاورییا دکرن. ﴿۵﴾ و ئه وی [خودئ] پورژ بو هه وه کریبه چرا و هه یف کریبه پورناهی، و کره قویناخ قویناخ دا هوین هه ژمارا سالان و حسیبا خو بزنان، و خودئ ژ قه سستا ئه فه چی نه کریبه ئه گه ر بو هه قییی نه ییت [هه قی و راستی پی بیته زاین و ئه م بگه هینه مه ز ناتیبیا خودئ و وی به ریسن]. نیشان و ئایه تان ب درئیژئ [خودئ] بو وان ئاشکه را دکه ت ئه ویت دزانن. ﴿۶﴾ ب راستی د هاتن و چونا شه ف و پورژاندا، و د هه ر تشئئ خودئ د ئه رد و ئه سماناندا چی کری، نیشان و به لگه نه بو وان بیئ پاریز کارییی دکهن، و ژ خودئ دترسن.

﴿۷﴾ ب راستی ئه ویت چه ژ دیتنا مه نه کهن، و ب ژيانا دنیایی رازی بووین و پیغه رسیان [پیغه مان]، و ئه ویت ژ نیشان و نایه تیت مه بی ئاگه هـ. ﴿۸﴾ ئه فغان جهی وان ئاگره، ژ بهر کار و کریاریت وان کرین. ﴿۹﴾ ب راستی ئه ویت باوهری ئینایین و کار و کریاریت قهنج کرین، خودی ژ بهر باوهریا وان دئی وان راسته ری که ته به حه شتا پر خیر، کو پروبار د بنرا دچن. ﴿۱۰﴾ دوعا و گازییا وان د به حه شتیدا ئه فهیه: خودیوؤ ئه م ته ژ هه می کیماسییا پاقژ دکهین، و دروودا وان سلاقه، و دویماهیک دوعا یا وان ئه فهیه: هه می په سن و شوکور بو خودی، خودانی هه می جیهانان. ﴿۱۱﴾ ئه گهر خودی بو خه لکی له ز ل خرابیی کر بایه، وه کی له زائه و دکه ن بو باشیی [ئانکو خه لکی چاوا دقیت له ز ل دوعا یا وان یا خیری بیته کرن، و هسا خودی له ز ل دوعا یا وان یا خرابیی ژی کر بایه، دا وان تی به ت وه ختی وان نفرین ل خو دکرن]، دا مرن، و دا روحا وان بیته ستاندن، فیجا ئه ویت هزرا دیتنا مه نه کهن، ئه م دئی وان هیلین د

الجزء الحادى عشر

إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿۷﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿۸﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۹﴾ دَعَوْهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَأَخْرَجُوا عَنْهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۰﴾ وَلَوْ يَعْلَمُ اللَّهُ لِلنَّاسِ أَسْرَرَ اسْتَعْبَجَ لَهُمُ الْخَيْرَ لَقَضَىٰ إِلَيْهِمْ أَجْلَهُمْ فَتَدَّرَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿۱۱﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَا لِحِيزِهِ أَوْ قَاعِدًا أَوْ قَائِمًا فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَانٌ لَرِيْدَعَاتًا إِلَىٰ ضُرِّ مَسَّهُ كَذَٰلِكَ زَيْنٌ لِّلْمُتَّعِينَ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۲﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ مِن قَبْلِكُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَاءَهُم رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا كَذَٰلِكَ تَجْرِي الْقُورَةُ الْمَجْرُمَاتِ ﴿۱۳﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكُمْ حَلْقَفًا فِي الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ لِنَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿۱۴﴾

خرابیا خودا بزقرن. ﴿۱۲﴾ و هه وه ختی نه خو شیهه که بگه هیته مروقی، ل سهه ته نشتا خو [ئانکو دریز کری] یان روینشتی یان راوهستیایی گازی و هه وارا خو دگه هینیته مه، فیجا وه ختی مه نه خو شیهه وی راکر، و هسا دجیت [ژ بیر دکهت] هه وه کی چو نه خو شیهه ب سهه ری نه هاتین و هه وارا خو نه گه هاندیهه مه، هؤ سا بو زیده خرابان کار و کریاریت وان هاتینه خه ملاندن و جوانکرن. ﴿۱۳﴾ ب سویند مه خه لکی چه رخیت بهری هه وه دهیلاک برن و ئیزادان وه ختی وان [ب شرک و گاورییی] سته م کری، و پیغه مبه رییت وان ب به لگه و نیشان و موعجیزاتییت ئاشکه را کهر بو وان هاتین [دا باوهریی پی بینن، و باوهری پی نه ئینان]، و ئه وه نه ئه و بوون باوهریی بینن [ئه گهر هیلابانه، و دهیلاک نه بر بانه]، و هؤ سا ئه م ئه ویت گونه هکار جزا دکهین. ﴿۱۴﴾ پاشی، پشتی وان، مه هوین کر نه جهنشینیت وان دئه ردیدا، دا ببینین کا هوین دئی چ کار و کریار که ن.

﴿١٥﴾ و وهختی نیشان و نایه تیت مه ییت ناشکراکه ر ب سهر واندا دتینه خواندن، نه ویت نه ل هیقییا دیتنا مه [و باوهری ب پرژا قیامه تی نهیی، دبیژن:] کا قورئانه کا دی ژ بلی قی بینه، یان ژ ی قی [قورئانی] بگوهوره. بیژه: نه ز نه شیم و من هه ق نینه نه ز ده ف خو بگوهورم، نه ز ل دویف چو ناچم ژ وی پیغه تر یا ب وه حی بو من دتیت، ب راستی نه ز ژیز ایار ژره کا مه زن دترسم، نه گهر نه گوهدارییا خودایسی خو بکه م. ﴿١٦﴾ بیژه: نه گهر خودی فیابایه [نه ف قورئانه] من بو هه وه نه دخواند و هه وه هه پی نه دزانی ژ ی [ئانکو خودی نه ف قورئانه ل سهر زمانئ من نیشا هه وه نه ددا]. نی [هوین ب خو ژ ی دزانن] من بهری نوکه ژئیکی د ناف هه وه دا بری، [نه گهر نه ز نه و بامه یی ژ نیک خو قورئانی چیکه م، دا بهری نوکه ژ ی چیکه م] نه ری ما هوین نه قلی خو نائینه سهری خو [بزانن نه ف قورئانه ژ ده ف خودییه و پیغه مبهری ژ ده ف خو نه ئینایسیه هه تا بشیت بگوهوریت]. ﴿١٧﴾ فیجا ما کی ژ وی سته مکارتره نه وی دره وان ب نافئ خودی

دکته، یان ژ ی نایه تیت خودی دره و ددانیت، ب راستی گونه کار سهر فراهان بن. ﴿١٨﴾ و ژ بلی خودی وی دپهر یسن یی نه زانی دگه هینته وان نه مفایی.. و دبیژن: نه ف هه هدره چیییت مه نه ل ده ف خودی، [ههی موحه مه د] بیژه: نه ری ما هوین دئ وی تشتی نیشا خودی دهن یی کو نه زانیت یی د نه رد و نه سما ناندا ههی؟! و ب راستی خودی یی پاک و پاقره ژ وی شرکا نه و دکهن. ﴿١٩﴾ و ده سته پیکی خه لک هه می مله ته ک بوون، پاشی ژیک جودا بوون و نه گهر ژ بهر فەرمانا خودی نه بایه [کو وان پیکه ئیزا ناده ت]، دا حوکمی و دادگه رییی د وی تشتیدا کته نه وی نه ل سهر ژیک جودا. ﴿٢٠﴾ و دبیژن: بلا موعجیزه به ک و نیشانه ک ژ خودایسی وی بو هاتبایه [دا مه ژ ی باوهری پی ئینابایه] بیژه: غه یب کاری خودییه و موعجیزه ب فەرمانا وینه، فیجا چاهه ری بن ب راستی نه ز ژ ی دگه ل هه وه ژ چاهه ری نام.

وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا إِنَّا بُرْهَانٌ غَيْرٌ هَذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ مِنْ تَلَقَّائِي نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ فِيكُمْ عُمُرًا مِّن قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْمَجْرُمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَاؤُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَدْعُونَ اللَّهَ يَمَّا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ لِلنَّاسِ إِلَّا أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَفُضِّي بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا الْقَلْبُ بِلَدِي فَأَنْتُمْ رَوَّاءٌ إِلَىٰ مَعَكُمْ مِمَّنِ الْمُنْتَظَرِينَ ﴿٢٠﴾

وَإِذَا أَدْقْنَا النَّاسَ رَحْمَةً مِّنْ بَعْدِ صَرَاءٍ مَّسَّهُمْ إِذَا هُمْ مَكْرُومٌ
 فِي آيَاتِنَا قُلِ اللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا إِنَّ سُلْطَانًا لَّهُ يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ ﴿۲۱﴾
 هُوَ الَّذِي يُسِرُّكُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ حَتَّىٰ إِذَا كُنْتُمْ فِي الْفُلِكِ
 وَجَرَيْنَ بِهِمْ بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا بِهَا جَاءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
 وَجَاءَهُمُ الْمَوْجُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ
 دَعَاؤُا اللَّهِ مُخْلِصِينَ لَهُ الَّذِينَ لِيْنَ أُنجَيْنَا مِنْ هَذِهِ لَتَكُونَنَّ
 مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿۲۲﴾ فَأَمَّا الْجِنُّ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ
 الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغَيْتُمْ عَلَيَّ أَنْفُسَكُمْ مَتَّعْتُ الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَتَبَيَّنْتُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۲۳﴾
 إِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ أُنزِلْنَا مِنْ السَّمَاءِ فَأَخْتَلَطَ
 بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ وَالْأَنْعَامُ حَتَّىٰ إِذَا
 أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأُزْنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَدِرُونَ
 عَلَيْهَا آتَيْنَاهَا أَمْرًا نَّيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَبْ
 بِالْأَمْسِ كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۲۴﴾ وَاللَّهُ يَدْعُوا
 إِلَىٰ دَارِ السَّلَامِ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۲۵﴾

﴿۲۱﴾ و وهختی ئەم بەر فرە هییه کی ددەینە خەلکی
 [ئانکو خەلکی مەکه هی] پشتی تەنگافی و هسکاتیسی
 هنگافتین، دئی بینی نایەت و نیشانی ت مە درە و ددان، و
 تانان تئی دقوتن و نەخشە یان بۆ دکیشن، بیژە: خودی
 د جزایی خۆدا ب لەز ترە، ب راستی ئەو فەند و فیلا
 هوین دکەن، ملیاکە تیت مە دنقیسن. ﴿۲۲﴾ ئەو هەو ه
 د هسکاتی و ئافیددا دکێرینیت [ئانکو ئەو هەو شیانئ
 ددەتە هەو ه، هوین ب پییان و دەواران و گەمییان و
 ئالافیت دی قوبناختت دریز بپرن]. هەتا هوین دچنە
 د گەمییددا، و بایە کی نەرم گەمیی دبەت و [تەفیت
 تیدا] پئی کەیف خۆش بوون، وی وهختی بایە کی ب
 بارۆفە بەر ب گەمیی ئە بیت و بیت ئافی ژ هەمی
 رەخان ل وان بیئە ئیک، و ئەو هزر بۆ وان چیبوو کو
 دۆرماندۆری وان هاتە گرتن و مانە د ناف پیلانرا،
 دوعا ژ دل و میلاک ژ خودی کرن، ئە گەر تە ئەم
 ژ فئی تەنگافیسی رزگار کرین، ب راستی ئەم دئی ژ
 شوکورداران بین. ﴿۲۳﴾ فێجا وهختی ئەو رزگار کرین،
 [جارەکا دی] بئی کو وان ماف هەبیت ستمی د

ئەردیدا دکەن، گەلی مرۆفان ب راستی ستمە ما هەو هەر ل سەر هەو ب خۆیە [ئانکو زیانا ستمی هەر دئی
 ل هەو زفپیت]، ئەفە خۆشیی ت زیانا دنیا بیئە، پاشی زفپینا هەو هەمییان بۆ دەف مە یە [ب بال مە فە یە]،
 فێجا ئەم دئی هەو ئەگە هەداری وئ کە ین یا هەو د دنیا ییدا دکر. ﴿۲۴﴾ ب راستی هندی ژ یانا دنیا بییە وەکی
 ئافە کینیە مە ژ ئەسمانی باراندی، فێجا ب فئی ئافی ئەو شینکاتیسی گەلەرەنگ و تیکەل دەر کە فت یی کو
 مرۆف و جانە وەر [هەردو] دخۆن، گافا کو ئەرد ب شینکاتیسیا خۆ دخە ملیت و جوان دبیت، و خودایت
 وئ [خەلکی ئەردی] هزر دکەن ئەو دشین بچین و مفایی ژئ وەر گرن، [هنگی] فەرمانا مە ب شەف یان
 ب رۆژ ب سەردا هات، فێجا مە وەکی زە فیا دوری لی کر، هەر وەکی بەری نوکە ئەو شینکاتی نە یی.
 ئەها ب فئی رەنگی ئەم نایەت و نیشانی ت خۆ ب دریزی ئاشکە را دکە ین بۆ وان بیت هزرا خۆ دکەن.
 ﴿۲۵﴾ و خودی بۆ ئافاهیسی ئاشتی و تەناهیسی [کو بە حە شتە] بانگ و گازییی هلد دیریت، و یی وی بقی ت
 دئی بەرئ وی دەتە رپیکا راست.

الْحُزْنَةُ
۴۱۴

*لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
 وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۶﴾ وَالَّذِينَ
 كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرَهُم مُّضَاهٍ ذَلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ
 مِنَ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَانَمَا أَغْمِثْتَ وُجُوهَهُمْ قِطْعَةً مِّنَ اللَّيْلِ
 مُظْلِمًا ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
 جَمِيعًا ۗ ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاءُكُمْ فَزَيَّلْنَا
 بَيْنَهُمْ وَقَالَ شُرَكَاءُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِلَّا نَارٌ تَعْبُدُونَ ﴿۲۸﴾ فَكُفِّنَّا بِاللَّهِ
 شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ ۚ إِنَّكَ عَبْدُكَ تَكْفُلِلَيْتِ ﴿۲۹﴾ هُنَالِكَ تَبْلَأُونَ كُلُّ نَفْسٍ مَّا أَسْلَفَتْ وَرُدُّوْا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمْ
 الْحَقُّ ۖ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَقْرَءُونَ ﴿۳۰﴾ فَلَمَّ مَن يَرُؤُكُمْ مِّنَ
 السَّمَاءِ ۖ وَالْأَرْضِ ۖ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ ۖ وَالْأَبْصَرَ ۖ وَمَنْ يُخْرِجُ
 الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ ۖ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ ۖ وَمَنْ يُدِيرُ الْأَمْرَ ۗ
 فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۳۱﴾ فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ
 الْحَقُّ ۖ فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۚ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ ﴿۳۲﴾ كَذَلِكَ
 حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۳۳﴾

﴿۲۶﴾ بۆ ئەوئیت چاکی و قەنجی کرین [ئانکو ب چیترین ئاوا فەرمانا خودی ب جه ئینایین]. قەنجی و جهی باش و هیژ [پتر کو دیتنا خودییه] د بهحه شتیدا ههیه، و سهروچاقیت وان نه تۆزهوی دهن و نه زی رسوا دهن، ئەفه بهحه شتینه و ههروههر دئ تیدا مینن. ﴿۲۷﴾ و ئەوئیت کار و کریاریت خراب کرین جزایی وان تەمەتی گونە هیئت وانە، و رویرهشی و رسوایی سهروچاقیت وان دگریت، و وان چو پارێزفان نینن، وان ژ ئیزایا خودی پارێزن، سهروچاقیت وان ههروهکی کهرهکی شهفارهش و تاری گرتین، ئەفه دۆزهینه و ههروههر ئەو دئ تیدا مینن. ﴿۲۸﴾ و رۆژا ئەم هه مییان کۆم دکهین، پاشی دئ بیژینه وان ئەوئیت ههفال و هۆگر بۆ خودی چیکرین، هوین و په رستییت خۆ ل جهی خۆ بن، فینجا مه ئەو ژیکهه کرن و مه نافهرا وان بری، و په رستییت وان گۆته وان: ههوه نه بهس ئەم ب تنی په رستین [ئانکو نه مه فەرمانا ههوه کرییه هوین مه په ریسن بهلی ههوه ب دلخوازییا خۆ شهیتان په رست، وهختی

هوین د سهردا برین و فەرمانا ههوه کری هوین مه په ریسن]. ﴿۲۹﴾ و هه ره ئەفه بهسه کو خودی د نافهرا مه و هه وهدا شاهد بیت، کو ئەم ژ په رستنا ههوه د بی ئاگه هه بووین. ﴿۳۰﴾ وئ رۆژی [رۆژا قیامه تی] هه ره نه فسهک دئ کار و کریاریت خۆ بینیت و تامکه تی، و هه می ب بال خودایی خۆ فه، په رستیی راست و دورست، دئ ئینه فه گه راندن، و ئەو درهوا وان دکرل وان به رزه بوو. ﴿۳۱﴾ بیژه: کیه رزقی هه وه ل ئه ردی [ب شینکاتی] و ئەسمانان [ب بارانی] ددهت؟ یان زی کی پی چی دبیت، گوهد و چاقان بدت [و ژ ئانافان پارێزیت د گهل نازکییا وان]، و کییه ساخی ژ مری دهر دئخیت و مری ژ ساخی دهر دئخیت، و کییه کار و باریت دنیا یی ب پیته دبهت؟ دئ بیژن خودییه، بیژه: پا بۆچ هوین پارێزکارییا خودی ناکه ن؟! ﴿۳۲﴾ فینجا [ئەوئیت هه میی دکهت] ئەوه خودی، خودایی هه وه یی راست و هه ق، فینجا ماتشه ک شتی هه قیی هه ره ژ گو مریی و به رزه بوونی پیته تر [ئانکو پشتی هه قیی، به رزه بوون]، فینجا چاوا هوین رویی خۆ ژ هه قیی و هه ر دگپن بۆ گو مریی. ﴿۳۳﴾ ئەها هۆسا فەرمانا ئیزایا خودایی ته بۆ ژ ری دهر که فیتان واجب بوو، چونکی ب راستی ئەو باوه ریی نائینن.

قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَبْدُوا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قُلْ اللَّهُ يَبْدُوا
 الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ قَائِلًا تُوَفَّقُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِنْ شُرَكَائِكُمْ مَن يَهْدِي
 إِلَى الْحَقِّ قُلْ اللَّهُ يَهْدِي لِلْحَقِّ أَقْمَنَ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ
 يُنَبِّئَ أُمَّنَ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِيَ قُلْ لَكُم كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
 وَمَا يَنْبَغُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظُلْمًا إِنَّ الظَّلْمَ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا
 إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَذَا الْقُرْآنُ أَنْ يُفْتَرَى
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ
 لَا رَيْبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأَنزَلْنَاهُ
 سُبْحَانَ مَثَلِهِ ۚ وَادْعُوا مَن اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾
 بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِطُوا بِعِلْمِهِ ۚ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْيِيدُكَ كَذَلِكَ
 كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَاظُنُّوا كَيْفَ كَانَ عِقَابُ الظَّالِمِينَ ﴿٣٩﴾
 وَمِنْهُمْ مَن يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَمِنْهُمْ مَن لَا يُؤْمِنُ بِهِ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
 بِالْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ لِي عَمَلِي وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ أَنْتُمْ
 بَرِيضُونَ مِمَّا أَعْمَلُ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُمْ مَن
 يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ أَفَأَنْتَ تَسْمَعُ الصَّمَّةَ وَلَوْ كَانُوا لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۴﴾ بیژہ: ئەرئى ئىك ژ وان ئەوئیت ههوه کرینه هه قېشک بۆ خودئى هه به دهست ب ئا فراندى بکهت؟ پاشى جاره کا دی [پشتى مرنئ] بز فرېنېته شه؟! بیژہ: بهس خودېیه جارا ئىکئى تشتى چئى دکهت پاشى [پشتى مرنئ] دز فرېنېته شه، فئيجا چاوا هوین بهرئى خوژ رېکا راست وه ردگېرن. ﴿۳۵﴾ بیژہ: ئەرئى ئىك ژ بوت و بهرستییئ ههوه هه به راسته پېکرئى بۆ راستى و هه قییبى بکهت؟! بیژہ: خودئى راسته پېکرئى بۆ راستى و هه قییبى دکهت، فئيجا یئى راسته پېکرئى بۆ راستییبى و هه قییبى دکهت هئزاتره دو یفچؤن بۆ بیته کرن، یان یئى خوژ راسته پې نه کهت نه گهر نه بیته راسته پېکرئى؟ فئيجا هه وه خیره، هوین چاوا وان و خودئى دئینه رېزه کئى؟! ﴿۳۶﴾ بارابتر ژ وان ژ گومانئ پئغه ترل دو یف چو یئى دی ناچن [ل وئى هزرئى کو دئى بوتیت وان بهر په فانییبى ژئى کهن یان راست بهرستینه]، ب راستى گومان مروفئى ژ هه قییبى بئى منهت ناکهت [ئانکو گومان جهئى هه قییبى ناگرئت]، و ب راستى خودئى ب ئەوا ئەو دکهن ئاگه هداره. ﴿۳۷﴾ نه دورسته

و نایبت ئەف قورئانه ئاخفتنا غه یرى خودئى بیت، به لئى راسته ر ئیخا کئیبیت بهرئى خوئیه [ئانکو ته ورات و ئنجیلئ]، و ئاشکهرا که ره ب درئىژى بۆ بریار و ئە حکامیت خودئى، گومان تئیدا نینه ژ دهف خودانئى هه مى جیهانانه. ﴿۳۸﴾ یان ژى دبیژن: [موحه مەدی ئەف قورئانه] ژ دهف خوژ ئیناییبیه [ئانکو وى داناییبیه و ب بال خودئیه لئى ددهت] بیژہ: پا کا [ئە گهر هوین راست دبیژن، و وه کئى هه وه بیت] سوره ته کئى وه کئى وئى بینن، و ههر کهسه کئى هوین بشتن ژى ژ بلى خودئى، هاریکارییبى ژئى بخوازن، ئە گهر هوین راست دبیژن [ئەف قورئانه ژ چئیکرنا موحه مەده]. ﴿۳۹﴾ به لکئى وان قورئان دره و دانا و باوهرئى پئى نه ئینا، بهرئى تئى بگههن و راستییا وئى بزائن، و هئز بۆ وان راستى و هه قییا تئیدا، ئاشکهرا نه بوئى. وه سا یئیت بهرئى وان ژى [کئیب و پئغه مبه ریت مه] دره و ددانان، فئيجا بهرئى خوژ بدئى کا دویماهیکا سته مکاران بوو چ!! ﴿۴۰﴾ و هندهک ژ وان [ئەوئیت تو بۆ هاتیسه هنارتن، هه مى موحه مەد] باوهرییبى ب فئى قورئانئى دئینن، و هندهک باوهرییبى پئى نائینن، و خودایئى ته چئتر خرابکاران دنیاسیت. ﴿۴۱﴾ و ئە گهر وان تو دره وین دانایى و باوهرئى ب ته نه ئینا، بیژہ: کریاریت من بۆ منن و کریاریت هه وه بۆ هه وه نه [ئانکو جزایئى کارئى من بۆ منن و جزایئى کارئى هه وه بۆ هه وه به]، هوین بهرینه ژ وئى یا ئەز دکهم و ئەز ژى یئى بهریمه ژ وئى یا هوین دکهن [ههر ئىک دئى جزایئى کار و کریاریت خوژ خوژت]. ﴿۴۲﴾ و هندهک ژ وان گوئى خوژ ددهنه ته [وه ختئى تو قورئانئى دخوینئى]، [به لئى ئە گهر ئەو دکهر بن]، ئەرئى تو دشئى کهرئى وه لئى بکهئى کو گولئى بیت خوژ ئە گهر دبئى ئاقل ژى بن.

﴿۴۳﴾ و هندهك ژ وان بهرئى خو ددهنه ته [نیشانیت پیغمبر اتیا ته دینن، د گهل هندئى ژى باوهریسی ب ته نائینن، هه چکو کوره مفایى بو خو ژ وئ دیتنى ناینن]، فیتجا نه گهر شهو کوره بن نه بینن، ئه رئى تو دشى هه قیسی پی بدیه دیتن، خو شه گهر دلئارى ژى بن. ﴿۴۴﴾ ب راستى خودئى چو سته مى ل مرفقان ناکهت، بهلى مرفق ب خو سته مى ل خو دکهن. ﴿۴۵﴾ و رورژا خودئى وان کوم دکهت [کو رورژا قیامه تیبیه]، شهو د وهسانه ههروه کى شهو ژ بیسته کى ژ رورژى پیغه تر د ئه ریددا نه ماینه ئیکدو دنیاسن [ههروه کى شهو ژ میژ نینه ژیک فه بو وین]، ب راستى شهو یت دیتنا خودئى [رورژا قیامه تى] دره و دانایین، خوسارهت بوون و نه ل سهر ریکا راست بوون. ﴿۴۶﴾ و نه گهر شهو د ژيانا ته دا، هندهك ژ وئ ئیزیا مه بو وان په یمان پی دایى، ب بهر چاقیت ته بیخین [دا چاقیت ته پی رون بن (شهو ب جه هات)] یان شه گهر ته بمرینن ژى [بهرى ب بهر چاقیت ته بیخین]، نئى زفرینا وان ههر ب بال مه فه یه [رورژا

وَمَهُمْ مَن يَظُنُّ اِلَيْكَ اَفَا نَتَّهَدِي الْعُمَىٰ وَلَوْ كَانُوا لَا يَبْصُرُونَ ﴿۴۳﴾
 اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلُمُ الْاِنْسَانَ شَيْئًا وَّلَٰكِنَّ الْاِنْسَانَ اَنفُسَهُمْ
 يَظْلِمُوْنَ ﴿۴۴﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ كَان لَّو يَلْبَسُوْا اِلَاسَاعَةً مِّنَ النَّهَارِ
 يَتَعَازَلُوْنَ بَيْنَهُمْ قَدْ خَسِرَ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِلِقَاءِ اللّٰهِ وَمَا كَانُوْا
 مُهْتَدِيْنَ ﴿۴۵﴾ وَاَمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِيْ نَعِدُهُمْ اَوْ تَتَوَفَّيَنَّكَ
 فَاِنَّا نَمُرَّجُهُمْ اِنَّ اللّٰهَ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُوْنَ ﴿۴۶﴾ وَّلَٰكِنَّ
 اُمَّةً رَّسُوْلًا فَاِذَا جَاءَ رَسُوْلُهُمْ فَضَيُّوْا بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَّهُمْ
 لَا يَظْلِمُوْنَ ﴿۴۷﴾ وَيَقُوْلُوْنَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدٰنِ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿۴۸﴾
 قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِيْ ضَرًّا وَّلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاءَ اللّٰهُ لِكُلِّ اُمَّةٍ
 اَجَلٌ اِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَجِرُوْنَ سَاعَةً وَّلَا يَسْتَقْدِرُوْنَ ﴿۴۹﴾
 قُلْ اَرَأَيْتُمْ اِنْ اَنزَلْنَا عَلٰى رَبِّيْنَا اَوْ نَهَا اَمَّا ذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
 الْمَجْرُمُوْنَ ﴿۵۰﴾ اِنَّهٗ اِذَا مَا وُقِعَ اَمْرٌ مِّنْهُمْ بِهٖ ؕ اَلَنْ وُقِدْتُمْ بِهٖ
 تَسْتَعْجِلُوْنَ ﴿۵۱﴾ ثُمَّ قَبِلَ لِلَّذِيْنَ ظَلَمُوْا ذُرْوًا مِّنْ عَذَابِ الْاَلْحٰدِثِ
 هَلْ تُجْرَوْنَ اِلَّا يَمَّا كُنْتُمْ تَكْسِبُوْنَ ﴿۵۲﴾ وَيَسْتَقْدِرُوْنَ ﴿۵۳﴾
 اَحَقُّ هُوَ قُلْ اِى وَرَجِيْ اِنَّهٗ لَحَقُّ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِيْنَ ﴿۵۴﴾

قیامه تى دئ هه ر تینه جزا کرن، نه د دنیا ییدا دئاخره تیدا]. پاشى خودئى ب خو ژى شاهده ل سهر شهو شهو دکهن. ﴿۴۷﴾ و ههر مله ته کى پیغه مبه رهك هه یه، فیتجا وهختى پیغه مبه رئى وان [رورژا قیامه تى] بو وان هات [وشاده یى ل سهر مله تى خو دا، کو وى په یاما خودئى رون و ناشکه را یا گه هاندی، و کا وان چه هه لویست ژ وى و په یاما خودئى هه بوو] ب دادگهرى حوکم د ناقهه را واندا هاته کرن، و ستهم ل وان نائیته کرن. ﴿۴۸﴾ و دیتن: کهنگى شهو په یمان و ژان [شهو هوین مه ب ئیزیا وئ دتر سینن] دئ یت، شهو گهر هوین راست دیتن. ﴿۴۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: نه دده ستنى مندایه مفایه کى بگه هینمه خو، یان زیانه کى ژ خو بدمه پاش، شهو نه بیت یا خودئى چه زکرى، هه ر مله ته کى دویمه اهیکه کا ناشکه را یا هه ی [تیدا بینه جزا کرن یان ژى تیدا بمرن]، فیتجا شهو گهر وهختى وان هات، نه بیسته کى دتینه پیش، و نه بیسته کى دچنه پاش. ﴿۵۰﴾ کا بو من بیژن شهو گهر ئیزیا خودئى د شه فیدا [و هوین ییت رازایى] یان ژى د رورژیدا [و هوین ل سهر شولى] بو هه وه مهیت [هوین دئ چه کهن؟]، فیتجا گوهه کار له زئ ل هاتنا چه دکهن؟! ﴿۵۱﴾ فیتجا ئه رئى پشتى شهو ئیزا دتیت ژ نوى دئ باوهریسی نینن؟! ئه رئى قئى گافئى [هوین باوهریسی دتینن] و هه وه بهرى نوکه له زل هاتنا ئیزایى دکر. ﴿۵۲﴾ پاشى بو شهو یت ستهم کرین هاته گو تن: تامکه نه ئیزیا ههروهه [بخون]، شهو رئى ما هوین ژ یا هه وه کرى پیغه تر دتینه جزا کرن. ﴿۵۳﴾ و ژ ته دپرسن: شهو رئى [شهو ئیزیا شهو پی دتینه ترساندن، و ژقان بو مه پی دتینه دان] شهو راسته؟ بیژه: شهو رئى ب خودئى، شهو هه وه و راسته [تشتى په یمان بو هه وه ب هاتنا وئ هاتیه دان، دئ هه ر یت]، و هوین نه نشین شهو گرن، یان خودئى نه چار بکه ن کو شهو نه نیته سهرئى هه وه.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِى الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسْرُوا
 الْآلِهَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَفُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
 لَا يظلمُونَ ﴿٥٤﴾ الْآيَاتُ لِلَّذِينَ اسْمَعُوا وَالْأَرْضُ لِلْآيَاتِ
 وَعَدَّ اللَّهُ حَقًّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
 وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ
 مِنْ رَبِّكُمْ وَشِقَاقٌ لِمَآ فِى الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾
 قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا
 يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
 فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ إِنَّ اللَّهَ أَذِنَ لَكُمْ أَنْ تَعْلَى
 اللَّهُ تَقَرُّونَ ﴿٥٩﴾ وَمَآ ظَنَّ الَّذِينَ يَفَكَّرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَدُو فَضِلٌ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
 لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِى شَأْنٍ وَمَا تَسْأَلُونَ مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
 وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُنْفِصُونَ
 فِيهِ وَمَا يُعْرَبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِّثْقَالِ ذَرَّةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى
 السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

﴿٥٤﴾ و نه گهر ههر که سئى سته م [گاوری] کرى،
 هندى د نهدیدا یى وى بیت، دئ [رؤزا قیامه تئ] [بیش خوځه دت [به س دا ژ نيزا وئ رؤزئ قورتال
 بیت]، په شیمانیا خوځه دشیرن ده مئ نيزایئ دبین
 [دا که یفا موسلمانان پئ نه یت، به لئ وهختئ دکه فنه
 تیدا نه شینه خو، و ب دهنگئ بلند په شیمانیا خو
 ناشکرا دکهن]، و ب دادگه رى فرمان و حوکم د
 ناقه را وندا هاته کرن، و سته م ل وان نائیه کرن.
 ﴿٥٥﴾ ناگه هدار بن [هشيار بن]، ب راستى هندى د
 نهد و نه سماناندا یئ خودیبه، هشيار بن ب راستى
 په یمانا خودئ یا راسته [و ههر دئ یت]، به لئ
 باراپتر ژ وان قئ نوزانن. ﴿٥٦﴾ و ههر هوه یئ زیندى
 دکه ت و دمړینت، و ب راستى هوین ههر دئ ب بال
 ویشه زقرن. ﴿٥٧﴾ گه لى مرقان ب راستى شیره ته ک
 بؤ هوه ژ بهرئ خودایئ هه وه هه هات [کو قورئانه]،
 و هوه دهرمان و سلامه تیبه بؤ یا د دل و سینگاندا،
 و راسته ریئ و دلؤ فانیبه بؤ خودان باوهران.
 ﴿٥٨﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: بلا ب که رم و دلؤ فانییا

خودئ شاد بین [بلا شاد بین ب وئ قورئانا خودئ ب رزقئ وان کرى و بهرئ وان داییه راسته ریئ،
 نانکو هیدایه تئ]، فیجا بلا هه ب فئ شاد بین، چونکى [که رم و دلؤ فانییا خودئ، نانکو هیدایه ت] بؤ وان
 چیتره ژ یا هه و کو م دکهن و بزافئ بؤ دکهن. ﴿٥٩﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: کا بؤ من بیژن هه و رزقئ خودئ
 داییه هه و [و هوین پارچه پارچه دکهن]، هنده کئ ژ دهف خوځه لال دکهن و هنده کئ حهرام دکهن، بیژه:
 نهرئ خودئ دستور ا هه و ب فئ چهن دئ داییه؟! یان هوین دره وان ب نائفئ خودئ دکهن. ﴿٦٠﴾ نه و چ
 هزر دکهن نه و یت دره وان ژ کيس خودئ دکهن کارؤزا قیامه تئ خودئ دئ چ نيزا دته بهر وان، ب راستى
 خودئ خودان که ره م ل سهر مرقان [وهختئ پیغه مبه ریٹ خوځ بؤ وان هنارتین و راستى و نهراستى بؤ وان
 دیار کرى]، به لئ د گه ل هندئ ژى باراپتر ژ وان سوپاسییا خودئ ناکهن. ﴿٦١﴾ [هه ی موحه مه د] ههر کار و
 کراسه کئ تیدا بى و ههر پیشکه کا قورئانئ یا تو بخوینى، و ههر کار و کریاره کا هوین بکه ن، نه گه ر هم ل
 سهر زیره فان و شاهد نه بین ده مئ هوین دچنه د نافدا [هه مییان هم ده ژ مړین و دنقشین]، و چو تشت د
 نهد و نه سماناندا ل بهر خودایئ ته بهرزه نایت، ژ دندکا تۇزئ بگره، و چ بچو بکتر و چ مهزنتر، نه فنه هه مئ
 یئ د کتیبه کا ناشکرا که ردا [کو ده پئ پارستیبه].

﴿٦٢﴾ ناگه هدار بن، مروفتيت خودى نه ترس بؤ وان ههيه [كو خودى وان ب بهر نيزايى بيخيت]، و نه ب خه م دكه فن [ل سهر هيلانا دنيايى و تشتى ژ وان چويى]. ﴿٦٣﴾ [مروفتيت خودى] نه وپت [ژ دل] باوهرى ئينايين، و [پاشى راست و دورست] پاريزكاريسا خودى كرين. ﴿٦٤﴾ د ژيانا دنيايى و ناخره تيدا مزگينى بؤ وان ههيه [مزگينيا دنيايى] نه وه يا مليكاهت ددهنى د گهل رو حكيشانى، يان ژى خه ونا چاكه يا نه و دينن، يان ژى باب و انشه دئيتته ديتن، و مزگينيا ناخره تى به حه شته]، و قهت چو گوهورين بؤ په يمانا خودى نينه، و نه فهيه سه ر فه رازيسا مه زن. ﴿٦٥﴾ و ناخفتنا وان بلا ته ب خه م نه تيخيت [كو دبئزته ته تونه بيغه مبهرى، و تانان ل ته و په ياما ته دقوتن]، ب راستى سه ر ده ستى و ده سته لاندارى هه مى يا خودييه [فيجا ما دى جاوا شين ريكيى ل په ياما ته گرن، هه تا تو خه مى ژ گوتنا وان بخوى]، و هه ر نه وه گوهديرى زيده زانا. ﴿٦٦﴾ بزنان و ناگه هدار بن، ب راستى هه چيى د ئه رد و نه سماناندا يى

خودييه، [فيجا جاوا دى شين نه زيه تا ته كه ن، ب تشته كى خودى حه ز نه كرى] و نه وپت غه يري خودى دپه ريسن نه وه هه فال و هه فپشكيت نه وه بؤ خودى چى دكه ن، نه هه فال و هه فپشك بؤ خودى [چونكى خودى چو هه فال و هه فپشك نين]، و ب راستى نه وه ژ گو مانى پيغه تر ل دويف چويى دى ناچن، و نه وه ب راستى ژ دره وان پيغه تر ناكه ن. ﴿٦٧﴾ نه وه [خودييه] يى شه ف بؤ هه وه داىى، دا هوين تيدا فه هه سن، و رپوژ بؤ هه وه رپونكرى [دا هوين بهر گاريسا خو تيدا بكه ن، و كاروبار پت خو تيدا ب سه ر و بهر بكه ن]، ب راستى دقان تشناندا نيشان گه له كه هه نه، بؤ وان ييت گوهداريسا دورست دكه ن. ﴿٦٨﴾ گوتن خودى بؤ خو كوره كى گرتى [وهسا نينه] خودى ژ فان گوتنيت نه وه دكه ن يى باقره، نه وه يى ده وله مه ند و بى منه ته، هندى د ئه رد و نه سماناندا هه يى، يى وييه، و هه وه چو به لگه و نيشان ب فى چه ندى نين، چاوا تشتى هه وه چو ناگه بى نه يى دده ره هه قى خوديدا دبئزن؟! ﴿٦٩﴾ بيژه: ب راستى نه وپت دره وى د راستا خوديدا دكه ن سه ر فه راز نابن. ﴿٧٠﴾ [ب فى دره وى نه گه ر مفايه كى كيم د دنياييدا گه هاندنه خو] مفايه كى كيمى دنياييه، پاشى زفرينا وان ب بال مه فهيه، پاشى دى نيزايه كا دژوا دهينه بهر وان، ژ بهر گاوريا وان دكر.

الْاٰتِ اَوْ اِيَّاهُ لَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ الْبَشَرِى
 فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَفِي الْاٰخِرَةِ لَا يَتَّخِذُ لِكُلِّبَتِ
 اَللّٰهِ ذَلٰلًا هُوَ الْغَفُوْرُ الْعَظِيْمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ اِنَّ
 الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَمِيْعًا هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٦٥﴾ الْاٰتِ لِلّٰهِ
 مَن فِى السَّمٰوٰتِ وَمَن فِى الْاَرْضِ وَمَا يَتَّبِعُ الَّذِينَ
 يَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ شُرَكَاءَ اِنْ يَتَّبِعُوْنَ اِلَّا الظَّنَّ
 وَاِنْ هُمْ اِلَّا يَخْرُصُوْنَ ﴿٦٦﴾ هُوَ الَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
 الْبَيْلَ لِتَسْكُنُوْا فِيْهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا اِنَّ فِى ذٰلِكَ
 لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُوْنَ ﴿٦٧﴾ قَالُوْا اَتَّخَذَ اللّٰهُ وَلَدًا
 سُبْحٰنَهُ هُوَ الْغَنِيُّ لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ
 اِنْ عِنْدَكُمْ مِنْ سُلْطٰنٍ بِهٰذَا اَتَّفَعُوْلُوْا عَلَى اللّٰهِ
 مَا لَا تَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾ قُلْ اِنَّ الَّذِينَ يَقْفُرُوْنَ عَلَى اللّٰهِ الْكُذِبَ
 لَا يُفْلِحُوْنَ ﴿٦٩﴾ مَتَّعْنٰ فِى الدُّنْيَا ثُمَّ اِنَّا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
 نُذِقُهُمُ الْعَذَابَ الشَّدِيْدَ بِمَا كَانُوْا يَكْفُرُوْنَ ﴿٧٠﴾

المؤمنین

﴿۷۱﴾ [هه ی موحه مه د] تو سه رهاتیا نوحی [بؤ گاوری ت مه که هئ] بخوینه وهختی گوئی هه مله تی خو، مله تی من ته گهر مانا من د ناف هه وه دا، و شیره تی ت من ب نایه ت و نیشانی ت خودی ل سه ره هه وه یا گران و مه زن بیت [ههر تشتی هه وه پی چی بیت د راستا مندا بکه ن]، من خو هه لپه سارته خودی و پشتا خو پی گریدا. فیجا خو بکه نه تی ک و خو و په رستی تی خو کو مکنه سه ری ک، و یا هه وه ل بهر ناشکه را بکه ن [کا هه وه چ پی چی د بیت د راستا مندا بکه ن، بکه ن] و پاشی ته و کریارا هه وه دقیت د دهره قی مندا بکه ن [و ب سه ری من بینن] بکه ن، و مؤله تی زی نه دنه من. ﴿۷۲﴾ فیجا ته گهر هه وه پشتا خو دا شیرت و بیرئینانا من، من چو هه ق و به رانه بر ژ هه وه نه خواستی هه [هه تا هوی ن ژ بهر هندئ شیرتا من و هرنه گرن و پوی سی خو ژ من و هر گرن] کریا من [هه ق و به رانه ری من] ل سه ره خودیه. فه رمانا من یا هاتی هه کرن کو نه ز ژ موسلمانان بم. ﴿۷۳﴾ به لی وان ته و دره وین دانا، فیجا مه ته و و ته ویت د گهل و ی

* وَأَتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَتَقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذِكْرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوا أَمْرَكُمْ وَشُرَكَاءِكُمْ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ اقْضُوا إِلَيَّ وَلَا تُنْظِرُونِ ﴿۷۱﴾ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ إِن أَجْرِي إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأَمْرٌ أَن أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿۷۲﴾ فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَاهُ وَمَنَّمَا فِي الْفُلْكِ وَجَعَلْنَاهُمْ خَلَائِفَ وَأَعْرَفْنَا الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿۷۳﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا بِهِ مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ نَطْعُ عَلَى قُلُوبِ الْمُعْتَدِينَ ﴿۷۴﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَى وَهَارُونَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ بِآيَاتِنَا فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿۷۵﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا إِنَّ هَذَا السِّحْرُ مُّؤْتَمِنٌ ﴿۷۶﴾ قَالَ مُوسَى أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَكُمْ أَسِحْرٌ هَذَا وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُونَ ﴿۷۷﴾ قَالُوا أَجِئْنَاكَ بِتِلْكَ آيَاتِنَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آيَاتِنَا وَتَكُونُ لَكُمْ الْكِبْرِيَاءُ فِي الْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمْ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۷۸﴾

د گه مییدا رزگار کرن، و مه کر نه جهنشینیت گاوران، و مه ته ویت باوهری ب نایه تی ت مه نه ئینایین و دهر و داناین، خه ندقاندن. فیجا به ری خو بدی کا دویمه یکا وان ییت گه ف لی هاتی نه کرن و هاتی نه ترساندن کا یا چاوا بوو. ﴿۷۴﴾ پاشی مه پشتی نوحی، پیغه مبه بر بؤ مله تی ت وان هنارتن، فیجا ب نیشان و به لگه ییت ناشکه راکه ر بؤ وان هاتن، به لی ته و نه ته و بوون ییت باوهری بی ب وی تشتی بینن یی کو وان به ری هنگی دره و دانایی، هؤ سا ته م دلیت زیده گا فیکه ران مؤر دکه یین. ﴿۷۵﴾ پاشی مه پشتی وان، موسا و هاروون ب نیشان و به لگه ییت خو بؤ فیرعه ونی و گره گری ت وی هنارتن، خو مه ز نکر و خو قه به دیتن، [و باوهری پی نه ئینان] ب راستی ته و مله ته کی گونه کار بوون. ﴿۷۶﴾ فیجا وهختی هه قی و راستی ژ ده ف مه بؤ وان هاتی، گو تن ب راستی ته فه سحر و سی ره به ندی هه کا ناشکه رایه. ﴿۷۷﴾ موسایی گو ت: ته ری هوی ن دبی ژ نه هه قی پی پشتی بؤ هه وه هاتی، ته فه سی ره به ندی هه، ته ری ته فه سحر و سی ره به ندی هه؟! ب راستی سی ره به ند ب سه رناکه فن و سه ره فراز نابن. ﴿۷۸﴾ گو تن: ته ری تو بؤ مه هاتی، دا مه ژ وی بده یه پاش یا مه باب و باپی ریت خو ل سه ره دیتین؟! و دا مه ز نای د ته ریددا به س بؤ هه وه هه ر دو یان بیت، ته م باوهر ژ هه وه هه ر دو یان ناکه یین.

﴿۷۹﴾ و فیرعونی گۆت: کا هەر سیره به نده کئی زیده زانا بۆ من بینن. ﴿۸۰﴾ فیتجا وهختی سیره به نده هاتین، موسایی گۆته وان: کا باقیژن یا هه وه دقیت باقیژن [ژ رستک و وه ریسیت خو]، سحرا هه وه دقیت بکهن، بکهن. ﴿۸۱﴾ فیتجا وهختی وان [وه ریسیت خو] هاقیتین [و سحرا خو کرین]، موسایی گۆت: ئه وه تشتی هه وه کری و ئینایی سحره، ب راستی خودی زوی دئی پویچکته، ب راستی خودی کارئی خرابان راست نائینت. ﴿۸۲﴾ و خودی دئی ب که لامی خو [ته وی ب وه حی بۆ وان ئینایی] هه قیسی ئاشکه راکته و سه ریخت، خو ته گهر گونه هکار و خرابان نه قیت زی. ﴿۸۳﴾ فیتجا [دگهل دینا فان موعجیزه و ئایه تان زی] که سی باوهری ب موسایی نه ئینا، کیمه کا دوینده ها ئسرائیلیان نه بیت، و دلی وان زی یی ب ترس بوو ژ فیرعونی و که نکه نه ییت وی، نه کو ب خورتی وان ژ دینی وان فه کهن و نه زیهت بدنه، ب راستی فیرعون یی زال و دهسته ه لاتدار بوو د ئه دیدا، و ب راستی ئه و ژ گونه هکاریت زیده خراب

بوو. ﴿۸۴﴾ و موسایی گۆت: مله تی من، ئه گهر هه وه راست باوهری ب خودی ئیناییه، پا خو هله په سیرنی و پشتا خو پی گریدهن، ئه گهر هوبن ئه وه بن ییت هه وه خو سپار تیه ته خودی. ﴿۸۵﴾ ئینا گۆتن: ب راستی مه خو هله په سارته خودی، و مه پشتا خو پی موکوم کر، خودایی مه تو مه ب دهستیت گاور و سته مکاران جهربه نه که ی [و مه نه ئیخییه د بن ئیزا و نه زیهتا وان، کو مه ژ دینی مه فه کهن]. ﴿۸۶﴾ و ب ره ها خو مه ژ مله تی گاور رزگار بکه. ﴿۸۷﴾ و مه وه حی بۆ موسایی و برایی وی هنارت، هوبن هه ردو د مسریدا هنده خانسیان بۆ مله تی خو ئاماده بکهن، و خانسییت خو بکه نه مزگه فت و بهر قیبله بکهن [و هؤساب نهینی] نفیژان د وان خانسیانغه بکهن، و مزگنیسی [ب سهر که فتنی] بده خودان باوهران. ﴿۸۸﴾ و موسایی گۆت: هه ی خودایی مه، ب راستی ته د ژینا دنیا ییدا زینته و گه له ک جوی نیت مالی بیت داینه فیرعونی و که نکه نه ییت وی، و خودایی مه ته فه زی یا بوویه ئه گهر اهندی به نده ییت ته ژ ریکا ته دهر بیخن و بهرزه بکهن، خودایی مه، تو مالی وان بی سهرو شوین بکه و دلینت وان رهق بکه، نی هه تا ئه و ئیزایا ب ژان و دژوار نه بینن، باوهریسی نائینن.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ اَنْتَوْنِي بِكُلِّ سِحْرِ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ قَال لَّهُمْ مُوسَى الْقَوْمَا اَنْتُمْ مُلْقَوْتُمْ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا اَلْقَوْا قَالَ مُوسَى مَا جِئْتُمْ بِهٖ السَّحْرُ اِنَّ اِلٰهَ سَيِّطِلُهُ اِنَّ اِلٰهَ لَا يَصْلِحُ عَمَلُ الْمُفْسِدِيْنَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اِلٰهُ الْحَقِّ بِكُلِّ مِثْمَةٍ وَّلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُوْنَ ﴿٨٢﴾ فَمَاءَ اَمِنَ لِمُوسَى الْاَذْرِيَّةَ مِنْ قَوْمِهٖ عَلَى خَوْفٍ مِّنْ فِرْعَوْنَ وَّمَلَ اِيْهِمْ اَنْ يَّفْتِنَهُمْ وَاِنْ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ فِي الْاَرْضِ وَاِنَّهٗ لَمِنَ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَى يٰقَوْمِ اِنْ كُنْتُمْ اٰمِنْتُمْ بِاِلٰهٍ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوْا اِنْ كُنْتُمْ مُّسْلِمِيْنَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوْا عَلٰى اِلٰهٍ تُوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِيْنَ ﴿٨٥﴾ وَجِئْتَا بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِيْنَ ﴿٨٦﴾ وَاَوْحَيْنَا اِلَى مُوسَى وَاخِيْهِ اَنْ جِئُوْا الْقَوْمَ مَكًّا بِصُرُطٍ وَّجَعَلُوْا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً وَاَقِيمُوا الصَّلٰوةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَى رَبَّنَا اِنَّكَ اَتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَّمَلَ اِيْهِ رِيْبَةً وَاَمْوَالًا فِي الْحَيٰوةِ اَلْذٰنِيَّا رَبَّنَا لِيُضِلُّوْا عَنْ سَبِيْلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلٰى اَقْوَامِهِمْ وَاَشْدُدْ عَلٰى قُلُوْبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوْا حَتّٰى يَرُوْا الْعَذَابَ الْاَلِيْمَ ﴿٨٨﴾

﴿ ۸۹ ﴾ [خودى] گوتته وان [ئانكو موساى و هاروونى]: ب راستى دوعايا ههوه هاته قه بويلكرن، فيجا هوين ههردو خو راگرن [بمينه ل سهر باوريسا خو]، و ريكا نهويت نهزان نهگرن. ﴿ ۹۰ ﴾ و مه سرائلى ژ دهرياسى دهرياسى، و فيرهون و لهشكهرى خو ژ نهههقى و ژ بى بهختى دانه دويف وان ههتا فيرهون كهفتيسيه بهر خهندقاندى گوت: من باوهرى ئينا كوب راستى ژ بلى وى خودايسى سرائيليان باوهرى پى ئينايى، چو خودايسى دى نينن، و نهز ژ خودان باوهرانم. ﴿ ۹۱ ﴾ ژ نوى ته باوهرى ئينا [ژ نوى تو باوهريى دئنى، پشتى تو ژ زيانى بى هيشى بووى؟]، و ته بهرى نوكه نهگوهدارى دكر، و تو ژ خرابكاران بووى؟! ﴿ ۹۲ ﴾ نهفر و نهه دى كهلهخى ته ژ ئافى دهريئين، دا تو بويى دويف خو دا ببسيه چام و عيرهت. ب راستى گهلهك ژ خهلكى ژ نيشان و ئايهتت مه، د بى ئاگههن. ﴿ ۹۳ ﴾ و مه سرائلى ل جههكى باش ئاكنجى كرن، و مه رزقهكى پاقر دا وان، و نهول سهر دىنى خو ژيك جودا نهبوون ههتا

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَعْوَتُكُمْ مَا فَاتَسْقِيمًا وَلَا تَتَّبِعَان سَبِيلَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿ ۸۹ ﴾ * وَجَوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُ بَغْيًا وَعَدُوًّا حَتَّى إِذَا أَدْرَكَهُ الْغَرَقُ قَالَ ءَأَمِنْتُ أَنَّهُ لَآ إِلَهَ إِلَّا الَّذِي ءَأَمِنْتُ بِهِ ءَبْنُؤُا إِسْرَائِيلَ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿ ۹۰ ﴾ ءَأَلْفَنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلَ وَكُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿ ۹۱ ﴾ فَالْيَوْمَ نُجْزِيكَ بِبَدْنِكَ لَنَسْوَكَ لَعْنًا مِمَّنْ خَلَقْنَا ءَأَيَةً وَإِن كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنِ ءَأَيَاتِنَا لَغَافِلُونَ ﴿ ۹۲ ﴾ وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مَبُوءًا صَدَقَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِّنَ الطَّيِّبَاتِ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتَّى جَاءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُم يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿ ۹۳ ﴾ فَإِن كُنْتَ فِي شكٍّ مِمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْئَلِ الَّذِينَ يُقْرءُونَ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِن رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿ ۹۴ ﴾ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَبُوا بآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿ ۹۵ ﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿ ۹۶ ﴾ وَلَوْ جَاءَهُمْ كُلُّ ءَأَيَةٍ حَتَّى يَرَوْا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿ ۹۷ ﴾

الجزء الحادى عشر

تهورات بو وان نههاتى، ب راستى خودايسى ته رپوژا قيامهتتى دى حوكمى دناقههرا واندا كهت، ل سهر وى تشتى نهو تيدا ژيك جودا. ﴿ ۹۴ ﴾ فيجا نهگهه رتوب وى تشتى مه بو ته ئيناييسه خواريى يى دودلى، پسيارا وان بكه نهويت بهرى ته كتيبت نهسمانى [تهوراتى و ئنجيلى] دخوينن، ب سويند ههقيسه ژ خودايسى ته بو ته هاتى، فيجا هشيربه ژ دودلان نهبه. ﴿ ۹۵ ﴾ و نهبه ژ وان نهويت نيشان و ئايهتت خودى دزهو دانايين، نهگهه رتوبى ژ زيانكاران بى. ﴿ ۹۶ ﴾ ب راستى نهويت عهزبابا خودى ل سهر و اجب بووى، باوهريى نائينن [ئانكو دى مرن و نهو گاورا]. ﴿ ۹۷ ﴾ و نهگهه همى نيشان و ئايهتت خودى بگهههه وان، باوهريى نائينن ههتا ئيزابا ب ژان و دژوار نهبينن [هنگى ژ نوى دى باوهريى ئينن وهكى فيرهونى، بهلى هنگى باوهريسا وان فايدهى وان ناكهت].

﴿٩٨﴾ فَيَجَا بِلَا گونده کی ژ وان گوندیت مه برینه هیلاکی باوهری ئینابایه بهری مه ئیزا ب سهری وان دینا، دا باوهریسا وان مفا گه هاندبایه وان، وه کی مله تی یونس پیغه مبهر [ئانکو ژ بلی مله تی یونس پیغه مبهر چو گوند و باژیران بهری هاتنا عه زابئی باوهری نه ئینابایه کو باوهریسا وان فایده ی وان کریت]، فئيجا وه حتی مله تی یونس پیغه مبهر [بهری هاتنا عه زابئی] باوهری ئینایی، مه ژ ی عه زاب و ئیزا هه تکبه ر د ژيانا دنیا پیدال سهر وان راکر، و مه هه تا دمه کی دیار کری [ئانکو ده می مرنی] خو شسی و چاکی پی دانه وان. ﴿٩٩﴾ و ته گهر خودایی ته فیا بایه، دا هندی ل سهر رویی شه ردی هه می باوهری ئین، فئيجا ما تو دی خورتیی ل خه لکی که ی دا باوهری ئین! ﴿١٠٠﴾ و کهس نه شیت باوهری ئینیت شه و نه بیت یی خودی ده ستوریا وی دایی [ئانکو ژ بلی وان ییت خودی ده ستوریا باوهری ئینانا وان دایی، که سی دیتر نه شیت ژ ده ف خو باوهری ئینیت]، و خودی دی ئیزا و رسوایی ب سهر واندا ئینیت، شه ویت عه قلی خو د

نیشان و نایه تیت خودیدا ب کار نه ئینن. ﴿١٠١﴾ بیژه: [گه لی گاوران] کا بهری خو بدنه شه رد و شه سمانان کا چ تیدا هه یه؟ به لی نیشان و نایه ت و ترساندن دی چ گه هیننه وان شه ویت باوهری ئین. ﴿١٠٢﴾ فئيجا شه ری شه ول هیقیسا وان روژانه شه ویت بو ییت بهری وان هاتین [باوهری ب پیغه مبهران نه دئینان و ژ بهر هندی خودی ئیزادان]، [هه ی موحه مه د] بیژه: خو بگرن شه ژ ی د گه ل هه وه دی خو گرم [دی ژ چافه ریان بهم]. ﴿١٠٣﴾ باشی شه م [وه حتی هاتنا ئیزایی و ئاتانی] پیغه مبه ریت خو و ییت باوهری ب وان ئیناین رزگار دکه یین، و هؤسا حه قی و راستی ل سهر مه دکه قیت، شه م خودان باوهران رزگار بکه یین. ﴿١٠٤﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: گه لی مروشان شه گهر هوین دینی مندا ییت دودل و ب گو مان بن، شه ژ شه ویت هوین ژ بلی خودی دپه رینسن، ناپه ریسم، به لی شه و ی خودایی ب تنی دپه ریسم شه ویت هه وه دم رینیت، و فهر مانا من یا هاتیسه کرن شه ژ خودان باوهران بهم. ﴿١٠٥﴾ و [فهر مانا من یا هاتیسه کرن] شه ژ خو راست و دورست بکه م بو دینی راست و دویر ژ خواری و نه هه قیی، و شه ژ مو شرکان نه بم. ﴿١٠٦﴾ و ژ بلی خودی شه ژ گازی و هه وارا خو نه گه هینمه وی، یی نه مفایی دگه هینته من و نه زبانی [وه هؤسا فهر مانا من یا هاتیسه کرن]، فئيجا شه گهر ته شه فه [نه گوهداریسا خودی] کر، ب راستی وی وه حتی دی ژ سته مکاران بی.

قُلْ لَّا كُنْتُ قَرِيْبَةً اٰمَنَّتْ فَنَفَعَهَا اِيْمْنُهَا اِلَّا قَوْمٌ يُّوْسُ
لَمَّا اٰمَنُوْا كَسَفْنَا عَنْهُمْ غَدَابَ الْخَزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
وَمَتَّعْنٰهُمْ اِلَىٰ حِيْنَ ﴿٩٨﴾ وَاَوْشَاءَ رَبُّكَ لَآمَنٌ مِّنَ الْاَرْضِ
كُلُّهُمْ جَمِيْعًا اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُوْنُوْا مُؤْمِنِيْنَ ﴿٩٩﴾
وَمَا كَانَ لِيُقَيِّسَ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلَ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذِيْنَ لَا يَعْقِلُوْنَ ﴿١٠٠﴾ قُلْ اَنْظُرُوْا مَاذَا فِي السَّمٰوٰتِ
وَ الْاَرْضِ وَمَا تُعْجِبُ الْاٰيٰتِ وَالنَّدْرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنْتَظِرُوْنَ اِلَّا اَمْتَلْ اَيَّامَ الَّذِيْنَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ
قُلْ فَانْتَظِرُوْا اِيَّيَّ مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِيْنَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نَسِجِ
رُسُلَنَا وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كَذٰلِكَ حَقًّا عَلَيْنَا نَجِ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٣﴾
قُلْ يٰٓاَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِيْ شَكٍّ مِّنْ دِيْنِيْ فَلَا اَعْبُدُ الَّذِيْنَ
تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذِيْ يَتَوَكَّلُ وَاْمُرْتُ
اَنْ اَكُوْنَ مِنَ الْمُؤْمِنِيْنَ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقْرَبُ وَجْهَكَ لِلدِّيْنِ حَقِيْقًا
وَلَا تَكُوْنَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِيْنَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مَا لَا
يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذَا مَرْتِ الْاَضْلَمِيْنَ ﴿١٠٦﴾

وَأَن يَسْأَلَكَ اللَّهُ بَصْرًا فَلَا تَشْفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإَن يُرَدِّكَ
بِخَيْرٍ فَلَا رَادَّ لِفَضْلِهِ يُصِيبُ بِهِ مَن يَشَاءُ مَن عِبَادِهِ
وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ الْحَقُّ
مِن رَّبِّكُمْ فَمَن أِهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ
فَأِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ﴿١٨﴾ وَأَتَّبِعْ مَا بَوَّأْتَنِي
إِلَيْكَ وَأَصْبِرْ حَتَّىٰ يَخْرُجَ اللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿١٩﴾

سورة هود

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكِبِ أَحْكَمَتْ أَيْتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ﴿١﴾
الَّذِي نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهَ إِنِّي لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ﴿٢﴾ وَأَن أَسْتَغْفِرُوا
رَبَّكَ ثُمَّ تَوْبُوا إِلَيْهِ يُعْطِكُمْ مَتَاعًا حَسَنًا إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِي
كُلَّ ذِي فَضْلٍ فَضْلَهُ وَإِن تَوَلَّوْا فَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ﴿٣﴾ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
يَبْتَغُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا مِنْهُ أَلَا حِينٍ يَسْتَعْسِفُونَ ثَابِتًا بَعْمُرٍ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٥﴾

﴿١٧﴾ و ئەگەر خودی [بۆ جەپاندنا تە] زبانی بگههینیتە تە، کەس نینە راکەت، ئەو نەبیت، و ئەگەر خودی خیرە ک بۆ تە فیا، کەس نینە بشیت ریکێ ل کەرەما وی بگریت، خودی کەرەما خو ددە تە وی، ژ بەندەبیت خو، یی وی بقیت، و هەر ئەو گونە ه ژبەر و دلۆفان. ﴿١٨﴾ بیژە: گەلی مرو فان ب سویند هەقی ژ بەری خودی قە بۆ هەو هات [کو ئەف قورئانە یە]، فێجا هەر کەسی راستەری بوو، ئەو بۆ خو راستەری بوو، و هەر کەسی ژ ری دەر کەفت و سەرداچۆ، ب راستی زیان ل خو کر، و ئەز ل سەر هەو هە پارێزفان نینم [نانکو ئەز نە پارێزفانی هەو هە]. ﴿١٩﴾ و ل دوی وی وەحیی هەرە یابۆ تە دتیت، و بینا خو فرە ه بکە هەتا خودی حوکمی [دناقبەر تە و ملەتی تە دا] دکەت، و هەر ئەو چێترین حاکم.

سورة تا هوود

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۱۲۳) ثايه تە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ [ئەلف لام را، ئەفە سى تپین ژ (۲۸) تپیت زمانى عەرەبى، نیشانان ل سەر ئیججازا فى قورئانى کو عەرەبان پى چینابیت قورئانە کا وەکی فى بدانن، هەر چەندە زمانى وان ژ عەینى تپان پیک هاتیه]، ئەفە کتیبە کە ئایە تیت وئ ب ریک و پیکى و موکومى هاتینه دارپتن، پاشى هاته جوداکرن [ئایە تیت ئە حکامان جودا، و شیرەت و چیرۆک جودا... هتد] ژ بەری خودایى کاربنە جەه و شارەزافە. ﴿٢﴾ [نانکو نافەرۆکا وان ئایە تیت هاتینه موکومکرن و جوداکرن ئەفە یە] ژ بلی خودی کەسى دى نەپەر یسن، ب راستى ئەز ژ نک خودی قە بۆ هەو هە مزگینین و ناگە هدار کەرم. ﴿٣﴾ و داخوازا گونە ه ژبەرنى ژ خودایى خو بکەن، پاشى ژ کریاریت خو پەشیمان ببن، و تۆبە بکەن و ل خودی بزقن، دا ئەو ژ یانا هەو هە چاکى هەتا دەمە کى ئاشکەرە کرى خو ش بکەت، و دا کەرەما خو د گەل هەر خودان تاعەت و کارە کى قەنج بکەت، و ئەگەر بەری خو [ژ فى فەرمانى] وەرگێرن، فێجا ب راستى ترسانن ژ ئیزیا رۆژە کا مەز نە ب سەر هەو هە دا بپت کو رۆژا قیامە تیبە. ﴿٤﴾ [یزانن] زفرینا هەو هە ب بال خودی قە یە، و ئەو ب خو ژى ل سەر هە مى تستان یى دەستە لاتدارە. ﴿٥﴾ ناگە هدار بن، و هشیار بن، ئەو سینگی خو ب دژنیی دپچن [نانکو دوروینە] دا خو ژ بیغە مەری فە شیرن، هشیار بن دەمى ئەو جلکیت خو ل خو دپچن، خودی ب ناگە هە ژ وئ یا ئەو نەپە نى و ئاشکەرا، دکەن. ب راستى ئەو یى ب ناگە هە ژ وئ یى د دلان و سینگاندا فە شارتى.

المعجزة ۱۲
المعجزة ۱۳

* وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ
 مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ
 الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ
 عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِنْ
 قُلْتُمْ إِنَّكُمْ مَعْبُوثُونَ مِنْ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
 إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَابٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَى
 أُمَّةٍ مَعْدُودَةٍ لَيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَّا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
 مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾
 وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَا مِنْهُ إِنَّهٗ
 لَيَكُونَنَّ كَافِرًا ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْتَهُ نِعْمَاءَ بَعْدَ ضِرَاءٍ
 مَسْتَهْزِئَةٍ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتِ عَنِّي إِنَّهُ لَنَفْسٍ فَخُورٌ ﴿١٠﴾
 إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا وَحَىٰ إِلَيْكَ
 وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَنْ يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كِتَابٌ أَوْجَاءٌ
 مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

﴿۶﴾ چو جاندار د ئه‌ر دیدا نینن ته‌گه‌ر رزقی وان ل
 سه‌ر خودی نه‌بیت، و دزانیته جهی‌ ئه‌و لی [د ئه‌ر دیدا
 یان د پشاندا به‌ری هه‌بیت]، و جهی‌ لی خو‌جه دبیته
 [د مال‌چو‌یکاندا یان د گو‌راندا، و جهی‌ لی دمریت]،
 ته‌فه هه‌می د کتیبه‌کا ئاشکه‌رادانه کو ده‌پی‌ پارستی‌ه.
 ﴿۷﴾ و ئه‌و ئه‌وه یی‌ ئه‌رد و ئه‌سه‌مان د شه‌ش رو‌ژاندا
 چی‌کری، و عه‌رش‌ی وی ل سه‌ر ئافی بو [به‌ری ئه‌رد
 و ئه‌سه‌مان بی‌نه چی‌کرن] دا هه‌وه به‌جه‌ربینیته کا کار‌ی
 کی‌ ژ هه‌وه باشتره [ژ یی‌ کی‌]، و ته‌گه‌ر بی‌ژری، ب
 راستی هوی‌ن پشته‌ی مرنی‌ دی‌ ساخ بنه‌فه، ته‌و‌بیت
 گا‌وربو‌وی‌ن دی‌ بی‌ژن: ته‌فه ژ سی‌ره‌بن‌دی‌ه‌کا ئاشکه‌را
 پی‌قه‌تر نینه. ﴿۸﴾ و ته‌گه‌ر ئه‌م ئی‌زا و جزا‌کرنا وان هه‌تا
 ده‌مه‌کی‌ ئاشکه‌را گی‌رو بکه‌ین، [ته‌و‌بیت گا‌ور] دی‌
 بی‌ژن: کا ئه‌و ئی‌زایا دا بو مه‌ تی‌ت، چ ری‌ لی‌ گرتی‌ه؟
 هشی‌ار بن! رو‌ژا ئه‌و ئی‌زا بو وان دتی‌ت، ژ وان نای‌ته
 فه‌گرتن، و ئه‌و ئی‌زایا وان ترانه‌ پی‌ دکر و له‌ز لی‌ دکر،
 دو‌رماندو‌ری‌ت وان گرتن. ﴿۹﴾ و ته‌گه‌ر ئه‌م ژ ره‌خی‌
 خو‌فه نی‌عمه‌ت و دل‌وفانی‌ه‌کی‌ بگه‌هینی‌نه مرو‌فی‌ پاشی‌

مه‌ ژئ فه‌گرت، ئه‌و [ژ دل‌وفانی‌ه‌مه‌] زوی بی‌ هی‌فی دبیته، و ئه‌و قه‌نجی‌تی‌ت به‌ری، مه‌ د گه‌ل کری‌ن ژ بی‌را
 خو‌ دبه‌ت. ﴿۱۰﴾ و ب راستی ته‌گه‌ر ئه‌م پشته‌ی ته‌نگافی و نه‌خو‌شی‌ی نی‌عمه‌تان د گه‌ل بکه‌ین و بگه‌هینی‌نی‌ دی‌
 بی‌ژیت: نی‌ ته‌نگافی و نه‌خو‌شی‌ی ل سه‌ر من نه‌مان [چون]، فی‌جایی به‌تران و قه‌به‌یه. ﴿۱۱﴾ ژ بلی وان مرو‌فان
 یی‌ت بی‌نا خو‌ فره‌ه‌ کری‌ن و کار و کری‌اری‌ت قه‌نج کری‌ن [ته‌فه ده‌ردو کراساندا ل به‌ر خو‌ رادوه‌ستن، و
 ته‌گه‌ر خودی‌ خی‌ر و که‌ره‌مه‌ک د گه‌ل وان کر، سو‌پاسی‌یا خودی‌ دکهن و ته‌گه‌ر ئاتافه‌ک یان نه‌خو‌شی‌ه‌ک
 ب سه‌ری وان هات، ژ ره‌ها خودی‌ بی‌ هی‌فی نابن] بو فان گونه‌ه‌ ژ بی‌رن، و خه‌لاته‌کی‌ مه‌زن هه‌یه.
 ﴿۱۲﴾ تی‌ هه‌یه تو هنده‌ک ژ وه‌حی‌یا بو ته‌هاتی، به‌یلی دلی‌ ته‌ ته‌نگ بی‌یت، چونکی دبی‌ژن: بلا گه‌نجخانه‌یه‌ک
 بو هاتبایه‌ خواری‌، یان ملی‌که‌ته‌ک د گه‌ل هاتبایه‌ شاده‌یی بو دابایه، [دا مه‌ ژئ باوه‌ری پی‌ ئی‌نابایه‌] تو به‌س
 ئاگه‌هدار که‌ری، و خودی‌ه‌ ل سه‌ر هه‌می تستان پاریز‌فان و چاقدی‌ر.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيْنَاهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُورٍ مِثْلِهِ مُفْتَرِيَاتٍ
 وَادْعُوا مِنْ أَسْتِطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿۱۳﴾
 فَأَلَّا يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَأَعْلَمُوا أَنَّ مَا نُزِّلَ بِهِ اللَّهُ وَانَّ
 لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿۱۴﴾ مَنْ كَانَ يَرْيدُ الْحَيٰوةَ
 الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا
 لَا يُجْحِسُونَ ﴿۱۵﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا
 النَّارُ وَحِطَّ مَا صَبَعُوا فِيهَا وَبَطِلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۱۶﴾
 أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ
 كَتَبُ مُوسَىٰ إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ
 بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ فَالْتَأَمُّوعُدُّهُ فَلَاتُكُ فِي مَرْجِعِهِ إِنَّهُ
 الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَلَٰكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۱۷﴾ وَمَنْ
 أَظْلَمُ مِمَّنْ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أُولَئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ
 رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ
 آلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿۱۸﴾ الَّذِينَ بَصَّدُونَ عَنْ سَبِيلِ
 اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۱۹﴾

﴿۱۳﴾ یان ژى دبیژن: [موحه مدهی ئهف قورئانه] ژ نك
 خو یا چیکری [وژ دره و ب بال خودیقه لی ددهت]
 بیژه: ئه گهر هوین راست دبیژن: کا دهه سوره تیت
 وهکی وی ژ دهف خو بینن، ئه گهر راسته ئه ز نك
 خو چی دکهم. و بو قی چهندی و بو هاریکاریسا
 خو، ههر که سی هوین بشین ژ بل خودی داخوازی
 ژئ بکن، داخوازی ژئ بکن. ﴿۱۴﴾ فیجا ئه گهر
 وان بهر سفا هوه نه دا [و نه چار بوون و نه شیان وی
 بکن یا هوین ژئ دخوازن]، بزنان ب راستی ئهف
 قورئانه ب زایننا خودی ب تنی هاتیسه خواری، چو
 بهرستی ژ خودی پیقه تر نینن، فیجا ما هوین موسلمان
 نابن. ﴿۱۵﴾ ههر که سی ژیان و خه ملا دنیا بی بقیث،
 ئهم دی بی کیاسی بهرانبه ر کاری وان دهینه وان و
 دنیا پیدا چو ژ وان نائیته کیمکرن. ﴿۱۶﴾ ئه فان د
 ئاخره تیدا ژ ناگری پیقه تر چوی دی بؤ نینه، و کار
 و کریاریت وان دنیا پیدا کرین، د ئاخره تیدا پویچ
 بوون، و کاری وان دکر هه می یی پویچه [چونکی
 بو خودی نه هاتیسه کرن]. ﴿۱۷﴾ ئه ری یی بهلگه و

نیشانه کا ئاشکه را ژ ره خیی خودیقه هه بیت، و شاهده ک ژئ ژ بهری خودیقه دگهل هه بیت و ب هیز بیخیت
 [کو قورئانه]، و بهری قورئانی ژئ کتیا موسایی کو پیشی و دلوفانی بوو، شاده ییی بو بدته، ئه قیث
 هه نی [ئه قیث ب فان سالو خه تان هاتینه په سنکرن کو بهلگه و نیشان دگهلن، و شاهد ل دو یف شاده ی،
 شاده ییی بو ددهن] باوه رییی ب پیغه مبه ری و قورئانی دئینن، و ههر که سی ژ خه لکی مه که هی و هه می
 خودانیت دینان، باوه رییی ب پیغه مبه ری و قورئانی نه ئینیت و گاور بییت، ب راستی ئاگر جهی و یسه، فیجا
 بلا بو ته چو گو مان ددهر هه قا قورئانیدا چی نه بییت، ب راستی ئهف قورئانه ژ خوداییی ته یه، به لی بار اپتر ژ
 مرؤ فان باوه رییی ناینن. ﴿۱۸﴾ ئه ری ما کی ژ وی سته مکار تره ئه وی دره وان ژ کیسی خوداییی خو دکته،
 ئه قیث هؤ سا دی بهرانبه ری خودی ئینه را وه ستاندن، و شاهد [ژ ملیاکهت و پیغه مبه ران] دی بیژن: ئه قه نه
 دره و ژ کیسی خودی دکر، بزنان! ب راستی له عه تا خودی ل سته مکاران بییت. ﴿۱۹﴾ ئه و [سته مکار] بییت
 ری کا خودی ژ خه لکی دگرن و دقین یا خواری و فیچ بییت [دا خه لکی ژئ بدنه پاش]، و وان ب خو باوه ری
 ب رؤزا قیامه تی نه ی.

أُولَئِكَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۚ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَعِفُ لَهُمْ الْعَذَابَ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٢١﴾ لَأَجْرَمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمْ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَالْحَبَشُوا إِلَى رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَصْمَى وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ إِذِي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٥﴾ أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمِ الْبَاسِ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا تَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا تَرَاكَ أَتَّبِعُكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا لَنَا بِأَدَى الرَّأْيِ وَمَا تَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يَقَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَىٰ بَيْنِهِمْ مِنْ رَبِّي وَءَاتَنِي رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهِ فَعُتِبْتُمْ عَلَيْكُمْ أَنْ لَّمْ تُكْمِلُوهَا وَانْتُمْ لَهَا كَاهُونَ ﴿٢٨﴾

الْحُزْنَةُ

﴿٢٠﴾ ئەفە نەشەن خودی نەچار بکەن کو وان د ئەردیدا ئیزا نەدەت، و وان ژ بلی خودی چو پشتهفان نینن وان ژ ئیزایا خودی بدەتە باش، ئیزا ل سەر دوقات لی دیت، و ئەوان نەدشیا راستیی گولی بین، و نەدشیان زی راستیی بینن. ﴿٢١﴾ ئەفان زیان ل خو کرپە و ئەو درەوا وان دکر [کو مەهدەریسا بوتانە] ل وان بەرزەبوو. ﴿٢٢﴾ ب راستی و بی گومان رۆژا قیامەتی هەر ئەو د خوسارەتن. ﴿٢٣﴾ ب راستی ئەوێت باوەری ئینین، و کار و کاریت قەنج کرین، و دراستا خودیدا خو شکاندین و ترسیاین و ب بال خودایی خو ئە زفرین، ئەفە بەحەشتینە و هەر و هەر دێ د بەحەشتیدا مینن. ﴿٢٤﴾ مەتەلا هەردو جوین و دەستەکان، وەکی یی کۆرە و یی کەر، و یی ب چاف و یی ب گوہە، ئەری ما ئەفە وەکی ئیکن؟ ئەری ما هوین هزرا خو ناکەن؟! ﴿٢٥﴾ ب سویند مە نوح پیغەمبەر بو ملەتی وی هنارت [گۆتە وان]، ب راستی ئەز بو هەو ئەگە هدار کەرەکی ئاشکەر امە. ﴿٢٦﴾ ژ خودی پیغەتر چو یی دی نەپەر یسن، ب

راستی ئەز دترسم [ئەگەر هوین باوەر ژ من نەکن] ئیزایا رۆژەکا گران و دژوار ب سەر هەو هەدا بیت. ﴿٢٧﴾ گرە گریت ملەتی وی ئەوێت گاوروبووبین گۆتنی: ئەم تە ژ مرفەکی وەکی خو پیغەتر نابین [ئانکو توژی وەکی مەیی، و ئەم تە پیغەمبەر نابین]، و ئەم نابین کەسەکی وەساب دویت تە کەفتیبت ژ فەقیر و ژاریت مە پیغەتر... ئەوێت سادە و ساویلکە. و ئەم نابین هوین تشتەکی ژ مە زیدەتر و چیترن، بەلکی ئەم هەو درەوین دبین [ئیجا چاوا دێ باوەریی ب هەو ئینین]. ﴿٢٨﴾ [نوح پیغەمبەر بەرسقا وان دا] گۆت: ملەتی من کا بو من بیژن: ئەگەر من نیشان و بەلگەیی ئاشکەرا ژ نک خودایی خو هەبن [کو ئاشکەرا بیت ئەز پیغەمبەرم]، و دلۆفانی ژ نک خو ب من بریبت، و پیغەمبەراتی دا بیتە من [و ئەو بەلگە و نیشان و ئەو دلۆفانیە کو پیغەمبەراتیە] ژ هەو هاتبیتە فەشارتن و ل بەر هەو بەرزە بووبیت، ئەری ما ئەز دشیم هەو نەچار بکەم، و ب خورتی باوەریی بیخمە د دلێت هەو هەدا، و هەو ب خو نەفیت.

وَيَقُولُوا لَا آسَأَلُكُمْ عَلَيْهِ مَا لَنَا مِنْ آجُرٍ إِلَّا اللَّهُ وَمَا أَنَا
بِطَارِدِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّهُمْ مُلْقَوْنَ رَبَّهُمْ وَلَكِنِّي أَرَىٰ ذِكْرًا قَوْمًا
يَتَّبِعُونَ ﴿٣١﴾ وَيَقُولُونَ مَنْ يُضْرَبُ مِنْ رَبِّكَ مِنْ آجُرٍ إِلَّا اللَّهُ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا
أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلَكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزْدَرِي
أَعْيُنُكُمْ لَنْ يُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ خَيْرًا اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي أَنْفُسِهِمْ إِنِّي
إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٣٣﴾ قَالُوا يَنْبَغُ قَدْ جَدَلْنَا فَا كَثُرَتْ جِدَالَنَا
فَاتَّبِعْنَا بِمَا تَعَدَّانَا إِنْ كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٣٤﴾ قَالَ إِنَّمَا
يَأْتِيَكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنشَأْتُمْ مَعْجَزِينَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يَنْفَعُكُمْ
نُصْحِي إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أُنصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ
يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ يَقُولُونَ
أَفْتَرَيْنَاهُ قَوْلَ أَجْرَاهِ وَأَنَا بَرِيءٌ مِمَّا تَجْمَعُونَ ﴿٣٧﴾
وَأَوْحَىٰ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ ءَامَنَ
فَلَا تَتَّبِعِيسَ بِمَا كُفَرُوا بِفَعَلُوا ﴿٣٨﴾ وَأَصْحَ الْفَالِكِ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيَنَا وَلَا تَخْطُبْنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٣٩﴾

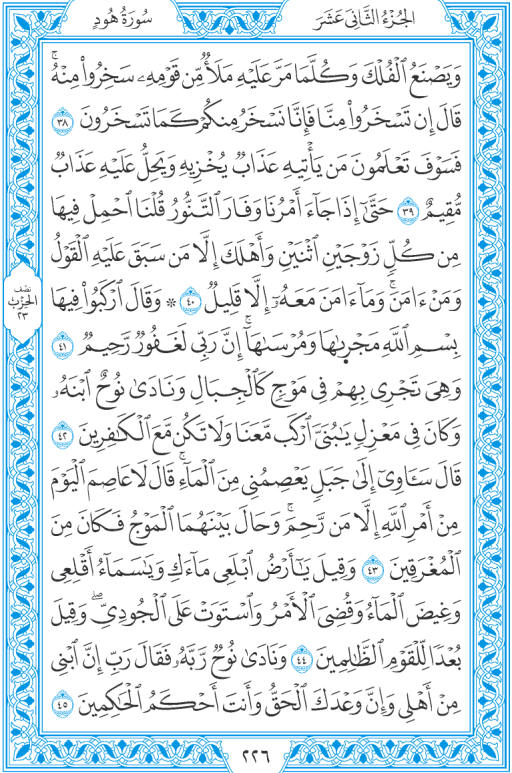
﴿۳۱﴾ هه‌ی مله‌تیی من، ئەز بەرانبه‌ری گه‌اندنا نامه‌یا خودیی، چو مالی ژ هه‌وه ناخو‌ازم، چونکی خه‌لاتیی من به‌س ل سه‌ر خودیی، و ئەز وان که‌سیت باوه‌ری ئیناییین [ئه‌و‌یت هویین فه‌قیر و ژار دبیین] ژ ده‌ف خو‌ ناکه‌مه ده‌ری، چونکی ب راستی ئەو دئی گه‌هنه خوداییی خو‌ [دئی وان خه‌لات که‌ت]، به‌لی ب راستی ئەز دبیین هویین مله‌ته‌کن، خو‌ نه‌زان دکهن [ده‌میی هویین وان کیم دبیین و خو‌ چیت‌ر دبیین].

﴿۳۲﴾ هه‌ی مله‌تیی من، ئەری کی دئی هاریکارییا من که‌ت به‌رانبه‌ر خودیی [ئه‌گه‌ر ئەز ئیزادام و تو‌لا وان ژ من فه‌کر] گا‌فا من ده‌ر تیی‌خستن، ما هویین هزرا خو‌ ناکه‌ن؟ ﴿۳۱﴾ [هه‌ی مله‌تیی من] و ئەز نابیت‌مه هه‌وه خزینه و گه‌نجخانه‌ییی خودیی یی‌ت ل ده‌ف من [کا و هرن دا بده‌مه هه‌وه]، و ب راستی تشتی نه‌دیار و نه‌به‌ر چا‌ف ژئ ئەز نوزانم، و ئەز نابیت‌رم ئەز ملیاکه‌تم ژئ، و ئەز نابیت‌مه وان ئەو‌یت د چاقیت هه‌وه‌دا کیم و شکه‌ستی، خودیی که‌ره‌میی د گه‌ل وان ناکه‌ت، خودیی چیت‌ر یا د دلی و اندا دزانیت، ئەگه‌ر من وه‌گوت

هنگی ئەز ژ سه‌ته‌مکارانم. ﴿۳۲﴾ گوتن: هه‌ی نو‌وح ب راستی ته‌ جره‌به‌ر د گه‌ل مه‌ کر، و ته‌ زی‌ده د گه‌ل مه‌ درپ‌ژکر، ئەگه‌ر تو‌ راست دبیت‌ژئ ئەو ئیزایا تو‌ مه‌ پی‌ دترسینی بو‌ مه‌ بینه. ﴿۳۳﴾ گوت: ئەگه‌ر خودیی فی‌ا دئی ب سه‌ر هه‌وه‌دا ئینیت، و هویین نه‌شین ریکیی لی‌ بگرن، و خودیی نه‌چار بکه‌ن کو‌ هه‌وه ئیزا نه‌ده‌ت.

﴿۳۴﴾ و شیره‌تیی من فایده‌یی هه‌وه‌ ناکه‌ن، ئەگه‌ر من فی‌ا هه‌وه شیره‌ت بکه‌م و خودیی فی‌ا هه‌وه گو‌مرا و به‌رزه‌ بکه‌ت، ئەوه خوداییی هه‌وه و هویین دئی ب بال و یقه‌ زه‌قرن. ﴿۳۵﴾ یان ژئ [مو‌ش‌کیت مه‌که‌هی] دبیت‌ژن: چیرۆکا نو‌وحی ئە‌فا‌هه [یان ئە‌ف قور‌ئانه مو‌حه‌مه‌د] ژ ده‌ف خو‌ چیک‌ریه‌، [هه‌ی مو‌حه‌مه‌د] بی‌ه: ئەگه‌ر من ژ ده‌ف خو‌ چیک‌رییت و ئینایت، گو‌نه‌ها من بو‌ منه و ئەز یی‌ به‌ریمه‌ ژ وئ گو‌نه‌ها هویین دکهن [ب بالفه‌لیدانا ده‌روئ ب بال منشه]. ﴿۳۶﴾ و وه‌حی بو‌ نو‌وحی هاته‌هنارت‌ن، ژ وان پی‌شه‌تر ئەو‌یت باوه‌ری ئیناییین که‌سی دیت‌ر مله‌تیی ته‌ باوه‌رییی نائینیت، فی‌جا [ماده‌م که‌سی دئی ژ مله‌تیی ته‌ باوه‌رییی نائینیت] ب خه‌م نه‌که‌فه‌ ژ کاری وان دک‌ر [کو‌ وان تو‌ ده‌روین ددانایی و ئەزه‌تا ته‌ دک‌رن، و هختی تو‌لغه‌کرنی ژ وان هات].

﴿۳۷﴾ کا تو‌ گه‌میسی ل به‌ر چاقیت مه‌ و ب چا‌ف‌دی‌ری و پار‌یزی‌یا مه‌ و ب وه‌حی‌یا مه‌ چیکه‌، و تو‌ مه‌ه‌ده‌ری ژ من نه‌خو‌ازه بو‌ وان ئەو‌یت سه‌تم کرین، بی‌ گو‌مان ئەو د خه‌ندقی‌نه [دئی هه‌ر خه‌ندقن].

﴿٣٨﴾ نوح پیغمبهری گهمی چئی دکر، و هه ر گافه کا
 گره گریت مله تی وی د بهر را بۆریبانه، ترانه بۆ خو بی
 دکر، نوحی گۆته وان ته گهر هوین [ژ بهر چیکرنا
 گهمیسی ل سهر ئاخیی] ترانه یان ب مه دکهن، نی تم
 زی [وهختی ئیزا و توفانی] کا چاوا هوین [ته فرۆ]
 ترانه یان ب مه دکهن، تم زی و هسا دئی ترانه یان ب
 هه وه کهین. ﴿٣٩﴾ فیجا نیزی که هوین دئی زانن، کا
 ئیزا دئی بۆ کئی ئیت کو وی رسوا و شهر مزار بکهت؟
 و ئیزا به کا هه ره و هه [کو یار ژوا قیامه تیبه] ب سه ردا
 بیت؟ ﴿٤٠﴾ و [نوحی گهمیسا خو چئی دکر، و مله تی
 وی د بهر دهوام بوون د ترانه پیکرنا خو دا] هه تا وهختی
 فه رمانا مه هاتی، و ئیزا یا مه ب سه ر واندا هاتی، و
 ئاف د ته نویری زایی و هلاقیسی، مه گۆته نوحی ژ
 هه ر نبر و میبه کی [ژ جانه وه ریت د ته ریدیدا] و کهس
 و کاریت خو، تهو نه بن تهو بیت فه رمانا مه ب ئیزادانا
 وان بۆری، و تهو بیت باوه ری ئینایین د گهمیسیدا
 به لگره و سوارکه، و ژ هه ژماره کا کیم پیغه تر
 باوه ری پی نه ئینا بوو. ﴿٤١﴾ گۆت [نوحی گۆته

هه فالیت خو] ب نافیی خودی سوا ری گهمیسی بین، و نافیی خودی بینن وهختی گهمی دجیت و وهختی
 رادوهستیت، ب راستی خودایی من گونه هژی بهر و دلوفانه [فیجا نه ترسن، خودی دئی هه وه رزگار کهت].
 ﴿٤٢﴾ و گهمیسی تهو د ناف هنده ک پیلاندا دبرن وه کی چیا یان بوون، و وی وهختی نوحی گازی کورپی
 خو کر، و کورپی وی یی ژئی دویر و فه ده ر بوو: کورپی من، د گهل مه سوار ببه و نه مینه د گهل گاوران و
 [ژ گاوران نه به ته فرۆ تهو بیت خه ندقینه]. ﴿٤٣﴾ کورپی وی گۆت: ته ز دئی خو ده مه چیا به کی من ژ خه ندقینی
 بهاریزیت، [نوحی] گۆت: ته فرۆ [بۆ کهسی] چو پاریزی بهرانه ر فه رمانا خودی نینه، تهو نه بیت یی
 خودی دلوفانی پی بری، [ته فرۆ کهس ژ ئیزا یا خودی نایینه پارستن]، و پیلا ئافیی کهفته د نافبه را واندا،
 فیجا تهو زی بوو ژ وان بیت خه ندقین. ﴿٤٤﴾ [پشتی مله تی نوح پیغمبهر ب توفانی چۆیین، ژ بی وان
 تهو بیت د گهمیسیدا] فه رمان هاته دان، ته ردۆ ئافا خو فه خو، و ته سما نۆ تو زی ئافا خو رابگره و به سکه، و
 ئاف غه وری، و فه رمانا خودی ب جه هات [نوح و بیت باوه ری د گهل ئینایین رزگار بوون و بیت دی ب
 توفانی خه ندقین]، و گهمی ل سهر چیا یی جوودی راوهستیا [چیا به که دکه فیه کوردستانا بن دهستی تورکیا]
 و هاته گۆتن [ملیا که تان گۆت]: هیلاک و بنبری بۆ مله تی سته مکار بیت. ﴿٤٥﴾ و نوحی گازی خودایی
 خو کر و گۆت: خودی بۆ راستی کورپی من ژ مالا منه، و ب راستی په یانانا ته یا هه قه [کو دئی مالا من
 رزگار کهی]، و تو ژ هه می حاکمان زانا و دادبه ره ورتی.

قَالَ يَبُوحُ إِنَّهُ لَأَبُ رَبِّكَ مِنْ أُمَّكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ فَلَا تَسْتَأْذِنُ
 مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنِّي أَعِظُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٤٦﴾
 قَالَ رَبِّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْأَلَكَ مَا لَيْسَ لِي بِهِ عِلْمٌ وَإِلَّا
 تَغْفِرْ لِي وَتَرْحَمْنِي أَكُنْ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَبُوحُ
 أَهَيْظَ بِسَلْمٍ فَمَتَا وَبَرَكَتِ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ أُمِّهِ فَمَنْ مَعَكَ
 وَأُمُّهُ وَسُمَّعُهُمْ فُرُيَسُّهُمْ فَمَتَا عَذَابَ آلِهِ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
 مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ
 وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعُقُوبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾
 وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَقَوْمِ أَغْبُدُوا لِلَّهِ مَا لَكُمْ مِنْ
 إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْرَوُونَ ﴿٥٠﴾ يَقَوْمِ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
 أَجْرًا إِنْ أَجْرِي إِلَّا عَلَىٰ الَّذِي فَطَرَنِي أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
 وَيَقَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ
 عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا
 مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
 بِتَارِكِي آلِ هَارُونَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

﴿۴۶﴾ [خودئ] گۆت: هه‌ی نوح ب راس‌تی نه‌و
 نه‌ژ مالا ته‌یه، نه‌و کاره‌کی نه‌هاتیه [مه‌ده‌را ته‌بو
 کوپ‌ئ ته‌کاره‌کی نه‌هیژا و لایقی ته‌یه]، فیجا پس‌یارا
 وی تستی ژ من نه‌که یی ته‌ئاگه‌ه ژئ نه‌یی، ب
 راس‌تی نه‌ز شیره‌تان ل ته‌دکه‌م، دا توژ نه‌زانان نه‌بی.
 ﴿۴۷﴾ نوحی گۆت: خودیوۆ ب راس‌تی نه‌ز خوۆ ب
 ته‌دپاریزم کو نه‌ز پس‌یار و داخوازا تشته‌کی ژ ته‌بکه‌م
 من ئاگه‌ه ژئ نه‌ییت، نه‌خوۆ نه‌گه‌ر تول من نه‌بۆری
 و دلوفانیسی ب من نه‌به‌ی [ژ به‌ر نه‌فا من کری]، ب
 راس‌تی نه‌ز دئ ژ خوساره‌تان بم. ﴿۴۸﴾ گۆتی: هه‌ی
 نوح، ب سلامه‌تی و تیمناهییا مه‌په‌یابه (داکه‌فه)،
 و خیر و نیعمه‌تیت به‌رده‌وام بوۆ ته‌ و مله‌تیت دگه‌ل
 ته‌ [مله‌تیت ژ دوینده‌ها وان ییت دگه‌مییدا]، و هنده
 مله‌تان [نه‌ویت بووینه‌گاور و هه‌ر ژ دوینده‌ها وان]
 دئ ژینه‌کا خوۆش د دنیاپییدا ده‌ینه وان، پاشی رۆژا
 قیامه‌تی ئی‌زابه‌کا ب ژان و دژوار، دئ ژ نک مه، وان
 هنگیثیت. ﴿۴۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] نه‌فه [چیرۆکا
 نوح پیغه‌مبه‌ره] ژ سالوۆ و به‌حسیت غه‌یبینه، ب

و‌ه‌حی بوۆ ته‌ده‌نیزین، به‌ری نوکه‌نه‌ته‌چو ژئ دزانی نه‌مله‌تی ته‌.. فیجا بیئا خوۆ فره‌ه‌بکه، ب راس‌تی
 دوپ‌هاهی‌کا باش بوۆ پاریزکارانه. ﴿۵۰﴾ و مه‌بوۆ مله‌تی عاد، برایی وان هوود ب پیغه‌مبه‌ری هنارت، گۆت:
 هه‌ی مله‌تی من، خودئ به‌ریسن هه‌وه‌ژ وی پیغه‌تر چو خودا و په‌رستی نینن [نه‌ویت هوین بوۆ خودئ
 دکه‌نه‌هه‌فۆشک، ب فی کاری خوۆ] ژ دره‌وان پیغه‌تر هوین ناکه‌ن. ﴿۵۱﴾ هه‌ی مله‌تی من، نه‌ز به‌رانبه‌ری فی
 راگه‌هاندنی و فان شیره‌تان چو کری و هه‌قی ژ هه‌وه‌ناخوازم، هه‌قی من به‌س ل سه‌ر و ییه یی نه‌ز داییم و
 چیکریم، فیجا ما هوین تی ئاگه‌هن. ﴿۵۲﴾ و هه‌ی مله‌تی من، داخوازا گونه‌ه‌ژ بربن و لیوورینی ژ خودایی
 خوۆ بخوازن، پاشی ل خودئ بزفین و توبه‌بکه‌ن، دئ بارانیت بوۆش ب سه‌ر هه‌وه‌دا بارینیت، و دئ هیژئ
 ل سه‌ر هیژا هه‌وه‌زیده‌که‌ت، و پشتا خوۆ نه‌ده‌نه‌گازییا نه‌ز رابه‌ری هه‌وه‌دکه‌م، و رویی خوۆ ژ هه‌قیی
 وهرنه‌گپرن و هوین گونه‌ه‌کار. ﴿۵۳﴾ گۆتن: هه‌ی هوود ته‌چو به‌لگه‌ و نیشانیت ئاشکه‌را بوۆ مه‌نه‌ئیناینه
 [ل سه‌ر راس‌تییا پیغه‌مبه‌راتییا خوۆ]، دا ئه‌م باوه‌ر ژ ته‌بکه‌ین، و ئه‌م [ژ به‌ر ئاخوونا ته‌] ده‌ست ژ په‌رستییت
 خوۆ به‌رناده‌ین و ناهیلین، و ئه‌م باوه‌ریسی ژئ ب ته‌نائینین.

﴿۵۴﴾ و ئەم ژ فئی ئاخفتنی پیڤه تر نابیزینه ته [چونکی تو دژمناتییا په رستییت مه دکهی]، هنده ک په رستییت مه تویی هنگاقتی و زیانا گه هاندیه ته، و توفان ئاخفتنان ژ دهف خو دیبژی، [هوودی] گوت: ب راستی ئەز خودی دکمه شاهد، و هوین ژی شاهد بن کو ب راستی ئەز ژ وان ییت هوین ژ بلی خودی بو خودی دکنه هه فیشک، یی بهریمه. ﴿۵۵﴾ فینجا هوین ههمی پیکشه پیلان و ئوینان بو من بگپرین، پاشی قهت مؤله تی نه دهنه من [بهلی د گهل هندی ژی چو ژ هه وه ناییت]. ﴿۵۶﴾ ب راستی من پشتا خو ب خودی گریدا، ئەو خودایی منه و خودایی هه وه یه ژی، جانداره ک ل سهر رویی ئه ردی نینه، ئەمری وی د دست خودیدا نه ییت و د بن دهسته ه لاتا و یقه نه ییت، و ب راستی خودایی من د گهل هه قییبی [و هه وه ل سهر من زال ناکهت]. ﴿۵۷﴾ فینجا ئە گهر هوین رویی خو ژ باوهری و هر گپرین، ب راستی ئەوا ئەز پی هاتیم، من گه هاندیه هه وه [و ژ بهر فی راوه ستیانا

اِنْ نَقُولُ اِلَّا اَعْرَبْنَا بَعْضَ الَّذِيْنَ يَشْكُرُ اَوْ يَكْفُرُ ۝۵۴
 وَاَشْهَدُ اَنْ اَنْبِيَا بَرِيًّا وَمَا تَشْكُرُونَ ۝۵۵
 مِنْ دُوْنِهِ فَاَكْبَدُوْا فِيْ
 جَمِيْعَانِمَا لَا تَنْظُرُوْنَ ۝۵۶ اِنْ تَوَلَّوْا عَلٰى اَللّٰهِ رَبِّيْ وَرَبِّكُمْ مَا مِنْ
 دَاْتِيَةٍ اِلَّا هُوَ اَخْبَدُ بِمَا صَبَّحْتُمْ اِنْ رَّبِّيْ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيْمٍ ۝۵۷
 فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَا اُرْسِلْتُ بِهِ اِلَيْكُمْ وَبَسَّخَلْفَ رَبِّيْ
 فَوَمَا عَزْبَكُمْ وَاَلَا تَنْصُرُوْنَ ۝۵۸ شَيْءًا اِنْ رَّبِّيْ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ حَظِيْظٌ ۝۵۹
 وَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا لِنَجِيْنَ هُوْدًا وَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
 وَنَجِيْنًا مِّنْ عَذَابٍ اَلِيْظٍ ۝۶۰ وَتِلْكَ اَعَادٌ جَدَّوْا بِاَيَاتِيْ
 رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُمْ وَاَتَّبَعُوْا اَمْرًا كَبِيْرًا عَنِيدٍ ۝۶۱ وَاَتَّبَعُوْا فِيْ
 هٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَوَعَدَ الْفٰلِقِيْمَةُ اِلَّا اِنْ عَادَ كٰفِرُوْا رَبَّهُمْ اِلَّا
 بَعْدَ الْعٰدِ قَوْمٍ هُوْدٍ ۝۶۲ وَاَلَّذِيْنَ كٰفَرُوْا هُمْ اَصْحٰبُ اَنْعٰمٍ يَّبْعُوْنَ
 اَعْبَادًا وَاَللّٰهُ مَالِكُ السَّمٰوٰتِ وَاَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا هُمْ اَوْلٰى اَعْيٰنًا ۝۶۳ هُوَ اَنْشَأَكُمْ مِّنَ الْاَرْضِ
 وَاَسْتَعْمَرَكُمْ فِيْهَا فَاَسْتَفْعِرُوْهُ فَيَنْوُوْا اِلَيْهِ اِنْ رَّبِّيْ قَرِيْبٌ مُّجِيْبٌ ۝۶۴
 قَالُوْا يٰصٰلِحُ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَا اَتَنْهٰنَا اَنْ نَّعْبُدَ
 مَا يَعْبُدُ اٰبَاؤُنَا وَاَبْنَاؤُنَا لِمٰى لَغِيَ شَكَّ مِمَّا تَعْبُوْنَ اِلَيْهِ مُرِيْبٌ ۝۶۵

المؤمنين

هه وه، خودی دئ هه وه د هیلاک بهت]، و دئ مله ته کی دیت ل شوینا هه وه نینیت، و هوین چو زیانی ژی ناگه هیننی. ب راستی خودایی من پاریز فانه ل سهر ههمی تستان. ﴿۵۸﴾ فینجا وهختی ئیزایا مه هاتی، مه هوود و ییت د گهل باوهری ئینابین ب په ما خو رزگار کرن، و مه ئەو ژ ئیزایه کا گران و دژوار قور تال کرن. ﴿۵۹﴾ و ئەفه عادن [ئانکو ئەفه گور و شوینواریت وانن، بهرئ خو بدهنی کاچ ب سهرئ وان هات و ژ بهر چ؟] باوهری ب نیشان و نایهت و موعجیزه ییت خودی نه ئینان، و نه گوهدارییا پیغه مبه ریّت وی کر [یی پیغه مبه ره کی دره وین بدانیت، وهیه هه چکو وی ههمی پیغه مبه دره وین دانایین]، و ب دویف فهرمانا ههر خو مز نکه ره کی زیده خراب و هه ق دژمن، که فتن. ﴿۶۰﴾ دفی دنیا ییدا و رورزا قیامه تی ژی له عهت ب دویف هاتینه ئیخستن، مله تی عاد باوهری ب خودایی خو نه ئینا، فینجا هیلاک بو عاد بن، مله تی هوودی. ﴿۶۱﴾ و بو مله تی (سه موود)ی، مه برایی وان صالح پیغه مبهر بو وان هنارت، گوت: هه ی مله تی من خودی په رستن، هه وه ژ وی پیغه تر چو خودا و په رستی نین، ئەوی هوین ییت ژ ئاخئی چیکرین [بابی هه وه ئاده م یی ژ ئاخئی چیکری و هوین دوینده ها وینه]، و هوین کر نه ئا فاکهر و ئاکنجی ییت ئه ردی، فینجا داخوازا گونه ژیرنی و لیبورینی ژی بکه ن، پاشی لی بزفرن و توبه بکه ن، ب راستی خودایی من بی نزیک و بهر سقده هه. ﴿۶۲﴾ گوتن [مله تی وی گوت]: هه ی صالح ب راستی تو بهر ی نوکه جهی هیقییا مه بووی [کو توبیسه سه ره وری مه]، ئه ری تو چاوا مه ژ په رستنا وان په رستییا ن دده یه پاش، ئەویت باب و باپریت مه په رستنا وان دکر، و ب راستی ئەم ب خو ژ وی تستی تو گاز ییا مه بو دکهی [کو په رستنا خودی ب تنیبه و هیلانا په رستییت مه یه] ب شک و دودلین.

قَالَ يَقَوْمِ اَرَأَيْتُمْ اِنْ كُنْتُمْ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّيْ وَءَاتٰنِيْ
 مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَبْصُرُ فِيْ مِثْلِ اِنَّ عَصَبِيَّتَهُ فَمَا تَرِيْدُوْنِيْ
 غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَيَقَوْمِ هٰذِهِ نَاقَةٌ لِّكُمۡ اٰيَةٌ
 فَذُرُوْهَا تَاْكُلْ فِيْ اَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمْسُوْهَا بِسُوْءٍ فَيَاْخُذْكُمْ
 عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا فِيْ دَارِكُمْ
 ثَلَاثَةَ اَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعَدُوْعِيْكُمْ كَذُوْبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا جَاءَ اَمْرُنَا
 بِجَنَّتِنَا صَلِحًا وَّالذِّيْنَ ءَامَنُوْا مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَوَعَدْنَا
 خِزْيَ يَوْمٍ اِذْ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾ وَاَخَذَ الْذِّيْنَ
 ظَلَمُوْا الصَّبِيْحَةَ فَاصْبَحُوْا فِيْ دِيْرِهِمْ جُنَّتِيْمٍ ﴿٦٧﴾
 كَاَنْ لَّمْ يَخْتَفُوْا فِيْهَا اِلَّا اِنْ تَمُوْدًا كَفَرُوْا رَبَّهُمْ اِلَّا
 بَعْدًا لِّتَمُوْدٍ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَاۤءَتْ رُسُلًاۙ آِتْرٰهُمۡ بِالْبَيِّنٰتِۙ قَالُوْۤا
 سَلَمًاۙ قَالَ سَلٰتٌۙ فَمَا لِيْٓتۡ اَنْ جَاۤءَ بِعَجَلٍ حٰزِيْمٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّآ رَاۤءَ اَنْ
 اَيُّدِيْهِمْ لَا تَفِيْلُ اِلَيْهِ نَكَرَهُمْ وَاَوْحَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً
 قَالُوْۤا لَا تَخَفْ اِنَّاۙ اُرْسِلْنَاۙ اِلَىٰ قَوْمٍ لُّوْطٍ ﴿٧٠﴾ وَاَمْرًاۙتُهُۥ قَابِئَةً
 فَضَحَّكَتْ فَبَشَّرْنٰهَا بِاسْحٰقٍ وَّيٰۤسَاقٍ وَّيٰۤسَاقٍ وَّيٰۤسَاقٍ ﴿٧١﴾

و كهيف، د ماليت خودا بزين، پاشى هوين دئ نيزايا خودئ بينن، ب راستى نهفه ژشان و په يمانه كاراسته،
 بئ دروه. ﴿٦٦﴾ فينجا وهختئ نيزايا مه هاتى، مه صالح و يئت باوهري د گهل نيناين، ب ره ما خوژ
 نيزا و شه رمزاري و رسواييا وئ پورژئ رزگار كرن، ب راستى خودايئ ته يئ ب هيز و دهسته لانداره.
 ﴿٦٧﴾ فينجا دهنگه كئ ب هيز [ژ نه سانيشه هات] نهو هنگافتن، فينجا نهو ل سهر چوكان د خانبيئت خودا
 مرن، و بئ بزاف مان. ﴿٦٨﴾ [نهفه ب سهري وان هات و بئ سهرو شوين بوون] ههروهكى نهو ل وئري
 تاكنجى نه بووبين و چو ئافاهى ل جهئ وان نهى، و مله تئ (سه موود) باوهري ب خودايئ خو نه ئينا، فينجا
 هيلاك و دويرى ژ دلوفانيسيا خودئ بو مله تئ (سه موود). ﴿٦٩﴾ و ب راستى هنار تسيئت مه [كو مليا كه تن]
 ب مزگنيشه هاتنه دهف ئيراهيمى و گو تن: نه م سلافان ل ته دكه ين، ئيراهيمى گو ت: سلاف ل سهر
 ههوه بن، فينجا گه لهك پيغه نه چوه تا ئيراهيمى، گو لكه كئ ل سهر بهران براشتى، بو ئيناى. ﴿٧٠﴾ فينجا
 گاڤا ئيراهيمى ديتى دهستيت وان ناگه هنتئ [ئانكو دهستيت خو دريژ ناگه نه گوشتى گو لكى بو خوارئ]
 نه نياسين، و ددئ خودا ژ وان ترسيا، ئينا مليا كه تان گو ت: نه ترسه نه م بو مله تئ (لو و طى) يئت هاتينه
 هنار تن. ﴿٧١﴾ و كابانيسيا ئيراهيمى ژ پيغه ياراهه ستياى بوو، ئينا كه نئ [ژ كه يفا نه مانا تر سا ئيراهيم، يان
 زئ ژ كه يفا هندئ كو مله تئ (لو و طى) دئ گه هيتة جزايئ خو]، فينجا مه مزگينى ب بوونا ئيسحاقى دايئ،
 و مه مزگينى دايئ دئ ئيسحاقى كورهك هه بيت كويه عقوبه.

﴿۷۲﴾ [کابانیا ئیبراهیمی] گوت: وهیلا ل من خوئی
 سه ری نه زئی، من دی بچویک بن؟! و نه زیا پیره ژن،
 و نه فه زه لامی منه پیره میره، ب راستی نه فه تشته کی
 عه جیبه. ﴿۷۳﴾ [ملیاکه تان] گوتن: نه ری تو ژ فهرانا
 خودی عه جیگری دی [چو تشت ل دهف خودی ب
 زه همت نینه، و هوین ماله کا مال پیغه مبهرن، دقیت
 نه فه ل هه وه عه جیب نه بیست، نه گهر تو بزانی نه مرئی
 خودیبه]، نه فه دلوفانی و بهر هکته و پیروز بایسیا
 خودیبه دایبیه هه وه خه لکی مالا ئیبراهیمی، ب
 راستی نه وه هیژیایی سوپاسیینه و یی پایه بلنده.
 ﴿۷۴﴾ فیجا وه ختی ترسا ئیبراهیمی چوی و مزگینی
 بو هاتی، ده ست ب جره برئی دگه ل هنار تیست مه
 کر، د دهره قی مله تی (لووط) پیغه مبهردا [به لکی
 ئیزیایی ل سهر وان گیرؤ بکته]. ﴿۷۵﴾ [چونکی] ب
 راستی ئیبراهیم ژ وان بوو نه ویست ل سهر خو و نهرم
 و حه لیم و توبه کار، و دل ب ئیش ژ ترسیت خودیدا.
 ﴿۷۶﴾ [ملیاکه تان گوته ئیبراهیمی] هه ی ئیبراهیم قی
 جره برئی بهیله، فهرانا خودایی ته ب ئیزادانا وان یا

هاتی، ب راستی ئیزیایه ک دی وان گریست فه گرتن بو نینه [نه ب دو عایان و نه ب جره برئی]. ﴿۷۷﴾ فیجا
 وه ختی هنار تیست مه [ل سهر رهنگی میفانان] هاتینه دهف (لووطی)، ب هاتنا وان نه خوش بوو و پی
 ته نگاف بوو [ترسیا ده سندرئی ل سهر وان بیته کرن و نه میفانیت وی]، و گوت: ب راستی نه فه روره کا
 گران و ب به لایه. ﴿۷۸﴾ [وه ختی مله تی وی ب میفانیت وی زانی] مله تی وی ب له ز هاتنه دهف (لووطی)،
 و به ری هنگی وان کریتی دکرن [تالوقه تی زه لامان دیبون، ژ بهر هندئ ب له ز هاتن، و نه فه ب کریتی
 نه هاته بهر چاقیت وان، پی شهرم بکن]، ئینا (لووطی) گوته وان، هه ی مله تی من نه فه ژنکیت هه وه بو
 هه وه ژ فان میفانان پافژترن، فیجا ژ خودی بترسن و من د میفانیت مندا شهر مزار نه کهن، نه ری ما که سی
 تیگه هشتی و ب نائل دناف هه وه داینه؟! ﴿۷۹﴾ [مله تی وی] گوتن: تو دزانی دلی مه ناچیه ژنکیت مه، و
 ب راستی تو دزانی کامه چ دقیت! ﴿۸۰﴾ [(لووطی)] گوت: خوژی من هیزه ک هه بایه، یان زی پشته فانه کی
 ب هیز من هه بایه [هوین دایبنن کا نه ز دا چاوا هه وه پاشفه به م]. ﴿۸۱﴾ [ملیاکه تان] گوتن: هه ی (لووط)،
 ب راستی نه م هنار تیست خودایی نهینه، نه و نه شین ده ستی خو بکنه ته، فیجا تو مرو قیت خو د وه خته کی
 شه فیدار ژ گوندی دهر بیخه، و بلا که سه ژ هه وه ب پشت خو فه نه ز فریت، ژنا ته تی نه بیست، ب راستی نه وه
 ب سه ری وان دتیت دی ب سه ری وی ژئیست، ب راستی وه ختی ئیزادانا وان سپنده یه، نه ری ما سپنده یا
 نزیک نینه؟! ﴿۸۲﴾

قَالَتْ يَا وَيْلَتَىٰ أَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَعْلِي شَيْخًا إِنَّ هَذَا
 لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا أَنْعَجِبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحِمَتُ اللَّهِ
 وَبَرَكَتُهُ وَعَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿٧٣﴾ فَلَمَّا دَهَبَ
 عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرَىٰ مُجِدِّنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٤﴾
 إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَكَلِيمٌ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا دَهَبَ
 قَدْ جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ لَاتِيهِنَّ عَدَابٌ غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿٧٧﴾ وَلَمَّا
 جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَذَا
 يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿٧٨﴾ وَجَاءَهُ قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلِ كَأُولِ
 يَوْمِ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقَوْمِ هَذَا بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ
 فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ فِي صَبِيِّ الْأَيْسِ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَشِيدٌ ﴿٧٩﴾
 قَالُوا لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَّا لَنَا فِي بَنَاتِكُمْ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكُمْ لَتَعْلَمُونَ مَا نُرِيدُ ﴿٨٠﴾
 قَالَ لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةٌ أَوْ آوَىٰ إِلَيَّ رُكْنٌ شَدِيدٌ ﴿٨١﴾ قَالُوا
 يَلُوطُ إِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ لَن يَصِلُوا إِلَيْكَ فَأَسْرِ بِأَهْلِكَ بِقِطْعِ
 مِنَ اللَّيْلِ وَلَا يَنْفِتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا أَمْرًا نَكْرَهُ إِنَّهُ مُصِيبُهَا
 مَا أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ الْأَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيبٍ ﴿٨٢﴾

﴿۸۲﴾ فَيُجَاوِهُ وَهَتَّىٰ يُزَايَا مَه هَاتِي، مه گوندئ وان سهروبن كر، و مه كه فریت ئاخى ل دویف ئيك ب سهر واندا بارانندن. ﴿۸۳﴾ ئەف كه فریت هه ریبی ییت ب نیشان بوون ژ بهرئ خودایى ته فه، و ئەف كه فره ژ سته مكاران نه ییت دویرن [هه ر سته مكاره كئ هه بیته، ئەو بن یان قوره یشى، یان هه ر سته مكاره كئ دى]. ﴿۸۴﴾ و مه بؤ مه دیه نئ، برابى وان شو عیب هنارت، گۆت: هه ی مله تئ من خودئ بهر یسن، ژ خودئ پیقه تر هه وه چو خودا و بهر سته نینن، و پیقان و كیشانى كیم نه كهن، ئەز هه وه، هه یی و دهوله مهنده دینم. [و ئە گه ر هوین ده ست ژ كیم كرنا پیقان و كیشانى بهر نه ده ن] ب راستى ئەز ژ ئی زایا رۆژه كال هه وه وهره اتى دترسم. ﴿۸۵﴾ و هه ی مله تئ من هوین ب دور سته پیقان و كیشانى [د كرین و فرو تئیت خودا] بكه ن، و دادیبی تیدا بكه ن، و تشیت خه لكى [ب چو ر پكان] ژئ كیم نه كهن، و د ئەر دیدا نه گه رن خرابیبی تیدا بكه ن. ﴿۸۶﴾ ئەفا بؤ هه وه ژ حه لالى هه وه دمینیته بؤ هه وه چیه تره [ژ وئ یاب كیم كرنا

فَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَابًا مِّن سَجَابِل مَمْضُود ﴿۸۲﴾ مَسْؤْمَةً عِنْد رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ بَعِيدَةٌ ﴿۸۳﴾ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا قَالَ يَا قَوْمِ أَعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّن إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَتَّبِعُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِزَابَةَ إِنَّي أَرَاكُمْ بِخَيْرٍ وَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿۸۴﴾ وَيَقْوُوا أَوْفُوا الْمَكِّيَالَ وَالْمِزَابَةَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَحْسَبُوا النَّاسَ تَشِيَاءَ هُمْ وَلَا تَعْمَلُوا فِي الْأَرْضِ مُمْسِكِينَ ﴿۸۵﴾ بَقِيَّتُ اللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ مَّؤْمِنِينَ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ ﴿۸۶﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ أَصَلَوْنَاكَ تَأْمُرُكَ أَنْ نَتْرُكَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا أَوْ أَنْ نَفْعَلَ فِي أَمْوَالِنَا مَا لَمْ نَشَأْ إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيمُ الرَّشِيدُ ﴿۸۷﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنْتُمْ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَرَزَقْنِي مِّنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَا أَنهَنكُمْ عَنْهُ إِن أُرِيدُ إِلَّا الْإِصْلَاحَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِي إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿۸۸﴾

الجزء

كیشان و پیقانی دگه هیته هه وه، ئە گه ر هوین ب راستى خودان باوه بن، و ئەز ب خو نه زیره فانه ل سهه هه وه [دا حسیبنا هه وه بكه م، به لئ ئەز به س ئاگه هدار كه رم]. ﴿۸۷﴾ [مله تئ وئ] گۆتن: هه ی شو عیب، ئەرئ نفیژیت ته ئەمرئ ته دكه ن ئەم ده ست ژ وان بهر سته یان بهر ده ین ئەو یته باب و باپیریت مه دپه رستن، یان ئەم ب كه یفا خو و وه كئ مه دقیت ده سته كاریبئ دمالئ خودا نه كه یین [ژ دان و وه رگرتن و كیم كرنا و زیده كرنئ] ب راستى تو مرو فه كئ نه رم و حه لیم و شاره زایى!! ﴿۸۸﴾ گۆت: هه ی مله تئ من كا بیژنه من، ئەرئ ئە گه ر من نیشان و به لگه ییت ئاشكه را ژ خودایى خو هه بن [ل سهه وئ تشئ ئەز داخوازا هه وه بؤ دكه م]، و رزه كه كئ باش [كو پیغه مبه راتیبه یان دهوله مهنده یه] ژ ده ف خو دا بیته من [ئهرئ ما ئەز دئ شیره تکرنا هه وه هیلیم، ئە گه ر هوین شیره تئ ژ من وهر نه گرن]، و من ب خو د بنیرا نه قیت ئەز هه وه ژ تشته كئ بده مه پاش، و ئەز ب خو بكه م، ژ چاكخوازیبئ پیقه تر هندی بشیم من چو یئ دئ بؤ هه وه نه قیت [ژ فئ تشئ ئەز بؤ هه وه دبیزم]، و ب سه ره له بوونا من به س ب خودییه، من پشتا خو پئ گریدئا، و ده مه ی کاروباریت خودا ئەز به س ل وئ دز فرم.

وَيَقُولُ لَا يُحْرَمْتَ كَرَّمْنَا شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكَ مَثَلُ مَا أَصَابَ
 قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
 بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَأَسْتَغْفِرُ لَكُمْ وَأَرْبُكُمْ ثُمَّ نُورِثُ إِلَيْهِ إِنْ رَبِّي
 رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَشْعَبُ مَا نَفَقَهُ كَيْتَابًا وَمَا تَقُولُ
 وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِيْنَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ
 عَلَيْهِ بِإِعْرَازٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَقُولُوا نَهْطِي أَعَزَّ عَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
 وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظَهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَقُولُوا أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَسِلٌ
 سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَذِبٌ
 وَأَنْتُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا
 شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جِثْمِينَ ﴿٩٤﴾
 كَانُوا لَيُرِغْنَ فِيهَا إِلَّا بَعْدَ الْمَدِينِ كَمَا بَعْدَتْ نَمُودٌ ﴿٩٥﴾
 وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَنٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
 وَمَلَإِيهِءَ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

﴿۸۹﴾ هه‌ی مله‌تیی من بلا دژمنیی و نه‌فیانا هه‌وه‌بو
 من، هه‌وه‌به‌ر ب هندئقه‌نه‌به‌ت، نه‌و بیته‌سه‌ری هه‌وه
 یا ب سه‌ری مله‌تیی نووحی و مله‌تیی هوودی و مله‌تیی
 صالحی هاتی، و مله‌تیی (لووطی) ژ هه‌وه‌نه‌یسی دویره.
 ﴿۹۰﴾ و داخو‌ازا گونه‌ه‌ژیرن و لیئورینی ژ خودایی
 خو بکه‌ن، پاشی لی بزقین و توبه‌بکه‌ن، ب راستی
 خودایی من دلوفان و چه‌ژیکه‌ره بو قه‌نجیکاران.
 ﴿۹۱﴾ [مله‌تیی وی] گو‌تن: هه‌ی شوعه‌یب، هم گله‌ک
 ناخفتنیست تو دیئژی تی ناگه‌هین، و ب راستی هم ته
 لاواز و بی چاره‌دناف خودا‌دیین، و نه‌گه‌ر ل سه‌ر
 خاترا‌عه‌شیره‌تا ته‌نه‌بایه، داته‌ب به‌ران کوژین، و تو
 ب خو‌نه‌هندی ب ریز و رومیه‌تی ل ده‌ف مه، یان
 نه‌هندی ب زه‌حه‌تی. ﴿۹۲﴾ [شوعه‌یبی] گو‌ت: هه‌ی
 مله‌تیی من، نه‌ری‌عه‌شیره‌تا من ل ده‌ف هه‌وه‌ژ خودی
 خوشقیتر و ب قه‌درتره، و هه‌وه‌فه‌رمانا وی یا ب
 پشت‌گو‌هی خو‌فه‌هاقیستی، ب راستی خودایی من
 ب کاری هوین دکه‌ن زانایه، و چول به‌ر به‌رزه‌نابیت.
 ﴿۹۳﴾ و هه‌ی مله‌تیی من، کا هوین ل سه‌رچ کارینه،

بکه‌ن، نه‌ژی دی ل سه‌ر کاری خو‌بم، فینجا هوین دی زانن کا ئیزا دی بو کئی ئیت کو وی رسوا و شه‌رمزار
 بکه‌ت، و کا کی دره‌وینه، فینجا چاه‌ه‌ری بن نه‌ژی دگه‌ل هه‌وه‌چاه‌ه‌ریمه. ﴿۹۴﴾ فینجا وه‌ختی ئیزایا مه
 هاتی، مه‌شوعه‌یب و نه‌ویت باوه‌ری دگه‌ل ئینابین ب دلوفانیسا خو‌رزگار کرن، و ده‌نگه‌کی ب هیز
 نه‌ویت سته‌مکاری کرین گرتن و هنگافتن، فینجا نه‌ول سه‌ر چوکان دخانیستی خودا‌مرن و بی بزاف مان.
 ﴿۹۵﴾ هه‌روه‌کی نه‌ول ویری نه‌دناکنجی، و ویری چوجا‌نافا نه‌بووی، فینجا هیلاک و دویری ژ دلوفانیسیا
 خودی بو‌خه‌لکی مه‌دیه‌نی، هه‌روه‌کی (سه‌موود) ژ دلوفانیسیا خودی دویرکه‌فتی. ﴿۹۶﴾ و ب راستی مه
 مووسا ب نشان و موعجیزه‌یست خو، و ب به‌لگه و نشانیت ناشکه‌را هنارت. ﴿۹۷﴾ بو‌فیرعه‌ونی و
 گره‌گریت وی، به‌لی نه‌ول دویف فه‌رمانا فیرعه‌ونی چو‌ن و گو‌هی خو‌دانه‌وی، و فه‌رمانا فیرعه‌ونی ب خو
 نه‌یا دورست بو.

يَفْعَلُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ وَبِئْسَ الْوَرْدُ
 الْمَوْرُودُ ﴿٩٨﴾ وَأَتَّبِعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَبْسُ
 أَرْقُدُ الْمَرْفُودُ ﴿٩٩﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْفُرَى نَفْصُهُ عَلَيْكَ
 مِنْهَا قَابِمْ وَحَصِيدُ ﴿١٠٠﴾ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَا كُنْ ظَلَمُوا
 أَنْفُسَهُمْ فَمَا أَغْنَتْ عَنْهُمْ آلِهَتُهُمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ مِنْ شَيْءٍ لَمَّا جَاءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَمَا زَادُوهُمْ غَيْرَ تَتْبِيبُ ﴿١٠١﴾
 وَكَذَلِكَ أَخَذَ رَبُّكَ إِذَا أَخَذَ الْفُرَى وَهِيَ ظَلَمَةٌ إِنْ أَخَذَهُ
 أَيْمٌ شَدِيدٌ ﴿١٠٢﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ لَآيَةٌ لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
 ذَلِكَ يَوْمٌ مَجْمُوعٌ لَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ مَشْهُودٌ ﴿١٠٣﴾
 وَمَا تُؤَخِّرُهُ إِلَّا لِأَجَلٍ مَعْدُودٍ ﴿١٠٤﴾ يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ
 إِلَّا بِأُذُنٍ لَيْسَ فِيهَا قَلْبٌ وَتَسْمَعُ ﴿١٠٥﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ شَقُوا فِئِي
 النَّارِ لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَشَهيقٌ ﴿١٠٦﴾ خَلِيدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ السَّمَوَاتُ
 وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ إِنْ رَبُّكَ فَعَالٌ لَمَّا يُرِيدُ ﴿١٠٧﴾
 * وَأَمَّا الَّذِينَ سَعِدُوا فِئِي الْجَنَّةِ خَلِيدِينَ فِيهَا مَا دَامَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ إِلَّا مَا شَاءَ رَبُّكَ عَطَاءٌ غَيْرُ مَجْدُودٍ ﴿١٠٨﴾

الْمَرْبُوبُ

﴿٩٨﴾ [فیرعون] دئی رۆژا قیامه تی که فیته بیسیا
 مله تی خو، و دئی وان به ته ناف تاگری، و چ پیسه
 جهه، تاگر جهی مروقی بیت. ﴿٩٩﴾ و ئەو د فی
 دنیایدا و رۆژا قیامه تی ژى هاتنه دویر ئیخستن ژ
 دلۆفانیسا خودی، و چ دانه کا خرابه هاتیه دان بو
 وان [کود دنیاى و ئاخره تیدا هاتینه دویر ئیخستن ژ
 دلۆفانیسا خودی]. ﴿١٠٠﴾ و ئەفه به حس و خه به ریت
 گوندانه ئەم بو ته فه دگری، هنده ک ژ وان گوندان
 بی ت مایین، و هنده ک ژى بی سه روشوینن.
 ﴿١٠١﴾ و مه ستم ل وان نه کریه [وهختی مه ئەو ژ
 بهر کریاریت وان ئیزاداین] به لی وان ب خو ستم
 ل خو کر [ب گاوری و گونه هیت بووینه ئەگه ری
 تیچونا وان]، فیجا وهختی فرمانا خودایى ته هاتی
 [ب ئیزادانا وان]، بوت و په رستییت وان ئەویت
 وان ژ بلی خودی هه وار دکرئی و په رستن فایده یی
 وان نه دا، و ئیزا ژ وان نه دا پاش، و ژ زیانی و هیلاکی
 پیقه تر سه نه میت وان چو یی دی ل وان زیده نه کر.
 ﴿١٠٢﴾ و هوسا ئیزادانا خودایى ته، خه لکی وان

گوندان دگریت وهختی ئەو ستمکار، ب راستی ئیزادانا خودایى ته زیده ب ژان و گرانه. ﴿١٠٣﴾ ب راستی
 ئەفه [سه هاتییت بۆرین] نشان و دهر سن بو وان ئەویت ژ ئیزایا رۆژا قیامه تی دتر سن، و ئەو رۆژه که هه می
 مروف دئی بو ئینه کۆمکر و دئی بینن. ﴿١٠٤﴾ و ئەم [وئى رۆژی] گيرو ناکه یین، و ب پاش نائیخین، ئەگه
 بو رۆژه کا دیار کری نه بیت. ﴿١٠٥﴾ رۆژا دئیت کهس نااخشیت ب ده سویرا خودی نه بیت، فیجا هنده ک ژ وان
 بهخت رهش و بهر ئیزانه، و هنده ک ژى بهخته وهر و که یفخو شن. ﴿١٠٦﴾ فیجا هندى ئەون ئەویت بهخت رهش
 بووین، ئەو د تاگریدانه، و وان تیدا بین بهردان و بین هلکیشانه کا ب کول و کوفان هه به. ﴿١٠٧﴾ و ههروهه
 دئی تیدا بن، هندى ئەرد و ئەسهان هه بن [ئەرد و ئەسهانیت قیامه تی]، ژ بلی گونه کاریت موسلمانان، ته مه ت
 گونه هیت خو دئی ئیزایى خو، و ب حه زکرنا خودی دئی ژى دهر که فن، ب راستی خودایى ته چ یا بقی ت
 دئی که ت. ﴿١٠٨﴾ و هندى ئەون ئەویت بهخته وهر بووین د به شتیدانه، ههروهه دئی تیدا بن، هندى ئەرد
 و ئەسهان هه بن، ژ بلی هندى ئەگه ر خودی بقی ت وان دهر بیخیت، و ئەفه خه لانه کی بی قه بر و بی دوپا هیکه.

﴿۱۰۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] قَبِيحًا تَوْرُ پويجيسيا په‌رستنا وان ب گومان نه‌به، نه‌فه هه‌ر وان دپه‌ر يسن نه‌ويت باب و بايريت وان به‌ری نوکه دپه‌رستن، و ب راستی هم دتی هه‌قی وان و بارا وان ژيزايی بی کيئاسی دهينه وان. ﴿۱۱۰﴾ و ب راستی مه ته‌ورات بو موسایي ئينا و دایي، پاشی مله‌تی وی ل سهر فی کتیبی ژیک جودابون [هنده‌کان باوهری پی ئينا، و هنده‌کان باوهری پی نه‌ئينا]، و نه‌گه‌ر په‌بیانا پاشی‌خستنا ئيزیا وان [بو رورژا قیامه‌تی] ژ خودایي ته نه‌بایه، دا حوکمی دناقه‌را و اندا که‌ت، و ب راستی نه‌ويت ته دره‌وین ددان، د راستا فی قورئانیدا یان د راستا ئيزاییدا ب گومانن. ﴿۱۱۱﴾ و ب راستی خودایي ته بی کیم و کاسی جزایي کار و کریاريت هه‌ر که‌سه‌کی دده‌ت، ب راستی خودایي ته ب کارئ نه‌و دکه‌ن ناگه‌دار و شاره‌زایه. ﴿۱۱۲﴾ قَبِيحًا رِيكَا خودی بگه‌ر و خو سهر راست بکه، هه‌روه‌کی نه‌مرئ ته و نه‌ويت توبه‌کرین د گه‌ل ته هاتیه‌ی کرن، و نه‌ده‌نه سهر تخویبیت خودی، و ب راستی نه‌و ب کار و کریاريت

هوین دکه‌ن بینه‌ره. ﴿۱۱۳﴾ و ب چوره‌نگان مه‌یلا سته‌مکاران نه‌که‌ن، نه‌گه‌ر ناگر دتی هه‌وه هنگیفت [ودتی دناگری و اندا سوژن]. و هه‌وه ژ خودی پیقه چو پشته‌فان نینن، و هاریکاریسا هه‌وه‌زی نایته‌ی کرن. ﴿۱۱۴﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو ده‌ردو په‌خیت پرژیدا [سپیدی و تیغاری] و پشکه‌کی ژ شه‌فی، نفیژی بکه، ب راستی خیر و چاکی گونه‌هان پویج دکه‌ن، و نه‌فه دهرس و چامه‌یه بو وی بی پیقه بچیت. ﴿۱۱۵﴾ و بینا خو فره‌ه بکه [ل سهر وی خو‌ر اگر تنه‌مرئ ته پی هاتیه‌ی کرن، و مه‌یل نه‌گر تنه‌مکاران و کرنا نفیژان]، ب راستی خودی خه‌لاتی قه‌نجیکاران به‌رزه ناکه‌ت. ﴿۱۱۶﴾ بلا چهر خیت به‌ری هه‌وه زاناییت خودان هزر و نه‌قل و ب دین بانه، و نه‌هیسا خرایبیی دهر دیدا کر بانه، دامه‌همی ب به‌ر ئيزایي نه‌تیخستبانه، به‌لی کیمه‌ک ژ وان نه‌و بوون نه‌ويت زانا و خودان هزر و نه‌قل و دین، و نه‌هیسا خرایبیی دکرن، و نه‌و نه‌و بوون نه‌ويت مه‌ر زگار کرین، و هندی نه‌ويت سته‌مکار بوون، ب دویف وی خو شیبی که‌فتن یا تیدا، و نه‌و ییت گونه‌هکار بوون. ﴿۱۱۷﴾ و خودایي ته نه‌و بو وی گوند ب سته‌م و نه‌هه‌قی دهیلاک بر بانه، و خه‌لکی وان ب خو یی قه‌نجیکار.

فَلَا تَكُ فِي مَرْيَمَ إِعْتَبُوهُ لَاءَ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
 ءَابَاءَهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوفُونَ هُمْ نَصِبَهُمْ عَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿۱۰۹﴾
 وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَأَخْتَلَفَ فِيهِ فَوَلَّوْا كَلِمَةً
 سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ وَأَنهَدْنَاهُمْ لِنَفْسِكَ مِنْهُ مُرِيبٌ ﴿۱۱۰﴾
 وَإِن كُنَّا لَمَلَا يُوقِنُ هُمْ رَبِّكَ أَعْمَلَهُمْ إِنَّهٗ رِيْمًا يَّعْمَلُونَ
 خَيْرٌ ﴿۱۱۱﴾ فَأَسْتَوْفَىٰ كَمَا أَمَرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
 إِنَّهٗ رِيْمًا يَّعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿۱۱۲﴾ وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
 فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
 لَا تُنصَرُونَ ﴿۱۱۳﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَى النَّهَارِ وَرَفْعَا
 اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذَكَرَ
 لِلذَّكْرَيْنِ ﴿۱۱۴﴾ وَأَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۱۵﴾
 فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُوا بَقِيَّةَ يَهُودَ
 عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّنْ آمَنَّا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا بِهٖ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿۱۱۶﴾ وَمَا
 كَانَ رَبُّكَ لِيُهَيِّجَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿۱۱۷﴾

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ ﴿١١٨﴾
 إِلَّا مَن رَّحِمَ رَبُّكَ ۗ وَلِذَلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
 لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ ۗ وَلَا تَقْصُ
 عَلَيْكَ مِن نَّبَأِ الرُّسُلِ مَا نُنزِلَتْ بِهِ ۚ فَوَدَّكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ
 الْحَقُّ ۗ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ ۗ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
 أَعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَاتِكُمْ إِنَّا نَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ ۗ وَاتَّقُوا إِنَّا مُنْتَظَرُونَ ﴿١٢٢﴾
 ۗ وَاللَّهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ ۗ
 فَاعْبُدْهُ ۗ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ۗ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا
 عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ
 الْقَصَصِ بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَذَا الْقُرْآنَ ۗ وَإِن كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
 لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
 أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

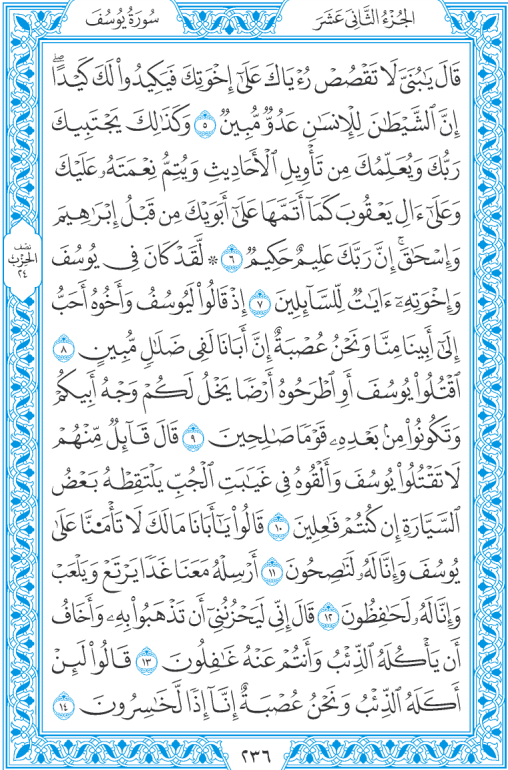
[و دئی هوین زانن کا دو یا هیك بڑ کییہ؟]. ﴿۱۲۳﴾ و زانینا غیبا ئه رد و ئه سمانان ل دھف خود پیسه، و هه می کاروبار دئی ب بال ویشه زفرن، قیجا وی بهر یسه و خو هله په سیره وی، و پشتا خو ب وی گری بد، و خودایسی ته ژ کار و کریاریت هوین دکهن نه یسی بی ناگهه.

سوره تا یوسف

ل مه که هی هاتیه خوارئی (۱۱۱) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئته خواندن ئه لف، لام، را، ئه فه سئی تپین ژ (۲۸) تپیت زمانی عه ره بی، نیشانن ل سهر ئیعجازا فئی قورئانی کو عه ره بان پی چی نابت قورئانه کا و هکی فئی بدانن، ههر چهنده زمانی وان ژ عه بنی تپیان پیکهاتیه و ئه فه نایه تیت قورئانا رۆنکهرن. ﴿۲﴾ ب راستی مه ئه ف قورئانه ب زمانی عه ره بی ئینا خوارئی، دا هوین تی بگه هن. ﴿۳﴾ ئه م باشترین چیرۆک و سهر هاتیان [بیئت مله تیت به ری] بو ته فه دگیرین، ب ریکا و هحییا مه بو ته ئینایی ژ فئی قورئانی، ههر چهنده به ری ئه ف قورئانه بو ته بهیئت، تو ژئی ژ بی ناگه هان بووی [ژ چیرۆکا یووسفی و چیرۆکیت دی ژئی]. ﴿۴﴾ و هختی یووسفی گو تیه بابی خو: بابو... من د خه ونا خو دا ددیت یازده ستیز و رۆژ و هه یف بو من د سوجه ییدا بوون.

﴿۵﴾ [بابی وی] گوت: کورئ من، خه ونا خو بؤ برابیت خو نه بیژه، نه گهر [تو خه ونا خو بؤ وان بیژئ] دئ بیلانان بؤ ته دانن، ب راستی شه یتان بؤ مروقی دژمنه کی ناشکهرایه [دئ حه سویدی بی تیخیه د دلی و اندا، و وان د بهر دژمنایسیا ته راکهت].

﴿۶﴾ هؤسا خودایئ ته، ته هه لدبژیریت و راقه کرنا خه ونان نیشا ته ددهت، و نیعمه تا خو ل سهر ته و مالا یه عقووب ته مام دکهت ههروه کی بهری نوکه ل سهر ههردو بابیت ته، ئیراهیم و ئیسحاقی ته مامکری، ب راستی خودایئ ته یئ زانا و کاربنه جهه.

﴿۷﴾ ب راستی بؤ پسارکهران ژ جو هییان به لگه و نیشان [ل سهر راستییا پیغه مبه راتیسیا ته] و بؤ مروقان چامه و عبرهت یئ د چیرؤکا یوسف و برابیت ویدا هه یئ. ﴿۸﴾ وهختی برابیت یوسفی گوتین: یوسف و برابیت خو ژ مه خوشفیرتن ل دهف بابی مه، و ئەم ب خو کۆمه کین، ب راستی بابی مه یئ د خه له تیه کا ناشکهرادا [وهختی ئەو پتر چه ژ یوسف و برابیت وی دکهت، و وان ب سهر مه دتیخیت].

﴿۹﴾ [برابیت وی گوتن:] یوسفی بکوژن، یان ژئ بافیژنه ئه رده کی دوبر [کو نه شیت بزفیرت] بابی هه وه دئ بؤ هه وه ب تنی مینیت، و پستی فی گونه هی [تۆبه بکه ن]، و بینه مروقیئت قه نجیکار. ﴿۱۰﴾ ئیک ژ وان گوت: یوسفی نه کوژن، و نه گهر هه وه بقیئت تشته کی ب سهری بینن بافیژنه د تاریسیا بنی بیریدا، هنده ک کاروانی دئ هه لگرن [و د گهل خو دئ به نه جهه کی دوبر کو ژ بابی خو به رزه بیبت]. ﴿۱۱﴾ [پشتی نه خشه کیشایین و ئیک دهنگ بووین ل سهر بیلان و ئویسنا خو، دهست ب پینگافیت ب کار کرن، و هاتنه دهف بابی خو] گوتن: بابؤ.. بؤچی باوه ربیا ته ل سهر یوسفی ب مه ناییت، و ب راستی مه خیرا وی دقیت، و ئەم بؤ وی دلسوژین. ﴿۱۲﴾ سوبه هی د گهل مه هینره، داتیر فیقی بخۆت و تیر یارییان بکهت، و ب راستی ئەم بؤ وی پاریزقانیئ. ﴿۱۳﴾ [یه عقووبی بابی یوسفی] گوت: ب راستی بینا من ناییت، و دئ ب خه م که فم هوین وی بیهن، و ئەز دترسم هه وه های ژئ نه، گورگ وی بخۆت. ﴿۱۴﴾ گوتن: ئەگهر گورگ وی بخۆت، و ئەم ب خو کۆمه کا ب هیز، هنگی ئەمین یئت خوسارهت.

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِمْ وَأَجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيْبَتِ الْجُبِّ وَأَوْحَيْنَا
 إِلَيْهِ لَنِبِّئَنَّهُمْ بِأَمْرِهِمْ هَذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۱۵﴾ وَجَاءَهُ
 آبَاؤُهُمْ عِشَاءَ يَبْكُونَ ﴿۱۶﴾ قَالُوا يَا أَبَانَا مَا نَبَأُ بَنِيكَ
 أَتَرَكَنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَنْتَعِنَا فَأَكْفَاهُ الذُّبُّ وَمَا أَنْتَ
 بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿۱۷﴾ وَجَاءَهُ وَعَلَى قَمِيصِهِ
 يَدَمٌ كَذِبٌ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ
 وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿۱۸﴾ وَجَاءَتْ سَيَّارَةٌ
 فَأَرْسَلُوا وَارِدَهُمْ فَأَدْلَى دَلْوَهُ قَالَ يَبْنَشْرِي هَذَا عَلْمٌ وَأَسْرُورٌ
 بَصْنَعَةَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿۱۹﴾ وَسَرَّوهُ يُثْمِنُ بِخَيْبِ
 دَرَاهِمٍ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا فِيهِ مِنَ الزَّاهِدِينَ ﴿۲۰﴾ وَقَالَ
 الَّذِي أَسْرَرْتَهُ مِنْ وَجْهِ امْرَأَتِهِ أَكْفَاهِي مَثْوَاهُ عَسَى
 أَن يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَكَذَلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي
 الْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُ مِن تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ عَلِيمٌ
 أَمْرُهُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۱﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ
 عَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نُخَوِّضُ الْمُحْسِنِينَ ﴿۲۲﴾

ئەز ھارېكارىيى ژ خودئى دخوازم ل سەر فئى يا ھويىن دېئىرن. ﴿۱۹﴾ و کاروانەك ھات [ل سەر وئى بېرى دانا] و ئافگېرئى خو ھنارتن [دابؤ وان ئافئى ژ بېرئى ھەلکىشىت]، فئىجا وئى ژئى سەتلا خو داھيلا بېرئى [يوسفنى خو ب سەتلكئى و ھەرىسيفھ گرت و پئى دەرکەفت] ئينا گۆت: ھەئى فئى مزگىنىيئى، ئەفھ لاوھکە، و ئافگېران يوسف ژ ھەفالىت خو فھشارت و نەگۆتە وان مە يئى ژ بېرئى ئىنايىيە دەر، و بؤ فرۆتئى د گەل خو بىرن، و خودئى ب خو ب ئەوا ئەو دكەن [براىيئىت يوسفنى و يئى ئەو كرى] ب ئاگەھ و زانايە. ﴿۲۰﴾ و براىيئىت وئى ئەو ب ھايەكئى كئىم، ب چەند دەرھەمەكان فرۆتە وان، ل دەف وان ھند يئى ب بەنا ھەبوو [و ھند دل ل سەر نەبوون، لەوا ب ھايەكئى كئىم فرۆتن]. ﴿۲۱﴾ و ئەوئى يوسف ل مسرئى كرى گۆتە ژنا خو: قەدرئى وئى بگرە، و جھئى وئى خو ش بکە، بەلكى ب كئىر مە ھيئت يان ژئى بکەينە كورئى خو، و ھؤسا [مە ئەو ژ براىيئىت وئى رزگار كر و ژ بېرئى ئىنا دەرئى و برە د مالە كا زەنگىندا كو حەزئى بکەن، و حسيب بکەن كورئى خو] مە ئەو خو جھە كر دئەردئى مسرئىدا [و بوو خودانئى ئەمر و نەھىيان]، و دا رافە كرنا خەوانان نيشا بدەين و خودئى ل سەر كارئى خو يئى زالە [ئانكو چاوا بھئىت دئى وەسا كەت]، بەلئى باراپتر ژ خەلكى فئى نوزانن. ﴿۲۲﴾ فئىجا وەختئى يوسف گەھشتىيە كامالنا خو [ژ ئەقلى و ھيژئقە]، مە پئىغەمبەراتى و زانين دايئى، و ھؤسا ئەم قەنجىكاران خەلات دكەين.

وَرَوَدَتْهُ الَّتِي هُوَ فِي بَيْتِهَا عَنْ نَفْسِهِ وَغَلَّقَتِ الْأَبْوَابَ
 وَقَالَتْ هَيْت لَكَ قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ إِنَّهُ رَبِّي أَحْسَنَ مَثْوَايَ
 إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِ وَهَمَّ بِهَا
 لَوْلَا أَنَّ رَأَى بُرْهَانَ رَبِّهِ كَذَلِكَ لَصَرَفَ عَنْهُ السُّوءَ
 وَالْفَحْشَاءَ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَأَسْتَبَقَا
 الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُ مِنْ دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ
 قَالَتْ مَا جَزَاءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوءًا إِلَّا أَنْ يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِيَ رَأودَتِي عَنْ نَفْسِي وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ
 أَهْلِهَا إِنْ كَانَ قَمِيصُهُ رُقَدً مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
 الْكَاذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِنْ كَانَ قَمِيصُهُ رُقَدً مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
 مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَأَى قَمِيصَهُ رُقَدً مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ
 مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرَضَ عَنْ
 هَذَا وَاسْتَعْفَى لِيذُنُكَ إِنَّكَ كُنْتَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾
 * وَقَالَ نِسْوَةٌ فِي الْمَدِينَةِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ تُرَاوِدُ فَتَاهَا
 عَن نَّفْسِهِ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا إِنَّا لَنَرَاهَا فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

الحِزْبُ الثَّانِي

﴿۲۳﴾ و ئەوا یووسف د مالا ویدا [کابانییا سەرورەری
 مسرئ] بۆ دەستیڤه دانا خو [بۆ نڤینا خو] ب فندوفیل
 داخووازا یووسف کر، و دەرگه هه می گرتن، و
 گۆته یووسف: دئی ب لەز پێشڤه وەرە [یووسفی]
 گۆت: ئەز خو ب خودی دپارێزم ژ وی تشتی توژ
 من دخوازی، ب راستی مالخوئی مالی [سەرورەری
 مسرئ] سەرورەری منه، وی قهنجی ییت د گەل من
 کرین و جهی من یی خو شکرکی، ب راستی خودی
 خائین و سته مکاران سەر فەراز ناکهت. ﴿۲۴﴾ ب
 راستی وی ئەو کره د دلی خو دا و قهستای کر، و
 ئەگەر یووسف ژ ی نیشان و به لگه ییت خودایی خو
 نه دیتبان، دا که ته دلی خو دربه کی دانیتی، یان دا بهر
 ب و یته چیت، و هسا مه نیشانا خودایی وی نیشادا، دا
 خیانهت و ده همه نپسییی ژئی بدینه پاش، ب راستی
 ئەو ژ به نده ییت مه ییت هه لپژاتییه. ﴿۲۵﴾ و هه ردو
 به زینه دەرگه هی [یووسفی دڤیا دەرگه هی فه کهت
 و بره ڤیت، و ژنا سەرورەری دڤیا د بهرپا بکهت، دا
 نه هیلیت دەرکه ڤیت]، و قه میسی وی ژ پشیتڤه گرت

و کیشا و دراند، و هه ردو وکان زه لامی ژنی د دەرگه هیدا دیت، ئینا ژنی گۆت: جزایی وی که سی چیه یی
 خرابی بۆ مالا ته بڤیت و خیانهتی ل ته بکهت، ژ هندی پێڤه تر بێته زیندان کرن یان ب ئیزابه کا دژوار بێته
 ئیزادان. ﴿۲۶﴾ [یووسف] گۆت: وی ب خورتی ئەز داخووازا کره ده ڤ خو [ئەز ژ بهر وی په ڤیم دا دەرکه ڤم،
 تو هاتییه دەرگه هیدا] و دوی و هختیدا شاهده کی ژ مالا وی شاده یی دا [و گۆت]: ئەگەر قه میسی وی [یی
 یووسفی] ژ بهرڤه درپاییت، ژنا ته راست دپژیت، و ئەو [یووسف] ژ دره وینانه. ﴿۲۷﴾ و ئەگەر قه میسی
 یووسف ژ پشیتڤه درپاییت [ئه وی] دره و کر و [یووسف] ژ راستگۆ یانه. ﴿۲۸﴾ ڤیجا و هختی دیتی قه میسی
 وی ژ پشیتڤه یی هاتییه دراندن، ئینا گۆت: ب راستی ئەڤه ژ فندوفیلیت هه و نه، ب راستی فندوفیلیت
 هه وه ژنان د مه زتن. ﴿۲۹﴾ [زه لامی ژنی (سەرورەری مسرئ)] گۆت: هه ی یووسف چافی خو ژ فی تشتی
 بگره، و بۆ که سی نه ییژه و [گۆته ژنی] توژی داخووازا لیۆرینی ژ گونه ها خو بکه، ب راستی توژ مروڤیت
 خه لهت بووی. ﴿۳۰﴾ و کومه کا ژنان د باژیریدا گۆتن: ژنا سەرورەری مسرئ بهر ده سته کی خو داخووازا دکه ته
 ده ڤ خو، ب راستی ڤیانا وی بهر ده یا دلی وی هنگاڤتییه، ب راستی ئەم وی د خه له تیه کا ناشکه رادا دبیین.

فَلَمَّا سَمِعَتْ بِمَكْرِهِنَّ أَرْسَلَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكِنًا
وَأَتَتْ كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُنَّ سِكِّينًا وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ فَلَمَّا رَأَيْنَهُ
كَرِهْنَ وَقَطَعْنَ أَيْدِيَهُنَّ وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا إِنْ هَذَا
إِلَّا مَلَكٌ كَرِيمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذَلِكُنَّ الَّذِينَ لَمْنُتُنِي فِيهِ وَلَقَدْ رُودُونَهُ
عَنْ نَفْسِهِ فَاسْتَعْصَمَ وَلَئِن لَّمْ يَفْعَلْ مَا ءَامُرُهُ لَيَفْسُدَنَّ
وَالْيَكُونَنَّ مِنَ الصَّغِيرِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي
إِلَيْهِ وَإِلَّا ضُرَفْتُ عَنْ يَدَيْهِمْ أَصْبَأُ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٣﴾
فَأَسْتَجَابَ لَهُ رَبُّهُ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُمْ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
الْعَلِيمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَأَ لَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا رَأَوُا الْآيَاتِ لَيَسْجُنَهُ
حَتَّىٰ جِئَ بِمَنْ مَعَهُ السِّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي
أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي
خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّلِيمَ مِنِّي تَبْتَئَاتٍ وَيَلْبَسُ إِبْرًا إِنَّا نَرَاكَ مِنَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٥﴾ قَالَ لَا يَأْتِيكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقَانِهِ إِلَّا نَبَأَكُمَا
بِتَأْوِيلِهِ قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَكُمَا ذَلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِي رَبِّي إِنِّي تَرَكْتُ
مِلَّةَ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿٣٦﴾

﴿۳۱﴾ فَيَجَا وَهَ حَتَّى [ژنا سه روهرى] نه كامبيا وان بهبستى، هنارته دويق وانرا، و بالگهه بؤ ناماده كرن، و هه ر ئيكي كيرهك بؤ ئينا و دافى، ئينا گؤته يووسفى: دهركهفه ناف و ان [خؤ نيشا وان بده]، فَيَجَا وَهَ حَتَّى چافى و ان ب يووسفى كهفتى، مه زن و بى نمونه دانان [هاى ژ خؤ نه مان]، و دهستيت خؤ برين و گؤتن: حاشاى خودئ ئهفه مرؤف بيت، ئهفه ژ ملياكه ته كى ب ريز و خودان قهه در پئفه تر نينه. ﴿۳۲﴾ [ئينا ژنا سه روهرى مسرى] گؤت: ئهها ئهفه بوو يا هه وه بؤ من دكره كئياسى و ئهز بى لؤمه دار دكرم، و ب راستى من ئهوى داخواز كريبه دهف خؤ، و خؤ دا پاش و خؤ ئاسى كر، و ئه گهر ئه و تشتى ئهز ژى دخوازم نه كهت، بى گؤمان دئ يتبه زيندان كرن، و دئ بيته ژ وان ئه و يت رسوا و ره زيل. ﴿۳۳﴾ يووسفى گؤت: خوديوؤ، من زيندان بى خؤشتره ژ وى يا ئه و داخوازا من بؤ دكهن، و ئه گهر تو فندو فيليت و ان ژ من نهديه پاش، دئ ب نك و انقه چم، و دئ بمه ژ نه زانان. ﴿۳۴﴾ فَيَجَا خودئ دو عايا وى قه بويل كر، و

فندو فيليت و ان ژى دانه پاش، ب راستى خودئ گوهدير و زانايه. ﴿۳۵﴾ پاشى بؤ وان [كاربدهستان] و هسا ديار بوو، پشتى بهلگه و نيشان ل سهر بى گونه هى و روى سپياتيبا يووسفى ديتين، [يا باش ئه وه] هه تا ده مه كى نه بى ئاشكه را زيندان بكهن [داهزرا گونه هكارى بى ژى بيته كرن، و شهه ما خؤ ژى بى بفه شيرن]. ﴿۳۶﴾ و دو گهنج دگهل وى چؤنه دزيندانئشه [ئيك نانپيژئى خوندكارى بوو، بى دى ئافگيژئى وى بوو]، ئيك ژ وان گؤت: من دخه و نا خؤ دا دديت من ترى دگفاشت و مهى (عه رهق) چى دكر، و بى دى گؤت: من دديت نان ل سهر سه رى من بوو و بالنده يان ژى دخوار، فَيَجَا تو بؤ مه رافه كرنا فى بيژه، ب راستى ئه م ته خؤش مرؤف و جوامير دينين. ﴿۳۷﴾ [يووسفى گؤت] هئىژ خوارن نه هاتيبه بهر هه وه ئه گهر من بؤ هه وه نه گؤت بيت كاچ خوارنه، بهرى بؤ هه وه مه بت، و ئه فه ئه و زانبيهه يا خودابى من نيشا من دابى، ب راستى من دينى مله ته كى بى هئلا بى باوره بى ب خودئ نائين، و ژ ئاخره تى ژى بى باوره ن.

﴿٢٨﴾ و من دینی باب و باپیریّت خو ئیبراهیم و ئیسحاق و یه عقووی گرت، و بؤ مه [مال پیغه مبهران] دورست نینه ئەم تشته کی بؤ خودی بکهینه هه فیشک، و ئەفه [کو ئەم پیغه مبهر ژ گونەهان پارستینه] کهرەما خودییه، ل سەر مه و ل سەر مرۆشان [دەمی پیغه مبهر بؤ راسته پیکرنا وان هاتینه هنارتن]، بەلی پا باراپتر ژ مرۆشان [قی نوزانن] سوپاسییا خودی ناکەن.

﴿٣٩﴾ هەمی هەفالیّت من ییت زیندانئ، ئەری پەرستییّت بە لاف و جودا جودا چیترن، یان خودایی تاک و تەنیا، ئەوی هەمی تشت بؤ مەزناتییا خو داچەماندین. ﴿٤٠﴾ ئەو پەرستییّت هوین ژ بلی خودی دپەر یسن ژ نافان پیغه تر نینن، هەو وە باب و باپیریّت خو ییت ب نافرین [و پەرستی دانایین]، خودی چو بەلگە و نیشان بی نەهنارتینه، ژ خودی پیغه تر کەس حوکمی د چیکر بیاندا ناکەت، ئەمری کری کو هوین ژ وی پیغه تر چو نەپەر یسن، ئەفه یه دینی راست و دورست بەلی پاراپتر ژ خەلکی قی نوزانن. ﴿٤١﴾ هەمی هەفالیّت من ییت زیندانئ، هندی

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَائِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ لَنَا أَنْ نَشْرِكَ بِاللَّهِ مِنْ شَيْءٍ ذَلِكَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَصْحَبِي السِّجْنِ وَأَرْبَابٌ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرًا إِنَّ اللَّهَ الْوَاحِدَ الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءَ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءَكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ الْكُفْرُ إِلَّا لِلَّهِ أَمْرًا أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا آيَاتِهِ ذَلِكَ لِلَّذِينَ الْفَسِحُورُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَصْحَبِي السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمْ فَسَبَقِي رَبَّهُ رَحِمًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَضَلَبَ فَتَأْكُلُ الظُّلُمَ مِنْ رَأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِنْدَ رَبِّكَ فَأَنَسَدَهُ الشَّيْطَانُ ذُكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَى سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانًا يَأْكُلُنَّ سَبْعَ عِجَافٍ وَسَبْعَ سُوءِ بَلَدٍ خَضِرٍ وَأَخْرَجَ بِاسْتِئْثَانِهَا الْمَلَأَ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِنْ كُنْتُ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

ئیک ژ هەو یه دئ زفریته فه سەر کاری خو، و دئ مەیی (عەرە قی) دەتە سەر وەرئ خو، و هندی یی دییه دئ ب داریفه ئیته هە لاویستن و دئ ئیته کوشتن، و بالنده دئ سەرئ وی خو، و ئەو کاری هوین هەردو ژ من دپرسن ب دویا هیک هات و [ئەوا من گۆتییە هەو] دئ هەر چی بیت ژ ی. ﴿٤٢﴾ و یوسفی گۆتە وی، یی وی هزر دکر، ژ هەردووکان ئەو دئ ئیته بەردان، بەحسی من ل دەف خوندکاری خو بکه [چپرۆکا من بؤ بیژە بەلکی من ژ قیری دەر بیخیت و بزانیّت ئەز یی بی گونەهم] بەلی شەیتانی ژیری بر بەحسی یوسفی بؤ خوندکاری خو بکهت. قیجا چەند سالەکان یوسف ما دزیندانئفه. ﴿٤٣﴾ [پشتی دەمەکی خوندکاری مسرئ ب خو، خەو نەک دیت و هەمی خەو نزان کۆمکرن، بەلی کەس ب سەر ڕاڤە کرنا خەونا وی هەلنە بوو] خوندکاری گۆت: ب راستی من د خەو نیدا ددیت، حەفت چیلێت قەلەو، حەفتیت لاواز ئەو [ییت قەلەو] دخوارن، و من ددیت حەفت گولیییت کەسک ییت دانگرتی، حەفتیت دی ییت هەشک خو تئ ئالاندبوون و کەفتبوونە سەر، قیجا گەلی رووسی و ماقویلان، ڕاڤە کرنا قی خەونا من، بؤ من بیژن، ئەگەر هوین ڕاڤە کرنا خەونا بزنان.

﴿٤٤﴾ گوتن: ئەفە تېكە لە خەونن، ئەم چو ژ
 ٤٤ ٤٥ ٤٦ ٤٧ ٤٨ ٤٩ ٥٠ ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠

٤٤ ﴿٤٤﴾ گوتن: ئەفە تېكە لە خەونن، ئەم چو ژ
 ٤٥ ﴿٤٥﴾ و ئەو ئی ژ وان
 ٤٦ ﴿٤٦﴾ هەردووكان [ئەو ئیت دەگەل یووسفی د زیندانیته]
 ٤٧ ﴿٤٧﴾ هاتییه بەردان، و پشتی دەمەکی درێژ ژ نۆی یووسف
 ٤٨ ﴿٤٨﴾ هاتییه بیرئ، گۆت: ئەز دئ بۆ هەو هەو ٤٩ ٥٠ ٥١ ٥٢ ٥٣ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠
 ٥٠ ﴿٥٠﴾ خەونئ بیژم، کا من بەنێرنه زیندانی دەف یووسفی.
 ٥١ ﴿٥١﴾ [فئججا وهختئ چۆیه دەف یووسفی د زیندانیته]
 ٥٢ ﴿٥٢﴾ گۆت: یووسف هەی مرفۆی زێده راستگۆ، کا بۆ مه
 ٥٣ ﴿٥٣﴾ فئ خەونئ ٥٤ ٥٥ ٥٦ ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠
 ٥٤ ﴿٥٤﴾ فئ چئلیت قەلهو د خوارن، و حەفت گولییت هەشک خۆ
 ٥٥ ﴿٥٥﴾ ب سەر حەفتیئ کەسک دادابوو، دا ئەز بزفرمه ناف
 ٥٦ ﴿٥٦﴾ خەلکی، و ٥٧ ٥٨ ٥٩ ٦٠ ٦١ ٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠
 ٥٧ ﴿٥٧﴾ ژی بزائن، و تە ژ زیندانی دەریبخن. [یووسفی]
 ٥٨ ﴿٥٨﴾ گۆت: حەفت سالان ل سەرئیک و بی فەبرین، و هکی
 ٥٩ ﴿٥٩﴾ هەر جار چاندا خۆ بکەن، فئجایی هەو هەو دەری بهیلنه
 ٦٠ ﴿٦٠﴾ د گولیا ویدا، ئەو کیم نەبیت ئەو هوین دخۆن.
 ٦١ ﴿٦١﴾ [٦٢ ٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠
 ٦٢ ﴿٦٢﴾ پاشی پشتی هنگی [٦٣ ٦٤ ٦٥ ٦٦ ٦٧ ٦٨ ٦٩ ٧٠ ٧١ ٧٢ ٧٣ ٧٤ ٧٥ ٧٦ ٧٧ ٧٨ ٧٩ ٨٠ ٨١ ٨٢ ٨٣ ٨٤ ٨٥ ٨٦ ٨٧ ٨٨ ٨٩ ٩٠ ٩١ ٩٢ ٩٣ ٩٤ ٩٥ ٩٦ ٩٧ ٩٨ ٩٩ ١٠٠
 ٦٣ ﴿٦٣﴾ هەشکە سالیئ گران هین ئەفا هەو بۆ هەلگرتی و

دانا به سەرئیک، هەمیئ دئ خۆن، ئەو کیم نەبیت یئ هەو بۆ توفی پارکی. ﴿٤٩﴾ پاشی پشتی فان سالان،
 سالهك دئ ئیت، باران دئ ب خەلکیرا گەهن [دئ بیتە بەرفره‌هی]، و دئ بۆ خۆ تیدا دوشافی و شەره‌تی
 و پروینی فەگرن. ﴿٥٠﴾ و خوندکاری گۆت: کا یووسفی بۆ من بینن، فئججا وهختئ ئیلچیی خوندکاری
 هاتییه دەف، [یووسفی] گۆت: بزفره دەف خوندکاری خۆ، و بیژئ [پسپاری ژئ بکه] وان ژنان چ بوو
 ئەو ئیت دەستیت خۆ برین؟ ب راستی خودایی من ناگەهژ فندوفیلیت وان هەیه. ﴿٥١﴾ [خوندکاری گازی
 وان ژنان کر] و گۆت: هەو هەو چ بوو وهختئ هەو یووسف داخواز کریه دەف خۆ [ئەری هەو خرابیهك
 ژئ دیتبو] گۆتن: حاشایی خودئ [ئەو خرابیهكئ بکهت] مه چو خرابی ژئ نەدیتییه [وئ گافی] ژنا
 سەرورەری گۆت: ئەها فئ گافی راستی دیاربوو، من ئەو یئ داخواز کری و ئەو یئ بەریه، و ئەو ب راستی
 ژ راستگۆ یانه. ﴿٥٢﴾ یووسف گۆت: من ئەف داخوازه کر [کو خوندکار پسپارا وان ژنان بکهت، کا وان چ
 بوو، بەری ئەز ژ زیندانی دەرکەفم] دا سەرورە [عەزبزی مسرئ] بزانیئ من دپشترای خیانەت لئ نەکریه،
 ب راستی خودئ فندوفیلیت خائینان ب سەر نائیخت.

* وَمَا أَتَى نَفْسِي إِلَّا النَّفْسَ لَأَمَّا زَارَةً بِالْأَسْوَى إِلَّا أَمَّا رَجَعْتُ
 ٥٣ إِنَّ رَبِّي عَفُورٌ رَحِيمٌ ٥٤ وَقَالَ الْمَلِكُ أَتُوتَنِي بِهِ؟ أَسْتَخْلِصُهُ
 لِنَفْسِي فَلَمَّا كَتَمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ ٥٥ آمِينَ ٥٦
 قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْكَ ٥٧ وَكَذَلِكَ
 مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ شَاءَ نُصِيبُ
 بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ٥٨ وَالْأَجْرُ
 الْأَخِيرَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٥٩ وَجَاءَ
 إِخْوَةَ يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ٦٠
 وَلَمَّا جَهَّزَهُمْ بِجَهَّازِهِمْ قَالَ أَتُوتَنِي بِأَجْرِكُمْ مِنْ أَيْكُرٍ أَلَا
 تَرَوْنَ أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ٦١ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي
 بِهِ فَلا كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُون ٦٢ قَالُوا سُرُودُ عَنْهُ آيَةٌ
 وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ٦٣ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضْعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
 لَعَلَّهُمْ يَفْرُقُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ آهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يُرْجَعُونَ ٦٤
 فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
 فَأَرْسِلْ مَعَنَا آخَانَ نَكْتَلُ وَإِنَّا لَهُ لَحَفِيظُونَ ٦٥

﴿٥٣﴾ و ئەز ب راستی خو بەری ناکەم کو چو
 خە لە تەیان ناکەم [یووسفی ئەف ئاخشتە ژ جوامیریسیا
 خو گۆت]، ب راستی نەفس زیدە خرایخووازە،
 ئەو [نەفس] تێ نەبیت یا خودی دلوفانی پی بری
 و پارستی، ب راستی خودایی من گونەه زبەر و
 دلوفانە. ﴿٥٤﴾ و خوندکاری گۆت: وی [یووسفی]
 بو من بینن، ئەز دی وی بو خو ب تێ گرم [فیجا
 وەختی یووسف هاتیە دەف خوندکاری] د گەل
 ئاخشت و گۆتی: تو ئەفرۆ دلوفانە خودان جە و
 خودان دەستەهلات و ئەمبنداری ل سەر هەمی
 تستان. ﴿٥٥﴾ یووسفی گۆت: تو من دانە سەر
 گەنجخانە پیت مسری [گەنجخانە پیت پاره و خواری
 تیدا، دا ب عدالەت بە لاف بکەت و بکەتە ریکەک
 پی بگەهیتە خەلکی مسری، دا پەرستنا بوتان بپلن
 و باوەری بی ب خودی بینن]، ب راستی ئەز پی
 ئەمین و پارزەرەم، و زانامە ب ریکیت بە لافکرنا وان.
 ﴿٥٦﴾ و هوسا [مە ئەو ژ زیندانی دەر ئیخست و ئیخستە
 دلێ خوندکاری، دا بدانیته سەر گەنجخانە پیت

مسری] مە یووسف د مسریدا ب جە کر کو خودان شیان و ئەم بیت، هەر جەهێ بقیت ل مسری بو خو
 بکەتە جە و خانێ، و ئەم ب دلوفانیسیا خو قەنجی و کەرەمان دگەهینیە وی پی مە بقیت، و ئەم خەلاتی
 قەنجیکاران بەرزە ناکەین. ﴿٥٧﴾ و خەلاتی ئاخەرەتی بو وان، ئەو پیت باوەری ئینایی و ژ خودی دترسیان،
 چیتەر. ﴿٥٨﴾ و برایت یووسف هاتن و چۆنە دەف، وی ئەو نیاسین، و وان ئەو نەدنیا سی. ﴿٥٩﴾ فیجا وەختی
 یووسف بارێ وان داگرتی، گۆت: ئەگەر هوین جارەکا دی هاتن برایتی خو پی بابی بو من بینن، ما هوین
 نابینن ئەز ب دورستی دپشم، و ئەز چیتەر قەدرگرم بو میثانان. ﴿٦٠﴾ فیجا ئەگەر هوین وی برایتی خو بو
 مە نەینن، هەوە چو بار ل دەف من بینن، و ئیزیکی من زی نەبن. ﴿٦١﴾ گۆتن: ب راستی ئەم دی داخواری
 ژ بابی وی کەین و د بەررا کەین، و ئەم دی کەین و پی تەقسیری. ﴿٦٢﴾ و یووسفی گۆتە خزمە تکاریت خو:
 متایی وان بیخە د نواف بریت و اندا، بەلکی وەختی دزفرنە نواف مروفیت خو پی بحەسن [وان خواری بی
 بەرانبەر یا ژ مسری ئینایی]، و بەلکی جارەکا دی بزرنەفە. ﴿٦٣﴾ فیجا وەختی زفرینە دەف بابی خو، گۆتن:
 بابو ژ بیثانی [ژ ئیرە و پیتە] ئەم هاتیە بی بارکن [ئەگەر تو برایتی مە د گەل مە نەهنتیری]، فیجا برایتی
 مە د گەل مە هەنرە دا تستی مە بقیت بو مە پیتە پیشان، هەبیت، و ب راستی ئەم دی چافتی خو باش دەنی.

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ اِلَّا كَمَا ءَامَنُكُمْ عَلٰٓى اٰخِيهِ مِنْ
 قَبْلِ فَاَللّٰهُ خَيْرٌ حَفِظًا وَهُوَ اَرْحَمُ الرَّحِيْمِيْنَ ﴿٦٥﴾ وَلَمَّا تَخَوُّا
 مَتَعَهُمْ وَجَدُوْا بِضْعَتَهُمْ رَدَّتْ اِلَيْهِمْ قَالُوْا يَا اٰبَاتَنَا
 مَا نَبِغِيْ هٰذِهِ بِضْعَتُنَا رَدَّتْ اِلَيْنَا وَنَمِيْرُ اَهْلَانَا وَنَحْفِظُ
 اٰخَانًا وَنَزِدُ اٰدَمٰكِيْلَ بَعِيْرٍ ذٰلِكَ كَيْلٌ لِّبَسِيْرٍ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 لَنْ اُرْسِلَكُمْ مَعَكُمْ حَتّٰى تُؤْتُوْنَ مَوْثِقًا مِّنْ اَللّٰهِ لَمَّا تُشْفِيْ
 بِهٖ اِلَّا اَنْ يُّحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّا ءَاتُوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ اَللّٰهُ عَلٰى مَا
 نَقُوْلُ وَكِىْلٌ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَبْنَىٓ لَا تَدْخُلُوْا مِنْ بَابٍ وَّاحِدٍ
 وَاَدْخُلُوْا مِنْ اَبْوَابٍ مُّتَفَرِقَةٍ وَمَا اَعْنِيْ عَمَّكُمْ مِّنْ اَللّٰهِ مِنْ
 شَيْءٍ اِنْ اِلٰهِكُمْ اِلَّا اللّٰهُ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُتَوَكِّلُوْنَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا دَخَلُوْا مِنْ حَيْثُ اَمَرَهُمْ اَبُوْهُمَآ كَانَا
 يُغْنِيْ عَنْهُم مِّنْ اَللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسٍ يَّغُوْبُ
 قَضٰئُهَا وَاِنَّهٗ لَنُوْعِيْرٌ لِّمَا عَلَّمْتَهُ وَلٰكِن كَسْرَ اٰتَانِى
 لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوْا عَلٰى يُوْسُفَ ءَاوَى اِلَيْهٖ اَخَاهُ
 قَالَ اِنِّىٓ اَنَا اَخُوكَ فَلَا تَبْتَسِمْ يَمًا كَا نُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿٦٩﴾

دایمی، گوت: خودی ل سهر شه او هون دیتون ناگهدار و زیره فانه. ﴿٦٧﴾ و [یه عقوبی] گوت: کوریت
 من دهر گهه کی ب تنبرانه چنه ژور، و دگه لهک دهر گه هانرا هه رنه ژور، و نهز نه شیم شه و تشتی خودی بو
 هه وه نفیسی ژه وه بده مه پاش، و حوکم و فهران بهس ییت خودینه، من پشتا خو پی گریدا، و ییت
 بشین پشتا خو قاهیم بکن، بلا پشتا خو ب خودی قاهیم بکن. [شه ویت خو دهینله ب هیشیه کیشه بلا
 خو بهینله ب هیشیه خودیشه]. ﴿٦٨﴾ فیجا وختی شه ب ژور کهفتین وه کی بابی وان گوتیه وان، و وی
 [یه عقوبی] نه دشیا تشتی خودی بو وان فیایی (نفیسی) شه گریت یان ژنی بده ته پاش، بهلی تشتهک دلی
 ویدا بو وی ژ دلی خو دهر تیخست [دفا کوریت وی بینکفه نهیننه دیتن و کهس چافان ل وان نه دعت، لهوا
 گوته وان: بینکفه دتیک دهر گه هیرا نه چنه ژور]، و ب راستی شه [یه عقوب] یی خودان زانینه [دزانت
 قه دهر خودی دئ هه رییت و کهس نه شیت خو بده ته بهر و شه گریت] ژ وی زانینا مه نیشا دایی، بهلی پا
 باراپتر ژ مرو فان فی نوزانن. ﴿٦٩﴾ فیجا وختی چوینه دهف یوسف، [یوسف] برایی خو فینا دهف خو،
 گوتی: شهز برایی ته مه [یی دهیابی]، فیجا تو ژ بهر شه وان دکر ب خه مه که شه.

﴿۷۰﴾ فَيُجَاوِزُهَا وَهَتَّىٰ بَارِئٍ وَان دَاغِرَتَيْنِ، تَرَارِي نَافِقَهُ خَوَارِنِي كَرِهَ د بَارِي بَرَايِي خَوِي دَهِي بَايِدَا [بشستی کاروان ب رئی کتفتی]، پاشی بانگهلدیره کی گازیگر گهلی کاروانیسان [راوهستن] هوین دزیکهرن [هه وه دزی یا کری]. ﴿۷۱﴾ [براییت یووسفی] ل وان زفرین و گوتن: چ یی هه وه بهرزه بووییه. ﴿۷۲﴾ گوتن: ترائی نَافِقَهُ خَوَارِنَا خُوندکاری یی بهرزه بووی، و ههر که سئی بینیت [بهری ئهم سه حکهینه هه وه]، دئی باره کی حیشتری دینئی و ئه ز که فیل. ﴿۷۳﴾ [براییت یووسفی] گوتن: ب خودی هوین ب خو دزانن، ئهم نه هاتینه دا خراییی نه دهر دیدا بکین، و مه چوجا دزی نه کریه [و ئهم ترار دزی چیه، ئه گهر هوین دره وین دهر که فتن؟] ﴿۷۴﴾ گوتن: پا جزایئ وی یی ترار دزی یوسف [گوتن: ههر که سئی ترار د باری ویدا هاته دینن، ئه و ب خو شوینا تراریه، ئهم هؤسا دزیکهران جزا دکه یین. ﴿۷۶﴾ ئینا ژ باری وان دهست پی کر، بهری یی برایی خو [دا شکئی نه بن

کو ئه شه پیلانه که هاتیه دانان]، پاشی [ترار] ژ باری برایی خو یی دهبابی ئینادر، و هؤسا مه ئه و کار نیشادا [دا بگه هیته وی تشتی وی دقیا]، و ئه و نه دشیا برایی خو ل دو یف پرایا [حو کمئی] خوندکاری بگه هینته خو [ئه گهر ئه شه نه کربایه] ژ بلی حه ز کرنا خودی، ههر که سئی مه بقیث دئی پایه بلند که یین، و د سه ر ههر زانایه کیرا یی ژئی زانتر و شاره زاتر هه یه. ﴿۷۷﴾ [براییت یوسف] گوتن: ئه گهر وی دزی کربیت، ب راستی برایه کی وی ژی بهری وی دزی کربو، و یوسف نَافِقَتْنَا وَان داعویرا و خو ب سه رقه نه بر، یا د دلی خو دبا بو وان دیار نه کر، گوت: که س ژ هه وه خرابتر نینه [هوین ئه ون ییت هه وه برایی خو ژ بابی خو دزی]، و ئه و هوین دبیزن، خودی چیر دزانیث. ﴿۷۸﴾ گوتن: ئه ز به نی، ب راستی وی [مه خسه د برایی دهبابی یی یوسف] بابه کی پیر و دانعه مر یی هه ی [بینا وی بیی وی نائیث]، فویجا تو ئیکی ژ مه شوینا وی بگره، ب راستی ئهم ته ژ قه نجیکاران دینین [فویجا فی قه نجییی د گهل مه بکه].

الْحَدِيثُ

قَالَ مَعَاذَ اللَّهِ أَنْ تَأْخُذَ إِلَّا أَمَنْ وَجَدْنَا مَمْلَعًا عِنْدَهُ إِنَّنَا
 إِذَا نَظَلْنَا لَمُوتٍ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا أَسْتَيْتَسُوْا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
 قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَوْ تَعْلَمُونَ أَنَّ آبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ
 مَوْثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا قَطُرْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ أَبْرَحَ
 الْأَرْضَ حَتَّى يَأْتِيَ لِي بِإِخْوَتِكُمْ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ ﴿٧٧﴾
 أَنْزَعُوا إِلَيْكَ أَيْدِيَكُمْ فَهَوَّلُوا آيَاتِنَا إِنَّ ابْنَكُ سَرَقٌ
 وَمَا شَهِدْنَا إِلَّا بِالْمَعْلُومَاتِ وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ ﴿٧٨﴾
 وَسَلِّ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي أَقْبَلْنَا فِيهَا
 وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا
 فَصَبْرٌ حَسْبٌ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
 الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٠﴾ وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا سَفِيْ عَلَى
 يُوسُفَ وَأَبِصْرَتِ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨١﴾
 قَالُوا لَوْلَا اللَّهُ تَفَتْنَا لَكُنَّا بِكَ يَوسُفَ حَتَّى تَكُونَ حَرَضًا
 أَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٢﴾ قَالَ إِنَّمَا أَشْكُو بَثِّي
 وَحُزْنِي إِلَى اللَّهِ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٣﴾

﴿۷۶﴾ [یوسف] گوت: خودی نه کهت، هم یتکی ژ وی پیغه تر بگرین، یی مه متایی خو ل دهف گرتی [خودی مه ژ فی بیاریزیست]، ب راستی [ته گهر هم وه بکهین]، وی وهختی هم دی ژ سته مکاران بین. ﴿۷۷﴾ فیجا وهختی نه و ژ بی هیفی بووین، خو فهدر کرن و بوو پست پستا وان د گهل یتک، برایی وان یی ژ هم میان مه نتر گوت: نه ری ما هوین نوزانن بابی هه وه په یانا ژ هه وه وهر گرتی [کو هوین کورپی وی بیاریزن، و بو بزفرینه شه]، و ما هوین نوزانن هه وه بهری نوکه چ سستی یاد دهره هقی یوسفدا کری. فیجا نه ز نه ردی مسری ناهیلیم هه تا بابی من ده ستوریسا من نه دهت، یان خودی بریارا خو د دهره هقی مندا بدت [کو ژی دهره هقی یان بمرم، یان شیانی بدته من نه ز برایی خو ژ وان بستینم]، و نه و چیرین حاکمه. ﴿۸۱﴾ بزفرنه شه دهف بابی خو و بیژنی: بابو... کورپی ته ذی کر، و مه شاده بی ل سهر نه دایسه ب وی نه بیت یی مه [ژ شه ریعته تی ته] زانی [کوی دزیی بکهت، دی پیشفه یتته گرتن]، و مه

چو ژ غه یی نه دزانی [وهختی مه په بیان دایسه ته، مه نه دزانی دی دزیی کهت و یتته گرتن]. ﴿۸۲﴾ [و نه گهر تو باوهر نه کهی] پسیرا خه لکی وی گوندی بکه نه وی هم چو یینی [مه خسه د یتکی به نره مسری و پسیرا خه لکی وی بکه]، دیسا پسیرا وی کاروانی بکه نه وی هم د گهل هاتین، و ب راستی هم راست دبیژین. ﴿۸۳﴾ [پشتی نه و بزفرینه دهف بابی خو و ناخفتنا برایی مه زن بو گوتی]، ئینا [یه عقوبی] گوت: به لی دلی هه وه کاره ل بهر هه وه جوان کر و هه وه کر، فیجا بیئفره هیسا من بیئفره هیسه کا جوانه و یا بی گازنده یه، هیفی دکم خودی هه میان ل من بزفرینیت [یوسف و برایی وی و نه فی دی نه وی مایسه ل مسری]، ب راستی خودی یی زانایه [ب ره وشا من]، و کاربنه جهه [د فی جهه ربانندیدا بو من]. ﴿۸۴﴾ [یه عقوبی به ری خو ژ وان وهر گپرا، و گوت: ئاخ بو کول و کوفانیت یوسف، و هه ردو چافیت وی ژ خه میت یوسفیدا سپی بوون [هندی روندک باراندن]، ویی تی و تری بو و کهری، و کهر با خو دادعویرا. ﴿۸۵﴾ گوتن: ب خودی تو هه ردی مینی هزارا یوسفی کهی، هه تا تو بهر ب هیلا کیتفه دچی یان ژی دمری. ﴿۸۶﴾ گوت: ب راستی نه ز کول و کوفانیت خو بهس حه واله ی خودی دکم، و یا نه ز ژ خودی دزانم، هوین نوزانن [خه ونا یوسف خه و نه کا راسته و دی هه رچی بیت].

﴿٨٧﴾ کورپیت من، هه ږن ل یوسف و برایی وی بگه ږن و ژره ما خودی بی هیښی نه بن، و ب راستی ژ بل گاوران که سی دی ژره ما خودی بی هیښی نایبیت. ﴿٨٨﴾ فیجا وهختی ټه و چوپینه ده ف یوسفی، گوتن: هه ی وهزیر، ب راستی ټه م و مروفیت خو یبیت بی چاره بووین [ژ برساندا]، و مه متایه کی بی سه روبره و بی بهای یی ټینایی، فیجا [ب فی متایی مه یی بی سه روبره] یان تمام بو مه بیښه و خیرا خو د گه ل مه بکه [ل مه نه گره ژ بهر بی سه روبره یسا متایی مه، یان زیده ی متایی مه بده مه، یان برایی مه ژ که ره ما خو به رده]، ب راستی خودی دی خه لاتتی خیر که ران ده تی. ﴿٨٩﴾ [یوسفی] گوت: ټه ری هوین دزان هه وه چ ب سه ری یوسف و برایی وی ټیناییه، ده می هوین یبیت نه زان؟! ﴿٩٠﴾ گوتن: ټه ری تو یوسف ب خو یی، گوت: ټه ری ټه ز یوسف م و ټه فه ژ ی برایی منه [بی دیه یابی]، ب راستی خودی که ره م د گه ل مه کر، ب راستی هه ر که سی پاریز کاریسا خودی بکه ت، و بینا

خو فره بکه ت، خودی خیرا [چو] قه نجیکاران به رزه ناکه ت. ﴿٩١﴾ گوتن: ب خودی، خودی تو ب سه ر مه ټیخستی، و ب قه در تر و بلند تر لی کری، و ب راستی ټه م ب خو د خه له ت بووین. ﴿٩٢﴾ [یوسفی] گوت: ټه قرو ټه ز ل هه وه ناگرم، و گازنده ل سه ر هه وه نینه [ما ده م هه وه خه له ت ل سه ر خو ناشکه را کر، ټه ز ل هه وه ناگرم]، خودی ل هه وه ناگریت یان خودی ل هه وه نه گریت [و گونه هیت هه وه بغه فرینیت]، و ټه و ژ هه می دلوفانان دلوفانتره. ﴿٩٣﴾ ټه فی قه میسی من بیهن، بداننه سه ر سه ر و چاقیت بابی من، چاقیت وی دی رو بن، و هوین هه می مالیت خو بیننه ده ف من. ﴿٩٤﴾ فیجا وهختی کاروان ژ مسری ده ر که قتی، بابی وان گوت [بو حازریت ل ده ف جهی خو ل ټه ردی که نعان]: بینا یوسفی یا دټیته من، و ټه گه ر هه وه ټه ز بی هوش و بیر خه رفتی نه دانا بم، دا ژ من باوه ر که ن. ﴿٩٥﴾ گوتن: ب خودی هیژ تو یی ل سه ر ټیک و دویا خو یا که فن [زیده هه ژیکرنا یوسفی].

يٰٓبَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّبُوا مِنْ يُوسُفَ وَاٰخِيهِ وَلَا تَأْتِسُوا
مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِنَّهٗ لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللّٰهِ اِلَّا الْقَوْمَ
الْكٰفِرُونَ ﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوْا يَا نَبِيَّهَا الْعَزِيْزُ
مَسْنَا وَاَهْلَنَا الضَّرُّ وَجِئْنَا بِبِضْعَةٍ مُّزَجَّجَةٍ قَاوُفٍ لَنَا
الْكَبِيْلُ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا اِنَّ اللّٰهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِيْنَ ﴿٨٨﴾
قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ بِيُوسُفَ وَاٰخِيهِ اِذْ اَنْتُمْ
جَاهِلُوْنَ ﴿٨٩﴾ قَالُوْا اِنَّكَ لَا اَنْتَ يُوْسُفُ قَالَ اَنَا يُوْسُفُ
وَهٰذَا اٰخِيْ قَدْ مَرَّتْ اللّٰهُ عَلَيْنَا اِنَّهٗ مِنْ يَتَقَى وَصَبْرٍ فَاِنَّ
اللّٰهَ لَا يَضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿٩٠﴾ قَالُوْا تَاَللّٰهُ لَقَدْ
ءَاثَرَكُ اللّٰهُ عَلَيْنَا وَاِنْ كُنَّا لَخٰطِيْبِيْنَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَأْتِيْبِ
عَلَيْكُمْ اَلْيَوْمَ يَغْفِرُ اللّٰهُ لَكُمْ وَهُوَ الرَّحِيْمُ ﴿٩٢﴾
اَذْهَبُوْا بِقَمِيصِيْ هٰذَا فَاَلْقُوْهُ عَلٰى وَجْهِ اَبِيْ يٰٓاَتِ
بَصِيْرًا وَاَتُوْفِ بِاَهْلِيْكُمْ اٰجْمَعِيْنَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
الْعِيْرُ قَالَتْ اَبُوْهُمُ اِنِّيْ لَاجْدُرِيْحَ يُوْسُفَ لَوْلَا اَنْ
تَقْتَدُوْنَ ﴿٩٤﴾ قَالُوْا تَاَللّٰهُ اِنَّكَ لَفِيْ ضَلٰلٰتٍ مُّبِيْنٍ ﴿٩٥﴾

﴿۹۶﴾ قیجا وهختی مز گنځین هاتی، قه میسی یوسفی ثاقبیتیه سهر سه رو چاقیت وی، چاقیت وی رۆن بونه فه، گۆت: من نه دگۆته هه وه [بیبا یوسفی یا دئیتیه من، یان من نه دگۆته هه وه هه رن لئی بگه رن ژ ره ما خودی بی هیسی نه بن]، و یا نه ز ژ خودی دزانم، هوین نوزانن. ﴿۹۷﴾ گۆتن: بابۆ.. داخوازا لینه گرتن و گونه ه ژیرنی بۆ مه [ژ خودی] بکه، ب راستی ئەم بیته گونه هکار بووین. ﴿۹۸﴾ [یه عقوبی] گۆت: پاشی ئەز دئ بۆ هه وه داخوازا گونه ه ژیرنی ژ خودایی خو کهم، ب راستی هه ر ئەوه یی گونه ه ژیه ر و دلۆقان. ﴿۹۹﴾ قیجا وهختی چۆینه ده ف یوسف، ده بیابیت خو برنه ده ف خو، و گۆت: خودی چه زکته، ب پشت راستی و ئیمنی وهر نه مسری. ﴿۱۰۰﴾ و یوسف، ده بیابیت خو بلند کردن و دانانه سهر تهختی، و هه می [ده بیاب و برایت وی پیکه] بۆ چۆنه سوجه یی [و ئەف سوجه یه ل ده ف وان یا دورست بوو، و ل جهی سلافی و قه درگرتنی بوو، و هکی د پیشقه رابوونی

الجزء

فَلَمَّا آتَتْهَا آتَتْهَا الْبَشِيرُ الْفَلَهُ عَلَى وَجْهِهِ فَأَرْتَدَّ بَصَرًا قَالَ أَرَأَيْتَ لَكُمْ إِنِّي آتِيكُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۹۶﴾ قَالُوا يَا بَانَا أَسْتَعْفِرُ لَنَا ذُنُوبَنَا إِنَّا كُنَّا خَاطِبِينَ ﴿۹۷﴾ قَالَ سَوْفَ أَسْتَعْفِرُ لَكُمْ رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿۹۸﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ آوَى إِلَيْهِ أَبُوهُ وَقَالَ ادْخُلُوا مَصْرَ إِنَّ شَاءَ اللَّهُ أَنِّي آتِيكُمْ بِمَنْ يَرْضَى عَنْكَ الْغَرَضُ وَالْحَرُورُ لَهُمْ سُبْحَانًا وَقَالَ يَبْتَ هَذَا تَأْوِيلُ رُؤْيَاكَ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَعَلْنَا لَكَ رَبِّي حَقًّا وَقَدْ أَحْسَنَ بِي إِذْ أَخْرَجَنِي مِنَ السِّجْنِ وَجَاءَ بِكَ مِنَ الْبَدْوِ مِنْ بَعْدِ أَنْ نَزَعَ الشَّيْطَانُ بَيْنِي وَبَيْنَ إِخْوَتِ إِنَّ رَبِّي لَطِيفٌ لِمَا يَشَاءُ إِنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿۹۹﴾ رَبِّي قَدْ آتَيْتَنِي مِنَ الْمَلِكِ وَعَلَّمَنِي مِمَّا تَأْوِيلُ الْأَحَادِيثِ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْتَ وَلِيِّ الْإِنْسَانِ وَالْآخِرَةِ تَوَفَّنِي مُسْلِمًا وَأَلْحَقَنِي بِالْصَّالِحِينَ ﴿۱۰۰﴾ ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوا أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ ﴿۱۰۱﴾ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۱۰۲﴾

و ماچکرنا دهستی]، و [یوسفی] گۆت: بابۆ.. ئەفه رافه کرنا خه ونا منه یا من بهری نوکه دیتی، خودایی من ئەو کره راستی، و قهنجی و کهره م دگه ل من کر، و هختی ئەز ژ زیندانی رزگار کریم و هوین ژ دهشتی و کۆچهراتی ئینایینه فیرو، پشتی شهیتانی نایه را من و برایت من نه خووش [خراب] کری، ب راستی خودایی من چ بقیته، هویرک دکته، ب راستی ئەو یی زانا و کارینه جهه. ﴿۱۰۱﴾ خودیو.. ته ژ ملک و مالداریی دا من، و ته رافه کرنا خه ونان نیشا من دا، تویی هه ی چیکه ری ئەرد و ئەسانان، تویی پشته فان و هاریکاری من دنیایی و ئاخره تیدا، من موسلمان بمرینه، و من بگه هینه راستکاران. ﴿۱۰۲﴾ [هه ی موحه مه د] ئەفه [چیرۆکا یوسف پیغه مبه ر و برایت وی] ژ به حس و سالوخت نه دیاران، ب وهی ئەم بۆ ته دبیژین، و تول ده ف وان [برایت یوسفی] نه بووی و هختی خو کرینه ئیک [دا یوسف باقیژنه د بیریدا]، و وان ییلان بۆ دگتیرا. ﴿۱۰۳﴾ باراپرت ژ مروشان باوهریسی نائینن، خو تول سهر یی پز د بی ژ ی.

وَمَا تَسْتَأْذِنُ لَهُمْ عَلَيْهِمْ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
 وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
 وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللهِ إِلَّا
 وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمْسُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ عَذَابُهُمْ مِنْ عَذَابِ
 اللهُ أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ
 هَذِهِ سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي
 وَسُبْحَانَ اللهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ
 قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُوا
 فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
 قَبْلِهِمْ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾
 حَتَّى إِذَا اسْتَيْسَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِّبُوا
 جَاءَهُمْ نَصْرٌ مِّنَّا فَانجَى مِنْ نَشَأِهِمْ وَلَا يَرُدُّ بِأَسْمَاعِنَ الْقَوْمِ
 الْمُجْرِمِينَ ﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ
 مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
 وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

﴿١٠٤﴾ و تو ژى [هه ی موحه مد] چو حهق و کړیيان ژ وان ناخوای [بهرا بهر قورثانی و ئەفا تو بو وان دبیژی، وهکی زانییت جو هییان دکهن]، و ئەف قورثانه ب تنی دهرس و بیرئینانه بو هه می خه لکی [نه بهس بو قوره شییان ب تنی]. ﴿١٠٥﴾ و چهند گه له کن ئایه تیت خودی د هرد و ئەسپاناندا ئەویت ئەو د بهررا دبۆرن، و رویی خو ژئ و هرد گپرن. ﴿١٠٦﴾ و بارابتر ژ وان باوهرییی ب خودی نائین، ئە گهر ئەو ههرو و هختیدا هه فېشکان بو خودی چی نه کهن. ﴿١٠٧﴾ فېجا ئه ری ئەو پشت راست بوون، ئیزایه کا دژوار ژ دهف خودی بو وان نائیت، یان رۇژا قیامه تی ژ نشکه کتفه ب سهه واندا نائیت، و وان های ژ خو نه؟! ﴿١٠٨﴾ [هه ی موحه مد] بیژه: ئەفه ریکا منه [کو ده عوه و بانگهلدیزیسه بو فی دینی]، و ئەز ب زانین و ب بهلگه ییت ئاشکه را بانگی بو ریکا خودی هلددیرم، ئەز و هندى ب دویف من کهفتین، و پاقزی بو خودی بیت ژ هه می کتیا سییان، و ئەز نه ژ وانم ییت هه فېشکان بو خودی چی دکهن. ﴿١٠٩﴾ و مه

بهری ته چو پیغه مبهه نه شان دینه ژ خه لکی گوندان، مه و هجی بو هنارتیت، ئە گهر زه لام نه بن [ئانکو مروف بوون نه ملیاکهت..]، فېجا ما ئەو د هردیدا ناگه رن [و بزائن]، کا دویا هیکا ییت بهری وان بووچ؟ و ب راستی ناخه رت بو باریز کاران چیتره، فېجا ما هوین فی نوزانن. ﴿١١٠﴾ گا فا پیغه مبهه [ژ باوهری ئینانا مله تیت خو] بی هیفی بووین، و هزر کرین کو ئەو دره وین هاتنه دانان ژ بهری مله تیت خو فقه، و سهه ره کفتنا ئەو ل هیفی یی نه هات، وى دهمى سهه ره کفتن و هاریکاریا مه گه هشته وان، فېجا ئەو هاته رزگار کرن یی مه فیایی [پیغه مبهه و بیت باوهری د گهل ئینابین]، و ئیزایا مه ژ مله تی گونه کار نائیته فه گرتن و ژئ نادینه پاش. ﴿١١١﴾ ب راستی د سهه هاتیییت واندا دهرس و چامه هه بوون بو ئاقلداران، ئەف قورثانه نه ناخفتنه کا چیکریسه [ههروه کی گاور دبیژن]، به لی راسته ره ئیخا کتیییت بهری خو به، و دیار کهه و رونه کهه ب درپژی بو هه می کاروباریت دینی، و راسته ریی و دلوفانییه بو وان ئەویت باوهرییی دینن.

سوره تارعهده

ل مهدينه يئ هاتيه خوراي (۴۳) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب في رهنگي دئته خواندن ئەلف لام، ميم، را، و ئەف تپه ئيشارەتن ل سەر ئيعجازا قورئاني، و ئەف ثايه تبت في سوره تي ثايه تبت قورئانيه، قورئانا ژ دەف خودايي ته بو ته هاتيه خوراي، کو قورئانه کا هەق و دورسته، بەلئ باراپتر ژ مروشان باوهرسيي ب في هەقيي نائين، ئەفه [سوره ته] ثايه تبت کتيا (قورئانا) رۆنکەرن. ﴿۲﴾ ئەو خودايي ئەسمان وەکی هوين دبين بي ستوين بلندکرين، پاشي بلندبوو سەر عەرشى [بلندبوونە کا بي چاوايي و لاقى وى] و رۆژ و هەيئ بن ئەمرى خو کران [ئىخستنه د بەرژە وەنديبا بە نيباندا]، و هەمى دئين و دچن هەتا رۆژە کا ديارکرى ل دەف خودي [کو رۆژا قيامه تيه] و کاروباريت ئافراندي ب ريفه دبهت و ثايهت و نيشانان بو هەو

سورة الرعد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّعْدَ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اللَّهُ الَّذِي رَفَعَ السَّمَوَاتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَمْرِ لَيْلٍ مَسْمُومٍ يُدِيرُ الْأَمْرَ يُفَصِّلُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَاءِ رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذِي مَدَّ الْأَرْضَ وَجَعَلَ فِيهَا رِزْقًا وَأَنْهَارًا وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ فِيهَا زَوْجَانِ اثْنَيْنِ يُغْشَى اللَّيْلُ الْأَنْهَارَ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْأَرْضِ قِطْعٌ مِّنْ جَبَلٍ وَجَعَلْنَا مِنْهُ أَعْيُنًا وَمَرْجًا وَخَيْلًا صُنُوفًا وَعَجْرًا صُنُوفًا يُسْقَى بِمَاءٍ وَحِدٍ وَنُفِضَ لِبَعْضِهَا عَلَى بَعْضٍ فِي الْأَكْثَلِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾ وَإِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ أَءِذَا كُنَّا تُرَابًا ءَأَنَّا لِنُحْيِي خَلْقَ جَدِيدٍ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُرِيدُونَ أُولَئِكَ الْأَعْلَىٰ فِي أَنْعَامِهِمْ وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

رۆن دکەت [دا هوين بي بگه هه تاك و ته نيايبيا خودي و دهسته لاتداریسا وى بي بناسن]، بەلکی هوين بي گومان باوهرسيي ب ژفاني خودايي خو بينن کو رۆژا قيامه تيه. ﴿۳﴾ ئەو خودايي ئەرد ژ بەريک کيشايي و دەشتکری [کو ب کير ژباني مهيت]، و چياييت بنه جهه [کو بو ئەردی بنه سنگ و نه هيلن ژ بەريک بچيت]، و رويار ئىخستنه تيدا، و ژ هەمى رهنگيت فيقي جوت جوتە دان [نير و مي، بچويک و مەزن، ترش و تەحل، تيژ و شرين... هەتدا] شەفي ب سەر رۆژي داددەت، و ب راستی ئەفه [ئەفيت بۆرين ژ بەريک کيشانا ئەردی، هەتا دان و چيکرنا فيقيي رهنگ رهنگ] نيشان و بەلگه نه بو وان ئەويت هزرا خو تيدا دکەن. ﴿۴﴾ و دەرديدا هنده پارچه ييت ب ره خيکفه و نيزيکی ئيک [بەلئ نەوکی ئيکن، ئەفه بي قەلەو و ئەفه نه] و جنيکيت تری و چاندني و دارقه سپيت وەکی ئيک [دوتا ژ ئيک بنئ دەرکەفتي] ييت هەين نەوکی ئيک [هەر ئيک ل سەر بنئ خو]، ييت هەين هەمى ب ئيک ئاف دئنه ئافدان، و ئەم خوارنا هنده کان ب سەر هنده کان دئخين، ب راستی ئەفه هەمى [کو ئەرد ب سەر يکفه يه و نەوکی ئيکه، و ئيک ئەرد چەند رهنگيت شينکاتي ژي دەر دکەفن، و گەلە رهنگيت فيقي ل سەر ئاخە کي شين دبن، و ب ئافه کي دئنه ئافدان بەلئ تام و رهنگيت وان ژ ئيک جودانه]، نيشان و بەلگه نه بو وان ئەويت تى دگه ن و ئەقلئ خو ددەنه شۆلي. ﴿۵﴾ و ئەگەر تو بو تشته کی عه جيگرتي بي، ئاخفتنا وان جهي عه جيگرتنيه و عه جيبه، دەمى دپيژن ئەرى پشتی ئەم ديبه ئاخ، جارە کا دی دئ ساخ بينه فه؟! ئەفه ئەون ييت باوهری ب هيز و شيانا خودي نەي، و ئەفه ئەون ييت زنجير و قەيد د ستوياندا، و ئەفه دۆژە هينه و هەر و هەر دئ دۆژە هيدا مينن.

وَأَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
 قَبْلِهِمُ الْمَثَلَتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَعْفَرٍ وَلِتَأْسَ عَلَى ظُلْمِهِمْ
 وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦٠﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
 أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ
 هَادٍ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْفٍ وَمَا يَغِصُّ الْأَرْحَامُ
 وَمَا تَرَدَّادٌ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٦٢﴾ عَلَيْهِ الْعِجَبُ
 وَاللَّهِدَّةُ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٦٣﴾ سَوَاءٌ مِمَّ كَفَرَ مِنْ
 أَهْلِ الْقَوْلِ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
 بِالنَّهَارِ ﴿٦٤﴾ لَهُمْ مَعْقَبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
 يُحَفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُعَذِّبَهُمْ
 مَا يَأْتِيهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَ لَهُ وَمَا
 لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ ﴿٦٥﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ أَلْبَاقَ حَوْفًا
 وَطَمَعًا وَيُبْشِرُ السَّحَابَ النَّاقَالَ ﴿٦٦﴾ وَيَسْخِرُ الرِّعْدَ جَمْدِيهً
 وَالْمَلَائِكَةَ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاقِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
 مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿٦٧﴾

﴿٦٠﴾ وئە لەزا جزا كرنى ل تە دكەن بەرى باشىيى
 [ژ لە كهفه دگوتن كا ئيزايا تو مه پى دترسينى، بۆ چى
 بۆ مه نايىت؟]، و ب راستى بەرى وان جزايىت بۆرين،
 ئەو جزايىت ب سەرى يىت وەكى وان هاتين، ئەويىت
 نايەت و پىغەمبەرىت خۆ درهوين دانايين، ب راستى
 خودايى تە بۆ موفان د سەر ستهما وانرا لىنه گر و
 گونەه ژيهره، و ب راستى خودايى تە يى ئيزاگرانه.
 ﴿٦١﴾ و ئەويىت گاوروبووين ديپژن: بلا موعجزه يهك
 ژ دەف خودايى وى بۆ هاتبا خوارى [بىي كو چو بۆ
 فىي قورئانى و موعجزه يىت دى يىت ديتين وەكى
 كەربونا هەيشى و زانا ئافى د ناه تانلندا... هتەد،
 بدانن] ب راستى بەس تو ئاگەهدار كەرى [ئانكو تو
 يى هاتىيه هنارتن، دا وان هشير بكەى و بترسينى]
 و هەر مله تەكى پىغەمبەرى خۆ بى هەى [ئانكو هەر
 پىغەمبەرەكى دى رەنگەكى موعجزه يان دەينى].
 ﴿٦٢﴾ و ب راستى خودى دزانيت كا هەر ميبهك ب چ
 ئافس و ئافا دبىت و كامالچويك ب چ كيم دبىت
 [ب بونا بچويكى] و كا ب چ زىده دبىت [ب چيپونا

بچويكى]، و هەر تشتەكى هەبىت لە دەف وى [ل دەف خودى]، وەختى خۆ يى دەستيشانكرى يى هەى،
 نەدچيته پاش و نەدچيته پيش. ﴿٦٣﴾ زانايى تشتى فهشارتى [غەيبى] و تشتى بەرچافه، يى مەزە هەمى تشت د
 بن ویدانه، و يى بلنده د سەر هەمى تشتاناپه ب خۆياتى و سالخ و كرىارىت خۆفه. ﴿٦٤﴾ لە دەف وى ئيكه،
 چ ئيك ژ هەوه دلى خودا ئاخفتنا خۆ بيژيت يان ئاشكەرا... و چ ئيك ژ هەوه خۆب شەفى فهشيرت، و
 چ رۆژى ب ريكا خۆ بچيت، هەر دزانيت. ﴿٦٥﴾ بۆ فان [مەخسەدى ئاخفتنا خۆ دلى خودا ديژيت يان
 ئاشكەرا دكەت، و يى خۆب شەفى فهدشيرت و رۆژى ب ريكا خۆ دچيت] ملياكەتت هەين ل دويف
 ئيك و ددور وەردئين، و وان ب ئەمرى خودى ژ سينگى و پشتيفه دپاريزن، ب راستى خودى سەر و بەرى
 چو مله تان ناگوهوريت و خير و كەرەميت خۆ ژ وان ناپريت، هەتائەو ژ دەف خۆ نەگوهورن، و ئەگەر
 خودى بەلايهك و ئاتافەك بۆ مله تەكى فيا، چو فه گرتن بۆ نينه، و وان ژ بلى خودى چو پشتەفان نينن [هەوارا
 خۆ بگه هينى]. ﴿٦٦﴾ و ئەوه برويسىيان بۆ ترسى و تەمايىي [تەمايىيا هاتنا بارانى] نيشا هەوه ددەت، و
 هەر ئەوه عەورىت گرائيت بارانى چى دكەت. ﴿٦٧﴾ و هەر ئەوه برويسى تەسبيح و پەسنا وى دكەن، و
 ژ كيااسيان پاقر دكەن، و ملياكەت ژى ژ ترسا ئيزايا وى تەسبيحا وى دكەن، و برويسىيان دەنيرت هەر
 كەسى بقت دى پى هنگيفيت [دگەل فىي ژى هيژ] ئەو ب خۆ جرەبرى ددەر هەقى خوديدا دكەن، و ل شيانا
 خودى ب شكەن، و ب راستى خودى يى تەكبىر موكومە بۆ نەياريت خۆ.

﴿۱۴﴾ که لیما ته وحیدئ (لا إله إلا الله) یا ویه و داخوآزا دو عایا راست ژ ویه، و نهویت گازیبا غهیری خودئ دکهن گازیبا وان ب تشته کی نائیته وهرگرتن، و نهفه وهکی ویه بی ههر دو مستیت خو در یژ کرینه ئافئ دا ئاف بگه هیته دهئئ وی، و ئاف ب خو ناگه هیئی، و دو عا و عیبادهئی گاوران بژ بوتان، ژ گومرایی و بهرزهبونئ بیقه ترینه. ﴿۱۵﴾ و کا چ د ئهرد و نه سسانندا ههیه، و سیبهر ا وان ژئ سپیده و ئیشاران بئین نهئین سو جدهئی بژ خودئ دهن [ئانکو د بن بریار و فهرانا خودیقه نه]. ﴿۱۶﴾ [ههئ موحه مه د] بیژه: کی خودانئ ئهرد و نه سسانانه؟ بیژه: خودییه، [پاشئ] بیژه: ئه ری چاوا هه وه ژ بلی خودئ پشته ئان و بهرستی گرتینه، نه شین مفایه کی یان زیانه کی بگه هینه خو ب خو؟ [پاشئ] بیژه: ئه ری مرفئی کوره [گاور] و ب چاف [موسلمان] وهکی ئیکن، یان ژئ تاریائی و رونهائی وهکی ئیکن [گآوری و باوهرئ]، یان ژئ وان هنده هه فیشک بژ خودئ دانایینه، چیکری وهکی چیکریئیت وی

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْمَعُونَ لَهُمْ يَوْمَئِذٍ إِلَّا كَبْسٌ وَظِلْفَةٌ إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَهُ وَمَا هُوَ بِبَلِّغُهُ وَمَا دَعَاءُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿۱۴﴾ وَ لِلَّهِ يَسْجُدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ طَوْعًا وَكَرْهًا وَظِلْفُهُمْ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿۱۵﴾ قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ قُلْ أَفَاتُخَذُ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَى وَالْبَصِيرُ أَمْ هَلْ تَسْتَوِي الظُّلُمَاتُ وَالنُّورُ أَمْ جَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ خَلَقُوا الْخَلْقَ فَهَنْبَهُ الْخَلْقُ عَلَيْهِمْ قُلْ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَحِيدُ الْقَهْدَرُ ﴿۱۶﴾ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَالَتْ أَوْدِيَةٌ بِقَدَرِهَا فَاحْتَمَلَ السَّيْلُ زَبَدًا رَابِيًا وَمِمَّا يُوقِدُونَ عَلَيْهِ فِي النَّارِ ابْتِغَاءَ حِلْيَةٍ أَوْ مَتَاعٍ زَبَدٌ مِثْلُ بَرٍّ كَذَلِكَ يُضَرِبُ اللَّهُ الْحَقَّ وَالْبَاطِلَ فَأَمَّا الزَّبَدُ فَيَذْهَبُ جُفَاءً وَأَمَّا مَا يَبْتَغِي النَّاسُ فَيَمْكُتُ فِي الْأَرْضِ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ ﴿۱۷﴾ لِلَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ الْحُسْنَى وَالَّذِينَ لَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُ لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَتَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ أُولَئِكَ لَهُمْ سُوءُ الْحِسَابِ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿۱۸﴾

ئافراندینه! ئیجا چیکری ل دهف وان وهکی ئیک لی هاتینه، ژئک نایاسن؟! بیژه: خودئ چیکه ری هه می تشتییه، و نهو بی تاك و ته نیا و سه ردهت و دهسته ه لاتناره ل سه ر هه می تشتان. ﴿۱۷﴾ [مه ته لا هه قیبئ و پویچیئ و په رستنا خودئ و په رستنا پویچ و بوتان وهکی قیبئ] خودئ باران ژ نه سمانان دارئت، ئیجا هه ر شیف و نهاله کی ته مه تی وئ ئاف تپرا چو [نهالا بجویك كیم ئاف تپرا چو، و یا مه زن گه له ك]، ئیجا له یی و لئیمشت چوئن و كه فه كا بلند د گه ل خو راکر [نه فه نهو مه ته له یا خودئ گوتئ، د ده ره قی هه قیبئ و پویچیئدا، مه ته لا هه قیبئ د بنه جهیسا خودا، و پویچیئ د نه مانا خودا، وهکی بارانیه ژ نه سمانان بیته سه ر ئه ردی و بیته له یی و لئیمشت و كه فئ د گه ل خو راکه ت، هندی هه قیبئ نهو ئافا سپییه نه واد ئه ردیدا دمینیت، و هندی پویچییه نهو كه فه نهو اب کیر چو نه ئیت و كه س مفایئ ژئ نه كه ت]، و [مه ته لا دی] وهکی وی تشتییه نهوئ هوین ئاگری ل سه ر هه لدهن، دا بو خو بگه هنه چه كه كئ ژ نان وهکی زپری و زبئی، یان دا بگه هنه متایه كئ دی وهکی رساسی و سفری، نه فه ئی وهکی وئ ئافئ كه فه ك ب سه ر دكه فیت، و ب فی رهنگی خودئ بو دیار كرنا هه قیبئ و پویچیئ مه ته لان دئینیت، ئیجا نهو كه فاب سه ر دكه فیت [چ ب سه ر ئافئ و چ ب سه ر حه لاندا مه عدنه نان وهکی زپری و زبئی و سفری و رساسی] بی مفا دجیت و نامینیت، به لی نهو مفایئ دگه هینیه خه لكی و ب كیر دئیت [وهکی ئافئ و مه عدنه ئی پافئ] د ئه ردیدا دمینیت [ئانكو هه قی هؤ سادئ مینیت و پویچی دئ چیت و ب كیر نائیت]، هؤ سا خودئ مه ته لان دئینیت. ﴿۱۸﴾ بیته به رسفا خودایئ خو دایین به حه شت بو وانه، و نهوئت به رسفا خودایئ خو نه دایین [رؤژا قیامه تی] نه گه ر هندی د ئه ردیدا هه ی بی وان بایه، و هندی دی ژئ دگه ل، دا د بئش خو فه دن [به لی ژ وان نائیته وهرگرتن، و ژئیزیئ رزگار نابن]، نه هان حسابه كاره ش یا هه ی، و جهئ وان دوژه هه و پیسه جهه.

الْحِزْبُ
۳۱

﴿۱۹﴾ أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّ أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقَّ كَمَا هُوَ أَعْمَىٰ ۖ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَئِكَ إِلَّا لَأَلْبَسَ ﴿۲۰﴾ الَّذِينَ يُوْفُونَ بِعَهْدِ اللَّهِ وَلَا يَقْضُونَ الْوَعْدَ ۗ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتِيمِ ۖ أَتَنْهَوْنَهُمْ أَنْ يُقِيمُوا عَلَيْهِم مَّا أَمَرَهُمْ بِهِ ۖ إِنْ يُوْصَلْ وَأَنْ يَخْشَوْا رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ ﴿۲۱﴾ وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرءُونَ بِالْحَسَنَةِ أَسْأَلُهُمْ أَوْلِيَّكَ لَهُمْ عَقَبَى الدَّارِ ﴿۲۲﴾ جَنَّتٍ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا وَمَنْ صَلَحَ مِنْ ءَابَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ ۗ وَالْمَلَائِكَةُ يَدْخُلُونَ عَلَيْهِمْ مِنْ كُلِّ بَابٍ ﴿۲۳﴾ سَلَّمَ عَلَيْهِمْ بِمَا صَبَرُوا فَبِعَظَمِ عَقَبَى الدَّارِ ﴿۲۴﴾ وَالَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَآ أَمَرَ اللَّهُ بِهِ ۖ إِنْ يُوْصَلْ وَيُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ ۗ أُولَئِكَ لَهُمُ الْعَذَابُ ۗ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿۲۵﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۗ وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَعٌ ﴿۲۶﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ ۗ قُلْ إِنْ اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي ۖ إِنَّهُ مَنْزِلٌ ﴿۲۷﴾ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ ۗ أَلَا يَذُكُرُ اللَّهُ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾

﴿۱۹﴾ ئەرى ئەوى دزانىت ئەفا بۆ تە ژ دەف خودايى تە ھاتىيە خوارى وە ھىيە و راستە، وەكى وىيە بى كۆرە و قى نەزانىت [كو ئەفە راستە و ھەقە]، و ب راستى ئەو ب تنى دى بۆ خۆ پىئە چن ئەوئىت تىگە ھىستى و ئاقلدار. ﴿۲۰﴾ [و ئاقلدار] ئەون ئەوئىت پەيانا خودى ب جە دىنن، و ئەو پەيانا وان دايىيە خودى ناشكىنن. ﴿۲۱﴾ و ئەون ئەوئىت يا خودى فەرمان پى دايى ب گە ھىننە ئىك، دگە ھىننە ئىك [وەكى مروفاتىيى و چافدىر بىيا تىتىم و ھەژاران]، و ژ خودايى خۆ دترسن و پارىزكار بىيا وى دكەن، و سەھمى ژ حسابا رۆژەكا رەش دكەن. ﴿۲۲﴾ و ئەون يىت بۆ نكارى [رازبىونا] خودى بىنا خۆ فرەھ دكەن [ل سەر گوھدار بىيا خودى، و ل سەر تىتى نى ھەرام، و ل سەر قەدەرە خودى]، و نىئىزىت خۆ وەكى خودى ژى قىيى دكەن، و ئاشكەرا و نەپەنى ژ وى رزقى مە دايىيى ددەن و دكەنە خىر، و باشىيى شوينا خرايىيى ددانن، و خرايىيى ب باشىيى ددەنە پاش، ئەفان خەلاتى وان بەھەشتە. ﴿۲۳﴾ بەھەشتىت

ئاكنجىبونى، ئەوئىت ئەو و ئەوئىت قەنج ژ دەيباب و ھەفسەر و دويندەھا خۆ دچنە تىدا، و ملياكەت دەھمى دەرگە ھانرا ب سەر وانفە دچن [سەرا وان ددەن]. ﴿۲۴﴾ [دبىزى] سلافل ھەو ھەن ژ بەر وئى بىنفرە ھىيا ھەو ھەل سەر پارىزكار بىيا خودى كرى، ھەو ھەو پىرۆز بىت ئەف دويا ھىكا ھۆسا يا جوان. ﴿۲۵﴾ و ئەوئىت پەيانا خودى پشتى موكومرنى دشكىنن، و ئەو تىتى خودى فەرمان پى كرى بگە ھىتە ئىك دېرن، و خرايىيى د ئەر دىدا دكەن، ئەفان لەعنەت و دویركەفتن ژ دلۆفانىيا خودى بۆ وان بىت، و دويا ھىكەكا خراب ژى بۆ وان يا ھەى. ﴿۲۶﴾ خودى بۆيى بقیىت رزقى بەرفرەھ و كىم دكەت، و ئەو ب ژىنا دنيايى [ئەو تىتى خودى دايىيى] شايى بوون، و ژيانا دنيايى ل بەر ئاخەرەتى ژ متايەكى كىم پىئە تر نىنە. ﴿۲۷﴾ و ئەوئىت گاوربوو بىن دبىژن: دى بلا موعجىزە ھەك بۆ وى [ژى] ژ دەف خودايى وى ھاتبايە [وەكى موعجىزە يىت مووسا پىئە مەھر و عىسا پىئە مەھر]، بىژە: [ئەو كارەكە ب دەستى خودىيە، قىجا يى خودى راستەرى نەكرى، موعجىزە ژى فايدهى وى ناكەن]، خودى ھەر كەسى بقیىت دى بەرزەكەت، و ھەر كەسى ب تەوبەيى ب بالفە بزفريت، دى راستەرى كەت. ﴿۲۸﴾ [ئەوئىت ب بال خودىئە زفرىن و ھاتىنە راستەرى پىكرن] ئەون ئەوئىت باوهرى ئىنايىن و دلئى وان ب بىرئىنان و زكرى خودى قەدەھەسىت و تەنا دبىت، [باش] بزنان دل ب بىرئىنان و زكرى خودى قەدەھەسن و تەنا دبىن.

﴿۲۹﴾ ۹۰ ویت باوهری ینیین و کار و کریاریت قهنج کرین، خوشتین ژیان و باشتین دویاھیک بو وان هھیہ. ﴿۳۰﴾ و هوسا [کا چاوا مه پیغه مبهه بهری ته هنارتینه] مه توژی هنارتیه ناف ثوممه ته کی، بهری وان گه لهک ثوممهت ییت هاتین و چوین، دا ئه واهمه بو ته ب وهی هنارتی بو وان بخوینی، و ئه و ب خو بی باوهرن ژ خودی، بیژه: ئه و خودایی منه، ژ وی پیغه تر چو خودا نینن، من خو هه لپه سارتی و پشستا خو بی موموم کر، و زفرینا من هه رب بال و یغه یه. ﴿۳۱﴾ و ئه گه رب [خواندنا] کتیه کی چیا ژ جهی خو چو بانه و ئه رد بی بهق بهق بو بویه، و مری پی هاتبانه ئاخافتن [دا ئه ف قورئانه بیت]، به لی هه می کار و بار ب خودینه، ئه ری ئه ویت باوهری ینیین ژ باوهری ئینانا گاوران بی هیقی نه بو وینه، و بزنان نی ئه گه رب خودی فیابیه، دا هه می مروشان راسته ری کت، و ئه ویت گاور بو وین ژ بهر یا وان کری بهرده وام ئاتاف و نه خو شی دی ب سه ری وان ئین، یان ژ ی ئه و به لا و ئاتاف دی نیزیکی مالیت وان بن [قیجا بلا بترسن

الذین آمنوا و عملوا الصالحات طوبی لهم و حسن متاب ﴿۲۹﴾
 كذلك أرسلناك في أمة قد خلت من قبلها أمة لست تعلموا
 علیهم الذی أوحینا الیک و هم یكفرون بالرحمن قل هو ربی
 لا إله إلا هو علیه توكلت و إلیه متاب ﴿۳۰﴾ و لو أن فرقة
 سیرت به الجبال أوقطعت به الأرض أوكلم به الموتی
 بل لله الأمر جمیعاً أفلم یأتین الذیرت آمنوا أن یوشاء
 الله لهدی الناس جمیعاً و لا یزال الذین كفروا نصیبهم
 بما صنعوا قارعة أو تحل قریباً من دارهم حتی یأتی وعد
 الله إن الله لا یخلف المیعاد ﴿۳۱﴾ و لقد استهزی برسول من
 قبلك فآلمت للذین كفروا ثم أخذتهم فكیف كان
 عقاب ﴿۳۲﴾ أفمن هو قاری علی كل نفس بما كسبت و جعلوا
 لله شركاء قل سئوهم أمر تبتونهم بما لا یعرفون فی الأرض أم
 یظهمین القول بل ین للذین كفروا أم كرمهم و صدوا عن
 السبیل و من یضلل الله فما للذین هاد ﴿۳۳﴾ لهم عذاب فی الحیوة
 الدنیة و لعذاب الآخرة أشق و ما لهم من الله من وافی ﴿۳۴﴾

نه کو سه ره قیت وان ب سهه راندا بینه خواری یان وان بهنگیفت [هه تا ژفانی خودی دتیت [بو وان، بمرن یان قیامهت ل وان راییت]، خودی ژ به یانا خو لیغه نایت. ﴿۳۲﴾ ب راستی ترانه ب پیغه مبهه ریته بهری ته ژ ییت هاتینه کرن، فیجا مه ده لیفه و مؤلهت دا وان ییت باوهری نه ینیین [ومه ل دویف وان بهردا]، پاشی مه ئه و ب ئیزایا خو هنگافتن، فیجا به ری خو بدی کا جزا و ئیزایا من بو وان یا چاوا بوو. ﴿۳۳﴾ ئه ری ئه و ی زیره فان و شاهد ل سهه ر هه می که سان و ئاگه هدار ب هه می کار و کریاریت وان، چ قهنج چ خراب، و هه ر ئیکی جزایی وی ل دویف کاری وی بده تی، وه کی و یسه بی ئه فه هه می نه بی، کو بوت و سه نه میت هه وه نه [ئانکو ئه و خودایی ب ئاگه ه ژ هه می تشتان و ریغه به ری جیهانی، نه وه کی وان بوتانه ئه ویت موشرکان بو کرینه هه فیشک] و [گاوران] هه فیشک بو خودی چیکرینه، [هه ی موحه مه د] بیژه: کا ناف و سالوخی وان هه فیشکیته هه وه بو خودی چیکرین بیژن [وان چ سالوخ هه نه پی هیژی پی سه ستی بسن]، یان ژ ی هوین خودی ئاگه ه داری وی دکه ن یا ئه و دئه ردیدا ژ بی ئاگه ه؟! [کو ئه وه - ب دینتا هه وه - هه فیشک هه نه پی نوزانیت]، یان ژ ی هوین ئاخفتنه کا بی بنیات و نه راست دکه ن.. [نه خیر وه نینه یا ئه و دبیزن و دکه ن، خودی چو هه فیشک نینن]، به لکی فند و فیلیت وان [شه ی تانی و گاوری و دژنمیا وان بو ئیسلامی و چیکرنا هه فیشکان بو خودی] بو وان هاتینه خه ملانندن، و ژ ریکا خودی ییت هاتینه پاشقه برن، و هه ر که سی خودی گو مرا و به رزه بکه ت، راسته ری که ر بو نینه. ﴿۳۴﴾ د دنیا ییدا دی فان گاوران هه فتووشی ئیزایه کی که یین [ب کوشتنی و ئیخسیر کرنی و هه می په نگیت ئاتافان]، و ب راستی ئیزایا ئاخه ره تی ل سهه ر وان گرانه تر و مه زتره، و وان چو پاریزشان نینن وان ژ ئیزایا خودی بهاریزن.

الجزء

﴿٣٥﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظُلُمَاتُهَا لَيْلٌ أَلْبِنٌ وَأَعْقَابُهَا كَفِرِينَ الْتَأَمَّ أَلْبَانُهُمْ فِيهَا وَأَلْبَانُهُمْ كَالْعِزِّ الْبُرْجَانِيِّ يُعْرَضُونَ ﴿٣٦﴾ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنْ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ رُفُلًا إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ أُعِيدَ اللَّهُ وَلَا أَشْرَكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعَاؤُهُ وَإِلَيْهِ مَتَابٌ ﴿٣٧﴾ وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا وَعَرَبِيًّا وَلَنْ تُبَدِّلَ أَسْمَاءَهُمْ بَعْدَ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٨﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِبَيِّنَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٩﴾ يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُنشِئُ مَا يَشَاءُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٤٠﴾ وَإِنْ مَا يُرِيدُكَ بَعْضُ الَّذِينَ يَدَاهِرُ بِأَنْتَ وَتَوْفِيقَكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٤٢﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلَلَهُ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسِعَ الْعِلْمُ أَلْجُفْرَةَ لِمَنْ عُنُقِيَ الدَّارُ ﴿٤٣﴾

﴿٣٥﴾ رهوشا وئ به حشستى شهوا ژفان بو پاريز كاران بئ هاتيه دان، رويار د بنرا دچن و فيقى و سيهرا وئ بهرده وامن [نه فيقى خلاص دبيت وهكى بئ دنيايي، و نه سيهر كيم دبيت و دجيت]، و نه فقيه دويهايكها وان شهويت پاريز كارى كرين، و دويهايكها گاوران ژى ناگره. ﴿٣٦﴾ و شهويت كتيتب بو هاتين [جوهى و فله بيتت موسلمان بووين وهكى عه بدوللايى كورئ سهلامى و نه جاشى ... هند] كهيفا وان ب وئ دبيت يا بو ته هاتى [كوشه ف قورثانه، چونكى دكتيبت واندا شاهد و مزگينى بئ هه نه]، و هندهك دهستك و كوم بيتت ههين [ژجوهى و فلهيان شهويت باوهرى ب موحهمدى نه ثينايين] باوهريي ب هندهك قورثاني نائين، بيژه: ب راستى فه مانا من يا ب هندئ هاتيه كرن، شهز خودئ ب تنى بپهريسم و چوهه فپشكان بو چئ نه كم، و شهز خهلكى بهس بو ريك و په رستنا وئ تنئ فه خونيم، و زفرينا من هه ر ب بال و يقيه. ﴿٣٧﴾ [كا چاوا مه كتيتب بهرى ته ب زمانئ وان ملهتان هنارتينه بيتت پيغه مبهه ر بو چوين] وهسا مه

شه ف قورثانه بو ته ب زمانئ عه ره بئ ثيناييه خوارئ، و شه گه ر توب دويف دلخوازييا وان بكه فى پشتى وئ زانينا بو ته هاتى [شه گه ر پشتى فى تو گوهى خو بديه دلخوازييا وان]، فيجا ته ژ بلى خودئ چوهاريكار و پاريزفان نينن [ته ژ نيزايا خودئ پاريزن]. ﴿٣٨﴾ و ب راستى مه بهرى ته پيغه مبهه ر بيتت هنارتين [شه و ژى وهكى ته مرؤف بوون] و مه ب ژن و دويندهه فيخستبوون، و بو چوه پيغه مبهه ران بهرى ته چئ نه دبوو مو عجزيه هيكئ بيتت، شه گه ر ب دهستويرا خودئ نه بايه، هه ر تشته كئ هه بيتت وهختئ خوئ بئ ديار كرى و كتيا خو يا تيدا نفيسى ههيه [نه دبيتته پنش و نه دجيتته پاش]. ﴿٣٩﴾ [ودفى كتيتبدا] هه چيا خودئ بقت رئ دبهت، و هه چيا بقت دهنليت، و كتيا سه ره كى و شه سلى [كوه پئ پارستيه] ل دهف و ييه. ﴿٤٠﴾ و ب راستى شه گه ر شه هندهك ژ وئ نيزايا مه ژفان و په بيان پئ دايبه وان، ب سه رئ وان بينن [هيژ تو بئ پهيامئ ل سه ر تهيه، و حساب و جزايئ وان ل سه ر مهيه [نه ل سه ر تهيه]. ﴿٤١﴾ شه رئ ما شه و نابينن شه شه ردى ل دؤرماندؤريت وان كيم دكهين، [و شه ردى وان به ره بهر كيم دكهين، و موسلمانان ل سه ر وان سه ر دهست دكهين، و ب دهست موسلمانانفه به ردههين]، و خودئ حوكمى دكهت و كهس نينه حوكمئ وئ فه گريت، و شه ب خوئ بئ حسيب سفقكه. ﴿٤٢﴾ و ب راستى گاويرت بهرى وان [بهرى خهلكئ مه كههئ] پيلان و ئوين ب خرابى بو پيغه مبهه ريت خو گيران، و خودئ ب هه مى پيلان و ئوينان بئ ناگه هداره [نانكو نه خشه كيشانا كه سئ بهر انبهرى نه خشه كيشانا خودئ نينه]، دزانيت كا هه ر كه سهك چ دكهت، و گاور دئ زانن كا دويهايكها كئ [يا وان يان يا موسلمانان] دئ يا باش بيت.

﴿۴۳﴾ و ئه ویت گاوربووین دبیژن: تو نه پیغه مبهری، [هه ی موحه مه د] بیژه: به سی منه خودی د نا قهرا من و هه و ه دا، و ئه ویت زانینا کتیبان ل ده ف هه ی [ژ وان ئه ویت موسلمان بووین و ه کی عه بدولایتی کورپی سه لامی و نه جاشی]، شاهد بن ل سه ر پیغه مبه رینیا من.

سوره تائبراهيم

ل مه که ه ی هاتیه خورای (۵۲) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب فی رهنگی دتیه خواندن، ئه لف، لام، را، ئه ف قورئانه کتیه که مه بو ته ئیناییه خورای دا مرو فنان ژ تارستانای [تاریستانا شرک و گاوریی] ب ده ستوریا خودی ده ریخیه رونا هییا باوهریی، ریکا خوداییی سه رده ست و هیژای شوکور و سوپاسیی. ﴿۲﴾ ئه و خوداییی هندی د ئه رد و ئه سه انادا هه ی یی وی، و هیلاک و نه خو شی

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا
بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ ﴿۴۳﴾

سورة ابراهيم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّكَعَاتِ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿۱﴾
اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَوَيْلٌ
لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿۲﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ
اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿۳﴾ وَمَا
أَرْسَلْنَا مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ
فِيضْلَ اللَّهِ مَنِ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنِ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ ﴿۴﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَذَكِّرْهُمْ بِآيَاتِنَا
اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿۵﴾

بو گاوران بیت ژ ئیزیه کا دژوار و گران. ﴿۳﴾ ئه ویت ژینا دنیا یی ب سه ر یا ئاخره تی دئیحن، و ریکا خودی ل بهر خه لکی دگرن، و خوار و فیچ دخوازن، دا خه لکی ژئی بده نه باش، ئه فه ییت د گو مراییه کا دویر و ئاشکه رادا. ﴿۴﴾ و مه چو پیغه مبه ر نه هئارتینه ئه گه ر ب زمانی وی مله تی نه بیت یی مه بو هئارتی [دا فه رمان و بهر نامه یی خودی] بو وان دیار بکه ت، [پشتی پیغه مبه ر بو وان دیار دکه ت، ئه و نه شیت که سی راسته ری بکه ت]، فیجا یی خودی بقیث دی گو مپرا و بهرزه که ت، و یی بقیث ژی دی راسته ری که ت، و ئه وه یی سه رده ست و کاربه جه. ﴿۵﴾ و ب سویند مه مو سا ب مو عجزه ییت خو [کو نه ه مو عجزه بوون] هئارت، [و مه گو تی] مله تی خو ئسرائیلییان [ئه ویت که فئینه د بن عه بدینیا فیر عه ونیدا] ژ تارستانا گاوریی ده ریخه رونا هییا باوهریی، و رویدان و قه و مینیت خودی [ئه ویت ب سه ری مله تان هاتین و پی د هیلاک چۆیین] بینه بیرا وان، ب راستی دئینانه بیرا فان رویداناندا نیشان و به لگه ییت [مه زن] ییت هه یین [ل سه ر شیان و ده سه ته لاتداریا خودی] بو هه ر ئیککی گه له ک سه بر کیش و زیده سوپاسدار بیت.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ أَذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ أَوْجَعَكُمْ مِّنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَ كُرْسِيَّ سَوَاءِ الْعَذَابِ وَيُذَيِّعُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِن تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَن فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا قَاتَلَهُ اللَّهُ لَعْنَتِي حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ مَن قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالذَّيْبِ مَن بَعْدَهُمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِأَلْبَتَاتٍ قَرَّةٍ وَأَوَّادِيهِمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ وَإِنَّا لَنَاقِلُونَ شَيْءًا مِّمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مَرْيَبٌ ﴿٩﴾ قَالَتْ رُسُلُهُمْ أَفِ اللَّهِ شَكٌّ فَأَطِئُوا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُخَوِّدَكُم بِآلِ آجَلٍ مُّسَمًّى قَالُوا إِنَّا أَنشَأَ الْإِنشِرَّ قَشَلَنَا تُرِيدُونَ أَن تُصَدُّوْنَا عَمَّا كَانِ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَآتُونَا بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

الجزء الثالثل

﴿٦﴾ و بینہ بیرا خو وختی موسایی گوتیہ ملہ تی خو: نیعمت و کہرہ میت خودی بینہ بیرا خو، وختی ہوین ژ فیرعہ و نییان پزگار کرین، کو وان نیز ایہ کا خراب و دژوار ددا بہر ہہوہ، کوریت ہہوہ دکوشتن و ژن و کچیت ہہوہ [بؤ خدامینیا خو] دھیلان، ب راستی ٹہفہ ٹہزموون و جہرباندنہ کا مہزن بوو بؤ ہہوہ. ﴿٧﴾ و بینہ بیرا خو وختی خودایی ہہوہ راگہ ہاندی [و ہوین ناگہ ہدار کرین]. ٹہ گہر ہوین شوکور و سوپاسیا خودی بکن، ٹہز دئی نیعمہ تیت خول ہہوہ زیدہ کہم، و ٹہ گہر ہوین چافکورہ یسی بکن، و نیعمہ تیت من نہ ٹینہ بہر چاقیت خو [ٹانکو سوپاسیا نیعمہ تیت من نہ کن]. ہنگی بزائن نیز ایہ ماہ یا گران و دژوارہ. ﴿٨﴾ موسایی گوت: ٹہ گہر ہوین و ہندی ٹہویت د ٹہر دیدا ہین گاور بن [یان سوپاسیا نیعمہ تیت خودی نہ کن]. ب راستی خودی یسی بی منہ تہ و چوپاکی ب ہہوہ نینہ [و سوپاسی و شوکورا ہہوہ چولی زیدہ ناکت، و نہ سوپاسیا ہہوہ چولی کیم ناکت]، و ہنژایی سوپاسیسیہ

[چونکی نیعمہ تیت وی گہلہ کن، و فایدہ یسی سوپاسداریسیا وی ہہر ل ہہوہ دز فریت]. ﴿٩﴾ ٹہری بہ حس و خہ بہریت ٹہویت بہری ہہوہ بؤ ہہوہ نہ ہاتسیہ، ملہ تی نوح و عاد و (سہموود) و ییت پشتی وان ہاتین، ژ بلی خودی کہس نوزانیت کا چہند بوون، پیغہ مہریت وان ب موعجزہ و نیشانیت ناشکہراکہر بؤ ہاتین، فیجا ہہردو دہستیت خو ژ کہرباندا کیشانہ دہ قیت خودا و گہزتن، و گوتن: ب راستی ٹہم باوہریسی ب وی تشتی نائین یسی ہوین پی ہاتین، و ب راستی ٹہم بہرانبہری وی تشتی ہوین داخوازا مہ بؤ دکن ب گؤمانین [ژی بی باوہرین]. ﴿١٠﴾ پیغہ مہریت وان گوتن: ٹہری [ہہوہ] شک و گؤمانہک د خودیدا ہہیہ، چیکہری ٹہرد و ٹہسانان داخوازا ہہوہ دکت، دا گونہ ہیت ہہوہ ژئی بہت [ییت وی بقین]، و ہہوہ ہہتا وختہ کی دیار کری بہلیت و گپو بکت، گوتن: ہوین ژی مروفن وہ کی مہ، ہہوہ دقت ہوین بہری مہ ژوان پہرستیان و ہرگپن، ٹہویت باب و باپریت مہ دپہرستن، فیجا [ٹہ گہر ہوین راست پیغہ مہرین] کا بہلگہ و نیشانہ کارون و دیار بؤ مہ بین.

قَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاحُونَ الْأَبْرَارِ مَتْلُوكُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾
وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَىٰ اللَّهِ وَقَدْ هَدانا سُبُلًا وَانصُرنا
عَلَىٰ مَاءِ آذِ يَسْمُونَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿١٢﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ أَرْضِنَا
أَوْ نَتَّوَدِعَنَّ فِي مَوْتِكُمْ فَاوْحَتِ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَسَنَّ نَكِرًا الْأَرْضِ مِنْ بَعْدِهِمْ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعَبَدَ ﴿١٤﴾ وَأَسْتَفْتِحُوا
وَخَافَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ رَبِّهِ جَهَنَّمَ وَنَسِيَ
مِنْ مَاءِ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكْدُ بِسُفْهِانِهِ
الْمُوتِ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ رَبِّهِ
عَذَابٌ عَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ أَعْمَالُهُمْ
كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

﴿۱۱﴾ پیغمبر ریت وان گوتنه وان: [راسته] ئەم زى مرۆفین، وهكى ههوه، بهلى خودى كه ره ما خو ب پیغمبر اتیبى د گهل وى بهنده بى دكهت بى وى بقیته [ووى وهسا فیا فى كه ره همى د گهل مه بكهت]، و بو مه نه دورسته ئەم نیشان و به لگه یه كى بو هه وه بینین ئە گهر ب دهستور بیا خودى نه بیت، و بلا خودان باوه پشته خو ب خودى گهرم بكن. ﴿۱۲﴾ و ما مه چ دهستور دان هه یه ئەم خو ب هیشیا خودیغه نه هیلین، و پشته خو بى گهرم نه كه یین، ب راستى وى بهرى مه بى دایبیه وان ریکان ییت ئەم وى بى بنیاسین، و ب سویند ئەم دى بینا خو فرهه كه یین ل سهر وى ئەزیه تا هه وه گه هاندیه مه، و بلا پشتگه رمیخواز پشته خو بهس ب خودى [ب تنى] گهرم بكن. ﴿۱۳﴾ و ئەو یته گاوربوو بىن گوتنه پیغمبر ریت خو: ب سویند ئەم دى هه وه ژ ئەردى خو دهر تیخین، یان هوین دى جاره كا دى زفر نه فه سهر دینى مه، فیجا هنگى خودى وه حى بو وان هنارت، بى گومان دى سته مكاران د هیلاك به یین. ﴿۱۴﴾ و بى گومان ئەم دى هه وه پشتى

وان ل سهر ئەردى وان ئاكنجى كه یین [ئهو ئەردى ئەوان گهل هه وه دكرن كو هه وه ژى دهر بیخن]، ئەف په یانه [قر كرن و نه هیلانا وان، و ئاكنجیكرنا هه وه ل جهى وان] بو ویه ئەوى ژ راوه ستیانا به ره مهبرى من و پرۆزا قیامه تى بترسیت. ﴿۱۵﴾ و پیغمبره ان داخوازا سهر كه فتنى ژ خودایى خو كر [ل سهر نه یاران]، فیجا خودى بو ئینا]، و هه مى خو مه ز نكه ریت زیده سهر ره ق خوساره ت و بى هیشى بوون. ﴿۱۶﴾ و [وى رۆژى] جههنه م و دۆژهه ب دویف و انفه یه، و دى ب ئافا كیم و زوخی ئینه ئافدانى [دى ئافا كیم و زوخی دهنه وان]. ﴿۱۷﴾ دى ب زه مه ت داقورچینیت و نه شیت خو ش داعویریت، و مرن ژ هه مى ره خانقه دیتى، به لى نامریت [كو ته نا بیت] و ئیزیه كا گران یال دویف وى. ﴿۱۸﴾ مه ته لا وان ئەو یته باوه رى ب خودایى خو نه ئینا یین، كار و كریاریت وان وه كى خو لیه كینه هو په بایه ك ل رۆژه كا ب هو رو با لى بدت، ئەو نه شین خیر و كریاریت خو ب دهست خو فه بین [چونكى ب گاوریبى ییت بو یچ كرىن، وهكى خو لیا هو ره باى برى نایته زفر اندن] ئەه ئەفه یه گومر ایسیا كویر و دویر.

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ يَئُوسَ
يُدْعِيكُمْ وَيَأْتِ بِخَافِيٍّ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿٢٠﴾
وَيَرْزُقُ اللَّهُ جَمِيعًا أَقْبَالَ الضُّعْفَى لِلذَّيْتِ أَتَتْ كَبْرًا
إِنَّا كُنَّا لَكُرْتَبَعًا قَهْلَ أَنَّهُ مُعْتُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِنْ شَيْءٍ قَالُوا لَوْ هَدَدَنَا اللَّهُ لَهَدَيْتُمْ كُمْ سَوَاءٌ عَلَيْنَا
أَجْرَعْنَا أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِنْ مَحْصِينٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَانُ لَمَّا
فُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعَدَ الْحَقُّ وَعَدْتُكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ وَمَا كَانَ لِي عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ إِلَّا
أَنْ دَعَوْتُكُمْ فَأَسْتَجِبْتُمْ لِي فَلَا تَلُمُونِي وَلَوْلَا أَنْفُسُكُمْ
مَا أَنَا بِمُصْرِخِكُمْ وَمَا أَنْتُمْ بِمُصْرِخِي إِنْ كَفَرْتُمْ
بِمَا أَشْرَكْتُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ أظْلَمَ مِنْ لَهْمِ عَذَابِ
الْأَلِيمِ ﴿٢٢﴾ وَأَدْخِلِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ يَحْتَسِبُ
فِيهَا سَلَامٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ صَرَّبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ ﴿٢٤﴾

﴿۱۹﴾ ٔهري ما ته نه زانيه خودي ٔهرد و ٔهسان
ب زانايي و حيكمهت چيكرينه [كو ب ريكا وان
بگههنه دهستهه لاتداريسا خودي]، ٔهگر بقت دئي
ههوه بهت و مرييت، و هندهك مرؤقيت نوي دئي
ٔنييت. ﴿۲۰﴾ و ٔهقه ل بهر خودي نيبا ب زههته.
﴿۲۱﴾ و [رؤژا قيامه تي] ٔهو ههمي [ب كار و كريارت
خؤفه] دئي بهرانبهري خودي ٔاشكهرا بن، فيجا [وي
وهختي] بندهست و بهلنگاز دئي بيژنه وان ييت ٔهو
ته په سه ركرب و خؤ مه ز نكرب [ٔهويت ٔهو سهردابرب
و نه هيلابرب باوره ييي بينن] ٔهم دويكه فتييت ههوه
بووين، ٔهري هوين دشين تشته كي ژ ئيزايا خودي ژ
مه بدهنه پاش، دئي بيژن: ٔهگر خودي ٔهم راستهري
كرباينه ٔهم زي دا ههوه راستهري كهين، وه كي ٔيكه
بو مه، چ ٔهم نالنالي بكهين، و چ ٔهم بينا خؤ فرهه
بكهين، رزگار بوونا مه نينه. ﴿۲۲﴾ فيجا وهختي حهق
و حساب ب دويباهيك دٔيت، و بهحهشتي دچنه د
بهحهشتيدا، و دؤژه هي دچنه د دؤژه هيدا] شه يتان دئي
بيژيت: ب راستي خودي په يسان ب دورستي دابوو

ههوه، و من زي په يسان دابوو ههوه [كو چو حساب و بهحهشت و دؤژه نينن]، فيجا من درهول ههوه
كر، و من چو دهستهه لات ل سهه ههوه نه بوو [ٔهز ب خورتي و كو ته كي پي بهري ههوه بدهمه گاور ييي و
گونه هان]، ژ بل هندي من گازی ههوه كر، و هوين زي ل دويف گازيسا من هاتن [ههوه گوهي خؤ دا من و
بونه گاور]، فيجا گازندهيان ژ من نه كهن، و گازندهيان ژ خؤ بكن، ٔهز نه شيم دههوارا ههوه بهيم و ههوه
ژ ئيزايي رزگار بكهه، و هوين زي نه شين دههوارا من بهين و من ژ ئيزايي رزگار بكهه. ب راستي ٔهزيي
بهريمه ژ كربارا ههوه ٔهز د دنيايدا پي كريمه هه فېشك بو خودي، بي گو مان بو سته مكاران ئيزايه كا ب
ژان و دؤوار ههيه. ﴿۲۳﴾ و ٔهويت باوهري ئينايين و كار و كريارت قهنج كربين، په وانهي وان بهحهشتان كرن
ٔهويت رويبار د بنرا دچن، و ب دهستويريسا خودايي خؤ دئي ههروهه ر تيدا مينن، و مليكتهت سلافي وان
دكهن. ﴿۲۴﴾ ٔهري ما ته نه ديت كا چاوا خودي مه ته له ك ئينا و رؤنكر، په يفا پاك و باقر [كو لا اله لا الهه]
وهكي داره كا باقره، بني وي و ره و رويشاليت وي ييت دئهريدا چؤيين، و يا بنهجهه و تاييت وي ييت ل
بهر ٔهساني.

﴿۲۵﴾ همی وهختان ب دستوریسیا خودایی خو بهر و فقیبی خو ددهت، و خودی مهتلان بو مرفان دئیتت بهلکی [هزرا خو تیدا بکن] بو خو پیته بجن. ﴿۲۶﴾ و مهتلا پهیشا پس [پهیشا گاوری و بهرزه بونئی] وهکی داره کا پیسه ب ره و پویشالنه ژ ئهردی هاتیبته هلکیشان، چو راوهستیان و خو جهی بو نینه [ههروه سا پهیشا گاورییی خو راگرتن و بهرکهت نینه]. ﴿۲۷﴾ خودی ئهویت باوهری ئینایین ب ئاخفتنا بنهجه رادگریت [کو پهیشا (لا إله إلا الله)] د ژيانا دنیایدا [ئانکو وهختی د گوریدا پسار ژئ دئیتته کرن] و د قیامه تی ژیدا و ل بهر سته مکاران بهرزه دکهت [نه شین بهر سفا خو د گوریدا بدن، و بی بهر سفن زی رۆژا حسیب د گهل دئیتته کرن]، و خودی چ بقیته وی دکهت. ﴿۲۸﴾ ئه ری ما ته نه دیت، ئه ویت نیعمهت و کهر مه خودی ژ چافکو رهیی گوهار تی، و مله تی خو [ب سه ره قییا خو] کیشاینه خانسیی بنبری و هیلاکی. ﴿۲۹﴾ ئه و خانی دۆژه هه دی چنه تیدا، و دی تامکه نه گهر ما وی، و چ پیسه بنهجهه. ﴿۳۰﴾ و وان هه قال و هه فیشک بو خودی چیکرینه، دا خه لکی ژ ریکا خودی دهر بیخن [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: ل سه ره خو شیبیت خو بن، دو بیا هیکا هه وه هه ر ئاگره. ﴿۳۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه بهنده بیته من ئه ویت باوهری ئینایین: [کا چا و مه فەرمانا وان کریسه] بلا نئیژان بکن و ژ رزقی مه دایبیه وان، بلا ژ نه په نی و ئاشکهره، خیران ژئ بدن، بهری هاتنا وی رۆژی، ئه وانه کرین و نه فرۆتن و نه دۆستینی و نه هه فالینی، تیدا هه ی. ﴿۳۲﴾ خودی ئه وه یی ئهرد و ئه سمان چیکرین و باران ژ ئه سمانی ئیناییه خواری، فیجا [ب وی بارانی] فیتییت رهنگ رهنگ ییت بو هه وه دهر ئیخستین و کرینه رزقی هه وه، و گه می بو هه وه ییت سه رنه رم کرین و ب ساناهی ئیخستین، دا ب ئه مرئ خودی دهر یاییدا بجن، [و هه وه و تشیتت هه وه ژ جهه کی بهنه جهه کی دی]. و رویار بو هه وه ساناهی و بهر ده ست کرن [دا هوین ژئ فه خو ن و توفچینیسیا خو بی بکن]. ﴿۳۳﴾ و رۆژ و هه یف ژئ ییت ب بهر خزمه تا هه وه ئیخستین، و بهر ده وامن د راستکر نیدا (اصلاح) یان بهر ده وامن د چۆنیدا بی راوهستیان، و شهف و رۆژ ژئ ییت بو هه وه ساناهی کرین [دا هوین د شه فیدا فه هه سن و د رۆژیدا بو خو شۆل بکن].

الجزء الثالث عشر

تُؤْتِي أَكْثَرَهَا كُلِّ حِينٍ يَا ذُنَّ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
 لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
 كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ
 قَرَارٍ ﴿٢٦﴾ يَتَّبِعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ
 مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾ * أَلَمْ تَر إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا عَمَتَ اللَّهِ كُفْرًا
 وَأَحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبُورِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصَلُّونَهَا وَبَسَّ
 الْقَرَارِ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَندَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ
 تَمَتَّعُوا فَإِن مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾ قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
 مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمَهُمْ لَبِيعٌ فِيهِ وَلَا خِلَالَ ﴿٣١﴾ اللَّهُ الَّذِي
 خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
 بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَّكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ
 فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
 الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَآبِّينَ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

﴿٣٤﴾ و هه ر تشي هه وه ژي خواستي يي دايبه هه وه،
 و نه گه ر هوين نيعمهت و كه ره ميټ خودي به ژميرن
 هوين نه شين به ژميرن [چونكي هندی گه له كن ب
 دو بياهيك نائين]، ب راستي مروټ زيده سته مكار و
 زنده چافنقه. ﴿٣٥﴾ و بيننه بيرا خو وختي ئبراهيم
 پيغه مبه ر گوتي: خود يو تو في باژيري [مه كه هي]
 تيمن بكه و بكه جهي تيميني، و من و زارو كيت من
 ژ به رستنا بوتان دو بير بيخه. ﴿٣٦﴾ خود يو ب راستي
 وان بوتان گه له ك مروټ بيت د سه ردا برين، فيجا
 هه چيي ل دو يټ من هات و ريكا من گرت نه و ژ
 منه، و يي گو هي خو نه دا من، ب راستي تو يي
 گونه هژ به ر و دلوفاني. ﴿٣٧﴾ خودايي مه ب راستي
 من هنده ك ژ دو ينده ها خو [ئيساعيل و بچويكيت
 وي]، بيت ل نه الهه كا بي شينكاتي ل ده ف مالا ته يا
 موحه رهم [كه عبه يي] ئاكنجي كرين، خودايي مه، دا
 نفيزان [تيدا] بكنه، فيجا دلي هنده ك مروټان ب نك
 وانفه بيه [بچنه ده ف وان، و نه و ب تني نه مينن]، و
 فيقييټ رهنه گ رهنه گ ب رزي وان بكه، دا سوپاسيا

ته بكنه. ﴿٣٨﴾ خودايي مه ب راستي نه و اټهم فه دشيرين و نه فه شيرين تو دزاني، و چو تشت د نه رد و
 نه سه انيدال به ر خودي به رزه نابن. ﴿٣٩﴾ هه مي شو كور و سوپاسي بو وي خودايي نه وي ب پراتي
 ئيساعيل و ئيسحاق دايبه نه من، ب راستي خودايي من يي گو هدير و دو عا قه بويلكه ره. ﴿٤٠﴾ خود يو تو
 من و هنده كان ژ دو ينده ها من ژ نفيزكه ران [ب رهنه گي پيدفي] دانه، خودايي مه، و دو عايا مه قه بويل بكه.
 ﴿٤١﴾ خودايي مه گونه هيت من و ده بيايټ من و خودان باوه ران، روزا حه ق و حساب دټيه كرن، ژي بيه
 [دو عا بو ده بيايټ خو كرن به ري بزانيټ نه و دژمنيټ خودينه]. ﴿٤٢﴾ و هزر نه كه خودي يي بي ئاگه هه
 ژ وي يا سته مكار دكنه، ني [ب تني] حسيب و جزايي وان بو روزه كي ب پاش ديخيت، چاف تيدا به ق
 دبن و ژ ترساندا نانقن.

وَاَتَذَكَّرُ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدَّوْا نِعْمَتَ اللَّهِ
 لَا تَحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ
 رَبِّ اجْعَلْ هَذَا الْبَلَدَ آمِنًا وَاجْنُبْنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ
 الْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُمْ أَضَلَّنَا كَثِيرًا مِمَّنَ النَّاسِ فَهِن
 تَتَّبِعِي فَإِنَّهُ رَمَىٰ وَمَنْ عَصَانِي فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٦﴾ رَبَّنَا
 إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ دُرِّي بِرَبِّي بِوَادِعِ ذِي رِزْقٍ عِنْدَ بَيْتِكَ
 الْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا الصَّلَاةَ فَاجْعَلْ أَفْئِدَةً مِنَ النَّاسِ
 تَهْوِي إِلَيْهِمْ وَأَرْزُقْهُمْ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
 رَبَّنَا إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِي وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى اللَّهِ
 مِنْ شَيْءٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ ﴿٣٨﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعٌ
 الْعَلِيمُ ﴿٣٩﴾ رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ دُرِّي رَبَّنَا
 وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ
 يَوْمَ يَقُومُ الْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهُ غَفْلًا عَمَّا يَعْمَلُ
 الظَّالِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخَّرُهُمْ لِيُورَثَهُمْ فِيهِ الْأَبْصَارُ ﴿٤٢﴾

﴿۴۳﴾ وی رُوژئی ئەو ب لەزن [ول کەسی نازپرێن]، و سەریت وان سەرئەقرازن [ژ ترساندا کەس بەرئ خۆ نادەتە کەسی، و چاقیت هەمیان سەرئەقرازن کادی حسیبا وی چاوا بیت]، و چاقیت وان زبێق دەمین و ناکەفنه سەرێک، و دلێت وان فالادبن ژ تیگه هشتنتی [ژ ترس و گوهشینی]. ﴿۴۴﴾ [هەمی موحه مه د] مروشان ژ وی رُوژا ئیزا بو وان دئیت [کو رُوژا قیامه تیه] برتسینه، قیجا ئەوئیت سته مکاری کرین دئ بیژن: خودایی مه، هەتا وەخته کئ نژیک مه بهیله، دا ئەم بەر سفا بانگ و گازبیا ته بدهین، و ریکا پیغه مهران بگرین و ل دویف وان بچین [و ملیاکهت دئ بیژنی]، ما هه وه بهری نوکه سویند نه خواربوو هوین دئ د ئه ردیدا مینن و چو قیامهت نینن. ﴿۴۵﴾ و ما هوین نه ئەو بوون، ئەوئیت هوین ل جهی وان ئاکنجی بووین ئەوئیت سته م ل خۆ کرین؟ و بو هه وه دیاربوو کامه چ ل وان کر، و مه بو هه وه مه ته ل دیار کرن و ئینان [به لئ هه وه بو خۆ چو ژئ نه گرت]. ﴿۴۶﴾ ب راستی وان [موشرکیت مه که هی]

مُهْطِعِينَ مُقْبِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئَدَتُهُمْ هَوَاءٌ ﴿۴۳﴾ وَأَنْذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّنَا آخِرْنَا إِلَىٰ آجَلٍ قَرِيبٍ يُجِيبُ دَعْوَتَكَ وَتَتَّبِعُ أَرْسُلًا أَوْلَمْ تَتَّكُونُوا أَقْسَمْتُمْ مِّنْ قَبْلِ مَا كُنتُمْ مِنْ زَوَالٍ ﴿۴۴﴾ وَسَكَنْتُمْ فِي مَسْكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا لَكُمْ الْأَمْثَالَ ﴿۴۵﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِنْدَ اللَّهِ مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ ﴿۴۶﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِيفًا وَعْدَهُ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۴۷﴾ يَوْمَ يُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿۴۸﴾ وَتَرَى الْمَجْرُمِينَ يُوَمِّدُونَ مُقْرَبِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿۴۹﴾ سَرَابِلُهُمْ مِّنْ ظِلِّانٍ وَقَتُّهُمْ وَجُوهُهُم النَّارُ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿۵۰﴾ هَذَا بَلَاغٌ لِلنَّاسِ وَلِيُنذِرُوا بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّهَا هُوَ الْوَحْدُ وَلِيَذَّكَّرُوا لِالْأَلْبَابِ ﴿۵۱﴾

پیلان و ئۆیین [بو پویچکرنا ئیسلامی و بهر سینگرتنا هه قیسی و کوشتنا پیغه مبهری] گێران، و جزایی پیلانگێران یی ل دهف خودئی، و خودئی پی ئاگه هه، و هه رچه نده ئەو پیلانیت ئەوان گێراپین، دا چیا یان ژ جهه بن [و پیلانیت وان ئەو نه بوون ییت بشین چیا یان (کو ئیسلام و بانگ و گازبیا ئیسلامیه) ژ بن بکه ن و ژ جهه بیهن]. ﴿۴۷﴾ هزر نه که ئەو په یانا خودئی داییه پیغه مبه ریت خۆ لیقه بییت و ب جهه نه ئینیت، ب راستی خودئی یی سهر ده ست و تۆلفه کهره. ﴿۴۸﴾ رُوژا ئەف ئه رده ب ئه رده کئی دی، و ئەسمان ب هنده ک ئەسمانیت دی دئنه گوهورین، و هه می ژ گوران بو خودایی ب تنی و سته چه مین دهر دکه فن. ﴿۴۹﴾ و دوی رُوژیدا [رُوژا قیامه تی] دئ یینی گا ور و موشرک پیکفه ییت هاتینه قهید و زنجیر کرن [یان ده ست و پیییت وان د قهید و زنجیراندا ییت گه هاندینه ئیک]. ﴿۵۰﴾ جلکیت وان ژ قه ترانینه [قه تران دونه که ژ داره کئ دئته وه گرتن دبیژنی] (ئه بهل) و دئته که لاندن، حیسترا گوری پی دئته دۆنکر، و ئەو ب خویا نویسه ک و بیهن پس و تیژ و ئاگر گره، جه هه نه می رُوژا قیامه تی دئ پی ئینه هونین، هه تا وه کی جلکان لی دئیت ل بهر وان، دا تیژی و گه نیاتی و گه زن و زوی ئاگر گرتن ل سهر وان کۆم بین]. و ئاگر ل سهر سهر و چاقیت وان بلند دییت و هه میی فهدگریت. ﴿۵۱﴾ دا خودئی جزایی هه ر مروفه کی کاج کار و کریار کرینه [ژ باشی و خرابییان] بده تی، و ب راستی خودئی د حه ق و حسابیدا یی ده ست سفکه. ﴿۵۲﴾ ئەف قورئانه راگه هاندنه که بو هه می مروشان، و دا پی بیته شیره تکر و ترساندن و ئاگه هدار کرن، و دا بزائن [ب وان به لگه و نیشانیت رۆن و ئاشکه را تیدا] ب راستی ئەو [یی هیژایی په رستتی] خودایه کئ تاک و ته نیایه، و دا خودان ئاقل و ئاقلدار بو خۆ چام و عبیره تان ژئ وه رگرن.

سُورَةُ الْحَجَرِ

ل مه که هی هاتیسه خوارئی (۹۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [ب فی رهنگی دئیته خواندن، ئەلف، لام، را، ئیشارەتن بۆ ئیعیجازا قورئانی] ئەفه نایه تییت کتیب و قورئانا رۆنکەرەن. ﴿۲﴾ ئەوئیت گاوریبووبین [وەختی سەرکهفتنا موسلمانان دبینن یان وەختی بۆ وان دیار دبیست ئەو د خەلەت بوون، و دین ل دەف خودی بەس موسلمانەتییه]، تی هەیه خۆزیان بخوازان کورد موسلمانانە. ﴿۳﴾ هیلە بخۆن و فهخۆن و خۆشیان ببەن، و هیفی و ئومید، وان ژ بیرفه بکەن، دئی زانن [کادویماهییکا کار و کریاریت وان دئی بیته چ؟!]. ﴿۴﴾ و مه خەلکی چو گوندان د هیلاک نەبریه ئەگەر [هیلاکبونا وان] وەختەکی دیار کری نەبیست. ﴿۵﴾ و چو ملەت د بەری وەختی خۆرا [وەختی مرنی و تیچۆنی] ناکەن، و ژ وەختی خۆژی نایینه

گیروکرەن. ﴿۶﴾ و [گاواران] گۆتن، هەی ئەو که سی قورئان بۆ هاتیسه خوارئی، ب راستی تویی دینی. ﴿۷﴾ کابلا ته ملیاکەت بۆ مه ئینابانە [کومه دیتبان و شادهیی بۆ ته دابانە، یان ئەم جزاکراینە ل سەر درهوبین دانانا مه بۆ ته]، ئەگەر تو راست دیتری [و تو پیغەمبەری]. ﴿۸﴾ و ئەم ملیاکەتان نایینه خوارئی ئەگەر بۆ حیکمەتەکی نەبیست، ئینانا وان بخوازیت، و ئەگەر مه ملیاکەت ئینابانە خوارئی [وەکی ئەو پیشنیار دکەن]، دەرەفەت بۆ وان نەداتە دان. ﴿۹﴾ ب راستی مه قورئان یا ئیناییه خوارئی و ب راستی ئەم ب خۆژی بۆ پارێزقانی و دئی پارێزین. ﴿۱۰﴾ ب سویند مه پیغەمبەر بۆ ملەتیبت بەری ته ژ ییت هنارتین. ﴿۱۱﴾ و چو پیغەمبەر بۆ وان نەدچۆن، ئەگەر وان [ئەوئیت بۆ هاتین] ترانە پی نەکرانە. ﴿۱۲﴾ و وەسائەم بەرزەبوونی دئیخینە دلێت گونەهکاراندا. ﴿۱۳﴾ باوهرییبی قورئانی نایین، و ریکاکا خودی د ملەتیبت بۆریدا هۆسایا چۆیی [هەر ملەتەکی پیغەمبەر درهوبین دانایی، خودی ییت د هیلاک برین]. ﴿۱۴﴾ و ئەگەر مه دەرگههک بۆ وان ل ئەسمانی فه کرباهی و تیرا سەرکهفتبانە. ﴿۱۵﴾ [دیسا] دا بیژن: چافیت مه ییت هاتیسه گریدان و گرتن، بەلکی سیره (سحر) یال مه هاتیسه کرن.

الجزء ۱۱
القرآن ۲۶

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الرَّ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنِ مُبِينٍ ﴿١﴾ رَبِّمَا يُؤَدُّ
الَّذِينَ كَفَرُوا تَوَكَّلُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ذَرَهُمْ بَأْكَوْا
وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُوا الْأَمْ لَ فَمَسُوفَ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ وَمَا أَهْلَكْنَا
مِنْ قَبْلِهِ إِلَّا وَأَلْهَا كِتَابَ مَعْلُومٍ ﴿٤﴾ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ
أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَخِرُونَ ﴿٥﴾ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ
الذِّكْرُ إِنَّا كُرْ إِنَّا كُرْ لِمَجْنُونٍ ﴿٦﴾ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلْئِكَةِ إِن كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾ مَا نُنزِّلُ الْمَلْئِكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا
إِنَّا مُنظَرِينَ ﴿٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَنَافِظُونَ ﴿٩﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شَيْعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ
مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾ كَذَلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٢﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾
وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾
لَقَالُوا إِنَّمَا سَكَّرَتْ أَعْيُنُنَا بِأَنْ نَحْنُ قَوْمٌ مَسْحُورُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَازِبَاتٍ لِّلنَّظِيرِينَ ﴿١٦﴾
 وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٍ ﴿١٧﴾ إِلَّا مَنْ أَسْرَفَ أَتَّعَ
 فَأَتْبَعَهُ رِيشَتَهُ مُبِينٌ ﴿١٨﴾ وَالْأَرْضَ مَدَدْنَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا
 رَوْحًا وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونٍ ﴿١٩﴾ وَجَعَلْنَا لِكُلِّ
 فِيهَا مَعْيِشًا وَمَنْ لَنْسَأَلَهُ بِهِ بَرْزُقِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
 عِنْدَنَا خِزْيَانُهُ وَمَا نُنزِلُهُ إِلَّا بِقَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢١﴾ وَأَرْسَلْنَا
 الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَسْقَيْنَاكُمُوهُ وَمَا أَنْتُمْ
 لَهُ بِخَبْرِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِنَّا لَآلِحْنُ فُحًى وَنُحِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ﴿٢٣﴾
 وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾
 وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ نَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ رَحِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا
 الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾ وَالْجَانَّ خَلَقْنَاهُ مِنْ
 قَبْلِ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ﴿٢٧﴾ وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا
 مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٢٨﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
 مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٢٩﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَجْمَعُونَ ﴿٣٠﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ ابْنِ أَنْ يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣١﴾

﴿۱۶﴾ و مه رېك يیت ټيخستينه د نه سمانيدا [ستريت گهړوك تيدا دټين و دچن]، و مه [نه سمانی دنيايی] بؤ ته ماشه كهران يی خه ملاندي. ﴿۱۷﴾ و مه نه سمان ژ هه شه يتانه كي ره جهاندي يی پارستي. ﴿۱۸﴾ ژ بلی وی يی ب دزيغه گوهدار يیي بکته، فيجا دي بزوته كي ديار [پارچه يه كه ژ هه ساری (كه و كه بان)] ب دويغ كه قيت. ﴿۱۹﴾ و مه نه رديی دهشت كری، و مه چيايیت بنه جه يیت ټيخستينه تيدا [دا بؤ بنه سنگ و نه لفلثيت]، و مه هه می تشت ب پيشان و كيشان [ل دويغ هه وجه يیي] تيدا يیت شينكرين. ﴿۲۰﴾ و مه ژيارا بؤ هه وه و بؤ وان ژی، يیت هوين نه راز قيت وان، ټيخستيه تيدا [وه كي عه يال و خزمه تكار و جانه وهران، دا هوين هزر نه كهن هوين رزقي وان ددهن]. ﴿۲۱﴾ و چو تشت نينه [به نده مفايي ژي بکهن] نه گهر ژيدر و سه روكانيا وان ل دهف مه نه بيت، و نه گهر ب نه اندازه يه كا ديار كری نه بيت نه م نادهين و ناهنيزين. ﴿۲۲﴾ و مه با دار نافر كهر [و عهوره لگگر] يی هنارتی، فيجا مه باران ژ

نه سمانی داريت و مه هوين پي ناطدان [هوين و نه ردي و جانه وهر يت هه وه]، و هه وه ب خو نه دشيا هوين فه گرن [نه گهر مه بؤ هه وه فه نه گرتباهه]. ﴿۲۳﴾ و ب راستی نه م تنی ژيانی ددهين و دمزين، و ميراتگر [يی دنيايی هه ميبی] نه مين. ﴿۲۴﴾ و ب راستی نه م دزانين پيشييت هه وه [ژ دوينده ها ناده می] كي بو وييه و كي مرييه، و كي ماييه و كي دي بيت هه تا روژا قيامه تي. ﴿۲۵﴾ و ب راستی خودايی ته دي وان هه ميسان [روژا قيامه تي] كؤم كهت، ب راستی خودی يی كاربنه جه و زانايه. ﴿۲۶﴾ و ب راستی مه مروف ژ ته قنه كا ره شا گه نيسا كزرا وينه كری يی چي كری. ﴿۲۷﴾ و بهری وان مه نه جنه يیت ژ ناگه كي سنجرى چي كرين. ﴿۲۸﴾ و هختی خودايی ته گو تيهه مليا كه تان: ب راستی نه م دى مروفه كي ژ ته قنه كا ره شا گه نيسا كزرا وينه كری چي كه م. ﴿۲۹﴾ و نه گهر من دورست كر و من روح دايی، فيجا هوين هه می بؤ هه رنه سوجه يی. ﴿۳۰﴾ و مليا كهت هه می بؤ چونه سوجه يی. ﴿۳۱﴾ ابليس (شه يتان) تی نه بيت، نه فيا د گهل وان بيت نه ويټ چؤينه سوجه يی.

﴿٣٢﴾ [خودى] گوت: ههئى ئبليس ته چيه، بؤچى تو د گهل سوجهه بران نه بووى. ﴿٣٣﴾ گوت: ئەز نه ئەوم [نه لا ئىقى منه] يى بؤ مروفه كى كو ته ژ ته قنه كا ره شا گه نىيا كزرا و ننه كرى چىكرى، بجمه سوجهه يى. ﴿٣٤﴾ [خودى] گوت: فئيجا تو ژى [ژ ناف مليا كه تان، يان ژ به حه شتى، يان ژ ئە سمانى، يان ژ ناف كه ره مئيت من] ده ركفه، ب راستى تو يى زربارى ژ دلوفانىيا من. ﴿٣٥﴾ و له عننه ل ته بن هه تا رۆژا قىامه تى. ﴿٣٦﴾ [شه يتانى] گوت: خودايى من هه تا رۆژا قىامه تى و رابوونى، خو ل من بگره [و من نه مرينه]. ﴿٣٧﴾ [خودى] گوت: تو ژ خو ئنگرتى يانى. ﴿٣٨﴾ هه تا وه ختى ديار كرى [وه ختى پفكرنا بؤقا ئىكى، كو هه مى دمى و كه س نامينت]. ﴿٣٩﴾ [شه يتانى] گوت: خوديوؤ چونكى ته ئەز [بؤ خاترا و] گومرا و به رزه كرم، ب سويند ئەز دئى گونه هان بو و ان د دنيا ييدا خه ملينم [و و ان د بهر خرايى پرا كه م]، و هه ميان دئى د سهردا به م [د بهر گومرايى و به رزه بوونى پرا كه م]. ﴿٤٠﴾ ژ بلى و ان

به نده يى ته، ئە و ئت بژاره و سهر يشك. ﴿٤١﴾ [خودى] گوت: [ئەف ئاخشتا تو ديئى كو تو نه شئى به نده يى ته من يى ته بژاره و سهر يشك د سهردا به يى] ئەفه رى كه كه ل سهر منه ئەز رابگرم و بپارىزم. ﴿٤٢﴾ ب راستى ته ده سته لات ل سهر به نده يى ته من نينه، و ژ بلى و ان ئە و ئت ب دويف ته دكه فن ژ سهردا چؤ يىيان. ﴿٤٣﴾ و ب راستى دؤژه هه ژ فان و جهئى و ان هه ميانه [سهردا چؤ يىيانه]. ﴿٤٤﴾ [دؤژه هئى] حه فت ده ركه ه يى ته هه ين، و هه ر ده ركه هه كى پشه كه كا ديار كرى يا بؤ هه يى. ﴿٤٥﴾ ب راستى پاريزكار د ناف باغ و كانياندانه. ﴿٤٦﴾ [مليا كه ت دئى بيئى] ب سلامه تى و ئيمنى هه رنه د ناف و ان باغ و كانياندا. ﴿٤٧﴾ و مه ئە و كه رب و كينا د لئيت و اندا هه ي ئينادر، فئيجا ئە و برا [وه كى برا يى ته ئيك] ل سهر ته ختان به رانه رى ئىكن. ﴿٤٨﴾ تيدا [د به حه شتيدا] نا وه ستن، و ئە و ژى نا ئينه ده ر ئىخستن. ﴿٤٩﴾ [هه ي موحه مه د] به نده يى ته من ئا گه دار بكه، كو ب راستى ئە زم گونه هه ژ به ر و دلوفان. ﴿٥٠﴾ و ب راستى ئيزايا منه ئيزايا دژواره. ﴿٥١﴾ و به حه سئى ميئانئت ئبراهيمى بو و ان بكه.

قَالَ يَا ابْنِ آدَمَ اذْكُرْ مَالَكَ لَا تَكُنْ مَعَ السَّاجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لِمَ أَكُنْ لَأَسْجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقْتَهُ مِنْ صَلْصَلٍ مِنْ حَمَإٍ مَسْنُونٍ ﴿٣٣﴾ قَالَ فَأَخْرِجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ أُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَلَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنْ اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٣﴾ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ آذِنُوا هَذَا لِلَّذِينَ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَأَتُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْكِتَابِ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ هُمْ فِيهَا لَمُبْحَرُونَ ﴿٤٧﴾ * نَبِّئْ عِبَادِي أَنِّي أَنَا الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّ عَذَابِي هُوَ الْعَذَابُ الْأَلِيمُ ﴿٤٩﴾ وَتَبِعْتَهُمْ عَنْ صَيْفٍ يَزِيلُهُمْ ﴿٥٠﴾

﴿۵۲﴾ و هختی چۆینه دهف، و گۆتن: سلاف ل ته بن، [ئبراهیمی] گۆت: ب راستی ئەم ژ هه وه دترسین. ﴿۵۳﴾ گۆتن: نه تر سه ب راستی ئەم مز گینیا کوره کئی زانا ددهینه ته. ﴿۵۴﴾ گۆت: ئەری پشتی ئەز پیربووم هوین مز گینیی ددهنه من؟ فئجا ب چ مز گینیی ددهنه من؟! ﴿۵۵﴾ وان گۆت: مه مز گینیا راست و دورست دا ته، فئجا ژ بی هیقیان نه به. ﴿۵۶﴾ ئبراهیمی گۆت: ما کی ژ دلۆفانیا خودی بی هیفی دیت، ژ بلی ژ ریده ره کفیبان. ﴿۵۷﴾ [بشتی ئبراهیمی زانی ملیاکه تن] گۆت: گه لی هنارتیان هه وه خیره [هوین بۆچ هاتینه هنارتن]؟! ﴿۵۸﴾ گۆتن: ئەم ب ئیزیه کا دژوارفه، بۆ مله ته کئی گونه هکار ییت هاتینه هنارتن [کو مله تی (لووط) بییه]. ﴿۵۹﴾ ژ بلی مالا (لووطی)، ب راستی ئەم وان هه مییان دی رزگار کهین. ﴿۶۰﴾ ژنا وی تی نه ییت، ب راستی مه ئەو یا دانایی، ژ وان ئەو ییت دناف ئیزاییدا دمینن. ﴿۶۱﴾ فئجا وهختی ئەو هنارتی، هاتینه دهف بنه مالا (لووطی). ﴿۶۲﴾ (لووطی) گۆت: هوین مله ته کئی بیانی و نه نیاسن. ﴿۶۳﴾ گۆتن: [ئەم ب

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَمًا قَالَ إِنَّا مِنْكُمْ وَجَلُونَ ﴿۵۲﴾ قَالُوا لَا تَحْسَبُوا أَنَّ بَشِيرًا لَنَا بَشِيرًا يُعَلِّمُهُ عَلَيْكُمْ ﴿۵۳﴾ قَالَ أَشَرُّنَا عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكَرْبُ فَمِمَّا نَبْشِرُونَ ﴿۵۴﴾ قَالُوا بَشِيرًا لَّحَقًّا فَلَا تَكُن مِّنَ الْقَٰنِطِينَ ﴿۵۵﴾ قَالَ وَمَنْ يَقْضُ مِن رَّحْمَةِ رَبِّيَ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿۵۶﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿۵۷﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿۵۸﴾ الْآءَالَ لُوْطُ إِنَّا لَمَنجُوهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿۵۹﴾ الْآءَامْرَ أَنَّهُ قَدْرَبْنَا إِلَيْهَا لِمَنْ أَلْعَابِيتَ ﴿۶۰﴾ فَلَمَّا جَاءَ آءَالَ لُوْطُ الْمُرْسَلُونَ ﴿۶۱﴾ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّكَرُونَ ﴿۶۲﴾ قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بِمَا كَانُوا فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿۶۳﴾ وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصٰدِقُونَ ﴿۶۴﴾ فَأَنسِرْ بِأَهْلِكَ يَفْطَحُ مِنَ الْبَيْتِ وَأَتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ وَلَا يَلْمُوكَ مِنْكَ آءَادًا وَأَمْضُوا أَوْحِيَتْ تُوْمُرَاتُ ﴿۶۵﴾ وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْآءَمْرَ أَنَّ دَابِرَ هُوْلَاءِ مَقْطُوعٌ مُّصْحِحَاتُ ﴿۶۶﴾ وَجَاءَ أَهْلَ الْمَدِيْنَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿۶۷﴾ قَالَ إِنَّ هٰؤُلَاءِ صٰبِقُونَ فَلَا تَقْضٰهُنَّ ﴿۶۸﴾ وَأَتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَحْزُنُوا ﴿۶۹﴾ قَالُوا أَوَلَمْ نُنهَك عَنِ الْعٰلِيْنَ ﴿۷۰﴾

چو تشتی و هسانه هاتینه کو تو مه نه نیاسی، ئەم قاسدیت خودیینه [ئەم ب وی ئیزایینه بۆ ته ییت هاتین، یا مله تی ته دهاتنا ویدا ب شک. ﴿۶۴﴾ و مه راستیا بۆ ته ئنایی [کو ئیزادانا وانە]، و ب راستی ئەم راستیییزین. ﴿۶۵﴾ فئجا د وهخته کئی شه فئدا، مرفییت خو دهر بیخه و تول دو یف وان هه ره [نه کو ئیک ژ وان بمینیت یان ب پاش خو فه بز فریت، و د ئیزایا واندا بکه لیت]، و بلا کهس ژ هه وه ب پاش خو فه نه ز فریت [و بهری خو نه ده تی کاچ ب سه ری وان د ئیت]، و هه رنه وی جهی یی فەرمانا هه وه پئ هاتیه کرن. ﴿۶۶﴾ و مه وه حی بۆ (لووطی) هنارت، کو ئەفان هه مییان وهختی سپیده ب سه ر واندا د ئیت، دی ئینه قوت بر کرن. ﴿۶۷﴾ و خه لکی باژیری هاتن ب که یفخوشی مز گینی ددانه ئیک و دو [بۆ کرنا خرابیسی]. ﴿۶۸﴾ (لووطی) گۆت: ئەفه میفانیت منن، من شه ر مزار نه کهن. ﴿۶۹﴾ و ژ خودی بترسن [د دهر هه قایمفانیت مندا]، و هه تکا من نه بن. ﴿۷۰﴾ [خه لکی باژیری] گۆتن: ما مه تو ژ میفانکرنا بیانیان نه دابو وییه پاش.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَلَّكُمْ أَنتَهُمْ لِي سَكْرَتِهِمْ
 يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ الصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمَا
 سَافِلِهًا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ
 لَآيَاتٍ لِّمَن تَوَسَّيْتُمْ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّا لَنَسِيبُ مَقْبِرِهِ ﴿٧٦﴾ إِنْ فِي ذَلِكَ
 لَآيَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ كَانَ أَصْحَابُ الْأَيْكَةِ لَطَّامِينَ ﴿٧٨﴾
 فَاتَّقَمَتَا مِنْهُمُ وَإِنَّهُمَا أَلِيَامٌ مُّبِينٌ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ
 الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَآتَيْنَهُمْ آيَاتِنَا فَكَاذِبُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٨١﴾
 وَكَانُوا يُنَجِّتُونَ مِنَ الْجِبَالِ يَبُوتَاءَ أَمْنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذْتَهُمُ
 الصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يُكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾
 وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَإِنَّ
 السَّاعَةَ لَآيَةٌ فَاصْفَحِ الصَّفْحَ الْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنْ رَبَّكَ هُوَ
 الْمُقَلِّبُ الْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَانِي
 وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْتَهُمْ زُجُجًا
 مِنَّهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَخَفَضْ حَنَائِكَ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ
 إِنِّي أَنَا النَّذِيرُ الْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

﴿٧١﴾ گوت: ئەفە ژنبت ھەوہ کچیت منن، ئەگەر
 ھەوہ دقیت ھەرن نشینا وان و گریئ خو داریژن.
 ﴿٧٢﴾ سویند ب ژبیئ تە [سویندە ژ خودئ ب
 ژبیئ پیغەمبەری]، ئەو د پەرشان و گیژن، د گریئ
 خودا. ﴿٧٣﴾ دگەل رۆژھەلاتئ قێریەکا ب ھیز
 ئەو ھنگافتن. ﴿٧٤﴾ فیجا مە باژیری وان سەروربن
 کر [و ئەو ھیلانە ناخدا]، و مە ھندەک خرەبەریت
 ناخا سوئی ب سەر واندا باراندن. ﴿٧٥﴾ و ب راستی
 ئەف رویدانیت ھەنئ ئایەت و نیشانن بۆ کەسیت
 ھشیار و شارەزا. ﴿٧٦﴾ و ب راستی [کافلیت وان]
 ل سەر رێکان [ری و رێباریت وان]، ھیژ وەکی خو
 ییت مایین. ﴿٧٧﴾ و ب راستی ئەفە [سەرھاتیسا
 وان، و کاج ب سەری وان ھات وەختئ د رێکا
 خودیدا راوەستیاین و مایینە ل سەر سەررەفی و
 خرابیسا خو] دەرس و نیشانەکە بۆ خودان باوەران.
 ﴿٧٨﴾ خەلکئ واری تیر داروبار و تیکرا [ملەتی
 شوەبی] د ستەمکار بوون. ﴿٧٩﴾ فیجا مە تۆل
 ل وان فەکر، و ب راستی ئەف ھەردووکە [مەدیەن

باژیری شوەیب پیغەمبەر، و سەدووم گوندئ (لویو) پیغەمبەر] کافلیت وان ل سەر رێکەکا دیارن.
 ﴿٨٠﴾ و خەلکئ حيجری [گوندئ صالح پیغەمبەر و مالیت (سەموود)، کو دکەفتە د ناڤەرا (مەدیەن) یئ و
 تەبوو کیدا] پیغەمبەر درەوین دانان. ﴿٨١﴾ و مە موعجیزە ییت خو بۆ وان ئینان [ژ وان موعجیزەیا حیشتری]،
 فیجا پشتا خو دانئ و روئیئ خو ژئ وەرگیران [ژ بەر ھندی ژئ ئەو حیشتەر کوشتن، و بیئ ئەمریسا پیغەمبەری
 خو کرن]. ﴿٨٢﴾ و وان خانییەت تیمن بۆ خو د چیااندا دکۆلان [دانا ھەرپفن و دویری دزیکەر و دژمان بن،
 یان ل دویف ھزرکنا وان دا ژ ئیزایا خودئ د تیمن بن]. ﴿٨٣﴾ فیجا دگەل ھەلاتنا سپدەیی، قێریەکا ب ھیز
 ئەو ھنگافتن [و قوتبکرن]. ﴿٨٤﴾ و ئەوا وان ب دەست خو فە ئینایی [ژ کۆلانا خانییەت ئاسئ د چیااندا]،
 ئەو ژ ئیزایا خودئ رزگار نەکرن [و مفا نەگەھاندە وان]. ﴿٨٥﴾ و مە ئەرد و ئەسمان و ھندی د ناڤەرا
 واندا، چئ نەکرینە ئەگەر ب ھەقییئ نەبیت [ئانکو مە ییت ب دادپەرورەری چیکرین، دا ھەر ئیک ب کریارا
 خو بیئە جزاکرن]، و ب راستی رۆژا قیامەتی ھەر دئ ئیت، فیجا تول وان ببۆرە، لیبۆرینەکانەرم و ھەلیم.
 ﴿٨٦﴾ و ب راستی خودایی تەبە زیدەچیکەر و زیدەزانان. ﴿٨٧﴾ و مە ھەفت ئایەتیت ھەر دئینە دوبارە کرن
 [کو فاتحیە، و قورئانا مەزن ییت دایینە تە. ﴿٨٨﴾ فیجا [ھەی موحەمەد] چافئ خو نەبە وئی خو شئ و
 نیعمەتا مە دایینە ھندەک ژ وان [نەموسلمانان]، و خەمئ ژ وان نەخۆ [کو باوەرییئ ب تە نائینن]، و خو
 بۆ خودان باوەران بشکینە [خو بۆ وان ب ساناهی بیخە]. ﴿٨٩﴾ و بیژە: ب راستی ئەز ناگە ھدار کەرەکی
 رۆنکەرم [ب ناشکەرایئ ئەز دبیژمە ھەو، ژ ھەو ناقە شێرم، دئ ئیزا ب سەر ھەو دا ئیت]. ﴿٩٠﴾ ھەر وەکی
 مە ب سەر جوھی و فەلەیاندا ئیناییە خواری.

الَّذِينَ جَعَلُوا الْفِرَّةَ أَنْ عَظِيَّتْ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْفَعْنَهُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَأَصْدَعْ يَا مُؤْمِرُ وَأَعْرَضْ
 عَنِ الْمُنْشِرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَاكَ الْمُسْتَهْزِئِينَ ﴿٩٥﴾ الَّذِينَ
 يَجْعَلُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعَلْنَا
 أَنَاكَ يَضْبِقُ صَدْرُكَ يَا بَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ
 مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

سُورَةُ التَّحْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَمْرُ اللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلْهُ وَسُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١﴾
 يُنزِلُ الْمَلَائِكَةَ بِالرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ
 عِبَادِهِ أَنْ أَنْذِرُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ
 السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ تَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
 الْإِنسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ وَالْأَنْعَامَ
 خَلَقَهَا لَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرْبَعُونَ وَحِينَ تُنْحَرُونَ ﴿٥﴾

المؤمنين
٩٧

﴿٩١﴾ ئەوئیت قورئان پارچه پارچه کرین [باوهریبی ب هنده کی دئینن، و ژ هنده کی بی باوهرن]. ﴿٩٢﴾ قیجا ب خودایی ته کهم، ئەم دئی پساری ژ وان هه مییان کهین [ئیک ئیک]. ﴿٩٣﴾ ژ کار و کرباریت وان دکرن. ﴿٩٤﴾ قیجا ئەوا فەرمانا ته پی دئیتته کرن ئاشکهرا بکه، و رویی خو ژ موشرکان وەرگپیره، و پویتهی ب وان نه که. ﴿٩٥﴾ ب راستی مه به لا ترانه کهران ژ ته فه کر [کو پینج کهس بوون: وه لیدی کورپی موغیره ی و (عاسی) کورپی وائیلی و ئەسوهدی کورپی (موتته لیبی) و ئەسوهدی کورپی (عبد یغووسی) و (حارسی) کورپی قه یسی، خودی ب ئاتافه کی برن و به لا وان ژ پیغه مبهری فه کر]. ﴿٩٦﴾ ئەوئیت په رستییه کی دی د گهل خودی په رستی ددانن، قیجا ئەو دئی زانن [کا دوباهیا وان ل ئاخره تی دئی یا چاوا بیت]. ﴿٩٧﴾ و ب راستی ئەم دزانین کو دلی ته، ب ئەوا ئەو دبیژن، ته نگ دبیت. ﴿٩٨﴾ قیجا تو ب په سه ندرنا خودایی خو، خودایی خو ژ کیم و کاسیان پاقر بکه، و ژ سو جده بهران به [ئانکو هه ر نه خو شیبیه کا بگه هیته ته، ته سییحات و زکری خودی و نفیژ، دئی ل سه ر ته سفک کهن]. ﴿٩٩﴾ و هه تا دمری [ئانکو هندی بیی ساخی] خودایی خو بپه رسه.

سوره تا نه حل

ل مه که هی هاتییه خواری (۱۲۸) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ئەمری خودی هات [ئانکو قیامهت نیزیك بوو]، قیجا له زئی لی نه کهن، ب راستی خودی ژ وی شرکا ئەو دکهن یی پاقر و بلند. ﴿٢﴾ [خودی] ملیاکه تان [جبریل و ئەوئیت د گهلدا ژ پارێز فانیته و هعیی] ب و هعیی و ب ئەمری خو ل سه ر وی بنده یی خو یی وی بقیته دئینیته خواری [دا مرو فان هشیار بکهن و]، دانیشا مرو فان بدنه: کو ب راستی چو خودی نینن ژ بلی من، قیجا ژ من بترسن و پارێزکاریسیا من بکهن. ﴿٣﴾ ئەرد و ئەسهان ب هه قیبی و بو حکمه ته کی [نه گو تره] چیکرینه، قیجا خودی د سه ر وی شرکێزایه یا ئەو دکهن [حاشای خودی ژ وی شرکا ئەو دکهن]. ﴿٤﴾ مرو ف یی ژ چپکه کی چیکری، قیجا [پشتی ئافراندنا وی تمام بووی] ئەو وه کی هه فرکه کی ئاشکه رابه [بو خودایی خو ئەوئیت ژ ئافه کا کیم چیکری]. ﴿٥﴾ و ته رش [حیشت و چیل و په ز و بز] زی ییت چیکرین، بو هه وه گه رماتی یا تیدا [ئانکو ئەو جلکیت هوین خو پی گه رم دکهن ژ هری و مویبی وان چی دکهن]، و هنده ک فایده ییت دی ژ ی بو هه وه ییت تیدا هه یین، و هوین دخون زی. ﴿٦﴾ و بو هه وه جوانی یا د هاتنا و اندا هه ی [وهختی ئیقاری ژ چه ری فه دگه رن]، و د بهردانا و اندا ژ ی [وهختی سپیده یی به رده نه چه ری].

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَىٰ بَدَلٍ لَّيْسَ كُنُوزًا بَلِّغِيهِ الْإِبْشِقَ
 الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿۷﴾ وَالْحَبْلُ وَالْأَبْقَالُ
 وَالْحَمِيرُ لَتَرْكُبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿۸﴾
 وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِدٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
 أَجْمَعِينَ ﴿۹﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ
 مِنْهُ شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿۱۰﴾ بُيُوتٌ لَكُمْ
 بِهِ الزَّرْعُ وَالزَّيْتُونُ وَالْأَنْخِيلُ وَالْأَعْنَابُ وَمِنْ كُلِّ
 الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿۱۱﴾
 وَسَخَّرَ لَكُمْ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
 وَاللَّجُجُومَ مَسْخَرَاتٌ بِأَمْرٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ﴿۱۲﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا
 أَلْوَنُهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿۱۳﴾
 وَهُوَ الَّذِي سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا
 وَتَسْتَخْرِجُوا مِنْهُ حَبْلَةً حَلِيبَةً تَلْسُونُهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاجِرَ
 فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۱۴﴾

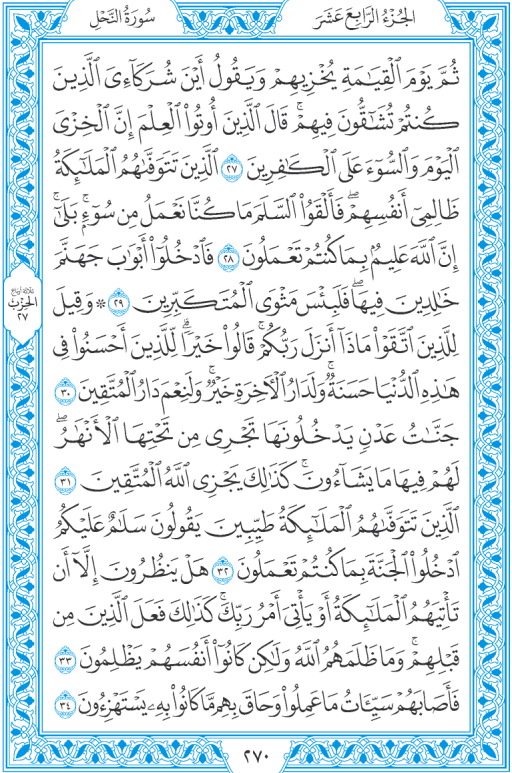
﴿۷﴾ و باریت هه وه ییت گران بؤ باژیره کی هه لدگرن،
 کو هوین نه دگه هشتنی ب زه همه ته کا زه همه ت نه بایه،
 ب راستی خودایسی هه وه یی میهره بان و دلؤ فانه.
 ﴿۸﴾ و هه سب و حیشت و کهر ییت بؤ هه وه چیکرین
 دا هوین لی سویار بین [و باریت خو پی فه گو هیزن]،
 و جوانیسه زی بؤ هه وه [وه ختی هوین لی سوار دبن
 و ب سواریسا خو شاهی دبن]، و ژ تشتی هه وه زانین
 پی نه یی زی دئی چی کت [وه کی ئالافیت هاتن و
 چونی]. ﴿۹﴾ و ل سهر خودییه ریکا راست [نیشا
 بهنده ییت خو بدت و بؤ روځ بکته] و هنده ک ری
 هه نه ییت خوار و فیچن [ئه وری ریکیت بهرزه بوون
 و گاوریسی و ریکیت خه لکیت سهر داچو بینه، ئه ویت
 ب دویف دلخو زیان کفتین]، و ئه گهر خودی
 فیابایه دا هه وه هه مییان راسته ری کت. ﴿۱۰﴾ ئه و
 ئه وه یی ئاف بؤ هه وه ژ عه وران ئیناییه خوار،
 هوین ژئی فه دخون، و ژ وئی ئافی شینکاتی و دارو بار
 شین دبیت، و هوین تهر شیت خو لی دچهرینن.
 ﴿۱۱﴾ و خودی بؤ هه وه بی [ب وئی ئافی] چاندن و

زهیتوین و دارقه سب و تری و هه می رهنگیت فیتی شین دکته، ب راستی دئی چه ندیدا به لگه و نیشان
 بؤ وان ییت هه یین ئه ویت هزارا خو دکهن. ﴿۱۲﴾ و خودی شهف و روژ، و هه یف و روژ ییت ئیخستینه د
 بهر ژه وه ندییا هه وه دا، و ستیر زی ب ئه مرئی وی سهر نهرم و موسه خهرن. ب راستی ئه فه نیشان و به لگه نه
 بؤ وان ئه ویت عه قلی خو دده نه شولی. ﴿۱۳﴾ و ههر تشته کی رهنگ رهنگی د ئه ردیدا بؤ هه وه چیکری
 [ژ جانه وهر و شینکاتی و مه عدنه نان]، ب راستی ئه فه نیشان و به لگه نه بؤ وان ئه ویت بؤ خو چام و عبیره تان
 وهر دگرن. ﴿۱۴﴾ و ههر ئه وه دهرییا ئیخستیه د بن خزمه تا هه وه دا، دا هوین گوشتی نوی و تهر پی بخون و
 دا هوین لؤلؤ و مهر جانان ری دهر بیخن و بکهنه بهر خو، و تو گه میییت مه زن تیدا دینی ئافی شهق دکهن و
 دچن، و دا هوین ب ریکا دهریایی بازار گانییی بکهن و دا هوین سوپاسییا وی بکهن.

وَاللَّيْلِ فِي الْأَرْضِ رَوَىٰ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَّمَتِ الْبُحْرَانُ أَنْ يَسْبَحَ بِهَا
مِنْهَا وَخَلَقَ كَمَنْ لَا يُخْلَقُ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٦﴾ وَإِنْ
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ رَحِيمٌ ﴿١٧﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْسِرُونَ وَمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿١٩﴾ أَمْ أَمْثَلُ
عِبْرًا حَيَاتٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢٠﴾ إِلَهُكُمْ إِلَهُ
وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ
مُتَسَكِّرُونَ ﴿٢١﴾ لِأَجْرِمَ آتٍ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا يُبْسِرُونَ وَمَا
يُعْلَمُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُتَسَكِّرِينَ ﴿٢٢﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ
مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٣﴾ لِيَحْمِلُوا
أَوْزَارَهُمْ كَمِثْلِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ أَوْزَارَ الَّذِينَ يُضَلُّونَهُمْ
بِغَيْرِ عِلْمٍ أَلِيسَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿٢٤﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَنَّ اللَّهَ بَنَىٰ بُيُوتَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَرَّقَ عَلَيْهِمْ السَّمَاءُ
فَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آلِهَتِهِمْ كَاذِبُونَ ﴿٢٥﴾

﴿۱۵﴾ و جیاییت مهزن و بنهجه ییت ئیخستینه د
تهردیدا دا هرد ههوه راگریت، و رویبار و ریک
ژی بۆ ههوه ییت کرینه تیدا، دا هوین ب وان
رویبار و ریکان راسته ری ببن بۆ ئارمانجیت خو.
﴿۱۶﴾ و گهلهک نیشان و عهلامهت ییت ئیخستینه
دهردیدا کوریکان بۆ خو پئی بزنان، و ب ستران
ژی ریکا خو دزانن. ﴿۱۷﴾ فیجا ئه ری ئه وئی
ئافرانندی دکهت وهکی ویه بی ئافرانندی نه کهت
[نهشیت بکهت]. فیجا ما هوین هزرا خو ناکه.
﴿۱۸﴾ و ته گهر هوین نیعمه تیت خودی [ل سهر خو]
به ژمیرن هوین نهشین به ژمیرن [ناتینه هه ژمارتن]،
و ب راستی خودی یی گونه ه ژیه و دلوفانه.
﴿۱۹﴾ و خودی ئه و هوین فه دشرن و ئه و هوین
ئاشکه را دکهن دزانیت. ﴿۲۰﴾ و ته ویت ئه و ژ بلی
خودی دپه ریسن و هه وارا خو دگه هینتی، چو چی
ناکه و چو ناده و ئه و ب خو چیکری و دایینه.
﴿۲۱﴾ ئه و ییت مرینه و نه ییت ساخن، و ئه و ب
خو نوزانن کهنگی دی ئینه را کرن بۆ قیامه تی.

﴿۲۲﴾ و خوداییی هه وه خودایه کی ب تنیه، فیجا ته ویت باوه ریی ب ناخره تی نه ئینن، دلیت وان باوه ری
تیدا نینه و چو نایاسن، و چو تیدا ناچیت، و ئه و خو د سهر هه قیپرا دینن. ﴿۲۳﴾ راسته و بی گو مانه
خودی ئه و ئه و فه دشرن و ئه و ئه و ئاشکه را دکهن دزانیت، ب راستی خودی حه ژ خو مه ز نکه ران ناکه ت.
﴿۲۴﴾ و ته گهر بۆ وان بیه گۆتن: خوداییی هه وه چ ئیناییه خواری، دی بیژن: ئه فسانه ییت پشیمان ییت
ئینایینه خواری. ﴿۲۵﴾ [و وان نهف بی به ختیسه کر] دا ئه و هه می گونه هی ت خو، و هنده ک گونه هی ت وان
ژی، ته ویت ئه و وان ژ نه زانین د سهر دابرین، رۆژا قیامه تی هه لبرن، بزنان ئه و باره کی پیس هه لدرن و پیسه
گونه هه ئه و دکهن. ﴿۲۶﴾ ب راستی ییت به ری وان پیلان و ئویین گیران [دا خه لکی ژ پیغه مبه ران فه ره قینن،
و ئه و تشتی ئه و پی هاتین کو و هحیا خودییه دره و بدانن]. فیجا خودی ئافاهییی وان ژ بن کر و بان ب سهر
واندا هاته خواری، و ئیزا ژ وی ره خقیقه هاته وان یا هزرا وان بۆ نه دچۆ.

﴿٢٧﴾ باشی رُوژا قیامتیی خودیی دئی وان رسوا و
 رهزیل کت، و دئی بیژیته وان: کا هه وهه فپشکیت
 من نهویت هه وهه ل سهر خاترا وان هه فرکی و دژمنی
 [یا بیغه مبهه و موسلمانان] دکر، [دوی وهختیدا]
 نهویت خودیی زاینه دابیسی [ژ زانا و بانگهلدیران] دئی
 بیژن: ب راستی نه فرۆ [کو رُوژا قیامتیه] شه زمزاری
 و رسوایی و ئیزا بو گوارانه. ﴿٢٨﴾ نهویت سته م ل
 خو کرین، وهختی ملیاکهت روحیت وان دکیشن
 دهست ژ هه فرکی و دژمنیسی بهردان و ته سلیمی
 نه مرئی خودیی بوون، دئی بیژن: مه چو خرابی نه دکر.
 بهلی [کاری هه وهه خرابی بو] ب راستی خودیی
 دزانیته کا هه وهه چ دکر. ﴿٢٩﴾ فیجا د دهه رگه هیته
 جهه نه میراهه رنه ژور، هه وهه ر تیدا (د جهه نه میدا)
 بمینن، فیجا جهی خو مه زنکهه ران چهن دئی پیسه.
 ﴿٣٠﴾ و گوتهه پاریز کاران: خودایی هه وهه چ ئیناییه
 خواری؟ گوئن: قهنجی. ییت قهنجی دئی دنیا ییدا
 کرین دئی قهنجی بو وان هه بیت و خیر و خه لاتی
 ناخره تی [بو وان ژ قهنجییا دنیا ییدا گه هشتیه وان]

چیر و پتره، و ب راستی باشتین ئافاهیسی پاریز کاران ئافاهیسی ناخره تیهه. ﴿٣١﴾ [تهه ئافاهی] بهحه شتیته
 خو جهیینه دئی چنه تیدا، رو بیارد نبرادچن و وان چ بقیت یی تیدا هه ی، و هوسا خودیی پاریز کاران
 خه لات دکته. ﴿٣٢﴾ نهویت ملیاکهت روحیت وان دکیشن، و نهویت پاک و باقر ژ شرک و گونه هان،
 ملیاکهت سلاف دکهنه وان و دبیژنی (السلام علیکم) سلاف ل سهر هه وهه بن [د خو شیییدا بمینن] و ژ بهر
 کار و کریاریت هه وهه کرین هه رنه د بهحه شتییدا. ﴿٣٣﴾ نه ری هه وهه ل هیقییا چنه، نه وهه ل هیقیینه ملیاکهت
 [ییت روحکیسانی] بو وان بین [روحا وان بستین]، بان ژ ل هیقیینه نه مرئی خودایی ته [ب ئیزادانا وان]
 بهیت، هوسا نهویت بهری وان ژ چوین وهکی وان دکر [و ژ بهر کار و کریاریت وان، خودیی دهیلاک
 برن]، و خودیی سته م ل وان نه کریه بهلی وان ب خو سته م ل خو کر. ﴿٣٤﴾ فیجا جزایی کریاریت وان
 نه وهه هنگافتن، و نهوا وان ترانه بو خو بی دکر [کو ئیزایا خودیه] ب سهر واندا هات و دژر ماندو ریت وان
 گرتن.

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَبَلَّغَ عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَّغَ الْمُبِينُ ﴿٣٥﴾
 وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ عَبُدُوا اللَّهَ وَأَجْتَنِبُوا الظُّلُومَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنَّ تَحْوِصَ عَلَى هُدَاهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾
 وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مِنْ بَعْدِ بَنِي إِدْرِيسَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَلَا يَكْفُرُ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
 لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يُخْتَلَفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ كَانُوا كَذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَاهَرُوا لِنَبِيِّنَاهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَا جَزَاءَ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

﴿۳۵﴾ و ئەوئیت هه فال و هه فیشک بۆ خودی چیکرین گۆتن: ئەگەر خودی قیابایه نه مه و نه باب و باپیریت مه، کهسی دى ژ بلى خودی نه دبه رست، و مه چو تشت [ل دهف خو] بى وى حه رام نه دکر، و هۆسا ئەوئیت بهرى وان ژى خودانیت خو و فى بوون [عهینى دره وئى دکرن]، قیجا ما تشتک ل سه ر پیغه مبه ران هه یه ژ بلى راگه هاندنا ناشکه را.
 ﴿۳۶﴾ ب سویند مه بۆ هه ر مله ته کى پیغه مبه ره ک هنارتیه [دا بیژنه وان] خودی ب تنی بیه ریسن، و په رستنا غه یرى خودی نه که ن [وه کى سه ره گاوران و شه یتانى و بوتان و خیفزانگان]، قیجا هنده ک ژ وان خودی بیت راسته ری کرین، و هنده کان ژئى گومرایى و به رزه بوون بۆ که فت. قیجا ده ئه ردیدا بگه رن و به ری خو بدهنى کا دویماهیا دره وینان [وه کى مله تی عاد و (سه موود) و مله تی نووح و شوعه یب] بووچ؟!
 ﴿۳۷﴾ هندى تو خو بیئشینى و هندى تو یى هشیار بى ل سه ر راسته ریکرنا وان [تو نه شیى وان راسته ری بکه ی]، و ب راستى خودی وى راسته ری ناکه ت، ئەوئى وى گومرا و به رزه کرى [نانکو یى خودی گومرایى بۆ قیابى و ریکا گومرایییى گرتى، که س نه شیئ راسته ری بکه ت]، و وان چو پشته فان و هاریکار نینن [ده ستى وان بگرن و راسته ری بکه ن، یان نیزایا خودی ژ وان بدنه پاش].
 ﴿۳۸﴾ و وان سویندیت مه زن ب خودی سویند خوارن کویى مر خودی ساخ ناکه ته فه، به لى .. [خودى دى هه مى مریمان ساخ که ته فه] و ئەفه سوژ و په یبانه ژ دهف خودی، به لى باراپتر ژ مرو فان نوزانن.
 ﴿۳۹﴾ [وان پشتى مرئى دى ساخکه ته فه] دا بۆ وان ئەوا ئەو تیدا ژیک جودا دیار بکه ت، و دا ئەوئیت گاوروبووین [باوه رى نه ئینایین کو خودی دى وان ساخکه ته فه] بزنانن کو وان دره و دکر. ﴿۴۰﴾ ب راستى ئاخفتنا مه ئەفه یه گاڤا مه بقیئ تشتک هه بیت، ئەم بیژین هه به دى هه بیت. ﴿۴۱﴾ و ئەوئیت بۆ خودی مشه خت بووین پشتى سته م لى هاتیه کرن، ئەم دى وان ل جهه کى دى یى باش دفى ژیانیدا ئاکنجى که یین، و خه لاتى ئاخره تی هیژ مه زنتره ئەگه ر ئەو بزنانن. ﴿۴۲﴾ ئەو ئەهون [ئەوئیت سته م ل وان هاتیه کرن و هاتینه نیزادان و ژ وه لاتى خو هاتینه ده ریئخستن] ئەوئیت بیهنا خو فره ه کرین و سه بر کیشایین [ل سه ر نه خو شییان]، و پشتا خو ب خودی گه رم دکه ن.

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رَجُلًا نُوحِيَ إِلَيْهِمْ فَسَلُوا أَهْلَ
 الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لِتَعْمُرُوا بِآيَاتِنَا وَالزُّبُرُ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ
 الذِّكْرَ لَتَمُنِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٤﴾
 أَفَأَمِنَ الَّذِينَ مَكَرُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ يَخْسِفَ اللَّهُ بِهِمُ الْأَرْضَ
 أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
 فِي تَفْلِهِمْ فَمَا لَهُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَى تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
 رَبَّهُمْ لَرُءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
 يَتَفَقَّهُوا ظُلُمًا رَعِينًا وَتَلْمِزُونَ لِمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
 وَلَهُ يَنْسُجُدُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ دَابَّةٍ
 وَالْمَلَائِكَةِ وَهُوَ لَا يَتَكَبَّرُ فِيهَا ﴿٤٨﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ قَوْلِهِمْ
 وَيَعْمَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ اللَّهُ لَا تَتَّخِذُوا آلَ إِبْرَاهِيمَ
 أَئْتِينَ إِلَّا نَمَاهُ وَاللَّهُ وَحْدَهُ قَائِلُ فَارْهَبُونَ ﴿٥٠﴾ وَلَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَلَهُ الَّذِينَ وَاصِبًا أَفَعَبَّرَ اللَّهُ تَشْفُونَ ﴿٥١﴾ وَمَا يَكْفُرُونَ
 بِعَمَلِهِمْ فَمَنْ أَذَاهُمْ إِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْرُونَ ﴿٥٢﴾ ثُمَّ إِذَا
 كُشِفَ الضُّرُّ عَنْكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٣﴾

سجدة
الجزء
٢٨

﴿٤٣﴾ و مه بهری ته کهس نه شاندیسه، ثم وه حیسی بؤ بهنیرین، نه گهر زه لام نه بن [ئانکو هه ر پیغه مبه ره کئی هاتیسه هنارتن زه لامه و مروقه و نه ملیاکه ته]، فیجا نه گهر هوین [فی] نه زانن ژ زانا و خودان زانینان پیرسن [ئانکو گهل قوره شیشیان نه گهر هوین فی نه زانن پسارا خودان کتیبان (جوهی و فهله یان) بکهن، دا بؤ هه وه بیژن کو هه می پیغه مبه ر مروف بوون، نه ملیاکه ت..] ﴿٤٤﴾ مه [ئهو پیغه مبه ر] ب نیشان و به لگه بیئت ئاشکه راکر [کو بینه نیشانیئت رؤون ل سهر راستییا وان] و ب کتیبان هنارتن، و مه قورئان بؤ ته ئینا خوار، دا تو بؤ مروقان شهوا بؤ وان هاتی، ئاشکه را بکهی، و به لکی هزرا خو بکهن و ل خو بز فرن. ﴿٤٥﴾ ئه ری ما ئه ویت پیلان و ئویسیئت خرابیسی گتیرایین [دا خه لکی د سهر دا بهن یان دا ته ب دربی زه لامه کی بکوژن]، پشت راست بوویینه کو خودی وان د ئه ردیدا نابه ته خوارئی، یان ئیزا ژ وی ره خیفه بؤ وان نائیئت یی وان هزر ژئی نه دکر؟! ﴿٤٦﴾ یان زی ئیزا د وه غهر و کار و چوون و هاتن و

بازرگانسیا واندا وان بهنگیفت، فیجا نه بشین زئی پرهن و نه بشین ژ خو بدنه پاش. ﴿٤٧﴾ یان زی ده می ئه و ب ترس [کو ژ بن بچن و یا ب سهری یی و هاتی بیته سهری وان زی] وان بهنگیفت و ئیزایی بدنه وان، ب راستی خودایی هه وه میهره بان و دلوفانه. ﴿٤٨﴾ ئه ری ما ئه و به ری خو ناده نه وان تشتیئت خودی چیکرین، کا چاوا سیهه را وان راست و چه پ دئیته فه گوهاستن و خوار دبیت، و خو شکاندی سوجه یی بؤ خودی دبهن. ﴿٤٩﴾ و هندی دئهر د و ئه سماناندا هه ی، ژ جانه وه ران و ملیاکه ت زی هه می سوجه یی بؤ خودی دبهن و خو مه زن ناکه ن. ﴿٥٠﴾ ئه و ژ خودایی خو یی د سهر خوړا دترسن، و ئه مرئی وان ب چ هاتیسه کرن وئی دکهن. ﴿٥١﴾ و خودی ئه مر کر: دو په رستییا ن نه گرن [په رستنا دو خودایان نه کهن]، ب راستی خودایی هه وه ب تنی ئیکه، و ژ من ب تنی بترسن. ﴿٥٢﴾ و چ دئهر د و ئه سماناندا هه یه بؤ ویسه، و تا عه ت و گوهداری و په رستن و دبلیشسیا به رده وام بؤ ویسه، ئه ری فیجا هوین خو ب ئیکئی دی ژ بلی خودی دپاریزن و دترسن. ﴿٥٣﴾ و هه ر نیعمه ت و که ره مه کا هوین تیدا بن ژ خودییه، پاشی هه ر و هخته کئی نه خو شیهه ک گه هشته هه وه، فیجا دی هوین لافلافا خو ب هه وار و دهنگی بلند گه هینه وی. ﴿٥٤﴾ پاشی هه ر و هخته کئی ئه وه نه خو شلی ل سهر هه وه راکر، دهسته که ک ژ هه وه هه فوشکان بؤ خودایی خو چئی دکهن.

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ ضُيُوبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ قَالَهُ لِنَسْأَلَنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتَ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ ﴿٥٧﴾
وَأَذَانًا يَشْرَأُ أَحُدُهُمْ بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٥٨﴾
يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَبِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مِثْلُ النُّعْتَةِ الْمَثَلِ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَرِينُ الْحَكِيمُ ﴿٦٠﴾
وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ
وَلَكِنَّ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فِإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَحْضِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ وَتَصِفُ
أَيْسَنَّهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ لَهُمُ التَّنَارُ
وَأَنَّهُمْ مُّفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ
فَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهَوَوْا لِوَيْهِمُ النَّوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

و کوران ب بال خوځه لى ددهن]. ﴿٦٠﴾ ټه ویت باوهریى ب ناخره تی نه ئین سالدوخته تی پیس و خراب بو وانه، و سالدوخته تی پاک و بلند بو خودییه و ټه وه یی سهردهست و کاربته جهه. ﴿٦١﴾ ټه گهر خودی مروقان ب سته ما وان ئیزا بدهت [ټانکو ژ بهر سته ما وان ئیزا بو وان ئینابایه]، تشتی ل سهر روپیى ټهردی بلقلشیت نه دهیلا، به لی وان بو وهخته کی دیارکری گیرۆ دکهت [کو روژا قیامه تیهه]، فینجا ټه گهر وهخته ی وان هات، نه بیسته کی ل پاش و نه بیسته کی پیش دکهفن. ﴿٦٢﴾ و وى بو خودی ددانن یا وان بو خو نه قیئت [ټانکو کچان بو خودی ددانن، و وان ب خو کچ نه قین] و ژ دره و دبیزن: ب راستی بهحه شت بو مه یه ټه گهر قیامهت زی هه بیت]، ب راستی ناگر بو وانه و ټه و دی ل پیشیى بن، و دی تیدا ټینه هیلان و ټینه ژ بیرکن. ﴿٦٣﴾ ب خودی بهری ته مه بو گه له ک مله تان پیغه مبهر هنارتینه، فینجا شه یتنی کرباریت وان ییت خراب بو وان خه ملاندن، فینجا ټه فرو [کو روژا قیامه تیهه] شه یتن سهرکار و ته کی وانه [فینجا بلا ل هیثیى بن کا شه یتن دی چ هاریکاریا وان کهت]، و ئیزابه کا دژوار بو وان هیهه. ﴿٦٤﴾ و مه ټه ف قورئانه بو ته ئیناییه خواری، دا تو بو وان دیار بکه ی ټه و ټه و تیدا ب گومان و دودل و [مه ټه ف قورئانه بو ته ئیناییه خواری]، دا بیته ریکا راسته ریى و دلوفانیى بو وان ټه ویت باوهریى دئین.

﴿ ۶۵ ﴾ و خودی ثاڤا [باران] ژ ټه سانی ټینا خوارئ، ټیجا ټهرد پستی مری [هشک بووی] ساخر و شینکر، ب راستی ټه ټه بلگه و نیشانه کاشکه رایه بؤ وان ټه ویت ژ دل گوئی خو ددهئی. ﴿ ۶۶ ﴾ و ب راستی بؤ هوه د ترشاند [د بهز و چیل و حیشراندا، د چیکرن و سهرنرمکرنا واندا بؤ هوه] درس و چامه ههنه، و د زکی واندا د ناښه را ریخی و خوینیدا شیره کی زه لال و پارزنی ددهینه هوه کو ب ساناهی د گه وریسا واندا بیچیت ییت ټه دخون. ﴿ ۶۷ ﴾ و هوین ژ فیکیمی دارقه سپی و میویت تری مهیی [تاره قی] و رزقی پاک و چاک [وه کی ترشی و ریچولئ و قهسپ و میویژان و دوشاقی و شه ربه تی... هتد] ژئی دگرن و چی دکهن، ب راستی ټه ټه بلگه و نیشانه که بؤ وان ټه ویت ټه قلی خو ددهنه شولی. ﴿ ۶۸ ﴾ و خودایئ ته ټیلهام دا میشا هنگفینی، کو جهی خو ل چیا و داران و د وان ټافاهییت دټینه ټافاکرندا بکه. ﴿ ۶۹ ﴾ پاشی ژ هه می فیکیمان بخو، ټیجا ټه و ریکیت خودایئ ته ټیلهاما ته پی کری ب ساناهی بگره و تپرا هه ره. و

د ناڤ هنافیت ویدا ټه خورانه کارنگ رهنگ دهر دکه ټیت، دهرمانه بؤ مروټان، ب راستی ټه ټه نیشانه کاشکه رایه بؤ وان ټه ویت هزارا خو دکهن. ﴿ ۷۰ ﴾ و خودی هوین ییت چیکرین پاشی دئی هوه مه مرینت و هنده ک ژ هوه دئی ټینه هیلان هه تا ژیبی نه هشیی، دایئ هاتیه هیلان پستی زانینی چونه زانیت، ب راستی خودی خودان شیان و زانایه. ﴿ ۷۱ ﴾ و خودی هنده ک ژ هوه ب سهر هنده کان ټیخستینه د رزقیدا، ټیجا ټه ویت خودی رزق داییبی و ب سهر ییت دی هاتینه ټیخستن، به ره هف نین رزقی خو بدنه کوله ییت خو دا هه می وه ک ټیک لی بین [پا چاوا ټه و دورست دکهن بهنده ییت خودی د ملکی خودیدا پشکدار بکه ن و بیننه ریزه کی]. ټه ری ټه و نیعمه ټیت خودی نائینه بهر چاقیت خو؟! ﴿ ۷۲ ﴾ و خودی بؤ هوه ژ نفسی هوه هه هه هه و هه فگیان چیکرینه، و کور و نه فی ژ وان هه هه هه ران دایینه هوه، و تشتی پاک و پاقر کریه رزقی هوه، ټه ری ټیجا ټه و باوهریی ب پویچیی و باتلی دنین [کو بوتیت وان زینانیان مفایی دگه هینه وان]، و چاقیت خو ژ که ره م و نیعمه ټیت خودی دگرن.

وَاللّٰهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَّسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لِكُمْ فِي الْأَمْوَاعِ الْغَوِيَّةِ تَسْقِيَكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِمَّا خَلْفَهَا سَائِغًا وَنَسِيغًا ﴿٦٦﴾ وَمِنْ ثَمَرَاتِ النَّجِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ أَنْ اتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ فَاسْمُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنْ بُطُونِهَا شَرَابٌ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَاللّٰهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يُرَوِّدُكُمْ وَيُنزِلُ فِي الْأَرْوَاحِ أَلْحُمًا لِكِي لَا تَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَاللّٰهُ فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي الرِّزْقِ فَمَا الْآيَاتُ فُضِّلُوا بِرَأْدِي رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ أَفَبِعِزَّةِ اللَّهِ يَتَّخِذُونَ ﴿٧١﴾ وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ بَيْنَ وَحَدَّةٍ وَرِزْقًا مِّنَ الْطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبِطْلِ يُؤْمِنُونَ وَبِعِمَّةِ اللَّهِ هُم بِكَفْرُونَ ﴿٧٢﴾

﴿۷۳﴾ و وان ژ بلی خودی دپه ریسن نه ویت نه شیان هه ی رزقه کی ژ نه سمانان بو وان بهنیرن [وه کی بارانی] و نه دشین رزقه کی بو وان ژ نه ردی دهر بیخن [وه کی داروبار و شینکاتی]، و خو نه گهر بزافئ ژ ی بکه نه ههر نه شین. ﴿۷۴﴾ فیجا چو نمونه یان بو خودی نه نینن [چونکی خودی ئیکه و کهس وه کی وی نینه، و وان دگوت خودی خودانی هه می گهردوونیه، نه و ژ هندئ مهزنتره هم ئیکسه و ی بهر یسین، فیجا دقتت هنده ک نابقه راهه و ویدا بن]، ب راستی خودی [خرابییا نمونه یا هوین دنینن] دزانیست و هوین ب خو نوزانن [کانهف نمونه یه چند نه یا دجهی خودایه]. ﴿۷۵﴾ خودی نمونه یه ک ئینا، کوله کی بی هیز و نه چار کو نه شیت چو ب دهست خو فیه بینیت، و ئیکه دی مه که ره م دگه ل کریبت و رزقه کی باش ژ دهف خو مه داییتی، فیجا نه بهنی و ناشکه راهی دمه ز یخیت [در پیکیت خیریدا]، نه ری ما نه فیه وه کی ئیکن [نه ری بهنده یی نازاد و یی د بن کوله تیسفیه و ب خودان وه کی ئیکن، نه هه هؤسا خودایه رزقدار و

الجزء

و یعبدو من دون الله ما لا یملک لهم رزقا من السموات والارض شیئا ولا یستطیعون ﴿۷۳﴾ فلا تضر یؤا لله الا مثالا ان الله یعلم و انتم لا تعلمون ﴿۷۴﴾ ضرب الله مثلا عبدا مملوکا لا یقدر علی شیء و من رزقته متارزقا حسنا فهو ینفق منه سرا و جهرا هل یستورب الحمد لله بل انکثرهم لا یعلمون ﴿۷۵﴾ و ضرب الله مثلا رجلا ین احدھما ابکم لا یقدر علی شیء و هو کل علی مولاه ینما یوجهه لایات یخیر هل یستوی هو و من یأمر بالعدل و هو علی صراط مستقیم ﴿۷۶﴾ ولله عیب السموات والارض و ما امر الساعه الا کما جمح البصر او هو اقرب ان الله علی کل شیء قدیر ﴿۷۷﴾ و الله اخرجکم من بطون امھتکم لا تعلمون شیئا و جعل لکم السمع و الابصر و الافئده لعلکم تشکرون ﴿۷۸﴾ انزلوا الی الطیر مسخرت فی جو السماء ما یمسکنن الا الله ان فی ذلک لآیات لِقَوْمٍ یؤمنون ﴿۷۹﴾

چیکه، و بهریت نه و دپه ریسن نه وه کی ئیکن]، و حمد و سه نا هه می بو خودینه به لی بار پتر ژ وان نوزانن. ﴿۷۶﴾ و خودی نمونه یه ک ئینا و دیار کر، دوزه لامان، ئیک ژ وان یی کهر بیت و نه شیت چو بکهت [چونکی یی بی فامه و نه شیت باخفیت]، و نه و خو ب خو باره ل سهر خودانی خو و سهر کاری خو [چونکی نه شیت ب کاری خو رابیت]، ههر جهی به ری وی بده تی سهر فراز نابیت و خیر ژئ چی نابیت. فیجا نه ری نه فیه و [یی دورست و ژیر و ژیهاتی] نه وی فهرانی ب دادپه ره ریسی دکهت و نه و ب خو ژئ ل سهر ریکا راست و دورست بیت وه کی ئیکن [مه خسه د ژ ئینا فی نمونه یی نه وه کو نه بو تبت هشک و بی نه زمان نه ویت نه و بو خو دکه نه هه فیشک وه کی خودی نابن]. ﴿۷۷﴾ و زانینا غه یبا نه رد و نه سمانان یا خودیه [و کهس دگه ل پشکدار نینه]، و کاری رؤزا قیامه تی ل دهف خودی [دهاتن و لهزوبه ز و ساناهیبونا خودا] وه کی گرتن و فه کرنا چاقیه یان هیژ نیزیکتره، و ب راستی خودی ل سهر هه می تشتان یی دهسته لانه ده. ﴿۷۸﴾ و خودی هوین ژ زکیت ده پیکیت هه وه دهر ئیخستن [بچویک و لاواز] هه وه چو نه دزانی، و گو ه و چاف و دل دانه هه وه، دا هوین سوپاسی و شوکورا خودی بکهن [دا هوین ههر نه ندانه کی ژ شان دجهی وی یی دورستد اب کاریبنن]. ﴿۷۹﴾ نه ری ما نه و به ری خو ناده نه بالنده یان، و هسا بیت هاتینه چیکرن کو ب ساناهی ل نه سمانی بفرن، و کهس وان پانا گریت و ناپار یزیت خودی نه بیت، ب راستی نه فیه به لگه و نیشان [ل سهر دهسته لانه یی خودی] بو وان نه ویت باوهر یی دنین.

وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ جُلُودِ
الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثْنَاوَمِتْعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٨٠﴾
وَاللّٰهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم مِّنَ
الْجِبَالِ أَكْثَابًا وَجَعَلَ لَكُم سَرَابًا تَنَبِّئِكُمْ
الْحَرَّ وَسَرَابًا تَنَبِّئِكُمْ بِأَسْخَرِكُمْ ذَلِكَ يَوْمَ نَعْمَتِهِ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
الْبَلِغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يَمْكُرُونَ بِهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْمَبُونَ ﴿٨٤﴾
وَإِذْ آتَىٰ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَلْعَادَابَ فَلَا يَخْفَفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذْ آتَىٰ الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ قَالُوا
رَبَّنَا هَؤُلَاءِ شُرَكَاءُؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُوا مِنْ دُونِكَ
فَأَلْقُوا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّا لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَالْقَوْلُ إِلَىٰ
اللّٰهِ يَوْمَئِذٍ السَّمْعُ وَوَضِلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

﴿۸۰﴾ و خودی خانیتی هه وه بۆ هه وه کرینه جهی
ئاکنجیوونی، و ژ پیستیت ته شان بۆ هه وه خانی
چیکرینه [وه کی کوین و ره سالان] کو رۆژا هوین
ئاکنجی دبن و کویست خۆ فه ددهن، و رۆژا هوین
وه غه ری دکهن د سقکن بۆ هه وه و ژ هریسا په زی و
لغایا حیستان و مویبی بزنان نافالی بۆ هه وه چی
کریسه، مفاپی بۆ خۆ ژئ و هر گرن هه تا دمه کی [هه تا
وهختی مرئی]. ﴿۸۱﴾ و خودی بۆ هه وه ژ وی تشتی
وی چیکری سیهر و سه داییبی [داژ گه رما رۆژئ بیته
پارستن] و بۆ هه وه شکفت ئیخستینه د چیاپاندا، و
جلك [ژ هریبی] بۆ هه وه چیکرین، هه وه ژ گه رما
رۆژئ پباریزن و دیسا هنده جلك یست دایینه هه وه
[وه کی زری کومزریان] هه وه ژ دژواریسا شه ری
پباریزن، و هؤسا که ره م و فهنجیبت خۆ ل سه ره هه وه
تمام دکهت، دا هوین ب دورستی خۆ بسپیزنه خودی
[ل بهر نه مرئی وی راوهستن]. ﴿۸۲﴾ فینجا نه گه ر وان
پویبی خۆ و هر گنرا [و موسلمان نه بوون پشتی شان
نیشان و به لگه یان ژئ، چول سه ره ته نینه و تو چو

خوسارهت نابی] یال سه ره ته، ب راستی بهس راگه هاندنا ئاشکه رایه. ﴿۸۳﴾ نه و نیعمهت و که ره میست
خودی [ب ده فی] دزانن، پاشی [ب کریاریت خۆ] ئینکار دکهن [وهختی نه و ئیکدی دی ژ بلی خودانی فان
نیعمه تان دپه ریسن] و بارپتر ژ وان چافتنن، و نیعمه تیت خودی ئینکار دکهن. ﴿۸۴﴾ و رۆژا نه م ژ هه ر
مله ته کی شاهده کی [کو پیغه مبه ری وان] بۆ دئینن، پاشی ده ستیری بۆ گاوران نائیته دان کو عوزرا خۆ
بخوازن و ژ وان نائیته خواستن نه و ژ خرابیسا خۆ بزفون، و ژ نوی خودایی خۆ ب گۆته کی یان ب کریاره کی
رازی بکن [چونکی رۆژا قیامه تی نه رۆژا کاریسه، به لی رۆژا جزا کرن و خه لاتانه ل سه ره کار و کریاریت
دنایی]. ﴿۸۵﴾ و وهختی سه تمکار ئیزا و عه زابی دینن، فینجا ئیزایا وان نه ل سه ره وان سقک دبیت، و نه
ژئ مؤلهت و ده رفهت بۆ وان دئیته دان [سه ره ژ نوی تۆبه بکن]. ﴿۸۶﴾ وهختی موشرک نه ویت بۆ خودی
کرینه هه فیشک [کو په رستیبت وان] دینن، دی بیژن: خودیو ژ نه فه نه و هه فیشکیت مه نه نه ویت مه بۆ
ته چیکرین و مه شوینا ته دپه رستن [فینجا هه فی مه ژ وان چیکه، وان نه م د سه ردا برین]، فینجا په رستییان
ئاخشتنا وان ل وان زفراند، ب راستی هوین دره وینن [مه چو جانه گۆتیه هه وه مه په ریسن]. ﴿۸۷﴾ د وی
رۆژیدا نه ویت سه تمکار و گاور ته سلیمی حوکمی خودی دبن، و نه و هزارا وان دکر [کو بوت و په رستیبت
وان دی مه هدهر و به ره فانیبی بۆ کهن] ل وان به ره زه بوو.

﴿۹۴﴾ و هوين [گهلی موسلمانان] سویندیت خو نه که نه ریکا حیلله و هواله و غه در و خیانه تی د ناقه بره ا خو دا، فیجا ژ بهر هندئی بی ل سهر ریکا راست بته حسن و ژ هه قیسی دهر که فن پشتی بنه جه بووین، و نیزا و عذاب [ل دنیا یی] هه وه بهنکیثیت ژ بهر دانه پاشا خه لکی ژ دینی خودی [ب سویند و په بیانیت ژ دره و] [و ر ژا قیامه تی] ب هه وه نیزا یه کا مه زن هه یه. ﴿۹۵﴾ و په یانا هه وه د گه ل خودی دابی [کو هوین پشته فانی و هاریکاریسیا پیغه مبهری بکه ن و ریکا وی بگرن و بهر نه ده ن]، ب بهایه کی کیم نه گو هورن و نه فرورشن، ب راستی نه وال ده ف خودی ب هه وه چیتره نه گهر هوین بزنان. ﴿۹۶﴾ [چونکی] نه وال ده ف هه وه ژ سامان و زیر و زینه تان] نامینیت [چهند گه له ک ژ ی بیت]، به لی نه وال ده ف خودی دی مینیت، و ب راستی نه ویت [ژ بهر مه هاتینه ئیزادان و نه خو شی گه هشتیسی] و سه بر کیشایین، ب راستی نه م دی ژ کار و کریاریت وان چیتر وان خه لات که یین. ﴿۹۷﴾ ههر که سی کاری قه نج بکه ت

و خودان باوهر ژ ی بیت ژ ژن و میران، دی ژ یانه کا سه رفه راز و پاقر دئی دنیا ییدا دینی [ر ژا قیامه تی] نه م دی ژ کار و کریاریت وان چیتر وان خه لات که یین. ﴿۹۸﴾ فیجا نه گهر ته فیما قورثانی بخوینی، ژ خودی بخوازه ژ وه سواس و ئاوازیت شه یثانی له عنه تی و ژ ره ما خودی دهر ئیخستی بیاریزیت [ئانکو بیژره (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم) دا شه یثان ته ژ تیگه هشتنا قورثانی و کاریکرنای و دیویر نه ئیخیت]. ﴿۹۹﴾ ب راستی وی چو ده سته لات ل سهر وان نینه نه ویت باوهری ئینایین، و پشتا خو ب خودایی خو گهرم دکهن. ﴿۱۰۰﴾ ب راستی ده سته لاتنداریسیا وی به س ل سهر وانه نه ویت ب دویت وی که فین، و وی دکهنه دؤستی خو و بو خو دکهنه سه رکار و ریهر، و نه ویت بو خودی هه فیشکان چی دکهن. ﴿۱۰۱﴾ و نه گهر نه م ئایه ته کی ل جهی ئایه ته کا دی بین [ئانکو فهر مانا ئایه ته کی ب فهر مانا ئایه ته کا دی راکه یین و نه سخ که یین]، و خودی چیتر دزانیت کا نه و چ دئینته خواری [ئانکو خودی چیتر دزانیت کا چ ب کیر مرو فان دئیت و چ پتر د خیرا و اندایه] دی بیژن: تو [هه ی موحه مه د] دره وان ب ناخی خودی دکهی، به لکی باراپتر ژ وان [چو ژ حکمه ت و نه نیسیا نه سخ کرنی] نوزانن. ﴿۱۰۲﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه وان: ب راستی جبریلی نه ف قورثانه ژ ده ف خودایی ته ب هه قیسیغه [بی خه له تی و گریدایی ب حیکه تیه] ئیناییه خواری، دا نه ویت باوهری ئینایین موکوم بکه ت، و دا بیته مز گینی و راسته ریپی بو موسلمانان.

وَلَا تَتَّخِذُوا أَيْمَانَكُمْ دَخَلًا بَيْنَكُمْ فَتَرِلَ قَدَمٌ بَعْدَ ثُبُوتِهَا وَتَذُوقُوا أَلْسِنَةَ يَمَاصِدٍ دُثِرَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَلَكُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ تَمَنًّا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ وَلَنَجْزِيَنَّ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثِيَ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُجْزِيَنَّهُ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ الْقُرْءَانَ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُ رَبُّكَ يُنزلُ لَهُ السُّلْطٰنَ عَلَى الَّذِينَ يَشَاءُ أَمْثَلًا وَعَلَىٰ رِيْهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطٰنُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَلْنَا آيَةً مِّنْ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنزلُ قَالُوا إِنَّمَا آتٰتُ مَفْتَرًا بَلْ أَعْتَرُوهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِّسَانُ
 الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾
 إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْكَذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
 مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَقَلْبُهُ
 مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ
 صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ عَذَابٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾
 ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى
 الْآخِرَةِ وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾
 وَأُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمِعِهِمْ
 وَأَبْصَرَهُمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْعُفْلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَآجِرَمَ
 أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
 لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا أَنَّهُمْ جَاهِدُوا
 وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

﴿۱۰۳﴾ و ب سویند ئەم دزانین کو ئەو دبیژن: [ئەفی قورئانی] مرۆفەك [بەنی ئادەمەك نە ملیاکەتەك وەکی ئەو دبیژیت] نیشا وی دەت. [ئەفە دئی چاوا کەفتە بەرێك] و ئەوی هزرا وان بو دچیت [کو وی موحهمد یی فیری قورئانی کری]، زمانی وی بیانی و نە عەرەبیە [چو ژ رەوانیژییا عەرەبی نوزانیت]، و ئەف قورئانە زمانەکی عەرەبی یی خودان بەیان و فەساحەتە. ﴿۱۰۴﴾ ب راستی ئەوێت باوهریسی ب ئایەتت خودی [قورئانی] نەئینن، خودی وان [هندی ل سەر گاوریسی بن] راستهړی ناکەت، و [رۆزا قیامەتی] بو وان ئیزایەکا دژوار و ب ژان هەیه. ﴿۱۰۵﴾ ئەو درەوان دکەن ئەوێت باوهریسی ب ئایەتت خودی [قورئانی] نەئینن، [قیجا چاوا درەو دئی کەفتە رەنگی پیغەمبەری و ئەو کەسی ئیککیه باوهری ب قورئانی ئینایی] و ئەفیت هۆ دبیژن ئەون درەو کەر. ﴿۱۰۶﴾ هەر کەسی پشتی باوهری ئینانی باوهریسی ب خودی نەئینیت [و گاوریسی]، ژ بلی وی یی خورتی لی هاتیسه کرن و دلی وی یی تژی باوهری، بەلی ئەوی

دلی وی بو گاوریسی فەبیست و پی خووش بیست، غەزەب و کەربا خودی ل سەر وان بیت، و ئیزایەکا مەزن بو وان هەیه. ﴿۱۰۷﴾ ئەفە [ئیزایا ژیکۆتی] چونکی وان ژینا دنیایی هەلبژارت و ب سەر ئاخەرەتی ئیخست و پتر قیا، و ب راستی خودی ئەوێت گاوریسی راستهړی ناکەت. ﴿۱۰۸﴾ ئەفە ئەون ئەوێت خودی مؤر ل سەر دل و گوهر و چافیت وان دانایی، و ئەفەنە بیث ئاگەهن. ﴿۱۰۹﴾ ب راستی و بی شک ئەفەنە بیث خوسارەت رۆزا قیامەتی. ﴿۱۱۰﴾ پاشی ب راستی خودایی تە بو ئەوێت مشەخت بوویین [ژ مەکەهی] پشتی هاتیسه ئیزادان، پاشی [پشتی مشەختبوونی] جیهاد کرین، و سەبر [ل سەر جیهادی] کیشایین، ب راستی خودایی تە پشتی فی [مشەختبوون و جیهاد و سەبر کیشانی] یی گونەه ژیهەر و لینەگر و دلۆفانە.

الجزء
الرابع عشر

* تَوَمَّرَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ نَجْدِلُ عَنْ نَفْسِهَا وَتُوْفَى كُلُّ
 نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يَظْلُمُونَ ﴿۱۱۱﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا
 قَوْمًا كَانَتْ أُمَّةً مُّظْمِئَةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا مِّن
 كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ اللَّهِ فَأَذَاقَهَا اللَّهُ لِبَاسَ
 الْجُوعِ وَالْخَوْفِ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿۱۱۲﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ
 رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿۱۱۳﴾
 فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَلًا لَّطِيبًا وَاشْكُرُوا
 نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ لِعَيْتِهِ تَعْبُدُونَ ﴿۱۱۴﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
 عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالْدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أَهْلُ الْبَيْتِ
 لَعَنُوا عَلَيْهِ فَمَن أَضْطَرَّ بِغَيْرِ بَإٍ وَلَا عَادٍ قَاتِلًا اللَّهُ عَظِيمٌ
 رَّحِيمٌ ﴿۱۱۵﴾ وَلَا تَقُولُوا لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ الْكُذْبَ
 هَذَا حَلَلٌ وَهَذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ إِنَّ
 الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكُذْبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿۱۱۶﴾ مَنَعَ قَلِيلٌ
 وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۱۷﴾ وَعَلَى الَّذِينَ هَادُوا حَرَمًا مَّا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
 مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿۱۱۸﴾

﴿۱۱۱﴾ [بینه بیرا خو] رُوژا هەر کهسه ک دیتت
 [کو رُوژا قیامه تیبیه] و د بهر خو ب تئیدا جرّه برتی
 دکته، و جزایی کارئ هەر کهسه کی دئی تیبیه دان و
 ستهم ل وان نائیتیه کرن [نه خیریت وان کیم دبن، نه
 ژی خرابی ل سهر وان زیده دبن]. ﴿۱۱۲﴾ و خودی
 [خهلکی] گونده کی دکته نمونه، زین و ژبارا
 خو تهنا و تهسهل دبوراندن، و ژهممی ره خانقه
 رزقه کی بهر فرهه بو وان دهات، بهلی شوینا شوکور
 و سوپاسییا خودی بکن، نیعمته و کهره میت
 وی [ییت خودی] نه ئینانه بهر چاقیت خو و نه
 شوکوراندن. خودی ژی کراسی برسی و ترسی کره
 بهر وان و ژار و ژیر کرن، ژ بهر وان کار و کریاریت
 نه وان دکرن. ﴿۱۱۳﴾ ب سویند پیغه مبه ره ک ههر ژ وان
 ب خو بو وان هات، باوهری پی نه ئینان و دره وین
 دانان، فینجا نیزایی نه و هنگافتن و نه و ییت سته مکار.
 ﴿۱۱۴﴾ فینجا هوین [گهلی مرؤفان] ژ وی رزقی خودی
 دایسیه هه وه ب دورستی [ب حه لالی] و پاقری بخون،
 و سوپاسییا نیعمته تا خودی بکن نه گهر هوین راست
 وی ب تنی دپهریسن. ﴿۱۱۵﴾ ب تنی [گوشتی] مرار و خوین [یا رو] و گوشتی به رازی، و یی نه بو
 خودی هاتییه سه ره ژیکرن، ل سهر هه وه هاتییه حهرامکرن، بهلی یی نه چار و مه جبوور بیت [نه فیت بوری
 بخوت]، ب وی شه رتی دل ل سهر نه بیت و ژ هه وه جیهیسی نه بوزینیت [خودی لی ناگریت چونکی]، ب
 راستی خودی گونه ه ژیه ره و دلؤفانه. ﴿۱۱۶﴾ نه کو هوین ژ دره و [بی بهلگه و نشان] فی حه لالکهن و فی
 حهرامکهن و بیژن: نه شه دورسته [حاله] و نه شه نه دورسته [حهرامه]، دا هوین پی دره وان ژ کیسی خودی
 بکن. ب راستی نه ویت دره وان ب نافی خودی دکهن سهر فره راز نابن. ﴿۱۱۷﴾ دفی دنیا ییدا دئی خو شبیه کا
 کیم بهن، و رُوژا قیامه تی دئی که فنه دئزایه کا زیده ب ژاندا. ﴿۱۱۸﴾ ل سهر جو هیسیان ژی، نه و تشتی بهری
 نوکه مه بو ته گوتی [کو حهرامه] مه حهرام کرییه. و مه ب فی [حهرامکرن] ستهم ل وان نه کرییه، بهلی
 وان ب خو ستهم ل خو دکرن.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوءَ بِجَهْلَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَعَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿۱۱۹﴾
 إِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۰﴾
 شَاكِرًا لِأَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَهَدَاهُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿۱۲۱﴾
 وَآتَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۱۲۲﴾
 ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنْ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۲۳﴾
 إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿۱۲۴﴾
 أَنْعِمْ عَلَيَّ سَبِيلَ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَدَلْتَهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُنْتَهِينَ ﴿۱۲۵﴾
 وَإِنَّ عَاقِبَتَكُمْ لَفَاعِلَةٌ لِيُجْزَلَ مَا عَوْقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَدَقْتُمْ لَهُمْ خَيْرٌ لِّلصَّادِقِينَ ﴿۱۲۶﴾
 وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقِينَ ﴿۱۲۷﴾
 إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿۱۲۸﴾

میه ده می‌تواند دبیزین: [کما صلیت علی ابراهیم] و ب راستی نه و د ناخره تیدا ژ به حه شتیانه. ﴿۱۲۳﴾ باشی [هه می موحه مه د] مه وه حی بؤ ته هنارت [ومه گوته ته] دینی ئیبراهیمی بگره، دینه کی فده ره ژ خواری و پویچیئی، و نه و ب خوژی نه ژ موشرکان بوو. ﴿۱۲۴﴾ ب راستی شه نبی ل سهر وان ب تنی هاته دانان [کور پزی لئ بگرن و شؤل تیدا نه کن] نه ویت تیدا ژیک جودا بووین، و ب راستی رؤزا قیامه تی خودایی ته دئ حوکمی و برپاری د نا فبه را و اندا که ت ل سهر وی تشتی نه و تیدا ژیک جودا. ﴿۱۲۵﴾ و ب حکمه ت [ئانکو ب ناخفتنا بنه جهه و موکوم و ب دهلیل و نیشان و ب نهر می و ب ئاوایه کی کار لیکه ر] و شیر ه تا قهنج [کو بی بزائن ته ب وان شیر ه تان خیرا و ان دقیت، و ته چو مه ره میت دی نینن یان ژ ی ب قور ئانی نه و ا کو نه و ب خو حی کمه ت و شیر ه تکاره کا قهنج]، بانگهلدیره بؤ ریکا خودایی خو [کو ئسلامه]، و ب وئ ریکی دان و ستاندنی د گهل وان بکه یا ژ هه مییان چیت ر. ب راستی خودایی ته چیت ر دزانیست کا کینه ریکا وی به رزه کرین، و کا کینه راسته ری بووین [ئانکو خودی چیت ر وان دناسیت، یی خیر تیدا بیت دئ راسته ری که ت، و یی گومرا بیت راسته ریسیا وی نه ب ته یه]. ﴿۱۲۶﴾ و نه گهر هه وه تولفه کرن فیا فیجا هندی (ته مه تی) نه و ا ب سهری هه وه هاتی تولی بستین، و نه گهر هوین سه بری بکیشن [و یی به رانه ری خو ئازا بکه ن و تولی ژیفه نه کن، پشتی هوین سه ردهستی وی دبن]، نی نه هه بؤ بیفهره هان باشتر و چیت ره. ﴿۱۲۷﴾ و سه بر ا خو بکیشه [ل سهر وئ نه زیه تا بؤ ته چی دیت] و نه گهر سه بر ا نه ژ خودی نه بیت، بی هاریکارییا وی سه بر ا ته سه رناگریت، و خه ما وان نه خو [گافا باوهری نه نینان] و دلته نگ نه به ژ بهر پیلان و ئوسییت نه و ددانن. ﴿۱۲۸﴾ ب راستی خودی یی د گهل وان نه ویت پاریزکار و قهنجیکار و قهنجخواز [ب پشته فانی و هاریکارییا خو].

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُبْحٰنَ الَّذِي اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ اَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهٗ لِنُرِيَهُ رَمٰنَ اٰيَاتِنَا اِنَّهٗ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١﴾ وَاَتَيْنَا مُوسٰى الْكُتٰبَ وَجَعَلْنٰهُ هُدًى لِّبَنِي اِسْرٰءِيْلَ اَلَّا يَتَّخِذُوْا مِنْ دُوْنِيْ وَكَيْلًا ﴿٢﴾ ذُرِّيَّةً مِّنْ حَمَلَتَا مَعْنٰجِزٍ اِنَّهٗ كَانَ عَمْدًا شَكُوْرًا ﴿٣﴾ وَقَضَيْنَا اِلَىٰ بَنِي اِسْرٰءِيْلَ فِي الْكُتٰبِ لَتَفْسِدُنَّ فِي الْاَرْضِ مَرْتَبَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيْرًا ﴿٤﴾ فَاِذَا جَآءَ وَعْدُ اُولٰٓئِهِمَا بَعَثْنَا عَلَيْنِكُمْ عِبَادًا لِّتَاوُبُوْا اَوْ يٰسُّوْا شَدِيْدًا فَجَآءُوْا خَلْدَ الدِّيَارِ وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُوْلًا ﴿٥﴾ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرْسِيَّ عَلَيْهِمْ وَاَمَدَدْنَاكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ وَجَعَلْنَاكُمْ اَكْثَرُ نَفِيْرًا ﴿٦﴾ اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ اَلَا نَفْسِكُمْ وَاِنْ اَسَاۤءْتُمْ فَلَهَاۤ اِذَا جَآءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسْتَوْفُوْا وُجُوْهَكُمْ وَيَدْخُلُوْا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوْهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَّلِيَلِيْبُرُوْا مَا عُلُوْا تَابِعِيًّا ﴿٧﴾

الجزء ١٥
القرآن ٢٩

سُورَةُ الْاِسْرَاءِ

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۱۱۱) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

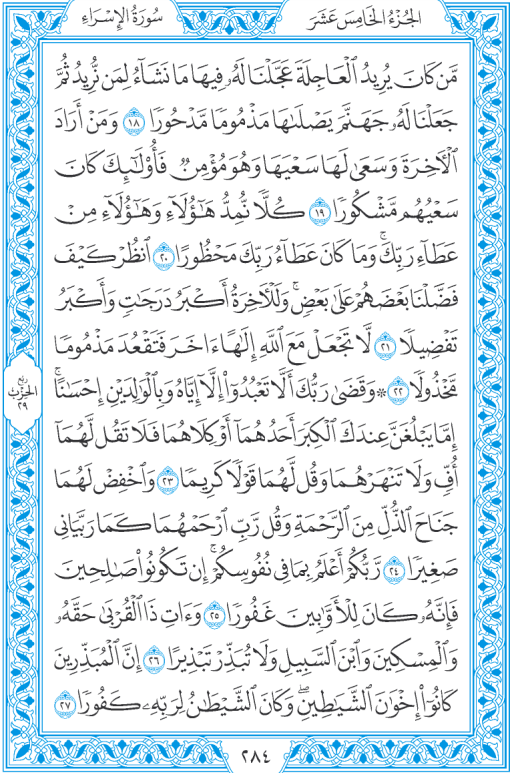
﴿۱﴾ ژ ه می کینا سییان پاک و باقره، نه وی بهنده بی خو د شهفه کیدا ژ مزگه فتا مه مسجد و لحرام بو مزگه فتا نه قسا [کو قودسه] ب شف بری، نه و مه دورماندوری و ب خیر و بهره کت بیخستی [ب رویار و فیک بیخستی و کریه جهی چند پیغمبه ران]، دا تم نیشان و ثایه تیت خو [ل سهر دسته لاتاریا خو] نیشا [پیغمبه ری] بدهن، ب راستی نه و ب خو بی گوهدیر و بینه ره. ﴿۲﴾ و مه تهورات دا موسایی، و مه بو سرائیلیان کره ریکا هیدایه تی، [و مه گوته وان] ژ بلی خودی چو پرستییان نه گرن کو کاروباریت خو ب هیقیقه بهیلن. ﴿۳﴾ دوینده ها نه ویست مه د گهل نووخی هه لگرتین [ورزگار کین، مه بایت هه وه ژ توفانی

رزگار کرن، فیجا سوپاسیا نیعمه تا خودی بکن] ب راستی نوو ح بهنده کی زیده شو کوردار بو. ﴿۴﴾ و مه سرائیلی ده تهوراتیدا، ناگه هدار کرن کو ب راستی هوین دی دوجا خرابیی د نه دریدا کهن، و ب راستی [ب خرابی و سته ما خو] هوین دی ب سهر خه لکی که فن سهر که فتنه کا گه له که مه زن. ﴿۵﴾ فیجا گا فا وهختی جزادانا جارا ئیکی هات، تم دی هنده که بهنده بیست خو بیست خودان هیز و شیان د شه راندا ب سهر هه وه دا هنیزین، کو د ناف و لاتئی هه وه دا بین و بچن و کوشتنی بیخنه ناف هه وه، و نه فه ژ فانه کی راست و دورسته و هه ر دی بیت. ﴿۶﴾ پاشی [پشتی هه وه توبه کری و هوین په شیان بووین] مه هیزا هه وه جاره کا دی زفرانده فه، دا هوین ل سهر وان زال بین و سهر بکه فن، و مه هوین ب مال و کوران ب هیز بیخستن، و مه له شکه ری هه وه ژ بی نه یاریت هه وه پتر لی کر. ﴿۷﴾ و نه گهر هوین قه نجیسی [چ گوتن چ کریار] بکن، هوین دی ل خو کهن، و نه گهر هوین خرابیسی [چ گوتن چ کریار] بکن، هوین دی [زیانی] ل خو کهن. فیجا گا فا ژ فانی جزادانا دووی هات [و هه وه دهست ب خرابییان کر، دیسا تم دی وان بهنده بیست خورت و ب هیز ب سهر هه وه دا هنیزین و هکی جارا ئیکی]، دا [وئی ئیزا و نه زیه تی پی بدنه بهر هه وه] سهر و چاقیت هه وه ب کول و کوفان بیخن و دا بچنه د مزگه فتیقه [مزگه فتا قودسی]، هه ره کی جارا ئیکی چویسینه تیقه [و که فتنه د ناف و لاتئی هه وه دا و کوشتن بیخستیبه ناف هه وه و ب خورتی هوین دهر بیخستین]، و دا هه ر تشتی نه ول سهر زال بین کافل و ویران بکن و ژ بن بهن.

عَسَىٰ رَبُّكَ أَنْ يَرْحَمَكُمُ ۖ وَأَنْ عُدَّتْ عُدَّتَانَا ۖ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
 حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّذِي هُوَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
 الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
 وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَغْتَابْنَا مَقَادِمًا وَيَمْنًا ﴿١٠﴾
 وَيَدْعُ الْإِنْسَانَ بِالْشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ ۖ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾
 وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَاتٍ ۖ فَحَوْنًا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
 النَّهَارِ مُبْصِرَةً ۖ لَتَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ ۚ وَلَتَعْلَمُوا عَدَدَ
 السِّنِينَ وَالْحِسَابَ ۚ وَكُلُّ شَيْءٍ فَصْلَانَةٌ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلُّ إِنْسَانٍ
 أَلَمَّتْهُ طَوْرَةٌ فِي عُنُقِهِ ۚ وَنُجِّجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ
 مَنْشُورًا ﴿١٣﴾ اقْرَأْ كِتَابَكَ ۖ كَفَىٰ بِتَفْسِكِ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ﴿١٤﴾
 مَنْ أَهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ ۚ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
 عَلَيْهَا ۚ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ۚ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ ۚ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
 رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُنْقَرِفَهَا ۖ فَانْقَسَفُوا فِيهَا
 حَتَّىٰ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَا بُيُوتَهُمُ ۚ أَتَدْمِرُونَ ﴿١٦﴾ وَكُلًّا أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ
 مِنْ بَعْدِ نُوحٍ ۚ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ ۖ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

خیرئ دکهت، ولسا داخوازا خرابیی ژئ بؤ خوؤ دکهت]. ﴿۱۲﴾ و شهف و پوژژ [دوئف ئیک هاتنا وان و د
 نافیکداچونا وان، کورتئ و درئژئسا وان] مه کرئه دو دهلیل و نیشان [ل سهر دهستهه لاتارئسا خودئ]، فئجا
 مه نیشانا شهفئ کره تارئ و مه نیشانا پوژژئ کره پوناھی، دا هوئن [ب پوناھیسا پوژژئ و ب کارئ تئدا
 دکهن] ژ کره ما خودایی خوؤ بخوازن، و دا هوئن ههژمارا سالان [و هه یغان] و حسیی بزائن، و هه می تشت
 [ژ دینی و دنیایی] مه یئی ب به رفههئ ناشکراکری [مه دوئر و درئژئ یئی دیار کری]. ﴿۱۳﴾ و ههر مروقه کی
 مه کارئ وئ یئی ئیخستییسه ستویئ وئ، و پوژژا قیامه تی دهفته را کار و کریاریت وئ دئ بؤ ده رئئخین، دئ
 فه کری بینیت. ﴿۱۴﴾ [ئه شه دهفته را کار و کریاریت تهیه] دهفته را خوؤ بخوئنه، فئجا توب خوؤ ئه فرؤ به سی
 خوئی حسیی د گهل خوؤ بکه ی. ﴿۱۵﴾ ههر که سی راسته رئ بووی، ب راستئ بؤ خوئی راسته رئ بووی،
 و ههر که سی گومرا و به رزه بووی زینئ به سل خوؤ دکهت، و کهس گونه ها که سی راناکهت، و هه تا ئه م
 پیغه مبه ران هه نئین ئیزادان و عه زایی ناده یئن. ﴿۱۶﴾ و ئه گهر مه قیا ئه م [خه لکی] گونده کی دهیلاک به یئن،
 ئه م دئ فهرانئ ب گوه دارئ و تاعه تی دهینه دهوله مند و سه رکار و سه روه رئ وان، فئجا ژ ریکا راست
 ده ره قئن و فهرانا مه ب جه نه ئینان، فئجا هئژایی ژقان و گه فئ بوون و مه گوند کافل و ویران کر و مه ژ
 بن کر. ﴿۱۷﴾ و مه چهند [نانکو گه له ک] مله ت ژ چهر خئت پوری سیئت پشته نوحئ دهیلاک برینه [وه کی
 سه موود] و عاد، و به سه کو خودایی ته ناگه هدار و بینه رئ گونه هئیت به نده بیئت خوؤ بیت.

﴿۸﴾ [پشته جارا دووی ژئ ئه گهر هوئن په شیمان
 بسن و جاره کا دی توبه بکهن و گونه هان بهیلن] دبیت
 خودایی هه وه ره حمئ ب هه وه بیهت و هه وه ئازا
 بکهت، و ئه گهر هوئن زفرینه فه [سه رکار و کریاریت
 خوئیئت خراب] ئه م ژئ دئ زفرینه فه [سه رئزادانا
 هه وه] و دوژه هه مه بؤ گاوران یا کریهه زیندان.
 ﴿۹﴾ ب راستئ ئه ف قورئانه به رئ مروقی دهته وئ
 ریکی یا ژ هه مییان راسته ر، و مزگینیئ دهته خودان
 باوه ران، ئه وئت کار و کریاریت راست و دورست
 دکهن کو وان خه لاته کی مه زن یئ هه ی. ﴿۱۰﴾ و ب
 راستئ ئه وئت باوه ریی ب ناخره تی نه ئینن، مه ئیزا
 و عه زابه کا دژوار و ب ژان بؤ وان یا به ره فکری.
 ﴿۱۱﴾ و مروف کا چاوا دوعیا خیرئ بؤ خوؤ دکهت،
 ولسا نفرینان ژئ ل خوؤ دکهت [فئجا ئه گهر ئه
 نفرینا مروقی ل خوؤ کری خودئ قهبویل کرابه د
 جهدا مروف داتئ چئت، به لی خودئ ژ کره م و
 ره ما خوؤ وان نفرینان قهبویل ناکهت]. و مروف
 ههر یئ ب لهزه [و ژ بهر وئ له زئ کا چاوا داخوازا

﴿۱۸﴾ و هەر كه سئى [ب كرىارىت خو] دنيا بقیّت، ئەم د دنیا بیدا بو وى تشتى مه بقیّت [نه یى وى بقیّت و دخوازیت] ب له ز دئى دهنى، پاشى [پروژا قیامه تى] دۆژه مه یا بو ئیخستى و ناماده كرى، دئى رەزىل و دوىر ئیخستى ژ دلۆفانیسا خودئى چینه تیدا.

﴿۱۹﴾ و هەر كه سئى [ب كار و كرىارىت خو] ناخرهت بقیّت و كاری ناخرهت ب كهت و بئى خودان ئیمان زى بیست، ئەفان كاری وان دئى زئى ئیته وەرگرتن و قه بویل كرن. ﴿۲۰﴾ ئەم ژ دانا خودایى ته ددهینه هه مبیان و

كه سئى زئى بئى بار ناكهین، چ بیست ژيانا دنیاى قیابین و چ ئەویست ژيانا ناخرهتئى قیابین، و چ ئەویست ههردو قیابین و چ كافر و چ خودان باوهر، و دانا خودایى ته ژ كه سئى یا فهگرتى نینه. ﴿۲۱﴾ [هه ی موحه مه د] بهرى خو بدەبى كا مه چاوا هندهك ژ وان ب سهه هنده كیت دى ئیخستینه [ب مالى و قه درى و ساخله مبیى و ... هتدا]، و دهره جه بیست ناخرهتئى مه زرتن و فه رقتن.

﴿۲۲﴾ و چو هه فیشكان بو خودئى چئى نه كه، و ژ بلی وى كه سئى دى نه په ریسه ئەگەر دئى بئى رسوا و لۆمه دار

و بئى هاریكار بى. ﴿۲۳﴾ و خودایى ته فه مانا دایى هوین په رستنا وى ب تنئى بکهن، و د گهل ده یابان د قهنج بن، و ئەگەر ئیک ژ وان یان هه ردول دهف ته په ربوون، تو [د خزمه تکرنا واندا] نه بیژه وان [تۆف] زى [كو تو وهستیان و بیزارىسا خو ژ وان دیار بکه ی]، و ل وان نه خو په و وان پاشقه نه به و [شوینا تۆف تۆف] [ئاخفتنه كا نه رم و جوان د گهل وان بکه. ﴿۲۴﴾ و خو زیده بو وان بشکینه و زیده دلۆفانیسى د راستا واندا بکه [زیده خو بو وان نه رم بکه و خو بشکینه، و وان بینه دهف خو و خودان بکه، هه وره كى وان ب بچویکاتى تو ب بهر خو فئىنا بى و خودان كرى] و بیژه: خودیوو دلۆفانیسى ب وان ببه هه وره كى وان ب بچویکاتى دلۆفانى ب من برى، و ئەز مه زن کریم. ﴿۲۵﴾ خودایى هه وه ئەوا د دلئیت هه وه داهى چئتر دزانیت، و ئەگەر هوین د باش بن و تۆبه بکهن [دئى ل هه وه بۆریت چونكى]، خودئى بو وان ئەویست زیده ل خو دزقرن گونە هژبیره. ﴿۲۶﴾ و ماف و هه قئى كهس و كاران [ژ سه ره دان و حه ژینكرن و هاریكارىسى ... هتدا]، و به لنگاز و رپئنگان بدەبى، و ده ستدرپایى ده ستدرپانى [د مالى خو دا] نه كه [ده ستدرپان هه وه مرو ف مالى خو د نه گوهدارىسا خودیدا به زیحیت یان بیخیته نه د جهئى هه ژیدا]. ﴿۲۷﴾ ب راستى ییت ده ستدرپایى برایت شه یتانینه، و شه یتان د نیعمه تیت خودایى خو دا بئى چافق بوو [و براینیسا وان د فیریدا شه یتانى شوکور و سوپاسیسا نیعمه تا خودئى نه كر، ئەفه زى وهختئى مالى خو د گوهدارىسا خودیدا نه مه زبخن، ئەفه و ان سوپاسیسا خودئى نه كر، و ئەو و شه یتان بوونه برایت ئیک].

وَأَمَّا نَعْرَضَ عَنْهُمْ فَبَعَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ تُرْجِيهَا فَقُلْ لَكُمْ قَوْلًا
 مَيْمُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
 كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
 لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
 أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
 خِطَاءً كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِذْهَ كُنْتُمْ رِزْقًا فَجَحِشُوا وَنَسَاءُ
 سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ
 وَمَنْ قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لَوْلِيهٖ سُلْطٰنًا فَلَا يَسْرِفُ فِي
 الْقَتْلِ إِنَّهَ كَانَ مَحْضُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي
 هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
 مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كُنْتُمْ رِزْقًا بِالْفُسْطٰسِ الْمُسْتَقْبِرِ
 ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ
 السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
 وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
 الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

﴿٢٨﴾ و نه گهر تو پوویی خو ژ شه رماندا و ژ بهر نه بوونا رزقی خودایی خو ژ وان و هر گیری [چونکی چو د دهستی ته داینه بدهیه وان]، فیجا تو ناخفته کا خو ژ و نه رم د گهل وان بکه. ﴿٢٩﴾ و دهستی خو ژ قهلسی نه ئاقیژه حه فکا خو [کو چو ژ دهستی ته دهر نه که فیت]، و دهستیت خو ئیکجار ژی فه نه که [کو تو در ئیسی بکه ی. ریکه کا نافجی دنا فیه را چرویکی و در ئیسیدا بگره]، و [نه گهر و نه که ی] دی بیسه ژ لومه دار و دهستالا و پویتان. ﴿٣٠﴾ ب راستی خودایی ته بی بقیث رزقی وی بو زیده و کیم دکت، ب راستی نه و ئاگه هدار و بینه ری بنده بیته خو یه. ﴿٣١﴾ و بچوکیت خو ژ تر سا هه ژاریسی نه کوژن، هه رهم رزقی وان و بی هه وه ژی ددهین، ب راستی کوشتنا وان گونه هه کا مه زنه. ﴿٣٢﴾ و نیزیکی زنیسی و ده همن بیسیی نه بن، ب راستی نه و کاره کی زیده کریته و ریکا وی پسه ریکه. ﴿٣٣﴾ و نه و نه فسا خودی کوشتنا وی حه رامگری ژ بلی هندئ ب بهر تولی بیته ئیخستن، نه کوژن، و هه ره که سی بی غال و

غهره ز بیته کوشتن، فیجا ب راستی مه دهسته لاتا داییه خوینو هر گری وی، فیجا بلا ژ تخویان نه بوریث [کو ئیکی دی بکوژیث یان پشتی کوشتنی کاره کی دی لی بکه ت]، و خودی نه و دهسته لات داییی و هاریکاری بو کری. ﴿٣٤﴾ و نیزیکی مالی سیوی نه بن، نه گهر ب باشترین رینک نه بیث [کو پی مالی وی بهاریزی و شول پی بکه ی] هه تا بالغ و ئاقل نه بن، و به یانا خو ب جه بین، ب راستی پسار ا په یانی دی ژ هه وه بیته کرن. ﴿٣٥﴾ و بیثانی ب دورستی [بی کیماسی] بیثن نه گهر هه وه بیثان کر، و ب ترازییا راست و دورست بکیشن، نه فه بو هه وه چیره و دو بهیکه کا باشتره. ﴿٣٦﴾ و تشتی تو چو ژنی نه زانی ل دویف نه چه، ب راستی مرو ژ گوه و چاف و دلی خو به برسه. ﴿٣٧﴾ ب شاهی و مه زانی ل سه ره ئه ردی ب ریشه نه چه، ب راستی تو ب چونا خو نه شیی ئه ردی کون بکه ی و بکه لیشی، و تو ب در ئیسی ژی ناگه هیسه چایان. ﴿٣٨﴾ نه فه هه می [کریاریت بوری ییت خودی فه رمانا مه ب نه کرنا وان کری]، کرنا وان هه میسیان ل ده ف خودایی ته گونه هه.

﴿۳۹﴾ ئەقە [مەخسەد ئەو بەرپاریت بۆرین ژ گۆتئا خودی] ﴿وَلَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ﴾ هەتافی ئایەتی] هەندەک ژ وان حیکمەتانه ئەوێت خودایی تە ب وەحی بۆتە ھنارتین، و چو پەرستییان د گەل خودی نەگرە [ئەگەر وەبکەی]، دئی شەرمزار و دویریختستی ژ دلوفانیسا خودی بۆ جەھنمی ئیسیە ھاڤیتن. ﴿۴۰﴾ فینجا ئەری خودایی ھەوہ کور خۆسەر بۆ ھەوہ ئیختسن، و بۆ خو ژ ملیاکەتان کچ دانان؟! ب راستی ھوین ناخفتنە کا گەلەک مەزن [د کرپتی و نەجوانیسا خودا] دکەن، [وەختی ھوین خو ب قەدرتر دینن و کوران بۆ خو ددانن، و ئەوێت ھەوہ نەڤین کو کچن بۆ خودی دتیخن]. ﴿۴۱﴾ ب راستی مە دوبارە و ب درێژی و ب گەلەرەنگان [بەلگە و نموونە] د فی قورئانیدا ئینایسینە، دا بیرا خو بینن، بەلی [دوبارە کەرن و درێژی ئینانا فان نیشانان] ژ بلی دویرکەفتن ژ قەسیی چو یی دی ل وان زیدە ناکەت. ﴿۴۲﴾ بیژە ئەگەر د گەل خودی هەندەک پەرستییت دی ھەبانە ھەرەکی ئەو دبیژن، دا بزافی کەن ب ریکەکی خو نیزیکی خودانی عەرشی

بکەن [یان ژی دا بزافی کەن ل سەر خودانی عەرشی زال بین ھەرەکی ھەمی خویندکار د دنیایدا فی کاری دکەن]. ﴿۴۳﴾ خودی یی پاک و پاقر و زیدە بلند ژ وی یائەو دبیژن. ﴿۴۴﴾ و ھەر حەفت ئەسمان و ھەرد و ھندی تیدا ھەمی خودی ژ کێاسییان پاقر دکەن، و چو تشت نینن سوپاسیسا خودی ب پاقری نەکەن، بەلی ھوین تەسبیحا وان تیناگەھن، ب راستی خودی لەزلی ل جزایی ناکەت و یی گونەھ ژ یەره. ﴿۴۵﴾ و ھەر وەختی تو قورئانی دخوینی، ئەم پەردەکی د ناڤەرەتە و ئەوێت باوهریسی ب ناخەرەتی نەینن ددانین [کو قورئانی تینەگەھن]. ﴿۴۶﴾ مە پەردە ل سەر دلێت وان ییت دانایین دا قورئانی تینەگەھن، و مە گرانی یا ئیختسییە د گوھیت واندا [کو گول قورئانی نەبن]، و ھەر وەختی د قورئانیدا تە ناڤی خودایی خو ب یەکتایی ئینا [تە گۆت خودایی من تاک و تەناپە، و بی ھەڤال و ھۆگر و ھەڤشکە]، پشتا خو ددەنە تە و درەڤن [دا گولی نەبن خودی تیکە]. ﴿۴۷﴾ ئەم چیتەر دزانین کا بۆچی ئەو گوھداریا تە دکەن وەختی ئەو گوھداریا تە دکەن، [گوھداریا تە دکەن بۆ ترانەکرنی ب تە و قورئانی] و [دیسا] مە چیتەر ئاگە ھژئی ھەییە وەختی پستەپستی دکەن، و دەڤی خو دبنە بەر گوھیت ئیکدو، وەختی ستەمکار دبیژن: ئەوئی ھوین ل دویف دچن مروفەکی سیرەلیکری و عەقلچۆیی پیڤەتر نینە. ﴿۴۸﴾ بەری خو بدی کا چاوا ئەو نموونەیان بۆ تە دینن [دبیژن: ساحرە، شاعر و ھەلبەستفانە، دینە... ھتد]، و ئەو [ب فان بی بەختییان] گوپرا و بەرزەموون، و نەشین ریکا ھەقیی بگرن [یان ب سەر چوریکان ھەلنابن د بەرئەقل بن، کو بشین پی تانان د تە بقوتن]. ﴿۴۹﴾ و گۆتن ئەری ئەگەر ئەم بووینە ھەستی و ھەلوەراییین و پرت و بەلاڤە بووین، جارە کا دی دئی زیندی بینەڤە و بینە مروفەکی نوی.

الجزء

﴿قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْفُرُ فِي
صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعَذِّبُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُعْذِّبُونَ الْيَكْرَهُ وَسَهْمَهُ وَيَقُولُونَ مَتَى هُوَ قَوْلُ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ بَدَعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ وَتَظُنُّونَ
إِنْ لَيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلِ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ أَحْسَنُ
إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ عَدُوًّا
مُبِينًا ﴿٥٣﴾ وَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يَسَاءَ رَحْمَتِكُمْ أَوْ إِنْ يَشَاءُ
يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِمَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى
بَعْضٍ ۖ وَآتَيْنَا دَاوُدَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ
دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَئِكَ
الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ
وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ
مَحْدُورًا ﴿٥٧﴾ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

﴿٥٤﴾ خودایستی هه وه، هه وه چیتر دنیا سیت، نه گهر بقیت دئی دلؤ فانیسی ب هه وه بهت، و نه گهر بقیت دئی هه وه ئیزادهت، و مه تو نهنارتی دا تول سهر وان بیسه زیره فان و بهر برس [کوب کؤته کی وان بینیه سهه ئیمانی]. ﴿٥٥﴾ و خودایستی ته ب وان یسیت دئورد و نه سماناندا ههین زاناره [کاکینه و کاجوان و ههرتیک هیژیایی چیه؟] و ب راستی مه هندهک پیغه مبهر یسیت ب قه درتر ئیخستین ژ هنده کیت دی، و زه بوور مه یا دایسه داوودی. ﴿٥٦﴾ [هه هی موحه مه د] بیژه [موشرکان] کا گازی وان بکهن نهویت هه وه هزر دکر کو نهو خودینه ژ بلی خودی [بلا هاریکاریا هه وه بکهن]، نی نهو نهشین چوزانی ل سهر هه وه راکه ن یان ژ هه وه فه گو هیژن بؤ هنده کیت دی. ﴿٥٧﴾ نهویت نهو [موشرک] دپه ریسن [و بؤ خوؤ خودا حسیب کرین وه کی ملیاکهت و مروؤف و نه جنه یان]، کا کی ژ وان پتر نیژیکی خودییه، نه ها نهو دا بگه هنه رازیو نا خودایستی خوؤ بؤ خوؤ ل ریکان دگهرن، و ب په رستنا خودی دلؤ فانیسیا وی دخوان و ژ ئیازیا وی دترسن، ب راستی ئیازیا خودایستی ته گه له کا گرانه، هه می ژئی دترسن و خوؤ ئی دپاریزن. ﴿٥٨﴾ نینه گوندهک [ژ گوندیت گاوران یان گوندهکاران] نه گهر نهو بهری رپوژا قیامه تی د هیلاک نه بهین یان ژ بی بهر هنگاری ئیازیه کا دژوار نه کهین، نه فه د کتیبیدا [دده پی پارستیدا (له وحی مه حفوز)] یا نقیسیه.

﴿٥٩﴾ چو تشمت نه بوو ریگر ثم موعجیزه یان [ههروه کی خه لکی مه که هی ژ ته دخوازن کو تو سه فای بی بو بکه یه زیر و چیا بی ت مه که هی ژ وان دویر بیخی] بهنرین، نهو نه بی ت، ی بی ت بهری وان موعجیزه مه بو هنارتن و باوهری بی نه ئینان و دره و دانان [فیجا مه بهر تاتاف کرن، نه کو نه فه ژ ی وه کی وان بکه ن و وه کی وان هی ژایی تاتافه کی بین] و مه حی شتر دا [سه موود] [مله تی صالح پیغه مبه ر وه ک موعجیزه یه ک] [نیشانه کا رو نکهر، فیجا وان سته م ل خو کر] [و خو بهر هنگاری ئی ژایی کر چونکی وان گو هی خو نه دا صالحی و حی شتر گوشت] و نه م موعجیزه یان ناهنرین نه گهر بو ترساندن نه بن.

﴿٦٠﴾ و بینه بیرا خو وختی مه گو تیه ته، ب راستی خودای بی ته ب دورستی ده سته لات ل سهر هه می مرو فان هه یه [و هه می ی بی ت د بن ده سستی و ی شه]، و نهو دیتنا مه ب ته [شه فا میعراجی] [چونا ته بو نه سمانان] [دای بیه دیتنی، مه ب ته نه ددا دیتنی نه گهر بو جهر باندا خه لکی نه بایه [کا دی چاوا سهر ده ری بی

د گه ل فی رویدانا عتی که که ن]. و دارا له عنه ت لی کری د قور تانیدا هاتی [کو دارا زه قو ومییه] مه نه ئینا بیه نه گهر ژ بهر جهر باندا مرو فان نه بی ت. و نه م وان [ب به لگه و نیشان و موعجیزه ی بی ت ناشکه را کو وان را وه ستین و باشقه بی نه] دتر سینین، به لی نه فه ترساندنه چول وان زیده ناکه ت ژ بلی زیده سهر دا چو نی. ﴿٦١﴾ و وهختی مه گو تیه ملیا که تان بو ناده می هه ر نه سوجه دی بی [سوجه دیا ری زگر تنی نه یا بهر ستنی] هه می بیان سوجه بر [بلیس] تی نه بی ت، گو ت: نه ز چاوا سوجه دی بی بو وی بیه م، نه وی ته ژ هه ری بی چی کری؟! ﴿٦٢﴾ [شه تانی] گو ت: کا بو من بی ژه، نه فی ته قه در ی وی ب سهر ی بی من ئی خستی، و نه ز ب خو ژ وی ب قه در تر، ب راستی نه گهر تو من هه تا رو ژا قیامه تی به یلی دی ب سهر دوینده ها ویدا گرم، و د سهر دا به م و دی ر ه و رویشالی ت باشی بی ژ ناف وان هه لکی شم، کی مه ک ژ وان تی نه بن [نهو ژ ی نهون ی بی ت خودی پارستین ب گو تننا خو ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ ﴿٦٥﴾، تانکو ب راستی به نده ی بی ت من ته چو ده سته لات ل سهر وان نینه]. ﴿٦٣﴾ [خودی] گو ت: هه ره [نه فه مه تو هی لایی و یا ته پی چی بی ت بکه]، فیجا هه ر که سی گو هی خو بده ته ته و ب دو یف ته بکه فی ت، دژ هه جزای بی هه وه هه می بیانه کو جزایه کی تمامه. ﴿٦٤﴾ هه چی بی ته شی بی ژ وان، ب گازی یا خو بئارینه و د سهر دا بهه، و ب سویار و په یای بی ت خو فه گازی وان بکه، و د مال و زار و کیت واندا پشکدار بهه، و سو ز و په یانان بده وان، و شه یانان ژ خا پانندی پی شه تر چو ناده ته وان. ﴿٦٥﴾ ب راستی به نده ی بی ت من [ی بی ت پاریز کار و راستکار] ته چو ده سته لات ل سهر وان نینه، به سی وانه خودای بی ته بو وان زیره فان و پشته فان بی ت. ﴿٦٦﴾ [گه لی مرو فان] خودای بی هه وه نه وه ی بی ب ساناهی و هی دی گه می بیان ددهر یایاندا دبه ت، دا هوین ل دو یف خیر و که ره ما وی بگه رن [تانکو دا هوین داخوازا قازانجی بازار گانی بی بکه ن]، ب راستی خودی بو هه وه یی دل فانه.

﴿۶۷﴾ و نه گهر نه خوښه يک د دهر يايډا بگه هپته هه وه،
 فيجا نه وپت هوين ژ بلی خودی دپه ريسن و هه واری
 بو دبن، ژ بيرا هه وه دچن و خودی ب تنی دمپته
 ل بيرا هه وه [ژ خودی پیڅه تر هوين که سی نابین
 د هانا هه وه بهیت، و هه وه رزگار بکه ت]، فيجا
 وهختی هوين رزگار کرن و بر نه دیمی هه وه روپی
 خو ژ باوهری وهر گپرا [و دزفر نه سهر ټیک و دویا
 خو کو په رستنا بوتانه]، و ب راستی مروف یی نه
 شو کورداره، بو نیعمه ټیت خودی نائینته بهر چاځیت
 خو. ﴿۶۸﴾ نه ری هوين پشت راست بوون کو خودی
 هه وه ل په خی دیمی د نه ریدانا بهت خواری، یان زی
 هور باه کئی ب بهر شیشک ب سهر هه وه نائینت،
 پاشی هوين که سی نه بینن خو ل هه وه بکه ته خودان،
 و ب کاروباریت هه وه رابیت و هه وه ژ نیا خودی
 پپاریزیت. ﴿۶۹﴾ یان زی هوين ټین بوون کو جارکا
 دی خودی هه وه نازفرینته هه وه دریاپی و باه کئی ب هیز
 کوهر تشتی بکه ټپته بهر بهت و باځیټیت ب سهر
 هه وه نائینت، ژ بهر گاورییا هه وه [یان چاځقییا

الحزب الخامس عشر

وَإِذْ أَمْسَكَ الضُّمُرُ فِي الْغُرُفِ لَمَّا تَدْعُونَ لِأَيْتَاهُ فَلَمَّا
 تَجَدَّوْا إِلَى الْبُرْجِ غُرُفُوهُ كَانَ الْأَمْسَانُ كُفْرًا ﴿۶۷﴾ أَفَأَمْسَرْتُمْ
 أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ جَانِبَ الْبُرْجِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ
 لَا يَجِدُوا لَكُمْ وَكَيْلًا ﴿۶۸﴾ أَمْ أَمْسَرْتُمْ أَنْ يُعِيدَ كُمْ فِيهِ تَارَةً
 أُخْرَى فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُم بِمَا كُفَرْتُمْ
 ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿۶۹﴾ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي
 آدَمَ وَجَعَلْنَاهُمْ فِي الْبُرْجِ وَرَفَعْنَاهُمْ مَرَاتٍ الطَّيِّبَاتِ
 وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿۷۰﴾ يَوْمَ نَدْعُوا
 كُلَّ أُنثَى بِإِمْهَمٍّ مِمَّنْ أَوْتِي كِتَابَهُ رِيْسِيَهُ فَأُولَئِكَ
 يَبْقَرُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلُمُونَ تَفْضِيلًا ﴿۷۱﴾ وَمَنْ كَانَ
 فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَصْلَبُ سَبِيلًا ﴿۷۲﴾ وَإِنْ
 كَادُوا لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ
 عَلَيْنَا غَيْرَةً وَإِذَا لَا تُحَدِّثُكَ خَلِيلًا ﴿۷۳﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ
 لَقَدْ كِدْتَ تَرُكُنَ إِلَيْهِمْ ذَرِيَّةً قَلِيلًا ﴿۷۴﴾ إِذَا لَدَّكَ فَتَنَكَ ضَعَفَ
 الْحَيَاةُ وَضَعَفَ الْمَمَاتُ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿۷۵﴾

هه وه] هه وه بخه ندقینیت، پاشی هوين که سی نه بینن تو لا هه وه ژ مه بخوازیت. ﴿۷۰﴾ و ب راستی مه
 دویندها ناده می ییت ب ریز و رومهت ټیخستین، و مه نه و دیمی و نایدا ییت هه لگرتین و گپران دین
 [نانکو مه شیانا داییه هه وه، هوين ب پیمان و ده واران و گه مییان و ناله ټیت دی قوینا خیت دریز برن]،
 و رزقی پاک و پاقر مه دا وان، و مه نه و ب سهر گه له ک چیکر بییت خو ټیخستن و ب قه در تر لی کرن.
 ﴿۷۱﴾ [بو مله تی خو بیټه: رورانه هم گازی هه می مرفان دکه ین هه ټیک ب پیسی خو] [خودانیت
 ته وراتی ب ته وراتی، و ییت ټنجیلی ب ټنجیلی، و ییت قورثانی ب قورثانی، یان زی ب پیغه مبه ریت
 خوځه یان زی ب کتیا کاروباریت خوځه]، فيجا هه که سی کتیا وی ب دهستی راستی بو بیته دان، نه هه
 دی کتیا خو خونین و ته مه تی ده زی پی پشته بهر کئی قه سپی سته م ل وان نائینه کرن [کو خیره کا وان کیم بییت
 یان گونه هه ک ل سهر وان زیده بییت]. ﴿۷۲﴾ نه وی دفی دنیا ییدا یی کوره بیت [دلناری بیت و هه قی پی
 نه بینت]، نه و دئاخه ټیدا زی یی کوره به و گومراره زی [و نائینه راسته ریکرن بو ریکار رزگار بوونی].
 ﴿۷۳﴾ و چو نه مابو و هه ټیشک چیکه ر (موشرک) دا ته د سهر دا بهن، و ته خاپینن ژ وی و هه حیا مه بو ته
 هنارتی، دا تو ژ بلی وی و هه حیا مه بو ته هنارتی ب سهر مه فه نی، نه ها هنگی، دا ته بو خو که نه دوست
 و هه فال. ﴿۷۴﴾ و نه گهر مه تو رانه گرتابی و نه پارستبابی، نيزیک بوو تو دا پیچه کئی ب په خی و انقه چی.
 ﴿۷۵﴾ فيجا نه گهر ته وهر باه [و ته گو هی خو داباه وان]، هم دا ته دوقات دنیا یی و ئاخه ټیدا ب بهر نیا
 ټیخین، پاشی ته بو خو که س نه ددیت پشته فانیسیا ته بکه ت، و دهستان بو ته ل سهر مه به لینییت.

وَإِن كَادُوا لَيَسْتَفِرُّوكَ مِنَ الْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذَا لَا يَلْبَثُونَ خَلْقَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سَنَةٌ مِّن قَدْرٍ أَسَلْنَا
قَبْلَكَ مِنْ رُّسُلِنَا وَلَا تَجِدُ لَسُنَّتِنَا تُحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقْبِرِ
الصَّلَاةَ لِدُلُوكِ الشَّمْسِ إِلَى عَسْقِي الْآيِلِ وَقُرْآنَ الْفَجْرِ
إِن قُرْءَاتِ الْفَجْرِ كَانَتْ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ الْآيِلِ قَتَّهَجْدُ
بِهِ نَافِلَةٌ لِّكَ عَسَىٰ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾
وَقُلْ رَبِّ ادْخُلْنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِي مُخْرَجَ صِدْقٍ
وَأَجْعَلْ لِي مِّن لَّدُنكَ سُلْطَانًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْءَانِ إِنْ مَاهُوَ
شِقَاقٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾
وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ أَعْرَضَ وَنَسَىٰ جَنَابَهُ وَإِذَا مَسَّهُ
الضَّرُّ كَانُ يَتُوسَّأُ ﴿٨٣﴾ قُلْ كُلُّ عَمَلٍ عَلَىٰ شَاكِلَةٍ فَرِّقُوا بَيْنَهُ
بَيْنَ هُوَ أَهْدَىٰ سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ
أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُمْ لَنَنْهَنَّ
بِالَّذِي أُوحِيَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَتَجِدَنَّكَ بِهِ عَلِيمًا وَكَيْلًا ﴿٨٦﴾

﴿۷۶﴾ و چو نه مابوو دا ب دژ منابيسيا خو ته عیجز و تنگاف کهن، دا ته ژ مه که هی دهر بیخن [و نه گهر وان نه شه کربایه و وان تو دهر بیخستبایی]، هنگی پشتی ته، شه ژ دهمه کی کیم پیغه تر نه دمان. ﴿۷۷﴾ نه شه ریکا مه یه د گهل پیغه مبه ری ت مه، نه وی ت مه به ری ته هنار تین [کو هم وی مله تی به رئاتاف که یین نه وی پیغه مبه ری خو ژ ناف خو دهر دئیخت]، و تو چو گوهورینی بو ریکا مه [قی] نایینی. ﴿۷۸﴾ وهختی روژ ل نیفا نه سانی وهر دگریت هه تا شه فتاریسی تو نفیژان بکه، و نفیژا سپیدی ژ بیر نه که [نفیژا سپیدی ب قورئانی هاته ب نافکرن چونکی قورئان ب دیری ل سهر دئیته خواندن]، چونکی ب راستی نفیژا سپیده بییان ملیاکه ت ل سهر شاهدن [ب شه ف و روژ تیدا حازر دهن، و خو تیدا پیک دگوهورن، فیجا ههردو جوین ل سهر دبنه شاهد]. ﴿۷۹﴾ وهختکی ژ شه فی، رابه نفیژان ب قورئانی بکه [ئانکو قورئانی تیدا بخوینه] کو فهرزه کا زیده یه [ل سهر هه ر پینج نفیژان] بو ته ب تنی، دا خودایی ته ب وان نفیژان ته بگه هینته جهی په سنکری [نه وه جهی سوپاسییا ته تیدا دئیته کرن روژا مه هدرامه زن دکهی].

﴿۸۰﴾ بیژه: خودیوو هه ر کاروباره کی هه بیت ب رهنه گه کی تو پی رازی، ب من بده کرن و من بکه دنا فدا، و هه ر کاروباره کی هه بیت ب رهنه گه کی تو پی رازی من ژی دهر بیخه، و تو ژ ده ف خو من ب هیژ بیخه و هاریکاریا من بکه. ﴿۸۱﴾ و بیژه: هه قی و نیسلام و شه و ژفانی خودی ب سهر که فتنا وان دایی هات، و پویچی و شیرک چو نه ما، ب راستی پویچی و شیرک هه ر یا چویسیه. ﴿۸۲﴾ شه هنده ک نایه ت و سوره تان ژ قورئانی دئینه خوارئ، دهر مان و دلوقانینه بو خودان باوهران، و ژ زینانی پیغه تر ل سته مکاران زیده ناکهن. ﴿۸۳﴾ و هه ر وهختکی مه که ره م و نیعمه ت د گهل مروقی کر، رویسی خو وهر گیرا [ژ بیرئینان و سوپاسییا خودی]، و ژ مه زناتی خو [ژ مه] دوبریختست، و هه ر وهختی نه خو شبیه کی هنگافت گه له ک بی هیقی دیت. ﴿۸۴﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: هه ر تیک وه کی خو [کایی چاوا یه وه سا] کار دکه ت، فیجا خودایی هه وه چیتر دزانی ت کا کی راسته ریتره. ﴿۸۵﴾ و شه و پسیارا روحی ژ ته دکهن [کا چیه؟] بیژه: روح ژ کارئ خودایی منه [ئانکو شه ب تنی و ب دورستاه ی دزانی ت کا چیه]، و ژ کیمه کا زانی تی پیغه تر بو هه وه نه هاتیسه دان. ﴿۸۶﴾ و ب سویند نه گهر مه فیابایه، شه و قورئانا مه بو ته هنارتی دا ژ سهر دلئ ته به یین، و پاشی ته بو خو کس نه ددیت پشته فانیسیا ته بکه ت.

إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُلْ
لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذِهِ الْقُرْآنِ
لَآ يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ ۗ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾
وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ
النَّاسِ إِلَّا الْكُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَوْ نُؤْمِنُ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ
لَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن تَحْتِ
وَعَتَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خَلَالَهَا فَتُجِيرَ ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ
كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بِنَالٍ ۗ وَالْمَلَكُ كَمَا
قِيلَ ﴿٩٢﴾ أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرٍ ۖ أَوْ تَرْفَىٰ فِي السَّمَاءِ
وَلَنْ نُؤْمِنَ بِرُفُوقِكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُهُ ۗ قُلْ
سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ
أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا
رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُلْ لَوْ كَانَ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يُمَسِّحُونَ مَظْمِنِينَ
لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

﴿۸۷﴾ به لى مه شه، ژ دلؤ فانيسا خودايى ته، بو ته نه قياييه [كوهم ژ سهر دلى ته راکهين و ژ بيرا ته بهين]، ب راستى كهر ما خودى ل سهر ته گه له كه. ﴿۸۸﴾ بيژه: ب سويند نه گهر مروّف و نه جنه ههمى بيكفه كوم بين كوئه و قورنانه كا وهكى فى قورنائى بينن، نه شين وهكى وى بينن خوّه گهر ههمى بو تيكدو پشته فان و هاريكار ژى بن. ﴿۸۹﴾ و ب راستى مه بو مروّفان ههمى نموونه، و گه له ك جاران و ب ريكيّت جودا جودا، د فى قورنائيدا ييت تينابين، به لى باراپتر ژ مروّفان ريكا رازى نه بوون و تينكارى گرتن. ﴿۹۰﴾ و گوئن: قه د هم باوهريسى ب ته نائين هه تا تو كانيه كى بو مه ژ نه ردى دهر نه تيخى. ﴿۹۱﴾ يان ژى جنيكه كا دارقه سپان و ميويّت ترى ته هه بيت، فيجا توروياران د ناقرا دهر بيخى و د بنرا بهى. ﴿۹۲﴾ يان ژى نه سمانى پرت پرت ب سهر مه دا بينى ههروهكى تودينژى، يان ژى تو خودى و مليا كه تان بينى و هم بينن. ﴿۹۳﴾ يان ژى ته خانيسه ك ژ زيرى هه بيت، يان ژى بچيه نه سمانان، خو تو بچيه نه سمانان ژى

ديسانم باوهريسى ب ته نائين، هه تا تو كتبه كى بو مه نه بينى كو هم بخونين [و بينته شاهد و به لگه ل سهر بيغه مبه راتيا ته]، بيژه: پاك و پاقرى بو خودايى من بيت، ما نه ز چمه ژ مروّفه كى بيغه مبه ر پيقه تر. ﴿۹۴﴾ و چو تشنان مروّف [مه خسه د خه لكى مه كه هى] پشتى هاتنا راسته ريسى ژ باوهريسى نه دا پاش، نه و نه بيت [ژ نه زانين] دگوئن: نه رى خودى مروّفه ك، بيغه مبه ر هنار تيه؟! ﴿۹۵﴾ بيژه: نه گهر خه لكى نه ردى مليا كه تان، و وهكى هه وه ب ساناهى ل سهر نه ردى هاتن و چون كرابانه، دا هم ژى مليا كه ته كى بيغه مبه ر ژ نه سمانان بو وان هنيرين. ﴿۹۶﴾ بيژه: بهسى منه خودى د ناقه را من و هه وه دا شاده ييسى ل سهر بيغه مبه ر نيسا من بدهت، ب راستى نه و شاره زا و بينه رى به نده ييت خو به.

﴿ ۹۷ ﴾ و ئەوئى خودئى راسته پرى بکەت، ئەوہ یئى راسته پرىکرى، و ھەر کەسى خودئى [ژ بەر کار و کربارىت وى] وى گومرا و بەرزە بکەت، فئىجا ژ بلى خودئى تو چو ھارىکاران بۆ نايىنى، و ئەم رۆژا قىامەتئى دئى وان ل سەر سەر و چاقان کۆرە و کەپ و لال کۆمکەين، و جھئى وان دۆژە ھە و ھەر وەختئى گورپىيا وئى داھات، ئەم گورپى و سۆتئى لئى زىدە دکەين. ﴿ ۹۸ ﴾ ئەفە جزايئى وانه چونكى وان باوهرى ب نیشان و بەلگە بيئت مە نەدئىنان [و باوهر نەدکرن دئى رابنەفە] و دگۆتن: ئەرئى ئەگەر ئەم بووينە ھەستى و ئاخ، جارەکا دى دئى زىندى بينەفە کو بينە چىکرىيە کئى نوى. ﴿ ۹۹ ﴾ ئەرئى ما ئەو نايىن ب راستى ئەو خودايئى ئەرد و ئەسنان چىکەت، [دشپت وەكى وان [ژ مرؤفان] چىکەت، و وەختەك بۆ وان [مرنا وان و رابوونا وان ژ گۆران] يئى دانايى شک تىدا نىنە، بەلئى سته مکاران ژ رپکا گاورپىي پئفە تر نەگرت. ﴿ ۱۰۰ ﴾ [ھەى موھەمەد] بيژە: ئەگەر ھوين خودانئيت

گەنجينە و گەنجخانە بيئت کەرە ما خودايئى من بانە، ھوين دا قەلسيئى کەن [و ھەو ھەددا کەسى] ژ ترسا خلاسبون و ئى، نئى مرؤف گەلە کئى چرويك و چاقتر سىايىيە. ﴿ ۱۰۱ ﴾ و ب راستى مە نەھ موەجيزە بيئت ئاشکەرە دانە مووسايى، فئىجا پسىارا ئسرائىليان بکە وەختئى ئەف موەجيزە بۆ ھاتين [دا بۆ ھەمى جوھىيان راستىيا فى تشئى پئغەمبەرى گۆتى ديار بييت، و ل سەر خو ببنە شاھد، فئىجا فیرعەونى گۆتى: ھەى مووسائەز و ھەساز دکەم تو يئى سیرە لئىکرى و ئەقەچۆيى. ﴿ ۱۰۲ ﴾ [مووسايى] گۆت: ب راستى تو دزانى ئەف موەجيزە بيئت بۆ من ھاتين کونشان و بەلگە بيئت ئاشکەرە، ژ خودايئى ئەرد و ئەسنان پئفە تر کەسى دى نەئىنايىنە خواری، و ب راستى ھەى فیرعەون ئەز تە ھىلاکچۆيى دىنم. ﴿ ۱۰۳ ﴾ و فیرعەونى فیا [ئسرائىليان] ژ مسرئى دەر بيخيت و وان تەنگاف بکەت، فئىجا مە ئەو و ھندى دگەل، ھەمى [دەر يايىدا] خەنداقاندىن. ﴿ ۱۰۴ ﴾ و پشئى فئى مە گۆتە ئسرائىليان ل وى ئەردى ئاکنجى بين [ئەوئى فیرعەونى دقيا ھەو ھەى دەر بيخيت، فئىجا ئەگەر وەختئى رۆژا قىامەتئى ھات، ھەو ھەمىيان پئفە دئى ئينين [ژ گۆران] پراکەين، دا حوکوم د نابقەرە ھەو ھەدا بيئتە کرىن].

﴿۱۰۵﴾ و مە قورئان ب ھە قىيىفە ئىنايىيە خوارى، [دا ھە قىيى و راستىيى ئاشكە را بكتە] و ب ھە قىيىفە يا ھاتىيە خوارى، و مە تو نە ھنارتى بۆ ھندى نەيت ببىيە مزگىنىين و ئاگە ھداركەر. ﴿۱۰۶﴾ و مە قورئان جودا جودا بۆ تە ئىنا خوار دا تو ھىدى ھىدى بۆ خەلكى بخوينى، و مە پىچ پىچە [ل دويىف بەرژە ۋە ھندىيان] ئىنا خوارى. ﴿۱۰۷﴾ بىژە: چ ھوین باوهرىيى پى بينن يان پى نەئىين، ب راستى ئەوئت زانين [ب قورئانى و ب ھاتنا پىغەمبەرى] بەرى نوکە بۆ ھاتى، گاڤا قورئان بۆ وان ھاتە خواندن، ب لەز دکەڤنە سەر سەر و چاقىت خۆ، بۆ سوجدە برنى. ﴿۱۰۸﴾ و دىيژن: پاك و پاقرى ژ ھەمى كىماسىيان [بۆ خودايى مە بيت، ب راستى بەيماننا خودايى مە دايى، ھات. ﴿۱۰۹﴾ و دکەڤنە سەر سەر و چاقىت خۆ و سوجدەيى دېن، و دکەنە گرى و [خواندنا قورئانى] ترسا وان پتر لى دکەت. ﴿۱۱۰﴾ بىژە: ھەزکەى ب ناڤى خودى گازی بکەن، ھەزکەى ب ناڤى دلۇڤان گازی بکەن، ب كىژ ناڤى گازی دکەن، گازی بکەن، نى خودى باشناڤ يىت

سخنة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَبِالْحَقِّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَّلَ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۱۰۵﴾
 وَقُرْءَانًا قُرْءَانًا لِّتَقْرَأَهُ عَلَى النَّاسِ عَلَى مُكْتَمٍ وَنُرْتِّلُهُ تُتَبَّلاً ﴿۱۰۶﴾
 قُلْ ءَامِنُوا بِهِ ءَوْلاً تُؤْمِنُونَ أَلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ سُجَّدًا ﴿۱۰۷﴾ وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولًا ﴿۱۰۸﴾ وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَسْكُونُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴿۱۰۹﴾ قُلْ ادْعُوا اللَّهَ وَأَدْعُوا الرَّحْمَنَ أَيُّمَا تَدْعُوا فَلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ وَلَا تَجْهَرُوا بِصَلَاتِكُمْ وَلَا تَخَافُوا بِهَا وَابْتَغِ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ﴿۱۱۰﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُن لَّهُ وَفًى مِنَ الذَّلِيلِ وَكَبُرُهُ تُكْبِيرًا ﴿۱۱۱﴾

سورة الكهف

بسم الله الرحمن الرحيم

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا ﴿۱﴾
 قِيمًا لِيُنذِرَ بَأْسًا شَدِيدًا لِمَنْ لَدُنْهُ وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا حَسَنًا ﴿۲﴾
 مَلِكِينَ فِيهِ أَبَدًا ﴿۳﴾ وَيُنذِرَ الَّذِينَ قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ﴿۴﴾

ھەين، و تو نڤىژا خۆ ب دەنگى بلند نەكە و ددلى خۆ دا زى نەكە [كو كەسى گول دەنگى تە نەيت]، و رېكەكى بگرە د ناڤەرا ھەردوكاندا بيت. ﴿۱۱۱﴾ و بىژە: بەسن و سوپاسى ھەمى بۆ وى خودايى ئەوئى چو زارپوك بۆ خۆ نەگرتىن، و چو ھەڤشك د مالدارىيىدا بۆ نەيى، و يى چو ھارىكار و پشەتەڤان ژ ھەوجەيى بۆ نەيى، و وى ژ ھەمى كىم و كاسىيان مەزنتر لى بکە [كو زارپوك يان ھەڤشك يان پشەتەڤان و ھارىكار ھەبن].

سۆرەتا كەھف

ل مە كەھى ھاتىيە خوارى (۱۱۰) ئايەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سوپاس و پەسن ھەمى بۆ وى خودايى، ئەوئى قورئان بۆ بەندەيى خۆ ئىنايىيە خوارى، و چو خوارى و كىماسى نەكرىيە تىدا. ﴿۲﴾ كىتە كا راست و بى جودايىيە و پارىزقانا كىتەيت بەرى خۆبە، دا گاۋر و گونەھكاران ژ ئىزايە كا دژوار بترسىنيت و مزگىنىيى بدەتە خودان باوهران، ئەوئت كار و كرىارت قەنج دکەن، كو ب راستى خەلاتەكى باش بۆ وان ھەيە كو بەھەشتە. ﴿۳﴾ و ھەر ۋەھەر دى د ناڤدا [د ناڤ بەھەشتىدا] مینن. ﴿۴﴾ و [دیسلا] دا ئەوان، ئەوئت گۆتىن خودى زارپوكەكى بۆ خۆ گرتى [ژ ئىزايى] بترسىنيت.

مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِآبَائِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ إِنْ يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بِخُجُوعِ نَفْسِكَ عَلَىٰ آثَرِهِمْ إِنْ لَمْ يُؤْمِنُوا بِهَذَا الْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنُبَلِّغُ إِلَيْهِمْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ أَنَّ أَصْحَابَ الْكَهْفِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾ إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰ آذَانِهِمْ فِي الْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَاهُمْ لِنَعْلَمَ أَى الْحِزْبِ أَحْسَنٌ لِمَا لَبِثُوا أَمَّادًا ﴿١٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ بَنَاهُمْ بِالْحَقِّ إِنْهُمْ فَتِيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذْ شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَؤُلَاءِ قَوْمُنَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَوْلَا تَأْتُونَ عَلَيْهِم بِسُلْطَانٍ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

﴿٥﴾ نه ئەو و نه باب و باپیری و ان چو ژ هندی نوزانن، ئەفە ئاخذتته کا مەز نه ژ دەفی و ان دەر دکەفیت، و ئەو ژ درهوی بیقه تر نایبئن. ﴿٦﴾ فوجا تئ ههیه توژ خەم و کوفانان خو بکوژی، ئەگەر ئەو باوهریی ب فی قورئانی نهئینن. ﴿٧﴾ و ب راستی تشتی ل سەر ئهردی ههی، مه یئ بو کرهیه خهمل و جوانی، دا وان (مرؤشان) بجه ربینن کا کی ژ وان یئ کار باشتره. ﴿٨﴾ ب راستی هندی ل سەر ئهردی [ژ خهمل و جوانیی و هەر تشتی تیدا پرؤژا دویماهییکا دنیا یئ]، دئ کهینه ئاخه کا رویت و رهوال و بی شینکاتی. ﴿٩﴾ ئهری ته هزر کر [ههی موحه مه د] کو خه لکی شکهفتی و ره قیمی [ره قیم یان نافئ وی چیا به یئ شکهفت لی، یان ئەو نهاله ئەفا شکهفت تیدا، یان نافئ گوندئ وانه، یان نافئ وی ته حته بهری بوو یئ نافئ وان ل سەر نفیسی، و بارپارت ژ ته فسیر زانان ل سەر ئەفا دویماهیییئه] ژ نیشان و مو عجیزه ییت مه ییت عه جیییه [ئانکو هزر نه که ئەفه ژ هه می نیشان و مو عجیزه ییت مه عه جیتره]. ﴿١٠﴾ بیژه وان، ده می

وان گه نچ و لاوان خو گه هاندیهه شکهفتی، و وان گوئ: خودیو، تو دلؤ فانییه کی ژ دهف خو ب مه بهه [ل ئاخره تی ل مه ببوره، و مه ئیمن بکه ژ نه یاران، و پرزی ل فی دنیا یئ بده مه]، و فی کارئ مه راست بکه و ب ساناهی بیخه. ﴿١١﴾ و د شکهفتیدا چه ند قه دهر سال و زه مانان، مه په ردا خه وی ب سهر گو هیئ وان دادا [کو وان گول چو نه بیت و ههر نفستی بمینن]. ﴿١٢﴾ پاشی مه ئەو ژ خه وی هشیار کرن، دا بزاینن کا کی ژ هه ردو جوینان دزانیئ، کا ئەو چه ند مایینه [ئەفه ئیشاره ته کو ئەو ل سهر وهختی مانا خه لکی شکهفتی د شکهفتیدا، د ژیک جودا بوون]. ﴿١٣﴾ ئەم سهر هاتیا وان ب دورستی بو ئەفه دگپرین، ب راستی ئەو هنده ک خورت و لاو بوون باوهری ب خودایی خو ئینابوون، و مه ژ ی پتر راسته پرینن [و مه پراگرتن و دلئ وان موکو متر لی کر، کو خو ل بهر ههر نه خو شیهه کا هه بیت بگرن]. ﴿١٤﴾ و مه دلئ وان [ب سهر و راستی و پراگرتن] فاهیم کرن، وهختی [به رانه ری خون دکاری] رابووین، و گوئین: خودایی مه، خودایی ئه رد و ئەسه لانه، ژ بلی وی ئەم چو خودایی دئ نابه ریسین [و ئەگەر مه ژ بلی وی ئیکئ دی په رست] هنگی ب راستی ئەم ئاخذتته کا دویر ژ هه قیسی دیژین. ﴿١٥﴾ ئەفیت هه، مله تی مه [خه لکی باژیری مه] شوینا خودئ، چه ند په رستیه کیت دی دپه ریسن. کا بلا نیشانه کا ئاشکه رال سهر خودایینییا وان بینن، ما کی ژ وی سته مکارتره یئ دره وان ب نافئ خودئ بکه ت؟

﴿۱۶﴾ و گافا هه وه خو ژ وان و بیټ ته و شوینا خودی دپه ریسن [ژ بوتان]، دویر ټیخست و خو ژئی دا باش، فیجا خو بگه هیبنه [هه رنه] شکه فتی، خودایی هه وه دئی بهر و بیافی دلؤ فانییا خو ل سهر هه وه فره ه کت، و کاروباری هوین تییدا و تشتی هوین مفایی ژئی وه ردگرن، ژ خوارن و فه خوارنی، دئی بو هه وه ب ساناهی ټیخیت. ﴿۱۷﴾ و تو دئی یبنی وه ختی رۆژ ده لیت تیرۆژ کیت وئی ریکا خو ل سهر ره خی راستی یی شکه فتی دگو هیزیت، و وه ختی ئافا دبیت ژ ملی چه پیغه ل وان نادهت، و ژ وان دپوریت و ته و د نیفا شکه فتیغه بوون [ئانکو نه هه لانتی و نه ئاوابوونی، رۆژئی ل وان نه ددا هه ره چنده ده ری شکه فتی یی فه کری زی بوو، و ته و د نیفا ویدا بوون]، ته فه ژ نیشانیت [دهسته لاتدارییا] خودینه، و هه ره که سی خودی راسته ری بکه ت، نی ته وه راسته پیکری، و هه ره که سی گومرا و بهرزه بکه ت، نی تو چو هاریکار و ریبه ر و ریسانان بو نابینی. ﴿۱۸﴾ و یا ژ ته فه د هشیارن و ته و ب خو د نفستینه [چونکی چاقیت وان د فه کری

المذنب

وَإِذْ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَآتَيْنَاهُمُ الْوَحْيَ وَإِذْ أَوْأرَأُوا إِلَى الْكَهْفِ
يَسْئُرُونَ كُرُورًا كُرُورًا فَوَجَّهْنَا لِقَوْمِكُم مِّنْ أَمْرِكُمْ مَّرْفَقًا ﴿۱۶﴾
* وَتَرَى السَّمْسَ إِذَا طَلَعَتْ تَزْوُرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ
الْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَتْ تَقَرُّصُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ
مِّنْهُ ذَلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّ اللَّهُ يَهْدِي الْقَوْمَ الْهَادِينَ ﴿۱۷﴾
يُضِلُّ قُلُوبَ لَمَّا وَجَّهْنَا مَرَشِدًا ﴿۱۷﴾ وَتَحْسَبُهُمْ آيَاتُنَا
وَهُمْ رُفُودٌ وَنَقُصُّهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَذَاتَ الشِّمَالِ وَكَلَّمَهُمْ
بَسِطٌ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ لَوِ اطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلَمِّتْ مِنْهُمْ رُجْعًا ﴿۱۸﴾ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ
لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا رَيْبٌ كَرِهُوا عِلْمَ رَبِّهِمْ فَابْتَعَثُوا
أَحَدَكُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا فَذَكَرْنَا
طَعَامًا قَلِيلًا كُرُورًا بَرِّقَ مَنَّهُ وَلَبِثَ لَظْفٌ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿۱۹﴾ إِنَّهُمْ إِنْ يَبْظُرُوا عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِي مِلَّتِهِمْ وَلَنْ تُفْلِحُوا إِذًا أَبَدًا ﴿۲۰﴾

بوون و ته و ب خو د نفستی بوون]، و مه ته و ل سهر ته نشتا راستی و چه پی دقو لپاندن و دزقپاندن، و سه یی وان ژئی هه ردو ده ستیت وی ل بهر ده رازینکا شکه فتی ددریژ کری بوون، و ته گهر ته ته و دیتبانه [ل سهر وی حالی] دا [دلئی ته] تژی ترس بیت و دا ژئی ره فی. ﴿۱۹﴾ [و مه چا وائه و نغاند بوون] و هه سا مه ته و هشیار ژئی کرن، دا دناقهه را خو دا پسپار بکه ن [کا ته و چنه د مایینه د شکه فتیغه]، ټیکئی ژ وان گوټ: ته ری هوین چنه د مایینه؟ گوټن: رۆژه کی یان دانه کی رۆژئی [و ته ویت بو وان نه دیار کا چنه د مایینه نفستی] گوټن: خودی دزانت کا هوین چنه د مایینه، فیجا کا ټیکئی ژ خو ب فان پاره بیت خو هینر نه باژیری، بلا به ری خو بده تی کا چ خوارن ژ هه مییان هه لالتر و پاقرتره بلا بو هه وه بینیت، به لی بلا یی هشیار بیت [هویر به ری خو بده تی، دا نه ټیته نیاسین و دا که س د سهر دا نه بهت و نه خاپنیت]، که سی ب هه وه نه هه سینیت. ﴿۲۰﴾ ب راستی ته گهر ته و ب سهر هه وه هه لبن دئی هه وه ب که فران کوژن، یان دئی هه وه زقپینه سهر دینی خو [و ته گهر هوین زقپینه سهر دینی وان]، هوین وی وه ختی چوجا سهر فراز نابن.

﴿٢١﴾ و هؤسا مه خه لك ب وان حه ساندن و ب سه ر وان هه لكرن ده مئ خه لكئ د ناقبه را خؤدا جرهب ر و گه نكه شه ل سه ر رابوونا پشتئ مرئئ دكرن، دا [ئه و خه لك] بزائن په يانا خودئ [ب رابوونا پشتئ مرئئ] راسته و هه ر دئ ئئت، و شك و گو مان د قيامه تيدا نينه [مه ئه و چاوا د خه و برن وه سا مه هشير كرن]، د وئ وه خندا [وه خئئ وان ئه و هؤسا ديتن، و ئه و ل پيش چاقان مراندين] د ناف خؤدا جرهب ر دكرن، ئيجا هنده كان دگؤت: گونبه ته كئ ل سه ر وان ئافا ب كهن، خودايئ وان چئتر دزانيت [ژ وان ئه و ئت ب سه ر وان هه لبووين و جرهب رئ ل سه ر وان دكهن، كا ئه و كئ بوون و كا كارئ وان چ بوو]، و ئه و ئت ب سه ر وان هه لبووين گؤتن: ئه م دئ مز گه فته كئ [ل بهر ده رئ شكه فئئ] ل سه ر وان ئافا كه ين.

﴿٢٢﴾ [ئه و ئت به حسئ وان كرئن ژ جو هييان ل سه ر وه خئئ پئغه مبه ري] دئ بيژن: ئه و سئ بوون، يئ چارئ سه يئ وان بوو [وه هنده كئت دئ ژ وان] دبيژن: پئنج بوون، يئ شه شئ سه يئ وان بوو، هه ما ژ نك

خؤ و بي به لگه هؤ دبيژن، [وه هنده كئت دئ ژ وان] دبيژن: ئه و حه ف بوون و يئ هه شئئ سه يئ وان بوو، بيژه: خودايئ من هه ژمارا وان چئتر دزانيت [كا ئه و چه ند بوون]، كه س [هه ژمارا وان] نوزانيت كي مه ك تئ نه بن، ئيدئ تو د راستا وان خؤرت و لاواندا ژ گه نكه شه به كا بهر چا ف و ئاشكه را [وه كئ ئه فا مه بؤ ته وه حئ پئ هنارتئ، بي كئم و زيد ه يئ] پئغه تر نه كه، و پسيارا وان ژ كه سئ نه كه [ئه ف وه حئ يا مه بؤ ته هنارتئ د ده ره قئ واندا به سئ ته يه]. ﴿٢٣﴾ [هه ي مو حه مه د] تو بؤ كرنا چو تشئئ نيژه، ئه ز سو به ي دئ فئ [تشئئ] كه م. ﴿٢٤﴾ ئه گه ر نه بيژئ: هه كه خودئ حه ز بكه ت [ئانكو بيژه: ئه گه ر خودئ حه ز بكه ت ئه ز دئ فئ تشئئ كه م]، و ئه گه ر ته ژ بير كر [تو بيژئ] (ئه گه ر خودئ حه ز بكه ت) [خودايئ خؤ بيينه بير ا خؤ] [داخوازا لي بؤرينئ ژئ بكه، و بيژه: (ئه گه ر خودئ حه ز بكه ت - إن شاء الله)]، و بيژه: ئه ز هي فئ دكه م خودايئ من به رئ من بده ته ريكا ژ فئ چئتر [ئانكو هي فئ دكه م شوينا فئ ژ بير كرئئ خودئ به رئ من بده ته خيره كئ ژ فئ ژ بير كرئئ يا چئتر بيت]. ﴿٢٥﴾ و ئه و سئ سه د سالان [نشئئ] د شكه فنا خؤدا مان [ل دوي ف حسي يا پؤژئ] و نه هه سالي ت دئ لي زيده كرن [ل دوي ف حسي يا ه ي فئ]. ﴿٢٦﴾ بيژه: خودئ چئتر دزانيت كا ئه و چه ند ما يينه [نشئئ د شكه فئتا]، و غه يا ئه رد و ئه سمانان يا ويه، چه ندئ ب چا ف و چه ندئ ب گو هه. و وان [خه لكئ ئه رد و ئه سمانان] ژ بلي خودئ چو هاريكار نينن و خودئ كه سئ د حوكمئ خؤدا پشكدار ناكه ت. ﴿٢٧﴾ [وه ي مو حه مه د] ژ كئيبا خودايئ خؤ ئه وا ب وه حئ بؤ ته هاتئ بخوينه، و چو گو هؤرين بؤ په يقئت وئ نينه [ئانكو كه س نه شئت بگو هؤري ت]، و ته ژ بلي وئ زي، كه س نينه ته فه حه وينيت.

وَكَذَلِكَ أَعْرَضْنَا عَنْهُمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَزَّعُونَ مِنْهُمْ أَمْرَهُمْ فَلَوْلِأُ أَنْبَأُوا عَلَيْهِمْ بُيُوتَهُمْ رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا بَعَثْتُهُمْ إِلَّا لِقَلِيلٍ فَلَا تَمَارٍ فِيهِمْ إِلَّا امْرَأَةٌ ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِي فِيهِمْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِقَائِي إِني قَاعِلٌ ذَلِكَ عَدَاءٌ ﴿٢٣﴾ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذْ أَنْسَبْتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَنْ يَهْدِيَنَّ رَبِّي لِأَقْرَبٍ مِنْ هَذَا ارْتَدَّ ﴿٢٤﴾ وَلِئِنْ شِئُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ﴿٢٥﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لِيَسْئَلُوهُ عَنِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَأَنْزَلْنَا مَا وَجَّيْنَاكَ مِنْ كِتَابٍ رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَنْ يَجِدَ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

﴿۲۸﴾ [هه ی موحه مه د] تو سه بری خو ل سهر وان بکیشه، و وان نه هیله نه ویت سپیده و ئیشاران گازی خوداییی خو دکهن [و خوداییی خو دبه ریسن، و ب په رستن و گازیسا خو]، قایلبوون و پازیبوونا خوداییی خو دفتین، و به ری خو ژ وان وهر نه گپره [چهن د ده ژار و ده ست ته نگ بن بو هنده کهنه نه و گره گران]، و ته دفت زهنگین و خه لکی دنیا یی ل دیوانا ته بن و گو هی خو نه ده وی یی مه دلئ وی ژ بیرینانا خو بی ناگه کری، و ب دویف دلخوازیسا خو که تی، و کاری وی زیده خرابیه. ﴿۲۹﴾ و بیژه: هه ق [هه ر] نه وه نه وی ژ ده ف خوداییی هه وه هاتی [کو ئیسلام و قورئانه]، فیجا هه ره که سی بفت بلا باوهریسی بینیت، و هه ره که سی بفت زی بلا گاور بییت، ب راستی مه بو سته مکاران ناگره کی و هساییی به ره فکری، کو گورپیا وی یال وان هاتیسه ئیک، و نه گه ره هوار کرن [نافه ک خواستن] دی برسفا وان ب نافه کا وه کی سفری حلیایی ئیته دان [وهسا یا شارایه] سه رو چاقان دبرئیت، چ پیسه فه خوارنه و چ پیسه

الجزء

وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدْوَةِ وَالْعَنَيْيِ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تَطْعَمَنْ أَعْقَانَا قَلْبَهُ رَعَنَ ذِكْرَنَا وَاتَّعَ هَوْنَهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿۲۸﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ مَنْ مَنَ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ مَنَ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا وَإِنْ يَسْتَعِينُوا يَعْتَاوُنَا كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْجُودَةَ بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿۲۹﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿۳۰﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِنِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نَبْذُ الثُّرَايِلُ وَحَسْبَتْ لَهُمْ نَحْوًا ﴿۳۱﴾ وَأَصْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَبٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَبَّازًا ﴿۳۲﴾ كَلَّمَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْهُمَا لَبَنٌ قَالَ تَطْلُبُونَهُ مِنْ حَبَالِ مَيْمَنَةٍ فَأَخَذَتْهُمَا فِيهَا مَلَأَتْ كُفَّيَهُمَا فَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ رَاغِبِينَ ﴿۳۳﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿۳۴﴾

جهه لی خو جه دبن. ﴿۳۰﴾ ب راستی نه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت راست و قهنج کرین، ب راستی نه م خه لاتی وی یی کاری راست و قهنج کری به رزه ناکه یین. ﴿۳۱﴾ نه فان به حه شتیت ناکنجیبوونی بو وان، کو پویبار د بنرا دجن، نه و دی به حه شتیدا ب بازیت زیری دئینه خه ملاندنی، و جلکیت که سکیت ئارمیشی ته نک و ستور دی کهنه بهر خو، و د پالدا یینه ل سهر ته ختیت چارچه فکری، چ خه لاته کی باشه و چ خو ش جهه لی خو جه و ناکنجی. ﴿۳۲﴾ و نموونه یا دوه لاما ن بو وان بیژه، مه ئیک ژ وان دو جنیکیت هه می جوینیت تری تیدا دابووی، و مه دور ماندوریت هه ردو جنیکان ب دارقه سپان گرتبوو، و نافه را هه ردو جنیکان زی کربوو چاندن. ﴿۳۳﴾ هه ردو جنیک که فتبوونه بهری، و چو [چو سالان] زی کیم نه دبوو [هه ردهم به ری وان یی تمام بوو]، و مه پویبار ئیخستبوو د نافه را هه ردو وکاندا. ﴿۳۴﴾ و [خودانی هه ردو جنیکان] هنده ک مالی دی زی هه بوو، فیجا دان و ستاندن د گه ل هه فالئ خو کر، و گوئی: نه ز ژ ته ب مالترم، و نه ز ژ ته ب هیتر و ب پشته فانترم.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ
 أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُودْتُ إِلَى رَبِّي لَأَجِدَنَّ
 خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ
 بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ تُرْفَعُ ثُمَّ نُنْفَخُكَ ثُمَّ سَوَّيْنَاكَ رَجُلًا مَر
 كًا لَكَ تَأْتِيهِ الْوَالِدَاتُ رَبَوِيًّا وَلَا تَأْتِيكَ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٧﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ
 جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا سَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلَ مِنْكَ
 مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٨﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنَّ خَيْرًا مِنْ حَبْنِكَ وَيُرْسِلَ
 عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٣٩﴾ أَوْ يُصْبِحُ
 مَاؤُهَا غُورًا فَلَنْ نَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤٠﴾ وَأَجْبَطَ بِتَمَرِهِ
 فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَيْهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ
 عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤١﴾ وَلَوْ تَكُنْ لَهُ
 فِتْنَةٌ يَنْصُرُ وَهَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنْصِرًا ﴿٤٢﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ
 لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٣﴾ وَأَضْرِبْ لَهُمْ مَثَلِ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ
 فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٤﴾

﴿٣٥﴾ و چو د نافع جنیکا خودا، د گهل وئ سته مئ
 نه وای ل خو کری، گوت: نهز باوهر ناکهم روزه ک
 هه بیست نهف جنیکه نه مینیت، و دویمه اییکه ک بو
 هه بیست. ﴿٣٦﴾ و نهز باوهر ناکهم قیامهت ژئ هه بیست،
 و نه گهر [هه بیست ژئ و نهز خودانئ فی رهن و باغ و
 مالییه تی و] نهز بییمه زفراندن ب بال خودایی خو فیه،
 ب راستی نهز دئ جنیکه کار فی چیتر و جهه کی چیتر
 بو خو بینم. ﴿٣٧﴾ هه قالی وی لی زفراند و گوتئ:
 نه ری ته خو بی باوهر کر ژ وی خودایی، نه وئ تو
 جارا ئیکی ژ ئاخئ، پاشی ژ چپکه کائافی چیکری،
 پاشی تو کریسه زلامه کی دورست و بی کیم و
 کاسی. ﴿٣٨﴾ به لی نهز مروفه کم باوهریسی دئیم کو
 خودئ خودانئ منه، و نهز چو هه فیشکان بو خودایی
 خو چیناکهم. ﴿٣٩﴾ بلا و هختئ تو دچریه د نافع جنیکا
 خودا، ته گوتبایه: نهفه نه وه یا خودئ حه زکری، بیئ
 خودئ چو هیز و شیان نینن، و نه گهر تو من بینئ
 مال و زارو کیت من ژ ییت ته کیمترن. ﴿٤٠﴾ نهز
 هیفی دکهم خودایی من جنیکه کار یا ته چیتر بده ته

من، و ئاتافه کی ژ نهسمانی [وه کی برویسیان] ب سهر جنیکا ته دا بینیت، و بکه ته نه زده کی رویت و
 ره وال و حولئ. ﴿٤١﴾ یان ژئ ئافا وئ د نه زیددا به ته خواری، کو تو نه شیئ ل دویتف بچی و بزفرنییه فه.
 ﴿٤٢﴾ و فیقیبی وی هه می بو یچ بو، نه ما، فیجا ده ستیت خو [لینکدان]، به رو پشت کرن [ژ به شیمانیی] ل
 سهر وی مالی لی مه زاختئ، و جنیک هه می ب سهر یکدا هاتبو و خواری، ئینا گوت: خو زئ من چو شریک
 بو خودایی خو چی نه کر بانه. ﴿٤٣﴾ وی چو دهسته ک نه بوون ژ بلی خودئ، دهه واری بیئ و هاریکاریسا
 وی بکه ن، و وی ب خو ژئ پی چی نه دبوو به ره فانیی ژ خو بکه ت. ﴿٤٤﴾ نه ها دفی کراسیدا هاریکاری
 به س ژ خودییه [که سی دی نه شیئ هاریکاریی بکه ت]، چیترین خه لات نه وه یئ نه و دده ت، و چیترین
 دویمه اییک نه وه یا نه و دده ت. ﴿٤٥﴾ بیژه وان هندي دنیایه وه کی ئافه کینیه مه ژ نهسمانان ئینایته خواری،
 و ب فی ئافی گل و گیایی نه ردی هه می تیکراشین بوو، و پاشی بوو پویش و په له خ و بای به لافه کر و
 ته رابه راکر، و خودئ ل سهر هه می تستان خودان دهسته لاته.

﴿۴۶﴾ مال و زارۇك رەوشا ژيانا دىنايىنە، و كار و كرىارىت قەنج و گوهدارىيا خودى، بۆ ھەو ەل دەف خودايى تە ب خىتر و ب ھىقىترن. ﴿۴۷﴾ و بىژرە وان رۇژا ئەم چىيان ژ بن دكەين، و تو ئەردى ئاشكەرا [بى گىر و چىا و كەند و كۇر] دىينى، و ئەم وان ھەمىيان كۇم دكەين، كەسى ژ وان ناھىلين. ﴿۴۸﴾ و ھەمى بىكشە بەرانبەرى خودايى تە ب رىز ھاتنە راو ەستاندن، ب راستى كا جارا ئىكى مە ھوين چاوا دابون [رويس و بىخواس و سەركۇل و بى مال و زارۇك]، ھوين وەسا جاره كا دى ھاتنە بەر دەستى مە، ھەو ەزر دكر ئەم چو ژفانان بۆ ھەو ە نادانين [ھەو ەزر دكر قىامەت نىنە]. ﴿۴۹﴾ و كىتب [بىت كار و كرىارىت وان] ھاتنە دانان [نانكو ھەر ئىك ب سەر كار و كرىارىت خۆ ھەلبو]، فىجا وى رۇژى دى گونە ھكاران بىنى، وەختى ئەو كرىارىت خۆ د كىتبىدا دىبنن ژى دترسن، و دىبىژن: وەى خۇل ب سەرى مە، ئەفە چ كىتبە؟ چو ھویر و گر نىنن ھىلابن و تى بۇرى بىت و نەئقىسىبن، و ھەر گونە ھەكا وان د دىنايىدا كرى

المؤمنين

الْمَالِ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمْلًا ﴿۴۶﴾ وَيَوْمَ نَسُفُ الْجِبَالَ وَتَرَى الْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْتَهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿۴۷﴾ وَعَرَضُوا عَلَيَّ رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ زَعَمْتُمْ أَلَّنْ نَجْعَلَ لَكُمْ مَوْعِدًا ﴿۴۸﴾ وَوَضِعَ الْكِتَابَ فَتَرَى الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَا وَيْلَتَنَا مَالِ هَذَا الْكِتَابِ لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظُنُّ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿۴۹﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ﴿۵۰﴾ مَا أَشْهَدُكُمْ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلْقِ أَنْفُسِهِمْ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ الْمُضِلِّينَ عَضُدًا ﴿۵۱﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَائِيَ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ مَوْبِقًا ﴿۵۲﴾ وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرَفًا ﴿۵۳﴾

دىتن يا نقىسىبە، و خودايى تە ستمە ل كەسى ناكەت. ﴿۵۰﴾ و بىژرە وان، دەمى مە گۇتسىە ملياكە تان بۇ ئادەمى ھەرنە سو جەدى [سو جەدىا رىز گرتنى نەيا بەرستنى]، فىجا ھەمى چۇنە سو جەدى [ئىلبىس] تى نەبىت، ئەو ژ ئەجنەيان بوو، و ژ ئەمرى خودايى خۆ دەر كەفت، ئەرى ھوين وى و دوىندە ھا وى شوىنا من بۆ خۆ دكەنە پشەفان، و ئەو دژمىت ھەو، چ بىسە گوھۇرىنە ستمەكار دكەن [و ەختى خودى دەھىلن و شەيتانى بۆ خۆ دكەنە پشەفان]. ﴿۵۱﴾ من ئەو [ئىلبىس و دوىندە ھا وى] ل سەر چىكرنا ئەرد و ئەسمانان نە حازر كرىبون، و نە ل سەر چىكرنا وان ب خۆ ژى، و ئەز نە ئەوم يى ئەو پىت خەلكى د سەردا دىبن، بۆ خۆ بکەمە ھارىكار. ﴿۵۲﴾ و رۇژا [خودى] دىبىژت: كا گازی وان ھەفپشكان بکەن ئەو پىت ھەو دكر نە ھەفپشك بۆ من [كا دى فایدهى ھەو ە كەن و دى شىن مە ھەدرى بۆ ھەو ە بکەن!]، ئىنا ھەوار كرنە وان، بەلى بەر سفا وان نە دان، و مە جەھى ھىلاكى [كو دۇژ ھە] بىخستە د ناڧەر ا واندا. ﴿۵۳﴾ و گونە ھكاران ناگر دىت و ل دەف وان بوو ئىقىبن و گومان نەما، ئەو دى كەفئە تىدا و چو چارە بۆ خۆ نە دىتن كو وان ژى [ژ ناگرى] بدەتە پاش.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَكَانَ
 الْإِنْسَانُ أَكْثَرِ شِقْوَةٍ ۖ جَدًّا ۖ وَمَا مَعَ النَّاسِ أَنْ يُؤْمِنُوا
 إِذْ جَاءَهُمْ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ ۗ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةٌ
 الْأُولَىٰ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ فُبُلًّا ۖ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
 إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۖ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَطِلِ
 لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۖ وَالنَّحْدُوءَ آيَتِي وَمَا أَنْذَرُوا هُزُوعًا ۖ
 وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ بَيِّنَاتٍ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسَىٰ
 مَا قَدَّمَتْ يَدَاؤُهُ ۖ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ
 وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا ۖ إِذًا
 أَبَدًا ۖ وَرَبُّكَ الْعَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤَاخِذُهم بِمَا كَسَبُوا
 لَعَجَلْ لَهُمُ الْعَذَابُ ۖ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجْدُوا مِنْ دُونِهِ
 مَوْيَلًا ۖ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْتُمْ لَمَّا ظَلَمْتُمْ وَأَوجَعْنَا
 لِقَابَهُمْ مَوْعِدًا ۖ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَتْلِهِ لَا أُبْرِحُ حَتَّىٰ
 أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۖ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ
 بَيْنَهُمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۖ

﴿۵۴﴾ و ب راستی مه بؤ مروشان دثقی قورئانیدا ژ هه می
 رهنگان نمونه ئیناینه، بهلی مروف ژ هه می تشتان
 پتر بی مهدهړک و قاویش کیسه. ﴿۵۵﴾ و چو تشتی
 مروف ژ هندئ نه دانه پاش کو باوه ریسی بینن،
 و داخووا لیوورینی ژ خودایسی خو بکن، پشتی
 راسته ریسی پیغه مبهه و قورئان] بو وان هاتی، نهو
 نه بیت دویماهیسا نه ویت بهری ب سه ری وان بهیت،
 یان ژ ی هه می رهنگیت ئیزایی ب ناشکه رای بی بو
 وان بهین. ﴿۵۶﴾ و هم پیغه مبهه ران ناهنیرین نه گه
 بو هندئ نه بیت دا بنه مز گینشین و ناگه هدار کهه، و
 نه ویت گاوریوویین ب پویچیسی جر بهری دکهن، دا
 هه قیسی پی بی هینز بکن و نه هیلن و بهن، و به لگه و
 نیشایت من [کو قورئانه] و ئیزایا بی هاتینه ترساندن
 ب ترانه وهردگرن. ﴿۵۷﴾ و ماک ی ژ وی سته مکار تره
 یسی ب نشان و نایه تیت خودی بیته شیره تکرن،
 پاشی پشتا خو بده تی [هزرا خو تیدا نه کهت و خو
 تی نه گه هینیت]، و کریاریت ب دهستی خو کرین
 [ژ خرابی و گونه هان] ژ بیر بکهت [هزرا خو د

دویماهیسا و اندا نه کهت]. و دا د قورئانی نه گه هن، مه بهرده ییت ئیخستینه سهه دلیت وان، و مه که پاتی و
 گران ی ئیخستیه د گو هیت و اندا، و نه گه داخووا وان بکه ی بو راسته ریسی ژ ی [باوه ریسی و قورئانی]
 نهو چو جا راسته ری ناین [چونکی نه هه قیسی دبینن، و نه گولی دبن، و نه تی دگه هن]. ﴿۵۸﴾ و خودایسی
 ته گونه هژیهه و خودان دلؤ فانیسه، نه گه خودی ل وان گرتبایه ژ بهر نهوا وان کری، داله زئی ل ئیزادانا وان
 کهت، بهلی وان ژفانه ک یی هه ی [گاها هات]، وان چو جه نینن وان فهحه وینیت. ﴿۵۹﴾ نه فه نهو گوندن
 نه ویت مه د هیلاک برین ده می وان سته م کری، و مه بو د هیلاک برنا وان ژفانه کی ناشکه را دانابوو [گهلی
 قوره شیبیان دویر نه دانن نهوا ب سه ری وان هاتی، ب سه ری هه وه ژ ی بیت]. ﴿۶۰﴾ و بیژه وان وهختی
 مووسایی گو تیهه خزمه تکاری خو نه ز دی هنگی راوه ستم هه تا دگه هه جهی تیکه لبوونا هه ردو ده ریایان،
 یان ژ ی وهخته کی دریژ، ب سالان نه ز دی چم [هه تا بگه همه وی جهی]. ﴿۶۱﴾ فیجا وهختی گه هشتیه جهی
 تیکه لبوونا هه ردو ده ریایان، ماسیسی خو ژ بیر کرن، فیجا [ماسیسی وان] ریکا خو د ناف ده ریاییدا گرت و

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي جَدَّاءٌ إِنَّا لَفَدَّ لَقِينًا مِّن سَفَرِنَا هَذَا نَضَبًا ﴿٦٥﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوْبَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ وَمَا أَنسَيْنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَن أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٦﴾ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّ عَنَّا أَنَّا رِهْمَا فَصَصَّاهُ ﴿٦٧﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا إِتَّبَعَهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّا لَدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٨﴾ قَالَ لَهُ مُوسَى هَلْ أَتَيْكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَ مِمَّا عَلَّمْتَ رَسُولًا ﴿٦٩﴾ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٠﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ سَتَجِدُنِي إِن شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحَدِّثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٧٣﴾ فَأَنْظِلْنَا حَتَّىٰ إِذَا رَكِبْنَا فِي الْغَمِّ فَسَبَّحْتَ بِحَمْدِ اللَّهِ فَخَرَقْنَا لَهَا ثِيَابًا مِّنْ أَهْلِهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا ﴿٧٤﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْظِلْنَا حَتَّىٰ إِذَا لَقِينَا عَلَّمْنَا فَفَتَّاهُ قَالَ أَقْبَلْتَ فَسَاوَاكَ يَغْفِرُ نَفْسَ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُكْرًا ﴿٧٧﴾

﴿٦٥﴾ فَيُجَا وَهَخْتَى ژ وِیرى [جهى گه هشتتا هردو دهريان] بۆرين، مووسايى گۆته خزمه تكارى خو، كا زادى مه بينه، ب راستى مه زهمهت د شى وهغهرا خوډا ديت. ﴿٦٦﴾ گۆت: دئته بيرا ته وهختى ئەم ل بهر كه فرى پوينشتين؟! من ماسى ل وِیرى هئىلا و ژ بركر، و ژ شه پتانی پئغه تر ژ بيرا من نه بر ئەز بيژمه ته، وى ماسى [ئهوئ مرى] ريكا خو ب ئاوايه كى عه جيب د ناف دهرياييدا گرت و چو. ﴿٦٧﴾ [مووسايى] گۆت: ئەها تشتى مه د فبا ئەفه بوو، فَيُجَا ههردو ل دهوسا (شوپا) خو ژ فرينه فه. ﴿٦٨﴾ وههردو و كان بهنده بهك ژ بهنده يئته مه [خدر پئغه مبهر] ديت، مه دلؤفانى ژ نك خو پى بر بوو [و تيگه هشتن و ئەقل ژ نك خو دابووى]، و مه ژ دهف خو فِیرى زانينه كى كربوو. ﴿٦٩﴾ [مووسايى] گۆت ئەرى دى هئىل ئەز د گه ل ته بيم، بهلى تو وى زانينى نيشا من بدهيى يا نيشا ته هاتيه دان، كو بو من ببته ريبهر؟ ﴿٧٠﴾ گۆت: ب راستى تو نه شى بيئنا خو د گه ل من فرهه بكهى. ﴿٧١﴾ و دى چاوا بيئنا خو ل

سهه تشته كى فرههكهى، تو تينه گههى و چو بو ته ل سهه نه هاتبيته گۆتن؟ ﴿٦٩﴾ [مووسايى] گۆت: خودى چه زكهت دى من بينى بينفرهه، و ئەز [د چو تشتاندا] بى ئەمرييا ته ناكم. ﴿٧٠﴾ گۆت: ئەگه ته خوډا د گه ل من، پسيارا چو تشتان ژ من نه كه، هه تا ئەز ب خو وى تشتى بو ته نه بيژم. ﴿٧١﴾ فَيُجَا ههردو ب رى كهفتن، ده ملى ل گه ميبى سويار بووين، يى مووسا د گه ل، گه مى كونكر، [مووسايى] گۆتى: ته كونكر دا خهلكى تيدا بخه ندقيني؟! ب راستى ئەفه تشته كى مه زن بوو ته كرى. ﴿٧٢﴾ گۆت: ما من نه گۆتبوو ته ب راستى تو نه شى بيئنا خو د گه ل من فرهه بكهى؟ ﴿٧٣﴾ [مووسايى] گۆت: ل من نه گره تشتى من ژ بركرى، و بارى من هند گران نه كه كو ئەز نه شيم د گه ل ته بهيم. ﴿٧٤﴾ فَيُجَا ههردو چو ن هه تا بچويكهك ديتين، ئينا [يى مووسا د گه ل] ئەو بچويك كوشت [مووسايى] گۆت: ئەرى ته چاوا مروؤفه كى باقر و بى گونه ه و نه د بهر كه سييدا كوشت؟! ب راستى ئەفه تشته كى زيده خراب بوو ته كرى.

* قَالَ أَرَأَيْتَ لَكَ إِنْكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِنْ
 سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَدِّقَنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي
 عُذْرًا ﴿٧٦﴾ فَأَنْطَلَقَا حَتَّى إِذَا آتَيْتُمَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطَعَمَا أَهْلُهَا فَأَتَوْا
 أَنْ يُضَيِّعُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَنْ يَنْقَضَ فَأَقَامَهُ
 قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَمَحَّدْتَ عَلَيْهِ أَحْبَرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي
 وَبَيْنَكَ سَأَيْتُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَا
 السَّيِّئَةُ فَكَانَتْ لِمَسْكِينٍ يَعْمَلُونَ فِي الْأَجْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ
 أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَ هِمِّكَ بِأَخَذِ كُلِّ سَفِيهَةٍ عَضْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَا
 الْغُلُوفُ فَكَانَ أَبُوهُمَا مُؤْمِنِينَ فَأَخْبَسْنَاهَا أَنْ يَرَهُمَا طَعْنًا
 وَكُفْرًا ﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِمَّا كَفَرُوا وَأَقْرَبَ
 رُحْمًا ﴿٨١﴾ وَأَمَا الْمِدْيَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ
 وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ
 يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ
 وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾
 وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ ذِي الْقَرْيَيْنِ قُلْ سَأَتْلُوا عَلَيْكُمْ مِنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

﴿۷۵﴾ [یسی موسا د گهل] گۆت: ما من نه گۆته
 ته تو نه شیی بیهنه خۆ د گهل من فرهه بکهی؟
 ﴿۷۶﴾ [موسایی] گۆت: نه گهر من پشتی فی،
 پسیرا تشته کی دی ژ ته کر، هه فالینیا من نه که،
 و ب راستی تو ژ په خی منفه یسی ده ستویردایی.
 ﴿۷۷﴾ ئینا جاره کا دی هه ردوکان، دارئی هه تا گه هشتینه
 گونده کی، خوارن ژ خه لکی گوندی خواستن، به لی
 خه لکی گوندی خوارن نه دا وان و میقان نه کرن.
 دیواره ک وی گوندی دیتن نیزیگ بوو بهر پفیت و
 ب سه ربکدا بهیت، ئینا [یسی موسا دگهل] نهو دیوار
 راکر و دورستکر، [موسایی] گۆت: ته دشیا تو
 پاله تسیا خۆ وهر گری [ئانکو بلا ته تشته ک بهر انبهری
 دورستکرنا دیواری وهر گرتبایه، دامه زی خوارنه ک
 بو خۆ پی کر بایه، ژ خه لکی فی گوندی نان نه دایسیه
 مه و نه م میقان نه کرین. ﴿۷۸﴾ [خدری] گۆت: نه ها
 نه فه و هختی ژیکفه بوونا من و تیه، [ژ نوی] نه ز دی
 بو ته راهه کرنا وان تشتان بیژم، نه ویت ته نه شیایی
 بیهنه خۆ ل سهر فرهه بکهی. ﴿۷۹﴾ هندی گه می بوو

یا هندهک بهلنگازان بوو د ده ریاییدا بو خۆ شۆل دکرن، من فیا نه ز ب عیب بیخم چونکی خوندکاره ک
 دریکا واندا بوو، هه ر گه میسه کا دورست و بی عیب هه بایه ب خورتی ژ خودانان دستاند [فیجا من فیا
 نه ز کون بکه م، دا بینیت یا کونه و ب کیرنا هیت]. ﴿۸۰﴾ و هندی بچویک بوو، ده بیاییت وی د خودان
 باوهر بوون، نه م ترسیاین [وهختی مه زن دبیت] ده بیاییت خۆ ب خرابیا خۆ بهر ب گاوری و سهردا چۆ نیقه
 بیهت [هندی هند چه ژئی دکرن]. ﴿۸۱﴾ فیجا مه فیا، خودایی وان، شوینا وی بچویکی، بچویکه کی چیتر
 و پاقرتر و دلوفانتر بده ته وان. ﴿۸۲﴾ و هندی دیوار بوو، یسی دو بچویکیت سیوی بوو ژ خه لکی باژی، و
 گهنجخانه یه کا وان هه ردو سیویان دبن وی دیوار یقه بوو، و بابی وان زی یسی راستکار و قهنج بوو، فیجا
 خودایی ته فیا [نه ز دیواری وان دورست بکه م] هه ردو بچویک بگه هه تمامیا عه قلی خۆ، و گهنجخانه یا
 خۆ دهر بیخن، نه فه دلوفانیسه که ژ خودایی ته ب وان بری، و من نه ف تشته ژ ده ف خۆ نه کرینه، و نه فه یه
 راهه کرنا تشتی من کری و ته نه شیایی بیهنه خۆ ل سهر فرهه بکهی. ﴿۸۳﴾ [هه می موحه مه د] نهو پسیرا
 خودانی رۆژه لات و رۆژناقیسی [زیلقه رنه یینی] ژ ته دکنه [کا کی بوو، و چیرۆکا وی چاوا بوو؟]، بیژه:
 نه ز دی بو هه وه د راستا ویدا قورئانی خوینم.

إِنَّا مَكَّنَّا لَهُ فِي الْأَرْضِ وَآتَيْنَاهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَاتَّبَعَ
 سَبَبًا ﴿٨٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ
 وَوَجَدَهَا عَذَابًا قَوْمًا فَلَتَأَيَّدُوا الْقَرْيَةَ إِنَّمَا أَنْتَ مُعَذِّبٌ وَإِنَّمَا أَنْتَ تَتَّخِذُ
 فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَنْ ظَلَمَ فَسَوْفَ نَعَذِّبُهُ نُعْذِيبُ مَنْ إِلَىٰ رَبِّهِ
 فَيَعَذِّبُهُ عَذَابًا نَكِرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُ رِجَالٌ
 مُّخْتَصِفٌ وَسَخْفٌ لَهُمْ مِنْ أَمْرِنَا يُنْسَلُونَ ﴿٨٨﴾ ثُمَّ اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰ
 إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطَّلِعُ عَلَىٰ غَوَاةٍ يُرْمَعُونَ ﴿٩٠﴾ هُمْ فِيهَا
 دُونَهَا سِوَىٰ ﴿٩١﴾ كَذَلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩٢﴾ ثُمَّ
 اتَّبَعَ سَبَبًا ﴿٩٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا
 لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٤﴾ قَالُوا لَيْدًا الْقَرْيَتَيْنِ إِنَّ بَأْسَ الْجُوعِ
 وَمَا جُوعٌ مُّفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ يُجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ
 تُجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا ﴿٩٥﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ فَأَعِينُونِي
 بِقَوْلٍ أَجْمَلَ يُنْكِرُ بَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٦﴾ ءَأَتُونِي زَيْرًا لِّحَدِيثِ حَتَّىٰ إِذَا سَأَلْتَهُ
 بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ أَنفَحُوا صَخْرًا إِذَا جَعَلَهُ نَارًا فَالِءَأَتُونِي أَوْعِيهِ
 قِطْرًا ﴿٩٧﴾ فَمَا اسْطَعُوا أَنْ يَظْهَرُوهُ وَمَا اسْتَطَعُوا لَهُ نَقْبًا ﴿٩٨﴾

﴿٨٤﴾ و ب راستی مه ئه و د ئه دریدا ب هیز و شیان
 ئیخستبو و [چاوا بقیت وئ د ئه دریدا بکته]، و [دا
 بگه هیته نارمانجا خو] مه همی ریکیت زانین و شیانی
 دابوونئ. ﴿٨٥﴾ فئیجا [دا بگه هیته روژ ئافایی] ریکهک
 گرت [و چؤ]. ﴿٨٦﴾ هه تا گه هشتیه جهئ ئافابوونا
 روژئ، دیت روژ د کانیهه که ته فنه ره شیدا ئافا دبیت،
 و مله ته که ل و یرئ دیت، مه گؤت: نهی زلیقه رنه نین
 یان وان ب ئیزا بکوژه، یان ژئ چاک و نهرم به د گهل
 وان [و هیدی هیدی و ب خوئی وان بینه سهر ریکا
 راست]. ﴿٨٧﴾ [زلیقه رنه ینی] گؤت: هندی ئه وه یئ
 سته م کری [هه فیشک بو خودئ چیکرین] ئه م دئ وئ
 ب ئیزا کوژین، پاشی ئه وه دئ ب بال خودایی خو فئه
 ئینه زفراندن، و [خودایی وئ] ئیزا که زیده و دژوار و
 نه دیتی [که سئ نه دیتی] دئ ده ته بهر وان. ﴿٨٨﴾ و بهلئ
 هه که سئ باوهریئ بینیت و کار و کریاریت قهنج و
 راست بکته، خه لاتئ وئ به حه شته و ئه م ژ ره خئ
 خو فئه دئ فهرمانیت ساناهی لئ که یین [ئانکو ئه م
 بارئ وئ گران ناکه یین و ل سهر ب زه همت نائئین].

﴿٨٩﴾ و [دا بگه هیته روژه لاتئ] ریکهک گرت [و چؤ]. ﴿٩٠﴾ هه تا گه هشتیه جهئ ده سستیکی [ئه ولی] روژ
 لئ ددهت، ل و یرئ روژ دیت، ل سهر مله ته کی ده لیت مه چو بو وان چئ نه کربو و کو روژ ل وان نه دته
 [بئ جلک و بئ ئافاهی بوون]. ﴿٩١﴾ وه سا [کاچ ب سهرئ خه لکی روژ ئافایی ئینا، ئه و ب سهرئ خه لکی
 روژه لاتئ ژئ ئینا، یئ باوهرئ ئینای هئلا، و یئ گاور بووی و ل سهر گاور بیا خو مای کوشت] و ب
 راستی مه ئاگه هژ هه میئ هه بووچ ئه وئ هه ی و چ ئه وئ دهاته کرن. ﴿٩٢﴾ پاشی ریکهک گرت [و چؤ].
 ﴿٩٣﴾ هه تا گه هشتیه د نأفه را دو چیا یاندا، ل و یرئ مله ته که دیت چو زمان نه دز انین [یئ وان ب خو نه بایه].
 ﴿٩٤﴾ وان گؤت: هه ی زلیقه رنه یین یه ئجووچ و مه ئجووچ خرابیئ د ئه ردئ مه دا دکهن، ئه گهر ئه م پشکه کئ
 ژ مالی خو بو ته بدانین، تو دئ د نأفه را مه و واندا نأفه ره کئ چیکه ی؟ ﴿٩٥﴾ [زلیقه رنه ینی] گؤت: ئه و
 مال و ملک و شیانا خودایی من داییه من، ژ وئ پشکا هوین ژ مالی خو بو من دئخن چئتره، فئیجا ب
 هیزئ [ب زه لمان و ئالافان] هاری من بکهن، داد نأفه را هه وه و واندا نأفه ر و سکره کئ موکوم چیکه م.
 ﴿٩٦﴾ قه د و پرتیت ئاسنی بو من بینن [فئیجا ئه و قه د و پرت دئفه کا هه ردو ره خانداندا دانانه سه ریک]، هه تا
 هه ردو ره خ گه هاندینه ئیک [پاشی زلیقه رنه ینی] گؤته [وان]: ب کویره ان بکهنئ و ئاگری خو ش بکهن
 [وان ژئ ئاگر خو ش کر هه تا ئاسن سوژ بووی] و بووییه ئاگر [زلیقه رنه ینی] گؤت: سفریئ خه لایی بو
 من بینن دا دارئژه مه سر. ﴿٩٧﴾ فئیجا نأفه ر و سکره کئ زیده موکوم و قایم د نأفه را واندا چیکر] وان نه شیا
 د سهر را به یئ [هندی یئ بلند بوو]، و نه شیان کون بکهن ژئ [هندی یئ قایم بوو].

الجزء

قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِنْ رَبِّي فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَاءَهُ دَكَّاءٌ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي حَقًّا ﴿٩٨﴾ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فُجِعَ اللَّهُمُّ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾ الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَنْ ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَتُحِبُّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنْ يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِنْ ذُرِّيِّهِمْ آلِيَاءَ إِنَّا أَنْتَدْنَا بِجَهَنَّمَ لِكَفْرِنَهُمْ نَذْرًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يُحْسِنُونَ أَنْفُسَهُمْ يَخْسِنُونَ ﴿١٠٤﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا يُعَادِتُ رَبَّهُمْ وَإِلْقَاءُ بَيْتِهِمْ كَخِطْمِ الْفَيْفِ فَلا يُفْعِلُونَ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّهِمْ يُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ الْوَهَّابِ ﴿١٠٦﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ وَأَنْزَلْنَا وَآلِئِي وَرُسُلِي هُرُوقًا ﴿١٠٧﴾ إِنَّا نَزَّلْنَاهُ بِاللَّيْلِ وَإِنَّا لَهُ لَنَزَّلِينَ ﴿١٠٨﴾ وَإِنَّا لَنَرَاهُ فِي صُورٍ مُبِينٍ ﴿١٠٩﴾ وَإِنَّا لَنَرَاهُ فِي صُورٍ مُبِينٍ ﴿١١٠﴾ وَإِنَّا لَنَرَاهُ فِي صُورٍ مُبِينٍ ﴿١١١﴾ وَإِنَّا لَنَرَاهُ فِي صُورٍ مُبِينٍ ﴿١١٢﴾

﴿ ۹۸ ﴾ [زلیقله رهنی] گوت: ئەفە [مەخسەد ئەف نافرە] دلوفانییه که ژ خودایی من، گاڤا وەختی ژفانی خودایی من [ب هەرفتنا وئ] هات، خودایی من دئ د گەل ئەردی دەشت کەت، ب راستی ژفانی خودایی من [ب هەرفتنا فئ نافرئ] و دەرکەفتنا یەئجوج و مەئجوجان [راسته و هەر دئ ئیت. ﴿ ۹۹ ﴾ و دوی رۆژیدا [رۆژا دەرکەفتنا یەئجوج و مەئجوجان یان رۆژا قیامەتئ] ئەم دئ هیلین مروف وەکی پیلێت دەریایی ب ناف ئیک بکەفن، و بوقا دووی هاتە لێدان [مەهەمی ساخکرن] و مەهەمی پیکشە کۆمکرن. ﴿ ۱۰۰ ﴾ و دوی رۆژیدا [رۆژا ئەم وان هەمیان کۆم دکەین، کورۆژا قیامەتییه] دئ دۆژەهئ بو گاوران بەرچاڤکەین و نیشا وان دەین. ﴿ ۱۰۱ ﴾ ئەوئیت چاقێت وان، ژ بیرنیان و تیگەهشتنا بەلگە و نیشانیەت من، گرتی و پەردە ل سەر، و نەدشیان گوهدارییا قورناتی بکەن. ﴿ ۱۰۲ ﴾ ئەرئ ئەوئیت گاوروبووبین هزرکرن کو ئەو دئ شین بەندەبیەت من [ملیاکەت و عیسا پیغەمبەری و شەیتانان] شوینا من کەنە پشتەڤان بو

خو، ب راستی مە دۆژەه بو گاوران یا کریسه وار گەه. ﴿ ۱۰۳ ﴾ [هەمی موخەمەد] بیژە: ئەرئ بیژە مەهەو [گەلی مروڤان] کاکئ ژ هەمیان پتر د کریاریت خوڤا د خوسارەتن؟ ﴿ ۱۰۴ ﴾ [ئەو ئەوئیت کار و کریاریت وان د ژیانا دنیایدا] پویچ بووبین، و ئەو ل وئ هزرئ بوون کو قەنجی بو و وان دکر. ﴿ ۱۰۵ ﴾ ئەفە ئەون ئەوئیت باوهری ب نیشان و بەر هەمبەر بوونا خودئ نەئنیابین، فئیجا [ژ بەر هندی] کار و کریاریت وان پویچ بوون، [دیسا ژ بەر فئ چەندی] رۆژا قیامەتئ ئەم چوقەدر و قیمەتی بو وان نادانین. ﴿ ۱۰۶ ﴾ ئەفە جزایی وان دۆژەه ژ بەر باوهری نەئنیانا وان، و یاریپیکرنا وان ب نیشان و بەلگە و پیغەمبەرئیت من. ﴿ ۱۰۷ ﴾ ب راستی ئەوئیت باوهری ئینیابین و کار و کریاریت قەنج کرین، بەحەشتا فیردەوس بو وان وار گەهە. ﴿ ۱۰۸ ﴾ هەر و هەر دئ تیدا بن، و نەئین ئی دەرکەفنه جەه کئ دی. ﴿ ۱۰۹ ﴾ بیژە: ئەگەر دەریا بینە حوبر بو بەیقیت خودایی من [و بی بینە نفیسین]، دئ ئاڤا دەریایان ب دویماهی ئیت بەری بەیقیت خودایی من ب دویماهی بین، و ئەگەر هندی وان ئی بینە سەر هەر دئ ب دویماهی ئین، و پەیقیت خودایی من ب دویماهی نائین. ﴿ ۱۱۰ ﴾ [هەمی موخەمەد] بیژە: ئەز ئی مروفەکم وەکی هەو، وەحی بو من دئیت، کو ب راستی خودایی هەو خودایە کئ ب تنییه، فئیجا هەر کەسئ خەلاتئ خودئ بئیت و ژ ئیابا وی بترسیت و لە هیقیبا بەر هەمبەر بوونا خودئ بیت، بلا کار و کریاریت قەنج بکەت، و کەسئ نە کەتە هەڤشک د پەرستنا خودایی خوڤا.

سوره تا مهريه م

ل مه كه هني ها تيه خوارني (۹۸) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هوسا دئيتته خواندن: كاف، ها، يا، عهين، صاد، و رافه كرنا شان ره ننگه تيبان د سوره تيت بوريدا ها تيه ديار كرن]. ﴿۲﴾ [ئه فا بو ته دئيتته خواندن] بيرئنانا دلؤ فانيسا خودايي ته يه ب بنده يي خو زه كه ربا [ئه م بو ته فه دگيرين]. ﴿۳﴾ [و هختي ب ده ننگه كي نزم گازی خودايي خو كرى]. ﴿۴﴾ گوت: خوديوو ب راستي ههستيي من [ژ پيراتي] يي سست و خاف بووي، و سهري مني سبي بووي، خوديوو ئه ز چوجا ژ دو عا كرنا ته بي هيقي نه بوويمه، و چوجا هيقيان ژ ته نابرم. ﴿۵﴾ [خوديوو] ب راستي ئه ز ژ مروئييت خو يييت خويني [پسام و كهس و كاريت خو] دترسم، [كو پشتي من ب دورستي ب كارئي في ديني نه رابن، و ئه مانه تي نه پاريزن و ب دنيا يئمه مژويل بين، و في

ديني به رزه بكن] و [تو دزاني] كابانيسيا [ژنا] من زي بچويك نابن، فيجا تو ژ ده ف خو [ژ كه ره ما خو] كوره كي بده من. ﴿۶﴾ دا بيته وئرسى من و وئرسى بنه مالا به عقووبي [وئرسيسيا زانين و پئغه مبه راتيسي نه يا مالي]، و خوديوو بكه ژ وان ئه وئيت تو ژئ رازي. ﴿۷﴾ هه ي زه كه ريبا ب راستي ئه م مزگينيسيا كوره كي دده ينه ته، نافى وي به حيايه، مه به ري نو كه كهس ب في نافى ب ناف نه كريبه. ﴿۸﴾ [زه كه ريبايي] گوت: خوديوو چا وادئ من كوره ك هه بيت؟ و ژنا من بچويك نابن، و ئه ز ب خو ژئ هندئ پربوويم، ئه زئ كه فتيتم. ﴿۹﴾ [خودئ] گوت: هوسا خودايي ته هه زكريه، و گوت: ئه فه ل بهر من يا ب سانا هيبه، و به ري وي من، توب خو ژئ يي چيكرى و تو چو نه بووي. ﴿۱۰﴾ [زه كه ريبايي] گوت: خوديوو، نيشانه كي بده من [ئه ز پئ بزاسم كابانيسيا من يا گرانه يه]، [خودئ] گوت: نيشانا ته ئه فه يه تو نه شبي سي شه ف و رؤژان، و تو يي دورست، د گهل خه لكى باخفي. ﴿۱۱﴾ ئينا ل سه ر ميحرايئ به رانه ري مله تي خو راره ستيا [نه شيا د گهل وان باخفيت]، فيجا ب ئيشاره تان گوت ه وان سپنده و ئيفاران خودايي خو ژ كيئاسيان پاقر بكن.

سورة مريم

بسم الله الرحمن الرحيم

كَمِيعَص ۱ ذَكَرْ رَحْمَتَ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَّا ۲ اِذْ نَادَى رَبَّهُ رَجِيًّا ۳ قَالَ رَبِّ اِنِّى وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّى وَاَسْتَعَلَّ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ اَكُنْ بِدُعَاؤِكَ رَبِّ شَقِيًّا ۴ وَاِنِّى خِفْتُ الْمَوَالِكَ مِنْ وِرَآءِى وَكَانَتْ اَمْرًا لِّى عَاقِرًا فَهَبْ لِّى مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا ۵ يَرِنُّنِى وَيَرْتَنِّى مِنْ عَالِ الْيَغُوثِ وَالْجُعْفَةِ رَبِّ رَضِيًّا ۶ بِنَزَارِئِنَّا نُنَبِّئُكَ بِعَلْمِ اَسْمُهُ الَّذِى لَمْ يَجْعَلْ لَهٗ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا ۷ قَالَ رَبِّ اِنِّى يَكُوْنُ لِّى عِلْمٌ وَكَانَتْ اَمْرًا لِّى عَاقِرًا وَقَدْ بَلَغْتُ مِنَ الْكِبَرِ عِتِيًّا ۸ قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هٰٓئِثٍ وَقَدْ خَلَقْنَاكَ مِنْ قَبْلُ وَلَمْ تَكُ شَيْئًا ۹ قَالَ رَبِّ اجْعَلْ لِّى اٰيَةً قَالَ اٰيٰتُكَ اِلَّا تُكَلِّمُ النَّاسَ ثَلٰثَ لَيَالٍ سَوِيًّا ۱۰ فَخَرَجَ عَلٰى قَوْمِهِ مِنَ الْمِحْرَابِ فَاَوْحٰى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا بُكْرَةً وَعَشِيًّا ۱۱

﴿۱۲﴾ هه‌ی یه‌حیا فئی کتییی [کو ته‌وراته] ب هیز و رژد وهر بگره و حوکمی پی بکه، و ههر ژ بچویکاتی مه‌عقل و تیگه‌هشتنا ته‌وراتی دابووی. ﴿۱۳﴾ و مه‌ژ دهف خو دلوقانی پی بر بوو، و دابووی [کوی پی دلوقان بیت بو ده‌یبا‌ییت خو و خه‌لکی]، و مه‌ئه‌و پاقر و پرؤز کر، و ئه‌و ب خو ژ یی پاریز کار بوو. ﴿۱۴﴾ و یی باش بو بو ده‌یبا‌ییت خو، و خو مه‌زن نه‌دکر و یی نه‌گوهدار نه‌بوو. ﴿۱۵﴾ و سلاف ل سهر بن پرؤزا بووی، و پرؤزا دم‌ریت، و پرؤزا پشتی مرئی زیندی دبیته‌فه. ﴿۱۶﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو د فی قورئانیدا به‌حسی مه‌ریه‌می بکه، ده‌می خو ژ مرؤقیته خو فه‌ده‌ر کری، و پرؤزه‌لاتا مزگه‌فتی [قودسی] بو خو کریه جه‌ [دا عیاده‌تی تیدا بکه‌ت]. ﴿۱۷﴾ فیجا وی په‌رده‌یه‌ک ئیخسته دناقه‌را خو و واندا، مه‌جبریل هنارته ده‌ف، و خو بو ئینا سهر ره‌نگی مرؤفه‌کی دورست. ﴿۱۸﴾ [ئینا مه‌ریه‌می گوت] ئەز خو ب خودی ژ ته‌ دپاریزم، ئە‌گەر تو ئه‌و بی یی ژ خودی برسی [نیزیکی من نه‌به].

يَخْنِي خُدَّ الْكَتَبِ بِقُوَّةٍ وَّءَاتَيْنَهُ اَلْكِتَابَ صِدْقًا ﴿١٢﴾
 وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَرَكُوهٌ وَّكَانَ تَقِيًّا ﴿١٣﴾ وَاِسْرًا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا ﴿١٤﴾ وَسَلَّمْ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا ﴿١٥﴾ وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ اِذْ اَنْتَبَدَتْ مِنْ اَهْلِهَا مَكَانًا شَرْفِيًّا ﴿١٦﴾ فَاتَّخَذَتْ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا اِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا ﴿١٧﴾ قَالَتْ اِنِّي اَعُوذُ بِالرَّحْمٰنِ مِنْكَ اِنْ كُنْتَ تَقِيًّا ﴿١٨﴾ قَالَ اِنَّمَا اَنَا رَسُوْلٌ رَّبِّكَ لِاَهْبَ لِكَ عَلَمًا رَكِيًّا ﴿١٩﴾ قَالَتْ اَنِّي يَكُوْنُ لِي عِلْمٌ وَّلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرًا وَّلَمْ اَكْ بَعِيًّا ﴿٢٠﴾ قَالَ كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ هُوَ عَلٰى هٰٓئِن وَّلْيَجْعَلُهُ اٰيَةً لِّلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِّنَّا وَّكَانَ اَمْرًا مَّقْضِيًّا ﴿٢١﴾ فَحَمَلَتْهَا فَاتَّبَعَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا ﴿٢٢﴾ فَاَجَاءَهَا الْمَخَاضُ اِلَىٰ جِدْعِ الْاَخْلَةِ قَالَتْ بَلِيَّتِيْ مَتُ قَبْلَ هٰذَا وَاَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا ﴿٢٣﴾ فَتَادٰهُمَا مِّنْ حَتْمِهَا اَلْاَخْرَجْنِيْ قَدْ جَعَلَ رَبُّكَ تَحْتَكِ سَرِيًّا ﴿٢٤﴾ وَهَرِي اِلَيْكَ بِجِذْعِ الْاَخْلَةِ سُقِطَ عَلَيْكَ رَطْبًا جَنِيًّا ﴿٢٥﴾

الجزء السادس عشر

﴿۱۹﴾ [جبریلی] گوت: ب راستی ئەز به‌س هنار تیبی خودایی تمه [ئەز یی هنارتیم] دا کورە‌کی پاک و پاقر بدمه‌ته. ﴿۲۰﴾ [مه‌ریه‌می] گوت: چاوادئ من کورە‌ک بیت، و هه‌تا نوکه که‌سی ده‌ستی خو نه‌کریه من [که‌س نیزیکی من نه‌بوویه]، و ئەز ب خو ژ یه‌یا ده‌همه‌ن پیس؟! ﴿۲۱﴾ گوت: هؤ‌سا خودایی ته‌حه‌ز کریه [ته‌بچویک هه‌بیت بیی شوی بکه‌ی و بیی که‌س ده‌ستی خو بکه‌ته‌ته]، و گوت: ئە‌فه‌ل به‌ر خودایی ته‌تشته‌کی ب سانا‌هییه [ئەم هؤ‌سا دئ وی ده‌ین]، دا بکه‌ینه نیشانه‌ک [ل سهر شیان و ده‌سته‌ه‌لاتداریسا خو] بو مرؤقان، و دا بکه‌ینه دلوقانیه‌ک ژ مه‌ [ههر بو مرؤقان]، و ئە‌فه‌تشته خودی‌حه‌ز کریوو، و دا ههر ئیت. ﴿۲۲﴾ فیجا [مه‌ریه‌م] ب حال که‌فت، فیجا ژ به‌ر هندئ چو جهه‌کی دویر. ﴿۲۳﴾ فیجا ژانیت بچویکبوونی، به‌ری وی دا قورمی دارقه‌سه‌پی [ههر وه‌کی دفا خو ب تشته‌کیشه بگریت] و گوت: خوژی ئەز به‌ری فئی مرابه‌م، و تشته‌کی بی قیمه‌ت و هافیتی بامه و هاتبامه ژ بیر کرن [نه‌کو ئە‌فه‌ب سهری من هاتبایه]. ﴿۲۴﴾ فیجا [وه‌ختی ئە‌فه‌ئاخشنه‌گوتی و هؤ‌سا ب خه‌م که‌فتی] [جبریلی یان عیسا‌ی] د بنغه‌گازی کری، خه‌می نه‌خو، خودایی ته‌جو‌که‌کا ئافی یا ئیخستیه‌بن ته‌. ﴿۲۵﴾ و قورمی دارقه‌سه‌پی ب نک خو‌فه‌به‌ئینه، (رطه‌ب) یت ته‌ر و گه‌هشتی دئ ب سهر ته‌دا وهر یین [و دا بزانت خودی‌که‌ره‌ما د گه‌ل کری و خه‌میت وی سفک بین کانیا ئافی ل ده‌ف ده‌ر ئیخست و جو‌ک ژئ دچو، و قورمی دارا ه‌شک شینکر و ئینا به‌ری، و ب هه‌ژینا وی و ئه‌و ب خو یا لاواز، (رطه‌ب) ژئ وهراندن].

﴿۲۶﴾ فَيَجِئَا [وان روتە بان] بخۆ و [وئى ئافى] فەخۆ، و چاقىت تە بلا [ب وى بچويكى كو عيسايە] رۆن و گەش بىن، و بلا دلى تە بى خۆش بىت، و ئەگەر تە مروفەك دىت، بىژە: ب راستى من بو خودايى دلۆفان نەزرا دايى، ئەز ژ خەلكى يا ب رۆزى بىم و نەئاخشم، فئىجا ئەفرو ئەز چو مروفان نائاخشم. ﴿۲۷﴾ فَيَجِئَا پاشى [مەريەمى] بچويكى خۆ هەلگرت، و ئىنا دەف مروفىت خۆ [ملەتى وئى بەرسىنگى وئى گرت] و گۆتن: هەى مەريەم ب سويند تە تشتە كى زىدە خراب و نەبووى، يى كرى. ﴿۲۸﴾ هەى خویشكا هاروونى نە بابى تە يى خراب بوو، و نە دەيكا تە يا دەهمەن پىس بوو. ﴿۲۹﴾ فَيَجِئَا [مەريەمى] ئىشارەت كره عيسايى، گۆتن: ئەم چاوا د گەل بچويكە كى سافا د لاندكىدا باخفين. ﴿۳۰﴾ [عيسايى] گۆت: ئەز بەندەيى خوديمە، ئنجىلا دايىيە من، و ئەز يى كرىمە پىغەمبەر [ئانكو خودى يا بو من نقيسى، ئنجىلى بدەتە من و من بكة تە پىغەمبەر]. ﴿۳۱﴾ و ئەز بى پىرۆز كرىم ئەز ل كىفە بىم، و ئەمرى

فَكُلِي وَأَشْرَبِي وَفَرِي عَيْنًا فَمَا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿۲۶﴾ فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلَةً فَاَلُوهُ يَمْزِمَ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا فَرِيًّا ﴿۲۷﴾ يَا تَحَّتْ هَرُونَ مَا كَانَ أَوْلَاكَ أَمْرًا سَوْءًا وَمَا كَانَتْ أُمَّكَ بَغِيًّا ﴿۲۸﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْأَمْهَدِ صَيْبًا ﴿۲۹﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا ذُمْتُ حَيًّا ﴿۳۰﴾ وَبَرًّا بِوَالِدِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَّارًا سَفِيًّا ﴿۳۱﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿۳۲﴾ ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿۳۳﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿۳۴﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿۳۵﴾ فَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنَهُمْ قَوْلَ لَوْلَيْنَ كَفَرُوا مِنْ مَّشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۳۶﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿۳۷﴾

من يى ب نقيژ و زەكاتى كرى، هندی ئەز يى ساخ بىم. ﴿۳۲﴾ [ديسا ئەمرى من يى كرى] ئەز بو دەيكا خۆ يى باش بىم [وقەدرى وئى بگرم]، و ئەز نەكرىمە خۆمەز نكەر و نەگوهدار، و ئەز ژ پەها خۆ بى هيقى نەكرىمە. ﴿۳۳﴾ سلافل سەر من بن، پۆزا ئەز بوو بىم و پۆزا ئەز دىرم، و پۆزا پىشتى مرنى زىندى دبمەفە. ﴿۳۴﴾ ئەفەيە راستىيا عيسايى كورى مەريەمى [نە ئەوا فەله دىيژن]، و ئەوا ئەو تىدا ب گۆمان. ﴿۳۵﴾ نە شايى [لائقى] خودىيە كورەك هەبىت [وى پاكى ب كەسى نىنە]، ئەو [ژ شان گۆتان] يى پاقرە، ئەگەر كار و فەرمانەك فیا، دى بىژىتى هەبە دى بىت. ﴿۳۶﴾ ب راستى خودى خودانى من و هەوەيە، فئىجا وى پەريسن، ئەفەيە رپكا راست. ﴿۳۷﴾ بەلى پىشتى عيسايى، دەستەك و كۆمىت [ئىرائىليان] د راستا ویدا، ژىك جودا بوون [هەر ئىكى تشتەك دگۆت، هندهكان كره خودى ب خۆ، و هندهكان كره كورى خودى، و هندهكان كره ئىك ژ سى خودىيان، هندهكان دەيكا وى ب دەهمەن پىسيى گونەكار كر]، فئىجا ئىزا و نەخۆشى بو وان بىت ئەو وىت بى باوهر ژ دىتتا رۆژەكا مەزن [كو رۆزا قىامە تىيە]. ﴿۳۸﴾ رۆزا دىنە دەف مە [كو رۆزا قىامە تىيە] چەند باش گولى دىن و چەند باش دىنن، بەلى ستمەكار ئەفرو [د فى دنيايىدا] د بەرزەبوونەكا ئاشكەرادانە.

وَأَنْذَرَهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٨﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِنَّا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ إِبْرَاهِيمَ إِذْ كَانَ صَدِيقًا لِّنَبِيِّنَا ﴿٤٠﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
 يَا أَبَتِ لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِي عَنْكَ شَيْئًا ﴿٤١﴾
 يَا أَبَتِ إِنِّي قَدْ جَاءَنِي مِنَ الْعُلَمَاءِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَاتَّبِعْنِي أَهْدِكَ صِرَاطًا
 سَوِيًّا ﴿٤٢﴾ يَا أَبَتِ لَا تَعْبُدِ الشَّيْطَانَ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلرَّحْمَنِ
 عَصِيًّا ﴿٤٣﴾ يَا أَبَتِ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِنَ الرَّحْمَنِ
 فَتَكُونَ لِلشَّيْطَانِ وَلِيًّا ﴿٤٤﴾ قَالَ أَرَأَيْتَ أَنْتَ عِنْدَ الْهَيْئَةِ
 يَا إِبْرَاهِيمُ لِمَ لَمْ تَتَّبِعْهُ لَأَرْجُمَنَّكَ وَاهْجُرْنِي مَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ
 سَلِّمْ عَلَيَّ كَمَا سَلِّمْتَ عَلَى رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا ﴿٤٦﴾
 وَأَعِزَّنَا لِلْكَافِرِينَ وَمَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَأَدْعُوا رَبِّي عَسَىٰ أَلَّا
 أَكُونَ بِدُعَاءِ رَبِّي شَاقِيًّا ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا أَعَزَّنَاهُمْ وَمَا يَعْجُدُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ وَهَبْنَا لَهُمُ الْإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ كُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٨﴾
 وَوَهَبْنَا لَهُمُ مِنْ رَحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٤٩﴾
 وَأَذْكُرُ فِي الْكِتَابِ مُوسَىٰ إِنَّهُ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ﴿٥٠﴾

﴿۳۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو وان ژ رۆژا که‌سه‌ری و زیده‌به‌شیمانیهی بترسینه [رۆژا خراب ل سهر خرابیهیا خو به‌شیمان دبیت، و باش ل سهر کیمیهیا باشیهیا خو به‌شیمان دبیت]، رۆژا حسیب ب دوباهیک دبیت [رۆژا به‌حه‌شستی دچنه به‌حه‌شستی و دۆژه‌هی دچنه دۆژه‌هی]، و به‌لی ئه‌و [ژ فی رۆژی] دبئی ئاگه‌هن، و باوره‌یهی بی نائینن. ﴿۴۰﴾ ب راستی ئه‌م دئی یینه ویرسیت ئه‌ردی و هندی ل سهر ئه‌ردی، [و ژ بلی مه‌که‌س نامینیت] و هه‌می دئی ب بال مه‌فه‌ه زچرن. ﴿۴۱﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] تو د فی قورئانیدا به‌حسی سهرهاتیهیا ئیبراهیمیهی بکه، ب راستی ئه‌و پیغه‌مه‌ره‌کی زیده‌راستیژ بوو [یان زیده‌باوهری ب ئایه‌تیت خودی هه‌بوو]. ﴿۴۲﴾ ده‌می گۆتیه‌ه بابی خو، بابۆ تو بۆچی وی دپه‌ریسی، بی نه‌گولی دبیت و نه‌دبیینت، و نه‌شیت ته‌ژ چو تشتی بی منه‌ت بکه‌ت [ئاناکو نه‌شیت چو ژ ته‌بده‌ته‌پاش]؟! ﴿۴۳﴾ بابۆ، ب راستی ئه‌و زاین یا بۆ من هاتی [کو وه‌حیه‌ه] بۆ ته‌نه‌هاتیه‌ه، فئججا گوه‌ی خو بده‌من و ل دویف من و هره، ئه‌ز دئی

به‌ری ته‌ده‌مه‌ریکه‌کا راست یا بی کیماسی. ﴿۴۴﴾ بابۆ گوه‌ی خو نه‌ده‌شه‌یتانی، و بوتان نه‌په‌ریسه، ب راستی شه‌یتان ئه‌وه‌ه بی نه‌گوهدارییه‌یا خودایه‌ی دلؤفان کری. ﴿۴۵﴾ بابۆ ب راستی ئه‌ز دترسم ئیزایه‌ک ژ نک خودایه‌ی دلؤفان، ته‌هه‌نگیفیت، فئججا ژ به‌ر هندئ بییه‌هه‌فال و تاگری شه‌یتانی. ﴿۴۶﴾ [بابی وی گۆتی]: هه‌ی ئیبراهیم ئه‌ری تو به‌ری خو ژ به‌رستییه‌ت من و هردگری؟! ئه‌گه‌ر ئه‌فا تو دبیزئی تو نه‌هیل، ئه‌ز دئی ته‌ب به‌ران کوژم، و وه‌خته‌کی دیریژی من به‌یله. ﴿۴۷﴾ [ئیبراهیمیه‌ی] گۆت: سلافل سهر ته‌بن [ب خاترا ته‌ه]، ئه‌ز دئی داخووازا لینه‌گرتی بۆ ته‌ژ خودایه‌ی خو که‌م، خودایه‌ی من زیده‌خیر و که‌رم، ییت دگه‌ل من کرین، و زیده‌چاقدیرییه‌یا من یا کری. ﴿۴۸﴾ و ئه‌ز دئی خو ژ هه‌وه‌ه و ییت هوین ژ بلی خودی دپه‌ریسن، دویرئخیم و ده‌مه‌پاش، و ئه‌ز دئی دو‌عایه‌ی ژ خودایه‌ی خو ب تنی که‌م [و وی ب تنی په‌ریسم]، هیقی دکه‌م ئه‌ز ب گازیکرنا خودایه‌ی خو بی هیقی نه‌بم. ﴿۴۹﴾ فئججا ده‌می ئیبراهیم، ئه‌و و ئه‌ویت وان ژ بلی خودی دپه‌رستن هیلایین، مه‌ئیسحاق [کورئ وی] و یه‌عقوب [نه‌قیی وی] دانئ، و مه‌هه‌می ژری کرنه‌پیغه‌مه‌هر. ﴿۵۰﴾ و مه‌ژ دلؤفانیه‌یا خو خیریت دنیایه‌ی و ئاخه‌ته‌ی دانه‌وان، و مه‌ناقی وان ب قه‌نجی و سه‌ره‌فرازی دناف خه‌لکیدا هیلا [کو هه‌می ئایین ب باشی به‌حسی وان دکه‌ن]. ﴿۵۱﴾ و د فی قورئانیدا به‌حسی موسایه‌ی بکه، ب راستی ئه‌و بی بۆاره‌بوو، و ئه‌و ژ پیغه‌مه‌ریت مه‌زن بوو.

﴿۵۴﴾ و مه ژ ره خئی راستی یی چیا یی (طور) گازی کری، و مه نژیکی خو کر [نژیکیا پیک و پایه یی، نه نژیکیا جهی] هتا مه ناخفتی، و وی گول ناخفتنا مه بووی. ﴿۵۳﴾ و مه ژ دلوفانی و کهره ما خو برایی وی هاروون د گهل کره پیغه مبه ر. ﴿۵۴﴾ و د فی قورئانیدا به حسی ئیسما عیل پیغه مبه ر بکه، ب راستی ته ویی په بیان راست بوو و پیغه مبه ر بوو. ﴿۵۵﴾ وی ته مرئی مالا خو ب نفیژ کون و زه کاندانی دکر، و تهو ب خو ژ ی ل دهف خودایی خو جهی رازیوونی بوو. ﴿۵۶﴾ و تو د فی قورئانیدا به حسی تدریس پیغه مبه ر بکه، ب راستی تهو پیغه مبه ر کئی زیده راستگو بوو. ﴿۵۷﴾ و مه تهو هلدا جهه کئی بلند. ﴿۵۸﴾ ته فه [پیغه مبه ر یت بۆرین] تهو پیغه مبه رن تهو یت خودی کهره ما خو د گهل کری، تهو یت ژ دوینده ها ناده می و ژ وان تهو یت د گهل نوح پیغه مبه ر پارکین [د گه مبیدا]، و تهو یت ژ دوینده ها ئیبراهیمی و ژ دوینده ها یه عقووی و ژ وان تهو یت مه راسته ر بکرین و هه لبرارتین، هه ر وه ختی ئایه یت خودایی دلوفان ل

شخصه
سوره مریه م
الجزء السادس عشر

وَدَدْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَّبْنَاهُ نَجِيًّا ۝۵۴ وَوَهَبْنَا لَهُ مِنْ تَحْتِنَا آخَاهُ هَارُونَ نَبِيًّا ۝۵۵ وَأَذْكُرُ الْكِتَابَ إِسْمَاعِيلَ ۝۵۶ أَنَّهُ كَانَ صَادِقَ الْوَعْدِ وَكَانَ رَسُولًا نَبِيًّا ۝۵۷ وَكَانَ يَأْمُرُ أَهْلَهُ بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَكَانَ عِنْدَ رَبِّهِ مَرْضِيًّا ۝۵۸ وَأَذْكُرُ الْكِتَابَ إِبْرَاهِيمَ ۝۵۹ أَنَّهُ كَانَ صِدْقًا نَبِيًّا ۝۶۰ وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا ۝۶۱ أُولَئِكَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ مِنْ ذُرِّيَةِ آدَمَ وَمِمَّنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ وَمِنْ ذُرِّيَةِ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَمِمَّنْ هَدَيْنَا وَاجْتَبَيْنَا إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ ۝۶۲ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهْوَةَ فَسُوفَ يَلْقَوْنَ عَذَابًا ۝۶۳ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظَاهَمُونَ شَيْئًا ۝۶۴ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدَ الرَّحْمَنُ عِبَادَهُ بِالْغَيْبِ ۝۶۵ إِنَّهٗ كَانَ وَعْدُهُ مَأْتِيًّا ۝۶۶ لَا تَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا إِلَّا سَلَامًا وَلَهُمْ فِيهَا زُرْقَةٌ فِيهَا بُكْرَةٌ وَعِشْيَاءٌ ۝۶۷ تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝۶۸ وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا بِأَمْرِ رَبِّكَ لَهُ مَا بَيْنَ أَيْدِينَا وَمَا خَلْفَنَا وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيًّا ۝۶۹

سه ر وان دئینه خواندن [ژ تر سا خودی] دکه فن و ب گریفه دچنه سوجه یی. ﴿۵۹﴾ فیجا پشتی وان [باشان] دوینده هه کا خراب هات، نفیژ هیلان و ب دویف دلخو از بیان که فتن، فیجا تهو دئی نه خوشی و ئی زایی بینن. ﴿۶۰﴾ ژ بلی وان تهو یت تۆ به کرین [ژ کریاریت خو په شیمان بووین]، و باوه ری ئیناین و کار و کریاریت باش کرین، فیجا تهو دئی چنه به حه شتی و چو سته م ل وان نائینه کرن [چو ژ خه لاتی وان نائینه کیم کرن]. ﴿۶۱﴾ تهو به حه شت به حه شتیت ئاکنجیوو ئینه تهو یت خودایی دلوفان ژ فان پی دایبیه به نده ییت خو، و وان باوه ری پی ئینایی بیی بینن، و ژ فانی خودی هه ر دئی ب جه یت. ﴿۶۲﴾ د به حه شتیدا وان گول ناخفتنا پویچ و په لاج نایست، ژ سلاقی پیغه تر، و سپیده و ئیفاران [به رده وام و بی فه برین] رزقی وان دئینه به ر وان. ﴿۶۳﴾ تهو تهو به حه شته تهو اته م دکه ینه رزقی وان به نده ییت خو، تهو یت پاریز کار. ﴿۶۴﴾ [وه ختی جبریل ل پیغه مبه ری گیر و بووی و پیغه مبه ر ژ به ر هندئ نه خوش بووی، خودی ته مر دا جبریلی بیئیت]: و ته م ملیاکه ت نائینه خواری ته گه ر ب ته مرئی خودایی ته و ب ده ستویریا وی نه بیت، هندی به ری مه و هندی پشتی مه و هندی د ناقبه را هه ر دوویاندا، هه می یی خودییه و ب ته مرئی ویسه، و خودایی ته [چو ژ کارواریت به نده یان] ژ بیر ناکه ت [فیجا تو ژ بیر نه کریه].

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَاصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ
 هَلْ تَعْلَمُ لَهُ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ الْإِنْسَانُ إِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ
 أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوْ لَا يَذْكُرُ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْتَهُ مِنْ قَبْلُ
 وَلَمْ يَكُ شَيْئًا ﴿٦٧﴾ فَوَرَّكَ لِنَحْشُرَنَّهُمْ وَالشَّيَاطِينَ ثُمَّ
 لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنْزِعَنَّ مِنْ كُلِّ
 شِيعَةٍ أَنتَظَرُ أَشَدُّ عَلَى الرَّحْمَنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُزُنَّ الْعَالَمَ بِالَّذِينَ
 هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَإِنْ مِنْكُمْ أُولَآءُ يَارِئُهُمْ كَانُوا عَلَىٰ رَبِّكَ
 حَتْمًا مَقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نَبْجِي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ
 فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذْ أَنْتَلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلَّذِينَ آمَنُوا أَيُّ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾
 وَكُلُّهُمْ لَكِنَّا فَمَنْ لَمَنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَنْثًا وَرِءْيَا ﴿٧٤﴾
 قُلْ مَنْ كَانَ فِي الضَّلَالَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ الرَّحْمَنُ مَدَدًا حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا
 مَا يُوعَدُونَ إِمَّا الْعَذَابَ وَإِمَّا السَّاعَةَ فَسَيَعْمَلُونَ مِنْهُ شَرًّا
 مَكَانًا وَآضَعَفُ جُنْدًا ﴿٧٥﴾ وَيَرْيَدُ اللَّهُ الَّذِينَ آهْتَدُوا هُدًى
 وَالْبَاقِيَتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا ﴿٧٦﴾

﴿٦٥﴾ خودایى ئەرد و ئەسمانان و [خودایى] هندی د ناقبەرا واندا [هەر ئەهوە]، قیجا وی پەرسە، و خۆل سەر پەرستنا وی رابگره، ئەری ما تو هەفکویفەکی بۆ دینی [ما ئیک هەیه هەفبەری وی بیت ۱؟].
 ﴿٦٦﴾ و مروف [یى گاور] دبیژیت: ئەری ما ئەگەر ئەز مرم، جارەکا دی دى زیندی بمەفە. ﴿٦٧﴾ ئەری ما مروفى بیر ناییت، مە بەری نوکە ئە ویى دایى، و ئەو چو نەبوو. ﴿٦٨﴾ ب خودایى تە کەم دى وان و شەیتانان پیکفە کۆمکەین، پاشى ئەم دى وان ل سەر چۆکان ل دۆر دۆژەهى خڕکەین. ﴿٦٩﴾ پاشى ئەم دى ژ هەر کۆمەکی [ژ کۆمیت ل سەر خەله تیى پیکهاتین]، وی دەر تیخین یى ژ هەمیان ب جور ئەت و ب ویرتر ل سەر نەگۆهداریسا خودی [کو سەر وەر و سەرداریت وانن د خرابییدا، ئیک ئیکە دى هافیزینە د ناگریدا]. ﴿٧٠﴾ پاشى ئەم چیتە دزانین کاکى ژ وان هیزاترە ل پیشی بافیزینە د دۆژەهیدا، و تامکەتە ئیزایا وئ. ﴿٧١﴾ و کەس ژ هەو نینە د سەرپرا (د سەر دۆژەهپرا) نەچیت [خودان باوەر دى د سەرپرا بۆرنە

بەحەشتی، و گاور دى کەفەنە تیدا] ئەفە فەرمانەکا فەبریسە ژ خودایى تە. ﴿٧٢﴾ پاشى ئەویت پارێزکاریسا خودی کرین ئەم دى وان رزگارکەین، و ئەم دى سته مکاران ل سەر چۆکان تیدا هیلین. ﴿٧٣﴾ و هەر دەمی ئایەتیت مە ییت پۆن و ئاشکەرا بۆ وان (موشرکان) دەهاتنە خواندن، ئەویت گاوربوویین دگۆتە ئەویت باوهری ئینابین [گەلی خودان باوهران کاک بەری خۆ بدەنى]، ژ مە فان هەردو جوینان [خودان باوهریت هەزار و گاوریت زەنگین]، جەهی کى ژ مە چیتەرە، و دیوانا کى ژ مە خۆشترە! ﴿٧٤﴾ و مە چەند مەلت بەری وان دەهلاک برینە، مال و ناهالیسا وان ژ یا وان چیتەر بوو، و سەر و خولکی وان ژ یى وان خۆشتر بوو. ﴿٧٥﴾ [هەى موحەمەد] بیژە [وان ئەویت هزر دکەن ئەو چیتەرن و ئەو ییت ل سەر هەقیی]: ژ مە و هەوە کاکى داریاتی و بەرزەبوونیدا، بلا خودایى دلۆفان ل دویف بەر دەت، و پەلیتە دەو ئەو تیدا، هەتا وئ دینن یا خودی ژ فان پى دایى، قیجایان ئیزایا قى دنیاى دى بینن یان ژى ئیزایا ئاخەرەتى دى بینن، نى وئ پۆژى دى زانن کاک جەهی کى خرابترە و لەشکەرى کى لاوازترە؟ ﴿٧٦﴾ و ئەویت راستەرى بوویین، خودی راستەریسیا وان دى پتر لى کەت، و کار و کریاریت قەنج ئەویت بۆ مروفى ل دەف خودی دمینن، ل دەف خودایى تە ب خیرترن و دویاھیکا وان باشتەر [ژ وان تستان ئەویت ئەو خۆ پى مەزن دکەن ژ مال و مالدارى].

أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ لَأُوتِينَ مَا لَمْ يُؤْتِ اللَّهُ إِلَّا مَا يَشَاءُ
 وَأَنَّهُ سَدُوكٌ مِّمَّنْ كَفَرُوا ﴿٧٧﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهِ إِذِ انبَغَذَتْ لِجَبَلِ
 عَمْرٍاءَ لَمَّا أَتَتْهَا بِعَنْقَبِهَا وَكَانَتْ بَعْدَ إِذِ انبَغَذَتْهَا قَوْمًا مِّنْ
 ذُرِّيَّتِهَا وَمِمَّنْ كَفَرُوا تَمِيمٌ ﴿٧٨﴾ وَكَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِآيَاتِنَا إِذِ اتَّخَذُوا
 لُوطَ بْنَ أَبِي إِسْحَاقَ ابْنًا وَكَانَ قَوْمُهُ مُجْرِمِينَ ﴿٧٩﴾ وَكَذَّبَتْ فَاطِمَةُ
 بِنْتُ مُؤَمِّلٍ بِآيَاتِنَا إِذِ اتَّخَذَتْ صَدُوقًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۗ إِنَّهَا كَانَتْ
 تُكْفِرُ بِالْحَقِّ وَكَانَتْ تَبْتُلُ ﴿٨٠﴾ وَكَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهِ إِذِ اتَّخَذُوا
 لُوطَ بْنَ أَبِي إِسْحَاقَ ابْنًا وَكَانَ قَوْمُهُ مُجْرِمِينَ ﴿٨١﴾ وَكَذَّبَتْ قَوْمُ
 لُوطٍ بِآيَاتِنَا إِذِ اتَّخَذُوا لُوطَ بْنَ أَبِي إِسْحَاقَ ابْنًا وَكَانَ قَوْمُهُ
 مُجْرِمِينَ ﴿٨٢﴾ وَكَذَّبَتْ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُؤَمِّلٍ بِآيَاتِنَا إِذِ اتَّخَذَتْ
 صَدُوقًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ ۗ إِنَّهَا كَانَتْ تُكْفِرُ بِالْحَقِّ وَكَانَتْ تَبْتُلُ ﴿٨٣﴾

دہین]، و ئەو ب تئى تەك زەلام دى ٲٲٲە دەف مە. ﴿٨١﴾ و ئەوان غەيرى خودى بۆ خۆ كرنە پەرسى، دا بۆ
 وان ببنە هئىز و پشەتە فانى. ﴿٨٢﴾ نەخىر وەسانىنە [بلا وى هزرى نەكەن]، پەرسى ٲٲٲٲ وان رۆژا قىامەتى دى
 ئىنكارا پەرسىستان وان كەن، و دى بۆ وان بنە دژ. ﴿٨٣﴾ ئەرى ما تو ناپىنى، مە شە ٲٲٲٲٲٲ سەر دەستى گاوران
 كرىن، دا وان بزخىنن و ب ئارىنن و د بەر گونە هانرا بكن. ﴿٨٤﴾ فٲٲٲا تو [ل هىلاكا وان] ٲٲٲ ب لەز نەبە،
 ئەم رۆژىت وان [ٲٲٲا كرىارىت وان] بۆ وان دەهژمىزىن [رۆژ و كرىارىت وان ل سەر وان ب حسىن].
 ﴿٨٥﴾ رۆژا [قىامەتى] ئەم پارىزكاران دەستەك دەستەك ل دەف خودا ٲٲٲ دلۆفان [ب رىز و روىمەت] كۆم
 دكەين. ﴿٨٦﴾ و رۆژا ئەم گونە هكاران ژى ب تئى [وەكى حىشترائىننى ئەوا قەستائى دكەت] دەهاژۆينە
 دۆژەهى. ﴿٨٧﴾ [وى رۆژى] نە كەس مە هەدرى دكەت و نە مە هەدر بۆ كەسى دٲٲٲە كرن، بۆ وى نە ٲٲٲ ٲٲٲ
 خودا ٲٲٲ دلۆفان پە ٲٲٲان ب [لا ٲٲٲه ٲٲٲه] دا ٲٲٲٲى. ﴿٨٨﴾ [و گاوران] گۆتن: خودا ٲٲٲ دلۆفان زارۆكە كى
 بۆ خۆ دا ٲٲٲ [و ئەفە گۆتتا جوهى و فەله و وان عەرەبانە ئەو ٲٲٲ دگۆتن: ملىاكەت كچٲٲ خود ٲٲٲە].
 ﴿٨٩﴾ ب سويند [گەلى موشركان] هەوە ئاخفتنەكا زىدە كرٲٲ و زىدە مەزن كرىە. ﴿٩٠﴾ [ئاخفتنە هەوە هند
 يا مەز نە] وەختە ئەسەن ژ بەر تىك تىك ببن، و ئەرد بكنە لشىت و كەر كەر بىت، و چىاب سەرىكدا بەر فن.
 ﴿٩١﴾ چونكى هەوە زارۆك بۆ خودا ٲٲٲ دلۆفان دانان. ﴿٩٢﴾ و نە شايى [لئقى] خودا ٲٲٲ دلۆفانە زارۆكان
 بۆ خۆ بدانىت. ﴿٩٣﴾ تشەك نىنە دەرد و ئەسەناندا ب بەندە ٲٲٲ نە ٲٲٲە دەف خودا ٲٲٲ دلۆفان [فٲٲا خودى
 چ ٲاكى ب زارۆكان هە ٲٲٲ؟]. ﴿٩٤﴾ ب سويند [خودى ئەو هەمى] ب حسىب ٲٲٲ زەبت كرىن، و هو ٲٲٲ
 هو ٲٲٲ هەژمارت ٲٲٲ [كەس بەرزە ناپىت و كەس گىرۆ ناپىت، هەمى دى ل بەر دەست ٲٲٲ وى بەر هەف بن].
 ﴿٩٥﴾ و رۆژا قىامەت ٲٲٲ هەمى كككەت و ب تئى، دى ٲٲٲە بەر دەستى خودى.

﴿۹۶﴾ ب راستی ئەو ئیت باوهری ئینابین و کار و کریاریت قەنج کرین، خودایی دلۆقان دئی وان خوشتقی کەت [ئانکو حەژیکرنا وان دئی ئیخیتە د دلی مرفۆاندا]. ﴿۹۷﴾ فێجا ب راستی مە قورئان ب زمانی تە ب ساناهی هنارت، دا تو بئی مزگینییی بەهە پاریز کاران، و دا تو مەتە کئی جەر بەر زفر و رەق پئی بتر سینی. ﴿۹۸﴾ و مە چەند مەت بەری وان ییئت دە هیلاک برین و فەبر اندین، ئەری ما پێژنە کائیک ژ وان دئی تە، یان زی تو کپینا ئیک ژ وان گولی دبی؟! [هەمی بی سەروشوین چۆن و نەمان، کا چاوا مە ئەو بنبر کەن، ئەم دشیین فان زی وەسا بنبر بکەین].

سُورَةُ طَاهَا

ل مە کە هنی هاتییه خوارئ (۱۳۵) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هۆسا دئی تە خواندن (طاها)، ئەقە و هەمی تییت دەستپیکا سۆرەتان ئیشارەتن ل سەر ئیعجازا قورئانی]. ﴿۲﴾ [هەمی مو حەمدە] مە قورئان ل سەر تە ئە ئینابییه خوارئ، دا تو بوەستی و زەحمەتی ببە ی ژ بەر زی دە خەمخوارنا تە ل سەر گاوری و نەباوهری ئینانا وان، و راوەستیانا تە یا زی دە درێژ ل سەر نقیژئ]. ﴿۳﴾ [مە ئەف قورئانە ئە ئینابییه خوار] ژ بەر هندی ئییت دا بییتە بیرئینان بو وان ئەو ئیت ژ خودئ دتر سن. ﴿۴﴾ [ئەف قورئانە] ژ نك وی یا هاتییه خوارئ، ئەو ئی ئەرد و ئەسائیت بلند چیکرین. ﴿۵﴾ خودایی دلۆقان ل سەر عەر شی خۆ بلندبوو [بلندبوونە کا لاقتی وی و یا بی چاوا بی]. ﴿۶﴾ و هندی دە ئەرد و ئەسائاندا و هندی د نا فەرا و اندا، و هندی د بن ئەردی ژ یقە هەر یی و ییە. ﴿۷﴾ و ئە گەر تو دەنگی خۆ [بو دوعایی و زکری] بلند بکە ی [یان زی د دلی خۆ دا بیژی، ل دەف خودئ هەر ئیکە]، ب راستی خودئ نەینی، و تشتی ژئ فەشارتیر و نەپەنتر زی دزانیت. ﴿۸﴾ خودئ ئیکە و ژ وی پێقەر چو خوداییت دی نین، و باشناف و ناقت گە لە پیرۆز هەر یییت وینە. ﴿۹﴾ ما سەر هاتییا موسایی بو تە نە هاتییه؟! ﴿۱۰﴾ دەمی ئاگرە ک [ژ دویره فە] دیتی، ئینا گۆتە مالا خو: ل فیرئ بن، ب راستی ئاگرە ک ب بەر چافی من کەفت [ئەز دئی چم بەرئ خو دەمی] بەلکی ئەز بو هەو بەزۆتکە کی ژئ بینم، یان ئەز ریناسە کی ل دەف ئاگری بینم [ریکی نیشا مە بەدەت]. ﴿۱۱﴾ فێجا وەختی هاتییه دەف [ئاگری]، گاز ییە ک هاتی: هەمی موسا. ﴿۱۲﴾ ب راستی ئەز خودایی تە مە، فێجا تو پێلاقت خۆ بیخە، تو یی ل نەالا پیرۆز، (طوا) یی.

سُورَةُ طَاهَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طه ﴿١﴾ مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَى ﴿٢﴾ إِلَّا ذِكْرًا لِمَنْ يَخْتِى ﴿٣﴾ تَنْزِيلًا مِمَّنْ خَلَقَ الْأَرْضَ وَالسَّمَوَاتِ الْعُلَى ﴿٤﴾ الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى ﴿٥﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَمَا تَحْتَ الثَّرَى ﴿٦﴾ وَإِنْ تَجَهَّرَ بِالْقَوْلِ فَإِنَّهُ يَعْلَهُ الْإِيسَرُ وَأَخْفَى ﴿٧﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى ﴿٨﴾ وَهَلْ أَنْتَكَ حَدِيثُ مُوسَى ﴿٩﴾ إِذْ رَأَى نَارًا فَقَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَعَلِّي آتِيكُم مِّنْهَا بِقَبَسٍ أَوْ أَجْدَعٍ لِنَارٍ هَدَى ﴿١٠﴾ فَلَمَّا آتَاهَا نُودِيَ بِمُوسَى ﴿١١﴾ إِنِّي أَنَا رَبُّكَ فَخَلَعْ نَعْلَيْكَ إِنَّكَ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٢﴾

الجزء السادس عشر ۳۱۲

وَأَنَا أَخَذْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ أَكَادُ أَخْفِيهَا لِتُحْزِنَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدُّكَ عَنْهَا مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تَلَكَّ بِسَمِينِكَ يُمْسِكُ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّأُ عَلَيْهَا وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَنَازِلُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقَاهَا يُمْسِكُ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَاهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا وَلَا تَحْفَظْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَأَضْمُمُ بَدَكَ إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْجُبُ بِيضَاءَ عَيْنَيْ سَمُوءَ آيَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِيُرِيكَ مِنْ آيَاتِنَا الْكُبْرَىٰ ﴿٢٣﴾ أَذْهَبَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ رَبِّ امْرَأَتِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٥﴾ وَأَحْلَلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي ﴿٢٦﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٧﴾ وَأَجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٨﴾ هَرُونَ أَخِي ﴿٢٩﴾ أَشَدُّ ذِمَّةً زَارِي ﴿٣٠﴾ وَأَشْرِكُهُ فِي أَمْرِي ﴿٣١﴾ كُنْ سَمِيحًا كَبِيرًا ﴿٣٢﴾ وَذَكَرَكَ كَبِيرًا ﴿٣٣﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٤﴾ قَالَ قَدْ أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يٰمُوسَىٰ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ مَنَّا عَلَىٰكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٦﴾

خو، و ئەز بەلگیت داران بۆ پەزى خۆ پى دەرەنم، و هندەك ھەوجەبىيىت دى زى من يىت پى ھەين. ﴿١٩﴾ [خودى] گۆت: ھەى مووسا وى دارى [ژ دەستى خو] بافئزە. ﴿٢٠﴾ فيجا مووساى [دار] ھاڤىت، هند دىت [ب قودرەتا خودى] بو مارەك، ب لەز و سڤك دچۆ. ﴿٢١﴾ [خودى] گۆت: راکە و نەترسە، جارەكا دى ئەم دى وەكى بەرى زڤرېنېنەڤە. ﴿٢٢﴾ و دەستى خو بې بن كەڤشى خو، دى بى نەساخى و بى ئىش، سې و برسقى دەرەكڤىت [ھەر چەندە دەستىت وى د رەش ئەسەمر بوون]، ئەڤە زى موعجىزەبەكا دىبە [ژ بلى يا دارى]. ﴿٢٣﴾ [ڤى موعجىزەبەى زى د گەل يا دى وەرگرە] دا ئەم هندەك نىشان و موعجىزەبەىت خو يىت مەزن نىشا تە بدەين [ل سەر دەستەھ لاتادارىيا خو ل سەر ھەمى تىشان]. ﴿٢٤﴾ ھەرە دەڤ ڤىرەونى، ب راستى ئەو زېدە بى د سەردا چۆبى. ﴿٢٥﴾ گۆت: خودپوڤ بېنا من فرەھبەكا [دا بشىم خو ل بەر بارى پىغەمبەر اتىبى بگرم، و سەبرى ل سەر ئەزىبەت و ئاخڤتىت ڤىرەونى و دەستەكا وى بڤىشم]. ﴿٢٦﴾ و كاروبارى من، بو من ب ساناهى بېخە. ﴿٢٧﴾ و [خودپوڤ] گرېكە كا ئەزمانى من ڤەكە. ﴿٢٨﴾ دا ئاخڤتتا من تى بگەھن. ﴿٢٩﴾ و تىكى ژ مالا من، بو من بگە پىشتەڤان و ھارىكار. ﴿٣٠﴾ و بلا ئەو زى ھاروونى براىى من بىت. ﴿٣١﴾ پىشتا من پى قايم بگە، و پى ب ھېز بېخە. ﴿٣٢﴾ و تو وى بگە ھەڤال و ھەڤىشكى من د پىغەمبەر اتىبىدا. ﴿٣٣﴾ دا ئەم پىكڤە و گەلەك، تە ژ كېم و كاسىيان پاڤر بگەين. ﴿٣٤﴾ و دا پىكڤە و گەلەك زكرى تە بگەين، و تە ب دوعاىى و پەرستى بېنېنە بىرا خو. ﴿٣٥﴾ ب راستى تە ئاگەھ ژ مە ھەبە. ﴿٣٦﴾ [خودى] گۆت: ھەى مووسا يا تە دڤيا و تە دخواست، بو تە ھات. ﴿٣٧﴾ ب سوپند جارەكا دى زى مە كەرەم و نىعمەت د گەل تە كرېو [رۆژا مە تو ژ دەستىت ڤىرەونى رزگار كرى، دەمى كور د ناط ئسرائىلىياندا بووبانە دكوشتن].

إِذَا وَجَبْنَا إِلَيْكَ الْمَوْتَ مَا يُوحَىٰ ﴿٣٨﴾ أَنْ أَقْدِفِيهِ فِي التَّابُوتِ فَأَقْدِفِيهِ فِي الْيَمِّ فَلْيُلْقِهِ الْيَمُّ بِالسَّاحِلِ يَأْخُذْهُ عَدُوِّي وَعَدُوُّ لَهٗ وَالْقَبِيْثُ عَلَيْكَ مَحَبَّةٌ مِّنِّي وَلِتُصْنَعَ عَلَىٰ عَيْنِي ﴿٣٩﴾ إِذْ تَمْشِيْ أُخْتُكَ فَتَقُولُ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ مَن يَكْفُلُهُ فَرَجَعْنَاكَ إِلَىٰ أُمِّكَ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ ۚ وَتَلَدْتَ نَفْسًا مِّنْ نَّفْسِكَ مِمَّنْ لَّا تَعْبُرُ ۚ وَقَتْنَاكَ فَعَوْنًا فَلَيْتَ سِنِيْنَ فِي أَهْلِ مَدْيَنَ فُرجئتَ عَلَىٰ قَدَرٍ يُمُوْسِي ﴿٤٠﴾ وَأَصْطَعَمْتُكَ لِنَفْسِي ﴿٤١﴾ أَذْهَبَ أَنْتَ وَأَخُوكَ بِآيَاتِي وَلَا تَنبَأِيْ ذِكْرِي ﴿٤٢﴾ أَذْهَبَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَى ﴿٤٣﴾ فَقَوْلَا لَهُ قَوْلَا لَنَا لَعَلَّهُ يُبَدِّلُ كَلِمَتَنَا وَأَوْحَىٰ لَنَا ۖ قَالَ رَبَّنَا إِنَّا أَتَيْنَاكَ بِخَطِّ طَرَفٍ أَلْبِنَا أَوَّلَ وَأَنْ نُّظَلَمَ ﴿٤٤﴾ قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى ﴿٤٥﴾ فَأَتَيْنَاهُ فِقَوْلَا إِنَّا رَسُولَا رَبِّكَ فَأَرْسِلْ مَعَنَا بِنِيْ اِسْرَائِيْلَ وَلَا تَعْذِْبُنَاهُمَا ۚ قَدْ جِئْنَاكَ بِآيَاتٍ مِّنْ رَبِّكَ وَالسَّلَامُ عَلَىٰ مَن آتَبَعِ الْهُدَىٰ ﴿٤٦﴾ إِنَّا قَدْ أُوحِيَ إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَىٰ مَن كَذَبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٤٧﴾ قَالَ مَن رَّبُّكُمَا يُمُوْسِي ﴿٤٨﴾ قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَىٰ كُلَّ شَيْءٍ حَلْقَهُ ۖ رُدُّوْهُ هَدَىٰ ﴿٤٩﴾ قَالَ فَمَا بَالُ الْقُرُونِ الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾

﴿۳۸﴾ و هختی [تو بووی] مه ئه و ئیلهام دا ده بکا ته، یا مه دایسیی. ﴿۳۹﴾ [ئه و ئیلهام ژی ئه فه بوو] کو ئه وی [کورکی خو، موسایی] بکه د سنډوقه کیدا، و باقیژه درو بیاری نیلیدا، دا ئاف وی بده ته ره خه کی، ئیک دی وی بهت درمنی منه ژی و درمنی ویسه ژی، و من ژ دهف خو تو خوشتشی کربووی، دا د بن چاقدیریا منغه بییه خودانکرن. ﴿۴۰﴾ و هختی خویشکا ته ل دویف ته دهات، و دکوته مالا فیرعونی [وهختی بو ته ل دایینه کی دگه ریان، پشتی ته شیرئ که سی نه خواری] ئه ری ئه ز وی مالی نیشا هه وه بدهم یا خودانی و سه ره گو هیی ژئ بکه ت [ئه وان گوته خویشکا ته: به لی، خویشکا ته ژئ دهیکا ته نیشا وان دا]، فینجا جاره کا دی مه تو زفرانیدییه دهف دهیکا ته، دا چاقیت وی ب ته رۆن بسن، و دا ب خه م نه که قیت [و پشتی تو مه زن بووی] و هختی ته ئیک [ب خه له تیغه] کوشتی، فینجا مه تو ژ خه ما وی کوشتنی رزگار کری، و مه تو ب بهر گه له ک به لا و ئاتافان تیخستی، به لی هه رگاف مه تو قورتال دکری. و چهند ساله کان تو ماییه دناف

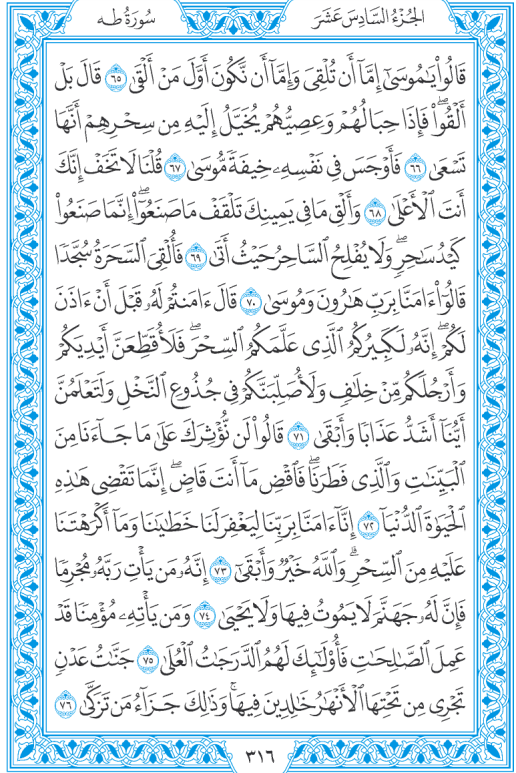
خه لکی مه دیه نییدا [باژیری شو عیبی]، باشی ل دویف و هختی مه دانایی [کو ئه ز دی تیدا د گه ل ته ئاختم و دی ته که مه پیغه مبه ر] تو هاتی هه ی موسا. ﴿۴۱﴾ و من تو ژ یگر تی و هه لپژارتی بو وه حی و پیغه مبه راتییا خو. ﴿۴۲﴾ هه ره تو و برایی خو، ب موعجیزه ییت منغه، و سستیی د بیرئینانا مندا نه که ن [دا بو هه وه بیته هاریکار د جهئینانا ئه ر کی هه وه دا]. ﴿۴۳﴾ هه ردو هه رنه دهف فیرعونی، ب راستی ئه و زیده یی سه ردا چوی. ﴿۴۴﴾ فینجا ب ناخفتنه کا نه رم د گه ل باخفن، به لکی ل خو بز فریت، و گو هی خو بده ته هه قیبی یان ژئ [ژ هاتنا ئیزایا هوین ژئ دیژن] بترسیت. ﴿۴۵﴾ [موسا و هاروونی] گۆت: خودیو ئه م دترسین [ده رفه تی نه ده ته مه ئه م د گه ل باخفن] له زئ ل ئیزادانا مه بکه ت، یان زیده تر د سه ردا بچیت [د ده ره قی ته دا وی بیژیت یا نه لایق و یا نه ئیته گۆتن، یان ژئ مه هند بقیشینیت ژ هه میی بیته ده ری]. ﴿۴۶﴾ [خودی] گۆت: نه ترسن ئه ز یی د گه ل هه وه [هه می تستان]، گولی دیم و دینم [کا چ د ناقه ر هه وه دا دقه ومیت]. ﴿۴۷﴾ فینجا هوین هه ردو هه رنه دهف و بیژنی: ب راستی ئه م هه ر تیییت خودایی ته ینه، سرائیلیان د گه ل مه هه نیره [ژ وان فبه، و ژ بن تیخسیری و کۆله تیسی ده ریخه] تیدی وان ئیزا نه ده، و ب سویند مه نشان و موعجیزه ییت ئاشکه را ژ دهف خودایی ته بو ته ئینینه [کو بو مه بنه نشان و شاهد کو ئه م راست پیغه مبه ریت خودیینه]، و سلامه تی ژ ئیزایا خودی، بو ویسه یی ریکا راست گرتی و باوهری ب خودی ئینایی. ﴿۴۸﴾ ب راستی وه حی بو مه هاتییه، کو ئیزا و هیلاک [د دنیا یی و ئاخره تیدا] بو ویسه یی ئایه ت و پیغه مبه ران دره و بدانن، و پشتا خو بدنی و باوهریسی پی نه ئینن. ﴿۴۹﴾ [فیرعونی] گۆت: خودایی هه وه کیسه، هه ی موسا؟ ﴿۵۰﴾ [موسایی] گۆت: خودایی مه ئه وه یی هه ر تشته کی چیکری، ئه و دایسیی [ژ رهنگ و وینه یان] یی ب کیر وی بهیت، باشی هه می راسته ریکرن [بو وی ئارمانجی یا ئه و بو هاتینه چیکرن]. ﴿۵۱﴾ [فیرعونی] گۆت: باشه پا حالی مله تیت به ری دی چ بیت؟ [بۆچ نایته ساخکرن و حساب د گه ل نایته کرن؟ ئه گه ر ئه فا هوین دیژن یا راست بیت].

﴿۵۴﴾ [موسایی] گوت: زانینا کار و کریار و حالئ وان ل دهف خودایی من د دهپی پارستیدا نفیسییه، خودایی من د چو تشناندا خه له ت نایب، و چو ژ بیر ناکهت. ﴿۵۳﴾ نه وی ژ هرد بو هه وه خو شگری و ده شتگری [و به ره فکری بو ژ یانا هه وه]، و ریگ بو هه وه ئیخستینه تیدا، و باران ژ ته سانی (ژ ته وران) بو هه وه باران دین، فیجا مه هه می ره نگ و جوینت گل و گیایی و شینکاتی، نه وی ت نه وه کی ئیک و ژیک جودا [د فایده یی خو دا و د ره نگگی خو دا و د تاما خو دا و د بیبا خو دا] پی دهر ئیخستن. ﴿۵۴﴾ ژئ بخو ن و تهرش و که والئ خو لی بچهرینن، و ب راستی نه فه نیشان و نایه تیت رونس بو ناقلداران. ﴿۵۵﴾ مه هوین بی ت ژ ناخی چیکرین و دی هه وه زفریننه فه تیدا [بشتی هوین دمرن]، و جاره کا دی دی هه وه ژئ دهر ئیخینه فه. ﴿۵۶﴾ ب سویند مه هه می مو عجزیه هی ت خو [هه ر نه ه] نیشا فیرعه ونی دان [ئیخستنه بهر چاقان]، به لی هه می دره و دانان، و رازی نه بو و باوره یی بینیت و ریکا هه قییی بگریت. ﴿۵۷﴾ [فیرعه ونی] گوت: هه ی

المیزاب

قَالَ عَلَّمَهَا عِنْدَ رَبِّي فِي كِتَابٍ لَا يَصِلُ رَبِّي وَلَا يَنْسِي ﴿٥٤﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَسَوَّكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْ نَبَاتٍ شَتَّى ﴿٥٣﴾ كُلُوا وَارْزُقُوا الْعِزْمَ كُلُّكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ أَلْبَنِي ﴿٥١﴾ مِنْهَا خَلَقْنَاكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَى ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ آرَيْنَاهُ آيَاتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَى ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَا مُوسَى ﴿٥٧﴾ فَلَمَّا آيَيْنَكَ بِسِحْرِ قَوْلِهِ فَأَجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَا نُخْلَفُهُ وَنَحْنُ وَلَا أَنْتَ مَكَانًا سَوِيًّا ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمَ الزَّيْتَةِ وَأَنْ مُجْتَمِعُ النَّاسِ ضَحِيًّا ﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّى فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُ ثُمَّ أَذِنَ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيْلَكُمْ لَا تَنْفَرُوا عَلَى اللَّهِ كَذَّبَا فَيُسْجِتُكُمْ بِعَذَابٍ وَقَدْ خَابَ مَنْ آفَتَرَى ﴿٦١﴾ فَتَنَزَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ وَأَسْرُوا النَّجْوَى ﴿٦٢﴾ قَالُوا إِنَّ هَذَا لَسِحْرَانِ يُرِيدَانِ أَنْ يُخْرِجَاكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ الْمُثَلَّى ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا كَيْدَكُمْ أَيُّهَذَا صَمًّا وَقَدْ أَفْلَحَ الْيَوْمَ مَنْ أَسْتَعْلَى ﴿٦٤﴾

موسا ئه ری تو بو مه هاتی، دامه ب سیره به ندیسیا خو ژ ئه ردی مه دهر بیخی. ﴿۵۸﴾ فیجا [ژ بهر هندئ] ئه م ژئ دی ب سیره به ندیسه کا وه کی یاته ئینه ته، فیجا ژفانه کی بو مه و خو بدانه ل جهه کی دهشت، که س ژ مه پشتا خو نه ده ته فی ژفانی، نه ئه م، نه تو. ﴿۵۹﴾ [موسایی] گوت: ژفانی هه وه [کو ئه م و هوین تیدا بگه هینه ئیک] بلا رورژا جه ژنی [رورژا خو خه ملاندنی] بیت [دا هه می ئاماده بین]، و خه لک تیشته گه هی کوم بین. ﴿۶۰﴾ فیجا فیرعه ونی پشتا خو دا موسایی و چو، و هه می فندوفیل و سیره به ندیت خو کوم مکرن، پاشی [رورژا جه ژنی] هات. ﴿۶۱﴾ موسایی گوت ته وان، وه ی نیزا و نه خو شسی بو هه وه بیت، دره وان ب نافئ خودئ نه که ن [نه بیژن مو عجزیه هی ت و ی سحر ن]، ئه گه ر دی هه وه ب نیزایه کی بنبر که ت، و ب راستی نه و خوساره ت بو، نه وی دره وان ب نافئ خودئ بکه ت. ﴿۶۲﴾ [سیره به ند، پشتی موسا بو وان ناخفتی] ژیک جودا بوون [هنده کان گوت: نه و ژئ وه کی مه سیره به نده، و هنده کان گوت: نه فه نه ناخفتنا سیره به ندانه]، و خو خلوه کرن و بو و پسته پستا وان. ﴿۶۳﴾ گوتن: نه فه هه ردو سیره به ندن، دقین هه وه ب سیره به ندیسیا خو ژ ئه ردی هه وه دهر بیخن، و دقین دینی هه وه یی ژ هه مییان چیت نه هیلن. ﴿۶۴﴾ فیجا هیز و نه خشه ییت خو کوم که نه سه ریگ و کاری خو باش بکه ن، پاشی ئیک ریز [بو ژفانی] وهرن، و ب سویند نه فر و نه وی سه ره فراهه نه وی سه ره بکه فیت.

﴿ ۶۵ ﴾ [سیر به ندان] گوئن: هه ی موسا یان تو باقیژ ه یان ئهم به راهیکئی دئی هاقیزین، [ته دقیت دهستیکی تو دارئی خو باقیژ، ته دقیت ئهم دئی وهریست خو هاقیزین؟]. ﴿ ۶۶ ﴾ [موسایی] گوت: نه هوین باقیژن، فیجا وهختی وان وهریس و داریت خو هاقیتین، ژ سیر به ندیسا وان وهسا هاته بهر چاقیت موسایی کو یست دلفلشن و دجن. ﴿ ۶۷ ﴾ فیجا [وهختی موسایی هوسا دیتی] دلی خو دا ترسیا. ﴿ ۶۸ ﴾ مه گوتی: نه ترسه، سه رکه فتن هه ریا تهیه. ﴿ ۶۹ ﴾ وئو تشتی دهستی ته یی راستیدا باقیژ [کو دارئی تهیه]، دئی وهریس و داریت وان داعوبریت، و سیر به ندیسا وان دئی پویچ کهت، ب راستی ئه فا وان کری فندوفیلا سیر به ندانه [و نه راستیه]، و سیر به ند سهر فراز نابن ل هه ر جهه کی هه بن. ﴿ ۷۰ ﴾ فیجا سیر به ند داچه میان و چونه سوجهی [پشتی هه فی ناشکرا بووی و کاری وان پویچ بووی]، و گوئن: مه باوهری ب خودایی هاروونی و موسایی ئینا. ﴿ ۷۱ ﴾ [فیرعهونی] گوت: ئه ری هه وه باوهری پی ئینا

به ری ئه ز دهستوریا هه وه بدهم؟ ب راستی ئه و مه زنی (ماموستایی) هه وه یه یی سیر به ندی نیشا هه وه دایی [فیرعهونی ب فی ئاخفتنی قبال بهر خه لکی بهرزه کهت، و وهسا دیار کهت کو ئه فا موسایی ژی کری هه ر سحره، و وی دزانی وان چو تشت ل دهف موسایی وهر نه گرتیه، و موسا ب خو ژی نه مه زن و سهیدایی وان]، فیجا ب سویند ئه ز دئی دهست و پیست هه وه چه پ و راست ژیفه کم، پاشی ئه ز دئی هه وه هه مییان ب قورمیست دارقه سپانه هه لاویسم [هه تا دمرن]، و هنگی هوین دئی زانن کا ئیزا کی ژ مه [یا من یان یا خودایی موسایی] دژوارتر و ب دؤمتره. ﴿ ۷۲ ﴾ گوئن: قه د ئهم ته ب سه ر وان نیشان و به لگه یست ناشکرا ئه ویست بؤ مه هاتین، و وی خودایی ئهم چیکرین نائیخین و هه لنابژیرین، فیجا توچ دکه ی بکه [و بزانه] بهس تو دشیی دفی دنیایدا نشته کی بکه ی [تشتی ته دقیت تو بکه ی بهس یی فی دنیا ییه، و پشتی فی ئهم دئی چینه دهف خودایی خو، و ته چو دهسته ه لات ل سه ر مه ناییت]. ﴿ ۷۳ ﴾ ب راستی مه باوهری ب خودایی خو ئینا، دال گونه هیست مه [خه له تییست مه]، و گونه ها سیر به ندیسی ئه واته ب خورتی ب مه داییه کرن ببوریت و ژی بهت، و خه لاتی خودی چیتره، و جزایی وی دژوارتر و ب دؤمتره. ﴿ ۷۴ ﴾ ب راستی هه ر کهسی، گونه هکار ل سه ر گاوریسی، بچیته بهر دهستی خودایی خو دؤزه بؤ ویسه، نه تیدا دمریت [داته نابییت]، و نه زیندی دبیت [دا وهکی مرو فان بڑیت]. ﴿ ۷۵ ﴾ و هه ر کهسی خودان باوهر و ب کار و کریاریت قه نجفه ب بال [خودایی خو] فه بز فریت، ئه ها ئه فان پیک و پایه یست بلند بؤ وان. ﴿ ۷۶ ﴾ [ئهو پیک و پایه] به حه شتیت ئاکنجیووئینه، پویبار د بنرا دئین و دجن، و ئهو [خودانیست پیک و پایه یان] هه روهه ر دئی تیدا بن، و ئه فه خه لاتی ویسه ئه وی خو ژ گونه هان پاقر دکهت و خو ژی دویر دئیخت.

﴿۷۷﴾ ب سویند مه وه حی بؤ مووسایی هنارت: ب شهف بنده ییت مه [ئسرائیلیان] ژ [مسرئ] دهر بیخه، و ریکه کا زوها ژ دهر یایی بؤ وان بگره [ئانکو دارئ خو ل دهر یایی بده، دار پیکه کا زوها بؤ وان فه بیت و تیرا بجن]، نه هوین بترسن [فیرعهون و قولپا وی] بگه هه نه هه وه، و نه هوین ژ خه ندفاندنی بترسن. ﴿۷۸﴾ فیجا فیرعهون ب له شکه ری خو فه ب دو یف وان که فتن، و دهر یایی دا ئه و ب سه ری وان هات یا ب سه ری وان هاتی [دهر یال وان هاته یتک و هه می خه ندفاندن]. ﴿۷۹﴾ [ب فی کارئ خو] فیرعهونی مله تی خو گو مرا و بهرزه کر، و به ری وان نه دار پیکا راست. ﴿۸۰﴾ گه لی ئسرائیلیان، ب راستی مه هوین ژ دژمنی هه وه رزگار کرن، و مه ژفان له ره خئی راستی یی چپایی (طوور)، دا هه وه [کو خودئ ته وراتئ بده ته هه وه پشتی مووسا حه فتئ ژ ئسرائیلیان بؤ وی ژفانی هه لذبئ یریت]، و مه گه زؤ و سویسک [باله فره که] بؤ هه وه ئینانه خواری. ﴿۸۱﴾ فیجا ژ حه لالی پاک و پاقرئ مه ب رزقی هه وه کری بخؤن، و پی د سهردا نه چن، دا که ربا من هه وه

الجزء الثانی

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاصْرَبْ لَهُمْ طَرِيقًا فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَفْ دَرَكًا وَلَا تَحْشَىٰ ﴿۷۷﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ بِجُنُودِهِ فَفَشَّيْهُم مِّنَ الْبَحْرِ مَأْشِيَهُمْ ﴿۷۸﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنَ قَوْمَهُ وَمَاهِدَىٰ ﴿۷۹﴾ يَبْنَئِي أَمْتَهُ يَلْقَىٰ قَوْمَهُ بِيَمِينِكُمْ مِّنْ عَدُوِّكُمْ وَعَدُوُّكُمْ جَانِبَ الْبُورِ الْأَيْمَنِ وَتَرَكْنَا عَلَيْكُمْ الْمَنَ وَالسَّلْوَىٰ ﴿۸۰﴾ كَلَّا لَئِن طَلَبْت مَارَرْفَتَكُمْ وَلَا تَطْعَمُوا فِيهِ فَيَجَلَّ عَلَيْهِمْ غَضَبِي وَمَنْ يَجَلَّ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَد هَوَىٰ ﴿۸۱﴾ وَإِنِّي لَعَفَا لِمَنْ تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ أُنْتَهَىٰ ﴿۸۲﴾ وَمَا أَعْجَلَكَ عَن قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿۸۳﴾ قَالَ هُمْ أَوْلَاءٌ عَلَيَّ أَتْرَبِي وَعَجَلْتُ إِلَيْكَ رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿۸۴﴾ قَالَ فَإِنَّا لَقَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ السَّامِرِيُّ ﴿۸۵﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ يَقَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعَدًّا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَجِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَاصْلُفْتُمْ مَوْعِدِي ﴿۸۶﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلِكِنَا وَلَكِنَّا حُمِلْنَا أَوْ رَارًا مِّن زَيْتَةِ الْقَوْمِ فَقَدْ فَتَنَّا فَكَذَلِكَ أَلَقَى السَّامِرِيُّ ﴿۸۷﴾

نه گریت، و ههر که سئ که ربا من ژئ گرت، [ئهو] که فته دئا گریدا. ﴿۸۲﴾ ب راستی ئه ز، بؤ ههر که سئ تۆبه بکهت و باوره ییی بینیت و کار و کریاریت قهنج بکهت، پاشی خو ل سهر فی چهنندی رابگریت هه تا دمريت، گونه هژ ییهرم. ﴿۸۳﴾ [پشتی ئسرائیل دهشتا سینایی ئانکنجیووین، مووسایی هاروون هیلا د ناف و اندا، و چؤ چپایی (طوور) د گه ل حه فتئ زه لامیت ژ یگریتی، ل دو یف ژفانا خودئ دایی یی کو ته وراتئ بده تی، و مووسا هندی یی ب له ز بوو ههر حه فتئ هیلانه ل پشت خو، و د بهری وانرا کر، و گۆته وان: د دو یف منرا وهن]، هه می مووسا [ئهو] چ بوو تول مله تی ب له ز ئیخستی [کو تو وان بهیلی و د بهری وانرا بکه ی]. ﴿۸۴﴾ [مووسایی] گۆت: ئه و ییت د دو یف منرا دئین، و من له ز کر، دا تو ژ من رازی بی. ﴿۸۵﴾ [خودئ] گۆت: ب راستی پشتی تو هاتی، مه مله تی ته یی جه پانیدی، و سامری ئه و ییت د سهردا برین. ﴿۸۶﴾ ئینا مووسا زیده که ربگریتی و خه مگین زفری ناف مله تی خو، و گۆت: مله تی من، ما خودایی هه وه په یانه کا قهنج نه دابوو هه وه [کو ته وراتئ بده ته هه وه] ئه ری ما وه ختی وئ [په یانی] هندل هه وه دریز بوو بوو؟ [هوین ب فی کاری رابین] یان ژ ی هه وه د فیاب فی کریاری که ره بک ژ خودایی هه وه [ئیزایه ک] هه وه بگریت، فیجا هه وه ئه و په یانا داییه من [کول سهر فی دینی بمین و چو خه له تیسین نه کهن، هه تا ئه ز دزفر مه فه] شکاند و ب جه نه ئینا. ﴿۸۷﴾ گۆتن: ب راستی مه نه ب که یفا خو په یانا ته شکان دیه، به لی هنده ک زیر و زینه تیت فیرعهونی ل دهف مه بوون، مه هافیتین [مه هافیتنه د ناف ئاگریدا دا ژ گونه یی رزگار بین]، و هه ره وسه سامری ژ ی کاچ د گه ل بوو هافیت [و قالبی گۆلکه کی د ناخیدا چیکر، و ئاگر تیدا هه لکر، و ئه و زیر هافیته تیدا، هؤسا گۆلکه ک ژ زیری چیکر].

﴿۸۸﴾ فَبِجَا [سامری] بَوَّان [په بیکه ره کئی] له شئی گۆلکه کئی بی گیان چیکر، دهنگی چیلنی هه بوو، ئینا گۆتن: ئەفه به خوداییی هه وه و خوداییی موسایی، وی (موسایی) یی ژ بیر کری [کو خوداییی وی ئەفه به ل فیری، وی یی چۆیه چیا یی (طوور) لی دگه ریت]. ﴿۸۹﴾ فَبِجَا مائه و نایینن [ئه و گۆلک] چو ئاخفتنان ل وان نازفرینیت و چو زیان و مفاوی ل وان ناکه ت؟ ﴿۹۰﴾ و ب سویند بهری موسا بزفریته شه، هاروونی ب خو ژ ی گۆته وان: مله تی من، ب راستی هوین ب فی گۆلکی ییت هاتینه جه پانندن وی یی بز هه وه بوویه فتنه، و ب راستی خوداییی هه وه، خوداییی دلوفانه، فَبِجَا ل دویف من وهرن و گوهی خو بدنه من. ﴿۹۱﴾ ئەوان گۆت: ئەم دئ هه مینینه ل سه ر په رستنا گۆلکی، هه تا موسا دزفریته شه ده ف مه. ﴿۹۲-۹۳﴾ [پشتی موسا ژ ژفانا خودی داییی زفریته شه، و هوسا مله تی خو دیتی، گۆت: هه ی هاروون چ وه ل ته کر، تو وه کی من نه که ی [وه کی من که ریت ته فه نه بن]، و به ری

فَأَنزَجَ لَهُمْ عَجَلًا جَسَدًا لَهُمْ خُورًا فَقَالُوا هَذَا إِلَهُكُمْ
وَأَلَّهُ مُوسَىٰ فَسَيِّئٌ ۖ أَفَلَا يَرَوْنَ الْآيَاتِ جَعِ إِلَهُهُمْ قَوْلًا
وَلَا يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۗ ﴿۸۸﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَارُونَ
مِن قَبْلُ يَقُولُ إِنَّ مَا فُتِنْتُمْ بِهِ وَإِنَّ رَبَّكُمُ الرَّحْمَنُ فَاتَّبِعُونِي
وَاطِيعُوا أَمْرِي ۖ ﴿۸۹﴾ قَالُوا لَنْ نَبْرَحَ عَلَيْهِ عَاكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ
إِلَيْنَا مُوسَىٰ ۖ ﴿۹۰﴾ قَالُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنَّا قَدْ
أَلَّيْنَاكُمْ بِمُوسَىٰ ۖ فَاذْكُرُوا الَّذِي كَفَرْتُمْ بِآيَاتِنَا فَتَوَلَّوْا
وَلَا يَرْجِعُ إِلَيْنَا حَتَّىٰ نَأْتِيَ الْبُرْجَانَ نَقُولَ لِمَنْ كَفَرَ مِن بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَلَمْ يَرْجِعْ قَوْلِي ۖ ﴿۹۱﴾ قَالُوا قَدْ خَطَبْنَاكَ بِسَمْرِي ۖ ﴿۹۲﴾ قَالُوا
بَصُرْتُ بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا بِهِ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ
الرَّسُولِ فَنَبَذْتُهَا وَكَذَلِكَ سَوَّلْتِ لِي نَفْسِي ۖ ﴿۹۳﴾ قَالُوا
فَأَذْهَبْ إِنَّا لَنَكْفُرُ بِآيَاتِنَا وَلَا نَحْمِلُهَا ۖ وَأَنْظُرْ إِنَّا لَنَنظُرُكَ
مَوْعِدًا لَّنُخْلِفَهُ بِمَا تُخْلِفُ الْكُفْرَ ۖ وَأَنْظُرْ إِنَّا لَنَنظُرُكَ فِي الْآيَاتِ
الَّتِي ظَلَمْتَ عَلَيْهِ ۖ عَاكِفًا لَّنُحَرِّقَنَّهُ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهُ فِي الْيَمِّ نَسْفًا ۖ ﴿۹۴﴾ إِنَّمَا
إِلَهُكُمْ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا ۗ ﴿۹۵﴾

وان ژ سه رداچۆنی وهر نه گپیری وه ختی ته دیتین د سه رداچۆن، ئەری ته فه رمانا من ب پشت گوهی خو فه هافیت؟! ﴿۹۴﴾ [هاروونی] گۆت: هه ی کو ری ده یکا من، سه ر و ره ییت من نه کیشه، ئەز دتر سیام [ئه گه ر من خور تیسه ک ل وان کر بایه، و ژ کریارا وان کری دابانه پاش، نه یاره تی دنا فه راندا چۆ بایه، و ب ناف ئیک که فه بنانه و]، تو بیژی ته ئسرائیلی ژیکه شه کرن، و ته خو ل هیقیسه من نه گرت [ژ به ر هندئ من هیلان هه تا تو بزفری]. ﴿۹۵﴾ [موسا ل سامری زفری و] گۆتی: هه ی سامری ته بۆچی ئەفه کر و ژ به ر چ؟ ﴿۹۶﴾ [سامری] گۆت: من ئەو دیت یا وان نه دیتی [من دیت وه ختی جبرائیل هاتیه ده ف ته و چۆی]، فَبِجَا من مسته کا ناخی ژ شوین پی هه سه پی جبرائیلی راکر، و هافیته دناف ناگریدا [دگه ل وی زیڕ و زینه تی]، و هوسا نه فسا من ئەف کاره بو من خه ملاند و جوان کر. ﴿۹۷﴾ [موسایی] گۆت: هه ره ژ ناف مه ده رکه فه، و جزایی ته دفی دنیا ییدا [هندی تو تیدا بژی] ئەوه، نه تو ده ستی خو بکه یه که سی، و نه که س ده ستی خو بکه ته [ئانکو نه تو بشیی تیکه لیا که سی بکه ی، و نه که س بشیت تیکه لیا ته بکه ت]، و ته ژفانه کئی هه ی رۆزا قیامه تی تو ژئ نا هییه فه گرتن. و به ری خو بدنه په رستییی خو ئەوی تو ماییه ل سه ر په رستنا وی، ب سویند ئەم دئ سوژین، پاشی خو لیا وی دئ به لافکه یین، و هافیزینه دده ریا ییدا. ﴿۹۸﴾ ب راستی په رستییی هه وه، یی راست و دورست، به س خودییه و ژ بلی وی چو په رستییی راست و دورست نینن، و زانینا وی هند یا به رفه هه هه می تستان فه دگریت.

﴿۹۹﴾ و هؤسا ئەم سالۆخ و سه رهاتییی بۆری بۆ ته فه دگیزی، و مه ژ دهف خو قورئان یا دابییه ته. ﴿۱۰۰﴾ فیجا هه ره کهسی بهری خو ژئی وهر گیزیت [و باوهرییی بی نهئینیت]، ب راستی ئەو رۆژا قیامهتی دئی باره کی گران [ژ یزایی و گونههی] هه لگریت. ﴿۱۰۱﴾ ههروهه ره دئی دین فی باریفه مینن، و چ پیسه باره رۆژا قیامهتی وان هه ی. ﴿۱۰۲﴾ رۆژا پفل بوقئی دئیته کورن، و ئەم سه ته مکار و گونه هکاران وئی رۆژی دئی چافشین و کۆره کۆمکه یین. ﴿۱۰۳﴾ وئی رۆژی دئی پسته پستی دنا بهرا خو دا کهن [و دئی پساری ژ ئیکدو کهن، ئەری ئەم چه ند دنیاییدا مایینه]، فیجا دنا ف خو دا دبیژن: ژ دهه رۆژه کان پیقه تر ئەم نه مایینه. ﴿۱۰۴﴾ و ئەم ب ئەوا ئەو [دنا بهرا خو دا پسته پستی ل سه ره دکهن] دبیژن، ئاگه هدارتر و زانانترین، ده می یی ژ هه مییان هشیارتر دبیژیت: هوین ژ رۆژه کی پیقه تر نه مایینه. ﴿۱۰۵﴾ و ئەو پسارا چیا یان ژ ته دکهن [کارۆژا قیامهتی دئی چ لی ئین] بیژه: خو دایی من دئی ژ بن کهت، پاشی دئی و هکی تۆزی لی کهت

كذالك نفض عليك من ابناء ما قد سبق وقد اتيتك من لدنا ذكرا ﴿۹۹﴾ من اعرض عنه فانه يحمل يوم القيمة وزرا ﴿۱۰۰﴾ خالدين فيه وساء لهم يوم القيمة حملا ﴿۱۰۱﴾ يوم ينفخ في الصور وتحمس المجرمين يومئذ زرقا ﴿۱۰۲﴾ يتخلفون بينهم ان لئنتم الا عشر الايام ﴿۱۰۳﴾ نحن اعلم بما يقولون اذ يقول امثالهم طريقه ان لئنتم الا يوما ﴿۱۰۴﴾ ويستأونك عن الجبال فقل ينسفها ربي نسفا ﴿۱۰۵﴾ فيذرها قاعا صافصفا ﴿۱۰۶﴾ لا ترى فيها عوجا ولا امثا ﴿۱۰۷﴾ يومئذ يتبعون الداعي لا عوج له وحشعت الاصوات للرحمن فلا تسمع الا همسا ﴿۱۰۸﴾ يومئذ لاتفع الشفعة الا من اذن له الرحمن ورضى له قولا ﴿۱۰۹﴾ بعد ما بارت ايديهم وما حلة لهم ولا يحيطون به علماء ﴿۱۱۰﴾ وعدت الوجوه للحي القيوم وقد حاب من حمل ظلما ﴿۱۱۱﴾ ومن يعمل من الصالحات وهو مؤمن فلا يخاف ظلما ولا هضما ﴿۱۱۲﴾ وكذلك انزلناه قرآنا عربيا وصرفتا فيه من الوعيد لعالمهم يتقون او يحذرت لهم ذكرا ﴿۱۱۳﴾

الجزء
السادس عشر

و بهر با کهت [و دئی و هکی هریسا ژه نی لی کهت]. ﴿۱۰۶﴾ فیجا دئی پرویت و ره وال کهت، و که ته دهشت. ﴿۱۰۷﴾ [وهسا دئی که ته دهشت] تو خو کهند و کۆر و گر که کی تیدا نابینی. ﴿۱۰۸﴾ وئی رۆژی [کو رۆژا قیامهتییه] هه می دئی ل دویف گازییا خودی چن [بۆ مهیدانا سه شری]، و ب پشت گو هفه هافیتن بۆ [گازییی] نینه [کول دویف گازییی نه چن و چه بان ل خو بدهن]، و هه می دهنگ بۆ خودایی دلۆفان که پروون، وئی رۆژی ژ پسته پستی پیقه تر تو نا بهسی. ﴿۱۰۹﴾ وئی رۆژی مه هدهرا کهسی فایده ناکهت، ئەو نه بیست یی خودایی دلۆفان دهستور دایییی، و ژ گۆتنا وی رازی [ب تنی مه هدهرا وی فایده دکهت]. ﴿۱۱۰﴾ خودی یی ئاگه هداره ژ وان کریاران ئەو ییت وان کریین، و ئەو ییت ئەو دئی کهن، و ئەو چو جاب سه ره زانینا وی هه لنانبن. ﴿۱۱۱﴾ [و وئی رۆژی] هه می سه ره و چاف بۆ خودایی ههروهه مایی و ریبه ره، [ده می کار و کریاریت هه بوونیدا] شکه ستن و سه ره میایی بوون، و ب راستی ئەو خو سارهت بوو، ئەو یی شرک و گاوری دگهل، و کری. ﴿۱۱۲﴾ و هه ره کهسی کار و کریاریت چا ک بکهت، و ئەو ب خو ژئی یی خودان باوهر بیت، فیجا ئەو، نه ژ سه ته کهی دترسیت نه ژئی ژ کیمکر نه کی [ئانکو نه دترسیت گونه هیت وی بیته زیده کورن، و نه ژئی دترسیت خیریت وی بیته کیمکرن]. ﴿۱۱۳﴾ [کامه چاوا کتیب بهری ته ب زمانی وان مله تان هنارتینه، ئەو ییت پیغه مبه ره بۆ هنارتین]، و هؤسا ئەف قورئانه ژئی مه بۆ ته ب زمانی عه ره بی هنارتیه، و مه دفی قورئانیدا ب گه له رهنگان نشان و گهف [ب ئیزادانی] بۆ وان ئینابینه، دا خو [ژ گونه هی و گاورییی] بپاریزن، یان ژئی دا پیقه چۆ نه کی بۆ وان چیکهت.

فَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِالْقُرْآنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يُنْزَلَ إِلَيْكَ وَحْيُهُ. وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴿۱۱۳﴾ وَلَقَدْ عَاهَدْنَا
إِلَى آدَمَ مِنْ قَبْلِ فَنسَى وَآمَرَ جَدَّهُ أَنْ عَزِمَا ﴿۱۱۴﴾ وَأَذَقْنَا
لِلْمَلَأِيكَةِ أَشْجُدًا وَأَلَادِمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَى ﴿۱۱۵﴾
فَقُلْنَا يَا آدَمُ إِنَّ هَذَا عَدُوٌّ لَكَ وَلِرَوْحِكَ فَلَا تَخْرُجَنَّ كَمَا
مِنْ الْجَنَّةِ فَتَشْقَى ﴿۱۱۶﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَى ﴿۱۱۷﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظْمَأُ فِيهَا وَلَا تَصْحَى ﴿۱۱۸﴾ فَمَوَسَّسًا إِلَيْهِ
الشَّيْطَانُ قَالَ يَا آدَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَا يَبُلَى ﴿۱۱۹﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتَ لهُمَا سَوْءٌ لهُمَا وَطَفِقَا
بِخَصْمَانٍ عَلَيْهِمَا مِنْ رِيقِ الْجَنَّةِ وَعَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى ﴿۱۲۰﴾
ثُمَّ أَجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَقَاتَبَ عَلَيْهِ وَهَدَى ﴿۱۲۱﴾ قَالَ أَهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَأَمَّا آدَمُ تَتَّبَعَهُ مَتَى هَدَى
فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى ﴿۱۲۲﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ
عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
أَعْمَى ﴿۱۲۳﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿۱۲۴﴾

﴿۱۱۴﴾ فَيُجَا خُودَايِي رَاسْت و خُونْدَكَار [بِي] هَمِي خُونْدَكَار هَهُجَهِي وى، [بِي] [ژ وى] شَرِك و سَالُوخَهْتِي مِوشَرِك دَدَهْنِي [بَلَسْد و پَاقَزَه، و لَه زِي ل [خُونْدَانَا] قُورَنَانِي نَه كَه، هَه تَا و هِيحِيَا خُودِي بُو تَه ب دُوبِيَاهِيك نَه نِيْت، و بِيژَه: خُودِيُو زَانِينَا مَن زِيْدَه بَكَه.

﴿۱۱۵﴾ و ب سُوِينْد بَه رِي نُو كَه مَه فَه رِمَان ل نَادَه مِي كَرِبُو [كُو ژ دَارَه كِي نَه خُوْت]، فَيُجَا وى [قَه و يَاتِي و فَه رِمَانَا مَه] ژ بِيْر كَر، و مَه سَه بَر و خُوْرَاگَرْتَن [ژ نَه خُورَانَا وى دَارِي] ل دَهْف نَه دِيْت. ﴿۱۱۶﴾ و بِيژَه وَا ن:

و هَخْتِي مَه كُو تِي سِيَه مِلْيَا كَه تَان سُو جَدَه يِي بُو نَادَه مِي بِي سَن [سُو جَدَه يَا سَلَا ف و رِيْزَر كَرْتِي، نَه سُو جَدَه يَا بَه رَسْتِي]، اِبْلِيس تِي نَه بِيْت، يِيْت دِي هَمِي [بُو نَادَه مِي] چُوْنَه سُو جَدَه يِي. ﴿۱۱۷﴾ فَيُجَا مَه كُوْت: هَه ي نَادَه م، ب رَاسْتِي نَه فُهَه دُوْمَنِي تَه و ژ نَا تَه يَه، فَيُجَا [هَشِيَار بَن] هَه و ه ژ بَه حَه شَتِي دَه رَه نَه نِي خِيْت، نَه كَه ر دِي زَه مَه ت و ه سَتِيَانِي بِي نِي [ب ژِيَانَا خُو يَا دُنْيَا يِي فُهَه].

﴿۱۱۸﴾ تَه نَه و بِيْت، نَه تُو تِي دَا [د بَه حَه شَتِي دَا] بَر سِي بِي، و نَه ژِي تِي دَا رُو يِس بِي. ﴿۱۱۹﴾ و نَه تِي دَا تِي نِي

دبى، و نه ژى گهر ما هه تافى ل ته ددهت. ﴿۱۲۰﴾ فَيُجَا شَه يْتَانِي و هَسُوَاس و كُوْمَان يِي خَسْتَه دَلِي وى [و د بَه ر خَه لَه تِي سِيْرَا كَر]، كُوْت: هَه ي نَادَه م نَه ز دَارَا هَه رِمَانِي و مَلِكِي بِي قَه بَرِي ن، نِي شَا تَه بَدَه م؟ ﴿۱۲۱﴾ فَيُجَا ب فَنْدُو فِيلِي خَا پَانْدَن و د بَه ر خَه لَه تِي سِيْرَا كَر ن] وَا ن ژ وى دَارِي خُور [نَه و دَارَا خُودِي نَه هِي سِيَا وَا ن ژِي كَرِي، فَيُجَا و هَخْتِي خُورَا رِي ن] شَه ر مَكُهَا وَا ن (عَه و رَه تَا وَا ن) بُو وَا ن دِيَار بُو و، و دَه سْت هَا فَيْتِي نِي بَه لَكِيْت بَه حَه شَتِي ژِي فُهَه كَر ن و دَانَانَه سَه ر، و نَادَه مِي نَه كُو هَدَارِي سِيَا خُودَا يِي خُو كَر، فَيُجَا نَه كَه هَشْتَه نَار مَانِجَا خُو [يَا ن ژِي ژِيَانَا وى نَه خُو ش بُو و، ب هَا تَه خُورَا وى بُو دُنْيَا يِي]. ﴿۱۲۲﴾ پَاشِي [نَادَه م ژ كَرِيَارَا خُو پَه شِيَان بُو و، و تُو بَه كَر و] خُودَا يِي وى نَه و بُو يِي غَه مَبَه رَا تِي سِي هَه لَبْزَار ت، و تُو بَه ژِي قَه بُو يِل كَر و ل سَه ر قَا يِم كَر. ﴿۱۲۳﴾ [خُودِي] كُوْت: هُو يِن هَه ر دُو ژ بَه حَه شَتِي دَا كَه فَن [بُو سَه ر نَه ر دِي] هِنْدَه ك ژ هَه و ل هِنْدَه كَان نَه يَار و دُوْمَن، و هَه ر گَا فَا رَاسْتَه رِي كَر نَه ك ژ بَه رِي مَن فِه بُو هَه و هَا ت [كُو كْتِي سَا خُودِي يَه يَا ن هِنَار تَنَا يِي غَه مَبَه رَه كِي يَه]، فَيُجَا هَه ر كَه سِي رِي كَا رَاسْتَه رِي كَر نَا مَن بَكْرِي ت، نَه بَه ر زَه دِي يْت و نَه بَه ر هِن كَارِي نَه خُو شِي سِي دِي يْت. ﴿۱۲۴﴾ و هَه ر كَه سِي رُو يِي خُو ژ مَن و كْتِي سَا مَن [كُو قُور نَانَه] و هَر كِيْزِي ت [و بَا وَه رِي سِي پِي نَه نِي يْت]، ب رَاسْتِي دَفِي دُنْيَا يِي دَا رَا وى ژِيَانَه كَا تَه نِك و تَارِي يَه، و رُو ژَا قِيَامَه تِي نَه م دِي وى كُوْرَه كُوْمَكَه يِن. ﴿۱۲۵﴾ دِي بِيْزِي ت: خُودِيُو بُو چِي تَه نَه ز كُوْرَه نِي نَا يِي مَه مَه يْدَا نَا حَه شَرِي؟ و نَه ز ب خُو [د دُنْيَا يِي دَا] يِي ب چَا ف بُو و م.

قَالَ كَذَلِكَ أَنتَكَ ءَايَاتُنَا فَنَسِيْتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَىٰ ﴿١٢٦﴾
 وَكَذَلِكَ نُخَذِّبُ مِنَ الشَّرِّ مَنْ شَرَفَ وَاَلْوَيْدُونَ مِنْ يَمَانِيْتِ رَبِّهٖ وَوَعْدًا لِّالْآخِرَةِ
 اَشَدُّ وَاَبْقَىٰ ﴿١٢٧﴾ اَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كُوْهُ اَهْلَكْنَا فَتَآهَمُ مِنَ الْقُرُونِ
 يَمْشُوْنَ فِي مَسْكِ كِبٰهْمُ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّاُولِي الْاَلْبَابِ ﴿١٢٨﴾
 وَاُولٰٓئِكَ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَكَانَ لِمَا وَاَجَلَ مُسْتَعٰى ﴿١٢٩﴾
 فَاصْبِرْ عَلٰى مَا يُنْفَوْنَ وَاَسْبِغْ بِحَمْدِ رَبِّكَ فَعَلَّ طُلُوْعُ الشَّمْسِ
 وَقَبْلَ غُرُوْبِهَا وَمِنْ اَنۡآءِ الْبَلِّ فَسَبِّحْ وَاَطْرَافَ اَنْتَهٰرِ لَعَلَّكَ
 تَرْضٰى ﴿١٣٠﴾ وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ اِلَىٰ مَا مَتَعْنَاهُ ۗ اَزَّوَجًا مِّنْهُمۡ زَهْرَةً
 اَلْحَيٰوةِ اَلَّذِيۡنَ لَبِثْتُمْ فِيْهِ وِرْزُقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَاَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَاَمُرُ اَهْلَكَ
 بِالصَّلٰوةِ وَاَصْطَبِرْ عَلَیْهَا لَا تَسْأَلُكَ رِزْقًا حَتّٰى تَرْزُقَهُ وَاَلْعَقِبَةَ
 لِتَتَّقُوْا ﴿١٣٢﴾ وَقَالُوْا لَوْلَا يٰۤاٰتِيۡنَا يٰۤاٰتِيۡنَا مِنْ رَبِّهٖ ۗ اَوْلَمْ تَأْتِهِمۡ
 بَيِّنٰتٌ مَّا فِي الصُّحُفِ الْاُولٰٓئِ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ اَنَّا اَهْلَكْنٰهُمْ بِعَذَابٍ
 مِّنۡ قَبْلِهٖ ۗ لَقَالُوْا رَبَّنَا لَوْلَا اَرْسَلْتَ اِلَيْنَا رَسُوْلًا فَنَسْبِغَ
 ءَايٰتِكَ مِنْ قَبْلِ اَنْ نَّذِلَّ وَنَخْزٰى ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلُّ مُرْصِدٍ فَرَّضُوْا
 فَسَعَلِمُوْنَ مِّنۡ اَصْحٰبِ الصِّرَاطِ السَّوِيِّ وَمِنۡ اَهْتَدٰى ﴿١٣٥﴾

[نَفِيْثًا نِّيْثَارِي]، و هنده ك ژ و هختيْت شه في [نَفِيْثًا عَيْشَا]، و سهر و بنيت رُوْزِي [نَفِيْثًا مه غره ب و نيفر و]،
 خودي پاك و پاقر بكه، و حهدا وى بكه، دا بگه هيسه وى يا پى رازى بى. ﴿١٣١﴾ و تو چاقيْت خو نه به
 وان خو شيسان، ژ خه مل و جوانيسا دنيايى، نه قيْت مه دايسنه هنده ك گاوران، دا وان پى بجه ربينين، و رزقي
 خودايى ته [كا چهند ژ دنيايى دايسيه ته، و نه و خه لاتي تاخره تي نه وى دى ده ته ته كو به حه شته] چيتر و
 دو مدريتره. ﴿١٣٢﴾ و فهرانا مالا خو [مله تي خو] ب نفيْزي بكه، و تو رى ل سهر يى به رده و ام به، نه م چو
 رزقي ژ ته ناخوازين [كو تو رزقي خو بان يى مالا خو بدهى]، نه م يى رزقي ته دده ين، و دو بياهيكا ب
 خيتر يا پاريزكارانه. ﴿١٣٣﴾ و گو تن: بلا وى موعجزه يه ك ژ ده ف خودايى خو بؤ مه نينا بابه [دا مه باوه رزى
 كراباه]، نه رى ما مزگينيسا هاتنا پيغه مبه رى د كتيبت به رى نو كه دا بؤ وان نه هاتبو و؟! ﴿١٣٤﴾ و نه گهر مه نه و،
 به رى هاتنا پيغه مبه رى و نينا نه خوارا قورناني، ب نيزايه كي د هيلاك بر بانه، دا بيْژن خوديو و بلا ته پيغه مبه ره ك
 بؤ مه هنار تبايه، دا نه م ل دويف ثايه ت و نيشانيت ته چؤ بايسنه، به رى نه م [ب نيزا دنيايى] بينه رسوا كرن،
 و [ب نيزا تاخره تي] بينه شهر مزار كرن. ﴿١٣٥﴾ [هه وى مو حه مه د] بيْژه: نه م هه مى [نه م و هوين] دچا فريينه
 [كا دويهايسيا مه و هه وه دى بيته چ؟] فيجا هوين خو بگرن و به رى خو بده ني، دى زانن كاني كينه خودا نيْت
 ريكا راست و ييْت راسته رى. [كا نه مين يان هوين].

﴿١٢٦﴾ [خودى] گوت: هوسا نيشان و ثايه تيْت
 مه بؤ ته هاتن، و ته خو لى كوره دكر، و ته ددانه
 پشت خو، و نه فرؤ تو رى و هسا دى [د ناگريدا]
 نيه هيلان و ژ بير كرن. ﴿١٢٧﴾ و هوسا نه م نه ويْت
 زيده د ناف گونه هيدا چؤ ين، و باوه رى ب نيشان و
 ثايه تيْت خودايى خو نه نينا ين، جزا دكه ين، و نيزا يا
 تاخره تي دژوار تر و به رده و ام تره. ﴿١٢٨﴾ نه رى ما نه و
 دى ناگه بون، و خودى بؤ وان ديارنه كربو و كا
 مه چه ند [مله ت] به رى وان د هيلاك بر بو و؟ و نه و
 د ناف كافله خانيسيت و انرا دچن [و ب چاقي خو وان
 كافله خانيسان دينن]، ب راستى نه فه [شوينواريت
 مله تيْت د هيلاك چويى] ثايه ت و نيشان، بؤ مرو قيْت
 خودان نه قل. ﴿١٢٩﴾ و نه گهر به يانا پاشيخستنا
 نيزادانا وان [بؤ رؤزا قيامه تي] ژ خودايى ته نه هاتبايه
 دان، و نه گهر و هخته كي ديار كرى [كو رؤزا قيامه نيه
 وان نه بابه، دا نيزادانا وان يا پيدقى بيت. ﴿١٣٠﴾ فيجا
 سه بر ا خو ل سهر نه و نه و ديْژن بكيشه، و به رى
 رؤزه لاتي [نفيْثا سپيدى] و به رى رؤز ثا قابو نى

سُورَةُ النَّبِيَاءِ

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۱۱۲) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ ﴿وَهَتَّىٰ حَسْبِيَٰ خَلَكِي﴾ [ل سهر کار و کراریت وان کرین کو رورژا قیامه تییسه] نیزیك بوو، و ئه و ب خو بیټ د بیټ ناگه هیسه کا تمامدا و [ب دنیا بیټ و دلخوازی بیټ دنیا بیټه] د مژویلن. ۲ ﴿وَنِيْنَه چو بیټ نوی ژ قورئانی، ژ دهف خودای بیټ ته، بو وان نه بیټ، و ئه و ب ترانه فه گوهداری بیټ بو نه که ن. ۳ ﴿دلیت وان د مژویل و بیټ ناگه ن، و ئه و بیټ سته مکار پسته بیټی د نافه را خو دا دکه ن، و دیټژن: ئه ری ما موحه مه د ژی نه مرو فته و هکی هه وه؟ فیجا هوین چا و ال دویش سحری دچن و هوین ب خو دینن [کو سحره]. ۴ ﴿پیغه مبه ری﴾ گوټ: ب راستی خودای بیټ من هه ر گوټنه کا د ئه رد و ئه سمانا د بیټه کرن، ژ بیټ ناگه هه [فیجا چا و ا پسته پسته هه وه د بیټ ل بهر بهر زه بیټ]، و

ئه و ب خو گوهدیټر و زیده زانابه [ناگه هژ هه می گوټن و پسته پستان هه یه، و چول بهر بهر زه نایټ]. ۵ ﴿و گوټن [ئه فا موحه مه د دیټژت نه وه حییه]: تیکه له خه ون و خه ونرورژکن، و دیټ هه ما ژ دهف خو [ئه ف قورئانه] چیکریټ، و ژ دره و ب بال خودیغه لیدابیت، و دیټ هه لبه ستقان بیټ [و ئه گه ر و هسا نینه] پا بلا و هکی وان پیغه مبه ریټ به ری وی هاتینه هنارتن، مو عجزیه یه کی بو مه بینت. ۶ ﴿خه لکی چو ژ وان گوندان، ئه و بیټ به ری قوره شیسیان مه د هیلاک برین، باوهری ب وان مو عجزیه یان نه ئینیسیه، ئه و بیټ وان ژ پیغه مبه ریټ خو خواستین، فیجا ئه و دیټ باوهری بیټ پیټن؟ [ئه گه ر بینن، نه. . ئه و بینن ژی باوهری بیټ پیټ نائینن]. ۷ ﴿و مه به ری ته چو پیغه مبه ر نه هنارتینه، و وهی بو هنارتیټ ته گه ر زه لام نه بن [ئانکو مرو ف بوون، نه ملیاکه ت بوون]، فیجا ئه گه ر هوین فیټ نه زانن پسار ا زانا و خودان کتیبان بکه ن [کا پیغه مبه ر هاتیسه، ئه گه ر مرو ف نه بیټ و زه لام نه بیټ؟]. ۸ ﴿و مه ئه و پیغه مبه ر نه کر بو ونه له شه کی و هسا، کو خواری نه خو ن و مرن بو وان نه بیټ [ئه و ژی و هکی هه ر مرو فته کی هه بیټ دمرن]. ۹ ﴿پاشی ئه و په یانا مه داییه وان [کو ئه م وان رزگار بکه ین، و نه یاریټ وان بهر ئاتاف بکه ین]، مه ب جه کر و راست دهر تیخست، فیجا ئه و و ئه و بیټ مه بقین، مه رزگار کرن، و ئه و بیټ زیده د گاوری و بهر زه بو نیټا چو یین، مه بهر ئاتاف کرن. ۱۰ ﴿ب سویند [گه لی مرو فان] مه کتیه ک بو هه و ئینیسیه خواری، سهر بلندیسا هه وه یا تیټا، ئه ری ما هوین تیټ ناگه ن؟

الجزء ۷
القرآن ۳۲۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ النَّبِيَاءِ

أَفَتَرَبَّ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحَدَّثٍ إِلَّا أَسْتَمِعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَمُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسْرَأَ التَّجْوَىٰ لِلذِّبْرِ
ظَلْمُوا أَهْلَ هَذَا الْبَشَرِ مِثْلَكُمْ أَفَتَأْتُونَ السَّحَرَ وَأَنْتُمْ
تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَثَ أَحْلَمَ بَلْ
أَفْتَرَنَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوْلُونَ ﴿٥﴾
مَا آمَنَتْ قَبْلَهُمْ مِنْ قَرِيْبَةٍ أَهْلَكَ نَهَا أَفْهَمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾
وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسَتَلَوْا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَا يَأْكُلُونَ أَطْعَامًا وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْتَهُمْ
الْوَعْدَ فَأَنْجَيْنَاهُمْ وَمَنْ نَشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
لَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَوْمٍ كَانَتْ ظِلْمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
 آخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحْسَبُوا أَنَّكُمْ بَأْسُنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يُرْكَبُونَ ﴿١٢﴾
 لَا تَرْكَبُوا وَأَنْتُمْ كَارِعُونَ إِلَى مَا أَنْزَلْنَا فِيهِ وَمَسَّا كُرُوعَكُمْ
 فَكُنْتُمْ لَهَا كَالْعَادِيَاتِ ﴿١٣﴾ قَالُوا أَيَوْتِينَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ
 دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
 السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَعِينِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ رَدُّوْنَا أَنْ نَتَّخِذَ
 لَهُمْ آلًا فَذَنِبُوا مِنْ لَدُنَّا إِنَّ كُفْرَهُمْ لَأَخْبَثُ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ عَلَى
 الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾
 وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُوتَ
 عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
 لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ اتَّخَذُوا آلَ الْإِنْسِ هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٢١﴾
 لَوْ كَانُ فِيهِمَا ءَالِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
 عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَأَسْتَلَّ عَمَّا يُفَعَّلُ وَهُمْ يُنْتَوُونَ ﴿٢٣﴾ أَمْ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ ءَالِهَةً قُلْ هَانُوا بُرْهَتَكُمْ هَذَا ذِكْرٌ مِمَّا دُكِرَ
 مِنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

دییژن]، نه گهر هم شو باینه ییت مه وه کربایه. ﴿۱۸﴾ [نه وه نینه وه کی شو دبیژن] به لی هم هقی و راستیی ب سهر پویچییی دئیخین، [هقی و راستی] پویچییی ناهیلیت و پویچ دکهت، فیجا پویچی دجیت و نامینیت، و ئیزا و نه خوشی بو هوه بیت ژ بهر وان سالو خه تیت هوین ب بال خودیقه لی ددهن. ﴿۱۹﴾ و هندی دهرد و نه سناندا ههمی یی خودییه، و نه ویت ل دهف ژی [نانکو ملیاکهت] خو ل سهر پهرستنا وی مه زن ناکهن، و قهت ناوهستن. ﴿۲۰﴾ شهف و پرژان، خودی ژ ههمی کتیا سییان باقر دکهن، و سست نابن. ﴿۲۱﴾ یان ژی وان هندهک پهرستی بو خو ل نه ردی گرتینه، شو [پهرستی] مرییان ساخ دکهن [ب روح دئیخن]. ﴿۲۲﴾ و نه گهر ژ بلی خودی هندهک پهرستی دهرد و نه سناندا هه بانه، دا هرد و نه سنان ب سهر یکدا ئین و ویران بن، فیجا پاک و پاقری بو خودی بن خودانی عهرشی، ژ وی سالو خه تا شو ب بالفه لی ددهن. ﴿۲۳﴾ و پسپار ژی نائیته کرن کاچ دکهت، به لی پسپار ژ وان دئی تیته کرن [کا وان چ دکر چونکی شو به نندهه و بندهه ژی ژ کاریی خو یی بهر پهرسه]. ﴿۲۴﴾ نه ری وان هندهک پهرستییی دی شوینا خودی بو خو کرینه خودی؟ [ههی موحه مه د] بیژه وان: [نه گهر راسته شو بوتیت هوین دپهر یسن خودیینه، وه کی هوین دبیژن] به لگه و نیشانا خو [ل سهر خودانیسیا وان] بینن [و هوین نه شین چونکی وه سانینه] و نه فه، شو کتیا بو من هاتی و کتیبت بهری من ژی هاتین [چو به لگه و نیشان بو پشته فانسیا هه وه تیدا نینن]، به لکی باراپتر ژ موشرکان هه قیمی نوزانن، فیجا لهوا پوییی خو ژی وهر دگپر و ژی بی ناگه هن.

﴿۱۱﴾ و خه لکی گهله گوندان سته مکار بوون، مه ههمی د هیلاک برن، و مه هندهک مله تیت دی د دویف وانرا ئینان. ﴿۱۲﴾ فیجا وهختی وان ئیزایا مه دیتی و پی حسپایین، ل خو دان و ژی رهقین. ﴿۱۳﴾ [ملیاکهت دی بیژنی] نه که نه غار و نه رهفن، و ل وان نیعمه تان بزفرن، نه ویت هوین پی به تران بووین، و ل خانسییت خو بزفرن، به لکی پسپار ژ هوه بیته کرن [کا نه فه چیه ب سهری هه وه هاتی، و کا دی چاوا خو ژی پارینن، ههر ژ له که شه]. ﴿۱۴﴾ گوتن: وهی ئیزا و نه خوشی بو مه بیت، و خو لی ب سهری مه وهر بیت، ب راستی هم د سته مکار بووین. ﴿۱۵﴾ فیجا بی فه برین، نه فه نفرینا وان بوو [وهی خو لی ب سهری مه وهر بیت]، هه تا مه شو وه کی گیایی دوری لی کرین و ته مراندین [بی دهنگ کرین]. ﴿۱۶﴾ و مه هرد و نه سنان و هندی د ناهبهر واندا ههی، بی مفا و ژ قهستانه دایینه. ﴿۱۷﴾ و نه گهر مه فیابایه خو ب تشته کیفه مژویل بکین [وه کی کوری و ژنی]، دا تشته کی ل دهف خو بو خو گرین [نه نه ویت هوین

﴿۲۵﴾ و مه چو پیغهمبر بهری ته نههارتینه، ته گهر مه وهحی بو نههارتیبیت، و مه نه گوتیبیتی چو پهرسیتیبیت راست و دورست ژ من پیغه ترنین، فیجا من ب تنی په ریسن. ﴿۲۶﴾ و گوتن: خودایى دلوفان زاروکیت بو خو چیکرین، و ئهوب خو یى پاك و باقره ژ فی چهندى، و [ئهویت ئه و دکهنه زاروک بو خودى کوملیکاتن] بهندهیى وى یى ب ریز و رومهن. ﴿۲۷﴾ و ئه و [ملیاهت] چو ناخفتنان ناکهن بهرى ناخفتنا خودى [ههتا خودى نه بیژیت و فهرانى نهدهت، ناخفتن]، و ئهوب خو ل بهر ئه مرى وى د راوهستیاینه و بی ئه مریا وى ناکهن. ﴿۲۸﴾ و خودى دزانیته کا وان چ کریسه و کا دى چ کهن [ئهو چو کار و گوتنان بیى خودى ناکهن]، و مه هدهرى بو کهسى ناکهن، بو وى نه بیته یى خودى بیى خو ش و بو بقیته [ئهو زى خودانیت خو و فی گوتنینه (لا اله الا الله)]، و ئه و [ملیاهت] بهردهوام د ترسا خودیدانه. ﴿۲۹﴾ و هه ر ئیکى [ژ ملیاهتانه بیژیت: ئه ز په رستیمه شوینا خودى، ئه م دى دوزه هی

کهینه جزایى وى، و هوسا ئه م سته مکاران جزا دکهن. ﴿۳۰﴾ ئه رى ما ئه ویت گاوربووین، نه ددین و هزرا خو ناکهن کوب راستی ئه رد و ئه سمان پیکفه بوون، فیجا مه ژیکفه کرن، و هه ر تشته کى خودان روح مه یى ژ ئافى چیکرى، ئه رى د گهل فى ژى هیژ ئه و باوه ریسی نائین؟! ﴿۳۱﴾ و مه چیا ییت بنه جه ییت ئیخستینه د ئه ریددا، دا نه ئیت و نه چیت [ژ جه نه چیت]، و مه ریکیت فره ییت ئیخستینه تیدا، دا ئه و ب سه ر کاروباریت خو هلبین. ﴿۳۲﴾ و مه ئه سمان یى کریسه بانه کى پارستی [ژ کهفتنى]، و ئه و ژ نیشان و به لکه ییت مه کرینه تیدا [وه کی روژى و هه یفى و ستیران] بی ئاگهن. ﴿۳۳﴾ و خودى ئه وه، یى شهف و روژ، و روژ و هه یف دایین، و هه ر ئیک د چهر خا خودا دچیت و دگه ریت. ﴿۳۴﴾ و مه بو کهسى بهرى ته، نه مرى [هه ر وهه ر ساخى] نه داییه، ئه رى ئه گه ر تو مرى ئه و نامرن؟ [ئهف ئایه ته د دهره قى واندا هاته خوارى ئه ویت دگوتن: ئه م دى خو لى گرین هه تا دمريت، و وان هزر نه دکر ئه و ژى دى مرن]. ﴿۳۵﴾ ب راستی هه ر نه فسه کا هه بیت دى مریت، و ئه م وهه ب قه نجی و خرابیان دجه رپینین، و هه ر هوین دى ب بال مه فه زفرن.

وَإِذْ أَرْسَلْنَاكَ الْإِسْرَافِيْنَ كَفَرُوا إِنْ يَتَخَدُّونَكَ إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي
 كَذَّبُوا بِذِكْرِ الْهَمَكِ وَهُمْ بِذِكْرِ الرَّحْمَنِ هُمْ
 كَفَرُونَ ﴿٣٦﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَجَلٍ سَأُوْرِيكُمْ
 آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ
 إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ الَّذِينَ كَفَرُوا حَيْثُ
 لَا يَكْتُمُونَ عَنْ وُجُوْهِهِمُ النَّارَ وَلَا عَنْ ظُهُورِهِمْ وَلَا
 هُمْ يُبْصِرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِمْ بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
 يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ أَسْتَهْزِئُ
 بِرُسُلٍ مِنْ قَبْلِكَ فَحَاقَ بِالَّذِينَ سَخِرُوا مِنْهُمْ مَا كَانُوا
 بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَنْ يَكْفُرْ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
 مِنَ الرَّحْمَنِ بَلْ هُمْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾
 أَمْ لَهُمْ آلِهَةٌ تَمْنَعُهُمْ مِنْ دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
 أَنْفُسِهِمْ وَلَا هُمْ يَمْتَصِحُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَؤُلَاءِ
 وَآبَاءَهُمْ حَيَاتٍ طَالٍ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِي
 الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا أَفَهُمُ الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٦﴾ و وهختی ئەوێت گاوربوویین ته دبینن ترانه یان ب ته دکهن، و دبێژنه ئیکدو: ئەفهیە ب خرابی بهحسی بویتت ههوه دکهت؟ [و ئەو پیغه مبهری عه بیدار دبینن، کو بهحسی بویتت وان ب خرابی بکهت] و ئەو ب خو باوهریبی نائینن کو خودایسی دلوفان یسی بی هه قال و هه فیشکه، فیجا ههر وهخته کی بهحسی تاک و ته نیایسیا خودایسی دلوفان هاته کرن، په سهند ناکهن و باوهریبی پی نائینن. ﴿٣٧﴾ مروف یسی ل سههر لهزی هاتییه خو رستکرن و چیکرن [بهری وهختی لهزی ل تشتی دکهت]. [ئەف ئایه ته د ده رهقی قوره شیشیانا هاتییه خواری، وهختی وان لهزل وئی ئیزیایی ذکر ئەوا پیغه مبهری ژئی دگوت] نیزیك ئەز دئی نیشان و ئایه تیتت خو نیشا ههوه دم، فیجا لهزی ل من نه کهن [کو ئەز بهری وهختی دیار کری بو ههوه بینم]. ﴿٣٨﴾ و دبێژن: کا کهنگییه ئەو ژفان [هاتنا ئیزیایی]، ئەگهر هوین راست دبێژن. ﴿٣٩﴾ ئەگهر ئەوێت گاوربوویین زانیانه وهختی ئاگر دوامندوړیت وان دگریت، ل وان دئیتت ئیک، و نهشین ئاگری ژ

سهروچاڤ و پشتیتت خو بدنه پاش، و هاریکاری و پشته فانی ژئی بو وان نایته کرن، وان لهزل ئیزیایی نه ذکر. ﴿٤٠﴾ بهلی ئەو ئیزا دئی ژ نشکه کێفه بو وان ئیت، و دئی وان شه پرزه و مهنده هوش کهت [و نوزانن کاچ بکهن]، و نهشین پاشقه بههن و دهرهفت ژئی بو وان نایته دان کو ئەو بو خو توبه بکهن، و ل خو بزفرن. ﴿٤١﴾ و ب سویند ترانه ب پیغه مبهریت بهری ته ژئی ییت هاتییه کرن، فیجا تشتی وان ترانه پی ذکر، ب سهری وان هات و ئەو هنگافتن. ﴿٤٢﴾ [ههی موحه مه د] بێژه: کیه ههوه ب شهف و پوژ ژ ئیزایا خودایسی دلوفان دپاریزیت؟ بهلی ئەو نه ئەون بیننه بپرا خو کو خودییه وان دپاریزیت. ﴿٤٣﴾ یان ژئی وان ژ بلی مه هنده ک په رستییت دی هه نه، وان ژ ئیزایا مه دهنه پاش؟! ئەو [په رستییت وان گرتین] نهشین هاریکارییا خو بکهن [ههتا هاریکارییا وان بکهن]، و بهره فانییی ژ وئی ئیزیایی ناکهن یا ئەم دئینینه سهری وان [یان هاریکاری ژ مه بو وان نایته دان]. ﴿٤٤﴾ و مه نیعمهت دگهل وان و باب و باپیریت وان کرن، ژیه کی دیریژد خو شیاندا بو راندين [فیجا وان هزر ذکر ئەف نیعمه ته ههر دئی مینن، و ئەو ههر دئی دناییدا ساخ مینن و نامرن، فیجا د سهرداچون]، تهری ما ئەو ناینن [و تیناگه هن] ئەم تهردیت وان ژ هه می په خانقه کیم دکهن [ب دهستیت موسلمانانغه دبهین، و ژ دهستیت وان دهر دئیحین]، یان ژئی ما ئەو ناینن ئەم تهردی دیم بهره بهره کیم دکهن و بهر ئافئ دئیحین، فیجا ئەون ییت سههر کهفتی [یان مه مین]!؟

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُمْ بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا مَا يُنذَرُونَ ﴿٥٥﴾ وَلَئِن مَسَّتْهُمُ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ لَيَقُولُنَّ يُوَيْسَا إِنَّكَ لَنَّا ظَالِمِينَ ﴿٥٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضَيَّا وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٥٩﴾ وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنْزَلْنَاهُ أَفَأَنْتُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٦٠﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رِشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا بِهِ عَالِمِينَ ﴿٦١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي أَنْتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٦٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٦٣﴾ قَالَ لَقَدْ كُنْتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٦٤﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنْتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٦٥﴾ قَالَ بَلْ رَبُّكُمْ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَلِكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٦٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُمْ بَعْدَ أَنْ تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٦٧﴾

الجزء السابع عشر

﴿٤٥﴾ [هه ی موحه مد] بیژه: ئەز بەس ب وه حیعی هه وه هشیار دکهم و پی دتر سینم، به لی یی کهر (نه بیس) گول گازیی ناییت ده می دتیته ناگه هدار کرن [نانکو گه لی موشرکان هوین وه کی مروفتیت کهرن، هوین چو فایده یی ژ فی هشیار کرنی نابینن]. ﴿٤٦﴾ و ئە گهر پیچه کا ئیزایا خوداییی ته وان بگریت، دی بیژن: وهی بو ئیزا و نه خو شیا مه، ب راستی ئەم ییت سته مکار بووین. ﴿٤٧﴾ و ئەم تهرازو ویییت راست و دورست بو ژوژا قیامه تی دی دانین، فیجا که سی کیتمترین سته م ژ ی لی نایته کرن [نه خیریت وی کیتم دبن، و نه ژ ی گونه هیت وی زیده دبن]، خو ئە گهر [خرابی یان باشیا وی] ته مه تی دندکه کا تو فی خهنده لکی ژ ییت، ئەم دی ئینین [و بو کیشین]، ژ خو بو حسیب و هه ژمارتنی، ئەم به سی خوینه. ﴿٤٨﴾ و ب سویند مه کتیبا جوداکهر [د ناقه را هه فی و نهه قیید] و راسته ریکهر، و یا ب بیرین بو پاریز کاران، دا موسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [پاریز کار ئەون] ئەو ییت ده می ب تنی [کو کهس

وان نه بینت ژ ی] ژ خوداییی خو دترسن، و ئەو خو ژ ژوژا قیامه تی ژ دترسن. ﴿٥٠﴾ و ئەف قورئانه شیرت و بیرئاننه کا پیروژه، مه ئیناییه خواری، فیجا چاوا هوین باوهر ناکهن یا ژ دهف خودی هاتی [ههر چهنده هوین ده قینن، کو ته ورات یا ژ دهف خودی هاتی]. ﴿٥١﴾ ب سویند مه تیگه هشتن و راسته ریکرن ههر ژ بچو یکاتی دابوو ئیراهیمی، و ب راستی مه دزانی ئەو هیزایی دانا مه یه. ﴿٥٢﴾ وهختی گوتیه بابی خو و مله تی خو، ئەهه چ بوت و په یکه رن هوین پیته رسیاین و دپه رپسن. ﴿٥٣﴾ گوتن: ب راستی مه ددیت باب و باپیریت مه ئەو دپه رستن [ئەم ژ ی ژ بهر فی چه ندی وان دپه رپسین]. ﴿٥٤﴾ گوت: ب راستی هوین ب باب و باپیریت خو فیه ییت د بهرزه بوونه کا ناشکه رادا. ﴿٥٥﴾ گوتن: ته ری ته راستی بو مه ئیناییه [نانکو تو یی مجدی]، یان ژ ی تو ترانه یان بو خو ب مه دکه ی. ﴿٥٦﴾ گوت: [نه خیر ئەو نه خوداییت هه وه نه] به لی خوداییی هه وه خودانی ئەرد و ئەسنانه، ئەوئ ئەرد و ئەسنان چیکرن، و ئەزل سه ر فی چه ندی [کو خودا خوداییی هه وه یه، و چیکه ری ئەرد و ئەسنانه] ژ شاه دامه. ﴿٥٧﴾ و سویند ب خودی ئەز دی بوتیت هه وه شکینم، پشتی هوین ژ دهف دچن.

فَجَعَلَهُمْ جَذًا إِلَّا كَيْبَرُ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ ﴿٥٨﴾
 قَالُوا مَنْ فَعَلَ هَذَآئِكَ إِلَهَاتِنَا أَنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٩﴾
 قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذُكُرُ مَقَالَهُ إِذْ يُرَاهِمُ ﴿٦٠﴾ قَالُوا فَأَنُؤُا
 بِهِ عَلَىٰ أَعْيُنِنَا لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ﴿٦١﴾ قَالُوا أَنتَ
 فَعَلْتَ هَذَآئِكَ إِلَهَاتِنَا يَا بَرِّهِيمُ ﴿٦٢﴾ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ
 هَذَا فَتَمَتُّوهُمْ إِن كَانُوا يَنْظُرُونَ ﴿٦٣﴾ فَرَجَعُوا إِلَىٰ
 أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنْتُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٤﴾ ثُمَّ نَكَسُوا
 عَلَىٰ رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتُمْ مَا هَؤُلَاءِ يَنْظُرُونَ ﴿٦٥﴾ قَالَ
 أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
 يَضُرُّكُمْ ﴿٦٦﴾ أَلَيْسَ لَكُم مَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ
 أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنْتُمْ
 فَعَالِينَ ﴿٦٨﴾ فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَكُمْ أَن مَّا سَلَّمْنَا عَلَىٰ إِبراهيمَ ﴿٦٩﴾
 وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ﴿٧٠﴾ وَنَجَّيْنَاهُ
 وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ﴿٧١﴾ وَوَهَبْنَا
 لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ﴿٧٢﴾

﴿٥٨﴾ فَيَجَا [پشتی چڑبین] ئیبراهیمی هه می بوتیت وان پرت پرت کرن، یی مه زن تی نه بیت، دا بو پساری لی بزفرن [پسار ری بکهن کا کی شکاندینه، و بزنان وان چوپئی چئی نابیت، یان زی دا بزفرنه ئیبراهیمی، دا وی سه نه می بو وان بکه ته نیشان کو ئه و ییت خه له تن]. ﴿٥٩﴾ [وهختی زفرین و هوسا بوتیت خو شکاندی و پرت پرت کری دیتین] گوتن: کی ئه فه ب سه ری په رستییت مه ئیناییه؟ کی وه کریت، ب راستی ئه و ژ سه مکارانه [و دقتیت بیته جزا کرن]. ﴿٦٠﴾ گوتن: مه یا بهیستی، لاوه کی ب خرابی به حسئی وان دکر، دبیزئی ئیبراهیم. ﴿٦١﴾ گوتن: کا وی بیننه پیش چاقیت خه لکی، دا ئه ویت دیناسن شاده بیسی ل سه ر بدن. ﴿٦٢﴾ [وهختی ئیبراهیم ئیناین] گوتن: هه ی ئیبراهیم ئه ری ته ئه فه ب سه ری په رستییت مه ئیناییه. ﴿٦٣﴾ [ئیبراهیمی] گوت: [نه من وه نه کریسه] به لکی یی ژ هه میان مه زتر یا وه کری، فیجا پسارا وان [بوتیت شکه ستی] بکه نه گه ر ئه و بن بیت باخفن

[یان تی بگه هن]. ﴿٦٤﴾ فیجا [ئه و بو ته رست] ل خو زفرین [وان ب خو گوته ئیکدو پشتی بو وان دیار بووی، ئه و بوتیت وان دپه رستن هنده ک له شیت هسکن، و وان سه مال خو کری وهختی ئه و په رستین ییت نه شین باخفن]، و گوتن: ب راستی هوین ییت سه مکارن [ئانکو ئه ییت سه مکارین وهختی ئه م فان دپه ریسن، نه ئه وئی ئه و شکاندین]. ﴿٦٥﴾ پاشی زفرینه سه ر نه زانین و رکنا نا خو، و گوتن: نی تو زی دزانی ئه ف بوته نااخفن. ﴿٦٦﴾ [ئیبراهیمی] گوت: فیجا پا چاوا هوین وان شوینا خودی دپه ریسن، ئه ویت نه چو مفایی دگه هیننه هه وه و نه چو زیانئ. ﴿٦٧﴾ ئوف بو هه وه و بو وان ییت هوین شوینا خودی دپه ریسن، ما هوین ناقله کی بو خو ناگرن [بزنان هوین ییت خه له تن، وهختی هوین وان دپه ریسن]. ﴿٦٨﴾ [فیجا وهختی چو نیشان و دهلیل دهست واندا نه ماین] گوتن: ئیبراهیمی بسوژن و په رستییت خو ب سه ریخن، ئه گه ر هه وه ل به ره هوین تشته کی ل ئیبراهیمی بکهن [هوسا هوین دی تولا بوتیت خو فه که ن]. ﴿٦٩﴾ [پشتی وان ئیبراهیم هافیتییه ناف ناگری] مه گوته [ناگری] ناگرو بو ئیبراهیمی سار به، و بو وی بهه سلامه تی. ﴿٧٠﴾ و وان دفیئا ئیبراهیمی ب ناگری بسوژن، به لی مه ئه و خوساره تر و زیانکار تر لی کرن. ﴿٧١﴾ و مه ئه و [ئیبراهیم] و [لووط] پیغه مبه ر ژ وان قورتا لکرن، و مه بر نه ئه ردئی مه بو خه لکی پیروز کری، و تزی خیر و به ره که ت کری. ﴿٧٢﴾ [پشتی مه قورتا لکری] مه ئیسحاق دایی، و یه عقوب زی د سه ر را زیده یی دو عایا وی، مه دایی، و مه ئه و هه می [ئیبراهیم، لووط]، ئیسحاق، یه عقوب [کر نه خودانیت خیرئ و باشیئی].

وَجَعَلْنَاهُمْ اٰيَةً يَهْدُوْنَ بِاٰمُرِنَا وَاَوْحَيْنَا اِلَيْهِمْ فِعْلَ الْخَيْرَاتِ وَاَقَامُوا الصَّلَاةَ وَاٰتَوْا الزَّكٰوةَ وَكَانُوا لَنَا عٰبِدِيْنَ ﴿٧٦﴾ وَاُولٰٓءِ اٰتَيْنَهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَ تَعْمَلُ الْخَبِيْثَ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا سَوِيًّا قٰسِيْنَ ﴿٧٧﴾ وَاَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا اِنَّهٗ مِنْ الصّٰلِحِيْنَ ﴿٧٨﴾ وَوُجِعًا اِذْ دَاوٰى مِنْ قَبْلِ فَاَسْتَجَبْنَا لَهٗ فَنَجَّيْنَاهُ وَاَهْلَهٗ مِنَ الْكُرْبِ الْعَظِيْمِ ﴿٧٩﴾ وَنَضَّرْنَاهُ مِنَ الْقَوْرِ الَّذِيْنَ كَذَّبُوْا بِاٰيٰتِنَا اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا سَوِيًّا فَاَعْرَفْنَاهُمْ اٰجْمَعِيْنَ ﴿٨٠﴾ وَاٰوَدُ وَاَسْلَمٰنَ اِذْ يَخْتَكِمٰنِ مِنَ الْحَرْثِ اِذْ نَفَسَتْ فِيْهِ غَنَمُ الْقَوْرِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شٰهِدِيْنَ ﴿٨١﴾ فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمٰنَ وَكُلَّآءِ اٰتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا مَعَ دَاوُدَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطُّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِيْنَ ﴿٨٢﴾ وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوْسٍ لِّكُمْ لِيُخَصِّنْكُمْ مِنْ اٰبِاسِكُمْ قَهْلَ اَنْتُمْ شٰكِرُوْنَ ﴿٨٣﴾ وَاَسْلَمٰنَ الَّذِيْ عَاصِفَةً تَجْرِيْ بِاَمْرِهِۦٓ اِلَى الْاَرْضِ الَّتِي بَرَكَتُهَا وَاَنْتُمْ بِكُلِّ شَيْءٍ عٰلَمِيْنَ ﴿٨٤﴾

﴿۷۳﴾ و مه‌ئو و کرنه پی‌شی، ب‌فه‌رمانا مه‌ راسته‌ر ی‌کرنی دکهن، و مه‌ وه‌حی بؤ وان هنارت کو کاریت چاک بکه‌ن، و نقیژان بکه‌ن، و زه‌کاتی بدن، و هه‌مییان ئەم دپه‌رستین. ﴿۷۴﴾ و (لووط) ژی مه‌ کربو و پی‌شی، و مه‌ پی‌غه‌مبه‌راتی و تی‌گه‌هشتن و زانین دابووی، و مه‌ ئەو ژ وی گوندی پویچاتی دکرن [کو زه‌لام تالوقی زه‌لامی دبوو] رزگار کر، ب‌راستی ئەو مله‌ته‌کی خراب و ژ ری دهرکه‌فتی بوون. ﴿۷۵﴾ و مه‌ ئەو [لووط] پی‌غه‌مبه‌ر [ئیخسته‌د نا‌ف دلوقانییا خؤدا، ب‌راستی ئەو ژ فه‌نجان بوو. ﴿۷۶﴾ و به‌ری شان پی‌غه‌مبه‌ران، نووحی ژی گازی خودایی خؤ کر [کو ئەم وی رزگار بکه‌ین و مله‌تی وی ده‌یلاک به‌ین، بشتی بی هیقی بووی ئەو باوهری بی بین]، فینجا مه‌ دو‌عایا وی قه‌بویل کر، و مه‌ ئەو و مالا وی ژ توفانی، و کوفانه‌کا مه‌زن رزگار کرن. ﴿۷۷﴾ و مه‌ ئەو ژ وی مله‌تی نیشان و ئایه‌تیت مه‌ دره‌و ددانان، باراست و به‌ره‌فانی ژی کر [کو نه‌شین چو ئەزه‌تی بگه‌هیننی]، ب‌راستی ئەو مله‌ته‌کی خراب بوون،

فینجا ژ به‌ر هندی مه‌ ئەو هه‌می [بچویک و مه‌زن] د‌نا‌فیدا خه‌ندقاندن [چونکی ییت به‌رده‌وام بوون ل‌سه‌ر گونه‌هی]. ﴿۷۸﴾ و به‌حسی داوود و سوله‌یانی بکه‌ وه‌ختی هه‌ردوو کان حوکم د‌ده‌ره‌قی زه‌فیسیا چانیدیدا کری، وه‌ختی به‌زی هنده‌کان ب‌شه‌ف که‌فتیبه‌د نا‌فدا [و پویچ کری] [و هه‌ردوو کان شریعت د‌نا‌فه‌را هه‌ردو جویناندا د‌کر، خودانیت به‌زی و ییت زه‌فی بی]، و ئەم ل‌سه‌ر حوکمی هه‌ردو کان شاهد بوویین، و مه‌ نا‌گه‌ه‌ژی هه‌بوو [و داوودی گؤت: د‌فیت خودانی به‌زی، به‌زی خؤ شوینا زیانا (زه‌ره‌را) گه‌هشتیبه‌ زه‌فیسیا چانیدی، بده‌ته‌ خودانی زه‌فی بی]. ﴿۷۹﴾ و مه‌ سوله‌یانی ب‌فی حوکمی تی‌گه‌هاند [و گؤت: د‌فیت به‌زی بده‌ینه‌ف خودانی زه‌فی بی، مفای بؤ خؤ ژی وهر‌گریت و زه‌فی بی بده‌ینه‌ف خودانی به‌زی، و چافی خؤ بده‌ته‌ زه‌فی بی هه‌تا وه‌کی وی شه‌فی لی دکه‌ت، ئەو شه‌فا به‌زی وی که‌فتی بی، پاشی ئەو [خودانی به‌زی] زه‌فی بی بؤ به‌لیت و یی دی ژی به‌زی وی بؤ به‌لیت، ئینا داوودی گؤت دی حوکم ئەو بیت یی ته‌ گؤتی]، و مه‌ پی‌غه‌مبه‌راتی و زانین و تی‌گه‌هشتن دابوونه‌هه‌ردو کان، و مه‌ چیا و ته‌یر و ته‌وال بؤ داوودی سه‌ره‌نرم کربوون، د‌گه‌ل وی حه‌مد و ته‌سیحا خودی دکرن، و ئەم فان‌تشتان دشین بکه‌ین، و ئەم دکه‌ین ژی. ﴿۸۰﴾ و مه‌ چیکرنا زری و کومزریان نیشا داوودی دابوو، دا‌هه‌وه‌ ژ چه‌کی د‌ژمنی هه‌وه‌ بپاریزیت، ئەری هوین سوپاسییا فان‌نیعه‌تان دکه‌ن؟ [ئانکو سوپاسییا فان‌نیعه‌تان بکه‌ن]. ﴿۸۱﴾ و مه‌ هو‌ر‌به‌با بؤ سوله‌یانی سه‌ره‌نرم کربوو، ب‌ه‌مری وی بچیه‌ته‌ وی جهی مه‌ پی‌رؤز کری، و تژی خیر و به‌ره‌که‌ت کری [کو ئەردی شامیه‌]، و ب‌راستی مه‌ نا‌گه‌ه‌ژ هه‌می تشتی هه‌بوو [ئانکو هه‌می تشت ب‌زانین و ب‌ه‌مری مه‌ چی دبوو].

﴿۸۲﴾ و ژ شه يتانان، مه هندهك بو سه نهرم كربون، خو بو نقوم دكرنه بنى دهرييان، دا بو لولو و مهرجانان دهرييخن، و ژ بلى فى ژى، شوله كى دى ژى بو دكر [وهكى ئافكارنا باژيران، و ئافاهيميت بلند، ييت كو مروف نه شين پى رابين]، و هم بو وان پاريزقان بووين [دا هو خرابيى نه كهن، و ژ نه مرئى سوله ييانى ده نره كه فن]. ﴿۸۳﴾ و ئه ييوب و هختى نه ساخ بووى گازى خودايى خو كر، خودبوو ب راستى ده رده كى گران نه ز يى گريم، و تو ژ هه مى دلوقانان دلوقانترى. ﴿۸۴﴾ ئينا مه دو عايا وى قه بويل كر، و هو ده ردى گرتى، مه ژى دا پاش، و مه كور و كچيت وى، و جاره كا دى ته مه تى وان ژ دلوقانيا خو دانى، دا عياده تكهر بيرا خو بينن، و بينا خو فره بكن، ههروهكى ئه ييويى بينا خو فره هكرى. ﴿۸۵﴾ و به حسى ئيسماعيل و ئدريس و (ذا الكفل) بكه، كو هه مى ژ ده سته كا سه بر كيشان بوون. ﴿۸۶﴾ مه ژى هو و ئيخستنه د ناه دلوقانيا خو دا [د ناه پيغه مبه راتيبى يان به حه شتيدا]، ب راستى هو

وَمِنَ السَّيِّطِينَ مَنْ يُعْوَضُ لَهُ رُءُوسَهُمْ عَمَلًا دُونَ ذَلِكَ وَكُنَّا لَهُمْ حَافِظِينَ ﴿۸۲﴾ وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّيْتُ الضَّرْحَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿۸۳﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرِّهِ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنَّا عُنْدَآ وَذَكَرَى لِلْعَالَمِينَ ﴿۸۴﴾ وَأَسْمِعِيلَ إِذْ رَأَى وَدَّالِيسَ وَذَا الْكُفْلِ كُلِّ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۵﴾ وَأَدْخَلْنَاهُمْ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُمْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۸۶﴾ وَذَا النُّونِ إِذْ هَبَّ مَعْضِبًا فَطَرَ أَن لَّن نَقْدِرَ عَلَيْهِ فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَن لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿۸۷﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَجَعَلْنَاهُ مِنَ الْغَنَى وَكَذَلِكَ نُنْجِي الْمُؤْمِنِينَ ﴿۸۸﴾ وَرَكَبَا إِذْ نَادَى رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ ﴿۸۹﴾ فَأَسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَاهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْئِرُونَ فِي الْأَخْيَارِ ﴿۹۰﴾ وَيَدْعُونَآ رَبْعًا وَرَهْبًا وَكَانُوا لَنَا خٰشِعِينَ ﴿۹۱﴾

ژ باشان بوون. ﴿۸۷﴾ و به حسى خودانى نه هنگى بكه، و هختى كه ربگرتى ده ركه فتى، و هزر كر هم ب چو جزايان وى ته نگاف ناكه ين [فيجا هو ژ كه ميبى هاته هافتين، و نه هنگى داعويرا]، ئينا د تاريستاناندا [تاريسا شه فئى، تاريسا ده رايى و تاريسا زكى نه هنگى] هه وار كر. خودبوو ب راستى ژ بلى ته چو به رستى نينن، پاكي و پاقرى [ژ هه مى كيناسيان] هه ر بو ته يه، ب راستى [نه ز هيزايى فى جزاييمه و]، من سته م ل خو كر. ﴿۸۸﴾ فيجا مه دو عايا وى قه بويل كر، و مه هو ژ كو فان و ته نگا فيى رزگار كر، و هو سا هم خودان باوهران [ژ ته نگا فيان] رزگار دكه ين [نه گه هه وارا خو بگه هيننه مه]. ﴿۸۹﴾ و به حسى [پيغه مبه رى مه] زه كه ريساى بكه، و هختى گازى خودايى خو كرى، خودبوو، من نه هيله ب تنى [بى كور. كو هو و كور بيته و پرسى من و جهى من بگريت، و نه گه ر تو نه ده يه من ژى، نه ز ب خه م ناكه قم]، ب راستى تو باشترين و پرسى. ﴿۹۰﴾ مه دو عايا وى قه بويل كر و مه به حيا دايى، و مه ژنا وى ب بچويك ئيخست [كو به رى هنگى بچويك نه دبوون]، [مه دو عاييت وان پيغه مبه ران قه بويلكرن] چونكى ب راستى وان له ز ل خيران دكرن، و ژ ترسا ئيزايا مه، و ته مايى بو نيعمه تيت مه دو عا ژ مه دكرن، و وان به س بو مه خو دشكاندن، و ل به ر فره مانا مه دراوه ستياى بوون.

وَاللَّيْلِ أَحْصَدَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
 وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَذِهِ
 أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
 وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ كُلُّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾
 فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْرَ صَلْتٍ فَلْيَرْجِعْ أَفَلَا كُفِّرَانَ
 لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَنُوبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَّمْنَا عَلَى قَرِيْبِهِ
 أَهْلَكُنَّاهُمْ لَمْ يَلْمِزُوا أَحَدًا وَإِنَّا أَوْفِيْحَتِ
 يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٥﴾
 وَأَقْرَبَ الْوَعْدِ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصُرُ الَّذِينَ
 كَفَرُوا يُوبِلُونَ فَذُكِنَا فِي عَفْوَةٍ مِنْ هَذَا بَلْ كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٩٦﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
 حَصْبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَرَدُونَ ﴿٩٧﴾ لَوْ كَانَتْ
 هَؤُلَاءِ آلهَةً مَا وَرَدُوهَا وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٨﴾
 لَهُمْ فِيهَا زُفُوفٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿٩٩﴾ إِنْ الَّذِينَ
 سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُعَادَونَ ﴿١٠٠﴾

﴿٩١﴾ و به حسنی مه‌ریه‌می بکه، نه‌وا خو ده‌همه‌ن پاقر
 راگرتی و پارستی، و مه‌فرمانا جبریلی کر پفکه‌ته
 سینگی وی [و مه‌عیسا تیخسته زکی وی]، و مه‌ته‌و
 و کوری وی، کر نه‌نیشانه‌ک [ل سهر ده‌سته‌ل‌تداریسیا
 خودی] بۆ هه‌می خه‌لکی. ﴿٩٢﴾ ب راستی نه‌ف
 دینه، دینی ئیسلامی [دینی ته‌و حیدیه، و دینی هه‌می
 پیغه‌مبه‌رانه] دینه‌کی ب تنیه، [ئانکو تیک دینه و
 نه‌وه‌یی هه‌می پیغه‌مبه‌ر پی‌هاتین] و نه‌ز خودایی
 هه‌وه‌مه، فیجا [گه‌لی موسلمانان] په‌رستنا من ب
 تنی بکه‌ن. ﴿٩٣﴾ [نه‌ف پیغه‌مبه‌ره‌وه‌کی خه‌له‌کی‌ت
 زنجیران ل دویت تیک هاتینه، و هه‌می تیک دین
 بوون، دینی وان دینی ته‌و حیدی بوو] و دویکه‌فتییت
 وان ل سهر دینی خو ژیک فه‌قیان، و بوونه‌ده‌سته‌ک
 ده‌سته‌ک و ژیک جودا بوون، و هه‌می دی هه‌ر ب بال
 مه‌فه‌زقرن. ﴿٩٤﴾ فیجا هه‌ر که‌سی کار و کریاریت
 باش بکه‌ت و باوه‌ری ژی هه‌بیت، بزاقا وی به‌رزه
 نایت، و نه‌م هه‌می کار و کریاریت وی بۆ دنیسین.
 ﴿٩٥﴾ و ل خه‌لکی وی گوندی نه‌وی مه‌[ژ به‌ر خرابیسیا

وان] د هیلاک بری، هه‌رام بیت نه‌و جاره‌کا دی بزقرنه‌دنیا‌یی. ﴿٩٦﴾ هه‌تا و هختی سکرئ یه‌ئجوج و
 مه‌ئجوجان فه‌دبیت، و نه‌و ژ هه‌می جهیت بلند ب له‌ز دادکه‌فن [ئانکو هندی هند گه‌له‌کن، ژ هه‌می ریکان
 دین، دا خرابی‌یی بکه‌ن]. ﴿٩٧﴾ و هختی رابوونا پستی مرئی نیزیک بوو [چونکی ده‌ر که‌فتنا یه‌ئجوج
 و مه‌ئجوجان ژ نیشانیت قیامه‌تنه‌ه]، فیجا وی و هختی چاقیت نه‌ویت گاوروبوویین، فه‌کری و به‌ق دمین
 [و ژ ترساندا ناکه‌فنه‌سه‌ریک و دیبزن]: وه‌ی ئیزا و نه‌خوشی بۆ مه‌بیت، ب راستی نه‌م ژ قی‌ییت بی
 ئاگه‌ه‌بوویین [و مه‌کاری خو بۆ قی نه‌کربوو]، به‌لکی نه‌م ییت سته‌مکار بوویین. ﴿٩٨﴾ ب راستی هوین
 و نه‌ویت هوین شوینا خودی دپه‌ریسن، ئاردووک و دارودویی جه‌هنه‌میننه، هوین [دگه‌ل وان] دی چنه
 تیدا. ﴿٩٩﴾ و نه‌گه‌ر نه‌فه (بویتت هوین دپه‌ریسن) په‌رستییت دورست بانه، نه‌دچونه‌د جه‌هنه‌میدا، و نه‌و
 هه‌می ژی تیکدا [بوت و بوتپه‌ریس] دی هه‌روه‌ه‌ر تیدا مینن. ﴿١٠٠﴾ دبیته‌نالنه‌ل و خرخرآ سینگی وان د
 دۆژه‌هیدا [و ژ به‌ر دژواریا ئیزایا دۆژه‌هی]، نه‌و چو‌یی دی ناهیسن. ﴿١٠١﴾ نه‌ویت به‌ری نوکه‌سۆز و
 په‌یانا رزگار بوونی، مه‌ب رزقی وان کری [وه‌کی عوزه‌یری و عیسایی و ملیاکه‌تان]، نه‌و ژی (ژ دۆژه‌هی)
 د دویرن.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا نُفِثْتُمْ أَنْفُسَهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٦﴾ لَا يَخْزِيهِمُ الْقَرْعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ هَذَا يَوْمُكُمْ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿١٠٧﴾
يَوْمَ تَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِ لِلْكِتَابِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعَدَّا عَلَيْهَا بِإِتْنَا كَمَا
فَعَلْنَا بَنِي آدَمَ وَتَلَقَّ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ
الذِّكْرَاتِ الْأَرْضِ يَرِيهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٨﴾
إِنَّ فِي هَذَا لَبَلَاغًا لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٩﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ
إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴿١١٠﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحِي إِلَيَّ أَنَّمَا
إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾
فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ آذَىٰ بِأَقْرَبٍ
أَمْ يَعْبُدُ مَا تُوعَدُونَ ﴿١١٢﴾ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ
الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ ﴿١١٣﴾ وَإِنْ آذَىٰ لَعَلَّهُ
فِتْنَةٌ لَّكُمْ وَمَتَّعَ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١٤﴾ قُلْ رَبِّ احْكُم
بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٥﴾

بنه ویرسیت ئه ردی. ﴿١٠٦﴾ و ب راستی ئه فه [ئه ف سوره ته یان ئه ف قورئانه] به سی وانه، ییت ب دورستی خودی دهر یسن [ئانکو ئه ف قورئانه به سی مرو فییه، مرو فی بگه هینته خو شییا دنیا بی و تاخره تی]. ﴿١٠٧﴾ و [هه ی موحه مه د] مه تو نه هنارتی، ئه گهر بو هندئ نه بیت، بو خه لکی هه می جیهانان بیسه دلؤ فانی. ﴿١٠٨﴾ بیئره: ب راستی به س ئه و وه حییا بو من هانی ئه فه یه، کو خودای سی هه وه، خودایه کی ب تنبیه، فیجا موسلمان بین. ﴿١٠٩﴾ فیجا ئه گهر و ان به ری خو ژ ئیسلامی وهر گیرا [و موسلمان نه بون]، بیئره: من هوین هه می وه کی ئیک ب ئه مرئ خودئ ئاگه هدار کرن، و ئه ز نوزانم ئه و ژ فانی بو هه وه هاتیبه دان [کو روژا قیامه تی و ئیزایا و ییه]، یی ئیزیکه یان یی دویره [به لی هه ر دئ ئیت]. ﴿١١٠﴾ و ب راستی خودئ ئاخفتنا ئاشکه را دزانیت، و یا هوین فه دشیرن ژی دزانیت [ئانکو ئه و دژمناتییا هوین ئاشکه را دکهن بو ئیسلامی و موسلمانان، و ئه و نه فیان و کهر ب و کینا هوین بو ئیسلامی و موسلمانان د سینگی خو دا فه دشیرن، خودئ پی ئاگه هداره، و دئ هه وه ل سهر جزا که ت]. ﴿١١١﴾ و ئه ز نوزانم، دبیت [گیر بو و نا جزا کرنا هه وه] جهر باندن بیت بو هه وه [کا هوین دئ چ که ن]، یان ژی دبیت خو شییه ک بیت، هه تا وه خته کی ئاشکه را ل ده ف خودئ هوین تیدا بمینن. ﴿١١٢﴾ [پنغه مبه ری] گو ت: خودیو تو حو کمه ب هه قیسی د ناهه را مه و فاندایه که، و خودای سی مه یی دلؤ فان هاریکاری مه بیت، ل سهر و ان دره ویت هوین در پاستا خودیدا دکهن.

سُورَةُ حَجَّ

ل مەدینەیی ھاتیسیە خواری (۷۸) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ گەلی مروّقان پاریزکاریسیا خودایی خوۆ بکەن، ب راستی بیفەلەرزا پوژا قیامەتی تەشتە کئی مەزنە. ﴿۲﴾ پوژا ھوین [وئی بیفەلەرزی] دبینن، ھەمی دایین و ماک، سافاشیری خوۆ، ژ بیر دکەن و دەیلن، و ھەمی ئافس و گرانه، بەردھافیشن، و دئی مروّقان بینى سەر خوۆشن، و ئەو ب خوۆنە د سەر خوۆشن، بەلی ئیزایا خودایی تە یا گرانه. ﴿۳﴾ و ھندەک مروّف ھەنە [وھەکی (نەضری) ئی کورئی (حارثی) ی و موشرکان] گەنگەشەیی د دەرھەقی خودیدا دکەن، بیی کو زانیەک ھەبیت [و ھزر دکەن خودی نەشیت جارەکا دی، پشتی مرئی وان ساخکە تەفە]، و ب دویف ھەر شەیتانە کئی خرپایی و خرابیخواز دکەفن. ﴿۴﴾ ل سەر وی شەیتانی بی ھاتیسیە نقیسن، کو ب راستی ئەوئی

ب دویف وی بکەفیت و ریکای وی بگریت، ئەو دئی وی بەرزە و گومراکەت، و بەرئ وی دئی دەتە ئیزایا ئاگری. ﴿۵﴾ گەلی مروّقان ئەگەر ھوین ژ رابوونا پشتی مرئی ب گوومان و دودلن [ھوین بەرئ خوۆ بدەنە چیکرنا خوۆ یا جارائیکئی]، ب راستی مە ھوین [ئانکو بابئ ھەوہ ئادەم] جارائیکئی ییت ژ ئاخئ چیکرین، پاشی ژ چیکە کئی، پاشی ژ خوینپارە ی، پاشی ژ گوشتپارە یەکا بی کئیاسی و تە کووز، و ژ ئیکا نەتە کووز، دا بو ھەوہ دیار بکەین [ئەم خودان شیاین ل سەر ھەمی تەستان]، و ئەم وئ د مالبوچیکاندا خوۆجە دکەین و رادگرین، ھەتا وەختە کئی دیارکری، بیئ مە بقیئ، پاشی دئی ھەوہ بوچویک دەین [پیچ پیچە دئی ھەوہ مەزن کەین] دا ب دورستی تئ بگەھن و بالغ بین، و ھندەک ژ ھەوہ [بەری بالغ بین] دمرن، و ھندەک ژ ھەوہ دمیئن ھەتا زیدە پیر و بی چارە دبن، دا چو تەستان پشتی دزانی نەزانیت، و توەردی دینی ھشک و بی شینکاتیە، گافا مە باران ب سەردا ئینا، ئەو ئەردی ھشک ب شینکاتی دەھژییئ و دوەرمیت، و ژ ھەمی رەنگیئ جوان ییت شینکاتی، شین دکەت.

الْحُزْبُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ﴿١﴾
يَوْمَ تَرُؤْتُنَّهَا تَهْدَلْنَ كُلُّ مُرْضَعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ
ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ
وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ ﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَّرِيدٍ ﴿٣﴾ كَتَبَ عَلَيْهِ أَنَّهُ
مَنْ تَوَلَّاهُ فَاتَّبِعْهُ يُضِلَّهُ وَيَهْدِيهِ إِلَىٰ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ
مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْقَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ
مُخَلَّقَةٍ وَعَجْرٍ مُّخَلَّقَةٍ لِّئَبْلُغَ لَكُمْ وَتَفْرُقَ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ
وَمِنْكُمْ مَّنْ يَمُوتُ وَمِنْكُمْ مَّنْ يُرَدُّ إِلَىٰ أَرْدَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا
يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ سِنِيًّا وَتَرَى الْأَرْضَ هَامِدَةً فَإِذَا أَنزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ أَهْوَرَتْ وَرَبَّتْ وَأُنبِتَتْ مِّنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّمُ الْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾ ثَالِثِي عَظْفِهِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ لَهُ فِي الدُّنْيَا خِزْيٌ وَنَذِيقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَٰلِكَ بِمَا قَدَّمْتَ يَدَكَ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلِيمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يُعَبِّدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَٰلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُ وَمَا لَا نَفْعَ لَهُ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا لَمَن ضَرُّهُ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِ لَيْسَ الْمَوْلَىٰ وَلَيْسَ الْعَشِيرُ ﴿١٣﴾ إِنَّ اللَّهَ يَدْخُلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ يَظُنُّ أَن لَّن يَمُوتَ بِاللَّهِ فَإِنَّهُ فُلُوكٌ أَعْمَىٰ وَمَن يَكْفُرْ بِاللَّهِ فَإِنَّهُ فِي سَوَاءِ صَعِيدٍ ﴿١٥﴾

﴿١١﴾ و ژ مروغان هندك ييت ههين ل ههجهتن [نه د بنهجهن، و ب گومانن] د بهرستنا خوديدا، فيجا نه گهر قهنجيهك گههشتي، دئ ل سهر ديني خو مينيت، و نه گهر نه خو شيهك [ههر نه خو شيهك ههبيت بو جهرباندا وي] گههشتي، دئ جاره كادي زفريته سه سهر گاوريسي، [و هوسا] دنيا و ناخرهت ژ دست خو كرن، ني خوساره تيسيا بهرچاف و ناشكهر ا نه ها نه قهيه. ﴿١٢﴾ [نه قئ هوسا زفريه سه سهر گاوريسي] وي شوينا خودئ دبهريست، يئ كو نه فايدهيي دگههينيئ نه زي زيانئ، نه ها نه قهيه بهرزه بوون و گومر ايسيا كوير و دوير. ﴿١٣﴾ نه قهه وي دبهريست يئ كو زيانا وي [د دنيايي و ناخره تيدا] ژ مفيايي وي [يئ نه بو ددانن] نيزيكر، نهوچ پيسه پشته فانه، وچ پيسه هه فاله [بو خو گرتي]. ﴿١٤﴾ ب راستي خودئ دئ وان نه وئ باوهرى ئينايين و كار و كرياريت راست و قهنج كرين، بهته وان بههشتان نه وئ روپيار د ناقتا دئين و دچن، ب راستي خودئ وي دكته يا وي بقئيت. ﴿١٥﴾ ههر كه سئ هزر بكته، خودئ هاريكارييا پيغه مبهري خو د دنيايي و ناخره تيدا ناكته و وي ب سهر نائيخيت، بلا [ژ كه رببت خو دا] و هريسه كي بيخهتانه باني و ستويي خو تئ دانيت و خو بخه ندقينيت، و بلا بهري خو بده تئ كا نه فا وي كرى، سهر كه فتننا خودئ بو پيغه مبهري، نهوا [گاور] بو كه ربگرتي بووي، دئ بهت.

﴿٦﴾ نه قه [دانا مروغان، و شينكرنا نه ردئ هشك و رويت و رهوال، ب هه مي رهنكيت شينكاتيي] دا بزنان، ب راستي هه بوونا خودئ يا بنهجهه [نانكو چو گومان تيدا نينه]، و نهوه مريبان ساخ دكته، و بي گومان نهول سهر هه مي تشتان يئ دهستهه لانداره. ﴿٧﴾ [و دا بزنان] بي گومان روژا قيامه تئ ههر دئ ئيت، و چو گومان و دودل د هاتنا ويدا نينه، و بي گومان هندى د گوراندا، خودئ دئ وان هه ميبان ساخكته و راکه ته شه. ﴿٨﴾ و ژ مروغان هندك ييت ههين بي زانين و بي رينيشاندهر، و بي وه حى و بي كتيه كا روئكه ر [ههبيت] مه دهر كيئ د دهر هه قئ خوديدا دكهن. ﴿٩﴾ نهو ستويي خو ژ مهزنا تئ و ژ روى وهر گيران ژ هه قسي باددهن، دا مروغان ژ ريكا خودئ دوير بيخن، رسوايي و شه رمزاري د دنياييدا بو وان، و روژا قيامه تئ زي دئ وان كهينه د نيزيا دوژهه يئ يا مروفسوژدا. ﴿١٠﴾ نه قئ نيزياه ژ بهر ويه يا ته ب دهستيت خو بهري نوكه كرى، و خودئ ب راستي دراستا بهنده ييت خو دا نه يئ سته مكاره.

وَكَذَلِكَ أَنْزَلْنَاهُ آيَاتٍ يُبَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِيَ مَن يُرِيدُ ﴿١٦﴾
 إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّالِحِينَ وَالنَّصْرَى
 وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ
 الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ الرَّتْرَاتُ إِنَّ اللَّهَ
 يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ
 وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالْدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّن
 النَّاسِ وَكَيْفَ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يَهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن
 مُّكْرِمٍ إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿١٨﴾ هَذَا نَحْصَمَانِ
 أَحْتَصِمُوا فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ رِيبَاتٌ
 مِّن نَّارٍ يُصَبُّ مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ
 مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُمْ مَقْمَعٌ مِّن حديدٍ ﴿٢١﴾ كَلَّمَآ
 أَرَادُوا أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِّنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ
 الْحَرِيقِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُجْرَلُونَ فِيهَا مِنْ
 أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

سجدة
الحزب
۳۳

﴿١٦﴾ و هؤسا مه قورئان ئينا خوار، و قورئان هه می نیشان و ئایه تیت تاشکه راکه، و ب راستی خودی وی راسته ری دکهت، یی وی بقیث. ﴿١٧﴾ ب راستی ئه ویت موسلمان بووین [و باوهری ب موحه مه دی ئیناین]، و ئه ویت بووینه جوھی [دویکه فثیبیت مووسایی] و سابین [جوینه که ژ جوھی و فهله یان فه بووینه، ستیران دپه ریسن، و هنده ک دیژن ملیکه تان دپه ریسن] و فهله و ئاگر په ریسن، و ئه ویت هه فیشک بو خودی داناین [کوهره بییت بوتپه ریسن بوون]، خودی رژا قیامه تی دی حوکمی دناقه را و اندا کهت و وان ژیکفه کهت، ب راستی خودی ل سهر هه می تشتان یی شیانداره. ﴿١٨﴾ ئه ری ما تو نابینی، هندی د ئهرد و ئه سلاناندا هه ی، و رژ و هه یف و ستیر و چیا و دار و جانه وهر، و گه له ک ژ مرؤقان زی بو خودی دچنه سوجه یی و بن ئه مر ی وینه، و گه له ک ژ وان زی هیژی ای ئی زایی دبن [ئه ویت خو مه زن دبین و گوهدارییا خودی نه کهن]، و هه ر که سی خودی وی [ب گاوریسی و نه خو شیی] رسوا

و په زیل بکهت، فئجا وی کهس نینه وی ب قه در بیخیت [و که یفخوش بکهت، و ئی زیا خودی ل سهر راکهت]، ب راستی خودی چ بقیث وی دکهت. ﴿١٩﴾ ئه فه دو جوینت هه فرکن [جوینا موسلمانان و جوینا گاوران] د راستا خودایی خودا ب هه فرک چوینه، فئجا ئه ویت گاور بووین [جوینا گاوران]، دی جلك ژ ئاگری بو وان ئینه که کرن، و ئافا زیده که لیایی دی ب سهر سه ری و اندا ئینه ریسن. ﴿٢٠﴾ تشتی دزکی و اندا هه ی [ژ رویشک و بهزی] و بیستی وان، دی حه لینیست. ﴿٢١﴾ و گورزیت ئاسنی ل وان دئینه دان [ملیاکه تیت زیره فان د دژه هیدال سه ری و وان ددن، ئه گه ر فیان ژ دژه هه ی دهر که فن]. ﴿٢٢﴾ و هه ر و هختی وان فیا ژ ئاگری دهر که فن، ژ بهر وی هنافسو تن ژ ئاگری دگه هیته وان، جاره کا دی دی بو نافع ئینه فه گپران، و تامکه نه ئی زیا دژه هه ی [و ملیاکهت دی بیژنه وان: دی تامکه نه ئی زیا دژه هه ی یا مرؤفسوژ]. ﴿٢٣﴾ ب راستی خودی، ئه ویت باوهری ئیناین [جوینا موسلمانان] و کار و کریاریت راست و قه نچ کرین، دی وان به ته وان به حه شتان، ئه ویت رویار دبنرا دئین و دچن، و تیدا دئینه خه ملاندن، ب باز نیت زیری، و ب لؤل و مراریسیان، و جلکی وان تیدا نار مویشه.

وَهُدُوا إِلَى الطَّيِّبِ مِنَ الْقَوْلِ وَهُدُوا إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٤﴾
 إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمَسْجِدِ
 الْحَرَامِ الَّذِي جَعَلْنَاهُ لِلنَّاسِ سَوَاءً الْعَافِكُمْ فِيهِ وَالْبَادِ
 وَمَن يَرِدْ فِيهِ بِالْإِحَادِ يُظْلَمِ نَذْقُهُ مَن عَدَابِ اللَّهِ ﴿٢٥﴾
 وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَاهِيمَ مَكَانَ الْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ
 بِي شَيْئًا وَطَهِّرْ بَيْتِيَ لِلطَّائِفِينَ وَالْقَائِمِينَ وَالرُّكَّعِ
 السُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَا أُولِي الْأَرْوَاحِ
 كُلِّ صَابِرِينَ أَيَّتِ مَن كُلِّ فَجِجْ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِيَشْهَدُوا
 مَنَافِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا مِن مَّاءِ اللَّهِ فِي أَيَّامٍ مَّعْلُومَاتٍ
 عَلَى مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةٍ الْأَنْعَامِ فَكُلُوا مِنْهَا
 وَأَطْعَمُوا الْبِئْسَ الْقَوِيمِ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لِيَقْضُوا تَفَثَهُمْ
 وَلِيُوفُوا نَدْوَاهُمْ وَلِيَطُوفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾
 ذَلَّلْتُ وَمَن يُعْظَمْ حُرْمَتِ اللَّهِ فَهُوَ حَذِيرٌ لَهُ عِنْدَ
 رَبِّهِ وَأَجَلْتُ لَكُمْ الْأَنْعَامَ إِلَّا مَا مَلَكَ عَلَيْكُمْ
 فَأَجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ ﴿٣٠﴾

﴿۲۴﴾ ٴف جوبنه [جوبنا موسلمانان د ژيانا دنبايدنا] بو ٴاخذتتا باقر و بژوين [كو ٴهو ژى په يفا ٴيكتا بيبه (لا ايله الا الله)] هاتنه راسته پركرن، و بو ريكا خودي [كو ئيسلامه] راسته پري بوون. ﴿۲۵﴾ ب راستي ٴهويت گاوربووين، و ريكا خودي و مزگه فتا كه عبه سي ل خه لكى دگرن، و خه لكى ژي ددنه پاش، ٴهو مزگه فتا مه بو هه مې خه لكى وه كي ٴيك دانايي [بي فه رق و جودايي]، چ سي ويري بيت [ٴانكو ٴانجيسي مه كه هي بيت]، يان ژي ژ دهر شه هاتبيت [هه قي هه ميان وه كي ٴيكه، تيدا نفيژان بكن، و ته و افاي بكن]، و هه ر كه سي بقيت و بكه ته د دلي خودا، د مزگه فتا كه عبه ييدا گونه هه كي بكه ت، و ژ ريكا راست دهر كه قيت، ٴم دي ئيزايه كا دژوار دهيني. ﴿۲۶﴾ و بيژه وان: ده مي مه جهي كه عبه سي بو ئيراهيمي دياركري، و كريه جهي ليز فريني و په رستي، و مه گوتي چو تشتان بو من نه كه هه فال و هه فېشك، و مالا من [كو كه عبه يه] بو ته و افكه ر و ٴانجسي و داجه مي اي و سوجه كه ران [نفيژكه ران] باقر بكه. ﴿۲۷﴾ و گازي مرو فان بكه

بو چه جي، فيجا په ياده و سوياري حيثريت لواز و هه ستيايي، ژ هه مې ره خ و پوي و كناريت دنبايي، دي قه ست كه ني. ﴿۲۸﴾ دا بو خو مفايان [ييت ديني و دنبايي] بينن، و زكري خودي ل سه ره فكه شتتا قوربانان، ژ په زي و چيلان و حيثران، بكن [ٴانكو نافي خودي بينن]، د هنده ك روژيت ٴاشكه رادا [كو روژا قوربانسيه و هه رسي روژيت د دويغرا] ل سه ر وي رزي خودي دا بيبه وان ژ گيانداريت راگرتني بيت گياخو ر [وه كي كه والي و حيثران و چيلان]، فيجا هوين ژي [ژ قوربانان] بخون، و ژي بدنه ژارتي ده ست ته نگ. ﴿۲۹﴾ پاشي [پشتي فه كوشتنا قورباني، و ره هه ٴيكي] بلا قريژا خو راكهن و باقيرن [ٴه فا ژ بهر ئيحرمان نه دشيان ژ خو فه كهن، فيجا بلا سه ري خو كورت بكن يان تراشن، و موبيت دي ژيفه كهن، و نينو كان تراشن]، و بلا قوربانيت ئبخستينه سه ر خو، بدهن، و بلا ته و اف مالا پيرو بكن [ٴانكو بلا ته و اف (افاضه) يي بكن]. ﴿۳۰﴾ كارو باريت چه جي ٴه فه نه ٴه ويت مه ٴه مر پي كرين، و هه ر كه سي ٴه و تشتي خودي ٴه مر پي كري بكه ت، و ٴه وي حه رامكري نه دهن سه ر و مه زن بدانيت، و ريزي لي بگريت، ني ٴه فه ل ده ف خودايي وي بو چي تره، [گه لي مرو فان] هه مې ته رش [ژ په زي و حيثران و چيلان] بو هه وه هاته چه لالكرن و دورستكرن، ژ بلي وان، ٴه ويت حه رامبيا وان، بو هه وه د ٴايه تا حه رامكري تدا هاتنه خواندن [بز فرنه ٴايه تا (۳) ژ سو ره تا مائده]، فيجا خو ژ پيسي [ٴانكو بوتان] پاريزن، و خو ژ گوتنا بوچ و دروي و شه هده زوريي پاريزن، و خو ژي دوير بيخن.

﴿۳۱﴾ بهرئى خوږ هه مى دينيټ پويچ وهرگپړن، و بهرئى خوږ بدنه ديني راست و دورست، و هه فېشكان بڼو خودئى چي نه كهن، ب راستى ههر كه سئى هه فېشكان بڼو خودئى چي كهت، ههروه كى ژ بلنداييى ژوردا كه تى [ټانكو ژ بلندايييا نيماني ژوردا كه تيهه زماتيا گاورىيى]، فيجا بلندهه كه هيز ل ههوا خو لي بدت، يان ژى با وى بافيژيته جهه كئى دوير و كوير. ﴿۳۲﴾ ئەف ئەمره خودئى بڼو ههوه ناشكه راكر و ههر كه سئى ئەمريت خودئى [رئى و نيشانيټ ديني وى ژ وان، قوربان و رئى و نيشانيټ حه جي] مه زن بدانيت، وه كى ئەمربئى هاتى، ب جهه بكهت، ب راستى ئەفه [ټانكو مه زن وهرگرتنا ئەمريت خودئى يان قورباني] نيشانا ترسيانا دلانه ژ خودئى. ﴿۳۳﴾ و فايده و مفا بڼو ههوه، د وان قورباناندا، يټ ههين [سواربونا وان و شير و موى و هرييا وان] ههتا وهخته كئى ديار كرى [ټانكو ههتا رڼوژا قورباني ب خوږ]، پاشى جهئى فه كوشتنا وان مالا پيروزه. ﴿۳۴﴾ و بڼو ههر مله ته كئى، مه قوربانگه ههك [جهئى سه رڼوژيكرنا قوربانان] يا

دانايى، دانافئى خودئى ل سه ر وان قوربانان، ژ تهرشيټ مه ب رزقئى وان كرين، بينن، فيجا خودايئى ههوه [ئهوئى هه مى دينيټ ئەسهاني ئينايينه خواري] ئيك خودايه، فيجا خوږ ههلهپه سېرنه وى ب تنى، و مزگينىي بدنه وان ئەهويت خوږ بڼو خودئى دشكيتن، و بهردهوام بهرئهمرى وى بن. ﴿۳۵﴾ ئەهويت گاڤا نافئى خودئى دئيتنه ئينان، دلئى وان ژ ترساندا دلهرزيت، و گاڤا نه خوږ شيههك گه هشته وان، سه برئى خوږ ل سه ر دكيشن، و بهردهوام نفيژان ب رهنگئى پيدفى دكهن، و ژ تشئى مه ب رزقئى وان كرى، دكهنه خير. ﴿۳۶﴾ و مه چيل و حينستر يټ دايين و دورستكرين، بڼو ههوه ببنه قوربان، و بڼو ههوه هندهك مفايټ دى ژى يټ تيدا ههين [وه كى سوارببون و شيرى و... هتدا]، فيجا گاڤا ههوه دهست و پيټ وان ب رپنز گريدان [ټانكو ههوه فه كوشتن]، نافئى خودئى ل سه ر بينن، و وهختئى دكه فنه سه ر ته نشتا خوږ [پشتى دئنه فه كوشتن] ژئى بخون، و ژئى بدنه هه ژارئى رازى ب رزقئى خوږ [ل مالا خوږ]، و يئى خوږ نيشا ههوه ددهت، دا هوين رئى بدنه ئى بيى ژ ههوه بخوازيت، و هؤسا ئەفه [جانه وه ريت مه زن] مه بڼو ههوه يټ سه ر نه رم كرين، دا هوين سوپاسى و شو كورا خودئى بكهن. ﴿۳۷﴾ دبنيانه گؤشتئى وان [قوربانان] و نه خوينا وان ناگه هيته خودئى، بهلئى ترسيان و گوهداريا ههوه بڼو خودئى، دئى گه هيتئى، و هؤسا مه بڼو ههوه يټ سه ر نه رم كرين، دا هوين خودئى مه زن بنياسن [ټانكو بيژن (الله اكبر)]، چونكى وى هوين يټ راسته رپيكرينه ئەحكايټ ديني خوږ، و مزگينىي بدنه شو ل بنه جهان. ﴿۳۸﴾ ب راستى خودئى زيده زيده بهر فانييى ژ وان دكهت، ئەهويت باوهرى ئينايين، ب راستى خودئى حه ژ هه مى خائين [ئهوئى خيانه تئى دئمانه تئى خوديدا دكهن] و نيعمهت ژ بيركه ران ناكهت.

اذِنَ لِلَّذِينَ يُقَدِّمُونَ بَانَهِمْ طُغْمًا وَاِنَّ اللَّهَ عَلَيَّ نَصْرُهُمْ
 لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ الَّذِينَ اُخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بِغَيْرِ حَقٍّ اِلَّا اَنْ يَقُولُوا
 رَبُّنَا اللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُمْ بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ
 الصُّلُوعُ وَبِيعَ وَصَلَوْتُ وَمَسَّجِدُ يُذَكِّرُ فِيهَا اسْمُ اللَّهِ
 كَثِيرًا وَلِيُنْصَرَّنَ اللَّهُ مِنْ بَصُرَةِ اِيَّتِ اللَّهُ لَقَوِيٌّ
 عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ الَّذِينَ اِنْ مَكَّنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ اَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَاَتَوْا الزَّكَاةَ وَاَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ
 وَلِلَّهِ عَاقِبَةُ الْاُمُورِ ﴿٤١﴾ وَاِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ
 قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَتَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ اِبْرَاهِيمَ وَقَوْمُ
 لُوطٍ ﴿٤٣﴾ وَاَصْحَابُ مَدْيَنَ وَكَذَّبَ مُوسَىٰ فَاَمْلَيْتُ لِلْكَافِرِيْنَ
 ثُمَّ اَخَذْتَهُمْ فَاَكَيْفَ كَانَتْ نَكِيرٌ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
 اَهْلَكَ نَهَا وَاَمَّا ظَالِمَةٌ فَمِنْ حَاوِيَةٍ عَلَيَّ عَرْشُهَا وَبَنِيَّ
 مُعْتَصِلَةٌ وَاَمَّا قَوْمُ مِثْقَلِ بْنِ يَسْرِ فَاَمَّا فِي الْاَرْضِ فَتَكُوْنَ
 لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُوْنَ بِهَا اَوْ اَدَانُ يَسْمَعُوْنَ بِهَا فَاِنَّمَا
 لَا تَعْمَى الْاَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٥﴾

ب دهستی خودییه [ثانکو دینی خو هه ر دئ ب سه ریخت]. ﴿٤٢﴾ و [هه ی مو حمه د] نه گه ر [قوره یسی] ته دره وین بدانن [ئه فه نه تشته کی نویسه]، ب راستی به ری وان، مله تی نووح و عاد و (سه موود) ژ ی، پیغه مبه ری ت خو دره وین ییت دانایین. ﴿٤٣﴾ هه ره و سه مله تی ئبراهیم پیغه مبه ر و مله تی (لووط) پیغه مبه ر ژ ی... ﴿٤٤﴾ و هه ره و سه خه لکی مه دیه نی ژ ی [مله تی شو عه یب پیغه مبه ری ژ ی، پیغه مبه ری خو شو عه یب دره وین دانان]، و مووسا ژ ی [ژ به ری فیرعه و نیبانه] دره وین هاته دانان، فیجا مه دره فته و مؤله ت دا گاوران [و مه تولفه کرن ل وان گیرۆکر]، پاشی مه هه ب ئیزایی هنگاقتن، فیجا به ری خو بده بی، کا نه پازیبونا من و گو هؤرینا من ل سه ر وان، یا چاوا بوو. ﴿٤٥﴾ فیجا گه له ک گوند، مه ییت د هیلاک برین، و هه ییت سه مکار بوون، فیجا خانیییت وان کافلن و دیوار ب سه ری کدا هاتینه، و بیر بی خودانن، و قه سریت ب گچی ئا فاکری، فالامینه. ﴿٤٦﴾ هه ری ما هه و د نه ر دیدا نه گه ریانه [بینن] کا مه چه ند مله ت به ری وان به ر ئاتاف کرینه، و کافلینت وان پیش چافن]، دا بو خو پیغه بچن، و دل هه بن ناقله کی بو خو بی بگرن، و گو هه بن شیر هه تان گولی بین، نی نه چافیت وان د کوره نه [کو هه قیسی نه بینن]، به لی دلیت وان هه ویت د سینگ ی واندا د کوره نه.

﴿۴۷﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] نه‌و له‌زا هاتنا ئیزایی ژ ته‌ دکه‌ن [و دبیزنه‌ ته: نه‌گه‌ر تو‌راست دبیزی، بلا‌فی‌ گافیی نه‌و ئیزایا تو‌مه‌ بی‌ دترسینی، ب سه‌ری مه‌ بی‌ت]، و خودی ب راستی په‌یمانا دایی و لیفته‌نا بی‌ت، [هنگی ئیزا دی‌ بی‌ت، ده‌می وی ده‌ستیناشنکری، و له‌زا وان چو کار لیکنرنا خو‌د حوکمی خودیدا نینه‌]، و ب راستی هزار سالیت هه‌وه، روزه‌که‌ل ده‌ف خودی [تانکو خودایی ته‌ زیده‌ یی‌ حه‌لیمه، له‌زی ل جزادانی ناکه‌ت]. ﴿۴۸﴾ و مه‌ ده‌رفه‌ت و مؤله‌ت دا چهنده‌ گوندان، و نه‌و بی‌ت سه‌تمکار بوون [وه‌کی هه‌وه]، پاشی مه‌ نه‌و ب ئیزایی ده‌یلاک برن، و هه‌می هه‌ر ب بال مه‌فه‌ دی‌ زفرنه‌فه‌. ﴿۴۹﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بی‌زه: گه‌لی مرفان نه‌ز به‌س ناگه‌دار که‌ره‌کی ناشکه‌رامه‌ بو هه‌وه [و من ده‌ست د ئینانا ئیزاییدا نینه‌]. ﴿۵۰﴾ فیجا نه‌ویت باوه‌ری ئیناین، و کار و کریارت راست و قه‌نج کرین، بو وان لیته‌گرتن [گونه‌هه‌ ژبیرن]، و رزه‌که‌ی باش یی‌ هه‌ی. ﴿۵۱﴾ و نه‌ویت به‌رگه‌ریان د راستا قورئانا مه‌دا کرین، دا به‌تال بکه‌ن،

و خه‌لکی ژ باوه‌ری بی‌ ئینانی گران دکه‌ن نه‌و دوزه‌هینه‌. ﴿۵۲﴾ و مه‌ چو پیغه‌مبه‌ر به‌ری ته‌ نه‌هنا رتینه‌، نه‌گه‌ر و هختی نه‌و [وه‌حییا بو‌ هاتی] دخونیت، شه‌یتانی هنده‌ک و هسواس نه‌هافیتیته‌ د نافدا، به‌لی خودی نه‌وا شه‌یتانی هافیتیته‌ د نافدا [ژ وه‌سواسی] رادکه‌ت و بو یچ دکه‌ت، پاشی نایه‌تیت خو‌د دل‌ی پیغه‌مبه‌ر اندا موکوم و بنه‌جه‌ دکه‌ت، و خودی زیده‌ زانا و کاربنه‌جه‌ه‌. ﴿۵۳﴾ خودی فی‌ ری‌ ده‌ته‌ شه‌یتانی، دا نه‌و وه‌سواسا شه‌یتان چی‌ دکه‌ت، بو نه‌ویت شک و دورویساتی د دل‌ی و اندا هه‌ی، و نه‌ویت دل‌یت وان ره‌ق [کو ئیمان نه‌چیتته‌ تیدا، ژ به‌ر شرکا وان] بیته‌ به‌لا و جه‌رباندن، و ب راستی سه‌تمکار [موشرک و دوروی] بی‌ت د رکوئییسه‌کا دویری هه‌قیییدا. ﴿۵۴﴾ و دا نه‌ویت زانین بو‌ هاتییسه‌ دان [نه‌ویت باوه‌ری ب خودی و پیغه‌مبه‌ری هه‌ی، و خودایییی د نافه‌ره‌ه‌قی و نه‌هه‌قیییدا دکه‌ن] بزائن، ب راستی نه‌ف قورئانه‌ وه‌حییا دورسته‌ ژ خودایی ته‌، دا باوه‌رییی بی‌ بینن، و دل‌ی وان به‌رانبه‌ر ته‌نا بی‌ت و بو مه‌ فه‌بی‌ت، ب راستی خودی به‌ری وان نه‌ویت باوه‌ری ئیناین، ده‌ته‌ ری‌کا راست. ﴿۵۵﴾ و نه‌ویت گاوروبووین، به‌رده‌وام دی‌ مینه‌ د دودلیییدا، د راستا قورئانیدا، هه‌تا ژ نشکه‌کیغه‌ قیامه‌ت ل وان رادبیت، یان ژ یی‌زایا روزه‌ا قیامه‌تی ب خو‌، بو وان بی‌ت.

وَيَسْتَعِجَلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ قَرْيَةٍ
أَمَلَتْ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْنَا إِلَيْهَا لِيَوْمِ الصَّيْرِ ﴿٤٨﴾
قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا كُرْهِيٌّ مُرِيدٌ ﴿٤٩﴾ قَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا
إِذَا تَمَنَّى الْفَى السَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقَى
السَّيْطَانُ ثُمَّ يُحْكِرُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ
مَا يُلْقَى السَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْفِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِلَى صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مَرِيَّةٍ مِنْهُ حَتَّى
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابٌ يَوْمَ عَقِيبِهِ ﴿٥٥﴾

﴿۵۶﴾ وی رُوژئی [کو رُوژا قیامه تیبیه] ملک و دهسته لات بهس بو خودیبیه، خودی دئی حوکمی د نافیهره و اندا کهت، فُیجا ئەوئیت باوهری ئینابین و کار و کرباریت قهنج کرین، دئی د بهحه شتیت خوژشدا بن. ﴿۵۷﴾ و ئەوئیت گاوروبوئین و نیشان و ئایه تیت مه دره و دانابین، ئەها ئەفان، دئی ئیزایه کا رسواکه ر و شه رمزار کهر بو هه بیت. ﴿۵۸﴾ و ئەوئیت د ریکا خودیدا مشهخت بووئین [مه خسه د پی ئەوئیت ژ مه که هئی مشهخت بووئینه مه دینه یی]، پاشی هاتینه کوشتن [شه هید بووئین]، یان ژی د مشهخت بوونا خوژا مرین، بی گوژمان خودی دئی رزقه کی باش دهته وان، ب راستی خودی چتیرین رزق داره. ﴿۵۹﴾ خودی دئی وان بهته جهه کی [کو بهحه شته]، ئەو پی رازی ببن، و ب راستی خودی یی زیده زانا و حه لیمه [ئانکو له زی ل ئیزادانی ناکهت]. ﴿۶۰﴾ [پرپارا مه دابی، ئەفه یه] ههر که سی سته م لی هاتیبته کرن، و ئەو ته مه تی سته مالی هاتیبته کرن، تولا خو فیه کهت، پاشی [جاره کا دی] سته م لی

الْمَلِكُ يَوْمَ يَدْعُ اللَّهُ بَعْدَ بَيْعِهِمْ فَالذَّيْبُ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿۵۶﴾ وَالذَّيْبُ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۵۷﴾ وَالذَّيْبُ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَمَا قَتَلُوا أَوْ مَاتُوا لَبَزَفَتْهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَبِيرُ الرَّزْقِينَ ﴿۵۸﴾ أَلَيْدُخَلْتُمْ مَدْخَلَ بَيْرِضَوْتُهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿۵۹﴾ ذَلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ مَا عُوِقَ بِهِ ثُمَّ بَغَىٰ عَلَيْهِ لَيَنْصُرْهُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَعَفُوفٌ عَزِيمٌ ﴿۶۰﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۶۱﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ هُوَ الْبَطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿۶۲﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿۶۳﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْغَفُورُ الْحَكِيمُ ﴿۶۴﴾

الجزء السابع عشر

بیته کرن، ب راستی خودی دئی هاریکاریسا وی کهت، و ب راستی خودی لیبور و لینه گره [گونه هه ژیه ره]. ﴿۶۱﴾ ئەفه [ئانکو ئەف هاریکاریه] ژ بهر هندیبیه خودی [یی خودان شیانه] شه فی دکه ته د رُوژیدا [فُیجا رُوژئی دریژ دکهت]، و رُوژئی دکه ته د شه فیدا [فُیجا شه فی دریژ دکهت]، و ب راستی خودی گوهدیر و بینه ره. ﴿۶۲﴾ چیکرنا شهف و رُوژان هوسا، دا بزائن خودی یی هه فه، و چو په رستی پاست و دورست، ژ بلی وی نینن، و دا بزائن ئەوئیت ئەو شوینا خودی دپه ریسن ییت پویچن، و ب راستی خودی یی بلند و مه زنه. ﴿۶۳﴾ ئەرئ ماتو نابینی، کو ب راستی خودی ئافی ژ ئەسهانی دئینته خواری، فُیجا ئەرد پی کهسک دیت، ب راستی خودی زیده هوبرین و شاره زایه. ﴿۶۴﴾ هندی د ئەرد و ئەسهاناندا هه ی یی ویه، و ب راستی خودیبیه یی زهنگین، و هیژایی سوپاسیی.

﴿۷۳﴾ گهلی مروشان نمونونههك هاته دياركرن، فيجا گوهي خو بدنهني، ب راستي نهويت هوين شويانا خودي دپهريسن، نهشين ميشه كي چي بكنه (بدنه)، خو ته گهر هه مي پيگفه [بو چيكرنا ميشي] (كوم بين زي، و نه گهر ميش تشته كي ژ وان پاكهت، نهو نهشين زي بستين، داخوازكه ر [كوبونه، نهوي داخوازيت تشتي ميشي ل سهر پاكري بيته زفراندن] و داخوازكري [كو ميشه، داخوازكريسه ژ بهري بوتيفه كو تشتي وي بري بزفريپيتهفه]، ههردو زي [ثانكو ميش و بوت] لاوازن و بي هيژن. ﴿۷۴﴾ [ب راستي وهختي نهو فان بوتيت لاواز و بي هيژ دپهريسن] وان ب رهنگه كي پيدفي قهدري خودي نهگرتيه [و ب دورستي نهنياسيه]، ب راستي خودي هيژدار و سهردهسته. ﴿۷۵﴾ ب راستي خودي ژ مليكتهان و ژ مروشان زي، هنارتيان ههلدزيريت، و بي گومان خودي گوهدير و بينه ره. ﴿۷۶﴾ خودي ژ كار و كريات وان كرين و ييت دي كهن، ب ناگهه، و هه مي كاروبار دي ب بال خوديفه زفرن. ﴿۷۷﴾ هه

سخنة

يَا أَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ لِّمَن لَّمْ يَسْمِعْهُمُ اللَّهُ إِنَّا لَنَدْعُوهُ مِن دُونِ اللَّهِ لَنَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوْ اجْتَمَعُوا لَهُ وَإِن يَسْأَلُهمُ الذُّبَابُ سَمِيًّا لَا يَسْتَنقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ ﴿٧٣﴾ مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّا لَنَدْعُوهُ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٧٤﴾ اللَّهُ يَصْطَلِي مِنَ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا وَمِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٧٥﴾ مَا بَيْنَ أَيْدِيهمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٧٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَأَسْجُدُوا وَاعْبُدُوا رَبَّكُمْ وَافْعَلُوا الْخَيْرَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٧٧﴾ وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِن حَرَجٍ مِّمَّا يَصِفُكُمْ إِذْ أَخْرَجْتُم مِّن مِّنَ الْمُسْلِمِينَ مِن قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

نهو كهسيته هه وه باوهري ئينايين، داچه ميئين و هه رنه سوجه يي [ثانكو نفيزان ب پهنگي بيدفي بكنه]، و خودايي خو پهريسن، و باشيي بكنه، دا هوين سهرفهراز بين. ﴿۷۸﴾ و جيهادي د ريكا خوديدا بكنه، جيهاده كا درست بو خودي كو هوين ژ لومه يا كهسي نه تر سن، و شيانيت خو هه ميان تيدا بهم زيخن. وي هوين [گهلي موسلمانان، بو ديني خو] ييت هه لزارتين، و چو بهرتهنگي و گراني [يا زيده شيانا هه وه] نه كريبه د دينيدا، ديني هه وه يي بهرفه هكري، بهرفه هيسا ديني بابي هه وه ئيراهيمي، و خودي بهري قورثاني بينيته خوار دي كتييت بهريدا، هوين ب نافى موسلمان ب ناف كرينه، و دقي قورثانيدا زي، مه هوين ب عيني نافى ب ناف كرينه، دا پيغه مبه ر ل سهر هه وه بيته شاهد [كو په ياما خودي گه هانده هه وه]، و دا هوين زي ل سهر خهلكي [روژا قيامه تي] ببنه شاهد، فيجا نفيزيت خو ب رهنگي پيدفي و بهردهوام بكنه، و زه كاتا مالي خو بدنه، و خو ب ريكا خودي يا راستفه بگرن، نهو (خودي) پشته فان و هاريكاري هه وه يه، و نهو چهند پشته فان و هاريكاريه كي باشه.

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

ل مه كه هي هاتييه خوارى (۱۱۸) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستى خودان باوهر سه رفه راز بوون.
 ﴿۲﴾ نهو [خودان باوهر] ايت خو شكين، و ب ترس د
 نفيژ ايت خو دا. ﴿۳﴾ و نه و ايت [هه مى ده مان] پشنا وان
 ل گو تن و كرياتيت پويچ [و خو ژى دهنه دده ن باش].
 ﴿۴﴾ و نه و ايت دلى خو ژ شرك و گونه هان باقرش دكهن
 [زه كات ل قيرى بارا بر باقرىيا دهروونيه، چونكى
 نه ف ثايه ته ل مه كه هي هاتييه خوار، و زه كات ل
 مه دينه يى هاتييه فه رزكرن، و هنده ك زانا ديژن
 مه خسه د هه ر زه كاتا مالييه]. ﴿۵﴾ و نه و ايت ده همهن
 باقرش و نامويس پاريز. ﴿۶﴾ بو هه فسه ر ايت خو
 نه بن، يان جارييت خو، و د فيدال وان نايته گرتن.
 ﴿۷﴾ و هه ر كه سى د سه ر فانرا ده ر باز بيت [نانكو
 ژ هه فسه ر و جارييا خو زيده تر بجيت، نهو زوردار و

سته مكاره]، ب راستى نه فه نهون بيت ژ تخويى خودى ده ر كه فتين. ﴿۸﴾ و نه و ايت نه مانه تى و سوژ و په يانا
 خو دباريزن. ﴿۹﴾ و نه و ايت ل نفيژ ايت خو هشار [ب رهنگى پيدقى و ل وهخت و ب ترس و به رده وام
 دكهن]. ﴿۱۰﴾ نه فه نه [خودا نيت فان سالوخه تان] و ايرس. ﴿۱۱﴾ نه و ايت ب و ايرسى به حه شت دگه هيتى و
 نهو دى هه ر تيدا مينس. ﴿۱۲﴾ و ب سويند مه مرؤف ژ هيشينى هه ر يى چيكرىيه. ﴿۱۳﴾ پاشى مه نهو كه
 چيكه ك، و خو جه ك ر د مال بچويكيدا. ﴿۱۴﴾ پاشى مه نهو چيكه كه خوينپاره [خوينه كا قه رسى و پي كفه]،
 پاشى مه نهو خوينپاره كه گؤشتپاره، پاشى مه ژ گؤشتپاره ي هه ستى دا، و مه هه ستى ب گؤشتى كراسكر
 و نخافت، پاشى [پشتى فان قويناخان، مه روح دايسى]، و كه چيكرىيه كى دى، و پاكى و بلندى بو باشتين
 و چيترين چيكه ر. ﴿۱۵﴾ پاشى [پشتى فى چيكرنى] ب راستى هوين دى مرن. ﴿۱۶﴾ پاشى [پشتى مرنا هه وه
 ژى] ب راستى روژا قيامه تى، هوين دى ساخ بنه فه. ﴿۱۷﴾ ب سويند مه حه فت نه سمان بيت د سه ر هه و هرا
 چيكرين، و نه م ژ چيكرنا وان نه د بى ناگه هين [پشتى چيكرنى نه م چاقد ايريسى ژى لى دكهن].

الجزء الثامن عشر

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
 قَاعِلُونَ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِقُرُوبِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾ الْأَعْلَى
 أَرْوَاهُمْ وَأَمَّا مَلَائِكُهُمْ فَيُتَوَقَّوْنَ مِنْهُمْ وَيَسْمَعُونَ أَسْرَارَهُمْ
 إِذْ يَخْتَصِرُونَ ﴿٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ إِذَا خَلَا بِمَوْلًى مِنْهُمْ
 وَلَمْ يَلْمِزْهُمْ سُلُوكًا وَلَا جَبَلًا يَذْكُرُونَ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 إِذَا سَأَلُوا عَنْ أَمْثَلِ شَيْءٍ قَالُوا لَا يَكْفُرُ اللَّهُ إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ
 الْخَبْرُ مِنْ رَبِّهِمْ يَوْمَ لَا يَكْفُرُ لِمَنِ بَدَّلُوا آلِهَتَهُمْ
 الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ هُمْ إِذَا سَأَلُوا عَنْ شَيْءٍ قَالُوا لَا يَكْفُرُ
 اللَّهُ إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ الْخَبْرُ مِنْ رَبِّهِمْ يَوْمَ لَا يَكْفُرُ لِمَنِ
 بَدَّلُوا آلِهَتَهُمْ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ هُمْ إِذَا سَأَلُوا عَنْ شَيْءٍ
 قَالُوا لَا يَكْفُرُ اللَّهُ إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ الْخَبْرُ مِنْ رَبِّهِمْ يَوْمَ لَا
 يَكْفُرُ لِمَنِ بَدَّلُوا آلِهَتَهُمْ الْأُولَىٰ وَالَّذِينَ هُمْ إِذَا سَأَلُوا
 عَنْ شَيْءٍ قَالُوا لَا يَكْفُرُ اللَّهُ إِنَّمَا يَأْتِيهِمْ الْخَبْرُ مِنْ رَبِّهِمْ
 يَوْمَ لَا يَكْفُرُ لِمَنِ بَدَّلُوا آلِهَتَهُمْ الْأُولَىٰ

۳۴۲

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿٣١﴾ فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ خَيْلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُم فِيهَا فَاوَكَةٌ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٣٢﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبِغٍ لِّلأَكْلِيَّةِ ﴿٣٣﴾ وَإِنَّ لَكُم فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً لِّتَسْمِكُمْ مِمَّا فِي بَطُونِهَا وَلِكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٣٤﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ لَحْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ لِقَوْمِهِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهِ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فَمَا يُضِلُّهُمْ بِهِ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ انصُرْنِي بِمَا كُنتَ بِنُونٍ ﴿٣٩﴾ فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفَالِكَ بِالْعَبْثَةِ وَأَوْحَيْنَا لِإِذْ بَاءَ أَمْرُنَا وَقَارَ السَّمُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كَيْلِ زَوْجِنِ أُنْتَبِنُ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطَبُ فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُّعَذَّبُونَ ﴿٤٠﴾

﴿۳۱﴾ و مه ئافهك ب پيقان ژ عه‌وران ئيبايبه خواري [ئانكول دويڤ هه‌وجه‌يبي، نه هند گه‌لهك بيت ئه‌ردى هه‌ميبى بن ئاف بكهت و بغير قينيت، و نه هند كيم بيت ييت ل سهر ئه‌ردى تينى بيمين، و داروبار نه ميين].، فيجا مه ئه‌و باران [بو هه‌وه] د ئه‌رديدا هيتلا و راگرت [د كانى و رويباراندا ... هتد]، و [كامه چاوا شيا وئ ئافى بينين] ئه‌م و هسا دشين وئ ئافى بهين زى. ﴿۳۲﴾ فيجا مه بو هه‌وه جنيكيت دارقه‌سپان و ره‌زيت ترى پى چيكرن، و بو هه‌وه دوان جنيكاندا ژ بلى قه‌سپان و ترى، گه‌لهك رهنگيت دى بيت فيقى ييت هه‌ين و ژ وى فيقى هوين [هه‌مى سالوختان] دخون. ﴿۳۳﴾ و مه [ب وئ ئافى] دارهك دال، ل چيايى (طورى سيناء) شين دبیت [كو زيتونه]، و فيقىي وئ دبته روين و پيخوارن بوى بغيث بخوت. ﴿۳۴﴾ و ب راستى چام و عيبرت بو هه‌وه ييت د چيلان و حيشتران و په‌زيدا [كو هوين پى بگه‌هنه مه‌زاتيسا خودى، نه‌گه‌ر هوين هزرا خو تيدا بكن]، ئه‌م شيرى وان ددهينه هه‌وه و گه‌لهك مفاييت دى ژى

بو هه‌وه ييت تيدا هه‌ين، و هوين گوستى وان ژى دخون. ﴿۳۵﴾ و هوين سواري وان و گه‌ميبان دبن و ل سهر دئينه هه‌لگرتن [و دئاف و دئيدا دئينه فه‌گوه‌ازتن]. ﴿۳۶﴾ و ب سويند مه‌نوح [ب پيغه‌مه‌رانى] بو مله‌تى وى هنارت، گوت: مله‌تى من.. خودى ب تى به‌ريس، هه‌وه چو به‌رستيبست راست و دورست ژ بلى وى نين، ئه‌رى ما هوين ژ ئيزايا وى ناترسن، ئه‌و خودايى هه‌وه، و هوين غه‌برى وى دبه‌ريس. ﴿۳۷﴾ كه‌نكه‌نه‌ييت مله‌تى وى ئه‌ويت گاوروبوين گوتن: ئه‌فه ژ مروفه‌كى و هكى هه‌وه پيغه‌تر نينه، و نه‌پيغه‌مه‌ره، دقيت خو ل سهر هه‌وه مه‌زن بكهت [ئان دقيت ب قى گوتنى خو ل سهر هه‌وه ب قه‌در بيخيت]، و نه‌گه‌ر خودى فيابايه پيغه‌مه‌ره‌كى به‌نيرت دا ملياكه‌ته‌كى هنيرت، مه‌ئه‌فه ژ باب و باپيرت خو ييت به‌رى گولى نه‌بوويه كو پيغه‌مه‌ره‌مرو ف بن. ﴿۳۸﴾ ئه‌و مروفه‌كى دينه، فيجا ژ به‌ر هندى هه‌تا ده‌مه‌كى خو لى بگرن [به‌لكى چى بيت يان ژى به‌ريت]. ﴿۳۹﴾ [نوحى] گوت: خوديو چونكى وان ئه‌ز دره‌وين دانام، تو هاريكارييا من بكه، و من ب سهر وان بيخه [ئانكو وان ده‌يلاك به‌ه و به‌رئاناف بكه]. ﴿۴۰﴾ فيجا مه‌وه‌حى بو نوحى هنارت، و مه‌گوتى گه‌ميبى ل به‌ر چافيت مه‌ه و ب چافديرييا مه‌ه و ل دويڤ و هحييا مه‌چيكه، فيجا گاڤا فه‌رمانا مه‌هات [كو ئيزا ب سهر واندا بيت]، و ئاف د تهنويرى زا و هلاقيت، و تو ژ هه‌ر نير و ميبه‌كى [ژ وان جان‌وه‌رئيت د ئه‌رديدا]، و مالا خو و كه‌س و كاريت خو، ژ بلى وان ييت فه‌رمانا مه‌ه ب هيلاكبرنا وان هاتى و بوري، بكه د گه‌ميبدا، و پسپارا وان ژ من نه‌كه ئه‌ويت سته‌م كرين [كو ئه‌ز وان رزگار بكه‌م]، ب راستى ئه‌و د خه‌ندقيه‌نه [دى دئافيدا خه‌ندقن].

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفَلَكَ فَقُلْ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
 جَعَلَنَا مِنْ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿۲۸﴾ وَقُلْ رَبِّ انزِلْنِي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الْمُنزِلِينَ ﴿۲۹﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِنَّ كِتَابَ الْعِبْرَةِ لَعَلَّامًا ﴿۳۰﴾ نُوهِيتُنَا
 مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْآنًا آخِرِينَ ﴿۳۱﴾ فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا
 اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿۳۲﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
 الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا الْآخِرَةَ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 مَا هَذَا إِلَّا بَشْرٌ مِّثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ
 مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿۳۳﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشْرًا مِّثْلُكُمْ أَنْكُمْ إِذَا الْحَيَاتُ إِذْ
 يُعَذَّبُكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظْمًا أَنْكُمْ مَخْرُجُونَ ﴿۳۴﴾
 * هَيَّهَاتَ هَيَّهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿۳۵﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
 الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴿۳۶﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
 رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴿۳۷﴾ قَالَ رَبِّ
 أَنْصُرْنِي بِمَا كُنتَ بَدَأْتَنِي ﴿۳۸﴾ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصِجَّنَّ لَكَ مِيتٌ ﴿۳۹﴾
 فَأَخَذْتُمُ اللَّصِيحَةَ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبَعْدَ اللَّقَوْرِ
 الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرْآنًا آخِرِينَ ﴿۴۱﴾

﴿۲۸﴾ فَيَجَا گافا تو و نه ویت د گهل ته، ل گه مییی
 سواربوون، بیژه: هه می سوپاسی و شوکور و حه مد
 بۆ وی خوداییی، ئەم ژ مله تی سته مکار رزگار کرین.
 ﴿۲۹﴾ و بیژه: خودیوؤ من ئینانه خوواره کا پیروژ بینه
 خواری [کو ئەم پی ژ هه می نه خو شییان د پارستی
 بین]، و تو ژ هه می خودان که ره مان که ره مدارتری.
 ﴿۳۰﴾ و ب راستی ئەفه [سه رها تیا نو وحی] به لگه
 و نشانن [ل سه ر شیان و ده سته له تاداریا خودی]،
 هه رچه نده مه ئەو پی دجه رپاندن [دا دیار بیست کا کی
 گوهداره، و کی نه گوهداره]. ﴿۳۱﴾ پاشی مه د دویف
 وانرا، مله ته کی دی ئینا. ﴿۳۲﴾ و مه پیغه مبه ره ک بۆ
 وان هه ر ژ وان هنارت [و گۆته وان] خودی به ریسن،
 هه وه ژ بلی وی چو به رستییت راست و دورست
 نینن، فینجا ما هوین ژ خودی ناترسن، غه یری وی
 دبه ریسن. ﴿۳۳﴾ و کهنکه نه ییت مله تی وی ئەو ییت
 گا ور بووین، و رۆژا قیامه تی دره و دانابین، و ئەو ییت
 مه خو شی و به رفه هی د ژ یانا دنیا ییدا دایینی
 [گۆتن]: ئەف پیغه مبه ره ژ مرۆفه کی وه کی هه وه

پیغه تر نینه، و نه پیغه مبه ره، هوین چ دخۆن و فه دخۆن، ئەو زی وی دخۆت و فه دخۆت. ﴿۳۴﴾ و ئە گه ر
 هوین گو هی خو بدنه مرۆفه کی وه کی خو، ب راستی هنگی هوین خوساره تن. ﴿۳۵﴾ ئەری ئەو په ییانی
 دده ته هه وه و دیبژیت، گافا هوین مرن و بوونه ئاخ و ههستی، جاره کا دی [رۆژا قیامه تی] دی رابنه فه.
 ﴿۳۶﴾ یا دویر دویره، په ییانا بۆ هه وه هاتیسه دان ب جه بیست، و جاره کا دی هوین ساخ ببه فه. ﴿۳۷﴾ چو
 ژیان نینن، ژ یانا مه یا دنیا ییی پیغه تر، هنده ک ژ مه دی مرن و هنده ک دی بن و ژین [و دنیا هه ر یا هۆسایه]،
 و پشتی مرئی ئەم ساخ نابینه فه. ﴿۳۸﴾ ئەو ژ بلی هندی کوزه لاهه کی دره وینه، دره وان ژ کیسی خودی
 دکه ت، چو یی دی نینه، و ئەم باوه ر ژئی ناکه یین. ﴿۳۹﴾ [پیغه مبه ری وان] گۆت: [پشتی بۆ دیار بووی کو
 ئەو د بنی را باوه ریسی پی نائینن] خودیوؤ هاری من بکه، و من ب سه ر وان بیخه، و تو لیت من ل وان فه که
 چونکی ئەو من دره وین ددانن. ﴿۴۰﴾ [خودی] گۆت: نژیک ئەو دی [ژ کار و کریاریت خو، و دره وین
 دانانا ته] به شیمان بن. ﴿۴۱﴾ فینجا هه شکه قیزیه کی ئەو هنگا فتن، و مه ئەو وه کی لیمشتی [کلیشی ئاف ب
 خوړا دینت] لی کرن، فینجا هیلاک، و دویری ژ دلۆفانیسا خودی، بۆ مله تی سته مکار بیت. ﴿۴۲﴾ پاشی
 پشتی وان، مه هنده ک ده سته کیت دی ئینان.

﴿۴۳﴾ و ب راستی چو ملهت د ئیزادان و نه مانا خژدا، ب پيش و پاش وی وهختی بؤ وان هاتیه دانان، ناکه فن. ﴿۴۴﴾ پاشی مه پیغه مبه ریت خو ئیک ل دویف ئیکی هنارت، و هه ر مله تی پیغه مبه ری وان بؤ دهات پیغه مبه ری خو دره وین ددانان، فیجا مه ری ئیک ل دویف ئیکی به رئاتاف کرن و دهیلاک برن، و مه کر نه سه رهاتی و پی ئاخفتنا خه لکی، فیجا هیلاک و دویری ژ دلؤ فانیسا خودی بؤ وی مله تی بیت نه وی باوهریی نه ئینیت. ﴿۴۵﴾ پاشی مه مووسا و برایی وی هاروون، ب موعجیزه ییت خو فیه و ب به لگه و نیشانیت ناشکراهه هنارتن. ﴿۴۶﴾ بؤ ده فیرعه ونی و مله تی وی، به لی خو مه زن کرن [وباوهری پی نه ئینان]، و نه و مله ته کی دفن بلند بوون. ﴿۴۷﴾ و گو تن: نه م چاوا باوهریی ب دو مروفان بین، کو نه و ری وه کی مه مروفن و مله تی وان سه پان و خز مه تکاریت مهنه. ﴿۴۸﴾ فیجا [فیرعه ونی و قولیا وی] مووسا و هاروون دره وین دانان، فیجا دویا هیسا وان دهیلاک چؤن. ﴿۴۹﴾ و ب سویند

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَجِرُونَ ﴿۴۳﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا رَسُولَنَا
تَرَا كُلَّ مَاجَاءٍ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا
وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبِعَدَلِ الْقَوْمِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۴۴﴾ ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى
وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿۴۵﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَأَسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿۴۶﴾ فَقَالُوا الْاٰؤْمِنُ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا
وَقَوْمَهُمَا لِنَا عَبِيدُونَ ﴿۴۷﴾ فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿۴۸﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتٰبَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۴۹﴾ وَجَعَلْنَا
ابْنَ مَرْيَمَ وَآلَهُ آيَةً وَاَوْتَيْنَهُمَا إِلَىٰ رِبْوٰنَاتٍ فَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿۵۰﴾
يٰۤاَيُّهَا الرُّسُلُ كُتُبًا مِنَ الطَّيْبٰتِ وَاَعْمَلُوا صٰلِحًا اِنِّي بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿۵۱﴾ وَاِنَّ هٰذِهِ اُمَّتُكُمْ اُمَّةً وَّاحِدَةً وَاَنَا رَبُّكُمْ
فَاتَّقُونِ ﴿۵۲﴾ فَتَقَطَّعُوا اَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُرًّا كُلٌّ حِزْبٌ بِمَا لَدَيْهِمْ
فِرْحٰوْنٌ ﴿۵۳﴾ فَلَذَرَّهُمْ فِي عَمْرِيَّتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿۵۴﴾ اِيْحْسِبُونَ اَنَّمَا نُدْعُهُمْ
بِهٖ مِنْ مَّالٍ وَّوٰنِينٍ ﴿۵۵﴾ نَسَآءُ لَهْمُ فِي الْخُبْرٰتِ بَلْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۶﴾
اِنَّ الَّذِيْنَ هُمْ مِنْ حَسْبِيَّةٍ رَبِّهِمْ شٰفِعُوْنَ ﴿۵۷﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ
بِآيٰتِنَا رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿۵۸﴾ وَالَّذِيْنَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿۵۹﴾

مه تهورات دا مووسایی، دا ئسرائیلی پی راسته ری بین. ﴿۵۰﴾ و مه عیسا یی کور پی مه ره می و دهیکا وی مه ره م کر نه موعجیزه و نیشانه کا ناشکراهه [ل سه ره ییز و شیانداریا خودی، وهختی عیسا بی باب دایی]، و مه ل جهه کی بلند و دهشت و ب دارو بار و ب کانی ئاکنجی کرن. ﴿۵۱﴾ گه لی پیغه مبه ران ژ پاک و پاقری حه لال بخؤن، و کار و کریاریت باش بکه ن، ب راستی تشتی هوین دکه نه ز پی ئاگه هدارم. ﴿۵۲﴾ و بزنان [گه لی پیغه مبه ران] نه فه دینی هه وهیه، ئیک دینه [کو دینی ته و حیدیه]، و نه ز خودایی هه وهیه [بی هه فال و هه فیشکم]، فیجا پاریز کاریسا من بکه ن و ژ من بترسن. ﴿۵۳﴾ فیجا [دویکه فیتییت پیغه مبه ران] د کاری دینی خؤدا [هه ر چه نده ئیک دینه و د بنیاتا خؤدا ئیکه، دینی ته و حیدیه] ژیکفه بوون و ژیک فه قه تیان، و بوونه دهسته ک دهسته ک و کؤم کؤم، هه ر کؤمه ک [نه ویت ژیکفه بووین، و ل سه ر دینی خو ژیک جودا بووین]، ب وی یا وان هه ی، دلخؤش و شادن. ﴿۵۴﴾ فیجا [هه ی موحه مه د] وان د ناف نه زانین و بی ئاگه هیسا واندا بهیله [و ته نگاف نه به ژ بهر گیر بوونا ئیزادانا وان]، هه تا دمرن [پاشی خودی دی وان ب ئاگری دؤژه هی ئیزا ده ت]. ﴿۵۵﴾ نه ری [گا ور] هزر دکه ن، نه و مال و عه یالی نه م [د دنیا یی] ددینه وان. ﴿۵۶﴾ له زه نه م بؤ وان ل خیر و خو شیان دکه یین؟ نه خیر [وهسا نینه وه کی نه و هزر دکه ن] نوزانن نه فه سه ردا برنه، دا پتر گو نه هان بکه ن و پتر هیژیی جزایی بین، نه و ب خو ناهه سن ری. ﴿۵۷﴾ و نه ویت ژ ترسا جزایی خودایی خو، به رده وام ب ترس و فه جنقی و هشیار. ﴿۵۸﴾ و نه ویت باوهریی ب ئایه تیت خودایی خو [ئانکو کتبییت خودایی خو، هه مییان بی فه رق و جوداه ی] دئینن. ﴿۵۹﴾ و نه ویت چو هه فال و هه فیشکان بؤ خودایی خو چی ناکه ن.

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقَلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٥﴾
 أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْأَخْبَارِ وَهُمْ لَهَا سَادِقُونَ ﴿٦٦﴾ وَلَا تَكْلُفْ
 نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ۚ أَلَدِينَا كِتَابٌ يَبْقَىٰ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٧﴾
 بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرٍ مِّنْ هَذَا ۖ وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَٰلِكَ
 هُمْ لَهَا عَمَلُونَ ﴿٦٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ
 يَجْتَرُونَ ﴿٦٩﴾ لَا يَجْعَلُونَ لِأَذْنَابِهِمْ أَكْرَامًا ۖ فَتَتَضَرَّبُونَ ﴿٧٠﴾ قَدْ كَانَتْ
 ءَايَاتِي تُنزلَىٰ عَلَيْكَ فَكُنْ عَلَىٰ أَغْضَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٧١﴾
 مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَامِرًا تَهْتَجُونَ ﴿٧٢﴾ أَفَلَا يَذَّبُوا الْقَوْلَ ۖ أَمْ
 جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمْ الْأَوَّلِينَ ﴿٧٣﴾ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ
 فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٧٤﴾ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ
 وَأَكْفَرُوا بِالْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ
 السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ ۚ بَلْ أَنْتُمْ بِأَذْنَابِكُمْ كَاهِنُونَ
 عَنْ ذِكْرِكُمْ مُّعْرِضُونَ ﴿٧٦﴾ أَمْ تَسْتَأْذِنُهُمْ خُرُوجًا فَخَرَجُوا بِكَ خَيْرٌ
 وَهُمْ خَيْرٌ مِنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ۚ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٧﴾
 وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَجِبُونَ ﴿٧٨﴾

﴿٦٥﴾ و ئەوئیت سەدەقەیان ژ وی مالی ددەن، یئى خودى دایىیه وان [یان ژى وی خیر و باشییا ئەو دکەن، دکەن]، و دلئى وان یئى ب ترسە [دترسن خودى ژ وان قەبویل نەکەت] چونکى دئى هەر ب بال خودیقه زفرن. ﴿٦٦﴾ خودائیت فان سالۆخە تانن لەزى ل خیران دکەن، و بەرى خەلکى، خوۆ دەفاقیزنە خیرى. ﴿٦٧﴾ و ئەم کەسى ژ شىيانا وی زیدەتر زى ناخوازين [فئيجا چاوا بشیت، بلا وەسا باشى و خیران بکەت، ئەگەر نەشیا ژ بیقه نفیژى بکەت، بلا پروینشتى بکەت...]، و کتیبە کال دەف مە هەى [کو کتیبنا کار و کر بارانە] هەقى پى ئاشکەرا دىیت و راستیى دبیژت، و چو سستەم ل وان نایتتە کرن [نە گونەهیت وان ل سەر زیدە دبن، و نە خیریت وان کیم دبن]. ﴿٦٨﴾ بەلئى دلئیت گاوران ژ فئى قورئانئى [یان ژ کتیبنا کار و کر باران] دبی ئاگەهن، و وان ژ بلى وی ئەو دکەن [کو شرک و گاورییه]، هندەک کاریت خرابیت دى ییت هەین، بۆ کار دکەن. ﴿٦٩﴾ فئيجا گاڤا مە زەنگین و مەزنیت وان ئەوئیت د خیر و خوۆ شىياندا رابوویین، بەرهنگارى ئیزا و

عەزابى کرن، دبیته هەوار هەوارا وان. ﴿٦٥﴾ چو زارزار و هەوار هەوارئى ئەفرۆ نەکەن، چو هاریکاری ژ دەف مە بۆ هەو هەو نینه [هوین پى بینە رزگار کرن ژ وی ئیزابا هوین تیدا]. ﴿٦٦﴾ ب سویند قورئانا من دنیایدا بۆ هەو هەو دهاته خواندن [و هەو گولئى دبوو]، و هوین ل سەر پاشپانئیت خوۆ دزفرن، و هەو هەو پشتا خوۆ ددایى، و گوهدارییا وی نەدکر. ﴿٦٧﴾ و هەو خوۆب کەعبە یئى [ل سەر موسلمانان] مەزن دکر [و هەو دگۆت: ئەم خودائیت کەعبە یئینه، و کەس ب سەر مە ناکەفیت]، و هەو د شە فبیر ییت خوۆدا تەعن ددانە قورئانئى، و دەر هەقى ویدا هوین کریت دئاخفتن. ﴿٦٨﴾ [ئەو وی دکەن یا دکەن، و گاوردین و باوهریى نائینن، چونکى ئەو د قورئانئى ناگەهن و هزرا خوۆ تیدا ناکەن، دا بزائن موعجیزیه و نیشانا راستییا پیغەمبەرییه، و دا باوهریى پى بینن] ئەرى ئەو د قورئانئى ناگەهن؟ یان ئەو بۆ وان یا هاتى، یا بۆ باب و باپیریت وان نەهاتى [ژ بەر هندی دویر ددانن، و باوهریى پى نائینن]. ﴿٦٩﴾ یان ژى وان پیغەمبەرى خوۆ [بەرى نوکە ب راستیى و دلپیشى و ئەمینى] نەناسییه، لەو باوهریى پى نائینن. ﴿٧٠﴾ یان ژى دبیژن: [موحه مەد] یئى دینه [و ئەو دزانن ئەو ژ وان هەمیان ب ئاقلتره]؟ وەسا نینه وەکى ئەو دبیژن، باوهرى نەتینانا وان نە ژ بەر فان هەجە تانە، بەلئى [موحه مەدى] راستى [کو ئیسلامه و دینی دورستە] یا بۆ وان ئینایى، و باراپتر ژ وان حەژ راستیى ناکەن. ﴿٧١﴾ و ئەگەر هەقى و راستى ل دویف دلخوازى و حەز کرنا وان هاتبايه، دا ئەرد و ئەسمان و هندی تیدا پویچ بن، بەلئى مە قورئان دا وان، کو سەر بلندییا وان یا تیدا، بەلئى ئەو پرویی خوۆ ژ فئى قورئانئى و سەر بلندییا خوۆ وەر دگپرن. ﴿٧٢﴾ یان ژى تو خوویک و خەراجە کى ل سەر پیغەمبەراتییا خوۆ ژ وان دلخوازى؟ [ژ بەر هندی باوهر ژ تە ناکەن]، و ب راستى رزقى خودایى تە و دانا وی بۆ تە چتره، و ئەو باشتین رزقداره. ﴿٧٣﴾ و ب راستى تو بەرى وان ددەیه ریکاراست [کو ئیسلامه]. ﴿٧٤﴾ و ئەوئیت باوهرى ب رۆژا قیامەتئى نەى، ئەو ژ ریکاراست د قەدەرن.

الْحَزْبُ

﴿۷۵﴾ و ئەگەر ئەم دلو فانییی ب وان بیهین، و ئەو نەخۆشی و تەنگا قییا گەهشتییە وان ل سەر وان راکەین، بئی گۆمان ئەو دئی پتر رزیدی د زیدە خرابییا خۆدا کەن، و هەر دئی تیدا زفرن. ﴿۷۶﴾ و ب سویند مە ئەو بەر هەنگاری ئیزیی کرن، [دگەل هندی ژی] ئەو خۆ بۆ خودایی خۆ ناشکینن، و خۆشکاندی دو عایان ناکەن. ﴿۷۷﴾ [و مانە د شی سەر و بەریدا] هەتا مە دەر گەهە کئی ئیزا و عەزابە کا دژ وەر ل سەر وان فە کری [تائکو هەتا ئە مرئ خودئ ب قیامەتی هاتی، فێجا ب بەر وی ئیزیی کە فتن یا وان هزر بۆ نە دکر]، فێجا ژ نوی رەق راوەستیان و بئی هیفی بوون. ﴿۷۸﴾ و خودئ ئەو یی گو ه و چاف و دل داینە هەو، و کیمە ک ژ هەو سوپاسییا خودئ دکەن. ﴿۷۹﴾ و خودییە بئی هوین داینە سەر ئەردی، و ب بال و یفشە دئی زفرن و کۆم بن. ﴿۸۰﴾ و ئەو یی ساخییی و مرئی ددەت، و گو هۆرینا شەف و رۆژان [کیمکرن و زیدە کرنا وان] کارئ و ییە، ئەرئ ما هوین هزرا خۆ ناکەن، دا تی بگە هن. ﴿۸۱﴾ نە [وان ئەقل نینە، و تی ناگە هن] ئەوان ژی ئەو گۆت ئەو ئەو ییت کە فن، بەری وان گۆتی. ﴿۸۲﴾ گۆتن: ئەرئ ئەگەر ئەم مرین و بووینە ئاخ و هەستی، ئەرئ جارە کا دی پشتی مرئی ئەم دئی ساخیینە فە؟! ﴿۸۳﴾ ب سویند ئەف پەیانە [کو جارە کا دی پشتی مرئی ئەم دئی ژ گۆران رابین] دگەل مە و باب و باپیری ت مە هاتبوو دان، بەری هاتنا مو حە مە دی [بە لئ پا کا، مە چو باب و باپیری ت خۆ نە دیتن ژ گۆران رابووین]، و ئەفە ژ ئەفسانە و چیقانۆ کان پیقە تر نینە. ﴿۸۴﴾ [هە ی مو حە مە د بیژە وان]: باشە ئەرد و هندی تیدا، یی کئیە؟ ئەگەر هوین راست تشتە کی دزانن. ﴿۸۵﴾ دئی بیژن یی خودییە، بیژە [وان]: فێجا ما هوین بۆ خۆ چامە کئی ناگرن [پئی بزائن، یی ئەرد و ئەسە ان دایین هوین ژ یی ت دایین، دئی هەو بەت و ساخکە تە فە]. ﴿۸۶﴾ [هە ی مو حە مە د بیژە وان]: کئیە خودانی هەر حەف ئەسە انان، و خودانی عەرش مە زن؟ ﴿۸۷﴾ دئی بیژن یی ت خودی تە، بیژە: فێجا ما هوین ژ ئیزایا وی ناترسن، هوین غەیری وی دپە ر یسن؟ ﴿۸۸﴾ بیژە: ملکئ مە زن و گەنجخانە یی ت هە می تستان د دەستی کئی دانە؟ و ئەو کئیە، یی بقی ت بەرە فانییی ژئ دکەت، و دە هوارا وی دئیت، و کەس نە شی ت کە سی ژ ئیزایا وی بدە تە پاش و بەرە فانییی ژئ بکەت، ئەگەر هوین راست تشتە کی دزانن [کا بۆ من بیژن ئەو کئیە]؟ ﴿۸۹﴾ دئی بیژن: ئەو هە می یی ت خودی تە، بیژە: فێجا پا چاوا هوین دئینە خاپاندن، و بەرئ هەو ه ژ پەرستنا خودئ دئیتە وەر گێران.

بَلْ اتَّبَعَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَهْلَ الْبَيْتِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَا يَكْفُرُونَ إِلَّا فِي سُرْتَانٍ ﴿٩٠﴾ مَا تَلَّكَ اللَّهُ مِنْ خَلْقٍ مُشْرِكٍ وَلَا يَدْعُ إِلَى شِرْكٍ ۚ إِنَّ الْإِلَهَ لَئِيمٌ خَالِقٌ ﴿٩١﴾ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩٢﴾ عَلَيْهِمُ الْعِقَابُ وَالسَّعْدَةُ فَتَعَلَّى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٣﴾ قُلْ رَبِّ إِنَّمَا نَزَّلِيَ مَا وَعَدُونَ ﴿٩٤﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٥﴾ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا وَعَدَهُمْ لَقَدِرُونَ ﴿٩٦﴾ أَذْفَعُ بِالنَّبِيِّ هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ تَخَنُّنٌ أَعْلَمُ بِمَا يُصِفُونَ ﴿٩٧﴾ وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيْطَانِ ﴿٩٨﴾ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿١٠٠﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِم بَرْخٌ إِلَىٰ نَارٍ يُوعَثُونَ ﴿١٠١﴾ فَاذْأَنْفِخْ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠٢﴾ فَمَنْ تَقَدَّاتْ مَوزِنُهُ فَفَؤُوكُمْ هُمْ الْمَفْلُحُونَ ﴿١٠٣﴾ وَمَنْ خَفَّتْ مَوزِنُهُ فَفَؤُوكُمْ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١٠٤﴾ تَلْفَحُ وُجُوهُهُمُ النَّارَ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٥﴾

﴿٩٠﴾ بهلئى وهسا نينه وهكى ئه و دبئژن، مه راستى و ههقى يابؤ وان ئينايى [كو بيدقيسه ل دويئف بچن]، و ب راستى ئه و درهوان دكهن [د گوتنا خوډا كو خودئى زارؤكه كئى بؤ خوډ گرتى يان ههفئشكه كئى ههئى]. ﴿٩١﴾ خودئى چو زارؤك بؤ خوډ نه گرتينه، و چو په رستى ژى د گهل وى نينن [و ئه گهر وهسا بايه وهكى ئه و دبئژن، كو په رستيه كئى دى د گهل ههبايه]، دا ههر په رستيه كه كا چ چيكرىيه پئغه مينيت، و دا هندهك خوډ ب سهر هنده كان ئيخن، خودئى يئى پاك و پاقره ژ وان سالؤخه تيت ب بالفه لئى ددهن [ئانكو ژ عه يالى و ههقهبرى]. ﴿٩٢﴾ خودئى زانايئى نهينى و ئاشكه رايانه، و خودئى د سهر وئى شريكپريه يائو دكهن، و ژئى بلندتره. ﴿٩٣﴾ [ههئى موحه مه د] بيژه: خودئى و ئه گهر ئه و په ياناب ئيزايئى و عه زابئى ته دايسىه وان [د دنيايئى و ئاخره تيدا]، ههر دئى نيشا من دهئى. ﴿٩٤﴾ خودئى و هنگى تو من نه ئيخه د گهل سته مكاران. ﴿٩٥﴾ و ب راستى ئه م دشئين، ئه و په ياناب ئيزايئى مه دايسىه وان، نيشا ته

بدهين [و وان هه ميسان ب بهر ئيزايئى بيخين، بهلئى خودئى گيرؤ دكهت، چونكى دزانيت هندهك ژ وان دئى باوه ربيئى ئينن]. ﴿٩٦﴾ [ههئى موحه مه د] خراييسا ئه و دراستا ته دا دكهن، ب باشيئى بده پاش [ئانكو ب سالؤخه تيت چيتر و باشت بده پاش، ئه و ژئى لئبؤرين و بهروه گپړانه ژ كار و كر ياريت گاوران]، و ئه م چيتر دزائين كا ئه و چ دراستا ته دا دبئژن. ﴿٩٧﴾ و بيژه: خودئى و ئه ز خوډ ب ته دپاريزم، ژ پالدان و زخاندن و وه سواسا شه يتانان. ﴿٩٨﴾ و خودئى و ئه ز خوډ ب ته دپاريزم، ژ به ره قبوون و حازر بوونا وان [كو ئه و بشئين ب وه سواس و ئاوازيت خوډ، خراييسه كئى ب من بدهنه كرن]. ﴿٩٩﴾ [به رده وام ئه و دئى د شركى و گونه يئدا بن، يان ب خرابى دئى به حسئى ته كهن] هه تا وه ختى مرنا ئيك ژ وان دئيت، دئى بيژيت: خودئى و، من بز فرينه فه [دنيايئى]، دا ئه ز ته به ريسم]. ﴿١٠٠﴾ دا ئه ز كرياتا قهنج [د دنيايئى] ئه وام هئلايئى، بكه م، نه خيتر زفرين بؤ دنيايئى نينه، نه خيتر فينجا بلا وئى داخوازئى نه كهن، ئه و اچئى نه بيت، ئه و ئاخفتنه كه ئه و بؤ خوډ دكهن، و نافپره كه هه تا رؤژا قيامه تئى يال بهر سينگى وان [ناهئليت ئه و بز فرينه دنيايئى]. ﴿١٠١﴾ و ئه گهر يفل بؤقئى هاته دان، هنگى مرؤفانى [مرؤفانيسا خوينئى] د ناقبه را واندا نامينيت [كه سئى ئاگه هژ كه سئى نامينيت خوډ پئى مه ز نكهت يان مفايى بگه هينيتئى]، و كه س پسيارا كه سئى ناكهت [ههر ئيك ب خوډه يئى مرؤيله]. ﴿١٠٢﴾ فينجا ئه و كه سئى ته رازوبيا وئى ب كار و كر ياريت قهنج گران بوو، ئه فه دئى د سهر فهران بن. ﴿١٠٣﴾ و ئه و كه سئى ته رازوبيا وئى ب كار و كر ياريت قهنج سئك بيت، ئه فه ئه و ئه وئى خوډ خوسارهت كرين، و ههروه ر دئى دؤژه هئدا مينن. ﴿١٠٤﴾ ئاگر سهرو چافئيت وان دسوژيت، و لئقيئت وان دقورمچن، و ددانيت وان قيچ دبن، و گه لهك كرئت دبن.

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَاتِنَا عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكْذِبُونَ ﴿١٠٥﴾
 قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٠٦﴾
 رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنَّا عِندَنَا ظَالِمُونَ ﴿١٠٧﴾
 قَالَ أَحْسِنُوا فِيهَا وَلَا تَكْفُمُونَ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُ كَانَ قَرِيبًا مِّنْ
 عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامِنَا فَاعْفُرْ لَنَا وَأَرْحَمْنَا وَأَنْتَ
 خَيْرُ الرَّحِيمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَأَلْحَدْ لَنُمُوهُ بِسِحْرِنَا حَتَّىٰ أَتْسُوهُ ذِكْرِي
 وَكُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا
 أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١١١﴾ قَالَ كَلِمَاتٍ فِي الْأَرْضِ عِدَّةٍ
 سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا لَيْسَ بِنَوْمٍ أَوْ بَعْضِ يَوْمٍ فَهِنَّ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾
 قَالُوا لَيْسَ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾
 أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾
 فَتَعَلَّىٰ اللَّهُ الْمَلِئِكُ الْحَقَّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيِّمِ ﴿١١٦﴾
 وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ ۗ
 فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِندَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١١٧﴾
 وَقُلْ رَبِّ اعْفُرْ وَأَرْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٨﴾

﴿۱۰۵﴾ [وہختیٰ ئەو زارزارى دكەن، خودى دبیژیتە وان]: ئەرى ما نیشانیٓت من (ئایەتیت قورئانا من) بۆ ههوه دنیایدا نەدهاتە خواندن، و ههوه دره و ددانان. ﴿۱۰۶﴾ دى بیژن: خودیوۆ خرابى و دلخواییا مه، سهه ژ مه ستاند، و ئەم مله ته كى گومرا و سهه كوره بووین. ﴿۱۰۷﴾ خودیوۆ، مه ژ ئاگرى دۆژههى دهر بیخه [و مه بزفرینه فه دنیاى]، فیجا ئە گەر ئەم [پشتى تومه ژ ئاگرى دهر دئیخى، و دزفرینییه فه دنیاى] جارە كا دى ل گاوریى و خرابیى و گونههى زفرین، هنگى ئەم ییت سته مكارین. ﴿۱۰۸﴾ [خودى] دى بیژیت: رهزىل و رسوا تیدا بمین [توتبن وهكى سهیان] و بى دەنگ بن، و دگهل من نەئاخشن. ﴿۱۰۹﴾ [ژ بىرا ههوه چۆ، كا ههوه چاوا ترانه بۆ خوۆ ب موسلمانان دكرن؟] ب راستى دهسته كهك ژ بهنده ییت من هه بوون دگۆتن: خودیوۆ مه باوهرى ئینا، فیجال مه نه گره، و گونههیت مه ژى بیه و دلۆفانیى ب مه بیه، و تو چیترین دلۆفانى. ﴿۱۱۰﴾ [چونكى وان بۆ خوۆ ئەف دوعايه ژ من دكر] فیجا ههوه كرنه پیاویكهر و

پیتراکیٓت خوۆ [هوین هندمانه ب ترانه پیکرنا وانفه]، ههتا [ترانه پیکرنا] وان ئەه ژ بىرا ههوه بریم، و ههوه [د دنیایدا] ب وان دکره کهنى. ﴿۱۱۱﴾ ب راستى من ئەفروۆ ژ بهر سهه برا وان [ل سهه ئەزهیهت و ترانه پیکرنا ههوه] کیشایى، ئەو خهلاتکرن، ب راستى ههه ئەون ییت سهه فراهاز. ﴿۱۱۲﴾ خودى دى بیژیته وان: هوین چههه سالان د دنیایدا مایینه؟ ﴿۱۱۳﴾ دى بیژن: ئەم پۆژه كى یان ژى دانە كى رۆژى ییت مایین، كا پسىارا حسابداران بکه. ﴿۱۱۴﴾ گۆت: [راسته] هوین ژ وهخته كى کیم پێمه تر نه مایینه، ئە گەر ههوه زانیایه [هوین نه دمانه ب فى ژیبى کیمقه، و ههوه پشتا خوۆ نه ددا ژيانا ههروههه و خوۆ شییٓت به ره دوام]. ﴿۱۱۵﴾ [گهلى مرۆفان] ئەرى هوین هزر دكەن، مه هوین ژ قهستا ییت دایین [جزا و خهلات نینه]، و هوین جارە كا دى ب بال مه فه نائینه زفراندن. ﴿۱۱۶﴾ فیجا خودى ژ هندى [كوژ قهستا ههوه چى كهت و بدت] بلندتر و باقتره، ئەوه خوندكارى راست و دورست، چو پهه رستیٓت راست و دورست ژ بلى وى نین، ئەوه خودانى عهرشى پیرۆز. ﴿۱۱۷﴾ و ههه كهسى پهه رستیٓه كى دى دگهل خودى پهه رسیٓت، وى چو بهلگه و نیشان نه بن، حسیٓبا وى بهس ل دهف خودایى ویه [تهو دى جزایى وى دهتى]، ب راستى گاوه سهه فراهاز نابن. ﴿۱۱۸﴾ [ههه] موحه مه د [بیژه: خودیوۆ گونههان ژى بیه و دلۆفانیى ب من بیه، و تو چیترین دلۆفانى].

سُورَةُ نُوْر

ل مهدينه يى ها تيه خوارى (٦٤) نايه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ نه فه سورته كه مه نينا ييه خوارى، و نه حكاميت تيدا، مه ييت فهر زكرين، و مه نيشانيت ناشكهر ا ييت تيدا نينا يينه خوار، دا هوين پتفه بچن [و كار ب وان برياران بكنه]. ﴿٢﴾ زناكهر اشوينه كرى و زناكهرى ژن نه نينا يى، ههر تيكى سهد قامچيان لى بدهن، و بلا دلى هه وه ل سهر حسيا دينى خودى، نه ميته ب وانفه [كو هوين نه مرى خودى ب جهه نه نين]، نه گهر هوين نه وه بن نه ويته هه وه باوه رى ب خودى و رورا قيامته يى هه ي، و بلا كومه ك ژ موسلمانان جزادانا وان ببينن [دا بتر پتفه بچن و جزا يى وان پتر يى گران بيت، و دا تيزيكى فئى گونه هئى نه بن]. ﴿٣﴾ زه لامى زناكهر نه هيژايه ده همن پاقره كى ماره بكهت، يا زناكهر يان يا موشرك هيژايى وييه، و ژنا

زناكهر نه هيژايه شوى ب ده همن پاقره كى بكهت، زه لامى زناكهر يان موشرك هيژايى وييه، و نه ف كاره (زنا) ل سهر خودان باوه ران يى ها تيه حهر امكرن. ﴿٤﴾ و نه ويته ب زنا يى، بى به خت يى ل ژ نيته ده همن پاقره دكهن، پاشى چار شاهدان ل سهر نه نين، فيجا هه شتى قامچيان ل وان بدهن، و چو جاران شاده ييا وان قه بويل نه كهن، و ب راستى نه فه [نه ويته ژ بى به ختى ژ نيته ده همن پاقره گونه هكار دكهن] ژ ريكا راست دهر كه فتينه. ﴿٥﴾ نه وه نه بن ييت پشتى هنگى توبه كرين، و كرى ارا خو دور سترين [بى به خت ييا خو هه قاندين، و ديار كرين كو نه وه د شاده ييا خو دا دره وين و بى به خت بوون، و توبه يا خو ناشكهر اكرين] ب راستى خودى يى گونه هژيبهر و دلوفانه. ﴿٦﴾ و نه ويته هه فسه ريت خو ب زنا يى گونه هكار دكهن، و ژ بلى خو چو شاهد ل سهر نه بن، شاده ييا تيك ژ وان [كو جزا يى ل سهر وان ركهت] چار جاران بيژيت و شاده يى بدهت [ب سويند نه ز د شاده ييا خو دا ژ راستگو يانم]. ﴿٧﴾ و جارا پينجى بيژيت له عنه ييت خودى ل سهر من بن، نه گهر نه ز [د شاده ييا خو دا] ژ دره وينان بم. ﴿٨﴾ و نيز ايا دنيا يى دى ل سهر ژنى رايبت، نه وه چار جاران شاده يى بدهت [و بيژيت: نه ز سويند دخوم] نه وه [ب فئى شاده ييا خو] ژ دره وينانه. ﴿٩﴾ و د شاده ييا پينجيدا بيژيت: غه زه با خودى ل سهر من بيت، نه گهر نه وه [د شاده ييا خو دا] ژ راستگو يان بيت. ﴿١٠﴾ و نه گهر كه ره م و دلوفان ييا خودى ل سهر هه وه نه بايه [دا هوين د هيلاك چن و شهر مزار بن، و دا خودى له زى ل نيزادانا هه وه كهت]، و خودى ب راستى توبه و هر گر و كار بنه جهه.

سُورَةُ النُّورِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء الثامن عشر

سُورَةُ النُّورِ أَنْزَلْنَاهَا وَقَرَأْنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ مَبِينَاتٍ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١﴾
 الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْهُمَا
 رَافِعَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا
 طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ
 لَا يَنْكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرْمٌ ذَلِكَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ
 يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ فَرَأَيْنَاهُنَّ يُزَكَّرْنَ بَعْدَ جَلْدِهِنَّ فَمَنْ يَنْبَغِي
 جَلْدَهُ وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا
 الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ
 يَرْمُونَ زَوْجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شَهَادَةٌ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدُوا بِحُكْمِ
 شَهَادَتِ اللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْحَمِيسَةُ إِنْ لَعَنَّتِ اللَّهُ عَلَيْهِ
 إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَذُرُّ عَلَيْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَنْ تَرَى شَهَادَتِ
 اللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾ وَالْحَمِيسَةُ إِنْ عَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ
 الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا بِالْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنْكَ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَل
 هُوَ خَبْرٌ لَّكُلِّ أُمَّرٍ مِّنْهُمْ مَّا اكْتَسَبَ مِنَ الْإِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّى
 كِبْرَهُ مِنْهُمْ لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
 وَالْمُؤْمِنَاتُ بَأْنِفُسِهِنَّ خَبْرًا وَقَالُوا هَذَا إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَوْلَا
 جَاءَ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شُهَدَاءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ فَاتُوبُوا لَكُمْ
 عِنْدَ اللَّهِ هُمُ الْكَافِرُونَ ﴿١٣﴾ لَوْلَا فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ
 فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِي مَا أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
 إِذْ تَلَقَوْا رِجَالًا يَسْتَخْفُونَ بِأَفْوَاهِكُمْ مَّا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ
 وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ لَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
 قُلْتُمْ مَّا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ
 مُؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾ وَيَعِزُّنَ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ
 الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ لَوْلَا
 فَضَّلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتَهُ وَأَنَّ اللَّهَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

زانیانه (عائیشا و سه فوان) ههردو ژ فی کاری دویرتر و باقرترن، و بلا گو تبا نه: نهفه درهوهکا ناشکه رایه.

﴿۱۳﴾ بلا وان [نهوویت ب فی بی بهختی و درهوی تاخفتن] چار شاهد ل سهر بی بهختی و درهوا خو ئینابانه [و نهشین بینن چونکی بی بهختیه]، فیجا نه گهر نهو شاهدان نه ئینن، نهفه نهو ل دهف خودی درهوینن.

﴿۱۴﴾ و نه گهر کهرم و دلؤ فانییا خودی ل دنیا یی و ئاخره تی ل سهر ههوه نه بایه، داژ بهر وی بی بهختییا ههوه د درهه فی عائی شاییدا کری، ئیزایه کا مهزن ههوه هنگیفتیت. **﴿۱۵﴾** وهختی ههوه نهفه تاخفتنه ژ ئیکدو فه دگوهاست و هوین پی دئاخفتن، و ههوه ب دهفی خو نهو دگوت یا چو راستی بو نهی، و ههوه ئاگه ههک ژئی نهی، و هوین هزر دکه نهفه چو نینه و تشته کی کیمه، و نهو ب خو ل دهف خودی زیده یی مهزنه.

﴿۱۶﴾ و بلا وهختی [ههوه نهو بی بهختی و درهوه، دراستا عائی شاییدا] بهستی، ههوه گو تبا نه: بو مه نه دورسته و ناییت هم ب فی بی بهختی باخفتن، پاکی و پاقری بو خودی بیت، نهفه چه ندر زه بی بهختیه کا مهزنه.

﴿۱۷﴾ خودی شیر هتان ل ههوه دکهت، دا هوین جاره کا دی نه زفر نه بی بهختیه کا وهکی فی، هندی هوین ییت ساخ بن، نه گهر هوین نهو بن ییت راست ههوه باوهری ئینایی. **﴿۱۸﴾** و خودی به لگه و نیشانان [ل سهر نه حکام و بریاریت موکوم] بو ههوه روؤن و ناشکه را دکهت [دا پیقه بچن، و ب سنج و رهوشت بکه فن]، و خودی زیده زانا و کاربنه جهه. **﴿۱۹﴾** ب راستی نهوویت حهز دکهن [و پی خوش]، کریاریت زیده کریت و خراب [وهکی زنایی] دناف و اندا به لاف بین، نهوویت باوهری ئینایی ئیزایه کا دژوار و ب ژان بو وان دنیا یی و ئاخره تیدا یا ههی، و خودی [نهو اد دلاندا] دزانییت [کا کی دفتیت، و حهز دکهت خرابی و پویچی به لاف بیت]، و هوین نوزانن. **﴿۲۰﴾** و نه گهر کهرم و دلؤ فانییا خودی ل سهر ههوه نه بایه [هوین دا بهر هنگاری ئیزایه کا مهزن بن]، و ب راستی خودی زیده یی ب پهحم و دلؤ فانه.

الجزء الثامن عشر

* يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوبَاتِ السَّطَّانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ
 خُطُوبَاتِ السَّطَّانِ فَإِنَّهٗ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَوْلَا
 فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ مَا زَكَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ أَبَدًا وَلَٰكِنَّ
 اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأْتِلِ أَوْلُوا الْفَضْلِ
 مِنْكُمْ وَالسَّعَةِ أَن يُؤْتُوا أُولَى الْقُرْبَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْمُهَاجِرِينَ
 فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغْفِرَ اللَّهُ
 لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِن الَّذِينَ يَزُمُونَ الْمَحْضَمَاتِ
 الْغَفْلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لِعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 عَظِيمٌ ﴿٢٣﴾ يَوْمَ نَسْفَعُ عَنْبَاطَهُمُ اللَّاسِتُ حُمْرَ الْأَبْهَمَةِ وَارْجُلُهُمْ بِمَاءٍ
 كَأَنَّهُ يُغَمَّلُونَ ﴿٢٤﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ أَنِ اتَّبِعُوا اللَّهَ وَاتَّبِعُوا أُمَّةً
 وَاللَّهُ هُوَ الْحَقُّ الْأَمِينُ ﴿٢٥﴾ الْحَبِيثَاتُ لِلْحَبِيثِينَ وَالْحَبِيثُونَ
 لِلْحَبِيثَاتِ وَالْقَلْبَيْدَاتُ لِلْقَلْبَيْدِينَ وَالطَّيْبُونَ لِلطَّيْبَاتِ
 وَأُولَٰئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا
 الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا
 وَتُسَلِّمُوا عَلَىٰ أَهْلِهَا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

﴿٢١﴾ گهلی که سیت هه وه باوه ری ئینایی، ب دویف
 پینگافیت شهیتانی نه که فن، و هه ره که سی ل دویف
 پینگافیت شهیتانی بیجت [بلا بزایت]، ب راستی
 شهیتان فه رمائی ب کر یاریت زیده کریت و خرابیی
 دکت، و نه گه ر ژ که ره م و دلؤفانیسیا خودی نه بایه
 [کو ده ر گه هی توبه یی ل هه وه فه کری]، که س ژ هه وه
 [ژ گو نه ها وی بی به ختیسیا راستا عائیشاییدا هاتیسه
 کرن] باقر نه دبوو، به لی یی خودی بقیت [و هه ژ ی
 بیت] دی باقر کت، و خودی ب خو گوهدیر و
 زیده زانایه. ﴿٢٢﴾ و بلا خودانیت خیر و سه ده قه و
 که ره م و به رفه هیی [ته ویت ده ست به ری هه مییان
 ددینی خودیدا هه ی، کو نه بو به کره] سویند نه خون،
 کو قه نجی و خیری د گهل که س و کاریت خو ییت
 هه ژار و به لنگاز و مشه ختی ییت ریکا خودی ناکه ن،
 و بلا ل وان بیورن و چافی خو ژ وان بگرن و نازا
 بکه ن، ما هه وه نه قیت خودی ل هه وه نه گریت و
 گو نه هیت هه وه ژ ی بهت، و خودی ب خو گو نه ه
 ژیه ره و دلؤفانه. ﴿٢٣﴾ ب راستی ته ویت ژنیت ده هه من

باقر و دلساخ و بی غال و غه ره ز و ناگه ه ژ چو نه یی و خودان ئیمان [ته ویت نه چو خرابی دکرن، و نه
 خرابی دلیدا، مه خسه د عائیشایه و ژنیت دی ییت پیغه مبه ری، و هه ر ژنه کا دی یا خودانا فان سالؤختان]
 ب زنایی گو نه هکار دکه ن، دنیایی و ئاخره تیدا، له عنه ت ییت لی هاتینه کرن [ئانکو هاتینه ده ریخستن و
 دویر ئیخستن ژ دلؤفانیسیا خودی]، و ئیزایه کا مه زن بو وان یا هه ی. ﴿٢٤﴾ [و نه و ئیزایا مه زن دی دوی رؤژا
 ب سه هم و تر سدا بیت، کو رؤژا قیامه تیه] رؤژا نه زمان و ده ست و پییت وان، شاده ییی ل سه ر وان دده ن،
 ل سه ر وی نه و وان دکر. ﴿٢٥﴾ وی رؤژی خودی جزایی وان یی فه بری [بی بی کیم و زیده هی] دی ده ته
 وان، و [وی رؤژی] دی زانن خودی یی عادل، و سه ته می ل که سی ناکه ت. ﴿٢٦﴾ و ژنیت ده هه من پیس بو
 زه لامت ده هه من پیسن، و زه لامیت ده هه من پیس بو ژنیت ده هه من پیسن، و ژنیت پاک و ده هه من باقر بو
 زه لامت پاک و ده هه من باقرن، و زه لامیت پاک و ده هه من باقر بو ژنیت پاک و ده هه من باقرن [عائیشا یا
 پاک و باقر بو، له و خودی کره هه فسه را پیغه مبه ری خو]، نه فه [ته ویت ده هه من باقر، پیغه مبه ر و عائیشا
 و سه فوان] ژ وی ناخفتنا نه و دکه ن، ییت پاک و به رینه، بو وان گو نه ه ژیه رن و رزه که یی پیروزی هه ی.
 ﴿٢٧﴾ گه لی ته ویت هه وه باوه ری ئینایی، نه چنه د چو خانسیانقه ژ بلی خانسییت خو، هه تا هوین ده ستوریی
 وه ره ن گرن، و سلاف نه که نه خودانیت وان [کو بیژن (السلام علیکم) بیمه ژور؟ جاره کی یان سی جارن]،
 نه فه بو هه وه پیتره [کو هوین بی ده ستوری و ژ نشکه کئنه بجه نه ژور]، دا هوین کار ب فان ره وشتان بکه ن
 [د ده ره قی ده ستور و هر گر تیندا به ری بجه ن د خانسیه کیفه].

قَالَ لَمْ نُجِدْ وَأُفِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ
وَأَنْ قِيلَ لَكُمْ أَنْ جِعُوا فَأَنْ جِعُوا هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَاللَّهُ بِمَا
تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بُيُوتًا
عَرَّيْكُمْ فِيهَا مِنْ مَتَاعٍ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ بَعْضُوا مِنْ آبَائِهِمْ وَبَعْضُوا
فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾
وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضُضْنَ مِنْ آبَائِهِمْ وَيَحْفَظْنَ
فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ
بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ
أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانَهُنَّ أَوْ إِخْوَانِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ نِسَاءَهُنَّ أَوْ نِسَاءِ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّبِيعِينَ غَيْرَ أُولِي الْأَرْبَابَةِ مِنْ
الْأَرْجَالِ أَوْ الْأَطْفَالِ الَّذِينَ لَمْ يَنْظُرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا إِنَّهُ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣١﴾ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٢﴾

﴿۲۸﴾ و ئە گەر ههوه كهس تێفه (د وان خانیانه، ئەوێت ههوه دقین بچنی) نەدیت، دیسا نەچنە ژۆر ههتا دەستویری بۆ ههوه دتێته دان، و ئە گەر [خودانی مالی] گۆته ههوه بزقین، قیجا [بئی دلمان] بزقین، و زقین بۆ ههوه باشتەر و باقزتره، و خودی ئاگه هدارى و ییه ئەوا هوین دکهن. ﴿۲۹﴾ گونەهل سەر ههوه نینه کو هوین [بئی دەستویری] بچنه د وان خانیانه، ئەوێت بۆ مالان نەهاتینه ئافاکرن [وهکی ئوتیلان و دەزگه هیت گشتی] ئەوێت ههوه ههوه جیهی پئی ههی، و تشتی هوین ئاشکهره دکهن یان نەپه نی.. خودی پئی ئاگه هه [و ئەفه گه فه بۆ وی یی ل دویف ره وشتیت دەستویر وەرگرتی نەچیت، بۆ چۆنه ژۆرا خانیایت خه لکی]. ﴿۳۰﴾ و بیژه خودان باوهران، بلا چافی خوژ بهر یخودانا نەدورست و حهرام وەرگێرن، و بلا دههمه ن و نامیسا خو پباریزن، ئەفه بۆ وان چیتر و باقزتره [بکه فنه د پساتیا گونە هیدا]، ب راستی خودی ئاگه هدارى و ییه، ئەوا ئەو دکهن. ﴿۳۱﴾ و بیژه ژنیت خودان باوهران بلا چافیت خوژ بهر یخودانا

نەدورست و حهرام وەرگێرن، و بلا دههمه ن و نامیسا خو پباریزن، و بلا جهی خه مل و چه کیت خو [کو جهی بازن و حنجۆل (خلخال) و گوهار و رستکیت حه فکی و رستکیت دکه فنه سه ر سینگى و توقا سه رى] ده رنه ئیخن، و دیار نه کهن [بۆ بیانیان]، ژ بلی جهی دیار بوونا، وئى بشی نه قی، و بیی ئینه تا خراب [وهکی ههردو دهست و سهرو چاقان و گوستیرک و کلی چاقان]، و بلا ده رسۆکا خو ب سه ر سینگى خو دا به رده ن [بلا ده رسۆکا وان، پرچ و ستۆ و سینگى وان، ژ بیانیان فه شپريت]، و بلا جهی خه ملا خو [ژ بلی ههردو دهست و سهرو چاقان] و جوانیا خو [یا سینگى و پرچى و لنگان]، [بۆ که سى] دیار نه کهن، ژ بلی بۆ زه لامیت خو یان بایت خو یان خه زویریت خو یان زارۆکیت خو [یان نه فییت خو] یان زارۆکیت زه لامیت خو [ئانکو نه فسییت خو] یان براییت خو یان برازاییت خو یان خواریزاییت خو یان ژنیت د گهل خو [بۆ خزمه تی یان هه قالینیى] یان جار ییت خو، یان ئەو زه لامیت تیکه لیا و ان دکهن ئەوێت هه وه جیهی ب ژنان نه مایى [وهکی خولام و پاله و ساویلکه یان]، یان بچوکیکیت چو ژ شه هوه تی نه زانن، و ب سه ر شه ر مگه ها ژنان هه لنه بووین و بلا پیییت خو ل ئه ردی نه دن، دا چه کى خو یی فه شار تی [حنجۆلیت بییان] ئاشکهره بکه ن، و هوین هه می گه لی خودان باوهران ببال خدویفه تۆبه بکه ن، دا سه ر فه راز بین.

وَأَنْذِكُمْ آلَايَاتِي مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ يَكُونُوا قُفْرًا يُغْنِيهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَاللَّهُ وَسِعَ عَلَيْهِ ۝۳۳
 وَلْيَسْتَغْفِرِ الَّذِينَ لَا يُحَدُّونَ ذِكْرًا حَتَّىٰ يَغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ ۗ
 وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكُلُوا مِنْهُمُ إِنِ
 عَامْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا ۗ أَوْءَاؤُهُمْ مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا تَكُونُوا
 قَتِيلًا كُفْرًا عَلَىٰ الْإِعْيَاءِ ۗ إِنْ أَرَدْتُمْ حَصْنًا لَتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
 الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۳۴
 وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مَبِينَاتٍ وَمَثَلًا مِنَ الَّذِينَ خَلَوْا
 مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝۳۵ *اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
 مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ
 الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُّبْرَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
 لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ
 نُورٌ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَنْ يَشَاءُ وَضَرَبَ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
 لِلنَّاسِ ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ۝۳۶ فِي بُيُوتِ أَرْبَعٍ ۗ اللَّهُ أَنْ تَرْفَعَ
 وَيُذَكَّرَ فِيهَا أَسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْعُدْوَىٰ وَالْأَصَالِ ۝۳۷

الْحِزْبُ

﴿۳۳﴾ و هوبن [گهلی خودان باوهران] بؤ ئە ویت ژن نه ئینایی، ژنان بینن، و بییت نه شو یگری بدنه شوی، دیسا کۆله بییت خو ژ ی بییت خودان باوهر، ژنان بؤ بینن، و بدنه شوی [و بلا خو نه فه گرن ژ ژن ئینایی یان ژ شو یگری، ژ بهر دهسته نگی و خیزانیی]، و نه گهر ئه و بییت فه قیر ژ ی بن، خودی ژ که ره ما خو دی و ان زهنگین کهت [زهنگینسیا دی، یان یا مالی، یان ههردووکان پیکهه]، و خودی یی زانیه، و که ره ما وی یا بهر فره هه. ﴿۳۴﴾ و ئە ویت نه شین ژنی بینن، بلا پاک و پاقرسیا خو پباریزن [و بلا زههمه تی بؤ خو چیکه ن بؤ فی چهندی]، ههتا خودی ژ که ره ما خو وان بی منهت دکهت [و بشین ژنی بینن]، و کۆله بییت هه وه ئە ویت دفتین پیکهاته کی [تفاکه کی] د گهل هه وه بنقیسن، دا نازاد ببن، فیجا هوبن تفاق و نقیسکارییی ل سهه هندهک مالی د گهل وان بکهن و بنقیسن، نه گهر هوبن بینن د ئە مینن و دشین فی پیکهاتنی ب جهه بینن، و ژ مالی خودی ئە وئ خودی داییه هه وه بدنه وان، و زناپی ب خورتی [و نه خورتی] ب جاریت

خو نه دهنه کرن، دا هندهک مالی دنیاپی ب دهست خو فه بینن، نه گهر وان پاقری بقیت، و ههه که سی ب خورتی زناپی ب وان بدهته کرن، و خودی پشتی خورتیلین کرنا هه وه [بؤ وان]، گونه هه ژیهه و دلوقانه. ﴿۳۵﴾ ب سویند [گهلی خودان باوهران] مه نایهت و ئە حکامیت ئاشکه راکهر، و سهه رها تیییت وان ئە ویت بهری هه وه بۆرین بؤ هه وه ئینان، کو چامه و شیرهن بؤ پاریز کاران. ﴿۳۶﴾ خودی پۆناهییا ئهرد و ئە سهانانه [ئانکو ئە وه یی ئهرد و ئە سهانان پۆن دکهت]، مه ته لا پۆناهییا خودی [دلی بهنده یی خودان باوهردا] وه کی کوله که نیه [د دیواریرا و یانه فه کری] و چرایه ک تیدا بیت، ئە و چرایه د شویشه یه کازه لال و گه شدا بیت، ئە و شویشه هند یا زه لال بیت، هه وه کی ستیره ک ژ پۆژی، و ئە و چراب زهیتا داره کاپیرۆز هه لبییت [کو دارا زهیتو و نییه]، و ئە و داره نه هه ردهم بهر پۆزه و نه هه ردهم نزار [ئانکو نه پۆژ لی ددهت هه می وه ختان، و نه ل بهر سیهه رییه هه می وه ختان]، نیزیکه زهیتا وئ پۆناهییا بدهت، خو ئە گهر ناگر ژ ی فی نه که فقییت [ئانکو دلی خودان باوهر یی پۆنه، ب وئ پۆناهییا خودی کریهه تیدا، ب راسته پیرکنا خودی کارئ خو دکهت، بهری زانین بؤ بییت، و گاغا زانین بؤ هات پۆناهییا وی زیده تر لی دتیت، فیجا پۆناهیی دکه فته سهه پۆناهیسی] پۆناهی ل سهه پۆناهیسییه، یی خودی بقیت راسته پری دکهت و بهری وی ددهته پۆناهی و هیدایه تا خو، و خودی نموونه یان بؤ مروشان دینیت و دیار دکهت، و خودی ئاگه هه ژ هه می تشتان هه یه. ﴿۳۷﴾ [ئهو پۆناهییا] د مزگه فناندا ئە و مزگه فتییت خودی ئە مکرری بلند بینه ئافاکرن، و قهدر و پریز بؤ بینه گرتن، و نایهتیت خودی تیدا بینه خواندن، و زکری وی تیدا بیته کرن، و سپنده و تیغاران [ئانکو پینج وهختان] نشیژ بؤ تیدا بینه کرن.

رَجَالٌ لَا لُئْلِيهِمْ تَجْرَةٌ وَلَا يَبْعُ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ
 وَإِيْتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَابُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾
 لِيَجْزِيََهُمُ اللَّهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ وَاللَّهُ
 يَرْزُقُ مَن يَشَاءُ بَعْدَ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَلُهُمْ كَسْرَابٍ
 يَّفْبِقُوهَ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَافً إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ سَائِغًا
 وَوَجَدَ اللَّهَ عِنْدَهُ فَوَفَّاهُ حِسَابَهُ وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
 أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّن فَوْقِهِ
 سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكِدْ
 يَرُؤْهَا وَمَن لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
 اللَّهَ يُمْسِكُ لَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَلَّتْ كُلُّ
 قَدَعٍ عَلَى صَلَاتِهِ أُوْسِيْعُهُ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَاللَّهُ مَالِكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُزَيِّجُ
 سَحَابًا تُوْرًا يُوْرًا بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رِيْحًا مَّا تَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِّنْ
 خِلَافِهِ وَيَنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَن جِبَالٍ فِيهَا مِن بَرَدٍ فَيُصِدُّ بِهِ مَن يَشَاءُ
 وَيَصْرِفُهُ عَن مَّن يَشَاءُ يَكَاذِبُ سَتًا مُّبْرَهَةً يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

دهف، دیت چو نینه و تهیسته یسوکه، هؤسایئ گاور ژئ ل دویش هزرا خو، رؤژا قیامه تی دئ یتت، کو کار و کریاریت ههین، به لئ دئ بینیت چو کار و کریار نینن، چونکی ب گاور یسیا خو، ییت پویج کرین، دئ بینیت خودئ یئ ل بهر راوهستیایه، فئجا جزایئ کار و کریاریت وی ب دورستی دئ ده تی، و خودئ د حسابئدا یئ دهست سفکه. ﴿٤٠﴾ یان ژئ [کار و کریاریت وان] وهکی تاریستانه کینه، د ده ریایه کاپر ئاف و کویردا بیت، پئیل ل سهر بلند بن و ل سهر وان پئیلان پئیلت دی هه بن و بلند بنن، و ل سهر وان پئیلان عه وره کئ ره شئ تاری هه بیت، ئەفه تاریستانن [تاریستانا عه وران، تاریستانا پئیلان، تاریستانا ده ریایی ب خو] تاریستان ل سهر تاریستانئیه [تاریستانه کا و هسایه] ئە گهر مروف دهستی خو ده ریخت، نه شئیت دهستی خو بینیت [فئجا فان گاوران ژئ ریکا خو یا تژی تاری کری، چو سیناهیسی نابینن کو ژئ ده ره کفن]، و ههر که سئ خودئ راسته ری نه کهت، کهس نینه وی راسته ری بکهت. ﴿٤١﴾ ما ته نه زانیسه هندی دهر د و ئەسناناندا هه ی، و بالنده ییت چهنگ فه کری ل ئەسنانان، هه می تیکدا، خودئ ژ تشتئ نه هئژا پاقر دکهن، و ب راستی ههر ئیکئ [ملیاکه تان، مروفان، جنا وهران و گیانه وهران] نفئژ و ته سییحا خو یا زانی، و خودئ زیده زانا و ب ئاگه هه ژ وئ یا ئە و دکهن. ﴿٤٢﴾ و خودانیسا ئەرد و ئەسنانان یا خودئیه [ئهو ب تنئ ئەرد و ئەسنانان دگپریت، و دهستکاریئ تیدا دکهن]، و زفرین و دوپهایک ههر ب بال خودئیه. ﴿٤٣﴾ ما تو نابینی خودئ، هئدی عه وران [بو جهئ بقت] دبهت و دهاژوت، پاشی دده ته ئیک و کوم دکهنه سهر ئیک، و پاشی دئخه سهر ئیک، فئجا دئ بینی باران دئ ژئ باریت، و ژ عه وریت وهکی چیایان ته رگئ دبارینیت، فئجا یئ بقت [ژ بهنده ییت خو] پئ دهنگبقت، و یئ بقت ژئ دده ته پاش، نئزیکه شهوق و رونا هسیا برویسیئ، چافان کوره بکهت.

﴿٤٨﴾ خوددیده شهف و پوژان و هر دگپریت [ل دویش
 نیک دینیت، نیک کورت دکهت، نیک درپژ دکهت،
 و نیک سار دکهت، نیک گهرم دکهت]، ب راستی
 نهفه [ئینان و برنا عهوران، و ئینانه خوارا بارانی و
 تر گئی، و هر گپرانانا شهف و پوژان] جامه و غیره ته که
 بؤ ناقلداران. ﴿٤٩﴾ و خودی ههمی جاندار (خودان
 روح) ژ نافی بییت داین، هندهک ژ وان ل سهر زکی
 دچن [وهکی مار و کرمان]، و هندهک ل سهر دو بیان
 دچن [وهکی مروشان و بالندهیان]، و هندهک ژ ل
 سهر چار بیان دچن [وهکی تهرش و دهواران]، و
 خودی چ بقییت و چاوا بقییت، و هساجی دکهت، ب
 راستی خودی ل سهر ههمی تستان خودان شیانه.
 ﴿٥٠﴾ و ب سویند مه نیشان و به لگه بییت ناشکرا که
 بییت هنارتین، و یی خودی بقییت دی بهری وی دهته
 رپکا راست. ﴿٥١﴾ و [دوروی] دبیزن: مه باوهری
 ب خودی و پیغه مبهری ئینا، و مه گوهداریا وان
 کر، پاشی پشتی فی، دهسته کهک ژ وان رویی خو
 و هر دگپرن، و نهفه، نه ئهون ئه ویت باوهری ئیناین.

﴿٤٨﴾ و نه گهر داخوازان و ان هاته کرن بؤ حوکمی خودی و پیغه مبهری، دا [پیغه مبهر] حوکمی د نافیهره و اندا
 بکته، دهسته کهک ژ وان پشنا خو ددهنی، و رویی خو و هر دگپرن. ﴿٤٩﴾ و نه گهر ئه و بییت ههق بن، ب
 لهز دی قهستا پیغه مبهری کهن، و دی گوهداریا وی کهن. ﴿٥٠﴾ ئهری [خودانه پاشا وان و قه بویلنه کرنا
 حوکمی ته، ژ بهر هندیه چونکی] نه ساخیسهک ددلی و اندایه، یان ژ ل ته ب شکن [هیژ باوهر ناکه ن تو
 پیغه مبهری]، یان ژ دترسن خودی و پیغه مبهری وی سته می ل وان بکهن؟! [نه خیر نهفه ههمی و هسانینه]،
 بهلی ئه و ب خو د سته مکار بوون [لهوا نه چونه دهف پیغه مبهری، دا حوکمی د نافیهره و اندا بکته].
 ﴿٥١﴾ و هختی خودان باوهر بؤ حوکمی خودی و پیغه مبهری دبینه داخواز کرن، دا [پیغه مبهر] حوکمی د
 نافیهره و اندا بکته، ناخفتنا وان بهس نهفهیه، دبیزن: مه گولی بوو، و مه ب جه ئینانا، و نهفه نه بییت
 سهر فراه. ﴿٥٢﴾ و هر که سی گوهداریا خودی و پیغه مبهری وی بکته [ئه مرئ وان ب جه بینیت]، و
 ژ خودی بترسیت و پاریزکاریا وی بکته، ئها نهفه نه بییت سهر کهفتی و سهر فراه. ﴿٥٣﴾ و [دورویان]
 ژ کهل سویند خوار، نه گهر تو ئه مرئ وان بکهی [ژ ولاتی خو دهر کهفن، یان بؤ خهزایی دهر کهفن] دی
 دهر کهفن، بیژه: [ژ دره] سویند نه خو ن، تا عهت و گوهداریا هه وه یا ناشکراهیه [ئه زمانه و کریار دگه
 نینه، و سویندا هه وه دره وه]، ب راستی خودی شاره زایی کاری هه وهیه.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ وَعَلَيْكُمْ مَا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسِّرَنَّ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا أَسَّيخَلَفَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَءَاتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَأْوَهُمُ النَّارُ وَلَيْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ بَيِّنَّا إِلَيْكَ دِينَهُمْ وَأَمَّا لِيُتَدَبَّرَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ الْحُكْمُ لِلَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الضَّالِّينَ ﴿٥٨﴾ وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُم لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّفُوهُنَّ لَعَلَّكُمْ بَعْضُكُمْ عَلَى بَعْضٍ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾

﴿٥٤﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: گوهداریسا خودی و پیغه مبهری بکهن، و نه گهر وان [گوهداری نه کر و] رویسی خو و هر گتیرا، فیجا بز ان پیغه مبهری یال سهر خو [کور اگه هاندنه] راکر، و یا هه وه ل سهر هه وه یه [کو هوین گوهداریسا وی بکهن، و بهر نه مرئی وی بن]، و نه گهر هوین گوهداریسا وی [پیغه مبهری] بکهن، دی راسته ری بن، و ژ بلی گه هاندنا رو نکهر و ناشکهر، چوی دی ل سهر پیغه مبهری نینه. ﴿٥٥﴾ ژ هه وه نه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت قهنج کرین، خودی په یانا دابییه وان، ل جهی هنده کیت دیتر ناکنجی بکهت، هه ره کی بیته بهری وان [ئسرایلی] ل جهی هنده کیت دیتر ناکنجی کرین، و دینی وان نه وی خودی بو وان هه لبرارتی دی سهر فهاز و بنه جه کت، و تر سا وان دی گوهوریت و کته ته ناهای و ئیمناهی، [چونکی] په رستنا من دکهن و چو هه فیشکان بو من چی ناکهن، و هه ره که سی پشتی فی گاور بییت، نه و ژ ریکا راست شه دهر و دهر که فتنه. ﴿٥٦﴾ [گهلی خودان باوهران] نفیژان

به رده وام و ب رهنگی پیدفی بکهن، و زه کاتی بدن و گوهداریسا پیغه مبهری بکهن، دا دلوانی ب هه وه بیته برن. ﴿٥٧﴾ و هزر نه که نه ویت گاور بووین، دشین خودی نه چار بکهن، کو وان دهر دیدا ئیژا نه دهدت [یان نه و ژ ئیژا خودی بره فن، و ژ وان نه گریت] و جهی وان ناگهر، و ناگر چ پیسه جه و پیسه دویمایه که. ﴿٥٨﴾ گهلی خودان باوهران، بلا کوله ییت هه وه و دیسا بچویکیت هه وه ژی [کچ و کور]، نه ویت هیژ بالق نه بووین، سی و هختان ده ستوریسی ژ هه وه بخوازن [بهری بیته وئ مه زه لا هوین تیغه] بهری نفیژا سپیدی، و هختی هوین پشتی نفیژا نیفر و خو دشه لین [جلکیت خو دئخن]، و پشتی نفیژا عیسا، نه قه سی و هختن، جلکی هه وه ب دورستی ل سهر هه وه نامینیت، ژ بلی فان هه رسی و هختان، نه گونه هل سهر هه وه یه و نه ل سهر وان [بی ده ستوری بیته ده ف هه وه] نه و دئینه ده ف هه وه و دچن، هنده ک ژ هه وه ژی دئین و دچنه ده ف ئیکدو، و هؤ سا خودی نه حکام و ئایه تان بو هه وه دیار دکت، و خودی ب خو یی زانا و کار بنه جه.

﴿۵۹﴾ و گافا بچو بیکیت هه وه بالق بوون، بلا ئه و ژى ده ستور ییبی بخوازان [بهرى بیته دهف هه وه] ههروه کی ئه ویت بهرى وان [ژ ئه ویت بهرى وان مهزن بوویین و بالق بوویین، هه می وه ختان نه بهس فان سى وه ختان] ده ستور ییبی دخوازان، هؤسا خودی بریار و ئه حکامیت خو بؤ هه وه دیار دکهت، و خودی زیده زانا و کاربته جهه. ﴿۶۰﴾ و ژیت ژ بچو یکان و ژ عوزران بوویین، و دل [ژ بهر پیراتیبى] ل سهر شو بکرنی نه مایى، گونه هل سهر وان نینه ئه وهنده ک جلیکیت خو نه که نه بهر خو [وه کی دهر سوکی]، ئه گهر ئیه تا وان ئه وه نه بیت له شی خو نیشا که سى بدهن، و ئه گهر ئه وه جلیکیت خو هه مییان بکه نه بهر خو، بؤ وان چیتره، و خودی گوهدیر و زیده زانایه. ﴿۶۱﴾ چو گونه هل سهر کوره و سه قهت و نه خو شان نینه [دگهل هه وه خوارنى بخون، یان ژ جیهادی فه مینن]، و ل سهر هه وه ژى گونه ه نینه هوین ل مالیت خو [ل مالا کور و کچیت خو، یان مالا هه فسه را خو ییبی ده ستوریه کا تابهت] بخون، و دیسا

گونه هل سهر هه وه نینه، هوین ل مالیت بایت خو، یان ل مالیت ده یکیت خو، یان ل مالیت برایت خو، یان ل مالیت خویشکیت خو، یان ل مالیت مامیت خو، یان ل مالیت مه تیت خو، یان ل مالیت خالیت خو، یان ل مالیت خاله تیت خو، یان ل وان مالیت کلیت وان ده ست هه ودا [ئه ویت هه وه هقی ده ستکاریبى تیدا هه ی]، یان ل مالیت هه فالیت خو، بی ده ستور ی بخون، و چو گونه هل سهر هه وه نینه، هوین پیکفه بخون یان جودا جودا.. فیجا ئه گهر هوین چونه دهنده ک مالانقه، سلافکه نه تیکدو ب سلافا خودی یا دلغه کهر، و هؤسا خودی بریار و ئه حکامان بؤ هه وه دیار دکهت، دا هوین تی بگه هن.

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنْكُمْ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا
 أَمَرْتَدْنِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ
 آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿۵۹﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ
 الَّتِي لَا يَرْجُونَ نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَنْ يَضَعْنَ
 يَدَيْهِنَّ عِدَمَ رَبِّهِنَّ بِرِئَةٍ وَإِنْ يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ
 لَهُنَّ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿۶۰﴾ لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا
 عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَنْفُسِ
 أَنْ تَأْكُلُوا مِنْ بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أُمَّهَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ
 أَوْ بُيُوتِ أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
 أَخْوَالَكُمْ أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكَتُمْ
 أَيْمَانُهُمْ أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ
 تَأْكُلُوا جَمِيعًا وَأَوْشَتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَاسْلُمُوا
 عَلَى أَنْفُسِكُمْ فَحَيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبْرَكَةٌ طَيِّبَةٌ كَذَلِكَ
 يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۶۱﴾

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوا ۚ إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ أَؤَلَدِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا أَسْتَدْرَأْتُكَ لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأَذِّن لِمَنْ بَشَرْتَ مِنْهُمْ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُمْ بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ يَسْتَلُونَ مِنْكُمْ وَلَئِن لَّمْ يَأْتُواكُم مَّبْعُوثًا فَمَا لَهُمْ حِمْقَرٌ ۚ أُولَٰئِكَ يَرْجِعُونَ إِلَىٰ اللَّهِ وَمَا لِلَّهِ مِنْ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦٣﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ لَكُمْ سُبُلًا فَيُخْرِجَكُم مِّنَ الْأَرْضِ وَيُخَوِّضَكُمْ فِيهَا ۚ وَمَا يُغْنِيكُمْ عَنِ اللَّهِ ۚ وَاللَّهُ يُخَوِّضُ مَن يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ التَّوْرَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا ﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَهُ نَجْدٌ وَوَلَدًا وَلَمْ يُكُن لَّهُ رُشْرِكٌ ۚ فِي الْمَلِكِ وَخَلْقِ كُلِّ شَيْءٍ قَدْرٌ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

﴿٦٢﴾ خودان باوهریت راست و دورست، ئەون ئەوئیت باوهری ب خودی و پیغمبهری وی ئینابین، و هەر وهختی ئەو دگهل پیغمبهری دکارهکی گرننگدا بن [ئانکوبۆ پهرستن و تاعهتهکی کۆم ببن، وهکی خوتبه و جهادی، یان ژى نقيژا جهژنى]، پیغمبهری ناهیلن و بچن، ههتا دهستوریبیی ژى نهخوازن، ب راستی ئەوئیت دهستوریبیی ژ ته دخوازن، ئەو ئەون ئەوئیت ب دورستی باوهری ب خودی و پیغمبهری وی ئینابین، فیجا ئەگەر وان بۆ هندهک کاروبارئیت خوۆ دهستوریری ژ ته خواست، فیجایی ته فیا، دهستوریبیی بدی، و داخووا گونهدژیرنی بۆ بکه، ب راستی خودی گونهدژیریه و دلۆفانه. ﴿٦٣﴾ گهلی خودان باوهران] هوین گازیکرنا پیغمبهری بۆ خوۆ [ئانکو دهمی گازی ههوه دکهت]، وهکی گازیکرنا خوۆ بۆ ئیکدو لی نهکن [یان ژى گازی پیغمبهری نهکن، وهکی هوین گازی ئیکدو دکهن، کو بیژن: ههی موحهمهده، یان بابی قاسمی، بهلکو ب ریز و تهقدیر گازیکهنی، و ب دهنگهکی نزم، بیژنی: ههی

پیغمبهری خودی]، ب سویند خودی ئاگهژ وان ههیه، ئەوئیت ژ ههوه خوۆ شه ددزن و خوۆ ددهنه بهریک، و ئیک ئیکه دهر دکهفن، فیجا بلا ئەوئیت ب گۆتنا پیغمبهری نهکن هشیار بن، و ژ خوۆ بترسن ئانافهک [چ کوشتن و ههر تشتهکی دی دنیا ییدا] ب سهری وان بیت، یان ژى ئیزابه کا ب ژان و دژوار [ل ناخرهتی] وان هنگیشیت و بگریت. ﴿٦٤﴾ بزنان [و هشیار بن، ب گۆتنا وی بکهن] ب راستی هندی دهرده و ئەسهاناندا ههی، یی خودییه، ب سویند هوین ل سهرچ بن [چ نارمانج و ئینه تا ههوه ل بهر بیت]، خودی پی ئاگه هه و دزانیت، و رۆژا ئەو ب بالفه دزقرن، هندی وان کری دی وان پی ئاگه هدار کهت، و خودی زبده زانابه ب ههر تشتهکی ههی.

سوره تانورقان

ل مه کههئ هاتیه خوارئ (٧٧) ئابه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاک و بلند بوو، و پر خیز و بهر کهت بوو، ئەو خودایی، فورقان [ئانکو فورقان، ئەوا فاقیرئ دئییته راستی و پویچیئ، و حه لالیئ و حه رامیی] بۆ بهندهیی خوۆ هنارتی، دا بۆ خه لکی بیته پیغمبهر و ئاگه هدار کهر. ﴿٢﴾ ئەوئ خودانییا ئەرد و ئەسهانان یا وی، و چو کوپ و کچ بۆ خوۆ نه دانابین و نه گرتین، و چو هه قال و هه فیشک د خودانیئ و ملکیدا بۆ نه بی، و یی هه می تشت دابین و چیکرین، فیجا کا چ ب کیر وان دئیت، بی کیاسی بۆ وان پهیداکرن.

وَأَتَّخِذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً لَّا يُخْلِقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ صَرَآ وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَاةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِن هَذَا إِلَّا
إِفْكٌ أَفْتَرْتَهُ وَأَعْسَاهُ عَلَيْهِ قَوْمٌ آخَرُونَ فَقَدْ جَاءَهُمْ ظُلْمًا
وَزُورًا ﴿٣١﴾ وَقَالُوا اسْطِطِرُّوا أَوْلِيَاتٍ أَكْتَبَبَهَا فَيَهَى ثَمَلٌ
عَلَيْهِ بُعْرَةٌ وَأَصِيلًا ﴿٣٢﴾ قُلْ أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ السِّرَّ
فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا مَالِ هَذَا الرَّسُولِ يَأْكُلُ الطَّعَامَ وَيَمْشِي فِي
الْأَسْوَاقِ لَوْلَا أَنْزَلَ إِلَهُهُ مَلَكٌ فَيَكُونُ مَعَهُ رَدْدِيلًا ﴿٣٤﴾
أَوْ يُنَزِّلُ إِلَيْهِ كِتَابًا أَوْ تُكُونُ لَهُ رَجِئَةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا وَقَالَ
الْقَلْبُومُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ﴿٣٥﴾ أَنْظِرْ
كَعَيْفَ صَرَبُوا لَكَ الْأَمْثَلِ فَضَلُّوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٣٦﴾ تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذَلِكَ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلُ لَكَ قُصُورًا ﴿٣٧﴾ بَلْ
كَذَّبُوا بِالسَّاعَةِ وَأَعْتَدْنَا لِمَنْ كَذَّبَ بِالسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿٣٨﴾

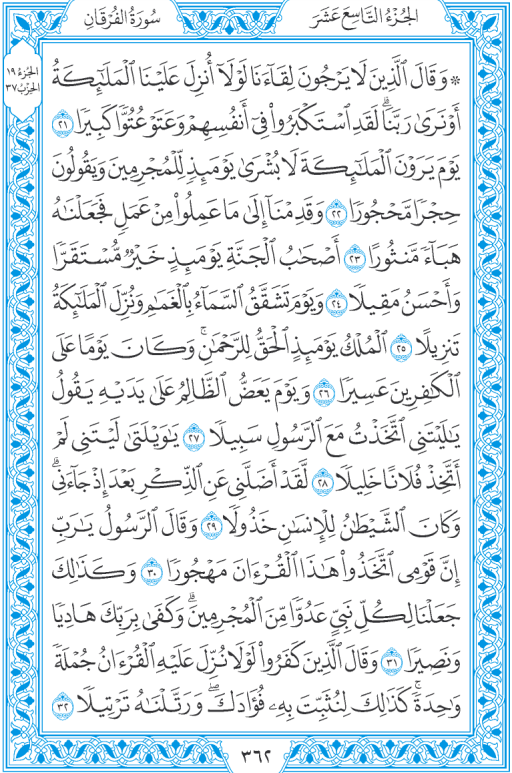
﴿۳﴾ و ان هندهك په رستی شوینا خودی په رستن،
چو نادهن و چو چی ناکهن، و نهو ب خو [ژ لایى
مرو فانه] ییت هاتینه چی کرن، و نه سین زیانه کی یان
مفایه کی بگه هینه خو ب خو [قیجا چاوا دى گه هینه
هه وه]، و نه ژیان وان پی چی دیت، و نه مرن، و نه
ساخکرنا پشتی مرنى.. ﴿۴﴾ و نهو یت گاور بووین،
گوتن: نهف [قورئانه] دره وه ژ دهف خو یا چی کری و
ئینایى، و هندهکان [ژ جو هی و فه له یان] هاریکاریسا
وی ل سهر چی کرنا فی دره وى یا کری، و ب سویند
وان گاوران [ب فی گوتنا خو، کو پیغه مبه ری
عهره ب، نهف قورئانا موعجیزه، ژ هنده کی ت
نه عهره ب، یا وهر گرتى] سته م و بی به ختییه کا مه زن
کریه. ﴿۵﴾ و گوتن: [نهف قورئانه] نه فسانه و
چیرۆک و چیفانو کی ت پیشیانه، نهو ی [موحه مه دی]
ییت داینه نفیسین، فیجا نهو [ییت بو نفیسی] سپیده
و ئیشاران بو دخوینن [داژ بهر بکه ت]. ﴿۶﴾ [هه ی
موحه مه د] بیژه: نهو ی نهینى و فه شار تی ت نهرد و
نه سمانان دزانی ت، نهف قورئانه یا ئیناییه خوارى، ب

راستی خودی گونه هژبهر و دلوفانه [لهو له زى ل ئیزادانا هه وه ناکه ت، ل سهر دره و بی به ختیا، هوین
دکه ن]. ﴿۷﴾ و گوتن: نهف چه پیغه مبه ره؟ [ئانکو چاوا نهفه دى بیته پیغه مبه ر، و نهو وه کی مه] خوارنى
دخوت، و ل سویکان دگه رییت [بو خز مه تان، هه ره وه کی نه م دچین]، بلا ملیاکه ته ک دگه ل هاتبایه خوارى،
و بو بایه شاهد [دا مه باوه ری پی ئینابایه]. ﴿۸﴾ یان ژى گه نجخانه یه ک [ژ نه سمانان] بو وى هاتبایه [دا پاکى
ب که سى نه مابایه، و هه وه جى بازار پی نه بایه]، یان ژى جنیکه ک هه بایه ژى خواربایه [دیسا هه وه جى که سى
نه بایه]، و نهو یت سته مکار گوتن: هوین ل دو یف مرو فه کى سحر لی کری پیغه تر ناچن [نه فی هوین ل دو یف
دچن ژ مرو فه کى سحر لی کری پیغه تر نینه]. ﴿۹﴾ به ری خو بده یى کا چاوا نمو ونه یان بو ته دئینن، فیجا
گومرا و بهرزه بوون، و ب سهر چور پیکان هه لنابن [فه گه رنه فه هه قیسی و ریکا راست]. ﴿۱۰﴾ پاک و بلند بوو
و پر خیر و بهر هه کت بوو [نهو خودایى] نه گه ر فیادى ژ گه نجخانه و جنیکان چی تر ده ته ته، جنیکیت رو بیار
دنا فرادئین و دچن، و دى قه سران ژى [دگه ل وان جنیکان] ده ته ته. ﴿۱۱﴾ [باوه ری نه ئینانا وان ب ته، نه ژ
بهر زاد خوارن، و چو نا ته بو سویکانه، وه کی نهو دپیژن] به لى وان روژا قیامه تی ب خو، دره و دانا و باوه ری
پی نه ئینا، و مه بو وان نهو یت قیامه تی دره و ددانن، ئاگره کى دژوار یى بهر هه فکری.

إِذَا رَأَوْهُم مِّن مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغَيُّظًا وَرَفِيرًا ﴿١٢﴾
 وَإِذَا لَفُوا إِلَيْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مَّقْرَبِينَ دَعَوْا هَٰذَا كَيْفَ بُدِئَ
 لَنَا دَعْوَاهُ الْيَوْمَ بُدِيَ وَأُجِدَ أَوْ دَعَا بُدِيَ كَيْفَ بُدِيَ ﴿١٣﴾
 قُلْ أَدْرَاكَ حَيْثُ أَرْجَاهُ الْخُلْدُ إِلَيْنِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ
 لَهُمْ جَزَاءً وَمَصِيرًا ﴿١٤﴾ لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خَالِدِينَ
 كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَسْئُولًا ﴿١٥﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
 يَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ يَقُولُونَ أَأَنْتُمْ أَضَلَلْتُمْ عِبَادِي
 هَٰؤُلَاءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا السَّبِيلَ ﴿١٦﴾ قَالُوا سُبْحٰنَكَ مَا كَانَ
 يُنْبِئُنَا لِنَأْتِيَنَّكَ مِنْ دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَاءَ وَلٰكِنْ مَتَّعْتَهُمْ
 وَعَٰبَاءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا آلَٰذِئِرَتَهُمْ وَكَانُوا قَوْمًا بُورًا ﴿١٧﴾
 فَقَدْ كَذَّبْتُمْ بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صِرَافًا
 وَلَا تَصْرًا وَمَنْ يَظْلِمِ مَسْكُومًا نُّدْفِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٨﴾
 وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا أَنَّهُمْ لِيَٰكُفُرُوا
 بِالطَّعَامِ وَيَمْشُونَ فِي الْأَسْوَاقِ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
 لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ﴿١٩﴾ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

﴿۱۲﴾ وەختى ئەو ئاگر ژ جەهەكى دوير وان دىنيت،
 گورگور و گورپه گورپا وى، ژ دوير دهبىسن
 [و دگه هيتە وان]. ﴿۱۳﴾ وەختى ئەو گرپدايى، و د
 جەهەكى تەنگرا بۇ ناف دۆزەهەى دئبنە ئافيتن، هنگى
 دئ نرىنان ل خو کەن، و داخووا نەمانا خو کەن.
 ﴿۱۴﴾ ئەفرۆ جارەكى ب تنى داخووا نەمانا خو نە کەن،
 بەلى گەلەك جارن داخووا نەمانى بکەن [ئەفرۆ ئيزايا
 ل سەر هەو هە گەلەكە، و يابى قەبەرە، و ژ هندی پترە
 هويىن جارەكى ب تنى داخووا نەمانى بکەن، و ل
 گەل هندی ژى بى هيشى بن ژ نەمانى]. ﴿۱۵﴾ [هەى
 مو حەمەد] بئزە [وان]: ئەرى ئەفە [ئاگرى هۆسا يى
 دژوار] بۆ هەو هە چيترە، يان ژى بە حەشتا هەر و هەر
 هەى، ئەو پەيمان بۆ پاريز کاران پى هاتيسە دان، کو
 دئ بيتە خەلاتى وان و دوپا هيسا وان. ﴿۱۶﴾ وان چ
 بقيت يى تيدا هەى، و هەر و هەر دئ تيدا مينن، و
 ئەفە پەيانەكە ژ خودايى تە، هيژايە ژى بيتە خواستن.
 ﴿۱۷﴾ و رۆژا خودى وان و ئەويت وان شويىنا خودى
 دپەرستن کۆم دکەت، و دئ بئزيتە وان [پەرستيان]:

ئەرى هەو بەندەيىت من ئەفە، دسەر دابرينە و بەرزە کرينە، يان وان ب خو رى بەرزە کر و دسەر داچۆن؟
 ﴿۱۸﴾ ئەو دئ بئزن: ئەم تە ژ هەمى کيپا سيسان پاقر دکەين، بۆ مە دورست نە بوو، ئەم چو پشتە فانان ژ
 بلى تە، بۆ خو بگرين [هەتا کو ئەم بئزینە وان مە پەرىسن]، بەلى تە خو شى دانە وان و باب و باپيرت
 وان، هەتا بيرئنانا تە ژ بير کرين، و سوپاسيسيا نيعمە تيت تە نە کرين، و ئەو ب خو ملە تەكى چۆيى بوون.
 ﴿۱۹﴾ [خودى دئ بئزيتە وان] فيجا [ئەفە ئەون يىت هەو دپەرستن] وان هويىن ب وئ ئاخفتنا هەو هە دکر،
 هويىن درەوين دەر ئيخستن، فيجا هويىن [وى وەختى، گەلى گاوران] نە شين ئيزا و عەزابى ژ خو بدەنە پاش،
 و نە شين هاريکاريسا خو [يان يا ئيکدو] ژى بکەن، و کى ژ هەو ستمى بکەت [ئانکو هەفشکان بۆ خودى
 چى بکەت]، ب راستى ئەم دئ ئيزايە کامەزن دەينى. ﴿۲۰﴾ و مە چو پيغەمبەر بەرى تە نەنار تينە، ئەگەر وان
 ب راستى زاد نە خوارييت و ل سوپاسيان نە گەريابن، و مە هندەك ژ هەو بۆ هندە کيت دى يىت کرينە جهى
 جەرباندنى [هەژاران ب زەنگينان دجەربينىن کا دئ سەبرى کيشن، و زەنگينان ب هەژاران دجەربينىن کا دئ
 سوپاسيسيا خودى کەن، و هندەك ژ هەژاران دئ بەرى زەنگينان موسلمان بن، کا گرگەر دئ چ کەن] کا دئ
 سەبرى [بەرانبەر ئيکدو] کيشن؟ و خودايى تە ئاگە هژ وان هەبە [کا کى دئ سەبرا خو کيشيت، و کى خو
 ل بەر ناگريت].

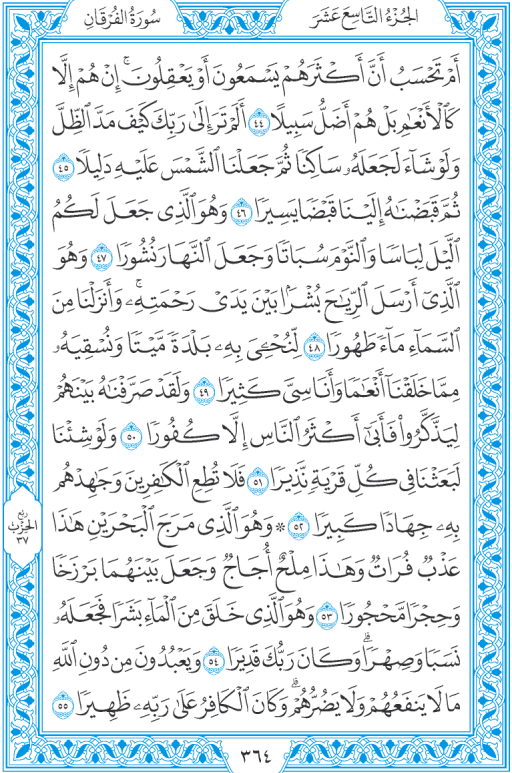
﴿۱۹﴾ و قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَائِكَةُ
 أَوْ نُنزِلُ رَبِّنَا لَمَّا دَسْتُمْ كُفْرًا فِي أَنْفُسِهِمْ وَعَتَوْا عُتُوًّا كَبِيرًا ﴿۲۰﴾
 يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَائِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
 حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿۲۱﴾ وَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
 هَبَاءً مَنْثُورًا ﴿۲۲﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
 وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿۲۳﴾ وَيَوْمَ تَشَقُّقُ السَّمَاءُ بِالْعَمْرِ وَنُزِلُ الْمَلَائِكَةُ
 نَزِيرًا ﴿۲۴﴾ الْمَلَكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَنِ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
 الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿۲۵﴾ وَيَوْمَ يَعْصِي الْأَطْلَاطُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
 يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿۲۶﴾ يَا لَيْتَنِي لَسْتُ بِرَبِّ
 اتَّخَذْتُ فُلَانًا خَلِيلًا ﴿۲۷﴾ لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي
 وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَدُولًا ﴿۲۸﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ
 إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿۲۹﴾ وَكَذَلِكَ
 جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
 وَنَصِيرًا ﴿۳۰﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ أَنْ جُمِلَةً
 وَحِدَةً كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿۳۱﴾

دهستیت خو دکرنیت و دگه زیت و لهق ددهت، و دبیژیت: خوژی من ریکا سه رفه رازیسی د گهل پیغه مبهری
 گرتباهه. ﴿۲۸﴾ وهی ههوار، خوژی من فلان [ئهقی ئهز ژ ریکا راست ده رتیخستیم، و ئهز د سه ردا بریم،
 من بو خو] نه کربایه هه فال، و من هه فالینسیا وی نه کربایه. ﴿۲۹﴾ ب سویند وی بهری من ژ ریکا راست
 وهر گتیرا، پشتی ئهز راسته ری بوویم و من باوهری ئینایی، نی شهیتان زیده بی هفال هیله [پشتی مرو فان
 سه ردا دهت، و ژ ریکا راست ده رتیخیت، وان ب تنی ده نیلت]. ﴿۳۰﴾ و پیغه مبهری گوت: خودیوو، ب
 راستی مله تی من ژ فقی قورئانی بی ت دویر که فتن، و ده ست ییت ژئی به ردا یین. ﴿۳۱﴾ و [کا چاوا مله تی ته
 دژ منسیا ته دکه ت] و هسامه بو ههر پیغه مبه ره کی، دژ من ژ گونه هکاران ییت دانین، و به سی ته یه خودایی
 ته راسته ریکه ر و هاریکاری ته بیت. ﴿۳۲﴾ و ئه ویت گاورو بووین گوتن: بلا قورئان ب جاره کی و پیکفه بو
 هاتبایه خواری [وه کی هه می کتییت دی ییت ئه سمانی]. پیچ پیچه و جودا جودا ئه م قورئانی بو ته دئینینه
 خواری، دادلی ته پی موکوم بکه یین و ب هیز بیخین [و تو دلیت موسلمانان پی ب هیز بیخی، داب ساناهی
 ژ بهر بکه ن و تی بگهن، و دابه رده وام به رسفا گاوران بدهی، ل سه ر وان تشتیت وان دقین ته تیدا ئاسی
 بکه ن]، و مه قورئان ئایه ت ئایه ت [ئانکو پیچ پیچه] ب ته [ب ریکا جبریلی] دا خواندنی.

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَاكَ بِالْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
 الَّذِينَ يُخَسِّرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ
 سُوءُ مَكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ
 وَجَعَلْنَا مَعَهُ آخَاهُ هَارُونَ وَزَيْرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا أَذْهَبَا
 إِلَىٰ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِعَايَتِنَا فَدَمْزَلُهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾
 وَقَوْمٌ نُوْحٍ لَّمَّا كَذَبُوا الرُّسُلَ أَغْرَقْنَاهُمْ وَجَعَلْنَا لِمَنْ
 آيَةً وَعَتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ عَذَابَ الْيَمَامَةِ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا
 وَأَصْحَابَ الرَّيِّ وَقُرُونًا بَيْنَ ذَلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا
 صَبَرْنَا لَهُ الْأَمْتَلُ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ اتَّوَعَّلَ
 الْقُرَيْبَةُ الَّتِي أَمْطَرْنَا مَطَرًا سَوِيًّا أَفَلَمْ يَكُونُوا يَرَوْنها
 بَلْ كَانُوا لَا يَتَّخِذُونَ سُؤْرًا ﴿٤٠﴾ وَإِذْ أَرَأَوْكَ إِذَا يَتَّخِذُونَكَ
 إِلَّا هُزُوًا أَهَذَا الَّذِي بَعَثَ اللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِنْ كَادَ
 لِيُضِلَّنَا عَنْ الْهَيْمَتِ لَوْلَا أَنْ صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
 يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ الْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَأَيْتَ
 مَنْ أَخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا ﴿٤٣﴾

﴿۳۳﴾ [هه ی موحه مد] و نهو [مه خسه د پی موشرك] چو پسیار و پیشنیاریت عتیکه بیت و هسا [ژ بو شکاندنا ته] بو ته نائین، نه گهر نه م بو ته بهر سقا وان دورست، و هیژ ژ پسیارا وان رونت و ب پامانتر نه نین. ﴿۳۴﴾ نه ویت ل سهر سه روچافان بهر ب دوزه هی دینه کومکرن و راکیشان، نه فان جهی وان هیژ خرابتره، و ریبه رزه ترن زی. ﴿۳۵﴾ ب سویند مه تهورات دا موسایی، و مه برایی وی هاروون زی دادگه، و بو کره هاریکار و پشته فان. ﴿۳۶﴾ فیجا مه گوته وان [مه خسه د پی موسا و هاروون]: هوین ههردو هه رنه دهف وی مله تی، نه وی نیشان و موعجیزه بیت مه دهر و دانایین [به لی مله تی زیگوتی گوهی خو نهدا وان، و ب گوتنا وان نه کر]، فیجا مه زی ژ بهر هندئ ب دژواری دهیلاک برن. ﴿۳۷﴾ و مله تی نووحی زی [مه فه براندن] وهختی وان پیغمه بهر دهر وین دانایین [وی پی پیغمه بهر کی دهر وین دانیت و باوهریی پی نه نینیت، نه وه می پیغمه بهر ان دهر وین ددانیت و باوهریی پی نائینیت]، مه نهو

[دانائیدا] خه ندقاندن، و بو خه لکی کر نه چامه، و مه نیزیه کا ب ژان و دژوار بو سته مکاران بهر هه فکریه. ﴿۳۸﴾ و مه عاد و (سه مود) [مله تی هوود پیغمه بهر و مله تی (صالح) پیغمه بهر] و خود دانیت بیرئ [مله تی شوعه یب پیغمه بهر، و هاتیسه گوتن خه لکی بیرئ: ژ گوندیت سه موده و هاتیسه گوتن: خه لکی گوندئ انتاکیانه نه ویت چیروکا وان دسوره تا یاسیندا هاتی و هاتیسه گوتن: مله ته که ل دور بیرئ کوم بوو بوون و ژ بهر نه باوهری پی تینانا وان خودئ تیخستنه د بیریدا و هه می هیلاک برن، و هاتیسه گوتن: مله ته کی گونه هکاره پیغمه بهرئ خو کر نه دبیریدا و ل سهر سه ردهر کر]، و گه له که مله تیت دی زی، دانابه را واندا مه فه براندن. ﴿۳۹﴾ و مه بو هه مییان به لگه و نیشان [و سه ر هاتی و سه ربوریت مله تیت بوری] نینان، فیجا وهختی وان نهف به لگه و نیشانه ب پشت گوهی خو فه هافیتین [و چو بو خو زی و هه رنه گرتین]، مه هه می فه براندن و قپ کرن. ﴿۴۰﴾ و ب سویند [قوره یسی] ییت هاتینه وی گوندی و ییت تیرا چوبین، نه وی مه بارانا بهر ان ب سه ردا باراندی [گوندئ سه دووم کو ژ مه زنترین گوندیت (لوط) یه]، نه ری ما وان بهرئ خو نه ددایئ کاج ب سه رئ وان هاتیسه؟ به لی نهو باوهری ب رابوونا پشتی مرئی نائین [لهو بو خو چو چامه و غیره تان ژئ ناگرن]. ﴿۴۱﴾ و هه ر وهختی نهو ته بینن، ترانه یان بو خو ب ته دکهن، و دبیزن: نه فه یه، یی خودئ کریه پیغمه بهر؟! ﴿۴۲﴾ و [دی بیژن] نه گهر ژ بهر وی سه برئ نه بایه نهوا مه ل سهر په رستییت خو کیشایی، نیزیک بوو نهو [مه خسه د موحه مد] بهرئ مه ژ وان وهر گپیت، و نه م په رستنا وان بهیلین، و وهختی نهو نیزا و عزابی [یا خودئ] دبینن، هنگی دی زانن، کا کی یی گومرا و ری بهر زه یه [نهو یان موسلمان]. ﴿۴۳﴾ کا بیژه من: نه وی دلخوازیسا خو کریه په رستییت خو [و ب دلخوازیسا خو کری، و گوهی خو داییه دلی خو]، فیجا ما تو دی وی پاریزی [کو نهو ب دویف دلخوازیسا خو نه که فیت]؟.

﴿۴۴﴾ یان ژى تول وى هزر ییى كو باراپتر ژ وان [شیره تان] گولئ دبن یان تئ دگه ن، ب راستی تهو [د گولیسوون و تیگه هشتنا خودا] وه کی جانه وهرانه، بهلکی خرابتر و پیره زه ترن ژى. ﴿۴۵﴾ ما تو بهرئى خو نادهیه [هیز و شیان و دورستکرنا] خودایئى خو، کا خودایئى ته چاوا سبیه دریز کر ییه [ژ دهر که فتنا روژئ هه تا نافابوونا وئ]، و نه گهر فیابایه دا راوه سستینیت [ژ جهه کی نه دچو جهه کی]، پاشی مه روژ بو کره سه بهب و نیشان. ﴿۴۶﴾ پاشی هیئدی هیئدی، پیچ پیچه مه تهو سبیهر هه لجنی (مه نه هیلا). ﴿۴۷﴾ و تهو [خودا] ته وه، یئ شهف بو هه وه کر ییه په رده و کراس [چونکی شهف ب تاریا خو، له شان ژ دبتئئ فه دشتریت، ههروه کی جلك له شئى مروقى فه دشترن]، و مه نشستن بو هه وه یا کر ییه فه هه سیان [بو نه هیلانا وئ وه ستیاناهوین دبزا فا خو یا روژانه دا دبینن، و جاره کا دی دزفر نه فه سهه بزاقا خو]، و مه روژ یا کر ییه وه خئئ رابوون و به لافبوونا هه وه. ﴿۴۸﴾ و هه ره ته وه باى بهرئ دلوفانییا خو (بارانئ) ب

مزگینی دهنریت، و مه ناهه کا پافر ژ عه واران داریت. ﴿۴۹﴾ دا ته م پی (ب وئ ئافئ) ته رده کی مرئ و هشک و بی شینکاتئ ساخکه بن و شین بکه بن، و دا گه له ک ژ ته ویت مه [ژ ئافئ] دابین و چیکرین، ژ جانه وهران و تهرش و ته و الا ن یان خه لکی ده شئئ و گه له ک مروقان [خه لکی باژیران]، ئاف بده بن. ﴿۵۰﴾ و ب سویند مه تهو باران ب گه له ک رهنگان ب سهه ر و اندا باران دییه [ل هنده ک جهان دبارینین و ل هنده کان نه، ل هنده کان گه له کی دبارینین و ل هنده کان کیم دبارینین، و ل هنده جهیت ب ره خیکشه ل ره خه کی دبارینین، و ل ره خئ دی نه]، دا مروف هه رازا خو بکه ن و بزائن [ته وئ ته رده ساخکری، دشیت مریمان ژئ ژ گوران راکه ته فه و ساخ بکه ت]، به لئ باراپتر ژ مروقان به رانه برئ نبعمه تا باران هاتئئ نه د سوپاسدارن. ﴿۵۱﴾ و نه گهر مه فیابایه، دا بو هه ر گونده کی پیغه مبه ره کی هنرین [وان ژ ئیزا یا روژا قیامه تئ بر سستینیت]، [به لئ ژ بو قدر و ریز گر تئا ته، مه تو کر ییه پیغه مبه رئ هه مییان]. ﴿۵۲﴾ فیجا [هه ی موحه مه د] گو هئ خو نه ده گاوران، و جهاده کا مه زن ب قورئانئ دگه ل وان بکه. ﴿۵۳﴾ و ته وه یئ هیلابی هه ر دو دهر یا بگه هه ئیک و بکه فه ره خیک، ته فه یا شرین و خو شه، و ته فه زیده یا سویره (شوره) [نائیته فه خو اران] و ناقه ره ک یا ئیخستیه د ناقه ره و اندا [دا تیکه ل نه بن]، و ئیکال ئیکئ حه رامکری تیکه لئ ئیک بن [نه یا شرین سویره (شور) دبیت، و نه یا سویره شرین دبیت، و هه ره ئیک وه کی خو دمینیت]. ﴿۵۴﴾ و ته وه یئ مروف ژ ئافئ چیکرئ، و کر ییه مبر [کو مروقانییا خوینئ پی چئ دبیت] و ژن [کو خزمانئ پی چئ دبیت]، و خودایئ ته یئ پیغه هاتیه. ﴿۵۵﴾ [دگه ل فی ژئ تهو] وان شوینا خودئ دهر یسن ته ویت نه فایده یی دگه هینه وان، نه ژئ زیانئ. و گاور هاریکار و بشته قانیت ئیکدونه ل سهه ره گوهداری و نه باره تییا خودایئ خو.

﴿۵۶﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] مه‌تو نه‌هنارتیه، بۆ‌هندی ب‌تنی نه‌بیت بییه مز‌گینین و ناگه‌هدار‌کهر. ﴿۵۷﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه: ئەز چو کرییان به‌رانبه‌ری گه‌هاندنا فۆی په‌یامی ژ هه‌وه ناخو‌ازم، به‌لی یی بقیّت رییه‌کی بۆ خودایی خۆ بگریت، بلا بگریت [نانکو ئەز چو مالی ژ هه‌وه ناخو‌ازم، تشتی ئەز دخو‌ازم ئەوه، کو هوین ریکا خودی بگرن، و کرییا من خودی دئی ده‌ته‌من]. ﴿۵۸﴾ و پشتا خۆب خودایی هه‌ر ساخ، ئەوی مرن بۆ نه‌یی، گه‌ره‌م بکه، و ته‌سیح و په‌سنا وی بکه، و ژ کیم و کاسیان پاقر بکه، و به‌سی و بیه ئەوب گونه‌هیت به‌نده‌ییت خۆیی ناگه‌دار و شاره‌زاییت. ﴿۵۹﴾ ئەوی ئەرد و ئەسه‌ان و هندی د ناڤه‌را واندا هه‌ی، د شه‌ش پوژاندا دایین، باشی بلن‌دبو‌یه سه‌ر عه‌رشیی [بلن‌دبو‌ونه‌کا هیزایی وی، و بی چا‌وایی]، ئەو خودایی دلۆفانه، فیجا ژ وی بخو‌ازه، ئەوی شاره‌زایه [یان پسیرا خۆ د راستا خودیدا، ژ شاره‌زایان بکه]. ﴿۶۰﴾ و وه‌ختی پیغه‌مبه‌ر دبیزیه [وان موشرکان]: بۆ خودایی دلۆفان هه‌رنه‌ سوچه‌هیی، دئی بیژن:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿۵۶﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَنْ شَاءَ أَنْ يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۵۷﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَىٰ الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِ وَكَفَىٰ بِهِ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا ﴿۵۸﴾ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَسْأَلُ بِهِ خَبِيرًا ﴿۵۹﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اسْجُدُوا لِلرَّحْمَنِ قَالُوا وَمَا الرَّحْمَنُ أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ﴿۶۰﴾ تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا ﴿۶۱﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ خِلْفَةً لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ سُكُورًا ﴿۶۲﴾ وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا ﴿۶۳﴾ وَالَّذِينَ يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَامًا ﴿۶۴﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا اصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا ﴿۶۵﴾ إِنَّهَا سَاءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿۶۶﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا ﴿۶۷﴾

سخنة

[خودایی] دلۆفان کیسه؟ ئەری ئەم سوچه‌هیی بۆ وی به‌ین یی تو دبیزیه مه [وی یی ئەم نه‌نیاسین]؟! و فۆی گۆتنی ئەو پتر ژ دینی دویر ئیخستن. ﴿۶۱﴾ پاك و بلن‌دبوو، و پر خیر و به‌ره‌کەت بوو ئەو خودایی ئەسه‌ان بۆ ستیران کریسه جه‌و قویناخ، و پوژا گه‌ش و هه‌یفا رۆنکه‌ر کرینه تیدا. ﴿۶۲﴾ و ئەو خودایی شه‌ف و پوژ ئیخستینه دویف ئیک، کو ئیک جهی ئیکی بگریت، بۆ یی بقیّت [که‌ره‌م و نیعه‌تیت] خودی بینته بیا خۆ یان سوپاسییا وی بکه‌ت. ﴿۶۳﴾ و به‌نده‌ییت خودایی دلۆفان [ییت دورست] ئەون، ئەویت ب ئەده‌ب و بی مه‌زنايي، ل سه‌ر ئەردی ب ریشه‌دچن، و ئەگه‌ر نه‌زانان [ب ره‌قی] ئاخافتن، ئاخفتنه‌کا و هسا دبیزن ژ گونه‌هی ب سلامه‌ت بن، و وه‌کی وان ب ره‌قی وان ناخفتن. ﴿۶۴﴾ و ئەون ئەویت بۆ خودایی خۆ، شه‌فان ب سوچه‌و رابو و نانقه‌ دبۆرینن [نانکو شه‌فنتیژان دکەن]. ﴿۶۵﴾ و ئەون ئەویت دبیزن: خودیو، عه‌زابا دۆژه‌هی ژ مه‌ده‌پاش، ب راستی عه‌زابا وی یا به‌رده‌وامه [ئه‌گه‌ر مروقی گاور گرت، ژیشه‌نايیت]. ﴿۶۶﴾ ب راستی دۆژه‌ه‌پسه‌ به‌جه‌ه و پسه‌ وارگه‌هه. ﴿۶۷﴾ و ئەون ئەویت و وه‌ختی مالی ده‌مه‌زیخن، نه‌ ده‌ریزیی دکەن و نه‌ چرویکیی دکەن، و ئەو د ناڤه‌را فان هه‌ردو سالۆخه‌تاندا ناڤنجینه.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ
 أَنفُسَ الَّذِينَ حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ وَمَنْ
 يَفْعَلْ ذَلِكَ يَلْقَ أَثَامًا ﴿٣٨﴾ يُضْعَفُ لَهُ الْعَذَابُ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدُ فِيهِ مُهَانًا ﴿٣٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ
 وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ
 سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٤٠﴾
 وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا ﴿٤١﴾
 وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِالْغَوَامِرِ لَكَرَامًا ﴿٤٢﴾
 وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا لَمْ يَأْتُوا بِهَا
 صَمًا وَعُميًا نًا ﴿٤٣﴾ وَالَّذِينَ يَتَّبِعُونَ رِيبًا
 مِنْ أَرْوَاحٍ وَذُرِّيَّتًا فِرَّةَ آعِينٍ وَأَجْعَلْنَا
 لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٤٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ
 بِمَا صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا مَنَاجِيحَ وَسَلَامًا ﴿٤٥﴾
 خَالِدِينَ فِيهَا حَسَنَاتٌ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٤٦﴾
 قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دَعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٤٧﴾

﴿۶۸﴾ و ئەون ئەوئیت ژ بلی خودئ، دو عایان ژ
 کەسی دی نەکن [ژ بلی خودئ کەسی نەپەرسن]
 و ئەو، ئەو مروئی خودئ کوشتنا وی دورست
 نەکری، و ب هەقی نەبیت [کو بەرانبەر ئیکئ دی بئتە
 کوشتن] ناکوژن، و زناپئ و دەهەمن پەسیئ ناکەن، و
 هەر کەسی فان بکەت، دئ گونەهل سەر ستوبر بن،
 و دئ پئ ئیتە جزاکرن. ﴿۶۹﴾ رۆژا قیامەتئ ئیزادئ ل
 سەر بئتە دوقات، و هەر و هەر دئ رەزیل و شەر مزار
 تێدا مینیت [چونکی گونەهژی داد گەل گاوریسئ].
 ﴿۷۰﴾ ژ بلی وی یئ تۆبە کری و باوهری ئینای و کار و
 کریاریت راست و قەنج کرین، ئەقیت هۆسا، خودئ
 دئ گونەهیت وان کەتە خیر [ئانکو دئ گونەهیت وان
 ژبیت، و خیران دئ ل جهئ وان دانیت]، و خودئ
 ب خو گونەه ژبیر و دلۆفانە. ﴿۷۱﴾ و ئەوئ تۆبە
 بکەت و [پاشئ] کارە کئ راست و باش بکەت، ب
 راستی ئەو زفرینەکا دورست ب بال خودئفە زفرئ.
 ﴿۷۲﴾ و ئەون ئەوئیت بەر هەف نەبن خرابیسئ و

هەر تشتە کئ پویچئ دی]، و ئەوئیت گافا د بەر تشتئ بئ فایدەرا [چ گۆتن چ کریار] دبۆرن، رویئ خو ژئ
 وەر دگپرن، بئ خو شکاندن [نە پشکداریا و ان دکەن، نە ژئ ژ وان رازی دبن]. ﴿۷۳﴾ و ئەون ئەوئیت گافا ب
 ئایەت قورئانئ هاتنە شیرە تکران یان بو هاتنە خواندن، خو لئ کەر و کۆرە ناکەن [گوهر و چافئت خو بو
 فەدکەن]. ﴿۷۴﴾ و ئەون ئەوئیت دبێژن: خودئوؤ، تو وان هەفسەر و وئ دویندەهئ بدە مە، ئەوئیت چاف پئ
 رۆن و خوئش دبن [و دل پئ فەهەسن]، و تومە بو پاریز کاران، بکە پئشی و جهئ چافلئ کرنئ دباشیئدا.
 ﴿۷۵﴾ ئەفە [خودانیت فان سالو خەتان] دئ ب بلندترین جهئت بەحەشتئ ئینە خەلاتکران، ژ بەر وئ سەبرا
 وان ل سەر پەرستن و گوهدارییا خودئ کئشایی، و ب خیر هاتن و ب سلافا، ملیاکەت دئ ب بەر فە ئین.
 ﴿۷۶﴾ هەر و هەر دئ تێدا بن، چ خوئش جە و چ خوئش وارگە هە. ﴿۷۷﴾ ما خودئ دئ چ ل هەو هە کەت، و چ ژ
 هەو هە دئ گەهیتئ [ئانکو دەولە مە نەدە، و چو پاکئ ب هەو نینە، و هوین نەداینە دا هوین مفاہە کئ بگەهینئ].
 ژ بلی پەرستنا هەو بو وی [ئانکو هوین بەس بو پەرستنا خو، پئت داین]، ب سویند [گەلئ گاورئت خە لکئ
 مە کەهئ] هەو پئغە مەبر و قورئان درەو دانان، فئجیا هوین دئ ب بەر ئیزایی کەفن و ئیزاژ هەو فە نابیت.

سوره تا شوعه راء

ل مه كه هې هاتيه خوارى (۲۲۷) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هوسا دئيه خواندن (طا، سين، ميم) و نهفه و هه مى تپيئت دهستپيكا سوره تان، نيشانن ل سهر ئيعجازا قورئانى]. ﴿۲﴾ نهفه ثايه تيت كتيا رونكهرن. ﴿۳﴾ تيزيكه توژ خه مان خو بكوژى و دهيلاك بهى، چونكى نهو باوه ريى نائينن. ﴿۴﴾ و نه گهر مه هز كرابيه، نه ما موعجيزه يه كى ژ نه ساني بو وان هنيرين، دا ستوييت وان ههر چه ميايى بو مينن [فيبانه نه فيبانه دا باوه ريى ئينن، بهلى مه نهفه باوه رييه ژ وان نه فيت و نه ما و هناكهن، مه دقيت نهو، ب دلى خو و بى كوته كى، باوه ريى بينن]. ﴿۵﴾ و چو ثايه تيت نوى ژ قورئانى، ژ دهف خودايى دلوفان [بو گاور و موشر كان] نه دهاتن، نه گهر وان رويى خو ژى و هرنه گيرابيه [و ب دره و نه دانابايه]. ﴿۶﴾ ب سويند وان [نهو هه فييا بو وان هاتى] دره و دانا [و باوه ري پى

نه ئينا]، فيجا تيزيك دى زانن كا دى چ ب سه ري وان تيت [و جزايى وى، نهو وان ترانه پى دكرن، دى هه ر تيت]. ﴿۷﴾ ما وان به ري خو نه ددا نه ردى، كا چاوا مه ب هه مى رهنگيت پر مفا، شينكريه [نهويت كه سى شيانا وان نهى، ژ بلى خودى]. ﴿۸﴾ ب راستى نهفه بهلگه و نيشانه كه [رون و ناشكهر ايه ل سهر ئيكتاييا خودى، و ل سهر شيانا وى كو جاره كا دى مريان پشتى مرئى ساخكه ته فه]، بهلى بارابتر ژ وان باوه ريى نائينن. ﴿۹﴾ و ب راستى خودايى ته يى سه رده ست و زال [زاله ل سهر وان كو وان تيزا بدهت، و دشيت تولى ل وان فه كه ت] و دلوفانه [وه ختى مؤله ت داييه به نده ييت خو، و له ز ل ئيزادانا وان نه كرى]. ﴿۱۰﴾ و بيژه وان وه ختى خودايى ته گازى مووسايى كرى و گزى، هه ره دهف مله تى سته مكار. ﴿۱۱﴾ مله تى فيرعه ونى، ما نهو ژ ئيزادانا خودى ناتر سن. ﴿۱۲﴾ [مووسايى] گوت: خوديو، ب راستى نهز دتر سم نهو من دره وين دانن، و باوه ژ من نه كهن. ﴿۱۳﴾ و سينگى من [ژ به دره و دانانا وان بو من] ته نگ بيت، و نه زمانى من نه گهر يت، فيجا [جبرائيل ب وه حيسى] به نيره بو هاروونى [داد گهل من بيته پيغه مبه ر، و بو من بيته هاريكار]. ﴿۱۴﴾ و وان توله كال سهر من، فيجا نهز دتر سم [به ري يه ياما ته بگه هينمه وان، و تولا خو ل من فه كهن و] من بكوژن. ﴿۱۵﴾ [خودى] گوت، نه خبر [نهو نه شين ته بكوژن]، فيجا تو و هاروون ب نيشان و موعجيزه ييت مه فه هه رن، ب راستى نهز يى د گهل هه وه [ب پارستن و چافديريا خو فه]، و من هاى ژى هه يه [كا دى چ بيژن، و دى چ بيژنه هه وه]. ﴿۱۶﴾ هوين هه ر دو هه رنه دهف فيرعه ونى، و بيژنى، ب راستى نه ما هه ر دو هنار تپيئت خودانى هه مى جيهانانين. ﴿۱۷﴾ فيجا ئسرائيليان د گهل مه به نيره [و به س وان نه زيه ت بده]. ﴿۱۸﴾ [فيجا وه ختى فيرعه ونى مووسا ديتى، و ناخفتييت وى به يستين] گوت: ما مه تو ب بچويكاتى د ناف خودا خودان نه كرى وى؟ و تو ب سالان د ناف مه دا نه ما بووى؟ [فيجا كهنگى و د كير پرا تو بوويه پيغه مبه ر]. ﴿۱۹﴾ [و به رانه رى قهنجييت مه د گهل ته كرين] ته نهو كرى رازى كرى [نانكو ته تيك ژ مه كوشت]، و دياره توژ چافنى و بى نان و خو ييانى [وه ختى ته قهنجييت مه ژ بير كرين، و تيك ژ مه كوشتى].

سورة الشعراء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَمَ ﴿١﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ إِذَا تُكْرِمُوا كُرْمًا مِّنْ مِّمِّينَ ﴿٣﴾ إِنَّ نَاشِئَةَ نَزْلِ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَاءِ آيَةٌ فَظَلَّتْ أَعْيُنُهُمْ لَهَا خَضْبٌ مِّنْ عِذَابِ رَبِّهِمْ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمَنِ مُخَدِّثٍ إِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِضِينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَاءَ لِمَن يَكْفُرُ ﴿٦﴾ أَمْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ آيَةٌ أَنزَلْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿٧﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٩﴾ وَإِذْ نَادَى رَبُّكَ مُوسَىٰ أَنِ اتَّبِعْ أَفْعَامَ الْقَلْبَيْنِ ﴿١٠﴾ قَوْمٌ فَرَعُونَ الْأَيَّتُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي أَخَافُ أَنْ يُكَلِّمُونِي ﴿١٢﴾ وَيَضْحَكُوا بَعْدِي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَانِي فَأَرْسِلْ إِلَيَّ هَرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَذَابٌ فَالٍ أَخَافُ أَنْ يُقْتَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالَ كَلَّا فَادْهَبْ بِآيَاتِنَا إِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأَتِيَافِرَعُونَ فَقَوْلًا أَنَا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ أَنْ أَرْسِلَ مَعَنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٧﴾ قَالَ أَلَمْ نُرَبِّكَ فِينَا وَلِيدًا وَلَبِثْتَ فِينَا مِنْ عُمُرِكَ سِنِينَ ﴿١٨﴾ وَفَعَلْتَ فَعَلَتِكَ الَّتِي فَعَلْتَ وَأَنْتَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾

﴿۲۰﴾ [موسایی] گوت: من ئەو كریاره كر، و من نه زانی دی ئیتته كوشتن [مه خسه دا من كوشتنا وی نه بوو، ده می من كری]. ﴿۲۱﴾ فیجا وه ختی ئەز ژ هه وه ترسیام، ئەز ژ هه وه ره فیم ژ ترسا هندی هوین من بكوژن، فیجا خودایی من پیغه مبه راتی و زانین دا من، و ئەز كرمه ژ پیغه مبه ران. ﴿۲۲﴾ و توفی ل سهر من دكه یه منته كو ته ئەز خودان كریمه، و ته ئسرائیلی بو خو کرینه كۆله و سه پان [ته كوریت وان دكوشتن، و كچیت وان بو خو دكرنه خدام، ههر ژ بهر هندی ده یكا من ژ ترساندا، ئەز ب ئافیدا به ردام، و ته ئەز ژ ئافی ئینامه در و خودانكرم، و ل بهر چاقیت ته ئەز مه زن بووم]. ﴿۲۳﴾ فیره و نی گوت: خودانی هه می جیهانان کیسه؟ ﴿۲۴﴾ [موسایی] گوت: [خودانی هه می جیهانان] خودانی ئەرد و ئەسپانان و هندی د ئاقه را و اندایه، ئە گهر هه وه ئیقین ب تشته کی هه بیته، ئەفه ژ هه می تشتان هیژاتره هه وه ئیقین پی هه بیته، چونکی یی ئاشكه رایه. ﴿۲۵﴾ [فیره و نی] گوته بیته دهوروبه ریت خو، هه وه گولی هه به

قَالَ فَعَلَّمَهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿۲۰﴾ فَفَرَزْتُ مِنْكُمْ لَمَّا خَفَكُمُ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۲۱﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا
عَلَىٰ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿۲۲﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۲۳﴾
قَالَ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُتُمْ مُوقِنِينَ ﴿۲۴﴾
قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَأَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿۲۵﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
الْأَوَّلِينَ ﴿۲۶﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمْ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿۲۷﴾
قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِنَّ كُنُتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۲۸﴾
قَالَ لِمَنِ اتَّخَذتَّ إِلَهًا غَيْرِي لِأَجْعَلَكَ مِنَ السَّجُونِينَ ﴿۲۹﴾
قَالَ أَوْلَوْجِنَّتُكَ بَنِيَّ وَمُيِّنٍ ﴿۳۰﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِنْ كُنْتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۳۱﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿۳۲﴾
وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءُ لِلنَّظِيرِينَ ﴿۳۳﴾ قَالَ لِلْمَلَاحِقَةِ لَهُ
إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلَيْهِمْ ﴿۳۴﴾ يُرِيدُونَ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ
بِسِحْرِهِمْ فَأَتَا قَوْمَهُمْ ﴿۳۵﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأُلْعِتْ فِي الْمَدَائِنِ
حَاشِرِينَ ﴿۳۶﴾ يَا تَوْكَلْ بِكُلِّ سَحَابٍ عَلَيْهِمْ ﴿۳۷﴾ فَجَمَعَ السَّحَرَةُ
لِيَمِيقَتِ يَوْمِ مَعْلُومٍ ﴿۳۸﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنْتُمْ مُجْتَمِعُونَ ﴿۳۹﴾

[كا موساچ دبیئیت]؟! ﴿۲۶﴾ [موسایی] گوت: [به لی] ئەو خودایی هه وه یه، و خودایی باب و باپیریت هه وه بیته كه فنه ژ ی. ﴿۲۷﴾ [فیره و نی] گوت: ب راستی ئەف پیغه مبه ری هه وه، ئەفی بو هه وه هاتیه هنارتن، یی دینه. ﴿۲۸﴾ [موسایی] گوت: ئەو خودایی رۆژه لاتن و رۆژ ئافاییه و هندی د ئاقه را و اندا، ئە گهر هه وه عه قل هه بیته [چونکی هه ره ئەوه یی هه رۆ، رۆژی ژ ملی رۆژه لاتن دهر دئیخیت، و ل ملی رۆژ ئافایی ئافا دكهت، و هوین فی چهن دی ب چاقی سه ری خو دینن، ما ئەفه عه قله کی ناده ته هه وه]. ﴿۲۹﴾ [فیره و نی] گوت: ئە گهر ته خودایه کی دی ژ بلی من گرت، ب سویند ئەز دی ته كه مه د زیندانیدا [و ئەفه ریکه كا كه فنه نویه، هه ر گافه كا دژمنیت په یاما خودی بی هیشی بوون، ریکه په یاما خودی ب دان و ستاندن بگرن، ده ست ب گه ف و ئیشانندن و زیندان کرنی دكه ن]. ﴿۳۰﴾ [موسایی] گوت: خو ئە گهر ئەز به لگه و نیشانه كا ئاشكه را ژ ی بو ته بینم [تو دی هه ر من كه به د زیندانیدا؟!]. ﴿۳۱﴾ [فیره و نی] گوت: كا وی به لگه و نیشانی بیسه، ئە گهر تو ژ راستگویان بی [دا سه حكه یسنی، كا وه سایه وه کی تو دبیژی]. ﴿۳۲﴾ فیجا [موسایی] داری خو هاقیت، و بوو ماره کی دورست و ئاشكه را. ﴿۳۳﴾ و دهستی خو [ژ پاخلا خو] دهر ئیخست، سپی بو تماشه كه ران دهر كه فت. ﴿۳۴﴾ [فیره و نی] گوته سه رۆك و گره گریته دۆرماندۆری خو: ب راستی ئەفه سپره به نده کی زیده زانایه. ﴿۳۵﴾ دقیت هه وه ب سپره به ندیا خو ژ ئەردی هه وه [كو مسره] دهر بیخیت، فیجا كا هوین چ دبیژن [ئەم چ لی بکه ین]، و چ فهرمانی دده ن [دراستا ویدا]. ﴿۳۶﴾ گوتن: وی و برایی وی گیرۆكه، و كۆمكه ران به نیره باژیران. ﴿۳۷﴾ بلا هه می سپره به ندیت زیده زانا بو ته بینن. ﴿۳۸﴾ فیجا سپره به نده هه می ل وه ختی دیار کری، هاتنه كۆمكرن. ﴿۳۹﴾ [وی رۆژی فیره و نی] گوته خه لکی: له زی بکه ن كۆم بین.

لَمَلْنَا نَتَّبِعِ السَّحَرَةَ إِنْ كَانُوا هُمْ الْعَالَمِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
 قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَإِنَّا لَأَعْرَابٌ إِنْ كُنَّا نَحْنُ الْعَالَمِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
 وَإِنِّي لَهُم مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُمُوسَى الْقَوْمَ إِنَّمَا أَنتم شُرَكَائِي
 قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٣﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٤﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٥﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٦﴾
 قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٧﴾
 رَبِّ مُوسَى وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٤٩﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٠﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥١﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٢﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٣﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٥﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٦﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٧﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٨﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٥٩﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتم بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِنَّا لَنَرِيكَ
 فِرْعَوْنَ بَارِعًا ﴿٦٠﴾

المؤمنين
٣٧

سیر بهندان خو به ردا ئه ردی، و چۆنه سو جده یی. ﴿٤٧﴾ گۆتن: مه باوهری ب خودایسی، هه می خه لکی، ئینا. ﴿٤٨﴾ خودایسی مووسایی و هاروونی. ﴿٤٩﴾ [فیرعهونی] گۆته [سیر بهندان]: ئه ری هه وه باوهری پی ئینا، به ری ئه ز ده ستویریسیا هه وه بده م، دیاره ئه وه مهن و مامۆستا و سه یدایسی هه وه یه، یسی سیر بهندی نیشا هه وه دایی، فئججا هوین دئی زانن [کا ئه ز دئی چ ب سه ری هه وه ئینم]، ب راستی ئه ز دئی ده ست و پیستی هه وه چه پ و راست ژیفه که م، پاشی دئی هه وه همیسیان ب دارانقه هه لا و یسم، هه تا هوین دمرن. ﴿٥٠﴾ [سیر بهندان] گۆتن: خه م ناکه ت [هه ر تشتی بیته سه ری مه، ژ به ر باوهری ئینانا مه ژ ئیزایا دنیایی، چو زینایی ناگه هینبته مه]، ب راستی ئه م دئی ب بال خودایسی خو فیه زفرین. ﴿٥١﴾ چونکی مه به ری هه میسیان باوهری پی ئینا، ئه م ته ماییسیا هندئی دکه ین، خودایسی مه ل مه نه گریت، و گو نه هیته مه ژئی بهت. ﴿٥٢﴾ و مه وه حی بو مووسایی هنارت، کو ب شه ف به نده ییته من [ئه ویت باوهری پی ئینایین، ژ ئسرائیلیان] ده ریخیته [ژ مسری بو سه ر ده ریایا سو ر]، ب راستی ئه وه دئی ب دو یف هه وه که فن. ﴿٥٣﴾ فئججا [ده می] فیرعه ون [ب ده ر که فئنا وان حه سیایی] هنارته هه می با ژیران، و له شکه ر کو مکر. ﴿٥٤﴾ [و فیرعه ونی] گۆت: ب راستی ئه فه ده سه ته که کا کیمن [و بی مرؤفن]. ﴿٥٥﴾ و ب راستی وان که ربیته مه ییته فه کرین. ﴿٥٦﴾ و ئه م هه می ییته کارکری و هشیارین [هه چیی دزی مه را وه ستیت، و ژ به ر ئه مرئ مه ده ر که فیت، ئه م نا هیلین]. ﴿٥٧﴾ فئججا مه ئه وه هه می [فیرعه ون و له شکه ری وی] ژ جنیک و باخچه و کانیان ده ریخیستن. ﴿٥٨﴾ و مه ئه و ژ گه نجخانه و شویناریت وان، ییته خو ش و به رفه ده ریخیستن. ﴿٥٩﴾ و هو سا مه ئه وه ده ریخیستن، و ئسرائیلی کر نه ویرس و میر اتقوریت وان. ﴿٦٠﴾ و دگه ل رو ژ هه لاتئی [فیرعه ون و له شکه ری خو] ب دو یف وان که فئن.

﴿٦١﴾ فَيَجَا وَهَخَى هَهِردو كۆم بۆ لَيْكِ ئاشكەرا بووین، و ئيكدو دیتین، هه فالیت مووسایی گۆتن: بئی گۆمان ئەفه گه ههشتنه مه. ﴿٦٢﴾ [مووسایی] گۆت: نه خێر. ئەو ناگه هه مه [نه ترسن]، ب راستی خودایی من یی د گهل من [ب راسته پرسیی و هاریکارییا خوفه]، دئی ریکه کی بۆ مه فه کهت و نیشا مه دهت. ﴿٦٣﴾ فَيَجَا مه وهی بۆ مووسایی هه نارت، مه گۆتی: داری خۆل دهریایی بده [داری خۆ لیدا]، فَيَجَا دهریا ژیکه بوو، بوو دو فلق و ههر فلقه کائاشی وهکی چپایه کی مه زن بوو [ئبن عه باس دبیژیت: دوازه ریکت هه شک ل دویف هه مارا ئویجاخیت ئسرائیلیان لی فه بوون]. ﴿٦٤﴾ و هنگی (وی ده می) مه نه ویت دی [فیرعه ون و له شکه ری و ی] نژیکی وان کرن [هه تا هه می گه ههشتینه دهریایی، و داینه دویف وان]. ﴿٦٥﴾ و مه مووسا و نه ویت دگهل، هه می رزگار کرن. ﴿٦٦﴾ پاشی نه ویت دی [ئانکو فیرعه ون و نه ویت د گهل وی، نه ویت داینه دویف وان، و دفیان مووسایی و ئسرائیلیان فه گپرن] هه می مه خه ندقاندن [و مه دهریا

لی ئینا ئیک]. ﴿٦٧﴾ ب راستی ئەفه [د چپرۆکا مووسایدا، ههر ژ ده سپنکی هه تا فیرعه ون و له شکه ری وی د ئافیدا خه ندقین] نیشان و به لگه به که ئاشکەرا و گۆمانه ره [ل سه ره دهسته لا تداریا خودی، و ل سه ره هندئ کو خودی دئی خودان باوهران ههر سه ریخیت و رزگار کهت، و دئی دژمنیت وان بهر ئاتاف کهت، چه ندب هیز بن]، و پتریا وان [مله تی مووسایی] نه ژ خودان باوهران بوون. ﴿٦٨﴾ و ب راستی خودایی ته، تۆلی ژ دژمنیت خۆ فه کهت، و دلۆفانیی ب وه لییت خۆ دهت. ﴿٦٩﴾ و به حسی ئیبراهیمی بۆ وان بکه. ﴿٧٠﴾ ده می گۆتیه بابی خۆ ومله تی خۆ، ئه ری هوین چ دهر یسن؟ ﴿٧١﴾ گۆتن: ئەم هنده ک بوتان دهر یسن، و ئەم بهرده و امین ل سه ره په رستنا وان. ﴿٧٢﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: [ئه ری ئەقیت هوین دهر یسن] وان های ژ هه وه هه یه، وه ختی هوین گازی وان دکهن؟ ﴿٧٣﴾ یان ژ ی ئەو مفا و زیانه کی دگه هینه هه وه؟ ﴿٧٤﴾ [چو به رسف بۆ نه دیتن ئینا] گۆتن: نه [نه های ژ مه هه نه، و نه چو مفا یی دگه هینه مه، و نه ژ ی چو زیانی... به لی مه دیت باب و باپیری مه ژ ی، ههر ئەفه دکرن [بوت دهرستن، فئجا ئەم ژ ی چاف ل وان دکهن]. ﴿٧٥﴾ [ئیبراهیمی] گۆت: ئه ری هه وه هه زرا خۆ کریسه، کا هوین چ دهر یسن؟ ﴿٧٦﴾ هوین و باب و باپیری خۆ ییت که فن [دزانن هوین چ دهر یسن؟] ﴿٧٧﴾ ب راستی ئەو هه می دژمنیت منن، ژ بلی خودانی هه می جیهانان کو خودییه. ﴿٧٨﴾ نه وی ئەز داییم [ئه وه خودانی هه می جیهانان]، و ئەو دئی به ری من ده ته ریکا راست [نه بوتیت هوین دهر یسن]. ﴿٧٩﴾ و نه وی خواری و فه خواری دده ته من [ئانکو من ب خواری و فه خواریا خۆ ساخ ده یلت]. ﴿٨٠﴾ و نه وی گا فاهه ز نه ساخ بووم، ئەو ساخی و سلاهه تی بی دده ته من، و من ساخ دکهن. ﴿٨١﴾ و نه وی من دهر نییت، و پاشی پشتی مرئی من ساخ دکهنه فه. ﴿٨٢﴾ و نه وی ئەز ژ ی ب هقی، کو گونه هیت من پۆزا قیامه تی و جزادانی ژ ی بهت. ﴿٨٣﴾ خودیو تۆ زاین و تیگه هشتن و پیغه مبه راتی بی بده من، و تو من [د دنیا یی و ئاخه ر تیدا] بگه هینه مرو فیت باش و راستکار.

وَأَجْعَلِ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَأَجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
الْعَبِيدِ ﴿٨٥﴾ وَأَعْفِ لِأَيِّئِهِ مَنْ كَانَ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَرْزُقْنِي الْيَمِينَ الْمُنْتَقِبِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ
لِلْعَاوِينَ ﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ إِن مَّا كُمُ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ
يَصْرُوكُمْ وَأَوْتَيْتُمْ سُرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكَبِكُمْ فِيهَا هُمْ وَالْعَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجَحُّوْهُ
إِلَيْسَ أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لِي
صَلَائِلٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نَسُوا بَكْرَةَ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّتْ إِلَّا
الْمَجْرُمُونَ ﴿٩٩﴾ قَالُوا لِمَا نَا مِنْ شَفِيعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صِدْقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾ قَالُوا
أَنْ لَنَا كَرَّةٌ فَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَعْرَبْتُ إِلَّا عَرَبِيٌّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُوا أَمْرًا ﴿١١٠﴾ قَالُوا أَلَمْ نَأْمُرْكَ أَنْ تَبْعَكَ الْآزْدَلُونَ ﴿١١١﴾

الحزب
٣٨

خوب بکن [و نیزایی ژ خو بدنه پاش]. ﴿٩٤﴾ فیجا ئەو و پەرستییت وان، تیک ل دویف تیکی سەر و سەر
هاقیقتنە تیدا [د جهه مەیدا]. ﴿٩٥﴾ و هەمی لەشکەری شەیتانی ژى سەر و سەر هاقیقتنە د جهه مەیدا. ﴿٩٦﴾ گۆتنە
پەرستییت خو و جەبەرا وان بوو د دۆژەهیدا. ﴿٩٧﴾ سویند ب خودی ئەم د خە لە تی و گو مریایه کا ناشکەر ادا
بووین. ﴿٩٨﴾ وەختی مە هوین ئینیا نینە ریزا خودی [و مە هوین پەرستین]. ﴿٩٩﴾ ژ گونە هەکاران [سەر گاور
و کەنکەنەیان، ژ شەیتانیت جناوەر و مروفان] پێتەر، کەسی ئەم د سەردا نەبرین. ﴿١٠٠﴾ فیجا ئەفرۆ مە چو
مەهدەر چی نینن [و هەکی خودان باوهران هەین، ژ پیغەمبەر و ملیاکەتان]. ﴿١٠١﴾ و چو هەفالیت نینزیک و خوشتفی
ژى نینن [کو هاریکاریا مە بکن، و مە ژ نیزایا خودی رزگار بکن، یان هەفالینیا وان بکن، چونکی قیامەتی
بەس موسلمان هەفالینیا ئیکدو دکن، و ییت دی چەند خوشتفییت تیک بوون د دنیایدا، رۆژا قیامەتی هند دبنە
نە یاریت تیک]. ﴿١٠٢﴾ و ئەگەر زفرینە کا دی، مە هەبایە بۆ دنیا، ئەم دا بینە خودان باوەر. ﴿١٠٣﴾ ب راستی ئەفە
[بەحسکرنا پیغەمبەران و دو بیا هیکا گاوران رۆژا قیامەتی] نیشان و بەلگە، بەلی باراپتر ژ وان [ژ قورە بيشیان
باوهری نەئینان. ﴿١٠٤﴾ و ب راستی خودایی تە سەردەستی دژمنیت خو، و دلۆفانە بۆ خودیناسان. ﴿١٠٥﴾ ملەتی
نووچی ژى، پیغەمبەر دره وین دانان. ﴿١٠٦﴾ وەختی برایی وان نووچی، گۆتییه وان: ما هوین ژ خودی ناترسن؟
[هوین غەیری وی دپەرینسن]. ﴿١٠٧﴾ ب راستی ئەز بۆ هەو و پیغەمبەرەکی ئەمینم. ﴿١٠٨﴾ فیجا تەقویا خودی
بکن [ب گوهدارییا وی خو ژ نیزایی بدنه پاش]، و گوھی خو بدنه من [پەرستنا غەیری خودی پەینن].
﴿١٠٩﴾ [ول سەر گەھاندنا فی نامەیی، و فان شیرەتان] ئەز چو کریمان ژ هەو ناخوام [ئەز چو ژ هەو ناخوام،
هوین ژبەر، گوھی خو ندەنە من]، کرییا من ل سەر خودانی جیهانانە. ﴿١١٠﴾ فیجا ژ خودی ترسن، و گوھی
خو بدنه من. ﴿١١١﴾ گۆتن: ئەم دی چاوا باوهریی ب تە ئینن [و ب دویف تە کەفین]، و ئەو ییت باوهری ب تە
ئیناین و ل دویف تە هاتین، ئەون ییت بی ریز و رویمەت.

﴿۱۱۳﴾ [نوحی] گوت: ما ئەز چ دزانم وان چ دکر؟ ئانکویا فەرل دەف من نه شۆلی وانه، کاج دکهن؟ یا فەر ئەوه باوهریی بینن. ﴿۱۱۳﴾ حسییا وان بهس یا ل دەف خودی، ئەگەر هوین بزائن. ﴿۱۱۴﴾ و ئەز نهئوم یسی خودان باوهران دهرییخم [ل سهر خاترا ههوه]. ﴿۱۱۵﴾ و ئەز بهس پیغه مبهه و ناگهدار که ره کئی رۆنکه رم. ﴿۱۱۶﴾ گۆتن ئەگەر تو [عهیدار کرنا دینی مه، و وان ئاخفتنیست تو د راستا بوتیت مه دا دکهی] بهس نه کهی، ههی نوح، ب راستی دی ژ وان بی، ئەو ییت ب بهران دئینه کوشتن. ﴿۱۱۷﴾ [نوحی] گوت: خودیوو مله تی من، ئەز دهره وین دانام [و گوهی خو نه دانه من، و عیناد دهره و دانانا مندا کرن]. ﴿۱۱۸﴾ فیجا [خودیوو] تو حوکمی د ناقبه رامن و واندا بکه، و تو من و خودان باوهرییت د گهل من، رزگار بکه. ﴿۱۱۹﴾ فیجا مه ئەو و هندی دگهل، د گهمییا بارکریدا، رزگار کرن. ﴿۱۲۰﴾ پاشی ئەو ییت مایی، مه د ئاقیدا خه ندقاندن. ﴿۱۲۱﴾ ب راستی ئەفه [رزگار کرنا نوحی و هندی د

گهل هۆسا، و خه ندقاندنا ئەو ییت مایی] چامه و نیشانه که، د گهل هندی ژ ی، باراپتر ژ وان باوهری نه ئینان. ﴿۱۲۲﴾ ب راستی خودایی ته سه ره دستی دژمنییت خو به، و دلۆفانه بو خودیناسان. ﴿۱۲۳﴾ [و مله تی] عاد ژ ی، پیغه مبهه دهره وین دانان [و باوهری ب وان نه ئینا، و یسی باوهریی ب پیغه مبهه کی نه ئینیت، ههروه کی وی باوهری ب چویان نه ئینایی]. ﴿۱۲۴﴾ وهختی برایی وان هوود، گۆتیه وان: ما هوین [ژ ئیزا و تولا] خودی ناترسن، هوین غهیری وی دپهریسن. ﴿۱۲۵﴾ ب راستی ئەز بو ههوه، پیغه مبهه کی ئەمینم. ﴿۱۲۶﴾ فیجا ژ [ئیزا] خودی بترسن، و گوهی خو بدنه من، و ب گۆتنا من بکهن. ﴿۱۲۷﴾ [و ل سهه گه هاندنا فی نامهیی، و شان شیره تان] ئەز چو کرییان ژ ههوه ناخوازم [و ئەز چو ژ ههوه ناخوازم، هوین گوهی خو نه دهنه من]، کرییا من بهس ل سهه خودانی هه می جیهانانه. ﴿۱۲۸﴾ ئەفه چیه بو پویچیسی و خو مه ز نکرنی، هوین ل سهه ههه جهه کی بلند، و ل سهه ری ههه ریکه کی ئاهاهییه کی بلند [وه کی چیا هی کی]، ئاها دکهن؟! ﴿۱۲۹﴾ و هوین ئاهاهییه یی زنده موکوم و ئاسی بو خو ئاها دکهن، ب ئیه تا هندی، هوین ههروهههه دی مینن و نامرن. ﴿۱۳۰﴾ و گاها ههوه ئیک گرت و کهفته له پی ههوه [بو تۆلشه کرن و جزادانی]، ههوه ب دورندهیی و دژاری ئیشانن و ئیزادا. ﴿۱۳۱﴾ فیجا ژ خودی بترسن، و گوهی خو بدنه من. ﴿۱۳۲﴾ و ژ وی بترسن و پارێزکارییا وی بکهن، ئەو یی ئەف که ره مه د گهل ههوه کری، یا هوین دزانن. ﴿۱۳۳﴾ ئەو یی تهرش و کههوال و زارپۆک دایینه ههوه. ﴿۱۳۴﴾ و ئەو یی جنیک و کانی ژ ی دایینه ههوه. ﴿۱۳۵﴾ ب راستی ترسا من ل سهه ههوه، ترسا ئیزایا رۆژه کا گرانه [ئه گهر هوین د فی گاوری و نه گۆهدارییا خودا بهمینن]. ﴿۱۳۶﴾ ئەوان [هۆسا به رسفا هوود دا]، گۆتن: تو شیره تان ل مه بکه ی یان نه کهی، ل دهف مه ئیکه [ئهم پویته ب ئاخفتن و شیره تیته ناکه یین، و دبیرا ئەفا ئەم ل سهه ئەم ناهیلین، و ب دویف ته ناکه فین].

۱۳۷ ﴿ وَتَهافتهم لسهر، دينى باب و باپيريت
 مهيه. ﴿ ۱۳۸ ﴾ و هم ناينيه نيزادان [ثانكو قيامهت
 نينه]. ﴿ ۱۳۹ ﴾ و ان [هوود] درهوين دانا [وباوهرى
 پى نهيننا]، ئينا مه زى تهو فهبرانندن، ب راستى
 تهفه [فهبرانندن و هيلاكبرنا وان] چامه و نيشانهكه،
 د گهل هندى زى، باراپتر ژ وان باوهرى نهينان.
 ﴿ ۱۴۰ ﴾ ب راستى خودايى ته، سهردهستى دژميت
 خوويه، و دلوفانه بو خوديناسان. ﴿ ۱۴۱ ﴾ ملهتى
 (سهموود) زى، پيغهمبهر درهوين دانان. ﴿ ۱۴۲ ﴾ وهختى
 براى وان (صالح) پيغهمبهر، گو تيه وان: ماهوين
 ژ خودى ناترسن [هوين غيبرى وى دپهريسن]؟.
 ﴿ ۱۴۳ ﴾ ب راستى تهز بو هوه پيغهمبهر كه ئه مينم.
 ﴿ ۱۴۴ ﴾ فيجا ژ خودى بترسن، و گوهى خو بدنه من.
 ﴿ ۱۴۵ ﴾ و تهز [ل سهر گه هاندنا فهرانيت خودى و فان
 شيرهتان] چو كرييان ژ هوه ناخوازم [گوهداريسا من
 ل هوه يا گران بيت، و ژ بهر هندى، هوين گوهى
 خو نه دهنه من]، كرييا من بهس يال سهر خودانى
 همى جيهانان. ﴿ ۱۴۶ ﴾ ئه رى هوين ل وى هزرينه،

هوسا ئيمن بيمينه د فان خير و خوشياندا [و خودى هوه نيزا نه دهنه، ل سهر گاوريسا هوين دكهن]؟.
 ﴿ ۱۴۷ ﴾ [بمينه] د ناف فان جنيك و كانياندا؟. ﴿ ۱۴۸ ﴾ و [بمينه] د ناف چاندنى و دارقه سپت فيقى
 گه هشتيدا؟. ﴿ ۱۴۹ ﴾ و هوين [ب هوستايى] خانبييت بهر فهد د چيياندا دكولن. ﴿ ۱۵۰ ﴾ فيجا ژ خودى
 بترسن، و گوهى خو بدنه من. ﴿ ۱۵۱ ﴾ و گوهى خو نه دهنه زيده خراب و موشرک و كه نكه نه يان.
 ﴿ ۱۵۲ ﴾ تهويت خرايبي د ئه رديدا دكهن، و باشيى ناكهن [مه خسه د پى تهو نه ه كه سه بوون ييت خو كرينه
 قولپهك، و ب كوشتنا حيشترى رابووين]. ﴿ ۱۵۳ ﴾ گوتن: ب راستى تو ژ وانى بيت زيده سحر لى هاتيه
 كرن [و سحرى چو نه قل بو نه هيلايى، فيجا تو هزر دكهى، پويچى هه قيه، و هه قيا ته ل سهر پويچيه].
 ﴿ ۱۵۴ ﴾ و تو ژى مروفه كى وهكى مه.. و ته گهر راسته تو پيغهمبهرى كا بهلگه و نيشانه كى بو مه بينه.
 ﴿ ۱۵۵ ﴾ [صالح پيغهمبهر] گوته [وان]: ته فه حيشتره كه [بهلگه و نيشانه بو هوه، ههروه كى هوه خو استى]،
 روژه كى ئاف بو ههويه، و روژه كى زى بو حيشتريه. ﴿ ۱۵۶ ﴾ و [هشيار بن] دهستى خو ب خرابى نه كه نى،
 ته گهر دى نيزايه كامه زن هوه هه گريت. ﴿ ۱۵۷ ﴾ فيجا وان حيشتر كوشت و [وهختى نيشان و دهسپيكت نيزا
 خودى ديتن] په شپان بوون. ﴿ ۱۵۸ ﴾ فيجا نيزايى تهو هنگاقتن [بزفره ئايه تيت (۶۸-۶۷) ژ سوره تا هوود]،
 و ب راستى ته فه [حيشتر صالح پيغهمبهر و نيزادانا ملهتى وى] چامه و نيشانه كه، د گهل هندى زى باراپتر
 ژ وان باوهرى نهينان. ﴿ ۱۵۹ ﴾ و ب راستى خودايى ته، سهردهستى دژميت خوويه، و دلوفانه بو خوديناسان.

﴿ ۱۶۰ ﴾ مله تى (لووط) پیغمبر زى، پیغمبر دره وین دانان [و تى پیغمبره کی دره وین دانیت، یى وهیه هه چکو هه می دره وین دانایین]. ﴿ ۱۶۱ ﴾ وهختی برایی وان (لووط) پیغمبر، گوتیه وان: ما هوین ژ [ئیزایا] خودی ناترسن؟. ﴿ ۱۶۲ ﴾ ب راستی تیز بؤ هه وه پیغمبره کی تهمینم. ﴿ ۱۶۳ ﴾ فیجا ژ خودی بترسن، و گوهی خو بدنه من، و ب گوتنا من بکن. ﴿ ۱۶۴ ﴾ و تیز چو کرییان [به رانه ر گه هاندنا تهمریت خودی و باوه ری ئینا هه وه] ژ هه وه ناخوازم [دا هوین باوه ریسی نه ئینن و ل هه وه یا گران بیت]، کرییا من بهس یال سهر خودانی هه می جهانان. ﴿ ۱۶۵ ﴾ تهری چاواژ خه لکی هه می، هوین تالوقی زه لمان دبن؟! ﴿ ۱۶۶ ﴾ و هه فسه ریت خودی بؤ هه وه دورستکرین، و ژ بهر هه وه دایین دهیلن، ب راستی هوین مله ته کی زیده سهر داچویینه. ﴿ ۱۶۷ ﴾ گوتن: هه ی (لووط)، تهر تو فی نه هیلی و ژیشه نه بی، تهم دئ ته ژ ناف خو دهر تیخین. ﴿ ۱۶۸ ﴾ [(لووط) پیغمبره] گوت: ب راستی که رییت من گه له ک ژ

کاری هه وه یی کریت فه دبن. ﴿ ۱۶۹ ﴾ خودیوو، تو من و مالا من، ژ کاری تهمو دکهن، رزگار بکه [مه د تاگری و اندا نه سوژه]. ﴿ ۱۷۰ ﴾ فیجا [وهختی هاتنا ئیزایا مه هاتی] مه تهمو و مالا وی، هه می رزگار کرن. ﴿ ۱۷۱ ﴾ پیره نه ک تى نه بیت [کوژنا (لووط) پیغمبر ب خو بوو] ژ وان بوو، تهمو بیت مایینه د ناف ئیز اییدا. ﴿ ۱۷۲ ﴾ و بشکا مایی زى، مه د هیلاک برن. ﴿ ۱۷۳ ﴾ و مه بارانه ک ب سهر و اندا ئینا [بارانه کا ئنتیکه، به ریت سوئی و هشک ب سهر و اندا باراندن]، فیجا پیسه باران بوو، بارانا وی مله تى ژ لایی پیغمبره ری و انقه، هاتیه ترساندن و هشیار کرن [به لی د گهل هندى زى، ل خو نه زفرین]. ﴿ ۱۷۴ ﴾ ب راستی تهمو [چیروکا (لووط) پیغمبره، و رزگار کرنا وی و ئیزادانا مله تى وی] چامه و نیشانه که، د گهل هندى زى باراپتر ژ وان باوه ری نه ئینان. ﴿ ۱۷۵ ﴾ و ب راستی خودایى ته سهرده سستی دژمنیت خویه، و دلوقانه بؤ بنده بییت خو. ﴿ ۱۷۶ ﴾ ب راستی خه لکی جهی تیر دار، و دار لی تیکرا [مه خسه د پی خه لکی مه دیه نیه، مله تى شوعه یب پیغمبره]، پیغمبره دره وین دانان. ﴿ ۱۷۷ ﴾ وهختی شوعه یی گوتیه وان: ما هوین ژ [ئیزایا] خودی ناترسن؟. ﴿ ۱۷۸ ﴾ ب راستی تهمو بؤ هه وه پیغمبره کی تهمینم. ﴿ ۱۷۹ ﴾ فیجا ژ خودی بترسن، و گوهی خو بدنه من، و ب گوتنا من بکن. ﴿ ۱۸۰ ﴾ و تیز چو کرییان [به رانه ر گه هاندنا فهرمانیت خودی، و موسلمانوونا هه وه] ژ هه وه ناخوازم [دا گوهداریا من ل هه وه یا گران بیت، و هوین گوهی خو نه دهنه من]، کرییا من بهس یال سهر خودانی هه می جهانان. ﴿ ۱۸۱ ﴾ ب دورستی پیقانی بکن، و نه بنه ژ وان بییت پیقانی کیم دکهن [دزیسی د پیقانیدا نه کهن]. ﴿ ۱۸۲ ﴾ و ب ته رازوییا راست و دورست بکیشن. ﴿ ۱۸۳ ﴾ و تشتیت خه لکی [دکیشن و پیقانیدا] کیم نه کهن، و خرابیسی د تهر دیدا نه کهن و بهردوام و ل سهر بییت بهرده وام بن.

وَأَتَقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِلْمَةَ الْأُولِينَ ﴿١٨٥﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنْتَ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا وَإِنْ نَطَّلْتُكَ لَئِنْ أَلَكْنَاكَ لَيُنْفِقَنَّ عَلَيْنَا كَسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٦﴾ قَالَ رَبِّیْ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمْ عَذَابٌ یُّومِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ یَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٧﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآیَاتٍ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٨٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٨٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَنَزَّلَ الذِّكْرَ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْأَعْيُنِ ﴿١٨٨﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِنَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٨٩﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ ﴿١٨٩﴾ وَإِنَّ رَبَّیْ لَنُزِّلُ الذِّكْرَ الْأُولَىٰ ﴿١٩٠﴾ أَوْ لَنُرِیَنَّكَ الْآیَاتِ الْكُبْرَىٰ ﴿١٩٠﴾ أَنْ یَعْلَمَهُ وَعُلَّمَهُ بِخَبْرٍ لِأَسْمَاءِ بِلَیْلِ ﴿١٩١﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِ ﴿١٩١﴾ فَقَرَأَهُ عَلَیْهِمْ مَا كَانُوا بِهِ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٢﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٩٢﴾ لَا یُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ یُرُوا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿١٩٣﴾ فَبَاتُوا بِغَفْوَةٍ هُمْ لَا یَشْعُرُونَ ﴿١٩٣﴾ فَتَنُفُّوا أَعْنَاقَهُمْ لَنَخُنَّ مِنْظَرُونَ ﴿١٩٤﴾ أَفَرَأَيْتَ إِنْ أَقْرَبْتَ بِإِذْنِ رَبِّكَ مَنَظَرَ سَبْعِینَ ﴿١٩٥﴾ شَرْحَاجَةً مِّمَّا كَانُوا یُوعَدُونَ ﴿١٩٥﴾

دهشتی، خودی عه ورهك ب سهر واندا هنارت، سیهر ل وان كر، فئجا هه میسان خو دا بن، ئینا خودی ناگر ب سهر واندا باراند، و هه می سوتن، ب راستی ئه و ئیزایه، ئیزایا روره كا گران بوو. ﴿١٩٠﴾ ب راستی ئه فقه ئیزادانا مله تی شوعه یب پیغه مبه ر ب فی ئاوی ای چامه و نیشانه كه، د گهل هندی ژ ی بارپتر ژ وان باوهری نه ئینان. ﴿١٩١﴾ و ب راستی خودای تی ته سهر دهستی دژ منیت خو یه، و دلوفانه بو خودیناسان. ﴿١٩٢﴾ ب راستی ئه ف قورئانه، خودائی هه می جهانان، یا ئیناییه خواری. ﴿١٩٣﴾ جبریلی یا ئیناییه خواری. ﴿١٩٤﴾ ئینا سهر دلی ته، دا بییه پیغه مبه ر [وه کی پیغه مبه ریت به ری خو]، و ژ ناگه هدارا كه ران بی. ﴿١٩٥﴾ ب زمانئ عه ره بی، یی رۆن و ئاشكه را [مه ئینا خواری]. ﴿١٩٦﴾ و ب راستی مزگینی و سالوخه تیت فی قورئانی، ییت د کتیبیت دی ییت ئه سناندا هاتین [كو با راسته، و ژ دهف خودییه، و بو موحه مده دی دئی ئیته خواری]. ﴿١٩٧﴾ ئه ری ما ئه فقه نه نیشان و به لگه یه، بو وان [بو خه لکی مه كه هی] زاناییت ئسرائیلیان [ییت جو هیسان، و هکی عه بدوللابی کورئ سله لامی]، شاده بییی بو قورئانی بدن [كو یا ژ دهف خودی هاتی]. ﴿١٩٨﴾ و ئه گهر ئه ف قورئانه مه ل سهر هندهك بیانیان [نه عه ره بان] ئینابایه خواری. ﴿١٩٩﴾ و [ب دورستی و ره وانبیژیسیا قورئانیقه] فان بیانیان ئه ف قورئانه بو وان خواندبایه، وان ههر باوهری پی نه دئینا. ﴿٢٠٠﴾ هؤسا مه [باوهری نه ئینان ب قورئانی، یان شیرك و گاوری] یا کریهه دلئیت گونه هکاراندا. ﴿٢٠١﴾ ئه و [گاور] هه تا ئیزایا ب ژان و دژوار نه بینن، باوهری پی (ب قورئانی) نائین [به لی وئ رورئ باوهری فایده ی وان ناکه ت]. ﴿٢٠٢﴾ و ئه و ئیزا ژ نشكه کشفه، دئی بو وان ئیت، و وان های ژ خو نه. ﴿٢٠٣﴾ [فئجا وه ختی ئیزایی ب چاقیت خو دینن] دئی بیژن: ئه ری ئه م نائینه گیرۆكرن، و ده رفه ت بو مه نائیته دان [دائهم باوهری بی بینن]؟! ﴿٢٠٤﴾ ئه ری ئه و چاواله زئ ل هاتنا ئیزایا مه دكه ن؟! ﴿٢٠٥﴾ كا بیژه من ئه گهر مه ئه و - ب سالان - ب خوشی ئیخستن. ﴿٢٠٦﴾ پاشی ئه و ئیزایا په یان پی هاتیه دان، ب سهری وان هات.

مَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ مَالَكُنَا وَأَمْؤَانَتُنَا
 مِنَ قَرْيَةٍ إِلَّا لَهَا مُنْذِرُونَ ﴿٥٥﴾ ذَكَرَىٰ وَمَا كُنَّا
 ظَالِمِينَ ﴿٥٦﴾ وَمَا تَزَلَّتْ بِهِ الشَّيْطَانُ ﴿٥٧﴾ وَمَا يَنْبَغِي لَهُمْ
 وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٥٨﴾ إِنَّهُمْ عَنِ السَّمْعِ لَمَعْزُونَ ﴿٥٩﴾
 فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَكُونَ مِنَ الْمُعَذَّبِينَ ﴿٦٠﴾
 وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴿٦١﴾ وَأَخْفِضْ جَنَاحَكَ لِمَنِ اتَّبَعَكَ
 مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنَّي بِرَبِّي مِمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٦٣﴾
 وَتَوَكَّلْ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحِيمِ ﴿٦٤﴾ الَّذِي يَرِنُكَ جِئْنَا نَقُومُ ﴿٦٥﴾
 وَتَقَلَّبَكَ فِي السَّجْدِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٧﴾
 هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ الشَّيْطَانُ ﴿٦٨﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ كُلِّ
 أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٦٩﴾ يُلْقُونَ السَّمْعَ وَأَكْتُرُّهُمْ كَذِبُونَ ﴿٧٠﴾
 وَالشَّعْرَاءُ يَتَّبِعُهُمُ الْغَاوُونَ ﴿٧١﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِي كُلِّ وَادٍ
 يَهِيمُونَ ﴿٧٢﴾ وَأَلَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَذَكَرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ وَأَنْتُمْ تُؤْمِنُونَ
 بَعْدَ مَا ظَلَمْتُمْ وَأُوسِعَ اللَّهُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا أَلَيَّ مُنْقَلَبًا يَنْقَلِبُونَ ﴿٧٤﴾

﴿۲۰۷﴾ هنگی دئی چ فایدهی وان کهن، ئەو خو شیئی وان [ب سالان] برین؟ ﴿۲۰۸﴾ و مه چو گوند د هیلاک نەبرینه، ئە گەر [بەری هنگی] مه ئەو ناگە هدار نەکرین [و پیغەمبەر بو وان نەنارتەن، و ژ فئی رۆژی نەترساندین]. ﴿۲۰۹﴾ دا [هیلاکەرنا وان] بیته چامه و دەرس [دا که سئی دی چاف ل وان نە کهت]، و ئەم [د ئیزادانا واندا] نە ییت ستەمکار بووین. ﴿۲۱۰﴾ شەیتانان ئەف قورئانە نەئیناییه خواری [و هکی گاور دبیژن، ئەف قورئانە و هکی وان ئاخفتنانە ئەو ییت شەیتان بو خیفزانکان دئینن]. ﴿۲۱۱﴾ و بو وان ناییت و نە دورستە، و نە شین ژئی [فئی قورئانی بینن]. ﴿۲۱۲﴾ ب راستی ئەو [شەیتان] ژ هبستئی [یا قورئانی یان یا ملیاکەتان] د دویر ئیخستینە [ب ریکا ملیاکەت و ستیران]. ﴿۲۱۳﴾ چو پەرستییان د گەل خودئی نە پەریسە [و بو نە که هەفیشک]، ئە گەر دئی بیسە ژ وان ییت ب بەر ئیازیی د کەفن [ئانکو هەی مو حەمەد، تو ژ خوشفیتترین بەندە ییت منی، بە لئی د گەل هندئی ژئی، ئە گەر تو پەرستییه کئی دی ژ بلی من پەریسی، دئی تە ئیزادەم]. ﴿۲۱۴﴾ و [ل پیشیی و ب ئاشکەرای] مروّف و لیژمیّت خو ییت نیزیك، ناگە هدار بکە. ﴿۲۱۵﴾ یی نەرم و قەدەر گەر بە، بو وان خودان باوەر ییت ب دویف تە هاتین. ﴿۲۱۶﴾ و ئە گەر وان گوھئی خو نەدا تە، بیژە: ب راستی ئەز یی بەریمە ژ وئی یا هوین دکەن. ﴿۲۱۷﴾ و پشتا خو، ب خودایئی خودان هیژ و دلوفان، گەرم بکە و گری بدە. ﴿۲۱۸﴾ ئەو ئی تە دینیت، دەمی تو ب تنی رادیبیه نفیژی. ﴿۲۱۹﴾ و تە دینیت، وەختی تو د گەل نفیژ کەران رادیی و دروینی. ﴿۲۲۰﴾ ب راستی هەر ئەو یی گوهدیژ و زیدە زانا. ﴿۲۲۱﴾ ئەری ئەز بیژمە هەو، کا شەیتان ب سەر کیدا دئینە خواری. ﴿۲۲۲﴾ ئەو ب سەر هەر زیدە درەوینە کئی زیدە گونە هکاردا [و هکی خیفزانکان] دئینە خواری. ﴿۲۲۳﴾ ئەو [مەخسەد شەیتان] گوھفە چنیی د کەن [گوھئی خو ددەنە بانئ بلند، دا تشئی گولی دین بدزن، و بو هەفالیّت خو ییت خیفزانک بیژن، و ئەو سەد درەوان تیکەلی وئی دکەن، یا شەیتان بو وان دبیژیت] و باراپتر ژ وان درەوین و درەو کەرن. ﴿۲۲۴﴾ و هۆزانفان [بیّت نە موسلمان، و ییت گاور] مروّفیّت سەردا چۆیی، ب دویف وان دکەفن [و گوھئی خو ددەنە وان]. ﴿۲۲۵﴾ ما تو نابینی ئەو دەمی ریک و هونەر ییت درەویدا، ل دویف سەری خو دچن [جار دهاقیژ نە فئی، و جار یی دی، جار فئی بی بەختی، جار یا دی، دکەن]. ﴿۲۲۶﴾ و ب راستی ئەو وئی دبیژن، یا ناکەن. ﴿۲۲۷﴾ ژ بلی وان ئەو ییت باوەری ئینایین و کار و کریاریت راست و باش کرین، و گەلەک زکری خودئی کرین و خو ب سەر ئیخستین، پشتی ستەم ل وان هاتیسە کرن [ئانکو هافیتیینه وان گاوران ئەو ییت هافیتیینه موسلمانان، و ئەو ییت ستەم کرین، دئی زانن کا ئەو دئی بو چ دویمایهک زقرن].

سوره تا نامل

ل مه كه هې هاتيسه خوارى (۹۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هوسا دئيتته خواندن: (طا، سين)، و ئه ف رهنگه تيبه نيشانن ل سهر ئيعجازا قورنائى. ئه فه نايه تيتت قورنائى و كتيباً رۆنكهرن. ﴿۲﴾ راسته ريبى و مزگينبىه بؤ خودان باوهران. ﴿۳﴾ ئه وئيت بهر دهوام و ب رهنگى پيدافى نفيژان دكهن، و زه كاتى ددهن، و باوهرىبه كاهى گؤمان، باوهرىبى ب ئاخهرتى دئينن. ﴿۴﴾ ب راستى ئه فيت باوهرىبى ب ئاخهرتى نه ئينن، مه كار و كريبريت وان ييت ل بهر وان شرينكرين، و د چاقيت واندا ييت جوانكرين، و ههر دئ د خرابيسيا خودا زهرن [ئانكو چوجا زئى دهرناكه فن]. ﴿۵﴾ ئه فه ئه ون ئه وئيت بؤ وان [د دنيايى و ئاخهرتيدا]، دژوارترين ئيزا هه ي، و ئه و د ئاخهرتيدا ژه ميبان خوساره ترن. ﴿۶﴾ و ب سويند تو قورنائى، ژ دهف خودايى

كاربنه جه و زيده زانا، وهر دگرى. ﴿۷﴾ [بيژه وان] وهختى مووسايى گؤتيبه هه فسهره خؤ، ئه زئى ژ دويرفه ئاگره كى دبينم، [خؤ ل فيرئى بگرن] ئه ز دئى بؤ هه وه ئاخشتنه كئى [ل سهر ريكي ئينم، كو ئه م ب ريكا خؤ بكه فين]، يان زى دئى بؤ هه وه بزؤته كى زئى ئينم، دا [ئاگره كى بؤ خؤ هه لكه ين] هوين خؤ پئى گهرم بكهن. ﴿۸﴾ فينجا وهختى مووسا گه هشتيبه دهف ئاگرى، هاته گازيكرن: ئه في ل دهف ئاگرى [كو مووسايه] و بيت ل دؤر ئاگرى [كو مليا كه تن] پيرو زبون [پرخيز و بهر كه ت بوون]، و پاك و پاقرئى ژه مئى كئيا سيسان، بؤ خودنائى هه مئى جيهانان بيت. ﴿۹﴾ هه ي مووسا ب راستى [ئه وئى گازى ته دكه ت، و د گهل ته دئاخشت] ئه زم، خودايى سهر ده ست و كاربنه جه. ﴿۱۰﴾ و دارئى خؤ بافيژه، فينجا وهختى مووسايى دارئى خؤ ديتى، ب له ز وهكى تيره ماره كى خؤ دها فيژيت و دچيت [ژ ترساندا]، ره فى و ل پشت خؤ نه زفرئى، [مه گؤتى] هه ي مووسا، نه ترسه، ب راستى پيغه مبه ر ل دهف من ناترسن. ﴿۱۱﴾ به لئى ئه وئى سته م كرى [ژ مرؤ فان، ئه وئيت نه پيغه مبه ر] ئه و [ژ بهر گونه هيت خؤ دترسيت] پاشى توبه بكه ت، شوينا خرابيئى قه نجيئى بكه ت، ب راستى ئه ز گونه هـ ژيهر و دلؤ فانم [ئه فه مزگينبىه بؤ مرؤ فان، ههر كه سئى پشتى گونه هئى توبه بكه ت، خودئى دئى توبه ييا وى وهر گريت]. ﴿۱۲﴾ و ده سئى خؤ بكه د پاخلا خودا، ده سئى ته بئى تيش و برسقى دئى دهر كه فيت، و ب فان نه موعجيزه يان هه ره دهف فيرعه ونى و مله تئى وى، ب راستى ئه و مله ته كئى ژ ريكا راست دهر كه فتينه. ﴿۱۳﴾ فينجا پشتى مووسا ب موعجيزه ييت مه، ييت رؤن و ئاشكه راهه، هاتيسه دهف وان، گؤتن: ئه فه سيره به نديبه كا ئاشكه راهه.

سورة التامل

بسم الله الرحمن الرحيم

طس تاءك ايدت القرآن وكتاب مبین ۱ هدى و بشرى
للمؤمنين ۲ الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكاة وهم بالآخرة
هم يوقنون ۳ ان الذين لا يؤمنون بالآخرة زيننا لهم أعمالهم فهم
يعلمون ۴ اولئك الذين لهم سوء العذاب وهم في الآخرة هم
الآخسرون ۵ وانك لتلقى القرآن من لدن حكيم عليم ۶ اذ قال
موسى لاهله انا انسى ناراً اسأتىكم فيها بخبر اوع انىك يشهب قبس
لعلكم تصطلون ۷ فلما جاءها لودى ان بورك من فى النار ومن حولها
وسبحن الله رب العالمين ۸ يمشى انا الله العزيز الحكيم ۹
وانى عصاك فلما رآها تهتز كأنها جان ولى مدبراً ولم يعقب
يمشى لا تحف اى لا يخاف لى المرسلون ۱۰ الا من ظلم تزبدل
حسناً بعد سوء فالى عفون رجيو ۱۱ وادخل يدك فى جيبك تخرج
بيضاء من غير سوء فى تسع ايت الى فرعون وقومه ائهم كانوا قوماً
فاسقين ۱۲ فلما جاءتهم ايتنا مبصرة قالوا هذا سحر مبين ۱۳

﴿۱۴﴾ و هەر چه‌نده ژ دل دزانین [ئه‌فه موعجیزه نه ژ دهف خودی، و نه‌سحره]، به‌لی ژ سته‌م و مه‌زناتی دره‌و دانان و باوهری پی‌ نه‌ئینان، فیجا برینیی، کا دو‌یاهیا خرابکاران یا چاوایه. ﴿۱۵﴾ ب سویند مه‌ زاینه‌ک دابوو داوود و سوله‌یانی [ئه‌و ژی زاینزا زمانی‌ باله‌فر و ته‌والان بوو]، و هه‌ردووکان گۆت: هه‌می په‌سن و سوپاسی بو‌ خودی بن، ئەوئی قه‌دری هه‌ر دوویان ب سه‌ر قه‌دری گه‌له‌ک ژ به‌نده‌ییت خو‌ ییت خودان باوهر تیخستی. ﴿۱۶﴾ و سوله‌یان بو و یرسی داوودی [د پیغه‌مبه‌راتی‌ییدا]، و گۆت: گه‌لی مرو‌فان، ب راستی خودی زمانی‌ باله‌فران یی‌ نیشا مه‌ دایی، و هه‌می تشت ییت دایینه‌ مه‌ [نانکو که‌ره‌می‌ت مه‌زن، د گه‌ل مه‌ ییت هاتینه‌ کرن]، ب راستی ئەفه که‌ره‌مه‌کا ناشکه‌رایه. ﴿۱۷﴾ و بو‌ سوله‌یانی، له‌شکه‌ری وی ژ ئەجنه‌ و مرو‌ف و ته‌یران هاتنه‌ کو‌مکرن، [هندی هند گه‌له‌ک بوون، و دا ژیک فه‌نه‌قه‌تن] ریزیت پیشیی دهاتنه‌ راوه‌ستاندن، دا ییت دو‌یاهیکی بگه‌هنی. ﴿۱۸﴾ هه‌تا له‌شکه‌ری وی گه‌هشتیه‌ نه‌الا می‌ریان

[نه‌اله‌که‌ل شامی، گه‌له‌ک یا ب می‌ریه‌]، می‌ریه‌کی گۆت: گه‌لی می‌رییان هه‌ر نه‌ د جهیت خو‌فه، سوله‌یان و له‌شکه‌ری خو‌ه‌وه‌ نه‌ه‌ر شین، بی‌ی کو‌ه‌سه‌ت پی‌ بکه‌ن و پی‌ به‌سه‌ن. ﴿۱۹﴾ فیجا سوله‌یان ب ناخفتنا وی، گرنژی و که‌نی، و گۆت: خودیو، ده‌ستی من بگه‌ر ئەز سوپاسیا ته‌ بکه‌م، ل سه‌ر وان که‌ره‌می‌ت ته‌ د گه‌ل من و ده‌باییت من کرین، و ئەز وان کار و کریاریت قه‌نج بکه‌م ئەو‌یت تو ژی رازی، و ب دلۆفانیسا خو‌ من ژ به‌نده‌ییت خو‌ ییت باش، حسیب بکه‌ [یان من بیخه‌ د گه‌ل وان، و نافی من د گه‌ل نافی وان دانه، و من د گه‌ل وان د به‌حه‌شتا خو‌دا کو‌م بکه‌]. ﴿۲۰﴾ و سوله‌یانی چافی خو‌ل باله‌فران گپ‌را، و گۆت: بو‌چی ئەز هو‌دهودی نابینم، یان ژی ئەو نه‌یی حازه‌ره. ﴿۲۱﴾ یان ئەز دئی نیا‌یه‌کا مه‌زن دمه‌ به‌ر وی، یان دئی فه‌کو‌ژم، یان ژی ئەو [ژ به‌ر نه‌هاتنا خو‌] دئی نیشانه‌کا رو‌ن و ب هیز بو‌ من ئینیت. ﴿۲۲﴾ و گه‌له‌ک پیغه‌ نه‌چو [هو‌دهود هات] گۆت: ئەز ب سه‌ر وی هه‌لووم یا تو ب سه‌ر هه‌لنه‌بووی، و من سالۆخه‌کی راست و بی‌ گۆمان ژ سه‌به‌ئی، یی‌ بو‌ ته‌ ئینایی.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَقِبُهُ الْمُقْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلْنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِّتْ سُلَيْمَانَ دَاوُدَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عِلْمَنَا مَبْنُوعٌ
الطَّيْرِ وَأَوْتَيْنَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِن هَذَا هُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
وَحِشْرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ
يُرْعَوْنَ ﴿١٧﴾ حَتَّى إِذَا اتَّوَعَلَ وَإِدِ التَّمَلُّ قَالَتْ نَمَلَةٌ يَا أَيُّهَا
التَّمَلُّ ادْخُلُوا مَسَكِنَكُمْ لَا يَخْطَمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾ فَتَبَسَّ صَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي
أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَتِي وَأَنْ أَعْمَلَ
صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَقَدَّ الطَّيْرِ فَقَالَ مَا لِي لَأَرَى الْهُدَى أَمْ كَانَ
مِنَ الْعَاطِيِينَ ﴿٢٠﴾ لَأَعْبُدَنَّكَ عِبَادًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ
أَوْ لِيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَتْ عَمْرٌ بَعِيدًا فَقَالَ
أَحْطُتْ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَسَاءٍ يُقْرَبِينَ ﴿٢٢﴾

إِنِّي وَجَدْتُ أُمَّرَأَةً تَمْلِكُهُمْ وَأُوتِيَتْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ وَلَهَا
عَرْشٌ عَظِيمٌ ﴿٣٠﴾ وَجَدْتُهَا وَقَوْمَهَا يَسْجُدُونَ لِلشَّمْسِ
مِنْ دُونِ اللَّهِ وَزَيْنُ لَهُمْ الشَّيْطَانُ أَعْمَلَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
فَهُمْ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ أَلَا يَسْجُدُونَ لِلَّهِ الَّذِي يَخْرِجُ الْحَبَّ فِي
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُخْفُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿٣٢﴾ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ قَالَ سَتُنظرُ
أَصْدَقْتَ أَمْ كُنْتَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٤﴾ أَذْهَبَ يَكْفِي هَذَا
قَالَ لَهُ إِلَهُهُمُ يُرْوَدُونَ عَنْهُمْ فَأَنْظِرْ مَاذَا يَرْجِعُونَ ﴿٣٥﴾ قَالَتْ يَا أَيُّهَا
الْمَلَأُوا إِنِّي إِلَهِي إِلَهِي كَتَبْتُ كَرِيمًا ﴿٣٦﴾ إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ
بِسْمِ اللَّهِ الْخَمْرُ الرَّحِيمِ ﴿٣٧﴾ أَلَا تَعْلَمُونَ أَنَّ قُلُوبَكُمْ وَأَنْفُسَكُمْ
قَالَتْ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُوا أَفْتُونِي فِي أَمْرِي مَا كُنْتُ قاطِعَةً أَمْرًا حَتَّى
تَشْهَدُونَ ﴿٣٨﴾ قَالُوا لَنْ نَحْنُ أَقْوَمُ وَوَلَوْ أَبْأَسِ شَدِيدًا وَالْأَمْرُ
إِلَيْكَ فَأَنْظِرِي مَاذَا تَأْمُرِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَتْ إِنَّ الْمُلُوكَ إِذَا دَخَلُوا قَرْيَةً
أَفْسَدُوهَا وَجَعَلُوا أَعْرَءَ أَهْلِهَا آذَانًا وَكَذَلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٤٠﴾
وَإِنِّي مُرْسِلَةٌ إِلَيْهِمْ بِهَدِيَّةٍ فَنَاظِرَةٌ بِمَ يَرْجِعُ الْمُرْسَلُونَ ﴿٤١﴾

شكوة
عنه
الذين
الذين
۳۸

﴿۳۰﴾ ب راستی [ل ویرئی] من دیت ژنه کی سهرۆکاتی
ل وان دکر، و چو نینه خودی ژی نه دابیتی، وی
تهخته کی مهزن [یسی سهرۆکاتی و میراتی] یسی هه ی.
﴿۳۱﴾ من دیت وی و مله تی وی، شوینا بو خودی
سوجه یسی بیهن، بو رۆژی سوجه دبرن، و شه یسانی
ئهف کاری وان، بو وان یسی خه ملاندی، قیجا [شه یسانی
ب فی کاری خو] نه و ژ ریکا راست بیته داینه باش،
و نه و راسته ری نابن. ﴿۳۲﴾ [و شه یسانی کاری وان بو
جوانکر] دا سوجه یسی بو خودی نه بهن، نه و خودایی
تشتی فهشارتی [وه کی بارانی و شینکاتی و نه بیته
گهردوونی] د نهرد و نه سهاناندا ناشکهره دکته، و
تشتی هوین ب فهشارتن و ناشکهره یی دکهن، دزانیت.
﴿۳۳﴾ خودی نه وه یسی چو په رستی بیته راست و
دورست ژ وی پیقه تر نه ی، نه و خودانی عهرشی
مهز نه. ﴿۳۴﴾ [سوله یانی] گۆت: دئی به ری خو
دهینی کا تو راست دبیژی، یان ژی تو دره وان دکه ی.
﴿۳۵﴾ تو نه فی نامه یا من بیه، باقیژه بهر وان، باشی
خو ژ وان بده باش، و برینی کا دئی چ به رسقی ده ن؟.

﴿۳۶﴾ قیجا وه حتی هودهدی، نامه هافیتیسه بهر وان و خونداکارا وان] گۆت: گه لی رو یسیان، نامه یه کا
ب قه در یابو من هاتی. ﴿۳۷﴾ نه و ژی ژ دهف سوله یانیسه، و یا تیدا هاتی: (بسم الله الرحمن الرحيم). ب
نافی خودایی دلۆقان و پپر دلۆقین. ﴿۳۸﴾ و خو ل سهر سهری من مهزن نه کهن، و موسلمان وهر نه دهف
من [نانکو موسلمان بین]. ﴿۳۹﴾ گۆت: گه لی رو یسیان د راستافی کاریدا بیژن، کا نه ز چ بکه م و نه ز بی
هه وه چو بریاران ناده م، هوین تیدا پشکدار و حازر نه بن. ﴿۴۰﴾ گۆتن: نه م خودان هیز و دهسته ه لاتی، و
د شه راندا میترخاسین، و فه رمان فه رمانا ته یه، برینی کا دئی چ فه رمان ده ی [نه م دئی فه رمانا ته ب جه ئینین].
﴿۴۱﴾ گۆت: ب راستی گا فا خونداکار [ب خورتی] چۆنه د گونده کیدا، گوندی کافل و ویران دکهن، و
رو یسی و ما قویلیت وان دشکینن و په زیل دکهن، و کاری وان هه ر نه فه یه. ﴿۴۲﴾ و نه ز دئی دیار یه کی بو
وان هنیرم، و دئی به ری خو ده می، کا نه ویت من هنارتین دئی ب چ سهر، زفر ن [ژ نوی نه م دئی بریاری دین،
کا نه م دئی دئی چ که یین]؟.

فَلَمَّا جَاءَ سُلَيْمَنُ قَالَ اُنْمِدُونَنِي بِمَالٍ فَمَا آتَنِيَ اللَّهُ خَيْرًا مِّمَّا
 ءَاتَاكُمْ بَلْ اَنْتُمْ بِهَدْيِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ اَرْجِعْ اِلَيْهِمْ فَلَمَّا تَبَيَّنَهُمْ
 يَجْمُودُ لَا يُقْبَلُ لَهُمْ بَهَاؤُهُمْ لِظُرْحَمِهِمْ مِنْهَا اَذَلَّهُ وَهُمْ صَبْرُونَ ﴿٣٧﴾
 قَالَ يَا أَيُّهَا الْمَأْمُورُ اُنْكُرُوا بَيْنِي وَبَيْنَ هَيْبَتِي قَبْلَ اَنْ يَأْتُوْنِي مُسَابِرِينَ ﴿٣٨﴾
 قَالَ عَفْرِيْتُ مِّنَ الْجِنِّ اَنَا ءَاتِيكَ بِهِ ؕ قَبْلَ اَنْ تَقُوْمَ مِنْ مَّقَامِكَ
 وَاِنِّي عَلَيْهِ لَقَوِيْ اٰمِيْنٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ الَّذِيْ عِنْدَهُ عِلْمٌ مِّنَ الْكِتٰبِ اَنَا
 ءَاتِيكَ بِهِ ؕ قَبْلَ اَنْ يَّرْتَدَّ اِلَيْكَ ظَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِنْدَهُ
 قَالَ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّيْ لِيَبْلُوَنِيْ ؕ اَشْكُرْ اَمْ لَا تَشْكُرُ وَمَنْ شَكَرَ فَاِنَّمَا
 يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ ؕ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ رَبِّيْ عَنِّيْ كَرِيْمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكُرُوْا لَهَا
 عَرْشَهَا نَنظُرْ اَتَهْتَدِيْ اَمْ تَكُوْنُ مِنَ الَّذِيْنَ لَا يَهْتَدُوْنَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا
 جَاءَتْ قِيْلَ اَهٰلِكُمْ اَعْرَشِكُمْ قَالَتْ كَاَنَّهُ هُوَ وَاُوْتِيَتْ الْعِلْمَ مِنْ قِبَلِهَا
 وَكَاَنَّهُ مُسْمِعِينَ ﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَتْ تَعْبُدُ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنَّهَا كَانَتْ مِنْ
 قَوْمٍ كٰفِرِيْنَ ﴿٤٣﴾ قِيْلَ لَهَا ادْخُلِي الصَّرْحَ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً
 وَكشفت عَنْ سَاقِهَا قَالِ اِنَّهُ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّنْ قَوَارِرٍ قَالَتْ رَبِّ
 اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ﴿٤٤﴾

﴿۳۶﴾ فَيُجَا وَهَخْتَى [هنارتی] هاتینه دهف سوله یانی، [سوله بیان پیغه مبره] گۆت: هوین مالی ددهنه من [هوین ب مالی، من رازی دکهن، دا هه وه هیلیم، و دهینه که مه هه وه چو نه بیژمه هه وه]، و تشتی خودی دایسیه من [ژ پیغه مبراتی و خوندکاری و که ره مان]، چپتره ژ وی تشتی یی دایسیه هه وه، ئەز نه هوم یی که یف ب دیاریان دئیت، به لی هوینن که یفا هه وه ب دیاریان دئیت. ﴿۳۷﴾ بزقره دهف وان، و بیژره وان: ئەم دئ له شکه ره کی وەسا بهینه سهر وان، نه شپن بهر سینگی وان بگرن، و ئەم دئ وان ره زیل و شکهستی ژ ویرئ [ژ سه به ئی] ده رتخیخ. ﴿۳۸﴾ [سوله یانی] گۆت: گهل رویسپیان، کی ژ هه وه دئ ته ختی خوندکاری سه به ئی، بۆ من نینیت، بهری ئەو موسلمان بینه دهف من. ﴿۳۹﴾ غفریته کی ژ ئەجنه بیان گۆت: ئەز دئ بۆ ته ئینم، هیژ تو ژ دیوانا خو نه رابوویی، و ب راستی ئەز بۆ ئینانا ته ختی خوندکارییی، خودان شیان و ئەمینم. ﴿۴۰﴾ و ئەوئ زاینه ک ژ کتییی هه ی [کو ناقی خودی، یی مه زن

دزانی] گۆت: ئەز دئ بۆ ته ئینم، بهری چافئیت ته ژ بهر یخودانا دویر بینه وەر گئیران، فئججا وهختی ل دهف خو دیتی یی داناییه، گۆت: ئەهه ژ که ره ما خودایی منه، دا من بجه ربینیت، کا ئەز دئ سوپاسییا وی که م، یان ژ ی دئ چافئقییی که م [و که ره مییت وی نائینمه بهر چافئیت خو]، و ئەوئ سوپاسییی دکهت نی بۆ خو دکهت [نانکو مفاییی سوپاسییی ههر بۆ ویه]، و ئەوئ چافئقییی دکهت و سوپاسییی نه کهت [بلا بزائیت]، ب راستی خودی پاک ی سوپاسییا وی نینه، و یی بی منهت و خودان که ره مه. ﴿۴۱﴾ [سوله یانی] گۆت: ته ختی وئ، یی خوندکارییی، بگو هوژن [گو هوژینه کا وەسا بینخه تیدا، کو نه نیاسیت]، دا بزاین کا دئ پی حه سییت، و ته ختی خو نیاست یان نه. ﴿۴۲﴾ فئججا وهختی [به لقیس] هاتی، گۆتی: ئەرئ ته ختی ته یی هو سایه؟ گۆت: هه ره وکی ئەهه ئە وه و [سوله یانی گۆت]: بهری به لقیسی خودی زاین دابوو مه، و ئەم بهری وئ [به لقیس] بۆ خودی موسلمان بووین. ﴿۴۳﴾ و ئەو په رستییی وئ شوینا خودی دپه رست، ئەو [ژ موسلمان بوئی و ریکا راست] دا پاش، ب راستی ئەو ژ وان بوو ییت گاور. ﴿۴۴﴾ [سوله یانی] گۆته وئ [گۆته به لقیسی]: که ره مکه هه ره ده قه سر ئفه، فئججا وهختی [وئ ریکا قه سرئ] دیتی، هزر کر ئافه کا کویره، ده لنگیت خو هه لدان [دا به ته ناف وئ ئافی]، [سوله یانی] گۆت: [ده لنگیت خو هه لئه ده] ب راستی ئەهه قه سره کا حولیکرییه و ژ شوبشه یییه، [فئججا وهختی به لقیسی ئەهه زانی] گۆت: خودیوو، ب راستی من سته م یال خو کری [وهختی من روژ په رستی]، و ئەز ده گهل سوله یانی بۆ خودی، خودانی هه می جیهانان، موسلمان بووم.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
فَإِذَا هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَتَقَوَّمُوا لِمَنِ عَجَلُونَ
بِالسَّبِيَةِ قَبْلَ الْحِسَّةِ لَوْلَا نَسْتَعْفِرُونَ اللَّهَ لَعَدَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا أَطِيبَتَا يَاكَ وَبِمَنْ مَعَكَ قَالَ طَابَ لِكُرِّ
عِنْدَ اللَّهِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ
بَسْعَةٌ رَهَطٌ يُعْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يَصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾
قَالُوا نَفَا سَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ
مَا شَهِدْنَا مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا
مَكْرًا وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ مُكْرِهِمْ أَنَا دَمَرْنَا هُمْ وَقَوْمَهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٥١﴾ فَبَلَّغْ لَأَيَّةِ الْقَوْمِ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنْجِبْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾ وَلَوْطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ
الْفُلْحَجَةَ وَأَنْتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَيْتَكُمْ لَأَتَأْتُونَ الرَّجَالَ
شَهْوَةً مِّنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّجْتَهَلُونَ ﴿٥٥﴾

﴿٤٥﴾ و ب سویند بۆ (سه موود)، مه برایی وان (صالح) هنارت، گۆته وان: خودی پهریسن، قیجا ئه و بوونه دو جوین، و هه فرکیا ئیک و دو کرن، و مانه پیکشه [جوینا موسلمانان، و جوینا گاوران].
﴿٤٦﴾ [(صالح) ی] گۆت: مله تی من، هوین بۆچی له زئی ل ئیزایی دکهن بهری دلوفانییی [ئانکو بۆچی هوین باوهری ئینانی گیرۆ دکهن، ئه و باوهری ئینانا دلوفانییی بۆ هوه دئینیت، و هوین گاورایی ب پیش دئینخن، ئه و گاوریا ئیزایی بۆ هوه دئینیت]. بلا هه وه داخوازا لئویرینی ژ خودی کرابه، دا دلوفانی ب هه وه هاتبابه برن [و هوین نه هاتبانه ئیزادان].
﴿٤٧﴾ و گۆتن [هه ی] (صالح): ئه م بی وه غه ربیا خو ژ ته و بیئت دگهل ته دبیین [چونکی پشتی تو هاتی، نه خو شسی ل دو یف ئیک بیئت ب سه ری مه دئین]. [(صالح) پیغه مبه ر] گۆت: [بزان] ب راستی هه ر خو شسی و نه خو شبیه کا بگه هیته هه وه ژ خودییه [به لی باراپتر ژ وان نوزانن کو هه ر نه خو شبیه کا ب سه ری وان بهیئت یان هاتییت، ژ گونه هیئت وانه و نه

ژ (صالح) ییه]، به لی هوین مله ته کن، ب فی چه ندی [ب هاتنا خو شسی و نه خو شبیان] دئینه جه رباندن.
﴿٤٨﴾ و د باژیریدا [د باژیری حیجردا] نه ه که س [ژ کوریت که نکه نه یان] هه بوون، خرابی دئه ریدیدا دکرن و باشی نه دکرن. ﴿٤٩﴾ بۆ ئیکدو سویند خوارن، و گۆتن: ب شه ف ئه م دی ب سه ر (صالح) ی و مالا ویدا گرین [و دی کوژین، و که سی های ژئ نه]، پاشی دی بیژینه سه میانی وی [بی خوینا وی دخوازیت]، مه کوشتنا مرو فی ته نه دیتییه، و مه ئاگه ه ژئ نینه، و ئه م راست دبیزین [و دره وان نا که یین]. ﴿٥٠﴾ و وان [بۆ کوشتنا (صالح) ی، و بیئت دگهل] نه خشه و پیلان گیران و خودی به رسینگگی وان گرت، بیی وان های ژ خو هه بیئت. ﴿٥١﴾ قیجا برینی، کا دو یه ایکا نه خشه یی وان بووچ؟! مه ئه و و مله تی وان، هه می پیکشه فه براندن. ﴿٥٢﴾ و ئه فه خانییت وان، کافل و فالانه ژ بهر سه تما وان کری، ب راستی ئه فه به لگه و نیشانه کا ئاشکه رایه، بۆ وان ئه ویئت دزانن. ﴿٥٣﴾ و ئه ویئت باوهری ئیناییین و پاریزکارییا خودی دکرن، مه رزگار کرن. ﴿٥٤﴾ و بیژه وان: و هختی (لووط) پیغه مبه ر ژئ گۆتیه مله تی خو، ئه ری هوین فی کاری بو یج و زیده کریت ل بهر چافان دکهن، و هوین دزانن یی بو یج و کریته؟! ﴿٥٥﴾ ئه ری چاوا هوین ژ حیزاتییا خو تالوقه تی زه لامان دبن، شوینا ژنان؟! به لی هوین مله ته کی ساویلکه و نه فامن [له و هوین هۆ دکهن].

﴿۵۶﴾ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَخْرِجُوهُمْ آل لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أَنَا نَاسٌ يَبْطِغُوهَا رَوْت ﴿۵۶﴾ فَأَجْمَعْتُهُ وَأَهْلَهُ إِلَّا أَمْرًا تَهُرَّ قَدَرْتَهَا مِن الْقَبْرِين ﴿۵۷﴾ وَأَمَّا نَنَا عَلَيْهِمْ مَطَرًا فَمَاءً مَطَرًا لَمُنْذَرِيَّت ﴿۵۸﴾ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَىٰ ؕ اللَّهُ خَبِيرٌ أَمَا يُبْشِرُونَ ﴿۵۹﴾ أَمَّن خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتِ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُبْشِرُوا شَجَرَهَا ؕ اللَّهُ مَعَ الَّذِينَ بَدَّلُوا نَفْسَهُم بَدَلًا وَجَعَلْ جَلَلَهَا أَنْهَارًا وَجَعَلْ لَهَا رَوَاسِيًا وَجَعَلْ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ؕ أَلَمْ مَعَ اللَّهُ بَلْ أَكْتَرْتُمْ لَمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۶۰﴾ أَمَّن يُجِيبُ الْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ وَيَكْشِفُ السُّوءَ وَيَجْعَلُ لَكُمْ خُلْفَاءَ الْأَرْضِ ؕ أَلَمْ مَعَ اللَّهُ قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرْتُمْ ﴿۶۱﴾ أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَمَنْ يُزِيلِ الرِّيحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ؕ أَلَمْ مَعَ اللَّهُ تَعَالَى اللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۶۲﴾

﴿۵۶﴾ فَيَجَا مَلَتِي وَي جُو بَهْرَسَف نَهْبُو، ژ وِي بِيَهْتَر نَهْبِيْت، گُوْتَن: بَنَهْمَالَا (لُووِط) ي ژ گُونْدِي خُو دَهْرَبِيخَن، ب رَاسْتِي تَهو خُو بَاقْز دَدَان. ﴿۵۷﴾ فَيَجَا مَه تَهو و مَرْوَقِيْت وَي [تَهوِيْت بَاوَهْرِي تِيْنَابِيْن] رَزْگَار كَرَن، ژ بِلِي ژْنَا وَي، مَه تَهو دَا دَگَل وَا ن تَهوِيْت دَنَاف تِيْزَايِيْدَا مَايِيْن. ﴿۵۸﴾ و مَه بَارَانَهْكَ ب سَهْر وَا نْدَا بَارَانْد [بَارَانَا، بَهْرِيْت سَوْتِي]، فَيَجَا بَارَانَا وَا ن، تَهوِيْت هَاتِيْنَه تَاگَهْدَار كَرَن [و فَايْدَه بُو خُو ژِي نَه كَرِيْن] بِيْسَه بَارَان بُوو. ﴿۵۹﴾ [هَه ي مَوْحَه مَه د بِيْزَه: حَهْمَد و سَوَاسِي بُو خُوْدِي [ل سَهْر كَهْرَهْمِيْت وَي، و نَهْيِيْلَانَا مَلَه تِيْت گَاوْر ژ بَهْرِي وَيَه]، و سَلَا ف ل سَهْر بَهْنَدَه بِيْت وَي، تَهوِيْت وَي هَلْبِيْزَارْتِيْن [كُو بِيْغَه مَبَهْرَن]. تَهْرِي خُوْدِي و بَهْرَسْتِنَا وَي چِيْتَرَه، يَان ژِي هَه فِشْكِيْت هُوِيْن چِي دَكَه ن و بَهْرَسْتِنَا وَا ن. ۹۰! ﴿۶۰﴾ تَهْرِي تَهوِيْت هَهوَه بُو خُوْدِي كَرِيْنَه هَه فِشْك چِيْتَرَن، يَان تَهوِيْت تَهْرَد و تَه سَمَان چِي كَرِيْن و بَارَان بُو هَهوَه ژ عَهوْرَان بَارَانْدِي. ۹۰! فَيَجَا مَه بَاخْجَه يِيْت دَلْهَه كَهْر و جُوَان بِي شِيْنَكْرَن، هَهوَه نَهْدَشِيَا دَارو بَارِي

وَا ن شِيْن بَكَه ن [تَه گَهْر مَه بُو هَهوَه شِيْن نَه كَرَبَايَه]، تَهْرِي بَهْرَسْتِيَه كِي دِي دَگَل خُوْدِيَه [هَه تَا هُوِيْن بَهْرِيْسَن يَان ژِي چِي كَرَن وَا نِي بَ بَالْقَه لِي بَدَه ن] نَه خِيْر وَهَسَا نِيْنَه، بَهْلِي تَهو مَلَه تَه كَن، هَه قَبَهْرَان بُو خُوْدِي چِي دَكَه ن، و بَهْرِي خُو ژ هَه قِيْسِي و هَر دَگِيْرَن. ﴿۶۱﴾ تَهْرِي تَهوِيْت هَهوَه بُو خُوْدِي كَرِيْنَه هَه فِشْك چِيْتَرَن، يَان ژِي تَهوِيْت تَهْرَد بُو هَهوَه ل سَهْر تَاوَايِي هِي كِي رَاسْتَكْرِي و بُو ژِيْنِي خُو شَكْرِي، و رُوْبَارِيْت تَافِي تِيْخَسْتِيْنَه تِيْدَا و چِيَا بُو كَرِيْنَه سَنَگ، دَا نَه هَه ژِيْت، و نَافِيْر دَانَايِيْنَه د نَافِيْرَا هَهْرَدُو دَهْر بَايَا نْدَا [دَا تَافَا شَرِيْن و سَوِيْر (شُوْر) تِي كَهْلِي تِيْكَ نَهْبَن]؟ تَهْرِي بَهْرَسْتِيَه كِي دِي دَگَل خُوْدِي هَه يَه [هَه تَا تَهو، وَي بَهْرِيْسَن، يَان ژِي خُوْدِي ب تَنِي تَهْهَه دَايِيْنَه]؟ [نَه خِيْر.. تَهو بِي هَه فِشْكَه، و چُو بَهْرَسْتِي دَگَل نِيْنَن]، بَهْلِي بَارَا پْتَر ژ وَا ن نُوْزَا ن. ﴿۶۲﴾ تَهْرِي تَهوِيْت هَهوَه بُو خُوْدِي كَرِيْنَه هَه فِشْك چِيْتَرَن، يَان ژِي تَهوِيْت بَهْرَسَفَا تَه نَگَافِي دَهْت، گَا فَا هَهوَارَا خُو دَگَه هِيْنِيْتِي، يَان ژِي نَه خُو شِيْسِي [ل سَهْر وَا ن] رَا دَكَه ت و دَه تَه نَالَه كِي، و هَهوَه دَكَه تَه وِيْرَسِيْت تَهْرَدِي [ب نَهْيِيْلَانَا هَنْدَهْكَ مَلَه تِيْت بَهْرِي هَهوَه]. ۹۰! تَهْرِي بَهْرَسْتِيَه كِي دِي دَگَل خُوْدِي هَه يَه [كُو هُوِيْن بَهْرِيْسَن، يَان ژِي خُوْدِي ب تَنِيْهَه، تَه قِي دَكَه ت]؟ و هُوِيْن كِيْم كَهْرَه م و نِيْعَه تِيْت خُوْدِي، دَتِيْنَه بِيْرَا خُو. ﴿۶۳﴾ تَهْرِي تَهوِيْت هَهوَه بُو خُوْدِي كَرِيْنَه هَه فِشْك چِيْتَرَن، يَان ژِي تَهوِيْت هَهوَه د تَارِيْسْتَانَا دِيْمِي و دَهْرِيَايِيْدَا رَاسْتَهْرِي دَكَه ت، و بَهْرِي رَهْمَه تَا خُو [نَانَكُو بَارَانِي] مَزْگِيْنِي دَهْنِيْرِيْت. ۹۰! تَهْرِي بَهْرَسْتِيَه كِي دِي دَگَل خُوْدِي هَه يَه [كُو هُوِيْن بَهْرِيْسَن، يَان ژِي خُوْدِي ب تَنِيْهَه فَي كَارِي دَكَه ت]؟ خُوْدِي بَلَنْدَتَر و پَاقْزَتَرَه ژ وِي شَر كَا، تَهو دَكَه ن.

أَمَّنْ يَدُّوا الْخَالِقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَمَنْ يَرْزُقُكَ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
 أَوَّلَهُ مَعَ اللَّهِ قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦٤﴾ قُلْ
 لَا يَعْلَمُونَ مِنَ السَّمْعَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ
 أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٦٥﴾ بَلْ أَدْرَاكَ عُلْمُهُمْ فِي الْآخِرَةِ بَلْ هُمْ فِي
 شَكٍّ مِنْهَا بَلْ هُمْ عَنْهَا عَمُونَ ﴿٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ
 كُنَّا نَرَى آيَاتِنَا وَمَا نَرَى آيَاتِنَا لَمُخْرَجُونَ ﴿٦٧﴾ لَقَدْ وَعَدْنَا هَذَا
 نَحْنُ وَآبَاءُ آبَائِنَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٦٨﴾
 قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ ﴿٦٩﴾
 وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُنْ فِي ضَلِيلٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٧١﴾ قُلْ عَسَى
 أَنْ يَكُونَ رَدْفٌ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٧٢﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ
 لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَئِنْ أَسَأْتُمْ لَأَشْكُرَنَّ عَنْكُمْ وَإِنَّ
 رَبَّكَ لَبَعِيرٌ مَاتُكُنْ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلَمُونَ ﴿٧٣﴾ وَمَا مِنْ عَابَةٍ
 فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ
 يَقُصُّ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ كُفْرَ الَّذِي هُمْ فِيهِ بِخَتَمَاتٍ ﴿٧٥﴾

و باب و بايريت خو بوويينه ناخ، ئهري جارهاكا دي، دي ژ گوران رابينه فه؟ ﴿٦٨﴾ ب سويند بهري نوکه
 ژي، سوژ و پهيان بو مه و باب و بايريت مه، ب قئ چهندي هاتبوونه دان [ئه گهر و هسابايه، دا باب و
 بايريت مه، ژ گوران رابينه فه]، ب راستي ئه فه [ئه فه په يانه] ژ چيروک و چيفانو کيت بهري پيئه تر نينه.
 ﴿٦٩﴾ [هه ي موحه مه د] بيژه وان: د ئه رديدا بگهرن، پاشي برينسي، کا دويا هيکا گونه هکاران بوو چ؟
 ﴿٧٠﴾ [هه ي موحه مه د] ب خه مه نه که فه ل سهر [نه باوهر ي ئينانا] وان، و ته نکاف نه به ژ هر پيلان و ئويينيت،
 ئه و دگيرن [خود دي ته پاريزيت، دي هاريکاريا ته که ت]. ﴿٧١﴾ و دييژن: ژ فان و په يانا هوين مه ب
 ئيزايا وي دترسينن، کا که نگی دي ئيت، ئه گهر هوين راست دييژن. ﴿٧٢﴾ بيژه: دييت هنده ک ژ وي [ئيزايي]
 ئه و هوين له زي لي دکهن، گه له ک يا نيزيکی هه وه بيت [وه وه ههنگيشت]. ﴿٧٣﴾ و ب راستي خودايي ته،
 خودان که ره مه ل سهر مروشان، به لي باراپتر ژ وان نه د شوکوردان. ﴿٧٤﴾ و ب راستي خودايي ته، دزانيت
 کا چ د سينگي خودا دغه شيرن، و کا چ ئاشکه را دکهن. ﴿٧٥﴾ و چويي فهشارتي و نه ديار د ئه رده و ئه سلاناندا
 نينه، ئه گهر د ده پي پاراستيدا نه بيت [ژ وان تستان: ئه و ئيزايا ئه و له زي لي دکهن، يا ده ستيسانکرييه، فيجا
 چاوا ئه و له زي لي دکهن؟]. ﴿٧٦﴾ ب راستي ئه ف قورئانه، پرانيسا شتي ئسرائيلي تيدا ژنيک جودا، بو وان
 [ئسرائيليان] فه دگيرت و ئاشکه را دکهن، [وه کی جودا بوونا وان دکار عيسايدا].

﴿٦٤﴾ ئهري ئه ويته هه وه بو خودي کرينه هه فپشک
 چيترن، يان زي ئه وي جارائیکي ده ست ب چيکرنی
 دکهن، پاشي [پشتي مرنی] ساخ دکهن ته فه، و رزقي
 هه وه ژ ئه رده و ئه سلانان ددهت...؟! ئهري په رستييه کي
 دي دگهل خودي هه يه [هه تا هوين به ريسن، و بو
 خودي بکه نه هه فپشک]. [هه ي موحه مه د] بيژه:
 نيشان و به لگه يا خو بينن، ئه گهر هوين راست دييژن
 [کو خودي هه فپشکه کي هه ي]. ﴿٦٥﴾ بيژه: که س
 د ئه رده و ئه سلاناندا، ژ بلي خودي، تشتي فهشارتي
 و نه ديار نوزانيت، و که س نوزانيت که نگی دي ژ
 گوران رابينه فه. ﴿٦٦﴾ هه مي ئه گهر يت زانينا وان ب
 هاتنا قيامه تي، ههر چهنده هه نه زي، که فتن و نه مان
 [هند نيشان و به لگه ييت بهر چاف هه نه، پي بزانن،
 ب راستي قيامه ت ههر دي ئيت] به لي [دگهل هندي
 زي] ئه و ب هاتنا قيامه تي ب گومانن، به لکی ئه و
 زي (ژ ديتنا نيشان و به لگه ييت قيامه تي، و ييت
 وان بگه هيننه هه قبي) د کوره نه. ﴿٦٧﴾ و ئه ويته
 گا و بوويين، گو تن: ئهري ئه گهر [پشتي مرنی] ئه م

﴿٧٧﴾ و ب راستی ئەف قورئانە، راستەرییی و دلوفانییە بۆ خودان باوەران. ﴿٧٨﴾ ب راستی خودایی تە، دئی ب بریاریت خوۆ حوکمی دانابەرە و اندا کەت [ل سەر تشتی ئەو تیدا ژێک جودا]، و هەر ئەو یی سەر دەست و زی دەزانە. ﴿٧٩﴾ فیجا تو پشتا خوۆ ب خودی گەرم بکە، ب راستی تو یی ل سەر هەقیبا ئاشکەرا. ﴿٨٠﴾ ب راستی تو مریبان [گاوریت دلی وان ژ هەقیبی تاری بووی]، و کەران [ئەو ییت گو هیت وان ژ هەستنا هەقیبی گرتی]، نە نشیی وەلی بکە، گول گازییی بین، ئە گەر وان پشتا خوۆ دا هەقیبی. ﴿٨١﴾ و تو نە نشیی ئەو ییت کۆرە، ژ بەرزەبوون و گو مریابونا تیدا، فە گیزی و راستەری بکە، ب تنی ئەو نە بن ئەو ییت باوەری ب قورئانا مە ئینایین، تو دشیی وەلی بکە گولی بین، نی هەر ئەون ئەو ییت خوۆ سپار تینە خودی. ﴿٨٢﴾ و ئە گەر قیامەت [و ئەفا ئایەتان ژئی دگۆت، ژ هاتنا قیامەتی و ترس و سەهما وئی] نیزیکی وان بوو، ئەم دئی بۆ وان گیانە وەرەکی ژ ئەردی دەر ئیخین، دگەل وان باخشیت [و بیژیت]: ب

راستی مەرئوشان باوەرییە کا موکوم نەبوو کو ئەم دئی دەر کەفین [و ئەک نیشانەک ژ نیشانیت مەزنا تیبیا خودی]. ﴿٨٣﴾ و رۆژا ئەم ژ هەر ملەتەکی کۆمەک، ژ وان ئەو ییت ئایەت و نیشانیت مە درەو دانایین [و باوەری پی نە ئینایین] کۆم دکەین [کو رۆژا قیامە تیبیە]، فیجا ئەو ییت بەرا هیکی دئینە پراوە ستانن، دا ییت دو بیا هیکی بگەهنی، و بنە ئیک ریز. ﴿٨٤﴾ گافا دئینە مەیدانا حەشری [و جەهی حسابی]، خودی دئی بیژتە وان: هەوە نیشان و ئایەتیت من درەو دانان، بیی هوین تشتەکی ژئی بزائن، و ئەو ج بوو هەوە دکەر [ئەو ج بوو هوین ژفی رۆژی دایینە پاش، و وەل هەوە کری، هوین درەو بدانن]. ﴿٨٥﴾ و ئیزال سەر وان پیدفی بوو، ژ بەر سەما وان کری، فیجا ئاخفتن ژ وان ناییت [چونکی وان چو هەجەت نین، بۆ خوۆ بگرن]. ﴿٨٦﴾ ما نایین مە شەف یا داییبە وان، دا تیدا بگەهەسن، و مە رۆژ یا رۆنکری [دا کار و باریت خوۆ تیدا ب پێشە بین]، ب راستی ئەفە [شەف کر نە جەهی فە هسینی، و رۆنکرنا رۆژی] چامە و نیشانن، بۆ وان ئەو ییت باوەرییی دئینن. ﴿٨٧﴾ و رۆژا پفل بوقی دئینە دان، هنگی ئەو ییت دئەرد و ئەسە اناندا هەین، هەمی دئی ترسن، ژ بلی وان ئەو ییت خودی نەقیایی بترسن [ئەو زی شەهید و پیغە مەرن]، و هەمی مەلویل و رەزیل دئی ئینە دەف خودی. ﴿٨٨﴾ [وئی رۆژی کو رۆژا قیامە تیبیە] دئی چیا بان بینی، یا ژ تەفە د پراوە ستاینە، و ئەو ب خوۆ کا چاوا عەور دچن، وەسا دچن، ئەفە چیکرنا خودی، ئەو یی هەمی تشت موکوم و بنە جەه چیکری، و خودی ئاگە هژ وئی هەیه یا هوین دکەن.

المیز

وَأَنَّهُ لَهْدَىٰ وَرَحْمَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ بِحُكْمِهِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٧٨﴾ تَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ إِنَّكَ عَلَىٰ الْحَقِّ الْمُبِينِ ﴿٧٩﴾ إِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْمَوْتَىٰ وَلَا تَسْمَعُ الضَّرَّاءَ ۚ إِذَا أُولُوا مَذْرَبِينَ ﴿٨٠﴾ وَمَا نَتَّيْهُدِي الْعُمَىٰ عَنِ ضَلَالَتِهِمْ ۚ إِنْ تَسْمَعُ إِلَّا مِنَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۚ قَالُوا يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ ۖ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨١﴾ وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ ﴿٨٢﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ فَوْجًا يَمِينٌ يَّكُذِّبُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿٨٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُ وَقَالَ أَسْكَنْتُمْ يَدْيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ۖ وَتُؤْمِرُكُمْ بِهَا ۖ وَاللَّهُ لَمَّا تَأْتَا كَثِيرًا ۖ تَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾ وَوَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ بِمَا ظَلَمُوا فَهُمْ لَا يَمْلِكُونَ ﴿٨٥﴾ أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ الْيَتِيمَ ۖ إِنَّا كُنَّا مُؤْتِفِينَ بِهِ وَاتَّهَمُوا بِمُصْرَبَاتٍ ۚ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ نَفْحٌ مِّنَ فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ ۚ لَإِذَا مَن شَاءَ اللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ دَاخِرِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَرَىٰ الْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِيَ تَمُرُّ مَرًّا السَّحَابِ ۖ صُغُرَ اللَّهُ الَّذِي لَا تَأْتِنُ كُلُّ شَيْءٍ ۖ إِنَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَفْعَلُونَ ﴿٨٨﴾

مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثْقَالِهَا وَهُرْمِنْ فَرِحَ يَوْمَئِذٍ أَمِينٌ ﴿٨٨﴾
 وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكَيْبَتْ وَجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا
 مَا كَسَبُوا يَعْمَلُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا أَمْرُهُ أَنْ عَبَّدَ رَبَّ هَذِهِ الْبَلَدَةِ الَّذِي
 حَرَمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأَمْرُهُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩١﴾
 وَأَنْ أَتْلُوا الْقُرْآنَ فَمَنْ أَهْتَدَى فَأِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ
 وَمَنْ ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿٩٢﴾ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ
 سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَفِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

سُورَةُ الْقَصَصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

طَسَّرَ ﴿٩٤﴾ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٩٥﴾ تَشَلُّوا عُنُقَكُمْ
 مِنْ نَبْأِ موسى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٦﴾ إِنَّ
 فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ
 طَائِفَةٌ مِنْهُمْ بَأْسَهُ إِذْ نَبَأَهُمْ بِآيَاتِنَا إِنَّهُ كَانَ
 مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩٧﴾ وَرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضِعُوا
 فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ﴿٩٨﴾

ئەز بەس ژ ناگەھدار کەرنام [یال سەر خوۆ من گەھاندە ھەو، و چو یی دی ژ بلی فی، ل سەر من نینە].
 ﴿٩٣﴾ و بیژە: حەمد و سوپاسی ھەمی بۆ خودی، نیزیك دی ئایەت و نیشانی [ل سەر دەستە لاتاریا]
 خوۆ نیشا ھەو دەت، فیجا ھوین دی نیاسن و زانن، و خودایی تە ژ تشتی ھوین دکەن، نەیی بی ناگەھ.

سوره تاناهمه ص

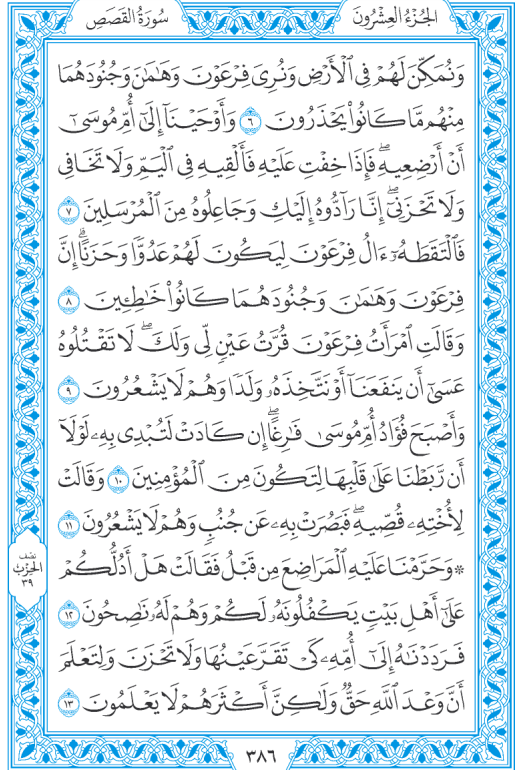
ل مه كه هي هاتيه خوارى (٨٨) نايه تە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ھۆسا دئیتە خواندن (طا، سین، میم)، [بۆ رافە کرنا شان رەنگە تپیان بزفەر سەری سۆرەتا بەقەرە].
 ﴿٢﴾ ئەفە ئایەت کتیب (قورئانا) پۆنکەر. ﴿٣﴾ ئەم بۆ وان ئەو ویت باوهری ب قورئانی ھەی، سالوخی
 مووسایی و فیرعونی وەکی چیبووی، ب وەحی بۆ تە دەنیرین. ﴿٤﴾ ب راستی فیرعونی، ل سەر
 ئەردی مسری، زیدە خوۆ مەزکەر، و زۆرداری ژ قامی دەرتیخست، و خەلکی وئ کرنە دەستە دەستە ک
 ژیکفە کرن، و کۆمە ک ژ وان [کو ئسرائیلینە] تەپە سەر کرن، کورپت وان دکوشتن، و کچیت وان [بۆ خدامینیا
 خوۆ] دەیلان، ب راستی ئەو ژ خرابان بوو. ﴿٥﴾ و مە دئیت کەرەمی د گەل وان بکەین ئەو ویت د مسریدا
 ھاتینە تەپە سەر کرن، کو ئسرائیلینە [و وان ژ زۆرداریا فیرعونی رزگار بکەین]، و وان بکەینە پیشی و جھێ
 چافلیکرنی، و وان بکەینە ویرس [ل مسری].

﴿۶﴾ و ئەوان د ئەردیدا بنهجهه بکهین [و تیدا دهستهه لانداری بکهین]، و تشتی فیرعهون و هامان و لهشکهری وان ژئی دترسیان [مهخسهه نه مانا ملک و دهستهه لانداریسا وان]، نیشا فیرعهون و هامان و لهشکهری وان ههردویان، ژ ئیسرائیلیان، بدهین. ﴿۷﴾ و [وهختی موسا بووی] مه ئیلهام بو دهیکا موسایی هنارت کو شیرى بده موسایی، و ئەگهه توژی ترسیای [بیتهه کوشتن ههروهکی هه می کوریت ئیسرائیلیان دئینهه کوشتن]، فئیجا وی [بکهه د سندوقهه کئیدا و] باقیژهه دروباریدا (د نیلیدا) و نهترسه [ناخه نده قیت] و ب خهه نه کههه، ب راستی دئی ئەوی بو ته زفرینینهه فه، و دئی وی کهینهه پیغهه مبهه. ﴿۸﴾ فئیجا مالا فیرعهونی ئەه ژ ئافئیی ئینادهه، دا [بو وان وهکی کورهکی لی بیت، و بیتهه رۆناهیسا چاقئیت وان، بهلی دویماهیئیی] بو وان بیتهه نه یار و کۆفان، ب راستی فیرعهون و هامان و لهشکهری وان، هه می یئیت گونههکار بوون. ﴿۹﴾ و ژنا فیرعهونی [وهختی موسا دیتی، که ته دلی وی] گۆت: [ئههف بچویکهه]

دئی بو من و ته بیتهه جهی که یف و دلخۆشیی، نه کوژن، بهلکی ب کێ مه بیتهه، یان ژئی بکهینهه کورپی خو، و ئەه نوزانن [هیلاکا وان دئی ل سهه دهستی وی بیت، و دئی بو وان بیتهه نه یار و کۆفان]. ﴿۱۰﴾ و چوهزل سهه دلی دهیکا موسایی نه ما [ژ موسایی پیغهه تر، کاج ب سهه ری هات] ئیزیک بوو دا ئاشکهه راکهت [کو موسا کورپی ویهه]، ئەگهه مه دلی وی موکوم نه کربایهه و ب هئیز نه ئیخسهه تبایهه [ب وی ئیلهاما مه داییی، کو فیرعهون کورپی وی ناکوژیت، و جارهه کا دی دئی کورپی وی بو زفرینینهه فه]، دا بیتهه ژ وان ئەویته خودان باوهه [و باوهه ب ژفانا خودی هه ی]. ﴿۱۱﴾ و گۆتهه خویشکا وی: ل دویفه هه ره [کا دئی چ لی ئیت]، [خویشکا وی ئەه] ژ دویرهه دیت، و وان نه دزانی ئەه خویشکا ویسهه [ل دویفه دئیت]. ﴿۱۲﴾ و مه نه هیلا ئەه شیرئی چو دایینان بخۆت، بهه ری ئەه وی بزفرینینهه دهه دهیکا وی، [ئینا خویشکا وی] گۆت: [بشتی زانی ئەه وی ل دایینهه کئی دگهه رن] ئەه ری ئەه ماله کئی نیشا هه وهه بدهه، وی بو هه وه خودان بکهت و سهه ره گو هیی لی بکهت، و وان خهیرا وی بقیتهه و بو دلبیسهه بن. ﴿۱۳﴾ فئیجا مه ئەه زفراندهه فه دهه دهیکا وی، دا چاقئیت وی پی رۆن بین، و دا ب خهه نه کهه قیت، و دا بزانیتهه کو ب راستی فهه مانا خودی یا راستهه و یا ب جهی خویهه، بهلی باراپتهه ژ مرۆفان فی نوزانن.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَآمَسَّوْاْ عَنَّا وَكَلَّمَكَ نَاجِيًا
 أَلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَى حِينٍ غَمَلَةٍ مِّنْ أَهْلِهَا
 فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَذَا مِنْ عَدُوِّهِ
 فَاسْتَعْتَبَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَرَهُ
 مُوسَى فَقَضَى عَلَيْهِ قَالَ هَذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُّضِلٌ
 مُّبِينٌ ﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ
 هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَكُونَنَّ
 ظَهِيرًا لِّلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
 الَّذِي ائْتَمَرَ بِهِ بِالْأَمْسِ يَسْتَصِرُّهُ قَالَ لَهُ مُوسَى إِنَّكَ لَعَوِيٌّ
 مُّبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَن أَرَادَ أَنْ يَنْطَلِقَ إِذْ يَأْتِيهِ نَافِلَةٌ فَإِذَا
 يَمُوسَى إِذْ يُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنَّ تُرِيدُ
 إِلَّا أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ
 الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ رَجُلٌ مِّنْ أَقْصَا الْمَدِينَةِ يَسْعَى قَالَ يَا مُوسَى
 إِنَّ الْمَلَأَ يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾
 فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

﴿۱۴﴾ و وهختی [موسا] گه هشتییه کاملانا خو
 [ژئه قلی و هیژی]، مه پیغه مبهراتی و زانین دایسی، و
 هوسا تم قه نجیکاران خه لات دکهین. ﴿۱۵﴾ و بیی
 کو خه لکی باژیری [مسرئ] پی بحه سیت، چو
 ناف باژیری، فیجا دیت دو زلام تیدا ب شهرن،
 ئه فه ژمله تی و بیه و ئه فی دی ژ دژمنی و بیه، فیجا
 ئه فی ژمله تی وی هه وارا خو گه هاندئ، و داخواز
 ژئ کر هاریکاریا وی بکهت ل سهه دژمنی وی،
 ئینا موسایی کوله ک دانایی کوشت، گوت: ئه فه ژ
 کاری شه پتانیه [شه پتانی ب من داکرن]، ب راستی
 ئه و دژمنکی گومر اکه ری ناشکه رایه. ﴿۱۶﴾ گوت:
 خودیوو، ب راستی من سته م ل خو کر [ب کوشتنا فی
 مروفی، و ب فی کریارا شه پتانی ب من دایسیه کرن]،
 فیجال من نه گره و گونه هیت من ژئ بیه، فیجا
 خودی گونه هیت وی ژئ برن، و ئه وه گونه ه ژیهه
 و دلوفان. ﴿۱۷﴾ و گوت: خودیوو، ژ بهر وی کهره ما
 ته دگه ل من کری [کو ته هژی بی ب هیژ ئیخستیم]،
 ئه ز چوجا نابمه پشته فان و هاریکار بو گونه هکاران.
 ﴿۱۸﴾ فیجا ب ترس مادناف باژیریدا، و زیره فانی ل خو دکر [دترسیا نه خو شیهه ک ب سه ری بیت ژ بهر
 کوشتنا وی مروفی فیرعه ونی]، دیت ئه وی دو هی هاریکاری ژئ خواستی، [جاره کادی] یی هه وارا خو
 دگه هینتی، موسایی گوتی: ب راستی تو گومر ایه کی ناشکه رایه. ﴿۱۹﴾ فیجا وهختی موسایی فیایی ئه وی
 دژمنی هه ردوکان (ئه وی قوتی) ب هیژ بگریت، ئه وی ئسرائیلی [هزرکر موسا دی وی گریت و کوژیت،
 ژ بهر هندئ ترسیا و] گوت: ته دقیت تو من ژئ بکوژی، هه ره کی دو هی ته ئیک کوشتی، ته دقیت
 [ب فی کاری خو] بیسه ژ بهر ده ستیت خوینرئو دئه ردیدا، و ته نه قیت تو ژوان بی بیت قه نجیسی دکه ن.
 ﴿۲۰﴾ زه لامه ک [ژ فیرعه و نیان ژ حه ز ژیکه ریٹ وی] ژ دو یه ایسیا باژیری ب له ز هاته ده ف موسایی، و
 گوت: هه ی موسا، ب راستی مه ز نیت باژیری بیت کوم بو یسین، و یی ته کیری دکه ن دا ته بکوژن،
 فیجا [ژ باژیری] ده رکه فه، ب راستی من خیرا ته دقیت. ﴿۲۱﴾ فیجا موسا ب ترس ژ باژیری ده رکه فت،
 و زیره فانی ل خو دکر [نه کو تشته ک ب سه ری بیت] گوت: خودیوو، من ژمله تی سته مکار رزگار بکه.

﴿۲۲﴾ فَيَجَا وَهَخْتَى [موسایى] بهرئى خو دايبيه
 ملى [باژيرئى] مهديهئى، گوت: من هيثيه خودايى
 من بهرئى من بدهته ريكا راست [ورئى ل بهر من
 بهرزه نهبيت]. ﴿۲۳﴾ فَيَجَا وَهَخْتَى هاتيه سهه راقفا
 مهديهئى، كومه كا مروشان ل سهه راقفى ديتن، بهزئى
 خو ئاف ددان، و ژ وان پيدا [يان دبن واندا] دوژن
 ديتن بهزئى خو ددانه پاش و فه دگيران [دا نه چيته
 ناف يى خه لكى، ئينا دلئى موسايى ماب وانقه]،
 گوت: هه وه خير، بوچى هوين بهزئى خو ددنه
 پاش؟! وان [ههردو يان] گوت: بابئى مه پره ميره كئى
 ب ناف سالقه چوييه [ومه ژ وى بيته تر كهس نينه
 بهر..] و ئهم بهزئى خو ئاف نادهين، هه تا شقان
 ههمى بهرى مه بهزئى خو ئاف نه دهن و نه بن.
 ﴿۲۴﴾ ئينا [موسايى] بهزئى وان بو وان ئاقدا، پاشى
 پشتا خو دا وان، و چو بن سيبه رئى، فَيَجَا [بو خو]
 گوت: خوديوو، ب راستى هه ره ما تو د گهل
 من بكهى، ئه ز بئى هه وجه مه [و ئه ز بئى برسيمه].

﴿۲۵﴾ [پاشى] ئيك ژ وان ههردو ژنان ب شهر مقه هاته دهف [موسايى] و گوتئى: بابئى من داخوازا ته
 دكهت، دا هه قئى ئافدانا ته بو مه كرى، بدهته ته، فَيَجَا وَهَخْتَى موسا هاتيه دهف، و چيروكا خو بو فه گيرايى
 [بابئى وان كچان]، گوتئى: نه تر سه، تو ژ مله تئى سته مكار قورتال بووى. ﴿۲۶﴾ ئيكئى ژ وان ههردو كچان،
 گوت: باب ب شقانى بگهه، ب راستى بئى ژ هه ميسان چيتر تو ب شقانى بگهه، ئه وه بئى ب هيز و ئه مين.
 ﴿۲۷﴾ [بابئى كچان گوت هه موسايى]: من دقئت ئيك ژ ههردو كچيئت خو ل ته مار بكهه، ب شهرت تو
 هه شت سالان شقانيا من بكهه، ژ خو ئه گهه تو تمامكهه و بكهه دهه، ئه فه قهنجيه كه ژ دهف ته، من
 نه قئيت ئه ز هه تئى بو ته چيكهه [كو تو بكهه دهه سال]، و ئه گهه خودئى هه زكهت، دئى من ژ مرو قئيت
 باش بينى. ﴿۲۸﴾ [موسايى] گوت: ئه فه په يانه (قهوله) دناقبهه را من و ته دا، و كيشك ژ ههردو وهختان من
 ب جهه ئينا، [هه شت سال يان دهه سال] زيده ژ من نائيهه خواستن و چول سهه ر من نينه، و خودئى شاهده
 ل سهه ر ئه قئا ئهم دبئيرين.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَى رَبِّيَ أَنْ يَهْدِيَنِي سَوَاءَ
 السَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَاءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
 النَّاسِ يَسْفُوتُونَ وَوَجَدَ مِنْ دُونِهِمْ أُمَّرَاتَيْنِ تَدُودَانِ قَالَ
 مَا خَطْبُكُمَا قَالَتَا لَا نَسْقِي حَقًّا يُصَدِّرُ الرِّعَاءَ وَأُونَا
 سَيْحٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَى لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّى إِلَى الظِّلِّ فَقَالَ
 رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَاءَتْهُ إِحْدَاهُمَا
 تَمْشِي عَلَى اسْتِحْيَاءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
 أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَا فَلَمَّا جَاءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ قَالَ
 لَا تَخَفْ نَجَوْتَ مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَاهُمَا
 يَا أَبَتِ اسْتَفْجِرْ إِنَّ خَيْرَ مَنِ اسْتَجَرَ مِنَ الْقَوَى الْأَمِينُ ﴿٢٦﴾
 قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ بِمَا نَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْ
 تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حِجَابٍ فَإِنْ أَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ
 وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَسْقِي عَالِيكَ سَتَّاجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ
 الصَّلِاحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَلِكَ بَنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجْلِينَ
 قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَةَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

الجزء
العشر
الثلاثون

﴿۳۹﴾ فَيُجَا كَاثَا مَوَسَايى وَهَخْتَى خَوْب دَوِيَاهى
 ثِينَايى و مالا خَوْب برى، [ب شهف] ناگرهك ل رهخى
 [راستى يى چيائى (طور)] ديت، [ئينا] گوته
 مالا خَوْب: ل فَيْرى راوهستن، نه زى ناگرهكى ژ دوير
 دينم [نه ز دى چم بهرى خَو ده مى]، بهلكى نه ز
 بو هوه و ناخفتهكى [كو ريكى فى بكهفين] بان
 بزوتكهكى ناگرى بينم، دا هوين خَو پى گهرم بكهن.
 ﴿۴۰﴾ و وهختى هاتيه دهف [ناگرى]، ژ رهخى راستى
 يى نهالى، ژ وى جهى پيروز ژ دارى، هاته گازيكرن:
 هه مى موصا، ب راستى نه ز خوديمه، خودانى هه مى
 جهانان. ﴿۴۱﴾ و دارى خَو بافيره، فيجا وهختى ديتى
 وهكى تيره ماري ب لهز و سفك دچيت، ژ ترسان رهفى
 و ل خَو نه ز فرى، [خودى] گوت: هه مى موصا، بزفره
 و نه ترسه، توژ وانى ييت تيمن. ﴿۴۲﴾ و دهستى خَو
 بكه د پاخلا خَو دا، دهستى ته بى نه ساخى و بى تيش،
 دى سپى و سيس (برسقى) دهركه فیت [ههرچه نده
 دهستى وى يى رهش نه سمهر بو] نه شه دو نشان و
 موعجزه نه ژ دهف خودايى ته بو فیرعه ونى و مله تى

وى [ژ كه نكه نه و مه زن و دويچؤ ييت وى]، ب راستى نه و مله ته كى ژ رى دهركه فیتينه. ﴿۴۳﴾ [موصايى]
 گوت: خوديوو، ب راستى من تيكى ژ وان كوشتى، فيجا نه ز دترسم من بكوژن [و تو لا خَو فه كهن].
 ﴿۴۴﴾ و هاروونى براى من ژ من ب نه زمانتره، فيجا دگه ل من فرينكه هاريكار و پشته فان، كو من راست
 ده ربيخيت، نه ز دترسم نه و من دره وين دانن. ﴿۴۵﴾ خودى گوت: نه م دى پشتا ته ب براى ته قايم كه ين،
 و هاريكاريا ته كه ين، و نه م دى ب نشان و موعجزه ييت خَو دهسته هاتى دينه هه وه، فيجا نه و نه نشين
 نيزيكى هه وه بنن ژ بهر وان ثابته و موعجزه ييت مه داينه هه وه، هوين و ييت ب دويف هه وه دهكهن،
 دى سهركه فن [نه نه و].

فَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَى بِآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أَسْحَرُ
 مُفْتَرَىٰ وَمَا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأُولَىٰ ﴿٣٦﴾
 وَقَالَ مُوسَىٰ رَبِّیْتَ أَعْلَمُ بِمَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ مِنْ عِنْدِهِ وَمَنْ
 تَكُونُ لَهُ عَاقِبَةُ الدَّارِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ ﴿٣٧﴾
 وَقَالَ فِرْعَوْنُ بِنَايِبِهَا الْمَلَأَ مَا عَلِمْتُ لَكُم مِّنْ إِلَهِ
 عَزَبَىٰ فَأَوْقِدْ لِي يَهْلِكُمْ عَلَى الظِّلْمِ فَأَجْعَلْ لِي صَرَخًا عَلِيًّا
 أَطَّلِعُ إِلَىٰ إِلَهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٣٨﴾
 وَأَسْتَكْبِرُ بِهِمْ وَجُنُودُهُ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَظَنُّوا
 أَنَّهُم إِلَهَانَا لَا يُرْجَعُونَ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ
 فِي الْبَحْرِ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كُنَّا عَاقِبَةَ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾
 وَجَعَلْنَاهُمْ أَيْمَةً يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ
 لَا يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ وَأَتَّبَعْنَاهُمْ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً
 وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ مِنَ الْمَقْمُوحِينَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
 مُوسَىٰ الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الْأُولَىٰ
 بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٣﴾

﴿۳۶﴾ فَيُجَا وَهَخْتَىٰ مُوسَا ب نيشان و ثابتهت و موعجيزه يبيتهت مه يبيتهت ناشكهره با بؤ وان [فيرعه ونى و كوما وى و مله تى وى] هاتى، گوتن: نهغه [نهغه فاشا تو دكهى، دارى دكهيه مار، و دهستى خو سپى ژ پاخلا خو دهر دئىخى] ژ سحره كا چيكرى پيغه تر نينه، و مه نهغه ژ باب و باپيريت خو يبيتهت بهرى، نه بهيستيه. ﴿۳۷﴾ موساىي گوت: ب راستى خودايى من چيتر دزانيت كا كى ب راسته پريسيى ژ دهف خودى هاتيه، و كا دويهاهيسيا خيرى و سه ره كفتنى يا كييه، ب راستى خودى سته مكاران سه ره فراه ناكهت. ﴿۳۸﴾ فيرعه ونى گوت: گهلى مه زن و ماقويان، ژ بلى خو، نهز چو خودايان بؤ هوه و نه نايمنم [نانكوژ بلى من، هوه چو به رستى نينن]، فَيُجَا هاما نو، تو بؤ من ناگرى بده بن هه رسيى [نانكو تابوكان چيكه]، و قه سه ره كا بلند بؤ من ئافاكه، نهز بجمه سه ربانى وئى، بهلكى خودايى موساىي بيننم، و ب راستى ل دهف من نهوژ دره وينانه. ﴿۳۹﴾ و ب نه هقه وى [فيرعه ونى] و له شكه رى وى د نه ردئى مسريدا خو

مه زن كرن، و هزر كرن نهو ب بال مهغه نازفرن. ﴿۴۰﴾ فَيُجَا مه نهو و له شكه رى وى گرتن، و هاقيتنه د دهر ياييدا [و مه هه مى خه مندقاندن، و كهس ژئى نه ما]، فَيُجَا به رى خو بدئى كا دويهاهيسيا سته مكاران، يا چاوا بوو؟. ﴿۴۱﴾ و مه نهو [د دنياييدا] كرنه سه ريت گاوريسى [چافل وان نايته كرن]، و [خهلكى] بؤ ناگرى گازى دكه، و رؤژا قيامه تى هاريكاريسيا وان نايته كرن. ﴿۴۲﴾ و دقى دنياييدا مه له عنهت [و دويركه فتن ژ دلؤفانيسيا خودى] ب دويغ وان تيخست [ژ خودى و ملياكهت و باوه ريداران]، و رؤژا قيامه تى ژى، نهوژ وانن نهو يوت ژ دلؤفانيسيا خودى دويرتيخستى. ﴿۴۳﴾ ب سويند مه كتيب [تهورات] دا موساىي، پشتى مه مله تيت چهر خيت بؤرى د هيلاك برين [وهكى مله تى نوح و عاد و سه موود] و فيرعه ون و مله تى وى]، دا [نهو كتيب] بؤ مرو فان بيته روناهيسيا دلان [كو هه قيسى بى بينن] و ريكاراسته پريى و دلؤفانى، دا بؤ خو شيره تان ژى و هر گرن.

وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الْعَرْشِ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ الْأَمْرَ وَمَا كُنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَا كُنَّا أَنْشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ الْعُمُرُ وَمَا كُنْتَ ثَاوِيًّا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَسْلُوًا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا وَلَكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنْتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِنْ رَحِمْنَا مَن رَّبِّكَ لِشُدَّ رِقَابُكَ وَمَا آتَيْنَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْلَا أَن نُّصِيبَهُمْ مُّصِيبَةً بِمَا قَدَّمْتَ آيِدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِنْدِنَا قَالُوا لَوْلَا أُوْحِيَ إِلَيْنَا مِثْلَ مَا أُوحِيَ مُوسَىٰ ؕ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوحِيَ مُوسَىٰ مِنْ قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلِّ كَفْرٍ لَّا نَدْرِي قُلْ فَأَنذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿٤٨﴾ فَإِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ إِنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ وَمِن أَصْلٍ مَّعَنَ اتَّبَعَ هَوَاهُ يَفْعَلُوا هُدًى مِّنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

نهبووی، وهختی مه گازی کریسه موسایی [و مه ناخفتی] به لی خودایی ته ژ دلو فانیسیا خو [وه حی بو ته هنارت، و بو ته گوت:] دا مله ته کی هشیار و ناگه هدار بکه ی [نانکو دا بو وان بیسه پیغه مبه ر]، کو به ری ته چو پیغه مبه ر بو وان نه اتبسون، وان ناگه هدار بکه ن و دال خو بزقرن. ﴿٤٧﴾ و نه گهر ژ بهر هندئ نه بایه، وهختی به لایه ک ژ بهر کار و کریاریت وان دهاته سه ری وان، بیژن: خودیو، دئ بلا ته پیغه مبه ر ک بو مه هنار تبايه، دا هم ری ل دویف نیشان و نایه تیت ته هاتباينه [و نه فه نه هاتبايه سه ری مه]، و هم بو بویاسینه ژ خودان باوهران [مه تر پیغه مبه ر نه دهنار تی، چونکی نه گهر مه نه بو به ری هنار تنه ته نیز ادا بانه، دا بیژن نه فه ژ که نگی و ره پیغه مبه ر بو مه نه هاتینه، بلا خودئ پیغه مبه ر ک بو مه هنار تبايه، دا مه زی گو هی خو دابایی و باوهری پی ئینابایه، فیجا دا وان نه فه هه جه ته نه مینیت، مه تو هنار تی پیغه مبه ر]. ﴿٤٨﴾ فیجا وهختی هه قی ژ دهف مه، بو [خه لکی مه که هی] هاتی [کو هاتنا پیغه مبه ر یه ب فی قورئانی]، گوتن: بلا تشتی بو موسایی هاتی [ژ موعجیز هیان] بو وی زی هاتبايه، نه ری ما وان [نه ویست وه کی وان] به ری نوکه، نه وا پی موسا پی هاتی دره و نه دانا، و گوتن: [ته ورات و قورئان] دو سحر ن، پشته فانیسیا ئیکدو دکهن [ل سه ر دره وی بو ئیکدو دبنه شاهد]، و گوتن: مه باوهری ب هه ر دو وکان نینه. ﴿٤٩﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه [وان]: نه گهر هوین راست دیژن [کو نه فه هه ر دو کتیه و هسانن وه کی هوین دیژن]، کا هوین کتیه کی ژ دهف خودئ بینن، ژ فان هه ر دو کتیبان [ته ورات و قورئانی] یا راسته ریتر بیت، دا نه ز بگرم و ل دویف بچم. ﴿٥٠﴾ و نه گهر وان به رسفا ته نه دا [و نه شیان کتیه کا ژ قورئانی و ته وراتی راسته ریتر، ژ دهف خودئ بینن، یان زی ل دویف ته نه هاتن و باوهری ب ته و قورئانا بو ته هاتی نه ئینان]، فیجا بزانه نه و بهس ییت ل دویف هه وا و دلخوازیسیا خو دچن [و وان چو به لگه و نیشان نینن]، و ما کی ژ وی ریبه رزه تر و گو مراره یی ب دویف دلخوازیسیا خو بکه فیت، بیی کو وی راسته ریتر نه ک ژ دهف خودئ هه بیت، ب راستی خودئ مله تی سته مکار [نه وی ب دویف هه وایی سه ری خو دکه فیت] راسته ری ناکه ت.

الجزء

﴿٥١﴾ وَلَقَدْ وَصَلْنَا لَهُمْ الْقَوْلَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٢﴾ الَّذِينَ
 آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِهِ هُمْ بِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا يُتْلَى
 عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلِهِ
 مُسْلِمِينَ ﴿٥٤﴾ أُولَئِكَ يُؤْتُونَ أَجْرَهُمْ مَرَّتَيْنِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدْرَءُونَ
 بِالْحَسَنَةِ الْإِسْيَنَةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِذَا سَمِعُوا
 اللَّغْوَ أَعْرَضُوا عَنْهُ وَقَالُوا لَنَا أَعْمَلُنَا وَلَكُمْ أَعْمَلُكُمْ سَلَّمْ
 عَلَيْكُمْ لَا نَبْتغِي الْجَاهِلِينَ ﴿٥٦﴾ إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ
 وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٥٧﴾
 وَقَالُوا إِن تَتَّبِعِ الْهُدَى مَعَنَا تَنْخَظْ مِنْ أَرْضِنَا أَوْ لَمْ
 تُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمًا ءَامِنًا يُحْيِي إِلَيْهِ تَمَرَاتُ كُلِّ شَيْءٍ رَزَقْنَا
 مِنْ لَدُنَّا وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٨﴾ وَكُرْهُوا كُنَّا مِنْ
 قَرِيْبَةٍ بَطَرَتْ مِعْدِنَتَهَا فَمِنْكَ مَسَلِكُهُمْ لَمْ تَمْكُنْ مِنْ
 بَعْدِهِمْ إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحْنُ الْوَارِثِينَ ﴿٥٩﴾ وَمَا كَانَتْ رُبُكَ
 مُهْلِكًا الْقُرَى حَتَّى يَبْعَثَ فِي أُمَّهَاتِ رُسُلًا يَتْلُوا عَلَيْهِمْ
 ءَايَاتِنَا وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٥١﴾ و ب سویند مه ئایه تیتت قورنائی ناڤهین ناڤهین
 و ل دویف ئیک، بۆ وان هنارتن [ئانکو مه ئه حکامیت
 قورنائی بۆ قوره یشییان ل دویف ئیک هنارتن]،
 دا بۆ خو شیره تان ژئی وهر بگرن، و ل خو بزڤرن.
 ﴿٥٢﴾ ئه ویت بهری فی قورنائی مه کتیب دایینی
 [مه خسه د پی جوھی و فهله، ئه ویت موسلمان
 بووین]، ئه و باوهریی ب فی قورنائی دئین.
 ﴿٥٣﴾ و وهختی [ئهف قورئانه] بۆ وان دئیتته خواندن،
 دبیژن مه باوهری پی ئینا، ب راستی ئه فه هه قیه
 ژ نك خودایی مه، ب راستی بهری وئی ژئی [بهری
 قورئان بیته خواری] ئه م د موسلمان بووین [و مه
 باوهری هه بوو دئ پیغه مبه رهك ئیت، و قورئان دئ
 بۆ ئیتته خواری]. ﴿٥٤﴾ ئه فه دوجا دئ خه لاتی خو
 وهر گرن [ئانکو خیرا وان دوقات دئ ئیتته نفیسین]
 ژ بهر سه برا وان کیشایی، و ژ بهر باشییا ئه و شوینا
 خرابیی دکهن، و خرابییا ئه و باشی دده نه پاش،
 و ژ بهر وان خیر و سه ده قییت ژ وی تشتی ددهن،
 ئه وئی مه داییییه وان. ﴿٥٥﴾ و ده می وان گول فه سه و

گۆتیتت سه هقت و شکهستی دبیت [ژ گاوران]، پشتا خو ددهنی و دبیزن: ئه م ل سه ر ریکا خو و هوین ل
 سه ر ریکا خو، پشت راست بن ئه م بهر سفا هه وه نادهین و ل هه وه نازڤرینین، و مه نه قیت تیکه لیا نه زانان
 بکهین. ﴿٥٦﴾ و توه نشیی ئه وئی ته بقیت راسته پری بکهی، به لی خودییه یی بقیت راسته پری دکهت، و ئه و
 چیتر دزانیته کا کی دئ باوهریی ئینیت، و کا بهری کی ل ریکا راسته. ﴿٥٧﴾ و [موشرکیته مه که هئ] گۆتن:
 ئه گهر ئه م بیینه سه ر دینی ته [هه ی موحه مه د]، ئه م دئ ژ ئه ردئ خو ئیینه ده ر ئیخستن [ئانکو عه ره ب هه می
 دئ نه یاره تیا مه کهن، و ل سه ر مه کۆم بن، و مه هیزا بهر سینگرتنا وان نینه]، ما مه ئه و د حه ره مه کا ئیمندا
 به جه نه کربون [ئه و د گاور، که سی زیده کافی ل سه ر وان نه دکر، فیجا چاوا ئه گهر موسلمان بوون ژ خو
 دترسن، زیده کافی ل سه ر وان بیته کرن]، و ژ که ره ما مه، فیقییی هه می جهان و هه می تشتان دئیتی، به لی
 باراپتر ژ وان فی نوزانن [کو ئیمنکرن و پهیدا بوونا فیقییی هه می جهان ل ویرئ، وی جهی هشک و بی دار
 و ده رامهت، که ره مه که ژ ده ف خودئ]. ﴿٥٨﴾ و گه له ک گوند، مه قیر کرن ل سه ر پی خو چۆبوون و به تران
 ببوون، و سوپاسییا خودئ نه دکرن ل سه ر که ره مییت وی، فیجا ئه فه مالیت وانن [کاڤلن]، پشتی وان ئاڤا
 نه بووینه و که س لی خو جه نه بووینییه، ب ریباری نه بیت [ئه گهر جاره کی ریشنگ و ریبار تپرا چۆبن، و بیئا
 خو لی فه دابن]، و ئه م بووینه و پرسیت وان [که س ژ وان و دوینده ها وان نه ما بوون]. ﴿٥٩﴾ و خودایی ته
 چو گوندان دهیلاک نابهت، بهری پیغه مبه ره کی بهنریته ناف، نیشان و ئایه تیتت مه ب سه ر واندا بخوینیت
 [وان هشیار بکهت، و ریکا راست بۆ وان دیار بکهت]، و مه چو گوند دهیلاک نه برینه، ئه گهر خه لکی وان
 ب خو بی سته مکار نه بیت.

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَّعَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّا لَكُمْ فِيهَا آلِهَةً كَمَا أَنَّكُمْ كَانْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدَدْنَا حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَكْفُرُ ﴿٦١﴾ أَلَمْ يَكُنْ مِنْ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦٢﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٣﴾ قَالَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ الَّذِينَ أَغْوَيْنَا أَغْوَيْنَاهُمْ كَمَا غَوَيْنَا تَبَرَّأْنَا إِلَيْكَ مَا كَانُوا آيَانَا بَعْدُ وَنَاقِلِ أَدْعَاؤِ شُرَكَاءِ كُفْرِهِمْ فَهُمْ يُسْتَجِيبُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ الْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَصَيْتُمْ عَلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَحَسْبَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ مَا كَانَ لَهُمُ الْحَيَاةُ سُبْحَانَ اللَّهِ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأُولَىٰ وَالْآخِرَةِ وَلَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

﴿٦٠﴾ و ہر تشتہ کی خودی دایبہ ہو، خہمل و متایٰ دنیایبہ، و یی ل دہف خودی چیتہ و پتر دمنیت، ماہوین تیناگہن [یی مایٰ چیتہ، ژبی پویچ دیت]؟ ﴿٦١﴾ ٹہری ٹہوی مہ ژ دہف خو، بہیان ب بہحہستی دایبیٰ کو ہر دئی گہہیتی، وکی ویبہ یی مہ ب متایٰ ژیانا دنیایبی کہ یفخوش کری [ٹہوی ب کول و کوفان و زوی دجیت، و نہمینت]، باشی رورژا قیامہتی ٹہو دئی ژ وان بیت، ٹہویت ددورژہ ہیدا دتینہ بہرہفکرن؟ ﴿٦٢﴾ و رورژا خودی گازی وان دکہت، و دبیت: کا ہہفشکیت ہہوہ ژ درہو بو من چی دکرن ل کیفنہ [ہاریکاریا ہہوہ بکن]؟ ﴿٦٣﴾ و ٹہویت ہیژای گہف و ئیایا مہ بووین، گوتن: خودیو ٹہویت مہ د سہردابرن ٹہفنہ، کا ٹہم چاوا د سہردا چوبووین، مہ ٹہو ژی و ہسا د سہردابرن [ب دلی وان، نہ ب کوتہکی]، فیچا ٹہم ژ وان ییت بہرنہ، وان ٹہم نہدہرستین [ٹہو ب دویف دلخواریا خو کہ قنبون]۔ ﴿٦٤﴾ و رورژا [خودی] دبیت: کا گازی وان ہہفشکان بکن، ییت ہہوہ

بو خودی چیکرین [کا دئی فایدہی ہہوہ کهن، و بہرفانیسیہ کی ژ ہہوہ کهن]، فیچا گازی وان دکہن بہلی بہرسقا وان نادہن، فیچا وختی ہمی ئیایٰ و دورژہی دبین [ہنگی ژ دل، بہشیان دبن و دبیزن]: [خوزی ٹہم د دنیایبدا ژ راستہری و خودان باوہران باینہ۔ ﴿٦٥﴾ و رورژا [خودی] گازی وان دکہت، و دبیت: ہہوہ چاوا بہرسقا پیغہمبہران دا؟ ﴿٦٦﴾ وئی رورژئی ہجہت و بہرسفل بہر وان بہرزہ دبن [و نوزانن دئی چ بیژن]، و پسیارا ٹیکدو ژی ناکنہ [تیک تشتہ کی ژ ٹیکی بگریت، یان تشتہ کی بو بیژت، چونکی کہسی چو ہجہت نینن]۔ ﴿٦٧﴾ بہلی ہہچی توبہ بکہت و باوہریی بینیت، و کار و کریاریت باش بکہت، ٹہفہ دئی د سہرفہراز بن۔ ﴿٦٨﴾ و خودایٰ تہ، چ بقیت وی چئی دکہت، و وی دہلبژیرت، ہہلبژارتن شولی ویبہ، نہی وانہ [ٹہف ٹایہتہ د راستا وئی چہندیدا ہاتہ خوار، وختی قورہشیان گوتی: بلا ٹہف قورٹانہ بو ٹیک ژ ہہردو ماقوبلیت مہ کہہی و تائیفی ہاتبایہ خوار، یان وختی جوہشیان گوتی: بہس ٹہ گہر جبرائیل نہبایہ یی وہحیی بو موحمہدی دتینت، ٹہم دا باوہریی بی ٹینن]، و ب راستی خودی یی پاک و پاقرہ ژ وئی شرکا ٹہو دکہن۔ ﴿٦٩﴾ و کا ٹہو چ دلی خودا قہدشیرن، یان ژی ٹاشکہرا دکہن، خودایٰ تہ پی دزانت۔ ﴿٧٠﴾ و ٹہوہ خودایٰ تاك و تہنیا، چو بہرستییت راست و درست ژ وی پیغہتر نینن، و حمہد و سوپاسی د دنیایبی و ٹاخرہتیدا ہہر بو ویبہ، و حوکم د ناقہرا ہاندہیاندا ہہر یی ویبہ، و زفرینا ہہوہ ہہر ب بال و یغہ یہ۔

﴿۷۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژنه [وان]: کا بیژنه من نه گهر خودی هه تا رۆژا قیامه تی، به رده وام ل هه وه بکه ته شهف [و بی قه برین دریز بکه ت] کیژ به رستی [ژ نه ویت هوین د به ریسن] هه به ژ بلی خودی بشیت، بو هه وه رۆناهیسه کی بینیت؟! فیجا ما هوین گو هیت خو قه ناکه ن، تی بگه هن. ﴿۷۲﴾ بیژنه: کا بیژنه من نه گهر خودی هه تا رۆژا قیامه تی، به رده وام ل هه وه بکه ته رۆژ، کیژ به رستی ژ بلی خودی هه به، بشیت بو هه وه شه فه کی بینیت، هوین تیدا فه هه سن؟! فیجا ما هوین د بی چافن، نابینن. ﴿۷۳﴾ و ژ دلوقانیسیا خو شهف و رۆژیت بو هه وه دایین، داد شه قیدا فه هه سن، و دا د رۆژیدا ژ رزقی وی بخوازن [تیدا شۆل بکه ن]، و دا هوین سوپاسیسیا خودایسی خو بکه ن. ﴿۷۴﴾ و رۆژا [خودی] گازی وان دکه ت، و دبیزیت: کا هه فیشکیت هه وه ژ دره و بو من چی دکرن، ل کیفه نه [بلا هاریکاریسیا هه وه بکه ن]. ﴿۷۵﴾ و رۆژا هم ژ ناف هه رمله ته کی شاهده کی دهر دتخین [دا شاده یسی ل سه ر کریاریت وان بده ت،

ته و ژ ی پیغه مبه ری وان ب خو به] و دبیزنه وان (موشکان): کا به لگه و نیشایت خو بینن [کو هه فیشک من ییت هه ین]، هنگی دئ زانن خودی ئیکه، و یی بی هه فال و هه فیشکه، و نه و هزر و ته خمینا وان دکر [ئانکو مه هده ر و به ر قانیسیا بوتان]، ل وان به رزه بو و [و نه ما]. ﴿۷۶﴾ ب راستی قاروون ژ مله تی مووسایی بو، فیجا خو مه زن کر ل سه ر سه ری مله تی خو، و سته م ل وان کر، و مه هند گه نجخانه دابوئی، هه تا پارکنا کللیت وان ژ، بو ده سته که کا ب هیزا زه لامان یا گران بو، و هختی مله تی وی [نه ویت باوهری ئیناین] گو تیی: د سه ردا نه چه و به تران نه به، ب راستی خودی چه ژ به ترانان ناکه ت. ﴿۷۷﴾ و ب وی تشتی خودی دایسیه ته، ئاخه رته ی بخوازه، و بارا خو ژ دنیایی ژ بی ر نه که، و کا چاوا خودی قه نجی دگه ل ته کریسه، تو ژ و هسا قه نجیی [دگه ل بنده ییت وی] بکه، و د نه ر دیدال دویف خرایسی نه گه ره، ب راستی خودی چه ژ خراییکه ران ناکه ت.

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ اللَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُدْعِيكُمْ بِضِيَاءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿۷۱﴾
قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ جَعَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمُ النَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَنْ إِلَهُ غَيْرَ اللَّهِ يُدْعِيكُمْ بِاللَّيْلِ تَسْكُوتٍ فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿۷۲﴾ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿۷۳﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَائِيَ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿۷۴﴾ وَتَزَعَّاتٍ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ فَعَلِمُوا أَنَّ الْحَقَّ لِلَّهِ وَصَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۷۵﴾ إِنَّ قُرُونًا كَانَتْ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَعَثْنَا عَلَيْهِمْ وَعَاءَ تُبَاهٍ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنْ مَفَاتِحُهَا رَتَبُوا بِالْعِصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ رُفُؤُهُمْ لَا تُفْرِحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿۷۶﴾ وَأَتَّبَعْنَا فِي مَا اتَّكَأ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿۷۷﴾

قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي ۗ وَأُولَٰئِكَ عَالِمُ آلِ اللَّهِ ۚ قَدْ أَهْلَكَ
 مِنْ قَبْلِهِ ۚ مِنْ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا
 وَلَا يُسْئَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ
 فِي زِينَتِهِ ۚ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا
 مِثْلَ مَا أُوتِيَ قُورَيْشٌ ۚ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 أُوتُوا الْعِلْمَ وَاللَّكُمُ قُورَآئِ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ ءَامَرَ ۖ وَعَمِلَ
 صَدِيقًا ۚ وَلَا يُلَقِّمُهَا إِلَّا الصَّادِقُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ
 وَبِدَارِهِ الْأَرْضَ ۖ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ
 اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنْتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا
 مَكَانَهُ بِأَلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَذِّبُوا لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا
 وَيَكَفَّرُ اللَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجَعْنَا لِلَّذِينَ
 لَا يُرِيدُونَ عُلوًا فِي الْأَرْضِ وَلَا فِسَادًا ۗ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾
 مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا ۗ وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا
 يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

﴿٧٨﴾ قاروونی گوت: ب راستی [ئهف زهنگینیه، و ئهف ماله] من ب زانینا خوئی پهیداگری، ما وی نه دزانی کوب راستی خودی بهری وی، گه له ک مله تیت ژ وی ب هیزتر و تیرمالتر، ییت د هیلاک برین؟! و پسیرا گونه هکاران ژ گونه هیت وان نائیته کرن [هه جه ته کی بو خو بگرن، بو هه جه تی پسیرا ژ وان نائیته کرن، هه که و که دی پسیرا ب خو هر یا هه ی، خودی دبیژیت: ﴿قُورَیْبَکَ لِنَسَلْنَهُمْ أَجْمَعِیْنَ﴾].
 ﴿٧٩﴾ فیجا [جاره کی] قاروون ب خه مل و که شخه یییا خو شه، دهر که شه ناف مله تی خو، ئه ویت گه له ک چه ژ زیانا دنیایی دکهن، گوتن: خوژی ئه و تشتی خودی داییه قاروونی، دابایه مه زی [ئانکو خوژی ئه م زی و ه کی وی زهنگین باینه]، ب راستی ئه و خودان شه نسه کی مه زنه. ﴿٨٠﴾ و ئه ویت تیگه هشتی گوتن: وهی بو هه وه، خه لاتی خودی بو وان ئه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت باش کرین چیتره [ژ دنیایی هه میی، نه بهس ژ ئه فا خودی داییه قاروونی]، و کهس ناگه هیته فی خه لاتی [یان

بو که سی هه لئا که فیت بگه هیتی]، ئه و نه بن ییت سه برکیش [ل سه ر عیبا ده تان، و هیلانا دلخوازیان].
 ﴿٨١﴾ فیجا مه ئه و [مه خسه د قاروون] ب مال و خانیشه، د ئه ر دیدا بره خوار، و وی چو ده سته ک نه بوون، غه یری خودی، هاریکارییا وی بکه ن، و ئه و ب خوژی نه دشیا هاریکارییا خو بکه ت. ﴿٨٢﴾ و ئه ویت دو هی خوژی دخواست، شوینا قاروونی بانه [ئه فرؤ] یی دبیژن: ئاخ! [ئه و چ خوژی بوو، مه خواستی] هؤ سانه خودی بو هه ر بنده یی بقیت ژ به نده ییت خو، رزقی وی به رفه ه و کیم دکه ت [ئانکو دان و نه دانا رزقی، ب قه دریشه نه یا گریداییه]، و ئه گهر خودی که ره م د گه ل مه نه کرایه، دامه زی د ئه ر دیدا به ت، [فیجا په شیان بوون، و گوتن: هه چکو گاور سه رفه راز نابن. ﴿٨٣﴾ ئه فا ته هیسسی، و سالو خا وی بو ته هاتی ژینا ئاخره تیه، ئه م دی دهینه وان ئه ویت نه مه زناتی و نه سته م د ئه ر دیدا دقت، نه زی خرابی، و دوپا هیکا باش هه ر یا پاریز کارانه. ﴿٨٤﴾ هه ر که سی ییت و خیره ک هه بیت، ژ وی خیری چیتره دی بو هه بیت، و هه ر که سی ییت و گونه هه ک هه بیت، ئه ویت گونه ه کرین ب وان گونه هیت وان کرین پیقه تر نائیته جزا کرن.

﴿۸۵﴾ ته وی قورئان بو ته ئیناییه خوار، و ل سهر ته واجب کری [بخوینی و کار پی بکهی، و بگهینی] جاره کا دی دئی ته زفرینته فیه مه کههی [یان پشتی مرنی جاره کا دی دئی ته ساخکت بو قیامه تی، دا پسیرا ته ل سهر قورئانی بیته کرن] بیژه: خودایی من [ژ من وه وه] جیتر راسته ریکریان دنیا سبت [و دزائیت کی پتر هیژیایی خه لاتیسه]، و کا کی د گومراییه کا ناشکهرادایه [ئه زیان هوین]؟ ﴿۸۶﴾ و تو نه ل هیقییی بووی، ئه ف قورئانه ب وهی بو ته بیته خوار، به لی دلؤفانیسه ک بوو ژ خودایی ته، فئیجا بو گاوارن نه به پشته فان [نانکو دهفته رمیسی بو وان نه که]. ﴿۸۷﴾ بلا ئه و [گاور و موشرک] ته ژ جهنیمان و کار پیکرنا قورئانی نه دهنه پاش، پشتی بو ته هاتیسه خوار، و بو ریکا خودایی خو گازی خه لکی بکه، و نه به ژ وان بیته هه فال و هه فپشکان بو چی دکهن. ﴿۸۸﴾ و چو په رستیان د گهل خودی نه په ریسه، چو په رستییت پاست و دورست نین، ئه و نه بیت، و هه می تشت دئی چن و نامین، ئه و نه بیت، ژیکفه کرن و حوکم د نافیهر ا بهنده بیته ویدا بی ویه، و هوین ههر دئی ب بال و یقه زفرن.

سورة تا عه نکه بووت

ل مه کههی هاتیسه خوار (۶۹) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئینه خواندن (ئه لف، لام، میم) ل دور رافه کرنا فان تپان، بزفره ده سستیکا سورة تا به قهره. ﴿۲﴾ ئه ری ما مروف ل وی هزرینه، گاغا گوتن: مه باوهری [ب خودی] ئینا [دئی ئینه هیلان، و ئه زیته ناگه هیته وان]، و نایینه جه پانندن و ئمتیحانکرن [ب گه له ک رهنگیت جه پانندن و ئمتیحانان]. ﴿۳﴾ و ب سویند ئه ویته بهری وان [ژ تاگریت پیغه مبه ران]، مه [ب هه می رهنگیت نه خو شیان] جه پانندن [و فان زی، ماده م ئه و دبیزن مه باوهری ئینا، و خو ژ خودان باوهران ددان، دئی وان ب نه خو شیان جه پانین]، دا خودی ئه ویته پاست [د گوتنا خو یا پوریدا: (مه باوهری ئینا)] ژ ئه ویته دره وین، ناشکهره بکهت [و دیار بکهت کا کی بی پاسته، وهختی دبیزیت مه باوهری ئینا، و کا کی دره وان دکهت؟]. ﴿۴﴾ یان ژئ ئه ویته کریاریت خراب کرین [ئه ویته چو بویتتهی نه دهنه گونه هی، و گونه هل دهف وان چونه]، وی هزری دکهن ئه م نه شیین وان ئیزا بدین، و ئه و دئی ژ ئیزایا مه رهفن، پیسه هزره ئه و دکهن [وهختی ئه و وی هزری دکهن، کو ئه و دئی ژ ئیزایا خودی قورتال بن]. ﴿۵﴾ و ههر کهسی هیقییا خه لاتئ خودی هه ی [یان ژئ ری حسابا وی بترسیت، یان ژئ دیتنا وی بترسیت]، [بلا کاره کی باش بکهت و چو هه فپشکان بو خودی چی نه کهت]، ب راستی وهختی خودی بو قیامه تی و حسابی ده ستنیشانکری، ههر دئی ئیت [فیجا بلا بو وی رژی بکن]، و خودی ب خو گوهدیره [بو ههر تشته کی بهنده بیته وی دبیزن]، و زیده زانایه [بو ههر تشته کی]. ﴿۶﴾ و ههر کهسی جهادی [دگهل خو، یان د گهل شهتانی، یان د گهل گاوارن] بکهت، ب راستی ئه و بو خو جهادی دکهت [چونکی مفا و فقییی وی جهادی، ههر ل وی دزفریت، و خودی پاکی ب جهادا کهسی نینه، چ د گهل خو و نه فسا خو، چ ژئ د گهل ئیکئی دی]، ب راستی خودی پاکی ب کهسی نینه [نه هه و جهی ب په رستنا وان هه یه، نه ژئ گونه ه و نه گوهدارییا وان زبانی دگه هینی].

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَأْدُكَ إِلَيْنَا وَمَا فَذَرْتَهُ يَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ ضَالٌّ مُّبِينٌ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنْتَ تَرْجُو أَنْ يُثِقَنَّ إِلَيْكَ الْكُتُبَ إِلَّا رَحْمَةً مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ ظَهيرًا لِلْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّكَ عَنْ آيَاتِ اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَالْبُرْجُ إِلَى رِبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سورة القصص

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْعَرَبُ أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿١﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَاذِبِينَ ﴿٢﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ أَنْ يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٣﴾ مَن كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَآتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ وَمَن جَاهَدَ فَإِنَّمَا يُجَاهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥﴾

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ
بِوَالِدَيْهِ حَسَنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَىٰ مَرَجِعِكَ فَاتَّعِبْكَ بِمَا كُنتَ تَعْمَلُ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّالِحِينَ ﴿٩﴾
وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَالَمِينَ ﴿١٠﴾
وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَافِقِينَ ﴿١١﴾
وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلَ خَطِيئَتَكُمْ وَمَا هُمْ بِحَامِلِينَ ﴿١٢﴾ مِن خَطِيئَتِهِمْ
شَيْءٌ إِنَّهُمْ لَكَذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَنْتَ أَتَقْلَامُ
أَنْتَ أَلْهَمُهُمْ وَلِيَسْتَلْنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿١٤﴾
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا الْخَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَالِمُونَ ﴿١٥﴾

﴿۷﴾ و ئەو ئیت باوەری ئیناین و کار و کاریت باش کرین، ب راستی ئەم دئی گونەهیت وان راکهین و ژبەین، [و رۆژا قیامەتیی] و ئەم دئی ب چیتین کریاریت وان، وان خەلاتکەین. ﴿۸﴾ و مە ئەمری مروفان یی کری، قەنجی و باشیی دگەل دەبیایت خوۆ بکەن، و ئەگەر ئەو ژ تە بخوازن و خوۆ تەفە بوەستین، دا تو وی تشتی تە زانین پی نە، بۆ مە بکەیه هەفال و هەفیشک، فینجا تو گوئی خوۆ نەدە وان [بۆ گونەهیی، چ شرک چ هەر گونەهە کا دی] و زفرینا هەوە ب بال من فەیه، فینجا هەر ئیککی ل دویف کاری ئەو دکەت دئی جزاکهین [تەفە مزگینیە کا خوۆشە، بۆ وی یی باش دگەل دەبیایت خوۆ و ریکا راست گرتی، و گەفە بۆ وی یی دگەل دەبیایت خوۆ خراب و ریکا خراب گرتی]. ﴿۹﴾ و ئەو ئیت باوەری ئیناین و کار و کاریت باش کرین، ب راستی ئەم [دەبەحە شتیدا] دئی وان دەینە دگەل خوۆش مروفان. ﴿۱۰﴾ و ژ مروفان یی هەی دبیژیت من باوەری ب خودی ئینا، و گاڤا ئەو [ژ بەر باوەری ئینانا خوۆ و] بۆ خودی [و دریکا خودیدا]

هاته ئەزیه تەدان [و نەخۆشی و زیان گەهشتی]، ئەزیه ت و زیانا مروفان وەکی ئیزایا خودی ددانیت [دا بۆ خوۆ بکەتە هەجەت، باوەرییی بھلیت و سەبری نەکیشت، و گوهداریا وان مروفان بکەت ل سەر تشتی ئەو ژئی دخوازن، هەلبەت ژ تر سا ئیزایا وان، کا چاوا مروفی موسلمان ژ تر سا ئیزایا خودی گاوریی دەھلیت، و گوهداریا خودی دکەت و تشتی ئەمری وی پی هاتیبە کرن ب جەه دئینیت]، و ئەگەر سەر کەفتنەک ژ خودایی تە بیت، دئی بیژن: نی ئەم ژئی دگەل هەوە بووین [مە ژئی دەستکەفتیاندا پشکدار بکەن]، ئەری ما خودی ئەو دادلی خەلکیدا، چیت نوزانیت [ئانکو ئەو ژ وان چیت دزانیت، کا چ دلیت وان ب خوۆدا هەیه]. ﴿۱۱﴾ ب راستی خودی ئەو ئیت باوەری ئیناین [و دلسوژ د باوەریا خوۆدا] و دوپویان، دئی ژیک ناشکەر اکەت. ﴿۱۲﴾ و ئەو ئیت گاوری بووین [ئانکو گاوران] گۆتە ئەو ئیت باوەری ئیناین [ئانکو موسلمانان]: ل دویف مە وەرن و وەر نە سەر ریکا مە، ئەم دئی گونەهیت هەوە ب ستویی خوۆشە گرین، و ئەو چوۆ گونەهیت وان هەلناگرن [ئەو ئیت وان ب ستویی خوۆشە گرتین]، ب راستی ئەو درەوان دکەن. ﴿۱۳﴾ [بەلی] ب راستی ئەو [گاوری و خودانیت ئاخفتنا: (ئەگەر گونەهیت، ئەم دئی گونەهیت هەوە هەلگرین)] دئی گونەهیت خوۆ، و هەندەک گونەهیت دی ژئی دگەل گونەهیت خوۆ هەلگرن [گونەهیت خوۆ و گونەهیت وان ئەو ئیت وان دەسەردابین و ژ ریکا راست دەرتیخستین]، و بی شک رۆژا قیامەتیی، دئی پسارای وئ درەوا وان دکر [کو دئی گونەهاغیری خوۆ هەلگرن] ژ وان ئیتە کرن. ﴿۱۴﴾ و ب سویند مە نووح، پیغەمبەر هەنار تە دەف ملەتیی وی، فینجا هەزار کیم پینجی سالان، ما دناڤ واندا [بەردەوام گازی وان دکر، دگەل هندی ژئی ژ بلی کیمە کئی، کەسی دی باوەری پی ئینا و بەردەوام ئەزیه تا وی دەهاتە کرن و وی سەبر دکیشا، فینجا دقیت، هەی موحمەد، تو پتر بینا خوۆ فرەه بکە، چوونکی ئەفە چەندە کا کیمە تو دناڤ ملەتیی خوۆ دا، دگەل هندی ژئی هەژمارا ئەو ئیت باوەری ب تە ئینایی، گەلەکن]، فینجا ئەو ب بەر توفانی [ئاڤا بۆش و گەلەک] کەفتن، و ئەو ئیت سەمکار بوون.

﴿۱۵﴾ فَيَجَا مَهْ تُهُ وَ هندی د گهل د گه میسیندازگار کرن، و مه تهو [گه می، یان تهو رویدان، یان رزگار بون، یان جزاکرنا گاوران ب خندقاندنی] کره چامه و نیشان بو خه لکی. ﴿۱۶﴾ و ئیبراهیم زی، مه پیغه مبه راتی دابی، و مه بو مله تی وی هنارت، وهختی گو تیه مه لته تی خو خودی ب تنی به ریسن و ژ وی ب تنی بتر سن، ته فه [به رستنا وی ب تنی، و ترس ژ وی ب تنی] بو هه وه [ژ شرکی و به رستنا بوتان] چیتره، ته گهر هوین بزائن [کاج بو هه وه باشه، و چ بو هه وه خرابه]. ﴿۱۷﴾ ب راستی ته ویت هوین شوینا خودی دبه ریسن، به س بوت و په یکه رن، و هوین دره وان دکهن [وهختی هوین وان به رستیان دبه ریسن، و دکهن هه فیشکیت خودی، و دبیزن دتی بو مه بنه مه هدر چی ل دهف خودی]، ب راستی ته ویت هوین شوینا خودی دبه ریسن، چو رزقی ناده نه هه وه، فینجا رزقی بو خو ژ خودی ب تنی بخوازن، و وی ب تنی به ریسن، و شوکور و سوپاسیا وی ب تنی بکهن، و هوین دتی هه ر ب بال وی ب تنیغه زفرن.

﴿۱۸﴾ و ته گهر هوین [پیغه مبه ری خو] دره وین دانن، ب سویند هنده ک مله تیت دی زی، به ری هه وه پیغه مبه ریته خو دره وین دانان [فینجا بو هه وه دیار بوو، کاج ب سه ری وان هات ژ بهر دره وین دانانا وان بو پیغه مبه ریته خو، فینجا ژ خو بتر سن و فی دویا هیکی]، و ژ راگه هاندنا ناشکه را پیغه تر، چو یا دی ل سه ری پیغه مبه ری نینه. ﴿۱۹﴾ ما تهو [ته ویت باوهری ب روژا قیامه تی نهی] نابینن، و نوزانن کا چاوا خودی جارا ئیکی تهو دایینه و چیکرینه [تهو ژ نهییی تیت دایین، و وان ژ چپکه کا نا فی پشتی د چهند قوناخه کانرا دبهت، در دئیخه ته سه ری دنیا یی، بلا بزائن تهو تی هه و سا دایین، دتی وان ساخکه ته فه تی]، پاشی دتی وان پشتی مرئی ساخکه ته فه تی، ب راستی ته فه [دان و مراندن و زفراندن] ل بهر خودی یا ب ساناهیهیه. ﴿۲۰﴾ بیژه [وان ته ویت باوهری ب روژا قیامه تی نهی]: دته ردیدا هه رن و به ری خو بده نی، کا چاوا بو جارا ئیکی خودی چیکریان [دگهل گه له کییا وان، و جو داییا سر وشت و زمان و رهنگی وان] چی دکته [دا هوین عه جیسیا چیکرییت خودی ب چاف بینن، و بزائن بی جارا ئیکی ددهت، جارا دویی ب ساناهیه تر دشت ساخکه ته فه]، پاشی خودی [پشتی مرئی] دتی وان بو قیامه تی راکه ته فه، ب راستی خودی ل سه ره می تشتان یی خودان شیانه. ﴿۲۱﴾ هه ره که سی بقیته [وهیژایی هندی بیت] دتی ئیزا دهت، و هه ره که سی بقیته دتی دلوفانیی پی بهت، و هوین دتی ب بال و یغه زفرن [نانکو جزادان و خه لاتکرن ددهستی وی ب تنی دایه]. ﴿۲۲﴾ [گهل مرو فان] هوین نه شین خودی نه چار بکهن کو هوین ژ ئیازی قورتال بین، نه له ته ردی و نه له ته سانی، و ژ خودی پیغه تر هه وه چو هاریکار و پشته فان نینن. ﴿۲۳﴾ و ته ویت باوهری ب قورنائی و روژا قیامه تی نه ئینایین، تهو ییت ژ دلوفانییا من بی هیفی بووین، و بو فان ئیازیه کا ب ژان و دژوار یا هه ی.

فَأَجْبِنُهُ وَأَصْحَبَ السَّفِينَةَ وَجَعَلْنَاهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾
 وَإِبْرَاهِيمَ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَغْبُوا اللَّهَ وَأَقْبُوا ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۱۶﴾ إِنَّمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا وَتَخْلُقُونَ إِفْكًا إِنَّ الَّذِينَ يَتَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ لَكُمْ رِزْقًا فَاتَّبِعُوا عِنْدَ اللَّهِ الرِّزْقَ وَأَعْبُدُوهُ وَأَشْكُرُوا لَهُ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿۱۷﴾ وَإِنْ تَكْذِبُوا فَعَدْبُ كَذِبٍ أُمَمٌ مِنْ قَبْلِكُمْ وَمَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ﴿۱۸﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا كَيْفَ يُبْدِئُ اللَّهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿۱۹﴾ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ اللَّهُ يُنشِئُ النَّشْأَةَ الْآخِرَةَ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿۲۰﴾ يُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَيَرْحَمُ مَنْ يَشَاءُ وَإِلَيْهِ تُقْلَبُونَ ﴿۲۱﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۲۲﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَلِقَائِهِ أُولَٰئِكَ يَكْفُرُونَ بِرَحْمَتِي وَأُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۳﴾

﴿۲۴﴾ فَيَجَا بِهَرَسْفَا مَلَهْتَيَّ ئِيرَاهِيمِي ژ سِي پَيَقَه تَر نه بوو، گوتن: [هوين ئيراهيمي] بکوژن يان بسوژن، و [پشتي وان نه خشه يسي سونتي بو کيشايي، و هافيتيه د نافي تاگريدا] خودي تهو ژ تاگري رزگارکر، ب راستي تهقه [رزگار کرنا ئيراهيمي ژ تاگري شاريايي] چامه و نيشانن، بو وان تهويت باوهر يسي دئنين. ﴿۲۵﴾ [و ئيراهيمي] گوت: ب راستي هوين ژ بلي خودي په يکه و بوتان دپه ريسن، داقيان و چه ژيکرن د ژيانا دنياييدا د نافي هره و هدا هه بيت [ول سهر کوم بين]، پاشي روژا قيامه تي [تهو چه ژيکرنا ل سهر پويچي سي هاتي، نامينيت]، هوين دي برائه تا خو ژيکدو کهن، و دي له عنه تان ل ئيکدو کهن، و جهي هه وه تاگره، و چو هاريکار زي بو هه وه نابن. ﴿۲۶﴾ فَيَجَا [لووط] ي باوهر ي پي ئينا [برازايي] وي بوو، و که سي ئيکي بوو باوهر ي پي ئينايي]، و ئيراهيمي گوت: ب راستي تهو دي ژ بو خودايي خو مشهخت بم [نانکو تهو دي ژ نافي مله تي خو ده رکه فمه وي جهي خودي بو من چه زکري]، ب

الجزء العشرون

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَقْسَلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ فَأَنجَاهُ اللَّهُ مِنَ النَّارِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿۲۴﴾ وَقَالَ إِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِنَ دُونِ اللَّهِ أَوْثَانًا مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مِمَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۲۵﴾ وَمَا لَكُمْ مِنْ نَصِيرَةٍ ﴿۲۶﴾ فَتَأْتِيَهُمُ اللَّحْمُ الْمَوْتَىٰ وَيَأْتِيَهُمُ الْعِظَامُ وَدَنَابَرُ النَّارِ وَبِئْسَ مَا يَكُونُ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿۲۷﴾ وَإِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِثْلَهُنَّ مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مِمَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۲۸﴾ وَإِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِثْلَهُنَّ مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مِمَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۲۹﴾ وَإِنَّمَا اتَّخَذْتُمْ مِثْلَهُنَّ مَوَدَّةَ بَيْنِكُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم بِبَعْضٍ مِمَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿۳۰﴾

راستي خودي يسي دهسته لاتدار و کاربنه جهه. ﴿۲۷﴾ و مه ئيسحاق و [کورئ ئيسحاق] په عقوب دانئ، و مه پيغه مبهراتي و دانا کتيان ئيخسته د نافي دوينده ها ويدا، و هيژ د دنياييدا مه خه لاني وي دايي [ژنه کا باش و عه ياله کي قه نچ، کو پيغه مبهراتي هه د نافي واندا يا بهرده وام بيت]، و تهو د ناخره تيدا زي ژ کپرهاتي و سهر راستانه. ﴿۲۸﴾ بيژه وان وهختي مه (لووط)، پيغه مبهري بو مله تي وي هنارتي، و گوتيه مله تي خو: ب راستي هويني پويچاتيه کي دکهن که سي ژ خه لکي بهري هه وه نه کريسه. ﴿۲۹﴾ تهري چاوا [هوين ژنان دهيلن و] دچنه دهف زه لامان، و ريکان دگرن [کوشتنن دکهن، و مالي تالان دکهن، يان زي ريکي ل ريفنگان دگرن، دا پويچي سي د گهل وان بکهن]، و هوين کاري کريت [ويي خودي پي نه خوش، ب ناشکرايي] ديوانيت خودا دکهن؟ فَيَجَا بهرسفا مله تي وي ژ هندي پيشه تر نه بوو، گوتن: ته گهر تو راست ديبيژي، ئيزايا خودي [تهو تو مه پي دترسيني] بو مه بينه. ﴿۳۰﴾ گوت: خوديوو، هاريکاريا من ل سهر مله تي خرابکار بکه.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
 أَهْلَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ آهَأَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾
 قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَن فِيهَا لَنَحْيِيَنَّهُ
 وَأَهْلَهُ إِلَّا أُمَّرَأَةً لَكَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا
 أَن جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِجِّيًا بِهِمْ وَصَافٍ بِهِمْ ذُرِّيَّتًا
 وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنْجِيكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا
 أُمَّرَأَتَكَ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ
 هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْرَاءً مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٣٤﴾
 وَلَقَدْ تَرَكْنَا مَنهَاءَ آيَةِ بَيْتَةِ الْقَوْمِ يَعْقِلُونَ ﴿٣٥﴾
 وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَقْوُوا وَعَبُدُوا اللَّهَ
 وَأَرْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْتُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٣٦﴾
 فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
 جِثْمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودًا وَقَدْ نَبَّأْنَا لَكُم
 مِّن مَّسْكِ نِهِمْ وَرَبَّيْتَهُمْ الشَّيْطَانَ أَعْمَلَهُمْ
 فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

﴿٣١﴾ و وهختی هنارتییّت مه [کو ملیاکه تن] ب مزگینشّه هاتینه دهف ئیبراهیمی، گۆتن: ب راستی ئەم بیّت هاتین، دا خه لکی فی گوندی [گوندی (لووط) ی سه دووم] د هیلاک بیهین، ب راستی خه لکی وی گوندی بیّت سته مکار بوون. ﴿٣٢﴾ ئیبراهیمی گۆت: نی (لووط) بیّ تیدا [هوین دئ چاوا د هیلاک بهن] گۆتن: ئەم چیتر دزانین کا کی تیدایه، ب راستی ئەم دئ وی و مرقویت وی [ئهوویت باوهری بی ئیناین پزگارکەین]، ژنا وی تی نهیبت، دئ ژ وان بیّت ئهوویت د ناف ئیزاییدا دمینن. ﴿٣٣﴾ فیجا وهختی هنارتییّت مه [ل سهر رهنگی میثانان] هاتینه دهف (لووط) ی، هاتنا وان بی نهخوش بوو، و ب هاتنا وان تهنگاف بوو [ترسیاده سندرئیزی ل سهر وان بیته کرن]، و گۆتن: نه ترسه [ل سهر مه ژ مله تی خو] و ب خه مه نه که فه، ئەم دئ ته و مالا ته [ئهوویت باوهری ب ته ئیناین] پزگارکەین، ژنا ته تی نهیبت، ئەو دئ ژ وان بیّت ئهوویت د ناف ئیزاییدا دمینن. ﴿٣٤﴾ ب راستی ژ بهر ده رکه فتنا

وان ژ گوهداریسا خودی و پیغه مبهری، ئەم دئ ئیزایه کی ژ ئەسهانی ب سهر خه لکی فی گوندیدا ئینن. ﴿٣٥﴾ ب سویند مه نیشانه کا ناشکه را ژ گوندی هیلا [ئهو ژی کافلن]، بو وان بیّت ئەقلی خو دده نه شو لی و تی دگه هن. ﴿٣٦﴾ و مه بو مه دیهن، برایی وان شوعه یب هنارت، گۆت: مله تی من، خودی به ریسن و ژ روژا قیامه تی بترسن، و خرابیی دئه ریدیدا نه که ن. ﴿٣٧﴾ فیجا وان شوعه یب درهوین دانا، و ژ بهر هندی بیقه له رزا ب هیژ ئه و هنگافتن، و ئەو ل سهر چۆکان د خانیییّت خو فه مرن و بی بزاف مان. ﴿٣٨﴾ و مه عاد و (سه موود) ژی دهیلاک برن، و ب سویند [گه ل خه لکی مه که هی] هیلاکا وان ژ کافلیت وان بو هه وه یا ناشکه رایه، و شه یسانی کار و کریاریت وان بو وان جوانکرن [فیجا هزرکرن ئەو گاوری و نه گوهداریسا ئەو دکهن، یا دورسته و ژ وی چیتره یا پیغه مبهر دبئژن]، و ریکا باوهری ئینانی ب خودی و پیغه مبهری ل وان گرت، و ئەو ب خو بیّت تیگه هشتی بوون [ئه گهر هزرا خو کرپانه، دشیان هه قی و نه هه قیسی ژیک فاقیرن، به لی ئاقلی خو نه دانه شو لی و هزرا خو نه کرن].

وَقَرُّونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَلَمَّا جَاءَهُمْ مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا
فَأَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانُوا سَادِقِينَ ﴿٣٩﴾
فَكَلَّا أَخَذْنَا بِذُنُوبِهِ فَمِنْهُمْ مَن أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُمْ مَن أَخَذَتْهُ الصَّيْحَةُ وَمِنْهُمْ مَن حَسَفْنَا بِهِ
الْأَرْضَ وَمِنْهُمْ مَن أَعْرَفْنَا وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِمَهُمْ
وَلَكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مِثْلَ الذُّبُرِ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَا مَثَلُ الْعَنَكِ يُبْتِ
اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهْتَ أَبْيُوتَ لَبَيْتِ الْعَنْكَبُوتِ
لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُدْعُونَ مِنْ
دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
الْأَمْثَلُ نُضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ ﴿٤٣﴾
خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ أَتَى مَا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ
وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

ل وان ناکھن، و چو ژ وان نادھنہ باش]، و ب راستی لاوازترین و سستترین خانى، خانىسى تھفپیر کئیہ، تھ گھر
تھو بزائن. ﴿۴۲﴾ ب راستی خودی دزانیت، تھویت تھو ژ بلی وی دپھر یسن چو نینن [نہ دشین زبانی بکھن،
و نہ مفایى دگھینن]، و تھو یسى سھردھست و کاربنھ جھہ. ﴿۴۳﴾ و شان نمو ونھ یان تھم بؤ مرو فان دیار
دکھین، و کھس تى ناگھیت، زانا نھ بن. ﴿۴۴﴾ و خودی تھرد و تھسسان، ژ خو نھ دایسینہ [بؤ حیکمھ تھ کى ییت
داین]، ب راستی تھفہ [دانا تھرد و تھسسانان] چامھ و نیشانھ کھ بؤ خودان باوھران. ﴿۴۵﴾ [ھى مو حھمہ د]
ھھر وھ حییھ کا بؤ تھ ژ فئى قورٹانی ہاتى، بخوینہ [بخوینہ و باوھر پى بکھ، و بکھ کار]، و [وھسا] نقتیژئ بکھ
[وھکى فھرمانا تھ پى ہاتیسھ کرن]، ب راستی نقتیژ بھرى مرو فئى ژ ھمى گونھ ھیت زیدھ پیس، و کریاریت نہ
دگھل سروشتى مرو فان، و کریاریت کریت و نھ شرین [تھویت شھر عھتى دورست نھ کرین] وھرد گیریت، و
نقتیژ ژ ھمى پھرستیت دی مھز نترھ، و خودی دزانیت کا ھوین چ دکھن.

﴿۳۹﴾ و قاروون و فیرعھون و ھامان ژى، مھ نھیلان
(دھیلان بھرن)، و بى شک مووسا بؤ وان ب مو عجیزھ
و نیشانیت ناکھرفا ھات، بھلى وان دتھریددا خو
[ل سھر پھرستنا خودی] مھزن دیتن، و تھو نھ تھو
بھون ژ یزایا مھ قورٹال بھن. ﴿۴۰﴾ و مھ ھر تیک ب
گونھ ھا وی ھنگاقت، و مھ ھورھ بایھ کى ب بھرھ شیشک
ب سھر ھندھ کاندانھارت، و ھشکھ قیریبیھ کا ب ھیز
ھندھ کیت دی ھنگاقتن، و ھندھ ک ژ وان مھ دتھریددا
بھنھ خواری، و ھندھ کیت دی مھ دثاقتیدا خھندقانندن،
و خودی سھتم و نھ ھفیل وان نھ کر، بھلى وان ب خو
سھتم و نھ ھفیل خو کر. ﴿۴۱﴾ مھ تھ لا وان کھسان
تھویت غھیری خودی بؤ خو کرینھ سھ میان و پشھتھان
[یان ژى تھویت بوت کرینھ ھفھال و ھفھشک بؤ
خودی]، و ھکى مھ تھ لا تھفپیر کئیھ خانیبھک بؤ خو
چى کریبت [چونکی خانیبى تھفپیر کى چو مفایى
ناگھ ھینیتى، نھ ژ گھرمى و نھ ژ سھرمایى، و نھ ژ
بارانى و نھ ژ دژمنى دپاریزیت، ھؤسا تھویت غھیری
خودی بؤ خو بکھنھ پشھتھان، ب چورھ نگان فایدھ

﴿٤٦﴾ وَلَا تَجِدُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا يَأْتِيكُمُ الْوَيْلُ مِنْهُمْ وَهُمْ لَا يُفْقَهُونَ ۗ أَلَمْ تَرَ أَنزَلْنَا مِنْ يُسُفُوفٍ مَاءً وَمَا كُنْتُمْ تَتْلُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا كُنْتُمْ تُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ أَمْرِنَا إِلَّا أَنْزَلْنَا عَلَى الْقُلُوبِ مَا نَشَاءُ لِمَا نَحْنُ بِمَبِينٍ إِنَّكَ أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ بِالْحَقِّ وَالْحَقَّ تَحْتِمْ ۗ وَتَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنْتُمْ تُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ أَمْرِنَا إِلَّا أَنْزَلْنَا عَلَى الْقُلُوبِ مَا نَشَاءُ لِمَا نَحْنُ بِمَبِينٍ إِنَّكَ أَنْزَلْنَا الْقُرْآنَ بِالْحَقِّ وَالْحَقَّ تَحْتِمْ ۗ وَتَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ آيَاتٌ بَيِّنَاتٌ فِي صُدُورِ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا الظَّالِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُوا لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَاتٌ مِّنْ رَبِّهِ قُلْ إِنَّمَا الْآيَاتُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أُولَئِكَ يَكْفُرُوهَا إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ يُتْلَى عَلَيْهِمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَى لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَى بِاللَّهِ بَيِّنَاتٍ وَبَيِّنَاتٍ شَهِيدًا يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَاطِلِ وَكَفَرُوا بِاللَّهِ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٥٢﴾

﴿٤٦﴾ د گهل خودانیت کتیبان [جوهی و فله بیان] مهدهرکانی نه کهن، ب باشرین ریک نه بیت [ب نهرمی و جوان وان باخفتن، و نه گهر وان خو نه زانکر و رهن د گهل هه وه ناخفتن، وه کی وان نه کهن]، نه فه ژ بلی وان نه ویت زیده سته م کرین و زیده دژمن ژوان [ییت ریکانه رم نه وهرگرین و بهرده وام دژمنکاریسی دکهن و دهست ژ نه یاریسی و بهرگه ریانانه یاریسی بهر نه دهن].

و [گهلی موسلمانان] بیژن: مه باوهری ب وئی ئینا یا بؤ مه هاتیسه خواری [کو قورئانه]، و یا بؤ هه وه ژی هاتیسه خواری [کو تهورات و ئنجیلن، ئانکو مه باوهری ئینا کو ههر دو ییت ژ دهف خودی هاتین، و ههر دو شهر یعه تیت خودی بوون، هه تا قورئان و پیغه مبهر هاتی]، و خودایسی مه و خودایسی هه وه ئیکه، و هم [بهس] ل بهر فهرانا وی ب تنی دراوه ستیانه.

﴿٤٧﴾ و کا چاوا مه بؤ ییت بهری ته کتیب هنارتن، و هسا مه بؤ ته ژی نهف قورئانه ئینا خواری [و هنارت]، فیجا نه ویت کتیب بؤ هاتین [مه خسه د بی خودان باوهریت وانن، وه کی عه بدولایسی کورپی

سه لامی] باوهریسی پی دئینن، و ژ شان ژی [ئانکو نه ویت موسلمان بووین ژ خه لکی مه که هی] ییت ههین باوهریسی پی دئینن، و ژ بلی گاوران [نه ویت سه رهن ل سه ر گاوریسی]، کهس نینه باوهریسی قورئانی نه نیت. ﴿٤٨﴾ و بهری قورئان بؤ ته بیته خواری، ته خواندن نه دزانی، و ته چو کتیب نه خواندینه، و ته نفیسین نه دزانی و چو کتیب ب دهست نه نفیسینه، و نه گهر ته بهری نوکه خواندن و نفیسین زانیایه، هنگی دا گاور [ل قورئانی] ب شک که فن. ﴿٤٩﴾ نه خیر و هسا نینه وه کی نه وه هزر دکهن، نهف قورئانه نیشان و بهلگه ییت ئاشکه راییت پارستینه د سینگ زانیاندا، و بهس نه و باوهریسی قورئانی نائینن، ییت زیده سته مکار. ﴿٥٠﴾ و دیژن: دئی بلا موعجیزه و نیشان ژ خودایسی وی بؤ هاتبانه [دا مه ژی باوهری پی ئینابایه]، بیژه: ب راستی موعجیزه ییت ل دهف خودی [کهنگی نه و موعجیزه بقین و بؤ کی بقین دئی نیت، و نه د دهست مندانه]، و هندی نه زم، نهز بهس ئاگه هدار که ره کی ئاشکه راکهرم. ﴿٥١﴾ نه ری ما نه بهسی وانه، نهف کتیب [کو قورئانه] مه بؤ ته هنارتی، و بؤ وان دئیته خواندن، ب راستی نهف قورئانه دلوقانی و شیرهت و بیرئینانه، بؤ وان نه ویت باوهریسی دئینن. ﴿٥٢﴾ هه ی موحه مه د، بیژه وان: د ناقبه رامن و هه وه دا خودی شادیسی بدت بهسه، هندی دهر د و نه سناندا هه ی نه و ژ بی ب ئاگه هه، و نه ویت باوهری ب بوتان ئینایین و باوهری ب خودی نه ئینایین نه و د خوساره تن.

﴿۵۴﴾ و ئەو لەزا ئىزايى ل تە دكەن، و ئەگەر وەختى ئىزايا وان نەھاتبايە دانان [كو رۆژا قىيامە تىيە]، دا ئىزا بۆ وان ئىت، و ب سوپىند ژ نىشكە كىفە ئىزا دى بۆ وان ئىت، و وان ھای ژ خو نە. ﴿۵۴﴾ و ئەو لەزا ھاتنا ئىزايى ل تە دكەن، و وئى پۆژى دۆژەھ دى دۆرماندۆرېت گاوران گرىت. ﴿۵۵﴾ رۆژا ئىزا، د سەر وانپرا و دىن وانپرا، وان دگرىت، و خودى دى بېژىتە وان: تامكەنە وئى يا ھەو ە دكر. ﴿۵۶﴾ گەلى بەندەيىت من، ئەوئىت ھەو ە باو ەرى ب من ئىنايىن [ئەگەر ھويىن نەشېن دجەھى خوڊا، ب دورستى من پېرىسن]، ئىجبا ب راستى ئەردى من يى فرەھە، ئىجبا من ب تنى پېرىسن. ﴿۵۷﴾ ھەمى كەس دى تامكەتە مرئى [كەس ژى قورتال نايت]، پاشى ھويىن دى ب بال مەفە زفړن. ﴿۵۸﴾ و ئەوئىت باو ەرى ئىنايىن و كار و كرىارىت راست و دورست كرىن، ئەم دى وان د ژۆرېت بلندېت بەھەشتىدا، بەھەشتا روپبار دېنپرا دچن ئاكنجى كەين، و ھەر دى تىدا مېنن، و چ خو ش خەلاتە خەلاتى وان ئەوئىت كار و كرىارىت راست و دورست دكەن. ﴿۵۹﴾ ئەوئىت بېنا خو فرەھ كرىن [ل سەر پەرستنا خودى و ئەزىھەتا گاوران، و نەخو شىيىت رېكى]، و پىشتا خو ب خودى گەرم كرىن. ﴿۶۰﴾ و چەند جانەو ەرىت ھەين [ژ لاوازييا خو] نەشېن ل دويف رزقى خو بگەرن و بەرھەف بكەن، خودى رزقى وان و يى ھەو ە ددەت، و ئەو (خودى) گوھدېر و زىدە زانايە [بەلى ئەف جانەو ەرىت لاواز ھەر چەندە ب خو نەشېن رزقى خو بەرھەف بكەن، د گەل ھندى ژى ژ رزقى خو ناترسن، ئىجبا بۇچى ھويىن وەكى وان نېنن، و نە دلاوازن ژى]. ﴿۶۱﴾ و ئەگەر تو پىسار و وان بكەى، كى ئەرد و ئەسەن چى كرىنە، و كى رۆژ و ھەيف سەر نەرم كرىنە؟ [كول دويف بەرژەو ەندىيەت بەندەيان، و ب ئاوايە كى موكوم و بنەجھ بېن و بچن] دى بېژن: خودى.. ئىجبا پا چاوا بەرى وان ژ ھەقى و راستىيى دىتتە وەر گىران؟ ﴿۶۲﴾ و خودى بۆ ھەر كەسى بىت ژ بەندەيىت خو، رزقى بەر فرەھ و بەر تەنگ دكەت، ب راستى خودى ئاگەھ ژ ھەمى تىستان ھەيە. ﴿۶۳﴾ و ئەگەر تو پىسار و وان بكەى، كى باران ژ ھەوران ئىنايىيە خواری، و پشتى مرنا ئەردى و ھىكبو و ناوى، ئەرد شىنكرىيە؟ دى بېژن: خودى.. بېژە ھەمى پەسن و سوپاسى بۆ خودى، بەلى باراپتر ژ وان تى ناگەھن، و ئەقلى خو نادەنە شوئى.

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُّسَمًّى لَّجَاءَ هُمُ الْعَذَابُ
وَلِيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿۵۴﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَأَنْ جَهَنَّمَ لَمْ يَحْصَاهُ بِالْكَافِرِينَ ﴿۵۵﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمْ الْعَذَابُ
مِنْ قُرُونِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ دُعُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۵۶﴾
يَعْبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي فَاعْبُدُونِ ﴿۵۷﴾
كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿۵۸﴾ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا يُجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿۵۹﴾ الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿۶۰﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶۱﴾ وَلَيْن
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿۶۲﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿۶۳﴾ وَلَيْن سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولنَّ اللَّهُ فَبَلِّغْ الْحَمْدَ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۶۴﴾

﴿٦٤﴾ ءَءَفْ زَيَانَا دَنِيَايىَ زُ مَرْوِيْلٍ وَ تَرَانَهْ يَانِ بِنِقْهْ تَر نِينَهْ، وَ زَيَانَا رَاسْتِ زَيَانَا نَاخِرَهْ تَيِيَهْ [چونكى نه مرن تَيديايه، وَ نه نه ساخى وَ نه خه م وَ نه وه ستيان..] **﴿٦٥﴾** وَ وه خَتَى ءَهْ لَ گَه مِييى سَوِيَارِ دَبْنِ [و بى هيشى دبن كو تِيك وان رزگار بكهت، وَ پِيْل زُ هَه مِى رَه خَانْفَه ب سَه ر وَ انْدَا دَيِن، زُ تَرَسَان]، بَه س دى گَازى خُودِى ب تَنى كَهْنِ [و بو تِيْت وان دى زُ بِيْرَا وَ ان چن]، فَيَجَا گَا فَا خُودِى ءَهْ وَ رزگار كَرْنَه دِيْمِى، دِيْسَا دَزْفِرْ نَه فَه سَه ر شَرِكَى. **﴿٦٦﴾** بَلَا شُوكُورِ وَ سُوپَاسِيَا كَه رَه مِيْت مَه دَ گَه لَ وَ ان كَرِيْن نَه كَهْنِ، وَ بَلَا خُوشِيَانِ پَى بِيَهْنِ، دى [ءَهْ وَ] دُوِيْمَاهِيكَا خُورِ زَانِنِ [كا دى چ ب سَه رى وَ ان تِيْت ؟]. **﴿٦٧﴾** مَا ءَهْ وَ [مه خسه د خه لكى مه كه هى] نايِنِنِ، كا چَاوَا مه جَهِيى وَ ان [مه كه هـ] كَرِيْيه جَهْ كَى ب رِيْزِ وَ رُوِيْمَه تِ وَ پِيْرُوزِ وَ پَارَسْتِ وَ تِيْمِنِ، وَ خَه لَكِ دُورْ مَانْدُورِى وَ ان دَتِيْنَه قَه پَه چَه كَرْنِ [دَتِيْنَه كُوشْتِنِ، يَان دَكَه نَه كُؤْلَه بُو خُورِ]، فَيَجَا چَاوَا ءَهْ وَ بَاوَه رِيْيى ب پُوِيچِييى وَ بُوْتَانِ دَتِيْنِنِ، وَ كَه رَه م وَ نِيْعَمَه تِيْتِ خُودِى نَايِنِنَه بَه رَ چَا قِيْتِ

خُورِ. **﴿٦٨﴾** ءَه رِى مَا كَى زُ وى سَه تَه مَكَارْتَرَه، ءَه وِى زُ دَرَه وَ كِيْسَى خُودِى بَاخْفِيْتِ، يَان زُى كَتِيْبَا خُودِى وَ پِيْعَه مَبَه رِى وَى پَشْتِى بُو هَاتِى، دَرَه وَ بَدَانِيْتِ، ءَه رِى مَا بُو گَاوَرِ وَ خُودِى نَه نَاسَانِ جَهْدِ دُؤْرَه هِيْدَا نِيْنَه ؟. **﴿٦٩﴾** وَ ءَه وِيْتِ زُ دَلِ جِيْهَادِ [دَگَه لَ نَه فِسا خُورِ، وَ شَه يْتَانِى وَ نَه يَارِيْتِ دِيْنِى] زُ بُو مَه كَرِى، ءَه م دى بَه رِى وَ ان دَه يْنَه رِيكِيْتِ خُورِ يِيْتِ خَيْرِى، ءَه وَ رِيكِيْتِ وَ ان دَگَه هِيْنَه رَا زِيوُونَا مَه، وَ بَ رَاسْتِى خُودِى [ب پَشْتَه فَا نِى وَ سَه رَه كَه فْتِنِ وَ هَارِيكَارِيَا خُورِ] يى دَگَه لَ قَه نَجِيكَارَانِ.

سُورَةُ رُومِ

لِ مَه كَه هِىْ هَاتِيْيه خُورِى (٦٠) ثَايَه تَه

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

﴿١﴾ هُوْسَا دَتِيْته خُوانْدِنِ: (ءَه لَف، لَام، مِيْم) وَ ءَه فِ رَه نَگَه تِيْيه نِيْشَانِنِ لِ سَه رِ ئِيْعَجَا زَا قُورْثَانِى. **﴿٢﴾** رُومِ هَا تَه شَكَانْدِنِ [ب دَه سَتَى فُورَسَى]. **﴿٣﴾** دَنِيْزِيكْتَرِيْنِ ءَه رِدْدَا [زُ مَه كَه هِىْ يَان زُ فُورَسَى]، وَ ءَه وَ پَشْتِى شَكَه سَتِنَا خُورِ دى ب سَه رَه كَه فْنِ. **﴿٤﴾** دَ چَه نْدِ سَالِيْتِ بِيْنْدَا [زُ سَيِيَانِ هَه تَا دَه هَان] وَ ءَه مَرِ وَ فَه رَمَانِ هَه رِ يى خُودِيْيه، بَه رِى سَه رَه كَه فْتِنِى وَ پَشْتِى سَه رَه كَه فْتِنِى زُى [چُو تَشْتِ بِيى خُودِى چِى نَايِيْتِ]. **﴿٥﴾** وِى رُورُزِى [رُورُزَا سَه رَه كَه فْتِنَا رُومِى لِ سَه رِ فُورَسَى] دى كَه يِفَا خُودَانِ بَاوَه رَانِ تِيْتِ بِ سَه رَه كَه فْتِنِ وَ هَارِيكَارِيَا خُودِى [چُونكى سَه رَه كَه فْتِنَا خُودَانِ كَتِيْبَانِ لِ سَه رِ نَاگَرِ يَه رِيْسَانِ وَ سَه رَه كَه فْتِنَا مَوْسَلْمَانَانِ لِ سَه رِ قُورَه يَشِيِيَانِ دِ بَه دَرِيْدَا كَه فْتِنَه دِ رُورُزَه كِيْدَا]، يى خُودِى بَقِيْتِ دى هَارِيكَارِيَا وِى كَه تِ وَ بِ سَه رِ تِيْخِيْتِ، وَ هَه رِ ءَه وَ هِى سَه رَه دَه سَتِ وَ دَلُوفَانِ.

وَعَدَّ اللَّهُ لَا يَحْلِفُ اللَّهُ وَعَدَّهُ. وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾
يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا لِمَنْ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ
غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَئِكَ يَتْلَوْنَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا
مِّنَ النَّاسِ بِلِقَائِ رَبِّهِمْ لَكٰفِرُونَ ﴿٨﴾ أَوْلَمْ يَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا
أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَأَثَارُوا فِي الْأَرْضِ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا
عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُظْلَمَهُمْ
وَلَكِن كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٩﴾ ثُمَّ كَانَتْ
عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسْتَفْهَمُوا السُّورَةَ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾ اللَّهُ يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٢﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِرٌّ
شُرَكَاءِ لَهُمْ سَفْعُوا أَوْ كَانُوا بِشِرْكَائِهِمْ كٰفِرِينَ ﴿١٣﴾
وَيَوْمَ نَقُومُ السَّاعَةَ يُؤْمِدُ بِتَفَرُّوتٍ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ
ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ﴿١٥﴾

﴿٦﴾ [سهرکه فتننا رومى ل سهر فورسى پشتى شکه ستن ل سهر دهستى فورسى ديتى] سوز و پهيانا خوديه، و خودى ژ سوز و پهيانا خو ليقه نابيت، بهلى باراپتر ژ مروشان فى نوزانن. ﴿٧﴾ نهو تشتى سهرقه سهرقه و پيشچاف ژ ژيانا دنيايى دزانن [ب تنى تيرا هه و جه ييبا خو ژ دنيايى دزانن]، و نهو ژ ژيانا ئاخره تى [و خو شيبى وئ] د بى ئاگه ن [ژ بهر هندى كارى خو بؤ ئاخره تى ناکه ن]. ﴿٨﴾ نهري ما وان هزرا خو د خو دا نه کريه، بزنانن خودى نهر د و نه سمان و هندى د ناقه را واندا، نه دايينه نه گهر بؤ حيكمه ته كى و وهخته كى ديار كرى [كو روژا قيامه تيبه] نه بيت، و گه له كى مروف باوريسى ب روژا قيامه تى نائينن. ﴿٩﴾ نهري ما نهو د نهر ديدا نه گه پايينه، بهري خو بدنهى كا دوباهيسا نه ويت بهري وان يا چاوا بوو؟ نهو ژ وان ب هيز تر بوون و وان نهر د پتر فه كو لا بوو و پتر ئا فاكربوو، و پيغه مبهريت وان ب نيشان و موعجزه فه بؤ وان هاتن [دگه ل هندى ژى باورى بى نه ئينان، ئينا خودى فه برانندن]، و خودى نه نهو بوو بى نه هه قى و

سته ملى ل وان بکته، بهلى وان ب خو نه هه قى و سته م ل خو دکر. ﴿١٠﴾ پاشى دوباهيكا وان نه ويت خرابى کرين پيسترين دوباهيک بوو، چونكى وان نيشان و ئايه تيت خودى [نه ويت بؤ بيغه مبهران هاتين] دره و دانان و ترانه بؤ خو پى دکرن. ﴿١١﴾ خوديه جارايى مروف چيكرى، پاشى جاره كا دى پشتى مرنى دى ساخ كه ته فه، پاشى دى هه رب بال ويشه زفرن. ﴿١٢﴾ و روژا قيامه تى راديب، گونه هكار بى دهنگ و بى هيقي دبن. ﴿١٣﴾ و وان [وى روژى] چو مه هدر و بهر هانى ژ وان نه ويت وان بؤ خودى کرينه هه فپشك نينه، و نهو [پشتى زانين، چو مفا ناگه هيه و ان] حاشاييى ل وان هه فپشكان دکه ن. ﴿١٤﴾ و روژا قيامه تى راديب، وى روژى [خودان باور و گاور] ژيك جودا دبن [خودان باور دچنه به حه شتى، و گاور دچنه جه هه ملى]. ﴿١٥﴾ و هندى نهون نه ويت باورى ئينايين و كار و کريارت راست و دورست کرين، نهو د ميرگا به حه شتيدا كه يه خو ش دبن.

﴿١٦﴾ و هندی ئەون ئەوئیت گاور بووین، و نیشان و ئایه تیت مه [ئانکو قورئان] و رۆژا قیامه تی دره و دانابین، ئەفه د ئیزاییدا دئ ئینه کۆمکر [و ژئ دەرناکهفن]. ﴿١٧﴾ و هەر دەمی ل ههوه دبیته سپیده و ئیشار، خودئ [ژ هه می کیماسیان] پاقر بکهن. ﴿١٨﴾ د ئهرد و ئەسماناندا و هه می ئیشاران، و هەر دەمه کئ ل ههوه دبیته نیفرۆ، په سن و شوکور هەر ییت خودینسه. ﴿١٩﴾ خودییه زیندی ژ مرئ ددهت و مرئ ژ زیندی ددهت، و ئهردی پشتی هسکبونا وی ساخ دکهت، و هوین ژئ هۆسادئ [ژ گۆرئت خو] رابنه فه. ﴿٢٠﴾ و ژ نیشانیت مهزناتی و دهسته لاتداریا وی، ئەوه وی هوین ژ ئاخئ چیکرن [ئانکو بابئ ههوه ئادهم ژ ئاخئ چیکر]، پاشئ هوین بوونه گه له ک مروف [ول سهر ئهردئ] به لاقبوون. ﴿٢١﴾ و ژ نیشانیت مهزناتی و دهسته لاتداریا وی، ئەوه وی ههر ژ ههوه [ژ گیانی ههوه] بۆ ههوه ههفسهر چیکرن، دا سهبر و ههدارا ههوه پئ بیت، و ل دهف فه ههسن و ئیان و دلؤفانی ئیخسته د ناقهرا ههوه دا، ب راستئ ئەفه [دان و چیکرنا

ههفسهران هۆسا] نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتی و دهسته لاتداریا خودئ] بۆ وان ئەوئیت هزرا خو [تیدا] دکهن. ﴿٢٢﴾ و ژ نیشانیت مهزناتی و دهسته لاتداریا وی، چیکرنا ئهرد و ئەسمانان و جودایی و نه وه کهه قییا زمان و په نگیت هه وهیه، ب راستئ ئەفه نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتی و دهسته لاتداریا خودئ] بۆ مروفیت زانا و تیگه هشتئ. ﴿٢٣﴾ و ژ نیشانیت مهزناتی و دهسته لاتداریا وی، نشتنا هه وهیه د شهف و پۆژاندا و بهر گهریان و داخواز کرنا هه وهیه بۆ رزقئ خودئ ب شهف و رۆژ، ب راستئ ئەفه نیشان و به لکه ییت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتی و دهسته لاتداریا خودئ] بۆ وان ئەوئیت گوهداریی دکهن، داتئ بگه هن. ﴿٢٤﴾ و ژ نیشانیت مهزناتی و دهسته لاتداریا وی، ئەوه بروسیان بۆ ترسئ و ته ماییا بارانئ نیشا ههوه ددهت و بارانئ ژ ئه ووران دبارینیت، فئجا ئهردی پشتی هسکبونا وی پئ ساخ دکهت و [شین دکهت] ب راستئ ئەفه نیشانیت ئاشکه رانه [ل سهر مهزناتی و دهسته لاتداریا خودئ] بۆ وان ئەوئیت ئەقلئ خو ددهنه شوئی و تی دگه هن.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُخَضَّرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ﴿٢١﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَأَخْتِلَافَ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَسَائِكُمْ ﴿٢٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٢٤﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ مَا مُمْكِرُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَآتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُسْمِعُونَ ﴿٢٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمْ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنزِلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٦﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ نَقُومَ السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ بِأَمْرَةٍ ذَاتِ إِدْعَاكُمْ
 دَعْوَةً مِّنَ الْأَرْضِ إِذَا أَنتُم تَخْرُجُونَ ﴿۲۵﴾ وَلَهُ مَن فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ كُلُّ لَهٍ قَنُوتُونَ ﴿۲۶﴾ وَهُوَ الَّذِي بَدَأَ الْخَلْقَ ثُمَّ
 يُعِيدُهُ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ﴿۲۷﴾ وَلَهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ فِي السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۲۸﴾ صَرَبَ لَكُمْ مَثَلًا
 مِّنْ أَنفُسِكُمْ هَلْ لَّكُمْ مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِّن
 شُرَكَاءَ فِي مَارَزَقْتُمْ فَلَتَنَّهُمْ فِيهِ سَوَاءٌ تَخَافُونَهُمْ
 كَخِيفَتِكُمْ أَنفُسَكُمْ كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ
 يَعْقِلُونَ ﴿۲۹﴾ بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَ هُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 فَمَن يَهْدِي مَن أَضَلَّ اللَّهُ وَمَا لَهُمْ مِّن نَّاصِرِينَ ﴿۳۰﴾ فَأَقْرَبُ
 وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا
 لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۱﴾ مِّنِّيهِنَّ إِلَهِهِنَّ وَأَتَّكُفُّنَّ
 الصَّلَاةَ وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۳۲﴾ مِنَ الَّذِينَ قَرَأُوا
 دِينَهُمْ وَكَانُوا سِيعًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿۳۳﴾

الجزء
 الحادى
 والعشرون

﴿۲۵﴾ و ژ نیشانیّت مه زاتی و دهسته هاتداریسا وی،
 شهوه شهرد و شهسمان [بی ستوین] ب شهمری وی
 راهوستاینه، پاشی شهگه [رژژا قیامه تی] جاره کی ب
 تنی گازی هه وه بکته [کوژ گوران رابین]، یتکسه ر
 هوین هه می دی ژ گوران رابین. ﴿۲۶﴾ و هندی د
 شهرد و شهسماناندا ههین [ژ ملیکته و مروّف و
 شهجهیان] ییت خودینه، و هه می ل بهر فه رمانا وینه.
 ﴿۲۷﴾ و خودی شهوه یی جارا یتکی مروّف چیکری
 و دابی، پاشی دی وان [پشتی مرنا وان] ساخکه ته شه،
 و شهفه [زفراندن و ساخکرنا وی پشتی مرنی] یاب
 ساناهیتره [ژ چیکرنا جارا یتکی] و په سن و سالوخه تا
 ژ هه مییان بلندتر د شهرد و شهسماناندا یا ویهه، و شهوه
 سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿۲۸﴾ هه ر شهوه ب خو،
 خودی نمو ونه یه ک بو هه وه دیارکر، شهری کی ژ هه وه
 هه یه رازی بیت کوله یی وی [کو شه و زی وه کی هه وه
 مروّفه، و هه وه شه و نه داییه] بیته هه فیشکی وی د
 وی رزقیدا یی من داییه هه وه، فیجا هوین هه ردو
 [د وی رزقیدا] وه کی یتک بن، و شهفه بیته شه گه را

هندی هوین و هه ساژ وان بترسن کا چاوا هوین ژ هه فیشکیّت خو ییت نازاد دترسن [فیجا شه گه ر هوین
 قه بویل نه کن کوله ییت هه وه شه ویت وه کی هه وه مروّف و هه وه نه دایین بینه هه فیشکیّت هه وه، پا چاوا
 هوین چیکری و بهنده ییت خودی بو خودی دکنه هه فیشک]، و هه سائهم نیشان و نایه ییت خو رون و
 ناشکه را دکهین، بو وان شه ویت شه قلی خو ددنه شولی و تی دگه هن. ﴿۲۹﴾ [نه خیر.. وان چو هه جهت و
 نیشان نینن، هه فیشکان بو خودی چی بکن] به لی شه ویت سته م کرین، ژ نه زانین ب دویف دلخوازیسا خو
 که قتن، فیجا کی دی وی راسته ری کته شه وی خودی گو مپراکری [و ری ل بهر بهرزه کری]، و چو هاریکار
 زی وان نابن [وان ژ یزایا خودی پپارینن]. ﴿۳۰﴾ [هه می موحه مه د] فیجا تو ب دورستی به ری خو بده دینی
 راست و دورست، و رویی خو ژ هه می هزرورپریت نه دورست و هر گپره، و به ری خو بده نیسلامی، دینی
 خودیه، شه وی خودی مروّف ل سه ر دایین. دابی و چیکرییی خودی گو هویرین بو نینه، شه فه یه دینی راست
 و دورست، به لی باراپتر ژ مروّفان فی [راستی] نوزانن. ﴿۳۱﴾ و هوین هه می به ری خو بده نه دینی راست
 و دورست کو نیسلامه، و ل خودی بزفرن و ژ وی بترسن، و نفیزان ب په نگی پیدفی بکن، و ژ وان نه بن
 شه ویت هه فال و هه فیشکان بو خودی چی دکنه. ﴿۳۲﴾ ژ وان [نه بن] شه ویت دینی خو پارچه پارچه کرین و
 ژیکفه کرین و بوینه جوین جوین، و هه ر جوینه ک ب وی شاییه شه وا وان هه ی.

وَإِذْ أَمْسَأَ النَّاسُ صُورَهُمْ لَمَنِ سَبَحْتُمْ بِهِ إِلهَ شَرٍّ إِذَا تَدَابَعَهُمْ
 مَنَّهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُمْ بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا
 ءَاتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنْزَلْنَا عَلَيْهِمْ
 سُلْطٰنًا فَهَؤُلَاءِ يَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذْ أَقْبٰتَا
 النَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا بِهَا وَإِن تُصْبِحُوا مَعَ السَّيِّئِينَ بِمَا قَدَّمْتُمْ أَيْدِيَهُمْ
 إِذَاهُمْ يَقْتَضُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ
 وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَتَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ
 حَقَّهُ وَوَالِ الْمَسْكِينِ وَابْنَ السَّبِيلِ ذَلِكَ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يُرِيدُونَ
 وَجْهَ اللَّهِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ رَّبٍّ
 لَّيِّبُوا فِي أَمْوَالِ النَّاسِ فَلَا يَرِبُونَ عِنْدَ اللَّهِ وَمَا ءَاتَيْنَاهُمْ مِنْ
 رَّحْمَةٍ يُرِيدُونَ وَجْهَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾
 اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ هَلْ مِنْ
 شَرِكٍ لِّكَ مَن يَفْعَلُ مِثْلَ ذَٰلِكَ مِثْلَ شَيْءٍ سَبَّحَنَّهُ وَتَعَلَّىٰ
 عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
 أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

﴿٣٣﴾ و هەر وهختی نه خو شیهه بگه هبته مرو فان،
 دوعا ژ خودایی خو دکهن و ل وی دزفرن [و توبه
 دکهن]، پاشی نه گهر خودی ژ نک خو دلوفانییهک دا
 وان [دوعایا وان قه بویل کر و نه و ژ وی نه خو شیهی
 دهر تیخستن] دی بینی دهسته کهک ژ وان پشتی فی ژ ی
 هه فپشکان بو خودایی خو چی دکهن. ﴿٣٤﴾ فیجا
 بلا نه و که ره میت مه د گهل وان کرین ژ بیرا خو
 بهن و سوپاسییا نیعمه تیت مه نه کهن و بلا خو شیهی
 بهن، نی نیزی که نه و دی زانن [کاج ئیزال دویش
 وان خو شیهی بهر وهخت دی تیت]. ﴿٣٥﴾ یان ژ ی
 مه نیشانه کا ب هیژ [یان کتیههک] بو وان هنارتیهه،
 شاده بیی ل سهر وی شرکی ددهت یا نه و دکهن.
 ﴿٣٦﴾ و گافا مه که ره مهک د گهل مرو فان کر پی به تران
 دبن، و که یفخوش دبن [که یفخوشییا سهر داچونی نه یا
 سوپاسداریی]، و گافا نه خو شیهه کی ههر ژ بهر وی
 نه و وان کری، نه و هنگافتن، وی گافی دی بینی
 [ژ دلوفانییا خودی] بی هیشی دبن. ﴿٣٧﴾ ما نابین
 کوب راستی خودیهه، یی رزقی زیده و کیم دکهت
 بو وی یی بقیث [ئانکو نه و ددهت و دبهت، فیجا گافا دایی بلا د سهر دا نه چیت، و ههر گافا ژ ستاند بلا
 بی هیشی نه بیت]، ب راستی نه فقهه چامه و نیشانن بو وان نه ویت خودان باوهر. ﴿٣٨﴾ فیجا هه قی مرو قیث
 خو و به له نگاز و ریثنگان [ژ خیری و مرو قیسی] بده یی، نه فقهه [دانا هه قیسی] بو وان نه ویت رازیبونا
 خودی دقین چیره، و ههر نه فقهه ییت سهر فهراز. ﴿٣٩﴾ و نه و مالی هوین ب سه له ف ددهنه خه لکی، دا
 مالی خه لکیدا زیده یی بچیهه سهر [و ب سهر بکه قیث] خودی بهر که تی نایخیی، و نه و مالی هوین ب
 نیه تا پاقرنا گونه هان ددهن، و نیه تا هه وه ژ دانا وی رازیبونا خودی بیت. نه قیث هوسا مال ددهن، نه ون
 نه ویت خودی خه لاتی وان چند قات ددهتی. ﴿٤٠﴾ خودیهه یی هوین دایین، پاشی رزقی هه وه دا، پاشی
 دی هه وه مرینت، پاشی دی هه وه ساخکه ته فقهه، نه ری ئیک ژ بو تیت هه وه [نه ویت هه وه کرینه هه فپشک بو
 خودی] هه یه تشته کی ژ فان بکهت؟! خودی یی پاک و پاقره ژ وی شرکا نه و دکهن. ﴿٤١﴾ خرابی و نه خو شی
 و نه تکافی ل گوند و باژیریست سهر ثافی و ل بیته نه ل سهر ثافی، ئاشکرا بو و ژ بهر گونه هیت مرو فان، دا
 تاما جزایی هندهک ژ وان گونه هان نیشا وان بدهت، به لکی توبه بکهن و ل خو بزفرن.

﴿٤٢﴾ [هه‌ی موحه‌مه‌د] بیژه [گه‌لی خه‌لک‌ئی مه‌که‌هی]:
 د‌ئه‌ر‌دی‌دا هه‌رن [و بگه‌رن] برین‌ئی کا دو‌ی‌ها‌هی‌یا
 ئه‌و‌یت به‌ری هه‌وه‌هاتین یا چا‌وا‌بو‌و، بار‌پ‌تر ژ وان
 هه‌ف‌ش‌ک چ‌یکه‌ر‌بو‌ون. ﴿٤٣﴾ ف‌ی‌جا به‌ری خ‌و بد‌ه
 د‌ین‌ئی پ‌است و دور‌ست [کو ئی‌س‌لامه] به‌ری ر‌وژ‌ه‌ک
 ب‌یت، دانه‌پ‌اش ب‌و نینه، وئ ر‌وژ‌ئی هه‌می مر‌و‌ف د‌ئ
 ژ‌یک‌فه‌بن [هنده‌ک د‌ئ چنه به‌حه‌شتی، و هنده‌ک د‌ئ
 چنه د‌وژ‌ه‌هی]. ﴿٤٤﴾ هه‌ر که‌س‌ئ با‌وه‌ر‌یی نه‌ئینیت
 ئه‌و زیان‌ئ ل خ‌و دک‌ه‌ت، و هه‌ر که‌س‌ئ کاره‌ک‌ئ باش
 ب‌که‌ت ر‌یک‌ئ ب‌و خ‌و خ‌وش دک‌ه‌ت. ﴿٤٥﴾ [وئ ر‌وژ‌ئی
 خ‌ود‌ئ مر‌و‌ف‌ان ژ‌یک‌فه‌ دک‌ه‌ت] دا ئه‌و‌یت با‌وه‌ری
 ئینایین و کار و کر‌بار‌یت قه‌نج کرین ژ که‌ر‌ما خ‌و
 وان خه‌لات ب‌که‌ت، و ب‌پ‌استی خ‌ود‌ئ حه‌ژ گ‌اوران
 ناکه‌ت. ﴿٤٦﴾ و ژ نیشانی‌ت مه‌زناتی و ده‌سته‌ه‌لات‌دار‌ی‌یا
 وئ، ئه‌وه‌ بای‌ئ ب‌ مز‌گینی دهن‌ئ‌یت، دا ژ دل‌و‌ف‌انی‌یا خ‌و
 باران‌ئ بد‌ته‌هه‌وه، و دا گه‌می ب‌ق‌ود‌ره‌ت و فه‌ر‌مانا
 وئ ل سه‌ر‌ ئاف‌ئ ب‌ئین و ب‌چن، و دا ه‌وین باز‌ر‌گان‌یی
 ب‌ر‌یک‌ا ئاف‌ئ ب‌که‌ن، و دا ه‌وین شو‌ک‌ور و سو‌پ‌اس‌ی‌یا
 خ‌ود‌ئ ب‌که‌ن. ﴿٤٧﴾ ب‌سو‌یند [هه‌ی موحه‌مه‌د] مه‌به‌ری ته‌پی‌غه‌مبه‌ر‌ بی‌ت ب‌و مله‌ت‌یت وان هنار‌تین، ف‌ی‌جا

قُلْ سِرُّوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلُ
 كَان أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقْرَبَهُم وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَاطِبِينَ
 قَبْلُ إِنَّ يَأْتِي يَوْمَ الرَّهْءِ لَمَرَّةٌ لَّهُم مِّنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ بَصُدُونُ ﴿٤٣﴾ مَن
 كَفَرَ فَأَعْتَبَهُ كُفْرُهُ وَمَن عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نَفْسَ لَهُ يَمْتَهُدُ ﴿٤٤﴾
 لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِن فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
 الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَن آتَاهُ اللَّهُ رِيسَالًا مِّنْهُ فَاعْلَمْتُمْ
 مَن رَّحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْأَفْئَالُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
 تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَى قَوْمِهِمْ فَجَاءَهُمْ
 بِالْبَيِّنَاتِ فَأَنْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرًا وَأَكَان حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
 الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيحَ فَتُبْرِسُ حَابًا فَلْيَسْطُرْ
 فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُ كِسْفًا مِّنَ السَّمَاءِ نَارًا يُخْرَجُ مِنْ
 خِلَالِهَا إِذَا أَصَاب بِهِ مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبِشِرُونَ ﴿٤٨﴾
 وَإِن كَانُوا مِن قَبْلِ أَن يُزَلَّ عَلَيْهِمْ مِّن قَبْلِهِ لَمُبْتَلِينَ ﴿٤٩﴾
 فَانظُرْ إِلَى آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُغِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا
 إِنَّ ذَلِكَ لَمُعْجِزٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٠﴾ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

ئه‌و ب‌مو‌ع‌ج‌یزه و نیشانی‌ت ئاشکه‌رافه [ل سه‌ر‌ راست پی‌غه‌مبه‌ر‌اتی‌یا خ‌و] ب‌و وان هاتن، [به‌لی وان با‌وه‌ری
 ب‌پی‌غه‌مبه‌ر‌یت خ‌و نه‌ئینان و نه‌یاره‌ت‌ی‌یا وان کرن]، ف‌ی‌جا مه‌ت‌و‌ل ل‌گونه‌ه‌کاران فه‌کر، و ب‌سه‌ر‌ئ‌ی‌خ‌ستن
 و هاری‌کاری‌یا خ‌ودان با‌وه‌ران هه‌قه‌ل سه‌ر‌ مه‌. ﴿٤٨﴾ خ‌ود‌ی‌یه‌ ئه‌وئ بای دهن‌ئ‌یت [ق‌ی‌جا ئه‌و‌با] ئه‌وران
 ر‌ادک‌ه‌ت و دب‌ه‌ت، چا‌وا‌ب‌ئ‌یت و سه‌ل ئه‌سه‌نان به‌لاف دک‌ه‌ت و دک‌ه‌ته‌پ‌رتی پ‌رتی، ف‌ی‌جا تو‌د‌ئ ب‌ینی باران
 ژ وان ئه‌وران دهر‌دک‌ه‌ف‌یت، و گ‌اف‌ا خ‌ود‌ئ ئه‌و‌باران ب‌سه‌ر‌ هنده‌ک به‌نده‌ی‌ت خ‌و‌ی‌ت وئ ب‌ق‌ئین باراند،
 پ‌ئ‌که‌ی‌ف خ‌وش د‌بن و دب‌ش‌ک‌ورن. ﴿٤٩﴾ هه‌ر چه‌نده‌ئو [به‌نده] به‌ری هاتنا وئ باران‌ئ، ژ هاتنا وئ د‌ب‌ئ
 هی‌فی بو‌ون. ﴿٥٠﴾ ف‌ی‌جا [هه‌ی موحه‌مه‌د] به‌ری خ‌و بد‌ه نیشانی‌ت دل‌و‌ف‌انی‌یا خ‌ود‌ئ [ئه‌و‌یت ب‌هاتنا باران‌ئ‌فه
 گر‌ید‌ایی، وه‌کی ش‌ی‌نب‌ونا گل و گیایی و دار‌وباری و هه‌می ره‌نگ‌یت ف‌یت‌ئ، و ساخ‌ر‌نا ئه‌رد‌ئ ه‌ش‌ک و
 مر‌ئ] کا چا‌وا‌خ‌ود‌ئ ئه‌رد‌ئ پ‌شتی ه‌ش‌ک بو‌ویی ساخ‌ دک‌ه‌ت، ب‌پ‌استی ئه‌وئ ئه‌رد‌ئ پ‌شتی ه‌ش‌ک‌بو‌ون و
 مر‌نا وئ ساخ‌ دک‌ه‌ت، ئه‌و‌د‌ئ مر‌ی‌یان ساخ‌که‌ته‌فه، و ئه‌و‌ل سه‌ر‌ هه‌می ت‌شتان خ‌ودان ش‌ی‌انه.

﴿٥١﴾ ب سویند ئە گەر ئەم بایه کی [ب سەر چاندنا واندا] بهێزین، قیجا [ئەو با نیشه کی بهرهنگاری چاندنا وان بکەت پشتی کهسک بوونی، و زەر بکەت] و ئەو چاندنا خو زەر بینن، دئی بینی پشتی فئی [زەربوونا چاندنا وان] دەف ب گازنده و شوکور و سوپاسییا نیعمه تا خودی ناکن و دئی که ره میت خودی ژ بیرکن، ههروه کی خودی چوجا که ره م و نیعمه ت گه ل وان نه کرین]. ﴿٥٢﴾ قیجا ب راستی تو نه شیی وه ل مرییان بکه ی گول ته بین [ئەف گاواره زی ل پزیا مریانه، چونکی چو فام ناکن]، و تو نه شیی گازسیا خو ژ ی بگه هینییه که ران، ئە گەر چۆن و پشتا خو دانه ته. ﴿٥٣﴾ یی خودی کۆره و گو مپاکری تو نه شیی راسته پری بکه ی، تو نه شیی گازسیا خو ب گو هی که سی بیخی کو تی بگه هن، ئەو نه بن ییت باوهریی ب نیشان و نایه تیت مه دینن، و ئەفه نه خو سپار تینه خودی و ل بهر فەرمانا وی راوهرستیایی. ﴿٥٤﴾ خودی ئەوه یی هوین ژ لاوازیی [نانکو ژ چپکه کائافی] چئی کرین، و پشتی وی لاوازیی هوین ب هیز

ئیخستن [مه خسه د هیزا تو لاریزیی]، و پشتی ب هیز ئیخستنا هه وه هوین لاواز و پیرکن، ئەوی چ بقیت چئی دکه ت و ئەو بی زانا و خودان شیانه. ﴿٥٥﴾ و پوژا قیامه ت رادیت گون هه کار دئی سویند خو ن، ئەو [د دنیا ییدا] ژ بیسته کی پیغه تر نه ماینه، [د دنیا ییدا ژ ی] و هسا به ری خو ژ هه قیی و هردگپران [و دگۆتن: هه ما هه ر ژیا نا دنیا ییی، و چو ژیا ن پشتی مرئی نین]. ﴿٥٦﴾ و ئەو ییت خودی زانین و باوهری ب پزقی وان کری، گۆتن: ب سویند هوین هند ییت مایین هندی خودی بو هه وه نفیسی هه تا پوژا قیامه تی، ئەها ئەفه یه پوژا قیامه تی به لی هه وه نه دزانی [ئەو پوژ هه ر دئی تیت]. ﴿٥٧﴾ قیجا وی پوژئی هه جه تگرتنا سته مکاران فایده ی وان ناکه ت، و نایینه ده ستویردان ژ ی هه جه تان بگرن، و داخواز ژ ی ژ وان نایینه کرن خودایی خو ژ نوی ب گۆتنه کی یان کریاره کی رازی بکه ن. ﴿٥٨﴾ ب سویند دئی قورئانیدا مه ژ هه می نموونه یان [ئەو ییت دینه نیشان ل سه ر ئیکتایسیا خودی، و راست پیغه مبه راتیسیا پیغه مبه ری وی] بو مرو فان ییت دیار کرین و ئینایین، و ئە گه ر تو مو عیجزیه کی بو وان بینی [ههروه کی ئەو ژ ته دخوازان]، ئەو ییت بی باوهر دئی بیژن: ئەفا هوین دیژن ژ دره وی پیغه تر نینه. ﴿٥٩﴾ هۆسا خودی دلئی چونه زانان تاری دکه ت. ﴿٦٠﴾ قیجا سه برا خو [ل سه ر ئەزه یه ت و نه خو شسیا وان] بکیشه، ب راستی په یانا خودی یا راسته [دئی ته ب سه ر ئیخت، و دئی دینی ته ب سه ر هه می دینان ئیخت]، و بلا ئەو ییت باوهری نه ی ته سار نه کن، ژ خو پراگرتن و سه بر کیشانی.

وَلَيْنَ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَّوهُ مُضْمَرًا لَقَالُوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ ﴿٥١﴾
 فَإِنَّكَ لَا تَسْمَعُ الْكُفْرَانَ وَلَا تَسْمَعُ الضَّمَرَ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
 مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادٍ الْعُمَى عَنْ ضَلَّاتِهِمْ إِنْ سَمِعُوا إِلَّا
 مِنْ يَوْمٍ يُنَادِيُنَا فَهْمُهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ * اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
 مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
 قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشِبْهَهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾
 وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُنْفِثُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ
 سَاعَةٍ كَذَلِكَ كَانُوا يُفَكِّهُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا
 الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ لَقَدْ لَبِثْنَا فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ
 فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ
 لَا يُنْفَعُ الَّذِينَ ظَلَمُوا مُعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾
 وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ
 وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ لَيَقُولُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا
 مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَلِكَ يَطَّعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾
 فَأَصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦٠﴾

سوره تا لوقمان

ل مه که هئی هاتییسه خوارئ (۳۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (ئه لف، لام، میم) و ل دؤر رافه کرنا شان تیپان بزقره ده ستنیکا سوره تا به قهره. ﴿۲﴾ ئەفه نایه تیت کتیبه کا ریک و پیک و موکومه. ﴿۳﴾ ریکا راسته ریتی و دلؤ فانیییته بؤ قهنجیکاران [ئه ویت خودئ دپه ریسن ههروه کی دینن، و ل وئ هزرنه نه گهر شهو خودئ نه بینن خودئ وان ههه دینیت]. ﴿۴﴾ [قهنجیکار] ئەون ئە ویت به رده وام و ب رهنگئ پیدئی نفیژان دکهن، و زه کاتی ددهن و ژئاخره تی بی گؤمانن. ﴿۵﴾ ئەفه نه ل سهه راسته رییسیا خودایی خو، و ههه ئەفه نه ییت سهه رهاز. ﴿۶﴾ و هنده ک مرؤف ییت ههین [مه خسه د پئ] (نضری کورئ حارثی) به [ئاخشتیت پویچ و بی تام دکپن، دا ژ نه زانین ریکا خودئ ل بهر خه لکی بهرزه کهن] و وان

سورة لقمان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

المر ﴿۱﴾ تَكَءَايَتْ اَلْاَيْتُ الْاَلْكَبِرِ ﴿۲﴾ هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿۳﴾ الَّذِيْنَ يُّؤْمِنُوْنَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُوْنَ الزَّكٰوةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُوْنَ ﴿۴﴾ اُولٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِّنْ رَبِّهِمْ وَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ ﴿۵﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْتَرِ لَهٗوًا لِحَدِيْثٍ لِّيُضِلَّ عَن سَبِيْلِ اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَ هَاهُوًا وَاُولٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿۶﴾ وَاِذَا تَنَادٰٓا عَلَيْنَا وَاِنَّا وَاوٰى مُسْتَكْبِرًا كٰنَ لَمْ يَسْمَعْهَا كَاَنَّ فِيْ اٰذْنَيْهِ وَقْرًا فَيُسِّرُهٗ عَذَابٍ اَلِيْمٍ ﴿۷﴾ اِنَّ الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ لَهُمْ جَزَآءٌ ثَمَرٌ ﴿۸﴾ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا وَاَعَدَّ اللّٰهُ حَقًّا وَّهُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿۹﴾ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَّرَوْنَهَا وَاَلْقٰٓى فِي الْاَرْضِ رَوٰسِيْ اَنْ يَّمِيْدَ بِكُمْ وَتَرٰٓى فِيْهَا مِن كُلِّ دَابَّةٍ وَاَنْزَلْنَا مِنَ السَّمٰءِ مَآءً فَاَنْبَتْنَا فِيْهَا مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيْمٍ ﴿۱۰﴾ هٰذَا خَلَقَ اللّٰهُ فَاَرَوٰى مَا دَا خَلَقَ الَّذِيْنَ مِن دُوْنِهٖ بَلِ الظّٰلِمُوْنَ فِيْ صَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿۱۱﴾

ژ ئیسلامئ بدنه پاش]، و دا بؤ خو ترانه یان ب نایه تیت خودئ بکهن، و بؤ ئەفیت هه ئی زایه کا هه تکبهه یا هه ی. ﴿۷﴾ و ئەفئ ژ شان مرؤفان، گا فا نایه تیت مه بؤ دهاتنه خواندن ژ مه زانئ پشستا خو ددایی و دچؤ هه چکو نه بهیستین، ههروه کی ژ ههردو گو هئت خو یئ کهه و گران، فیجا مزگینسیا ئی زایه کا ب ژان و دژوار بده وی. ﴿۸﴾ ب راستی ئە ویت باوه ری ئنایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، بهحه شتیت تیر خیر و بئیر بؤ وانه. ﴿۹﴾ و ههروههه دئ تیدا مینن، و ئەفه په یانه کا هه قه ژ دهف خودئ، و ئەوه یئ سهه ردهست و کاربنه جهه. ﴿۱۰﴾ و هکی هوین دینن ئەسهان بی ستوین ییت چئ کرین، و جیاییت مه زن و بنه جهه ییت ئیخستینه دئه ریدیدا دائه رده وه نه هه ژنیت، و ژ هه می رهنگان جانه وهه تیدا به لافکرن، و مه ئافه ک (بارانه ک) ژ ئەسهانی (ژ شهوران) داریت، مه بی ژ هه می رهنگیت جوان و پهر مفا شینکاتی دئه ریدیدا و شینکر. ﴿۱۱﴾ ئەفه یه دان و چیکرنا خودئ، فیجا کا بیژنه من ئەفیت هوین شوینا خودئ دپه ریسن، چ دایییه و چ چئ کرییه؟ [نه خیر وان چو نه دایییه و چو چئ نه کرییه] به لئ سته مکار ییت د گو مپرایییه کا ئاشکه رادا.

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهَنًا عَلَى وَهْنٍ وَفَصَّلَهُ فِي عَمَلَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدِكَ إِلَهَ الْمَعْبُودِ ﴿١٤﴾ وَإِن جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا وَصَاحِبْهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَا بُنَيَّ إِنِّي أَنَا تَكَوِّثُكَ فِي الْحَيَاةِ مِنَ خَرَدٍ لَئِنْ فَتَنَّاكَ فِي سَخِرَةٍ أَوْ نَسَمَوْتْ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَا بَيْتَ يَهَاءَ اللَّهُ إِنْ اللَّهُ لِأَلْفٌ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأَصْبِرْ عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَتَّبِعِ فِي الْأَرْضِ مَرَجًا إِنَّ اللَّهَ لَلْبُحْبُوحُ كُلِّ مَخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَأَقِصْ فِي مَسْجِدِكَ وَاغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

﴿١٢﴾ و ب سویند مه ئەقل و تیگه هشتن و زانین و حیکمهت دابوو لوقمانی [و مه گۆتی] شوکور و سوپاسییا خودی بکه، و ههر کهسی سوپاسییا خودی بکهت، ب راستی ئەو بهس یی بو خو [شوکورا خودی] دکهت، و ههر کهسی سوپاسییا نیعمه تیت وی نه کهت [خودی منهت ب سوپاسییا وی نینه]، و خودی یی دهوله منهنده و هیژایی بهسن و سوپاسییییه. ﴿١٣﴾ و چیرۆکا لوقمانی بو وان بیژه: وهختی کورپی خو شیرهت کری و گۆتی: کورپی من چوهه فیشکان بو خودی چی نه که، ب راستی هه فیشک په ریتی [شرك] سته مه کا مه زنه. ﴿١٤﴾ و مه ئەمری مرو فان کرد گهل ده بیاییت خو د باش بن نه خاسمه [دگهل] ده یکی، نه خو شى و بی تاقه تی ل دویف نه خو شى و بی تاقه تیبی پی برن ده می دز کیدا، و دو سالان ل سه ریک شیر دایى ژ نوی ژ شیر فکه، و مه گۆتی: سوپاسییا من بکه من تو دایی، و شوکور و سوپاسییا ده بیاییت خو بکه تو خودانکری، و هوبن ههر دى ب بال منقه زقرن. ﴿١٥﴾ و ئەگه ر

ده بیاییت ته مانه ب ته فه، ته د بهر هندپرا بکهن تو تشته کی بو من بکه یه هه فیشک تو چو ژى نه زانی، گوئی خو نه ده وان، و د دنیا ییدا ب قهنجی و باشی دگهل وان بۆرینه [خو ژ وان دویره نه ئیخه، و یی باش به د گهل وان، بهس گوهدارییا وان د شر کیدا نه که]، و [و دینی خودا هه که نه ییت موسلمان بن، د دنیا ییدا دگهل یی باشه به ل ریکا وان و دینی وان نه گره و] ریکا وی [دینی وی] بگه یی به ری خو داییییه من [بو توبه کرن و دل بیتی]، باشی دى ههر ب بال منقه زقرن، [تو و ده بیاییت ته و ئەو] فیجا [هنگی] یا هه وه کری دى بو هه وه بیژم [و هه وه پی ناگه هدار که م]. ﴿١٦﴾ کورپی من گونه هه و خرابی ئەگه ر [چه ندا بچویک بیت] ته مه تی دندکا تو فی خه نده لکی بیت، و د ناف که فره کیدا بیت، یان ژى ل ههر جهه کی بیت ژ ئەرد و ئەسه انان، خودی دى ههر ئینیت، ب راستی خودی یی هویرین و شاره زایه. ﴿١٧﴾ کورپی من نفیژان ب رهنگی پیدفی بکه، و داخوازا کرنا باشییی بکه و داخوازا دانه پاشا خرابییی و گونه هی بکه، و سه بری ل سه ر نه خو شیا دگه هیه ته بکیشه، ب راستی ئەفه [پارستنا نفیژى، و داخواز کرنا باشییی، و دانه پاشا خرابییی، و سه بر کیشان ل سه ر نه خو شییان] ژ وان کارانه ئەو ییت دقیت مرو فل سه ر یی هشیار و پرژد بیت. ﴿١٨﴾ [کورپی من] ژ مه زناتی رویمی خو ژ خه لکی وه ره گپه، و قه به و دفن بلند ب ریقه نه چه، ب راستی خودی چه ژ وان ناکهت ئەو ییت قه به و دفن بلند ب خو شاهی. ﴿١٩﴾ [کورپی من] د ریقه چو نا خودا یی نافنجی به [نه هیدی هیدی و نه حیل، و نه ب مه زناتی و نه مریچوک] و دهنگی خو نزم بکه و زر نه که، ب راستی دهنگی ژ هه مییان نه خو شتر زر پنا که رانه [ئه گه ر دهنگ بلندی جوانی بایه چو دهنگ ژ یی کهری د بلندتر نین].

﴿۲۰﴾ ما هوين نابین خودی هندی د ئورد و ئه سماناندا یی بۆ هوه و سه ره نرم و به رده ست کرى، و كه ره مېت خو یتى تاشكهر [وه كى ئيسلامه تىي... هتد] و نه تاشكهر [وه كى ئه قل و زانين و تېگه هشتنى... و هتد] ل سهر هوه و یتى به رفره ه كرىن، و د گهل هندى ژى هنده ك مروف یتى هه ين بى زانين و بى راسته پىسيه ك و بى كتيه كا رو نكه ر، جره برى دهره قى خوديدا دكه ن. ﴿۲۱﴾ و گا فا موسلمانان دگوته وان: ل دويف وئى بكه فن يا خودى ئينا يسيه خواري دگوتن: نه خير ئه م دئى ب دويف وئى كه قين ئه و مه باب و با پيريت خو ل سهر ديتى. [ئه رى ئه و هه ر دئى ل دويف وان چن خو ئه گه ر ده خه له ت ژى بن] و شه يتان به رى وان بده ته تا كرى دوزه ى ژى؟! ﴿۲۲﴾ و هه ر كه سى خو بسپيرته خودى و ل به ر فەرمانا وى يى را وه ستيا ي بيت [شؤل بنه جه بيت]، و ئه و ب خو ژى يى قه نجى كار بيت، ئه فه وى خو ب چنبلى [قولبا] ژه ميسيان مو كومتر شه گرت [ئانكو ريكاسه ر فرا زييى، و ترس ب دويفشه نينه]،

الجزء
الحادى
العشرون

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَاءَ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْمِعَ عَلَيْكُمْ لَعْمَهُمْ زَظْهَرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ اللَّيْسِ مَنْ يُجِدِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿۲۰﴾ وَإِذْ أَقْبَلُ لَهُمْ آتَانَهُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالَ بَلْ نُنَبِّئُ مَا وَعَدَ آبَاءَهُ نَأْوُلو كَانَ الشَّيْطَانُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿۲۱﴾ وَمَنْ يُسَئِرْ وَجْهَهُ إِلَىٰ اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ وَإِلَىٰ اللَّهِ عَرْشُهُ الْأُمُورِ ﴿۲۲﴾ وَمَنْ كَفَرَ فَلَا يَحْزَنُكَ كُفْرُهُ إِنَّا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۲۳﴾ ثُمَّ عَزَّهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ ضَضَطَّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ عَلِيلٍ ﴿۲۴﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۲۵﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَمِيدُ ﴿۲۶﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِنْ شَجَرٍ أَكَلَهُمُ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۲۷﴾ مَا خَلَقَكُمْ وَلَا يَعْزُبُكُمْ إِلَّا كَفَيْسٍ وَحَدِيدٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿۲۸﴾

دو يا هيكاهه مى كار و باران هه ر ب بال خودېشه يه. ﴿۲۳﴾ و هه ر كه سى گا ور بيت ئيجا بلا گا ور سىا وى ته ب خه م نه ئيخيت [چونكى ته ئه و ال سهر خو راکر، ته گا زىيا خو گه هانده وان]، زفرينا وان هه ميسيان ب بال مه فه يه، ئيجا تشتى وان كرى ئه م دئى بو وان بيژين [پى جزا و خه لات كه ين]، ب راستى خودى دزانيت كا چ د دلاندا يه و پى ئاگه هه. ﴿۲۴﴾ [د دنيا ييدا] ئه م دئى وان هيلين پېچه كى خو شىيى به ن، پاشى [رؤزا قيامه تى] دئى وان نه چار كه ين بكه فنه د ئيزياه كا دژوار و گراندا. ﴿۲۵﴾ و ئه گه ر تو پسيارا وان بكه ي كى ئه رد و ئه سمان دا يينه؟ دئى بيژن: خودى.. بيژه هه مى په سن و شو كور بو خودى [ل سهر قى هه قاندا هه وه د راستا خوديدا، و په سه ند كرنا هه وه خودايى ئه رد و عه سمانان خوديه و ل سهر تاشكر اكرنا هه وه ئه و هيژايى په رستنيه و يا هوين ل سهر يا خه له ته و نه يا دورسته پا چاوا هوين ئيكي دى ژ بلى وى دپه ريسن و دكه نه شريك]، به لى باراپتر ژ وان نوزان [كامه خسه دا قى هه قاندى چيه؟]. ﴿۲۶﴾ هندى د ئه رد و ئه سماناندا هه يى خوديه، ب راستى خودى يى ده وله مه نده و هيژايى شو كور اندييه. ﴿۲۷﴾ و ئه گه ر هه ر داره كا د ئه رديدا هه يى قه له م و خامه بن، و دهر ياييت هه ين حه فت دهر ياييت دى ژى بيته سهر و هه مى حوبر بن [و ب وان قه له م و خامه يان و ب وى حوبرى ئاخفتن و په يثيت خودى بيته نفيسين] هه ر زانين و ئاخفتن و په يثيت خودى ب دويماهى نائين، ب راستى خودى يى سهر ده ست و كار به جه هه. ﴿۲۸﴾ چيكرنا هه وه [ل ده ستپيكي] و ساخر كرنا هه وه ژ گوران [پشتى مرنى] وه كى [دان و چيكرنا] مرو فه كى ب تنبيه، ب راستى خودى يى گوهدير و بينه ره.

﴿٢٩﴾ ما تو نايینی خودی شهقی دکه ته د نافع رږژیدا، و رږژى دکه ته د نافع شه قیدا [ههردووکان ب فى چهندي کورت و دريژ دکهت]، و رږژ و ههيف ييت بو ههوه خزمهت خوښ کرين [ييت ټيخستينه د خزمهتاهه وهدا] هه رټيک ههتا وهخته کى ديار کرى دى ټيټ و چيت، و تشتى هوين دکهن خودى ژى ب ناگه هه. ﴿٣٠﴾ خودى فى دکهت دا هوين بزنان خودى يى ههقه و نه ويټ شويئا وى دټينه په رستن د پويچ و به تالن، و خوديه يى بلند و مه زن. ﴿٣١﴾ ما تو نايینی گه مى ژ که رهم و دلوقانيسيا خودى د هه ر ياييدا دټيټ و دچيت، دا خودى نيشانيت دهسته لانداریا خو نيشا ههوه بدهت، ب راستى ههقه چامه و نيشانن بو وان نه ويټ زنده بينفرهه و زنده شوکوردار. ﴿٣٢﴾ گاڤا پيله کاڤا ده ر يايى وه کى نه ووران يان وه کى چيايان ب سه ر واندا گرت، ژ دل بهس دى دو عايى ژ خودى ب تنى کهن، ڦيجا گاڤا خودى قورتالکرن و گه هاندنه نه ردى ديم، دى بينى هندهک ژ وان نيڤ نيڤه نه [هندهک ب دورستى سوپاسيسيا خودى

ناکهن، و هندهک د بنبرآ سوپاسيسيا خودى ناکهن و نيعمه ټيټ خودى نائيننه بهر چاڤيټ خو] کهس نيشانيت مه دره و نادانيت و ټينکار ناکهت زنده په بيان شکين و زنده گاور نه بن. ﴿٣٣﴾ گه لى مروفان پاريز گارييا خودى بکهن، و ژ رږژه کى بترسن [کو رږژا قيامه ټيټه] نه باب شويئا عه يالى و نه عه يال شويئا بابى دټيټه جزا کرن [باب و زارږک چو مفايى ناگه هيننه ټيک]، ب راستى په بيان خودى دا يى يا راسته [و دى هه ر وه سائيت]، ڦيجا بلا ژيانا دنيا يى ههوه نه خاپينيت، و ههوه د سه ردا نه بهت، و بلا شه يتان ژى ههوه ب که رهما خودى نه خاپينيت [کو هوين گونه هان بکهن و بيژن که رهما خودى يا مه زنه و توبه نه کهن]. ﴿٣٤﴾ ب راستى خودى دزانيت کا قيامهت که ننگى دى ټيټ، و نه وه بارانى دبارينيت، و دزانيت کاچ د مال بچويکانداه [به رى بيته مروف]، و کهس نوزانيت کا سوبه هى چ دى ټيټه سه رى، و کهس نوزانيت کال کيرى و ل کيشه دى مريت، ب راستى خودى زانا و شاره زايه.

الْقُرْآنَ اللَّهُ يُرْسِلُ فِي النَّهَارِ وَيُرْسِلُ النَّهَارَ فِي الْإِيلِ وَسَحَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلَّ يَجْرِي إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى وَأَرَاتَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ حَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَرَاتَ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبُطْلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ الْقُرْآنَ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِعَمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهم مَوَوجٌ كَأَظْلَمِ لَدَعَا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّهم إِلَى الْبَرِّ فَمَهُم مَّقْصِدًا وَمَا يَجْحَدُونَ بِآيَاتِنَا إِلَّا كَلَّ حَتَّىٰ كُنُورٌ ﴿٣٢﴾ يَأْتِيهَا النَّاسُ آتِفًاؤًا رَبَّكُمْ وَأَخْشَوًا يَوْمًا لَا يَجْرِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَارِعٌ عَنْ الْوَالِدِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغْرِبْكُمْ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغْرِبْكُمْ بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُرْسِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ حَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

سوره تا سه جده

ل مه که هئی هاتیسه خوارئ (۳۰) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (ئه لَف، لام، میم)، ل دۆر رافه کرنا شان رهنگه تییان بزفره دهستییکا سؤره تا به قهره. ﴿۲﴾ هنارتن و ئینانه خوارا قئی قورئانئ گومان تیتدا نینه ژ دهف خودانئ هه می جیهانانه. ﴿۳﴾ یان ژئ دبیژن [موحه مه د]: ئه ف قورئانه ژ نک خو چئی کریسه [وی یا دانایی، و ب بال خودیقه لی ددهت]، نه خیر وه سا نینه وه کی ئه و دبیژن، به لی ئه و راستییبه ژ نک خودایی ته، دا تو مله ته کی پی هشیار بکه ی و بتر سینی، کو به ری ته چو بیغه مبه ر بؤ نه هاتیسه دا راسته ری ببن. ﴿۴﴾ خودییبه، ئه وی ئه رد و ئه سمان و هندئ د ناقهه را واندا د شه ش رۆژاندا ییئت چئی کرین، پاشی بلندبوو سه ر عه رشئ [بلندبوو نه کا بی چاواپی و هیژایی وی]، و هه وه ژ غهیری خودئ چو

سورة السجدة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْم ﴿۱﴾ تَزِيلُ الْكِتَابِ لَأَرْبَبَ فِيهِ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۲﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفَنزَّلَهُ بَلْ هُوَ الْخُبْرُ مِنْ رَبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أُنذِرَهُمْ مِنْ نَذِيرٍ مَن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿۳﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿۴﴾ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿۵﴾ ذَلِكَ عَلِيمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿۶﴾ الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ وَوَدَّ أَنْ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ طِينٍ ﴿۷﴾ ثُمَّ جَعَلَ نَسْلَهُ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿۸﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوحِهِ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿۹﴾ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي خَلْقٍ جَدِيدٍ بَلْ هُمْ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿۱۰﴾ قُلْ يَتَوَفَّكُم مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿۱۱﴾

هاریکار و بهر شان و مه هدر چی نین، قیجا ما هوین بیغه ناچن و چامان و هه ناگرن. ﴿۵﴾ ئه و (خودئ) ژ ئه سمائی کاروبارئ ئه ردئ [هه تارۆژا قیامه تی] ب ریقه دبه ت. پاشی ئه ف کاروباره د رۆژه کیندا [کو رۆژا قیامه تییه] دئ بلندبسه دهف وی، دریزا هیسیا وی رۆژئ ب هه ژ مارا هه وه هزار سالیئت هه وه نه. ﴿۶﴾ ئه فه [ئه وی ئه رد و ئه سمان و هندئ د ناقهه را واندا دایین، و ئه وی کاروباریت دنیا بی به س د دهست ویدا] زانایی نهینی و ئاشکه رایانه، سه ر دهست و دلۆفانه. ﴿۷﴾ ئه وه یی دان و چیکرنا هه می تستان موکوم و بنه جهه و باش چیکری، و ژ ته قئی [جارا ئیکئ] دهست ب چیکرنا مرۆفان [مه خسه ده پی ئاده مه، بابئ مرۆفان] کر. ﴿۸﴾ پاشی دوینده ها وی ژ چیکا ئافه کا کیم بها چئ کر. ﴿۹﴾ پاشی دورستکر و روح دایی، و گو هه و چاف و ئه قل دانه هه وه، و کیم ژ هه وه هه نه سوپاسی و شوکورا خودئ بکه ن، یان ژئ هوین کیم شوکور و سوپاسییا خودئ دکه ن. ﴿۱۰﴾ و [ئه وی ت باوه ری ب رۆژا قیامه تی نه ی] گۆتن: ئه ری ئه گه ر ئه م د ئه ردیدا به رزه بوویین [و بوویینه ئاخ]، ئه ری جاره کا دی سه ر ژئ نوی ئه م دئ ئینه چیکرن و ساخرن؟! به لی ئه و باوه ری ب رۆژا قیامه تی نائین [له و قئ دبیژن]. ﴿۱۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه به لی ئه و ملیاکه تی بؤ ستاندا روجا هه وه هاتیسه دانان دئ روجا هه وه ستینیت، پاشی هوین دئ ب بال خودایی خو شه زقرن.

﴿١٢﴾ [هه ی موحه مه د] ته گهر ته گونه هکار وه ختی سهری وان یی شؤر و چه میایی، ل دهف خودایی وان دیتبانه [دا عه جیبیان بینی]، [دبیژن]: خودیو مه دیت و مه گولی بوو [ژفانی ته دایی مه دیت و راستیا پیغه مبهری ته مه گولیو]، فیجا تو مه بزفرینه فه [دنیایی] ثم دئی کار و کریاریت باش کهین [هه وه کی ته همری مه پی کری]، ب راستی ثم پشتراست بووین و گو مان ل دهف مه نه ما [کو موحه مه د راست پیغه مبهره، و قیامت ژ ی راسته].

﴿١٣﴾ و ته گهر مه فیابایه، [ب خورتی] هه می مروشان راسته ری کهین [به لی مه دقیت ته و ب که یفا خو ری کار راست بگرن]، به لی سؤز و په بانان دایی ب جهی خو به، دئی جهه می ژ نه جهه و مروشان تزی کهم. ﴿١٤﴾ دئی تامکه نه [ئیزیا جهه می] ژ بهر ژ بیرکرنا هه وه بو دیتنا فی پوژی، ثم زی ب راستی دئی هه وه هیلینه دئی ئیزاییدا، دئی فیجا تامکه نه ئیزیا به رده وام ژ بهر وان کار و کریاریت هه وه [د دنیایدا] دکرن. ﴿١٥﴾ ب راستی، ته و باوهری بی ب ثایه تیت مه

دینن و بو خو مفایی ژ و هر دگرن، ته ویت ته گهر پی دیننه شیره تکرن دکهن [دادچه میین]، و ب گریقه دچنه سوجه بی، و خودی ژ هه می کیناسییان پاک و پاقر دکهن و حمد و سوپاسییا وی دکهن، و خو [ل سهر په رستا وی] مه زن ناکهن. ﴿١٦﴾ قهوی ته نشیت و ان ناکه فنه سهر نقینان [نانکو کیم دنقن، و پادبن شه فشتیزان دکهن]، و ب ترس و هیقشه دو عایان ژ خودی دکهن، و رزقی مه دایبیه و ان خیر و سه ده قه یان ژئ ددهن. ﴿١٧﴾ کهس نوزانیت چ خه لات یی بو و ان هاتیبه قه شارتن، چاقیت و ان پی پون بین و ب دیتنا وی شاد بین، ژ بهر وان کار و کریاریت وان دکرن. ﴿١٨﴾ فیجا ته ری ته وی خودان باوهر بیت، وه کی و بیه ته وی ژ ری کار راست دهر که فتی... نه خیر، نه وه کی تیکن. ﴿١٩﴾ هندی تهون ته ویت باوهری ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، جهی و ان به حه شتیت خو جهیینه، ته فه قه درگرتنه بو و ان ژ بهر وان کار و کریاریت ته وان [د دنیایدا] دکرن. ﴿٢٠﴾ و هندی تهون ته ویت ژ ری کار راست دهر که فتین جهی و ان ناگره، هه ر گافا فیان ژ ناگری دهر که فن [وه ختی گورپیا ناگری و ان بلند دکهن و ب سهر دتیخت، جاره کا دی ناگر ب خو و ان ب بن خو دتیخته فه]، جاره کا دی بو ناف ناگری دئی تینه زفراندن [فیجا دهر که هفتیت جهه می] [دئی بیژنی: دئی تامکه نه ئیزیا ناگری هه وه دره و ددانا.

وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الْمُرْعُومَاتِ نَاصِبًا سُوْرَةٌ وَسِيْمَةٌ عِنْدَ رَبِّهِنَّ رَبَّنَا أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَانجِعْنَا عَمَلًا صَالِحًا اِنَّا مُوقِنُونَ ﴿١٢﴾
وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدًىٰ وَلٰكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
فَذُوقُوا يَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هٰذَا اِنَّا نَسِيتُكُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِ يَمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّمَا يُوْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِيْنَ اِذَا دُكِّرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُوْنَ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُوْنَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُوْنَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ اَعْيُنٍ جَزَاءً يَمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٧﴾ اَفَمَنْ كَانَ مُؤْمِنًا كَمَنْ كَانَ فَاسِقًا لَّا يَسْتَوِيْنَ ﴿١٨﴾ اَمَّا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ جَنَّاتُ الْمَأْوٰى نُزُلًا يَمَا كَانُوْا يَعْمَلُوْنَ ﴿١٩﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ فَسَقُوْا فَمَا أَوْعَدُهُمُ النَّارُ كُلَّمَا اَرَادُوْا اَنْ يَخْرُجُوْا مِنْهَا اُعِدُّوا فِيْهَا وَقِيْلَ لَهُمْ دُوقُوا عَذَابَ النَّارِ الَّذِيْ كُنتُمْ بِهٖ تَكْفُرُوْنَ ﴿٢٠﴾

سخنه

وَأَلَّذِي يَقْنَهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَذَىٰ دُونَ الْعَذَابِ الْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ
رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿١٢﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ الْكِتَابَ فَلَا تَكُن فِي مِرْيَةٍ
مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٣﴾
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَيْمَةً لِّعَالَمِينَ يَا أَمْرًا لِّمَاصِّبُورًا
وَكَأَنَّا بِنَايِنَاتِنَا يُؤْتُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ
كَمَا آهَلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مَّرَاتٍ الْقُرُونَ يَمْشُونَ
فِي مَسَاجِدِهِمْ إِيَّاكَ فِي ذَلِكَ آيَاتٍ أَفَلَا يَسْمَعُونَ ﴿١٦﴾
أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَسُوقُ الْمَاءَ إِلَى الْأَرْضِ الْجُرُودِ فَنُخْرِجُ بِهِ
زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَعْمَهُمْ وَأَنْفُسُهُمْ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْفَتْحُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨﴾
قُلْ يَوْمَ الْفَتْحِ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِيمَانُهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿١٩﴾ فَأَعْرَضَ عَنْهُمْ وَاَنْتَظِرْ إِنَّهُمْ مُنْتَظَرُونَ ﴿٢٠﴾

﴿۲۱﴾ بئى گویمان ئەم ئیزایا دنیاىى بەرى ئیزایا مەزنتر
[یا قیامەتئى] دئى دەینە بەر وان، دا ئەول خوۆ بزقپن.
﴿۲۲﴾ و ما کى ژ وى سستەمکارترە ئەوئى ب ئایەتیت
خودایى خوۆ بیته شیرەتکرن، پاشى پشتا خوۆ بدەتئى،
بئى گویمان ئەم دئى تۆلئى ژ گونەهکاران فەکەین.
﴿۲۳﴾ ب سویند مە تەورات دا موسایى، فئیجا تو
[هەى موحمەد] د راستا ویدا دودل نەبە کومە یا
دایىیى، و مە یا کرىبە راستەرییى بو ئسرائیلیان.
﴿۲۴﴾ و مە هندەك ژ وان کرنە بیئى و جەئى
چافلیکرنئى، ب ئەمرئى مە راستەریکرن دکر، وەختئى
وان سەبر کیشایى [ل سەر بەرسنتئى و ل سەر
ئەزىەتیت د ریکاً خودیدا گەهشتینئى]، و ژ دل باوەرى
ب ئایەتیت مە ئینایى. ﴿۲۵﴾ ب راستى خودایى
تە روژا قیامەتئى، دئى حوکمى د ناڤەرا واندا کەت
[ئانکو د ناڤەرا موسلمان و گاوراندا، یان پیغەمبەران
و ملەتیت واندا] ل سەر وى تشتى، یئى ئەو تیدا نە
ئیک و ژیک جودا. ﴿۲۶﴾ ئەرى ما قپکرن و فەبراندا
خەلکئى چەرخیت بەرى وان [وەکى عاد و (سەموود)

و. . هتدا] ئەوئیت د مالئیت خوۆدا [ب کەیف و شاهی] دەهاتن و دچۆن، بو وان راستى ديار نه کر؟ ئەفە [قپکرن
و فەبراندا وان هەمییان] نیشانن ل سەر سەردەستى و دەستەهلاتداربیا مە، فئیجا ما گوھیت خوۆ فەناکەن؟! .
﴿۲۷﴾ ئەرى ما ئەو نابینن ئەم بەرى بارائى ددەینە ئەردئى هشک و بئى شینکاتى، و چاندنئى پئى دەردئىخین،
تەرشیت وان و ئەو ب خوۆ ژى ژئى دخۆن، فئیجا ما نابینن [و بزائن ئەوئى ئەردئى هشک ساخکرى، دشیت
وان ژى پشتى مرنئى ساخکەتەفە]. ﴿۲۸﴾ و دبیژن کا کەنگى ئەو حوکوم د ناڤەرا مە و هەوهدا دئى ئیتەکرن
[ئانکو کەنگى دئى روژا قیامەتئى ئیت]، ئەگەر هوین راست دبیژن. ﴿۲۹﴾ بیژە: روژا قیامەتئى فایدهى گاوران
ناکەت ژ نوى باوەرییى بینن و دەرفەت ژى بو وان نا ئیتە دان، ژ نوى تۆبە بکەن و ل خوۆ بزقپن. ﴿۳۰﴾ فئیجا
ژ وان بگەرە و خوۆ بگرە [کا دئى چ ئیزا ئیتە سەرى وان]، و ب راستى ئەو ژى یئى خوۆ دگرن [کا دئى چ ب
سەرى هەوە ئیت].

سُورَةُ الْأَحْزَابِ

ل مەدینەیی ھاتییە خواری (٧٣) ئایەتە

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ھەى پىغەمبەر ل سەر پاريزگار بيا خودى بيمينه و زنده تر لى بکه، و بەردەوام بە ل سەر نە گوھانا گاور و دوروييان [گوھى خو چو جانا نەدە وان]، ب راستى خودى يى زانا و کاربنه جھه. ﴿٢﴾ و ھەر وەحييە کا ژ خودايى تە بو تە دئيت ل دويف ھەرە، ب راستى خودى يى ئاگەھدارە ب وئ ئەوا ھوين دکەن. ﴿٣﴾ و پشستا خو ب خودى گەرم بکه، و بەسى تە يە خودى پشتەفانى تە بيت. ﴿٤﴾ خودى دو دل نەکرينە د سينگى چوزە لاماندا [دلەكى گاورى تيدا بيت، و ئىكى ئىسلام]، و زنىت ھەو ھەويت ھوين د بئزنى ھوين وەكى دەيكا مەنە [ئانکو ھوين وەكى دەيكا مە ل مە حەرەم بن]، خودى نەکرينە دەيکيت ھەو، و زرکوپيت ھەو [ئەويت ھوين ب کورپنى خودان

دکەن، و نە کورپت ھەو]، خودى نەکرينە کورپت ھەو. ئەفە [گوتنا ھەو بو ژنىت ھەو: ھوين وەكى دەيکيت مەنە ل مە، و دانانا زرکوران ل جھى کوران] ئاخفتنە کە ھوين بو خو د بئزنى [چو بريار و حوکم ل سەر نائينە دانان، نە ژنىت ھەو پى دبنە دەيکيت ھەو، و نە زرکوپيت ھەو پى دبنە کورپت ھەو]، و خودى راستى د بئزنىت: [نە ژن دەيکيت ھەو نە و نە زرکوپر کورپت ھەو پى دبنە کورپت ھەو]، و ھەر ئەو ھەو پىکا راست ديار دکەت. ﴿٥﴾ ھوين ب نافى باييت وان گازی وان بکەن، ئەفە [گازيکرنا وان ب نافى باييت وان] ل دەف خودى دورستەر، فيجا ئەگەر ھوين نەزانن باييت وان کينە ئەو براييت ھەو پى دبنە دينينە و ھەفائيت ھەو نە، و گونە ھەل سەر ھەو نینە ئەگەر ھوين ب خەلە تيفه [ب نافى کورپنى] گازی وان بکەن، بەلى بو ھەو گونە ھە ئەگەر ھوين ب مەخسەد و ژ دل بئزنى، و خودى يى گونە ھە ژبەر و دلؤفانە. ﴿٦﴾ پىغەمبەر ژ خودان باو ھەران ھيژا تر و فەر ترە بو وان، ئەو گوھى خو بدەنى [دەمى کاروبار پت ژيانا خودا، و ئەگەر پىغەمبەر فەرمانە کى ل وان بکەت و دلئى وان تشتە کى دى بئزنىت، دئيت گوھى خو بدەنە پىغەمبەرى، نەدەنە دلئى خو چونكى پىغەمبەر ژ وان ب خو دلؤفانترە بو وان]، و ژنىت پىغەمبەرى دەيکيت وانن، و ليزم و نيزيکيت مروفي ھندە ک ژ وان ھيژا تر و ھەقترن د ميراتخو ريسيدا ژ ھندە کيت دى ژ خودان باو ھەر و مشەختيان، ژ بلى ھندى ھوين قەنجيە کى د گەل براييت خو پت خودان باو ھەر و مشەخت د ژيانا خودا بکەن، يان ب وەسيەت بو وان فەبرن ئەفە دورستە، و ئەف حوکمە [ميراتخو ريسيا مروفيت ئىک بو ئىکدو] د کتيا خوديدا [ئانکو دە پى پارستيدا] يا نفيسى بو.

سُورَةُ الْأَحْزَابِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم
الحزب
٧٣

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنْ لِلَّهِ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ وَأَتَّبِعْ مَا يُوْحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنْ لِلَّهِ كَانَ يَمَّا تَعْمَلُونَ خَيْرًا ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي خَوْفِهِ ﴿٤﴾ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ الَّتِي تَظَاهَرُونَ مِنْهِنَّ أُمَّهَاتِكُمْ وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ وَاللَّهُ يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٥﴾ ادْعُوهُمْ لِأَبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاخْتَوُكُمُ فِي الدِّينِ وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٦﴾ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ وَأُولُوا الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا الَّذِينَ تَقَعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ مَعْرُوفًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٧﴾

وَأَذَانًا مِّنَ الَّذِينَ مِثْلَهُمْ وَمِنكُ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَاهِيمَ
 وَمُوسَىٰ وَعِيسَىٰ ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ﴿٧﴾
 لَيْسَ لَكَ مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَّا يَشَاءُ الَّذِينَ يَدِينُونَ
 يَعْتَمِدُونَ بِصَبْرٍ ﴿٨﴾ إِذْ جَاءَهُمْ رِيحٌ رَّجْمٌ مِّنَ الْأَشْجَارِ
 مِمَّا تَبْتِغُونَ بِهَا مَالًا إِنَّهَا مَلَأَتْ عَلَيْهِمُ الْآسِنَاتُ
 فَمَا يَسْمعونَ إِلَّا نَجْمًا زَاجِرًا وَتَرَىٰ الْأَشْجَارَ
 كَأَنَّهَا كَفَّاتٌ زَاجِرَةٌ تَتْلُو آيَاتٍ مِّنْ كِتَابٍ
 لَّا يُرَىٰ فِيهَا ظَهْرٌ ﴿٩﴾ وَاللَّهُ يَخْتَارُ
 مِمَّا يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠﴾
 وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ
 فِي الصَّالِحِينَ ﴿١١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا
 إِيمَانَهُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الدُّنْيَا لَنُدْخِلَنَّهُمُ
 الْجَنَّاتِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
 نَارٌ وَسَاءَ لِمَن كَانَ مُسْلِمًا لِلَّهِ الْحُكْمُ
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٢﴾ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمُ
 الْجَنَّاتِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
 نَارٌ وَسَاءَ لِمَن كَانَ مُسْلِمًا لِلَّهِ الْحُكْمُ
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٣﴾ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمُ
 الْجَنَّاتِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
 نَارٌ وَسَاءَ لِمَن كَانَ مُسْلِمًا لِلَّهِ الْحُكْمُ
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٤﴾ وَالَّذِينَ
 آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُدْخِلَنَّهُمُ
 الْجَنَّاتِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ فِي الدُّنْيَا
 نَارٌ وَسَاءَ لِمَن كَانَ مُسْلِمًا لِلَّهِ الْحُكْمُ
 إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١٥﴾

﴿٧﴾ بؤ وان بئزه وهختى مه په يمان ژ پيغه مبه ران
 وهر گرتى [من ب تنى بپه ريسن و داخوازا په رستنا
 من ب تنى بكنه، و باوه ريسى ب ټيكدو بينن و
 ب دلبيشى شيره تان مله تيت خو بكنه و په يمانا
 خودى بگه هينن] و مه په يمان ژ ته زى وهر گرت و ژ
 نووحى زى و ژ ئيراهيمى زى و ژ موساى زى و ژ
 عيساى كورى مه ريمى زى .. و مه په يمانه كا موكوم
 ژ وان وهر گرت [كوئو په يمانا خو ب جهه بينن].
 ﴿٨﴾ [مه ئه ف په يمانه ژ وان وهر گرت] دا خودى
 پسيارا راستگويان ژ راستگوتنا وان بكهت [دا روژا
 قيامه تى پسيارا پيغه مبه ران ل سهر راستيا وان، و ئه و
 په يمانا ئه و پى هاتينه هنارتن بكهت كا دورست ب
 جهه نينان]، و مه بؤ گاوران نيزا به كا ب ژان و دژوار
 يا به ره فكرى. ﴿٩﴾ گهلى خودان باوه ران نيعمه تيت
 خودى بيننه بيرا خو، ده مى له شكه كهى [مه زن] ب
 سهر هه وده اگرتى [ئهو زى قوره هيشى بوون، و بهنى
 ئه سهد و بهنى (غه طفان) و بهنى عامر و بهنى سوله يم
 و بهنى (قوره يظه) و بهنى (نهضير) بوون، نيزيكى

دوازه هزاران]، فيجا مه هورپه بايه ك و له شكه كهك [مه خسه د مليا كه تن] هنارته سهر وان، هه وه نه دديتن و
 ئه واهو وين دكه ن خودى دينيت. ﴿١٠﴾ وهختى ئه و ژ [ره خى] سلال و خوار يقه هاتينه هه وه، و وهختى چاف،
 زيق مايينه ل دژنمان، و وهختى دلان ژ ترساندا خو ل گه وريان داىى [قوتينه كا زنده كه تيسى ژ ترساندا]، و
 وهختى هه ر ټيك ژ هه وه هزه كه ژ خودى دكر. ﴿١١﴾ ل وپرى خودان باوه ر [ب ترسى و سه بر كيشانى] هاتنه
 جهر بانندن، و زنده شه پرزه بوون. ﴿١٢﴾ و وهختى دوروييان و ئه و ټت نه ساخى ددلى و اندا هه ل [ئهو زى
 هه ر دوروينه، و نه ساخى سالوخته بؤ وان] گوتين: ئه و په يمانا خودى و پيغه مبه رى وى داىيه مه [كوئم
 دى ب سهر كه فىن]، ژ خپاندنى پيغه تر نه بوو. ﴿١٣﴾ و وهختى ده سته كهى ژ وان [دوروييان] گوتى: گهلى
 خه لكى (په ثريبى) ئى (خه لكى مه دينه يى) جهى هه وه ل فئيرى نه ما [هه ر بمينه ل سهر فى دينى]، فيجا
 بزفر نه ماليت خو [و دينى خو يى به رى] و ده سته كهك ژ وان ده ستوريسى ژ پيغه مبه رى دخوازان [دا بزفر نه
 ماليت خو]، ديپژن: ماليت مه د بهر داينه، و ئه و ب خو ماليت وان نه د بهر داينه، و وان ژ ره فىنى پيغه تر
 چويى دى نه فئت. ﴿١٤﴾ و ئه گه ر ئه و دژمن ژ هه مى ره خانقه بينه وان و ب سهر و اندا بگرن، پاشى ژ وان
 بخوازان گا ور بسن و شه رى موسلمانان بكنه، دى گو هى خو دهنه وان و هنده ك خو بؤ وان گيرو ناكه ن
 ده مه كى كيم نه بيت. ﴿١٥﴾ و ب سويند وان به رى نو كه په يمان دابو و خودى كوئو نه ره فتن، و پشتا خو
 نه دهنه دژمنى، و په يمانا وان داىيه خودى دفتت ب جهه بينن.

﴿١٦﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ره قین فایده ی هه وه ناکه ت نه گهر هوین ژ مرئی یان ژ کوشتنی بره قن، و نه گهر هوین بره قن زی ژ دهمه کئی کییم پیغه تر هوین خو شییی نابهن [چونکی ئه ویی ب شیرى نه مریت دئی ب تشته کئی دی مریت، و ژ مرئی قورتال نابیت].

﴿١٧﴾ بیژه: ئه و کیسه هه وه ژ خودی پباریزیت، نه گهر نه خو شیییه ک بؤ هه وه فیما یان زی دلؤ فانییه ک بؤ هه وه فیما؟ و چو هاریکار و پشته فانان ژ بلی خودی بؤ خو نابینن. ﴿١٨﴾ ب سویند خودی ئاگه هژ وان هه یه، و وان [ژ هه وه] دنیا سیت ئه وییت هه فالیت خو سست دکرن و ئاسته نگ دئیخستنه د پی شیا و اندا، و ئه وییت دکوتنه هه فالیت خو، خو بدنه د گهل مه [نهم دتر سین هوین بیته کوشتن]، ژ کیسه کئی پیغه تر ژ وان نائینه شهرى [ئهو ژى ههر ژ نه چاری یان زی بؤ رویمه تی]. ﴿١٩﴾ دلر هشن د گهل هه وه [و ژ دلر هشی هاریکاریه هه وه ناکهن و د گهل هه وه خنده کئی ناکؤلن و وان باشی بؤ هه وه نه قییت]، قیجا نه گهر بوو شهر، و ترس بؤ وان چئی بوو، دئی بینی بهرئى خو

ددهنه ته و چاقیت وان وه کئی وی دزقرن ئه ویی ل بهر مرئی، قیجا نه گهر شهر و ترس نه ما ب نه زمانیت تیژ و دژوار تانان ده وه دقوتن [و ئه زیه تا هه وه دکهن و پشک و باران ژ ده سته قتیسیان دخوازن]، ئه و ب خو ل سه ر ده سته قتیسیان ده شیارن، ئه فان باوهرى نه ئینایه، قیجا خودی کار و کریاریت وان پویچ کرن، و ئه قه ل ده ف خودی یاب ساناهییه. ﴿٢٠﴾ وی هزری دکهن [له شکه ری] کؤ میت هه فالبه ند ژ دؤر مه دینه یی نه چؤینه، و نه گهر جاره کا دی ئه و کؤ میت هه فالبه ند [قوره یشی و قولپا وان] بیته قه، ئه و دوروی دئی خو زسیا خوازن ئه و ل ده ستنی بانه ل ناف کؤ چهران [نه کو ئه فرؤل مه دینه یی بانه]، ل ویرئى پسپارا حالئى هه وه کرپانه، و نه گهر ئه و دناف هه وه ژیدا بانه [وه ختنی شهرى] ژ شهره کئی کییم (بیخیر) پیغه تر نه دکرن [وی کینا شهرى زی بؤ رویمه تییبی دکهن]. ﴿٢١﴾ ب سویند پیغه مبه ری خودی بؤ هه وه باشترین نمونه بوو چاف لی بیته کرن [دباوه رموکو میبیدا و دخوراگرتن و سه برکیشانیدا، وه ختنی ته نگافی و نه خو شییان] بؤ وی یی ژ خودی و رؤژا قیامه تی بترسیت و گه له ک زکری خودی بکه ت [و خودی هه ر ل بیرى بیت]. ﴿٢٢﴾ و وه ختنی موسلمانان (خودان باوهران) کؤ میت هه فالبه ند دیتین [قوره یشی و قولپا وان] گؤتن: ئه فه ئه و په یانه ئه و خودی و پیغه مبه ری وی داییه مه، و خودی و پیغه مبه ری وی راست دبیژن و وان کؤ میت هه فالبه ند ژ باوهرى و راهه ستیانال بهر ئه مرئى خودی پیغه تر ل خودان باوهران زیده نه کر.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَن قَضَىٰ نَجْبَهُ وَمِنْهُمْ مَن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَلُوا تَبَدُّلًا ﴿٢٣﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَيْثِهِمْ لِيُرِيَنَّهُمْ لَوْ أَخْبَرُوا وَسَكَتَىٰ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيمًا ﴿٢٥﴾ وَأَنْزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُمْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَمْ تَطُوعُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ إِن كُنْتُمْ تَرْضُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزَيَّنَّتْهُنَّ لَكُمْ أَمْوَاجٌ وَأَسْرَحْنَ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ تَرْضُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالنَّارَ الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنِينَ مِنْكُمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾ يٰنِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُم بِفَحِشَةٍ مُّبِينَةٍ يُضْلَعْفَ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

﴿۲۳﴾ د نافع خودان باوهراندا هندهك زهلام بيٽ ههين ٿهو په بيانان وان د گهل خودي دايي، ب جهه ٿينا، فيجا هندهك ٿ وان شهيد بوون و مرن و هندهك ٿ وان يي ل هيشي شهيد ببن، و په يمانا خو د بنيرانه گوهورينه [و ليغه نه بو ويينه]. ﴿۲۴﴾ دا خودي راستگويان ب راستيا وان خه لات بگهت [ٿ بهر مانا وان ل سهر په بيانان دايين]، و دورويان زي نيزا بدهت ٿه گهر بقت، يان زي ري ل بهر وان خووش بگهت توبه بگهن، ب راستي خودي يي گونه ٿي بهر و دلوفانه. ﴿۲۵﴾ و خودي ٿه ويٽ گاور بوويين [قوره شي و هه قالبه نديت وان] ب كهر ب و كينا وان شه زفرانده ٿه، يي كو سهر كه فتنه كي ب دهست خو ٿه بينن و بگه هه ناشيه كي [به لي شكه ستي و خوسارهت و وه ستيابي زفرين]، و خودي [ب مليا كه تان و ب وي هور بهايي هنارتي] به لا شهري ٿ موسلمانان ٿه كر، و خودي يي ب هيز و دهسته لاتداره. ﴿۲۶﴾ خودي ٿه ويٽ هاريكارييا كوميٽ هه قالبه نند كرين ٿ جو هيسان [مه خسه د جو هيٽ (قوره يظينه) ٿه ويٽ هاريكارييا قوره شيان كرين ل سهر موسلمانان، و ٿه و په بيانان د ناههرا خو و پيغه مبهريدا شكاندين]، ٿ كه له يٽ وان ٿينانه خواري، و ترس و له رز ٿيخته دل و هناقيت وان، دهسته كه هه وه كوشتن و دهسته كه هه وه ٿيخسيران. ﴿۲۷﴾ و خودي ٿه ردي وان و خانسيٽ وان و مالي وان بو هه وه هيلان، و ٿه رده كي دي زي هيشتا هوين نه چوييني [مه خسه د پي ٿه ردي خه يه ريه، خودي مزگيني پي دا موسولمانان، هيز نه هاتيه ٿه كرن]، و ب راستي خودي ل سهر هه مي تشتان خودان شيانه. ﴿۲۸﴾ هه ي پيغه مبهري ٿه رديت خو: ٿه گهر هوين هه ٿر يانا دنيايي و جوانيا وي دكهن [پتر ٿر يانا خودي و پيغه مبهري]، فيجا وهرن دا هه قني هه وه بدهمه هه وه، و ٿه ز هه وه ب دلخوشي به ردهم. ﴿۲۹﴾ و ٿه گهر هه وه خودي و پيغه مبهري وي و خو شيا ٿاخره تي و قيامه تي بقتن، ب راستي خودي بو يٽ قه نجيكار ٿ هه وه، خه لاته كي مه زن يي به ره فكري. ﴿۳۰﴾ گه لي ٿه رديت پيغه مبهري هه چيا ٿ هه وه گونه هه كا كرتنا ناشكهر بگهت، دوقات دي ٿه ته جزا كرن، و ٿه ٿه ل دهف خودي يا ب سانه ييه.

قوره شيان كرين ل سهر موسلمانان، و ٿه و په بيانان د ناههرا خو و پيغه مبهريدا شكاندين]، ٿ كه له يٽ وان ٿينانه خواري، و ترس و له رز ٿيخته دل و هناقيت وان، دهسته كه هه وه كوشتن و دهسته كه هه وه ٿيخسيران. ﴿۲۷﴾ و خودي ٿه ردي وان و خانسيٽ وان و مالي وان بو هه وه هيلان، و ٿه رده كي دي زي هيشتا هوين نه چوييني [مه خسه د پي ٿه ردي خه يه ريه، خودي مزگيني پي دا موسولمانان، هيز نه هاتيه ٿه كرن]، و ب راستي خودي ل سهر هه مي تشتان خودان شيانه. ﴿۲۸﴾ هه ي پيغه مبهري ٿه رديت خو: ٿه گهر هوين هه ٿر يانا دنيايي و جوانيا وي دكهن [پتر ٿر يانا خودي و پيغه مبهري]، فيجا وهرن دا هه قني هه وه بدهمه هه وه، و ٿه ز هه وه ب دلخوشي به ردهم. ﴿۲۹﴾ و ٿه گهر هه وه خودي و پيغه مبهري وي و خو شيا ٿاخره تي و قيامه تي بقتن، ب راستي خودي بو يٽ قه نجيكار ٿ هه وه، خه لاته كي مه زن يي به ره فكري. ﴿۳۰﴾ گه لي ٿه رديت پيغه مبهري هه چيا ٿ هه وه گونه هه كا كرتنا ناشكهر بگهت، دوقات دي ٿه ته جزا كرن، و ٿه ٿه ل دهف خودي يا ب سانه ييه.

الجزء
الـثاني

* وَمَنْ يَهْتُمْ مِنْكُمْ لِلَّهِ وَرَسُولِهِ وَتَعَمَلْ صَالِحًا نُؤْتِنَهَا
 أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يٰسَيِّدَ النَّبِيِّ
 لَسْتُ نَكَّاحًا مِّنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَحْضَعْنَ بِالْقَوْلِ
 فَيَطْمَعَ الَّذِي فِي قَلْبِهِ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
 فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
 الصَّلَاةَ وَآَاتِينَ الزَّكَاةَ وَأَطِعْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنَّمَا
 يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
 تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَأذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ
 آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
 إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
 وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ
 وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ
 وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّانِعِينَ وَالصَّانِعَاتِ وَالْحَافِظِينَ
 فُرُوجَهُمُ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا
 وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

﴿٣١﴾ و کی ژه وه [مه خسه د پی ژنیت پیغه مبه رینه] گوهداریسا خودی و پیغه مبه ری وی بکته و ل بهر نه مرئی وان یا راوهستیایی بیت و کاره کی راست و دورست بکته، دو جار کی دی خه لانی وی دهینی، و مه رزقه کی باش [کو به حشته] یی بؤ بهر هه فکری.

﴿٣٢﴾ گه لی ژنیت پیغه مبه ری هوین نه وه کی چو ژنیت دینه، نه گهر هوین ته قویا خودی بکن، فیجا ناخفتنا خو ب نازکی نه کهن [وه ختی هوین د گه ل زه لاما ن دناخفن]، دا ته وی نه ساخی و خرابی د دلیدا هه ی ته مایی نه که فته دلی، و ناخفتنه کا عه ده تی بناخفن.

﴿٣٣﴾ د مالیت خودا بن [بی هه وجه یی دهر نه که فن]، و جوانیسا خو ناشکه را نه کهن و ه کی ناشکه را کرنا سه ر و ه ختی نه زانینا به ری، و نفیژان ب رهنگی پیدفی و به رده وام بکن و زه کاتی بدن و گوهداریسا خودی و پیغه مبه ری وی بکن، گه لی خه لکی فی مالی ب راستی خودی دفتی هه وه ژ قریژا گونه هان بشوت، و پاقریسه کا پاقر هه وه پاقر بکته. ﴿٣٤﴾ و بیننه بیرا خو [نانکو بخوینن و تی بگه هن و کار پی بکن] نه و

نایه تیست خودی [نانکو قورانی]، و نه و ناخفتنیت پیغه مبه ری نه ویست د مالیت هه وه دا دیننه خواندن و گو تن، ب راستی خودی یی هویر بین و شاره زایه. ﴿٣٥﴾ زه لامیت موسلمان و ژنیت موسلمان، و زه لامیت خودان باوه ر و ژنیت خودان باوه ر، و زه لامیت بهر نه مری خودی و ژنیت بهر نه مری خودی، و زه لامیت راستگو و ژنیت راستگو، و زه لامیت سه بر کیش و ژنیت سه بر کیش، و زه لامیت ژ خودی ترس و ژنیت ژ خودی ترس، و زه لامیت خیر کهر و ژنیت خیر کهر، و زه لامیت روژریگر و ژنیت روژریگر، و زه لامیت نامویسا خو دپاریژن و ژنیت نامویسا خو دپاریژن، و زه لامیت گه له ک خودی ل بیرا وان و گه له ک زکری دکهن و ژنیت خودی گه له ک ل بیرا وان و گه له ک زکری دکهن، ب راستی خودی بؤ فان [هه مییان] گونه هژیرن و خه لاته کی مه زن یی بهر هه فکری.

﴿٣٦﴾ بؤ چو زه لاميت خودان باوهر و باوهر و بؤ چو ژنيت خودان باوهر دورست نينه، نه گهر خودي و پيغه مبهري خو فهرانه دان، نه و ب كه يفا خو بن ب جه بينن يان نه نينن، و هر كه سي بي نه مريبا خودي و پيغه مبهري وي ب كه ت ب راستي نه و گومرا بوو، گومرا بوونه كا شاكه را. ﴿٣٧﴾ بينه بيرا خو وهختي ته دگوته نه وي خودي ب راسته پكرنا خو كه ره م د گهل كرى، و ته زي ب نازاكرنا وي كه ره م د گهل كرى: ژنا خو بهر نه ده و ژ خودي بترسه (له زي د بهردانا و پيدانه كه)، و تو وي د دلي خودا فه دشيري [ماركرنا وي پشتي نه و بهردت] يا كو خودي دقيت شاكه را ب كه ت، و تو ژ لومه ييبا خهلكي دترسي و خودي هيژا تره تو زي بترسي و شه رمي زي ب كه ي، فيجا وهختي زه يدي هه و جه يبي بي [ب زه ينه با كچا جه حشي] نه ماي و بهرداي، مه ل ته ماركر، دا چو ته نگافي ل سهر خودان باوهر ان نه مينيت د ماركرنا ژنيت زركورپت خودا نه گهر زركوران بهردان، و ب راستي نه مري خودي هاته دان [بيي ليغه بوون].

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ مُبْدِيهِ وَتُخْفِي النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْفِيَهُ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سِنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ وَكُنُوا بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَحَاشَ لِلنَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾ يَتَّبِعُهَا الَّذِينَ هُمْ أَمْؤَدٌ أذْكَرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي بَصَّلَ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

﴿٣٨﴾ چو ليگرتن و په خنه و عهيداري ل سهر پيغه مبهري نينه، د وي تشتيدا يي خودي بؤ ئيخستي و بؤ دورستكري [وه كي ماركرنا زه ينه بي يان ماركرنا گه له ژنان]، ريكه خودي بؤ پيغه مبهريت بؤرين زي ههر نه شه بوو [تشتي خودي نه مر كرى بي ترس بكن]، و نه مري خودي يي فه بريسيه. ﴿٣٩﴾ و پيغه مبهريت بهري نوكه بؤرين نه و نه و يت په ياما خودي دگه هينن و ژ خودي دترسن، و ژ بلي خودي ژ كه سي دي ناترسن، و بهسه خودي [بؤ هوه] زيره فان و حسابدار بيت. ﴿٤٠﴾ موحه مه د نه بابي كه س ژ زه لاميت هه و هيه، به لي پيغه مبهري خوديه و پيغه مبهري دويها ييبه، و ب راستي خودي هه مي تشتان دزانيت و پي ناگه هه. ﴿٤١﴾ گه لي خودان باوهر ان، خودي گه له بيننه بيرا خو و گه له زكري وي بكن. ﴿٤٢﴾ و سپنده و ئيفاران خودي ژ كياسيان پاقر بكن. ﴿٤٣﴾ نه وه دلوفاني بي ب هه وه دبه ت، و مليا كه ت دو عايا گونه ه ژ بيري بؤ هه وه دكن، دا خودي هه وه ژ تاريستانا گونه هان دهر بيخيت و به ته رو ناهيبا باوهر يبي، و ب راستي خودي بؤ خودان باوهر ان يي دلوفانه.

فَجِئْتُهُمْ بِوَمَرٍ لَقُونَهُمْ سَلَمًا وَأَعَدَّ لَهُمْ أَجْرًا كَرِيمًا ﴿٤٥﴾ يَأْتِيهَا
 النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٤٦﴾ وَدَاعِبًا
 إِلَى اللَّهِ بِآذَانِهِ وَيَسْرَجًا مَنِيرًا ﴿٤٧﴾ وَيُنِيرُ الْمُؤْمِنِينَ يَنْ لَّهُمْ
 مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا ﴿٤٨﴾ وَلَا تَطْعَمُ الْكُفْرِيْنَ وَالْمُنْفِقِينَ
 وَدَخَّ أَذْنُهُمْ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٤٩﴾
 يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا تَكَخَّرُ الْمُؤْمِنَاتُ ثُمَّ طَلَقَتْهُمُوهُنَّ
 مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوهُنَّ فَمَا لَكُمْ عَلَيْهِنَّ مِنْ عِدَّةٍ تَعْتَدُونَهَا
 فَمَتَّعُوهُنَّ وَسَرَحُوهُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٥٠﴾ يَأْتِيهَا النَّبِيُّ
 إِنَّا أَخْلَلْنَا لَكَ أَرْوَاحَكَ أَلَّتِي ءَاتَيْتَ أَجُورَهُنَّ وَمَا مَلَكَتْ
 يَمِينُكَ مِمَّا آفَأَهُ اللَّهُ عَلَيْكَ وَبَنَاتِ عَمَّتِكَ
 وَبَنَاتِ خَالِكَ وَبَنَاتِ خَالَتِكَ الَّتِي هَاجَرَ مَعَكَ وَأَمْرَأَةً
 مُؤْمِنَةً إِنْ وَهَبَتْ نَفْسَهَا لِلنَّبِيِّ إِنْ أَرَادَ النَّبِيُّ أَنْ يَسْتَنْكِحَهَا
 خَالِصَةً لَكَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ قَدْ عَلِمْنَا مَا فَرَضْنَا
 عَلَيْهِمْ فَمِنْ أَرْوَاحِهِمْ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ لِيَكُونَ
 يَكُونَ عَلَيْكَ حَرَجٌ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥١﴾

﴿٤٥﴾ و سلافا وان [ئهوال خودان باوهران دئيته کرن]
 روژا دگهههه خودی [وهختی مرنی یان وهختی ژ
 گوران رادبن، یان وهختی دچنه د بههشتیدا] تهناپی
 وئیمنیسه، و خودی خه لاته کی باش و بهر فره بی
 بو وان بهر هه فکری. ﴿٤٥﴾ هه ی پیغه مبهه ر مه توی
 هنارتی، دا ببیسه شاهد و مزگینین و ناگه هدار کهر.
 ﴿٤٦﴾ و دا ب دهستورییا خودی داخوازا ریکا
 خودی بکه ی، و دا ببیسه چرایه کی رو نکهر و گهش.
 ﴿٤٧﴾ و مزگینی بی بده خودان باوهران، کو ب راستی وان
 ل دهف خودی کهر مه کا مه زن یا هه ی. ﴿٤٨﴾ گو هی
 خو نه ده گاور و دورویان و پویته ب نه زیه تا وان
 نه که، و پشتا خو ب خودی گهر م بکه، و به سی ته یه
 خودی پشته فانی ته بیت. ﴿٤٩﴾ گه لی خودان باوهران
 نه گهر هه وه ژنیت خودان باوهر مار کرن، پاشی هه وه
 بهردان بهری هوین بچنه نفینا وان، هه وه چو مؤله ت
 (ژفان) ل سهر وان نینن وان بهیلنه تیدا [شوی نه که ن
 هه تا نه و مؤله تا دهستیشانکری ب دوپا هه ی دئیت]،
 فینجا هه قی وان [خه لاته کی قهنج و هاریکاریسه کی]

بدهنه وان، و ب تازی و بی نه زیه ت دهست ژ وان بهردن. ﴿٥٠﴾ هه ی پیغه مبهه ر ب راستی هه فسه ریته ته
 نه ویت ته مه هریته وان داین، مه بو ته یته حه لالکرین، ههروه سا جاریته ته و دو تمامیت ته و کچ مه تیت
 ته و کچ خالیته ته و کچ خاله تیت ته نه ویت د گه ل ته مشه خت بوویین، و هه ر نه کا خودان باوهر - ب
 شه رته کی خو پیشکیشی پیغه مبهه ری بکه ت و پیغه مبهه ری بقیته مار بکه ت - نه فه ژ ی بو ته ب تنی دورسته ژ
 بلی خودان باوهر و موسلمانان [نه فه هه می خودی بو ته یته دورست کرین تو مار بکه ی]، ب سویند نه م
 دزاینن مه چ ل سهر موسلمانان د راستا هه فسه ریته وان و جاریته و اندا فه رز کریه [ژ خودانکرنی و دانا
 مه هری و گرته نا شاهدان و هه ژ مارا هه فسه ران کو ژ چاران ده رباز نه بن]، مه نه فه بو ته تاییه ت کر دا ته نکافی
 ل ته نه بیت، و خودی بی گو نه ه ژ بهه ر و دلوفانه.

المزَّجِبَاتِ

* تُرْجَىٰ مَن تَشَاءُ مِنْهُنَّ وَتُؤَيُّ إِلَىٰكَ مَن تَشَاءُ وَمَن أبتَغَيْتَ
 مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
 وَلَا يَحْزَنَ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْتَهُنَّ كُلَّهُنَّ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
 مَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكَاتَ اللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَا يَحِلُّ لَكَ
 الْإِنْسَاءُ مِنْ بَعْدِ وَلَا أَنْ تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَاجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
 حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ وَكَاتَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ رَّقِيبًا ﴿٥٢﴾ يَتْلُوهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَدْخُلُوا بُيُوتَ النَّبِيِّ
 إِلَّا أَنْ يُدْعَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَظِيرٍ لِإِنَّهُ وَالْكِنَ
 إِذَا دُعِيَ تَوَلَّوْا فَاذْهَبُوا وَإِن كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ
 لِحَدِيثٍ إِنَّ ذَلِكُمْ كَانَ يُؤَيُّ الَّتِي قَبَسْتُمْ مِمَّنْكُمْ
 وَاللَّهُ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَامْنُوهُنَّ
 مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ
 وَمَا كَانَ لَكُمْ أَنْ تُؤْذُوا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْ تُنْكِرُوا آيَاتِهِ
 مِنْ بَعْدِهَا إِنَّ ذَلِكُمْ كَاتِبٌ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾
 إِنَّ تَبَدُّوا سَبِيحًا أَوْ خُفُّوه فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ يَكُلُّ شَيْءًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾

﴿٥١﴾ یا ته بقیّت [ژ هه فسه ریت خو] شه فا وی
 گیرۆکه ی گیرۆکه، و یا ته بقیّت شه فا وی بینییه
 پیش بینه پیش، و یا ته بقیّت و نه شه فا وی، چول
 سهر ته نینه تو بچییه دهف، ئەف حوکمه [کو تو یی
 ب که یفا خو یی، شه فا خو بدیه کی دئی دهیه وی،
 حوکمی خودییه] باشتر و چیتر دئی وان رازی کهت،
 کو چو نه چیته د دلّیت واندا و ب خه م نه که فن، و
 خودی دزانیّت کاچ د دلّیت هه وه دایه، و خودی یی
 زانا و بیفهره هه ل سهر جزا کرنی. ﴿٥٢﴾ پشّتی فان
 هه فسه ریت ته هه یین، چو ژن بو ته دورست نینن
 [تول خو مار بکه ی]، و بو ته نه دورسته هنده کیّت
 دی شوینا وان بینی [ئیکی برده ی ئیکا دی شوینی
 بینی، یان ئیک بمریت ئیکا دی شوینی بینی]، خو
 ئە گهر جوانییا وان بکه فیته دلّی ته ژ ی ژ بلی جار ییّت
 ته، ب راستی خودی ل سهر هه می تشتان زیره فانه.
 ﴿٥٣﴾ گه لی خودان باوه ران نه چنه د خانییّت
 پیغه مبه ریشه، ژ بلی هندئ ئە وه دستو ریا هه وه بدهت
 بو خوار نه کی، به لی وه خته کی وه سا نه بیت خوارن

نه یا حازر بیت و هوین خو ل هیقیی بگرن [هه تا چیدیّت]، به لی ئە گهر هوین هاته داخواز کرن بو خوارنی
 هه رن، و ئە گهر هه وه خوارن خوار فهره فن (به لاف بین) و نه میننه پروینستی، بمیننه ب ئاخفتنیقه، ب راستی
 کاری هه وه ئە فه [چونا مالا پیغه مبه ری بی ده ستویری یان ژ ی مانه ل هیقییا خوارنی ل و یرئ هه تا چیدیّت
 یان ژ ی مانا ب ئاخفتنیقه] ئە زیه تی بو پیغه مبه ری چی دکهت، فیجا ئە وه شهرم ژ هه وه دکهت [قی بو هه وه
 بیژیّت]، به لی خودی شهرم ژ دیار کرنا هه قیسی ناکهت، و هه وه ختی هه وه هه وه ییبه ک ژ نیت پیغه مبه ری
 خواست یان هه وه فیا وان باخفتن، فیجال پشت پهرده یی ژ ی بخوازان یان باخفتن، ئە فه بو دلّی هه وه و
 دلّی وان ژ ی چیتره، و د بنیرا بو هه وه نه دورسته هوین ئە زیه تی بو پیغه مبه ری خودی چیکه ن، و بو هه وه
 نه دورسته ژ ی هوین پشّتی وی ژ نیت وی مار بکه ن، ب راستی ئە فه [مار کرنا ژ نیت پیغه مبه ری پشّتی وی]
 ل دهف خودی گوننه هه کا مه زنه. ﴿٥٤﴾ ئە گهر هوین تشتی ئاشکه را بکه ن یان ژ ی [د دلّیت خو دا] فه شیرن
 [ل دهف خودی ئیکه]، و خودی ژ هه می تشتان ب ئاگه هه.

﴿٥٥﴾ چو گوناهل سهر وان نینه [مهخسه د ژنیت پیغه مبهری]، ئەو ل دەف باییت خو و کوریت خو و برایت خو و برازاییت خو و خوارزاییت خو و ژنیت موسلمان و کۆله ییت خو نه د پهرده پۆش بن، و ژ خودی بترسن ب راستی خودی ل سهر ههمی تشتان یی حازره و دبینیت. ﴿٥٦﴾ ب راستی خودی و ملیاکه ییت وی سه له واتان ددنه سهر پیغه مبهری [و سه له وات ژ خودی، دلوقانییه، و ژ ملیاکه تان، دوعانه]. گه لی خودان باوهران هوین ژی سه له وات و سلافان بدنه سهر [و بیژن: (السلام عليك أيها النبي)] و ب دورستی ل بهر ئەمری پیغه مبهری راوهستن. ﴿٥٧﴾ ب راستی ئەویت وان کاران دکهن ییت خودی پی نه خووش، و ئەزیه تا پیغه مبهری وی دکهن، خودی د دنیا یی و ئاخره تیدا له عنهت یال وان کری و ئیزیه کا هه تکبهه بۆ وان یا به ره فکری. ﴿٥٨﴾ و ب راستی ئەویت ژ نه هقی ئەزیه تا زه لامیت خودان باوهر و ژنیت خودان باوهر دکهن [ب ههر رهنگه کئی هه بییت ب ئەزمانی خو یان ب دهستی

خو] و بیی وان تشتهک کریت، ب سویند وان ستهم و بی بهختیه کا مهزن و گوناهه کا زیده ئاشکهه را کر. ﴿٥٩﴾ هه ی پیغه مبهه بیژه هه فسه رهت خو و کچیت خو و ژنیت موسلمانان بلا جلابییت (کراسی ئیک پارچه یی هه می له شی دگریت) خو ب سهر خو دا بهر دهنه خواری، ئەفه باشتره پی بیته نیاسین [کو ژنیت ئازادنه، نه جیزینه] و ئەزهت بۆ وان چنی نه بییت، و خودی یی گوناهه ژیههه و دلوقانه [ل وان ناگریت ئەگه هه تا نوکه جلابییت خو ب سهر خو دا نه بهر دابنه خواری]. ﴿٦٠﴾ ب سویند ئەگهه دوروی و ئەویت نه ساخی د دلی واندا هه ی [ههر دوروینه] و ئەویت به له له یی ب دره وان و گو تگۆ تکان د مه دینه ییدا به لاف دکهن، ئەوا ئەو ل سهر [ژ دورویاتیسی و خرابیسی و به له له یی] نه هیلن، ئەم دئی ته سهر دهستی وان کهین [دئی ئەمری ته کهین تو وان ئیزا بده ی]، پاشی [تو وهل وان بکه ی] ژ جیرانه تییا ته د مه دینه ییدا وهخته کئی کیم نه بییت یان جیرانییه کا کیم نه بییت بچن. [و نێزکی هه وه نه مینن]. ﴿٦١﴾ [دوی ده می کیم] له عنهت لی بن، ههر جهی لی بن و لی بیته دبتن حکمی وان [ئەگهه ل سهر دورویاتیسیا خو بمینن] لی بیته گرتن و لی بیته کوشتن. ﴿٦٢﴾ ئەفه ره ییکا خودییه د وان دورویسیاندا ئەویت بهری هه وه بۆرین [ئهم له عنهت ان ل وان دکهن، و وان چو ئەمانهت نینه ئەویت ئاشکهه را دورویاتیسی د گه ل پیغه مبهه ران دکهن]، و تو چو گو هۆرینی بۆ ره ییکا خودی نابیینی .

لَا جَنَاحَ عَلَيْهِمْ فِيءِ آبَائِهِمْ وَلَا أَبْنَائِهِمْ وَلَا إِخْوَانِهِمْ وَلَا
 أَبْنَاءَ إِخْوَانِهِمْ وَلَا أَبْنَاءَ أَخْوَانِهِمْ وَلَا نِسَائِهِمْ وَلَا مَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُهُمْ وَأَتَّقِينَ اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدًا ﴿٥٥﴾
 إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
 آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ
 اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
 مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ
 مَا كُتِبَ لَهُمْ سَبُّوا فَقَدْ أَحْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِنَّمَا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾
 يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزْوَاجِكُمْ وَبَنَاتِكُمْ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ
 يُدْنِيْنَ عَلَيْهِمْ مِنْ جَلْبِيْبِهِمْ ذَلِكَ أَذْنَبَ أَنْ يُعْرَفَ فَلَا
 يُؤْذِيْنَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيْمًا ﴿٥٩﴾ لِيْن لِرَبِّتِهِ الْمُنْفِقُوْنَ
 وَالَّذِيْنَ فِي قُلُوبِهِمْ مَّرَضٌ وَالْمُرْجِفُوْنَ فِي الْمَدِيْنَةِ
 لَنُغْرِيْنَكَ بِهِمْ ثُمَّ لَأَلْبِغُوْنَ بِهَا لِيْلًا قَلِيْلًا ﴿٦٠﴾ مَلْعُوْنِيْنَ
 إِنَّمَا تُقْفَلُوْا أَخْدَاؤُكُمْ وَقِفَتَلُوْا تَقْفِيْلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
 الَّذِيْنَ خَلَقُوا مِنْ قَبْلُ وَلَنْ تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيْلًا ﴿٦٢﴾

يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عَمِّي عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِكُ
 لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
 لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خٰلِدِينَ فِيهَا أَلَا يَجِدُونَ لِئَالِيٍّ وَلَا نَصِيرًا ﴿٦٥﴾
 يَوْمَ تَقُوبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ
 وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكِبْرَاءَنَا
 فَأَصَلَّوْنَا لِلسَّلٰبِ ﴿٦٧﴾ رَبَّنَا إِنهٗم ضَعَفَيْنَ مِنَ الْعَدَابِ
 وَالْعَهْدِ لَعْنَا كِبْرًا ﴿٦٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 ءَادُوا وَمُوسَىٰ قِبْرَاهُ اللَّهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
 يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
 لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمِنَ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
 فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَوٰتِ
 وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَنْ يَحْمِلَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
 الْإِنسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللَّهُ الْمُنٰفِقِينَ
 وَالْمُنٰفِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللَّهُ
 عَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٧٣﴾

﴿٦٣﴾ خهلك بسيارا قيامه تي ژ ته دكهن [پسيارا
 وهختي وي ژ ته دكهن، كا كهنگي دي نيت] بيژه:
 ب راستي بهس خودي دزانيت، و ما توج دزاني،
 تي ههيه قيامهت يا نزيك بيت؟. ﴿٦٤﴾ ب راستي
 خودي له عن تال گاوران كرى، و ژ دلؤفانيا خؤ بيت
 دوير ئيخستين، و ناگره كي سنجري و شاريبي يى بو
 وان بهر هه فكرى. ﴿٦٥﴾ ههروهه دي تيدا بن، و چو
 هاريكار و پشته فانان بو خؤ ناينن. ﴿٦٦﴾ و رؤژا
 سهه و چا نيت وان د ناگرى جههه ميذا دئينه وهر گيران،
 دي بيژن: خؤزى مه گوهي خؤ دابايه خودي و
 مه گوهي خؤ دابايه پيغه مبهري [نانكو خؤزى مه
 باوهري ب خودي و پيغه مبهري ئينابايه، دائه مه نه فرؤ
 نه كه فتباينه د فى حاليذا]. ﴿٦٧﴾ و گوتن: خوديوؤ،
 ب راستي مه گوهي خؤ دا سهه روك و مه ز نيت خؤ،
 و وان ريكا راست ل بهر مه بهرزه كر. ﴿٦٨﴾ خوديوؤ
 وان دوقات ئيزا بده [ئيزايا گاوريا وان، و ئيزايا ژ
 ري دهر ئيخستنا مه]، و له عن تاه هه ميان مه ز نتر (يان
 گهلهك و زيده له عن تان) ل وان بكه. ﴿٦٩﴾ گهلى

خودان باوهران [پيغه مبهري خؤ نه ئيشين] وهكى وان نه بن نه وي ت مووسا نه زيهت داين [و تشت ب دويغه
 ناين]، فيجا خودي ديار كر هه وي پاقره ژ گوت نيت وان، و هه ب خؤ ل دهف خودي يى ب ريز و رويمهت
 بوو. ﴿٧٠﴾ گهلى خودان باوهران ژ خودي بترسن [دهمى كاروبار نيت خؤ دا]، و ناخفتنا راست بيژن [ديسا
 دهمى كاروبار نيت خؤ دا]. ﴿٧١﴾ دي په رستنا هه وه قه بويلكهت، و بهري هه وه ده ته كار و كريات راست و
 دورست، و دي گونه هيت هه وه ژيهت، و هه كه سى گوهي خؤ بده ته خودي و پيغه مبهري وي، ب راستي
 نه فه هه ب سهه رفه رازيه كا مه زن سهه رفه راز بوو. ﴿٧٢﴾ [گهلى مرو فان] ب راستي مه نه مانهت [نه ف دينه
 و فهر مانيت تيدا] دانا بهر نه رده و نه سمان و چييان [ب كه يفا خؤ بو خؤ هلبؤيرن، نه گهر بقين پاكه ن و
 نه گهر نه فبن نه] نه فيان پاكه ن و ژى ترسيان، و مروفي هه لگرت، ب راستي هه [بو خؤ] يى سته مكار بوو
 و يى نه زان بوو [دويهايسيا خؤ نه دزاني]. ﴿٧٣﴾ [و خودي نه ف نه مانه ته دا مرو فان] دا زه لام و ژ نيت دور وي
 و زه لام و ژ نيت موشرك ئيزا بدهت، و دا خودي توبه يى بده ته سهه زه لام و ژ نيت خودان باوهر، و خودي
 يى گونه هه ژيهه ر و دلؤفانه.

سورة سبأ

ل مه که هی هاتیسه خواری (۵۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هه می شوکور و سوپاسی بۆ وی خودایی،
 شه وی هندی دئهرد و ته سماناندا هه یی وی، و
 همد و شوکور دئاخره تیدا ژی بۆ وینه [بهنده بیته
 وی ته ویته دچنه بهحه شتی دبیتن: (سوپاسی بۆ
 وی خودایی شه وی سووز و پهیمانا خو بۆ مه بجه
 کری)]، و ته وه یی کاربنه جه و شارهزا. ﴿۲﴾ دزانیته
 کاج دئهردیدا دچیت [کاج دناهدا دچیت، ژنائی و
 خزینه یان و هه ر تشته کی دی]، و کاج ژئی دهر دکه فیت
 [ژشینکاتی و کانی و بیران و مه عدنهان... هتدا]، و
 کاج ژئه سمانی دتیته خواری [ژبارانی و گژلۆکی و
 به فری و برویسیان و ملیاکه تان و کتیان... هتدا]، و
 کاج بلند دبتنه ته سمانی [ژکریاریته باش و دو عایی
 و روحان و ملیاکه تان و تهیر و ته والان و ههلمی و...]

هتدا]، و ته و دلۆفان و گونه هژیبه ره. ﴿۳﴾ و ته ویته گاوربووین گۆتن: قیامهت ل مه نارابیت و ناییت،
 بیته: [نه خیر و نهینه و هکی هوین دبیتن] به لی ب خودی زانایی نهینان، دئی ل هه وه رابیت، و ته مه تی دندکا
 تۆزکی نه دئه سماناندا نه زی دئهردیدال بهر بهرزه ناییت، و نه بچوبکتر و نه مه زتر ژئی نینه ته گهر ئاگه ه
 ژئی نه بیته، و دده بی پارسیتدا نه یی نفیسی بیت. ﴿۴﴾ [قیامهت هه ر دئی تیت و هه می کار و کریاریته وان
 ل سه ر وان دئی تینه نفیسین] دا خودی ته ویته باوه ری ئیناین و کار و کریاریته راست و دورست کرین
 خه لات بکه ت، ته فان گونه هژیبه رن و رزقه کی باش [کو بهحه شته و خو شییت بهحه شتیته] بۆ وان یی هه ی.
 ﴿۵﴾ و ته ویته بزاقی دکهن گۆمانی بیخنه دقورئانا مه دا، و باوه ری پی نه تیته ئینان، و هزر دکهن پیغه مبه ری
 ئاسی دکهن ب هلیخستنا گۆمانیت خو، ته فان ئیزایه کاب ژان و دژوار بۆ وان یا هه ی. ﴿۶﴾ و ته ویته خودی
 زانین ب رزقی وان کری، دزانن ته فا بۆ ته ژنک خودایی ته هاتیسه خواری [کو قورئانه] راسته، و به ری
 مروفی دده ته خودایی سه رده ست و هیژیایی سوپاسی و شوکوری. ﴿۷﴾ و ته ویته گاوربووین گۆتن: ته ری
 هه وه دقیت ته م زه لاهه کی نیشا هه وه بده ین بۆ هه وه تشته کی [تتیکه] بیژیت: ته گهر هوین ژیک په رتین و
 بوونه ئاخ، جاره کا دی سه ر ژنوی دئی ساخ بنه فه.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَهُ الْحَمْدُ
 فِي الْآخِرَةِ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ﴿١﴾ يَعْلَمُ مَا بَلِغُ فِي الْأَرْضِ وَمَا
 يُخْرِجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَرْجُ فِيهَا وَهُوَ
 الرَّحِيمُ الْعَفُوفُ ﴿٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ
 قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَأَتِيَنَّكُمْ عَلَى الْعَيْبِ لَا يُعْرَبُ عَنْهُ مُتَقَالٌ
 ذَرَقٌ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَلَا أَصْغَرُ مِنْ ذَلِكَ
 وَلَا أَكْبَرُ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٣﴾ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَجْرَهُمْ مَغْفِرَةً وَرِزْقٌ
 كَرِيمٌ ﴿٤﴾ وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعْجِرِينَ أُولَٰئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رَّجَرِ أَيْسُورٍ ﴿٥﴾ وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ
 الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقُّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطٍ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا هَذَا نَذْلٌ لَّكُم مِّن رَّبِّ
 يُنَزَّلُكُمْ إِذَا مُرْتَقِمًا كُلٌّ مَّحْمَرٌّ عَلَىٰ رِجُلٍ

أَفَتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَمْ بِهِ حِجَّةٌ بَلِ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
 فِي الْعَذَابِ وَالصَّلَاتِ الْمُبِينَةِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا إِلَى مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
 وَمَا خَلْفَهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ نَسْأًا خَفِيفًا بِهِمُ الْأَرْضُ
 أَوْ نَسْفَظُ عَلَيْهِمْ كَسْفًا مِنَ السَّمَاءِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً
 لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ ﴿٩﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُدَ مِنَّا فَضْلًا
 يَدْجَالِ أُوَيْبِ مَعَهُ وَالطَّيْرَ وَالنَّارَ الْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنْ أَعْمَلَ
 سَلِيمَاتٍ وَقَدِرَ فِي السَّرِّ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
 بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَسَلِّمْنَا الرِّيحَ غَدًّا هَآءُ شَهْرٌ وَرَوَّحَهَا شَهْرٌ
 وَأَسْلَمْنَا لَهُ عَيْنَ الْقَطْرِ وَمِنَ الْجِنِّ مَنْ يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ إِذِ
 رَبُّهُ وَمَنْ يَنْزِعُ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نَذِقُهُ مِنَ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿١٢﴾
 يَعْمَلُونَ لَهُ مَا يَشَاءُ مِنْ مَحْرَبٍ وَتَمَثِيلٍ وَجَفَانٍ كَلْجَابٍ
 وَقُدُورٍ رَاسِمَاتٍ أَعْمَلُوا آلَ دَاوُدَ شُكْرًا وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِيَ
 الشَّاكِرِينَ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ الْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِ
 إِلَّا دَابَّةُ الْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ الْجِنُّ
 أَنْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْعَجَبَ مَا لَيْثُوا فِي الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿١٤﴾

الجزء الثاني
 والعشرون
 ٤٢٩

﴿٨﴾ ئەرئى ئەو درەوان ژ کيسئى خودئى دکەت يان ژى يئى دينه [فى ئاخفتئى دکەت]؟ [و وان دزانى يئى راستگۆيه و ئەو ژ هەمىيان يئى ب ئاقلتره]، نەخىر وەسا نينه وەكى ئەو ديبژن، بەلى ئەويت باوەر يئى ب قيامەتئى نەئینن، يئت د ئيزايئى و بەرزەبوونە کا کويردا. ﴿٩﴾ ئەرئى ما ئەو تشتئى ل پيشيبيا خو و ل پشت [دۆرماندۆرى] خو ژ ئەردى و ئەسمانى نايينن؟ [و هەر جەهئى بچئى و هەر رەخئى بەرئى خو بدەنئى دئى ئەرد و ئەسمانان بينن، ما ئەفە بەسى وان نينه پئى بزائن خودئى ئيکە، و پئى بزائن ئەوئ ئەف ئەرد و ئەسمانە دايين دشيت وان پشتى مرنئى ساخکەتەفە] ئەگەر مە بقت دئى وان د ئەرديدا بەينه خواري [هەر وەكى مە ب سەرئى قاروونى ئينايى] يان ئەسمانى پارچە پارچە ب سەر و اندا بينينه خواري [هەر وەكى مە ب سەرئى ملەتئى شوعەيبئى ئينايى]، ئەفە چامە و نيشانن بۆ هەر بەندەبە کئى ل خودئى بزفريت و تۆبە بکەت. ﴿١٠﴾ ب سويند مە ژ دەف خو کەرەم [پيغەمبەراتى، زەبوور، نەر مکرنا چيپايى، نەر مکرنا ئاسنى و نيشادانا

چيکرنا زرى و کومزريان... هتد] د گەل داوودى کربوو، [و مە گۆت:] گەل چيپايان و گەل بالەف و تەوالان تەسبيحئى لئى فەگيرن، و مە ئاسن ژى بۆ نەرم و بەردەست کربوو [چاوا بقت وەلئى بکەت]. ﴿١١﴾ و مە گۆتئى: زرى و کومزريئى شوپ چيکە، و موکوم و ل قايده [ب کير هاتى، نە مەزن و نە بجويک] چيکە، و کار و کرياريت راست و دورست بکەن، ب راستى هەر تشتە کئى هوين دکەن ئەز ديبنم. ﴿١٢﴾ و مە با (هەوا) بۆ سولەيبانى سەرنەرم بن دەست کربوو [ب ئەمرئى وى دچۆ و دەهات]، سپيدەيان قويناخا هەيقە کئى دچۆ و ئيشاران قويناخا هەيقە کئى دچۆ، و مە سفر بۆ حەلاند وەكى کانيبئى دچۆ، و ژ ئەجنەيان دەستەکە ب دەستويريبا خودئى ل بەر دەستيت وى شۆل دکرن، و هەچيئى ژ وان ژ ئەمرئى دەرە کەفت، ئەم دئى ئيزايا ئاگرئى دژوار دەينه بەر وان. ﴿١٣﴾ تشتئى سولەيبانى بقت [ئەجنە] بۆ چئى دکەن، ژ ئافاهى و مزگەفت و پەيکەران، و لەگەنت مەزن يئت وەكى جاييبان (برکيت مەزن)، و قازائيت ل سەر کوچکان راوەستيايى [هندى هند مەزن بوون نەدەهاتنە راکرن]، [و مە گۆتە وان:] مالا داوودى سوپاسى و شوکورا خودئى بکەن، و کيمەک ژ بەندەيئى من سوپاسدارن. ﴿١٤﴾ ئيچا وەختئى مە برپارا مرنا وى دايى [سەرئى خو دانا سەر دارئى خو و مر ئەجنە ب مرنا وى نەدەسيان، ژ ترساندا بەردەوام شۆل دکرن]، چو تشتئى ئەجنە ب مرنا وى ئاگەهدار نەکرن، خو پيرک نەييت، دارئى وى دخوار، ئيچا وەختئى کەتئى [پشتى دارئى وى، خو ل سەر گرتى، شکەستى و کەفتئى] بۆ ئەجنەيان ئاشکەرە ابو و زانى، ئەگەر وان نيينى و غەيب زانيبايە، ئەو هند نەدمانە ب کاريت گرانفە.

﴿١٥﴾ ب سویند بۆ خه لکئی سه به ئی د جهی و اندا [مه ئربیی] نیشانه ک [ل سه ر ده سته ه لانداریا خودی و قه نجیی و ی و بید فیسا سو پاسیا و ی] هه بو، دو جنیکیت مه زن هه بوون، ئیک ل ره خی راستی و ئیک ل ره خی چه بی [و مه گۆته وان]: ژ رزقی خودایی خو [ئانکو فیقیی فان جنیکان] بخون و سو پاسی و شوکورا وی بکن، باژیره کی ب خیر و بیر و باقره [باژیریی هه وه]، و خودایی هه وه یی گونه هه ژیره ره. ﴿١٦﴾ فیجا وان رو بیی خو وهر گپرا [سو پاسیا خودی نه کرن و گاوروبوون]، مه ژ ی لیمشته کا چو خو ل بهر نه گریت، ب سه ر و اندا هنارت، و مه هه ردو جنیکیت وان [ییت ب خیر و بهر هه کت] کر نه دوو جنیکیت فیقی، بی زیده ته حل و ب گه ز، و کیمه کا کنیران د نافدا. ﴿١٧﴾ ژ بهر گاوری و نه شوکورداریا وان، مه ئه و هؤسا ئیزادان، و مائه م ژ زیده نه شوکورداران پیقه تر، ئیزا دهه یین؟! ﴿١٨﴾ و مه د ناقه را وان [خه لکئی سه به ئی] و وان گونداندا ئه ویت مه ب بهر هه کت ئیخستین [کو گوندیت شامی بوون] ریزه

لَقَدْ كَانَ لِسَبَإٍ فِي مَسْكِهُمْ آيَةٌ جَاءَتْهُمْ مِنْ يَمِينٍ وَشِمَالٍ
كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا لَهُ بَلَدًا طَيِّبَةً وَرَبِّ غَفُورٌ ﴿١٥﴾
فَأَعْرَضُوا فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَاهُمْ بِجَنَّتَيْهِمْ
جَنَّتَيْنِ ذَوَاتِ أُكُلٍ حَمْطٍ وَأَثَلٍ وَمِنَ يَمِينٍ سِدْرٍ قَلِيلٍ ﴿١٦﴾
ذَلِكَ جَزَاءُ بَدْعِهِمْ بِمَا كَفَرُوا وَهَلْ نُجِزِي إِلَّا الْكَافِرِينَ ﴿١٧﴾
وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّتِي بَدَعُوا فِيهَا قَرْيَ ظَاهِرَةً
وَقَدَرْنَا فِيهَا السَّرِيرَ وَسِيرُوا فِيهَا لِيَالِي وَيَأْمَأْمَأُ مِينٍ ﴿١٨﴾
فَقَالُوا رَبَّنَا بَدِدْ بَيْنَ أَسْفَارِنَا وَظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ فَجَعَلْنَاهُمْ
أَحَادِيثَ وَمَرَّقْنَاهُمْ كُلَّ مُمَرِّقٍ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ
شَكُورٍ ﴿١٩﴾ وَلَقَدْ صَدَقَ عَلَيْهِمْ إِنَّيْلِسُ ظَنَّهُ فَاتَّبَعُوهُ إِلَّا
فَرِيقًا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَمَا كَانَ لَهُ عَلَيْهِمْ مِنْ سُلْطَانٍ
إِلَّا لِيَتْلَمَعُوا مِنْ يَوْمٍ يَوْمٍ يَا آخِرَةَ مَتَنٌ هُوَ مِنْهَا فِي شَكٍّ
وَرَبُّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ ﴿٢١﴾ قُلْ أَدْعُوا الَّذِينَ دَعَّمْتُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ مِنْقَالَ دَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي
الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ فِيهِمَا مِنْ شِرْكٍَ وَمَا لَهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ ﴿٢٢﴾

گوندیت بهر چاف دانا بوون [ژ یه مه نی بۆ شامی گوند ب گوند دهاتن، و هه وه جه نه دبوون خوارنی د گهل خو بینن]، و مه ته مه تی ئیک ژ ئیکدو دویر ئیخستبوون [و مه گۆته وان] ب شهف و رۆژ و ئیمن [و بی ترس] هه پ و وهرن. ﴿١٩﴾ [فیجا شوینا ئه و سو پاسیا خودی بکن کو هؤسا خودی گوندیت وان ریز کرین، بی زهحه ت و بی ترس ژ فی گوندی بچه یی دی، د سه ر پی خو دا چۆن] و گۆتن: خود پۆ گوندیت مه ژ ئیک دویر بیخه، و وان [ب فی داخو ازی] سته م ل خو کر، فیجا مه ئه و کر نه چیرۆک و ئیخستنه سه ر ئه زمانی خه لکی و مه ئه و ته رابه راکرن، ب راستی ته فه نیشان و ده رسن بۆ هه ر زیده بئفره هه کی زیده سو پاسدار. ﴿٢٠﴾ ب سویند شه ی تانی هه زرا خو د راستا و اندا [کو ئه گه ر ئه و وان د سه ردا به ت، دی د سه ردا چن دور ست ده ر ئیخست، فیجا ده سته که ک ژ خودان باوهران تی نه بیت، ته قیت دی هه می ب دو یف و ی که قتن. ﴿٢١﴾ و شه ی تانی چو هی ز و ده سته لات ل سه ر وان نه بوو [ب خور تی وان د بهر گاوری بی پرا بکه ت]، به لی [مه ریک دا شه ی تانی ب وه سو اسا خو، مر و فان د سه ردا به ت] دا ئه م ئه ویت باوهری ب ئاخره تی هه ی ژ وان ئه ویت باوهری ب ئاخره تی نه ی و ژ ب گۆمان، ژ ئیک بنیاسین و ژ ئیک جودا بکه یین، و خودایی ته زی ره فانه ل سه ر هه می تشتان. ﴿٢٢﴾ بیژه: [گه لی مو شرکان] کا گازی وان بکن ئه ویت هه وه هه زر دکرن، کو ئه و په رستی ییت راست و دور ستن شوینا خودی [بلا هاریکاریا هه وه بکن]، هند ی دندکا تو زکی [ژ خرابی و باشیی] د ده ست و اندا نینه، نه ل ئه ردی و نه ل ته سمانان، و وان چو هه فپشکی د [چیکرن و خودانی و پیقه برنا] ئه رد و ته سماناندا نینه، و چو پشته فانی و هاریکاری [بۆ پیقه برنا ئه رد و ته سمانان] ژ وان ناگه هیه خودی.

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُجِعَ عَنِ
 قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾
 قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ اللَّهُ
 وَإِنَّا أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَّيْهِ هُدًى أَوْ فِ ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُلْ
 لَا تَسْأَلُونَ عَمَّا أُجِرْنَا وَلَا تَسْأَلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
 يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَهُوَ الْفَتَّاحُ الْعَلِيمُ ﴿٢٦﴾
 قُلْ أَرَأَيْتَ الَّذِينَ اتَّخَفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ كَلَّا بَلْ هُوَ اللَّهُ
 الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا قَفَّةً لِنَاسٍ
 بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
 وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٩﴾
 قُلْ لَكُمْ مِيعَادُ يَوْمٍ لَا تَسْتَحْزِنُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٠﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ نُؤْمِرَ بِهَذَا الْقُرْآنِ وَلَا
 بِالَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ مَوْفُوقُونَ عِنْدَ
 رَبِّهِمْ يُرْجَعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ الْقَوْلِ يَقُولُ الَّذِينَ
 اسْتَضَعُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لَوْلَا أَسْرُوكُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

داناين نيشا من بدن [دا بينم و بزاسم کا وان چ پی چي ديبت]، نه بلا هه فېشکان بو خودی چي نه کن،
 ب راستی خودی یی سهردهست و کارینه جهه. ﴿۲۸﴾ [هه ی موحه مه د] مه تو نه ه نار تیه بو هندی نه بیت،
 تو بو هه می مروفان بیسه مز گینکار و هشیار کهر، به لی بار ایتر ژ مروفان فی نوزان. ﴿۲۹﴾ و دیبژن: کهنگی
 شه و ژفان و په یان [شه و هون مه ب ئیازیا وئی دتر سینن] دی ئیت، شه گهر هون راست دیبژن. ﴿۳۰﴾ [هه ی
 موحه مه د] بیژه: بو هه و ره کا هه ی، هون نه بیسته کی ژئی پاش دکهن، و نه بیسته کی ژئی پیش دکهن.
 ﴿۳۱﴾ و شه ویت گاور بو وین گوتن: شه د بنیرا نه باوهریسی ب فی قورثانی، و نه ب کتیبیت بهری وئی
 [هاتین] دینین، شه گهر تو بینی و هختی سته مکار پراو هستیایی بهرانه ر خودایی خو، هنده ژ وان ناخفتنی
 [ب جرهب و گازنده] ل هنده کان دز فرینن [دا تشته کی ب سه هم بینی]، شه ویت هاتینه ته په سه ر کرن دیبژنه
 شه ویت خو ل سهر سهری وان مه زن کرین، شه گهر هون نه بانه شه د اژ خودان باوهران بین.

﴿۲۳﴾ و مه هده را که سی ل دهف خودی فایده ناکهت،
 یا وی نه بیت یی خودی ده ستویریا وی بدت
 [ژ ملیاکهت و پیغه مه ران، و یی خودی وئی رورئی
 کهرهمی د گهل بکهت]، گا فترس ل سهر دلی وان
 [مه خسه دی یی مه هدهر چیان] نه ما، دی بیژنه ئیکدو:
 خودایی هه وه چ گوت [د دهر هه قی مه هدهریدا]، دی
 بیژن: هه قی گوت [شه و ری ده ستویردانه ب مه هدهری
 بو وی یی بثیت] و شه وه یی بلند و مه زن. ﴿۲۴﴾ بیژه:
 کیسه رزقی هه وه ژ شهرد و شه سمانان ددهت؟ بیژه:
 خودییه، و [بیژه] ب راستی شه یان هون، [ئیک ژ
 مه فان ههردو جونان] یان بیتل سهر ریکاراست
 یان ییت د بهرزه بونه کا ئاشکه رادا. ﴿۲۵﴾ تو [هه ی
 موحه مه د] بیژه [وان]: پسیرا هه وه نائیه کرن ژ وئی
 یا مه کری، و پسیرا مه زی نائیه کرن ژ وئی یا هون
 دکهن. ﴿۲۶﴾ بیژه: خودایی مه، دی مه و هه وه پیگفه
 کومکهت، پاشی ب دورستی دی حوکی د ناقهرا مه
 و هه وه داکهت، و شه و حاکمی زانا. ﴿۲۷﴾ بیژه [گهلی
 موشرکان]: کا وان شه ویت هه وه هه فېشک بو خودی

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا لَنْفَعَنَّ صِدْقَنَاكُمْ
 عَنْ الْهَدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَهُمْ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿۳۱﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
 اسْتَضَعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرَ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ
 تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَندَادًا وَأَسْرَأُ الْقِدَامَةَ
 لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا
 هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿۳۲﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ
 مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿۳۳﴾
 وَقَالُوا لَنْفَعَنَّ أَكْثَرَ أَمْوَالِنَا وَأَوْلَادِنَا بِمَعَادِيبِنَا ﴿۳۴﴾
 قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنْ أَكْثَرَ
 النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۳۵﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ
 عِندَنَا زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ
 الضَّعْفِ بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْعُرْفَاتِ ءَأَمْنُونَ ﴿۳۶﴾ وَالَّذِينَ
 يَسْعَوْنَ فِي آيَاتِنَا مُعْجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿۳۷﴾
 قُلْ إِنْ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ
 وَمَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿۳۸﴾

﴿۳۲﴾ و ئەوێت خو مەزن کرین [کو گرەگرە و سەرۆکن] گۆتنە تەپەسەر کریان [کو دویقەلانی و دویقچۆیینە]: ئەری ما مە هوین ژ رپکا راست و باوەریسی دانەپاش پشتی بو هەووە هاتی؟! نەخیر وەسا نینە، بەلی هوین ب خو د گونە هکار بوون.

﴿۳۳﴾ و ئەوێت هاتی تەپەسەر کرن گۆتنە وان ئەوێت خو ل سەر سەری وان مەزن کرین: نەخیر وەسا نینە وەکی هوین دبێژن، بەلی پیلان و ئویینیت هەووە ب شەف و رۆژ، وەل مە کر ئەم نە ژ خودان باوەران بێن دەمی هەووە ئەمری مە دکر ئەم باوەریسی ب خودی نەئین، وە هەبەران بو چیکیەین و هەردو جویان [سەرۆکان و دویقەفتییت وان] پەشیا نیسیا خو فەشارتن [کو باوەری نەئینا نیسیا] دەمی ئیزا دیتین، و قەید و زنجیر مە کرنە ستییت وان ئەوێت گاوەروویین، و ئەو ل سەر کار و کریاریت وان دکرن، پتقەتر نائیئە جزا کرن. ﴿۳۴﴾ و مە بو خەلکی چو گوندان پیئە مەبەر نەهار تینە، دەلە مەند و گرەگرە و سەرکردە ییت وان نە گۆتین: ب راستی تشتی هوین

بی هاتین مە باوەری بی نینە. ﴿۳۵﴾ و گۆتن: ئەم ژ هەووە د تیر مال و عەیا لترین [و ئەقە نیشانا هندیە خودی ژ مە رازیە، لەوا ئەف بەر فرە هیمیە د مال و عەیا لیدا یا داییە مە]، و ئەم [رۆژا قیامەتی ژی] نائیئە ئیزادان.

﴿۳۶﴾ بیئە: ب راستی خودایسی من بویسی بقیت رزقی بەر فرە هەووە بەر تەنگ دکەت، بەلی باراپتر ژ مرفقان فی نوزانن. ﴿۳۷﴾ و نە مالی هەووە و نە عیالی هەووە، ئەووە یسی هەووە نیزیکی مە بکەت، ناییژم خودانیت وان باوەریسی بێنن و کارەکی راست و دورست بکەن، ئەقەن دوقات خەلات یسی بو هەووە، ژ بەر وان کار و کریاریت وان کرین، و ئەو ب خو د بلندە جهییت بەحە شتیدا د ئیمنن. ﴿۳۸﴾ و ئەوێت بزاقی دکەن گۆمانی بیخەنە د قورئانا مەدا و باوەری بی نەئیئە ئیان، و هزر دکەن پیئە مەبری ئاسی دکەن ب هلییخستنا گۆمانی خو، ئەقە دی کەقە د ئیزاییدا. ﴿۳۹﴾ بیئە: ب راستی خودایسی من بو بەندە یسی خو یسی بقیت، رزقی بەر فرە هەووە بەر تەنگ دکەت، و هەر تشتەکی هوین د خیرییدا بەمە زیئە [بکەنە خیر]، ئەو خەلاتەکی ل شوینی دانیت [چ ل دنیا یسی و چ ل ئاخەرەتی]، و ئەو ب خو ژی چپترین رازقە (رزق دەهە).

﴿٤٠﴾ و رُوژا خودی وان هه مییان کۆم دکهت [مهزن و دویکه قتیبت وان]، پاشی دئی بیژنه ملیاکه تان: ئه ریی ئه شان هوین دپه رستن؟ ﴿٤١﴾ [ملیاکه تان] گۆتن: ئه مه ته ژ هه می کتیا سیان پاقر دکهین [کو هه قشکه ک ته هه بیت] توی سه میان و هاریکاری مه، نه ئه و، به لئی وان ئه جنه دپه رستن [ئانکو شه ی تان و له شکه ری وی] باراپرت ژ وان باوه ری یا ب وان هه می. ﴿٤٢﴾ قیجا ئه فرۆ که سه ژ هه وه نه فایده ی نه زی زانی نا گه هینته که سی [ئانکو نه په رستیان و نه زی په رستکاران تشته ک ژ مفا و زیانی ده ستیدانه] و دئی بیژنه ئه ویت سه تم کرین: تامکه نه ئیزیا وی ئاگری ئه وی هه وه دره و ددانا و باوه ری پی نه دینا. ﴿٤٣﴾ و وه ختی ئایه تیت مه ییت ئاشکه راکه ربؤ وان دئینه خواندن، دبیژن: ئه فه [ئانکو موحه مه د] نه پیغه مبه ره، تنی زه لامه که دقیت هه وه ژ وان په رستیان بده ته پاش ئه ویت باب و باپیرت هه وه دپه رستن. و گۆتن: ئه ف قورئانه ژ دره وی پیغه تر نینه، [موحه مه دی یا ژ ده ف خو ئینای] و

وَيَوْمَ يُحْشَرُهُمْ جَمِيعًا تَمْتَعُوا لَمْ يَلْبَسْكَ أَهْلُ لَاءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا يَجْعُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا سُبْحَانَكَ أَنْتَ وَلِيْنَا مِنْ دُونِهِمْ بَلْ كَانُوا يَعْبُدُونَ آلِيْنَ أَكَرَّهُمْ بِهِمْ مُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ قَالَتِمْ لَا يَمْلِكُ بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا وَقُولُوا عَدَابَ النَّارِ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكْفَرُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا نَسَخْنَا عَلَيْهْمَ آيَاتِنَا يَنْتَقِلُونَ قَالُوا مَا هَذَا إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَنْ يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانُوا يَعْبُدُ آبَاءَ آبَائِكُمْ وَقَالُوا مَا هَذَا إِلَّا أِفْكٌ مُفْتَرٍ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْحَرٌ مُبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَا آتَيْنَهُمْ مِنْ كِتَابٍ يَدْرُسُونَهَا وَمَا أَرْسَلْنَا إِلَيْهْم قَبْلَكَ مِنْ نَذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَّغُوا مَعْرَافَةَ آيَاتِنَهُمْ فَكَذَّبُوا رُسُلِيْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ * قُلْ إِنَّمَا أَعْطَاكُمْ بِرِجْدَةً أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْفِيْ وَفِرْدَائِيْ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِكُمْ مِنْ جِنَّةٍ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾ قُلْ مَا سَأَلْتُكُمْ مِنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ إِنْ أَجْرِيْ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنْ رَبِّيْ يَقْدِرُ بِالحَقِّ عَلَى الْعُوبِ ﴿٤٨﴾

الجزء

ئه ویت گاوربووین د دهره قی قورئانیدا پشتی بؤ وان هاتی گۆتن: ئه فه ژ سحره کا ئاشکه راپیغه تر نینه. ﴿٤٤﴾ و مه بهری قی قورئانی چو کتیب بؤ [خه لکی مه هی] نه هنار تبوون ئه و بخوین [و بؤ وان بیته به لگه ل سه ر شرکا وان]، و مه بهری ته ژی چو پیغه مبه ربؤ وان نه هنار تبوون [کو داخوازا وان بؤ شرکی بکه ن، یان وان ژئی بتر سین، قیجا ئه و چاوا ته دره وین ددان]. ﴿٤٥﴾ و ئه ویت بهری وان ژی پیغه مبه ریت خو دره وین دانان، و ئه فه [ئانکو قوره یسی] ناگه نه ده هیکا وی یا مه دایسه وان [ژ مال و هیزی]، د گه ل هندئی ژی پیغه مبه ریت من دره وین دانان، قیجا به ری خو بده یی کا نه رازیبونا من و گوهورینا من ل سه ر وان یا چاوا بو [و ئه ز چاوال وان قولیم]. ﴿٤٦﴾ [هه می موحه مه د] بیژه [وان]: نه ز به س ئیک شیره تی ل هه وه دکه م، ئه و ژی ئه فه یه: هوین ئیک ئیکه و دو دویه بؤ خودی رابن [ئانکو بؤ دیار کرنا رستی ب تنی]، پاشی هزا خو [د موحه مه دی و په یاما ویدا] بکه ن، [هنگی دئی بؤ هه وه ئاشکه رابیت] چو دینانی ل ده ف هه فالئی هه وه نینه [و ئه و پیغه مبه ره و نه یی دینه، و نه ساحره و هکی هوین دبیژن]، و ئه و تنی پیغه مبه ر و ئاگه هدار که ره، هه وه ژ ئیزیا رۆژه کا ب ترس و دژوار دتر سینیت. ﴿٤٧﴾ بیژه: ئه گه ر من [به رانه ر گه هاندنا په یاما خودی] ماله ک ژ هه وه خواستی، بلا بؤ هه وه بیت [ئانکو من چو مال به رانه ری قی په یامی ژ هه وه نه خواستییه و ناخوازم ژی]، خه لاتی من ل سه ر خودیه، و ئه و زیره فان و شاهده ل سه ر هه می تشتان. ﴿٤٨﴾ بیژه: ب راستی خودایی من و هحیی بؤ پیغه مبه ریت خو دهنیرت [یان ژی خودایی من هه قیسی دئینیت، پویچیسی پی ناهلیت]، و ئه و زانایی نه یینه.

﴿٤٩﴾ بیژہ: راستی هات [کو ئیکینیا خودیہ و نیسلام و قورٹانہ]، و پویچی نہما، ژ نوی پیٹھے نازفریتہ فہ. ﴿٥٠﴾ بیژہ: نہ گہر ٹہز ہاتبمہ خاپاندن و بہرزہ بوہم، ب راستی ٹہز بؤ خوئی بہرزہ بوہم [ٹانکو زیانا من بہس بؤ منہ]، و ٹہ گہر ٹہز راستہ ری بوہم، ٹہ فہ ژ بہر وی و حییہ ٹہوا خودایئ من بؤ من ہنارتی، ب راستی خودایئ من یئ گوہدیر و نیزیکہ. ﴿٥١﴾ و ٹہ گہر تو وان بینی دمہی فہ دجنقن [دمہی دمرن یان ژ گوران پادبن یان نیزیا دؤژہمی دینن]، [دی تشتہ کی حیہ تی و عہ جیب بینی] نی رفین و قورتالبون [ژ نیزیا خودی] نینہ، و ٹہو ژ جہہ کی نیزیک [مہیدانا حہ شری] ہاتنہ گرتن. ﴿٥٢﴾ و گؤتن: مہ باوہری ب موحمہ دی ئینا، و ٹہو چاوا ژ جہہ کی دوبر دی گہنہ ئیمان و باوہریسی [وان دشیان نیزیک دنیا ییدا باوہریسی ہی بینن، و جہی باوہریسی دنیا بو نہ ٹاخرت، ٹہ فرؤ ژ فی دوبراتیسی کو ٹاخرتہ ٹہو ناگہنہ باوہریسی]. ﴿٥٣﴾ ب سویند [ٹہوا وان نوکہ باوہری ہی ئینای] وان بہری نوکہ

[د دنیا ییدا] باوہری ہی نہ بو، و ٹہو دوبر ژ راستی دہرہ ہقی غہ یبیدا دٹاخقن [د گؤتن: قیامت و جہنم و بہحہشت نینن]. ﴿٥٤﴾ و نافہرا وان و باوان دفا و دلئ وان دچوی [ژ توبہ و باوہری ئینائی و قورتالبونئ و زفرینا دنیا یی] ہاتہ نافہر کرن، ہرہ کی ب سہری ہہ فالیت وان پیت بہری وان ہاتی، ب راستی ٹہو [دہرہ ہقی دینی و پیغہ مہری و قیامتہ ییدا] د گؤمانگہہ کا (جہی) گؤمانییدا بوون.

سُورَةُ فَاطِمَةَ

ل مہ کہہی ہاتیبہ خوارئ (٤٥) ٹاہتہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ہمی شوکور و بہسن بؤ خودئ، چیکہ ری ٹہرد و ٹہسمانان، ٹہوی ملیاکہ تیت خودان چہنگ، دوو چہنگ و سی چہنگ و چار چہنگ کرینہ قاسد، و تشتی خودئ بقیٹ ل چیکریان زیدہ دکہت، ب راستی خودئ ل سہر ہمی تشتان یئ دہستہ لاتدارہ. ﴿٢﴾ ہر تشتی خودئ ژ دلؤ فانیسا خو بدتہ مروٹان [ژ خزینہ ییت کہرہما خو و ژ نیعمہ تبارانان و ژ تہنایی و ژ زانین و تیگہ ہشتی... ہندا]، کہس نینہ فہ گریٹ، و چسی وی فہ گرت ژ کہس نینہ ہشتی فہ گرتنا وی بینیت، و ٹہو ب خو یئ سہرہست و کاربنہ جہہ. ﴿٣﴾ گہلی مروٹان قہنجیا خودئ د گہل ہہوہ کری بیننہ برا خو، ٹہری چیکہرہ کی دی غیری خودئ د ٹہرد و ٹہسمانیدا ہہیہ رزقی ہہوہ بدت؟ [نہ خیر نینن، یئ رزقی ددہت بہس خودیہ]، چو پہرستیست راست و دورست ژ بلی وی نینن، قیجا چاوا ہوین ژ ہہ قیسی و ئیکینیا خودئ و ہر دگیرن.

قُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَمَا يُبَدِّلُ الْبَاطِلَ وَمَا يُعِيدُ ﴿١﴾ قُلْ إِنْ صَلَّكَ
فَلَمَّا أَضَلُّ عَلَى نَفْسِي وَإِنْ أَهْتَدَيْتُ فِيمَا يُوحِي إِلَيَّ رَبِّي إِنَّهُ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٢﴾ وَلَوْ تَرَى إِذْ فَرَغُوا فَلَا قُوَّةَ وَأُخِذُوا مِنْ
مَكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٣﴾ وَقَالُوا آءَأَمَّا بِهِءُ وَأَتَى لَهُمُ التَّنَاوُشُ مِنْ
مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤﴾ وَقَدْ كَفَرُوا بِهِءُ مِنْ قَبْلُ وَيَقْدُفُونَ
يَا لَعَلْبٍ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٥﴾ وَجِبِلَّ بَيْنَهُمْ وَيَبْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَمَا فَعِلَ بِأَشْيَاءِهِمْ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا فِي شَكٍّ مُرِيبٍ ﴿٦﴾

سُورَةُ فَاطِمَةَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَكِةِ رُسُلًا أُولِي
أَجْنِحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنْ اللَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَا يَفْتَحُ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا
وَمَا يُمْسِكُ فَلَا يُرْسِلُ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾
يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَذْكَرُوا نَعَمَتَ اللَّهِ عَلَيْهِمْ هَلْ مِنْ خَلْقٍ عَرَّبَ اللَّهُ
يَرْزُقُهُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَاتَى تَوْفِكُونَ ﴿٣﴾

وَإِنْ يَكْذِبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ
 الْأُمُورُ ﴿٤١﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّكُمُ الْحَيَاةُ
 الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّكُم بِاللَّهِ الْغُرُورُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
 عَدُوًّا وَإِنَّمَا يَدْعُوا حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٤٣﴾ الَّذِينَ
 كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ
 مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٤٤﴾ أَفَمَنْ زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا فَإِنْ
 اللَّهُ يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ
 حَسْرَتٌ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْعَوَتُ ﴿٤٥﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
 الرِّيحَ فَتَنْبِثُ رِحَابَهَا فَأَسْفُتُهَا إِلَى بَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَخْبِتَابُهَا إِلَى الْأَرْضِ
 بَعْدَ مَوْتِهَا كَذَلِكَ الشُّجُورُ ﴿٤٦﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدِ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
 إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكُلُّ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
 يَمْكُرُونَ النَّسِيئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُؤُا لَدَيْكَ هُوَ يُبْرَأُ ﴿٤٧﴾
 وَاللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ثُمَّ يَنْظُرُ نَتْمَ جَعَلَكُمْ آزْوَاجًا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَى وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِنْ مُعَمَّرٍ
 وَلَا يُنْقِصُ مِنْ عُمرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٤٨﴾

﴿ ۴۱ ﴾ و [هه ی موحمه د] نه گهر [مله تی ته، قوره بیسی] ته دره وین دانن [نه فقه نه تشته کی نویسه]، ب راستی پیغه مبه ریت بهری ته زی دره وین بیته هاتینه دانان، و هه می کاروبار دی ب بال خودیغه زفرن. ﴿ ۴۲ ﴾ گهلی مروشان ب راستی په یانا خودی [د راستا قیامه تی و حیسابی و به حه شتی و دۆزه هیدا] یا راسته، فیجا بلا ژبانا دنیا یی هه وه د سه ردا نه بهت و هه وه نه خپینیت، و بلا [شهیتان] هه وه ب [به رفره هییا دلؤ فانی] یا خودی نه خرینیت. ﴿ ۴۳ ﴾ ب راستی شهیتان دژمنی هه وه یه، فیجا هوین زی وی ب دژمن بنیاسن، ب راستی نه وه دسه ته کا خو بو هندئ گازی دکهت دا د گهل بچنه دۆزه هی [و دا د جه هه میدا ب هه قال بکه فیت]. ﴿ ۴۴ ﴾ نه ویت گاوربو وین بو وان نیزیه کا دژوار و گران یا هه ی، و نه ویت باوه ری ئینا یین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، گونه هژیرن و خه لاته کی مه زن بو وان یی هه ی. ﴿ ۴۵ ﴾ فیجا نه ری نه وئ کارئ وی یی خراب بو هاتیسه خه ملاندن، فیجا ببینیت یی باشه [وه کی و یه یی کارئ باش و خراب

ژیک دنیا سیت، و نه فسا وی و شهیتان نه شین وی د سه ردا بیسه، و کارئ خراب د چاشی ویدا باش بکه ن؟ نه خیر... نه وه کی ئیکن]، فیجا ب راستی یی خودی بقیته گومرا دکهت و یی بقیته راسته ری دکهت، فیجا ژ خه میته واندا خو د هیلاک نه به، ب راستی خودی ناگه هژ وئ هه یه یا نه وه دکه ن. ﴿ ۴۶ ﴾ و خودی هه وه یی بای دهنریت و نه واران پی ب بزاف دئیخیت و به لاف دکهت، فیجا هم به ری وی ددهینه جهه کی مری (هشک و تینی)، و هم نه ردی پستی مرنا وی پی ساخ دکه یین، رابوونا مریبان زی [پشتی مرنا وان] یا هو سایه. ﴿ ۴۷ ﴾ هه ره که سی هیز و پشته فانی بقیته، ب راستی هیز و پیغه هاتن هه می یا خودی هه ی [یان زی هه ره که سی ریز و پرویمهت و سه رفه رازی بقیته بلا په رستن و گوهدارییا خودی ب تنی بکهت، خودی دی وی سه رفه راز کهت]، ئاخختنا خیری [هه می چ زکرج داخواز کرنا باشی و دانه پاشا خرابی، چ خواندنا قورئانی، چ زی هه ره تشته کی دی یی پاقر و باش] بلند دبیته دهف خودی، و کارئ راست و دورست خودی قه بویل دکهت [یان کارئ راست و دورست ئاخختنا خیری بلند دکهت، چونکی نه گهر ئاخختن نه بوو کریار، خودی ورنه نگریت و بلند ناکهت، یان زی کارئ راست و دورست خودانی خو بلند دکهت]، و نه ویت فند و فیلان بو خرابی دی دکه ن بو وان نیزیه کا دژوار و گران یا هه ی، و فند و فیلیت وان دی پویج بن و نامین [نه فثایه ته ئیشاره ته بو وئ بیلانا قوره هیشییا دانایی ده می پیکفه کو مبو وین، و ته کبیرا کوشتننا پیغه مبه ری یان گرتنا وی یان زندان کرن و حه بسکرنا وی یان سه رگو مکرنا وی کرین]. ﴿ ۴۸ ﴾ و خودی هوین ژ ئاخخی چیکرن، پاشی ژ چپکه کا ئافی، پاشی هوین کر نه ژن و میر [ئانکو نیر و می]، و چو ناکه فته زکی چو مینان و چو می بارئ دزکی خو دا نادان، نه گهر ب زانین و ته قدیرا وی نه بیت، و ژیی چو زی دریشان زی دریز ناییت و ژیی که سی کیم ناییت، نه گهر خودی ناگه هژئ نه بیت و د ده پی پاراستیدا نه یی نفیسی بیت، و ب راستی نه فقه ل بهر خودی یا ب ساناهیه.

﴿١٢﴾ ئەف هەردو دەریایە وەک ئێک نابن، ئەفە یا خۆش و شریە و ئەفە یا زی دە سویره (شۆره) [و نایتە فەخوارن]، و ژ هەردو وکان زی هوین گۆشتەکی تەر دۆن و هوین لۆلۆ و مەر جانان زی دەر دێخن، و دکنە خەملا بەژنا خۆ و [تو] گەمییت مەزن تیدا دینی ئافی شەق دکن و دئین و دچن، دا هوین ژ کەرەما خودی رزقی بۆ خۆ پەیدا بکن و بازر گانیی پێ بکن، و دا هوین شوکور و سوپاسییا وی بکن. ﴿١٣﴾ شەفی دێخیتە د نافی رۆژپرا، و رۆژی دێخیتە د نافی شەفیرا [هەردو وکان هۆسا کورت و درێژ دکەت]، و رۆژ و هەیف ییت بەر ئەمری خۆ کرین، هەر ئێک هەتا دەمەکی دەستینشان کری دگەریت، ئەوئێ قان کاران دکەت خودیە، خودایێ هەو، و ملک هەمی بی و بیە، و ئەوئێ هوین شوینا خودی دپەریسن، و ان تیقلی بەرکی قەسپی زی نینە. ﴿١٤﴾ ئەگەر هوین گازی و ان [بوتان] بکن، گازییا هەو گولی نابن [چونکی بەرن]، و ئەگەر خۆ گولی ببن زی بەر سفا هەو نادن، و رۆژا ئاخەرتی زی [پشتی

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَذَا عَذَبٌ فَرَاتٌ سَاعٍ مَرَابُهُ وَهَذَا مَلْحٌ أجاجٌ وَمِنْ كُلِّ تَأْكُلُونَ لِحَمًا طَرِيًّا وَتَسْتَحْرَجُونَ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفَلَكَ فِيهِ مَوَاجِرَ تَلْتَبَعُونَ مِنْ قَضِيهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلُ فِي النَّهَارِ وَيُؤْلِجُ النَّهَارُ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دَعَاءَكُمْ وَلَا يُسْمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَهُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بَشْرِكِكُمْ وَلَا يُبَيِّنُكَ مِنْهُ جِبْرِيلُ ﴿١٤﴾ يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾ وَمَا ذَلِكُ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ جَمَلِهَا لِأُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ﴿١٨﴾ إِنْ تَدْعُوا إِلَىٰ جَمَلِهَا لِأُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ ﴿١٩﴾ وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ ۗ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿٢٠﴾

المؤمنين

خودی و ان ب ئەزمان دێخیت]، دئێ خۆ ژ شرکا هەو بەری کەن، و کەس وەکێ منی شارەزا، تە ئاگە هدار ناکەت. [وچ شارەزا تە ئاگە هدار ناکەن وەکێ فی شارەزایی ئەفە بۆ تە گۆتی کو خودیە]. ﴿١٥﴾ گەلی مرۆفان هوین هەو جەیی خودیە، و خودی ب خۆ یی دەولە مەندە، و منەت ب کەسی نینە و هێزایی سوپاسییا. ﴿١٦﴾ و ئەگەر بقییت دئێ هەو بەت [و ناھیلیت] و خەلکەکی نوی دئێ [شوینا هەو] ئینیت. ﴿١٧﴾ ئەفە نەھیلا نا هەو و ئینانا ھندەک مرۆقییت دی شوینا هەو [ل دەف خودی نەیا ب زەحمەتە. ﴿١٨﴾] و کەس گونەھێ ناکەت ئەگەر ل سەر نەیتتە جزا کرن] و کەس بارئێ گونەھا کەسی پاناکەت، و ئەگەر ئێکی بارگران [ژ گونەھان] ژ ئێکی دی بخوازیت ھندەک ژ بارئێ وی پاکەت، پاناکەت، بلا خۆ مرۆقی وی زی بیت. و بەس تو و ان دترسینی [بەس ئەو بۆ خۆ فایدەیی ژ ئاگە هدار کرنا تە دبینن]، ئەوئێ دەمی ئەو ب تئێ [و کەس و ان نەبیینت زی] ژ خودایێ خۆ دترسن، و بەر دەوام و ب پەنگی پیدئی نغیژان دکن، و هەر کەسی [ب تۆبەیی و کار و کریاریت باش و ب باوەریی] خۆ [ژ پساتییا گوریی و گونەھان] باقژ بکەت، ب راستی ئەو بۆ خۆ، خۆ باقژ دکەت [خیر و خەلات هەر بۆ وی دزفین، و خودی چو پاککی پێ نینە]، و دویاھیک ژ ی هەر ب بال خودیقەیە.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢٠﴾
 وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا
 الْأَمْوَاتُ إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي
 الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا
 وَنَذِيرًا وَإِن مِّن أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ
 فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ
 وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْنَا الَّذِينَ كَفَرُوا
 فَنَكِفُوا فَمَنَعُوا رُسُلَهُم مِّن نَّبَأِ اللَّهِ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
 مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ أَشْجَارًا مَّخْتَلِفًا أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ
 جُدَّدٌ بَيْضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا وَعَرَابِيٌّ سُودٌ ﴿٢٦﴾
 وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَأَلْأَنْعَامِ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَلِكَ
 إِنَّمَا يَخْتَفَى اللَّهُ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ عَلِيمٌ ﴿٢٧﴾
 إِنَّا الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا
 رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٨﴾ لِيُؤْتِيَهُم
 جُورَهُمْ وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٩﴾

[دگهل هندئ ژئ پیغه مبه ریت خو دره وین دانان]. ﴿٢٦﴾ باشی مه ته ویت گاوربو وین ئیزادان، فئجا به ری خو بدھی کان هرازیو ونا من و ئیزایا من ل سهر وان یا چاوا بوو؟. ﴿٢٧﴾ ما تو نابینی کو ب راستی خودئ باران ژه سممانی داریت، و مه گله فئقی پی رنگ رنگ پی دهر تیخست [ههر چنده تیک ئافه، به لی فئقی نه وه کی ئیکه]، و مه چیا ژئ ب ریک و ریزیت سپی و سور و زیده ره سیت، رنگ نه وه کی ئیک ییت چیکرین [ئانکو ژبل فئقی مه جودایی یا ئیخستیه د چیا یان ژیدا]. ﴿٢٨﴾ و مه مرؤف و جانه وهر و که وال و پیره ژئ هؤسا نه وه که هف ییت چیکرین، ب راستی ژ بهنده ییت وی بهس زانا ب دورستی ژ خودئ دترسن، ب راستی خودئ یی سهرده ست و گونه ه ژیه ره. ﴿٢٩﴾ ب راستی نه ویت بهرده وام کتیا خودئ [کو قورئانه] دخوینن، و بهرده وام و ب رهنگی پئدقی نفیژان دکهن، و ژ رزقی مه داییه وان ب ئاشکه رای و ب بهرزه ییقه دهن، هغه بازار گانییه کابی زیان کو نه شکیت، دخوازن. ﴿٣٠﴾ [نه و فی دکهن] دا خودئ خه لاتئ وان ب دورستی بده ته وان، و ژ که ره ما خو پتر ژئ بده ته وان، ب راستی نه و گونه ه ژیه ره و زیده شوکور داره [ئانکو بهر انبه ری تشتی کیتم گه له کی ددهت].

﴿٣١﴾ و ئەوامە ژ فئی کتیبی [کو قورئانە] بۆ تە ب
 وەحی ھنارتی، ب راستی ھەر ئەو ھەقی [و گومان
 تێدا نینە] و راستدەر تێخا کتیبی ت بەری خۆیە [کو
 ئنجیل و تەوراتن]، ب راستی خودی شارەزا و
 بینەرێ بەندەیی ت خۆیە. ﴿٣٢﴾ پاشی مە ئەف قورئانە
 دا ملەتی تە و مە دا وان ئەو ی ت مە ژ ناف بەندەیی ت
 خۆ ھەلبژارتین، فێجا ھندەك ژ وان سە مکارن بۆ خۆ
 [ئەون ئەو ی ت خودای ت گونە ھیت مەزن]، و ھندەك
 ژ وان نافنجینە [د کار و بار ی ت دینیدا]، و ھندەك ژ وان
 ب دەستویری یا خودی لە زئی ل قەنجیان دکەن و
 بەردەوام دبن ل سەر، و ئەف یە [دانا قورئانییە] کەرەما
 مەزن. ﴿٣٣﴾ [خەلاتی وان] بەحەشتی ت ئاکنجیو و نینە
 دئی چنە تێدا، و خەملا وان د وئ بەحەشتیدا: باز نی ت
 زبیری و لؤلؤنە، و جلکی وان تێدا ئارموشە.
 ﴿٣٤﴾ ئەو دئی بیژن: ھەمی شوکور و پەسن بۆ
 خودی، ئەوئ ھەمی خەمی ت مە فەرەفاندین و
 نەھیلا یین، ب راستی خودای ی مە گونە ھژبەر و
 خەلاتبەخشە (خەلاتدە ھە). ﴿٣٥﴾ [ئەو خودای ی]
 ٤٣٨

وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
 يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ تَرَأَوْنَا الْكِتَابَ
 الَّذِينَ أَصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ وَمِنْهُمْ
 مُقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌ بِالْخَيْرَاتِ بإِذْنِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ
 الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّتٌ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ
 فِيهَا مِنْ أَسَاوِرٍ مِنْ ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾
 وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزْنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
 شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِي أَحَلَّنَا دَارَ الْمَقَامَةِ مِنْ فَضْلِهِ لَا يَمَسُّنَا
 فِيهَا صَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
 نَارُ جَهَنَّمَ لَا تَبْضُغُهُمْ عَلَيْهُمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُهُمْ مِنْ
 عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرَّخُونَ
 فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
 أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ
 فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ
 غَيْبِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

ژ کەرەما خۆ ئەم کرینە د بەحەشتا تێورینیدا، نە وەستیان تێدا دگە ھیتە مە و نە کەرخین. ﴿٣٦﴾ ئەو ی ت
 گاوربوو یین ئاگر ی دۆژە ھ ی بۆ وانە، نە وان تمام دکەت دا بمرن [و ب ی رەحەت بین]، و نە ئیزا یا وئ ل سەر
 وان سفک دیت، ھۆ سا ئەم ھەمی زیدە گاوران ئیزا ددەین. ﴿٣٧﴾ و تێدا دیتە ھەوار ھەوارا وان [و دبیژن]:
 خودیو مە دەر بیخە، دا ئەم کار ی راست و دورست بکەین، نە ئەوئ بەری نوکە مە دکر، [خودی دئی بیژیتە
 وان] ما مە ھند دەر فەت و ژ ی [د دنیاییدا] نە دا ھەو، کوی ی بقی ت تێدا ل خۆ بز فریت، ل خۆ بز فریت
 و پیغە مەر ژ ی بۆ ھەو ھەتابوون [کو ھەو ھەو ژ فئی جھی بتر سینن]، دئی فێجا بخۆن و تامکەن ی، ب راستی
 چو ھاریکار و پشتەفان بۆ سە مکاران نینن. ﴿٣٨﴾ ب راستی خودی زانای ی غەیا ئەرد و ئەسمانانە، و
 ئاگە ھداری و ییە یا د سینگاندا فەشارتی.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ خَلْقًا فِي الْأَرْضِ فَمَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَلَا
يَزِيدُ الْكَافِرِينَ كُفْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا وَلَا يَزِيدُ الْكَافِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ شُرَكَاءُ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ مِنَ السَّمَوَاتِ
أَمْ أَاتَيْنَهُمُ كِتَابًا فَهُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مَنَّهُ بَلْ إِنْ بَعَدُ الظَّالِمُونَ
بَعْضُهُمْ بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ إِنْ اللَّهُ يُمَسِّكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ عِبَادِهِ
إِنَّهُ لَكَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَسْمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْدِيهِمْ لِيَنْجَاكُمْ
مِنْ ظُلْمِهِمْ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ مِنْ أَعْيُنِنَا إِنَّ كَيْدَ الْفَاسِقِينَ إِثْمَارٌ ﴿٤٢﴾
مَا زَادَهُمْ إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٣﴾ أَسْتَكْبَرُوا فِي الْأَرْضِ وَمَكْرُ السَّيِّئِ
وَلَا يَجِئُوكَ الْمُكَرَّ السَّيِّئِ إِلَّا أَهْلًا لَمْ يَنْظُرُوا إِلَّا سَمَاتَ
الْأُولَئِينَ فَلَنْ يَجْدِلُنَا اللَّهُ تَبْدِيلًا وَلَنْ يَجْدِلُنَا اللَّهُ تَحْوِيلًا ﴿٤٤﴾
أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ
قَبْلِهِمْ وَكَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعْجِزَهُ مِنْ شَيْءٍ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ إِنَّهُ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٥﴾

الجزء الثاني
العشرون
٤٤

﴿۳۹﴾ و ئه وه یی هوین د ئه ردیدا کرینه و یرسیت
مله تیت بوری، قیجا ئه وی گاور بیت زبانا گاوریا
وی بؤ ویه، و گاوریا گاوران ل دهف خودی ژ بلی
که رب و نه فیانی چول وان زیده ناکهت، و گاوریا
گاوران ژ خوساره تی و زبانی پیغه تر جو یی دی
ل وان زیده ناکهت. ﴿۴۰﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه:
[گه ی موشرکان] بیژنه من هه فشکیته هه وه ئه ویت
هوین شوینا خودی د به یرسن، کا وان چ ژ ئه ردی
داییه ؟! یان ژ ی وان بشکداریه ک د ئه سما ناندا هه یه
[د چیکرن و خودانییا واندا]، یان ژ ی مه کتیه ک بؤ
وان ئیناییه، و ئه وه پی [ل سه ر شرکا خو] خودان
به لگه و نیشانن؟! نه خیر [چو تشتی و هسا نینه دا
ئو وان بؤ خودی بکنه هه فشک] به لی سته مکار ژ
به بانیته دره و ییت خاپاندنی پیغه تر ناده نه ئیکدو.
﴿۴۱﴾ ب راستی خودیه ئه رد و ئه سما نان رادگریت
کو نه که فن، و ئه گه ر بکه فن ژ ی که س نینه ژ بلی
وی وان [هه ردو وکان] رابگریت، ب راستی خودی
یی بیغره هه له ز ل جزا کرنی ناکهت و یی گونه هـ

ژ به ره. ﴿۴۲﴾ و قوره ییشیان به ری هاتنا پیغه مبه ری [ژ که ل سویند خو اران] پشتی زانین جو هی و فه له یان
پیغه مبه ری ت خو دره وین ییت داناین [کو ئه گه ر پیغه مبه ره ک بؤ وان هاتبایه، ئه وه دا ژ جو هی و فه له یان
راسته ریتر بن [یان دا زوی راسته ری بن و باوهری بی ب پیغه مبه ری خو ئینن]، قیجا وه ختی پیغه مبه ر بؤ وان
هاتی چول وان زیده نه کر ژ هندتی پیغه تر، کو پتر ژ هه قیسی دوبر که فتن. ﴿۴۳﴾ [دوبر که فتننا وان ژ پیغه مبه ری،
و باوهری نه ئینا وان ب په یاما وی، نه ژ به ر هندتی بوو کو وان پیغه مبه ر حاشا دره وین ددانابوو، به لی] ژ به ر
خومه ز نکرنی د ئه ردیدا و ژ به ر خرابی گپرانی [دده ره قی پیغه مبه ری و موسلماناندا] باوهری نه ئینان، و ژ
هه قیسی دوبر که فتن، و پیلانگپران خراب ژ خودانی خو پیغه تر که سی ناهنگی قیته، ئه ری ئه ول هی قیسیا هندینه
دویا هیکا ییت بؤرین ب سه ری وان بهیت، قیجا توچ گو هؤرینی بؤ ریکا خودی ناینی [ئه وه وی مله تی د
هیلاک دبه ت ئه وی د ریکا پیغه مبه ری خو دا رادوه ستیت] و تو ناینی ئیزیا خودی ژ هنده کان [کو هیژای
ئیزای بی بن] بؤ هنده کیت دی بیته فه گو هاستن. ﴿۴۴﴾ ئه ری ما ئه و د ئه ردیدا ناگه رن [نائین، ناچن]، دا ببینن
کا دویا هیسیا ییت به ری وان یا چاوا بوو؟ و ئه و ژ وان ب هیژ تر بوون، و تشته ک نینه د ئه رد و ئه سما ناندا
بشیت خودی نه چار بکه ت وان ئیزا نه دده ت، ب راستی خودی یی زانا و پیغه هاتییه.

﴿٤٥﴾ ته گهر خودی مروشان ژ بهر کار و کریاریت وان کرین [ژگونه ه و خرابییان] نیزا دابانه، چو خودان روح ل سهر رویی ئهردی نهدهیلان، بهلی وان بو وهخته کی فهبری گیرو دکهت [کو پروژا قیامه تیه]، فیجا نه گهر وهختی وان هات [ههر ٲیک ل دویف کاری خو دئی ئیتسه جزا کرن]، و خودی ئاگه ژ بهنده ییت خو هیهه [و دزانیته هر ٲیک هیژی بی چیه].

سورة تا ياسين

ل مه که هی هاتیهه خوارئ (٨٣) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئیهه خواندن (یاسین)، و ل دور رافه کرنا شان پهنگه تپیان ل دهستیپکا سورته به قهره بزفره. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا نایه تیت وئ پامان موکوم و ب

رٲیک و ٲیک. ﴿٣﴾ ب راستی [ههی موحه مه د] توژ

ٲیغه مبه رانی. ﴿٤﴾ تو بی ل سهر رٲیکا راست. ﴿٥﴾ رٲیکا خودایئ سهرده ست و دلوفان هنارتی. ﴿٦﴾ مه تو هنارتی و مه وه حی بو ته فرٲکر، و قورئان بو ته ئینا خوارئ] [ا مله ته کی [کو قوره یشییت سهرده می ٲیغه مبه ری بوون] ئاگه هدار بکه ی، [و دا بو وان بییه ٲیغه مبه ر] به ری ته، چو ٲیغه مبه ر بو باب و باٲیرٲ وان نه هاتبوون ژ بهر هندئ دبی ئاگه هن [ژ باوهریئ و رٲیکا راست]. ﴿٧﴾ ب سویند باراٲتر ژ وان هیژی ای ئیژی بی بوون، ژ بهر رژدیبا وان ل سهر بی باوهریئ. ﴿٨﴾ ب راستی مه ستویٲ وان یٲت ئیخستینه د قهید و زنجیراندا، ئه وه قهید و زنجیر هه تا ئه رزنکیته، فیجا ستویٲ وان بلندن و نه شین بچه مین، [ژ بهر قهید و زنجیران]. ﴿٩﴾ و مه ل ٲیشیا وان ناشره ک دانا، و مه ل ٲشت وان ناشره ک دانا، و مه په رده یه ک ئیخسته بهر چا ئیت وان، فیجا ئه و [هه قیئ] ناینن. ﴿١٠﴾ [ژ بهر گاوریبا وان] ل دهف وان ئیکه تو وان بترسینی یان نه ترسینی ههر باوهریئ ناینن. ﴿١١﴾ تو ب تنئ وی دترسینی و ئاگه هدار دکه ی [ئانکو ب تنئ ئه و بو خو مفایئ ژ ترساندنا ته و هر دگریت] ئه وئ ل دویف قورئانی دچیت، و وهختی ئه و ب تنئ و ب نه بیئ ژ خودایئ دلوفان دترسیت، فیجا ئه وئ هؤسا مزگینیا گونه هژٲرنئ و خه لاته کی ب رٲز و رومته بده وی. ﴿١٢﴾ ب راستی ئه مین مریمان ساخ دکه ی، و کریاریت وان [دژیانا خو دا کرین] و یٲت [ٲشتی مرنا خو] ب باش خو فه هیلابین، ئه م هه مییان دنقیسین و هه می تشت [ژ کار و کریاریت بهنده یان] مه یٲت د کتیهه کا دیار که ردا [مه خسه د بی ده بی پارستییه] هه ژمارتین و دیار کرین [ئانکو ب هه ژماره یٲت نقیسین].

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَى ظَهْرِهَا
مِن دَابَّةٍ وَلَكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فِإِذَا
جَاءَ أَجَلُهُمْ قَاتَ اللَّهُ كَانِ يَعْبَادُوهُ يُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يس ﴿١﴾ وَالْقُرْآنَ الْحَكِيمَ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أُنذِرُوا أَبَآؤَهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَىٰ
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُّقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَنَ الْعَلِيمَ ﴿١١﴾ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١٢﴾ إِنَّا نَحْنُ الْمُوقِنُونَ ﴿١٣﴾ وَتَكْتُمُ مَا قَلَّمُوا
وَأَنْشَرَهُمْ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿١٤﴾

وَأَضْرَبَ لَهُمْ مَثَلًا أَحَبَّ الْقَرْيَةَ إِذْ جَاءَهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
 إِذْ أَرْسَلْنَا إِلَيْهِمُ اثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّ زَنَايَاكُمِ فَقَالُوا
 إِنَّا إِلَهُكُمُ مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا مَا أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا
 وَمَا أَنْزَلَ الرَّحْمَنُ مِنْ سَمَاءٍ إِلَّا سَئِجَانٌ مَكِيدُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا
 رَبَّنَا يَعْلَمُ إِنَّا إِلَهُكُمُ لِمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَا إِلَّا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٧﴾ قَالُوا إِنَّا نَطَّيَّرُ بِكَ لَعْنَةَ اللَّهِ لَكُمُ الْيَوْمَ الَّذِي
 لَوَّحْنَا بِكُمُ السِّجَانَ وَتَوَخَّاهُ الْبَشَرُ خَوْفًا وَبُخًى ﴿١٨﴾ قَالُوا
 أَطَّيَّرُكُمْ مَعَ كُفْرِكُمْ وَمَا أَنْزَلَ إِلَهُكُمُ الْمَاءَ سَمَاءً مَنِيَّةً
 ذُكِّرْتُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَاءَ مِنْ أَقْصَا الْمَدْيَنَةِ
 رَجُلٌ يَسْعَى قَالَ يَا قَوْمِ اتَّبِعُوا الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ اتَّبِعُوا
 مَنْ لَا يَسْئَلُكُمْ أَجْرًا وَهُمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَالِي لَأَنْعَدُ
 الَّذِينَ فَطَّرَنِي وَالْيَوْمَ تَرْتَجِعُونَ ﴿٢٢﴾ أَنُؤْتِكُمْ مِنْ دُونِهِ آلِهَةً
 إِنْ يَرِدِ الرَّحْمَنُ بَصُرًا لَ تَغْنَعَنَّ عَنِّي سَفْعَتُهُمْ شَيْخًا
 وَلَا تَبْقَدُونَ ﴿٢٣﴾ إِنِّي إِذًا لَئِي ضَلَلْتُ مُبِينٌ ﴿٢٤﴾ إِنِّي وَآمَنَتُ
 بِرَبِّكُمْ فَاسْمِعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَا لَيْتَ قَوْمِي
 يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ يَمَّا عَقَبُ لِي رَبِّي وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

﴿۱۳﴾ [هه ی موحه مه د] بۆ قوره یشییان سه رهاتییا خه لکی وی گوندی [گوندی ئەتاکیا، ئەوئی نوکه دکه فیه تورکیا] فه گپره، وهختی پیغه مبهه بۆ هاتین. ﴿۱۴﴾ وهختی مه دو [پیغه مبهه] بۆ وان هنارتین، وان ههردو دره وین دانایین، مه یی سییی بۆ پشته فانییا وان هنارت، و گۆتن: ب راستی ئەم بۆ هه وه بیته هاتینه هنارتن. ﴿۱۵﴾ [خه لکی ئەتاکیا] گۆتن: ب راستی هوین ژ ی مروفن وه کی مه، و خوداییی دلوفان چو تشتی وه سا نه هنارتیه [هوین بی ژ مه چیت بن]، و هوین ژ دره وی پیغه تر نابیزن. ﴿۱۶﴾ گۆتن: خوداییی مه دزانیته ئەم بۆ هه وه بیته هاتینه هنارتن [ئه گهر ئەم دره وین باینه خودی بۆ مه نه دهیلا]. ﴿۱۷﴾ و ژ گه هاندنا فی به یما ناشکهر اکهر پیغه تر، تشته کی دی ل سه ره مه نینه [و ئەفه مه گه هاند]. ﴿۱۸﴾ و گۆتن: [گه لی هنارتییا] ب راستی ئەم بی وه غه ریا [بی تیغالییا] خو ژ هه وه دبیین، و ئەگهر هوین فی نه هیلن ئەفا هوین دبیزن هوین به س نه کهن، ب راستی دی هه وه به رباران که یین، و دی ئیزایه کا مه زن ژ مه گه هیته هه وه.

﴿۱۹﴾ پیغه مبهه ران گۆت: بی وه غه ریا هه وه یا د گه ل هه وه [ئه و ژ ی گاورییا هه وه یه، و هوین ب خو نه] ئەری هه ر گافه کا هوین هاتنه شیره تکران [و هوین ژ دو یاهیکا کریت هاتنه تر ساندن] دی بی وه غه ریا خو ژ مه بینن، و گه فان ل مه کهن، وه سا نینه وه کی هوین دبیزن و هزر دکهن، به لی هوین ب خو مله ته کی زیده سه ردا چۆ یینه. ﴿۲۰﴾ زه لامه ک ژ دو یاهیا باژی ری ب له ز دهات، گۆت: گه لی مله تی من گو هی خو بدنه فان هنارتییا [پیغه مبهه ران]. ﴿۲۱﴾ گو هی خو بدنه وان ئەویته چو کرییا [به رانه ری خیرا بۆ هه وه دفتن و دبیزن] ژ هه وه نه خوازن، و ل سه ره ریکا راستن. ﴿۲۲﴾ و ما بۆچ ئەز وی نا به ریسم بی ئەز چیکریم و داییم، و هوین هه می هه ر دی ب بال و یغه زفرن [بۆچ هوین وی نا به ریسن ئەوئی هوین دایین، و هه ر دی پشتی مرئی ب بال و یغه زفرن]. ﴿۲۳﴾ ئەری ئەز هنده ک په رستییت دی شوینا وی به ریسم!؟ [نه خیر ئەز وه نا که م] ئەگهر خوداییی دلوفان نه خو شیه ک بۆ من بقیت، به ره فانییا وان قهت فایده ی من نا کهت و چو ژ من ناده ته پاش، و ئەو نه شپن من قورتال زی کهن. ﴿۲۴﴾ [ئه گهر ئەز غه ریی وی به ریسم] ب راستی هنگی ئەز یی د گو مرایییه کا ناشکهر ادا. ﴿۲۵﴾ ب راستی من باوه ری ب خوداییی هه وه ئینا، فیجا هه وه گول من هه بیت [دا هوین رۆژا قیامه تی بۆ من بینه شاهد]. ﴿۲۶﴾ [مله تی وی پشتی ئەف ناخفتنه ژ ی گولی بووی کوشته، فیجا پشتی هاتییه کوشتن] خودی گۆتی هه ره د به حه شتیدا [فیجا وهختی چۆیه د به حه شتیدا] گۆت: خوژی مله تی من زانیایه. ﴿۲۷﴾ کا چاوا خوداییی من گونه هیت من ژ ی برن، و کا چ قه در دا من [وهختی ئەف که ره مه د گه ل من کری].

﴿٢٨﴾ و پشتی کوشتنا وی مه چوله شکره ژ ئەسمانی [بۆ نه هیلانا وان] ب سهر مله تی ویدا نه ئینا خوار و مه نه ئینا خوار زی [چونکی ئەو ژ هندی کیمرت].

﴿٢٩﴾ هه ما هندبوو تنی ههشکه قیرییه کی ئەو هنگافتن، فیجا ئیکسهه ته مرین [نانکو مرن و بی دهنگ بوون، وه کی ناگری وهختی فه دمريت].

﴿٣٠﴾ مخابن بۆ وان بندهیان، چو پیغه مبهه بۆ وان نه دهاتن وان ترانه بۆ خو بی نه کران. ﴿٣١﴾ ما وان نه ددیته کا مه چه ند ملهت به ری وان دهیلاک بریوون، و ئەو جاره کا دی نازفر نه دنیا ییغه. ﴿٣٢﴾ و ب راستی ئەو هه می ل دهف مه دی به ره هف بن. ﴿٣٣﴾ و ئەردی ههشک و مری بۆ وان نیشان و به لگه یه که [کو خودی دی مرییان ژ گوران راکه ته فه]، ئەم وی ئەردی [پشتی مرنا وی، ب بارانی] ساخ دکه یین و شین دکه ینه فه، فیجا مه دان و ده رامهت بۆ وان ژ ئەردی ده ریخست، و ئەو ژئی دخون و پی دژین. ﴿٣٤﴾ و مه جنیکیت دارقه سپان و بیته تری کر نه تیدا، و مه گه له کانی ژئی ده ریخستن. ﴿٣٥﴾ دا ژ فیقیبی وان جنیکان و تشتی

وان ژئی چیکیری [وه کی خو شافی و دوشافی] بخون، ئەری فیجا ما سوپاسیا خودی ناکه ن! ﴿٣٦﴾ پاڤ و پاقری [ژ هه می کینا سپیان و ژ تشتی نه هیزا] بۆ وی خودای ی ئەوی هه می تشت جوت [نیر و می] دایین، چ ژ وی یی ئەرد شین دکهت، و چ ژ وان ب خو [کو کرینه ژن و میز]، و چ ژ وی یی ئەو نه زانن. ﴿٣٧﴾ و شهف ژئی بۆ وان به لگه و نیشانه کا دیه [ل سهر شیان و دهستهه لاتداریا خودی]، ئەم پوژژی ژئی ده رد ئیخین، فیجا ئەو دیمین د تارییندا. ﴿٣٨﴾ [و نیشانه کا دی ژئی بۆ وان] پوژژی بهر ب بنه جهییا خو دجیت [ئه و خودی بۆ دانایی و ژئی ده رناکه فیت]، ئەفه ژ دانانا خودای ی سهر دهست و زانایه. ﴿٣٩﴾ و هه یف ژئی مه چونا وی یا کریهه قویناخ قویناخ [هه ره شه فه کی یال جهه کی، د شه فا دوپا هه ییندا جاره کا دی وه کی ده سته یی کی لی دئته فه]، و هؤسا قویناخ قویناخ دجیت هه تا جاره کا دی وه کی بستیکا ئویشیی قه سپی یی که فن لی دئته. ﴿٤٠﴾ نه بۆ پوژژی دبیت، بگه هه ته هه یفی، و نه بۆ شه فی ژئی دبیت، به ری پوژژی بیته، و هه ر ئیک د چه ر خا خودا دزفریت.

وَأَيُّهَا لَّهُمْ أَنَا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلِكِ الْمَسْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا لَهُمْ مِنْ مِثْلِهِ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِنْ نَشَأْ نُغَيِّرْهُمْ فَلَا يَصْرِحُ لَهُمْ وَلَا هُمْ يُنْقَدُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِنَّا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾ وَمَا تَأْتِيهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنْفَعُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالُوا الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَطْعَمُوا مِنْ لَوْ بَشَاءَ اللَّهِ أَطْعَمَهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٨﴾ مَا يَنْظُرُونَ إِلَّا الصَّيْحَةَ وَجِدَّةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ ﴿٥١﴾ قَالُوا يَا بَلَلْنَا مَن بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِنْ كُنْتُمْ إِلَّا صَيْحَةً وَجِدَّةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحَضَّرُونَ ﴿٥٣﴾ قَالِيَوْمَ لَا تَنْظُرُهُمْ نَفْسٌ سَوِيًّا وَلَا تَحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گاوربوو یسین دئی بیژنه تهویت باوهری ئینایسین: ئەم چاوا خواری بدهینه وی ئەوئ ئەگەر خودئ بقیث دئی دهئ [ئانکو مادهم خودئ نه دایسیی ئەم ژئ نادهینئ و خودئ یئ قیایی یئ برسی بیت، فینجا چاوا ئەم دئی دژی ههز کرنا خودئ رابین]، ب پاستی هوین [گهل خودان باوهران ب قئ داخوازا هوین ژ مه دخوازان] یئ دخهلهتی و گو مرایسیه کاشکه رادا. ﴿٤٨﴾ و دبیزن: کاکهنگی ئەو ژشان و په بیان [ئانکو رۆژا قیامهتی] دئی قیث ئەگەر هوین ژ راستگو یانن. ﴿٤٩﴾ ئەو بهس یئ ل هیغیسیا ههشکه قیرسیه کئ ب تنئ [پفا تیککیه ل بوقئ] وان بگریت، و ئەو ب جره پریقه [و ئەو ژ تاخرهتی د بئ ناگهه]. ﴿٥٠﴾ فینجا [دهمئ ئەو رۆژ دهیت] ئەو نهشین قهویاتسیه کئ بکهن [ئانکو وهسیه ته کئ ل کەس و کاریت خو بکهن کاج وان هیهه و چ ل سهر وان هیهه]، و نهشین بزقرنه مالا خو ژئ [دهف کەس و کاریت خو هندی هاتنا رۆژا قیامهتی یاب لهزه]. ﴿٥١﴾ وهختئ پفل بوقئ هاته دان [پفکرنا رابوونئ ژ گوړان]، وئ گاقئ هه می ب لهز دئی ژ گوړان دهرکهفن، و قهستا خودایئ خو کهن. ﴿٥٢﴾ دئی بیژن: وهی خوئ ب مه وهر بیت، کئ ئەم ژ گوړیت مه راکرین؟ [دئی بهرسفا وان هیته دان] ئەفه ئەو یه خودایئ دلوفان په یمان پئ دایی، و پیغه مبهران پاست دگوت. ﴿٥٣﴾ [رابوونا ژ گوړان] ژ پفه کئ ب تنئ پیقه تر نه بوو، و هنگی ئەو هه می ل دهف مه دئی ئینه حازر کرن. ﴿٥٤﴾ و ئەفرؤ [ئانکو درۆژا قیامه تیدا] چو سته م ل کەسئ نایئته کرن، و هوین نایئته خه لاتکرن و جزاکرن، ب وان کار و کریاران نه بیت ییت هه وهه کرین.

﴿٤١﴾ و نیشانه کادی بو وان، مه دویندهها وان دگه مییا بارکریدا هه لگرتن [یان مه بابیت وان دگهل نوو حی دگه مییا تزییدا قورتالکرن]. ﴿٤٢﴾ و مه بو وان تشتئ وهکی گه مییی یئ ئەو لئ سوار دین دان و چیکرن. ﴿٤٣﴾ و ئەگەر مه بقیث ئەم دئی وان [د ناییدا] خه ندقینین، کو کەس نه بیت دهه وارا وان بیت، و نه ئەو دئنه قورتالکرن. ﴿٤٤﴾ [ئانکو نایئته رزگار کرن] ژ بلی هندئ ئەم دلوفانیسه کئ ژ دهف خو ب وان بهین، و دا خو شیسئ ب ژبانئ بیه هه تا وهخته کئ قه برئ [کو وهختئ مرنا وان]. ﴿٤٥﴾ و ههر وهخته کئ پیغه مبهری دگوته وان: خو ژ ئیزایا دنیا یئ و یا تاخرهتی پباریزن [بترسن و وی تشتئ نه کهن یئ هوین پئ هیژایی ئیک ژ ههردو ئیزایان بین]، دا دلوفانی ب هه وه بیته برن [بهلئ هه وه گوهداری نه دکر و بهرئ خو وهر دگپرا]. ﴿٤٦﴾ و چو بهلگه و نشان ژ نیشانیث خودایئ وان بو وان نه دهاتن، ئەگەر وان رو یئ خو ژئ وهر نه گپرابیه. ﴿٤٧﴾ و ئەگەر بیژنه وان: ژ رزقئ خودئ دایسیه هه وهه دریکا خیریدا بمه زیخن تهویت

﴿٧١﴾ أُولَئِكَ زُرْنَا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِن مَّاءٍ عَمَلَتَ أَيَّدَيْتَ أَنْعَمًا
 فَهَمَّ لَهَا مَلَكُوتٌ ﴿٧٢﴾ وَذَلَّلْنَاهَا لَهُمْ فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ
 وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾ وَلَهُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَمَشَارِبٌ
 أَقْلًا يَشْكُرُونَ ﴿٧٤﴾ وَأَتَّخِذُوا مِن دُونِ اللَّهِ إِلَهَةً
 لَعَلَّهُمْ يُبْصِرُونَ ﴿٧٥﴾ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَهُمْ وَهُمْ
 لَهُمْ جُندٌ مُّحْضَرُونَ ﴿٧٦﴾ فَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ إِنَّا نَعْلَمُ
 مَا يُبْسِرُونَ وَمَا يَأْتِيهِمْ أُولَئِكَ الْإِنسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ
 مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٧٧﴾ وَضَرَبَ لَنَا
 مَثَلًا وَسَبَّي خَلَقَهُ قَالَ مِن مَّجَى الْعِظْمِ وَهِيَ رَمِيمٌ ﴿٧٨﴾
 قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٧٩﴾
 الَّذِي جَعَلَ لَكُم مِّنَ الشَّجَرِ الْأَخْضَرِ نَارًا فَإِذَا أَنشأهُ
 مِنهُ تُوقَدُونَ ﴿٨٠﴾ أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِقَدِيرٍ عَلَىٰ أَن يَخْلُقَ مِثْلَهُم بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ ﴿٨١﴾
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَن يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٨٢﴾
 فَسُبْحَانَ الَّذِي يَبْدُؤُا مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

چيکری، و ئه و قى گافى قى زنده جرهبړى دکهت و دژمنه کى ناشکراهه [ئنهف نايه ته د دهره قى (ئهبو
 جههل) دا هاتيه خوارى]. ﴿٧٨﴾ [ئنهف مروقى قى جرهبړى د دهره قى رږږا قيامه تيدا دکهت] خو و
 چيکړنا خو ژ بيرکر و نمونه يهک بو مه ئينا، و گوت: کى دى شان هه ستييت پرزى و پيټى ساخکه ته قه؟! .
 ﴿٧٩﴾ بيژه: ئه وى جارائىکى داين ئه و دى [وان هه ستيان] ساخکه ته قه، و ئه و ل سهر چيکړنا ههر
 تشته کى زانا و خودان شيانه. ﴿٨٠﴾ ئه وى بو هه وه ژ دارا شين ناگر داى، فيجا هوين ناگرى پى هه لدکه ن.
 ﴿٨١﴾ ئه وى ما ئه وى ئه رد و ئه سمان داين و چيکړين [دگهل مه زنا تيا پى چيکړين]، نه شيت ييت وه کى
 وان چى بکهت و بدهت؟ بهلى ئه و دشيت و ئه وه چيکهر و زيده زانا. ﴿٨٢﴾ ب راستى کار و فهرانا وى
 ئه وه: گافا تشتهک فيا دى بيژتى هه به دى بيت. ﴿٨٣﴾ فيجا پاک و باقرى ژ هه مى کيا سيان بو وى خوداى،
 ئه وى ملکينى و خودانيسا هه مى تشتان دده ستدا، و هوين ههر دى ب بال ويشه زقرن.

﴿٧١﴾ ما ئه و نابنين مه كه وال و پيره ژ چيکړنا خو
 ييت بو وان چيکړين، و ئه و خودانيت وانه؟ [وب
 كه يفا خو ماللکيى تيدا دکه ن]. ﴿٧٢﴾ و مه ييت
 بو وان سهرنهرم کرين و ئيخستينه د خزمه تا وندا،
 فيجا ئه و ل هنده کان سوار دبن و هنده کان دخون.
 ﴿٧٣﴾ گهلهک مفاييت دى و گهلهک فه خوارنيت
 دى ژى، بو وان ييت تيدا هه ين، فيجا ما شوکور و
 سوپاسيسا خودى ناکه ن. ﴿٧٤﴾ و وان شوينا خودى
 بوت په رستن، بهلکى هاريکارييا وان هه يته کرن.
 ﴿٧٥﴾ و [ئه و بوت] نه شين هاريکارييا وان بکه ن، و
 ئه و ب خو [د دنيا ييدا] بو وان بوتان له شکه ر بوون،
 و ل بهر خزمه تا وان ييت راوه ستياى بوون [بهلى
 ئه و نه شين ئه قرو هاريکارييا وان بکه ن]. ﴿٧٦﴾ فيجا
 بلا تاخفتنيت وان [د دهره قى ته دا و د دهره قى وان
 بوتاندا ييت ئه و دپه ريسن] ته ب کو شان نه ئيخن، ب
 راستى يائو ناشکه را دکه ن و فه دشيرن، مه ناگه ه
 ژى هه يه [و دى وان ل سهر ئيزاده ين]. ﴿٧٧﴾ ئه وى
 ما مروى نابنينت و نوزانيت مه ئه وى ژ چپکه کى

سورة صافات

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۸۲) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ سویند ب ملیاکه تیت ب ریز راوهستیاین .
 ۲ ﴿ سویند ب ملیاکه تیت ل عهوران دخورن و
 دهاژون . ۳ ﴿ سویند ب ملیاکه تیت قورئان خوین .
 ۴ ﴿ ب راستی خودایسی هه وه ههر تیکه .
 ۵ ﴿ خودانی شهرد و نهسمانانه و هندی دناقهرا
 واندا، و خودانی روزه لاتانه . ۶ ﴿ ب راستی مه
 نهسمانی دنیایی یی ب خه ملاستیران جوانگری .
 ۷ ﴿ و مه نهسمان یی ژ هه می شهیتانیت خرابایی و
 سهرداچویی پارستی . ۸ ﴿ دا گول ناخفتنا روینشتییت
 جیهانا بلند نه بن [و نه گهر پیکولی بکه ن گوهداریسی
 بکه ن]، ژ هه می رهخافه سستیر دجنی . ۹ ﴿ دا دویر
 بکه فن [و گوهفه چینی نی نه کن]، و ئیزایه کا بهردهوام و
 بی فه برین بو وانه . ۱۰ ﴿ [و شهیتان ناخفتنا ملیاکه تان

گولی نابن] ژ بلی وی یی ب دزیفه ناخفتنه کی بره فینیت [نه و ناخفتن ژ و هجی نه بیت، چونکی وه جی
 یا ژ وان پارستیسه، بهلی ههر نه و ناخفتنا ملیاکه ت دناقهرا خودا دکهن]، و نهوی ژی گوریسه کا ناگری یا
 کونکهر ب دویف دکه فیت . ۱۱ ﴿ پسیرا وان [گاور و موشرکان، نهویت باوهری ب پوژا قیامه تی نهی] بکه،
 کا چیکرنا وان مه زتره یان یا نهویت مه چیکرین [ژ شهرد و نهسمان و ملیاکه تان]، ب راستی مه مروّف یی
 ژ ههریسه کانویسه ک چیکری [قیجا چاوا نه و ساخکرنا پشتی مرئی دویر ددانن] . ۱۲ ﴿ بهلی تو [ژ چیکرنا
 خودی] حیبه تی دبی، و نه و ترانه یان ب ته دکهن [ژ بهر حیبه تیوونا ته، و ته ئکیدکرنا ته ل سه هاتنا پوژا
 قیامه تی] . ۱۳ ﴿ و ههر وهختی نه و بیته شیره تکران، پیقه ناچن و ل خو نازفرن . ۱۴ ﴿ و ههر وهختی نه و
 موعجیزه به کی [ژ موعجیزه بیته پیغه مبهری] بیینن، زیده ترانه یان پی دکهن، و غهبری خو د بهر هندیرا
 دکهن ترانه یان پی بکه ن . ۱۵ ﴿ و دبیزن : نهفه ژ سیره بهندیسه کا ناشکهر پیقه تر نینه . ۱۶ ﴿ نهری نه گهر نه م
 مرین و بوینه ناخ و ههستی، نه ری جاره کا دی نه م دی ساخینه فه . ۱۷ ﴿ و باب و باپریت مه ییت پیشیسی
 ژی [دی رانه فه] ؟ ۱۸ ﴿ [هه می موحه مه د] بیته : بهلی هویین و باب و باپریت خو دی ساخینه فه، و هویین
 درسووا و ره زیل . ۱۹ ﴿ [دویر نه بیینن] ب پفا دووی هویین دی ساخ بن، قیجا هویین دی بیینن [کا خودی
 دی چ ئیزایی ده ته بهر هه وه] . ۲۰ ﴿ [و پشتی نه و پوژا قیامه تی دینن] دی بیژن : وهی خو لی ب سه ری مه،
 نه فه یه پوژا جزادانی . ۲۱ ﴿ نهفه پوژا ئیکجودا کرنا فه نجی و خرابیسیه، پوژا کومبون و ژیکفافار تئیه نه و
 هه وه دره و ددانا . ۲۲ ﴿ نهویت سته م کریین و هه فالیت وان [ییت وه کی وان] و نهویت وان شوینا خودی
 دپهرستن کوم بکه ن . ۲۳ ﴿ و [سته مکاران و هه فالیت وان و پهرستییت وان] بهری وان بدنه ریکا دوژه هی .
 ۲۴ ﴿ و وان [سته مکاران] راوهستینن، ب راستی نه و ییت بهر برسن، دقیت پسیر ژ وان بیته کرن .

سورة الصافات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالصَّفَاتِ صَفًا ۱ فَالْزَجْرَتِ زَجْرًا ۲ فَالْتَلِيَتِ ذِكْرًا ۳ اِنْ اِلَهَكُمُ
 لَوْجُدٌ ۴ رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرُبُّ الْمَشْرِقِ ۵ اِنَّا رَبُّنَا
 السَّمَاءُ الَّذِي نَبْرِيَتُهُ الْكُوْكِبُ ۶ وَحَفَظَا مِنْ كُلِّ شَيْطٰنٍ مَّارِدٍ ۷
 لَا يَسْمَعُوْنَ اِلَّا الْاَمْرَ الْاَعْلٰى وَيُقَدِّفُوْنَ مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ۸ خُوْرًا وَلَهُمْ
 عَذَابٌ وَّاصِبٌ ۹ اِلَّا مَنْ حَظَفَا الْخَطِيْئَةَ فَاتَّبَعَهُ شَهَابٌ تَالِبٌ ۱۰
 فَاسْتَفْتٰهُمْ اَهُمْ اَشَدُّ خَلْقًا اَمْ مَنْ خَلَقْنَا اِنَّا خَلَقْنٰهُمْ مِنْ طِيْنٍ لَّا رُبَّ
 بَلٍ عَجِبْتَ وَيَسْخَرُوْنَ ۱۱ وَاِذْ اذْكُرُوْا الْاَيْدِيْكُمْ ۱۲ وَاِذْ اَرَاوْا اٰيَةً
 يَسْتَسْخَرُوْنَ ۱۳ وَقَالُوْا اِنْ هٰذَا اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ۱۴ اَوْ اِنَّا مِتْنَا
 وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا اِنَّا الْمَبْعُوْثُوْنَ ۱۵ اَوْ اَبَاوَا الْاَوْلٰى ۱۶ قُلْ نَعْمَ
 وَاَنْتُمْ دَخِرُوْنَ ۱۷ فَاِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَّاحِدَةٌ فَاِذَا هُمْ يَنْظُرُوْنَ ۱۸ وَقَالُوْا
 يٰوَيْلَنَا هٰذَا يَوْمُ الدِّيْنِ ۱۹ هٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكذِّبُوْنَ ۲۰
 اَحْسَرُوْا الْاِيْنِ ظَلَمُوْا وَاَزْوَجَهُمْ وَمَا كَانُوْا يَعْبُدُوْنَ ۲۱ مِنْ دُوْنِ
 اللّٰهِ فَاهْدُوْهُمْ اِلَى صِرَاطٍ الْحَقِيْبِ ۲۲ وَقَفُوْهُمْ اِنَّهُمْ قَسُوْهُنَّ ۲۳

مُشَبَّهٌ
 الْمُؤْتَبَرُ

مَا لَكُمْ لَا تَنصُرُونَ ﴿۲۵﴾ بَلْ هُمْ آيُوهُ مُسْتَسَامُونَ ﴿۲۶﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۲۷﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنْتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿۲۸﴾
قَالُوا بَلْ لَمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿۲۹﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُمْ مِنْ سُلْطَانٍ
بَلْ كُنْتُمْ قَوْمًا طَٰغِينَ ﴿۳۰﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذٰٓئِبُونَ ﴿۳۱﴾
فَأَعْوَجْتُمْ كُفْرًا كَمَا عَوَجْنَا ﴿۳۲﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ
مُشْتَرِكُونَ ﴿۳۳﴾ إِنَّا كَذٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۳۴﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ
لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿۳۵﴾ وَيَقُولُونَ إِنَّا لَنَرٰكُمُ أَتِنَا لَمَنَّا
لِسَاعِرٍ مُّجْنُونٍ ﴿۳۶﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۳۷﴾ إِنَّكُمْ
لَذٰٓئِبُونَ الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿۳۸﴾ وَمَا تُحْزَنُونَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿۳۹﴾
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿۴۰﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿۴۱﴾ فَوَكَّلَهُ
وَهُمْ مُّكْرَمُونَ ﴿۴۲﴾ فِي جَنَّتِ النَّعِيمِ ﴿۴۳﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّتَدَلِّينَ ﴿۴۴﴾
يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَاۤسٍ مِّنْ مَّعِينٍ ﴿۴۵﴾ بِيَضَاءٍ لَّذِيٍّ لِّلشَّرِبِينَ ﴿۴۶﴾
لَا فِيهَا عُوقُولٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿۴۷﴾ وَعِنْدَهُمْ قَاصِرَاتُ
الظَّرْفِ عِينٌ ﴿۴۸﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿۴۹﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿۵۰﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿۵۱﴾

﴿۲۵﴾ هه وه چیه هوین هاریکاریا تیکدو ناکه ن. ﴿۲۶﴾ نه خیر [هاریکاریا تیکدو ناکه ن]، به لی نه فر و چو ژ که سی نائیت. ﴿۲۷﴾ و نه و [گره گر و خزمه تکار] ل تیک و دو زفرین، و گازنده ژ تیک کرن. ﴿۲۸﴾ [نه ویت خزمه تکار گوته سهر و کیت خو] ب راستی هوین ژ به ری خیزیته دهاتنه مه کو دینه، و هه وه ل بهر مه سار دکر [تانکو هه وه دینی مه ژ دهستی مه دکر]. ﴿۲۹﴾ ئینا که نکه نه بیان گو تن: و هسا نینه، نه ژ بهر هندئ هوین موسلمان نه بوون، به لی هوین ب خو دبی باوهر بوون. ﴿۳۰﴾ و مه چو خورتی ل هه وه نه دکر، به لی هوین ب خو مله ته کی زیده سهر داچوی بوون. ﴿۳۱﴾ قیجا ئیزایا خودی ل سهر مه و هه وه فهریو [مه خسه دا وان نه فیه ﴿لَا تَلْمِزْنَٰٓ جَهَنَّمَ مَنكُومِمْ يَبْعَكُ مِنْهُمْ اٰجْمَعِیْنَ﴾ تانکو: دی جهه می ژ ته و دویکه قیبت ته هه می بیان تزی که یں]. ب راستی و هم هه می ههر دی تامکه یه وئ ئیزایی. ﴿۳۲﴾ و مه هوین د سهر دابرن، و هم ب خو ژ ییت سهر داچوی بوویں [نه ب خورتی مه هوین د

سهر دابرن، به لی هم ییت سهر داچوی بوویں، هوین ژ ل دویف مه هاتن]. ﴿۳۳﴾ قیجا ب راستی نه فر و نه وه می [سهر وک و خزمه تکار] دئیزاییدا ده فیشکن. ﴿۳۴﴾ ب راستی هم قی ب سهری گونه هکاران دئینن. ﴿۳۵﴾ و ههر وهختی دگوته وان: ژ بلی خودی چو بهرستی نینن هیژیایی بهرستی بن، وان خو مه زن دکر [و باوهری نه دئینان]. ﴿۳۶﴾ و دگوتن: نه ری ما هم دی بهرستییی خو ژ بهر هه لبه ستفانه کی دین هیلین. ﴿۳۷﴾ نه خیر [وه نینه نه و نه یی دینه، و نه هه لبه ستفانه] و ههر تشته کی پی هاتی راسته، و راستده تیحی هم می پیغه مبه رانه. ﴿۳۸﴾ ب راستی هوین دی تامکه نه ئیزایا تیر ژان و دژوار. ﴿۳۹﴾ و هوین نائینه ئیزادان ب وان کار و کریاران نه بیت، نه ویت هه وه دکرن. ﴿۴۰﴾ به لی بهنده ییت خودی ییت ژیگری. ﴿۴۱﴾ نه فان رزقی خو بی تاشکهره و فهری بی هه ی. ﴿۴۲﴾ ژ هه می رهنگیت فیقی، و دقه درگر تینه. ﴿۴۳﴾ و دقه درگر تینه د وان بهرسته تاندا نه ویت تیر خو شی. ﴿۴۴﴾ ل سهر ته ختان بهر انبه ری تیکن. ﴿۴۵﴾ و مه ی ژ رویاریت بهرسته ل سهر وان دئیته گیران. ﴿۴۶﴾ نه وه می یا سپیه و گه له کا خوشه بو وان ییت فه دخون. ﴿۴۷﴾ نه سهری وان پی دئیشیت و نه گیژ دبن، و نه پی سهر خوش دبن [تانکو نه سهر گیژی تیدایه و نه سهر خوشی]. ﴿۴۸﴾ و وان بهر ییت چاقیت وان بهس ل زه لامیت وان [و ژ بیانان گرتی]، و چاف گر و چاف مه زن ییت هه یں. ﴿۴۹﴾ دی بیژی لؤلویا دهست تیغه نه داییه [هندی هند نه وه پهری د جوان و زه لالن]. ﴿۵۰﴾ خه لکی بهرسته د بهرسته تیدا دی بهرخی خو دونه تیک، و پساران ژ تیک و دو که ن [کاچ د دنیا ییدا ب سهری وان دهات]. ﴿۵۱﴾ تیک ژ وان دی بیژی: من [د دنیا ییدا] هه فاله ک هه بوو [باوهری ب قیامه تی نه بوو].

﴿٥٢﴾ دگوت: ٴهرى توژ وانى ٴهويت باور دکهن کو قيامت دى راييت. ﴿٥٣﴾ ٴهرى گاڤائهم مريِن و بووينه ئاخ و ههستى، ٴهم دى ٴيينه جزا کرن و حساب د گهل مه دى ٴيته کرن؟! [ٴهڤه تشته کى دويره، تو چاوا باور دکهى]. ﴿٥٤﴾ ٴهوى دناخفت گۆته بهحه شتيان: کا د گهل من چاڤيت خو ل دۆزههى بگيرِن، کا حالى وى ههڤالى من چيه د دۆزههيدا؟! ﴿٥٥﴾ فيجا وى چاڤى خو ل دۆزههى گيِرا، ٴهو [ههڤالى خو] د نيڤا دۆزههيدا ديت. ﴿٥٦﴾ گازى كرى و گۆت: ب خودى كه م نيژيك بوو تو من زى تى بهى. ﴿٥٧﴾ و ٴهگهر دلؤڤا نيسا خودايسى من نه بايه، ٴهز زى دا د گهل ته د دۆزههيدا بم. ﴿٥٨﴾ [فيجا ٴهو ل ههڤاليت خو ييت بهحه شتى زڤرى، و گۆت: ٴهرى هنده ٴيدى ٴهم نامرين؟. ﴿٥٩﴾ هه ما مرن بهس مرنا ٴيكي بوو، خلاس ٴهم نائينه ئيزادان. ﴿٦٠﴾ ٴها ٴهڤهيه سهرڤه رازيسا مهزن. ﴿٦١﴾ بلا بو سهرڤه رازيسا ژڤى رهنگى، كار كه ر كار بكن. ﴿٦٢﴾ ٴهڤه سهرڤه رازتر و ب قه درتره، يان

دارا زه قوومى. ﴿٦٣﴾ مه ٴهو دار يا كرى به لا و نه خو شى بو گاوران. ﴿٦٤﴾ ب راستى ٴهو داره كه، ژ بنى دۆزههى دهر دهڤيت. ﴿٦٥﴾ فيقيبى وى، دى بيژى سهر يت شه يتانانه. ﴿٦٦﴾ ب راستى ٴهو [گاور] دى ژى خون، و دى زكى خو پى تژى كهن. ﴿٦٧﴾ پاشى دى ڤه خوارنه كا ٴيكل [ژ كيم و زڤغ و ئاداڤى] و زيده كه ل ب سهر دا كهن. ﴿٦٨﴾ پاشى دى چنه دۆزههى. ﴿٦٩﴾ ب راستى وان باب و باڤير يت خو ييت ديتن گو مړا. ﴿٧٠﴾ فيجا ٴهو ل دهو سا وان دبه زن. ﴿٧١﴾ ب سويند بهرى مله تى ته، بارا پتر ژ مله تيت بو رى د گو مړا بوون. ﴿٧٢﴾ و ب سويند مه پيغه مبه ر بو وان هنار تسوون، كو وان ئاگه هدار بكن. ﴿٧٣﴾ فيجا برينى، كا دويا هيكا وان ٴهويت ها تينه ئاگه هدار كرن، يا چاوا بوو؟. ﴿٧٤﴾ ژ بلى بهنده ييت خودى، ييت ژيگرتى ژ وان [ٴهويت باوهرى ئيناين]. ﴿٧٥﴾ ب سويند نووچ پيغه مبه ر هه وارا خو گه هانده مه، و ٴهم چ خو ش به رسڤده هين [به رسڤا وى، مه لا و دا]. ﴿٧٦﴾ و مه ٴهو و مالا وى [ئانكو ٴهويت ل سهر دينى وى]، ٴهنگاڤيسا مه زن [خه ندقيني] قورتا لكرن.

يَقُولُ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَوْ دَامِنًا وَكُنَّا نُرَاوِعَ عِظْمَاءَ إِيَّانَا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَسْمَعُ مُطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَأَطَّلَعَ فَرَأَاهُ فِي سَوَاءِ
الْبَحْرِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَاللَّهِ إِنْ كِدْتَ لِتُرَدِّينَ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّي
لَكُنْتُ مِنَ الْمُحْضَرِّينَ ﴿٥٧﴾ أَفَتَأْتِحْنَ بِمِثْرِينَ ﴿٥٨﴾ أَلَمْ نَوْتِنَا
الْأُولَىٰ وَمَأْتِحْنَ بِمُعَدَّيْنِ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَذَا هُوَ الْقَوْمُ الْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِيُثَلَّ هَذَا فَلْيَجْمَلِ الْعِمْلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
الرَّؤْمِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ
فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُ رُءُوسُ الشَّيَاطِينِ ﴿٦٥﴾
فَأَنهَمُ لَأَكَلُونَ مِنْهَا فَأَمَّا لُؤْنٌ مِنْهَا الْبُطُونُ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنْ لَأَهْمُ
عَلَيْهَا شَوْبًا مِنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنْ مَرَجَعَهُمْ لِآلِ الْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهَمُ الْقَوْمُ الْفَآءِ بَاءُ هُرْصَالِينَ ﴿٦٩﴾ فَهَمَّ عَلَىٰ آثَرِهِمْ هَمُّعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ كَثْرًا أَلْوَالِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِمْ
مُنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَأَنْظَرْتَهُمْ كَيْفَ كَانَتْ عَاقِبَةُ الْمُنذِرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَيْنَا نُوْحًا فَلْيَعْبَرِ
الْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجِيْنَهُ وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

﴿۷۷﴾ و مه دوینده‌ها وی ب تنی ل سهر ئه‌ردی هیلا
 [ئانکو ئه‌فیت پستی وان هاتین هه‌می ژ دوینده‌ها وان
 ژ وان ییت هاتین]. ﴿۷۸﴾ و مه ناڤی وی ب قه‌نجی د
 ناف ییت پستی ویدا هیلا. ﴿۷۹﴾ سهرانسهری جیهانی
 سلاف ل نووحی بن [ئانکو سهرانسهری جیهانی
 ب قه‌نجی ناڤی وی دئینن، و سلافان دده‌نه سهر].
 ﴿۸۰﴾ و هوسا ئه‌م قه‌نجیکاران خه‌لات دکه‌ین.
 ﴿۸۱﴾ و ئه‌و ژ وان بنده‌ییت مه بوو ئه‌و ییت خودان
 باوهر. ﴿۸۲﴾ باشی ییت دی هه‌می، مه خه‌ندکاندن.
 ﴿۸۳﴾ و ب راستی ئیبراهیم ژ وان بوو، ئه‌و ییت ریک
 و ریبازا وی گرتین. ﴿۸۴﴾ و هختی ب دلکئی پاک و
 پاقر [ژ شرک و گو‌مانی]، به‌ری خۆ داییه‌ خودی.
 ﴿۸۵﴾ و هختی گو‌تیه‌ بابی خۆ و مله‌تی خۆ، هوین
 چ دپه‌ریسن؟ ﴿۸۶﴾ ئه‌ری هه‌وه دڤیت په‌رستییه‌ کئی
 ژ دره‌ و شوینا خودی په‌ریسن. ﴿۸۷﴾ هوین چ هزر
 ژ خودانی هه‌می جیهانان دکهن [دئی فئی بو هه‌وه
 هیلیت، هوین وی هیلن و غه‌یری وی په‌ریسن].
 ﴿۸۸﴾ [ژ به‌ر وی ئیه‌تا ددلی خۆ دا قه‌شارتی، و داروژا

وَجَعَلْنَا دُرِّيَّتَهُ لَهُمْ الْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَّمَ
 عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كُنَّا بِتَحْرِی الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُ
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَخَّرْنَا الْآخِرِينَ ﴿٨٢﴾ وَإِن مِنْ
 شَيْعَةٍ إِلَّا بَرَهْنَاهُمْ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَاءَ رَبُّهُ بِقَلْبِ سُلَيْمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ
 وَقَوْمِهِ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَفَكُلَّاءِ الْهَيْهَةِ دُونَ اللَّهِ تُرِيدُونَ ﴿٨٦﴾
 فَمَا ظَنُّكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَتَنظَرْنَا نَظْرَةً فِي النُّجُومِ ﴿٨٨﴾
 فَقَالَ إِنِّي سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَى الْعَذِيبِ
 فَقَالَ أَلَا تَأْتُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنْطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ صَرْبًا
 بِالْأَيْمَنِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوا إِلَيْهِ يَرْفُونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ تَعْبُدُونَ مَا تَنْجُتُونَ ﴿٩٥﴾
 وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنبَأُكُم بِغَاثِ الْقَوْءِ
 فِي الْجُبْحِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَشْقَاءِ ﴿٩٨﴾
 وَقَالَ إِنِّي آذَيْتُ الْبَشَرَ إِنِّي رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠٠﴾
 فَسَنَنْتَهُ بِعُلْمِ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ السَّعْيَ قَالَ يَبْنَؤُ
 إِنِّي أَرَى فِي السَّمَاءِ آتٍ آذِيحًا فَآظُرُّ مَاذَا تَرَى ﴿١٠٢﴾ قَالَ يَبْنَؤُ
 أَفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٣﴾

جه‌رنی د گهل مله‌تی خۆ دهر نه‌که‌فیت] دیتنا سستیران، پستی به‌ری خۆ داییی، کره هه‌جه‌ت بو نه‌ساختی.
 ﴿۸۹﴾ و گو‌ت: [ئه‌ز نه‌شیم د گهل هه‌وه دهر که‌قم] ب راستی ئه‌زی نه‌ساختم. ﴿۹۰﴾ و وان ژ ی پشتا خۆ
 دانه ئیبراهیمی و چۆن. ﴿۹۱﴾ باشی ب به‌رزه‌ییه‌ چۆ ده‌ف بوتیت وان، و گو‌ت: ما هوین ناخۆن [هندی
 خووان ل به‌ر وان بوو، هۆ گو‌ته وان]. ﴿۹۲﴾ هه‌وه چیه هوین بوچی ناخۆن. ﴿۹۳﴾ باشی به‌ر وان چۆ،
 و ب ده‌ستی راستی و ب هیژ دانا وان [هه‌می هویر هویر کرن ژ بلی یی ژ هه‌مییان مه‌زنتر، ئه‌فه هیلا دالی
 بزفرن، و د خۆ و بوتیت خۆ بگه‌هن]. ﴿۹۴﴾ فئجبا [وه‌ختی ئه‌و زفرین و بوتیت خۆ ب وی رهنگی دیتین، و
 زانین ئیبراهیمی ئه‌فه یا کری] ب له‌ز به‌رف وی چۆن. ﴿۹۵﴾ [ئینا ئیبراهیمی] گو‌ته [وان]: ئه‌ری هوین وان
 دپه‌ریسن ئه‌و ییت هوین ب ده‌ستیت خۆ دادتراشن. ﴿۹۶﴾ و خودی هوین و بوتیت هوین چی دکهن، هه‌ردو
 ییت دایین [فئجبا چاوا هوین وی ناپه‌ریسن، و که‌س ژ وی بئغه‌تر هیژایی په‌رستنی نینه]. ﴿۹۷﴾ گو‌تن:
 ئیتونه‌کئی بو چیکهن، و باقیز نه‌ه دناف ئاگرئ شارایادا. ﴿۹۸﴾ و وان فیا ئیبراهیمی ب ئاگری بسۆژن، به‌لی
 مه‌ئو ب بن ئیخستن. ﴿۹۹﴾ [و ئیبراهیمی] گو‌ت: ئه‌ز دئی به‌ر ب خودایی خۆفه‌ چم [ئه‌ز دئی چمه‌ وی
 جه‌ی خودی گو‌تیه‌ من هه‌ری]، دئی من سهر راست و راسته‌ری که‌ت. ﴿۱۰۰﴾ ئیبراهیمی گو‌ت: خودیو
 کوره‌کئی باش بده‌ من. ﴿۱۰۱﴾ ئینا مه‌زگینی ب کوره‌کئی نه‌رم و حلیم دایی. ﴿۱۰۲﴾ فئجبا وه‌ختی کورئ
 وی گه‌هشتیه‌ ژیی بسۆژی، کو د گهل بیت و بچیت و شۆل بکه‌ت ئیبراهیمی گو‌تی: کورئ من، من د
 خه‌وئیدا دیت من تو سه‌رئ دکرئ، فئجبا به‌ری خۆ بدی کا توچ دیتئ؟ [ئه‌فه پسیره‌ ژئ کر، دا بزایت
 کا چه‌ند سه‌بر هه‌یه‌] ئینا گو‌ت: بابۆ وی بکه‌ یا ئه‌مرئ ته‌ پی هاتیه‌ کرن، خودی چه‌ز که‌ت دئی من ژ
 بئغه‌هان بینی.

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّى لِلْجَبِينِ ﴿١٣٦﴾ وَتَدَابَّرَهُ أَنْ يَتَايَرَهُمَا ﴿١٣٥﴾
 قَدْ صَدَّقَتْ الرُّؤْيَا إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٥﴾ إِنَّ
 هَذَا لَهُوَ الْبَلَاءُ الْعَظِيمُ ﴿١٣٦﴾ وَقَدْ يَنْبَغُ عَظِيمٌ ﴿١٣٧﴾ وَتَرَكْنَا
 عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿١٣٨﴾ سَلَّمْنَا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ﴿١٣٩﴾ كَذَلِكَ نَجْزِي
 الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٠﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤١﴾ وَبَشَّرْنَاهُ
 بِإِسْحَاقَ نَبِيًّا مِمَّن الصَّالِحِينَ ﴿١٤٢﴾ وَبَدَّلْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰ إِسْحَاقَ
 وَمِنْ ذُرِّيَّتِهِمَا مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ مُمِينٌ ﴿١٤٣﴾ وَلَقَدْ مَنَّا
 عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿١٤٤﴾ وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ
 الْعَظِيمِ ﴿١٤٥﴾ وَنَصَرْنَاهُمْ فَاكُونُوا لَهُمُ الْعَلِيِّينَ ﴿١٤٦﴾ وَعَايَيْنَاهُمَا
 الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ ﴿١٤٧﴾ وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٤٨﴾
 وَتَرَكْنَا عَلَيْهِمَا فِي الْآخِرِينَ ﴿١٤٩﴾ سَلَّمْنَا عَلَىٰ مُوسَىٰ
 وَهَارُونَ ﴿١٥٠﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّهُمَا
 مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥٢﴾ وَإِن يَأْسُ لَوْنُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٥٣﴾
 إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٥٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
 الْخَالِقِينَ ﴿١٥٥﴾ اللَّهُ رَبُّكُمْ وَرَبَّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥٦﴾

﴿١٣٣﴾ قُبُحًا وَهَخْتَى هَردول بهر ئەمری خودی
 هاتین و گوهداریا وی کرین، و وهختی ئیبراهیمی
 کورپی خو دَهف و دَهف ئیخستیه سهر ناخی [و کیر
 دانیه سهر ستوی وی]. ﴿١٣٤﴾ مه گازی کری:
 هه ی ئیبراهیم. ﴿١٣٥﴾ ب سویند تشتی مه دخه وئیدا
 ئەمری ته پی کری، ته ب جه ئینا [رابوون و ل
 بهراتنا هه وه، مه ژ هه وه قه بویل کر]. و هؤسا ئەم
 قهنجیکاران خه لات دکهین [و ژ تهنگافیان فورتال
 دکهین]. ﴿١٣٦﴾ ب راستی ئەفهیه جهربانندن و ئمتیحانا
 مه زن. ﴿١٣٧﴾ و مه قوربانه کی مه زن، ژ پیش کورپی
 و یقه، هنارت. ﴿١٣٨﴾ و مه نافی وی ب باشی دناف
 ییت پشتی ویدا هیلا. ﴿١٣٩﴾ سلاف ل ئیبراهیمی
 بن [هه می کهس سلافان ددنه سهر، ب باشی نافی
 وی دئینن]. ﴿١٤٠﴾ هؤسا ئەم قهنجیکاران خه لات
 دکهین. ﴿١٤١﴾ ب راستی ئەو ژ بهنده ییت مه ییت
 خودان باوهر بوو. ﴿١٤٢﴾ و مه مزگینی [ب کوره کی
 دی] ب ئیسحاقی دای، کو دی بیه پیغمبهه و ژ
 باشان. ﴿١٤٣﴾ و مه بهرکهت داوی و دا ئیسحاقی، و

ژ دویندهها وان هندهک دباش بوون، و هندهک بو خو سته مکاریت ئاشکهه را بوون. ﴿١٤٤﴾ و ب سویند مه
 منهت و کهرهما دگهل موسایی و هاروونی ژی کری. ﴿١٤٥﴾ و مه ئەو ههردو و ملهتی وان ژی، ژ تهنگافی
 و نه خو شیبیا مه زن، قورتال کرن. ﴿١٤٦﴾ و مه هاری وان کر و مه ئەو ب سهر ئیخستن، و سهر کهفتی، بوونه
 ئەو. ﴿١٤٧﴾ و مه تهوراتا روون و ئاشکهه را دا وان. ﴿١٤٨﴾ و مه ههردو راسته پئی کرن. ﴿١٤٩﴾ و مه نافی وان
 ب باشی دناف ییت ددویف واندا هیلا. ﴿١٥٠﴾ و سلاف ل سهر موسایی و هاروونی بن. ﴿١٥١﴾ و ئەم
 هؤسا قهنجیکاران خه لات دکهین. ﴿١٥٢﴾ ب راستی ئەو ههردو ژ بهنده ییت مه ییت خودان باوهر بوون.
 ﴿١٥٣﴾ و ب راستی ئلیاس ژ پیغمبهه رانه. ﴿١٥٤﴾ وهختی گوتیهه ملهتی خو: ما هوین ژ خودی ناترسن.
 ﴿١٥٥﴾ هوین به علی [نافی بوته کی وان] دپه ریسن، و هوین په رستنا باشترین چیکهه ری دهیلن؟. ﴿١٥٦﴾ کو
 خودییه، خودانی هه وه وی باب و باپیریت هه وه.

﴿۱۲۷﴾ و وان [ثلیاس] درهوین دانا، ب راستی ئەو [د دوژەهیدا] دتی ئیسنه بهرەهه فکرن. ﴿۱۲۸﴾ ژ بلی بهندهییت مه بیئت ژ یگرتی [ژ وان]، بو باوهری و گوهدارییی. ﴿۱۲۹﴾ و نافیی وی ب باشی، مه د ناف بیئت دویت ویدا هیلا. ﴿۱۳۰﴾ سلافل سهر ثلیاسی بن. ﴿۱۳۱﴾ ئەم هۆسا قهنجیکاران خهلات دکهین. ﴿۱۳۲﴾ ب راستی ئەو ژ بهندهییت مه بیئت خودان باوهر بوو. ﴿۱۳۳﴾ و ب راستی [لوو] ژی ژ پیغه مبهرانه. ﴿۱۳۴﴾ وهختی مه ئەو و مالا وی ههمی قورتالکرین. ﴿۱۳۵﴾ پیره ژ نهک تی نه بیئت [ئەو ژی ژنا وی بوو]، ما د گهل وان ئەو بیئت د ناف ئیزییدا ماین. ﴿۱۳۶﴾ پاشی بیئت مایی، مه د هیلاک برن. ﴿۱۳۷﴾ و هوین سپیده یان د بهر [کافلیت] وانرا دبۆرن. ﴿۱۳۸﴾ و ب شهفی ژی [د بهررا دبۆرن]، فیجا ما هوین بو خو ئەقله کی ناگرن. ﴿۱۳۹﴾ ب راستی یوونس ژی ژ پیغه مبهرانه. ﴿۱۴۰﴾ وهختی [بیی] دهستویریا خودایی خو ژ مله تی خو [رهفی]، و چۆیه د گه مییا بارکریدا. ﴿۱۴۱﴾ [پشتی باری گه مییی گران

الجزء
۱۶

فَكَذَّبُوهُ فَأَنهَمُ لَمُحَضَّرُونَ ﴿۱۲۷﴾ الْأَعْبَادَ لِلَّهِ الْمُخْلِصِينَ ﴿۱۲۸﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِي الْآخِرِينَ ﴿۱۲۹﴾ سَلَّمَ عَلَىٰ آلِ يَاسِينَ ﴿۱۳۰﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿۱۳۱﴾ إِنَّهُ مِنْ عِبَادِنَا الْمُؤْمِنِينَ ﴿۱۳۲﴾ وَإِنَّ لَوْطًا لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۳﴾ إِذْ جَعَلْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿۱۳۴﴾ الْأَعْجُوزَ فِي الْغَايِبِ ﴿۱۳۵﴾ ثُمَّ دَمَرْنَا الْآخِرِينَ ﴿۱۳۶﴾ وَانكُم لَتَمْرُونَ عَلَيْهِمْ مُصِيبِينَ ﴿۱۳۷﴾ وَبِالْبَيْتِ الْأَيْمَنِ الَّذِي تَقُولُونَ ﴿۱۳۸﴾ وَإِنَّ يُوسُفَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿۱۳۹﴾ إِذْ بَعَثْنَا إِلَىٰ الظُّلُمِ الْأَسْحَابِ ﴿۱۴۰﴾ فَسَاهَوْا فَكَانَ مِنَ الْمُذْضِمِينَ ﴿۱۴۱﴾ فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿۱۴۲﴾ فَلَوْلَا أَنَّهُ رَكَّانٌ مِنَ الْمُسْتَجِيبِينَ ﴿۱۴۳﴾ اللَّيْلِ فِي بَطْنِهِ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿۱۴۴﴾ فَبَدَّدَتْهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ ﴿۱۴۵﴾ وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِّنْ يَقُوطِينَ ﴿۱۴۶﴾ وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَىٰ مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ ﴿۱۴۷﴾ فَآمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَىٰ حِينٍ ﴿۱۴۸﴾ فَاسْتَفْتَاهُمُ الْأَبْنَاءُ الْبَنَاتُ وَلَهُمُ الْبُتُونُ ﴿۱۴۹﴾ أَمْ خَلَقْنَا الْمَلَائِكَةَ إِنثًا وَهُمْ شَاهِدُونَ ﴿۱۵۰﴾ أَلَا إِنَّهُمْ مِّنْ أَفْئِدَةٍ لِّقُولٍ ﴿۱۵۱﴾ وَإِلَّا اللَّهُ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۵۲﴾ أَصْطَفَىٰ الْبَنَاتَ عَلَىٰ الْبَنِينَ ﴿۱۵۳﴾

بووی و فیاین سفک بکهن، و گه می ژ بار گرانی نه چۆیی [پشک د نافه را ئەو بیئت د گه مییییدا هاته ئافیتین، فیجا ئەو، بوو ژ وان ئەو بیئت پشک لی کهفتی. ﴿۱۴۲﴾ [خو ئافیته د ئافیدا] و نههنگه کی داعویرا، و ئەو یی لۆمه دار بوو. ﴿۱۴۳﴾ و ئەگەر ئەو ژ وان نه بایه ئەو بیئت خودی ژ کئیا سییان پاقر دکهن [ئانکو ئەگەر وی گه لهک زکر نه کربایه، ژ دهر فه و دزکی نههنگی ژیدا]. ﴿۱۴۴﴾ دا ههتا رۆژا قیامه تی، مینبته دزکی نههنگیدا. ﴿۱۴۵﴾ و مه ئەمری نههنگی کر بافیژیته ئەرده کی رویت و بی شینکاتی، و ئەو (یوونس) یی نهساخ. ﴿۱۴۶﴾ و مه کوندکهک (کولند زهرهک) ل سهر شینکر [داسیبه ری لی بکهت، و دهمه کی د بنقه بمینیت، ههتاب سهر خو فه دئیت]. ﴿۱۴۷﴾ و مه ئەو بو سه د هزاران یان پترهنارت. ﴿۱۴۸﴾ فیجا وان هه مییان باوهری [بی] ئینا، فیجا مه ژی ههتا دهمه کی ئاشکه را [ئەو ژی دهمی مرنییه] خو شی دانه وان. ﴿۱۴۹﴾ فیجا [هه می موحه مه د] پسیرا وان (قوره شییان) بکه: ئەری کچ بیئت خودایی ته نه و کور بیئت وان؟! ﴿۱۵۰﴾ یان ژی مه ملیاکه ل بهر چافیت وان می چی کرینه؟ ﴿۱۵۱﴾ هشیار بن و بزائن ژ بی بهختی ئەو فی دبیزن. ﴿۱۵۲﴾ [دبیژن] خودی زارۆکی هه می، و ب راستی ئەو دره وان دکهن. ﴿۱۵۳﴾ ئەری [خودی] کچ شوینا کوران بو خو ژی گرتینه.

مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿١٥٤﴾ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٥﴾ أَمْ لَكُمْ سُلْطٰنٌ مُّبِينٌ ﴿١٥٦﴾ فَأَنفُوا بِكُتُبِكُمْ إِن كُنْتُمْ صٰدِقِينَ ﴿١٥٧﴾ وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجَنَّةِ نَسَبًا ﴿١٥٨﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتِ الْجِنَّةُ أَنَّهُمْ لَمَخْصَرُونَ ﴿١٥٩﴾ سُبْحٰنَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٦٠﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦١﴾ قٰتِلِكُمْ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿١٦٢﴾ مَا آتٰكُمْ عَلَيْهِ بِقِيٰتِينَ إِلَّا لَمَّا تُمْرُونَ بِهِمْ وَأَمَّا إِلٰهُكُمْ فَهُوَ اللَّهُ مُعْتَدٍ عَلَى غِيْبٍ ﴿١٦٣﴾ وَإِنَّا لَنَخُنَّ الصَّٰفَّٰتِ ﴿١٦٤﴾ وَإِنَّا لَنَخُنَّ الْمَسْجُوتِ ﴿١٦٥﴾ وَإِنَّا لَنَخُنَّ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٦﴾ وَإِنَّا لَنَخُنَّ الْآخِرِينَ ﴿١٦٧﴾ وَلَو أَنَّ عِنْدَنَا ذِكْرًا مِّنَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٦٨﴾ لَكُنَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿١٦٩﴾ فَكَفَرُوا بِهِ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٧٠﴾ وَلَقَدْ سَبَقَتْ كَلِمَتُنَا لِعِبَادِنَا الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧١﴾ إِنَّهُمْ لَهُمُ الْمَنْصُورُونَ ﴿١٧٢﴾ وَإِن جُنَدًا لَهُمْ أَلْعَابُونَ ﴿١٧٣﴾ فَنُوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٤﴾ وَأَنصُرُهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٥﴾ أَفَعِدَّاءُنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٧٦﴾ فَإِنَّا نُنزِلُ سٰحَابًا مِّن سَمٰءٍ صٰبِحًا مُّتَدْرِينَ ﴿١٧٧﴾ وَنُوَلِّ عَنْهُمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿١٧٨﴾ وَأَنصُرُهُمْ فَسَوْفَ يُبْصِرُونَ ﴿١٧٩﴾ سُبْحٰنَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿١٨٠﴾ وَسَلَّمْ عَلَى الْمُرْسَلِينَ ﴿١٨١﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿١٨٢﴾

﴿١٥٤﴾ هه وه خیره [هوين] چاوا حوکمی دکهن؟! [هوين کوران ژ کچان چیت ددانن، پاشی هوين کچان بؤ خودی ددانن، و کوران بؤ خو].
 ﴿١٥٥﴾ فیجا ما هوين هزارا خو ناکهن؟! [بزائن هوين د خه له تن]. ﴿١٥٦﴾ یان زى هه وه بهلگه و نیشانه کا رؤون و ناشکرا [ل سهر ئەفا هوين دبیژن] ههیه؟!
 ﴿١٥٧﴾ فیجا ئەگەر هوين راست دبیژن کتیباً خو بینن [ئەو افی چەندى ديار دکەت و ل دەف خودى هاتبیت]. ﴿١٥٨﴾ و موشرکان د ناڤهرا خودى و ملیکە تاندا مروڤانى یا دانایى [دبیژن: حاشا خودى تیکه لیبیا د گەل ئەجنه یان کرى، ملیکەت ییت زى چى بووین]، و ملیکەت ب خو دزانن ئەو یت ئەف گۆتە کرین، دى د جههنه مییدا یتنه به رهه فکرن.
 ﴿١٥٩﴾ و پاڤ و پاقرى بؤ خودایى، ژ وی سالوخته تى ئەو ب بالفه لى ددن. ﴿١٦٠﴾ بهلى بهنده ییت مه ییت ژ یگرى دبه رینه، ژ بالفه لیدانا فى سالوخته تى ب بال خودیقه. ﴿١٦١﴾ فیجا ب راستى هوين، و د گەل وان ئەو یت هوين دبه ریسن. ﴿١٦٢﴾ هوين

نەشین که سى د سهردا بیهن [و ژ ریکا خودى دبه ریخن]. ﴿١٦٣﴾ ئەو نەبیت، یى هیژایى دۆرە هی. ﴿١٦٤﴾ [ملیکەت دبیژن]: هەر یتک ژ مه جهه کى ديار کرى [د زانین و په رستیندا] یى هه ی [نەشیت زى دهر که فیت، و بده ته سهر]. ﴿١٦٥﴾ و ئەم بؤ ب جهکرنا ئەمرى خودى، ب ریز ییت راوه ستیاینه. ﴿١٦٦﴾ و ئەم خودى، ژ کیاسیان و تشتى نەهیژایى وى، پاقر دکه یین. ﴿١٦٧﴾ هەر چهنده [موشرکان بهرى هاتنا پیغه مبهرى و بهرى هاتنه خووارا قورئانى] دگۆتن: ﴿١٦٨﴾ ئەگەر مه کتیبەك ژ کتیبیت پیشیان [وه کى تهوراتى و ئنجیلی]، هه بایه [ئانکو بؤ مه هاتبايه]. ﴿١٦٩﴾ ئەم دا بینه بهنده ییت خودى، ییت خورى و ژ یگرى. ﴿١٧٠﴾ فیجا [وهختى کتیب بؤ وان هاتى] باوهرى پى نەئینان، و دى زانن دویا هییا گاورییا وان دى بته چ. ﴿١٧١﴾ ب سویند په یانا مه بؤ بهنده ییت مه، ییت پیغه مبهر، بۆرى بوو [هات بوو]. ﴿١٧٢﴾ کو ب راستى ئەو دى سهرکه فن، و هاریکارییا وان دى یتنه کرن. ﴿١٧٣﴾ له شکهرى مه و کوما مه، ههر ئەو دى سهرکه فن. ﴿١٧٤﴾ فیجا وان هپله، و بهرى خو ژ وان وەر گپره هه تا دمه کى دى [هه تا ئەم ئەمرى ته ب شهرى دکه یین، د گەل وان]. ﴿١٧٥﴾ [وهختى ئەو دهم دتیت] بهرى خو بدى، کا دى چ ب سهرى وان یت [ژ کوشتن و ئیخسیر کرنى، رۆژا به درى] ئەو ب خو ژى دى بینن. ﴿١٧٦﴾ ئەرى ئەو له زى ل هاتنا ئیزایا مه دکهن؟ ﴿١٧٧﴾ فیجا ئەگەر ئیزایا مه [ئەو ئەو له زى لى دکهن] ئەو گرتن، فیجا نه خو زیا سپیده هییا وان، ئەو یت هاتینه ناگه هدار کرن و پتفه نه چۆ یین. ﴿١٧٨﴾ فیجا تو بهرى خو ژ وان وەر گپره و وان هپله هه تا دمه کى دى. ﴿١٧٩﴾ و بهرى خو بدى [کا دى چ ب سهرى وان یت]، و ئەو ب خو ژى دى بینن. ﴿١٨٠﴾ پاڤ و پاقرى بؤ خودایى ته، خودانى هیز و شیان و دهسته لاتنداریى، ژ وی سالوخته تى ئەو ب بال خودیقه لى ددن. ﴿١٨١﴾ و سلاف و ئیمانیى ل پیغه مبهران بن. ﴿١٨٢﴾ و هه مى سوپاسى و په سن بؤ خودایى جیهانان.

سوره تا صاد

ل مه که همی هاتیه خوارئی (۸۸) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (صاد) [ل دور رافه کرنا فان رهنکه تیبان بزفره دستپیکا سوره تا به قهره]، و سویند ب قورئانا خودان قدر و شیرت، و تهوا ههمی تشیت بنده بو ههوجه ژ کاروباریت دینی، تیدا. ﴿۲﴾ [و گو مان ب ئیکجاری تیدا نینه، و باوهری نه ئینانا موشرکان ب قورئانی، نه ژ بهر هندیه کو تهو تیدا بیت ب شکن] به لی تهویت گاور بووین، بیت د خو مزنکرن و ژیکفه بوونیدا. ﴿۳﴾ مه گه لهک ملهت بهری وان بیت د هیلاک برین و ب بهرئیزا ئیخستین [فیجا وهختی ئیزا ب سهر واندا هاتی] کر نه ههوار، به لی وهختی رزگار بوونی نه مابوو. ﴿۴﴾ و حییه تی بوون دهمی کو پیغهمبه رهک، ژ وان ب خو بو وان هاتی، و گاواران گو ت: تهغه سیر بهنده کی زیده دره وکهره. ﴿۵﴾ ئهری ههمی بهرستی کر نه ئیک بهرستی؟

سورة ص

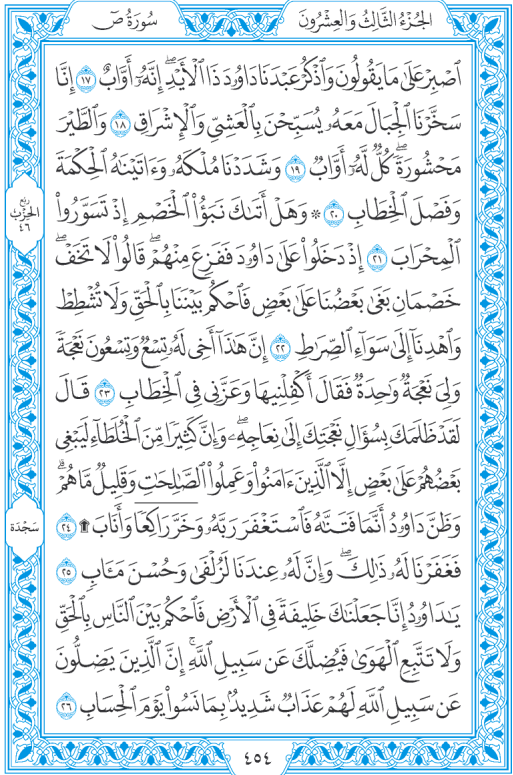
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ص وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿۱﴾ بِلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عَذَابٍ وَشِقَاقٍ ﴿۲﴾ كُوْأَهْلِكُمْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ فَنَادُوا وَاَلَاتِ حِينَ مَنَاصٍ ﴿۳﴾ وَنَجَّوْا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ وَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا سِحْرٌ كَذٰبٌ ﴿۴﴾ أَجْعَلِ الْاِلٰهَةَ الْاِلٰهًا وَّاحِدًا اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجَابٌ ﴿۵﴾ وَاَطْلُقِ الْمَلٰٓئِمَهُمْ اِنَّ اَمْشُوْا وَاَصْبُرُوْا عَلٰٓى الْعٰتِكُمْ اِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ يُرٰدُ ﴿۶﴾ مَا سَمِعْنَا بِهٰذَا فِي الْمَلَآئِكَةِ الْاٰخِرَةِ اِنَّ هٰذَا اِلَّا اٰخْتِلَافٌ ﴿۷﴾ اَنْزَلَ عَلَيْهِ الذِّكْرَ مِنْ بَيْنِنَا بِلِ هُمُ فِي شَكٍّ مِنْ ذِكْرِيْ بِلِ لَمَّا يَدُوْا وُقُوْا عٰدَابٍ ﴿۸﴾ اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَآئِنٌ رَّحْمَةً رَبِّكَ الْعَزِيْزِ الْوَهَّابِ ﴿۹﴾ اَمْ لَهُمْ مَلٰٓئِكٌ السَّمٰوٰتِ وَاَلْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلَيَرْتَقُوْا فِي الْاَسْمٰبِ ﴿۱۰﴾ جُنْدٌ مَّا هُنٰلِكَ مَهْزُوْمٌ وَّيَرِ الْاٰخْرَابِ ﴿۱۱﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمٌ نُّوحٌ وَّعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْاَوْتَادِ ﴿۱۲﴾ وَثَمُوْدٌ وَقَوْمٌ لُّوٓطٌ وَاصْحٰبٌ لِّتِيْكَهٖ اُولٰٓئِكَ الْاٰخْرَابِ ﴿۱۳﴾ اِنْ كُلُّ اِلٰهٍ كَذَّبَ اَلرُّسُلَ فَوَقَّ عِقَابٍ ﴿۱۴﴾ وَمَا يَنْظُرُوْنَ اِلَّا الْاَصْحٰبَةَ وَّاحِدَةً مَّا لَهَا مِنْ فَوْقٍ ﴿۱۵﴾ وَقَالُوْا رَبَّنَا اَعْجَلْ لَنَا قِطٰنًا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿۱۶﴾

ب راستی تهغه تشته کی زیده عه جیهه. ﴿۶﴾ و گره گر و کهنکه نه بیت وان دره که فتن، و گو تن: ل سهر یا خو ب [و نه چنه دینی ویدا]، و خو ل سهر بهرستنا بهرستی خور راگرن، تهغه [تشته کی مهزنه]، موحه مدهی ژ مه دقیت. ﴿۷﴾ مه تهغه [ئانکو تهو حید] د دینی دو بیهی کیدا [کو مه سیحیه ته] نه بهیستییه، ب راستی تهغه تشته که وی ژ دهف خو بی دهر ئیخستی. ﴿۸﴾ ئهری ژ ناف مه ههمیان، قورئان بو وی ب تنی هات؟ [ما ژ بلی وی کهس نه بوو، ژ مه فان گره گر و ماقولیان، قورئان بو بیت] نه خیر، نه ژ زانین، باوهری بی ب قورئانی نائین به لی لی ب شکن (د دودلن)، ب راستی هیژ وان تام نه کریه ئیزایا من [لهوا وه دبیزن، و باوهری بی پی نائین]. ﴿۹﴾ یان ژ ی گه نجخانه بیت دلوفانییا خودایی ته، یی سهر دهست و کهره بهخش، ل دهف وانن [دا تهو ب که یفا خو بدنه وی یی وان بقیت، و ژ وی فه گرن یی وان نه قیت، و گره گریت خو هه لیزین کو قورئان بو وان بیت، و موحه مدهی ب سهر فه نه بینن]. ﴿۱۰﴾ یان ژ ی خودانییا ئهرد و ته سنان و هندی د ناقبهرا واندا، یا وانه؟ [فیجا ته گهر وهسا بیت] بلال وان ریکان سهریکه فن تهویت وان بگه هیینه ته سنان [و وه حییی بو وی بیننه خوارئی یی وان بقیت]. ﴿۱۱﴾ ئاخر [خودانیت فان گو تنان] تهو لهشکه ره که بو دژ مناییا پیغهمبه ری یی فییکه قتی، و ههر دی شکیت [و تهف رؤژا بهدری جههات قورهیسی ره فین و شه کستن]. ﴿۱۲﴾ بهری وان مله تی نوو حی و عاد و فیرعونی خودان لهشکه ره [لهشکه ری ب زنده و باسک و ب هیژ]، پیغهمبه ریت خو دره وین دانان. ﴿۱۳﴾ و مله تی (سه موود) و مله تی (لووط) پیغهمبه ری، و خه لکی جهیت تیر داروبار و داروبار تیکرا [مله تی شو عی بی]، پیغهمبه ریت خو دره وین دانان، و تهغه بوون بیت ب هیژ [خودی ههمی د هیلاک برن]. ﴿۱۴﴾ کهس ژ وان نه بوو پیغهمبه ری خو دره وین نه دانایی، فیجا ئیزایا من ل سهر وان فهر بوو [ئانکو ل سهر وان واجب بوو]. ﴿۱۵﴾ تهغه [مه خسه د گاوریت مه که همی و بیت وه کی وان] تهغه خو ل چو نه گرتیه ژ بفکر نه کی پیقه تر نه بیت، کو ته مه تی وهختی د ناقبهرا دو چریت دوتنا حیشرتی ژ ی، خو ناگریت. ﴿۱۶﴾ [ژ له که فه] دگو تن: خودیو له زی بو مه ل بارا مه بکه [ژ وی ئیزایا کو دی دهیه مه]، بهری رؤژا قیامه تی.

﴿١٧﴾ [هه ی موحه مه د] سه بری خو ل سهر گوتنا
 نه و دکهن بکیشه، و بنده یی مه داوودی ب هیز بینه
 بیرا خو، ب راستی نه و [هه می کارواریت خو دا]
 زنده ل خودی دزقری. ﴿١٨﴾ مه چیا بوی سهرنهرم
 کربون، د گهل داوودی تیشار و سپیده یان، خودی ژ
 کینا سییان باقر بکهن. ﴿١٩﴾ و باله فرژی مه بو سهرنهرم
 کربون، کو ژ هه می ره خاشه کو م دبون، هه مییان
 ته سیح لی فه دگیرا. ﴿٢٠﴾ و مه دهسته لانداریسا
 وی ب هیز و موکوم کربوو، و مه پیغه مبراتی و
 تیگه هشتنا ژیکفه کرن و پیکینانا هه فرکان، دابویسی.
 ﴿٢١﴾ نه ری به حسی هه ردو هه فرک و شکیاتکهران،
 بو ته [هه ی موحه مه د] نه هاتیسه کرن، وهختی ب
 سهر دیورای میحرایی که فنین و هاتینه دهف داوودی.
 ﴿٢٢﴾ وهختی هه ردو چۆینه دهف داوود، ئینا ژ وان
 فه جتقی و ترسیا، گوتن: ژ مه نه ترسه، نه م دو هه فرکین
 ئیک ژ مه غه در و نه هه قیبال یی دی کری، فیجا ب
 هه قیسی حوکمی د ناقبه را مه دا بکه، و ژ هه قیسی
 دهر نه که فه، و به ری مه بده ریکا راست و هه قیسی.

﴿٢٣﴾ [ئیک ژ وان گوت]: نه فی برایی من نوت و نه همیه بیته هین، و من میههک ب تنی یا هه ی، و
 دبیژتیه من وی ژ ی بله من، و ب ناخفتنی ژی دشیتیه من. ﴿٢٤﴾ [داوودی] گوت: ب سویند وی ب داخوازا
 خو فی، کو میها ته بکه ته د ناف میهیت خو دا، غه درال ته کری، و ب راستی گله که هه فیشک [شریک]
 غه دری ل تیکدو دکهن، ژ بلی وان ییت باوهری ئینابین و کار و کرباریت قه نج کربن، و نه فه ژی دکینمن،
 و داوودی زانی مه نه و [ب فی دوزی] جهرباند، ئینا داخوازا لیئورینی ژ خودایسی خو کر، و که فت و چۆ
 سوجه دیسی و ل خو زقری و توبه کر. ﴿٢٥﴾ فیجا مه ژی نه و [گونه های] بو ژیر و نه م لی بۆرین، و ب
 راستی وی جهی خو، و فه گه ریانه کا باش، ل دهف مه هه یه [کو به حسته]. ﴿٢٦﴾ هه ی داوود مه تو کریسه
 جهگر د نه ریددا، فیجا حوکمی ب هه قیسی د ناقبه را خه لکیدا بکه، و ب دویف دلخوایسی نه که فه، نه و دی
 ته ژ ریکا خودی دهر تیخت، ب راستی نه ویت ژ ریکا خودی دهر دکهن، ئیزیه کا ب ژان و دژوار بو وان یا
 هه ی، ژ بهر ژ بیر کرنا وان بو رۆزا قیامه تی و حسابی.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَطْلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ جَعَلَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ جَعَلَ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ﴿٢٨﴾ كَتَبَ آيَاتِهِ إِلَيْكَ مُبْرَكًا لِيَذَّبَ وَرَاءَ آيَاتِهِ. وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِذَاوُدَ سُلَيْمَانَ نِعْمَ الْعَبْدُ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿٣٠﴾ إِذْ عَرَضَ عَلَيْهِ بِالْعَظِيِّ الصَّفِيَّتُ الْمَيَادِ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّي أَحْبَبْتُ حُبَّ الْخَيْرِ عِنْدَ ذِكْرِي حَتَّى تَوَارَتْ بِالْحِجَابِ ﴿٣٢﴾ رُدُّوهَا عَلَيَّ فَطَفِقَ مَسْحًا بِالسُّوقِ وَالْأَعْتَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَيْمَانَ وَأَلْقَيْنَا عَلَى كُرْسِيِّهِ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَهَبْ لِي مُلْكًا لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ مِّنْ بَعْدِي إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾ فَسَخَّرْنَا لَهُ الرِّيحَ تَجْرِي بِأَمْرِهِ رِجَاءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَالشَّيَاطِينَ كُلَّ بَنَّاءٍ وَعَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَأَخْرَجْنَا مَقَرِّيْنٍ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَذَا عَطَاؤُنَا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِن لَّهُ عِندَنَا لُزْزَةً وَحُسْنَ مَّآبٍ ﴿٤٠﴾ وَادْكُرْ عَبْدَنَا أَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الشَّيْطَانُ بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ انكسر برجلك هذا مُغْسَلٌ بَارِدٌ وَشَرِبٌ ﴿٤٢﴾

﴿٢٧﴾ و مه ٺرد و ٺسمن و هندی د ناههرا واندا ژ قهستا نه دایینه، بیت باوهری نه ٺینایین فی هزری دکهن [ل وئ هزرینه ژ قهستا بیت هاتینه چیکرن، و قیامهت و حساب نینن]، فیجا ٺیزا و نه خوشیا ٺاگری بؤ وان بیت ٺهویت باوهری نه ٺینایین. ﴿٢٨﴾ ٺهری ما ٺم دئ ٺهویت باوهری ٺینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، و ٺهویت خرابییی د ٺهردیدا دکهن، دئ ٺینینه ریژه کی، یان زی ٺم دئ خودیتس و تهقواداران و گونه هکاران ٺینینه ریژه کی [ٺانکو ٺه گهر روژا قیامه تی و حساب نه بیت، ٺه ٺه وه کی ٺیک لیھاتن، و ٺه ٺه نیا بهر ناقله]؟. ﴿٢٩﴾ ٺه ٺه کتیبه کا پیروژه [مه خسه د پی قورئانه]، مه بؤ ته ٺیناییه خوارئ، دا هزریت خو د ٺایه ٺیت و ٺدا بکهن [و تی بگهمن و کار پی بکهن]، و دا خودان عهقل بؤ خو پیٺه بچن، و شیرهان زئ و هر گرن. ﴿٣٠﴾ و مه سوله بیان دا داوودی و ٺه وچ خوش بهنده بو، و ٺه و زیده یی توبه دار بو. ﴿٣١﴾ و هختی ٺبقاری هه سپت که حیئل نیشادایین. ﴿٣٢﴾ و سوله یانی گؤت:

ب راستی من فیانا هه سپان یاب سه زکری خودی ٺیخستی، [ژ بهر زیده فیانا وی بؤ جیهادی] و ٺه و ما ب هه سپان هه تا روژ ٺافابویی، و نفیژا ٺبقاری زئ چویی. ﴿٣٣﴾ [پشتی دیتی نفیژا ٺبقاری زئ چوژ بهر هه سپان] گؤت: کا وان هه سپان بؤ من بزفرینه ٺه، و دهست ٺافیتی ل پی و ستوییت وان دا و ٺه کوشتن. ﴿٣٤﴾ و ب سویند مه سوله بیان جهرباند، و مه له شهک دانابوو سهر تهختی وی، پاشی توبه کر و ل خودایی خو زقری. ﴿٣٥﴾ گؤت: خودیوو گونه هیئت من زئ بیه و ل من نه گره، و ملک و مالداریه کا و هه سابه من بؤ که سی پشتی من چی نه بیت، ب راستی تو زیده که ره مبه خشی. ﴿٣٦﴾ و مه با (ههوا) بن ٺهری سوله یانی کربوو، هیدی و ل دویف فهرمانا وی، دچو وی جهی یی وی دفا. ﴿٣٧﴾ و مه هه می ٺه جهه ییت هؤستا [وان ٺافاهیان بؤ ٺافا بکهن ییت وی بقین]، و خو نقور که ریٺ ٺافان زئ [کو دور و مهر جانان بؤ ژ بنی دهر ییان بیننه دهرئ]، بن ٺهری وی کربوون. ﴿٣٨﴾ و هنده کیت دی زئ مه بن ٺهری وی کربوون، د قید و زنجیراندا د گریدایی بوون [ٺه و زئ عفرتیٺ شه ٺینان بوون]. ﴿٣٩﴾ ٺه ٺه خه لات و دانا مه یه، فیجا ته دقیت زئ بده یان ٺه گره و نه ده، چول سهر ته نینه. ﴿٤٠﴾ و ب راستی وی جهه کی ب قهر د دنیا ییدا یی ل دهف مه هه ی، و زفرینه کا باش د ٺاخره ٺیدا یاب بال مه ٺه هه ی. ﴿٤١﴾ و به حسی بهنده یی مه، ٺه ییووب پیغه مبه ر، بکه، و هختی گازی خودایی خو کری: خودایی من، ب راستی شه ٺینانی ٺه ز یی بهر هنگاری زهحه تی و ٺیزایی کریم. ﴿٤٢﴾ [مه گؤتی] پی خو ل ٺهردی بده [دا کانی بو ته ل ٺهردی بزین]، ٺه ٺه ٺافه کا ساره بؤ شویشتی و ٺه خوار نییه [خودئ دو کانی بؤ هه لافینن، ٺیکئ خو پی شویشت له شی وی هه می ساخلم بو، و یا دی زئ ٺه خوار هناقیت وی هه می پی ساخ بوون].

﴿٤٣﴾ و مه ژ دلوفانیسا خو مالا وی زفراند، و هندی دی ژی دگهل.. دا خودان عهقل بو خو پیغه بچن [و بزنان شهوی سهری ل سهر نه خو شیئی بکیشیت، خودی دئی خهلات کت، چ ل دنیاوی و چ ل ناخره تی]. ﴿٤٤﴾ و [مه گوته ته ییوب پیغه مبهه] قهفته کا دارکان دهستی خو بگره، و ل ژنا خو بده، و سویندا خو ب جه بینه و نه شکینه [ژ بهر ته گهره کی سویند خوار بوو، ته گهر ب سهر خو قه هات شه و سه د قامچیان ل ژنا خو بدت، ئینا خودی ب فی رهنگی سویندا وی بو ب جه ئینا]، ب راستی مه دیت شه و [ل سهر وی به لایا مه داییی] یی سهر بکیش و بینفره هه، چ خو ش بهنده یه، ب راستی شه و ب ریکا توبه یی زنده ل خودی دزفری. ﴿٤٥﴾ و به حسنی بهنده ییت مه ئیراهیم و ئیسحاق و یه عقوبی بکه، شه ویت ب هیژد پهرستیندا، و شاره زاد دینیدا. ﴿٤٦﴾ ب راستی مه شه و بو خو بیت ژینگرین، ژ بهر سالو خه ته کی کو به رده وام د هزرا ناخره تیدا بوون. ﴿٤٧﴾ و ب راستی شه و ل دهف مه ژ هه لئار تیت باشان.

﴿٤٨﴾ و به حسنی ئیسماعیل و ته لیه سعه و (ژا الکفل) بکه، شه و هه می ژ باشان بوون. ﴿٤٩﴾ شه ه [فه گیزانا سوچه تا پیغه مبهه ریت بوری] سهر بلندیه بو وان، و پاریزکاران دو بیهیکه کا باش، یا هه ی. ﴿٥٠﴾ کو به حشیت ئانکینبو و بننه، و دهر گه بو وان ل تا قن [ئانکو باش دفرینه]. ﴿٥١﴾ شه ویت بالدا یینه تیدا، گه له ک فیتی و گه له ک فه خواری تیدا دخوازن. ﴿٥٢﴾ و پهری ییت چاقیت وان بهس ل زه لامیت وان ب تنی، و ییت ئیک دهست و ئیک ژی (عمر) ییت هه یین. ﴿٥٣﴾ شه ه ته خه لاته یی بو رورژا حسابی، په بیان بو هه وه پی هاتیه دان. ﴿٥٤﴾ ب راستی شه ه رزقه، شه و کره مه یا مه د گهل هه وه کری، چو قه برین و دو بیهیک بو نینه. ﴿٥٥﴾ خه لاتی پاریزکاران شه ه یه، و ب راستی سهر داچویسان بیسترین دو بیهیک یا هه ی. ﴿٥٦﴾ دوز هه دئی چنه تیدا و دئی تامکه نه گهر ما وی، و شه و چ پیسه جهه. ﴿٥٧﴾ شه ه جزایی وانه، فینجا بلا تامکه نی، ئافه کا زنده کهل و ب کیم و نادافه. ﴿٥٨﴾ و هنده ک ئیزایا دی ژی یا گه له ک رهنگ و وه کی فی بو وان یا هه ی. ﴿٥٩﴾ شه ه کومه که [ژ خزمه تکاریت هه وه شه ویت هه وه د دنیا ییدا د سهر دابرین] د گهل هه وه دئی ئینه د دوز هه ییدا، [سهر وک و گره گر دئی بیژن]: ب خیر نه ئین، ب راستی شه و دئی چنه د دوز هه ییدا، و دئی تامکه نه گهر ما وی. ﴿٦٠﴾ [دویفکه فستی] دئی بیژن [دئی بیژنه سهر وک و گره گریت خو]: هوین ب خیر نه ئین [هوین نه هییت خو ب سهر ده هیت مه دئین]، هه وه شه ه ب سهری مه ئینا شه ییخسته د دوز هه ییدا [هوین د دنیا ییدا ل بهر مه دزفرین و دهاتن و دچون، و هه وه نه دهیلا شه ییم ریکا راست بگرین، و هه وه ل بهر مه بهرزه دکر]، فینجا شه ه پیسه بنه جهه [بو مه و بو هه وه]. ﴿٦١﴾ و گو تن: خودیو هه ره که سی شه ه ئینا ییه سهری مه، فینجا تو ئیزایا وی یا ئاگری دوقات بکه [ئیزایه ک ژ بهر گاوریسا وی، و ئیزایا دی ژ بهر سهر دابرا وی بو مه].

وَقَالُوا مَا لَنَا لَنْزِيلِهَا رِجَالًا كَمَا نَعُدُّهُمْ مِنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَفَتَذَرْنَهُمْ
 سَاحِرًا أَمْ رَاجِعَتِ عَنْهُمْ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَلِكَ لَحَقٌّ تَخَافُ أَهْلَ
 النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَإِنِّي إِلاَّ أَنَا الْوَحِيدُ الْفَقِيرُ ﴿٦٥﴾
 رَبُّ الْمَسْمُومَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ تَبَوُّؤُا
 عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنْزَعْنَاهُ مَعْصُونٌ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِي مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَأِ الْأَعْلَى
 إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِن يُوحَىٰ إِلَىٰ الْإِنَّمَاءِ أَنَا نَبِيٌّ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ
 رَبُّكَ لِلْمَلَأِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ
 فِيهِ مِنْ رُوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَأِكَةُ كُلُّهُمْ
 أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلاَّ إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
 يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَنْ تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِدَيِّ اسْتَكْبَرْتَ أَذُكَّتْ
 مِنْ الْعَالَمِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِمَّنْ خَلَقْتَنِي مِنْ نَارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ
 طِينٍ ﴿٧٦﴾ قَالَ فَأَخْرِجْهَا فَإِنَّكَ رَاجِعٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنْ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ
 الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
 الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
 لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلاَّ الْعِبَادَ الَّذِينَ اصْطَفَيْتَ ﴿٨٣﴾

چو ژ ملیاکه تان نه دزانی [بهری و وحی بو من بیت] و هختی وان جرهب [د راستا حیکمه تا چیکرنا ناده میدا] دکر. ﴿۷۰﴾ و وحی بو من ناییت ته گهر ژ بهر هندی نه بیت کو نهز بهس ناگه هدار کره کی تاشکه رانه [ژ بهر ناگه هدار کرنا هه وه وحی بو من دئیت]. ﴿۷۱﴾ و هختی خودایستی ته گوتیه ملیاکه تان: نهز دئی مروفه کی ژ هریبی چیی چیی کم. ﴿۷۲﴾ قیجا ته گهر من دورست کر و من روح و جان دا سهر، هوین هه می بو هه رنه سوجه یی. ﴿۷۳﴾ ئینا ملیاکه ت هه می بو چونه سوجه یی. ﴿۷۴﴾ بلیس تی نه بیت خو مهزن دیت، و بوو ژ گاوران. ﴿۷۵﴾ [خودایستی] گوت: هه ی بلیس، نهوچ بوو نه هیلای تو سوجه یی بووی بهی، بی من بدهستیت خو چیی کری، نه ری ته فی گافی خو مهزن دیت یان زی تو ژ وانی ییت هه روهه ر خو مهزن ددانن؟. ﴿۷۶﴾ گوت: نهز ژ وی چیترم، ته نهزی ژ ناگری چیکریم، و ته نه ویی ژ هریبی چیکی. ﴿۷۷﴾ [خودئی] گوت: دئی ژ ناف کوما ملیاکه تان یان ژ به هشتی یان ژ نه سمانی یان ژ ناف کره مهیت من دهرکه فه، و ب راستی تو یی زرباری ژ دلوفانیسیا خودی. ﴿۷۸﴾ و تو یی زرباری ژ دلوفانیسیا من، و له عنه تیت من ل سهر ته بن هه تاروژا قیامه تی. ﴿۷۹﴾ [شه یسانی] گوت: خودیو هه تاروژا قیامه تی دهرفه تی بده من [و من نه مرینه]. ﴿۸۰﴾ [خودئی] گوت: ب راستی تو ژ ده ستویردایسانی. ﴿۸۱﴾ هه تاروژا و هختی دیار کری [و هختی پفرنا بوقفا کیکی، و مرنا هم مییان]. ﴿۸۲﴾ [شه یسانی] گوت: خودیو هه تاز بده مزانیسیا ته کم، وان هه مییان [مه خسه د دوینده ها ناده می] دئی دسه ردا بهم. ﴿۸۳﴾ ژ بلی بهنده ییت ته، بیت هه لبارتی و خو سهر.

﴿۶۲﴾ و [نهو سهرؤک و که نکه نه] دئی بیژنه ئیکدو مه خیره، هم وان زه لامان نابینن نهویت مه [د دنیا ییدا] ژ خرابان دهه ژمارتن. ﴿۶۳﴾ نه ری هم د ترانه پیکرنا خودا د خه له ت بووین [و نهو د بهحه شتیدانه] یان زی [د دوزه هیدانه و] ب بهر چافیت مه ناکه فن؟. ﴿۶۴﴾ بی گومان نهفه راستیه [ب فی رهنگی مهزن و دویکه فی دئی مینه پیکفه]، و نهفه جره برا دوزه هیان. ﴿۶۵﴾ [هه ی موحه مه د] بیژنه: نهز بهس ناگه هدار کره م [هه وه ژ جزایستی خودی، و ئیزیا وی دترسینم]، و چو په رستییت راست و دورست، ژ بلی خودایستی تاک و ته نیا و خودان دهسته لات ل سهر هه می تستان، نینن. ﴿۶۶﴾ خودانی نهرد و نه سمانان و هندی د ناقه را واندا، خودایستی سهردهست و گونه هژی بهره. ﴿۶۷﴾ بیژنه نهفه [نهوا من بو هه وه گوتی کو نهز پیغه مبهرم، و نهز هه وه ژ ئیزیه کا مهزن دترسینم، و چو خودی ژ بلی خودایستی نینن] سالوخه کا مهزنه [قیجا ب فهر و هر گرن، و ب سئکی نه گرن]. ﴿۶۸﴾ هوین به ری خو ژئی و هر دگپرن؟! ﴿۶۹﴾ من

﴿٨٤﴾ [خودئ] گوت: راستی سویندا منه، و ژ راستیی پیغه تر نه ز نابیژم. ﴿٨٥﴾ ب راستی نه ز دئ دوز هئی ژ هوه هه مییان تژی که م، ژ ته و هندی ب دویف ته دکه فن. ﴿٨٦﴾ [هه ی پیغه مبه ر] بیژه: [به ران به ری پیغه مبه راتیسا خو] نه ز چو کرییان ژ هه وه ناخو از م، و نه ز نه ژ وانم ییت خو تشته ک ددانن، و نه ب خو نه وه [و هوین باش دزانن نه گه ر نه ز پیغه مبه ر نه بامه، من نه دکو ته هه وه نه ز پیغه مبه ر م]. ﴿٨٧﴾ و نه ف قورئانه جامه و دهر سن بو خه لکی هه می جیهانان. ﴿٨٨﴾ ب راستی پشتی دمه کی دئ [نانکو روژا قیامه تی]، هوین دئ راستیسا سالوخی وئی زانن.

سورة تا زومره

ل مه که هئی هاتیسه خواری (٧٥) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ نه فه، ئینانه خواری قورئانی ژ خودایی سهرده ست و کاربنه جهه. ﴿٢﴾ ب راستی مه نه ف قورئانه ب هه قیسی بو ته ئینا خواری، قیجا خودئ به ریسه، و د به رستنا ویدا یی دلپش به [نانکو بلا به س ته مهره م ژ به رستنی، نه ب تنی بیت]. ﴿٣﴾ هشیار بن به رستن به س بو ویسه [نانکو چو کار نائینه قه بویلکرن، نه گه ر ژ دل و خو سه ر بو وی ب تنی نه بن]، و نه ویت غهیری خودئ بو خو کرینه به رستی و پشته فان، [دبیژن] نه م وان نابه ری سین نه گه ر بو هندی نه بیت دا مه نیزیکی خودئ بکه ن، ب راستی خودئ دئ حو کمی دنا فبه را واندا که ت، ل سه ر وی تشتی نه و تیدا ژیک جودا بووین [ژ کار و بار بت دینی]، ب راستی خودئ، یی دره وین و زیده گاور، راسته ری ناکه ت. ﴿٤﴾ و نه گه ر خودئ قیابایه بو خو ئیکی بکه ت کور یان کچ، داژ ناف چیکری بییت خو هه چیی قیابایه بو خو هه لبژریت، پاک و پاقره [ژ زاړوکان]، و نه وه خودایی تا ک و سهرده ست و دهسته لاتدار. ﴿٥﴾ نه وی نه رد و نه سمان ب هه قیسی ییت چی کرین، شه فی ل روژی دپیچیت و روژی ل شه فی... و روژ و هه یف ییت بن نه مری خو کرین [کو د خیرا نه ناندان بن]، و هه می دپن و دچن هه تا روژه کا ده ستنیشانکری [کو روژا قیامه تییه]، بزائن نه وه یی سهرده ست و گونه هژر به ر.

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقُّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ مِنْهُمْ أجمعين ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٨٦﴾ إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَتَعْلَمُونَ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ لَوْ أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَتَّخِذَ وَلَدًا لَأُصْطَفَىٰ مِمَّا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾ خَالِقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٥﴾

﴿٦﴾ هوبن ههمی ژ گیانه کی ب تنی بییت چئی کرین، پاشی ههفسه را وی ژئی چیکر، و ههشت جوت ژ تهرش و کهوالان بییت چئی کرین [ژ بهزئی سپی نیر و می، و ژ بهزئی رهش نیر و می، و ژ حیشران نیر و می، و ژ چیلان نیر و می]، و ههوه د زکیت دهیکیت ههوهدا، چیکرن ل دویف چیکرنی [چپکا ثافیته دبیته خوینپاره، پاشی گۆشتپاره، پاشی ههستی و گۆشت]، د سئی تاریستنانادا [تاریستانا زکی و یا مالبجویکی و یا پزدانی] چئی دکهت، ئهویئ فیئ دکهت، خودییه، خودانی ههوهیه، سهروهی بو وییه، و چوپه رستییت راست و دورست غیری وی نینن، فیجا هوبن چاوارویی خۆ ژ ئیکینیا خودی وهردگیزنه هه فیشک چیکرنی. ﴿٧﴾ نه گهر هوبن گاور بسن [گهلی مروقان]، ب راستی خودی یئی بی منهته ژ [په رستنا] ههوه، و ئهوی گآوری بو بنده ییئ خۆ نه فیئ، و ئه مرئی که سئی ناکهت گاور بییت، و نه گهر هوبن سوپاسییا وی بکن هه نه فیه یا وی ژ ههوه دفیئ، و نینه که سهک گونه هی بکهت و ل سهه نه بیته

خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ ثُمَّ جَعَلْ مِنْهَا زَوْجَهَا وَانزَلَ لَكُمْ مِنْ الْأَنْعَامِ ثَمَانِيَةَ أَزْوَاجٍ يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ قَاتِي الضُّرُوفِ ﴿٦﴾ إِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَنِّي وَعَنْكُمْ وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ وَإِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٧﴾ وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا خَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِنْ قَبْلٍ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّضِلِّ عَن سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ ﴿٨﴾ أَمَّنْ هُوَ قَلْبُكَ أَمَّا إِلِيل سَاحِدًا وَقَائِمًا يَخَذُّ الْأَخْرَةَ وَيَرْجُو رَحْمَةً رَبِّهِ قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٩﴾ قُلْ يَعْبَادِ الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الْأَنْبَاءِ حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿١٠﴾

جزا کرن، و کهس گونه ها که سئی هه لئاگریت، و پاشی زفرینا ههوه ههه ب بال خودایئی ههوه فیه [فیجا وی پوژئی کو پوژا قیامه تییه]، دئی ههوه ب وی تشئی ههوه دکر ئاگه هدار کهت، ب راستی ههه تشته کی د دلاندا ههوی ژئی ب ئاگه هه. ﴿٨﴾ و مروفی گاغا نه خۆ شیههک گه هشتی دئی دوعایان ژ خودایئی خۆ کهت و لی زفریت، پاشی گاغا خودی که ره مهک ژ دهف خۆ دگه ل کر، نه خۆ شیهه بهری نوکه دوعا بو دکرن، ژ بیر کر، و هه فیهه بو خودی چئی کرن، دا خه لکی د سهه ردا بهت و ژ ریکا خودی دهر بیخیت، بیژه: بیچه کی خۆ شیهی ب گآورییا خۆ بیه، ب راستی تو ژ دۆژه هیانی. ﴿٩﴾ ئه ری ئه فه [ئه فی بهری نوکه ئاخفتن ل سهه] و هکی وییه یئی د و هختیت شه فیدا رادبیت و سوجه یان دبهت، و ژ ئیزایا ناخه تهی دترسیت و ژ دلؤ فانییا خودایئی خۆ یئی ب هیقییه؟ بیژه: ئه ری ما ئه ویئ [ئه رکیت خۆ] دزانن [و کار پی دکهن] و ئه ویئ نه زانن و هکی ئیکن؟ ب راستی بهس خودان نه قل بو خۆ شیره تان وهر دگرن. ﴿١٠﴾ [ههی موحه مه د] بیژه به بنده ییئ من ئه ویئ باوه ری ئیناین ژ خودی بترسن [ئه مرئی وی ب جه بینن، و خۆ ژ نه هییا وی بدنه پاش] ئه ویئ د فیئ دنیا ییدا قه نجی کرین، بو وان قه نجی [د دنیا یی و ناخه تیدا] ییئ ههین، و ئه ردی خودی یئی به رفه هه [ئه ویئ نه شیت دجهی خۆ دا خودی په ریسیت و چاکییی بکهت، بلا بچیه وی جهی ئه ویئ تیدا بشیت خودی په ریسیت]، ب راستی ب تنی خۆ راگر و سه برکیشان [ئه ویئ سهه را خۆ، ل سهه مشه ختبونوی و ئه وه نه زیه تا د ریکا خودیدا دگه هیته وان، دکیشن [خه لاتئی وان بی حسیب دئی ئیته دان.

قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
 أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ
 عَظِيمٍ ﴿١٣﴾ قُلْ اللَّهُ أَعْبَدُ مُخْلِصًا لَهُ دِينِي ﴿١٤﴾ فَأَعْبُدُوا مَا شِئْتُمْ مِنْ
 دُونِهِ قُلْ إِنَّ الْخَلْقَ لِرَبِّ الدِّينِ حَبِيرٌ وَالنَّفْسُ لَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
 أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُمْ فِي قَوْعِهِمْ ظُلْمٌ مِنَ النَّارِ
 وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلْمٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُونَ ﴿١٦﴾
 وَالَّذِينَ اجْتَنَبُوا الطَّاغُوتَ أَنْ يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوا إِلَى اللَّهِ لَهُمُ الْبُكْرَى
 فِي نِسْرِ الْعِبَادِ ﴿١٧﴾ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ
 أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ وَأُولَئِكَ هُمْ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿١٨﴾
 أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ الْعَذَابِ أَفَأَنْتَ تُنقِذُ مَنْ فِي النَّارِ ﴿١٩﴾
 لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرْفٌ مِّنْ قَوْعِهَا عَرَفَ مَجِيئَتَهُ يَخْرُجُ
 مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَّ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْأَمْعَادَ ﴿٢٠﴾ الْوَتَرُ
 أَنْ اللَّهُ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَسَلَكَهُ رِيْسِيْعٌ فِي الْأَرْضِ ثُمَّ
 يُخْرِجُ بِهِ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرْدُهُ مُّصْفَرًّا ثُمَّ
 يَجْعَلُهُ حُطَّلًا إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٢١﴾

﴿١١﴾ [هه ی موحهده] بیژه: ب راستی فهرمانا من یا
 هاتیسه کرن، ئەز خودی ب تنی و ب دلپیشی بهر یسم،
 و بهرستنا من خو سهه بۆ وی بیت. ﴿١٢﴾ و ئەمری
 من یسی هاتیسه کرن کو ئەز بیمه موسلمانانی ئیککی [ژ
 فی مله تی]. ﴿١٣﴾ بیژه: ب راستی ئەز ژ ئیزایا پوژا
 مهزن [کو پوژا قیامه تییه] دترسم، ئە گهر ئەز گو هی
 خو نه ده مه خودایی خو [و بهرستنی ژ دل بۆ وی
 نه که م]. ﴿١٤﴾ بیژه: ئەز خودی ب تنی دپه ر یسم، و
 بهرستنا من خو پی بۆ ویسه [و ئەز بهرستنا خو ب
 شرکی و رویمه تیپی و چو تشتی دی تیکهل ناکه م].
 ﴿١٥﴾ فیچا چ یسی هه وه بقیث شوینا خودی بهر یسن،
 بهر یسن، بیژه نی خو ساره ت ئەون ئەو یث پوژا
 قیامه تی خو و مالی خو خساره ت کرین، هشیار بن،
 ئەفه یه خو ساره تیسا ئاشکه را. ﴿١٦﴾ ئەقان [د دوژه هیدا]
 ل هندافی وان ئاگر ته خسته ته خته یه، و د بن واندا ری
 ئاگر ته خسته ته خته یه [ئانکو ئاگری دوژماندو ریث وان
 بیث گرتین]، خودی بهنده بیث خو ب فی ئاگری
 دترسینیت، گه لی بهنده بیث من خو ژ [ئیزایا] من

پهاریزن. ﴿١٧﴾ و ئەو یث خو ژ بهرستنا سهه رگوری [ئهو ی شوینا خودی دئیه بهرستن] داینه پاش و ل
 خودی زفرین، مزگینی [ل سهه زمانی پیغه مبهه ران یان و هختی ل بهه ر منی یان و هختی ژ گوژان رادبهنه فه]
 ل وان بیت، فیچا مزگینی بد بهنده بیث من. ﴿١٨﴾ ئەو یث گول ناخفتنان دهن و ل دو یف یا چیت دچن،
 ئەفه نه بیث خودی راسته پی کرین، و هه ره ئەفه نه خودان ئەقل. ﴿١٩﴾ ئەری ئەو ی ئیزا بۆ و اجب بووی،
 و د نافع ئاگریدا، ما تو دشینی وی راسته پی بکه ی کو قورتال بیث [پیغه مبهه ر ل سهه باوهر ئینانا مله تی
 خو گه له کی رژد بوو، و خه میت مه زن ری دخوارن، ئینا خودی ئاگه هدار کر کو ئەو ی خودی ئاگر بۆ
 ئیخستی، ئەو نه شیت ب خور تی باوهر یسی بکه ته د سهه ریدا، دا قورتال بیث، فیچا ب بهه ر ناکه فیث تو خو د
 خه میت واندا د بهه ر نه مانپه رابه ی]. ﴿٢٠﴾ به لی ئەو یث ته قوایا خودایی خو کرین، وان جهیث بلند د سهه ردا
 جهیث بلندیت ئافاگری بیث هه ین رو یبار د بنه رادچن، ئەفه به یبانا خودییه، و خودی په یبانا خو ناشکیثیت.
 ﴿٢١﴾ ما تو نابینی نی خودییه ئافی ژ ئەسمانی دئینته خواری، و وی ئافی دکه ته کانی دئه ریدا، پاشی
 چاندنیت رهنگ په نگ پی دهه ر دئیت، پاشی هسک دهن، فیچا دی بینی زهه ر بوون، پاشی دکه ته بویشه کی
 پرت پرت، ب راستی ئەفه [ئینانه خواری ئافی بۆ شینکرنا گیای و چاندنی ب فی رهنگی] نیشان و چامه یه
 بۆ خودان ئەقلان.

أَفَمَنْ شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ قَوِيلٌ
لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أَوْلَيْكَ فِي صَلِّ لِمُؤْمِنٍ ﴿٢٢﴾
اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْتَفُونَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلْبُوثٌ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَىٰ اللَّهُ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّبِعِي بَوَّحِيهٍ سَوَاءَ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٢٤﴾
كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَآتَاهُمُ الْعَذَابُ مِن حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَّا قَهُمُ اللَّهُ الْحَزَنَىٰ فِي الْحَيَوةِ الدُّنْيَا وَالْعَذَابِ
الْآخِرَةِ أَكْثَرَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ صَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي
هَذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ فَوَءَا نَاعَرَ بِنَا
عَيْرِ ذِي عِوَجٍ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
شُرَكَاءُ مُتَشَابِهُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ
مَيِّتُونَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

﴿٢٢﴾ ئەری ئەوی خۆدی سینگی وی بو ئیسلامی فەکریت [فیجا ئیسلام وەرگرتیت، و راستەری بوویت]، فیجا ئەو ژ بەر وی سینگفرە هیسی ل بەر راستەرییی و پۆناهییا خودایسی خۆ بیت [وەکی وییە یی مۆرل سەر دلێ وی هاتییه دانان و دلێ وی رەق بووی] فیجا ئیزا و نەخۆشی بو وان بیت ئەویت دلێت وان ژ بیرئینان و زکری خۆدی بییت رەق، ئەفە ییت د رییەرزەه یونەکا ئاشکەرادا. ﴿٢٣﴾ خۆدی چیرین کەلام [کو قورئانە] هنارت، کتیبە کە [نایه تیت وی دلێکدان و پەوانبیزی و دەرشتن و رامان و ئەحکام و دورستی و راستی و هیدایەت و حکیمەت و ئیەجازا خۆدا] وەکی ئیکە و یا دوبارە بە [دچیرۆک و بەحس و ئەحکام و فەرمان و شیرەتت خۆدا]، فیجا ئەویت ژ خۆدی ترس [دەمی دخوین] لەشی وان [ژ ترساندا] دلەرزیت، پاشی لەش و دلێت وان بو زکر و بیرئینانا خۆدی نەرم دین، ئەفەیه [ئەف قورئانەیه] راستەریسیا خۆدی، یی بقیت پی راستەری دکەت، و هەر کەسی خۆدی گو مپرا بکەت کەس نینە وی راستەری بکەت.

﴿٢٤﴾ فیجا ئەری ئەوی خۆب سەر و چافیت خۆ ژ ئیزا دژوار و گرانا پۆزا قیامەتی پباریزیت [وەکی وییە یی ژ ئیمن و پشتراست] و ملیاکەت دی بیژنە ستەمکاران دی بخون و تامکەنە وی یا هەوہ کری و هەوہ ب سەری خۆ ئینایی. ﴿٢٥﴾ ئەویت بەری وان ژێ [مەخسەد بەری موشرکیت قورەیشیان] پیغەمبەریت خۆ درەوین دانان، فیجا وەسا ئیزا بو وان هات، وان های ژێ نە. ﴿٢٦﴾ و خۆدی دژینا دنیا بیدا رسوایی و شەرمزاری دا وان و ئیزا قیامەتی هیژ مەزنترە ئەگەر [ئەو] بزنان. ﴿٢٧﴾ و ب راستی مە ژ هەمی نموونەیان [گەلەك جاران و ب ریکیت جودا جودا] بو مروفان، دفی قورئانیدا، بییت ئینایی، دال خۆ بزفەرن و شیرەتان بو خۆ ژێ وەرگرن. ﴿٢٨﴾ قورئانە کە ب زمانێ عەرەبییە، و یا بی کیم و کاسی و بی خوار و فیچیە، دا ئەو خۆ ژ گاوریی پباریزن. ﴿٢٩﴾ خۆدی دو کۆلەیان دکەتە نموونە: ئیکی چەند مروفیت دژی ئیک تیدا دپشکدار بن [و هەر ئیک بو خۆ فەکشیت، و ئەو نەزائیت کێ رازی بکەت و کێ رازی نەکەت، و گوھی خۆ بدەتە کێ و نەدەتە کێ] و بی دی کۆلەیی زەلامەکی ب تنی بییت [و ئەفە ئەوہ یی خۆدی ب تنی دپەریسیت و بەندەیی خۆدی ب تنی] ئەری ئەف هەردوو کە وەکی ئیکن؟ هەمی سوپاسی و پەسن بو خۆدی بن [ئەوی بەس ئەو هیژایی پەرستنی]، بەلی بارا پتر ژ وان فی نوزان [و هەفشکان بو خۆدی چی دکەن]. ﴿٣٠﴾ بی گۆمان تو دی مری و ئەو ژێ دی مرن [کەس نینە نەمریت]. ﴿٣١﴾ پاشی، ب راستی هوین پۆزا قیامەتی ل دەف خودایسی خۆ دی دگەلێک ب جەرە چن [تو دی بەلگە و نیشانان ل سەر وان ئینی، کو تە ئەمری خۆدی ب دورستی گەهانە وان، و ئەو دی ل بەر گەرن هەندەك جەهەتت لاواز و پویچ بو خۆ بگرن].

* فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَبَ بِالصِّدْقِ
 إِذْ جَاءَهُ الْبَيِّنَاتُ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي
 جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ ۖ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
 لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ وَعِنْدَ رَبِّهِمْ ذِكْرُ الْجَزَاءِ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
 لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
 بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
 عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ
 فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
 أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ
 ضُرِّيهِ ۚ أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَتُ رَحْمَتِهِ ۚ
 قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَتَقَوَّمُوا
 أَعْمَلُوا عَلَى مَكَاتِكُمْ إِنِّي عَمِلْتُ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
 مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٤٠﴾

راسته‌ری بکعت، کهس نینه وی دسه‌ردا ببهت و گومرا بکعت، ما خودی یی سه‌رده‌ست و تولقه‌کهر نینه؟
 ﴿٣٨﴾ و نه‌گهر تو پسیرای ژ وان بکه‌ی: کی‌سه‌رد و نه‌سما‌ن چی‌کرینه؟ دئی بیژن: خودی، بیژه [وان]:
 کا بو من بیژن‌ه‌ری‌ه‌وین شوینا خودی دپه‌ری‌سن، نه‌گهر خودی فیان‌ه‌خوشی‌ه‌کی [چ‌نه‌خوشی‌ه‌یا
 هه‌بیت] بکه‌هین‌ته‌من، نه‌و دشین‌وئ‌نه‌خوشی‌ه‌یا وی‌فیایی‌ل‌سه‌ر من‌وه‌ر‌گپرن؟ یان‌ژی‌نه‌گهر خودی
 فیان‌دلوفانی‌ه‌کی [خیزه‌کی] ب‌من‌ببهت [نه‌وئ‌ه‌وین‌ل‌شوینا خودی دپه‌ری‌سن]‌ه‌ری‌ه‌و دشین‌ری‌کی
 ل‌دلوفانی‌ه‌یا وی‌بگرن؟ بیژه: خودی‌به‌سی‌منه، و نه‌وه‌یی‌پشت‌گهر‌میخواز‌پشتا‌خو‌پی‌گهر‌م‌دکه‌ن.
 ﴿٣٩﴾ بیژه: مله‌تی‌من، ل‌سه‌ر وی‌کاری‌بن‌یی‌ه‌وین‌دکه‌ن، نه‌ز ب‌خو‌ژی‌دئی‌ل‌سه‌ر‌کاری‌خو‌بم.
 ﴿٤٠﴾ و ه‌وین‌دئی‌زانن‌کائیزا‌دئی‌بو‌کی‌تیت‌کو‌رسوا و شه‌رمزار بکعت، و کائیزایا‌به‌رده‌وام‌دئی‌کی
 گری‌ت .

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنْ أَسْفَهَىٰ
 فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهِمَا ۖ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
 بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي
 لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ
 وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ
 يَعْتَكِرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ شُفَعَاءَ قُلْ
 أَلَوْ كُنُوا لَأَيْمَانِكُمْ شَيْئًا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾ قُلْ
 لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۗ ثُمَّ
 إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا دُكِرَ لِلَّهِ وَحْدَهُ اشْتَمَأَزَّتْ
 قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَإِذَا دُكِرَ الَّذِينَ مِنْ
 دُونِهِ إِذْ أَهْمُ بِمَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ اللَّهُمَّ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ
 وَالْأَرْضِ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
 فِي مَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مَا فِي
 الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لَافْتَدَوْا بِهِ مِنْ سُوءِ الْعَذَابِ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

﴿٤١﴾ ب راستی مه کتیب [ئهف فورئانه] ب راستییقه
 و ب ریکاکه ته بۆ خه لکی هنارت، قیجا ههه کهسی
 راسته پئی بیت بۆ خو راسته پئی دیت، و ههه کهسی
 گو مرابیت زینانی دئی ل خو کهت، و تو پاریزه ری
 وان نینی [ههتا وان بهر ب باوه ری ئینانیقه بهی،
 یان ب کوته کی وه ل وان بکهی، باوه ری بی بینن].
 ﴿٤٢﴾ و خودی جان و روحان وهختی مرئی [کو مرنا
 مهزنه] و وهختی نقشستی [کو مرنا بچویکه] دستینیت،
 قیجا یا مرن بۆ تیخست دگریت و نابهردهت و یا
 دی ههتا دهه کی دیارگری بهردهت، و ب راستی
 ئهفه نیشان و بهلگه نه بۆ وان ئه ویت هزرا خو دکهن.
 ﴿٤٣﴾ [نهخیر وان هزرا خو نهکر] بهلی وان غهیری
 خودی بۆ خو کرنه مهدهه چی. بیژه: نه گهر خو وان
 چو نه بیت و چو نه زانن ژی [ههه ری وان بۆ خو که نه
 مهدهه چی]. ﴿٤٤﴾ بیژه: مهدهه ری هه می یا خودییه
 [و کهس نینه بی دهستوریسیا وی مهدهه ری بکهت]،
 و مالداریا ئهرد و ئه سممانان ههه ری یا ویسه، پاشی
 ههه ری ب بال ویفه زفرن [ئهه ری خو کمی دناقههرا

ههوه دا کهت]. ﴿٤٥﴾ و نه گهر نافئی خودی ب تنی هاته ئینان، دلیت وان ئه ویت باوه ری ب ئاخهه تی نهی
 تیک دچن، و نه گهر بهحسی غهیری خودی هاته کرن، وی کافی ب کهیف دکهن. ﴿٤٦﴾ بیژه: خودیوو،
 چیکه ری ئهرد و ئه سممانان، زانایی نهینی و ئاشکه رایان، تو حومی دناقههرا بهنده ییت خو دا دکهی، دی
 تشتی ئهه تیدا ژیک جودا. ﴿٤٧﴾ و ب راستی [رؤژا قیامه تی] نه گهر هندی دئهردیدا هه یی سته مکاران
 پایه، هندی دی ژی دگهل یی وان پایه، دا [وی رؤژی] ژ پیش خو فه دن ژ بهر ئیزایا گران یا وی رؤژی، و
 ئهه [ئیزا و نهخوشییا دۆژهه یی] بۆ وان ژ نک خودی ئاشکههرا بوو، یا هزرا وان بۆ نه دچو.

﴿٤٨﴾ [وئى رۇژى كورۇژا قيامەتتە] خرايبيا كار و كريات و ان كرين بۇ وان دياربوو، و ئەو ئيزايا وان ترانه بى دكرن، دۇرماندۇرئ و ان گرتن. ﴿٤٩﴾ قىجا هەر وەختى نەخۇشيشەك [چ نەساخى چ خيزانى و ژارى و... هتدا] گەهشە مرقى، دى دوعايان ژ مە كەت [ئەم وئى نەخۇشيشى ل سەر راکەين]، پاشى ئەگەر مە كەرەمەك ژ دەف خۇ دايسى، دى بىژئ ئەفە يا شارەزايبيا منە، نەخيز وەساننە [نە يا شارەزايبيا تە] بەلى ئەفە [كەرەما مە دايسى تە] جەرپاندنە [كا دى سوپاسيا خودى كەى يان دى سەرداچى]، بەلى بارايتر ژ مرقۇشان ئەفى نوزانن [كو دانا مالى جەرپاندنە و ژ بەر هندى ژى د سەر پى خۇدا دچن]. ﴿٥٠﴾ ب سوپند ئەويت بەرى وان ژى ئەفە دگوت [وەكى فاروونى و دەستەكا وى]، و ئەو مال و ملكى وان كۆمكرى، ئەو ژ ئيزايا خودى قورتال نەكرن [و فايدهى وان نەكر]. ﴿٥١﴾ و جزاىى كريات و ان ئەو هنگاقتن، و ئەويت ستەم كرين ژ وان دى جزاىى كريات و ان، و ان هنگيقت، و نە دشين ژى برەفن،

و نە دشين ژ خۇ بدەنە باش. ﴿٥٢﴾ ما وان نەزانىيە كو خوديە رزقى بۇ وى يى وى بقيت بەرفرەه و بەرتەنگ دكەت، و ب راستى ئەفە [بەرفرەهكرن و بەرتەنگكرنا رزقى] نيشان و چامەنە بۇ وان ئەويت باورەيى دئينن. ﴿٥٣﴾ [هەى موحمەد تو ب ناڤى خودايسى خۇ] بىژە [وان]: هەى بەندەيىت من، هەى ئەويت هەوە زىدە گونەه كرين و هەوە دكرنا گونەهاندا، دايسىيە سەر هەمى تخويبان، ژ دلۇفانىيا خودى بى هيشى نەبن، ب راستى خودى ل هەمى گونەهان دپوريت، و هەمى گونەهان ژى دبەت، ب راستى ئەوە گونەه ژىبەر و دلۇفان. ﴿٥٤﴾ و ل خودايسى خۇ بزقرن و تۆبە بكەن و خۇ بسپرنە وى [ل بەر ئەمرى وى ب تنى د راوەستاي بن]، بەرى ئيزاب سەر هەوەدا بيت، پاشى هنگى هاريكارييا هەوە نايتتە كرن. ﴿٥٥﴾ و هوين [گەلى بەندەيىت من] ل دويشف فى قورئانئى هەرن [ئەحكامت وئى ب جە بينن]، بەرى ژ نشكە كىفە ئيزاب سەر هەوەدا بيت و هەوە هەى ژ خۇ نە. ﴿٥٦﴾ [كار ب قورئانئى بكەن] داكەس [رۇژا قيامەتى] نەبىژئت: حەيف و مخابن بۇ وئى تخسيري و سستيا من د دگوهاننا خوديدا كرى، و حەيف و مخابن ئەز ژ ترانه بيكەران بووم.

وَيَدَّالَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِسْنُ صُرْدَعَانًا نَمَّ إِذَا حَوْلَتْهُ
بِعَمَّةٍ مِمَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتهُ رَعْلَى عَلِيمٌ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَئِكَ نَ
كُتِرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا
أَعْنَى عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَوْصِبُهُمْ سَيِّئَاتُ
مَا كَسَبُوا وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أُولَئِكَ يَأْتُوا اللَّهَ بِنُصُطِ
الزَّرْقِ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
* قُلْ يَعْبَادِي الَّذِينَ اسْتَرَفُوا عَلَيَّ أَنْفُسَهُمْ لَا تَتَّبِعُوا
مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَى رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَأَتَّبِعُوا أَحْسَنَ
مَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَى
عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِن كُنْتُ لَمِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٥٦﴾

أَوْ تَقُولُ لَو أَنَّ اللَّهَ هَدَانِي لَكُنْتُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾ أَوْ تَقُولُ
 حِينَ تَرَى الْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةٌ فَأَكُونَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾
 بَلَى قَدْ جَاءَ نَكَأً أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا آسَتْكُمْ رَبِّهَا وَاسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنْتُمْ
 مِنَ الْكٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ الْقِيٰمَةِ تَرَى الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ
 اللَّهِ وَجُوهُهُمْ مُّسْوَدَّةٌ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَوْتَىٰ لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾
 وَيَسْئَلُ اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ
 وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ
 شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ
 أَغْفِرَ اللَّهُ تَابَ مَرْوُوفٌ أَعْبُدُونِي يَا أَيُّهَا الْجَاهِلُونَ ﴿٦٤﴾
 أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ
 لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ
 اللَّهُ فَاعْبُدْ وَكُن مِّنَ الشَّاكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ
 قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوٰتُ
 مَطْوِيٰتٌ بِيَمِينِهِ ۗ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

﴿٥٧﴾ یان بیژیت ته گهر خودی ته ز راسته ری کر بامه،
 ته ز دا ژ پاریزکاران بم [ته فرۆ]. ﴿٥٨﴾ یان ژ ی وه ختی
 نیا یی دینیت بیژیت: خوژی ته ز جاره کا دی ز فری بامه
 [دنیایی]، و ته ز ژ قهنجیکاران بامه. ﴿٥٩﴾ بهلی نیشان
 و نایه تیت من [د دنیا ییدا] بو ته هاتبون [و تو دشایی
 راسته ری بی، ته گهر ته باوهری پی نیا بایه]، بهلی ته
 دره دانان، و ته خو مه زن کر و تو ژ گاوران بووی
 [قیجا ژ نوی تو دیژری ته گهر خودی ته ز راسته ری
 کر بامه و جاره کا دی ز فری بامه دنیایی، و تو ب خو بهری
 نوکه د دنیا ییدا بووی، و همی ری کیت راسته ری کرنی
 ل بهر چافیت ته ییت دیار بون بهلی ته نه گرتن].
 ﴿٦٠﴾ و روژا قیامه تی ته ویت دره و ب نافی خودی
 کرین [هه فیشک بو چی کرین]، دی بینی روی ره شن،
 ما چه بو ته ویت خو مه زن دکن د دوزه هیدا نینه؟
 ﴿٦١﴾ و ته ویت ته قوا خودی کرین [و خو ژ شرکی
 پارستین]، خودی دی وان قورتالکته ژ بهر چونا
 وان ل سهر ری کا سهر فراهازی، نه نیا ادگه هیته وان و
 نه ژ ی ب خهم دکه فن. ﴿٦٢﴾ خودی چیکه ری همی

تشتانه، و ههر ته وه سه خیر کر و سهر کاری همی تشتان. ﴿٦٣﴾ کلیت ته رد و ته سمانان ییت وینه [کاری
 ریغه برنا ته رد و ته سمانان بهس یی ویه]، و ته ویت باوهری ب نیشان و موعجیزه ییت خودی ته نیا یین،
 ته ون ییت خوساره ت. ﴿٦٤﴾ بیژه: گهلی نه زانان، ته ری هوین ته مرئی من دکن، ته ز بیکی دی شوینا خودی
 بهر یسم. ﴿٦٥﴾ ب سویند وه حی بو ته و بو پیغه مبه ریت بهری ته یا هانی، ته گهر تو هه فیشکان بو خودی
 چی کهی دی کار و کریاریت ته پویچ بن، و دی بییه ژ وان ته ویت خوساره ت. ﴿٦٦﴾ [نه وی نه بهر یسه
 یی ته و ته مرئی ته پی دکن] بهلی خودی بهر یسه و ژ شوکور داران به. ﴿٦٧﴾ وان [ته ویت هه فیشکان بو
 خودی چی دکن] ب دورستی و ب رهنگی پیدفی، ریژ ل خودی نه گرتیسه [و وه ک پیدفی نه نیاسییه و مه زن
 نه دانایه]، و ته رد همی روژا قیامه تی د دهستی ویدایه، و ته سمان ژ ی د دهستی وی یی راستیدا دینچایینه،
 و خودی یی پاک و بلند ژ وی شرکا ته و دکن.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَبَقَ مَن فِي السَّمَوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ
 إِلَّا مَن شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ﴿٦٨﴾
 وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِئَتْ
 بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءُ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦٩﴾
 وَوَقَّيْتُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
 وَيَسِيقُ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَهَا
 فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِّنكُمْ
 يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
 هَذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِن حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿٧١﴾
 قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِمَا سَمِعْتُمُوهُ
 أَلْمَسْكُرِينَ ﴿٧٢﴾ وَيَسِيقُ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ
 زُمَرًا ۚ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ وَهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا
 سَلِّمُوا عَلَيْكُمْ رَبِّكُمْ فَقَدْ خَلُّوا خَالِدِينَ فِيهَا وَقَالُوا
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
 نَتَّبِعُوهُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٣﴾

﴿٦٨﴾ و بوق [بوقا ئيكي] هاته بفرن، فيجا هندي
 دئرد و نه سماناندا هي دكهفن و دمرن، ژ بلي وى
 يى خودى حه ز نكرى بمریت [كو سرافيل ب
 خويه، پاشى پشتى هنگى ئه و ژى دمريت]، پاشى
 جاره كا دى بفل بوقى هاته دان، هنگى ئه و دى
 ژبيشه راوهستن و چافه رى بن [كا دى چ ب سهرى
 وان تيت]. ﴿٦٩﴾ و ئهردى مهشهرى ب نوورها
 خودايى خورون بوو، و كتبيت كار و كريان هاتنه
 دانان، و پيغهمبر و شاهد [ئهو مليكاه تيت كريات
 بهنده يان دنقيسن] هاتنه حازركرن، و حوكم ب
 دورستى نافهرا واندا [بهنده ياندا] هاته كرن، و ستم
 ل كهسى ژ وان نايتته كرن [نه خيريت وان كيم دبن،
 و نه گونه ييت وان زيده دبن]. ﴿٧٠﴾ و هه ر تيك
 دگه هيتته وى با وى كرى [جزيى خوق دستينيت]، و
 خودى ب وى يا ئه و دكه ن ژوان ب ئاگه هدارتته، [ژ
 خير و گونهان و چ ژكار و كريات يريت وان ل بهر
 بهرزه نايت]. ﴿٧١﴾ و ئه و يت گاوربو ويين كؤم كؤم
 بو جهه نه مى دى تينه ئاژوتن، گاغا گه هشتنه دهف،

دهر گه هيت [جهه نه مى] دى [بو وان] فه بن، دهر گه هفانيت دؤزه مى دى بيژنه وان: ئه رى ما پيغهمبر ژ هه وه
 ب خوق، بو هه وه نه هاتبون، ئايه تيت خودى بو هه وه بخوينن، و هه وه ژ ديتنا فى رورژى بترسين؟ دى
 بيژن: به لى [پيغهمبر بو مه هاتبون، و ئه م ژ فى رورژى ترساندبووين]، به لى ئه مرى خودى ب تيزادانى
 دراستا مه گاوراندا ده مى خودا بوو [و ئه م هيژايى فى بووين ئه فا هاتيه سه رى مه]. ﴿٧٢﴾ دى بيژته
 وان، [ما دم و هسايه فيجا] ريكدا دهر گه هيت جهه نه مى بگرن و هه ر وهه ر تيدا بمينن، وهى چ پيسه جهه
 جهى خومهنكه ران [ئه و يت خوق بهرستنا خودى مه زتر ديتن]. ﴿٧٣﴾ و ئه و يت پاريزكارييا خودى كرين
 دهست دهست بو به حه شتى دى تينه ره وان كرن، فيجا گاغا گه هشتنه دهف به حه شتى دهر گه هيت وى بو وان
 فه دبن، و دهر گه هفانيت وى دى بيژنه وان: سلاف ل هه وه بن، هوين ژ گونهان هاتنه پاقرن، و هه ر نه د
 به حه شتيدا و هه ر وهه ر تيدا بن. ﴿٧٤﴾ و [به حه شتى] دى بيژن: همى په سن و شوكور بو وى خودايى ئه وى
 په يانا خوق ئه و ادايييه مه ب جهه كرى، و ئه ردى به حه شتى گه هاندييه مه هه ر جهى مه بقت لى ئاكنجى
 بينن، و چ خوش خه لاتته، خه لاتى وان ئه و يت كار و كريات قه نچ دكه ن.

وَتَرَى الْمَلَائِكَةَ حَافِينَ مِنْ حَوْلِ الْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَقُضِيَ بَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَقِيلَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ غَافِرٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ الذَّنْبِ وَقَابِلِ التَّوْبِ شَدِيدِ الْعِقَابِ ذِي الْقَوْلِ لَآ إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهٌ لَمْ يَلِدْ ﴿٣﴾ مَا يُجَدُّ لَهُ فِيءَ أَلْبَتَّ اللَّهُ إِلَا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُرُكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَالْأَحْزَابُ مِنْ بَعْدِهِمْ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍ بِرَسُولِهِمْ لِيَأْخُذُوهُ وَجَدَلُوا بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا فَاغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا وَاتَّبَعُوا سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٧﴾

الجزء الرابع والعشرون

﴿٧٥﴾ و تو دئی ملیاکه تان بینی ل دور عهرشی وهرهاتین، و پهسن و شوکور و تهسیبیا خودئی دکهن، و خودئی ژ ههمی کیاسیسیان پاقرژ دکهن، و ب دادوهری حوکم د نابهرا و اندا [بهحشستی و دۆژههیناندا] هاتهکرن، و بهحشستی دئی بیژن: ههمی پهسن و شوکور بو خودانئی ههمی جیهانان.

سورة غافر

ل مه کههئی هاتیهه خوارئی (٨٥) نایهته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئیتته خواندن (ح، میم)، ل دور رافه کرنا فان رهنگه تپیان، بزفره سهری سۆرهتا (بهقهره). ﴿٢﴾ ئینانه خوارا فئی قورئانئی ژ نک خودایئی سهردهست و زیده زانایه. ﴿٣﴾ گونهه ژیهه و تۆبه و هرگر و ئیزا گران و خودان که ره مه، چو په رستی یئیت راست و دورست ژ وی پیقه تر نینن، و دوپهاهییا ههر تشته کی ب بال و یقهیه. ﴿٤﴾ کس مهده رکیسی د

نایهتیت خودیدنا کهت گاور نه بن، فئيجا گهریان و هاتن و چؤنا وان [ئانکو بازرگانئی و سلامه تسیا وان، د گهل گاورییا وان] دوه لاتاندا بلا ته نه خاپینیت [کو تو وی هزری بکهی ئەو نا ئینه ئیزا دان و ناهینه سزا کرن ل سهه کارو کریاریت خو]. ﴿٥﴾ بهری وان، مله تی نوو حی و دهستهک و کؤمیت پشتی وان ژی هاتین، پیغه مبه ریت خو دره وین دانان، و ههر مله ته کی کره دلئی خو و ل بهر گهریا پیغه مبه ریت خو بهنگیشن [نه خو شیهه کی بیننه سهری]، و ب نهه قیسی جره بر کرن [ل دویف هزارا وان] هه قیسی بی هیز بکهن و نه هیلن، فئيجا من ئەو ئیزا دان، بهری خو بدئی کا ئیزا دانان من یا چاوا بوو! ﴿٦﴾ ئەها ب فی رهنگی فهرمانا [ئیزا] خودایئی ته بو گاوران واجب بوو، کو ئەو دۆژههینه. ﴿٧﴾ و ئەو ئیت عهرشی ههلد گرن، و ئەو ئیت دورماندور ته سیب و حه مدا خودایئی خو دکهن [ئانکو ب سوپاسییا خودایئی خو، خودایئی خو ژ ههمی کیاسیسیان پاقرژ دکهن]، و ب دورستی باوهریسی پی دئینن، و داخووازا گونهه ژیرینی بو ئەو ئیت باوهری ئینایین دکهن [و دیژن]: خودیوؤ دلؤفانی و زانینا ته، ههمی تشت یئیت فه گرتین، فئيجا گونهه هیت وان ئەو ئیت تۆبه کریین و ریکاته گرتین ژئ ببه، و وان ژ ناگری دۆژههئی بیاریزه.

﴿٨﴾ خودیوؤ تو وان [خودان باوهران] و ییت باش ژ باب و باپیر و ههفسهر و دویندوها وان، بکه د بهحهشتا عهدهن و ناکنجیو ونیدا، ئەواته سۆز و په بیان پئی دایبیه وان، نی تویی یئی سهردهست و کاربئه جهه. ﴿٩﴾ و وان ژ ئیزایا خرابییان بپاریزه، و ههر کهسی وئی رۆژی توژ ئیزایا خرابییان بپاریزی، ئەفهه [بئی گومان] ته دلوفانی پئی بر، و ئەفهیه سهرفه رازیا مهزن. ﴿١٠﴾ و ئەو ویت گاوربووین دئی ئینه گازیکن [ژ بهرئی ملیاکه تانفه]، ب راستی کهربا [زیتده نه فیانا] خودی ژ کهربا ههوه بۆ ههوه مهزنتره، وهختی هوین بۆ باوهری ئینانی دهاتنه گازیکن، ههوه باوهری نه دئینا. ﴿١١﴾ دئی بیژن: خودیوؤ ته دو جاران ئەم ییت مراندین، و دو جاران ژی ته ئەم ییت ساخکرین [زیندی کرین]، و مه گونه هیت خوؤل سهر خوؤ ئاشکهراکرن، ئەهری ریکهک بۆ دهر کهفتنی [ژ جههنه می] ههیه [ئهم ژئی دهر کهفین و بزفرینه سهر دنیا یی]. ﴿١٢﴾ ئەهف ئیزایا هوین تیدا ب راستی یا هندیی، ههر وهختی خودی ب تنی دهاته پرستن ههوه خوؤ نه رازی دکر، و ههوه ددهت، و رزقی بۆ ههوه ژ ئەسمانی دئینته خواری، و ژ بلی وان ئەو ویت بهرئی خوؤ دایبینه خودی، کهسی دی بۆ خوؤ چام و دهرسان ژ فان نیشانان ناگریت. ﴿١٤﴾ فیهجا خودی پهر یسن، و بلا په رستنا ههوه ژ دل بۆ وی ییت، بلا گاوران پئی نه خوؤش ژی ییت. ﴿١٥﴾ [خودی] پایه بلند و سالۆ خهت مهزنه، خودان عهرشه، و هجیبی ب فهرانا خوؤ بۆ ههر کهسی بقیئت ژ بهنده ییت خوؤ دهنیریت، دا مرو فان ژ رۆژا فیکهفتنی [کو رۆژا قیامه تیه] بترسینت و ناگهدار بکهت. ﴿١٦﴾ رۆژا [ههمی ژ گوران دهر دکهفن و] ئاشکهرا دبن، چو کراریت وان ل بهر خودی بهرزه نابن. [ههر خودی دئی بیژیت:] ئەهری ئەفرۆ سهروهری و ملکینی یا کییه؟ [ههر خودی دئی بهر سفی دت و بیژیت:] سهروهری و ملکینی یا خودایی تاک و ته نیا و سهردهسته.

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّاتٍ عَدْنٍ الَّتِي وَعَدْتَهُمْ وَمَنْ صَلَحَ مِنْ آبَائِهِمْ وَأَزْوَاجِهِمْ وَذُرِّيَّاتِهِمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَفِهِمُ الْمَسَاكِينُ وَمَنْ تَقَى الْمَسَاكِينِ يَوْمِئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُ وَذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بُنَادُونَ لِمَقْتِ اللَّهِ أَكْبَرُ مِنْ مَقْتِكُمْ أَنْفُسُكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى الْإِيمَانِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾ قَالُوا رَبَّنَا أَمَتْنَا اثْنَتَيْنِ وَأَخِيصَتَا اثْنَتَيْنِ فَاعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا فَهَلْ إِلَى خُرُوجٍ مِنْ سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَلِكُمْ بِأَنَّهُ إِذَا دُعِيَ اللَّهُ وَحْدَهُ كَفَرْتُمْ وَإِنْ يُسْرَكْ بِهِ تُؤْمِنُوا فَالْتُمِعْتُمُوهُ لِلَّهِ الْعِزَّةُ الْكَبِيرُ ﴿١٢﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمْ آيَاتِهِ وَيُنَزِّلُ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿١٤﴾ رَفِيعُ الدَّرَجَاتِ ذُو الْعَرْشِ يُلْقِي الرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِ عَلَى مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ لِيُنْزِرَ يَوْمَ التَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُمْ بَدْرَبُونَ لَا يُحْفَى عَلَيْهِمْ فِيهَا يُؤْمِنُ الْيَوْمَ إِنَّ رَبَّهُ لَأَوَّاهٌ ﴿١٦﴾

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِي أَقْتُلْ مُوسَى وَلْيَدْعُ رَبَّهُ إِنِّي أَخَافُ
 أَنْ يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَنْ يُظْهِرَ فِي الْأَرْضِ الْفَسَادَ ﴿٦١﴾
 وَقَالَ مُوسَى إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ مِنْ كُلِّ مُتَكَبِّرٍ لَا يُؤْمِنُ
 بِيَوْمِ الْحِسَابِ ﴿٦٢﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُؤْمِنٌ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ
 يَكْتُمُ إِيمَانَهُ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَنْ يَقُولَ رَبِّيَ اللَّهُ وَقَدْ
 جَاءَكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ وَإِنْ يَكُ كَذِبًا فَعَلَيْهِ
 كَذِبُهُ وَإِنْ يَكُ صَادِقًا يُصِيبْكُمْ بَعْضَ الَّذِي يَعِدُكُمْ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَابٌ ﴿٦٣﴾ يَقُولُ لَكُمْ
 أَلَمْ تَكُنْ أَلْيَوْمَ ظَاهِرِينَ فِي الْأَرْضِ فَمَنْ يَضُرُّنَا مِنْ تَأْسِ اللَّهِ
 إِنْ جَاءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَى وَمَا أَهْدِيكُمْ
 إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ ﴿٦٤﴾ وَقَالَ الَّذِي آمَنَ يَأْتِيكُمُ الْغَيْبُ
 عَلَى كُمْ مِثْلَ يَوْمِ الْأَحْزَابِ ﴿٦٥﴾ مِثْلَ دَابِ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ
 وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظَلْمًا لِلْعِبَادِ ﴿٦٦﴾
 وَيَقُولُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ التَّنَادِ ﴿٦٧﴾ يَوْمَ تُؤَلَّفُونَ
 مَأْلِكًا مِنْ اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٦٨﴾

﴿٦٦﴾ و فیرعهونی گوت: ژ من بگهړن دا نهز
 مووسایی بکوژم، و بلا پاشی گازی خودایی خو
 بکته [بلا خودایی وی وی ژ من قورتال بکته]،
 نهز دترسم [ته گهر نهز وی نه کوژم] تهو دینی ههوه
 بگوهوریت، یان ژی خرابیئی د نهردیدا به لاف
 بکته. ﴿٦٧﴾ و مووسایی گوت: نهز خو ب خودایی
 خو و خودایی ههوه، ژ ههر خو مهنکهر که بی باوهر
 ژ روژا قیامه تی، دپاریزم. ﴿٦٨﴾ و زه لاهمه کی خودان
 باوهر ژ مالا فیرعهونی به لی باوهریسا خو فهدشارت،
 گوت: نه ری هوین دی مروفه کی کوژن چونکی
 دبیت: خودانی من خودییه، و ب موعجزه فه یی
 بو ههوه ژ دهف خودایی ههوه هاتی، و ته گهر تهو یی
 درهوین بیت درهوا وی دی ل وی زفریت، و ته گهر یی
 راستگو بیت هنده ک ژ وی ئیزایا ههوه بی دترسینیت،
 دی ژ ههوه گریت [تهو هنده بهسه، ههوه د هیلاک
 بیهت]، ب راستی خودی وی راسته ری ناکهت یی
 زنده خراب و درهوین. ﴿٦٩﴾ هه ی مله تی من، ته فرؤ
 سهروه ری یا ههوه یه، و هوین د نهردیدا [ل سهر

سرائیلیان] زال و سهردهستن، فیجا ته گهر ئیزایا خودی ب سهر مهدهات، کیسه هاریکاری و پشته فانیسیا
 مه بکته و مه ژی قورتال بکته؟ فیرعهونی گوت: نهز ژ وی پیغه تر بو ههوه نابیزم یا بهری نوکه من
 گوتی [نهز ژ وی چیر نابینم یا نهز دینم، کو پیته کوشتن دا دوزا وی ب دیواهیک بیت]، و نهز [ب وی یا
 نهز چیر دینم] ژ ریکا راست پیغه تر نیشا ههوه نادمه؟. ﴿٣٠﴾ و تهوی خودان باوهر [و ژ بنه مالا فیرعهونی]
 گوت: هه ی مله تی من [ته گهر هوین باوهریسی ب مووسایی نهینن، و ههر بهر گهر پاناکوشتنا وی بکن] نهز
 دترسم روژهکا [ب ئیزا] و هکی روژا کووم و دهستهکان [کو میت ل سهر پیغه مبه ریت خو بوویینه دهستهک] ب
 سهر ههوه دا بیت. ﴿٣١﴾ و نهز دترسم ئیزایهکا و هکی یا مله تی نوح و عاد و (سه موود) و تهویت پشتی وان
 هاتین ب سهری ههوه بیت، و ب راستی خودی سته م بو چو بنده یان نه قیت [انکو که سی بی گونه هئیزا
 نادهت]. ﴿٣٢﴾ و هه ی مله تی من، ترسا من ل سهر ههوه ترسا روژا گازیکنییه (روژا قیامه تی) [گازیکن
 تیدا مشه دیت و خه لکی به حه شتی و جهه نه می گازی تیک دکهن، و گاوب خو ژی دناقهرا خودا گازی
 تیکدو دکهن، و دبیته لافلافا وان و جرهبرا وان]. ﴿٣٣﴾ روژا هوین پشتا خو ددهنه ناگری و درهفن، و ههوه
 چو پاریزان نینن کو ههوه ژ ئیزایا خودی بپاریزن، و ههر که سی خودی گوپرا و بهرزه بکته، که س نینه
 وی راسته ری بکته.

﴿٣٤﴾ و ب سویند بهری [موسایی] یوسف [ژدهف خودی] ب نیشانیت ناشکرا و موعجزه یانغه بۆ هه وه هاتبوو، و هویس هیژ ژ وان نیشانان د دودلن ته ویت یوسف بۆ هه وه ئیناین، قیجا گاڤا یوسف مری، هه وه گۆت: خلاس، خودی پستی یوسف چو پیغه مبه ران ناهنیریت، هۆسا خودی وی گو مړا دکهت ته وی زیده خراب، و د ئیکینیا خودیدا ب گو مان. ﴿٣٥﴾ [پیت زیده خراب و ب شک ته فه نه] ته ویت مه ده ر کیی د نیشان و ئایه تیت خودیدا دکه ن بی به لگه و نیشانه ک وان هه بیت، مه ده ر کییا وان که ربا خودی و یا خودان با وهران پتر و مه زنت لی کر، و هۆسا خودی دلی هه ر خو مه ز نکه ر و زیده خراب و هه ق دژمه کی مؤر دکهت. ﴿٣٦﴾ و فیرعه ونی گۆت: هاما نو تو بۆ من قه سه ر ه کا بلند ئافا که [چمه سه ر] به لکی بگه همه ده ر گه ه و ریکان. ﴿٣٧﴾ ده ر گه ه و ریکیت ته سممانان، دا به ری خو بده مه خودایی موسایی، و ئەز دینم ئەو ژ دره وینانه، و هۆسا کار و کریاریت وی پیت خراب بۆ هاتنه جوانکرن و ژ ریکا راست هاته فه ده ر کرن، و بیلانگێرانا فیرعه ونی ژ خوساره تیی پیغه تر نه بوو. ﴿٣٨﴾ و ته وی با وهری ئینایی گۆت: هه ی مله تی من، گو هی خو بده نه من ول دویف من وهرن، ئەز دی به ری هه وه ده مه ریکا راستی و سه ره رازیی. ﴿٣٩﴾ هه ی مله تی من، ژینا فی دنیا یی ب تنی خو شیهه کا دۆمکور ته، و ناخره ته جهی ئاکنجیوون و بنه جهی. ﴿٤٠﴾ هه ر که سی [د فی دنیا ییدا] گونه هه کی بکهت، ئەو ته مه تی گونه ها خو دی ئیته جزا کرن، و هه ر که سی باشیی بکهت، چ می ر بیت چ ژن، و ئەو یی خودان با وهر بیت، ئەفه دی چنه د به حه شتیدا و رزقی وان بی حسیب و هه ژمار دی ئیته بهر وان.

وَلَقَدْ جَاءَكَ نُوحًا نُوحًا مِنْ قَبْلُ يَأْتِيَنِي فَمَا زَلَّمْتُ فِي شَيْءٍ مِمَّا جَاءَكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ إِذْ آتَاكَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ مِنْ بَعْدِهِ رَسُولًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَنِ هُوَ مُسْرِفٌ مُرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَانٍ أَتَاهُمْ رَبُّ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ وَعِنْدَ الَّذِينَ آمَنُوا كَذَلِكَ يَطْمَعُ اللَّهُ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ لِفِرْعَوْنَ إِنَّهُ لَمَنْ آتَىٰ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكَ بِسُلْطَانٍ مُتَكَبِّرٍ ﴿٣٦﴾ وَتِلْكَ آيَاتُ الْيَوْمِ الَّذِي كَذَّبْتَ بِآيَاتِنَا فَانظُرْ كَذَلِكَ نُرِي لِفِرْعَوْنَ سُوءَ عَمَلِهِ وَصُدَّ عَنِ السَّبِيلِ وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِي تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ الَّذِينَ آمَنُوا يَتَقَوَّمُ أَعْيُنُنَا عَنْ سَبِيلِ الْكُفْرِ أَتَىٰ نَارَ الْآخِرَةِ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴿٣٨﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰ إِلَّا مِثْلَهَا وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِمَّا زَكَرْنَا أَنَّهُ لَهُ مُؤْمِنٌ وَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ يُرْفَعُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾

الجزء
٤٨

وَيَقْوِمُ مَالِي أَدْعُوكُمْ إِلَى النَّجْوَةِ وَتَدْعُونِي إِلَى النَّارِ ﴿٤١﴾
 تَدْعُونِي لِأَكْفُرَ بِاللَّهِ وَأَشْرِكَ بِهِ مَا لَيْسَ لِي بِهِ
 عِلْمٌ وَأَنَا أَدْعُوكُمْ إِلَى الْعَزِيزِ الْغَفِيرِ ﴿٤٢﴾ لَأَجْرَمَ أَنَّمَا
 تَدْعُونِي إِلَيْهِ لَيْسَ لَهُ دَعْوَةٌ فِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ
 وَأَنْ مَرَدْنَا إِلَى اللَّهِ وَإِنَّ الْمُسْرِفِينَ هُمْ أَصْحَابُ النَّارِ ﴿٤٣﴾
 فَسْتَأْذِنُوا لَكُمْ وَأَقْرُصْ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ
 إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ بِالْإِبَادِ ﴿٤٤﴾ فَوَقَدَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكَرُوا
 وَحَاقَ بِهَا لِقَاءَ فِرْعَوْنَ سُوءَ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ
 عَلَيْهَا خُدًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ
 فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾ وَإِذْ يَتَحَاوَرُونَ فِي النَّارِ
 فَيَقُولُ الضُّعَفَاءُ لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ
 تَبَعًا فَهَلْ أَنْتُمْ مُعْتَدُونَ عَنَّا نَصِيبًا مِنَ النَّارِ ﴿٤٧﴾ قَالَ
 الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا إِنَّا كُنَّا لَكُمْ فِيهَا إِنْ لَمْ يَكُنْ
 لَكُمْ بَرَاءَةٌ مِنَ اللَّهِ فَسَوْفَ يَكُونُ النَّارُ لِحَرَّتِمْ جَهَنَّمَ
 أَدْعُوا رَبَّكُمْ بِخَفْوٍ عَنَّا يَوْمًا مِنَ الْعَذَابِ ﴿٤٨﴾

﴿٤١﴾ و هه ی مله تی من ئەفه چه، ئەز بهرئ هه وه
 ددهمه بهحه شتی و هوین بهرئ من ددهنه هندی ئەز باوه ریی
 ﴿٤٢﴾ هوین بهرئ من ددهنه هندی ئەز باوه ریی
 ب خودی نه ئینم، و وی بو بکه مه هه فیشک یی ئەز
 چو ژئ نه زانم، و ئەز بهرئ هه وه ددهمه خودایی
 سهرده ست و زیده گونه ه ژیهه. ﴿٤٣﴾ بی گو مان
 ئەوی هوین بهرئ من ددهنی نایب بیته په رستن،
 چونکی به رسفا که سی نادهت نه ل دنیا یی و نه ل
 ناخره تی، و زفرینا مه هه مییان ب بال خودیقه یه، و
 ب راستی ئەو ییت زیده گونه هکار ئەون دۆژه یی.
 ﴿٤٤﴾ ئەفا ئەز دبیژمه هه وه، نیژیک نه دویره، دی ئیته
 بیرا هه وه، و ئەز دی کاروباری خو هیلمه ب هیثیا
 خودیقه، ب راستی خودی ناگه ژ هه می بهنده یان
 هه یه و دینیت. ﴿٤٥﴾ فیجا خودی ئەو [خودان
 باوه رئ شیره تکه ر] ژ خرابیا وی پیلانا وان گپراییی
 پاراست، و ئیزایه کا خراب ب سهه ربه مالا فیرعه ونیدا
 هات. ﴿٤٦﴾ سپیده و ئیشاران [ئانکو به رده وام هه تا
 روژا قیامه تی] جانئ وان ب ناگری دئیه سۆتن، و

روژا قیامهت رادبیت خودی دی بیژته ملیاکه تان: فیرعه و نیان بیخه د نافع دژوارترین ئیزادا. ﴿٤٧﴾ و وهختی
 ئەو د ناگریدا دمیینه پیکشه و جره برئ دکه ن، و ئەو ییت ته په سهه ر دی بیژنه وان ئەو ییت خو مه زن کرین: نی
 ئەم دویکه فنییته هه وه بووین، ما هوین پشکه کی ژ ناگری ژ مه فه ناکنه و هه لناگرن؟ ﴿٤٨﴾ و ئەو ییت
 خو مه زن کرین دی بیژن: ئەم هه می وه کی ئیکین د نافع ناگریدا، خلاس، خودی حو کم د ناهه را بهنده یاندا
 کر [و جره بریابی فایده یه]. ﴿٤٩﴾ و ئەو ییت د ناگریدا دی بیژنه دهر گه هفانیته دۆژه یی: بیژنه خودایی خو
 بلا روژه کی ب تنی ئیزایی ل سهه ر مه سفاک بکه ت.

قَالُوا أَوَلَمْ نَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا بَلَىٰ
 قَالُوا فَأَدْعُوا وَمَا دُعَاؤُ الْكَافِرِينَ إِلَّا فِي ضَلَالٍ ﴿٥٠﴾
 إِنَّا لَنَنْصُرُ رُسُلَنَا وَالَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
 وَيَوْمَ نَقُومُ الْأَشْهَادِ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعذِرَتُهُمْ
 وَلَهُمُ اللَّعَنَةُ وَلَهُمْ سُوءُ الدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ
 الْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ ﴿٥٣﴾ هُدَىٰ
 وَذَكَرَىٰ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿٥٤﴾ فَأَصْبِرْ إِنَّا وَعَدَدْنَا اللَّهُ
 حَقٌّ وَأَسْتَغْفِرْ لِذُنُوبِكُمْ وَسَيَجْزِيكُمْ رَبُّكُمْ بِالْعَشِيِّ
 وَالْإِكْبَرِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ
 بِعَيْرِ سُلْطَانٍ أَنْتَهُمْ إِنْ صُدُّوهُمْ إِلَّا كِبْرُ
 مَا هُمْ بِبَالِغِيهِ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبْرُ مِنْ
 خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
 وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَلَا الْمُسِيءَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

﴿٥٠﴾ [ملياکهت د بهر سفا و اندا] دئی بیژن: نه ری ما پیغه مبه ری ت هه وه ب بهلگه و نیشان و موعجیزه فه بۆ هه وه نه هاتبون؟ دئی بیژن: به لئی [پیغه مبه ری ت مه ب بهلگه و نیشان و موعجیزه فه بۆ مه هاتبون، به لئی مه باوهری ب وان نه ئینا] ملیاکهت دئی بیژن: دئی هوین ب خو داخوازا سفک کرنا ئیزی یی بۆ خو ژ خودی بکهن، و داخوازا گاوران [وئی رۆژی] ما دئی ب چ چیت؟! ﴿٥١﴾ بئ شک ئەم هه ر دئی هاریکار بیا پیغه مبه ری ت خو و نه ویت باوهری ئیناین کهین، د فئی دنیا پیدا و دوئی رۆژی ژیدا یا شاهد تیدا رادبن [کو رۆزا قیامه تییّه]. ﴿٥٢﴾ رۆزا عوزر خواستن و هه جه تا سته مکاران ب چو نه چیت و مفای وان نه کهت، و له عنه ت ل وان بیت و پیسه جه بۆ وان بیت. ﴿٥٣﴾ و ب سویند مه راسته ری تی [هه ر تشته کی دیار دینیدا، چ موعجیزه و چ ته ورات و چ ته شریع] دا مووسایی، و مه ئسرائیلی کر نه ویر سی ت ته وراتی. ﴿٥٤﴾ کو ری کا هی دایه تییّه، و بیر ئینانه بۆ خودان نه قلان. ﴿٥٥﴾ [هه ی موحه مه د] قیجا سه بری [ل سه ر

ئه زیه تا گاوران و هکی پیغه مبه ری ت به ری خو] بکی شه، بئ شک په یانا خودی یا راسته، و داخوازا لیبۆرینی بۆ گونه هی ت خو بکه، و سپیده و ئی قاران (ئانکو هه می ده مان) ته سبیح و حه مدا خودایی خو بکه. ﴿٥٦﴾ ب راستی نه ویت مه ده ر کیی د ئایه تی ت خودیدا دکهن، بئ بهلگه و نیشانه ک وان هه بیت، ژ خو مه ز نکر نی پیغه تر دلی و اندا نینه، و نه و [مه ز ناتی] وان ناگه هینی ته وئی یا وان دقیت [کو نه و رۆناهییا دینی فه مرینن]، قیجا خو ب خودی [ژ خرایسیا وان] بپاریزه، و خو ب هی قیسیا خودیغه بهیله، ب راستی نه وه یی گوهدیر و بینه ر. ﴿٥٧﴾ ب سویند چیکرنا ئه رد و نه سما نان ژ چیکرنا مرۆفان مه ز تره، به لئی بارا پتر ژ مرۆفان فئ نوزانن. ﴿٥٨﴾ و مرۆفی کۆره [گاور] و یی ب چاف [خودان باوهر] و هکی ئیک نابن، و نه ویت باوهری ئیناین و کار و کریاری ت باش کرین، و نه ویت گونه هکار و هکی ئیک نابن، و کیمن ژ هه وه، هه زرا خو دقان نمونه یاندا دکهن، و چامه یان ژئی وهر دگرن.

﴿٥٩﴾ ب رَاسْتِي قِيَامَت هەر دئی تَبْت و چو شک تیدا نینه، بهلی باراپتر ژ خه لکی باوهر ناکهن. ﴿٦٠﴾ و خوداییی هه وه گۆت: دو عاییی ژ من بکهن ئەز دئی بهر سٹا هه وه دهه، ب رَاسْتِي ئەو ویت خو ل سهر بهر ستننا من و دو عاکرنیی ژ من مه زن دکهن، دئی ره زیل و رسوا چنه د دۆزه هیدا. ﴿٦١﴾ خودییه ییی شهف بۆ هه وه داییی دا هوین تیدا فه هه سن، و رۆژ رۆژ نکر یه [دا هوین کار و بار ییت خو تیدا ب ریفه بیهن]، ب رَاسْتِي خودی خودان که ره مه ل سهر خه لکی، بهلی باراپتر ژ خه لکی سوپاسییا خودی ناکهن. ﴿٦٢﴾ ئەفه یه خودی، خودانی هه وه، چیکه ری هه می تشتی، چو بهرستییت رَاسْت و دورست ژ وی پیقه تر نینن، فینجا هوین چاوا به ری خو ژ بهر ستننا وی و هر دگین [بو بهر ستننا ئیکی دی]. ﴿٦٣﴾ هۆسا ئەو ویت مه ده رکی د ئایه تیت خودیدا دکرن، به ری وان ژ هه قیسی و ئیکینییا خودی دئیتته و هر گپران. ﴿٦٤﴾ خودییه ئەو ئی ئەرد بۆ هه وه کر یه جهی خو جهی و ئاکنجیبوونی و بۆ ژینی خو شگری، و ئەسمان کر یه بان، و وینه و شکل دا هه وه و وینه یی هه وه جوان کر و رزقی پاک و پاقر دا هه وه، ئەفه یه خودی خودانی هه وه، فینجا پاک و بلندی بۆ خودی، خودانی هه می خه لکی. ﴿٦٥﴾ ئەوه یی ساخ و هه ره و هه ر مایی، چو بهرستییت رَاسْت و دورست نینن ژ وی پیقه تر، فینجا هوین بهر ستننا وی ب تنی بکهن و چو هه فپشکان بۆ چی نه کهن، و هه می په سن و شوکور بۆ خودانی جیهانان. ﴿٦٦﴾ [هه می موحه مه د] بیژه وان: ب رَاسْتِي پشتی نیشانیته ئاشکه راکه ر ژ خوداییی من، بۆ من هاتین، ریک بۆ من نه هاتییه دان ئەز وان بهر تسم ئەو ویت هوین شوینا خودی دپه ر یسن [پشت رَاسْت بن ئەز بهر ستننا وان ناکه م]، و ئەمری من یی هاتییه کرن ئەز خو بسپیره مه خودانی هه می جیهانان [و بهر ئەمری وی ب تنی بیم].

إِنَّ السَّاعَةَ لَأَيُّمٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَالَّذِينَ نَكَّرُوا أَنفُسَهُمْ كَانُوا لِلَّهِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ آيَاتٍ لِّتَسْكُنُوا فِيهَا وَاللَّهُ نَبِئٌ مُّبِينٌ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَنَاسِكُونَ ﴿٦١﴾ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ ۖ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَآفَن يُؤْفِكُونَ ﴿٦٢﴾ كَذَٰلِكَ يُؤْفِكُ الَّذِينَ كَانُوا يُعَٰبَتُونَ أَنَّهُمْ يَجْحَدُونَ ﴿٦٣﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ ۖ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ ۗ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ إِنِّي نُهِيتٌ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَمَّا جَاءَنِي الْبَيِّنَاتُ مِن رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسَلِّمَ لِلرَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نَفْثَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشَدَّكُمْ ثُمَّ لِيََتَّكُوا شُرُوعًا وَمَنَازِعَ مِنْ بَيْنِ يَدَيْكُمْ مِنْ قَبْلِ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلَ مَسْمُومٍ وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَكْفُرُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُضَرُّونَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٦٩﴾ إِذْ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلْسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧٠﴾ فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧١﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَلْ لَمْ تَكُنْ تَدْعُونَا مِنْ قَبْلُ شَيْئًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٣﴾ ذَلِكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَمْرَحُونَ ﴿٧٤﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَىٰ الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٥﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِنَّمَا تِرْيَاقُ بَعْضِ الَّذِي نَعَدُهُمْ أَوْ تُوفِّيَتَكَ فَإِنَّمَا تِرْجُوعُ ﴿٧٦﴾

﴿٦٧﴾ ئەوە يى ھوين (ئانكو بايى ھەو ھادەم) ژ ناخى چيكرين، پاشى ژ چپكەكى، پاشى ژ خوينپارە يەكى، پاشى ھەو بەچويك ددەت [و پيچ پيچە ھەو مەزن دكەت] دا ب دورستى تى بگەھن و بالق بين، پاشى دا پير و كال بين، و ھندەك ژ ھەو بەرى بالق بين و بەرى پير بين دمرن، و دا بگەھنە رۆژەكا دەستنيشانكرى، و دا ھوين بۆ خو ھەقلەكى بگرن. ﴿٦٨﴾ ئەوە يى ژينى و مرنى ددەت [ئانكو ئەوە ساخ دكەت و دميرنيت]، ئەگەر كارەك فيا، بەس دى بېژتى ھەبە دى بيت. ﴿٦٩﴾ ئەرى ما تو ناينى ئەويت مەدەر كيى د نيشانيت خوديدا دكەن، چاوا رويى وان ژ ھەقيى بۆ نەھەقيى دئيتتە وەرگيران. ﴿٧٠﴾ ئەويت قورئان و ئەو تشتى مە پيغەمبەريت خو پى ھنارتين درەو دانايين، فيجا نيزيك دى زانن [كا دويماھيكا كارى وان دى بيتە چ]. ﴿٧١﴾ وەختى ستويى وان دكە فيتە قەيد و زنجيران و دئيتتە راكيشان. ﴿٧٢﴾ د ئاھا شاراييدا، پاشى دئاگريدا، دئيتتە سۆتن. ﴿٧٣﴾ پاشى دى [ملياكەت] بېژنە وان: كا ئەويت ھەو

بۆ خودى دكرنە ھەفېشك. ﴿٧٤﴾ ھەو ھوينا خودى دپەرستن، گۆتن: ل مە بەرزەبوون، نى [د دنياسى ژيدا] ئەو چو نەبوون، مە دپەرستن، ئەھا ھوسا خودى گاوران گومرا و پېبەرزە دكەت. ﴿٧٥﴾ ئەف ئيزايە يا وى كە فيتيە يا ھەو د دنياسيدا ب گونەھان دبر، و يا وى بەترانى و خو مەز نكر تيبە يا ھەو ژ نەھەقى دكر. ﴿٧٦﴾ دى ھەرنە دۆژەھى، د [ھەر حەفت] دەرگەھانرا و ھەروھەر تيدا بن، و چ پيسە جھە جھى خو مەز نكەران. ﴿٧٧﴾ فيجا [ھەى موھەمەل سەر گۆتن و كريات و ان] سەبرا خو بكتيشە، ب راستى پەيانا خودى يا راستە، فيجا يان ئەم د ژيانا تەدا دى ھندەك ژ وى [ئيزا] يا مە پەيان پى دايبىھە وان نيشا تە دەين [دا چاقيت تە پى رۆن بين، ئەفە رۆژا بەدرى چى بوو]، يان ژى [ھيژ تە نەديتى، ئەو ئيزاب سەرى وان ھاتى] دى تە مريبن، زفرينا وان ب بال مەفەيە [دى كيشە خلاس بن].

﴿٧٨﴾ و ب سویند مه بهری ته پیغه مبه ریت هنارتین، مه سه رهاتییا هندهك ژ وان یا بو ته گوئی، و مه یا هندهك ژ وان بو ته نه گوئیسه، و چو پیغه مبه نه نشین بی دهستورییا خودی چو نیشان و موعجیزه یان بینن، و هه ره وه خته کی فرمانا خودی [ب ئیزادانا وان د دنیا تیدا یان د قیامه تیدا] هات، کارئی وان ب دوپاهی هات، و هنگی ته ویت ل سه ره پویجاتیسی و ب دویش پویچیسی دکه فن خوسارهت بوون. ﴿٧٩﴾ و خودییه تهرش و که وال [حیشر و پهز و چیل] بو هه وه دای، دا سواری هنده کان ببن، و ژ هنده کان بخون. ﴿٨٠﴾ و هندهك فایده ییت دی ژ بی هه وه بییت تیدا هه یین [و مه بو هه وه بییت دابین]، دا پی بگه هه ونی هه و جه یسیا د دلی هه وه دا [کو باریت هه وه ژ جهه کی ببه نه جهه کی دی]، و هوین ل سه ره وان و ل سه ره گه مییان دئینه هه لگرتن. ﴿٨١﴾ و خودی نیشایت [دهسته لانداریا] خو نیشا هه وه ددهت، قیجا هوین کیژ نیشانا وی ئینکار دکن، و باوهریسی پی نائینن [چو نیشایت وی نائینه ئینکار کرن]. ﴿٨٢﴾ ئه ری ما

ئهو د ئه ر دیدا نه گه رپایینه، دا ببینن کا دوپاهییا ته ویت به ری وان بوو چ؟ ئهو ژ وان پتر بوون و ژ وان ب هیزتر بوون، و ژ وان پتر شوینوار د ئه ر دیدا هه بوون، قیجا ئه و وان ب دهست خو قه ئینایی [ژ هیز و ئافاهی، یان مالداریسی] ئهو ژ ئیزایا خودی رزگار نه کرن [و فایده ی وان نه کرن]. ﴿٨٣﴾ قیجا وه ختی پیغه مبه ریت وان ب موعجیزه و نیشایت ئاشکه رافه بو وان هاتین، ب وی زانینی ئه و وان هه ی دسه ردا چو ن [و پویته نه دانه وی زانینی ئه و پیغه مبه ر پی هاتین، و خه لك لی ب گو مان ئیخستن]، و ئه و ئیزایا وان ترانه پی ذکر دۆرماندۆریت وان ب خو گرتن. ﴿٨٤﴾ قیجا وه ختی وان ئیزایا مه دیتی، گو تن: مه باوهری ب خودی ب تنی ئینا، و مه باوهری ب وان تشتان نه ما ته ویت مه بو خودی دکر نه هه قشك. ﴿٨٥﴾ قیجا باوهری ئینانا وان فایده ی وان نه کر پستی ئیزایا مه دیتین، ئه فه ریکا خودییه د راستا هه می به نده بییت ویدا [پستی ئیزایی بینن ژ نوی باوهریسی بینن، فایده ی وان ناکهت]، و هنگی گاور دئی خوسارهت بن.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُصْ عَلَيْكَ وَمَا كَانَ لِرُسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِتَايَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ فَفُضِّ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَمَ لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ وَلِتَبَلَّغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفَالِكِ تَحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ اللَّهِ تُنْكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَانُوا أَكْثَرًا مِنْهُمْ وَأَسَدُوا قُوَّةً وَأَثَارًا فِي الْأَرْضِ كَمَا اغْتَابَتْ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعَالَمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا أَمْ يَا اللَّهُ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنْفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا سَنَّتْ اللَّهُ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

سوره تا فوسیلته

ل مه که هئی هاتییه خوارئ (۵۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هؤسا دئیته خواندن (حا، میم)، و ل دور رافه کرنا فان رهنکه تپان، بزفره دهستیکا سوره تا به قهره. ﴿۲﴾ ئەف قورئانه ژ دەف خودایئ دلوفان و خودان په حم هاتییه خوارئ. ﴿۳﴾ کئیته که نیشان و نایه تیت وئ ب دیرئی هاتییه ئاشکه راکرن، قورئانه که ب زمانئ عه ره بیسه، ئەوئیت دورست تئ دگه هن قه درئ وئ دزانن.. ﴿۴﴾ مزگینییه [بؤ مروئیت خودئ] و ئاگه هدارکه ره [بؤ دژمنیت خودئ]، به لئ باراپتر ژ [گاوران] بهرئ خو ژئ وه رگپران، و گوئی خو نادهئ. ﴿۵﴾ و گوئن: په رده ل سهر دلیت مه نه، و ئەفا تو بؤ مه دپئژی ئەم تئ ناگه هین، و گوئیته مه دکه پرن مه های ژئ نینه توچ دپئژی، و په رده یه کا د نایه را مه و ته داده ی، فئجا تول سهر دینئ خو به، و ئەم

المؤمنين
۱۸

سوره فوسیلته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمَّ ﴿۱﴾ تَنْزِيلٌ مِنَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿۲﴾ كَذَّبَ فُضِّلْتَ ءَايَتُهُر قُرْءَانَا عَرَبِيًّا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿۳﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿۴﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِيْ أَكْثَرَتِهِمْ مَّا نَدْعُونَ ءَايَةَ و فِيْ ءَاذَانِنَا وَقَفْرًا و مِن بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ فَاَعْمَلْنَا عَلَيْهِمْ قُلُوبًا قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمُ إِلَهُ وَاحِدٌ فَاَسْتَقِيمُوا إِلَيْهِ وَاسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ لِلْمُشْرِكِينَ ﴿۵﴾ الَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿۶﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿۷﴾ قُلْ أَيْدِيكُمْ لِنُكْفُرُونَ بِالَّذِي خَلَقَ الْأَرْضَ فِي يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُ ءَأْنَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿۸﴾ وَجَعَلَ فِيهَا رِيسًا مِّن فَوْقِهَا وَبَرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَا أَقْوَامًا فِيْ أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَاءً لِّلسَّاعِلِينَ ﴿۹﴾ ثُمَّ أَسْرَوْنِي إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وِلِلْأَرْضِ أَتَيْنَا طَوْعًا وَكَرْهًا قَالَتْ بَلَىٰ أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿۱۰﴾

یئیت ل سهر دینئ خو. ﴿۶﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئەز ژئ مرو فیه کم و هه کی هه وه، و هه ی بؤ من دئیته کو ب راستئ خودایئ هه وه خودایه کی ب تئییه، فئجا راست رییکا وی بگرن و ل سهر بمینن، و داخو ازا لیبوریئئ ژئ بکه ن، و ئیزا و نه خو شئ بؤ موشرکان بیت. ﴿۷﴾ ئەوئیت باوهرئ ب دانا زه کاتئ نه یئ و باوهرئ ب پوژا قیامه تئ نه یئ. ﴿۸﴾ ب راستئ ئەوئیت باوهرئ ئیناین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، خه لاته کی بی فیه برین بؤ وان یئ هه ی. ﴿۹﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه: ئەرئ هوین باوهریئ ب وی [خودایئ] نائینن ئەوئ ئەرد د دو پوژاندا چئیکری، و هوین هه فیه ران بؤ چئ دکه ن؟ ئەو چئیکه ر، خودانئ جیهانانه. ﴿۱۰﴾ و چیا یئت بنه جه و بلند یئت ئیخستینه دئه ردیدا [دانه هه ژ یئت]، و [ب ئاف و گل و گیایی و دار و ده رامه ت و شینکاتی] یئ ب بهر هه ت ئیخستی، و د چار پوژئیت تمامدا، رزقئ خه لکی ئەردئ ئەوئیت هه وجه دیار کر. ﴿۱۱﴾ پاشئ بهرئ خو دا ئەسمانی و ئەو دویکیل بوو، و گوته ئەردئ و ئەسمانی هه وه بقیئت و نه قیئت ل دویف ئەمرئ من و هرن [کا من چ د ناف هه وه دا بؤ مرو فان چئ کریسه، ده ربیخن] گوئن: ئەم ب دلخو شئ و بهر ئەمرئ ته هاتین.

﴿١٢﴾ و خودی د دو پوژاندا کرنه هفت ته سمان، هه ره ته سمانه کی کاروباری وی دورست کر، و مه ته سمانی دنیا بی ب ستیران خه ملاند و پاراست [ژ شه تینان]، ب راستی ته فه ته کبیر و ته قدیرا خودایی دهسته لاتدار و زانایه. ﴿١٣﴾ فیجا ته گهر وان بهری خو [ژ باوه ریئینان و هزر کرنی د فان چیکریاندا] و هر گپرا، تو بیژه: ته فه من هوین ژ هشکه قیرییه کی ترساندن، وه کی وی هشکه قیری بی تهوا عاد و (سه موود) هنگاقتین. ﴿١٤﴾ وهختی پیغه مبه ره می ره خانقه بو وان هاتین [گوتینه وان]: ژ خودی پیغه تر نه به ریسن، گوتن: ته گهر خودایی مه فیابایه پیغه مبه ره ان بهنیریت، دا ملیاکه تان هنیریت، و ب راستی ته فا هوین بی هاتینه هنارتن، ته م باوه ری بی پی نائینین. ﴿١٥﴾ هندی عاد بوون ژ نه هه فی خو د ته دیدا مه زن کرن، و گوتن: کی ژ مه ب هیژ تره؟ ما وان نه ددیت، ب راستی ته و خودایی ته و چی کرین ژ وان ب هیژ تره، و وان باوه ری ب نایهت و نیشان و موعجیزه ییت مه نه دئینا. ﴿١٦﴾ فیجا مه هور په بایه کی

فَقَضْنَاهُنَّ سَبْعَ سَمَوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحَىٰ فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَرَبِّنَا أَلَسْمَاءَ الَّذِينَ يَمْسُكُونَ حِفْظًا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنِ اعْرَضُوا فَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ حُمْقًا فَكَيْفَ يُعْلَمُونَ
عَادُوا وَمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَتْهُمْ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا يَتَّبِعُوا إِلَّا أَلَّا اللَّهُ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ
مَاءً يَسْمًا أُرْسِلَتْ بِهِ الْكُفْرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادُ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٥﴾
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحْسَاتٍ لِنُبَيِّنَهُمْ
عَذَابَ الْجَزَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلِعَذَابِ الْآخِرَةِ أَخْرَجْنَا وَهُمْ
لَا يَبْصُرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمَىٰ عَلَى
الْهُدَىٰ فَأَخَذَتْهُمُ صَاعِقَةٌ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٧﴾
وَجَحَيْنَا آلَ إِبْرَاهِيمَ إِيمَانًا وَكُنَّا لَهُمْ نَاصِرُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ نُحْشِرُ أَعْدَاءَ اللَّهِ
إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءَهُمْ هَاهُنَا فَسَمِعُوهُمْ
سَمْعُهُمْ وَأَبْصَرُوهُمْ وَخَلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

ب سر په قه م چه ند پوژه کیت کورپه و په شدا، ب سه ر واندا هنارت، دا ئیزایا رسوا کرن و شه رمزاری بی د ژیانا دنیا پیدا بدهینه بهر وان، و ئیزایا ئاخره تی رسواتر و شه رمزار تره، و هاریکاری ژی بو وان نائیتته کرن. ﴿١٧﴾ هندی (سه موود) بوون مه راسته پیکرن، به لی وان گو مپایی ب سه ر راسته ری بی بی ئیخست [ئانکو گاوری گرتن، و پشتا خو دانه باوه ری بی]، و ژ بهر کار و کریاریت خراب ته ویت وان دکرن، بروسیسیا ئاگری و ئیزایا رسوا بوون و شه رمزاری بی ته و گرتن. ﴿١٨﴾ و ته ویت باوه ری ئینایین و ته قوا خودی دکرن [ئانکو ژ خودی دترسیان، و پاریز کاریسیا وی دکرن]، مه رزگار کرن. ﴿١٩﴾ و پوژا نه یاریت خودی بو دوزه هی دئینه کو مکرن، و ته ویت به راهیکی [دا ژیک نه هه قه تن] دئینه راهه ستانندن، دا پیکفه بینه ئیک ریز و ییت دو بهاهیی بگه هنه وان. ﴿٢٠﴾ فیجا گافال ده ف ئاگری کو مبوون [و فیان کار و کریاریت خو ئینکار بکن]، گو هییت وان و چاقیت وان و چه رمی وان دی شاده ییسی ل سه ر وان کار و کریاران دن، ییت وان کرین.

وَقَالُوا الْجُلُودُ دُهْمٌ يُرْشَدُ وَيُرْسَدُ فَأَنطَقْنَا اللَّهُ الَّذِي
 أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾
 وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَرْثَوْنَ أَنَّ يَسْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
 وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَيْفَ رَأَيْتُمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٢﴾
 وَذَلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرَدْتُمْ أَنْ تُصِيبُوا
 مِنَ الْخَيْرِ لَكُمْ ﴿١٣﴾ فَإِنْ بَصُرُوا بِالنَّارِ يَمُوتُوا لَهْمُ وَإِنْ فَتَنَّا
 قَوْمًا مِمَّا هُمْ مِنَ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٤﴾ * وَفِيضْنَا لَهُمْ قُرْآنًا فَزَيَّنُوا لَهُمْ
 مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ
 خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا خَبِيرِينَ ﴿١٥﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَذَا الْقُرْآنِ إِنَّا أَلْعَوْا فِيهِ
 لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾ فَلَنْذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَعَادُوا شَرِيذًا
 وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَشْرًا الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ ذَلِكَ جَزَاءُ أَعْدَاءِ اللَّهِ
 النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْآخِرَةِ جَزَاءُ لِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿١٨﴾
 وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أُضْلَلْنَا مِنْ الْجِنِّ
 وَالإِنْسِ لِنَجْعَلَهُمُ آخِذَاتٍ أَقْدَامًا لِيَكُونُوا مِنَ الْمُسْتَقْبَلِينَ ﴿١٩﴾

الجزء الرابع
 ٤٨

نوی خودایسی خۆ رازی بکن، زفرین بۆ وان نینه [چونکی رۆژا قیامه تی رۆژا جزا و خه لاتانه ل سهر کار و کریاریت دنیا یی]. ﴿٢٥﴾ و مه هه فالیت خراب [ژ مروّف و نه جنه یان] بۆ [موشر کیت مه که هی] بیّت دانایین، فیجا کار و کریاریت وان بیّت نوکه و بیّت پاشه رۆژی بۆ وان خه ملاندن، ئیزا بۆ وان واجب بو، شهوژی وه کی مله تیت بهری خۆ ژ نه جنه و مروّفان، هیژایی ئیزایی بوون، و ب راستی شهو بیّت خوسارهت بوون. ﴿٢٦﴾ و شهو بیّت گاور بووین [ژ خه لکی مه که هی] گۆتن: گو هی خۆ نه دهنه فی قورئانی و قهره بالغی دبه رپا بکن، دا هوین بشینه وان و وان بی دهنگ بکن. ﴿٢٧﴾ و ب راستی شهو دئی ئیزایه کا گران و دژوار دهینه وان شهو بیّت گاور بووین، و ب راستی شهو دئی ب جزایی خرابترین کاری وان [کو گاور و شرکه] وان ئیزاده یین. ﴿٢٨﴾ شهو یه جزایی دژمنیت خودی کو ئاگره، و ههروهه ر دئی تیدا بن، ب فی هاته جزا کرن چونکی وان باوهری ب قورئانی نه دینا. ﴿٢٩﴾ و شهو بیّت گاور بووین گۆتن: خودیوو، کا وان ههردووکان، شهو جنه و مروّفان شهو بیّت شهو دسهردابرین و گومر اکرین نیشا مه بده، دا شهو وان بکه یه د بن پیّت خۆ فه، و دا شهو ب بن بکه فن [و بکه فه د بنی بنی ئاگریدا].

﴿٣٠﴾ ب راستى ئەو وىت گوتىن: خودانى مە خودىيە، پاشى ل سەر فى مایىن و خو راگرتىن، ملياکەت [وەختى مرنى] دئىنە دەف وان [و دىيژنە وان]: نەترسن [ژ تىتى هوين دى ب بەرفەچن]، و ب خەم نەكەفن [ژ تىتى هەو دە دىنايىدا ب پاش خوڤە هينلايى]، و مزگىنيا وى بەحەشتى ل هەوە بيت ئەوا پەيسان بۆ هەوە پى هاتى دان. ﴿٣١﴾ ئەم دژيانا دىنايى و ئاخەرە تىدا هارىكار و سەميانيت هەوەينە، و تىتى هەوە بقت يى بۆ هەوە تىدا هەي، و چ بخوازان ژى بۆ هەوە يى تىدا هەي. ﴿٣٢﴾ ئەقە قەدرگرتنەكە ژ دەف خودايى گونەه ژيەر و دلۆشان. ﴿٣٣﴾ ما ئاخفتنا كى ژ يا وى چيترە ئەو وى بەرى خەلكى ددەتە رىكا خودى و بانگەلدىر رىكا وى دكەت، و كار و كىرارىت راست و دورست دكەت، و بىيژيت: ب راستى ئەز ژ موسلمانانم؟ ﴿٣٤﴾ باشى و خرابى وەكى ئىك نابن، خرابيى ب يا چيتر لادە و نەهیلە، ئەگەر تە ئەقە كر، هنگى دى يىنى ئەو وى دژمنايى دناڤەر تە و وىدا هەي، دى وەكى هەفاله كى نيزىك و خوشتقى لى

ئىت. ﴿٣٥﴾ و كەس ناگەهيتە فى پەليى [كو شوينا خرابيى باشيى بكت]، ئەو نەبن ئەو وىت سەبر كيش، و كەس وەناكەت، خودان خپره كى مەزن نەبيت. ﴿٣٦﴾ و هەر وەختى ئاوازەك ژ شەيتانى بگەهيتە تە، تو خو ب خودى پياريزە، ب راستى ئەو يى گوهدىر و زانايە. ﴿٣٧﴾ ژ نيشانيت مەزناتى و شيانا خودى شەف و رۆژ، و رۆژ و هەيفن، سوجدەيى نە بۆ رۆژى بەن و نە بۆ هەيفى، و سوجدەيى بۆ وى خودايى بەن يى ئەو دايىن و ئەو چيكرىن، ئەگەر هوين راست وى ب تى دپەرىسن. ﴿٣٨﴾ ئەگەر وان خو مەزن كر [و خو ب سەر پەرستنا خودى ئىخست]، ئەو وىت ل دەف خودايى تە [كو ملياکەتن] شەف و رۆژ تە سىيحا خودى دكەن وژ كىياسيان پاقر دكەن و ناوەستن.

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخْفُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ تَحْنُ أُولَئِكَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهُنَّ أَنْفُسُكُمْ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدْعُونَ ﴿٣١﴾ نَزَلْنَا مِنْ غَافِرٍ رَجِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا وَقَالَ إِنَّنِي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِي الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَفَى حَمِيمٍ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقِيهَا إِلَّا ذُو حِظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنْزِعَنَّكَ مِنَ الشَّيْطَانِ نَزْعٌ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلَا لِلْقَمَرِ وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ إِنْ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنْ اسْتَكْبَرُوا فَالَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْأَمُونَ ﴿٣٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ تَرَى الْأَرْضَ خَاشِعَةً فَإِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْهَا الْمَاءَ
 اهْتَزَّتْ وَرَبَّتْ ۖ وَإِنِّ لَذِي الْأَحْيَاءِ الْمُحْيِي الْمَوْتِ ۖ إِنَّا عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
 قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّا الَّذِينَ يَلْحَدُونَ فِي آيَاتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَا ۗ أَفَتَسْتَبْ
 يُلِقُن فِي النَّارِ خَيْرًا مِّن بَأْسِنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ
 إِنَّا بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّا الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ
 وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبٌ عَرِيزٌ ﴿٤١﴾ لَا يَأْتِيهِ الْبَطْلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
 خَلْفِهِ ۗ تَنْزِيلٌ مِّن حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
 لِلرَّسُولِ مِن قَبْلِكَ ۖ إِن رَّبُّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾
 وَلَوْ جَعَلْنَاهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَقَالُوا لَوْلَا فُصِّلَتْ آيَاتُهُ ۗ
 أَعْرَبِيٌّ وَعَرَبِيٌّ قُلْ هُوَ الْقَوْلُ الَّذِي أَمَّا هُدًى وَشِقَاقٌ ۗ وَالَّذِينَ
 لَا يُؤْمِنُونَ فِي آذَانِهِمْ وَقُفْرًا وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۗ أُولَٰئِكَ
 يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ
 فَأَتَّخِيفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَفُضِّصَ
 بِهِمْ ۗ وَإِنَّهُمْ لَمِنَ شَكِّ مَن مَّرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَن عَمِلَ صَالِحًا
 فَلِنَفْسِهِ ۗ وَمَن أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَالِمٍ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٤٦﴾

﴿۳۹﴾ و ژ نیشانیت [ژبیہانتا] خودی [ل سہر ساخرنا
 پشتی مرئی] ئەوہ دئی تو ئەردی ہشک بینی، گافا
 خودی باران ل سہر باراند گژ دبیت و دبزیت و پف
 و بلند دبیت، ب راستی ئەوئی ئەردی مری زیندی
 کری، ہەر ئەو دئی مریبان زیندی کہ تہفہ، ب راستی
 ئەو ل سہر کرنا ہەمی تستان یی دەستہ لاتدارہ.
 ﴿۴۰﴾ ب راستی ئەویت ئایہ تیت مہ دگوہورن
 [و دەستکاری یی تیدا دکەن]، ئەو ل بەر مہ بەرزہ نابن،
 ئەری ما کیژ چیترہ ئەوئی ملیاکەت دہافیتز نہ ناف
 تاگری، یان ژ ی ئەوئی رۆژا قیامەتی ئیمن دتیت،
 ہەوہ چ دفتیت بکەن، ب راستی تشتی ہوین دکەن
 خودی پئی ناگہہہ. ﴿۴۱﴾ ب راستی ئەویت باوہری ب
 قورئانی نہ ئینابین دەمی بۆ وان ہاتی [ئەو دئی جزایی
 گاوری و باوہری نہ ئینانا خو وەرگرن]، و ب راستی
 ئەف قورئانہ کتیبہ کا ب ریز و بی وینہ و پارستیہ.
 ﴿۴۲﴾ گوہورین ب چوہرہ نگان ناگہیتی، و چوجا
 پویج نابیت [و یا پارستیہ ژ کیمکرن و زیدہ کرنی،
 و پشتی وی ژ ی چو کتیب نائین، وی پویج بکەن]،

چونکی ئەو ژ دەف خودایی کارنہ جہب، و شایی گہلہ پەسنی، یا ہاتیبیہ خواری. ﴿۴۳﴾ ئەو چو د راستا
 تەدا نابیزن، ئەگەر د راستا پیغەمبەریت بەری تە ژ ی دانەھاتبینتہ گۆن [یان دئی بیژن توی یی دینی، یان دئی
 بیژن سیر بہندی، یان دئی بیژن درہوینی]، ب راستی خودایی تە خودانی لیبوریبتیہ [بۆ خودان باوہران]، و
 خودانی ئیزایا گران و دژوارہ [بۆ گاوران]، [فیجا خو بہیلہ ب ہیقیسیا ویشہ]. ﴿۴۴﴾ و ئەگەر مہ ئەف قورئانہ
 ب ئە زمانہ کی بیانی [ئەعجەمی] ئینابایہ خواری، دا بیژن بلا ئایہ تیت وی ب ئە زمانہ کی ہاتبانہ دیار کرن، ئەم
 تیگہ ہشتباینہ [و دا بیژن] قورئانا بیانی و پیغەمبەرئی عەرہب چاوا دکەفنہ بەریک؟! بیژہ: ئەف قورئانہ بۆ وان
 ئەویت باوہری ئینابین راستہ پیتی و دەرمانہ، و ئەویت باوہرییی ہی نہ ئینن گوہیت وان بۆ ہیستنا قورئانی
 دکەرن، و قورئان ل سہر وان تارباتی و کۆرہیسیہ، ئەفہ [ئەویت ژ قورئانی بی باوہر] د وەسانہ ہەر وەکی
 ژ جہہ کی دویر دتینہ گازیکرن [نہ گازییی گولی دبن، و نہ تی دکەھن، ژ بەر ہندی ل دویف ناچن].
 ﴿۴۵﴾ مہ تە ورات بۆ موسایی ئینا، و ئەو ل سہر ژیک جودابوون [دانقہرا راست دانانا وی و درہو دانانا
 ویدا، ہەر وەکی ملەتی تە د راستا قورئانیدا کری] و ئەگەر ژ بەر فەرمانا خودی نہ بابایہ کو وان پیکفہ ئیزا
 نادەت، دا حوکمی و دادوہریی دانقہرا واندا کہت [ئانکو دا زوی ئیزایی بۆ وان ئینیت، ئەویت قورئانی
 درہو ددانن]، و ب راستی ئەو ل قورئانی ب شک و گۆمانن. ﴿۴۶﴾ ب راستی ہەر کہ سیی باشییی بکەت بۆ
 خو دکەت، و ہەر کہ سیی خرابییی دکەت ل خو دکەت، و خودایی تە ستەمی ل بەندہ یان ناکەت [کہس بی
 گونہ نہ نائیتہ ئیزادان].

إِلَيْهِ يَرْجِعُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِنْ تَمَرَاتٍ مِنْ أَكْثَامِهَا
 وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنْثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِنَّا
 شَرَكَاؤُكُمْ قَالُوا أَدْنَاكَ مَا مِئَاتٍ مِنْ شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَصَلَّ عَنْهُمْ
 مَا كَانُوا يَدْعُونَ مِنْ قَبْلُ وَظَلُّوا مَا لَهُمْ مِنْ مَّجِيصٍ ﴿٤٨﴾
 لَا يَسْعُرُ السِّنُّ مِنَ دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِنْ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيَبْشُرُ
 فَيَقُولُ ﴿٤٩﴾ وَلَيْنَ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ صَرَاةٍ مَسَّتْهُ
 لَيَقُولَنَّ هَذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُجِعْتُ إِلَىٰ
 رَبِّي إِنَّ لِي عِنْدَهُ لِلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
 وَلَنُنذِرَنَّهُمْ مِنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أُنْعِمْنَا عَلَى الْإِنْسَانِ
 أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ
 عَرِيضٍ ﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ
 مِنْ أَضَلِّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقِ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَتَرْنَاهُمْ آيَاتِنَا
 فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَّبِعُوا لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
 أَوَلَمْ يَكْفِ يَرْبُكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا أَنَّهُمْ
 فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا أَنَّهُ يُغْشَىٰ كُلَّ شَيْءٍ مَحْجُوبٌ ﴿٥٤﴾

﴿٤٧﴾ زانينا وهختي هاتنا پرؤزا قيامه تي [كا دي
 كهنگي تيت] ل دهف خودي ب تنبيه، و نينه فيقي ژ
 پشكوژگان دهر كهفيت، و نينه مي گرانه بيت و بارئ
 خو دانيت، نه گهر ب زانين و ناگه هداريا خودي
 نه بيت. و پرؤزا [خودي] گازی وان دکهت: کاني نه و
 هه فپشکيت هه وه، بو من ددانان؟ [بلا بهر هفانيبي
 ژ هه وه بکهن، يان تيرايي ژ هه وه بدنه پاش] دي
 بيژن: نهفه مه راستي گوت، ب راستي نهفرو کهس
 د ناف مه دا نينه، شاده بيبي بدت کو نه و بو ته
 هه فپشکن. ﴿٤٨﴾ و نهويت وان د دنيايدا دپه رستن ل
 وان بهرزه بون، و تيقين و باوهريکا بي گو مان بو وان
 چي بو نهفرو وان رهفين ژ ناگرگي نينه. ﴿٤٩﴾ مروف
 ب دو عايا خير نيه ناوهستيت [و ناهيليت، هه ر دي
 دو عايان ژ خودي کهت، بهر فره هيبي بدتي و ريکيت
 ژيانئ ل بهر ب ساناهي بيخيت]، و نه گهر نه خو شى و
 تنگافي گهشتي، دي ژ خيرئ بي هيفي بيت، و دي
 ژ دلؤفانييا خودي بي نوميد بيت. ﴿٥٠﴾ و نه گهر مه
 ژ دهف خو کهره م و نيعمه ته ک دا يي، پشتي نه خو شى

و تنگافي گهشتي، دي بيژيت: نهفه هه قى منه و نهز هه ژيمه [و دي ژ بير کهت نهفه جهر باندنه]، و نهز
 باوهر ناکه م قيامهت دي رايبت [و نه گهر رايبت ژي] و نهز ب بال خودي نه زفر يم، ب راستي من خه لاتنه کي
 باش يئ ل دهف هه ي [کا چاوا خودي کهره م د دنيايدا دگه ل من کرييه، ل ناخره تي ژي نه گهر هه بيت
 دي و هسا دگه ل من کهت]، ب سويند نه م دي نهويت گاوروبوين ب وان کار و کرياران ناگه هدار کهين
 نهويت وان کرين، و ب سويند نه م دي تيرايه کا مه زن و گران دهنه بهر وان. ﴿٥١﴾ و نه گهر مه نيعمهت د
 گه ل مروفي کرن، دي رويي خو [ژ سوپاسيئ] و هر گيريت و دي خو مه زن کهت ل سه ر نه مرئ خودي، و
 نه گهر نه خو شى و تنگافي گهشتي، دي دهست ب دو عاييت دريژ کهت. ﴿٥٢﴾ [هه ي موحه مه د] بيژه: کا
 بيژنه من [دي حالئ هه وه چ بيت] نه گهر نهف قورثانه ژ دهف خودي هاتبيت و هوين باوهريبي پئ نهئين،
 کي ژ وي گومراتر و رپه رزه تره نه وي [هؤسا] د درژنابي و رکمانه کا دويردا دريژت. ﴿٥٣﴾ نيژيک، نه دوير نه م
 دي بهلگه و نيشانيت [تيکيني و شيانا] خو بو وان د نهرد و نه سماناندا و دان ب خو دا ژي تاشکه را کهين، دا
 بو وان تاشکه را بيت کو ب راستي نهفه (نهف قورثانه و يئ تيناييه خواري، و يئ بو هاتي کو پيغه مبه ره)
 راسته، نه ري ما نهفه نه به سي وانه کو خودايي ته ل سه ر هه مي تستان حازر و شاهده [تانکو ما شاهه ييا
 خودايي ته، ب راستييا ته و راستييا قورثانا بو ته هاتي، نه به سي وانه]. ﴿٥٤﴾ هشير بن، ب راستي نه و ل
 پرؤزا قيامه تي ب گو مانن، هشير بن خودي هوير و گريت هه مي تستان دنانيت، و چول بهر بهرزه نايبت.

سوره تا شوورا

ل مه كه هي هاتييه خوراي (۵۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱-۲﴾ هوسا دئيتيه خواندن (حا، ميم)، (عين، سين، قاف) و ل دور رافه كرنا فان رهنگه تيبان، ل دهستيكا سوره تا به قهره بزفره. ﴿۳﴾ هوسا وهكي في سوره تي خودايي سهردهست و كاربنه جهه، وهحيي بو ته و بيغه مبه ريت بهري ته دهنيريت. ﴿۴﴾ هندي دئهرد و هسماناندا هه يي وييه، و هه يي بلند و مهزنه. ﴿۵﴾ نيزيكه [ههر هفت] هسمان [ژ بهر مهزنا تيبيا خودي، و ژ بهر كر تيبيا تاخفتنا هه و دهره قئ خوديدا دكهن] ل سهرنيك شهق شهق بين، و ملياكت په سنا خودايي خو دكهن و وي ژ كيباسيان پاقر دكهن، و داخوواا گونه هژبير ني بو ته ويئت دئهريدا، دكهن، بزانب پ راستي خودييه گونه هژبير و دلوفان. ﴿۶﴾ و هويئت شوينا خودي هه فيشك و

بوت گرتين [و دپه ريسن]، خودي ل سهر كار و كيريائت وان زيره فانه، و كار و كيريائت وان نه دهست ته دانه. ﴿۷﴾ و هوسا مه قورئان ب هه زمانتي عهره بي بو ته ئينا خوراي، دا تو خه لكئي مه كه هي و دهور و به ريت وي پئ ناگه هدار بكه ي و بتر سيني، و دا وان ژ رورزا قيامه تي و كومبون، كو چو گو مان تيدا نينه، بتر سيني [وي رورزي خه لك دي بنه دو جوين]، جوينه ك دي چيته به حه شتي و جوينه ك دي چيته دوزه هي. ﴿۸﴾ و هه گهر خودي قيا بابه، دا وان كه ته ئيك دين، به لي يي وي بقتيت دي كه ته دناف دلوفانيسيا خو دا، و سته مكاران چو دؤست و هاريكار نينن. ﴿۹﴾ هه و غه پري خودي بو خو دكهنه سه ميان و پشته فان؟! و سه ميان و پشته فان بهس خودييه و هه وه مريبان زيندي دكته، و هه و ل سهر هه مي تستان يي دهسته لاتداره. ﴿۱۰﴾ و ههر تشته كي هوين ل سهر ژيك جودا بين [ژ كار و باريئت ديني]، حوكمي وي يي ل دهف خودي، فيجا بو حوكمي وي ل خودي بزفرن، هه ف خودييه [هه قئ حوكمي ههر تشته كي ل دهف] خودايي منه، من پشتا خو ب وي گريدا، و دهه مي كار و باريئت خودا دي ل وي زفرم.

نبؤة النبؤى

بسم الله الرحمن الرحيم

حَمَّ ﴿١﴾ عَسَقٌ ﴿٢﴾ كَذَلِكَ يُوحى إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ
 اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ السَّمَوَاتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ
 وَالْمَلَائِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي
 الْأَرْضِ أَلَا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا
 مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ اللَّهُ حَفِيفٌ عَلَيْهِمْ وَمَأْنَتْ عَلَيْهِمْ يَوْكِلُ ﴿٦﴾
 وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِيُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ
 حَوْلَهَا وَيُنذِرَ يَوْمَ الْجُمُعِ لِأَرْبَابِ فِيهِ فَرِيقٌ فِي الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
 السَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ يَدْخُلُ مِنَ
 إِيَّاهُ فِي رَحْمَتِهِ وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾ أَمْ
 اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ فَأَلَّهُ هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَى وَهُوَ
 عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ
 إِلَى اللَّهِ ذَلِكَ جُزْءُ اللَّهِ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

فَاطِرُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
وَمِنَ الْأَنْعَامِ أَزْوَاجًا يَذُرُّكُمْ فِيهِ لَأَيْسَ كَمَا شَاءَ اللَّهُ وَهُوَ
السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بَسِطَ
الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٢﴾ * يَسْرَعُ
لَكُمْ مِنَ الَّذِينَ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا
وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ
يَجْتَبِي إِلَيْهِ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾ وَمَا تَقْرَأُوا
الْأَمْنَ بَعْدَ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بِنِعْمَةِ رَبِّهِمْ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ
مِنَ رَبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَفُضِّي بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكُتُبَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿١٤﴾ فَلَوْلَا
فَادَعُ وَأَسْتَقْبَحَ كَمَا أَمَرْتَ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَقُلْ
ءَاَمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لِأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ
اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَالَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لِاحْجَةِ
بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٥﴾

﴿١١﴾ ۞ و چیکه ری ۛرد و ۛهسمانانہ، ژ ۛه وہ ب خو،
بو ۛه وہ ۛه ۛسه ر ییت داین، و ژ ۛه رشان ژ ی نیر و
می ییت داین ۛه وہ پی زیدہ دکہت، چو تشت
و ۛکی خودی [د کاروبار و سالوٰخہ تاندا] نینہ، و ۛه
یی گو ۛدی ر وینہ رہہ. ﴿١٢﴾ ۛ کیل و خزینہ ییت ۛرد
و ۛهسمانان ییت خودینہ، یی بقیث دئ رزقی لی
بہ رف ر ۛہ کت، و یی بقیث دئ لی بہ ر ۛہ ننگ کت،
ب راستی ۛه و ۛه می تشتی دزانیث، و تشتہ ک ل بہر
بہ رزہ نایث. ﴿١٣﴾ ۛ گہلی موسلمانان] خودی ۛه
دین دا ۛه وہ ۛه یی ۛه مرئی نوو حی پی ۛاتیہ کرن،
و ۛه یی مہ بو ۛہ ب و ۛحی ۛنارتی و ۛه یی مہ ۛه مرئی
نیر اہیم و موسا و عیسا یی پی کری [ۛہر ۛیکہ]
دینی ۛه و حیدییہ و ۛیکتا پہ رستیییہ، بگرن و پپاریزن،
و ل سہر ژیک جو دا ۛہ بن [کو کار ب ۛندہ کی بکن،
و ۛندہ کی ہیلن]، و ۛه یی ۛوین ۛہ ۛیشک چیکہ ران
بو گازی دکہن [کو دینی ۛه و حیدییہ] ل سہر وان یی
گرانہ، و ۛہر کہ سی خودی بو ۛیکینیسا خو بقیث، فی
دینی بو دہ لبریزیت، و ۛہر کہ سی ب تو بہ یی ب بال

خودیشہ بز ۛریت، خودی وی راستہ ری دکہت. ﴿١٤﴾ و [ملہ تیت خودان دینیت بہ ری] ۛنگی جو دایی و
ژیک ۛہ بوون کۛفہ د نافہرا و اندا پشتی زانین و نیشانیت ۛاشکہ را ژ پیغہ مہ ریٹ وان بو وان ۛاتین، ۛفہ ژ ی ژ
بہر زکرہ شینیا وان، و ۛہ گہر ژ بہر وی فہر مانا خودی نہ بایہ کو نیز ادانا وان دئ ۛیتہ پاشینیخستن ۛہ تا دہمہ کی
دہ سننیشان کری، خودی دا وان د ۛیلاک بہت و ۛه نہ دہیلان، و ب راستی ۛه ویٹ پشتی ملہ تیت خو بو ویینہ
ویر سیٹ کتییی [جوہی و فہلہ، ۛہ ۛچہر خیت پیغہ مہ ری] د راستا فورنائیدا یان د راستا پیغہ مہ ریڈا ییٹ
د شک و گو مانیدا. ﴿١٥﴾ ۛ فیجا ژ بہر فی ژیک ۛہ بوون و ژیک جو دا ۛییا وان، تو داخو ا ژیکینیسا خودی بکہ و
خو ل سہر بگرہ و ل سہر بہ ر دہ وام بہ و ۛکی ۛه مرئی ۛہ پی ۛاتیہ کرن، و ب دو یف دلخو ازییٹ وان نہ کۛفہ،
و بیژہ: ۛہر کتییہ کا خودی ۛینا ییہ خواری من باوہری یا پی ۛہ ی، و ۛه مرئی من یی ۛاتیہ کرن ۛہز
عہ دالہ تی د نافہرا ۛہ و دا بکہم و غہ درئی نہ کم [ۛہ گہر ۛوین کو کمی خو بیننہ دہ ف من] خودی خودانی
مہ یہ و خودانی ۛہ وہ یہ ژ ی، جزایی کار و کریاریٹ مہ بو مہ یہ و جزایی کاروباریٹ ۛہ وہ بو ۛہ وہ یہ، جرہ بر
د نافہرا مہ و ۛہ و دا نہ ما [چو نیشان و بہ لگہ نینن نہ ۛاتیہ گوتن و ۛہ فی ۛاشکہ را بو]. خودی دئ [رؤژا
قیامہ تی] مہ پیک ۛہ کو مکہت، دو پیا ۛیک و ز ۛرینا مہ ۛہر ب بال ویغہ یہ [ۛہر ۛیک ل دو یف کاری وی دئ
جزاکت و خہ لات کت].

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتَجِيبَ لَهُمْ حَتَّىٰ يُؤْتَوْنَ أَجْرَهُم مِّنْ عِنْدِ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿١٦﴾
 اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مُشْفِقُونَ ﴿١٨﴾ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ أَإِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَيَصْلَبُنَّ بِعَمْرِ اللَّهِ أَلَيْسَ لَهُمْ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾
 مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْتِ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَضْلِ لَفُضِنَ بِهِمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَتَرَى الظَّالِمِينَ مُسْتَفْضِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتٍ الْجَنَّاتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

﴿۱۶﴾ و نهویت جرهبړئ د راستا دینئ خودیدا دکهن پشتی خه لک ب بهرغه هاتی و گرتی، هه جهتا (به لگه و نیشانا) وان ل دهف خودایی وان یا پویچ و چو بییه، و غه زه ب و کهر با خودئ ل سهر وان بیت، و نیزیاه کا دژوار بؤ وان یا هه ی. ﴿۱۷﴾ خودئ کتیب یئت هنارتین دا هه قیسی بنه جهه بکهن، و ترازی و داد ژئ یئت هنارتین [دا مرؤف ده همی کار و بار یئت خودا ب دادوهری رابن]، و ما توج دزانی، به لکی رؤژا قیامه تی یا نیزیک بیت. ﴿۱۸﴾ نهویت باوهری ب قیامه تی نهی له زئ ل هاتنا وئ دکهن [ههر ژ ترانه پیکن و باوهری پی نه نینان]، و نهویت باوهری ب رؤژا قیامه تی هه یین ژئ دترسن، و دزانن راسته و بی شک هه دئ یئت، بزانب پاستی نهویت جرهبړئ ل سهر هاتنا رؤژا قیامه تی دکهن و لی ب شک دکهن، نهو یئت ده رزه بونه کا کویر و دویردا. ﴿۱۹﴾ خودئ زیده یئ ب ره حم و ب کهر مه ده گهل بهنده یئت خو [ههر چهنده گونه هکارن ژئ]، و هه کهسی بقیئت رزقی وی بهر فرهد دده تی، و نهوه یئ ب

هیژ و سهردهست و خودان دهسته هلات. ﴿۲۰﴾ هه کهسی ب کار و کریاریت خو خیرا ناخره تی و خو شییئت وئ بقین، نه م دئ خیرا وئ بؤ زیده کهین [ههر خیره ک دهه خیران]، و هه کهسی ب کار و کریاریت خو خو شیا دنیا یئ بقیئت، نه م دئ [هند] دهینی [هندی مه بؤ نفیسی]، و وی ل ناخره تی چو بار و پشک ژ خیرا کار و کریاریت خو نابن. ﴿۲۱﴾ نه ری وان هه فیشک هه نه، بؤ وان، نهو دین دانایه، نهوئ خودئ ناگه هژئ نهی و دهستویری پی نه دایی؟ و نه گهر ژ بهر هندئ نه بایه کو خودئ حو کمئ پاشیئ خستنا نزیایا وان بؤ رؤژا قیامه تی بی دایی، دانوکه حو کمئ دناقه را موشرک و موسلماناندا کهت، و داله زئ ل نزیایا وان کهت، و داب دویا هیک ئین، و ب پاستی سته مکاران نیزیاه کا دژوار یا هه ی. ﴿۲۲﴾ [رؤژا قیامه تی] دئ سته مکاران بینی ژ بهر کار و کریاریت خو دترسن و دلهرزن، و نهو [رؤژ کو رؤژا قیامه تی] دئ هه ر ب سهر و اندا ئیت [بترسن یان نه ترسن]، و نهویت باوهری ئیناین و کار و کریاریت راست و دورست کرین یئت دناف مریگت به حه شتیدا، و وان چ بقیئت بؤ وان ل دهف خودایی وان یئ هه ی، و نه فیه کهر مه ما مه زن.

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَيِّنُ اللَّهُ لِعِبَادِهِ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ وَمَن يَعْرِفْ
 حَسَنَةً نَّذَلْهُ فِيهَا حَسَنَاتٍ إِنَّهُ عَفْوَ سُكُورٍ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ
 أَفَنُرِي عَلَى اللَّهِ كَذِبًا فَإِن يَشَاءُ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَى قَلْبِكَ وَيَمْحُ اللَّهُ
 الْبَاطِلَ وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٢٤﴾
 وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَن عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ
 وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾ وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ
 شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ ۗ وَلَوْ وَسَطَ اللَّهُ الَّرِزْقَ لِعِبَادِهِ لَبِعَاوُا فِي الْأَرْضِ
 وَلَٰكِن يُنَزِّل بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ الَّذِي
 يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِن بَعْدِ مَا قُطِفُوا وَيُنشِئُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾
 وَمِن آيَاتِهِ سَخَّرَ لَكُمُ السَّمَكَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا مِن دَابَّةٍ
 وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَا أَصْبَحُ مِن مَّصِيبَةٍ فِيمَا
 كَسَبَتْ آيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ
 فِي الْأَرْضِ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

مشق
الجزء
١٤

﴿٢٣﴾ ئەشە ئەوہ یا خودی مزگینییی پی ددەتە بەندەییّت خو، ییت باوهری ئینایین و کار و کراریت راست و دورست کرین، و [هەمی موحمەدا] بیژە ئەز چو کرییان بەرانبەری گەهانندا فی پەيامی ژ هەوہ ناخوام، حەژیکرنا مرفۆانییی نەییّت [تشتی ئەز ژ هەوہ دخوام ئەوہ هوین ئەزەتە من نەکەن، ژ بەر وی مرفۆانییا دناڤەرا من و هەوہدا]، و هەر کەسی باشیەکی بکەت ئەم دی باشییا وی بو زیدەکەین، ب راستی خودی زیدە گونەه ژبەر و شوکور وەرگرە. ﴿٢٤﴾ ئەری ئەو (قورەشی) دبیزن: [موحمەدی] ئەف قورنانه ژ دەف خو ئینای ژ درو ب بال خودیڤە لی ددەت، و ئەگەر تە ل بەر بایە تو تشتەکی ژ درو ب بال خودیڤە لی بدە، خودی دا دلێ تە مۆرکەت ئەگەر فیابایە، و چو تشت نەدما ل بیرا تە، و چو تشت ل سەر دلێ تە نەدھیلا، و [خودی] پویچییی رادکەت و ژنی دەت، و هەقییی کو ئیسلامە ب ناخفتنیّت خو ییت ب وەحی بو پیڤەمبەری خو ھنارتین [کو قورنانه] دیار و بنەجھ

دکەت. ب راستی خودی ژ تشتی دسینگ و دلاندا ڤەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٢٥﴾ و ئەوہ تۆبەیی ژ بەندەییّت خو وەر دگریت، و ل گونەھیّت وان دپۆریت و یا هوین دکەن دزانیت. ﴿٢٦﴾ و دوغاییت وان ئەوویت باوهری ئینایین و کار و کراریت راست و دورست کرین قەبویل دکەت، و ژ کەرەما خو ژ داخووا وان زیدەتر ددەتە وان، و ئیزایە کا دژوار بو گاوران یا هەمی. ﴿٢٧﴾ و ئەگەر خودی رزقی هەمی بەندەییّت خو بەرفرەھ کریایە [و هەمی زەنگین و بی منەت کرانە]، دا هەمی دەریدادا سەرداچن، و دا خو مەزن کەن، بەلی ل قایدەیا (قەدارا) وی دڤیت رزقی دئینیته خواری، ب راستی ئەو ل بەندەییّت خو ڤشارەزا و ب ئاگەهە. ﴿٢٨﴾ و ئەوہ بارانی [وەختی هەو جەیی] دئینیته خواری، پستی بەندەییّت وی ژ هاتنا وی بی هیقی بووین، و دلۆفانییا خو [خیز و بیزیت بارانی] بەلاف دکەت، ب راستی ئەوہ سەمیانی، شایی پەسن و سوپاسیی. ﴿٢٩﴾ و ژ نیشان و بەلگەییّت [مەزناتییا] وی چیکرنا ئەرد و ئەسمانان و ھندی خودان روحتی تیدا بەلاف کرین، و ئەو ل سەر کو مکرنا وان ئەگەر بڤیت یی پیڤەهاتیە. ﴿٣٠﴾ هەر نەخۆشیە کا بگەھیته هەوہ ژ بەر وان کار و کریارنە ییت هەوہ کرین، و ل گەلەگ گونەهان ژی دپۆریت [جزایی بو نادانیت]. ﴿٣١﴾ گەلی مرفۆان [هوین نەشەن خودی نەچار بکەن دەریدادا، کو هەوہ ئیزانەدەت، و ژ بلی خودی هەوہ چو ھاریکار و پششەفان نینن.

وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾ إِنَّ يَسَاءَ لِمَسْكَنِ الرِّيحِ
 فِظَلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾
 أَوْ يُوقِنُ هُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفَى عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ الَّذِينَ
 يُحَدِّثُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ حِجْبٍ ﴿٣٥﴾ فَمَا أُوذِنْتُمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَنْ
 أَلْحِقُوا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ
 يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَالَّذِينَ يَحْتَسِبُونَ كَثِيرًا أَفْوَاجًا وَلَمْ آمَنُوا
 عِضْبُهُمْ يُعْذِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
 وَأَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ
 الْبَغْيُ هُمْ يَنْصَرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا
 وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنْ أَنْصَرَ
 بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى
 الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ أُولَئِكَ
 لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَنْ صَبَرَ وَصَفَرَ إِنْ ذَلِكَ لَمِنْ عَزْمِ
 الْأُمُورِ ﴿٤٣﴾ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَهُوَ لَمْ يَلِدْ مِنْ وَلِيٍّ مِنْ بَعْدِهِ وَتَرَى
 الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

نهون] نه ویت خو ژ گونه هیئت مه زن و زیده کریت دویر دئخن، و نه گهر که ربیت وان ژ تیکی فه بوون
 لی دبورن. ﴿۳۸﴾ و نه ویت ل دویف نه مرئی خوداییی خو هاتین، و نقیژ به رده وام و ب ره نگی پندقی
 کرین، و کاروباری وان [دنا فیه را هه قدا] مشیوره تکرنه، و ژ رزقی مه دایبیه وان [درپکا خودیدا] ددهن.
 ﴿۳۹﴾ و نه ویت نه گهر سته م لی هاته کرن [ژ نه هه قی]، تو لیت خو ل وی فه دکهن بی سته م ل وان کری، و
 ته عدا یبیی ناکهن [دقیت موسلمان یی شکهستی و بیچاره نه بیت بهرام بهر زوردارییی و نازا کرنا وی ژ هیز کارییی
 بیت]. ﴿۴۰﴾ و جزاییی خرابییی خرابیه کا وکی و ییه، و هه که سنی ل وی ببوریت [نه وی خرابی د گهل کری]
 و نافیه را خو و وی خو ش بکهت، دئی خودی خه لانی وی ده تی، ب راستی خودی حه ژ سته مکاران ناکهت.
 ﴿۴۱﴾ و یی تو لا خو فه کهت [بی زیده یی] پشتی سته م لی هاتیه کرن، فیجا نه فان چو ریکیت لنگرتن و
 لومه یان ناچنی. ﴿۴۲﴾ نه و دئی بهر لومه و لومه دار بن نه ویت زوردارییی ل خه لکی دکهن، و ژ نه هه قی خو د
 نه ردیدا مه زن دکهن، و خرابی و ده ستر ریژی تی دال سهر جان و مالی خه لکی دکهن، نه فان ئیزایه کا ب ژان
 و دژوار بو وان [رژوا قیامه تی]. ﴿۴۳﴾ و یی سه بری [ل سهر زولمی] بکیشیت، و [ل زورداری خو] ببوریت،
 نه هه [سه برکیشان و لببورین] ژ وان کارانه یی کو دقیت مرو ف ل سهر یی هشیار و رژد بیت. ﴿۴۴﴾ و هه
 که سنی خودی وی گومرا و ریبه رزه بکهت، نی وی پشتی خودی که س نینه، خو لی بکه ته خودان و وی
 راسته ری بکهت، و دئی بیننی گافا سته مکار [رژوا قیامه تی] ئیزاییی دبینن، دئی بیژن: نه ری ریکه کا زفر پینی
 [بو دنیا یی] هه یه.

وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعَتٍ مِنَ الدَّلِّ يَنْظُرُونَ
 مِنْ طَرْفٍ خَفِيٍّ وَقَالَ الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ الْخَاسِرِينَ الَّذِينَ
 خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ
 فِي عَذَابٍ مُّقْتَرِبٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ يَبْصُرُونَهُمْ
 مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ اسْتَجِيبُوا
 لِرَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمًا لَا مَرَدَ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُمُ
 مِنْ مَلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُمُ مِنْ نَكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنَّ أَعْرَضُوا
 فَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَفِيظًا إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلَاغُ وَإِنَّا إِذَا
 أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَحَرَبْنَا بِهَا وَإِنْ نَصَبْنَاهُمْ سَبِيلًا
 يَمَّا قَدَّمْت أَيْدِيَهُمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِلَّهِ مُلْكُ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِن تَاءتَا
 وَيَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِن تَاءتَا
 وَيَجْعَلُ مَنْ يَشَاءُ عَقِيمًا إِنَّهُ عَلَيْهِ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ وَمَا كَانَ
 لِنَبِيِّ أَنْ يُكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَحِيدًا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
 رَسُولًا فَيُوحِي بِلَاذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكْمٍ ﴿٥١﴾

الجزء
١٤

﴿٤٥﴾ و دئی وان بینى بهر ب دۆژههئفه دئینه ئاژۆتن،
 و ب ترس ژ رسوایی و شهرمزاری ب ره خه کئی چافی
 و بنقه بنقه چافگپریستی دکهن، و ئه ویت باوه ری ئینابین
 [پشتی چۆینه به حه شتی و دیتین کاچ ب سه ری گاوران
 هات] دبئژن: ب راستی خوساره ت ئه ون ئه ویت
 رۆژا قیامه تی ژ خو و کهس و کاریت خو بووین،
 بزانب ب راستی سته مکار بیئت دئیزایه کا بهرده وامدا
 [نه ب دوپاهیک دئیت و نه ژئی دهر دکهفن].
 ﴿٤٦﴾ و وان ژ بلی خودی چو هاریکار نه بوون
 هاریکاریا وان بکه ن [و ئیزایا خودی ژ وان بده نه
 پاش]، و هه ره که سی خودی وی گومرا و ریبه رزه
 بکه ت، نی ریکا رزگار بوونی بو نینه. ﴿٤٧﴾ [گه لی
 مروشان] بهر سفا خودایی خو بدهن [ئانکوب له ز
 گوهداریا خودایی خو بکه ن، و ل بهر ئه مرئی وی
 پاره ستن]، به ری رۆژک بیئت که س نه شیئت فه گپرت،
 و وه لی بکه ت کو خودی نه ئینیت، دوی رۆژیدا [کو
 رۆژا قیامه تییه] نه چو پاریزه ر [ژ ئیزایا خودی] هه وه
 هه نه، و نه ئیک هه یه ئینکارا وی ئیزایی بکه ت [ئه وا

ب سه ری هه وه دئیت، چونکی هوین دئی زانن ب دورستی هوین هیژایی وی ئیزاییه]. ﴿٤٨﴾ فیجا ئه گه ر وان
 روویی خو وه رگپرا [ول دویف ئه مرئی خودی نه هاتن و باوه ری نه ئینان، خه می نه خو]، نی مه تو نه هارتی
 تول سه ر وان پاریز کار بی [ب کۆته کی به ری وان بده یه باوه ریسی]. و ژ گه هاندنا په یاما خودی پیفته تر چو
 یی دی ل سه ر ته نینه، و ئه گه ر ئه م ژ به ری خو فه نیعمه ت و که ره مه کئی بده یه مرؤفی پی که یفخوش دبیت
 [به ته ر دبیت]، و ئه گه ر نه خو شیه ک ژ بهر ئه وا وان کری بگه هیته وان، فیجا فه نجی بیئت به ری نوکه مه د گه ل
 مرؤفی کرین، ژ بیرا خو دبته. ﴿٤٩﴾ خودانی و فه رماندار بیئا ئه رد و ئه سمانان یا خودییه، چ بقیئت چی
 دکه ت، یی بقیئت دئی کچان ده تی و یی بقیئت دئی کوران ده تی. ﴿٥٠﴾ یان ژئی دئی کور و کچان پینکفه ده تی،
 هه چیی وی بقیئت ژئی دئی خرش که ت [نه کور دین و نه کچ..]، ب راستی ئه وی یی زیده زانا و خودان شیانه.
 ﴿٥١﴾ و نینه مرؤفه ک خودی د گه ل باخقیئت، ب ریکا وه حییی [ئیلهامی] نه بیئت [هه ره وه کی خودی ئیلهام
 داییه ده یکا موسایی، و کریهه دلی ویدا کورچی خو بدانیته د سندوقه کیدا، و باقییژه ته د دهر یاییدا]، یان ژئی
 ل پشت په رده یه کئی [هه ره وه کی خودی د گه ل موسایی ئاخفتی و گول ئاخفتنا خودی بووی، یی خودی
 بینیت] یان ژئی قاسده کی [ژ ملیاکه تان] بو هه نریت، فیجا [ئه و ملیاکه ت] ب ئه مرئی خودی چ با خودی
 بقیئت بو وی مرؤفی ب وه حی بینیت، ب راستی خودی یی بلند و کار به جهه.

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرًا مَا كُنتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ
وَالْأَلِفِمْنْ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا فَهَدَىٰ بِهِ مَن نَّشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا
وَإِنَّكَ لَتَهْدَىٰ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ صِرَاطَ اللَّهِ الَّذِي لَهُ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ أَلَا إِلَى اللَّهِ تَصِيرُ الْأُمُورُ ﴿٥٥﴾

سورة الزخرف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدِينَا
لَعَلِّي حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَنْضَرِبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا
أَنْ كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكُرْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي
الْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَاوَأْتِيَهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨﴾
وَلَيْنَ سَاءَ لُتْمُهُمْ مِّنْ خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لِيَقُولُنَّ
خَلَقْنَاهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿١٠﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمُ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١١﴾

﴿٥٤﴾ و کا چاوا مه وه حی بؤ پیغه مبه ری ت دی هنارتیه، وه سامه ب ئەمری خو قورئان بؤ ته ب وه حی هنارت، و ته [هه ی موحه مه د بهری هاتنا وه حیی] نه دزانی قورئان چیه و باوهری چیه، به لی مه قورئان یا کریهه پؤناهییه کا وه سا، هه چیه مه بقیث ژ بهنده بی ت خو ئەم ب وئ پؤناهییه راسته ری دکه ی، و ب راستی تو [هه ی موحه مه د] خه لکی بؤ ری کا راست [و دینی دورست] راسته ری دکه ی. ﴿٥٥﴾ ری کا خودای هندی د ئه رد و ئه سماناندا هه ی یی و ی، و بزانی هه می کاروبار ب بال خودیغه دزقرن.

سوره تا زو خروف

ل مه که هه هاتیه خورای (۸۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤ سا دیتته خواندن (حا، میم)، و ل دؤر رافه کرنا فان رهنگه تیان، ل دهسپیکا سوره تا به قه ره بزقره. ﴿٢﴾ سویند ب قورئانا رۆنکه ر. ﴿٣﴾ ب راستی مه ئەف قورئانه ب ئەزمانی عه ره بی یا ئیناییه خورای، دا هوین تی بگه هن. ﴿٤﴾ و ب راستی هه د ده پی پاراستیدال دهف مه، کتیه کا ب ریز و رویمه ت و حه کیمه [ئانکو نایه تیت وئ ب ریک و پیک و موکوم هاتینه داریتن]. ﴿٥﴾ فینجا ما چونکی هوین مله ته کی زیده خرابن، ئەم دهستا ژ هه وه بهرده ین و هه وه ب قورئانی شیره ت نه که ین؟! ﴿٦﴾ و مه چه ند پیغه مبه ر بؤ مله تیت به ری هنارتیه؟! [ئانکو مه گه له ک پیغه مبه ر بؤ وان هنارتن]. ﴿٧﴾ و چو پیغه مبه ر بؤ وان نه دهاتن، ئەگه ر وان ترانه پی نه کرانه. ﴿٨﴾ فینجا ئەو پیت ژ وان هه مییان ب هیز تر مه د هیلاک برن، و سه ره اتیا وان گه له ک جارن د قورئانیدا یا هاتی [ئانکو هه وه دهنگ و باسیت وان ییت زانین، فینجا هشیاری دوپهاهییکا وان بن هه ب سه ری هه وه نه ئیت یا ب سه ری وان هاتی]. ﴿٩﴾ و ئەگه ر تو پسپارا وان بکه ی: کی ئەرد و ئەسمان چی کرینه، دی بیژن: خودای سهردهست و زانا ییت چی کرین. ﴿١٠﴾ ئەوئ ئەرد بؤ هه وه خو شکری و رانیخستی، و بؤ ژیا نا هه وه به ره فکری و ریک بؤ هه وه کرینه تیدا، دا هوین [د وه غه ری ت خو دا] راسته ری بین [و بگه هه وه وئ یا هه وه دقیت].

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا
 كَذَلِكَ نُخْرِجُكَ ۞ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
 لَكُم مِّنَ الْأَنْكَاہِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ۞ لَتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ
 ثُمَّ تَذْكُرُوا بِعَمَةِ رَبِّكُمْ وَإِن تَسْتَوِيضُوا عَلَيْهِمْ تَتَّقُوا لَوْ سِيحَنَ
 الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ۞ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
 لَمُنْقَلِبُونَ ۞ وَجَعَلُوا لَهُ مِن عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّا لِلْإِنسَانِ
 لَكَفُورٌ مُّبِينٌ ۞ أَمْ لَتَخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بِنَاتٍ وَأَصْفَادٌ
 بِالْبَاسِنِينَ ۞ وَإِذَا بَشَّرَ أَحَدَهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا
 ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ۞ أَوْ مَن يَنْتَسُوا فِي
 الْجَلِيَّةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ۞ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ
 الَّذِينَ هُمْ عِبْدُ الرَّحْمَنِ إِنثًا أَشْهَدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْمِتُ
 شَهَدَتُهُمْ وَيَسْأَلُونَ ۞ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ
 مَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِن هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ۞ أَمْ أَتَيْنَاهُمُ
 كِتَابًا مِّن قَبْلِهِ فَمُهِم بِهِ مَسْتَمْسِكُونَ ۞ بَلْ قَالُوا إِنَّا
 وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثَرِهِ وَإِنَّا عَلَىٰ هُدًى مَّهْتَدُونَ ۞

۱۱﴾ و ٴهوى ٴئاف ب ٴيٴان ٴهوران باراندى [ٴانكو
 ل دويٴ ههوى جه ٴيى ددهت، نه هند گهلهك دبارينيت
 ٴردى هه ٴيى بن ٴئاف بكهت و بغير قينيت، و نه هند
 كيىم دبارينيت ٴهويت ل سهر ٴردى ٴينى و بى ٴاف
 بمين، و داروبار نه مين، [ٴيجا مه ٴرده كى مرى بى
 ساخكره ٴه و شينكر، هوين ٴى هوسا دى [ٴگوران]
 دهر كه شن. ۱۲﴾ و ٴهوى هه مى جوت [نير و مى، سار
 و گهرم، شرين و تهحل، باش و خراب] چى كرين،
 و گه مى و تهرش داينيه هه وه، هوين لى سواربين.
 ۱۳﴾ دا هوين ل پشتا وان سواربين، پاشى دا هوين
 ههر وه ختى ل پشتا وان سواربون، نيىمه ٴيت خودى
 بينه برا خو و بٴن: پاك و پاقرى ٴهه مى كنيا سيان
 بو وى خوداى، ٴهوى ٴهفه بو مه سهرنرم كرين، و
 مه ب خو ٴهف شيانه نه بوون. ۱۴﴾ و ٴهه ههر دى ب
 بال خوداى خو ٴه زفرين. ۱۵﴾ و ان [قوره يشيان]
 هندهك ٴه بنده ٴيت وى كرنه پشهك ٴوى [ٴخودى]
 [ٴانكو ملياكهت كرنه كچٴ خودى]، ب راستى
 مروف چافق و نه شو كورداره كى ٴاشكه راهه.

۱۶﴾ ٴهرى خودى ٴچيكريىت خو، كچ بو خو هه لٴزارتن، و كور بو هه وه ٴه وه ٴارتن [ب راستى ٴهفه
 ٴاخفتنه كا گهلهك مه زن و زنده كرىته، چاوا هوين خو ٴ خودى ب قه درتر دبين، و كوران بو خو ددانن، و
 ٴهويت هه وه نه ٴين كو كچن ب بال ويقه لى ددهن]. ۱۷﴾ و ههر وه ختى مزگينى بو ٴيىكى ب وئ هاته دان
 يا وان بو خودى ددانا [كو كچه]، ناقچا ٴيت وى ٴيكچون و رهش و شين بوون، و پرى كه رب و كين و خهم
 بوو و كه ربا خو داعويرا. ۱۸﴾ ٴهرى ٴهوى بو خودى ددانن، يى دناف زير و زينه ٴيدا مه زنبويى، و د
 هه ٴر كى ٴدا نه يى ب ٴه زمان. ۱۹﴾ و ان ملياكهت، ٴهويت بهنده ٴيت خودى، مى دانان، ما وان چيكرنا
 وان ديتيه؟ شاده يىيا وان دى ٴيته نفيسين، و دى بسيارا وان ل سهر ٴيته كرن. ۲۰﴾ و گوتن: ٴه گهر خوداى
 دلوفان ٴيا ياه مه ٴه وه نه دپهرستن، و ٴهوى ٴه ٴهف خو دٴن و وان چو بهلگه و نشان پى نين، و ٴه و ٴ
 دره وان ٴيٴه تر نايٴن. ۲۱﴾ يان ٴى بهرى قورنائى مه كٴيه كا دى دا يىيه وان، ٴهوى ٴيٴه دگرن [كو بو
 خو دكه نه نشان و بهلگه ل سهر بو چونا خو، كو حاشا ملياكهت كچٴ خودينه، يان ٴى خودى ٴيا يه ٴه
 په رستنا وان بكن، له وائى نه داينه پاش]. ۲۲﴾ نه خير و هسا نينه به لى [بهلگه يى وان ٴهفه يه] دٴن: مه باب
 و با پيرت خو ل سهر دين و رٴكه كى ٴيت ديتن، و ٴه ٴى ل دويٴ شوپ و دهوسا وان دچين.

﴿۲۳﴾ و هوسا مه چو پیغمبر بهری ته بو خه لکی چو گوندان نه هنارتینه، نه گهر دهوله مند و گره گر و سهر کرده بیست وان نه گوتبیست، ب راستی مه باب و باپیریت خو ل سهر دین و ریکه کی بیست دیتین، و نه م ژ ی ل دویف وان دچین. ﴿۲۴﴾ [ههر پیغمبره کی بو وان هاتیت گوتیه وان]: نه ری نه گهر خو نه ز بو هوه و تشته کی بینم ژ وی چیت و راسته ریتر زی بیت، یا هوه و باب و باپیریت خو ل سهر دیتین [ههر دیسا هوین دئ ل شوپا وان چن] گوتن: ب راستی نه م ژ تشتی هوین پی هاتینه هنارتن بی باوره رین. ﴿۲۵﴾ و مه تو ل ل وان فه کر، فیجا به ری خو بدیست، کا دویا هیسا نه ویت پیغمبریت خودی دره وین دانایین، بو چ؟ ﴿۲۶﴾ سهر هاتیا ئیراهیم پیغمبر بو وان بیژه ده می گوتیه بابی خو و مله تی خو: بی گومان نه ز بی به ریمه ژ وان بیست هوین دپه رینسن. ﴿۲۷﴾ به لی نه ز وی دپه ریم ی نه ز داییم، بی گومان نه و دئ من راسته ری کت. ﴿۲۸﴾ و ئیراهیمی په یفا ئیکینیا خودی دویف خودا هیلا، و کره په یفه کا

وَكذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ آثِمَةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثِمِهِمْ مُقْتَدِرُونَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا لَوْ جِئْتُمْكُمْ بِآيَاتٍ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَأَنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكْذِبِينَ ﴿٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ مَنَعْتَ هَؤُلَاءَ وَمَاءِ آبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ أَهْمُرُ بِقَسْمُونَ رَحْمَتِ رَبِّكَ هُنَّ قَسَمًا لَئِنَّمَا يَبْدُوهُمُ مَعْبُوتُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ بَعْضًا سِحْرًا وَرَحْمَةً رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالْآيَاتِنِ لِيُؤْتِيَهُمْ سُقُوطًا مِّنَ السَّمَاءِ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

الجزء

ههر وهره هه ی، [دا بی باوره ری بقیت لی بز فریت]. ﴿۲۹﴾ به لی مه خو شی دانه شان و باب و باپیریت وان [مه خسه د پی خه لکی مه که هیته]، هه تا قورئان و پیغمبر ری ئاشکه را بو وان هاتی. ﴿۳۰﴾ فیجا وه ختی قورئان بو وان هاتی [دا وان ژ بی ئاگه هیسا وان هشیار بکه ن]، گوتن: نه فه سحره، و ب راستی نه م باوره ری پی نائینین. ﴿۳۱﴾ و گوتن: بلا نه ف قورئانه بو ئیک ژ هه ردو ماقولیت فان هه ردو گوندان هاتبیه خواری [ل تائفی: بو عوره وی کور پی مه سعودئ (سه قه فی)، و ل مه که هی: بو وه لیدی کور پی موغیره ی، دورست نه دیتن بو موحه مدئ ئیتیم بیت]. ﴿۳۲﴾ نه ری ما لیکفه کرنا دلؤ فانیسا خودای پی ته ده دست واندایه؟ [ئانکو ما پیغمبره راتی ده دست واندایه، دا بیژن نه فه یی هه ژیه و نه وئ هه نه... یان بلا بو فی هاتبیه و بو نه وئ هه نه هاتبیه]؟ مه رزقی وان دژانا دنیا پیدا دنا فبه را واندا یی لیکفه کری، و مه هنده ک ژ وان ب سهر هنده کان ییت ئیخستین، دا هنده ک ژ وان هنده کان بو خو بکه نه خز مه تکار [دا کاری ژبانی پی دورست بیست]، [ما نه و فی نابین، فیجا چاوا رازی نین، خودی پیغمبره اتی پی بدته وی یی وی بقیت] و دلؤ فانیسا خودای پی ته [رؤژا قیامه تی] ژ وی چیتره، یا نه و کوم دکه ن [ژ مال و سامانی دنیا یی]. ﴿۳۳﴾ نه گهر ژ بهر هندئ نه بابه کو خه لک هه می بچه سهر گاوری پی و بمیننه ب دنیا یی فه [و موسلمان نه مینن]، نه م دا بانیت خانییت وان نه ویت باوره ری ب خودای پی دلؤ فان نه ئینایین کهینه زیف، و دا په یسیکیت خانییان ب خو ژ ی کهینه زیف، پی سهر که قتابه بان ی.

وَأُيُوتِيهِمْ أَنْوَابًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَكَبَّرُونَ ﴿٣١﴾ وَزُحْرَفًا وَإِنْ
كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَّعَ الْحَيَوةَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٢﴾ وَمَنْ يَعِشْ عَنِ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ فَقَدْ لَعْنَتُنَا
فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿٣٣﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٤﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَلَيْتَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ
بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَيَنْسِفُ الْقَرِينِ ﴿٣٥﴾ وَلَنْ يَنْفَعَكَ الْيَوْمَ
إِذْ ظَلَمْتَ أَنَّكَ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٦﴾ أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ
الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْىٰ وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٣٧﴾ فَأَمَّا
نَذْرُ هَبْنِ بِكَ فَإِنَّا مَنَّهُمْ مُنْتَقِمُونَ ﴿٣٨﴾ أَوُنزِّلْنِكَ الذِّى
وَعَدْنَاهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ ﴿٣٩﴾ فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِى أُوحِيَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٠﴾ وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ نُنسِئُونَ ﴿٤١﴾ وَسَلِّ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ رُسُلِنَا
أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَصْحَكُونَ ﴿٤٤﴾

﴿٣٤﴾ و دا در گه هیت خانیبیت وان و ته ختیت ل سهر
پال ددهن کهینه زیف. ﴿٣٥﴾ و دا زیر و زینه تی دهینه
وان، و نه هه می په رتالی ژینا دنیا بییه، و ئاخرت
ل دهف خودایى ته، بو پاریزکار و ته قوادارانہ.
﴿٣٦﴾ و ههر کهسى پشت دته بیرئنان و زکری
خودایى دلوفان و قورئانى، ثم دى شهیتانه کی بو
کهینه هه فال، کو ههروهه د گهل بیت. ﴿٣٧﴾ و نه و
شهیتان، وان ژ ریکا خودی ددهنه پاش، و نه وهزر
دکن نه و بیت ل سهر ریکا راست. ﴿٣٨﴾ [فیجا
نه و هوسا ریکا شهیتانی دگریت] هه تا دیتته دهف
مه، دى بیژیت: خوژی ناغهینا من و ته [مه خسه د
پى شهیتانه] د ویراتیپا روژهلالات و روژئافایى بایه،
چ بیسه هه فال و بیسه ته کی. ﴿٣٩﴾ و د بنیرا فابدهی
هه وه ناکت، نه فرۆ هوبن هه می دئیزاییدا هه فیشک
بن، چونکی هه وه پیکشه سته م یا کرى [بهروفاژى
دنیاى، ده مى به لا دیتته ته فایى، سفک دیت].
﴿٤٠﴾ ئه رى ما تو دشى [هه ی موحه مه د] یى کهر،
وه لى بکه ی گولى بیبت، یان نه وى کوره و نه وى د

بهرزهبونه کاشکه رادا راسته رى بکه ی [فیجا ب خه م نه که شه ژ بهر باوه رى نه ئینانا وان، دکه رن چونکی
گولى نابن، کوره نه چونکی نابینن]. ﴿٤١﴾ و نه گه ر مه تو مراندی، بهری ثم وان ئیزادهین، [بزانه] ب
راستی ثم دى هه ر تولى ل وان فه کهین. ﴿٤٢﴾ یان رى دى وى ئیزایا مه په یان پى داییه ته نیشا وان
دهین، ب راستى ثم ل سهر وان خودان دهسته ه لاتین. ﴿٤٣﴾ و نه و وه حیا بو ته هاتى کو قورئانه باش
بگه ر، ب راستى تویى ل سهر ریکا راست. ﴿٤٤﴾ و ب راستى نه ف قورئانه بو ته و مله تى ته سهر بلندی
و سهر فه رازیه، و روژا قیامه تى دى پسار وى ژ هه وه ئیته کرن. ﴿٤٥﴾ [هه ی موحه مه د] پسار و ان بکه،
نه ویت مه بهری ته هنارتین ژ پیغه مبه ران، کا مه په رستیه ک ژ بلی خودایى دلوفان دانایه، بیته په رستن [ئانکو
چو پیغه مبه ران داخوازا په رستن غه یرى خودى نه کریه]. ﴿٤٦﴾ و ب سویند مه موساب موعجیزه ییت
خو شه بو فیرعه ونى و گره گر و که نکه نه ییت وى هنارت، و گوژت: ب راستى نه ز پیغه مبه رى خودانى هه مى
جیهانانم. ﴿٤٧﴾ [فیجا وهختى موساب موعجیزه ییت مه فه بو وان هاتى، ب چو فه وهر نه گرتن و پى که نین.

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا إِنَّا تَائِبُونَ ﴿٤٩﴾ وَكَلَّمْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ تَجْرِي مِن تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ وَلَا يَكَادُ بَيْنِي ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَا أَلْفِي عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ جَاءَ مَعَهُ الْمَلَأِكَةُ مُقْرِئِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَطَاعُوهُ إِذْ هُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّا أَسْفَوْنَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَبَعَلْنَاهُمْ سَلَاقًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوا آءِ إِلَهِنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا عَيْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

الْحَبِيبِ

دهمی هاتی ملیاکهت زئی د گهل هاتبانه. ﴿٥٤﴾ فئجافیرعونی ملهتی خؤب چو حسیب نه کرن وسفک زانین [قیمهت نه داوان]، ئینا وان زئی گوهداریسیا وی کرن، ب راستی ئه و ملهته کی ژ ریدهر کهفتی بوون. ﴿٥٥﴾ فئجافیرعونی که ریبت مه فه کرین مه تؤول وان فه کر، و مه هه می دثائفیدا خه ندقاندن. ﴿٥٦﴾ و مه ئه و [بؤ گاوران] کر نه به راهیکیش، و مه ئه و کر نه چامه بؤ غهیری وان. ﴿٥٧﴾ و وهختی نمونله ل سهر کورئ مهریه می هاتیسه دانان [وهختی ئه ف ئایه ته هاتیسه خواری ﴿انکم و ما تعبدون من دؤب الله حصب جهنم انتم لها واردون﴾ ئانکو: ب راستی هوین، و ئه ویت هوین شوینا خودئ دپه ریسن، داردو وی دؤژه هینه. قوره یشیان کؤته پیغه مبهری، ما نه مسیحی، عیسایی دپه ریسن، و تو دبئزی عیسا پیغه مبهره، فئجافیرعونی گهر ئه و دئاگریدا بیت ئه م ژئی رازینه، ئه م و په رستییت خؤ د گهل وی بین، گاوریت قوره یشیان کر نه کنی، و بوو تیقه لیفا وان]، ملهتی ته ب وئ [نمونه یی دلخؤش بوون] و دهنگیت وان ژ که یفاندا بلند بوون. ﴿٥٨﴾ و گؤتن: ما بوتیت مه چیرن یان عیسا [ئه گهر ههر که سی شوینا خودئ بیته په رستن دئاگریدا بیت، ئه م رازینه بوتیت مه د گهل عیسایی بن]، و وان ئه ف نمونه یه بؤ ته نه ئینا ئه گهر بؤ جرهب و گه نکه شه یی نه بیت، نئ ئه و مله ته کی زیده چیردریژن و جرکیشن. ﴿٥٩﴾ [عیسایی کورئ مهریه می نه خوددیه، و نه وی گؤتیه وان من به ریسن] ئه و بهس بنده یه که، مه نیعمه تا د گهل کری، و مه یی کریسه نشان و به لگه یه ک بؤ ئسرائیلیان [ل سهر شیان و دهسته لاتداریسیا خؤ]. ﴿٦٠﴾ و ئه گهر مه فیابایه، دا شوینا هه وه ملیاکه تان کهینه د ئه ردیدا.

وَإِنَّهُمْ لَعَبْرٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونَّ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلَفُونَ فِيهِ فَأَتَقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا أَمْرًا إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُّسْتَقِيمٌ ﴿٦٣﴾ فَأَخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ أَلِيمٍ ﴿٦٤﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٥﴾ الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ يَجْعَادُ لِأَخْوَفٍ عَلَيْهِمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٦٧﴾ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٨﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُونَ ﴿٦٩﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا تَخْلَدُونَ ﴿٧٠﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورَثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٢﴾

﴿٦١﴾ و ب راستی هاتنا وی [یا عیسیٰ کورئ مه‌ریه‌می] نیشانه بۆ قیامه‌تی، قیجا هوین د هاتنا وی رۆژیدا ب گۆمان نه‌بن، و ل دویف من وه‌رن، ب راستی ئەفهیه ری‌کا راست. ﴿٦٢﴾ و [هشیار بن] شه‌یتان هه‌وه ژ ری‌کا خودی نده‌ته باش، ب راستی ئەو بۆ هه‌وه دژمنه‌کی ئاشکه‌را ئاشکه‌رایه. ﴿٦٣﴾ قیجا وه‌ختی عیسا ب به‌لگه و نیشانی‌ت ئاشکه‌را فه‌هاتی، گۆت: ئەز پی‌غه‌مبه‌ر بۆ هه‌وه هاتم، دا هنده‌ک ژ تشتی هوین تیدا ژیک جودا [ژ ئەحکامی‌ت ته‌وراتی] بۆ هه‌وه ئاشکه‌را بکه‌م، قیجا ته‌قوا خودی [د فه‌رمانی‌ت ویدا] بکه‌ن، و گوھی خۆ بدنه‌ من. ﴿٦٤﴾ ب راستی خودی خودانی منه و خودانی هه‌وه‌یه ژی، قیجا وی بپه‌ریسن، ری‌کا راست هه‌ر ئەفهیه. ﴿٦٥﴾ [به‌لی پشتی عیسا‌یی]، ده‌سته و کۆمی‌ت [ئسرائیلیان] د ده‌ره‌قی ویدا ژیک جودا بوون [و هه‌ر ئیکی تشته‌ک د راستیدا دگۆت، هنده‌کان کره‌ خودی ب خۆ، و هنده‌کان کره‌ کورئ خودی، و هنده‌کان کره‌ ئیک ژ سی خودی‌یان، و هنده‌کان

ده‌یکا وی ب ده‌هه‌ن پیسی گۆنه‌ه‌کار کر]، قیجا وه‌یل و ئی‌زا و نه‌خوشی بۆ وان بیت، ئەوی‌ت سته‌م کرین [ب وان ئاخفتنی‌ت د ده‌ره‌قی عیسا‌یدا کرین]، ژ ئی‌زایا دژوار. ﴿٦٦﴾ ئەری ئەو خۆ ل هندی‌ دگرن، رۆژا قیامه‌تی ب خافه‌تیفه ب سه‌ر واندا بی‌ت، و وان های ژ خۆ نه. ﴿٦٧﴾ وی رۆژی [قیامه‌تی] هه‌قال [ئەوی‌ت د دنیا‌یدا خۆش‌یی‌ت ئیک] دژمنی‌ت ئیکن، ئەو نه‌بن ئەوی‌ت ژ بۆ خودی گه‌هشتینه‌ ئیک [هه‌قالینی و فیانا وان د ناخه‌تی ژیدا هه‌ر دی‌ مینی‌ت]. ﴿٦٨﴾ هه‌ی به‌نده‌یی‌ت من [ئەوی‌ت هه‌وه باوه‌ری ئینایین، و هوین به‌ره‌مه‌ری من]، ئەفه‌رۆ نه‌ ترس بۆ هه‌وه هه‌یه، و نه‌ هوین ب خه‌م دکه‌فن. ﴿٦٩﴾ [ئەو نا ترسن و ب خه‌م ناکه‌فن] ئەوی‌ت باوه‌ری ئینایین و خۆ سپه‌رتینه‌ ئەمری خودی. ﴿٧٠﴾ هه‌ر نه‌ د به‌حه‌شتیدا هوین و هه‌فسه‌ری‌ت خۆ، دی‌ خۆشیان تیدا بینن [ب ره‌نگه‌کی و هه‌سا کو ئەو خۆشی ل سه‌روچا‌فت هه‌وه دیار ببی‌ت]. ﴿٧١﴾ و نامانی‌ت زی‌ری [بی‌ت خوارنی] و په‌رداغی‌ت [فه‌خوارنا پاقر] ل به‌ر وان دئینه‌ گپ‌ران، و دل چ بخوازی‌ت و چاف بچنه‌ چ بۆ وان د به‌حه‌شتیدا یی‌ هه‌ی، و هوین هه‌روه‌ر دی‌ تیدا مینن. ﴿٧٢﴾ و ئەف به‌حه‌شته [ئەوا ب شان سالۆ خه‌تان] ژ به‌ر کار و کرای‌ت هه‌وه د دنیا‌یدا کرین، گه‌هشتیه‌ هه‌وه. ﴿٧٣﴾ بۆ هه‌وه تیدا [ژ بی‌ل خوارن و فه‌خوارنی] گه‌له‌ فی‌قی و ژ هه‌می ره‌نگان یی‌ هه‌ی، و هوین ژنی د‌خۆن.

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يَتْرَعُونَ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ مُبْسُوتُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْتَهُمْ وَلَكِنْ كَانُوا هُمْ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾ وَكَادُوا يَكْمُرُكَ لِقَبْضِ عَلَيَاتِكَ قَالَ إِنَّكُمْ تَكْمُرُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ جِئْتُمْ بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كِرْهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ آمَنَّا بِأَمْرٍ مُرْتَمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ نَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُمُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِنْ كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَالِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرَهُمْ حَوْضًا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهٌ وَفِي الْأَرْضِ إِلَهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفِيعَةَ إِلَّا مَن شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّن خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلَ لَهُ بَرِّئَاتِ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَأَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلِّمْ وَسَلِّمْ قَسِيفٌ يُعَالَمُونَ ﴿٨٩﴾

﴿٨٠﴾ یان ژى ئەو هزر دكەن مه گول نېینی و پسته پستا وان نینه [ئەوا ئەو د (دار الندوه) فە د دەر هەقى پێغەمبەریدا دكەن]، بەلئى مه گولئى هەیه، و ملیاکە تیتت مه ئەو پت ل دەف وان هەمیئى دنقئسن. ﴿٨١﴾ [هەى موحه مه د] بێژە: ئە گەر خودایئى دلوفان كورەك یان كچەك هەبا یه، ئەز دا بەرى هەمیان پەریسم [بەلئى حاشای خودئى، ئە فە د راستا ویدا دورست نینه]. ﴿٨٢﴾ پاك و پاقرئى ژ هەمی كئیا سییان بۆ خودانئى ئەرد و ئەسمانان و خودانئى عەرشى بیت، ژ وان سالۆ خە تیتت ئەو ب بال خودئى فە لئى ددەن. ﴿٨٣﴾ فئیجا [هەى موحه مه د] ژ وان بگەرە، بلال سەر پوچى و نەزانینا خو بن، و ترانه یان بۆ خو بکەن، هەتا دگە هەنە وئى رۆژا خو، ئەوا سوۆز و پەیمان بۆ وان پئى دئیتە دان. ﴿٨٤﴾ و پەرسئىئى راست و دورست و هئیزایى پەرسئىئى د ئەسمانیدا ئەو، و پەرسئىئى راست و دورست و هئیزایى پەرسئىئى د ئەردیدا ژى هەر ئەو، و ئەو کاربە جه و زانا. ﴿٨٥﴾ و پاکى و بلندی و خیر و بەرەكەت، هەمی بۆ وى بن ئەوئى مالدارى و خودانییا ئەرد و ئەسمانان و هندى د ناقبەرا واندا یای، و ئەو ب تنئى وەختئى رابوونا قیامەتئى دزانیت، و هەر هوین دئى ب بال و پشە زفرن. ﴿٨٦﴾ و ئەو پت شوینا خودئى دئیتە پەرسئى، چو مه هەدر د دەست واندا نینه، ژ بلى وان ئەو پت شادەییئى ب دورستى ب پەیفأ ئیکینیا خودئى ددەن، و ئەو بزائن [خودئیه خودانئى وان و ئەو بەندە ییت وینە]. ﴿٨٧﴾ و ئە گەر تو پسایارا وان بکەى: كئى هوین چئکیرینه؟ دئى بێژن: خودئى.. پا چاوا هوین ژ پەرسئىنا وى دئیتە دویرئىخستن. ﴿٨٨﴾ [و زانینا رۆژا قیامەتئى] و گۆتئا پێغەمبەرى [ل دەف و ییە]، [وەختئى گۆتئى]: خودئىو، ب راستى ئە فە ملەتەکن باوهریئى نائینن. ﴿٨٩﴾ فئیجا [هەى موحه مه د] ژ وان بگەرە و چافئت خو ژ وان بگەرە، و بێژە وان: دئى هەرن، تیزیک دئى هوین دوپا هئیا گاورى و سەر پە قییا خو زانن.

سورة تا دو خان

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (٥٩) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئیته خواندن (حا، میم)، ل دور رافه کرنا
شان رهنگه تیان، ل دهسپینکا سورته باقه ره
بزیره. ﴿٢﴾ سویند ب کتیباً رۆنکر [کو قورئانه].
﴿٣﴾ ب راستی مه ئەف کتیبه [کو قورئانه] د شه فه کا
پروژدا [کو (لیله القدر)سه، شه فاب ریز و پرویمه ته]
ئینا خوارئ، دا خه لکی پی هشیارکه یین و بترسین.
﴿٤﴾ د وئ شه فیدا هه می کاروبار ب حکمه ت
و شاره زایی، دئیته دیار کرن و ژیک جودا کرن.
﴿٥﴾ ب ئەمر و فرمان و زاینما مه، ئەفه هه می دئیته
دیار کرن، ب راستی ئەم، پیغه مبه ران دهنیزین.
﴿٦﴾ [هنارتنا پیغه مبه ران] دلؤفانیسه که ژ خودایئ
ته، ب راستی خودایئ ته به یئ گوهدیر و زیده
زانا. ﴿٧﴾ [ئه وئ قورئان ئیناییه خوارئ] خودایئ

ئهرد و ئەسمانانه و هندی د ناهبه راندا، ئە گهر هه وه ئیقین هه بیته [ئه فه ژ هه می تستان هیژاتره، هوین
ئیقینی پی بینن]. ﴿٨﴾ چو په رستیته راست و دورست ژ وی پیغه تر نینن، و هه ره هه ژ یانی و مرئی
دده ت، ئەفه خودایئ هه وه به و خودایئ باب و باپیریته هه وه بیته که فنه. ﴿٩﴾ نه خیر وان ئیقین نینه کو
خودییه چیکه ری ئهرد و ئەسمانان، به لی بیته د شک و گۆمانیدا [د راستا قیامه تیدا]، و ترانه یان پی دکهن.
﴿١٠﴾ فیجا [هه می موحه مه د] خو بگره هه تا ئەسمان دویکیله کاشکه رادئینیت. ﴿١١﴾ [ئه و دویکیل] ب سه ر
خه لکیدا دگریته، ئەفه ئیزابه کا ب ژان و دژواره. ﴿١٢﴾ [هنگی گاور دئ بیژن]: [خودیوؤ، فی ئیزایی ل سه ر
مه راکه، راست ئەم دئ باوه ریی ئینن. ﴿١٣﴾ و چاوا ئەو دئ پیغه چن و فایده ی ئیزایی کهن [و ناخفتنا
خو ب جه ئینن]، ئە گهر ئیزال سه ر وان رابوو ئەو باوه ریی بینن، و به ری نوکه [پیغه مبه ره کئ پیغه مبه راتیسه
وی ئاشکه رابو وان چو بووا]. ﴿١٤﴾ پاشی پشت دانئ، و گۆتن: ئەفه فیر کریه کئ دینه [ئیک فی بو دبیژیت،
و ئەفه نه وه حییه بو دئیته]. ﴿١٥﴾ ب راستی ئەم دئ بیچه کئ وئ ئیزایی ل سه ر هه وه گیرۆکه یین، به لی
هوین [دیسا] دئ ل گاوریسه خو زفرن. ﴿١٦﴾ رۆژاب هیژ [کو رۆژا قیامه تییه] ئەم دئ وان گرین، و ئەم
دئ وئ رۆژئ توئ ل وان فه کین. ﴿١٧﴾ و ب سویند مه به ری وان مله تی فیرعونی [ب هنارتنا موسایی و
هاروونی] جه رپانندن، و پیغه مبه ره کئ پیروژ بو وان هات. ﴿١٨﴾ [گۆته وان] به نده بیته خودئ [ئسرائیلیان]
بسپیزنه من [ئانکو راده ستی من بکهن]، ب راستی ئەز بو هه وه پیغه مبه ره کئ ئەمین و دهسپاکم.

سورة النحان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمِّ ۝ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۝ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ ۝
إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ۝ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۝ أَمْرًا
مَنْ عِنْدَنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ۝ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۝ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ۝ لَّا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأُولِيَاءِ ۝ بَلْ هُم مِّنْ شَيْءٍ يَلْعَبُونَ ۝
فَأَرْسَلْنَا يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ۝ يَعْصِي النَّاسُ
هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝ رَبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ۝
أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ۝ ثُمَّ تَوَلَّوْا
عَنهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ۝ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ۝ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ۝
* وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ۝
أَن أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَعَلَّكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ۝

مشهد
الحزب

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٩﴾ وَإِنِّي عَذْتُ
 بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَأَعَزِّلُونِ ﴿٢١﴾
 فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِعُوا بِي لِئَلَّا أَتَاكُمْ
 مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾ وَأَنْزِلُوا الْحَرَّ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ
 تَرَكُوا مِنْ جَنَّتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ
 كَانُوا فِيهَا فَلَکَهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾ فَمَا
 بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ
 جَعَلْنَا نَبِيًّا إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
 كَانَ عَلِيًّا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ أَخَذَ رَبُّهُمْ عَلَىٰ عَلَيْهِمْ عَلَى
 الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَءَاتَيْنَاهُمْ مِنَ الْأَيَّاتِ مَا فِيهَا بَلَاءٌ مُّؤْمِنِينَ ﴿٣٣﴾
 إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ
 بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأَنذَرْنَا يُعَاقِبَاتِنَا الْكُتُبَ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهْمُ
 حَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبْعِغُ الْوَالِدِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكَ كُنْهَمُ إِنَّهُمْ كَانُوا
 مُّجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعِيبِينَ ﴿٣٨﴾
 مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَئِنْ كُنَّا لَهُمْ لَا نِعْمُونَ ﴿٣٩﴾

﴿۱۹﴾ و خۆل سهر خودی مه زن نه کهن [کو هوین
 نه مری وی ب جهه نه نین]، ب راستی من بوهه وه
 به لگه و نیشانه کا ناشکهر اکره یا نینایی. ﴿۲۰﴾ و من
 خو ب خودایی خو و خودایی هه وه پاراست، کو
 هوین من بکوژن. ﴿۲۱﴾ و نه گهر هوین باوهر ژ من
 نه کهن [و باوهر یی ب خودی نه نین]، دئی ژ من فه بن
 [و نه زیه تا من نه کهن، هه تا خودی حوکمی د ناقه را مه
 و هه وه دا دکهت]. ﴿۲۲﴾ قیجا [و هختی موسایی دیتی
 شه و باوهر یی ناینن، و موعجزیه ییت خودی دره و
 ددانن] دو عاژ خودایی خو [ل وان] کر [و گوژت]:
 نه فه راست مله ته کی گونه کارن. ﴿۲۳﴾ [و مه وه حی
 بو موسایی هنارت] ب شهف بهنده ییت من [نه ویت
 باوهری ب ته نینین ژ سرائیلیان ژ مسری بو سهر
 ده ریبا سؤر] ده ریخه، ب راستی شه و دئی که فنه
 دویف هه وه. ﴿۲۴﴾ [گافا هه وه دا ده ریایی] بسته ژ
 ده ریایی ده رباز به، و ته شو له ژئی نه بیت بلا [ده ریبا]
 وه کی خو بمینیت، ب راستی دویبا هیبا وی له شکهری
 خه ندقینه [چو پی نه قیت]. ﴿۲۵﴾ چه ند جنیک و

باخچه و کانی وان هیلان. ﴿۲۶﴾ و چه ند زه قییت چاندی و شوینواریت خو ش وان هیلان. ﴿۲۷﴾ و چه ند
 نیعمهت وان هیلان، تیدا خو ش دیرن. ﴿۲۸﴾ و هؤسا مه شه و هیلاک برن، و مه مله ته کی دی پشتی وان
 کره ویرسی ملک و مالدار ییا وان. ﴿۲۹﴾ و نه رد و نه سمان بو وان نه گرین [پشتی مه د هیلاک برین]، و
 ده رفهت ژئی بو وان نه هاته دان [ل خو بزقین]. ﴿۳۰﴾ و ب سویند مه سرائیلی ژ نیا یا رسوا کهر فور تالکرن.
 ﴿۳۱﴾ ژ فیرعه ونی، ب راستی وی خو گه له ک مه زن کر، و زیده یی گونه هکار بوو. ﴿۳۲﴾ ب سویند مه شه و
 [سرائیلی] ب زانینا خو ب سهر خه لکی وی ده می تیخستن. ﴿۳۳﴾ و مه شه و نیشان و موعجزه دانه وان،
 نه ویت جه ربانندن و تمیحانه کا ناشکهر ا تیدا. ﴿۳۴﴾ و ب راستی نه فه [قوره یسی] دیژن: ﴿۳۵﴾ ژ مرنا مه یا
 ئیکی پیقه تر نینه، و شه [پشتی مرئی] ساخ نابینه فه. ﴿۳۶﴾ [و گوژتن] پا کا باب و باپریت مه بو مه بزقین
 [نه گهر راسته وه کی هوین دیژن، کو پشتی مرئی جاره کا دی شه دئی ساخ بینه فه]. ﴿۳۷﴾ نه ری ما شه و ب
 هیژ ترن یان ژئی مله تی توبه ع [بی حیمیه ری، کو ئیک ژ میریت مه یه منی بو]، یان ژئی نه ویت به ری وان
 [وه کی عاد و (سه موود)] مه د هیلاک برن، ب راستی شه و ییت گونه هکار بوون. ﴿۳۸﴾ و ب راستی مه نه رد
 و نه سمان و تشتی د ناقه را و اندا ژ قه ستا چی نه کرینه. ﴿۳۹﴾ و مه نه رد و نه سمان بو هه قییبی ییت دایین
 [دا هه قی بیته ناشکهر اکرن، و مرو فی خراب ب خرابییا خو بیته جزا کرن، و یی باش ب باشییا خو بیته
 خه لاتکرن]، به لی باراپتر ژ وان فی نوزانن.

اِنَّ يَوْمَ الْقِيَامِ مِيقَاتُهُمْ اَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي
 مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ اِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ
 اِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ اِنَّ سَجْرَةَ الزُّوْمِ ﴿٤٣﴾
 طَعَامٌ اَلْيَسِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْاَبْطُونِ ﴿٤٥﴾
 كَغَلِي الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ اِلَى سَوَاءِ
 الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
 الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
 اِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ اِنَّ الْمُتَّقِينَ ﴿٥١﴾
 فِي مَقَامٍ اَمِينٍ ﴿٥٢﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٣﴾ يَلْبَسُونَ
 مِنْ سُنْدُسٍ وَاِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٤﴾ كَذَلِكَ
 وَرَوَّجْنَاهُمْ بِخُرُوعِهِمْ ﴿٥٥﴾ بَدَعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
 فَلَاحَةٍ اَمِينَةٍ ﴿٥٦﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ اِلَّا
 الْمَوْتَ الْاُولَىٰ وَوَقَّهْمُ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٧﴾ فَضَلَّامِنَ
 رَبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٨﴾ فَاِنَّمَا يَسْتَرْثِيهِ بِلِسَانِكَ
 لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٩﴾ فَارْتَقِبْ اِنَّهُمْ مَرْقُوبُونَ ﴿٦٠﴾

﴿٤٠﴾ [بئى گۆمان ئه و پوژا ئه و تېدا دودل] پوژا
 جودا كرنا قه نجىيى و خرايىيى، پوژا كو مبونوا وان
 هه ميسانه. ﴿٤١﴾ پوژا چو دوست و كهس و كار نه شين
 چو ئيزايى ژ دوست و كهس و كاريت خو بدنه
 پاش، و هاريكارييا وان ژى نايته كرن. ﴿٤٢﴾ ئه و
 نه بيت يى خودى دلوفانييى پى بهت [كو خودان
 باوهرن، ب ده ستورييا خودى دى مه هدرى بو تيك
 و دو كهن]، ب راستى خودى سهرده ست و دلوفانه.
 ﴿٤٣﴾ ب راستى دارا زه قومى. ﴿٤٤﴾ زاد و خوارنا
 زيده گونه هكارانه [نانكو گاوران]. ﴿٤٥﴾ وهكى
 سفرى حه ليايى د زكى واندا ده ليت. ﴿٤٦﴾ وهكى
 كه لا ئافا شاريايى. ﴿٤٧﴾ [خودى دى بيژه مليا كه تان:]
 بگرن و پاكيشنه نيشا دوژه هى. ﴿٤٨﴾ پاشى ئافا زيده
 كهل دارپژنه سهر سه رى وى. ﴿٤٩﴾ [ملياكه ت دى
 بيژنى:] دى تامكى، ته خو دهسته ه لاندان و خودان
 ريز و رويمه ت ددانان. ﴿٥٠﴾ ئه فه ئه و ئيزايه ئه و
 هه وه جره ب ل سهر دكر [و باوهرى پى نه دينا].
 ﴿٥١﴾ ب راستى پاريزكار و مروفتيت خودى بيت د

جبهه كى ئيمندا. ﴿٥٢﴾ د ناه باغ و كانيا نانه. ﴿٥٣﴾ و جلكيت ئارمويشى ته نك و يى ستوير دكه نه بهر خو،
 و بهرانبه رى تيك و دونه. ﴿٥٤﴾ ئه ها به حه شتى ده هوسانه، و مه بهر بيت چافگر بيت كرينه هه فسه ريت
 وان. ﴿٥٥﴾ بئى ترس [كو تشتهك ل وان بيت] ئه و هه مى رهنگيت فيقييان د به حه شتيدا دخوازان [و دخون].
 ﴿٥٦﴾ ژ بلى مرنا خو يا ئيكى [كو مرنا دنيا بييه]، مرنى نابين و [خودى] ئه و ژ ئيزايا دوژه هى پاراستن.
 ﴿٥٧﴾ ئه فه كه ره مه كه ژ خودايى ته [دايييه وان]، نى ئه فه يه سهر فه رازيا مهن. ﴿٥٨﴾ بئى گۆمان مه ئه ف
 قورئانه ب ئه زمانى ته بو وان ب ساناهى كر، دا پتفه بچن و ل خو بزقرن. ﴿٥٩﴾ فيجا [هه ي موحه مه د] خو
 بگره [و چافى ته لى بيت، دى چ ئيه سه رى وان]، ب راستى ئه و ژى يى ل هيفى [كا دى چ ئيه سه رى
 ته].

سوره تا جانيه

ل مه كه هي ها تسيه خوارى (٣٧) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هوسا دئيتته خواندن (حاء، ميم)، ل دور رافه كرنا شان رهنكه تيبان، ل دهستيكا سوره تا به قهره بزقره. ﴿٢﴾ ثينانه خوارا قورثانى ژ خودايى سهردهست و كاربنه جهه. ﴿٣﴾ ب راستى د ئهرد و نه سماناندا [دوان ب خودا، يان د چيكرنا واندا] گه لكه نشان و به لگه ييت ههين [ل سهر دهسته لاتدارى و ئيكنيسيا خودى] بؤ خودان باوهران. ﴿٤﴾ و چيكرنا هه وه و هه مى رهنگيت جانه وهر يت د ئهرديدا به لاف، نشان و به لگه نه بؤ وان ئه و يت هه قيسى په سهند دكهن و دكرن. ﴿٥﴾ و هاتن و چؤنا شف و رؤژان، و ريزى و بارانيت خودى ژ نه سمانى داد ريزيت، و ئهردى پشتى مرناوى پى ساخ دكهن، و ئينان و برنا بى، نشانان [ل سهر ههين و دهسته لاتداريسيا خودى] بؤ وان ئه و يت

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ﴿١﴾ تَنْزِيلَ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُذُّ مِنْ دَانِهِ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْفِقُونَ ﴿٤﴾ وَأَخْتَلَفُ اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَضَرِّفُ الرِّيحُ آيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ يَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ اللَّهِ وَآيَاتِهِ يَوْمُئِذٍ ﴿٦﴾ وَيَلْ لَّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آيَاتُ اللَّهِ تَنْتَلِي عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِيرَةً لِّعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٨﴾ وَإِذْ أَعْرَضَ عَنْ آيَاتِنَا سَبِيحًا فَخَذَّهَا نَارًا أُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ وَرَأَيْتُمْ جَهَنَّمَ وَلَا يُغْنِي عَنْهُمْ مَّا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ هَذَا هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمْ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلُوكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِيُنَبِّئَكُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مِمَّا فَنَاءُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

تى دگهن. ﴿٦﴾ ئه فه نشان و به لگه ييت خودينه هم بؤ ته ب ريكا وه حيسى دخوينين، فيجا ئه گهر ئه و (خه لكى مه كه هي) باوهر ژ كه لامى خودى نه كهن، و باوهر ييى ب به لگه و نشانيت وى نه ئينن، ئه رى پا ئه و دى باوهر ييى ب كيش ئاخفتنى ئينن؟ ﴿٧﴾ ئيزا و نه خوشى بؤ ههر زنده دره وينه كى زنده گون ههكار بيت. ﴿٨﴾ [ئه وى] گولى دببت ئايه تيت خودى (ئانكو قورثان) بؤ دئينه خواندن، پاشى ههر ل سهر گاوريسيا خو دميينت و خو ژ باوهرى ئينانى مه زنتر دببنت، هه چكو نه بهيستين، فيجا ئه فهى هوسا مزگينيسيا ئيزايه كا دژوار بدهيى. ﴿٩﴾ و ئه گهر تشته كه ژ ئايه تيت مه [ئه و يت مه بؤ پيغه مبهرى ئينابينه خوارى] زانى، بؤ خو دكهنه پيترانك، ئه ف يت هوسا ئيزايه كا رسوا كهر بؤ وان يا هه ي. ﴿١٠﴾ دؤ ژه هيا ل پيشيسيا وان، و نه ئه و ا وان ب دهست خو فه ئينايى [ژ مال و مالداريى] فايده ي وان دكهن، و نه ئه و يت وان شويئا خودى بؤ خو كرينه سه ميان و پشته فان [ژ بوتان] فايده ي وان دكهن، و ئيزايه كا گران بؤ وان يا هه ي. ﴿١١﴾ ئه فه (ئه ف قورثانه) راسته رپيسيه، و ئه و يت باوهرى ب ئايه تيت خودايى خو نه ئينابين، ئيزايه كا ژ هه مى ئيزيان دژوار تر بؤ وانه. ﴿١٢﴾ خودييه دهريا بؤ هه وه سهر نهرم كرى، دا گه مى ب دهستوريسيا وى تيدا بچن و بين، و دا هوين ژ كهره ما وى بازر گانيسى تيدا بكهن، و دا هوين سوپاسيسيا وى بكهن. ﴿١٣﴾ و هندى د ئهرد و نه سماناندا هه ي خودى ژ نك خو بؤ خيرا هه وه ييت داين، ب راستى ئه فه [چيكرنا ئهرد و نه سمانان هوسا] نشان و به لگه نه بؤ وان ئه و يت هزرا خو تيدا دكهن.

سورة الجاثية

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يُرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكَ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْهُمُ بَيْعَتَ مَنِ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعَاهُ بِغَيِّبِنَاهُمْ إِلَّا رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيحَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَبَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿١٩﴾ هَذَا بَصِيرَتُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ أُجْرَتْ حُجُوعَ السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَلِيُجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

﴿١٤﴾ بيشه وان نهويت باوهرى ئينايين: بلا ل وان نهگرن نهويت نه ل هيقييا وان روتيت خودى ب سهري مله تيت بوري ئينايين، دا خودى [رؤزا قيامه تى] خه لائى وان [نهويت ل گاوران نهگرتين، و بيهنه خو ل سهر نهزيه تا وان فرهه كرين] بدهته وان، ژ بهر وان كار و كريات [باش نهويت] وان [دنياييدا] كرين. ﴿١٥﴾ ههر كهسى باشيى بكهت بو خو دكهت، و ههر كهسى خرابيى بكهت ل خو دكهت، باشى دى هوين هه مى ب بال خودايى خو شه زفرن. ﴿١٦﴾ ب سويند مه تهورات و حوكم [تيگه هشتن و شاره ايبيا دادوهرى] و بيغه مبهراتى دا سرائيليان، و تشتى باقر مه ب رزقى وان كر، و مه ب سهر خه لكى [وى ده مى] تيخستن. ﴿١٧﴾ و مه نيشان و بهلگه ييت رون و ناشكهره د دهره قى بيغه مبهراتيى و ديندا دانه وان، و هنگى خودايى و زيگه بوون كهفته د ناقه را وندا، پشتى زانين و نيشانيت ناشكهره ژ بيغه مبهريت وان بو وان هاتين، نه شه زى ژ بهر زك ره شييا وان. ب راستى خودايى ته رؤزا قيامه تى دى حوكمى د ناقه را وندا كهت، ل سهر وى تشتى شه ل سهر نه بو ويينه تيك و زيگ خودا. ﴿١٨﴾ باشى مه تول سهر ريك و بهر نامه يه كى ناشكهره دانايى [كو ته بگه هينته هه قيسى]، فيجا وى ريكى بگره، و ب دويف دلخوازييا نه زانان نه كه شه. ﴿١٩﴾ ب راستى شه و [نه زان] قهت چو نيزايا خودى ژ ته ناده نه پاش [نه گهر تول دويف وان بچى]، و ب راستى سته مكار دوست و پشته فانيت تيك و دونه و خودى هاريكار و سه ميانى پاريز كارانه. ﴿٢٠﴾ نه ف قورثانه بو مرفان روناهييا دلانه [هه قيسى پى دينن]، و ريكا هيدا يه تيبه و دلوفانيسيه بو وان نهويت خودان ئيقين [د راستا رؤزا قيامه تيدا ناكو باوهره يه كا موكم پى هه]. ﴿٢١﴾ نه رى نهويت گونه هه و خرابى كرين، هزر دكهن شه دى وان و نهويت باوهرى ئينايين و كار و كريات راست و دوست كرين، و هكى تيك لى كهين، مرن و زينا وان دى و هكى تيك بيت؟ چ پيسه حوكمه شه دكهن. ﴿٢٢﴾ و خودى شهرد و نه سمان بو هه قيسى ييت داين [ژ خو نه داينينه]، و دا ههر تيك ل سهر كار و كريات خو بيته جزا كرن، و سته م ل كهسى نه نيته كرن.

أَفَرَأَيْتَ مَنْ خَلَقَ إِلَهُهُ هَوَاهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ
 وَقَلْبِهِ. وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ عَشْرَةَ فَمِنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا
 تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا
 إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا نَتَقْنَا
 عَلَيْهِمُ المَاءَ إِتْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ وَإِنِ انْتَوَيْنَا بِمِثْقَالِ ذَرَّةٍ
 مِمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ قُلِ اللَّهُ يَخْتِمْ لَكُمْ دِينَكُمْ يُرِيدُ أَنْ يُخَيِّطَ لَكُمْ دِينَكُمْ
 يَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا رَبَّ فِيهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ وَاللَّهُ مَلِكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَوْمَ يَقُومُ السَّاعَةُ يُحْسِرُ الْمَلْطُونَ ﴿٢٦﴾
 وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَانِيَةً كُلَّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰ إِلَىٰ كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُحْزَرُونَ مَا كُنْتُمْ
 تَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ هَذَا كِتَابُنَا يُنطِقُ عَلَيْكَ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
 مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
 فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٢٩﴾ وَأَمَّا
 الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ عَلَىٰ بَعْضِ مَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ وَكُنْتُمْ قَوْمًا
 مُّجْرِمِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَالسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا
 قُلْتُمْ مَا نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُحْسِبِينَ ﴿٣١﴾

پیفته تر کو بیژن: نه گهر هوین راست دبیژن باب و باپریت مه بییت مری بؤ مه ساخ بکهن، دا شاده بییی بؤ هه وه بدنه. ﴿٢٦﴾ بیژه: خودی هه وه ددهت، پاشی هه وه دمربیت، پاشی هه وه همیبیان رؤژا قیامه تی کو چو گومان تیدا نینه دئی کؤم کت، بهلی باراپتر ژ خه لکی فی نوزانن. ﴿٢٧﴾ خودانی و سه وه ریبیا ئهرد و ئه سمانان یا خودییه، و رؤژا قیامهت رادبیت، وئی رؤژی خرابکار و گاور دئی خوسارهت بن. ﴿٢٨﴾ و [وئی رؤژی] دئی بیینی هه رمله تهك [ئانکو خه لکی هه دینه کی ژ ترسا حسابی] بییت که فینه سه چؤکیت خو، و هه رمله تهك بؤ وهر گرتنا کتیبیا کار و کریاریت خو دئی ئیته داخواز کرن، نه فؤرو هوین دئی ب وان کار و کریاریت هه وه کرین، ئینه جزا کرن یان خه لانکرن. ﴿٢٩﴾ نه هه کتیبیا مهیه [کتیبیا کار و کریاریت هه وه مه] شاده بییی ب راستی ل سه ر هه وه ددهت، ب راستی هندی هه وه دکر مه دنقیسی. ﴿٣٠﴾ و هندی ئهون ئه ویت باوهری ئینابین و کار و کریاریت راست و دورست کرین خودایی وان دئی وان به ته دناف دلؤقانییا خودا [ئانکو دهحه شتیدا] نی هه ر نه فیه سه رفه رازیبیا دیار و ئاشکرا. ﴿٣١﴾ و هندی ئهون ئه ویت گاوربووبین [خودی دئی بیژیه وان]: ئه ری ما ئه تیته من [ب ریکا پیغه مبه ران] بؤ هه وه نه دهاته خواندن؟ بهلی هه وه خو مه زن کر [و هه وه باوهر ژئی نه کر، و هه وه پشتا خو دایی]، و هوین مله ته کی گونه هکار بوون. ﴿٣٢﴾ و هه ر و ختی هاتبیه گؤتن، به یانا خودی [د راستا ساخرنا پشته مرنی و حسابیدا] راسته، و رؤژا قیامه تی هه ر دئی ئیت و شک تیدا نینه، هه وه دگؤت: ئه م نوزانین قیامهت چییه؟ بهلی ل دهف مه خیال و خولیا نه، و ئه م ژئی دپشتر است نینن.

﴿٢٣﴾ ئه ری ته ئه و دیت ئه وئی خو شی و دلخوازییا خو کرییه په رستی بؤ خو، و خودی ژ بهر هندی گومرا و ریه رزه کری، هه ر چنده هه قی ژی دزانی [بهلی ریکا هه قیبه نه دگرت، ژ بهر هندی هیژیی گومرایی و بهرزه بوونی بو، نه هیژیی راسته پرکرنی بو]، و خودی دل و گو هیت وی مؤرکرن، و په رده ئیخسته بهر چاقیت وی، ئه ری [نه گهر خودی وی راسته ری نه کت] کی هه یه پستی خودی وی راسته ری بکهت؟ فیجا ما هوین چامه یه کی بؤ خو ناگرن. ﴿٢٤﴾ و [موشرکان] گؤتن: ژ ژیا نا مه یا دنیا بی پیغه تر چو ژیا نیت دی نینن، هندهك ژ مه دئی مرن و هندهك دئی بن [و چو قیامهت نینن، ژین و مرن ئه وه یاد دنیا بییدا]، و چو مه نامربیت ژ بو رینا زه مانی پیفته تر، و وان چو به لگه و نشان ب فی چهندی نینن، هه ما ژ نک خو دبیژن. ﴿٢٥﴾ و هه ختی ئه تیته مه ییت رؤن و ئاشکرا [ل سه ر قیامه تی و رابوونا پشته مرنی] بؤ وان دهاته خواندن، وان چو هه جهت و دهلیل نه بوون [هه قیبه پی بدنه پاش] ژ وئی چهندی

﴿٣٣﴾ [وئى پوژئى، پوژا قیامه تى] خرابییا کار و کریاریت وان کرین بۆ وان دیاربوو، و ئەو ئیزایا وان ترانه بى دکرن، دۆرماندۆریت وان گرتن. ﴿٣٤﴾ و [وئى پوژئى] دى بیژنه وان: ئەفرۆ ئەم دى هه وه [برسى و تینى] هیلینه دئاگریدا، هه وه کى هه وه کار بۆ فى پوژئى نه کرى و هیلایى، و دیتنا فى پوژئى ژ بىرا خو بىرى، و جهى هه وه ئاگره و چو هاریکار و پشته فان زى هه وه نابن. ﴿٣٥﴾ ئەفه جزایى و بیه، هه وه نایه تیت خودى کربوونه پیترانک، و ژینا دنیاى هوین سهردابرن و خاپاندن، و ئەفرۆ نه ئەو ژى دهر دکه فن و نه دهستویری بۆ وان دیتته دان عوزرى بخوازن، و وان نایته خواستن زى ئەو خرابییا خو بهیلن، و ژ نوی خودایى خو ب گۆته کى بان ب کریاره کى رازى بکهن [چونکى پوژا قیامه تى نه پوژا کارییه، به لى پوژا جزاکرن و خه لاکرن نیه]. ﴿٣٦﴾ فیتجا په سن و شوکور هه مى بۆ خودایى [هه ره حه فت] ئەسمانان و خودانى ئهردى، خودانى هه مى جیهانان. ﴿٣٧﴾ و مه زانایى د ئهرد و ئەسماناندا یا و بیه، و ئەوه سهردهست و کاربهنه جهه.

وَيَذَاهُمُ سَيِّئَاتٍ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِمُ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾
 وَقِيلَ الْيَوْمَ نَسُدُّكَ كَمَا نَسِيتُ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ
 وَمَا لَكُمْ مِنْ نَصِيرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَخَذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوعًا
 وَعَزَّكَوْا الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا قَالِیَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
 قَلْبَهُ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾
 وَلَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ ﴿١﴾ تَنْزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
 السَّمٰوٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى وَالَّذِينَ
 كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ
 دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي
 السَّمٰوٰتِ أَتُنۢبِئُونَنَا بِكُتُبٍ مِّن قَبْلِ هٰذَا أَوْ آثَرَةٌ مِّن عِلْمِ إِنْ كُنْتُمْ
 صٰدِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَن
 لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ وَهُمْ عَنِ دَعْوَاهُمْ غٰفِلُونَ ﴿٥﴾

٥٠٢

سُورَةُ الْأَحْقَافِ

ل م مه كه هى هاتيه خوارى (٣٥) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هۆسا دیتته خواندن (حا، میم)، و ل دۆر رافه کرنا فان رهنگه تپان، ل دهستپیکا سۆره تا به قهره بزقره. ﴿٢﴾ ئینانه خوارا فى کتیبى ژ دهف خودایى سهردهست و کاربهنه جهه. ﴿٣﴾ و مه ئهرد و ئەسمان و هندى د ناقهرا و اندا بۆ هه قیى، و هه تا دهمه کى دهستنیشانکرى، ییت دایین، و ئەو ییت گاوربوو یین رویى خو ژ وئى و هرد گپرن، ئەوا ژئى هاتینه ترساندن [کو پوژا قیامه تیه]. ﴿٤﴾ بیژه: کا بۆ من بیژن ئەو ییت هوین شوینا خودى دپه ریتسن کاج ژ ئهردى دایینه؟ یان ژى وان پشکدار بیهک د چیکرنا ئەسماناندا هه یه؟ کا کتیبه کى کو بهرى قورئانئى هاتیت، یان پاشا بیهه کى ژ زانینا مله تیت که فن بۆ من بین [شاده بییى بۆ هه وه بدن، هوین دپه رستنان بو تاندا دورستن]، ئەگه هوین راست دیژن. ﴿٥﴾ و ما کى ژ وئى گومراتره، ئەوئى وئى په رستى شوینا خودى دپه ریتسیت، ئەوئى هه تا پوژا قیامه تى گول وان نه بیت و به رستقا وان نه دهت، و ئەو ب خو ژى ژ په رستن و دو عاییت وان د بى ئاگه هن.

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
 نُفِثَ عَلَيْهِمْ آلِهَاتُ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَذَا
 سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ أَفْتَرَبْنَاهُ قُلْ إِنْ أَفْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
 لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ كَفَىٰ بِهِ سَهِيدًا بِبَنِي
 وَيَسَّكُمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدَعَاةٍ مِنَ الرَّسُولِ
 وَمَا أَدْرَىٰ مَا يَفْعَلُ بِي وَلَا يَكْرَهُ أَنْ تَقْبَلَ إِلَّا مَا يَوْحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
 إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكُفْرَتُمْ بِهِ
 وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَقَالُوا أَأَشْتَكِبُكُمُ
 إِنْ اللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كُنَّا خَيْرًا مِمَّا سَبَقُونَا إِلَيْهِ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
 فَسَيَحْمِلُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمَنْ قَبِلَهُ فَصَلِّ عَلَيْهِ
 إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِمَا نَزَّلْنَا بِالنَّذْرِ
 الَّذِينَ ظَلَمُوا وَإِنَّهُمْ لَمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنْ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
 اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
 وَأُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ ووهختی مرووف [رؤژا قیامه تی] دئینه کؤ مکرن،
 ئەو (بو تیت وان) دئی بنه دژمنیت وان، و دئی حاشاتیی
 ژ بهرستنا وان کهن [و دئی بهرانه تا خو ژ وان کهن].
 ﴿٧﴾ ووهختی ئایه تیت مه ییت ئاشکه راکهر بو وان
 دهاتنه خواندن، ئەو پت گاوربووین، د راستا قورئانیدا
 پشتی بو وان هاتی، گۆتن: ئەفه سحره کا ئاشکه رایه.
 ﴿٨﴾ یان ژی دبیژن [موحه مه دی ئەف قورئانه] ژ
 نک خو یا چیکری، بیژه: ئەگهر من ژ نک خو چی
 کربیت، هه وه پی چینایت چو ئیزی ژ ئیزیا خودی
 ژ من بدنه پاش، و خودی ئەفا هوین د ده رهقی
 قورئانیدا دبیژن چیت درانیت [بیژه]: خودی به سه د
 ناقه را من و هه ودا شاهد بیت [ل سهر پیغه مبه راتییا
 من]، و ئەوه گونه هژ بهر و دلؤ فان. ﴿٩﴾ بیژه: ئەز
 نه پیغه مبه ری ئیکمه هاتیمه هنارتن [و بهری من چو
 پیغه مبه نه هاتنه هنارتن و کتیب بو وان نه هاتن،
 بهری من گه له ک پیغه مبه رت هاتن، و خودی کتیب
 ییت بو وان هنارتن، فیجا چاوا کتیا ئەز پی هاتیم
 هوین دره و ددانن؟!، و ئەز ژ دهف خو نوزانم کا

خودی دئ چ ل من و چ ل هه وه کت [ئەگهر وه حی بو من نه تیت]، ژ وه حسیا بو من دئیت پیغه تر ئەز ل
 دویت چو بی دی ناچم [و یال سهر من ئەوه ئەز هه وه بتر سینم]، و ئەز ژ ئاگه دار کهر و پیغه مبه ره کی
 ئاشکرا پیغه تر نینم. ﴿١٠﴾ کا بیژنه من [حالی هه وه دئ چ بیت] ئەگهر ئەف قورئانه [ئەفا بو من هاتی] ژ
 دهف خودی بیت، و هوین باوهری پی نه ئینن و شاهده ک [زانا] ژ ئسرائیلیان شاده بییی ل سهر راستیا
 وئ بدت و باوهری پی بینیت، و هوین خو مه زن بکه ن و باوهری پی نه ئینن، ب راستی خودی مله تی
 سته مکار راسته ری ناکه ت. ﴿١١﴾ و ئەو پت گاوربووین گۆته ئەو پت باوهری ئیناین: ئەگهر [ئەف دینی
 هه وه و به لنگازان، باوهری پی ئینایی کو ئیسلامه] باشی بایه [فان به لنگازان] بهری مه باوهری پی نه دئینا،
 و پشتی وان باوهری پی نه ئینایی، گۆتن: ئەفه دره وه کا که فنه [موحه مه دی ژ مله تیت که فن یا وه رگرتی و ب
 بال خودیغه لی دده ت]. ﴿١٢﴾ و بهری قورئانی ته ورات پیشی و دلؤ فانی بوو، و ئەف قورئانه راسته ر تیخا
 کتیبیت بهری خو یه و ب ئەزمانی عه ره بییه، دا ئەو پت سته م کرین بتر سینیت و ئاگه دار بکه ت، و مز گینییه
 بو قه نجیکاران. ﴿١٣﴾ ب راستی ئەو پت گۆتین خودانی مه خودییه، باشی ل سهر ئیکینیا خودی و ئیسلامی
 مایین، فیجا [رؤژا قیامه تی] نه ترس بو وان هه یه، و نه ب خه م دکه فن. ﴿١٤﴾ ئەفه به حه شتینه هه ره وه ره دئ
 د به حه شتیدا مینن، ئەفه خه لاته بو وان ژ بهر کاری وان دکر.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
 كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
 أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
 عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي
 إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ تَتَّقُلِ
 عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَاعْمَلُوا وَاتَّقَا وَأُرْعَن سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
 الْجَنَّةِ وَعَدَّ الصَّدَقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ
 لَوْلَايَهٗ أَفْ لَكُمْ أَعِدَانِي أَنْ أَخْرَجَ وَقَدْ خَلَيْتَ الْفُرُونَ مِنْ
 قَبْلِي وَهَمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهُ وَيَلِكْ ءَامِنِينَ وَعَدَّ اللَّهُ حَتَّىٰ يَقُولُ
 مَا هَذَا إِلَّا أَسْطُورٌ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ الْقَوْلُ
 فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
 خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلِّ دَرَجَةٍ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوقِعَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ لَا
 يُظَاهَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَّذِينَ ظَنَّنُوا فِي
 حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا وَأَسْتَمْتَعُوا بِهَا لِيَوْمِ تُخْرَجُونَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا
 كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٢٠﴾

﴿١٥﴾ و مه مری مروفی یی کری، قهنجی و باشییی د گهل دهیابیت خو بکته، دهیکا وی نهو ب نهخوشی و زهحمت [د زکی خو دا] یی هه لگرتی، و ب زهحمت و نهخوشی یی بووی، و هه لگرتا وی هه تا شیرفه کرنا وی سیهه هیفن [فی وهختی هه مییی دهیک زهحمتی پیئفه دبهت و نهخوشییان ل سهه دینیت]، گافا دگه هیته کاملانا خو و دبیته چل سالی، دبیژیت: خودیوو دهستی من بگره و هاریکاریسا من بکه نهز سوپاسییا ته بکه م ل سهه وان کهره مییت ته د گهل من و دهیابیت من کرین، و دهستی من بگره و هاریکاریسا من بکه نهز وی باشییی بکه یا تو یی رازی، و دویندهها من بکه دویندههه کا باش، و من بهری خو دا ته و نهز ل بهر نه مری ته یی راهه مستایمه. ﴿١٦﴾ نهفه نه، هم کار و کریاریت وان ییت باش قه بویل دکهین و ل گونه هییت وان دبورین، و نهفه نه د گهل خه لکی بهحه شتی د بهحه شتییدا، نهفه نهو وهعد و په یانا راسته نهو اد دنیاییدا سوژ بو وان پی دهاته دان. ﴿١٧﴾ و نهو کورئی دبیژیته دهیابیت خو ئوف بو

هه وه [نهز هه وه یی تیرم]، نه مری هوین من ب هندئی دتر سینن، نهز [پشتی مرنی ژ گوری] دئی ساخ بهمه فه، و بهری من نهفه چهنه ملهت و چه رخ چون [و کسه ژ وان نهز فریقه]، و نهو دهیاب هه وارا خو دگه هیینه خودی و دبیژنه کورئی خو: نهه بو ته! بهری ته یی ل هیلاکی، باوه رییی بینه، ب راستی په یانا خودی یا راسته [وهه دئی ییت]، فیجا [کورئی وان] دئی بیژیت: نهفه [رابوونا پشتی مرنی] ژ چیرۆک و چیفانو کیت پیشییان پیفته تر نینه [هوین من پی دتر سینن]. ﴿١٨﴾ نهفه زی [خودانیت فان سالو خه تان و کوریت هوسا و خودانیت فان ناخفتنان] وهکی مله تیت بهری خو ژ نهجنه و مرو فان، هیژایی نیژایا خودی بوون و ییت خوسارهت هه ره نهو بوون. ﴿١٩﴾ وهه ییک ژ فان [چ خودان باوه ره، چ گاور] ل دویف کار و کریاریت خو پیك و پایه و په ییسکیت خو [ژ جزا کرن و خه لان کرنی] ییت ههین، دا خودی ل دویف وان پیك و پایه و په ییسکان جزایی کار و کریاریت وان دورست بدهته وان، ییی سته م ل وان بیته کرن [نه خیریت وان کیم دین، و نه گونه هییت وان پتر لی دئین]. ﴿٢٠﴾ و روژا نهو ییت گاور بووین پیشبهری ناگری دئینه راهه ستانندن [و ناگری ب چاقیت خو دینن، ملیاکهت دئی بیژنه وان]: هه وه خو شیییت خو هه می د ژ یانا دنیاییدا برن و هه وه کیهف پی کر، فیجا نهفرۆ ژ بهر مه ز ناتیسیا ز نههقی هه وه د نه ریددا دکر، و ژ بهر دهره کفتنا هه وه ژ ریکا خودی، هوین دئی [نهفرۆ] ب نیژایا رسوایی و سهه شو رییی ئینه جزا کرن.

الْحَقِيف

﴿۲۱﴾ وَأَذْكُرُ آخَاعًا عَادًا أَنْذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَّتِ الْآذُرُ
 مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ ۚ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
 عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿۲۲﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَأْفِكَنَا عَنِ الْهَيْبَتِ فَاغْنِنا
 بِمَا تَعْبُدَانَا إِن كُنْتُمْ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿۲۳﴾ قَالَ إِنَّمَا أَلِيعُمْ بَعْدَ اللَّهِ
 وَأُبْلِغُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَكِنِّي أَرَأَيْكُمْ قَوْمًا تَحْتَمِلُونَ ﴿۲۴﴾ فَلَمَّا
 رَأَوْهُ عَارِضًا مُسْتَقْبِلَ أَوْدِيَّتِهِمْ قَالُوا هَذَا عَارِضٌ مُّطْمَئِنِّنًا
 بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ ۖ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۲۵﴾ تَدْمُرُ كَعْلَ
 شَيْءٍ يَأْمُرُ رَبُّهَا فَاصْبِرُوا لَأَبْرَأَنَّ الْأَسْلَافُ مِنْكُمْ كَذَلِكَ يَجْزِي
 الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿۲۶﴾ وَلَقَدْ مَكَرْتُمْ فِي مَا آتَاكُمْ مِنْكُمْ فِيهِ
 وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَى عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
 وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُمْ مِنْ شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَتَحَدَّوْنَ بِآيَاتِ
 اللَّهِ وَحَاقَ بِهِمْ مِمَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿۲۷﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا
 مَا حَوْلَكُمْ مِنَ الْقَرْيَةِ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾
 فَلَوْلَا نَصْرُهُمْ لَآلِئْتِ أَنْتَ وَأَنْتِ مِنَ الدُّنْيَا اللَّهُ قَرِيبٌ أَلَمَّا
 بَلَّ صَلَواتُ عَنْهُمْ ۖ وَذَلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿۲۹﴾

و كه يفا وان پئی هات، و گۆتته هوودی ئەف عه و ره دئی بارانی بۆ مه ئینیت، [هوودی گۆته وان]: نه خیر [ئەفە نه عه و ری بارانییه، وه کی هوین هزر دکەن] به لی ئەفە ئەو ئیزایه یا هوین لی ب له ز، ئەفە بایه که، ئیزایه کاب ژان و دژوار یا تیدا. ﴿۲۵﴾ [ئەو با] هه می تشتان ب ئەمری خودی و یران دکەت، فیجا [وه ختی ئەو باب سهر واندا هاتی] وه لی هاتن ژ خانیییت خو پیئفه تر نه ددیتن، هۆسا ئەم مله تی گونه هکار جزا دکه ین. ﴿۲۶﴾ ب سویند مه ئەو شیان و هیز دابوو وان یا مه نه داییه هه وه، و مه گوهر و چاف و دل [هه می ئالافیت تیگه هشتنی] دابوونه وان، به لی [وه ختی ئیزایا خودی ب سهر واندا هاتی] گوهر و چاف و دلایت وان فایده ی وان نه کرن، و چو ئیزا ژ وان نه دانه باش، چونکی وان باوهری ب ئایه تییت خودی نه دئینان، و ئەو ئیزایا وان ترانه پئی دکر و لی ب له ز دۆرماندۆریت وان گرتن. ﴿۲۷﴾ و ب سویند مه گوندیت دۆرماندۆری هه وه دهیلاک برن، و مه نیشان و به لگه ژ هه می ره نگان و گه له جاران بۆ وان ئینان، دال خو بز قرن. ﴿۲۸﴾ بلا ئەو ویت شوینا خودی، و ب ئیه تا ئیزیکیبونی ژ خودی، هاتینه په رستن هاریکارییا وان کرانه، نه خیر شوینا هاریکارییا وان بکه ن ل وان به رزه بون، ئەفە [هاریکاری نه کرنا په رستییت وان، و به رزه بون] وان ژ وان [جزایی دره و اونه وه ختی ئەو کرینه هه فیشک بۆ خودی].

﴿۲۱﴾ [هه ی موحه مه د سهر هاتییا] پیغه مبه ری عاد [هوود پیغه مبه ر] بۆ [مله تی خو] بیژه وه ختی مله تی خو ل ئەردی ئەحقافی ژ ئیزایا خودی ترساندین، و پیغه مبه ری ت به ری هوودی و پشتی وی زی [هه مییان دگۆتن]: ژ غهیری خودی که سی نه به ر یسن، ب راستی [ئەگه ر هوین غهیری وی به ر یسن] ئەز دترسم ئیزایا رۆژه که مەزن هه وه به نگیفیت. ﴿۲۲﴾ گۆتن: ئەری تو بۆ مه هاتی دامه ب دره وان ژ [په رستنا] په رستییت مه بده یه باش؟ کا وئ ئیزایا تو مه پی دترسینی و گه فی پی ل مه دکه ی، بۆ مه بینه ئەگه ر تو راست دبیزئی. ﴿۲۳﴾ گۆت: ب راستی به س خودی دزانیت [کا ئەو ئیزا که نگه ی دئی ئیت]، و ئەفە من ئەو گه هانده هه وه یا ئەز پی هاتیمه هنارتن، به لی ئەز دبینم هوین مله ته کی نه زانن. ﴿۲۴﴾ فیجا وه ختی عه و ره ک دیتین یی به ر ب نه لایت وانفه دئیت [که یفا وان هات]، و گۆتن: ئەفە عه و ره که دئی بارانی بۆ مه ئینیت [وه ئەو ده مه ک بوو خودی باران ژ وان فه گر تبون، فیجا وه ختی وان ئەو عه و ری دیتی هزر کرن عه و ری بارانییه

وَأَذْصَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ
 فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ
 مُنْذِرِينَ ﴿٢٩﴾ قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن
 بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيَّنَّتْ يَدُّهُ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ
 وَإِلَىٰ طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٠﴾ يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا
 بِهِ يَغْفِرَ لَكُم مِّن ذُنُوبِكُمْ وَيُجْزِكُمْ مِّنْ عَذَابِ الْعَذَابِ ﴿٣١﴾
 وَمَنْ لَا يُجِبْ دَاعِيَ اللَّهِ فَلَيْسَ بِمُعْجِزٍ فِي الْأَرْضِ وَلَيْسَ لَهُ
 مِن دُونِهِ أُوْسَاءُ ۚ وَلَتَلْبَسَنَّ فِي صَلَالٍ مُّيْمِينَ ﴿٣٢﴾ أَوْلَيْتُمْ
 أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَمْ يَجْعَلْ لِحَافِهِنَّ
 بَقَدِيرًا عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتُونَ بَلَىٰ إِنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٣٣﴾
 وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَلَيْسَ هَذَا بِالْحَقِّ قَالُوا
 بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٤﴾
 فَأَصْبِرْ كَمَا صَبَرْنَا أَوْلُوا الْعَزْمِ مِنَ الْأَرْسُلِ وَلَا تَسْتَعْجِلْ
 لَهُمْ ۚ كَأَنَّهُمْ يَوْمَ يَرَوْنَ مَا يُوعَدُونَ لَوْ يَلْبَسُونَ إِلَّا سَاعَةً
 مِّن نَّهَارٍ بَلَّغَ فَمَلَّ يَهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الْفَاسِقُونَ ﴿٣٥﴾

﴿٢٩﴾ و بۆ مله تى خۆ بيژه وهختى مه برى هنده ك
 نه جنه يان دايسىه ته دا گول قورئانئى ببن، قئيجا وهختى
 ل سهر خواندنا قورئانئى حازر بوويين، گوتن: خۆ
 بى دهنك بكنه و گوهى خۆ بدنهئى، و وهختى
 خواندن ب دوياهيك هاتى، فه گهريان و مله تى خۆ
 ناگه هدار كرن. ﴿٣٠﴾ گوتن گهلى مله تى مه، مه گول
 كئيه كى بوو، پشتى مووساىى يا هاتيسه خوارئى،
 راستدرئىخا كئيتت بهرى خۆيه، بهرى خؤدانئى خۆ
 دده ته دينئى راست و ريكاراست. ﴿٣١﴾ گهلى مله تى
 مه، بهر سفا پيغه مبهرى خودئى بدن [كو موحه مه ده]
 و باوريسى پئى بينن، [خودئى] دئى ل گونه هيت هه وه
 بؤريت، و دئى هه وه ژ ئيزايه كا ب ژان و دژوار قورتال
 كهت. ﴿٣٢﴾ و ههر كه سئى بهر سفا پيغه مبهرى خودئى
 نه دهت [ئانكو ههر كه سئى باوريسى پئى نه ئينيت]
 نه شيت خودئى نه چار بكت، كو وى ل سهر ئه ردى
 ئيزا نه دهت، و وى ژ بلى خودئى چو هاريكار و پشته فان
 نينن [وى ژ ئيزايا خودئى پبارينن]، ئه فه [ئه ئيتت بئى
 باورهر ژ پيغه مبهرى خودئى] يئت درپه رزه بوونه كا

ئاشكه رادا. ﴿٣٣﴾ ئه رى ما نوزانن [هزرا خۆ ناكهن] ئه و خودايسى ئه رد و ئه سمان چئى كرين، و ب چيكرنا
 وانفه نه وهستياىى و بئى هيز نه بووى، دشيت مرييان ژى ساخ بكه ته فه، بهلى ئه و دشيت مرييان ساخ بكه ته فه،
 ب راستى ئه و ل سهر ههر تشته كى خودان دهسته هلات و شيانه. ﴿٣٤﴾ ئه و ئيت گاوبوويين رؤژا پيشبه رى
 ئاگرى دئنه راوه ستانندن [ب چاقتت خۆ ئاگرى دينن، و بئى هيغى دبن كو ژئى قورتال ببن]، [مليا كهت دئى
 بيژنه وان]: ئه رى ئه فه ئيزايه نه راسته [هه وه دگوت ئه م نائينه ئيزادان، و چو دؤزه نه نينن]، دئى بيژن: بهلى
 ب خودئى راسته [مليا كهت دئى بيژنه وان]: دئى قئيجا ژ بهر گاوريا خۆ تامكه نه ئيزاى. ﴿٣٥﴾ قئيجا [هه ي
 موحه مه د] بيئا خۆ [ل سهر كرن و گوتن و ئه زيه تا گاوران] فره ه بكه، هه ره كى پيغه مبه ريت نافدير و پرژد
 و مجد ل سهر فه مانيت خودئى بيئا خۆ فره كرى (پيغه مبه ريت ژيگوتى ئه فه نه: (نوح، ئيبراهيم، مووسا،
 عيسا و موحه مه د)، و ل ئيزادانا وان ب له ز نه به، وهختى ئه و وئى ئيزايسى دينن يا په يمان بؤ وان پئى هاتيسه
 دان، دوه سانه هه چكو ژ بيسته كئى پيغه تر ژ رؤژئى [د دنيايدا] نه ماينه، ئه ف قورئانه راكه هانده كه [پيغه مبه ر
 دگه هينته هه وه] ئه رى ما كه س هه يه د هيلاك بچيت، ژ بلى مله تى ژ رپده ركه فتى و قارى؟! [به س ئه و دئى
 د هيلاك چن].

سُورَةُ مَوْحِمَةٍ

ل مه دینه بی هاتیسه خورای (۳۸) ثایته

دبیزئی سُورَةُ قِیتَالِ رِی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿۱﴾ ئەوئیت گاوربوویین و ریکا خودئی ل خه لکی گرتین، [خودئی] کارئی وان پویچ و بهرزه کر [و ئەو کارئی وان قیایی دەر هه قئی پیغه مبه ریدا بکهن، دسه رئی وانرا شکاند و پویچ کر]. ﴿۲﴾ و ئەوئیت باوهری ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، و باوهری ب وئی کتیبی ئینایین ئەوا بۆ موحه مدهی هاتی [کو قورئانه] و ئەو راستیه ژ خودایی وان، باوهریه کا راست و دورست و بی گوومان، خودئی گونه هیت وان دئی ژیهت و کاروباریت وان دئی دورست کهت. ﴿۳﴾ ئەفه چونکی ئەوئیت گاوربوویین ب دویف پویچیئی کهفتن، و ئەوئیت باوهری ئینایین ب دویف وئی هه قیسی کهفتن ئەوا بۆ وان ژ دهف خودایی وان

سُورَةُ مُحَمَّدٍ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ اَصْلًا اَعْمَلْتُمْ ﴿۱﴾ وَالَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاٰمَنُوا بِمَا نَزَّلَ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ كَفَرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَاَصْلَحَ بِاللّٰهِ ﴿۲﴾ ذَلِكَ بِاَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا اتَّبَعُوا الْبَطْلَ وَاَنَّ الَّذِينَ اٰمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَضْرِبُ اللّٰهُ لِلنَّاسِ اَمْثَلَهُمْ ﴿۳﴾ فَاِذَا الْقِيٰمَةُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا ضُرِبَ الرَّجُلَیْنِ اِذَا اتَّخَذْتُمُوهُمُ فَشْدُوْا اَلْوَثَاقَ فَاَمَّا مَتَابَعِدُ وَاَمَّا فَاِذَا حَتّٰی تَضَعَ الْحَرْبُ اُزْرَارَهَا ذَلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللّٰهُ لَنَضَرَّ مِنْهُمْ وَّلٰكِنْ لِّيَبْلُوْا بَعْضَكُمْ بِبَعْضٍ وَّالَّذِيْنَ قَاتَلُوْا فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ فَلَنْ يَضِلَّ اَعْمَلْتُمْ ﴿۴﴾ سَيِّئَاتِهِمْ وَيُصْلِحَ بِاللّٰهِ ﴿۵﴾ وَيُدْخِلُهُمْ الْجَنَّةَ عَرَضًا هَلْهُمْ ﴿۶﴾ يَتَّيَمُّوْنَ اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِنْ تَضَرَّوْا اللّٰهُ يَتَضَرَّكُمْ وَيُنَبِّتُ اَقْدَامَكُمْ ﴿۷﴾ وَّالَّذِيْنَ كَفَرُوْا فَتَعَسَا لَهُمْ وَاَصْلًا اَعْمَلْتُمْ ﴿۸﴾ ذَلِكَ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوْا مَا اَنْزَلَ اللّٰهُ فَاَحْطٰ اَعْمَلْتُمْ ﴿۹﴾ اَقْلَامٌ يَّسْبُرُوْا فِي الْاَرْضِ فَتَنْظُرُوْا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَاَلْكٰهِنِيْنَ اَمْثَلَهُمْ ﴿۱۰﴾ ذَلِكَ بِاَنَّ اللّٰهُ مَوْلٰی الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَاَنَّ الْكٰفِرِيْنَ لَا مَوْلٰی لَهُمْ ﴿۱۱﴾

المترجم

هاتی، و خودئی هۆسا نموونه یان ب هه می رهنگان بۆ خه لکی دئینیت و دیار دکهت [دال خو بزقن]. ﴿۱﴾ [گهلی موسلمانان] فئیجا ئەگەر هوین [دشه ریدا] بهرانبهری گاواران بوون، فئیجال ستویئی وان بدەن [و بکوژن] ههتا هوین زیده ژئی دکوژن، پاشی ئیخسیر بکهن و باش گریدەن، و پاشی یان ل سەر وان بکهنه منەت و بهردەن [بی بهرانبهر]، یان ژئی ب به دەل و بهرانبهر بهردەن دا شه نه مینیت، ئەفه حوکمی خودییه، و ئەگەر خودئی قیابایه دا ئەو ب خو وان د هیلاک بهت و تولی ل وان فه کهت، به لی [ئه مرئی هه وه کر هوین جیهادی د گه ل وان بکهن] دا هه وه ب ئیک و دو بجه ربینیت و ئەوئیت د ریکا خودیدا هاتینه کوشتن، خودئی کار و کریاریت وان بهرزه ناکهت. ﴿۵﴾ زوی دئی وان راسته رئی کهت، و دئی کاروباریت وان دورست کهت. ﴿۶﴾ و دئی وان به ته د وئی به حه شتیدا ئەوا بۆ وان [د دنیایدا] سالو خه تیت وئی گو تین دا بنیاسن. ﴿۷﴾ گه لی خودان باوهران، هه که هوین هاریکارییا دینی خودئی بکهن و ب سه ربیخن، خودئی ژئی دئی هاریکارییا هه وه کهت، و هه وه ب سه ر گاواران ئیخیت، و دئی هه وه [د شه راندا] مو کوم کهت. ﴿۸﴾ و ئەوئیت گاوربوویین، بهر تاتافبوون و شکهستن بۆ وان بیت، و خودئی دئی کارئی وان پویچ کهت و راست نائینیت. ﴿۹﴾ ئەفه چونکی ئەوان تشئی خودئی ئیناییه خورای [کو قورئانه]، نه فیا، فئیجا خودئی کار و کریاریت وان پویچکرن. ﴿۱۰﴾ ئەرئی ما ئەو د ئەر دیدا نه گه ریا یینه، دا بینن کا دویا هییا ئەوئیت بهری وان چۆیین یا چاوا بوو؟ خودئی د هیلاک برن، و گاواران ژئی ئیکا وه کی فئ یا هه ی. ﴿۱۱﴾ ئەفه [هاریکرن و ب سه ربیخستنا خودان باوهران، و پیسه دویا هیکا گاواران] ژ بهر هندییه چونکی خودئی پشته فان و هاریکار و سه رکاری وانە ئەوئیت باوهری ئینایین، و ب راستی گاواران چو هاریکار و پشته فان نین.

﴿١٢﴾ ب راستی ئەو یۆت باوهری ئینابین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، خودی دئی وان که ته د وان به حه شتاندا ئەو یۆت رووبار د بنرا دئین و دچن، و ئەو یۆت گاوروبووین [د دنیا ییدا] خو شیبی [ب پهرتالی دنیا یی] دهن [و دبئی ناگه هن، و هزرا خو د دوپهاهیکیدا ناکهن]، و کا چاوا تهرش دخون ئەو زی و هسا دخون، و جهی وان [دو پهاهیا وان] ههر ناگره. ﴿١٣﴾ و گه له ک گوند هه بوون، ژ گوندی ته، ئەو یۆ تو دهر تیخستی، ب هیز تر بوون، مه د هیلاک برن و چو هاریکار و پشته فان زی وان نه بوون، بۆ وان به ره فانیسی بکهن. ﴿١٤﴾ ئەری ئەو یۆ نیشان و به لگه یه کا ناشکه را ژ نک خودایسی خو هه بیته، وهکی و ییه ئەو یۆ کار و کریاریت وی بیته خراب بۆ هاتنه خه ملاندن، و ب دویف دلخوازی بیته خو که فتن. ﴿١٥﴾ په سن و رهوشا وی به حه شتی ئەوا په یسان بۆ پاریز کاران پی هاتیسه دان ب فی ره نگیسه، رووباریت په ننگ و تاما ئاشا وان نه گوهوری بیته تیدا، و رووباریت شیریی تاما خو نه گوهوری زی.. و رووباریت مه یا خو ش و

ب تام، بۆ وان بیته فه دخون زی، و رووباریت هنگفینی دۆبه زی، و ژ هه می ره نگیته فیتی زی بۆ وان بیته تیدا هه بن، و خودی دئی ل گونه هیت وان زی بۆریته [ئەری ئەو یۆ د ئاف فان خو شیاندا بۆیته] وهکی و ییه ئەو یۆ هه ره وهر د ناگریدا، و ژ ئافه کا زیده شارایی فه دخون، فینجا روویشکیته وان پرت پرت بین. ﴿١٦﴾ و هنده ک ژ وان [ئەو یۆت وهکی تهرشی دخون و فه دخون، کو دوروینه] گوهدارییا ته دکهن، گا فا ژ دهف ته دهر که فتن [ژ له که فه] دبیزنه ئەو یۆت خودی زانین دایبیه وان [ژ هه فالیت ته]، ئەفه فی فی گافی چ دکۆت؟ ئەفه ئەون بیته خودی دلی وان مۆرکری و ب دویف دلخوازی بیته خو که فتن. ﴿١٧﴾ و ئەو یۆت راسته پری بووین خودی پتر راسته پری کرن، و بهری وان دا پاریزکاری و تر سا خو. ﴿١٨﴾ ئەری ئەو ل هیقیسا هندینه قیامهت ژ نشکه کینه ب سه ره واندا بیته ب سویند نیشانیته وی قیامهتی بیته هاتین، فینجا چاوا دئی تۆبه کهن ئەگه ر قیامهت هات. ﴿١٩﴾ فینجا بزانه ژ خودی پیفته تر چو په رستی بیته راست و دورست نین، و داخوازا لیبوورینی بۆ گونه هیت خو و بۆ گونه هیت هه می خودان باوهران، چ زه لام چ ژن بکه، و خودی ناگه ه ژ رابوون و رووینشتن و بنه جها هه وه هیه [نانکو چو یی هه وه لی به رزه نابیت].

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَسْتَمِعُونَ وَيَا كُفُونْ كَمَا تَأْكُلُ الْأَعْمَى النَّارَ هَمُومًا لَهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَانَ مِنْ قَرِينَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِنْ قَرِينَتِكَ الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكَ بِهِنَّ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَنْ كَانَ عَلَى بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّهِ كَذِبًا لَمْ يَرْسُءْ عَمَلَهُ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٤﴾ مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وَعَدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَعْرِفَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَلِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّى إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا أُولَئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنْبَأَهُمْ وَإِذَا جَاءَهُمْ ذَكَرَهُمْ ﴿١٨﴾ فَأَعْلَمُوا أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَسْتَغْفِرُ لَذَنبِكَ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

﴿۲۰﴾ و نه ویت باوهری ینیین، [ژ فیانا جهادی] دگوتن: بلا سوره ته که هاتبايه خوارى [نه مرى جهادی تيدا بايه]، و نه گهر سوره ته که ناشکهر اکر [نه مرى جهادی تيدا ناشکهر] هاته خوار و جهاد تيدا هاته فهرز کرن، نه ویت نه ساخى دلیت واندا هه ی، دى بینى [ژ ترساندا] و هسا بهرى خو دده نه ته، وه کى بهر یخودانا وى بیى ل بهر مرنى، و یا باشر نه و بو... ﴿۲۱﴾ گوهداریا پیغه مبهرى کر بانه و ناخفتنا خیرى گوتبانه، فیجا نه گهر فهرمانا جهادی هاته دان، بو وان چیر بوو وان ثبه تا خو د گهل خودى راست کر بانه. ﴿۲۲﴾ و دیت نه گهر هوین پشتا خو بدنه ئیسلامى، خرابیى د ئهردیدا بکهن و به نکى مروفاتیى بپرن. ﴿۲۳﴾ نه فه [نه ویت پشتا خو دده نه ئیسلامى و خرابیى د ئهردیدا دکهن] نه ون ییت خودى له عنه ت لى کرین [وژ دلوفانیسا خو دویر ئیخستین] و کهر و کوره کرین [نه هه قیى گولى دبن، و نه دبینن]. ﴿۲۴﴾ فیجا ما ئه و هزارا خو د قورئانیدا ناکه ن؟ نه خیر... دلیت وان د گرینه [تى ناگهن].

وَيَقُولُ الَّذِينَ آمَنُوا لَوْلَا نُزِّلَتْ سُورَةٌ قَبْلَ أَنْ نُنزِلَ سُورَةٌ مُّحْكَمَةٌ وَذُكِرَ فِيهَا الْقِتَالُ رَأَيْتَ الَّذِينَ رَأَيْتَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ يُنظَرُونَ إِلَيْكَ نَظَرَ الْمَغْشَى عَلَيْهِ مِنَ الْمَوْتِ فَأُولَئِكَ لَهُمْ طَاعَةٌ وَقَوْلٌ مَعْرُوفٌ قَبْلَ أَنْ يَأْمُرُوا فَاتُوا صَدَقُوا اللَّهُ لَعَنَ خَبِرَ اللَّهُ لَهُمْ ﴿۲۰﴾ فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَعُوا أَرْحَامَكُمْ ﴿۲۱﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ ﴿۲۲﴾ أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُلُوفَانِ أَمْ عَلَى قُلُوبِ أَفْقَالِهِمْ ﴿۲۳﴾ إِنْ الَّذِينَ أَرْتَدُوا عَلَىٰ أَدْبُرِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ الشَّيْطَانُ سَوَّلَ لَهُمْ وَأَمَلَىٰ لَهُمْ ﴿۲۴﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لِلَّذِينَ كَرَهُوا مَا نَزَّلَ اللَّهُ سَنُطِيعُكُمْ فِي بَعْضِ الْأُمُورِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِسْرَارَهُمْ ﴿۲۵﴾ فَكَيْفَ إِذَا تَوَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ وُجُوهَهُمْ وَأَدْبُرَهُمْ ﴿۲۶﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ اتَّبَعُوا مَا أَسْخَطَ اللَّهُ وَكَرَهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿۲۷﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْفَحَهُمْ ﴿۲۸﴾

﴿۲۵﴾ ب راستى نه ویت پشتى ریکا راست بو وان دیار بووی، و فه گه ریانه سهه گاورى و گومر ایسیا خو یا بهرى، شهیتانى فه گه ریانا وان بو گاورى ل بهر وان شرین کر، و ب هیشى و ئومیدان د سهه رابرن. ﴿۲۶﴾ نه فه چونكى وان دگوته نه ویت قورئان نه فیابین [کو جو هی و موشرکن]: نه م دى گو هی خو د هنده کیدا دهنه هه وه [نه م ژ دل باوهریى پی نائینین، و دى هه دژمنیسا وى کهین]، و خودى یا نه و دلى خو دا فه دشیرن دزانیت. ﴿۲۷﴾ فیجا دى چ کهن و حالى وان دى چ بیت، وهختى ملیاکه ت ل بهر و پشتیت وان ددهن و روحا وان دستینن. ﴿۲۸﴾ نه فه [لیدانا بهر و پشتیت وان د گهل روح ستاندى] ژ بهر هندیه، چونكى نه و ییت ب دو یف وى تشتى کهفتین یى خودى پی نه خو ش [کو هاریکرنا گاورانه]، و تشتى خودى پی خو ش و ژى رازى وان نه قیا، فیجا خودى کار و کریاریت وان پویچکرن. ﴿۲۹﴾ یان ژى نه ویت دورویاتی د دلیت واندا هه ی، هزر دکهن خودى کهر ب و کینا وان دهر نایخیت و ناشکهر ناکه ت؟!

الجزء
السادس

﴿٣٠﴾ و نه گهر مه حهز كز بابه دا وان نيشا ته دهن، و دا وان ژ سه روسيا و نيشانيت وان نياسى، و دى وان ب نه زمانى وان نياسى، و خودى ناگه هژ كار و كزيارت هه وه ههيه. ﴿٣١﴾ و ب سويند هم دى هه وه جه ربينين، دا هم جهاد كهر و سه بر كيشان بو خه لكى ناشكهر ا بكهين، و دا هم سالو خيت هه وه ناشكهر ا بكهين [دا بو خه لكى ديار بيت، كى گوهداريا خودى كزيه و كى نه كزيه]. ﴿٣٢﴾ ب راستى نه ويته گاوروبوين ريكا خودى ل خه لكى گر تين، و نه ياره تى و نه گوهداريا پيغه مبهرى كرين، پشتى ريكا راست بو وان ناشكهر ا بووى، نه فقه چو زيانى ناگه هينه خودى، و دى ته كيرا وان پويچ و په لاج كهت [و دى د سه رى وانرا شكينيت]. ﴿٣٣﴾ گهلى خودان باوهران گوهداريا خودى بكهن و گوهداريا پيغه مبهرى بكهن، و كار و كزيارت خو [ب گونه هان، يان ب رويمه تى، يان ب دورويي تى، يان ب منه تى] پويچ نه كن. ﴿٣٤﴾ ب راستى نه ويته گاوروبوين و خه لك ژ ريكا خودى داينه پاش، پاشى مريمن و نه و گاوروب

[و بو خو توبه نه كرين]، نه فان خودى گونه هيت وان تي كجار ژى نابهت. ﴿٣٥﴾ قيجا [گهلى خودان باوهران] [به رانه ر دژمنى] سست و خاف نه بن، و داخوازا پي كهاتن و ناشيتى نه كهن و هوين د سه ركه فتي، و خودى [ب هاريكارييا خو] يى د گهل هه وه، و خيرا كزيارت هه وه كيتم ناكهت [هه له بت نه فقه نه گهر يا ناشكرا بت ناشتى و پي كهاتن فايده ي ناكهت]. ﴿٣٦﴾ ب راستى ژيانا دنيا يى هه مى ترانه و مژويلاهينه [و زوى دى چيت]، و نه گهر هوين باوهر يى بينن و خو بياريزن، دى خه لاتى هه وه ب دورستى [ل سه ر باوهرى و پاريزكارييا هه وه] ده ته هه وه، و چو ژ مالى هه وه ژى ژ هه وه ناخوازيت [پشكه كا كيتم نه بيت، نه و ژى ههر بو ژار و ده ست ته نكيته هه وه]. ﴿٣٧﴾ و نه گهر خودى مالى هه وه هه ميسى ژ هه وه بخوازيت و ل سه ر يى رژد بيت [و بمينيه ب هه وه فقه كو هوين هه ميسى د ريكا خوديدا ب مه زيخن]، هوين دى چرويكيى كهن و دى كه رب و كينا هه وه ده رتيخت و ناشكهر ا كهت. ﴿٣٨﴾ نه ها هوين نه فقه نه، دئينه داخواز كرن دا هوين [مالى خو] د ريكا خوديدا [د جهادى و ريكا خيري دا] ب مه زيخن، قيجا هنده ك ژ هه وه چرويكيى دكهن و ههر كه سى به خيليسى [و چرويكيى] ب كهت، ب راستى نه و چرويكيى د گهل خو دكهت (زيانى ل خو دكهت) و خودى ده وله مند و بى منه ته [هه وه جه يى ب هه وه نينه]، و هوين هه ژارن [و هه وه جه يى خودينه]، و نه گهر هوين [گهلى مرو فان] پشتا خو بده نه گوهداريا خودى و گوهداريا پيغه مبهرى وى، و نه گهر مالى د ريكا خوديدا نه مه زيخن، خودى دى هه وه ب مله ته كى دى گوهوريت، پاشى نه و هه وى هه وه نابن.

سوره ناه فتح

ل مه دینه یی هاتیه خوار یی (۲۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستی مه سهرکه فتنه کا ناشکهره و مه زن [کو پیگهاتنا خوده بیبیه یه] دا ته. ﴿۲﴾ دا خودی ل گونه هیئت ته بیت پیس و پاش بیوریت، و کهره م و نیعمه تا خو [ب سهر تیخستنا دینی ته، و ب فه کرنا مه که هی] ل سهر ته تمام بکه ت، و دا ته ل سهر ریگا راست راگریت و موکوم بکه ت. ﴿۳﴾ و دا ته ب سهرکه فتنه کا موکوم ب سهر بیخیت، شکه ستن تیدا نه بیت. ﴿۴﴾ خودییه دل ره حه تی و ته نایی دار پیته دلیت خودان باوهران، دا د سهر باوهریسا وانرا باوهریسا وان پتر لی بیت، و له شکهری ئهر د و ته سمانان یی خودییه و خودی یی زانا و کاربنه جهه. ﴿۵﴾ [و خودی ئه و سهرکه فتن و دل ره حه تیه دا] دا زه لام و ژنیت خودان باوهر به ته د وان به حه شتاند

ئه ویت رویار د بنرا دچن، ههروهه ر دئی تیدا مینن، و گونه هیئت وان دئی راکه ت و ناهیلیت، و ئه فه ل ده ف خودی سهر فراهیسه کا مه زنه. ﴿۶﴾ و دا زه لام و ژنیت دوروی و زه لام و ژنیت موشرک ئه ویت هزریت خه لت ژ خودی دکهن [هزر دکهن خودی هاریکاریسا پیغه مبه ری خو و موسلمانان ناکه ت، و ئه و جاره کا دی نازفر نه فه مه دینه یی]، ئیزا بده ت [و ئه و به لا و تاتافیت ئه و ل هیشی ب سهری موسلمانان بین]، به لا و تاتاف ب سهری وان بین، و خودی غه زه بی ل وان بکه ت و ژ دلوفانیسا خو دوبر بیخیت، و دؤزه دیا بو وان به ره فکری، و ئه و چ بیسه دوپهاهیکه کا ر شه. ﴿۷﴾ و له شکهری ئهر د و ته سمانان یی خودییه، و خودی یی سهرده ست و کاربنه جهه. ﴿۸﴾ ب راستی مه تو یی هنارتی، بیبیه شاهد و مزگینین و ناگه هدار که ر. ﴿۹﴾ دا هوین [گه لی مرؤفان] باوهریسی ب خودی و پیغه مبه ری وی بینن، و دا هوین هاریکاریسا پیغه مبه ری وی بکه ن و دا ب ریز و رویمه ت به ری خو بدنی، و دا سپیده و ئیشاران [نانکو هه می ده مان ب بهر ستنه خو] خودی ژ کیئاسیسان پاقر بکه ن.

سوره الفتح

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴿١﴾ لِيُغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنْبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُنْزِلَ يُعِزَّتَهُ عَلَيْكَ وَيَهْدِيكَ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٢﴾
وَيَضْرِبُكَ اللَّهُ نَصْرًا عَزِيمًا ﴿٣﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ
الْمُؤْمِنِينَ لِيُزَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ وَلِلَّهِ جُمُودُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِيَدْخُلَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَّا
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرُ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَكَانَ ذَلِكَ عِندَ اللَّهِ قُرْآنًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ
بِاللَّهِ طَرَبَ السَّوْءِ عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُمُودُ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيمًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّا
أَرْسَلْنَاكَ شَهِيدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِيُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَيُحَرِّرُوهُ وَتُوقِرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ يَدُ اللَّهِ فَوْقَ
 أَيْدِيهِمْ فَمَنْ نَكَتَ فَإِنَّمَا يَنْكُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى
 بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَسْئُوتِهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ
 لَكَ الْمُخَلَّفُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَأَهْلُونَا
 فَاسْتَغْفِرْنَا يَقُولُونَ بِأَلْسِنَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ قُلْ
 فَمَنْ يَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ
 نَفْعًا بَلْ كَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ
 يَنْفِلَكَ الرَّسُولُ وَالْمُؤْمِنُونَ إِلَى أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزَيْنَ ذَلِكَ فِي
 قُلُوبِكُمْ وَظَنَّتُمْ أَنْ لَنْ تَسْأَلَ النَّسْأَةَ وَكُنْتُمْ قَوْمًا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَنْ لَمْ يُؤْمِنْ
 بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَاللَّهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ
 وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ الْمُخَلَّفُونَ إِذَا
 انْطَلَقْتُمْ إِلَى مَغَائِرِكُمْ لِتَأْخُذُوا ذُرُوعًا تَنْتَعِكُمْ فَيُرِيدُونَ
 أَنْ يُبَدِّلُوا كَلِمَةَ اللَّهِ قُلْ لَنْ تَتَّبِعُونَا كَذَلِكُمْ قَالَ اللَّهُ مِنْ قَبْلُ
 فَسَيَقُولُونَ بَلْ نَحْنُ مُنْجَسُونَ تَبَلْ كَانُوا لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

﴿۱۰﴾ ب راستی ئەو پیت بەیعا تە دکەن و پەییانی [ل سەر مرنی] ددەنە تە، ب راستی ئەو پەییانی ددەنە خودی، دەستی خودی د گەل دەستی وانە، فێجا هەر کەسی پەییانا خۆ بشکێنیت، ب راستی ئەو ب وئێ شکاندنێ بەس زیانی ل خۆ دکەت، و هەر کەسی ئەو پەییانا دایبێه خودی ب جەه بکەت، خودی زوی دی خەلاتەکتی مەزن دەتی. ﴿۱۱﴾ ئەو پیت فەمایین ژ کۆچەر پیت عەرەبان [ئەو پیت ژ دەر فەقی باژیران دژیان]، دی بیژن مال و عیالی مە ئەم مژویل کرین [و مە نەشیا د گەل تە بیینه خودەیی، و نە ب مە بوو]، فێجا داخوازا گونەه ژیرنی بۆ مە ژ خودی بکە، و ئەو وئێ بە ئەزمانی خۆ دبیژن ئەوانە ددلی واندا، بیژە: ئەو ئێ گەر خودی زیانەک یان مفایەک بۆ هەو بەییت، کی دشیت راوەستینیت و خۆ بدەتە بەر بریارا خودی، نەخیر نەو هسایە [نەهاتنا هەو نە ژ بەر مال و کەس و کاریت هەو بوو]، و ب راستی تشتی هوین دکەن خودی پی ئاگەهە. ﴿۱۲﴾ بەلی هەو [گەلی دوروییان] هزر دکر پیغەمبەر و خودان

باوەر ئیدی نازفرنە ناف کەس و کاریت خۆ [و هەمی دی ئینە کوشتن، ژ بەر هندی هوین ترسیان و هەو هەمان هەلبژارت]، و ئەف کارێ هەو هەو ددلی هەو هەو دا هاتبوو جوانکرن [لەوا هوین ب فەمانا خۆ پی شایی بوون]، و هەو هزر پیت خراب دکرن و هوین [ل دەف خودی] ملەتەکتی د هیلاک چۆبی بوون. ﴿۱۳﴾ و هەر کەسی [راست و دورست] باوەری ب خودی و پیغەمبەری وی نەئینیت، ب راستی مە ئاگری دۆژەهی بۆ گاوران یی بەر هەفکری. ﴿۱۴﴾ مالداری و خودانیسا ئەرد و ئەسمانان یا خودی، یی بقییت لی ناگریت گونەهیت وی دی ژ پیت، و بی بقییت دی ئیزادەت، و خودی گونەه ژ پیر و دلۆفانە. ﴿۱۵﴾ ئەو پیت فەمایین [ژ دوروییان ئەو پیت نە چۆبیینه خودەیی] دی بیژن: ئەگەر هوین دەر کەفتنە خەبەرێ دا دەستکە فتییان بینن بەیلن، ئەم ژ دی د گەل هەو بیین، دقین پەییانا خودی [ئەوا دایبێه وان ئەو پیت چۆبیینه خودەیی کو دی دەستکە فتییت خەبەرێ دەتە وان] بگو هۆرن، بیژە وان: قەت هوین د گەل مە ناھین، خودی بەری نوکە یا گۆتی [دەستکە فتییت خەبەرێ بەس بۆ وینە ئەو ئی چۆبییه خودەیی]، فێجا دی بیژن نەخیر خودایی هەو نە گۆتییه، بەلی هوین ژ زکەرەشی ناھیلن، نەخیر وەنینه، ئەو کیم تی دگەن [و هزرا وان بەس ل سەر دەستکە فتیانە].

﴿۱۶﴾ بیژنه ئه ویت فه مایین [ژ حوده ییبیی] ژ کۆ چه ریت
 عه ره بیان [ئه ویت ژ ده رفه ی باژیران ئاکنجی]، نیزیك
 هوین دئی بۆ [شه ری] مله ته کئی ب هیز و شه رکه ر
 ئینه داخواز کرن، یان هوین دئی شه ری د گهل وان
 که ن یان دئی بی شه ر موسلمان بن، فیجا نه گهر هوین
 گوهداریبیی بکه ن [و ده رکه فن بۆ شه ری] خودی
 دئی خه لانه کئی باش ده ته هه وه، و نه گهر هوین پشتا
 خو بدهنی و فه مینن هه ره وه کی هوین به ری نوکه
 [ژ حوده ییبیی] فه مایین، خودی دئی هه وه ب ئیز یه کا
 دژوار و ب ژان ئیزاده ت. ﴿۱۷﴾ چو گو نه هل سه ر
 کۆره و سه قه ت و نه خو شان نینه [پشکداریی] د شه ریدا
 نه که ن]، و هه ر که سی گو هی خو بدته خودی و
 پیغه مبه ری و ی، خودی دئی وی به ته به حه شتیت رویار
 د بنرا دچن، و هه ر که سی به ری خو [ژ گوهداریبا
 خودی] و هر گپیت و پشتا خو بدتی، خودی دئی وی
 ب ئیز یه کا دژوار و ب ژان ئیزاده ت. ﴿۱۸﴾ ب سویند
 خودی ژ خودان باوهران رازی بوو و هختی ل بن دارئ
 سۆز و په بیان ددانه ته [ل حوده ییبیی]، فیجا خودی

الجزء
۵۱

قُلْ لِّلْمُحَلِّفِينَ مِنَ الْاَعْرَابِ سُنُدَعُونَ اِلَىٰ قَوْمٍ اُولٰٓئِیْنَ شَدِیْدٍ
 تُقَاتِلُوهُمْ اَوْ يُسَلَّمُوْنَ اِنْ طٰغٰوْا فَاِنَّ طٰغٰوًاۙ اَجْرًاۙ حَسَمًاۙ
 وَاِنْ تَوَلَّوْاۙ كَمَا تَوَلَّیْتُمْۙ مِنْ قَبْلُۙ یَعْدُبُكُمُۙ عَذَابًاۙ اَلِیْمًاۙ لِّیْسَ
 عَلَی الْاَعْمٰی حَرَجٌۙ وَلَا عَلَی الْاَعْرَجِ حَرَجٌۙ وَلَا عَلَی الْمَرِیضِ حَرَجٌۙ
 وَمَنْ یُّطِعِ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُۥۙ یُدْخِلْهُۙ جَنَّٰتٍۙ تَجْرٰی مِنْ تَحْتِهَا
 الْاَنْهٰرُۙ وَمَنْ یَّوَلَّۙ یَعْدُبْهُۙ عَذَابًاۙ اَلِیْمًاۙ ﴿۱۷﴾ لَقَدْ رَضِيَ اللّٰهُ
 عَنِ الْمُؤْمِنِیْنَ اِذْ یَسٰیغُوْنَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِۙ فَعَلِمَ مَا فِی
 قُلُوْبِهِمْۙ فَاَنْزَلَ السِّكِّیْنَةَۙ عَلَیْهِمْۙ وَاتَّبَعَتْهَاۙ قَرٰبِیَاۙ ﴿۱۸﴾ وَمَعَانِیْرُ
 كَثِیْرَةٌۙ یَاۡخُذُوْنَهَاۙ وَكَانَ اللّٰهُ عَزِیْزًاۙ حَكِیْمًاۙ ﴿۱۹﴾ وَعَدَّكَ اللّٰهُ
 مَعَانِمَ كَثِیْرَةًۙ تَأْخُذُۙ وَهِيَۙ فَعَجَلْۙ لَكُمُۙ هٰذِهِۙ وَكَفَّۙ اَيْدِیَ
 النَّاسِ عَنكُمْۙ وَتَلَکُوْنَۙ اٰیَةًۙ لِّلْمُؤْمِنِیْنَ وَیَهْدِیْكُمْۙ صِرَاطًاۙ
 مُّسْتَقِیْمًاۙ ﴿۲۰﴾ وَالْاٰخِرٰی لَنْ نُّقَدِّرُۙ وَاَعْلٰیهَاۙ قَدْ اَحَاطَ اللّٰهُۙ بِهَاۙ
 وَكَانَ اللّٰهُ عَلٰی كُلِّ شَیْءٍۙ قَدِیْرًاۙ ﴿۲۱﴾ وَلَوْ قَتَلْتُمُۙ الدِّیْنَ
 كَفَرًاۙ وَاَلُوْاۙ اَلْاٰدْبُرَۙ لَآ یُحْدِثُۙ وِلٰیًاۙ وَلَا نَصِیْرًاۙ ﴿۲۲﴾ سَنَّةَ
 اللّٰهِۙ الَّتِیۙ قَدَحَلَّتْۙ مِنْ قَبْلُۙ وَلَنْ یَّجِدَۙ لِسُنَّةِ اللّٰهِۙ تَبْدِیْلًاۙ ﴿۲۳﴾

ئه واد دلیت واندا هه ی [ژ دلپیشی و راستیی] زانی، ئینا دلر هه ته ی و ته ناهی ب سه ر واندا داریت، و په بیان
 ب سه ر که فتنه کا نیزیك [کو فه کرنا خه یه ری بوو] دا وان. ﴿۱۹﴾ و گه له ک ده سته که فتییت دی ژ ی دئی گه هه
 وان، و خودی یی سه ر ده ست و کاربته جهه. ﴿۲۰﴾ خودی په بیان ب گه له ک ده سته که فتییان یا دایبیه هه وه،
 هوین دئی گه هنی و دئی ب ده ست خو فه ئینن، و بۆ هه وه له زل فی کر [کو ده سته که فتییت خه یه ری بوون]،
 و نه هیلا ده سستی خه لکی [خه لکی خه یه ری و هه فه یانیت وان: ژ ئه سه دیان و غه ته فان] بگه هته هه وه، و دا
 ئه فه بۆ خودان باوهران ببته نیشانه ک [ل سه ر راستیا پیغه مبه ری ده ر تشته کیدا کو په بیان و ژ فان بی دایی،
 و دا بزائن هه ر که سی ریکا خودی بگریت، خودی دئی وی خه لات و سه رفه راز که ت]، و دا به ری هه وه
 بده ته ریکا راست [و هه وه ل سه ر موکوم بکه ت]. ﴿۲۱﴾ و هه ده ک غه نیمه و ده سته که فتییت دی ژ ی [خودی
 بۆ هه وه له زل کر کو غه نیمه ییت (هه وه زان) بوون] هه وه نه دشیا ب ده ست خو فه بینن، به لی خودی
 ب ده ست هه وه فه ئیمان و بۆ هه وه ب ساناهی ئیخستن، و خودی ل سه ر هه ر تشته کی یی خودان شیانه.
 ﴿۲۲﴾ و نه گهر ئه ویت گا ور بووین [خه لکی مه هه ی ل حوده ییبیی] شه ری هه وه کر بانه [و سولح د گهل
 هه وه نه کر بانه] دا شکپن و ره فن، پاشی وان چو دۆست و هاریکار و پشته فان نه ددیتن. ﴿۲۳﴾ ئه فه ریکا
 خودییه د راستا واندا ئه ویت به ری نوکه چۆین [ئه و دئی پیغه مبه ران هه ر ب سه ر ئیخیت، و هۆ سا په بیان یا
 دایی ﴿کَتَبَ اللّٰهُ لَّاَعْلَمَیْنَ اَنَا وَرُسُلِ﴾ - خودی سۆزا دایی سه ر که فتن بۆ من و پیغه مبه ریت منه]، و تو چو
 گو هۆرینی بۆ ریکا خودی نابینی.

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُمْ بِبَطْنِ مَكَّةَ مِنْ
 بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾
 هُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 وَالْهَدْيِ مَعْكُوفًا أَنْ يَبْلُغَ مَجَلَّةَ وَوَلَا رَجَالٌ مُؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ
 مُؤْمِنَاتٌ لَمْ تَعْلَمُوهُنَّ أَنْ تَطْفُوهُنَّ فُضِّبَتْ لَهُنَّ مِنْهُنَّ مَعْرَةٌ
 بِعَيْرِ عَلِيمٍ لِيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا
 الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
 فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
 عَلَى رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَى
 وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
 لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ آيَاتِهِ بِالْحَقِّ لَتَدْخُلَنَّ الْمَسْجِدَ
 الْحَرَامَ إِنْ شَاءَ اللَّهُ ءَامِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَهُمْ وَمُقَصِّرِينَ
 لَا يَخَافُونَ فَعَلِمُوا مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِنْ ذَلِكَ
 فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ
 الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

﴿٢٤﴾ و خودی نه هیلا ده ستیت وان بگه هنه هه وه
 و ده ستیت هه وه بگه هنه وان ل حوده ییی، پستی
 هوبن ب سهر وان تیخستین [و هه وه هه ژماره ک ژ وان
 تیخسیر کری، تهویت ل بهر گه ریاین ب سهر هه وه دا
 بگرن]، و خودی ناگه ژ وئ هه یه یا هوبن دکهن.
 ﴿٢٥﴾ نه ون گاور بووبین و ربکا که عبه یی ل هه وه
 گرتین، و نه هیلا یین قوربانیت بهر هه فکری [نانکو
 تهر شیت هاتینه گرتن ب قوربانیتی] بگه هنه جهی خو
 یی فه کوشتی، و نه گهر ژ بهر هنده ک زه لامیت خودان
 باوهر و ژنیت خودان باوهر [تهویت د ناف مه که هیدا،
 و باوهر یسا خو دیار نه کرین] نه بایه - کو هوبن وان
 نانیاسن - دهمی هوبن ب سهر واندا بگرن بگه فنه
 بهر بیست هه وه، فیجا بیی کو هوبن بزنانن هوبن
 عبه یسار بسن و زیان بگه هیته هه وه، و خوین بگه فیه
 سهر هه وه [خودی ده ستی هه وه ل سهر وان رانه دکر،
 و دا هه وه سهر ده ستی وان که ت، و خودی نه فه کر و
 هؤسا هوبن ژیکفه کرن] دا تهویت خودی بقیث ب بهر
 دلوفانیسا خو بیخیت، و نه گهر نه و [گاور و خودان

باوهریت د مه که هیدا] ژیکفه بیانه [و ژیک هاتبانه نیاسین]، تم دا تهویت گاور بووبین ژ وان، ب ئیزادانه کا
 دژوار و ب ژان، ئیزا ده یین. ﴿٢٦﴾ و هختی تهویت گاور بووبین رکانه زانینی کرینه دلی خو دا [ربکا سهره دانا
 که عبه یی ل هه وه گرتین]، ئینا خودی دلر هه تسیا خو ب سهر پیغه مبهری و ب سهر خودان باوهر اندا داریت،
 و په یفا پاریز کارییی (لا اله الا الله محمد رسول الله) بؤ وان هه لبرارت، و نه و بؤ فی په یقی هیژا تر بوون و
 خودانیت وئ بوون، و خودی ناگه ه ژ هه ر تشته کی هه یه. ﴿٢٧﴾ ب سویند خودی خه ونا پیغه مبهری خو
 راست دهر تیخست، خودی حه ز که ت هوبن بی ترس و ب ئیمن و سهر تراشی و سهر کور تگری دئی چنه د
 مزگه فتا حهرامدا [کو که عبه یه]، فیجا خودی نه و [ژ بیکه اتنی و فایده یی وئ] دزانی یا هه وه نه دزانی، فیجا
 بهری وئ سهر که فنه کانیزیک دا هه وه [نه و ژی فه کرنا خه یبهری بوو]. ﴿٢٨﴾ نه وی [خودی] پیغه مبهری
 خو ب راسته ریییی [کو قورثانه] و ب دینی راسته هنارت، دا دینی راست (کو ئیسلامه) بکه ته سهر پیشکا
 هه می دینان، و ب سهر هه می دینان بیخیت، و بهسه خودی شاهدی فی بیت.

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ وَرُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ
 تَرَاهُمْ رُكُوعًا سَاجِدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ
 فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْبَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي
 الْإِنْحِيلِ كَرْبَعٍ كَرْبَعٍ أَخْرَجَ شَطْرَهُ فَفَارَزَهُ فَاَسْتَعَاظَ فَاَسْتَوَى
 عَلَى سَوْفِهِ يَعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
 ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١﴾

سورة الحجرات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَقْدِمُوا فِي يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؕ وَاتَّقُوا
 اللَّهَ ؕ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَرْفَعُوا
 أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
 لِبَعْضٍ أَن تَحْطَأَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 يَعْضُونَ أَصْوَابَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ
 اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ
 بُنَادُوا مِن وَرَاءِ الْحُجُرَاتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

الحزب

﴿١٩﴾ موحه مه د پیغه مبه ری خود بییه، و نه ویت د گهل
 د راستا گاوراندا ییت دژوارن، و د نافه را خو ب
 خو دا دلوفانن، هندی تو دینی هه ری د رکوع
 و سوجه ییدا، که ره م و رازیبونا خودی دخوازن،
 نیشانا وان یال سه رو چاقیت وان ژ بهر سوجه برنی،
 د تهورات و ئنجیلدا ژ ی نه فه یه به سن و سالوخه تا
 وان، وه کی شینکاتیسه کینه زیلک داییت و ب هیز
 که فیتیت و ستویر بوو بیت، فیجال سه ر بنی خو
 راست رابوو بیت، و جو تیار ژ ی عه جیبگری بمینیت
 [نه فه نمو ونه یه که خودی ل سه ر هه فالیت پیغه مبه ری
 ددانیت، ده ستپیک یی بیت کیمن، پاشی دی زیده بن
 و پتر لی ئین و ب هیز که فن، وه کی بنا شینکاتی
 ده ستپیک یی یا لاوازه و روژ بو روژ ی ستویر دیت]،
 [وهوسا موسلمانان زیده دکه ت]، دا که رییت گاوران
 بیی فه که ت، و نه ویت ژ وان باوه ری ئینابین و کار و
 کریاریت راست و دورست کرین، خودی په بیان ب
 لیئورینی و خه لاته کتی مه زن یا داییه وان.

سوره تا حوجرات

ل مه دینه بیی هاتیه خوار یی (۱۸) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ گهل نه ویت هه وه باوه ری ئینابین، ب پیشیا خودی و پیغه مبه ری وی نه که فن [نانکو چو کار و باران
 نه که ن، نه گه ر هوین حو کم ی خودی و پیغه مبه ری وی ل دوور نه زانن]، و ته قوا خودی [ده می کار و بار ییت
 خو دا] بکه ن، ب راستی خودی بیی گوهدیر و زیده زانایه. ﴿٢﴾ گهل نه ویت هه وه باوه ری ئینابی، ده نگ ی
 خو ب سه ر ده نگ ی پیغه مبه ری نه ئیخن، و ب ده نگ ی بلند پیغه مبه ری نه ئاخیتن وه کی هوین ئیک و دو
 دئاخیتن، نه کو کار و کریاریت هه وه پویچ بین بیی هوین پیی به سن. ﴿٣﴾ ب راستی نه ویت ده نگ ی خو
 ل ده ف پیغه مبه ری خودی نزم دکه ن، نه فه نه ون نه ویت خودی دلیت وان بو ته قوا بیی ته ر خانکرین، گونه ه
 ژ یبرن و خه لاته کتی مه زن بو وان. ﴿٤﴾ ب راستی نه ویت ژ پشتا خانسیان گازی ته دکه ن، بار پتر ژ وان
 نه زانن.

﴿٥﴾ و نه گهر وان [ته ویت ب دهنگی بلند گازی ته کریں.] بینا خو فره هکر بایه، هه تا تول وان دره که قتبای بو وان چیتر بوو، و خودی گونه هژبهر و دلوقانه. ﴿٦﴾ گهلی ته ویت هه وه باوهری ئیناین، نه گهر ئیکئی فارپی [ژ وان ته ویت دره ول دهف چونه] سالوخه ک بو هه وه ئینا، ل دویف هه رن [و فه کولن کا ئه و سالوخ راسته یان نه، و ئیکسه ر ژئ ورنه گرن، هه تا هوین ژئ پشت راست نه بن]، دا هوین ژ نه زانین زینائی نه گه هیننه که سی، پاشی په شتیان بین. ﴿٧﴾ و بزانش کوب راستی پیغه مبرئی خودی یی د ناف هه وه دا [قیجا له زئی ل تشتی نه کهن، و بی دویفچون سالوخان ورنه گرن]، نه گهر گوئی خو د گه له ک تشتاندا دابایه هه وه و ب ناخفتنا هه وه کر بایه، هوین دا که فنه د ته نگا قیید، و دازه مهت بو هه وه چی بیت، به لی خودی باوهری ل بهر دلی هه وه شرینکر و دلی هه وه دا خه ملاند، و گاوری و فارپیوون [ب ریکا کرنا گونه هیت مه زن] و هه می گونه هل بهر هه وه رهش کرن، نه فنه سه رراست و تیگه هشتی و چه سپان.

﴿٨﴾ [نه ه] قهنجی و که ره م و نیعمه ته که ژ خودی، و خودی زیده زانا و کارینه جهه. ﴿٩﴾ گهلی خودان باوهران [نه گهر دو دهسته ک ژ خودان باوهران ب شه پرکه فتن وان پیک بینن، و نه گهر ئیکئی ژ وان ده سندر ژئی و سته م ل یادی کر، هوین شه ری وئ بکن نه و ده سندر ژئی و سته می دکه ت، دا بز فریته ته مرئی خودی [نانکو حوکمی خودی و شه ری وئ]، قیجا نه گهر زفری [و ده ست ژ شه ری و ده سندر ژئی به ردا]، قیجا ب دادوهری [هه ردو دهسته کان] پیک بینن و عداله تی بکن، ب راستی خودی حرژ عادلان دکه ت. ﴿١٠﴾ هندی خودان باوهرن برایت ئیکن، قیجا ناقه را برایت خو خوش بکن و پیک بینن، و ته قوا خودی بکن، دا دلوقانی ب هه وه بیته برن. ﴿١١﴾ گهلی خودان باوهران بلا چو زه لام ترانه یان ب چو زه لمان نه کهن، دبیت ته ویت ترانه پی دئینه کرن چیتر بن ژ وان ته ویت ترانه یان پی دکهن، و بلا چو ژن ژئی ترانه یان ب چو ژنان نه کهن، دبیت ته ویت ترانه پی دئینه کرن چیتر بن ژ وان ته ویت ترانه یان پی دکهن، و تانان دئیک و دو نه قوتن و ئیک و دو له که دار نه کهن، و ب ناف و ناسناقیت کریت گازی ئیک و دو نه کهن، و چ پیسه تشته مروف ب نافی فسقی بیته ناف کرن پشتی باوهری ئینائی، و هه ر که سی [ژ نانقوتان و له که دار کرنی و ب ناف کرنا خه لکی ب نافیت پیس] توبه نه که ت، قیجا نه فنه ته ویت سته مکار.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّى تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَاللَّهُ عَزِيزٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذْ جَاءَهُمْ فَاسِقٌ يُنَادِي فِتْيَانًا أَلَمْ نُنصِبْكُمْ قَوْمًا يَجْهَلُونَ فَضْضِبْجُوا عَلَيَّ مَا فَعَلْتُمْ نَدِمْتُمْ عَلَيْهِ وَأَعْتَمُوا أَنْ يَكْفُرَ رَسُولُ اللَّهِ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ حَبِيبٌ إِلَيْكُمْ الْإِيمَنُ وَرَبَّنَا فِي قُلُوبِكُمْ وَكْرَهُ إِلَيْكُمْ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْأَعْيَابَ أُولَئِكَ هُمُ الرَّاغِبُونَ ﴿٦﴾ فَضَلًا مِّنَ اللَّهِ وَبِعَمَّةٍ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٧﴾ وَإِنْ طَأَفْتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَقْتَلُوا فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا فَإِنْ بَغْتِ أَحَدُهُمَا عَلَى الْأُخْرَى فَقْتُلُوا الَّتِي تَبغى حَتَّى تَقَى إِلَى أَمْرِ اللَّهِ فَإِنَّ فَاتَتْ فَاصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٨﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَاصْلِحُوا بَيْنَ أَخْوَتِكُمْ وَأَتَقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٩﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرُونَ مِمَّن قَوَّموا عَسَى أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءً مِّنْ نِّسَاءِ عَسَى أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا تَأْمُرُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَرُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْأَسْمَاءُ الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَنِ وَمَنْ لَوْ يَتَّبِعْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١٠﴾

﴿۱۲﴾ گهلی خودان باوهران خو ژ گه لهك گومانی (هزرا خه لهت) بپاریزن، ب راستی هندهك گو مان گونه هن [نه گه ر لی هاته خه بهردان یان کار شه دان ل سه ر هاته کرن] و جاسو سیی ل سه ر ئیک و دو نه کهن، و نه کامیا ئیک و دو نه کهن، ئه ری ما ئیک ژ هه وه هه یه بثیت گوشتی برایی خوی مری بخوت؟ و هه وه ئه فه نه قیت [کا چاوا هه وه ئه فه نه قیت، دقیت و هسا هه وه نه کامیا وی زی د پشت ویرا نه قیت]، و ته قوا خودی بکهن [ب هیلانا تشتی ئه مری هه وه پی هاتیسه کرن]، ب راستی خودی توبه وهرگر و دلوفانه ﴿۱۳﴾ گهلی مروفان، ب راستی مه هوین ژ نیر و مبیه کی [ئانکو زه لام و ژ نه کی کو ئادم و حه وانه] بی ت داین، و مه هوین بی ت کرینه مله ت و عه شیر عه شیر دا ئیک و دو بنیاسن، ب راستی یی ژ هه وه هه مییان پتر ب ریز و رومیه ت ل ده ف خودی، ئه وه یی ژ هه وه هه مییان ته قواتر [ئانکو بی ژ هه وه هه مییان پتر ژ خودی دتر سیت]، و خودی زیده زانا و شار هزایه. ﴿۱۴﴾ عه ره بی ت ژ ده رفه ی با ژ پیران گو تن: مه باوهری

بیت
۴

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَتُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقْوَىٰ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ الْأَعْرَابُ ءَأَمْنَا قُل لَّو تَوَدُّونَا لَوَلَّيْنَاكُمْ فَأَن تَأْمُرُوا بِالْمَنَافِعِ وَمَا يَنْدَلُجِلُ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَا يَلِتْكُمْ مِّنْ أَعْمَالِكُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلِ اتَّقُوا اللَّهَ يَدِينِكُمْ وَاللَّهُ يَبْعَثُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٦﴾ يَمْشُونَ عَلَيْكَ أُنِ اسْلَمُوا قُل لَّا تَمْنُوا عَلَيَّ إِسْلَمَكُمْ بَلِ اللَّهُ يَمُنُّ عَلَيْكُمْ إِنَّ هَدْيَكُمْ لِلْإِيمَانِ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ عَلَيْهِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

ئینا [خیران د گه ل مه بکه] بی ژه: هه وه باوهری نه ئینایه، به لی بیژن ئه م [ژ تر سا کوشتن و ئیخسیر کرنی] بی ت ته سلیم بووین [یان زی سه رفه سه رفه بی ت موسلمان بووین]، و باوهری هیژ نه چۆیه د دلیت هه وه دا، و ئه گه ر هوین گوهداریا خودی و پیغه مبه ری وی بکهن، خودی چو ژ خیرا کار و کرباریت هه وه کیم ناکه ت، و خودی گونه ه ژ به ر و دلوفانه. ﴿۱۵﴾ خودان باوهریت دورست ئه ون، ئه ویت باوهری ب خودی و پیغه مبه ری وی ئینایین، و پاشی ب گو مان و شک نه که فتنین، و جیهاد ب مالی خو و نه فسا خو د ریکا خودیدا کرین، ئه فه نه بی ت راست [د باوهریا خودا]. ﴿۱۶﴾ ئه ری هوین دئ ئه و د دل هه وه دا خودی پی ئاگه هدار کهن؟ [هوین دئ خودی ئاگه هدار دی نی خو کهن، هوین دبیژن مه باوهری یا ئینایی] و خودی ب خو دزانی ت کا چ د ئه رد و ئه سماناندا هه یه، و ژ هه ر تشته کی ب ئاگه هه. ﴿۱۷﴾ [کو چه ری ت عه ره ب] ل سه ر ته دکه نه منه ت کو ئه و موسلمان بوون، بی ژه: [گه لی کو چه ری ت عه ره ب] موسلمان بوونا خو ل سه ر من نه که نه منه ت، به لی خودی منه ت ل هه وه کری ده می به ری هه وه دابییه باوهری سی، ئه گه ر هوین [د باوهری ئینانا خودا] د راست بن. ﴿۱۸﴾ ب راستی خودی نهینیا (غه یبا) ئه رد و ئه سمانان دزانی ت، و خودی دبینیت کا هوین چ دکه ن [و پی ئاگه هه].

سورة قاف

ل مه كههئ هاتيهه خواري (٤٥) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هؤسا دئتيهه خواندن (قاف)، ل دؤر رافه كرنا فان رهنه تپان، بزفره دهستيكا سورةا (بهقهره). سويند ب قورثانا ب رويمهت و پايه بلند (تو پيغه مبهري و رورثا قيامه تي راسته). ﴿٢﴾ [خهلكي مه كههئ نه بهس باوهري نهئينان] بهلي عه جيگر تي بوون ده مي پيغه مبهرهك هه ر ژ وان بو وان هاتي، و گاوران گوئ: ب راستي هه فه تشته كي عه جييه و جهئ حيهه تيبوونييه. ﴿٣﴾ هه ري هه گهر هه م مري ن و بوينه ناخ [جاره كا دي دي زيندي بينه هه؟]، ب راستي هه ف زفرين و هه گه رپانه تشته كي نه بهر ناقله و دويره. ﴿٤﴾ ب سويند هه م دزانين كا هه رد چه ندي ژ له شي وان دخوئ و چه ند كي م دكهت، و [ژ بلي قي ژي] مه كتيه كا پاريزه ر يا هه ي، هه مي تشت

تيدا دنغيه سينه. ﴿٥﴾ به لي گافا قورثان بو وان هاتي هه وان دره و دانان، و هه ويئ د كارو باره كي شه پليدا [جار ديئژن سه ربه نده، و جار ديئژن نايت پيغه مبه ر مروف بيت، و جار ديئژن دقيت يي زه نكين بيت... هتد]. ﴿٦﴾ ما هه و به ري خو ناده نه هه سماني د سه ر خوړا، كا مه چاوا ئا فاكرييه و خه ملاندييه؟ و چو كون و ده رز لي نينن. ﴿٧﴾ و كا مه هه رد ذي [چاوا] ده شت كرييه، و مه چيايي بنه جه ئيخسته نه تيدا [دابو بنه سنگ و نه لفلقيت]، و كا مه چاوا هه مي ره نكيئ شينكايي جو ان د هه رديدا شينكريه. ﴿٨﴾ [هه ف كاره، ئا فاكرا نه سماني و دانانا هه رد ي هؤسا] خودي كر دالان ل سه ر هه قيسي رو ن بكهت، و بيته بيرئينان بو هه ر به نده يه كي ل خودي بزفريت [و هزرا خو د چيكر ييئ ويدا بكهت]. ﴿٩﴾ و مه ئافه كا بر خير و به ره كهت ژ هه سماني باراند، و مه بيستان و باخچه، و دندكيئ دنبه دان و دكاك، پي شينكرن. ﴿١٠﴾ و مه داره سه پت بلند، يئ فيقيي وان ثويشي و ل سه ريك، پي شينكرن. ﴿١١﴾ دا بنه رزقي به نده يان، و مه ب وي ئاقي هه ره ده كي هشك و مري زيندي كر، و زيندي كرنا مرييان زي هه ر هؤسا يه. ﴿١٢﴾ [هه ي موحه مه د هه گهر مله تي ته يي قوره شي ته دره وين دانن، ب راستي هه فه نه تشته كي نوييه] به ري وان مله تي نووحي و خودايئت بريئ [مله تي شو عه يي ل دؤر بريئ كو م بوون، فيجا خودي هه مي ئيخسته نه تيدا]، و (سه موود) زي پيغه مبه ريئ خو دره وين دانان. ﴿١٣﴾ و مله تي عاد و فير عه ون و مله تي (لووط) پيغه مبه ر زي. ﴿١٤﴾ و خهلكي جهئ تيز دار و دار تيكر ا [مه خسه د پي خهلكي مهديه نييه و مله تي شو عه يي] و مله تي توبه عي زي، هه مييان پيغه مبه ريئ خو دره وين دانان، و هيژاي ئيزايا من بوون. ﴿١٥﴾ فيجا ما هه م ب چيكرنا جارا ئيكيه هه و هسايينه؟ [هه تا يا بيت بو مه يا ب زه حهت بيت؟] نه خير [ببزار نه بوويه و پيغه نه وه ستيابه، و زفرينا وان پشتي بوينه خو لي، يا دوير نينه وه كي هه و ديئژن] به لي هه و د چيكر نه كا نويدا ب شكن [هه ر چه نده هه و دزانن جارا ئيكي مه هه ويئ چيكرين].

سورة قاف

بسم الله الرحمن الرحيم

قَفَّ وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدَ ۝ بَلْ نَجْمُوا أَن جَاءَهُمْ مُنذِرٌ مِنْهُمْ فَقَالَ الْكٰفِرُونَ هَذَا سِحْرٌ عَجِيبٌ ۝ أَوَدَّامَنَّا وَكُنَّا تُرَابًا ذٰلِكَ رَجْعٌ بَعِيدٌ ۝ قَدْ عَلِمْنَا مَا تَنْقُصُ الْأَرْضُ مِنْهُمْ وَعِنْدَنَا كَنْزٌ حَفِيفٌ ۝ بَلْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ فَهُمْ فِي أَمْرٍ مَّرِيعٍ ۝ أَقَامُوا نِظْرًا وَإِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَيْنَها وَبَيْنَها وَمَا لَها مَن فُرُوجٍ ۝ وَالْأَرْضُ مَدَدُها وَالْقَيْنَا فِيها رَوِيسِي وَأَنْبَتُها فِيها مِن كُلِّ رَوْحٍ بِهَيْجٍ ۝ تَبَصَّرَةٌ وَذَكَرِي لِكُلِّ عَبْدٍ مُّبِينٍ ۝ وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُّبْدِيًا فَانْبَتَنا بِهِ حَبَّ وحبَّ الْحَمِيدِ ۝ وَالنَّخْلَ باسْقِنَها لَهَا طَلْعٌ نَّضِيدٌ ۝ رَزَقًا لِلْعِبَادِ وَأَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَّيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ۝ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَأَصْحَابُ الرَّيسِ وَمُؤَدِّي وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ وَإِخْوَانُ لُوطٍ ۝ وَأَصْحَابُ الْأَيْكَةِ وَقَوْمُ تُبَّعٍ كُلٌّ كَذَّبَ الرُّسُلَ فَحَقَّ وَعِيدِ ۝ أَفَعَيَّنَّا بِالْحَقِّ الْأَوَّلِ بَلْ هُمْ فِي لَبْسٍ مِّنْ حَلْقٍ جَدِيدٍ ۝

﴿۱۶﴾ ب سویند مه مروف یسی چیکری، و ئەم دزانین کا دلئی وی بۆچ دبیزیت و کاچ دکه فیته سهر دلئی وی، و ئەم ژ رها ستویسی وی نیزیتری وینه. ﴿۱۷﴾ ئەم ژ وان ههر دو ملیاکه تیت، ل سهر ملئی وی یسی راستی و ملئی وی یسی چه پی و کار و کرباریت وی دنقیسن، پتر ئاگه همداری وینه. ﴿۱۸﴾ و مروف چو ئاخفتنان ناکهت [چ باش چ خراب]، ئەگه ر ملیاکه ته کی کار کری و زیره فانی دگه ل، نه نفیسیت. ﴿۱۹﴾ و سه که راتا مرنی د گه ل هه قیسی هات، ئەفه ئەو بوو یا توژی دره فی. ﴿۲۰﴾ و پف ل بۆقی هاته دان، ئەفه ئەو رۆژه یا په بیان پی هاتیسه دان. ﴿۲۱﴾ و هه ر ئیک دئی تیت [چ باش چ خراب] دو ملیاکهت ییت دگه ل، ئیک دینیته مهیدانا حه شری، و یسی دی شاده ییسی ل سهر ددهت. ﴿۲۲﴾ ب سویند تو [د دنیا ییدا] ژ فی یسی بی ئاگه ه بووی، و مه په رده ل سهر ته راکر، و تو ئەفرۆسی چاف تیز و دژواری [بۆ دینی]. ﴿۲۳﴾ و ملیاکه تی به پرس ژئی دئی بیژیت: ئەفه ئەو و کتیا کار و کرباریت وی ژئی، ل دهف من یا حازره. ﴿۲۴﴾ [خودئی دئی بیژینه

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَتَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ اذْبَتَلَّى الْمَسْجِدَ عَنِ الْمَبِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ ﴿١٧﴾ مَا لَظْفُظْ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ ذَلِكَ يَوْمَ الْوَعْدِ ﴿٢٠﴾ وَجَاءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَها سَائِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكُنْ فَنَاعَكَ غَطَاءَكَ فَيَصْرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ ﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُ هَذَا مَا لَدَى عَتِيدٍ ﴿٢٣﴾ الْفِيأبَى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ عَتِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَتَاعٍ لِلْآخِرَةِ أَمْ تُنَافِقِينَ ﴿٢٥﴾ الَّذِي جَعَلَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَأَلْفِيأبَى فِي الْعَذَابِ الشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ قَالَ قَرِينُهُ رَبَّنَا مَا أَطَعْتَهُ وَلَكِنْ كَانُ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا لَدَيْهِ وَقَدْ قَدَّمْتُمُ إِلَيْكُمْ بِالْوَعْدِ ﴿٢٨﴾ مَا بَدَّلُ الْقَوْلُ لَدِي وَمَا أَنَا بِظَلَمٍ لَلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾ يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ امْتَلَأَتْ وَنَقُولُ هَلْ مِنْ مَزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأَزَلَفْتُمُ الْجَنَّةَ لِلْمُتَّقِينَ وَعَبْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَذَا مَا نُوعِدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ ﴿٣٢﴾ مَنْ حَتَّى الرَّحْمَنِ بِالْعُيُوبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ ذَلِكَ يَوْمُ الْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

وان ههر دو ملیاکه تیت د گه ل دئین] هه ر زیده گاوره کی زیده رکۆسی باقیزنه د دۆزه هیدا. ﴿۲۵﴾ ئەو ی زیده خیزنه کهر و زیده سته مکار و ب شک [د دینیدا]. ﴿۲۶﴾ ئەو ی په رستییه کی دی بۆ خودی دکه ته هه فپشک، فئيجا هوین هه ردو [مه خسه د پی هه ردو ملیاکه تیت د گه ل دئین]، دئی باقیزنه د ئیزیا دژوار و گراند. ﴿۲۷﴾ ته کی وی یسی شهیتان دئی بیژیت: خودایسی مه، ب راستی نه من ئەو د بهر سه ردا چۆنرا کربوو، ئەو ب خو د سه ردا چۆنه کا کویر و دویر دا بوو. ﴿۲۸﴾ خودی دئی بیژیت: هوین هه ردو [مروف و شهیتانی وی] ل دهف من چه رپی نه کهن، و من [د دنیا ییدا و ل سهر ئەزمانی پیغه مبه ریت خو، و ب هه رتا کتیا] هوین ژ فی رۆژی تر ساند بوون. ﴿۲۹﴾ و ئاخفتن (په بیان) ل دهف من نایته گوهۆرین، و ئەز سته می ل به ندهیان ناکه م. ﴿۳۰﴾ رۆژا ئەم دبیزینه دۆزه هی تو تری بووی؟ دبیزیت: ما [ژ فان] هیز هه نه؟ ﴿۳۱﴾ و به حه شت بۆ ته قواداران نیزیك دیت، و یا دویر نینه. ﴿۳۲﴾ ئەفه ئەو یا په بیان پی هاتیسه دان، بۆ هه ر تۆبه داره کی پاریز فان [بۆ ئخوبیت خودی] ژ هه وه. ﴿۳۳﴾ ئەو ی ده می ب تسی و کهس نه ل دهف، ژ خودایسی دلوفان بترسیت، و ب ده کی ل خودی زفری، بیته دهف خودی. ﴿۳۴﴾ ب سلامه تی [ژ ئیزا و کول و کوفانان] هه ر نه د به حه شتیدا، و رۆژا ژا نا بی دو یا هیک ئەفه یه. ﴿۳۵﴾ تستی وان فقیت د به حه شتیدا یسی هه ی، و زیده تر زی بۆ وان یسی هه ی [ئه وه زی دیتنا خودایسی مه زنه].

﴿۳۶﴾ و مه چهند مله تیت ژ وان زه برده ستر و ب هیزتر، بهری وان د هیلاک برن، گه له وهلات تیکمه دابوون، ئه ری ره فینه ک [ژ مرئی یان ژ ئیزیا خودی] وان هه بوو؟. ﴿۳۷﴾ ب راستی ئه فه [د هیلاک برنا گوندیت سته مکار] چامه و دهر سن، بۆ وی یی خودان عه قل، یان بۆ وی یی گوهدارییی دکهت و هشیّت وی د سه ری وی. ﴿۳۸﴾ ب سویند مه ئه رد و ئه سمان و هندی د ناقه برا واندا، د شهش روژاندا چیکرن، و چو وهستیان زی نه گه هشته مه. ﴿۳۹﴾ فیجا [هه ی موحه مه د] سه برا خو ل سه ر یا ئه و دینژن بکیشه، و بهری روژه لات و روژنا فاییی، خوداییی خو ژ کیناسییان پاقر بکه، و په سن و سوپاسیا وی بکه. ﴿۴۰﴾ و چه نده کی ژ شه فی ژ ته سیحا وی بکه، و پشتی نشیزان ژیی .. ﴿۴۱﴾ گو هی خو بدی، روژا گازی کهر (ئسرافیل) ژ چه کی نیژیک گازی دکهت [و دهنگ دگه هیته هه ره که سه کی]. ﴿۴۲﴾ روژا [هه می مرؤف] وی دهنگی هه قیسی گولی دبن، ئه و [روژا روژا دهر که فتنیه [ژ گوران]. ﴿۴۳﴾ ب راستی ئه م ب

تنی، ژیانئ و مرئی ددهین، و زفرین هه ر ب بال مه فه یه. ﴿۴۴﴾ روژا ئه رد دکه لشیّت، و ئه و ب له ز ژ گوران بهر ب مهیدانا چه شری دچن، ئه و کۆمکر نه کا ب ساناهیه ل بهر مه. ﴿۴۵﴾ ئه م چیتر دزانین ئه و چ دینژن [د دهره قی ته و روژا قیامه تیندا]، و تول سه ر وان نه یی زورده سته [دا ب خورته وان بکه یه موسلمان]، و ئه ویت ژ ئیزیا مه دتر سن، وان ب قورئانی شیرت بکه.

وَكُرْهُلِكُمْ أَقْبَلَهُمْ قَرْنَ هُرْأَشِدُمْهُمْ بَطْشًا فَتَقَبُّوا فِي الْبِلَدِ هَلْ مِنْ مَّحِصٍ ﴿٣٦﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرًا لِمَنْ كَانَتْ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ ﴿٣٨﴾ فَأَصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَقَبْلَ الْغُرُوبِ ﴿٣٩﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَأَدْبُرَ النُّجُودِ ﴿٤٠﴾ وَأَسْمِعْ يَوْمَ يُنَادِ الْمُنَادُ مِنْ مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٤١﴾ يَوْمَ يَسْمَعُونَ الصَّيْحَةَ بِالْحَقِّ ذَلِكَ يَوْمَ الْخُرُوجِ ﴿٤٢﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِيهِ وَنُمِيتُهُ وَإِنَّا الْمَصْبِرُونَ ﴿٤٣﴾ يَوْمَ نَسْفَعُ الْأَرْضُ عَنْهُمْ سِرَاعًا ذَلِكَ حَشْرٌ عَلَيْنَا يَسِيرٌ ﴿٤٤﴾ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ بِجَبَّارٍ فَذَكَرْ بِالْقُرْآنِ مِنَ بَحْأٍ وَعِيدٍ ﴿٤٥﴾

سورة القاف

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالذَّارِيَةِ ﴿١﴾ فَالْحَمْدُ لِقُرْآنٍ ﴿٢﴾ فَالْجَرِيَةِ ﴿٣﴾ سُبْرًا ﴿٤﴾ فَالْمُقْسِمَةِ ﴿٥﴾ أَمْرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا نُوعِدُكُم بِأَصْدَاقٍ ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَبِئْسَ لَوَفِيءٌ ﴿٨﴾

سورة قاف

ل مه که هی هاتیه خوارئ (۶۰) ئایه ته

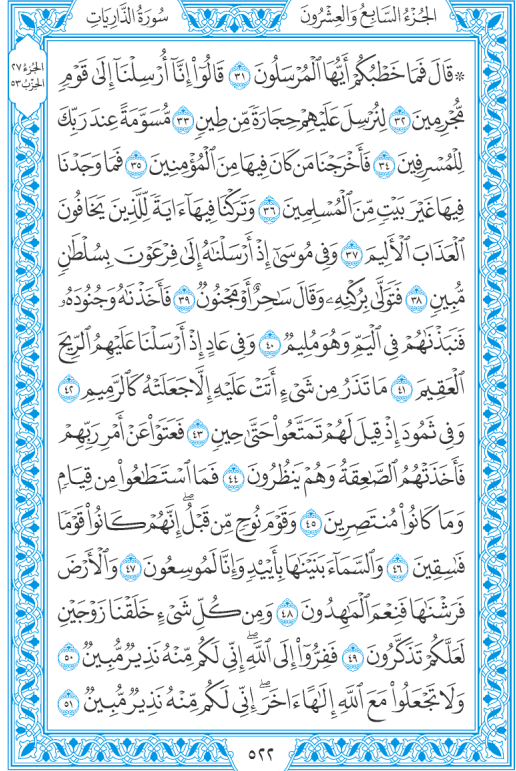
بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب باییت به لافکه ر. ﴿۲﴾ و ب ئه وریت باران هه لگر. ﴿۳﴾ ب گه میییت ب ساناهئ دئین و دچن. ﴿۴﴾ ب ملیاکه تیت کار و باران لیکفه دکه ن. ﴿۵﴾ [سویند ب فان هه مییان] تشتی په یان بۆ هه وه پی هاتیه دان [ژ مرئی و قیامه تی]، راسته. ﴿۶﴾ و روژا قیامه تی و جزادانی، دی هه ر ئیت.

وَالسَّمَاءَ ذَاتِ الْحُبُوبِ ﴿٧﴾ اَلَّذِي لِيْ قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُوْفِقُكَ عَنْهُ مَنْ
 اَفْكٌ ﴿٩﴾ قَتَلَ الْقَرْصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ عَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾ يَسْمَلُونَ
 اَيَّانَ يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُو قُوَّةٍ فَتَنَتْكَ هٰذَا
 الَّذِيْ كُنْتُمْ بِهِءَ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ اِنَّ الْمُنْتَفِيْنَ فِيْ جَنَّتٍ وَعُرُونِ ﴿١٥﴾
 ءَاخِذِيْنَ مَاءً اَتَمَّهُمْ رَبُّهُمْ ءَاثَمَهُمْ كَاَوْ قَبِلَ ذٰلِكَ مُحْسِنًا ﴿١٦﴾
 كَاَوْ اَقْبَلَا لَمَّا لَيْلًا مَا يَجْعَلُونَ ﴿١٧﴾ وَاَلَا سَحَابٌ مَّرْمَرٌ يَسْتَفْرِغُونَ ﴿١٨﴾
 وَفِيْ اَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّابِغِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْاَرْضِ ءَايَاتٌ
 لِّمُؤْتَفِكِيْنَ ﴿٢٠﴾ وَفِيْ اَنْفُسِكُمْ اَفَلَا تَبْصُرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ
 وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ قُرْبَ السَّمَاءِ وَالْاَرْضِ اِنَّهٗ لِحَقٌّ مِّثْلَ مَا اَنْتُمْ
 تَطْفَعُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ اَنْتَكَ حَدِيْثٌ صَدِيفٌ اَبْرَهِيْمَ الْمُكْرَمِيْنَ ﴿٢٤﴾ اِذْ
 دَخَلُوْا عَلَيْهِ فَقَالُوْا سَلِّمْ عَلٰٓى سَلٰمٍ قَوْمٍ مُّكْرَمٍ ﴿٢٥﴾ فَرٰغَ اِلَيْ
 اَهْلِهٖ سَجْدًا يَّعْبُدِ سَمِيْعِيْنَ ﴿٢٦﴾ فَرَفَعَهُ الْبَهْمَةَ قَالِ الْاَتَاكُلُوْنَ ﴿٢٧﴾
 فَاَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوْا لَا تَحْزَنْ وَيَنْزُرُوْهُ بَعْلُكُمْ عَلِيْمٌ ﴿٢٨﴾
 فَاَقْبَلَتْ اَمْرًا نُّرِيْ فِيْ صَرَةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيْبَةٌ ﴿٢٩﴾
 قَالُوْا كَذٰلِكَ قَالَ رَبُّكَ اِنَّهٗ هُوَ الْحَكِيْمُ الْعَلِيْمُ ﴿٣٠﴾

پیچہک ژ شہ فی دنفستن. ﴿۱۸﴾ و ئەو بەرئ سپیدەیان [خودئ دپەرستن و] داخوازا ژ ئیرنا گونەهان ژ خودئ دکرن. ﴿۱۹﴾ و خیزان و ژاربت خواستەک و رویت، خودان بار بوون دمالئ واندا. ﴿۲۰﴾ و دەئردیدا نیشان و بەلگە گەلەکن، بۆ وان ئەوئیت هەقیبئ پەسەند دکەن و پشتەفانییا وئ دکەن. ﴿۲۱﴾ و دەهوه ب خودا ژئ [نیشان و بەلگە گەلەکن]، ما هوین نابینن؟ ﴿۲۲﴾ و رزقئ هەهوه و هەر تشتئ پەیان بۆ هەهوه پئ دئیتەدان یئ ل ئەسمانی. ﴿۲۳﴾ سویند ب خودایئ ئەرد و ئەسمانی، ئەو تشتئ پەیان بۆ هەهوه پئ هاتییه دان راسته و بئ گۆمانه، هەر وهکی ئاخفتنا هەهوه نوکه یابئ گۆمان ل دەف هەهوه. ﴿۲۴﴾ ئەرئ بەحسئ میقاتیت ئیبراھیمی ئەوئیت قەدر گران، گەهشتییه تە. ﴿۲۵﴾ وەختئ چۆینه دەف، و سلافا کرینی، سلافا ل وان فەگپرا و گۆت: هوین دنەنیاسن [ئەز هەهوه نانیاسم]. ﴿۲۶﴾ فئیجا ب لەز و بئ میشان پئ بەحس، چۆ ملئ مالئ و گۆلکەکئ قەلەو [براشتئ] ئینا. ﴿۲۷﴾ و نیزیکی وان کر، و گۆت: ما هوین ناخۆن؟ ﴿۲۸﴾ فئیجا [وہختئ ئیبراھیمی دیتی ئەو ناخۆن] د دلئ خودا ژ وان ترسیا، گۆتن: نەترسە، و مزگینییا کورەکئ زانا دانئ. ﴿۲۹﴾ ژنا وی ب دەنگەکئ بلند پیشفە هات و تەپەک ل سەر و چاقیت خودا، و گۆت: [وہیلئ ئەزئ چاوا دئ من بچویک بن] و ئەز پیرەژنم و یا خرشم. ﴿۳۰﴾ ملیاکەتان گۆت: [ئەم چاوا دبئزین، وەسایە] خودایئ تە هۆسا ئەمرئ دایئ، و هەر ئەهوه کاربەجھ و زانا.

﴿۷﴾ و سویند ب ئەسمانی جوان و خودان رپیکت موکوم [رپیکت ستیران]. ﴿۸﴾ ب راستی هوین [دەر هەقی موحەمەدیدا] هەر جارئ ئاخفتنەکی دکەن [جار دبئژن سبیربەندە، و جار دبئژن یئ دینە، و جار ژئ دبئژن هەلبەستفانە]. ﴿۹﴾ ئەو دئ ژ باوهری ئینانی [ب قورئانی و موحەمەدی] ئینە دویرئیخستن، ئەوئیت [ژ راستەریییئ] هاتیینە دویرئیخستن. ﴿۱۰﴾ لەعنەت ل دەرەویان بن [ئەوئیت هەر جارەکی تشتەکی دەرەهەقی پیغەمبەریدا دبئژن]. ﴿۱۱﴾ ئەوئیت دنەزانییدا، بئ ئاگەه. ﴿۱۲﴾ [بۆ ترانە] پسار دکەن، پا کەنگییه رۆژا جزادانی (رۆژا قیامەتی)؟ ﴿۱۳﴾ ئەو رۆژە ئەواتەو ل سەر ئاگری دئینە سوئن. ﴿۱۴﴾ [وئ رۆژئ ملیاکەت دئ بیژنە وان] دئ ئیزا یا خود بخۆن و تامکەنئ، ئەفە بوو یا هوین [د دنیایدا و ژ لەکەفە] ل هاتنا وئ ب لەز. ﴿۱۵﴾ ب راستی پاریزکار یئت د ناف جنیک و کانیندا. ﴿۱۶﴾ تشتئ خودایئ وان دایییە وان وەر دگرن و پازینە، ب راستی ئەو بەری نوکه [د دنیایدا] ژ قەنجیکاران بوون. ﴿۱۷﴾ ئەو

﴿۳۱﴾ [پشتی ئبراهیمی زانی ملیاکه تن] گوت: گهلی هنارتیان ههوه خیره، هوبن بۆ چ هاتینه هنارتن. ﴿۳۲﴾ گوتن: ب راستی ئەم بۆ مله ته کئی گونه هکار بیته هاتینه هنارتن [کو مله تی (لووط) پیغه مبه ره]. ﴿۳۳﴾ دا به ریت هه ریسی ب سه ردا ببارینن. ﴿۳۴﴾ ئەو به ریت ل نک خودی د نیشان کری بۆ زیده گونه هکاران. ﴿۳۵﴾ و مه ئەو یته باوهریدار هه می ژ گوندی دهر ئیخستن. ﴿۳۶﴾ و مه ژ ماله کا موسلمان پیغه تر، دی گونیدا، نه دیت. ﴿۳۷﴾ و مه نیشانه ک (شونوار و کافلیت وان)، بۆ ئەو یته ژ ئیزیا د ژوار د ترسن، تیدا هیلا. ﴿۳۸﴾ دیسا مه د چیرۆکا مووسایدا زی نیشانه ک هیلا، وهختی مه ب نیشان و به لگه بیته رۆن و ناشکرافه، هنارتیه ده ف فیرعه ونی. ﴿۳۹﴾ فیتجا ب هیز و کوما خو فیه پشتها خو دا موسایی، و گوت: یان [موسا] سیر به نده یان زی یی دینه. ﴿۴۰﴾ و مه ئەو و له شکره ی وی گرتن، و نایفینه د ده ریاییدا [و مه هه می خه ندقاندن، و کهس ژئی نه ما] و ئەو یی لۆمه کار بوو. ﴿۴۱﴾ و دیسا د

چیرۆکا عاددا زی [مله تی هه وود پیغه مبه ره]، مه نیشانه ک هیلا، وهختی مه ره شه بایه کئی هسک ب سه ر واندا هنارتی. ﴿۴۲﴾ هه ر تشتی د سه ر را دبۆری، پیتی و پرت پرت دکر. ﴿۴۳﴾ دیسا د چیرۆکا (سه موود) دا زی [مله تی صالح پیغه مبه ره]، مه نیشانه ک هیلا، وهختی مه گوتیه و ان هه تا ده مه کئی ناشکرا بژین و خو شیان بهن. ﴿۴۴﴾ و ان خو ل سه ر گوهداری و په رستنا خودی مه زن کر [و ژ ئەمری خودی دهر که فتن]، فیتجا برویسی هنگافتن و به ری و ان لی بوون. ﴿۴۵﴾ نه و ان رابوون پی چی بوو، و نه هاریکارییا و ان هاته کرن. ﴿۴۶﴾ و دیسا مه مله تی نوح پیغه مبه ره زی به ری و ان دهیلاک برن، ب راستی ئەو مله ته کئی ژریده ره که فتی بوو. ﴿۴۷﴾ و مه ئەسمان ب هیزی یی چی کری، و ئەم خودان شیانن. ﴿۴۸﴾ و ئەرد مه یی رانیخستی و ده شتکری [کوب کیر ژیان ی بیته]، وهی ئەم چ خو ش ئەرد رانیخین. ﴿۴۹﴾ و ژ هه ر تشته کی مه جو ته ک دا، دا هوبن هه زرا خو تیدا بکهن. ﴿۵۰﴾ فیتجا ب بال خودیغه بزقن، و ئەز ژ ده ف وی بۆ هه وه ناگه هدار که ره کئی ناشکرامه. ﴿۵۱﴾ و هوبن [گهلی مرۆشان] چوهه فپشکان بۆ خودی چی نه کهن، ئەز ژ ده ف خودی بۆ هه وه ناگه هدار که ره کئی ناشکرامه.

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا سَاحِرٌ
 أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾ أَوَلَمْ نَأْتِهِمْ بِآيَاتٍ مُزَيَّنَاتٍ لِيَتَّبِعُوا آيَاتِنَا فَاذْكُرُوا
 مَا كُنْتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٥٣﴾ وَذَكَرْنَا لِلَّذِينَ نَزَّلْنَا الْقُرْآنَ مِنْ قَبْلِهِ
 حَقْلًا قَلِيلًا وَالْإِنْسَ إِلَى الْعُقَدُونَ ﴿٥٤﴾ مَا أُرِيدُ مِنْكُمْ مِنْ رِزْقٍ
 وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا ﴿٥٥﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٦﴾
 فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا تُمَثِّلُ ذُنُوبَ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
 يَسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾ قَوْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٥٨﴾

سورة الذاريات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالطُّورِ ﴿١﴾ وَكُنْتُمْ مَشْطُورِينَ ﴿٢﴾ فِي رَقٍ مَنشُورٍ ﴿٣﴾ وَالْبَيْتِ
 الْمَعْمُورِ ﴿٤﴾ وَالسَّقْفِ الْمَرْفُوعِ ﴿٥﴾ وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ ﴿٦﴾ إِنَّ
 عَذَابَ رَبِّكَ لَوَاقِعٌ ﴿٧﴾ مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ ﴿٨﴾ يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ
 مَوْرًا ﴿٩﴾ وَسَيُرْأَى الْجِبَالُ سَوْرًا ﴿١٠﴾ قَوْلٌ لِيَوْمَئِذٍ لِلَّذِينَ
 الْأَذْيَتِ هُمْ فِي حَوْضٍ مُتَعَمِّقُونَ ﴿١١﴾ يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى تَارٍ
 جَهَنَّمَ دَعَاً ﴿١٢﴾ هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٣﴾

﴿٥٢﴾ هؤسا چو پیغمبر بؤ ته قیئت بهری شان ژى نه هاتینه هنارتن، و وان نه گوتیبت [تهو پیغمبر] یان سیر بهنده یان یسی دینه [قیجا ب خه م نه که شه، ژ بهر وی یا تهو د دهره قی تهدا دکهن و دبیتن]. ﴿٥٣﴾ ته ری وان شیرت و وه سیهت ل تیک و دو کرینه [دا هه می هؤسا ل سهر تیک ناخفتنی کوم بین]، نه خیر به لی تهو زیده د سهر دا چوینه. ﴿٥٤﴾ قیجا ژ وان بگه ره و به ری خو ژ وان و هر گیره، تو نه یی لومه کاری [یا ته به سه گه هاندنه]. ﴿٥٥﴾ و [ب قورناتی] به رده وام شیره تان بکه، ب راستی بهس خودان باوهر فایده ی ژ شیره تان دکهن. ﴿٥٦﴾ و من ته جنه و مروف بهس بؤ هندئ ییت داین، من بهر یسن. ﴿٥٧﴾ من چو رزق ژ وان نه قیئت [بدنه من یان بدنه خو یان بدنه غهیری خو، ته زم یی رزقی ددهم]، و من نه قیئت تهو خورنی بدنه من [نه بؤ من، نه بؤ بهنده ییت من]. ﴿٥٨﴾ ب راستی خودییه رازق و خودان هیز و هیز موکوم. ﴿٥٩﴾ قیجا ب راستی ته ویت سته م کرین [ژ مله تی ته و ته ویت گاور بووین]، پشک و باره ک ژ یزایی یا هه ی، وه کی پشک و بارا هه فالیت و انه [ته ویت مه دهیلاک برین ژ مله تی نوح و عاد و (سه موود)]، قیجا بلا له زئی نه کهن. ﴿٦٠﴾ و یزا و نه خو شی بؤ وان بن ته ویت گاور بووین، وی رورژی تهوا به یان بؤ وان پی هاتیبه دان [و ته و رورژ، یان رورژا به در ییه یان یا قیامه تیه].

سوره تا طور

ل مه که هی هاتیبه خورنی (٤٩) ئابه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب [چیایی] (طور) ئی [ته وی خودی ل سهر، د گهل مووسایی ناخفتی]. ﴿٢﴾ و سویند ب وی کتیبا ریز ریز نفیسی [کو قورنانه]. ﴿٣﴾ [و تهو قورنات] د بیسته کی فه کریدا [نانکو تهف قورنانه یا به رده سته بؤ هه وه هه مییان و یا فه کریبه و گرتیننه ل دهف پیغمبره ری تنی کو هوین چ ل نه زانن]. ﴿٤﴾ و سویند ب ئافاهیئی ئافا [ته وی دکه قیته ته سمانی هفتی، ملیاکه ت تیدا خودی دپه ر یسن و ته سیحا وی دکهن]. ﴿٥﴾ و سویند ب بانئ بلند کری [کو ته سمانه]. ﴿٦﴾ و سویند ب دهر یا یا تزی ئاف [یان یا رورژا قیامه تی دبته ئاگر]. ﴿٧﴾ ب راستی یزا یا خودی یا هاتیبه [و هه ری دئ تیت]. ﴿٨﴾ چو ئاسته نگ باشقه بر دریکا ویدا [یزیایی] نینه [نه هیلیت ییت]. ﴿٩﴾ رورژا ته سمان دئین و دچن، و دزقرن و ب ئافیک دکهن. ﴿١٠﴾ و رورژا چیازی ژ جهی خو دچن [و وه کی تهوران دچن و بهر با دبن]. ﴿١١﴾ قیجا وه ی یزا و نه خو شی وی رورژی بؤ وان، ته ویت بی باوهر و رورژا قیامه تی دره و دانان. ﴿١٢﴾ ته ویت ب گهرمی ب ئافا بو یجا تیبیدا دچون، و ئاگه هژ خو نه ی. ﴿١٣﴾ رورژا بؤ دور هه تیبه پالدان پالदानه کا حیئل. ﴿١٤﴾ [دهر گه هفانیت دور هه تی بهیژنه وان]: ته فه تهو ئاگره یی هه وه دره و دانا.

سورة النجم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ۝۱ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ۝۲ وَمَا يَنْطِقُ عَنِ
الْهَوَىٰ ۝۳ إِنْ هُوَ إِلَّا وحيٌ يُوحَىٰ ۝۴ عَلَيْهِ سُدُبُدُّ الْفَوْزَىٰ ۝۵ ذُو مِرَّةٍ
فَأَسْتَوَىٰ ۝۶ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ۝۷ ثُمَّ رَدَّهَا فَتَدَلَّىٰ ۝۸ فَكَانَ قَابَ
قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ۝۹ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ۝۱۰ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ
مَا رَأَىٰ ۝۱۱ أَفَتَمُرُّوهُ عَنْ عَلَىٰ ۝۱۲ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۝۱۳
عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۝۱۴ عِنْدَ حَاجَتِ الْعَالَمِينَ ۝۱۵ إِذِ يَعْنِي السِّدْرَةَ
مَا يَعْنَىٰ ۝۱۶ مَازِعَ الْبَصَرِ وَمَاطِعَىٰ ۝۱۷ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ
الْكُبْرَىٰ ۝۱۸ أَفَرَىٰ بِنِعْمِ اللَّهِ وَالْعِزَّىٰ ۝۱۹ وَمَنْزُورَةَ الْفَالِقَةِ الْآخِرَىٰ ۝۲۰
الْأَكْمَرُ الذِّكْرُ وَالْأُنْثَىٰ ۝۲۱ تَأْكُذِبُ إِذِ الْقِسْمَةَ لِيَضْرِبَنِي ۝۲۲ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءُ
سَمِيَتْهُمَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنْ يَنْبَغُونَ إِلَّا
أَنْظُرُوا مَا تَهْوَىٰ الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ الْهُدَىٰ ۝۲۳ أَمْ لَمْ أُسَلِّمْ
مَاتَمَّتْ ۝۲۴ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۝۲۵ وَكَمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ
لَا تُعْنَىٰ سَفَعَتْهُمْ شَيْئًا إِلَّا إِنْ يَأْذَنَ اللَّهُ لَهُمْ لِيَسَاءَ وَيَرْضَىٰ ۝۲۶

الجزء
الطريق

سورة تانهجم

ل مه كه هي ها تسيه خوارى (۶۲) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱﴿ سويند ب سترى وهختى ئافا ديبت. ۲﴿ هه فالى هه وه [مه خسه د پى پيغه مبه ره] گومرا نه بو وييه، و چو جارا پويج نه ناخفتسيه. ۳﴿ و نه و ژ دهف خو و ژ دلخو زيبا خو ناخفتيت. ۴﴿ و ناخفتيت ته گهر ژ وه حيسى نه بيت [ئانكو قورئان ژ وه حيسى پيغه تر بينه]. ۵﴿ خودانى هيزا مه زن، نهف وه حيه يا بو ئينايى و نيشادابى. ۶﴿ نه و [بى وه حى بو ئينايى، كو جبريله] خودان هيز و تيگه هشتن و خودان قه دره، و ل سهر رهنگى خو بى دورست (د كراسى مليا كه تينييدا) پراو مستيا [و خو نيشا پيغه مبه رى دا]. ۷﴿ و نه و ل په رى نه سهامى بوو، ملى روژ ئافا بى. ۸﴿ باشى [ئانكو پشتى ل سهر و تنيه بى خو بى دورست، ل په رى نه سهامى ديار بووى] تيزيكى پيغه مبه رى بوو، و پتر تيزيك بوو. ۹﴿ و قه دهرا دو كئانان يان كيمتر [تيزيك] بوو.

۱۰﴿ فيجا [جبريل ب نه مرى خودى] نه و وه حى بو بنده بى خودى ئينا نه و خودى بو هنارتى. ۱۱﴿ دلئ پيغه مبه رى، نه و پيغه مبه رى ب چافى خو ديتى، دره وه نادانا [كو ديتنا جبريليه ل سهر و تنيه بى وى بى دورست]. ۱۲﴿ نه رى هوين جره برى د گهل وى دكه ن ل سهر تشتى وى ديتى؟ ۱۳﴿ ب سويند د هاتنه خواره كا جبريل يا دى ژيدا پيغه مبه رى نه و (جبريل) ل سهر رهنگى وى بى دورست ديتبوو. ۱۴﴿ [شه فا چونا نه سهامان] ل دهف دار كنبرا خلاسى [كو دكه فته نه سهامى حه فتى، ل و برى زانينا مليا كه تان ب دويهاى ديتت، و ژ و برى و يغه ژ خودى پيغه تر، كه سى دى نوزانيت كا چ هه به]. ۱۵﴿ به حه شتا ثبور گه بى يال دهف. ۱۶﴿ و دار ديت وهختى يا نخافتى، ب وى تشتى بى نخافتى [كو كه سهك نه شيت ژ بل خودى، سالو خه تيت وى بيزيت]. ۱۷﴿ چافى وى ب چوره خيت ديدا نه هاته گيران، و ژ تحويبى بو ها تسيه دانان نه بو رى. ۱۸﴿ ب سويند نه وى [مه خسه د پيغه مبه ره، شه فا چونا نه سهامان] هندهك نيشانيت مه زن بيت خودا بى خو ديتن. ۱۹﴿ كا بيزنه من [گهل قوره يشيبان نه و بوتيت هوين دپه ريسن] لات و عوززا. ۲۰﴿ و بى سبى مه نات، كا وان تشتك ژ وى شيان و مه زانايى هه به يا خودى هه، دا هوين وان به ريسن. ۲۱﴿ نه رى كور بو هه وه نه و كچ بو خودى [حاشا وان مليا كه ت دكرنه كچيت خودى، و وان ب خو كچ نه دفيان]. ۲۲﴿ نه فه ليكفه كره كا نه دورسته. ۲۳﴿ نه فه [مه خسه د نه و به رستيتت ژ بل خودى دپه ريسن] ژ هندهك نافان پيغه تر نين، هه وه و باب و باپيريت خو نايقت دانايه سهر، و خودى چو نيشان و به لگه بى نه هنار تينه، و ب راستى نه و به س ب دويش خيال و خوليان و دلخو زيبا خو دكه فن، و ب سويند ريكرا راسته ريسبى [كو نهف قورئانه به] ژ دهف خودا بى وان بو وان هات [بى بزاسن نه و بوتن]. ۲۴﴿ نه رى ما رو فى چ بقتت، دى بو تيته جه؟ ۲۵﴿ دنيا و ئاخراهت بيت خودينه [بى بقتت دى ژ ديبايى و ئاخراهت دى، و بى نه فقت دى ژى فه گريت، و نه ب كه يفا مرو فينه]. ۲۶﴿ و گه لهك مليا كه ت له سهامان بيت هه بين [هه رچهنده ب شهف و روژ په رستنا خودى دكه ن]، د گهل هندى ژى مه هدهرا وان ب چو ناچيت يا وى نه بيت بى خودى ده ستور بيا وى بدهت و بقتت [فيجا بوت و ب قى بى هيايا خو فه، دى چاوا مه هده رى كه ن].

۲۷ ﴿بِالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيْسُمُونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿۲۷﴾
 وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
 الْحَقِّ شَيْئًا ﴿۲۸﴾ فَأَعْرَضَ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ دُكْرَانًا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
 الدُّنْيَا ﴿۲۹﴾ ذَلِكَ مَبْغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنْ رَبُّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ
 سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ اهْتَدَىٰ ﴿۳۰﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
 الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْتَوُوا مِمَّا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
 بِالْحَسَنَىٰ ﴿۳۱﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْأَسْمَاءِ وَالْفَوَاحِشِ إِلَّا اللَّعْمَ
 إِنْ رَبُّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ
 وَإِذْ أَنْشَأَ جَنَّاتٍ فِي ظُلُونِ أَمْهَاتِكُمْ فَلَا تَزْكُوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
 بِمَنْ اتَّقَىٰ ﴿۳۲﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿۳۳﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ ﴿۳۴﴾
 أَعْنَدَهُ عِلْمُ الْقَلْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿۳۵﴾ أَمْ لَمْ يُدَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
 مُوسَىٰ ﴿۳۶﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿۳۷﴾ الْأَلْتَرُ وَارزُ وَرَزْ أَخْرَىٰ ﴿۳۸﴾
 وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿۳۹﴾ وَأَنْ سَعِيَهُ سَوْفَ يَرَىٰ ﴿۴۰﴾
 ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿۴۱﴾ وَأَنْ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُسْتَهْيِ ﴿۴۲﴾
 وَأَنْ هُوَ أَصْحَابُكَ وَأَنْكِي ﴿۴۳﴾ وَأَنْ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا ﴿۴۴﴾

﴿۲۷﴾ ب راستی نهویت ژ ناخرهتئی بی باور،
 ملیاکهتان دکه نه کچ. ﴿۲۸﴾ و وان چو بهلگه و نیشان
 ب فی چهندهئ نینن [کو ملیاکهت بیت مینه، و حاشا
 کچیت خودپنه]، بهس ب دویف خیال و خولینان
 دکهفن، و خیال چوجا جهئی ههقیئی ناگریت.
 ﴿۲۹﴾ فیجا [ههی موحهمهده] بهری خوژ وی وهگریه
 نهوی پشتها خو دایبیه قورنائی، و باوهری پی نهئیابی
 و ژ یانا دنیاپی پیفته نه فیایی. ﴿۳۰﴾ ههفه ژ فی پیفتهتر
 نوزانن و زیدهتر ژئی چی ناکنن، ب راستی خودایی
 ته چیتر دزانت کا کی ژ ریکا وی دهرکه فنیسه، و نهو
 چیتر دزانت کا کی ل سهر ریکا ویسه. ﴿۳۱﴾ و هندی
 دهرده و نهسماناندا ههی یی خودییه [و خودی بی
 چی کرین] دا نهویت خرابی کرین ب خرابیا وان
 جزا بکهت، و دا نهویت قهنجی کرین ب قهنجیان
 خهلات بکهت. ﴿۳۲﴾ نهویت (قهنجیکاریت) ژ بلی
 گونه هیت بچویک، خوژ هه می گونه هیت مهزن و
 تهریف [وهکی زنایی] دپارینن، ب راستی لیورینا
 خودایی ته یا بهرفرههه، خودی ههوه ژ ههوه ب خو

چیتر دناسیت، بهری ههوه بدهت [وهختی بابی ههوه ئادهم] ژ ناخی چی کری، و وهختی هیژ هوین دزکی
 دهیکت خودا [دزانی هوین گونه هیت بچویک ههر دئی کهن]، فیجا خو پاقر نه دانن و مهحیت خو نه کنن،
 نهو چیتر دزانت کی یی ب تهقوایه. ﴿۳۳﴾ بیژه من نهوی بهری خو ژئیانی وهگریایی [مهخسهده پی
 وهلیدی کورپی موغیرهیه]. ﴿۳۴﴾ نهوی پیچهک ژ مالی خو دایی و قهلسی کری. ﴿۳۵﴾ نهری نهوی زانینا
 غهییل دهفه نهو دینیت [ههقالی وی دئی دپیش ویفه نیزایی خوت]. ﴿۳۶﴾ نهری نهو ب وی نههاتیسه
 ناگه هدار کرن، نهو ابو موسایی دتهوراتیدا هاتی. ﴿۳۷﴾ یان ژئی نهو ابو نیبراهیمی هاتی، نهو نیبراهیمی
 نهمری خودی دورست ب جه کری. ﴿۳۸﴾ [بو نیبراهیمی و موسایی هاتبوو کو] کس [باری] گونهها
 کسئی ناراکهت. ﴿۳۹﴾ و ژوی پیفتهتر ناگه هیته مروفی، یا مروفی کری. ﴿۴۰﴾ و ب راستی [روژا قیامهتی]
 مروف دئی کار و کریاریت خو بینیت. ﴿۴۱﴾ پاشی خودی دئی جزایی وی [بهرانبهری کار و کریاریت
 وی] ب دورستی [بی کییاسی] دهتی. ﴿۴۲﴾ و ب راستی دویهاهییا ههر تشتهکی یال دهف خودایی ته.
 ﴿۴۳﴾ و ب راستی وی، گری و کهنی، ییت دایین. ﴿۴۴﴾ و ب راستی وی، ژین و مرن، ییت دایین.

﴿٤٥﴾ و ب راستی وی، جوتی نیر و میان، یی دایى.
 ﴿٤٦﴾ ژ چپکه کافى، وهختی دچینه د مالچوپکیدا.
 ﴿٤٧﴾ و ب راستی ساخرنا پشتی مرئی ژى، ههر
 ل سهر وییه. ﴿٤٨﴾ و ب راستی شهوه زهگینیسی و
 قهناعتی ددهت. ﴿٤٩﴾ و ب راستی شهوه خودانی
 ستیرا گلاقیژی [شهوه خودایسی ههمی ستیرانه، و
 ناشی گلاقیژی ب تنی تینا، چونکی هندهک عهه بان
 دپهرست]. ﴿٥٠﴾ و ب راستی شهوه عاد [ملهتی هود
 پیغمبهه] د هیلاک برن. ﴿٥١﴾ و شهوه (سهمود) زی
 [ملهتی] صالح پیغمبهه] د هیلاک برن، و کهس ژى
 نه هیلا. ﴿٥٢﴾ و بهری وان ملهتی نوح پیغمبهه زی
 د هیلاک بریون، و شهوه سته مکارتر و سهر داچویتری
 بیون. ﴿٥٣﴾ و گوندیت (لوط) پیغمبهه زی سهروبن
 کرن. ﴿٥٤﴾ و شهوه یزاب سهر و اندائینا، یاب سهر
 و اندائینایی [گوندیت وان سهروبن کرن، و که فریت
 ناگری ب سهر و اندا باراندن]. ﴿٥٥﴾ قیجا توهه
 مرورف، د کیژ نیعمه تا خودایسی خودا ب گومانی
 [کو شهوه نیعمه نه نیشانه ل سهر تیکیسیا خودی].

﴿٥٦﴾ شهوه [نانکو موحه مهده] پیغمبهه که ژ پیغمبهه ران. ﴿٥٧﴾ قیامهت نیزی که بوو. ﴿٥٨﴾ ژ بلی خودی،
 کهس نه شیت بدته پاش و رابگریت. ﴿٥٩﴾ شهوه هیبن ژ فی قورثانی عه جیگری دبن؟ ﴿٦٠﴾ و پی
 دکه نن [و ژ ترساندا] ناگرین [ناکه نه گری]. ﴿٦١﴾ و بهرده وام هیبن یسیت دبی ناگهه و سهر گهر مییدا.
 ﴿٦٢﴾ قیجا سوجهه یی بو خودی بهن، و وی بهریسن.

سُورَةُ النَّجْمِ

ل مه کهه هاتیه خوارى (٥٥) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ قیامهت نیزی که بوو، و هه یف بوو دو کهر [شهوه موعجیزه یه که بوو ژ موعجیزه یسیت پیغمبهه ری].
 ﴿٢﴾ و ههر موعجیزه یه که شهوه [نانکو خه لکی مه کهه ی]. بیسن، رویی خو ژى و هر دگیرن و باوه ریی پی
 نائین، و دبیژن: شهوه سیر بهندیه که ب هیز و موکومه. ﴿٣﴾ و شهوه وان [شهوه نیشان و موعجیزه] دره دانان و ب
 دویف دلخوازیسا خو که فتن، و ههر کاروباره که دئ گه هیهته دویا هیکا خو و جهی خو [خیر دئ گه هیهته جهی
 خیری، و خرابی دئ گه هیهته جهی خرابیسی]. ﴿٤﴾ ب سویند [بو خه لکی مه کهه ی]. هند به حسى مله تیت
 بهری، شهوه ی پیغمبهه ریت خو دره وین دانایین د قورثانیدا هاتیهه کرن، کو به سى وان بیت پی ب پاشقه بچن
 [ویا وان کری، شهوه نه کهن]. ﴿٥﴾ شهوه قورثانه حکمه ته که تمامه [ویا بی کیم و کاسیه]، و ناگه هدار کرن
 چو فایده ی وان [سهرره فان ژ قوریشیسان] ناکهت. ﴿٦﴾ قیجا ژ وان بگه ره [و خو ب وان شهوه نه وهستینه]
 و وان هیله بو وئ رورژى، شهوه سرافیل تیدا، وان گازی دکه ته تشه کی نه خو ش [و وان باوه ری پی نه یی].

﴿۷﴾ چاششور و چاششکه‌ستی ژ گوران در ده‌که‌فن، دئی بیژی کولینه به‌لاقبوویین. ﴿۸﴾ [وئی رژی] بیٚت ب له‌زن [ول که‌سی نازفن] به‌ر ب گازی‌که‌ری [کو‌سرافیله] دچن، و ئەو‌یت گاوربوویین دئی بیژن: ئەفه پوژە‌کا زینده‌ گرانه. ﴿۹﴾ به‌ری وان (به‌ری خه‌لکی مه‌که‌هی) مله‌تی نوو‌حی باو‌ه‌ری نه‌ئینا، و به‌نده‌یی مه‌ دره‌وین دانا، و گو‌تن یی دینه و ب پاشقه‌برن [و نه‌هیلان په‌یاما خودایی خۆ بگه‌هینیت]. ﴿۱۰﴾ [نوو‌حی] گازی خودایی خۆ کر: [خودپو‌و] ب راستی [تو‌دزانی] ئەز یی بن ده‌ست و بی هیژم، فیجا هاریکاریا من بکه و تو‌لیت من ل وان فه‌که. ﴿۱۱﴾ فیجا مه‌ ده‌رگه‌هیت ئەسمانی بو‌ ئافه‌کا بو‌ش فه‌کرن. ﴿۱۲﴾ و مه‌ کانی ل ئەردی ده‌رکرن، و هه‌ردو ئاف [ئافا بارانی و یا کانیان] ل سه‌ر کاره‌کی خودی نفیسی فیک که‌فتن [ئه‌و‌زی د هیلاک‌برنا مله‌تی نوو‌حیه‌ ب تو‌فانی]. ﴿۱۳﴾ و مه‌ ئەو ل سه‌ر وئی گه‌می هه‌لگرت، ئەو‌اب ده‌ب و بزماران هاتییه‌ چیکرن. ﴿۱۴﴾ د بن چافدی‌ری و پاراستنا مه‌فه

[ئه‌و‌گه‌می] دچۆ، [و بیٚت مایین مه‌ د ئافیدا خه‌ندقاندن] ئەفه جزایی وانه ئەو‌یت گاوربوویین. ﴿۱۵﴾ و ب سویند کاری مه‌ کری [و مه‌ ب سه‌ری وان ئینایی] مه‌ کره‌ نیشان و به‌لگه‌یه‌ک [بو‌ ئەو‌ی پیغه‌ بچیت]، فیجا ئیک هه‌یه‌ پیغه‌ بچیت و بو‌ بیته‌ چامه‌؟. ﴿۱۶﴾ و ئیزا و ئاگه‌دارکرنا من یا چاوا بو‌ [بو‌ ئەو‌یت چو‌ چامه‌ بو‌ خۆ ژ نیشان و به‌لگه‌ییٚت من وه‌ر نه‌گرتین]. ﴿۱۷﴾ و ب سویند مه‌ قورئان بو‌ تیگه‌هشتن و ژبه‌رکرن و شیره‌ت وه‌رگرتی یا ب ساناهی ئیخستی، ئەری ئیک هه‌یه‌ شیره‌ت و چامه‌یان ژئی وه‌رگرت؟. ﴿۱۸﴾ مله‌تی عادژی [پیغه‌مبه‌ری خۆ، هوود] دره‌وین دانا، فیجا [به‌ری خۆ بدنه‌ی] کا ئیزا و ئاگه‌دارکرنا من یا چاوا بو‌و. ﴿۱۹﴾ ب راستی مه‌باهه‌کی زینده‌ سار و ب فیزه‌فیز، د پوژە‌کاره‌ش و به‌رده‌وامدا، ب سه‌ر واندا هنارت. ﴿۲۰﴾ [ئه‌و‌با] مرؤفان وه‌ساژ جهیٚت وان رادکه‌ت، دئی بیژی قورمی دارقه‌سپا هه‌لکیشایینه. ﴿۲۱﴾ فیجا ئیزا و ئاگه‌دارکرنا من یا چاوا بو‌و؟. ﴿۲۲﴾ و ب سویند مه‌ قورئان بو‌ تیگه‌هشتن و ژبه‌رکرن و شیره‌ت وه‌رگرتی یا ب ساناهی ئیخستی، ئەری ئیک هه‌یه‌ شیره‌ت و چامه‌یان ژئی وه‌رگرت؟. ﴿۲۳﴾ مله‌تی (سه‌موود) ژئی باو‌ه‌ری ب پیغه‌مبه‌ران نه‌ئینا [و دره‌وین دانان]. ﴿۲۴﴾ و گو‌تن: ئەری ئەم دئی چاوا ب دویف مرؤفه‌کی که‌فین، ژ مه‌ ب خۆ بیٚت و یی ب تی ژئی بیٚت؟ ب راستی [ئه‌گه‌ر ئەم وه‌بکه‌ین] ئەم بیٚت د گو‌مراپییه‌کا دویری هه‌قیییدا، و ئەم بیٚت دینین. ﴿۲۵﴾ ئەری ژ ناف مه‌ هه‌مییان وه‌حی به‌س بو‌ وی هات؟ نه‌خیر وه‌نینه‌ وه‌کی ئەو‌ دبیژیت، چو‌ وه‌حی بو‌ وی نه‌هاتییه‌ به‌لی ئەو‌ دره‌وینه‌کی به‌ترانه [دقیٚت ب دره‌وا پیغه‌مبه‌راتییی خۆ ل سه‌ر سه‌ری مه‌ مه‌زن بکه‌ت]. ﴿۲۶﴾ سو‌به‌هی [مه‌خسه‌د پی، وه‌ختی ئیزاب سه‌ر واندا دئیته‌ خواری] دئی زانن کا کی دره‌وکه‌ری به‌ترانه!!؟ ﴿۲۷﴾ [و مه‌ گو‌ته‌ (صالح) پیغه‌مبه‌ری] ئەم دئی حیشتری بو‌ جه‌رباندنا وان هنیزین، فیجا به‌ری خۆ بدی کا دئی چ ب سه‌ری وان ئیت، و بیٚنا خۆ ل سه‌ر وان فره‌ه بکه‌.

حُشْعًا أَبْصَرُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُّنتَشِرٌ ﴿٧﴾
 مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكٰفِرُونَ هٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ كَذَّبَتْ
 قَبٰلَهُمْ قَوْمٌ وَجَعُ فَكذبوا عبداً وقالوا مجنوناً وازدجراً ﴿٩﴾ فدعا
 رَبَّهُ اِنِّي مَعْلُوْمٌ فَاَنْتَصِرُ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا اَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُّطَهَّرٍ ﴿١١﴾
 وَفَجَّرْنَا الْاَرْضَ عُيُوْنًا فَاَلْتَقَى الْمَاءُ عَلٰى اَمْرٍ قَدْرِ ﴿١٢﴾
 وَحَمَلْنَاهُ عَلٰى ذَاتِ الْاَوْجِ وَدُسِّرُ ﴿١٣﴾ نَجْرِي بِاَعْيُنِنَا جَزَاءً لِّمَن كَانَ
 كُفْرًا ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنٰهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٥﴾ كَيْفَ كَانَ
 عٰدٰى وَنُدِّرُ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْفُرْانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿١٧﴾
 كَذَّبَتْ عَادٌ كَيْفَ كَانَ عٰدٰى وَنُدِّرُ ﴿١٨﴾ اِنَّا اَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيْحًا
 صَرْصَرًا فِىْ يَوْمٍ نَّحْسٍ مُّسَمَّرٍ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ اَعْمَاجٌ نَّخْلٍ
 مُّنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ كَيْفَ كَانَ عٰدٰى وَنُدِّرُ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْفُرْانَ
 لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُّذَكِّرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُوْدُ بِالنَّدْرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوْا اَبْسَرْنَا
 وَمِنَّا وَجَدْنٰ لَبِيْعًا اِنَّا اَدْلٰى صٰلِحٍ وَنُسَعِرُ ﴿٢٤﴾ اَلَمْ نَلِكْ اَلَّذِىْ عَلَيْهِ مِنْ
 بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذٰبٌ اَبْسَرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُوْنَ عَمَّا مِنَ الْكُذٰبِ الْاَبْسَرِ ﴿٢٦﴾
 اِنَّا مُرْسِلُوْا النَّاقَةَ فِتْنَةً لَّهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاَصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

﴿٢٨﴾ وان ناگه هدار بکه کو ب راستی ثاف د نابقه را وان و حیشت ریذا یا هاتیبه لیکفه کرن، و هه ر ئیکی ر وژا خو یا هه ی. ﴿٢٩﴾ و وان گازی هه فالئی خو کر [خرابی وان]، و دا سه ر فی ئه مر ی و گو تن ا وان ب جه ک و [حیشت ر] گوشت. ﴿٣٠﴾ فیجا ئیزا و ناگه هدار کرنا من یا چاوا بوو؟! ﴿٣١﴾ ب راستی مه هشکه قیریبه ک ب سه ر واندا هنارت، وه کی بویش و په له خئی پرت پرت لی هاتن. ﴿٣٢﴾ و ب سویند مه قورئان بو تیگه هشتن و ژبه ر کرن و شیرت و هر گرتنی یا ب ساناهی ئیخستی، ئه ری ئیک هه به شیرت و چامه یان ژئی و هر گرت؟ ﴿٣٣﴾ مله تی (لووط) پیغه مبه ر ژئی پیغه مبه ر دره وین دانان [و ئه وی پیغه مبه ر کی دره وین دانیت، هه چکو هه می دره وین دانایین]. ﴿٣٤﴾ ب راستی مه بارو فیه کا به ره شیشکان ب سه ر واندا هنارت [مه هه می ده یلاک برن]، مالا (لووط) پیغه مبه ر تی نه بیت، مه ئه و به رسپنده بیی قورتالکرن. ﴿٣٥﴾ [قورتالکرنا وان] نیعمه ت و قه نجیبه ک بوو ژ ده ف مه، و هؤ سا ئه م شو کور داران

خه لات دکه یین. ﴿٣٦﴾ ب سویند [(لووط) پیغه مبه ر] ئه و ژ ئیزا مه تر ساند بوون، به لی ئه و ل فی تر ساندنی ب شک بوون [و دره و دانان]. ﴿٣٧﴾ و ب سویند [مله تی] (لووط) پیغه مبه ر [دقیبا (لووط) میثانیت خو ب ده ست وانفه به ر ده ت، ئینا مه چاقیت وان کوره کرن، دئی تامکه نه ئیزا و گه فا مه [ئه و] (لووط) ی هوین پی ناگه هدار کرین]. ﴿٣٨﴾ و ب سویند سپیده یی زوی، ئیزا به کا به ر ده وام ئه و گرتن. ﴿٣٩﴾ دئی تامکه نه ئیزا و گه فا مه [یا هوین پی هاتیبه ناگه هدار کرن]. ﴿٤٠﴾ و ب سویند مه قورئان بو تیگه هشتن و ژبه ر کرن و شیرت و هر گرتنی یا ب ساناهی ئیخستی، ئه ری ئیک هه به شیرت و چامه یان ژئی و هر گرت؟ ﴿٤١﴾ و ب سویند پیغه مبه ر بو فیر عه و نیان ژئی هاتن. ﴿٤٢﴾ هه می مو عجیزه و نیشانیت مه دره و دانان، ئینا مه ژئی ئه و هنگافتن، هنگافتنه کا سه ر ده سه ته کی خودان شیان [کو خودیبه]. ﴿٤٣﴾ ئه ری گاوریت هه وه [گهل قوره یشیان] ژ وان ئه ویت به ری هه وه چوین [وه کی مله تی نوو حی و عاد و (سه موود) و... هتد] چیترن [دا ده یلاک نه چن و نه ئینه ئیزادان] یان ژئی ئیمانه ی و پشتر استیبه ک بو هه وه دکتیبت ته سمایدا هاتیبه [کو هوین ل سه ر گاورییی نائینه ئیزادان ژ به ر هندئ هوین ناتر سن]. ﴿٤٤﴾ یان ژئی دیبژن: ئه م کؤ مه کا [گله کین و به رسینگئی مه نائینه گرتن و] سه ر که فتنه. ﴿٤٥﴾ نیزیگ نه دویر، ئه و کؤم دئی شکیت و دئی ره قیت [و ئه فه ر وژا به درئ چیبو و]. ﴿٤٦﴾ و ژفانی ئیزادان و [پهستی به درئ] ر وژا قیامه تیبه، و ر وژا قیامه تی هیژ مه نتر و ته حله ره [ژ ئیزا یا دنیا یی]. ﴿٤٧﴾ ب راستی گونه هکار [د دنیا ییدا] ییت د گو مرایی و دینا تییدا. ﴿٤٨﴾ و ر وژا ئه و ل سه ر ده فی د ناگریدا دئینه راکیشان [دئی بیژنه وان]: تامکه نه گه رم و گرانیا ئیزا یا دؤ ژه هی. ﴿٤٩﴾ هه می تشت مه ب پیشان و قه داره بیت دایین.

وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَمَا كَلَّمَج بِالْبَصْرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهَلَكْنَا
 أَشْيَاءَكُمْ فَهَلْ مِنْ مَدْكُرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ ﴿٥٢﴾
 وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌّ ﴿٥٣﴾ إِنَّ الْمُنْتَقِبِينَ فِي
 جَنَّتِ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمَنِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ الْقُرْآنَ ﴿٢﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ ﴿٣﴾ عَلَّمَهُ الْبَيَانَ ﴿٤﴾
 الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَالنَّجْمُ وَالشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾
 وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ ﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ ﴿٨﴾
 وَأَقِيمُوا الْوَزْنَ بِالْقِسْطِ وَلَا تُخْسِرُوا الْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَالْأَرْضَ
 وَضَعَهَا لِلْأَنْامِ ﴿١٠﴾ فِيهَا فَلَکُهُمُ وَالنَّخْلُ ذَاتُ الْأَكْمَامِ ﴿١١﴾
 وَالْحَبُّ ذُو الْعَصْفِ وَالرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَيِّ آءِ آيَاتِنَا تُكذَّبَانِ ﴿١٣﴾
 خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ كَالْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ الْجَانَّ مِنْ
 مَارِجٍ مِنْ نَارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَيِّ آءِ آيَاتِنَا تُكذَّبَانِ ﴿١٦﴾ رَبُّ
 الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آءِ آيَاتِنَا تُكذَّبَانِ ﴿١٨﴾

الجزء
٥٣١

﴿٥٠﴾ و ئەمرکنا مه بۆ دان و چیکرنا هەر تشته کی جاره که، و د ناڤهرا چاف و برویندا دتته جه. ﴿٥١﴾ و ب سویند مه گهله گاوریت و هکی هه وه ییت د هیلاک برین، ئه ری کهس هه یه پیتشه بچیت. ﴿٥٢﴾ و ههر تشته کی وان کری، هه می د تۆماراندا یی نڤیسیه. ﴿٥٣﴾ و هه می [کار و کریار] مه زن و بچویک د نڤیسیه. ﴿٥٤﴾ ب راستی خودیناس و خودی ترس ییت د ناف به حهشت و رویاراندا. ﴿٥٥﴾ ل وی جهی وان پی خۆش، و ل دهف خودایی خودان شیان و دهسته لات.

سوره تارهمان

ل مه دینه یی هاتییه خواری (٧٨) ئایه ته

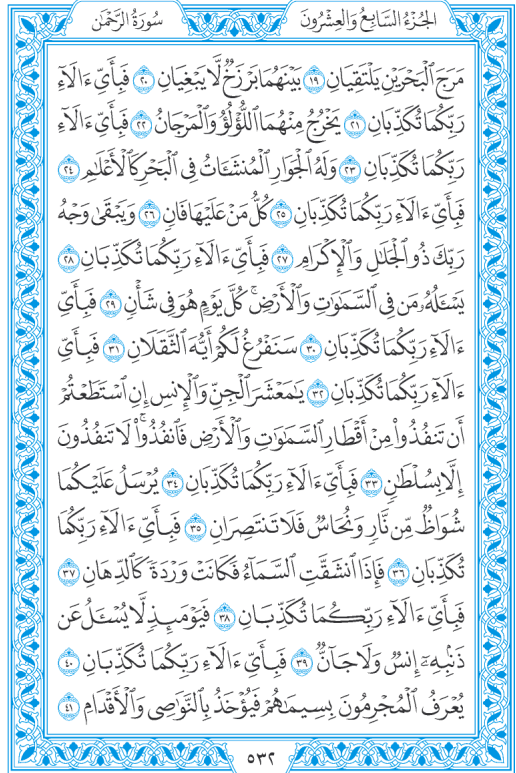
بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ خودایی دلۆفان. ﴿٢﴾ قورئان نیشا پیغه مبه ری و مله تی وی دا. ﴿٣﴾ [و ئه وی] مروّف چئی کر. ﴿٤﴾ [و ئه وی] ئه زمان و ئاخفتن نیشادا [کو بشیت

تشتی بقیته پی دیار بکهت]. ﴿٥﴾ رۆژ و هه یفل دویف هستیه کی [یا ب ریک و پیک] دگه رن [و ب فئی گه ریانی ئه مه ژمارا هه یف و سالوه خهت و سالان دزانین]. ﴿٦﴾ گل و گیا [یی بی بن] و دار [بۆ خودی] سوجه یی دبه ن [نانکول بهر فه رمانا وینه]. ﴿٧﴾ [و ئه وی] ئه سمائی بلند کری و ترازیا عه داله تی یا دانایی [و ئه مرئی پی کری]. ﴿٨﴾ دا هوین نه دهنه سه ر عه داله تی [و د کیشان و پیفانیدا سته می نه کهن]. ﴿٩﴾ [گه لی مروّفان] کیشانی ب عه دالهت بکهن، و د کیشان و پیفانیدا ترازیی کیم نه کهن. ﴿١٠﴾ [و ئه وی] ئه رد بۆ هه می جانه وه ر و خودان روحان یی چیکری. ﴿١١﴾ هه می ره نگیت فیقی و فه سپیت خودان قه لپک، بشکوژ ییت تیدا دایین. ﴿١٢﴾ و هه می ده خل و دان و گل و گیاییت بین خۆش، تیدا ییت دایین. ﴿١٣﴾ فیتجا [گه لی مروّف و ئه جنه یان] هوین کیژ نیعه ته خودایی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن. ﴿١٤﴾ خودی مروّف ژ ئاخه کا هه شک، و هکی یا نامانی ئاخیی، یی چئی کری. ﴿١٥﴾ و ئه جنه ژ گوریسه کا بی دویکیلا ناگری ییت چئی کرین. ﴿١٦﴾ فیتجا [گه لی مروّف و ئه جنه یان] هوین کیژ نیعه ته خودایی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن. ﴿١٧﴾ [ئه وه دلۆفان] خودایی هه ردو رۆژه لاتان [یا هافینی و یا زفستانی]، و خودایی هه ردو رۆژ نا فایان [یا هافینی و یا زفستانی]. ﴿١٨﴾ فیتجا هوین کیژ نیعه ته خودایی خۆ دره و ددانن و په سه ند نا کهن.

﴿۱۹﴾ خودی هردو دریا بان [یا شرین و یا سویر (شوره)]، دگهینیتیه ٲیک و تیکهلی ٲیک نابن. ﴿۲۰﴾ ناقیرهک یا د ناقهرا هردو ویاندا، تیکهلی ٲیک نابن. ﴿۲۱﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۲۲﴾ ژ هردو دریا بان [ل ٲیبری مهخسه د دریا یا سویر (شور) ب تنییه، و ناقی هردو دریا بان هاتییه چونکی ییت ٲیکهه]، لؤلؤ و مهر جان دهر دکهفن. ﴿۲۳﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۲۴﴾ و گهمییٲ وهکی چیایان بلند، نهویٲ د دریا بیٲدا دٲین و دچن ییت وینه [نانکو خودییه شان گهمییان د گهل مهزاتیان وان، ل سهر ناقی رادگریٲ]. ﴿۲۵﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۲۶﴾ ههر کهسی ل سهر نهردی ههی، دٲی چیت و نامینیت [نانکو دٲی مریت و پویچ بیت]. ﴿۲۷﴾ و خودایی ته ب تنی دٲی مینیت نهویٲ خودان مهزاتی و خودان کهرهم. ﴿۲۸﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو

دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۲۹﴾ نهویٲ دهر د و نهسماناندا ههین، ههمی داخو ازان ژ وی دکهن، و نهو ههر وهختهکی کارهکی دکهت. ﴿۳۰﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۳۱﴾ [رؤژا قیامه تی] دٲی دهستی مه ب هه و هرا گه هیت، گهل مرؤف و نهجنه یان. ﴿۳۲﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۳۳﴾ گهل نهجنه و مرؤفان، نه گهر هوین بشین ژ رهخ و رویٲ نهرد و نهسمانان [ژ قهزا و قهدهرا خودی] دهر کهفن دهر کهفن، و هوین نهشین دهر کهفن ب ریٲکا دهستهه لاتهکی نه بیٲ [نهو ژ ی یا خودییه]. ﴿۳۴﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۳۵﴾ [رؤژا قیامه تی] گوریا ناگری بیٲ دویکیل و سفریٲ حلیایی دٲی ب سهر هه و هدا ٲیته دارٲتن، و هاریکاریا هه وه ژ ی نائیته کرن [و هوین ب خو ژ ی نهشین هاریکاریا ٲیک و دو بکهن]. ﴿۳۶﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۳۷﴾ ٲیجا وهختی نهسمان دکهلشیت و وهکی گوله کا سور، و رویٲی داخکری لیٲ دٲیٲ. ﴿۳۸﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۳۹﴾ و ویٲ رؤژیٲی پسیارا گونه هیٲ ژ کهسی نائیته کرن، نه ژ مرؤفان نه ژ نهجنه یان [چونکی نهو ب سهر و سیایی دٲینه نیاسین]. ﴿۴۰﴾ ٲیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و پهسهند ناکهن. ﴿۴۱﴾ گونهکار ب سهر و سیایی وان دٲینه نیاسین، و ملیاکهت دٲی وان دپهر چه م و ٲیٲلؤ کیت وانرا گرن [و ناقیژ نه د ناگریدا].

قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٥١﴾ هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا
 الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٢﴾ يَطُوفُونَ فِيهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ ءَانِ ﴿٥٣﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ
 رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٥٤﴾ وَلَمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ ﴿٥٥﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ
 رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٥٦﴾ ذَوَاتِ أَفْنَانٍ ﴿٥٧﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٥٨﴾
 فِيهِمَا عَمِيمَانِ تَجْرِيَانِ ﴿٥٩﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٦٠﴾ فِيهِمَا
 مِنْ كُلِّ فِكْهَةٍ زَوْجَانِ ﴿٦١﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٦٢﴾ مُشْكِبِينَ
 عَلَى فُرُشٍ بَطَّأَتْ مِنْهَا مَنْ اسْتَبْرَفَ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانِ ﴿٦٣﴾ قِيَّأِيَّ
 ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٦٤﴾ فِيهِنَّ قَصِيرَاتٌ الْظُرْفِ لَمْ يَطْمِئْتُنَّ
 إِسْ قَبْلَهُمْ وَلَا جِآنِ ﴿٦٥﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٦٦﴾ كَأَنَّهُنَّ
 الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٦٧﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٦٨﴾
 هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَنِ إِلَّا الْإِحْسَانَ ﴿٦٩﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ
 تُكْذِبَانِ ﴿٧٠﴾ وَمِنْ ذَوْنِهِمَا جَنَّاتٍ ﴿٧١﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ
 تُكْذِبَانِ ﴿٧٢﴾ مُدَّاهِمَاتَانِ ﴿٧٣﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٧٤﴾
 فِيهِمَا عَمِيمَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٧٥﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٧٦﴾
 فِيهِمَا فِكْهَةٌ وَمَخَلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٧٧﴾ قِيَّأِيَّ ءَآلَاءِ رَبِّكَأَ تُكْذِبَانِ ﴿٧٨﴾

﴿٤٢﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و
 ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٤٣﴾ هغه هه دوزمه هه
 ههوا گونه هكاران دره و ددانا. ﴿٤٤﴾ هه و [ته ويت
 دوزمه هه دره و ددانا] د نافه را ناگرئ دوزمه هه و نافا
 زيده شارياييدا دئين و دچن. ﴿٤٥﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن
 كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند
 ناكهن. ﴿٤٦﴾ و هوي ترسا راوه ستياي به رانه ري
 خودايي خو د دليدا، دو به حه شت ييت بو هه بين.
 ﴿٤٧﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و
 ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٤٨﴾ هه ردو به حه شتان،
 داريت وان ب چهق و فيقيهه. ﴿٤٩﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ
 نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن.
 ﴿٥٠﴾ دو كاني د نافرا دچن. ﴿٥١﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ
 نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن.
 ﴿٥٢﴾ و ژ هه ر فيقيهه كي، دو جوين ييت تيدا هه بين.
 ﴿٥٣﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن
 و په سهند ناكهن. ﴿٥٤﴾ ل سهر هندهك نفينا ييت
 دريژ كرينه، به ته ني وان ژ نار مويشي ستويره، و فيقيهي

هه ردو به حه شتان زي يي به رده سته. ﴿٥٥﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن.
 ﴿٥٦﴾ ژنيت چاقيت وان بهس ل زه لاميت وان، ييت تيدا، و به ري زه لاميت وان، ده ستي كه سي نه گه هشتيه
 وان، نه ژ نه جنه و نه ژ مروقان. ﴿٥٧﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن.
 ﴿٥٨﴾ دي بيژي (هه ژنيت ژيگوتي) ياقووت و مهر جانن. ﴿٥٩﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و
 ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٦٠﴾ و قه نجبي، چو خه لات ژ قه نجبي بيغه تر نينن. ﴿٦١﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا
 خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٦٢﴾ و ژ بلي وان هه ردو باخچه يان، دو باخچه ييت دي زي
 ييت هه بين. ﴿٦٣﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٦٤﴾ و هه ردو زي
 كه سكه كي تارينه. ﴿٦٥﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٦٦﴾ و دو ان
 هه ردو باخچه ياندا، دو كاني ييت هه بين به رده وام دزين، و ناف ژ بهر وان دچيت. ﴿٦٧﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ
 نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن. ﴿٦٨﴾ هه مي رهنگيت فيقي و دارقه سپ و هنار ييت تيدا.
 ﴿٦٩﴾ قِيَّأِيَّ هُوَيْن كِيژ نيعمه تا خودايي خو دره و ددانن و په سهند ناكهن.

﴿۷۰﴾ و ژیت ره وشت پاك و جوان ییت تیدا.
 ﴿۷۱﴾ فیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و
 ددانن و پهسند ناکهن. ﴿۷۲﴾ شه بهری چافگر
 و چافره شن، و د چادریت خودانه. ﴿۷۳﴾ فیجا
 هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و ددانن و
 پهسند ناکهن. ﴿۷۴﴾ و بهری زه لامیت وان، دهستی
 کهسه کی نه گه هشتیه وان، نه ژه جنه و نه ژ مرو فان.
 ﴿۷۵﴾ فیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی خو دره و
 ددانن و پهسند ناکهن. ﴿۷۶﴾ بالا وان [به هشتیان]
 یال بالیفکیت کهسک، و مه حفوریت جوان و ب
 رویشی. ﴿۷۷﴾ فیجا هوین کیژ نیعمه تا خودایی
 خو دره و ددانن و پهسند ناکهن. ﴿۷۸﴾ پیروزه نافنی
 خودایی ته، یی خودان مه زناتی و خودان که ره م.

سورة تا واقعه

ل مه که هی هاتیه خوارئ (۹۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [بیژه وان] گافا قیامت رابوو. ﴿۲﴾ کهس نه شیت رابوونا وی دره و بدانیت [خو شه ویت دنیا ییدا
 دره و ددانان، ده می رابوونا وی نه شین دره و بدانن]. ﴿۳﴾ [شه روژ کو روژا قیامتیه] هنده کان نزم دکهت
 [دبنه دوژه هی]، و هنده کان بلند دکهت [و دبنه به هشتی]. ﴿۴﴾ گافا شهرد هه ژیهانه کا مه زن و ب هیز
 هه ژیا. ﴿۵﴾ و چیا پرت پرت بوون. ﴿۶﴾ و بوونه توژه کا بهر با. ﴿۷﴾ و هنگی هوین دی بنه سی جوین.
 ﴿۸﴾ فیجا خودانیت ملی راستی [شه ویت ژ ملی راستی هه هشتی دینه برن]، [یان زی] خودانیت دهستی
 راستی [شه ویت کتیبیت کار و کریاریت خو ب دهستی راستی و هر دگرن]، و خودانیت ملی راستی [د کار و بار
 و سالوخته تیت خودا] د چاوانن؟ ﴿۹﴾ و خودانیت ملی چه پی [شه ویت ژ ملی چه پی شه بو دوژه هی دینه
 ژاژوتن]، یان زی خودانیت دهستی چه پی [شه ویت کتیبیا کار و کریاریت خو ب دهستی چه پی و هر دگرن]،
 و خودانیت ملی چه پی د چاوانن؟ ﴿۱۰﴾ و [جوینی سیی] شه ویت بهری هم مییان خیرئ دکهن، و بهری
 هم مییان خو دنا فیژنی، شه ویت ل پیشیا هم مییانه [بو به هشتی]. ﴿۱۱﴾ شه فه نه نیزیکی خودی. ﴿۱۲﴾ ییت د
 به هشتیت پر خیر و بیدا. ﴿۱۳﴾ [شه و به هشتی، شه ویت نیزیکی خودی] گه له ژ پیشیانه. ﴿۱۴﴾ و کیمه ک
 ژ پاشیانه [نانکو ژ مله تی پیغه مبهری]. ﴿۱۵﴾ ل سهر ته ختیت زیر کری و ریز کری. ﴿۱۶﴾ بهر انبهری ئیک د
 پالدینه.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ يَا كُوفٍ وَابْرَاقٍ وَكَأْسٍ
 مِّن مَّعِينٍ ﴿١٨﴾ لَا يَصُدُّونَ عَنْهَا وَلَا يَنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَلَكِهِم مِّمَّا
 يَتَخَرَّوْنَ ﴿٢٠﴾ وَحَطَّطِيزٌ مِّمَّا يَسْتَهْوُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَلِ
 اللَّوْلِ الْمَكُونِ ﴿٢٣﴾ حِزَاءً بِمَآكِلُهُنَّ يَوْمَئِذٍ لَا يَسْمَعُونَ
 فِيهَا الْغَوَا وَلَا تَأْتِيهِنَّ إِلَّا بَأْسًا سَلَامًا ﴿٢٤﴾ وَأَحْضَبُ الْيَمِينِ مِمَّا
 أَحْضَبُ الْيَمِينِ ﴿٢٥﴾ فِي سِدْرٍ مَّخْضُودٍ ﴿٢٦﴾ وَطَلْحٍ مَّنضُودٍ ﴿٢٧﴾ وَظِلِّ
 مَمْدُودٍ ﴿٢٨﴾ وَمَاءٍ مَّسْكُوبٍ ﴿٢٩﴾ وَفَلَكِهِم كَيْدٌ ﴿٣٠﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ
 وَلَا مَمْنُوعَةٍ ﴿٣١﴾ وَفُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ ﴿٣٢﴾ إِنَّا أَنشَأْنَهُنَّ إِنْسَاءً ﴿٣٣﴾
 جَعَلْنَهُنَّ أَكْبَارًا ﴿٣٤﴾ عَرَبًا أَتْرَابًا ﴿٣٥﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ ﴿٣٦﴾ ثَلَاثَةٌ
 مِّنَ الْأُولِينَ ﴿٣٧﴾ وَثَلَاثَةٌ مِّنَ الْآخِرِينَ ﴿٣٨﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مِمَّا
 أَحْضَبُ الشِّمَالِ ﴿٣٩﴾ فِي سُمُورٍ وَحَمِيرٍ ﴿٤٠﴾ وَظِلِّ مَن يَحْمُورٍ ﴿٤١﴾
 لَا بَارِدٍ وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٢﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٣﴾ وَكَانُوا
 يُبْصِرُونَ عَلَى الْجَنَّتِ الْعَظِيمِ ﴿٤٤﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَيُّدَا مِتْنَا وَكُنَّا
 تُرَابًا وَعِظْمًا أَيْنَا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْءَابَاؤُنَا الْأُولُونَ ﴿٤٦﴾ قُلْ إِنَّ
 الْأُولِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٧﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٤٨﴾

دارمؤزیت، مؤزیت وان ل سهر نیک. ﴿۳۰﴾ و ییت ل بهر سیهرا بهردهوام. ﴿۳۱﴾ و ییت دناف ئافه کا د
 چیتدا. ﴿۳۲﴾ و ییت دناف فیقیه کی مشه و بهرفره هدا. ﴿۳۳﴾ نه شه و فیقی، ب دوپهاهیک دئیت، و نه
 شه، ژئی دئینه فه گرتن. ﴿۳۴﴾ و ییت ل سهر نفینیت بلند و نهرم. ﴿۳۵﴾ ب راستی مه ژنیت بهحه شستی،
 سهر ژ نوی دان [ئانکو پشتی پیربووین و کریت بووین، مه جوان کرنه فه]. ﴿۳۶﴾ و مه کرنه کچ.
 ﴿۳۷﴾ نه فینداریت زه لامیت خوئه، و ئیک دهست و ئیک ژینه (ئیک عه مرن). ﴿۳۸﴾ نه شه مه بو خودانیت
 ملی راستی ییت چی کرین. ﴿۳۹﴾ [خودانیت ملی راستی] گه لهک ژ پیشیانه. ﴿۴۰﴾ و گه لهک ژئی ژ باشیانه
 [ژمله تی بیغه مبهری]. ﴿۴۱﴾ و خودانیت ملی چه پی، و خودانیت ملی چه پی ییت چاوانن؟. ﴿۴۲﴾ شه
 ییت دناف هه لئاگری و ئافا شارایدا. ﴿۴۳﴾ و ییت دبن سیهرا دوکیلا تاری تاریدا. ﴿۴۴﴾ نه سیهره کا
 هین و ساره، و نه یا هندییه کهس ل بهر فه هه سیت. ﴿۴۵﴾ شه بهری نوکه [د دنیا ییدا] د خو شیاندا بوون.
 ﴿۴۶﴾ شه ل سهر گونه هه مزه ن [کو شرکه] د بهردهوام بوون. ﴿۴۷﴾ و دگوتن: نه گهر شه مرین و بووینه
 ئاخ و ههستی، نه ری جاره کا دی شه دی ساخ بینه فه؟! ﴿۴۸﴾ نه ری باب و باپریت مه ییت پیشی ژئی دی
 رانه فه؟! ﴿۴۹﴾ بیژه: ب راستی ییت پیشی و ییت باشی هه می. ﴿۵۰﴾ بی گو مان هه می دی بو وهختی
 روژا دهستنیانگری [کو روژا قیامه تییه] ئینه کو مکرن.

﴿۵۱﴾ پاشی هوین، گهلی گو مپراییت، قیامه تی دره و ددانن. ﴿۵۲﴾ ب راستی هوین دئی ژ داره کی خوون، دارا زه قوومییه. ﴿۵۳﴾ و هوین دئی زکان بی تژی کهن. ﴿۵۴﴾ و ئافا کهل و شارایی، هوین دئی ب سه رداکهن. ﴿۵۵﴾ و هوین دئی و سافه خوون، وه کی فه خووارنا حیشترا تینی. ﴿۵۶﴾ ئەفه، رۆژا قیامه تی دئی بۆ وان یتیه پیشکیشکران، و دئی ل سهر بنه میغان. ﴿۵۷﴾ ب راستی مه هوین ییت چی کرین، فیجا بلا هه وه باوهری هه بیته ئەم دئی هه وه ساخکه یه نه فه، [هه ره وه کی هه وه باوهری هه ی مه هوین ییت چی کرین]. ﴿۵۸﴾ کا بیژنه من، ئەو ئافا هوین دئافیژنه د مالجویکا ژنیدا. ﴿۵۹﴾ ئەری هوین وئ ئافی دهن یان ئەم؟ ﴿۶۰﴾ ب راستی مه مران یاد ناهه را هه وه دانایی، و وهختی وئ یی دیار کریسه [وهنده ک ژ هه وه بجویکاتی دمرن و هنده ک بیری دمرن، و کسه نینه نه مریت]، و نه کو ئەم نه شیین. ﴿۶۱﴾ هه وه ب هنده کیت دی ییت وه کی هه وه بگوهورپن، و هه وه ب رهنه کی دی چی کهن، هوین بی نه زانن.

﴿۶۲﴾ و ب سویند هه وه چیکرنا خو یا جارا ئیکئی یا زانی [خودئی هوین ژ نه یی دان، ل بهراهیسی هوین چپکه ک بوون، پاشی بوونه خوینپاره، پاشی بوونه گۆشته پاره، پاشی بوونه ههستی، و خودئی ههستی ب گۆشتی کراسکر، و ریکا بوونی بۆ هه وه ب ساناهی ئیخست] و دهرس و چامه یان بۆ خو [ژ چیکرنا ئیکئی] و هر گرن [ئه وئ هوین جارا ئیکئی دایین، دشیت جاره کا دی ژی هه وه بده ته فه]. ﴿۶۳﴾ ئەری ما هوین نابینن تشتی هوین دچینن؟! ﴿۶۴﴾ ئەری هوین شین دکهن، یان ئەمین شین دکهن؟! ﴿۶۵﴾ و ئە گهر مه فیابایه دا که یه پویش و په لهخ، و هوین دا عه جیگر تی مینن [چاوا شینکاتیسی هۆسایسی که سکه هسکه بوو]. ﴿۶۶﴾ [و دابیژن]: ب راستی زه مهتا مه، ههروه و بی به رانه ر چۆ، و ئەم خوساره ت بووین. ﴿۶۷﴾ به لکی ئەم زب رابووین. ﴿۶۸﴾ ئەری ما هوین وئ ئافی نابینن، یا هوین فه دخوون؟! ﴿۶۹﴾ ئەری هوین ژ ئەوران دئینه خواری یان ئەم؟! ﴿۷۰﴾ و ئە گهر مه فیابایه دا وئ ئافی ته حل و سویر (شور) کهن، فیجا بۆ چی هوین سوپاسی و شوکورا خودئی ناکهن. ﴿۷۱﴾ ئەری ما ئاگرئی هوین هه ل دکهن، هوین نابینن؟! ﴿۷۲﴾ ئەری هه وه دارا وی ئاگری داییه، یان مه داییه؟! ﴿۷۳﴾ مه ئەف ئاگره (یی دنیایی) یی کریسه بیرئیان بۆ ئاگرئی ئاخره تی [فیجا وهختی وی ئاگری و کارلیکرنا وی دبینیت، دئی ئاگرئی جهه نه می یتیه بیرا وی، و دئی ژ خودئی و ئیزایا وی ترسیت]، و مه یی کریسه فایده بۆ رینگان. ﴿۷۴﴾ فیجا ئافی خودایی خوئی مه زن، ژ هه می کیماسییان پک و پاقر بکه. ﴿۷۵﴾ فیجا ب راستی ئەز ب جهی ستیران سویند دخۆم. ﴿۷۶﴾ و ب راستی ئەفه سوینده کا مه زنه، ئە گهر هوین بزانتن.

الجزء السابع

إِنَّه لَقَرَّءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَا يَمَسُّهُ إِلَّا
 الْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَهَذَا الْحَدِيثُ
 أُنْتُمْ مُدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنْكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ قُلُوا لَا
 إِذَا بَلَغَتِ الْخُلُوفَ ﴿٨٣﴾ وَأَنْتُمْ حَبِيدٌ تَنْظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَتَحْنُ أَقْرَبُ
 إِلَيْهِ مِنْكُمْ وَلَكِنْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ قُلُوا إِنْ كُنْتُمْ عَرَبًا مَدِينِينَ ﴿٨٦﴾
 تَرْجِعُونَهَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ الْمُقْرَبِينَ ﴿٨٨﴾
 فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتْ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنْ أَصْحَابِ
 آيْمِينَ ﴿٩٠﴾ فَسَلْةٌ لَكَ مِنْ أَصْحَابِ آيْمِينَ ﴿٩١﴾ وَأَمَّا إِنْ كَانَ مِنَ
 الْمُكَذِّبِينَ الصَّالِينَ ﴿٩٢﴾ فَزُلٌّ مِنَ جَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةٌ جَاجِيَةٍ ﴿٩٤﴾
 إِنَّ هَذَا لَهُوَ حَقُّ الْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سورة الواقعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١﴾ لَهُ مُلْكُ
 السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾ هُوَ
 الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

گهوریسی [بزرگوارانه، نه گهر هوین راست دبیزن. ﴿۸۸﴾ و نه گهر نهو [یسی مری] ژ نیزیکیت خودی بیت. ﴿۸۹﴾ فیجا دلوقانی و دلشادی و بینشادان و فههسیان و بین خوشی و بههشتاب خیر و بهره کت، بیست وینه. ﴿۹۰﴾ و نه گهر نهو مری ژ خودایت ملی راستی بیت. ﴿۹۱﴾ فیجا سلاف ژ خودایت ملی راستی ل ته بن، ههی خودانی ملی راستی [نه فه دی بؤ وی نیته گوتن، چونکی دی چپته ناف وان، و نهو دی پیشوازی و ی کهن و دی سلافکهنی]. ﴿۹۲﴾ و نه گهر نهو مری ژ وان بیت، نهویت پورژا قیامه تی دره و دانان، و ژ گومریان بیت. ﴿۹۳﴾ دی نائفه کا زیده شاریایی، بؤ نیته پیشکشکرن. ﴿۹۴﴾ و دی چپته دوزه هیدا ژی. ﴿۹۵﴾ ب راستی نهفه [نه فابؤ ته هاتیه گوتن دهرهقی خه لاتکرن و جزا کرنا باش و خراباندا] راسته، و چو گومان تیدا نینه. ﴿۹۶﴾ فیجا نافی خودایی خو بی مه زن، ژ هه می کیاسییان پاک و پاقر بکه.

سوره تا حدید

ل مه دینه یی هاتیه خوار ی (۲۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندی د نورد و نه سماناندا هه بین، خودی ژ کیاسییان پاقر دکهن و ته سیحا وی دکهن، و نهو سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿۲﴾ ملک و خودانییا نورد و نه سمانان یا خودییه، نهوه ژیان ی و مرئی ددهت، و نهو ل سه ر کرنا هه می تشتان یی خودان شیانه. ﴿۳﴾ نهوه یی نیک ی [بهری هه رتشته کی]، و نهوه یی دو بیاهیی [ثانکو یی هه روهه مایی]، و نهوه بلند و سه رده ست [هه بوونا وی ب نیشان و به لگه یان خو یا و ناشکراهیه]، و نهوه زانیی تشتی فه شارتی [یان یی نه بهرچاف]، و نهو ناگه هدری هه می تشتانه.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِي الْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١﴾ لَمْ يَلِكْ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضُ وَاللَّهُ إِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢﴾ يُؤَلِّقُ الْبِنَالَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّقُ الْبِنَالَ فِي اللَّيْلِ وَهُوَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣﴾ ءَامِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ءَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَآلِدِينَ ءَامِنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفِقُوا لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٤﴾ وَمَا لَكُمْ لَا تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالرَّسُولِ يَدْعُوكُمْ لِتُؤْمِنُوا بِرَبِّكُمْ وَقَدْ أَخَذَ مِيثَاقَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٥﴾ هُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ عَلَى عَبْدِهِ ءَأَنْزَلَ بِالنِّبِيِّاتِ لِيُخْرِجَكُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَإِنَّ اللَّهَ بِكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٦﴾ وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلَ أَوْلِيَاءِكِ أَكْثَرَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكَلَّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٧﴾ مَنْ ذَا الَّذِي يَفْرِضُ اللَّهُ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضْعِفُهُ لَهُ ءَوَالَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٨﴾

﴿٤﴾ و ئەوە یسئ ئەرد و ئەسماڻ د شەش رۆژاندا چئ کرین، پاشی ب سەر عەرشی خو کەفت [بلندبونه کا هیژایی وی و بی چاویسی]، و هەر تشتەکی د ئەردیدا دچیت [ژ ئاف و خزینەیان و هەر تشتەکی د بنشە] و ژئ دەر دکەفیت [ژ چانندن و کانی و بیران... هتد]، و هەر تشتەکی ژ ئەسماڻی دئیتە خواری [ژ باران و گز لۆک و بهفر و برویسی و ملیاکەت و کتیبان]، و هەر تشتەکی بهر پی بلنددیی [ژ کریاریت باش و دوعا و جان و ملیاکەت و تەیر و تەوال و هەلی و... هتد] ژئ ب ئاگەهە، و ئەو [ب زانین و شیانا خو] هەر جەهەکی هویڻ لی بن یسئ د گەل هەو، و خودئ هەر کار و کریارە کا هویڻ دکەن، ژئ ب ئاگەهە و دبیینت. سەر و سامانی ئەرد و ئەسماڻان هەر یسئ خودییه، و هەمی کاروبار هەر ب بال خودنقشە دزقرن. ﴿٦﴾ شەقی دکەتە د ناف رۆژیرا، و پۆژی دکەتە د ناف شەقیرا [و هەر دووکان هۆسا کورت و درپژ دکەت]، و خودئ ژ هەر تشتەکی د دلاندا فەشارتی ب ئاگەهە. ﴿٧﴾ [گەلی مرو فان] باوهریسی ب خودئ و پیغەمبەری

وی بینن، و مالی خودئ هویڻ ل سەر کرینە وەکیل ژئ [ب خیر] بدەن، و ژ هەو ئەوئیت باوهری ئیناین و مالی خو د ریکا خودیدنا مەزاحتین، خەلاتەکی مەزن بو وان یسئ هەی. ﴿٨﴾ و هەو خیرە هویڻ باوهریسی ب خودئ ناینن؟ و پیغەمبەر یسئ داخواری ژ هەو دکەت هویڻ باوهریسی ب خودایی خو بینن، و خودئ پەیمان ب باوهری ئینانی یا ژ هەو ستانندی [وەختئ هویڻ ژ پشتا باب ئادەمی دەرئییختین]، ئەگەر هویڻ باوهر بکەن. ﴿٩﴾ ئەوە یسئ ئایەتت ئاشکەرا [کو ئایەتت قورئانینە] بو بەندەیسئ خو دهنیزیت، دا هەو ژ تاریستانی دەرپیختە ناف رۆناهیسی، و ب راستی خودئ بو هەو گەلەک یسئ دلۆفانە. ﴿١٠﴾ هەو خیرە هویڻ مالی خو د ریکا خودیدنا نامەزینخن، و میراتی ئەرد و ئەسماڻان هەر یسئ خودییه، ئەوئیت بەری فەکرنا مەکەهی مالی خو د ریکا خودیدنا مەزاحتین و جیهاد کرین، پایە و پەیسکیت وان ژ یسئ وان ئەوئیت پشتی فەکرنا مەکەهی مال مەزاحتین و جیهاد کرین مەزرتن، ئەف هەردو کە وەکی ئیک نینن، د گەل هندئ ژئ خودئ پەیمان خەلاتئ باش [کو بەحەشتە] یا دایسیه هەردو جوینان، و خودئ ئاگەه ژ وئ هیه یا هویڻ دکەن. ﴿١١﴾ هەر کەسئ مالی خو د ریکا خودیدنا بدەت، خودئ دئ بو چەند قاتە کان زیدە کەت [هەر خیرەک ب دەه خیرانە، هەتا دگەهیتە حەفت سەدان] و وی خەلاتەکی هیژاتر ژئ [کو بەحەشتە] یسئ هەی.

﴿۱۲﴾ رۆژا تو زهلام و ژنیت خودان باوهر دینی و رۆزناهییا وان ل پیشییا وان، و ل ملئ وان یی راستی ب بهر وان دکه فیت [و ملیاکهت دبیزنه وان]: ئەفرۆ مزگینییا بهحه شتیت رویار دبنرا دچن، و هوین ههروههر دئ تیدا مینن، ل ههوه بیت، و ئەفهیه سهرفه رازیا مهزن. ﴿۱۳﴾ رۆژا زهلام و ژنیت دوروی دبیزنه وان ئەو ویت باوهری ئیناین: خو ل مه بگرن داریکا خو ل بهر رۆزناهییا ههوه بینین [ئەفه وهختی د سهر پرا سیراتیپرا دهر باز دبن]، ئەو دئ بیژنه وان: [گهلی دورویان] ب پاش خو فه بزقرن [ئانکو بزقرنه دنیا یی]، ل دنیا یی بو خو ل رۆزناهییی بگهرن، و دیواره ک د ناقههرا ههردو جویناندا دئ ئیتنه دانان، دهر گهه کئ هه ی، ژ نافدا دلۆفانییه و ژ دهرقه ژئ ئیزابه. ﴿۱۴﴾ ئەو [دوروی] گازی [خودان باوهران] دکهن و دبیزن: ما ئەم د گهل ههوه نه بووین [بوچی ههوه ئەم هیلاین]، دئ بیژن: بهلی هوین [سهرفه سهرفه] د گهل مه بوون، بهلی ههوه خو ب دورویاتیی د هیلاک بر، و چافی ههوه ل نه خو شیا

بقره

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَى نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَيَمْشِيهِمْ فِي سُرُرٍ مِّنْ أَلْيَمٍ فَجَنَّتْ حَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَلْيَمُ خَلِيدِينَ
فِيهَا ذَلِكَ هُوَ النُّورُ الْعَظِيمُ ﴿١٣﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُسْلِمُونَ وَالْمُسْلِمَاتُ
لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْظِرْنَا لِقَابَيْسَ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ أَرْجِعُوا وَرَاءَكُمْ
فَالْتَمِسُوا نُورًا فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ
وَوَظَاهِرُهُ مِن قِبَلِهِ الْعَذَابُ ﴿١٤﴾ يُبَادُوهُمْ وَأَهْلُهَا كَانُوا كِبَارًا
وَلِكُلِّكُمْ فِتْنَةٌ أَنفُسِكُمْ وَرِئَاصُكُمْ وَأَرْبَابُكُمْ وَالْآيَاتُ
حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ وَعَزَّ بِاللَّهِ الْعِزُّورُ ﴿١٥﴾ قَالُوا لِمَ لَا يُخَذُّ مِنَكُمُ
فِزْيَةٌ وَلَا مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا مَأْوِيَكُمْ النَّارُ هِيَ مَوْلَاكُمْ
وَيَسُوءُ الصَّيْرُ ﴿١٦﴾ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ
قُلُوبُهُمْ لِرَبِّهِمْ وَاللَّهُ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ
أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ
مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿١٧﴾ أَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا قَدْ بَيَّنَّا
لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ
وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَعَّفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٩﴾

خودان باوهران بوو، و هوین ل دینی ب شك كهفتن، و هیقی و ئومیدییت فالا هوین د سهردابرن، ههتا قیامهت ب سهر ههوه دا هاتی، و شهیتانی هوین ب کهرهما خودی [و بهر فرههسیا رهحما وی] خاپاندن. ﴿۱۵﴾ و ئەفرۆ چوبه دهل، نه ژ ههوه [دورویان]، و نه ژئ ئەو ویت گاوربووین ناییته وهگرتن، جهی ههوه ئاگره، ئاگر هیژیایی ههوهیه، و چ پیسه دوپهیهکه. ﴿۱۶﴾ ئەری ما وهخت نه هاتییه دلئ خودان باوهران ب بیر ئینانا خودی و قورئانی بترسیت، و ئەوه کی وان نه بن ئەو ویت بهری نوکه [ئانکو بهری هاتنه خوارا قورئانی] کتیب بو هاتین، و پشتی سال و زه مان ب سهر وانغه چۆین، دلئت وان رهقبوون و باراپتر ژ وان ژر پیکا راست دهر كهفتن. ﴿۱۷﴾ [گهلی مروشان] بزائن خودییه ئەردی شین دکهت پشتی مرنا وی، ب سویند مه بو ههوه نیشان و بهلگه ییت ئاشکهرا رۆنکرین، دا هوین تی بگههن و ئەقلئ خو بدنه شۆلی. ﴿۱۸﴾ ب راستی زهلام و ژنیت مالئ خو دریکا خودیدا داین، و مالی خو ژ دل بو رازیبوونا خودی مهزاختین، خیرا وان چهن د قاته کان دئ ئیتنه دان، و وان خه لاته کئ ب ریز و رویمهت [کو بهحه شته] یی هه ی.

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالسَّهَادَةُ
عِنْدَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَتُورُهُمْ ۗ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِعَاثِنَا ۖ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيٰوةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُمْ زِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَهُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ بِنَائِهِ ۖ ثُمَّ يَسْفِجُ فَتَرِبُهُ
مُضْمَرًا ثُمَّ يَكُونُ حُطَمًا ۗ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ ۗ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ ۗ وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَمَعَةٌ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ۗ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ ۗ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِى الْأَرْضِ وَلَا فِى أَنْفُسِكُمْ ۚ إِلَّا فِى كِتَابٍ مِّن
قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا ۚ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ ۗ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ ۗ وَمَن يَبْخُلْ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

﴿١٩﴾ و ئەوێت ب دورستی باوهری ب خودی و پیغه مبهری وی ئیناین، ئەون راستگۆ، و شه هیدان ل دهف خودایی خۆرۆناهی و خه لاتی خۆیی هه ی، و ئەوێت گاوروبوین و ئایه تیت مه دره و دانایین ئەو دۆژهینه. ﴿٢٠﴾ [گهلی مرقفان] بزانی هندی ژبانا دنیاینی، ترانه و مژوبلی و کهشخهیی و جوانی و خۆمه زنگرنه د ناچه را هه ودها ب زندهیا مال و عه یالی، و دنیا وهکی بارانه کیهی شینکاتیا وئ جۆتیا ری که یفخۆش بکهت، پاشی ئەو شینکاتی هشک بیت و دئ بینی زه ربوو، پاشی بوو پویش و په لهخ، و ناخرهت زی یان ئیزایه کا دژوار و گرانه، یان زی لئورین و رازیبونا خودییه، و ژبانا دنیایی ژ په رتالی خاباندنی پیغه تر نینه. ﴿٢١﴾ [گهلی خودان باوهران] لهزی ل ژبیرنا گونه هان ژ بهری خودایی خۆفه بکهن، و لهزی ل وئ بهحه شتی بکهن ئەو فره هیا وئ هندی فره هیا ئەرد و ئەسمانی، ئەو بهحه شتا بۆ وان هاتییه به رهه فکرن ئەوێت باوهری ب خودی و پیغه مبهری و ی ئیناین، ئەفه که ره ما خودییه ددهته وی یی

وی بقییت، و خودی خودانی که ره ما مه زنه. ﴿٢٢﴾ نینه تشتهک د ئه ریددا بقه ومیت یان بیته سه ری هه وه، و دده پی پاراستیدا یی نفیسی نهیت - به ری ئەم بدهین - و ب راستی ئەفه ل بهر خودی یا ب ساناهییه. ﴿٢٣﴾ دا ب خه م نه که فن بۆ یا ژ دهستی هه وه چۆی، و دا به تران نه بن ب یا خودی داییه هه وه، و خودی چه ژ چو خۆمه زنگه ری ت قه به ناکهت. ﴿٢٤﴾ ئەوێت چرۆکیی دکهن [دراستا فه رمانا خودیدا، و دراستا ده یباب و کهس و کاریت خۆدا ... هتد، و دقین خه لک زی وهکی وان بن]، و فه رمانا خه لکی زی ب چرۆکیی دکهن، و هه ر که سی رویی خۆ ژ مه زاختنا مالی د پکا خودیدا وه رگپیت، ب راستی خودی منه ت پی نینه، و یی دهوله مند و هیژایی شوکور و په سنییه.

﴿۲۵﴾ ب سویند مه پیغهمبه ریت خو ب به لگه و موعجزه هیئت ناشکهاره هنارتن، و مه کتیب و ترازى و عهدل د گهل وان هنارت دا مروث [ب فان] عه داله تی بکهن د هه می کاروباریت خو دا، و مه ناسن یی دایى و چیکرى، هیز و قه وه ته کا دژوار یا تیدا، و مفا و قازانج ژى بو مرو فان یی تیدا، و دا خودی بزانت [نانکو بو هه وه بهر چاف بکته، چونکی خودی هه ر دزانت] کا کی دى باوهریسی ب غه بیی نیت، و دینی وی و پیغهمبه ریت وی ب سهر تیخت، ب راستى خودی یی ب هیز و سهر ده سته. ﴿۲۶﴾ ب سویند مه نوح و ثیراهیم پیغهمبه رهنارتن، و مه پیغهمبه راتی [پشتى وان] تیخسته د دویندها و اندا، و مه کتیب بو وان هنارتن [هه ر پیغهمبه رکی پشتى وان هاتى ژ دویندها وان بوو]، فیجا هندهك [ژ دویندها وان] راسته ری بوون، و بارپر ژ وان ژ ری دهر که فتن. ﴿۲۷﴾ باشى مه پیغهمبه ریت خو د دويف وانرا هنارتن، و پشتى وان مه عیسیی کورپی مهربه می هنارت [و مه کره پیغهمبه ری ئسرائیلیان یی دوپا هیى]، و مه تنجیل

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ لِيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مِنْ بَصُرِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ غَيْبٌ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿۲۵﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿۲۶﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَضُوءِ اللَّهِ فَمَنْ رَعَاهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَسِقُونَ ﴿۲۷﴾ يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرُسُولِهِ يُؤْتِكُمْ أَجْرًا مِّنْ رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَعْفَ عَنْكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿۲۸﴾ إِنَّا لَعَلَّمْنَا أَهْلَ الْكِتَابِ الْآيَاتِ لِيُبَيِّنُوا عَلَىٰ شَيْءٍ مِّنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿۲۹﴾

دایى و مه نهر مى و دلوفانى تیخسته دلیت و اندا، نه ویت باوهرى پی ئینایین و ب دويف که تین، و ره به ناتیا نه و ل سهر دچن [و ده ستیت خو ژ دنیایى دشون] مه بو وان نه نفیسیبو، نه وان ژ نک خو ب ئینه تا رازیبوونا خودی چى کر بوو، د گهل هندى ژى وهك پیدقى ب جه نه ئینان، و ژ وان نه ویت باوهرى ئینایین مه خه لاتى وان دایى، و گه لهك ژ وان ژ ریکا راست دهر که تن و خراب بوون. ﴿۲۸﴾ گهل خودان باوهران ته قوا یا خودی بکهن و باوهریسی ب هه می پیغهمبه ریت وی بینن، دو پشك و باران ژ دلوفانیسیا خو دى دته هه وه [تیک: ژ بهر باوهریسیا هه وه ب موحه مه د پیغهمبه رى، و یا دى: ژ بهر باوهریسیا هه وه ب پیغهمبه ریت بهر ی وی]، و دى پونا هیسه کى دته هه وه کو هوین ل بهر [د سهر پرا سیر اتیرا] بچن، و دى ل گونه هیئت هه وه بو ریت، و خودی ب خو گونه هژ بهر و دلوفانه. ﴿۲۹﴾ [مه هوین ب فى که ره ما بو رى ناگه هدار کرن] دا خودان کتیب [کو جو هی و فه له نه] بزانتن چو ژ که ره ما خودی ب ده ستى وان نینه [نه نه وه دگه هه فى که ره می یا خودی داییه مله تی پیغهمبه رى، و نه دشین ژى فه گرن]، و ب راستى که ره م [پیغهمبه راتی و راسته ریى و باوهرى] هه می ب ده ستى خودیسه، دده ته وی یى وی بقیئت و خودیسه خودانى که ره ما مه زن.

سورة تا موجداله

ل مهدينه يى هايتيه خوارى (٢٢) ثاينه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ ب سويند خودى گوتنا وي ژنا د راستا خو و زهلامى خودا جرهبه ر د گهل ته دكر، و گازنده و خه ما خو بؤ خودى ديار دكر، هيبست و خودى تاگه هژ دان و ستاندنا هه وه هه بو، ب راستى خودى يى گوهدير و بينه ره. ﴿٢﴾ و ژه وه نه ويث ديپژنه ژنيث خو تو وه كى دهيكامن ل من حهرام بى، ژنيث وان نانبه دهيكيت وان، دهيكيت وان به سه نه ون نه ويث نه و ژى بووين، و ب راستى نه و [ب قى ناخفتنا خو] ناخفتنه كا دويرى راستيى و شهري، و ناخفتنه كا دره و ديپژن، و ب راستى خودى ليپور و گونه ه ژبيسه ره [وه ختى دهر گه يى رزگار بوونى ب كه فاره تى بؤ هه وه فه كرى]. ﴿٣﴾ و نه ويث ديپژنه ژنيث خو تو وه كى دهيكامن ل من حهرام بى و پاشى په شيان

دبن و ليثه دبن، فيجا بهرى نه و بجه نفينا خو دفتت كوله كه كى [چ ژن بيت چ مير] نازاد بكن، نه مري هه وه ب قى بريارى دپيته كرن [دا هوين قى ناخفتنى نه كهن] و هوين چ بكن خودى پى تاگه هداره [و چو ل بهر بهرزه نايث]. ﴿٤﴾ و يى كوله نه ديت و ب دهست نه كه فثت، فيجا هيژ نه چوينه نفينا تيك و دو، بلا دو هه يشان ل سه ريك ب روژى بيت، و يى نه شيا [دو هه يشان يى ب روژى بيت] بلا زادى بده ته شست به لنگازان، نه فه [برياريت زهارى مه ديار كرن] بؤ هندييه دا هوين باوهر ييى ب خودى و پيغه مبهري وى بينن [كار ب برپارا وى بكن، و ل سه ر برياريت نه زانينى نه مينن]، و نه فه نخويب و برپاريت خودپنه، و گاوران نيز ايه كا ب ژان و دژوار يا هى. ﴿٥﴾ ب راستى نه ويث دژاتى و دژناتيا خودى و پيغه مبهري وى دكهن كا چاوا نه ويث بهرى وان ره زيل و رسوا بوون، نه و ژى وه سادى ره زيل و رسوا بن، و ب سويند مه نيشان و بهلگه ييت روژن و ناشكه را ييت هنارتين، و گاوران نيز ايه كا رسوا كهر و شه ر مزار كهر يا هى. ﴿٦﴾ روژا خودى وان هه ميبان زيندى دكه ته فه [دى هه ميبان كؤم كه ت]، فيجا ههر كاره كى وان كرى [هوير يان گر] دى وان پى تاگه هدار كه ت، هه مى [كرياريت وان] خودى ييت نفيسين و وان ب خو ييت ژ بركرين، و خودى ل سه ر هه مى تستان يى شاهده.

سورة المجادلة

بسم الله الرحمن الرحيم

المجادلة
٥٤٢

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِينَ يَظْهَرُونَ
مِنْكُمْ مِنَ نِسَائِهِمْ مَا هُنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي
وَلَدَتْهُنَّ وَأَتْهُنَّ لِيَتَّقُونَ وَنُكْرًا مِنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَفُوفٌ غَفُورٌ ﴿٢﴾ وَالَّذِينَ يَظْهَرُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا ذَلِكَ تَوْعظُونَ
بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٣﴾ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامَ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَتَمَاسَا فَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فِإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَلِكَ لَتُؤْمَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُجَادُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
كُتِبُوا كَمَا كُتِبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿٥﴾ فَمَنْ بَغَى اللَّهَ فَجَاءَهَا يَأْتِيهِمْ
بِمَاعِمِلَاتٍ أَخَصَلَهُ اللَّهُ وَسَوَدَ أَلْفَ عَمَلٍ كُلِّ غَيِّبٍ شَهِيدٌ ﴿٦﴾

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ مِنْ
تَجْوَى ثَلَاثَةَ الْأَهْوَابِ أَلَمْ يَكُنْ لَهُ الْكُوفُؤُنُ أَهْوَاسًا مُّسْمُورًا وَلَا أَدْنَى
مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا
عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نُهِوا عَنِ التَّجْوَى ثُمَّ يُعَادُونَ لِأَمْثَلِهِمْ أَعْنَاءَهُمْ وَيَتَّخِذُونَ بِالْإِنْفِرِ
وَالْعُدُونِ وَمَعْصَبَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءَ وَلَقَّ حَوْكًا بِمَا لَمْ يَحِصُّكَ
بِهِ اللَّهُ يَقُولُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُكُمْ
جَهَنَّمُ بَصُورًا لِّبَنِي الْمَعِينِ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا
تَنَجَّيْتُمْ فَلَا تَنَجَّوْا بِالْإِنْفِرِ وَالْعُدُونِ وَمَعْصَبَتِ الرَّسُولِ
وَتَنَجَّوْا بِاللَّيْلِ وَالنَّجْوَى وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا
التَّجْوَى مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيْسَ بِضَرِّهِمْ
شَيْئًا إِلَّا ابْذَانُ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَسْتَحْوُوا فِي الْمَجَالِسِ فَاقْسَحُوا بِفُتُوِحِكُمْ
اللَّهُ لَكُمُ وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَانْشُرُوا فَرِيقَ اللَّهِ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنْكُمْ
وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

تامکنی، و دۆزههچ پیسه جهه و پیسه دوپهاهیکه. ﴿٩﴾ گهلی خودان باوهران، نه گهر هه وه پسته پست کر، فیجا پسته پستی ب گونههی و دژمنیی و بی ئه مرسیا پیغه مبهری نه کهن، و پسته پستی ب باشیی و ته قوا بی بکهن، و ژوی خودایی بترسن ئه وی هوین هه می دی ب بالفه ئینه کۆمکرن. ﴿١٠﴾ ب راستی پسته پست ژ شهیتانیسه، دا خودان باوهران بی ب خه م بیخیت و ئه و ب خو (شهیتان) چو زبانی ناگه هینته وان ب ده ستورسیا خودی نه بیت، و دقیت خودان باوهر پشتا خو ب خودی گری بدهن. ﴿١١﴾ گهلی خودان باوهران ههر وهختی ژ هه وه هاته داخواز کرن د جفات و دیوانندا جهی بکهن، جهی بکهن، خودی ژ دی ل سهر هه وه فرهه کت، و ههر وهختی ژ هه وه هاته داخواز کرن هوین رابن [دا جهی هنده کیت دی بیته کرن] رابن، خودی، ئه ویت ژ هه وه باوهری ئینابن، و زانین ب رزقی وان کری، دی وان پایه بلند کت، و کار و کریاریت هوین دکن خودی پی ناگه هه.

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا نَجَّيْتُمُ الرَّسُولَ فَقَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ
 صَدَقَةٌ ذَلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ يَجِدُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
 رَّحِيمٌ ﴿١٣﴾ ءَأَسْفَقْتُم أَن تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ جُنُودِكُمْ صَدَقْتُمْ فَإِذْ لَمْ
 تَقْعَلُوا وَتَأْتِ اللَّهُ عَلَيْهِمْ فَأَيُّكُمْ أَصْلَافٌ ءَوَّاءُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَرَسُولَهُ ءَوَّاءُ اللَّهُ خَيْرٌ لِّمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ * أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَوَلَّوْا
 قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَّا هُمْ مِنْكُمْ وَلَا هُمْ عَنْكُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى الْكُذِبِ
 وَهُمْ يَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا
 يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَلَهُمْ
 عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿١٧﴾ لَنْ نُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ مِنَ اللَّهِ
 شَيْئًا أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٨﴾ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
 اللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
 عَلَىٰ شَيْءٍ ءَلَّا إِنَّا لَهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿١٩﴾ أَسْتَخْوَدُ عَلَيْهِمُ السَّيْطَانُ
 فَآسَأُهُمْ ذَكَرَ اللَّهُ أُولَئِكَ حِزْبُ السَّيْطَانِ ءَلَّا إِن حِزْبُ السَّيْطَانِ
 هُوَ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادِّثُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ فِي
 الْأَذْيَانِ ﴿٢١﴾ كَتَبَ اللَّهُ لَأَخْلِبَنَّ أَنَا وَرُسُلِي إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٢﴾

الْحُزْنَةُ

﴿١٣﴾ گهلی خودان باوهران ته گهر هه وه بقیته ب تنی د گهل پیغه مبهری باخشن بهری ئاخختنا خو یا ب تنی خیره کی [ئانکو سه ده قه یه کی] بدن، نه فه [دانا سه ده قه یی بهری ئاخختنا هه وه یا ب تنی د گهل پیغه مبهری] بو هه وه باشتر و باقز تره، فیجا نه گهر هه وه چو نه بوو بدن، ب راستی خودی یی گونه هه ژبهر و دلوفانه. ﴿١٤﴾ نه ری هوین ترسیان خیزان و ژار بسن ته گهر بهری ئاخختنا خو یا ب تنی د گهل پیغه مبهری سه ده قه یان بدن؟ فیجا نه گهر هوین وی نه کن [یا نه مرئی هه وه بی هاتیسه کرن و ل سهر هه وه یا گران بیت]، خودی ل سهر هه وه سفک کر [و ل هه وه ناگریه هوین سه ده قه یان بهری ئاخختنا خو یا ب تنی د گهل پیغه مبهری نه بدن]، فیجا به رده وام و ب رهنگی بیدقی نفیژان بکن و زه کاتی بدن، و گوهداریسا خودی و پیغه مبهری وی بکن، و خودی ب خو ئاگه هداری و بیه یا هوین دکن. ﴿١٥﴾ نه ری ما ته نه و نه دیتن نه ویته بوو بیسه دؤست و پشته فایته وان نه ویته خودی غه زه ب لی کری [کو جو هینه]،

نه و [دوروی] نه ژ هه وه نه [گهلی موسلمانان] و نه ژ وانن، و ل سهر دره وی سویند دخون [ژ دره و سویند دخون کو نه م موسلمانین، و نه دؤست و هاریکاریت جو هیسانین]، و نه و دزانن نه و ژ دره و سویند دخون. ﴿١٥﴾ خودی نیزایه کا دژوار بو وان یا به ره فکری، و چ پیسه کار بوو وان کری. ﴿١٦﴾ وان سویندیت خو [یته ژ دره و] بو خو یته کرینه مه تال [دا خو و مالی خو بی بهاریزن]، و پیکا خودی ل خه لکی گرتن، وان نیزایه کا رسواکهر و هه تکبه ر یا هه ی. ﴿١٧﴾ نه مال و نه عیالی وان فایده یی وان دکته و نه وان ژ نیزایا خودی دپاریزیت، [و بزنان] نه فه دؤزه هینه و هه ره و هه ری تیدا مینن. ﴿١٨﴾ رۆژا خودی وان هه میسان زیندی دکته و بو حه ق و حسابی کوم دکته، وی رۆژی کا چاوا نه فرۆ بو هه وه ژ دره و سویند دخون و هه سادی بو خودی ژ سویند خو، و هزر دکهن سویندیت وان وی رۆژی دی ب تشته کی چن [و دی فایده ی وان کهن هه ره و کی سویندا دنیا یی فایده ی وان دکر]، باش بزانه نه فه دره وینن. ﴿١٩﴾ شه یانی سه ری ژ وان ستاندی [ب و هه سواس و خه ملاندنا خو یته سه ردا برین و هه فساری خو یی کریسه سه ری وان]، خودایی وان یی ژ بیرا وان بری، نه فه قولپ و دهسته کا شه یتانینه، باش بزنان خو ساره تی بارا قولپ و دهسته کا شه یتانیه. ﴿٢٠﴾ ب راستی نه ویته نه یاره تی و دژمناتیا خودی و پیغه مبهری وی دکن، نه و رسواترین و ره زیلترین مروفن. ﴿٢١﴾ خودی ب خو بریار یا دای: بی گومان نه ز و پیغه مبهریته خو، دی ب سه ره کفین، ب راستی خودی خودان هیز و سه رده سه ته.

﴿۲۲﴾ نینه هندهك باوره یی ب خودی و پوژا قیامه تی بینن، و حهژ وان بکهن نهویت نه یاره تی و دژمناتی خودی و پیغه مبه ری و ی دکهن، خو ته گهر تهو باب و باپیری ت وان بن، یان زارو کیت وان بن، یان براپی ت وان بن، یان عه شیره تا وان بیت، نه فان خودی باوره یی د لیت و اندا نفیسی و بنه جه کری، و ب هاریکاری و پشته فانی و ب سه رکه فتنا خو تهو پی ت ب هیژ ئیخستین، و دی وان به ته به حه شتیت رویار د بنرا دچن و ههروهه ری تییدا بن، خودی ژ وان پازی بو و نهو ژ ی ژ خه لانی خودایی خو پازی بوون، و نهفه کوما خودینه و باش بزانی پی ت سه رفه راز هه ر کوما خودینه.

سوره تا حشر

ل مه دینه یی هاتیسه خواری (۲۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هه ر تشته کی د نه رد و نه سماناندا هه ی، خودی ژ

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱﴾

سورة الحشر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱﴾ هُوَ الَّذِي أَخْرَجَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ لِأَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ أَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّوا أَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ حُصُونُهُمْ مِنَ اللَّهِ فَأَتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَدَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِأَيْدِيهِمْ وَأَيْدِي الْمُؤْمِنِينَ فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ ﴿۲﴾ وَلَوْلَا أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَلَاءَ لَعَذَّبْتَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ النَّارِ ﴿۳﴾

هه می کیاسییان پاقرژ دکهت و ته سبیحا وی دکهت، و نهو یی سه ردهست و کاربنه جهه. ﴿۲﴾ نهو ه (ثانکو خودیه) یی نهویت گاوروبوویین ژ خودان کتیبان [مه خسه د پی] (به نی نه ظیر) کن. [دهر ئیخستنا ئیککی ژ مالیت وان دهر ئیخستن، ههوه هزر نه دکر تهو دی دهر کهفن و وان ژ ی هزر دکر کهله پی ت وان دی وان ل بهر خودی ئاسی کهن، فیجا خودی ب ریکه کا و هه هاته وان هزرا وان بو نه دچو، و هه ساترس ئیخسته دلئ وان، خانیی ت خو ب دهستی ت خو ب دهستی ت خودان باوره ان دهه رافتن، فیجا گه لی خودان نه قلان دهرس و چامه یان بو خو ژ وان وه رگرن [وی نه کهن یا وان دکر، دا تهو ب سه ری ههوه نه ئیت یا ب سه ری وان هاتی]. ﴿۳﴾ و نه گهر خودی، دهر کهفتن [ب وی رهنگی پی دهر کهفتن] ل سه ر وان نه نفیسیایه، دا د دنیا ییدا وان ئیزادهت [ب کوشتن و ئیخسیر کرنی ههروه کی ب سه ری] (به نی قوره یظه) ئینایی. و ل ئاخره تی ژ ی ئیزایا ئاگری بو وانه.

﴿٤﴾ و ئەفه [ئەف ئیزایه] مه ب سه‌ری وان ئینا چونکی وان دژمناتیا خودی و پیغه‌مبه‌ری وی دکر، و هه‌ر که‌سی دژمناتیا خودی بکه‌ت، ب راستی جزایی خودی [د راستا ویدا] جزایه‌کی دژواره. ﴿٥﴾ هه‌ر دارقه‌سه‌په‌کا هه‌وه‌بری یان هه‌وه‌ل سه‌ر بنی وی هیلائی، ب ده‌ستویریا خودی بوو، و دا خودی ریده‌که‌فتیان [کو جو هیبت (به‌نی نه‌ضیر)ن] بشکینیت و ره‌زیل بکه‌ت. ﴿٦﴾ و ئەو مالی خودی ژ وان ستانندی و داییه‌ پیغه‌مبه‌ری، هه‌وه‌ جو هه‌سه‌پ و حیشت‌ر د دویقران‌ه‌دایینه‌به‌زی [و هه‌وه‌زه‌جه‌ت پیغه‌ نه‌بریه‌]، به‌لی خودی پیغه‌مبه‌ری خو‌ل سه‌ر هه‌ر که‌سی چه‌ز بکه‌ت سه‌رده‌ست دکه‌ت، خودی ل سه‌ر هه‌ر تشته‌کی خودان ده‌سته‌لاته. ﴿٧﴾ و ئەو مالی بی شه‌ر خودی کریه‌ ده‌سته‌کفتی بو پیغه‌مبه‌ری خو، ئەوئی ژ ه‌لکه‌ی گوندان [گون‌دیت به‌نی (قوره‌یظه) و (به‌نی نه‌ضیر) و گوندی فه‌ده‌ک و گوندی خه‌یه‌ر] هاتیه‌ ستانندن، بو خودی و پیغه‌مبه‌ری وی و مروفتیت پیغه‌مبه‌ری [ژ بابکی هاشم و (موت‌ه‌لب) ی] و سیوی

و به‌له‌نگاز و ریفتنگانه، دا هه‌ر نه‌مینته ده‌ستی زه‌نگینیت هه‌وه‌دا، و چ ئەمری پیغه‌مبه‌ری ل هه‌وه‌ کر بکه‌ن، و نه‌هیا هه‌وه‌ ژ چ کر خو‌ ژئی بده‌نه‌پاش، و ژ خودی بترسن [سستی ده‌م‌ری ویدا نه‌که‌ن]، ب راستی جزایی خودی جزایه‌کی دژواره. ﴿٨﴾ ئەو مال بو وان فه‌قیر و ژاریت مشه‌ختن ئەو‌یت ژ ناف مال و جه‌ و واریت خو‌ هاتینه‌ ده‌ریختستن، داخوازا که‌ره‌م و رازیبو‌نا خودایی خو‌ دکه‌ن [ئانکو دا بگه‌هنه‌ که‌ره‌م و رازیبو‌نا خودایی خو، مشه‌خت بوون]، و دینی خودی ب سه‌ردیختن و هاریکاریا پیغه‌مبه‌ری وی دکه‌ن، و ئەفه‌نه‌ د باوه‌ریا خو‌دا راست و دورست. ﴿٩﴾ و ئەو‌یت به‌ری ل مه‌دینه‌یی ئانجی، و باوه‌ری ئینایین به‌ری مشه‌خت بچنه‌ مه‌دینه‌یی، ئەو‌ چه‌ژ وان مشه‌ختان دکه‌ن ئەو‌یت فه‌ستا وان کرین، و چو که‌رب و دل‌ره‌شیی دل‌یت خو‌دا نابین به‌رانبه‌ری مشه‌ختان، ژ به‌ر مالی پیغه‌مبه‌ری داییه‌ وان مشه‌ختان، و ئەو وان ب پیش خو‌ دیختن و وان ژ خو‌ فه‌رت‌ر ددانن، خو‌ چه‌ند ده‌وه‌جه‌ و ده‌ست ته‌نگ ژئی بن، و ئەو‌یت خو‌ ژ چرویکیا نه‌فسا خو‌ دپاریزن، ئەون سه‌ره‌راز.

ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ. وَمَنْ يُشَاقِ اللَّهَ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُمْ مِنْ لَيْتَةٍ أَوْ نَرَسْتُمْوهَا قَائِمَةً عَلَى أَوَّلِهَا فَإِذِنْ أَنْ يَلْحَظَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُ فَمَا أَحَقُّهُ عَلَيْهِ مِنَ خَبَلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَا آفَاءَ اللَّهِ عَلَى رَسُولِهِ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى فَلِلَّهِ وَالرَّسُولِ وَلِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ كَنْ لَا يَكُونُ دُولَةً بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا آتَاكُمُ الرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا نَهَاكُمْ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٧﴾ لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿٨﴾ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

﴿۱۰﴾ و ئەو ئۆت دەوئىف وانرا ھاتىن دېيژن: خوديوق گونەھىت مە و يئىت برايت مە بېت بەرى مە باوهرى ئىنايىن زى ببە، و نەفئانا وان ئەوئىت باوهرى ئىنايىن نەئىخە دلئىت مەدا، و مە د راستا واندا زكړه ش نەكە، خوديوق تو ميهرەبان و دلوقانى. ﴿۱۱﴾ ئەرى ما تە ئەو نەديتن ئەوئىت دورويىتاي كرىن، گۆتنە برايت خوق ئەوئىت گاوروبويىن ژ خودانئىت كتيبان [مەخسەد بى جوهيىت (بەنى نەضير)ن]: ب سويند ئەگەر ھوين ھاتنە دەريئىخستن ئەم ژى د گەل ھەوہ دى دەركەفين، و ئەم د راستا ھەوہدا گوھداربىا كەسى ناكەين، و ئەگەر شەرئى ھەوہ ھاتە كرن ئەم دى ھاريكاربىا ھەوہ كەين، و خودى شادەيى ددەت كو ئەو درەوينىن. ﴿۱۲﴾ ئەگەر ئەو [ئانكو (بەنى نەضير)] بيئە دەريئىخستن د گەل وان دەرناكەفن و ئەگەر شەرئى د گەل وان بيئە كرن ھاريكاربىا وان ناكەن، و ئەگەر ئەو ھاريكاربىا وان بكەن ژى [دى شكين و خو ناگرن] دى رەفن، پاشى ھاريكاربىا وان ژى نائىتە كرن. ﴿۱۳﴾ ب راستى [گەلى خودان باوهران] سەھما ھەوہ

وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۰﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ تَأْفِكُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكُتُبِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَتَخْرُجُنَّ مَعَكُمْ وَلَا تُطِيعُ فِيكُمْ أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿۱۱﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُنَازِلُنَّ أَلا دَبَّرْتُمْ لَأَنْصُرُوهُمْ وَإِنْ أَنْصُرُوهُمْ كَيْفَ يُصَدُّوا عَنْهُمْ قُرْآنَ اللَّهِ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿۱۲﴾ لَأَيَقْتُلُوكُمْ جَمِيعًا لَئِنْ فَرَىٰ مُخْصَصَةٌ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدًا تَحْسَبُهُمْ جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿۱۳﴾ كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاتُ أَلْوَافٍ وَبِالْأَمْرِ هُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۴﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿۱۵﴾

د دلئىت واندا ژ سەھما خودى پترە، چونكى ئەو ملەتە كى تيئەگە ھىشتىنە. ﴿۱۴﴾ ئەو ھەمى پىكشە [دوروى و جوهيىت (بەنى نەضير)] چو جانە شين شەرئى ھەوہ بكەن، ئەگەر نە د ناف ھندەك گونديت ئاسيدا بن يان ل پشت ديواران بن [دا خو ل پشت فەشيرن، ھندى ھند تر سنوكن] نە ليكى و دژمنايىيە كا دژوار ياد نافبەرا واندا ھەي [يان زيرەكى و دژواربىا وان بو ئىك و دوپە] يا ژ تەفە ھەمى ئىكەن، بەس دلئىت وان نەدگە ليكن، ئەفە چونكى ئەو ملەتە كى نەفام و تيئەگە ھىشتىنە. ﴿۱۵﴾ ئەو ژى وەكى ئەوئىت بەرى خوئە [جوهيىت قەينو قاع بەرى وان، نيزىك نەدوير، پىغەمبەرى دەريئىخستبون] ئەوئىت تامكرينە جزايى كارى خو، و ئىزايە كا دژوار ژى بو وان يا ھەي. ﴿۱۶﴾ مەتە لا [دورويىيان و سەردابرا وان بو جوهيىيان] وەكى مەتە لا شەيتانىيە، وەختى دېيژتە مرقفى ببە گاور و گاغا گاور بوو دى بيژيتى: ئەز ژ تە بەرىمە [و من شو لە ب تە نينە]، ب راستى ئەز [ژ ئىزاي] خودانى ھەمى جيھانان دترسم.

فَكَانَ عَاقِبَتُهُمَا أَنَّهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا
 وَذَلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿١٧﴾ يَتَّيْهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا
 اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍّ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
 اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
 نَسُوا اللَّهَ فَأَنسَاهُمْ أَنفُسَهُمْ أُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿١٩﴾
 لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ
 الْجَنَّةِ هُمُ الْقَائِمُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ
 عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْنَاَهُ خَشِيعًا مُّتَصِدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ
 وَذَلِكَ الْأَمَثَلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢١﴾
 هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ الْغَيْبُ وَالشَّهَادَةُ
 هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْمَلِكُ
 الْقُدُّوسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُهَيْمِنُ الْعَزِيزُ الْجَبَّارُ
 الْمُتَكَبِّرُ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٢٣﴾ هُوَ اللَّهُ
 الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ
 لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

﴿١٧﴾ فَيَجَا دُوِيَا هَيْبَا هَهُر دُوو كَانُتُهُ قُهُيَه: هَهُر دُو هَهُتَا
 هَهُتَا دِي دُنَا كُرِي دَا بِن، وَتُهُ قُهُيَه جَزَائِي سَتُهُ مَكَرَان.
 ﴿١٨﴾ كُي خُو دَان بَا وِرَان ژ خُو دِي بَتْرَسَن، وَ هَهُر
 تِيك بَلَا بَهُرِي خُو بَدُهُتِي كَا چ كَار وَ كُرِيَار بُو سُو بَهُي
 كُرِيَنه، وَ چ ل بِي شِيَا خُو هِنَار تِي يه، وَ ژ خُو دِي بَتْرَسَن،
 ب رَاسْتِي هَهُر تَشْتَه كِي هُوِيَن دَكُهَن خُو دِي ژِي ب
 نَا كُ هَهُ. ﴿١٩﴾ وَ هُوِيَن وَه كِي وَان نُهَبَن تُهُ وِي ت خُو دِي
 (تُهُ مَرِي خُو دِي) ژ بِي رُ كُرِيَن، وَ تْرَسَا وِي نُهُ كُرِيَنه د دَلِي
 خُو دَا [بِيَان خُو دِي وَ زَكْرِي وِي ژ بِي رُ كُرِيَن]، فَيَجَا
 خُو دِي وَه ل وَان كُر خُو ژ بِي رُ بَكُهَن [تُهُ وَ نُهُ كُرَن يَا
 فَايْدَه يِي وَان بَكُهَت، هَهُ چَكُو خُو ژ بِي رُ كُرِيَن]، وَ تُهُ قُهُنَه
 ژ رِي كَا رَاسْت دَه رَه كُهُ فُتِي. ﴿٢٠﴾ بَه حَشْتِي وَ دُو ژ هَهُي
 وَه كِي تِيك نَابِن، بَه حَشْتِي نَه سَهُر فَه رَا ز. ﴿٢١﴾ تُهُ كُ هَر
 مَه تُهُ ف قُورْثَانَه بُو چِيَا يَه كِي هِنَار تَبَا يَه، تُو دَا [چِيَا ي]
 بِي نِي ژ تْرَسِي ت خُو دِي دَا تْرَسْ كُرْتِي وَ يَه قُ پَه قَه، وَ تُهُ م
 قَان نُمُو وَ نَه بِيَان بُو مَرُوقَان دِيَار دَكُه يِن دَا هَزْرَا خُو
 تِي دَا بَكُهَن. ﴿٢٢﴾ تُهُ وَ، تُهُ وَ خُو دِي يَه يِي چُو پَه رَسْتِي
 يِي ت رَاسْت وَ دُورَسْت ژ بِلِي وِي نَه ي، وَ تُهُ وَ زَانَا بِي
 نُهِي نِي وَ تَا شَكْرِيَا ن، وَ تُهُ وَه خُو دَان رَه مِي زِي دَه دَلُوقَان. ﴿٢٣﴾ تُهُ وَ، تُهُ وَ خُو دِي يَه يِي چُو پَه رَسْتِي يَت دُورَسْت
 ژ بِلِي وِي نَه ي، خُو دَان وَ خُو نْدَكَارِي هَهُ مِي چِي كُرِيَا نَه، وَ يِي پَا قُهُ [ژ هَهُ مِي كِي مَاسِيَا ن] وَ سَهُرَه كَانِيَا تَه نَا بِي
 وَ سَلَامَه تِي بِي يَه، وَ دَل تَه نَا كُ هَرَه [بُو بَه نَدَه يِي ت خُو ژ تِي زَا يَا خُو] وَ پَارِي زَهَر وَ زِي رَه قَانَه [ل سَهُر هَهُ مِي تَشْتَان]،
 وَ سَهُر دَه سْت وَ دَه سْت بَلَنْد وَ نَه چَار كُ هَرَه، وَ خُو دَان مَه زَنَاتِي يَه، وَ خُو دِي ژ وَان هَهُ فُشِكِي ت مَوْشَرَك بُو دَدَانِن
 يِي پَا قُهُرَه. ﴿٢٤﴾ تُهُ وَه خُو دَا يِي چِي كُ هَر وَ پَه يِدَا كُ هَر وَ وِي نَه وَ رَه نَگ چِي كُ هَر، بَا شَنَاف هَهُ مِي يِي ت وَ يِنَه، هِنْدِي
 دُهُر د وَ تُهُ سَمَان دَا هَهُ يِن هَهُ مِي وِي ژ كِي مَاسِيَا ن پَا قُهُ دَكُهَن، وَ هَهُر تُهُ وَه يِي سَهُر دَه سْت وَ كَار بَنَه جَه.

سوره تا مومته حینه

ل مه دینه یی هاتیه خورای (۱۳) ثایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ گهلی خودان باوهران، نه یاری من و نه یاری خو
 نه که نه دؤست و هه قال، هوین له زئی ل چه ژیکرنا وان
 دکه ن و هه ب خو باوهرییی ب دینی و قورثانا بو
 هه وه هاتی نائینن، و پشتا خو دده نی چونکی هه وه
 باوهری ب خودایی خو ئینابوو، هوین و پیغه مبه ر
 [ژ مه که هی] دهر ئیخستن، ژ بهر وی باوهرییا هه وه ب
 خودی ئینایی خودایی خو [قیجا چاوا هوین چه ژ
 وان دکه ن؟] و نه گهر هوین بو جهادی و رازیوونا
 من دهر که قنبین [دؤستینی و چه ژیکرنا وان نه که ن]
 هوین ب دزیقه ژ بهر وی چه ژیکرنی، دهنگ و به حسان
 دگه هیننه وان، و نه ز چیتر دزانم هوین چ فه دشیرن وان
 چ ناشکرا دکه ن، و ههر که سی ژ هه وه هه قالینیا وان
 بکه ت [نهینیی موسلمانان بو وان ناشکرا بکه ت]،

سورة الممتحنة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا ءَعْدُوِي وَعَدْوِي ءَوْلِيَا ءَلْتَمُنُوْا بِهِمْ
 بِالْمُوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الرُّسُوْلِ وَيَأْتِيكُمْ
 تُؤْمِنُوْا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ حَرِيْصِيْنَ جِهَادٍ فِيْ سَبِيْلِ وَابْتِغَاةَ مَرْضَاتِيْ
 تُسِرُّوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمُوَدَّةِ وَاَنَا اَعْلَمُ بِمَا اَخْفَيْتُمْ وَمَا اَعْلَمْتُمْ وَمَنْ
 يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيْلِ ﴿١﴾ اِنْ يَتَّقُوْكُمْ يَكُوْنُوْا لَكُمْ اَعْدَاةً
 وَيَسْطُوْا اِلَيْكُمْ اِيْدِيَهُمْ وَاَلْسِنَتُهُمْ بِالسُّوْءِ وَاُوْدُوْا لَكُمْ كُفْرًا ﴿٢﴾
 لَنْ تَنفَعَكُمْ اَرْحَامُكُمْ وَاَوْلَادُكُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاَللّٰهُ
 بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿٣﴾ قَدْ كَانَتْ لَكُمْ اَسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِيْ اِبْرٰهِيْمَ وَاَلَّذِيْنَ
 مَعَهُ اِذْ قَالُوْا لِقَوْمِهِمْ اِنَّا بُرَّءُوْا مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ
 كَفَرْنَا بِكُمْ وَاَبَدْنَا بَيْنَكُمْ وَاَبَدْنَا وَاَلْبَغْضَةَ اَبَدًا حَتّٰى تُوْمِنُوْا
 بِاللّٰهِ وَحَدَّةً اِلَّا قَوْلَ اِبْرٰهِيْمَ لِيٰسَءَلْتُمْ عَنْكُمْ لَمَّا اَمْلِكُ لَكُمْ مِنَ
 اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ وَّرَبَّنَا عَلِيْكَ تَوَكَّلْنَا وَاَلْبِكْرُ اَبْنَا وَاَلْبِكْرُ الْمَصِيْبُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا
 لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِيْنَ كَفَرُوْا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٥﴾

ب سویند وی ریکا راست بهرزه کر. ﴿۲﴾ نه گهر هوین ب دهست وان بکه فن و بشینه هه وه دژمنیا خو دی
 بو هه وه دیارکه ن، و دهست و نه زمانیت خو ب خرابی دی ل هه وه دریزکه ن، و چه ز دکه ن هوین ژی [وه کی
 وان] گاور بین. ﴿۳﴾ دبنیرا که س و کار و زاروکیت هه وه فایده ی هه وه ناکه ن، خودی رورژا قیامه تی دی
 هه وه هه میان ژیکفه که ت، و تشتی هوین دکه ن خودی ژی ب ناگه هه. ﴿۴﴾ ب سویند ئیبراهیم پیغه مبه ر و
 نه ویست باوهری پی ئینایین، بو هه وه نموونه یه که باش بوون و هختی گوئینه مله تی خو [نه ویست گاور]، ب
 راستی ئه م ژ هه وه و ژ وان نه ویست هوین شوینا خودی دبه ر یسن بیست بهرینه، ئه م باوهرییی ب دینی هه وه
 نائینن، [هه وه گاور دبیین، و باوهرییی ب کار و کریار و دینی هه وه نائینن]، و نه فه نه فیان و دژمنایی که فته
 دناقه به را مه و هه وه دا و نارایت، هه تا هوین باوهرییی ب خودی ب تنی نه ئینن [و ده می تشتاندا چافل
 ئیبراهیمی بکه ن ناخختنا] دگه ل بابی خو گوئی تی نه بیست [دهمی گوئی تی]: نه ز دی داخوازا گونه هژیرینی
 بو ته که م، و نه ز نشیم ته ژ ئیزایا خودی بیاریزم ژی، خودیوو، مه خو هیلا ب هیقیسیا ته فه و مه خو
 هه لپه سارته ته، و ئه م ب بال ته فه زفرین، و زفرین و دویاھیگ هه ر ب بال ته فه به. ﴿۵﴾ خودیوو، مه نه ئیخه
 بهر ئیزایا گاوران و وان ل سه ر مه سه ردهست نه که، کو مه ب ئیزایه که ژ تاقه تا مه زیده بجه رینی [و نه و
 بیژن: نه گهر ئه و بیست هه ق بانه، نه فه ب سه ری وان نه دهات] و گونه هیست مه ژی ببه، خودیوو ب راستی
 سه ردهست و کاربنه جه هه ر تویی.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أَنسُوءٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
 وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦٠﴾ عَسَىٰ أَن يَجْعَلَ بَيْنَكُمْ
 وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً وَاللَّهُ قَدِيرٌ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦١﴾
 لَا يَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
 مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ ﴿٦٢﴾
 إِنَّمَا يَنْهَىٰكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن
 دِيَارِكُمْ وَظَهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوهُمْ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ
 هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٦٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ مِهْجَرَاتٍ
 فَامْتَحِنُوهُنَّ إِنَّهُنَّ أَغْلَمُ بِلَايَمِيْنَهُنَّ فَإِن عَابْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ فَلَا
 تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ لَأَهْلَهُنَّ لَأَهُنَّ يَحِلُّ لَهُنَّ وَأَتَوْهُنَّ
 مَا أَنفَقُوا وَلَاجْنَاحَ عَلَيْهِنَّ أَن يَتَذَكَّرْنَ إِذَا عَابْتُمُوهُنَّ أَجْرُهُنَّ
 وَلَا تَنْسُوا كُفْرَ بَعْضِ الْكُفَّارِ وَسَعَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلَيْسَتْ أُمَّاتٌ مَّا أَنفَقُوا
 ذَٰلِكُمْ حُدُودُ اللَّهِ يَتَذَكَّرُ فِيهَا مَن وَعَد بِهَا عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٤﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
 سَيِّئَةٌ مِّنْ أَرْوَجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَابِتُوا قَنَاقِرَ الَّذِينَ ذَهَبَتْ
 أَرْوَجُهُمْ مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٦٥﴾

الجزء الثامن

بهر دینیی ههوه د گهل ههوه کرین، و هوین ژ وار و جهیت ههوه دهرئییخستین، و هاریکاری د دهرئییخستنا ههوه دا کرین کو هوین دۆستینیا وان بکهن، و ههر کهسی دۆستینیا وان بکهت، نی ئهون ییت سته مکار.

﴿٦٠﴾ گهلی خودان باوهران، ههر وهختی ژنیت خودان باوهر مشهخت بوون و هاتنه دهف ههوه، بجهربینن کا وان ب دورستی باوهری ئیناییه یان نه، و خودی چیتر ئاگهه ژ باوهریسیا وان ههیه، و ئه گهر ههوه زانی کو وان [ژنان] ب دورستی باوهری یا ئینایی وان ل گاوران نه زفرینن، نه ئهو ژن بو وان گاوران دورستن و نه ئهو گاور بو وان دورستن، و [گهلی خودان باوهران] ئهو مههرا زه لامیت وان ژنان [ئهو ییت گاور] دایبیه وان ژنان ل زه لامیت وان بزفرینن، و چو گو نه هل سههر ههوه نینه هوین وان ژنان ماره بکهن، ئه گهر هوین ماره یا وان بدنی، و ژنیت گاور ل سههر زیمه تا خو نه هیلن و ئهو مههرا ههوه دایبیه وان [ژنیت گه هشتینه گاوران] ژ وان بستینن، و وان گاوران ری کاچ مههر دایبیه ژنیت خو [ئهو ییت موسلمان بووین و گه هشتینه ههوه و شوی ب ههوه کرین]، بلا ژ ههوه بخوازن ئهقه بریار و فهر مانا خودییه، خودی ب فان بریاران حوکمی د ناچهرا ههوه دا دکهت، و خودی یی زانا و کاربنه جهه. ﴿٦١﴾ [گهلی خودان باوهران] ئه گهر ژنهک ژ ژنیت ههوه بخرییت و بگه هیهته گاوران، و هوین د شه ری خو دا د گهل گاوران ب سههر کهفتن و دهسکهفتی ب دهست ههوه کهفتن، فیجا ئهو ییت ژنیت وان چو یین بووینه گاور کاچ مههر زه لامیت وان دایبیه وان، ته مته تی وی مههری ژ غه نیمه ی بدنه وان، و ژ وی خودایی بترسن ئهوی ههوه باوهری پی هه ی.

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا جَاءَكَ الْمُؤْمِنَاتُ يُمَاجِعَكَ عَلَيْ أَنْ لَا يُبْشِرَنَّ بِاللَّهِ
شَيْئًا وَلَا يَسْرِفَنَّ وَلَا يَزِينَنَّ وَلَا يَتَمَثَّلَنَّ أَوْلَادَهُنَّ وَلَا يَأْتِيَنَّ
بِهِنَّ يَنْفَرِينَ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي
مَعْرُوفٍ قَبَائِحُهُنَّ وَأَسْتَغْفِرْ لَهُنَّ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٣﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ قَدْ
يَسُؤُوا مِنَ الْآخِرَةِ كَمَا بَيَّسَ الْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَابِ الْقُبُورِ ﴿١٤﴾

سورة الصفي

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقِيمُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَأَنَّهُمْ
بُنِينَ مَرْصُوعِينَ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ لِمَ
تُؤَدُّونَنِي وَقَدْ تَعَلَّمُونَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا زَاغُوا
آزَاحَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٥﴾

﴿١٣﴾ هه ی پیغمبر، گافا ژنیت خودان باوهر هاتنه دهف ته دا په یانی بدنه ته کوئه و چو هه فیشکان بؤ خودی چی نه کن، و دزیی نه کن و دههمه ن بیسیی نه کن و زاروکیت خو نه کوژن، و چو زاروکان ژ بی بهختی ب دویف زه لامیت خو ف ه نه نن و ژ نه مرئی ته دهر نه که فن، فیجا توژی په یمانی ژ وان و هر بگره و داخوازا گونه ه ژیرنی بؤ وان ژ خودی بکه، ب راستی خودی یی گونه ه ژیره و دلوفانه. ﴿١٤﴾ گهلی خودان باوهران، دوستینیا وان نه کن نه ویت خودی غه زه ب لی کری، ب سویند نه و ژ خه لاتنی ناخره تی بی هیقینه کا چاوا گاور [نه ویت باوهری ب رورژا قیامه تی نه ی] ژ مریمان بی هیقینه [جاره کا دی ساخ بیسه فه].

سوره تا صهف

ل مه دینه یی هاتیه خورای (١٤) ثایه سه

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هندی د ئرد و نه سماناندا هه ی ته سببها خودی دکن [ژ کیماسییا ن پاقر دکن]، و نه وه یی سه رده ست و کاربنه جهه. ﴿٢﴾ گهلی خودان باوهران بؤ چی هوین دبئژن و ناکه ن؟. ﴿٣﴾ ناخفتنا هوین دبئژن و نه کن، که ری ل دهف خودی پتر لی دکه ت. ﴿٤﴾ ب پاستی خودی چه ژ وان دکه ت نه ویت تیک ریز شه ری درپکا خودیدا دکن، دی بیژی نافاهیه کی موکوم و بیکفه گریداییه. ﴿٥﴾ و چیروکا مووسایی بؤ مله تی خو بیژه وهختی گوتیه مله تی خو: گهلی مله تی من بؤ چی هوین من ئیزا دده ن و دبئشین و هوین دران نه ز پیغمبرئی خودیمه بؤ هه وه، فیجا وهختی وان هه قی هیلایی و به ری خو ژئی و هر گپایی، خودی ژی دلیت وان ژئی دانه پاش و ژئی و هر گپان، و خودی مله تی ژرپکا پاست دهرکه فتی پاسته پئی ناکه ت.

وَاذْ قَالِ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدٌ فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ ظَلَمَ وَمَنْ أَفْتَرَى عَلَى اللَّهِ الْكُذِبَ وَهُوَ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُظْفِقُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَهْلَ الذِّكْرِ عَلَىٰ تَجَرُّدٍ يُتَجَبَّرُ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُوَفَّوْنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ مُتَجَدِّدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسْكِنٍ تَلْبَسُونَ فِي جَنَّاتٍ عَدْنٍ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ يُحِبُّونَهَا نَصْرٌ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا أَصْوَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ الْحَوَارِيُّ مَنِ آمَنَ إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَصْوَارُ اللَّهِ فَقَامَتِ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عُدْوَانِهِمْ فَاصْبِرُواظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

﴿٦﴾ و وهختی عیسایی کورپی مهریه می گوتیسه [ئسرائیلیان]: گهلی ئسرائیلیان نی ئەز پیغه مبهری خودیمه بۆ ههوه، و ئەز راستده ئیخی کتیبیا بهری خۆمه کو تهوراته، و ئەزنی هاتیم مزگینیا پیغه مبهره کی بدهمه ههوه، پشتی من دئی تیت نافیی وی ئەحمده، و وهختی عیسا ب موعجیزه ییت ئاشکه رافه بۆ وان هاتی، گۆتن: ئەفه سیر بهندیه کا ئاشکه رایه.

﴿٧﴾ و ما کی ژ وی سته مکارتره ئەوی دره وان ب نافیی خودی بکهت [پیغه مبهری وی سیر بهند بدانیت، و موعجیزه ییت وی سیر بهندی بدانیت]، و داخواز ژ وی ب خو دئیته کرن [ب ریکا پیغه مبهریت خودی] موسلمان بیت، و خودی مله تی سته مکار راسته ری ناکهت. ﴿٨﴾ وان [سته مکار و گاوران] دقیت [ئانکو ل بهر دگه رن] رۆناهییا خودی [کو قورئانه] ب دهقیت خو فه مرینن، و خودی رۆناهییا خو هه ر دئی تمام کهت، خو ئەگه ر گاوران پی نه خو ش ژی بیت.

﴿٩﴾ ئەوه (خودییه) پیغه مبهری خو ب راسته ریسیی [کو قورئانه] و دینی راستفه هنارتی، دا فی دینی

بکه ته سه رپشکا هه می دینان و ب سه ر هه می دینان بیخت، خو هه فیشک چیکه ران پی نه خو ش ژی بیت. ﴿١٠﴾ گهلی خودان باوه ران، ئەری ئەز بازرگانیه کی نیشا هه وه بدهم، هه وه ژ ئیزابه کا دژوار و ب ژان رزگار بکهت. ﴿١١﴾ باوه ریسی ب خودی و پیغه مبهری وی بینن، و جیهادی ب نه فسا خو و مالی خو د ریکا خودیدا بکهن، ئەفه [باوه ری ئینان و جیهاد د ریکا خودیدا] بۆ هه وه [ژ هه وه و مالی هه وه] چیتره، ئەگه ر هوین بزائن. ﴿١٢﴾ [ئه گه ر هوین فی بکهن، باوه ریسی ب خودی و پیغه مبهری وی بینن، و ب نه فسا خو و مالی خو جیهادی د ریکا خودیدا بکهن]، خودی دئی گونه هییت هه وه ژی بهت، و دئی هه وه به ته به حه شتیت روبا ر د بنرا دچن، و دئی هه وه که ته د ئافاهییت خو شدا د به حه شتیت ئانکجیو ونیدا، و ئەفه یه سه رفه رازیا مه زن. ﴿١٣﴾ و نبعمه ته کا دیتر [یان سه رفه رازیه کا دیتر] هوین هه ژی دکه ن [خودی دئی ده ته هه وه]، ئەوه ژی سه ره که فتن و فه کر نه کا ئیزیکه ژ خودی [مه خسه د پی فه کر نا مه که هییه]، و مزگینیی بده خودان باوه ران. ﴿١٤﴾ گهلی خودان باوه ران هاریکاریت دینی خودی بن [ئانکو دینی خودی ب سه ربیخن و بلند بکهن]، وه کی عیسایی کورپی مهریه می گوتیسه هه فالیت خو ییت بژاره: کی دئی هاریکارییا من کهت بۆ سه رفه راز کرنا دینی خودی، هه فالیت وی ییت بژاره گوت: ئەم هاریکاریت دینی خودینه، فینجا دهسته که کی ژ ئسرائیلیان باوه ری پی ئینا و دهسته که کی باوه ری پی نه ئینا، فینجا مه ژی پشته فانییا ئەویت باوه ری ئینا یین ل سه ر نه یاریت وان کر، و ئەوه ب سه ره که فتن.

سوره تا جومعه

ل مه دینه یی هاتیسه خوارئی (۱۱) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندی دئورد و ئەسماناندا هەی خودئی ژ هەمی کتیباسیان پاقرژ دکەن و تەسییحا وی دکەن، ئەو هە خودانی هەمی تەشتان و ژ هەمی کتیباسیان پاقرژ، و سەر دەست و کار بنە جهـ. ﴿۲﴾ ئەوی پیغە مبه رەگ بۆ عەرەبان هەر ژ ناف و ان ب خو هنارت، دا نایه تیت خودئی کو قورئانە بۆ وان بخوینیت، و دا وان [ژ قریژا شرکی و گاوریی و گونەهان] پاقرژ بکەت و وان فیری قورئانی و سونە تا پیغە مبه ری بکەت، هەر چەندە بەری قی ئەو د گومرایییەکا ناشکەرادا بوون. ﴿۳﴾ و بی [هاتیسه هنارتن] بۆ هەندە کیت دی ژی کو هیژ نە گە هشتینە وان [ئانکو ئەوی هاتیسه هنارتن بۆ موسلمانیت سەر دەمی پیغە مبه ری و بیت پشتی وان دئین هە تا رۆژا قیامەتی، ژ عەرەب و نە عەرەبان]، و

ئەو هە بی سەر دەست و کار بنە جهـ. ﴿۴﴾ و ئەفە [ریژداری و پیغە مبه راتی] کەرەما خودییه، خودئی ددە ته وی یی بقییت، و خودئی خودانی کەرەما مەز نە. ﴿۵﴾ مە تە لا وان ئەو بیت ل سەر وان هاتیسه دانان کار ب تە وراتی بکەن، پاشی کار پی نە کرین و ژ فەرمانیت وئ دەر کەفتین، وەکی مە تە لا وی کەریه ئەو ئی بارە کی کتیبان ل سەر پشتی [و نوزانیت چیه ل سەر پشتی، ئەوان ژی تە ورات یا د ناف دەستاندا بە لی چو ژی نوزانن] مە تە لا وی مله تی نیشان و نایه تیت خودئی دەرە دانایین چەندا پیسه، و خودئی مله تی سته مکار راسته ری ناکەت. ﴿۶﴾ بیژە: گە لی جو هییان ئە گەر ل دەف هەو هەسایه کو هوین ب تنی ژ هەمی مرو فان، دۆست و خو شتییت خودینە، پا کا داخو ازا مرئی بکەن [دا بچنە دەف وی و ژ ئیش و ئازاریت دنیا یی دەر کە فن]، ئە گەر هوین راست دیژن. ﴿۷﴾ و ژ بەر وان کار و کریاریت وان کرین، چو جا ئەو داخو ازا مرئی ناکەن، و خودئی ژ زۆرداران ب ئاگە هە. ﴿۸﴾ [هەمی مو حە مە د] بیژە: ب راستی ئەو مرنا هوین ژی دەر فەن، هەر دئی گە هیته هەو هە، پاشی هوین دئی ب بال زانایی نینی و ئاشکە رایانفە زفەن، و هندی هەو هە کری دئی هەو هە پی ئاگە هدار کەت [ئانکو دئی هەو هە ل دو یف کار و کریاریت هەو هە ئیزادەت].

سورة الجمعة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْبُحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمَمِينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٢﴾ وَآخَرِينَ مِنْهُمْ لَمَّا يَلْحَقُوا بِهِمْ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٤﴾ مِثْلَ الَّذِينَ حَمَلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مِثْلَ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ هَادُوا إِنْ زَعَمْتُمْ أَنْكُمْ أَوْلِيَاءُ لِلَّهِ مِنْ دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوْا الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٦﴾ وَلَا يَسْمَعُونَهُ أَبَدًا إِمَّا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٧﴾ إِنْ الْمَوْتَ الَّذِي تَفَرَّوْتُمْ مِنْهُ فَإِنَّهُ مُلَاقِبِكُمْ ثُمَّ تَرَدُّونَ إِلَىٰ عِلْبِ الْغَيْبِ وَاللَّهِ هَادِي فَتَبَيَّنْكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

الجزء

﴿۹﴾ گهلی خودان باوهران گافا رُوژا ئەینیی بانگی نغیژئی هاته‌دان هوین بۆ بیرئینانا خودئی [و گوهدانا و عزی و نغیژا ئەینیی] هه‌پن، و کرپن و فروتئی بهیلن، ئەفه [هیلانا کرپن و فروتئی و گرتنا ریکا رازیبونا خودئی] بۆ هوه و هه‌چیره ئە‌گەر هوین بزائن. ﴿۱۰﴾ و ئە‌گەر نغیژ هاته‌کرن، [رابن] و د ئە‌ردیدا به‌لاف بین و ژ رزقی خودئی [ب کارئی خو] بخوازن، و گه‌له‌ک خودئی بیننه‌ بیره‌ خو و زکرئی وی بکه‌ن [هه‌می وه‌ختان نه‌ به‌سه‌ وه‌ختی نغیژان ب تئی]، دا هوین سه‌ره‌راز بین. ﴿۱۱﴾ و گافا وان بازارگانییه‌ک یان که‌یف و شاهیه‌ک دیت، ب به‌ره‌ه‌ دچن و ته‌ ده‌یلنه‌ ژ پیته‌ [ل سه‌ر مینه‌ری]، بیژه: تشتی ل ده‌ف خودئی بۆ هوه‌ و هه‌چیره‌ ژ که‌یف و شاهی و کرپن و فروتئی، و خودئی باشترین رزقه‌هه‌.

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

ل مه‌دینه‌یی هاتیه‌ه‌ خوارئی (۱۱) ئایه‌ته‌

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿۱﴾ گافا دوروی دئینه‌ ده‌ف ته‌ دبیزن ئە‌م شاده‌ییی دده‌ین کو ب راستی تو پیغه‌مه‌ری خودییی، و خودئی دزانیت تو پیغه‌مه‌ری وی [چونکی وی تو یی فریکری و تو نه‌هه‌وجهی شاده‌ییا دور‌ویسانی]، و خودئی شاده‌ییی دده‌ت کو دوروی دره‌وان دکه‌ن [ده‌می دبیزن ئە‌م شاده‌ییی دده‌ین تو پیغه‌مه‌ری، چونکی یاد دلئی واندا نه‌هه‌قیه‌ه‌، و یی دل و ده‌قی وی نه‌ ئیک بن، دره‌وینه‌]. ﴿۲﴾ سویندیت خو [ییت دره‌و] بۆ خو ییت کرینه‌ مه‌تال، و ریکا خودئی ل خه‌لکی دگرن، ب راستی پیسه‌کاره‌ ئە‌و دکه‌ن. ﴿۳﴾ ئە‌فه چونکی وان [ب سه‌ره‌ه‌ سه‌ره‌ه‌ باوه‌ری ئینا، و پاشی [د دلدا] گاوروبون، و ژ به‌ر هندئی خودئی دلئی وان مۆرکر، و ئە‌و [راستیا ئینائی و خیره‌ و باشیا خو] نوزائن. ﴿۴﴾ و ئە‌گەر ته‌ ئە‌و [دوروی] دبتن، دئی مینه‌یه‌ عه‌جیگرتی ژ به‌ژن و بالا وان، و ئە‌گەر باخفن دئی گوئی ته‌ مینه‌یه‌ ل ناخفتنا وان، دئی بیژی دارن پالداینه‌ دیواری [چو خیره‌ و واندا نینه‌]، هزر دکه‌ن هه‌ر گازییه‌ که‌ه‌بیت ژ وان دگریت [هندی هند ترستۆکن]، ئە‌هون دژمن هه‌شیاری وان بن [خو ژ وان پاریزن]، خودئی وان بکوژیت [له‌عنه‌تان ل وان بکه‌ت، و ژ دلۆفانییا خو، وان دویره‌ بیخیت]، چاوا ئە‌و به‌ری خو ژ هه‌قیی و هر دگرن؟! ﴿۵﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نَدَيْتُمُ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١﴾
فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانْتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَبِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٢﴾
وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا انفَضُّوا إِلَيْهَا وَتَرَكُوكَ قَائِمًا قُلْ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ اللَّهْوِ وَمِنَ التِّجْرَةِ وَاللَّهُ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣﴾

سُورَةُ الْمُنَافِقُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَكَ الْمُتَّقُونَ قَالُوا إِنَّا نَشْهَدُ بِأَنَّكَ رَسُولُ اللَّهِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّكَ لَرَسُولُهُ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّ الْمُتَّقِينَ لَكَاذِبُونَ ﴿١﴾ اتَّخَذُوا أَيْمَانَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢﴾ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ آمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا فَطُبِعَ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا تِجْرَةً أَوْ لَهْوًا فَقَالُوا يَقُولُونَ سَمِعْنَا لِقَوْلِهِمْ كَأَنَّهُمْ خُشُبٌ مُسْنَدَةٌ يَحْسَبُونَ كُلَّ صَيْحَةٍ عَلَيْهِمْ هُمُ الْعُدُوُّ فَاحْذَرُهُمْ فَإِنَّهُمْ اللَّهُ إِلَىٰ يُفَكَّرُونَ ﴿٤﴾

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَأْ
رُهُ وَسُهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ بِصُدُوتٍ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ ﴿٥﴾
سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَنْ
يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٦﴾
هُمُ الَّذِينَ يَقُولُونَ لَا تُنْفِقُوا عَالَمٌ مَنْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ
حَقٌّ يَنْفِقُوا وَيَلِّهَ خَرَّابِينَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَكِنْ
الْمُتَّقِينَ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٧﴾ يَقُولُونَ لِنَنْ رَجَعْنَا إِلَى
الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ
وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
يَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَنَّهُمْ كُفَرُوا وَأُولَئِكَ كُفَرُوا
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ
الْخَاسِرُونَ ﴿٩﴾ وَأَنْفِقُوا مِنْ مَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ
يَأْتِيَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَا أَخَّرْتَنِي إِلَىٰ أَجَلٍ
قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُنْ مِنَ الصَّالِحِينَ ﴿١٠﴾ وَلَنْ يُؤَخَّرَ
اللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَاءَ أَجَلُهَا وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١١﴾

و زار پوکیت هه وه، هه وه مژویل نه که ن و بیرئینان و په رستنا خودی ژ بیرا هه وه نه به ن، و هه ره که سی قی
بکه ت نه وی خوساره ته. ﴿۱۰﴾ و ژ رزقی مه دایبیه هه وه به مزبخن و بدن، به ری مرنا تیک ژ هه وه بی ت
و بیژیت: خودیوو بلا ته مرنا من بیچه کی ب پاش ئیخستبایه، دا من خیر کر بانه و نه ز ژ قه نجیکاران بامه.
﴿۱۱﴾ و چوجا خودی مرنا که سی گیرو ناکه ت و ب پاش نا ئیخیت، نه گهر وه ختی مرنا وی هات، و چ یا
هوین بکه ن خودی پی ئاگه هه.

﴿۵﴾ و هه ره وه ختی بو وان هاته گو تن: وهرن دا
پیغه مبه ری خودی داخوازا گونه ه ژیرنی بو هه وه
بکه ت، دی سهریت خو باده ن و دی بینی ژ مه زناتی
روی بی خو وه ردگیرن. ﴿۶﴾ بو وان هه ره ئیکه، چ تو
داخوازا گونه ه ژیرنی بو وان بکه ی یان نه که ی،
خودی هه ره گونه هی ت وان ژئی نابه ت، و ب راستی
خودی، نه ویت ژ ری کا راست دهر که قین، راسته ری
ناکه ت. ﴿۷﴾ نه و نه ون نه ویت دیژن: چو نه دهنه وان
نه ویت ل ده ف پیغه مبه ری خودی، دا هه ره فن و ل دور
خرنه بن، و خزینه یی ت هه رد و نه سمانان یی ت خودینه،
به لی دوروی تینا گه هن [و فی نوزانن]. ﴿۸﴾ [دوروی]
دیژن: نه گهر نه م زفرینه فه مه دینه یی و نه ویت خودان
قه در و ماقویل و ده سته لاتدار [مه خسه دا وان نه و ب
خونه]، دی بی قه در و بی ده سته لاتان [مه خسه دا
وان پیغه مبه ر و مشه ختن] دهر ئیخن، و قه در و هی ز و
ده سته لات و سه ره که قن بو خودی و بو پیغه مبه ری
وی و بو موسلمانانه، به لی دوروی نوزانن [و ژ فی
بی ئاگه هن]. ﴿۹﴾ گه لی خودان باوه ران بلا مال

سورة تاه غابون

ل مهدينه يى هاتيه خوارى (۱۸) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هندى د ئهرد و ئهسماناندا هه ي خودى ژ كيماسيان پاقژ دكهن و تهسيحاي وى دكهن، مالدارى و فهراندارى و پهسن هه مى بيى وينه، و ئه و ل سه ر هه مى تشتان يى دهسته لاتداره. ﴿۲﴾ وى هوين بيى دايين، فيجا هنده كان ژ هه وه باوه رى پى نه ئينا و هنده كان باوه رى پى ئينا، و چ يا هوين دكهن خودى بيى ناگه ه و ديبنيى. ﴿۳﴾ ئهرد و ئهسمان بۆ هه قيبى دايين، و وينه و شكل دا هه وه، و سه ر و شكلى هه وه جوان كر و باش چيكر، و زفرين و دوياهيكا هه وه هه ر ب بال و يشه. ﴿۴﴾ هه چيسا د ئهرد و ئهسماناندا هه ي دزانيت، و هه ر تشته كى هوين دكهن چ ب نهينى و چ ب ئاشكه رايى دزانيت، و دزانيت كا چ د دلاندا هه يه. ﴿۵﴾ ئه رى ما به حسى ئه وى ت به رى فان

گاوروبووين نه گه هشتيه هه وه، و ان تامكره جزايى كارى خو، و وان ئيزايه كا ب ژان و دژوار يا هه ي [رؤژا قيامه تى]. ﴿۶﴾ ئه فه [ئيزايا وان ديتى] يا هندى بوو، پيغه مبه ريت و ان ب به لگه و موعجيزه يى ت ئاشكه رافه بؤ وان دهاتن [و ئه وان باوه رى ب و ان نه دئينا]، و دگۆتن: ئه رى چاوا مرؤفه ك دى بيته پيغه مبه ر و دى مه راسته رى كه ت؟ گاوروبوون و رويى خو [ژ باوه رى ئينانى] و هه رگيران، و خودى پاكي ب [باوه رى ئينانا] و ان نه بوو، و خودى يى زهنگين و هيژايى پهسن و سوپاسييه. ﴿۷﴾ گاوران [مه خسه د خه لكى مه كه هى] هه ركرن ئه و [پشتى مرئى] نارابنه فه، بيژه: نه خير، و هه سانه و هه كى هوين هه زر دكهن، ئه ز ب خودايى خو كه م هوين [پشتى مرئى] دى رابنه فه، پاشى هوين دى ب كار و كريارىت خو ئينه ناگه هداركرن، و ئه فه ل به ر خودى ياب سانا هيه. ﴿۸﴾ فيجا باوه ريبى ب خودى و پيغه مبه رى وى و وى رؤناهييا مه ئينا ييه خوارى [كو قورئانه] بينن، و هه ر كارى هوين دكهن خودى پى ناگه هه. ﴿۹﴾ رؤژا خودى هه وه بؤ رؤژا كو مبوونى كو م دكه ت، ئه و رؤژ ئه وه يا خوساره تيا هه ر كه سه كى ديار ديبى، و هه ر كه سى باوه ريبى ب خودى بينيت و كار و كريارىت راست و دورست بكه ت، خودى دى گونه هيت وى ژى به ت و دى به ته به حه شتيت رويار دنبرا دچن، و هه ر وهه ر دى تيدا بن و ئه فه يه سه ر فه راز يا مه زن.

سورة التغابن

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَتُكْفَرُونَ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ
فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ وَاللَّهُ الْبَصِيرُ ﴿٣﴾ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَيَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾
أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ فَأَنزَلْنَا لَهُمْ وَحْيًا لِيَكْفُرُوا
أَلَيْسَ ذَلِكَ بِأُنذَرًا كَانَتْ تَأْتِيهِمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا لَأُولَئِكَ
يَهْتَدُوا وَتَنَادَفْتُمْ أَقْوَامًا وَتَوَلَّوْا وَاسْتَعْصَمْتُمْ عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ إِنَّكُمْ
أَنْتُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٥﴾ كَفَرُوا أَنْ لَنْ يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتَأْتُنَّ
بِهَا عَمَلِكُمْ ﴿٦﴾ وَذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَآمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُولِهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ
وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا كَفَّرَ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ
 أَصْحَابُ النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَيَسَّىٰ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾
 مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَمَنْ يُؤْمِن بِاللَّهِ
 يَهْدِ قَلْبَهُ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ
 وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ
 الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَىٰ اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
 الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن مِنْ أَرْوَاحِكُمْ
 وَأَوْلَادِكُمْ وَعَدْوَاكُمْ فَاخْتَدِرُوهُمْ وَإِن تُعْجَفُوا
 وَتَصَفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا
 أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فَتَنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ
 عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمِعُوا وَأَطِيعُوا
 وَأَنْفُسُكُمْ خَيْرٌ لِّأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
 فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا
 حَسَنًا يُّضْعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ
 حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَلَيْهِ الْعَقِبُ وَالشَّهَادَةُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

﴿١٠﴾ و نه ویت گاوربووین و نیشان و به لگه ییت مه دره و دانایین، ب راستی نه فه دۆزه هینه و ههرو ههردی دۆزه هییدا بن، و چ پیسه دوپها هیکه نهو. ﴿١١﴾ چو نه خووشی ب سه ری که سی ناییت نه گهر ب قه دهر و ده ستور ییا خودی نه بیت، و هه ر که سی باوهر ییی ب خودی بنیت [و بزایت هه ر تشته کی ب سه ری دتیت قه دهر ا خودییه]، خودی دی دلئی وی راسته ری که ت [نهو دی ره فتارا دورست د گه ل نه خووشییه که ت و خه ل ت ناییت]، و هه ر تشته ییه بیت خودی ژئی ب ناگه هه. ﴿١٢﴾ [گه لی مرو فان] گوهدارییا خودی بکه ن و گوهدارییا پیغه مبه ری بکه ن، نه گه ر هوین رویی خو [ژ گوهدارییا خودی و پیغه مبه ری] و هر گهرین، [بزائن] ژ گه هاندنا ناشکه را پیغه تر ل سه ر پیغه مبه ری مه نینه. ﴿١٣﴾ خودی نهو یی چو په رستی ییت راست و دورست ژ وی پیغه تر نه ی، و بلا خودان باوهر پشتا خو ب خودی گهر م بکه ن. ﴿١٤﴾ گه لی خودان باوهر ان، ب راستی هنده ک ژ زن و زار و کیت هه وه دژمنیت هه وه نه، قیجا هشیاری وان بن [نهو کارلیکرنی ل هه وه نه که ن هوین گه نه یی بکه ن یان د ریکا خودیدا سست ببن]، و نه گه ر هوین ل وان نه گرن و ل وان ببۆرن و لۆمه ی وان نه که ن [و کیناسییت وان ناشکه را نه که ن و نه دهنه رویی وان]، ب راستی خودی گه نه ه ژییهر و دلؤ فانه. ﴿١٥﴾ هندی مال و زار و کیت هه وه نه بو هه وه جه ر بانندن [دبیت به ری هه وه بدنه هه رامییی، قیجا هشیار بن]، و خه لاته کی مه زن یی ل ده ف خودی هه ی [قیجا بلا مال و زار و کیت هه وه، هه وه ژ فی خه لاتی نه که ن]. ﴿١٦﴾ و هندی هوین بشین ژ خودی بترسن، و گوهدارییی [یا وان شیرهان نه ویت ل هه وه دینه کرن] بکه ن، و گوهدارییا فه رمانیت ل هه وه دینه کرن بکه ن، و مالی [د ریکا خودیدا] بدن و بمه زیخن، بو هه وه باشییه، و هه ر که سی [خودی] وی ژ قه لساتیا نه فسا وی پپاریزیت، ب راستی نهو یی سه رفه رازه. ﴿١٧﴾ و نه گه ر هوین ژ دل [و بی به رانه ر] مالی خو د ریکا خودیدا بدن و بمه زیخن، خودی دی خیرا هه وه چه ند قاته کان زیده که ت و گه نه هییت هه وه دی ژئی به ت، و ب راستی خودی شوکور داره [ئانکو به رانه ری تشته کییم، گه له کی دده ت و خه لاته هه]، و حه لیمه [له زی ل جزادانی ناکه ت]. ﴿١٨﴾ زاناییی نهینی و ناشکه رایانه، و یی سه رده ست و کار به نه جهه.

کارلیکرنی ل هه وه نه که ن هوین گه نه یی بکه ن یان د ریکا خودیدا سست ببن]، و نه گه ر هوین ل وان نه گرن و ل وان ببۆرن و لۆمه ی وان نه که ن [و کیناسییت وان ناشکه را نه که ن و نه دهنه رویی وان]، ب راستی خودی گه نه ه ژییهر و دلؤ فانه. ﴿١٥﴾ هندی مال و زار و کیت هه وه نه بو هه وه جه ر بانندن [دبیت به ری هه وه بدنه هه رامییی، قیجا هشیار بن]، و خه لاته کی مه زن یی ل ده ف خودی هه ی [قیجا بلا مال و زار و کیت هه وه، هه وه ژ فی خه لاتی نه که ن]. ﴿١٦﴾ و هندی هوین بشین ژ خودی بترسن، و گوهدارییی [یا وان شیرهان نه ویت ل هه وه دینه کرن] بکه ن، و گوهدارییا فه رمانیت ل هه وه دینه کرن بکه ن، و مالی [د ریکا خودیدا] بدن و بمه زیخن، بو هه وه باشییه، و هه ر که سی [خودی] وی ژ قه لساتیا نه فسا وی پپاریزیت، ب راستی نهو یی سه رفه رازه. ﴿١٧﴾ و نه گه ر هوین ژ دل [و بی به رانه ر] مالی خو د ریکا خودیدا بدن و بمه زیخن، خودی دی خیرا هه وه چه ند قاته کان زیده که ت و گه نه هییت هه وه دی ژئی به ت، و ب راستی خودی شوکور داره [ئانکو به رانه ری تشته کییم، گه له کی دده ت و خه لاته هه]، و حه لیمه [له زی ل جزادانی ناکه ت]. ﴿١٨﴾ زاناییی نهینی و ناشکه رایانه، و یی سه رده ست و کار به نه جهه.

سورة طه لاق

ل مهدينه يى هاتيسه خواري (١٢) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هه ي پيغه مبه ر گاڤا هه وه فيا ژنان به رده ن، وان د پاقزيا واندا به رده ن [پاقزيا ژ ژفانا خو دره كه قتي، و چونا نشيني د گهل چينه بووي] و [باشي پشتي به رداي] ژفانيت وي زهبت كه ن و به ژميرن، و ژ خودي بترسن [ژفانيت وان نه كيم كه ن و نه زيده كه ن] و وان [ژنيت به ردايي] ژ ماليت وان دره نه تيخن [هندي نه و د ژفانيت خو دا بن]، و بلا نه و زي [ژ خانسييت خو] دره نه كه فن، نه فه ژ بلي هندي نه و خراييه كا ناشكرا بكن (گه لك ديژن ده همهن پيسييه)، و نه فه بريار و نه حكاميت خودينه [بو هه وه دانايين بو به ردا نا ژنان]، و هه ر كه سي بده ته سه ر بريار و نه حكاميت خودي، ب سويند وي سته م ل خو كر، تو نوزاني تي هه يه خودي پشتي به ردا نا وان ژنان

[ده مي دمينه د ماليت خو دا و دره نه كه فن]، خودي نافه را وان خو ش بكه ت و بيك بهين [و جاره كا دي بز فر نه فه نيك]. ﴿٢﴾ و نه گه ر نيزيكي دوياهييا ژفاني [ئانكو عيده دي] بوون، فيجاب خو شي [نه ب ثنيه تا زبان پي گه هاندي] بگرن و بز فرين، يان زي ب خو شي [بي ژ مافيت ماره و كهل و په ليت به رداي بيته بي بار كرن] بهيلن، [هه تا ژفانيت وي ب دورستي دبورن، و نه مري وي دكه فته ده ستي وي دا و نازاد ديبت]، و دو كه سي ت عادل ژ خو [بو ژ فراندا وان يان به ردا نا وان يا دوياهيي] بكه نه شاهد، [دا ريك ل نه خو شسي بيته گرتن] و بو خودي [ئانكو ب دورستي] شاده ييي بده ن، نه وي باو هري ب خودي و پوژا قيامه تي هه ي، نه ف برياره شيره تن بو وي، و هه ر كه سي ژ خودي بترسيت [و بريار و نه حكاميت وي پاريژيت]، خودي دي ريكه كي بو فه كه ت. ﴿٣﴾ و رزقي وي دي ب رهنه كي و سه اده ت نه د هزا ويدا، و هه ر كه سي پشتا خو ب خودي گري بده ت خودي به سي ويه، ب راستي خودي فه رمانا خو هه ر دي ب جه ثينيت، و ب سويند خودي بو هه ر كار هكي و هه ر تشته كي و هخته كي ده ستي شانكري يي دانايي. ﴿٤﴾ و ژنيت هه وه نه وي ت ژ عوزران خلاس بوويين [نه وي ت دانعه مر]، نه گه ر هوين ل ژفاني وان ب شك كه فتن [يان هه وه نه زاني]، و [بزان] ژفاني وان سي هيشن، و نه وي ت نه كه فتيه نه دي نفزياندا [ئانكو نه وي ت بچويك و هيژ خوين نه دبتيين] ژفاني وان زي سي هيشن، و ژنيت ب حال ژفاني (عيده يا) وان نه وه بچويك بين، و هه ر كه سي ته قوا خودي بكه ت و ژي بترسيت، خودي كاري وي دي بو ب سانا هي ثيخت. ﴿٥﴾ نه فه بريار و فه رمانيت خودينه بو هه وه هنار تين، و هه ر كه سي ژ خودي بترسيت [و ژ نه مري وي دره نه كه فيت]، خودي گونه هي ت وي دي ژي به ت و دي خه لاتي وي مه زن كه ت.

سورة الطلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحزب
الثامن

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعِدَّةَ
وَأْتُوا اللَّهَ بِبَيِّنَةٍ لَّا تَخْرُجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجْنَ إِلَّا أَنْ
يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبِينَةٍ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ
فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهَ يُحْدِثُ بَعْدَ ذَلِكَ أَمْرًا ﴿١﴾
فَإِذَا بَلَغَ الْأَجَلُ مَا مَسْكُونَهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ أَقْرَبُوا هُنَّ بِمَعْرُوفٍ
وَأَشْهَدُوا وَأَدْوَى عَدْلٍ مَنكِبٍ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ
مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴿٢﴾
وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَّكِلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ
إِنَّ اللَّهَ بَلِّغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ يَسِّنَ
مِنَ الْمَجِيزِ مِنَ نِسَاءِكُمْ إِنْ أَرْتَبْتَهُنَّ فَعِدَّتُهُنَّ ثَلَاثَةَ أَشْهُرٍ
وَاللَّيْلِ لَمْ يَحْضَنْ وَأُولَئِكَ الْأَحْمَالُ أَجَلُهُنَّ أَنْ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ﴿٤﴾ ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ
إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَكْفُرْ عَنهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ﴿٥﴾

أَسْكُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنُوا مِنْ وُجُوهِكُمْ وَلَا تَنْصَارُوا لَهُنَّ لِيُضْمِتُوا
عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ حَمِلٍ فَلَا تَنْفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ
أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَآوَهُنَّ أَجُورَهُنَّ وَأَتَمِّرُوا بَيْنَكُمْ بِمِعْرُوفٍ وَإِنْ
تَعَايَرْتُمْ فَتَرَاضِعْ لَهُنَّ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنْفِقَ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَمَنْ
قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
مَا آتَاهَا سَبِيحًا لَللَّهِ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرٌ ﴿٧﴾ وَكَانَ مِنْ قَرِيذِ عَنَتٍ
عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِ فَخَاسِبُنَهَا حَسَابًا شَدِيدًا أَوْ عَذَابُنَهَا عَذَابًا
ثَقِيلًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَقِيبُهَا أَمْرًا حَسْرًا ﴿٩﴾ أَعَدَّ اللَّهُ
لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ الَّذِينَ ءَامَنُوا قَدْ أَنْزَلَ
اللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِيُخْرِجَ
الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِن
بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ رِزْقًا ﴿١١﴾ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَوَاتٍ
وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ
كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا ﴿١٢﴾

﴿٦﴾ [گهلی مروفان] هوين، ئەوان [ژنیت هه وه بهردایین ل ده می ژفانان] د وان خانسیانغه بهیلن ئەوئیت هوين تیدا دژین [ئەشە د راستا وئ بەردا تیدا یا زفراندن تیدا]، و زیانی نەگه هیننه وان دا وان تەنگاف بکەن [کو ئەو ب خو جهی خو بهیلن]، و ئەگەر ئەو ییت گرانه و ب حال بن وان خودان بکەن هەتا بارئ خو ددانن، و ئەگەر [پشتی هنگی] وان شیر دا [بجو یکیت هه وه] هه قئ وان بدەنی، و د ناف خو دا ب خو شی تفاقه کئ بکەن [د راستا دەستویر دانا بجو یکی بو سه ره دانا ده یکی و دیار کرنا هه قئ شیرئ]، و ئەگەر هوین پیک نە هاتن [ده یکی شیر نە دا بجو یکی خو، یان بابئ هه قئ ده یکی نە دا یئ]، هنگی بلا تیکا دی شیرئ بدە ته بجو یکی. ﴿٧﴾ یئ زهنگین بلال دویف زهنگینیا خو بمه زنجیت، و بی دەست تەنگ بلا ئەو ژئ وی رزقئ خودئ داییی بمه زنجیت، و خودئ ژوی پیغه تر ژ مروفئ ناخوازیت یئ داییی مروفئ، و پشتی تەنگافییی خودئ دی بەرفره هییی دەت. ﴿٨﴾ و گەلەك ژ خەلكیت گوندان ژ ئەمرئ خودایئ

خو و پیغه مبه ریت وی دەر که قتبون، فیجا مه ژئ حسابە کا دژوار د گەل وان کر و مه، ب ئیزادانە کا که سئ نەدیتی، ئیزادان. ﴿٩﴾ و وان تامکره جزایی کارئ خو، و دو بیا هیکا وان بوو زیان و خوساره تی. ﴿١٠﴾ خودئ ئیزایه کا دژوار بو وان یا به ره فکری، فیجا گەلی ناقلداریت هه وه باوهرئ ئینایین ژ خودئ بترسن [و هشیاری ئیزایا وی بن]، نئ خودئ قورئان یا بو هه وه هنارتی [هه وه چو عوزر نینن]. ﴿١١﴾ و خودئ پیغه مبه ره ك ژئ بو هه وه [دگەل قئ قورئانئ] یئ هنارتی، ئایه تیت قورئانئ ییت [حەلال و حەرام] ناشکەر اکر بو هه وه دخوینیت، دا ئەوئیت باوهرئ ئینایین و کار و کریاریت راست و دورست کرین، ژ تارستانئ [یا نە زانین و گاورییئ] دەر بیخیت و ببه ته رۆناهیئ [یا باوهرئ و زانینی]، و هەر که سئ باوهریی ب خودئ بینیت و کاره کئ باش بکەت، خودئ دئ وی به ته به حەشتیت روبرار د بنرا دچن، و ئەو هه ره و هه ره دئ تیدا بیت، و ب سویند خودئ رزقه کئ باش یئ داییی. ﴿١٢﴾ خود پیه حەفت ئەسمان دایین و ژ ئەردی ژئ تەمەتی وان دایین، و ئەمرئ وی د ناقبەرا واندا دئیت و دچیت، دا هوین بزائن خودئ ل سه ره هه می تستان یئ خودان شیانە، [و دا هوین بزائن] زانینا خودئ هه می تستان دگریت.

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

ل مهدينه يي هاتيه خوارى (١٢) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هه ي پيغه مبهه، بؤچى تشتى خودى بؤ ته دورستكرى، ژ بهر پازيكرنا ژ نيت خو ل سهر خو حرام و نه دورست دكه ي؟ [دگهل فى ژى] خودى يى گونه هژ بهه و دلوفانه. ﴿٢﴾ ب سويند خودى بؤ هه وه دورست كر [ب كه فاره تى] ژ سويندا خو ده ركه فن، و خودى سه ميان و هاريكارى هه وه يه، و نه وه يى زانا و كار به جهه. ﴿٣﴾ وه ختى پيغه مبهه رى ناخفتنه كا نه په نى د گهل نيك ژ نيت خو كرى [كو حه فسه بوو]، فيجا وه ختى وئ نه و ناخفتن [بؤ عائشايى] ناشكه راكرى، و خودى [پيغه مبهه رى خو] پى حه ساندى و پيغه مبهه رى هندهك [ژ وئ ناخفتنا نه په نى نه و حه فصايى بؤ عائشايى ناشكه راكرى] ديار كر و هندهك هيللا، و وه ختى

پيغه مبهه رى نه و ناخفتنا وئ (حه فصايى) ناشكه راكرى پى حه ساندى، وئ گوت: نه فه كى تو پى حه ساندى؟ پيغه مبهه رى گوت: خودايى زانا و ئاگه هدار و شاره زا بؤ من گوت. ﴿٤﴾ [فيجا] نه گهر هوين هه ردو [مه خسه د عائشا و حه فصايه] توبه بكه ن [بؤ هه وه چيتره]، نه فه دلئ هه وه د گهل پيغه مبهه رى راست بوو، و نه گهر هوين هه ردو ببه پشته فان و هاريكاريت نيك ل سهر پيغه مبهه رى، [بز انن] خودى و جبريل و باشيت خودان باوه ر پشته فان و هاريكاريت پيغه مبهه رينه، و پشتى فى، مليا كه ت هه مى ژى پشته فانيت وينه. ﴿٥﴾ نه گهر پيغه مبهه ر هه وه به رده ت، خودايى وى هندهك ژ نيت ژ هه وه چيتر و باشتر دئ ده تى، شوينا هه وه، نه و ژن ييت موسلمان بن و خودان باوه ر بن و بهر نه مرى خودى بن و توبه دار بن و ژ دل عبياده تكه ر بن و رؤژيگر بن و گه ريده بن [درپكا خود ديدا] ژ بيژن و كچان. ﴿٦﴾ گه لى خودان باوه ران خو و ماليت خو ژ ئاگره كى بپاريژن، دار دو ويى وى مروف و بهرن، هندهك مليا كه تيت دلر هق و دژوار و ب هيژ بيت ل سهر، و نه و [مليا كه ت] بى نه مرى و نه گوهدار ييا خودى ناكه ن ل سهر وى تشتى نه مرى وان پى هاتيه كرن، و وئ دكه ن يا فه ر مانا وان پى دتته كرن. ﴿٧﴾ گه لى بى باوه ران و گاوران، نه فرؤ [كو رؤژا قيامه تيه] ليؤرينى نه خوازن [چونكى هه وه چو عوزر نينن، و چو عوزر نه فرؤ ژ هه وه نائينه وه رگرتن]، ب راستى هوين بهس ب وان كار و كريان دئ ئينه جزا كرن نه وييت هه وه دكرن.

سُورَةُ التَّحْرِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَزَنَةُ
٥٦٠

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ حَرَّمَ مَا حَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَتَّغِي مَرْصَاتَ زَوْجِكَ وَاللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ قَرِضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذَا أَسْرَأْتِنِي إِلَى بَعْضِ أَرْوَاحِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا بَتَّأْتُ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيَّ عَرَفْتُ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَن بَعْضٍ فَلَمَّا بَتَّأْتُ بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ تَبَأَنِي الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٣﴾ إِنْ تَوَبَّا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَلِحَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةَ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَى رَبُّهُ أَنْ يَبْلُغَهُ أَزْوَاجًا خَيْرًا لِمَنْ كُنْتُمْ تُسَلِّمُونَ مُؤْمِنَاتٍ قَلِيلَاتٍ عِلْدَاتٍ سَلَّحَاتٍ ثِيَابَاتٍ وَأَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَتُؤَدُّهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَدُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا جُزُّونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾

﴿۸﴾ گهلى خودان باوهران ب بال خوديفه بزقرن، و توبه يه كا ژ دل و راست و دورست توبه بکهن [ته گهر هوين د توبه يا خودا راست و دورست بن]، خودايى هه وه دى گونه هيت هه وه ژى بهت و دى هه وه به ته به حه شتيت پرويار د بنرا دچن، رۇژا خودى پيغه مبه رى خو و نه ويى باوهرى د گهل ئيناين نه شكييت و نه ده ته شهرمى، رۇناهيا وان ل پيشيا وان و ل ملئ وان يى راستى دچيت، و دبئزن [وه ختى ديتن رۇناهيا دوروييان فه مرى و ل وان بو تارى]: خوديوؤ رۇناهيا مه بو مه تمام بکه و گونه هيت مه ژى بيه، ب راستى تول سهر هه مى تشتان خودان شيانى. ﴿۹﴾ هه ي پيغه مبه ر جيهادئ [ب چه كى و ب نه زمانى] د گهل گاور و دوروييان بکه، و ل سهر وان يى دژواربه، جهى وان دژره هه و چ پيسه جهه. ﴿۱۰﴾ خودى بو گاوران ژنا نووحى و ژنا (لووط) يىت كرينه نمونه، هه ردو ژئيت دو به نده يىت مه يىت باش بوون، [وان هه ردو ژنان] خيانهت ل وان كرن [نه خيانه تا نامويسى، ژنا نووحى دگوت نووح

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرَىٰ مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُ نُوْرُهُمْ يَسْعَىٰ بِنُورٍ أَيْدِيهِمْ وَأَيْمَانُهُمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَا لَهُمْ جَهَنَّمَ وَبئْسَ الْأَصْدِيقُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتٍ زُجَّجَ لَهَا وَهِيَ كَانَتْ تَحْتِ عَبْدٍ مِّنْ عِبَادِنَا صَالِحِينَ فَخَانَتْهُمَا فَآمَنَّا بَعْضُنَا بِبَعْضٍ مِّنَ اللَّهِ سُبْحَانَ الَّذِي أَدْخَلَ النَّارَ مَعَ الدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا امْرَأَتٍ فَرَعَوَتْ إِذْ قَالَتْ رَبِّ أُنِّبْ لِي عِنْدَكَ بِنِّتَاءِ فِي الْجَنَّةِ وَيَجْعَلْ لِي فِرْعَوْنَ وَعَمَلَهُ وَيَجْعَلْ لِي مِنَ الْقُوَّةِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُنْتِ مِنَ الْقَانِتِينَ ﴿١٢﴾

يى دينه، و ژنا (لووط) ي ميثانيت وى ناشكه را دكرن]، فيجا [هه ر چه نده هه ردو پيغه مبه رى بوون] نه شيان چو ئيزايا خودى ژوان بده نه پاش، و ژ هه ردو و كانرا (ژنا نووحى و ژنا (لووط) ي) هاته گوتن: هوين ژى هه رنه دئاگريدا د گهل وان نه ويىت دچنه تيدا. ﴿۱۱﴾ و خودى بو خودان باوهران، ژنا فيره ونى نمونه دئينيت، وه ختى گوتى: خوديوؤ ل دهف خو بو من خانيه كى د به حه شتيدا ئافا بکه، و تو من ژ فيره ونى و كار و كريات وى قورتال بکه، و من ژ مله تى سته مكار قورتال بکه. ﴿۱۲﴾ [و خودى بو خودان باوهران] مه ريه ما كچا عيمرانى دكه ته نمونه، نه واده مه نا خو پاراستى، فيجا جبريلي، قاسدئ مه، ب نه مرى مه پفكره بهر حه فكا وئ و وئ باوهرى ب شهر يعه تيت خودايى خو [نه ويىت بو به نده يىت خو هنارتين] و كتيبىت وى ئينا، و نه و ژوان بوو نه ويىت بهر نه مرى خودى.

سُورَةُ مَوْلِكَ

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (٣٠) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ پاکى و بلندی بو خودایى خودان دهسته لات و فهراندارى، نه و ل سهر ههر تشته کى دهسته لاتناره. ﴿٢﴾ نه وئ مرن و ژین دایى، دا هوه تهیدا بجهربینت کاکى ژ هوه دئ کار و کرباربت باش کهت، و نه وه سه رده ست و گونه ه ژیههه. ﴿٣﴾ نه وه یئ جهفت نه سمان ل سه رتک دانایین و رانایین، و دانان و رانان و چیکرنا خودئ یا وه سایه تو چو فیکنه کهفتنى تهیدا نابینى، چاقیت خو بگپره تو چو تیک و ده رزان ل نه سمانان نابینى. ﴿٤﴾ باشى جاره کادى چاقیت خو ل نه سمانان بگپره، دئ چاقیت ته شه پرزه و هستیایى فه گه رن. ﴿٥﴾ و ب سویند مه نه سمانئ دنایى ب ستیران یئ خه ملاندئ، و مه نه و ستیر یئ کرینه تیوهه بو ره جانندا شه یتانان، و مه بو وان

ئیزا و نه خو شیبیا دوزه ها شاربابی یا به ره فکرئ. ﴿٦﴾ ئیزا و نه خو شیبیا دوزه هی بو وان نه ویت باوه رى ب خودایى خو نه ئینابین، و دوزه هج پیسه دویماهیکه. ﴿٧﴾ ده مئ فان گاوران دنافیه نه دوزه هیدئا، دهنگه کئ کریت ژئ دئیت وه کئ زررئ و دغه ونیت. ﴿٨﴾ نیزیکه نه وئاگره خو بخوت و به قیت هندئ ژ گاوران یا که ربگرتیهه، ههر گافا ملیکه تان پیلهک ژ گاوران ئافیتنه تهیدا، زیره فانیت دوزه هی ژئ دهرسن: ما چو پیغه مبهه بو هوه نه هاتبون، هه وه ژ فئ رورئ بتر سینن؟ ﴿٩﴾ گوتن: به لئ پیغه مبهه بو مه هات [مه بتر سینت]، مه نه و دره وین دانا و باوه رى پئ نه ئینا و مه گوت: خودئ چو نه هنارتیهه، و هوین بیئ دگومر ایسه کاهله مه زندا. ﴿١٠﴾ و گوتن نه گهه مه فام هه بایه و نه م یئت کهه (بئ گوه) نه باینه، نوکه نه م نه دبو وینه دوزه هئ. ﴿١١﴾ و گونه ه ل سهر خو ئاشکهه راکرن، دوزه هئ نه مینن و دویر بن ژ دلوفانیا خودئ. ﴿١٢﴾ نه و که سئت، ببئ خودایى خو بینن، [یان ژئ ده مئ نه و ب تنئ و به رئ که سئ ل وان نه] ژئ بترسن، گونه ه ژیههه و خه لاتنه کئ مه زن بارا وانه.

سُورَةُ الْمُلْكِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الجزء التاسع والعشرون

تَبَرَكَ الَّذِي يَدِينَهُ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ﴿٢﴾ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَوتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ ﴿٣﴾ ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ حَسِيسًا وَهُوَ حَسِيدٌ ﴿٤﴾ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصْبِيحٍ وَجَعَلْنَا رُجُومًا لِلشَّيْطَانِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ السَّعِيرِ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَيَسُ الْمَعْصِرِ ﴿٦﴾ إِذَا أُلْفُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورٌ ﴿٧﴾ تَكَادُ تَمَيَّرُ مِنَ الْعَظْمِ كُلَّمَا أَلْفَى فِيهَا فُوجٌ سَأَلْتُهُمْ حَزَنُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ ﴿٨﴾ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ ﴿٩﴾ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١٠﴾ فَأَعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحِقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿١١﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١٢﴾

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْسُقُوا فِي مَنَازِكِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنِ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرٍ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَذِيرٍ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَفَافًا وَيَقْبِضْنَ مَا يُمَسِّكُهُنَّ إِلَّا أَلْحَمُّ إِنَّهُ رَبُّكُمْ كُلِّ شَيْءٍ بِحَلِّ شَيْءٍ عَصِيبٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَّكُمْ يَاصْرُكُم مِّن دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُوبٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَزُوقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ رَبُّكُمْ لَجُوعًا عَنُوفًا ﴿٢١﴾ أَمَّنْ يَمْشِي مَكْبًا عَلًى وَجْهَهُ أَهْدَىٰ أَهْدَىٰ أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا عَلًى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٦﴾

﴿۱۳﴾ هوين چ ناخفتنا خو شه شیرن چ ژى دهره هی (ناشکهر) بکن، خودی ههر ژى ب ناگهه، ههر تشتی د دلی مروئیدا خودی ژى ب ناگهه. ﴿۱۴﴾ ما نهوی مروئ چیکری پی نوزانیت؟ نی هویربین و شارها ههر نهوه. ﴿۱۵﴾ نهوه یی نهرد بو ههوه بهرهست و ساناهی کری، دناقدا بگهرن و ژرزقی وی داییه ههوه بخون، و زفرینا ههوه یا دویا هییی ههر ب بال و یقههه. ﴿۱۶﴾ نهری ما هوين پشت راست بووینه ژ وی نهوی ل نهسمانی [مهخسد خودیه] کو ههوه د نهردیدا نه بهته خواری، ههروهکی ب سهری قاروونی ئینایی و نهرد بله رزیت. ﴿۱۷﴾ ثان هوين پشت راست بووینه ژ وی نهوی ل نهسمانی [کو خودیه] کو بهره ارانهکی ب سهر ههوه دا نه ریژیت [ههروهکی ب سهری نه بهه هی ئینایی]، و هوين دی زانن کا گهفا من یا چاوایه ده می هوين ب چافی خو دینن. ﴿۱۸﴾ و ب سویند بیته بهری وان ژى باوهری ب فی چهندی نه ئینان، و من ژى چاوا خه له تیا وان دا بهر رو بیی وان [ب داریننا ئیزا و نه خو شیی].

﴿۱۹﴾ نهری ما وان تیر و تهوال، چهنگ فه کری و چهنگ گرتی و ل ههوا، و دسهر خوړا نه ددیتن کهس وان ل ههوا راناکریت ژ خودی پیقه، نهوه ژ ههر تشتهکی ب ناگهه. ﴿۲۰﴾ نهری غهبری خودی کیسه له شکهر و هاریکاریت بو ههوه و ههوه ب سهر بیخیت؟ ب راستی گاور یی دسهردا چونه کا ناشکهر ادا. ﴿۲۱﴾ نهری نهفه کیسه رزقی بدهته ههوه نه گهر خودی ژ ههوه فه گریت [ب فه گرتنا نه گهریت دهرامه تی، ژ بارانی و باى و نه هیلانا ئافا کانى و دهریایان، نانکو ههوه کهس نینه پشتا خو پی گهرم بکن و بو خو بکنه پشت]، بهلی دسهر فی ژیرا ههر مانه درکا خو دا و دویر مان ژ هه قییبی. ﴿۲۲﴾ نهری ما هوين ناریننی کا کیژ دورستره، نهوی ههر ل دویفسه ری خو دچیت و سهر چه میایی، یان یی راست و سهر بلند رینکا خو دینیت و دچیت. ﴿۲۳﴾ بیژه خودی هوين بیته دایین و گوهر و چاف و عهقل بیته دایینه ههوه، بهلی [هوين فان کههرم و نیعمه تان کیم ب کار دینن دباشی و تاعه تاندا] هوين کیم شوکور و سوپاسییا خودی ل سهر دکهن. ﴿۲۴﴾ بیژه: ههر خودیه هوين د نهردیدا دایین و زیده کرین، و ههر دی ب بال و یقهه زفرن. ﴿۲۵﴾ و دبیزن: کهنگی نهو پروژ دی تیت [نهوا تومه پی دتر سینی]، نه گهر راسته وهکی هوين دبیزن؟! ﴿۲۶﴾ بیژه: ب راستی.. بهس خودی وهختی هاتنا پروژا قیامه تی دزانیت، و نهز بهس ههوه پی ناگه هدار دکهم.

﴿۲۷﴾ و وهختی ئیزا و نه خو شیبی نیزیکی خو دینن، سهر و چاقیت گاور و بی باوهران تیک دچن و توژیکی دبن، هنگی ملیاکت دئی بیژنه وان: ئەها ئەفه ئەو رۆژە ئەوا ههوه لهز لئ دکر. ﴿۲۸﴾ بیژنه من ئەگەر خودی ل دویفداخوازا ههوه، من و ئەفیت دگهل من نه هیلیت و بمربیت یان رهحمی ب مه بهت و ژیبی مه دریز بکت، ما ئەفه دئی چ گه هینته ههوه، و چ دئی گاوران ژ ئیزا و نه خو شیبی دلوفانه مروقی ژ ئیزا و ﴿۲۹﴾ بیژنه: بهس خودایی دلوفانه مروقی ژ ئیزا و نه خو شیبی دژوار قورتال دکت، مه باوهری پی ئینا و مه پشتا خو پی گریدا، و نیزیکی هوین دئی زانن کی ژ مه د گومراییه کا ناشکهرادایه، ئەم یان هوین؟! ﴿۳۰﴾ بیژنه [وان]: ئەری بیژنه من ئەگەر ئافا ههوه د ئەردیدا بهرزه بوو، کی دئی بو ههوه ب سهر ئەردی ئیخت ؟

سورة تا قهلم

ل مه که هی هاتیه خواری (۵۲) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هوسا دئته خواندن (نون)، ل دور رافه کرنا فان رهنگه تیان بزقره دهستپیکا سوره تا (بهقهره)، و سویند ب قهلمی و سویند ب نفیسینا پی دئته نفیسین. ﴿۲﴾ تو نه یی دینی و هکی هزر دکهن و نابیت تو یی دین بی، و خودی ئەف خیر و نیعمه ته دگهل ته کری و داییه ته. ﴿۳﴾ و خودی خیره کا بهرده واما پی فه برین دئی ده ته [ژ بهر وی بینفره هبیا تول سهر فان نه خو شیبیان دکیشی]. ﴿۴﴾ بی گومان تو خودانی ره وشته کی زیده پاک و بلندی. ﴿۵﴾ نیزیکی تو دئی بینی و ئەو ژی دئی بینن. ﴿۶﴾ کا کی ژ ههوه یی دینه و یی دین بوو. ﴿۷﴾ بی گومان خودایی ته چیر دزانیت کا کی یی خهله ته و ریکا خودی بهرزه کریه، و ئەو چیر دزانیت راسته ری کینه. ﴿۸﴾ قیجا گوهدارییا وان نه که، ئەو پت ژ ته بی باوهر، و ته دره وین ددانن. ﴿۹﴾ ئەو حهز دکهن تو سستی بی بکه ی و ل دویف وان بهرده ی [وهنده ک فه مانیت خودایی خو هپلی]، دا ئەو ژی بیچه کی نه رم ببن و ل دویف ته بین. ﴿۱۰﴾ و گوهی خو نه ده وی بی گله سویند خو و پيس. ﴿۱۱﴾ یی تانافیر و عهیب ده ریخ و ئەوی کاری وی ئاخفتن گو هیزی [بو هلیخستنا فتنه و نه خو شیبیان]. ﴿۱۲﴾ ئەوی قهلس و خیره خواز و ته عداکهر و گو نه هکار. ﴿۱۳﴾ ئەوی زفر و ئەزمان رهق، پستی فی ژ ی بیژی [نه کو ری بابی خو]، و نافدی ب خرابیی. ﴿۱۴﴾ چونکی خودان مال و عهبال بوو، لهوا یی هوسا بوو. ﴿۱۵﴾ وهختی ئایه تیت مه بو دهاتنه خواندن و دهیستن، دگوت: ئەفه چیرۆک و چیفانو کیت بهرینه. ﴿۱۶﴾ ئەم دئی دنفا وی دروی که یین، [دا بو هه مییان ئاشکهر ابیت و بنیاسن].

سورة القلوب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
ت وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَا أَنْتَ بِعِندَ رَبِّكَ بِمَحْجُوبٌ ﴿٢﴾ وَإِنْ لَكَ لَأَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَّ خَلْقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾ فَسَبِّحْهُ وَيُحِصِرُونَ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْمُقْسُونَ ﴿٦﴾ إِنْ رَبُّكَ هُوَ عَلِيمٌ صَدَقَ عَنْ سَيْلِهِ ۚ وَهُوَ عَلِيمٌ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تَطْعُ الْمُكَدِّبِينَ ﴿٨﴾ وَذُو لُؤْدُنْ هُنَّ فَيَدْهُنَّ ﴿٩﴾ وَلَا تَطْعُ كُلَّ حَلَاْفٍ مِّمَّيْنٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَشَّاءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَتَّاعٍ لِلْخَيْرِ مُعْتَدٍ أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُنُقٍ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ ﴿١٤﴾ إِذَا نُتِلَ عَلَيْهِ ءَايَاتُنَا قَالَ أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾ سَتِمْهُ عَلَى الْغُلُوطِمْ ﴿١٦﴾

اِنَّا بَلَوْنَهُمْ كَمَا بَلَوْنَا اَحْسَبَ الْجَنَّةَ اِذَا قَسَمُوا لَئِنْ لَمْ يَنْصُرْنَاهُمْ مَتَّصِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا
 يَسْتَنْتَوْنَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَافٍ مِّنْ رَبِّكَ وَهُمْ لَا يَمْلِكُونَ ﴿١٩﴾ فَاصْبَحْتَ
 كَالصَّيْرِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا مُصِيبِينَ ﴿٢١﴾ اِنَّا اَعْدُوْا عَلٰى حَرْثِكُمْ اِنْ كُنْتُمْ
 صٰرِيْنَ ﴿٢٢﴾ فَانظُرُوْا وَّهُمْ يَخْتَفُونَ ﴿٢٣﴾ اَنْ لَا يَدْخُلَهَا الْيَوْمَ عَلَيْكُمْ
 مَسْكِيْنَ ﴿٢٤﴾ وَعَدُوْا عَلٰى حَرْفٍ قَدْرِيْنَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا رَاَوْهَا قَالُوْا اِنَّا
 لَمَصٰلُوْنٌ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُوْنَ ﴿٢٧﴾ قَالَ اَوْسَطُهُمْ اَلَمْ اَقُلْ لَّكُمْ لَوْلَا
 نُسُجُوْنٌ ﴿٢٨﴾ قَالُوْا سُبْحٰنَ رَبِّنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٢٩﴾ فَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى
 بَعْضٍ يَتَلَوْمُوْنَ ﴿٣٠﴾ قَالُوْا يٰوَيْلَنَا اِنَّا كُنَّا ظٰلِمِيْنَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ رَبِّنَا اَنْ يُّبَدِّلَنَا
 خَيْرًا اَمْنَهَا اِنَّا اِلٰى رَبِّنَا رٰغِبُوْنَ ﴿٣٢﴾ كَذٰلِكَ الْعَذَابُ وَالْعَذَابُ اَلْاٰخِرُ
 اَكْبَرُ لَوْ كُنَّا وَاَعْمٰوُنُ ﴿٣٣﴾ اِنَّا لَمُنْتَقِبِيْنَ عِنْدَ رَبِّنَا مِمَّا كُنَّا نَعْبُدُ ﴿٣٤﴾
 اَفَتَجْعَلُ الْمُسْلِمِيْنَ كَالْمُجْرِمِيْنَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٦﴾ اَمْ لَكُمْ
 كِتٰبٌ فِيْهِ تَدْرُسُوْنَ ﴿٣٧﴾ اِنَّا لَنُكْرِفِيْهِ لِمَا تُحْيَوْنُ ﴿٣٨﴾ اَمْ لَكُمْ اٰتِمُنْ عَلَيْنَا
 بِلٰغَةٌ اِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ اِنَّا لَنُكْرِفُ لِمَا تَحْكُمُوْنَ ﴿٣٩﴾ سَلَّمْتُمْ اٰتِمُنْ بِذٰلِكَ
 زَعِيْرُ ﴿٤٠﴾ اَمْ لَكُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَاْتُوْا بِشُرَكَآءِهِمْ اِنْ كَانُوْا صٰدِقِيْنَ ﴿٤١﴾ يَوْمَ
 يُكْسَفُ عَنْ سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ اِلَى السُّجُوْدِ فَلَا يَسْتَجِيْبُوْنَ ﴿٤٢﴾

بیئت هاتینه جزادان ل سهر ئیهتا خؤ د دهر هه قی فه قیر و ژاراندا و گۆتن: د دهست مه ژیدا نهما، چونکی مه دفا چو
 نه دینه فه قیر و ژاران. ﴿۲۸﴾ بی ژهمییان تیگه هشتیر ژ وان گۆت: ما من نه گۆته هه وه نه گهر هوین نافی خودایی
 خؤ نه ئینن، و ژ کاری خؤ بی نه روا لیقه نه بن، ئه ها نه فه دئی ئیته سهری هه وه. ﴿۲۹﴾ پشئی ئه فا ب سهری وان
 هاتی، و پشئی زانین خه له تی خه له تیا وانه، ئینا گۆتن: خودیوؤ تو بی پاقری ژ همی کیماسییان، ب راستی ئهم
 بیئت سهر داچوی بووین. ﴿۳۰﴾ بهری خؤ دانه ئیک و دو و لؤمی ئیک و دو کرن، و ههر ئیکی کره سوچی بی
 دی، کو ئه بوو خودانی قی شیره تی هه تا نه فه هاتیبه سهری وان. ﴿۳۱﴾ گۆتن: وهی نه خو شی و نهما بؤ مه بیت،
 چونکی ب راستی و بی گۆمان ئهم د خه له ت بووین د کاری خؤ دا، مه دفا مافی فه قیر و ژاران نه دینه وان و پشک
 و بارا وان ژ وان فه گرین. ﴿۳۲﴾ ئهم هیقی دکهین خودایی مه گونه هیئت مه ژئی بهت و ل مه نه گریت و بؤ مه چیر
 به دهل فه کهت، مرادا مه لینه گرتنا خودایی مه یه. ﴿۳۳﴾ وهکی قی ئیزیا مه داییبه بهر خودانیت جنیکی، دئی دینه
 بهر قوره شییان، و ئه و ئیزا و نه خؤ شیا قیامه تی دگه هیته وان گه له ک دژوار تره، نه گهر بزنان و تی بگه هن. ﴿۳۴﴾ بی
 گۆمان پاریزکار و خودی ترسان، خه لاتی به حه شتی ل دهف خودایی خؤ هیه. ﴿۳۵﴾ ئه ری ما ئهم دئی موسلمانان
 [رؤژا قیامه تی] وهکی گونه هکاران دانین، بی گۆمان هردو جوین وهکی ئیک نابن. ﴿۳۶﴾ هه وه خیره، هوین چاوا
 وهکی ئیک ددان؟! ﴿۳۷﴾ یان کتیبه ک د ناف دهستیت هه وه دا هیه، هوین لی دخوین؟! ﴿۳۸﴾ ئه و تشتی هه وه
 دقت بی تیدا. ﴿۳۹﴾ یان [خودی] سؤز و په یان داییبه هه وه، هه تا رؤژا قیامه تی ژئی، دئی ههر ئه و بیت یا هوین بؤ
 خؤ ددان و دبیزن. ﴿۴۰﴾ کا ژ وان پیرسه، کی ژ وان که فاله تی دکهت، کو ئه و و موسلمان دئی وهکی ئیک بن، و چو
 جو دایی د نافه را وندا نایب. ﴿۴۱﴾ یان وان هنده ک هه فال هه نه د قی بیر و بؤ چؤ نندا، بلا هه فالیت خؤ بینن نه گهر
 راست دبیزن. ﴿۴۲﴾ رؤژا ل وان دبیته نه نگافی و ئیزا کو رؤژا قیامه تیبه، و داخوژ ژ وان دئیته کرن بچنه سوجه دی،
 به لی نه شین [چونکی د دنیا ییدا ئه و نه دچؤ نه سوجه دی].

﴿۴۳﴾ وئی پوڑئی سہر و چاقیت وان دشوړن و پره زیل و رسوانه، چونکی د دنیا پیدا داخواز ژ وان دهاته کرن بجنه سوجده یی، و نهو ل سہر خو و ساخلم، و نہد چوڼ. ﴿۴۴﴾ نهو که سیټ باوهریسی ب قورثانی نهئین و ته دره وین ددانن، تو وان بهیله ب هیشیا منقه نه ز دئی تولان ل وان فه کم، و دئی وان پینگاف پینگاف راکیشمه د دژر هیدا و بیسی ب خو بجه سن. ﴿۴۵﴾ و نهز وان گیرو دکم و دهره فتی ددهمه وان، بهلی تو لطفه کرن و نيزیا من یا دژواره. ﴿۴۶﴾ یان تو مالہ کی ژ وان دخوازی و ل وان گرانه، لهو باوهریسی نائین. ﴿۴۷﴾ یان دهی پاراستی ل دهف وان، بؤ خو وان نیشان و بهلگه یان ژئی فه دگو هیزن، نهو یت پشته فانییا هندی دکن کو نهو د سہر گونہ هکارییا خورا ژ موسلمانان چیترن، ژ بهر هندئی نهو ل سہر رکا خونہ. ﴿۴۸﴾ فیجا بینا خو ل سہر نه زیه تا وان فرہ بکه، و وه کی یونس پیغه مبهری نهبه [بینا خو چک بکه ی و له زئی بکه ی]، دهمی د زکی نه هنگیدا، و نهو یی خه مگین گازی خودایی خو کری [دا قورتال بکه ت]. ﴿۴۹﴾ نه گهر دلؤ فانییا خودئی پیرا

نہ گه هشتباهه، دامینته ل چولی و یی سویچہ لو و لومه کری و له که دار کری. ﴿۵۰﴾ بهلی خودئی ب بهر دلؤ فانییا خو تیخست، و نهو هه لبرارت و ژ قه نجیکاران دانا. ﴿۵۱﴾ وهخته گاور ب کهرب و کین و زکره شیا خو ته چافین بکن و ته بیخن، دهمی گول ته دبن تو قورثانی دخوینی، و ژ که راندا دبیشن [موحه مده] یی دینه. ﴿۵۲﴾ و [فی ناخفتنی دهره قی قورثانییدا دبیشن] قورثان ب خو، ریک و ریباو و بهر نامه یه بؤ همی مرو فان.

سُورَةُ الْقَاہِرَةِ

ل مه که هی هاتیبہ خواری (۵۲) ثابته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ (الحاقه) ناقه بؤ پوڑا قیامه تی، هاتیبہ نافکرن ب نه لحاقه چونکی حه قه و راستیبہ، و هه ر دئی یت. ﴿۲﴾ نه لحاقه چییه؟ [نه قه نه کیده ل سہر هاتنا پوڑا قیامه تی]. ﴿۳﴾ ما توچ دزانی هه ی موحه مده کا پوڑا قیامه تی، نه لحاقه یا چاوايه؟ [تو چو ژئی نوزانی] چونکی ته نه دیتیبہ کا نهو پوڑه چنند ب سہمه. ﴿۴﴾ (سہموود) (مله تی صالح پیغه مبهر) و عاد (مله تی هوود پیغه مبهر) باوهری ب پوڑا قیامه تی نه ئینان، و گوتن: دروه چو پوڑ نین دلقتوتک تیدا بیتہ دلان. ﴿۵﴾ هندی (سہموود) بوو (مله تی صالح پیغه مبهر) ب هسکه قیزیه کا ب هیز و دژوار د هیلاک چوڼ. ﴿۶﴾ و هندی عاد بوو (مله تی هوود پیغه مبهر)، ب پره شہ بایه کی ب سروسه قه م و ب فزه فر و زیده سار د هیلاک چوڼ. ﴿۷﴾ حه ف شہ ف و هشت پوڑان ل سہر ریک ب سہر واندا هنارت، و نهو د مالیت خو دا مری و بی بزاف مان، وه کی قورمیت دارقه سیټ خلؤ له لی هاتن. ﴿۸﴾ ما تو دبینی شوینماییه کا وان مابیت، [بچویک و مهن کس ژ وان نه مان، هه می قربوون].

وَجَاءَ فِرْعَوْنُ وَمَنْ قَبْلَهُ وَالْمُؤْتَفِكِثُ بِالْحَالِطَةِ ﴿١﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخَذَةً رَابِيَةً ﴿٢﴾ إِنَّا لَمَأْطِعَا الْمَاءِ حَمَلَتِكُوفِي الْجَارِيَةِ ﴿٣﴾ لِنَجْعَلَهَا لُكَّةً تَذَكَّرُهَا وَيُعِيهَا أَذُنٌ وَعِيَةٌ ﴿٤﴾ قَالُوا نُنْفِخُ فِي الْأُصُورِ نَفْخَةً وَاحِدَةً ﴿٥﴾ وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَذُكَّتَا ذِكَّةً وَاحِدَةً ﴿٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿٧﴾ وَانْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ ﴿٨﴾ وَالْمَلَكُ عَلَى أَرْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَنِيَةٌ ﴿٩﴾ يَوْمَئِذٍ نَعْرُضُونَ لَأَنخِفَنَّ مِنْكَ الْوَخَافِيَةُ ﴿١٠﴾ قَالَتِ امْنُ أَوْقِي كِتَابَهُ بِبَيْمِينِهِ يَقُولُ هَذَا مَا أقرءُ وَإِكْبِيَةُ ﴿١١﴾ إِنِّي طَلَنْتُ أَنْيَ مَلِي حِسَابِيَةَ ﴿١٢﴾ فَهِيَ فِي عَيْشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿١٣﴾ فِي حِجَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٤﴾ فَطَوَّفَهَا دَانِيَةً ﴿١٥﴾ كَلُوا وَأَشْرَبُوا هُنِيئًا مِمَّا اسَلَفْتُمْ فِي الْأَيَّامِ الْحَالِيَةِ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْقَى كِتَابَهُ بِشِمَالِهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَأُرَاوَتُ كِتَابِيَةَ ﴿١٧﴾ وَلَأُرَادِرَ مَا حِسَابِيَةَ ﴿١٨﴾ يَلَيْتَنِي كَانَتِ الْقَاضِيَةُ ﴿١٩﴾ مَا عَاقَنِي مَالِيَةَ ﴿٢٠﴾ هَالِكٌ عَنِّي سُلْطَانِيَةُ ﴿٢١﴾ خَذُوهُ وَفَعَلُوهُ ﴿٢٢﴾ فَرَأَى الْجَحِيمَ صَلْوَهُ ﴿٢٣﴾ نُزِّي فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسَلَّهُ ﴿٢٤﴾ إِنَّهُ كَانَ لَازْمُومًا بِلِلَّهِ الْعَظِيمِ ﴿٢٥﴾ وَلَا يُحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمُسْكِينِ ﴿٢٦﴾ فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيرٌ ﴿٢٧﴾

تائه لحاقه

﴿٩﴾ و فیرعون و بیّت بهری وی و گوندیت سه ریک و بیٹیک کرین دست ب گونه هان کرن. ﴿١٠﴾ گوهداریسا پیغه مبهری خودی نه کرن، ثنا خودی نه و ئیزادانه کا دژوار ئیزادان. ﴿١١﴾ بی گو مان وهختی ثاف رابووی و هه می تشت بنتاف بووین، مه هوین ل سهر پشتا گه میی قورتالکرن. ﴿١٢﴾ دا ئهم [قورتالکرنا خودان باوهران و د هیلاکرنا گاوران] بکهینه چامه و غیرهت، و دا ههر بمینته د گو هیت فه کریدا. ﴿١٣﴾ وهختی فهک ل بوقی دئیتته دان [پفا ویرانکرنا دنیا بی]. ﴿١٤﴾ و دهمی نهرد و چیا ژ رهان دئینه هلیکیشان، و ئیک دکه فن و هویر و هه رادبن. ﴿١٥﴾ نه ها هنگی بزانه قیامهت رابوو. ﴿١٦﴾ و نه سمان که لشت، و وی رورژی نه سمان یی سست و خاقه. ﴿١٧﴾ و ملیاکهت ل رهخ و دوران (چونکی نه سمان ئیورگه ها ملیاکه تانه)، وی رورژی ههشت ملیاکهت عهرشی خودی رادکه ن. ﴿١٨﴾ وی رورژی هوین دی پیشبهری خودایی خو بن، کهس ژ هه وه نائیتته فه شارتن. ﴿١٩﴾ هنلی نه وه

نه وی کتیا کار و کریاریت خو ب دهستی راستی و هر دگریت، ب که یف دی بیژیت: که ره مکه ن کتیا من بخوینن. ﴿٢٠﴾ نه زی یی پشت راست بووم حسابا رورژا قیامهت یی ال د یوفمن، و خودایی من دی حسابه کا سفک د گهل من کهت. ﴿٢١﴾ و نه ویی دژین و ژیاره کا خو شدا. ﴿٢٢﴾ د به حه شته کا خودان ریز و قه دردا. ﴿٢٣﴾ فینقیی وی [به حه شتی] نزم و به رده سته. ﴿٢٤﴾ بخون و فه خون، هه وه نوشی جان بیت ژ بهر وان کار و کریاریت باش نه ویت هه وه د دنیا بییدا کرین. ﴿٢٥﴾ و هنلی نه وه وی کتیا خو ب دهستی چه بی و هر دگریت ب کول و خه مغه دی بیژیت: خوژی ژ خیرا خودی را من نه ف کتیه و هر نه گر تابه. ﴿٢٦﴾ و من چو ژ هق و حسیا خو نه زانیابه. ﴿٢٧﴾ خوژی ژ خیرا خودی را مرنا من، مرنا ئیکجاری بایه [و نه زی اژ من مرنی ساخ نه بامه فه]. ﴿٢٨﴾ مال و ملک یی من ل سهر دنیا بیی کو مگری، نه مفا گه هانده من، و نه ئیزاژ من دا پاش. ﴿٢٩﴾ دهسته هلا تا من (پشت و پشته فانی و ناف و دهنگ) هه می ژ دهست من چو. ﴿٣٠﴾ [خودایی مهزن دی بیژیته ملیاکه تان: فی گونه هکاری تیر گونه ها] بهن و دهست و بیان لی قید و زنجیر بکه ن. ﴿٣١﴾ و بائیزنه د ناف دژرها سنجریدا. ﴿٣٢﴾ پاشی ب زنجیره کا حه فتی گه ز زنجیر پیچ بکه ن. ﴿٣٣﴾ نه وی باوهری ب خودایی مهزن نه دئینا. ﴿٣٤﴾ و نه خو و نه یی و ئقه تر د بهر هندیرا نه دکر، برسا فه قیر و ژاران بشکینیت. ﴿٣٥﴾ نه وی نه فر و چو هه فال و هو گریت خو ل فری نین.

﴿۳۶﴾ و چو خواران ژى وى نینه، کیم و عه داڤا برینت دۆزه هییان نه بیت. ﴿۳۷﴾ که س فی خوارنی ناخوت، گوننه کار نه بن. ﴿۳۸﴾ سویند ب یی بهر چاف (بی هوین دبینن). ﴿۳۹﴾ سویند ب یی نه بهر چاف، (بی هوین نه بینن). ﴿۴۰﴾ بی گومان ئەف قورئانا هه نی ناخفتنا خودایی دلوفانه، بۆ پیغه مبهری یا هنارتی. ﴿۴۱﴾ و [ئەف قورئانه] نه ناخفتنا هۆز انقائانه، هوین ژئی بی باوهر. ﴿۴۲﴾ و [ئەف قورئانه] نه ناخفتنا خیفزانکانه، بیچه کی ژئی، هوین خو تی ناگه هینن! ﴿۴۳﴾ ئەف قورئانه ژ نک خودایی هه می جیهانان یا هاتی. ﴿۴۴﴾ و هه که وى [مه خسه د موحه مه د پیغه مبهره] هنده ناخفتن ژ کیسی مه چیکر بانه. ﴿۴۵﴾ ئەم داب هیز و شیانا خو زوی تولى لی فه که یکن. ﴿۴۶﴾ پاشی ئەم، داره اب دلی و یغه گریدایی، پرین و قه تبینن. ﴿۴۷﴾ هنگی تیک ژ هه وه نه دشیا بهر فانیسی ژئی بکهت، دا نه که فیتته بهر جزایی خو. ﴿۴۸﴾ و ب راستی ئەف قورئانه بیرئینانه بۆ خودان باوهریت ژ خودی ترس. ﴿۴۹﴾ و مه ناگه ه ژئی هه یه، هنده ک ژ

هه وه قورئانی دره و ددانن. ﴿۵۰﴾ و ئەفه رۆژا قیامه تی بۆ گواران دئی بیته هه زرهت و په شتیانی. ﴿۵۱﴾ ئەف قورئانه راستیه کا راسته، چو گومان ناچنی. ﴿۵۲﴾ فیجا تو پاقریبی بده بال نافی خودایی خو یی مه زن، و خودایی خو ژ هه می کیناسییان پاقر بکه.

وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَشَايِنَ ﴿۳۶﴾ لَا يَأْكُلُهُ إِلَّا الْخَلَطُونَ ﴿۳۷﴾ فَلَا أَقْسِمُ بِهَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۸﴾ وَمَا لَا تُبْصِرُونَ ﴿۳۹﴾ إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ﴿۴۰﴾ وَمَا هُوَ يَقُولُ سَاعِرٌ قَلِيلًا مَّا تَوَمَّنُونَ ﴿۴۱﴾ وَلَا يَقُولُ كَ هِيَ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿۴۲﴾ تَنْزِيلٌ مِنْ رَبِّ الْعَلَمِينَ ﴿۴۳﴾ وَلَوْ تَقَوَّلَ عَلَيْنَا بَعْضُ الْأَقَاوِيلِ ﴿۴۴﴾ لَأَخَذْنَا مِنْهُ بِالْيَمِينِ ﴿۴۵﴾ ثُمَّ لَقَطَعْنَا مِنْهُ الْوَتِينَ ﴿۴۶﴾ فَمَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ عَنْهُ حَاجِزِينَ ﴿۴۷﴾ وَإِنَّهُ لَتَذَكَّرٌ كَرَةً لِمَنْ تَقِينُ ﴿۴۸﴾ وَإِنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّ مِنْكُمْ مُكَذِّبِينَ ﴿۴۹﴾ وَإِنَّهُ لَحَسْرَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ ﴿۵۰﴾ وَإِنَّهُ لَحَقُّ الْيَقِينِ ﴿۵۱﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿۵۲﴾

سورة المعارج

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ﴿۱﴾ لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ لِقَائِهِ ﴿۲﴾ دَافِعٍ ﴿۳﴾ مِنَ اللَّهِ ذِي الْمَعَارِجِ ﴿۴﴾ تَنْجُو مِنَ الْمَلَكَةِ وَالرُّوحِ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿۵﴾ فَأَصْبَحَ صَبْرًا جَمِيلًا ﴿۶﴾ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا ﴿۷﴾ وَيَرَوْنَهُ قَرِيبًا ﴿۸﴾ وَيَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالْمُهْلِ ﴿۹﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ﴿۱۰﴾ وَلَا يَسْئَلُ حِمِيمًا مِمَّا

۵۶۸

سورة تا مه عارج

ل مه که هئی هاتیسه خوارنی (۴۴) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ تیک ژ گاوریت مه که هئی گوت: کا بلا قیامهت بیت. ﴿۲﴾ گواران وئی رۆژی چو مه فهر نینن، و چو جه نینن پیغه برهفن. ﴿۳﴾ ئەو قیامه تا ئەو دخوازن، ب فهر مانا خودی دئی ب سه و اندا ئیت، ئەو خودایی خودان پیک و په یسیک، ملیاکه تیت و ی پی دچنه ئەسمانان. ﴿۴﴾ ملیاکهت و جبریل د رۆژه کیدا ژئله بهر ب خودی دچن، درئزیایا وئی پیئجی هزار سالن. ﴿۵﴾ تو بینا خو ل سه نه خو شیییت وان فره بکه، بینفهره مکر نه کا بی ترس و بی خه م. ﴿۶﴾ ئەو دبینن ئەو رۆژ کور رۆژا قیامه تییه، یا دوبره و چوجا نائیت. ﴿۷﴾ ئەم دبینن یا نیزیکه و دئی هه ر ئیت. ﴿۸﴾ رۆژا ئەسمان وه کی رسایی هه لیا بی لی دئیت. ﴿۹﴾ و رۆژا چیا وه کی هریسا بهر با لی دئیت. ﴿۱۰﴾ و وئی رۆژی خو شقی پسیرا خو شقییی خو ناکهت و لی ناپرسیت.

﴿۱۱﴾ تَيْبِكَ وَدُو دَبِينِن وَتَيْبِكَ وَدُو دَبِيَّاسِن، مَرَوْقِي
 گونه هكار وى رُوژئى حهز دكته، كور و كچيت خو
 هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۲﴾ وَرُنا خَوْ وَ بَرَايَيْت
 خو هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۳﴾ وَ تَيْبِل وَ ثُو يِجَاخَا
 خو، هه ميان گورى خو بكهت. ﴿۱۴﴾ وَ بِيئِ خَوْشَه
 هندى ل سه رويي ئهردى گورى خو بكهت، بهس
 قورتال بيت. ﴿۱۵﴾ نَخَيْرِ چو وان قورتال ناكه و
 بلا ل خودئى بزفون، ئاگر و گورى يى ل پيشيا وان.
 ﴿۱۶﴾ [ئه و ئاگره] بيستى سهرى و لهشى رادكته
 و دره فیت. ﴿۱۷﴾ گازی وان دكته ئه ویت پشت
 دايينه هه قيسى، و خو ژئى دايينه پاش. ﴿۱۸﴾ گازی
 وان دكته ئه ویت مال كۆمكرين و داناپنه سهريك
 و فهشارتين. ﴿۱۹﴾ مَرَوْفِ چافتر سيايى و بيتتهنگ
 يى هايتيه چيكرن. ﴿۲۰﴾ ئه گهر نه خو شى كه هشتى
 (چ نه ساخى و چ هه ژارى و هه نه خو شيه كادى) يى
 خه مگين و بى هيشى و ب ئاخ و ئوفه. ﴿۲۱﴾ و ئه گهر
 خودئى قهنجى دگه ل كر و دهستى وى فرهكر، چو
 ژ دهستان ده رناكه فیت. ﴿۲۲﴾ نَفِيْزَ كه ريت تى نه بن.

يَمَّصُّ رُوْهُمَّ يُوْدُ الْمُجْرُمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِسَبِيْهِ ﴿۱۱﴾
 وَصَلَّيْتَهُ وَأَخِيْهِ ﴿۱۲﴾ وَفَصَّلَيْتَهُ الَّتِي تَنْبُوْهُ ﴿۱۳﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيْعًا
 ثُمَّ يُنْجِيْهِ ﴿۱۴﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَلظَى ﴿۱۵﴾ نَزَاعَةَ لَلنَّسْوَى ﴿۱۶﴾ تَدْعُوْا مَنْ أَدْبَرَ
 وَتَوَلَّى ﴿۱۷﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ﴿۱۸﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَ خَلْقًا هَلُوًّا ﴿۱۹﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ
 جَزَعًا ﴿۲۰﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوْعًا ﴿۲۱﴾ إِلَّا الْمُصَلِّينَ ﴿۲۲﴾ الَّذِينَ هُمْ
 عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿۲۳﴾ وَالَّذِينَ فِيْ أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَّعْلُومٌ ﴿۲۴﴾ لِلسَّائِلِ
 وَالْمَحْرُومِ ﴿۲۵﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿۲۶﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنَ عَذَابِ
 رَبِّهِمْ لَشَفِيقُونَ ﴿۲۷﴾ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ مَا يُومِنُونَ ﴿۲۸﴾ وَالَّذِينَ هُمْ
 لِفُرْجِهِمْ حَفِظُونَ ﴿۲۹﴾ إِلَّا الَّذِينَ آتَوْا رُجُومًا مَّا كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿۳۰﴾ فَإِنَّمَا
 عَذَابُ مَلُومِينَ ﴿۳۱﴾ فَمَنْ أَتَىٰ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿۳۲﴾ وَالَّذِينَ
 هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿۳۳﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿۳۴﴾
 وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿۳۵﴾ أُولَٰئِكَ فِيْ جَنَّاتٍ مُّكْرَمِينَ ﴿۳۶﴾
 فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا بِعَذَابِكَ مُهْتَبِعِينَ ﴿۳۷﴾ عَنِ السَّمِيْنِ وَعَنِ الْبَيْتِ الْمَعَامِ
 عَزِيْزِينَ ﴿۳۸﴾ أَلَيْسَ كُلُّ أَمْرٍ أَمْرًا مِّنْهُنَّ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةً بَعِيْرًا ﴿۳۹﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ
 مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿۴۰﴾ فَلَا أَمْسِرَ رَبِّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ إِنَّا لَلْقَادِرُونَ ﴿۴۱﴾

﴿۲۳﴾ ئه ویت ل سه ر کرنا نفیژان بهردهوام. ﴿۲۴﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت بارا خودئى دئىخه دناف مالى
 خودا. ﴿۲۵﴾ بؤ فه قير و ژار و خواز خوازوكان. ﴿۲۶﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت باوره ييى ب رُوژا جزادانى
 دئینن. ﴿۲۷﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت دلئى وان يى ب ترس ژ ئيزادانا خودئى. ﴿۲۸﴾ ب راستى عه زابا خودايى
 وان نه يا هنديه ژئى پشت راست بين. ﴿۲۹﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت داف و دهه من پاقژ و شه رمگه ها خو
 دپاریزن، ژ هه ره كه سه كى. ﴿۳۰﴾ ژ بلى ژن و جيزيىت خو، و ئه و بؤ قى نه دلؤمه دارن، و گازنده ژ وان
 نائيته كرن. ﴿۳۱﴾ و هه ره كه سى ب رپكه كادى شه هه و تا خو بشكينيىت ئه و يى گونه هكاره. ﴿۳۲﴾ و ئه و تى
 نه بن ئه ویت سؤز و په يمان و ئه مانه تيىت خو دپاریزن. ﴿۳۳﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت شاده يييا خو بؤ دوير
 و نيزيكان نه فه شيرن. ﴿۳۴﴾ و ئه و تى نه بن ئه ویت ب دورستى و بهردهوام نفیژت خو دكهن. ﴿۳۵﴾ ئه ها
 ئه فه نه ده به شتاندان، خودان قه در. ﴿۳۶﴾ ئه فان گاوران خيره هؤساب له ز ژ ته دره فن، و ته دره وين ددان
 و باوره ييى ب ته نائين؟!! ﴿۳۷﴾ دهستهك دهستهك ل ره خى ته يى راستى و چه پى، د روينشتى و به لاف
 و گو هشينه. ﴿۳۸﴾ ئه رى هه ر ئيك ژ وان ل هيقييا هنديه بجيته به هشتا تير خير و بتير؟. ﴿۳۹﴾ نه خير نه ب
 كه يفا وان، مه ئه و يى ژ وى تشتى چيكرين يى ئه و دزانن [ژ چپكه كى، پاشى ژ پرته كا خونى، پاشى ژ
 پارچه يه كا گو شتى]. ﴿۴۰﴾ سويند ب خودايى رُوژه لات و رُوژنافايان، ئه م دشين.

﴿٤١﴾ وان ب هنده کیت ژ وان چیتر بگوهرپین، و نهغه ل بهر مه نهیا ب زهجهته و کهس نهشیت ریکی ل مه بگریت. ﴿٤٢﴾ (هه ی موحه مه د) ژ وان بگه په، بلا بمیننه ب پویچاتییت خوغه، و بلا د دنیا خودا بله زن، هه تا وی رۆژا ب ترس و سههم یا توبه و په شیانی تیدا بی مفا، دینن. ﴿٤٣﴾ رۆژا ب له ز ژ گورستانان دهر دکهن، و بهر ب جهی کومبوو نیغه دچن، دئی بیژی یی قهستا بوتیت خو دکهن، نه ویت وان ب دهستییت خو چیکرین. ﴿٤٤﴾ وی رۆژی، نه و چاف شوپ و ره زیل و رسوانه، نه ها نهغه یه نه و رۆژا نه و ل سهر دنیا یی پی دهاتنه ترساندن [و وان یاری پی دکرن و باوهری پی نه دئینان، نه فرۆ دئی جزایی وی بی باوهری بی ب چافی سهری خو بینن].

سُورَةُ نُوحٍ

ل مه که هه ی هاتیسه خواری (٢٨) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ مه نوح بۆ مله تی وی هنارت، و مه گوتی مله تی خو بترسینه ژ نیا و عه زابا خودی، بهری نه و بهرهنگاری توفانی بین و دتوفانیدا بخه ندقن. ﴿٢﴾ گوت: هه ی مله تی من، نه زه وهه ب ناشکه رای، ژ نیا و عه زابا خودی دترسینم. ﴿٣﴾ نه زه فرمانا هه وه دکهم هوین په رستن و عه بدینیا خودایی خو ب تنی بکن، و پاریزکارییا وی بکن، و گوهدارییا من بکن. ﴿٤﴾ دئی گونه هیت هه وه پویچ کهت، و ژیی هه وه دئی دریز کهت هه تا و هخته کی دستیشانگری، نه گهر نه و هخته خودی دستیشانگری هات، نه هوین پیش دکهن و نه پاش دکهن، نه گهر هوین بزائن. ﴿٥﴾ گوت: خودیو من ب شهف و رۆژ (نانکو هه می و هختان) گازی مله تی خو دکرن بۆ ریکاته. ﴿٦﴾ به لی من چه ندگازی وان دکرنه و پتر ژ ریکاته دویر دکهن. ﴿٧﴾ و هه ر جارا من داخواز ژ وان کربایه باوهری بی ب ته بینن، دا گونه هیت وان نه هیل، تلیت خو دکرنه د گو هیت خوړا، و جلکیت خو ب سهری خودا دئینان، دا من نه بینن و دا گول من نه بن، و هه ر مانه ل سهر تیک و دویا خو، و ژ مه زاتی و دنفیلندی پشتا خو دانه باوهری بی. ﴿٨﴾ پاشی من ب ناشکه رای و بی ترس، گازی وان کر. ﴿٩﴾ پاشی من ب ناشکه رای و نه په نی، گازی وان کر. ﴿١٠﴾ من گوته وان ل خودایی خو بزقن و ژ بی بخوازن گونه هیت هه وه نه هیل، ب راستی هه ره توبه یی وهر دگریت و گونه هان ژی دبه ت.

عَلَىٰ أَنْ تَسِدَلَ حَبرًا مِّنْهُمْ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوبِينَ ﴿١١﴾ فَذَرَهُمْ
يَحْضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوْعَدُونَ ﴿١٢﴾ يَوْمَ
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَّامًا كَانَهُمْ إِلَىٰ نُصْبٍ يُؤْفَسُونَ ﴿١٣﴾
خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٤﴾

سُورَةُ نُوحٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ أَنْ أَنْذِرْ قَوْمَكَ مِن قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١﴾ قَالَ يَتَّبِعُونَ آلِي لَحْيٍ نَّبِئِ مِثْلَ ﴿٢﴾ أَنْ أَعْبُدُوا
اللَّهَ وَأَتَّقُوهُ وَأَطِيعُوا ﴿٣﴾ يَغْفِرْ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُخَذِّبْكُمْ
إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنْ أَجَلَ اللَّهُ إِذَا جَاءَ لَا يُؤَخَّرُ لَوْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي دَعَوْتُ قَوْمِي لَبِئْسَ لِبَالًا لَّهُمْ هَارًا ﴿٥﴾ فَلَمْ يَزِدْهُمْ دُعَايَ إِلَّا
فِرَارًا ﴿٦﴾ وَإِنِّي لَكُلَّمَا دَعَوْتُهُمْ لِتَغْفِرَ لَهُمْ جَعَلُوا أُصْذِيعُهُمْ فِي
ءَادَائِهِمْ وَأَسْتَعِزُّوْا بِآبَائِهِمْ وَأَصْرُوا وَأَسْتَكْبَرُوا أَسْتَكْبَرُوا ﴿٧﴾
ثُمَّ إِنِّي دَعَوْتُهُمْ جِهَارًا ﴿٨﴾ ثُمَّ إِنِّي أَعْلَنْتُ لَهُمْ وَأَسْرَرْتُ
لَهُمْ إِسْرَارًا ﴿٩﴾ فَلَمَّا أَسْتَعِزُّوْا رَبِّي أَنَّىٰ إِنَّكَ كَانَ عَقْرَارًا ﴿١٠﴾

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْهِمُ امْرُؤًا مِّنْ ذُنُوبِهِمْ وَمَن يَعْمَلْ
 لِكُفْرًا يَكْفُرْ لَكُمْ يُجْعَلُ لَكُمْ آيَاتٍ ۝۱۱ مَا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ۝۱۲
 وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ۝۱۳ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَمْعَ سَهْوَتٍ
 طَبَاقًا ۝۱۴ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ اللَّيْلَ سِرَاجًا ۝۱۵
 وَاللَّهُ أَنْبَتَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ۝۱۶ فَرُبُّكُمْ فِيهَا وَنَحْوُكُمْ
 إِخْرَاجًا ۝۱۷ وَاللَّهُ جَعَلَ لِكُلِّ الْآرِضِ بَسَاطًا ۝۱۸ لِيَسْكُنُوا مِنْهَا
 سُبُلًا مُّجَارًا ۝۱۹ قَالَ نوحٌ رَبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْني وَاتَّبَعُوا مَنْ لَّيْزِدُهُ
 مَالَهُمْ وَيُلِدُهُمْ الْإِحْسَارَ ۝۲۰ وَمَكْرًا أَمْكَرَ الْكَبِيرَ ۝۲۱ وَقَالُوا
 لَا تَنْدُرُنَا يَا إِلَهَتَنَا وَلَا تَنْدُرُنَا وَلَا سِوَاَنَا وَلَا بُعُوثَ وَيُعَوِّقُ
 وَتَسْرَا ۝۲۲ وَقَدْ أَصَلُّوا كِبِيرًا وَلَا تَنْدُرُوا الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَّالًا ۝۲۳
 مِمَّا حَطَّ بِسَبِّهِمْ أَغْرَقُوا فَأَدْخِلُونَا إِنَّا كُنَّا بِهَذَا لَغِيظًا ۝۲۴
 اللَّهُ أَنْصَارًا ۝۲۵ وَقَالَ نوحٌ رَبِّ لَا تَذَرْنِي عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
 دِيَارًا ۝۲۶ إِنَّكَ إِن تَذَرْنِي رِجُلًا مِّنْ عِبَادِكَ لَا بَالِيَهُمْ إِلَّا فَاجِرًا
 كَفَّارًا ۝۲۷ رَبِّ أَعْقِبْنِي وَأَوْلِيْكَ وَسَدِّدْ لِّي الْبَيْتَ الْمُنْمَدَّ
 وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ۝۲۸

﴿۱۱﴾ دئی بارانی ل ههوه زیده کت، و دئی بارانیت بوش و ل دویفتیک بؤ ههوه بارانیت. ﴿۱۲﴾ و دئی مال و زاروکان ل ههوه زیده کت، و دئی ههوه ب چه م و باغ ئیخیت، و دئی روبرایت ئافی دته ههوه. ﴿۱۳﴾ ههوه خیره هوین ب دورستی ژ خودایی خو ناترسن، و قه در و مهز ناتیا هیژیایی وی بؤ نادانن؟! ﴿۱۴﴾ و وی هوین د چند قوینا خاندا ییت دایین (چپکه کا ئافی، پاشی پرته کا خوینی، پاشی پارچه یه کا گوشتی و هؤ سا...). ﴿۱۵﴾ ما هوین دهسته لاتداریسا خودایی خو د چیکرنا ئه سماناندا نابینن، کا چاوا حهفت قایتت ئه سمانان ل سه ریگ نژان دینه. ﴿۱۶﴾ و کا چاوا هه یف دئه سانی دنیا ییدا کریهه رۆناهی بؤ ئه ردی، و کا چاوا رۆژ بؤ ههوه کریهه چراهه کی گه ش. ﴿۱۷﴾ و خودی بابی ههوه ئادم ژ ناخی چیکر، و هوین ب دویفتیخستن د ئه ردیدا. ﴿۱۸﴾ و جارها کا دی دئی ههوه زفرینته هه ئه ردی، و بی گو مان جارها کا دی دئی ههوه ژ ئه ردی دهر ئیخیه هه بؤ مه حشه ری. ﴿۱۹﴾ و خودییه بؤ ههوه ئه رد ده شتکری و رانایی بؤ

ژینی. ﴿۲۰﴾ دا هوین بشین بؤ خو ریکیت به رفه هه بؤ هاتن و چوئی و کاروانیت خو، د ئه ردیدا ببینن. ﴿۲۱﴾ نووحی گۆت: خودیو و ان گوهداریسا من نه کر و ب دویفه نه نگین و گره گر و که نکه نه ییت خو که فتن، ئه ویت مال و زاروکیت و ان ژ سه ردابرن و خوساره تیبی پیقه تر ل و ان زیده نه کری. ﴿۲۲﴾ و پیلان و ئویسیت مه زن گپران. ﴿۲۳﴾ و گو تنه دویکه فتیبت خو: په رستیبت خو نه هیلن، و وهدد و سوواع و (یه غووسی) و یه عووق و نه سری نه هیلن (ئشه بوتیت و ان بوون). ﴿۲۴﴾ و شان که نکه نه و گره گران که له ک م روف ییت د سه ردابرن، ژ به رفی چهندی [خودیو] تو ژ خوساره تی و گو مرایی پیقه تر ل و ان زیده نه که. ﴿۲۵﴾ ژ بهر خرابکاری و گو نه کاریا و ان، مه ئه و د توفانیدا خه ندقاندن. پاشی دئی و ان که یه دئاگریدا. و ان ژ بی خودی که س نه دیت و ان ژ توفانی قورتال بکهت. ﴿۲۶﴾ نووحی گۆت: خودیو که تی ژ گاوران نه هیله، ل سه ر رویی ئه ردی. ﴿۲۷﴾ ئه گه ر تو و ان بهی دئی به نده ییت ته د سه ردابن، و یی ژ و ان زی بیت دئی هه ری خرابکار و گاوری بیت. ﴿۲۸﴾ خودیو تو گو نه هیت من ژئی به، و ییت ده بیاییت من و هه ره که سی بیته د مالا مندازی ژ خودان باوه ران، چ ژن چ میر... و ژ زبانی و هیلاکی پیقه تر نه ده بهر زوردار و گاوران.

سورة تا جن

ل مه که هی هاتیه خوارى (۲۸) نایه تہ

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بیژہ مله تی خو خودی ته عالا وه حی بو من هنارت کو کومه کا نه جنه یان گوهدارییا قورتانی کرن و باوهری پی ئینان و موسلمان بوون، و پشتی زفرینه ناف مله تی خو گو تنه وان: مه گول قورتانه کا نه دیتی [ئانکو وه کی وی نه هاتیه گولی بوون و نه هاتیه دیتن] و کارلیکه ر بوو. ﴿۲﴾ به ری مروقی دده ته راستیی و رونا هییی، مه باوهری پی ئینا کو کتیا خودییه، و ئه م ژه فرۆ پی شه چو هه فپشکان بو خودی چی ناکه ین. ﴿۳﴾ بی گو مان خودی یی پاک و بلند و مه زنه، و چو ژن و زارۆک بو خو نه گرتینه. ﴿۴﴾ بی فامی مه (کو شه یانه) تشتی نه لاتیق و نه هه ژى [و دویری راستیی] د ده ره قی خودیدا دگۆت. ﴿۵﴾ و مه هزر دکر نه جنه و مروّف چو

دروه ان دراستا خودیدا ناکه ن. ﴿۶﴾ و هنده ک مروّف هه بوون، پارستن ژ نه جنه یان دخواستن، و نه جنه یان ئه و پتر سه ردا برن و پتر وه ستاندن. ﴿۷﴾ و وان مروّفان ژى وه کی هه وه ئه و هزره دکر، خودی که سی پشتی مرئی ساخ ناکه ت. ﴿۸﴾ ئه م چۆین دا بگه هینه ئه سمائی و گو هی خو بدینه ملیاکه تان، مه دیت ئه سه ان یی تژی زیره شان و نۆبه داره [ژ ملیاکه تان]، و تژی ستیزه [ملیاکه ت دوان و هردکه ن یی گوهدارییا وان بکه ت]. ﴿۹﴾ به ری نوکه مه ل ئه سمانان جه هه بوون بو گوهدارییی، و هه ر ئیکى قى کافى گوهدارییی بکه ت، دى بینیت ستیریت دریکیدا و ل به ر دپاره ستاینه. ﴿۱۰﴾ و ئه م نه جنه نوزانین کا بوچی خودی هنده زیره شان و نۆبه دار داناینه دئه سماناندا، ئه ری خودی دقیت خه لکی ئه ردی بئیشینیت یان بو خیرا وانه. ﴿۱۱﴾ و ژ مه ییت هه یین موسلمان و نه موسلمان، و ئه م گه له ک ریک و ریبازین. ﴿۱۲﴾ و مه دزانی خودایی مه ل سه ر مه یی دهسته ه لاتداره، هه ر جه ی ئه م لى بین ئه م نه شیین ژ ئیزایا وی قورتال بین. ﴿۱۳﴾ وهختی مه قورتان گولی بووی ئیکسه ر مه باوهری پی ئینا و ئه م موسلمان بوویین، و هه ر که سی باوهری بی بینیت بلا پشت راست بییت، نه خیریت وی کیم دبن و نه گونه هییت وی پتر لی دئین.

الجزء

۵۸

سورة الجین

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قَوْلَ تَابِتٍ مِّبْجَبًا ﴿١﴾ يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا ﴿٢﴾ وَأَنَّهُ تَعَلَّى جَدًّا رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَدِيقَةً وَلَا وَلَدًا ﴿٣﴾ وَأَنَّهُ كَانَ يَتُولَّي سَفِينَهَا عَلَى اللَّهِ سَطَطًا ﴿٤﴾ وَأَنَا ظَنُّنَا أَنَّ لَنْ تَقُولَ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ﴿٥﴾ وَأَنَّهُ كَانَ رِجَالٌ مِّنَ الْإِنْسِ يَعُوذُونَ بِرِجَالِ مِّنَ الْجِنِّ فَزَادُوهُمْ رَهَقًا ﴿٦﴾ وَأَنَّهُمْ ظَنُّوا كَمَا ظَنَنْتُمْ أَنْ لَنْ يَبْعَثَ اللَّهُ أَحَدًا ﴿٧﴾ وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَا ثَمَ مِلَيْتِ حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَبًا ﴿٨﴾ وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقْعِدًا لِّلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْمِعُ الْآنَ يَجِدْ لَهُ رِشْهًا بَابًا صَدَدًا ﴿٩﴾ وَأَنَا لَا نَذَرِي أَشْرًا رِيدَ مِّنَ فِي الْأَرْضِ أَمْ زَادَ بِهِمْ رَهَقًا رَشَدًا ﴿١٠﴾ وَأَنَا مِمَّا الصَّالِحُونَ وَمِمَّا دُونَ ذَلِكَ كَمَا طَرَفُ الْبَيْتِ قَدَدًا ﴿١١﴾ وَأَنَا ظَنُّنَا أَنَّ لَنْ تَعْجَرَ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ تَعْجِرَهُ دَهْرًا ﴿١٢﴾ وَأَنَا لَمَّا سَمِعْنَا الْهُدَىٰ ءَأَمْنًا بِهِ فَمَنْ يُؤْمِنُ بِرَبِّهِ فَلَا يَخَافُ بَخْسًا وَلَا رَهَقًا ﴿١٣﴾

۵۷۲

وَأَنآءَمَا الْمَسْأُومُونَ وَمِنَ الْقَلْبِطُونَ فَمَنَ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ
 تَحَرَّوْا رَشَدًا ﴿١٥﴾ وَأَمَّا الْقَلْبِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
 وَالْوَأَسْتَقَمُّوْا عَلَى الطَّرِيقَةِ لَأَسْقِيَنَّهُمْ مَاءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لَنَنْفِثَنَّهُمْ
 فِيهِ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
 الْمَسْجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا مَعَ اللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ
 يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ
 بِهِ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّي لَا أَمْلِكُ لَكُمْ صَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّي
 لَن يُجِيرُنِي مِنَ اللَّهِ أَحَدٌ وَلَن أَجِدُ مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَاغًا
 مِّنَ اللَّهِ وَرِسَالَاتٍ وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ قَانَ لَهُ نَاجِيَةٌ مِّنَ
 خَلْقِينَ فِيهَا أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰ إِذَا رَأَوْا مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
 مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِن أَدْرَىٰ أَقْرَبُ مَا تُوعَدُونَ
 أَمْ يَجْعَلُ لَهُ رَبِّي أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَلَيْهِمُ الْعِقَابُ فَلَا يَظْهَرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ
 أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَن أَرْتَضَىٰ مِّن رَّسُولٍ فَإِنَّهُ يَسْلُكُ مِن بَيْنِ
 يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِيُعْلَمَ أَن قَدِ ابْلُغُوا رِسَالَاتِ
 رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَيْءٍ عَدَدًا ﴿٢٨﴾

بهس خودایسی خۆ دپه ریسیم و ئەز چو هه فیشکان بۆ خودایسی خۆ چی ناکه م. ﴿٢١﴾ بیژه: [بهس من خیرا هه وه دقیا به لئی هوین نوزانن] فینجا ئەو خیرا من بۆ هه وه دقیت ئەز نه شیم بگه هینمه هه وه، و ئیزایا هوین هه زئی ئەز نه شیم بینمه سه ری هه وه. ﴿٢٢﴾ بیژه: ژ بلی خودی من چو مه فهر نینن، و من چو کهس نینه ژ بلی خودی ئەز هه وارا خۆ بگه هینمی و من بحه وینیت [ئەگەر ئەز په یاما خودی نه گه هینم یان نه گوهداریا وی بکه م]. ﴿٢٣﴾ چو جه من ناحه وینن ئەگەر ئەز په یاما خودی ب دورستی و بی کیناسی نه گه هینمه هه وه، و هه ره کهسی نه گوهداریا خودی و پیغه مبه ری وی بکه ت جزایسی وی ناگری دۆزه هییه، دی هه ره وهه ر تیدا بیت. ﴿٢٤﴾ فینجا گاڤا پۆژا پی دیننه تر ساندن دینن کو پۆژا قیامه تیه، ئەها هنگی دی زانن کا کی ژ وان کیم پشت و کیم هه ژماره [ئەو یان موسلمان]. ﴿٢٥﴾ بیژه: ئەز نوزانم کا پۆژا قیامه تی، ئەوا هوین پی دیننه تر ساندن یا ئیزیکه یان نه [به لئی دی هه ر تیت]. ﴿٢٦﴾ خودییه زانایسی تستی نه بهر چاف، و غه ییا خۆ بۆ کهسی ئاشکه را ناکه ت. ﴿٢٧﴾ بۆ وی نه بیت یی ئەو بۆ په یاما پیغه مبه ر اتیبی هه لپه ژیریت، خودی ملیاکه تان ده نیریت، دا ملیاکه ت زیره فانیسی ل بهر سینگی وی و ل پشت وی بکه ن، و ژ ئەجنه یان پپاریژن. ﴿٢٨﴾ [خودی ته عالا پیغه مبه ریت خۆ، ب ملیاکه تیت خۆ، ژ ئەجنه یان دپاریژیت] دا بشین په یاما خودایسی خۆ بگه هینن، و خودی دزانیت کا چ ل نک وان هه یه، و ئاگه هژ هویر و گران هه یه، و چول بهر بهرزه ناییت.

سُورَةُ مَوْزِهِمِيلِ

ل مه كه هي هاتييه خوارى (٢٠) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ هه ي ته وه كه سى جلكيت خؤ دخؤ وه ركربن.
 ﴿٢﴾ شه فى هه ميبى رابه نفيژان بكه، كيمه ك تى نه بيت.
 ﴿٣﴾ نيفه كا شه فى يان كيمتر ژى. ﴿٤﴾ يان ژ نيفى زيده تر، و قورثانى هيدي (ل سهر خو) بخوينه.
 ﴿٥﴾ ثم دى تاخفتنه كا گران ب سهر ته دا ئين و دارپژين.
 ﴿٦﴾ رابوننا شه فى چيتر دل و ده فان دكه ته ئيك، و گوتنى سهر راست و دورستر لى دكه ت.
 ﴿٧﴾ و د رپژيدا ته ده ليفه يه كا دريژ يا هه ي بو ب جهنينانا كاروباران. ﴿٨﴾ ب شه ف و رپژ ناڤى خودايى خو بينه، و خو بو په رستنا وى ئالا بكه.
 ﴿٩﴾ خودايى رپژ هه لات و رپژ ناڤايى، چو په رستى بيت راست و دورست ژ وى پيغه تر نين، ته وى بو خو بو بكه پشت. ﴿١٠﴾ بينا خو فره بكه ل سهر وى

تشتى ديژن، و ب جواميرى پشتا خو بده وان. ﴿١١﴾ تورقان بى باوه ريت قيامه تى دره و ددانن و حالخوش بهيله ب هيڤيا منغه، ته ز دى جزايى وان ده مى، پيچه كى بينا خو ل وان فره بكه. ﴿١٢﴾ مه قه يد و زنجير و دوزه هه كا سنجرى يا هه ي. ﴿١٣﴾ و مه خوارنه ك يا هه ي، د گه و ريبيا كه سيدا ناچيت، و مه ئيزايه كا ب ژان و دژوار يا هه ي. ﴿١٤﴾ رپژا نهر د و چيا دله رزن، و چيا دبنه گر كيت خيزى. ﴿١٥﴾ مه پيغه مبه ره ك يى بو هه وه هنارتى كو رپژا قيامه تى شاده ييسى ل سهر هه وه بده ت، هه ره كى مه پيغه مبه ره ك بو فيرعه ونى ژى هنارتى. ﴿١٦﴾ و فيرعه ونى گوهداريبيا پيغه مبه رى نه كر، و باوه رى پى نه ئينا، مه هنگاقت، هنگاقتنه كا دژوار. ﴿١٧﴾ نه گه ر هوين باوه ريبى نه ئين، دى چاوا خو ژ ئيزا و نه خو شيبيا رپژه كى پاريزن، بچويكان پير دكه ت. ﴿١٨﴾ ژ سه هما وى رپژى، تيك و دهرز دكه فنه ته سانى، و ژفانى خودى ب هاتنا وى رپژى هه ر دى ئيت. ﴿١٩﴾ ته فه هه مى برئينانه كه، يى بڤيت ژ بى ئاگه ه و نه گوهداران ل خو بو رڤريت، بلا رپكه كى بينيت خو بى بگه هينته خودى (ته و ژى رپكا باوه ريبىيه).

سُورَةُ الْمُرْتَلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَتَّيْنَاهُمُ الْمُرْتَلِ ﴿١﴾ فُرْأَيْلَ إِلا قَيْلًا ﴿٢﴾ تَضْفَهُ وَأَوْفَضَ مِنْهُ قَيْلًا ﴿٣﴾
 أَوْزِدَ عَلَيْهِ وَرَزَقَ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا ﴿٤﴾ إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا
 تَقْبَلًا ﴿٥﴾ إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأًا وَأَقْوَمُ قِيلًا ﴿٦﴾ إِنَّ لَكَ فِي
 النَّهَارِ سَبْحًا طَوِيلًا ﴿٧﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّكَ وَتَبَتَّلَ إِلَيْهِ تَتَبِيلًا ﴿٨﴾
 رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ لا إِلَهَ إِلا هُوَ فَاتَّخِذْهُ وَكِيلًا ﴿٩﴾ وَأَصْبِرْ
 عَلَى مَا يُقُولُونَ وَاهْجُرْهُمْ هَجْرًا جَمِيلًا ﴿١٠﴾ وَذَرِنِ وَالْمَكْذِبِينَ
 أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهِّلْهُمْ قَلِيلًا ﴿١١﴾ إِنَّ لَدُنَّا أَلْكَالًا وَحِجَمًا ﴿١٢﴾
 وَطَعَامًا ذَا غَصَّةٍ وَعَدَابًا أَلِيمًا ﴿١٣﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ
 وَكَانَتْ الْجِبَالُ كُهَاجِمًا مَهِيلاً ﴿١٤﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا إِلَيْكُمْ رَسُولًا شَاهِدًا
 عَلَيْكُمْ كَمَا أَرْسَلْنَا إِلَى فِرْعَوْنَ رَسُولًا ﴿١٥﴾ فَصْنَى فِرْعَوْنَ الرَّسُولَ
 فَأَخَذْنَاهُ أَخَذًا وَبِيلاً ﴿١٦﴾ فَكَيْفَ تَتَّقُونَ إِنْ كَفَرْتُمْ يَوْمًا
 يَجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا ﴿١٧﴾ السَّمَاءُ مُفْطَرٌ بِهِ كَانَ وَعْدُهُ مَفْعُولًا ﴿١٨﴾
 إِنْ هَلِدْهُ تَذَكُّرًا فَمَنْ شَاءَ اتَّخِذْ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿١٩﴾

﴿۲۰﴾ خودایى ته ناگه هداره كوتو و هندهك ژ وان كه سان، نه ویت د گهل ته [ژ خودان باوهران] نیزیكى دوسیكیت شه فی و جارنا نیقه كا شه فی، و هنده جاران سیكه كا شه فی بو شه فنیژان رادبن، و خودی دریزا ایسا شه ف و رۆژان ددانیت و دزانیت، دزانیت هوین نه شین هم می وهختیت شه فی رابن، ژ بهر هندى ل هه وه ناگریت، و هه وه وختی هوین رابوون كا هوین چهند دشین هند بخوینن (هند نقیژان بکهن)، دزانیت هندهك ژ هه وه دى نه ساخ بن، و هندهك ژ هه وه دى وه غهران كه ن ژ بو رزقى خو په یدا بکهن، و هندهك ژ هه وه دریکا خودیدا دى جهادى كه ن، و قورئانى هند بخوینن [د نقیژیدا] هدى هه وه پى چى بیست، و نقیژیت خو بکهن و بارا خودى ژ مالى خو بدهن، و خیرى دریکا خودیدا بکهن، هه خیره كا هوین بو خو بکهن هوین دى ل دهف خودایى خو چیرت و ب خیرت بینن، ژ خودى بخوازن ل گونه هیت هه وه بویرت، بى گو مان هه خودیه گونه ه ژ بهر و دلۆشان.

﴿۲۱﴾ إِنَّ رَبَّكَ بِعَلَمِ أَنْكَ تَقُومُ أَذْنًا مِنْ ثُلَّةٍ الْيَلْبِ وَنَضْفَهُ رُوْتَلْتَهُ وَطَائِفَةً مِنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ الْيَلْبِ وَالنَّهَارَ عَلِيمًا لَنْ تُخْصُوهُ فَتَابَ عَلَيْكُمْ فَاقْرَءْ وَأَمَّا تَبَسَّرَ مِنَ الْقُرْءَانِ عَلِيمًا أَنْ سَيَكُونُ مِنْكُمْ مَرْصُوعٌ وَأَخْرُونَ بِصِرْتُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَخْرُونَ يُقْتَلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءْ وَأَمَّا تَبَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاقْرَءُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تَقْدِرُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ يَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ وَأَعْظَمُ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْ غَيْرِ رَجِيمٍ ﴿۲۱﴾

سورة المزمل

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۱﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿۲﴾ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ﴿۳﴾ وَبَابِكَ فَطَهِّرْ ﴿۴﴾ وَالرُّجُفَ فَاهْجُرْ ﴿۵﴾ وَلَا تَمَنَّ أَنْ تَمُتَ كَثِيرٌ ﴿۶﴾ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ﴿۷﴾ فَإِنَّا نَقْرُءُ فِي النَّافُورِ ﴿۸﴾ فَلِلَّهِ يَوْمَئِذٍ عِيسِيرٌ ﴿۹﴾ عَلَى الْكَافِرِينَ غَيْرُ عِيسِيرٍ ﴿۱۰﴾ ذُرِّيٌّ وَمَنْ حَلَقَتْ وَجِدًا ﴿۱۱﴾ وَجَعَلَتْ لَهُ مِمَّا لَمْ تَدْعُ وَإِنَّا شُهُودٌ ﴿۱۲﴾ وَمَهَّدَتْ لَهُ لَمْ تَهْمِدْ ﴿۱۳﴾ لَمْ تَرْطَمِعْ أَنْ أَرِيدَ ﴿۱۴﴾ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ﴿۱۵﴾ سَأَرْهَقُهُ رِصْعُودًا ﴿۱۶﴾ إِنَّهُ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿۱۷﴾

سوره تا مودهثر

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۵۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ هه كه سى ته جلکیت خو ب سهر خو دادايين. ﴿۲﴾ رابه و كارى خو بکه و خو بهر هه ف بکه، و خه لکی ناگه هدار بکه. ﴿۳﴾ و خودایى خو ب تنى، مه زن بکه [مه ز ناييى ب بال كه سى ديشه لى نه ده، بهس خودى يى مه ز نه]. ﴿۴﴾ و جلکیت خو بژوين بکه ژ پيسايتيى (نانكو دلى خو باقر بکه). ﴿۵﴾ و خو ژ بوت په رتسيى دوير بيخه. ﴿۶﴾ و قه نجبيى نه كه منه ت ل سهر كه سى، و قه نجبيى ب نيه تا هندى نه كه زنده تر بو ته بيته شويى. ﴿۷﴾ ژ بو خودایى خو، بينا خو ل سهر ئيزا و نه خو شيبى فره بکه. ﴿۸﴾ و رۆژا پف ل بو قى ديتته دان. ﴿۹﴾ هنگى رۆژه كا گران و نه خو شه. ﴿۱۰﴾ ل سهر گاوران نه يا ب ساناهييه. ﴿۱۱﴾ ژ من و وى قه به، (وله ليدى كورى موغيره يى) يى من ئه و دايى و ئه و ب تنى. ﴿۱۲﴾ و پاشى من كريبه خودان ملك و مال كه يى بهر فره ه. ﴿۱۳﴾ و من هند كور دايينيى، ل دور خر بن و هه ردهم د گهل بن. ﴿۱۴﴾ و من دنبادارى بو سفك و خو ش كرى. ﴿۱۵﴾ پشتى قى هه ميبى، چافى وى لييه نه ز هه ر بو زنده بکه م. ﴿۱۶﴾ نه خير نه ز چويى دى ناده مى، نه خير نه و بو قى قورئانى گه له كى مه ژى هشك و سهر ره ق بوو. ﴿۱۷﴾ نه ز دى چاماره ش ئيمه سه رى وى. ﴿۱۸﴾ وى هزره ك بر، ئيك ئينا، قيا تشته كى دهر هه قى قورئانيدا بيژيت .

﴿١٩﴾ خودی کوشتی چ گۆت؟ ﴿٢٠﴾ جاره کا دی خودی کوشتی چ گۆت، و چاوا گۆت؟ ﴿٢١﴾ جاره کا دی دا هزارا خو. ﴿٢٢﴾ باشی نافچاقیت خو کرنه گرتی، و خو گه له که ته حل و ترش کر. ﴿٢٣﴾ باشی پشت دا باوهریسی، و خو ژ هه قیسی و راستیسی مهزتر دیت. ﴿٢٤﴾ گۆت: هه بیت نه بیت نه فه سیره که ژ بهری وهره، دهست بو دهست دیتنه فه گوهاستن. ﴿٢٥﴾ هه بیت نه بیت نه فه گۆتنا مروفانه [نه گۆتنا خودیه]. ﴿٢٦﴾ دی وی نافیژنه د ناگره کی سنجریدا. ﴿٢٧﴾ تو دزانی نهو ناگرئی سنجرى چیه؟ ﴿٢٨﴾ نافی دی د چو ناهیلیت. ﴿٢٩﴾ ژ دویر یا دیاره بو مروفان. ﴿٣٠﴾ نوزده زیره فان ل سهر د راوه ستاینه. ﴿٣١﴾ و مه زیره فانیت ناگرئی دۆژهی ژ ملیاکه تان پیقه تر چی نه کرینه، و مه هه ژمارا وان ژ بهر هندى یا کریسه هنده دا بی باوهران بجه ربینن، و دا خودان کتیب (جوهی و فهله) پشت راست بین کو نهف قورئانه یا ژ نک خودی هاتی، و دا باوهریسیا خودان باوهران پتر لی بیت، و دا خودان کتیب و خودان باوهر ب گۆمان

نه که شن (ل هه ژمارا وان)، و دا نه ویت دلی وان گۆمان و دورویسیاتی تیدا و گاور بیژن: خودی چ مه خسه د ب دیار کرنا فی هه ژمارى هه یه، هوسایى خودی بقیت گومرا دکهت و یى بقیت راسته پری دکهت، و کهس نوزانیت کا خودایى ته چه نه له شکه ره هه یه و کا چنه، و نهف ناگره (دۆژهه) ژ دهرس و چامه یان پیقه تر نینه بو مروفان. ﴿٣٢﴾ نه بلال خو بزقن، سویند ب هه یقی. ﴿٣٣﴾ و سویند ب شه فی ده می ب تارسیا خو فه دچیت. ﴿٣٤﴾ و سویند ب سپیده یی ده می ب رونا هیسیا خو فه دتیت. ﴿٣٥﴾ بی گۆمان نهف دۆژهه نیزا و ئاتافه کا مهزنه، چاوا ژى ناترسن و ترانه یان پی دکهن. ﴿٣٦﴾ نهف ناگره ناگه هدار کرنه بو مروفان، دا گوهداریسیا فه مانیت خودی بکهن. ﴿٣٧﴾ بو یی بقیت بیته پیش ب کرنا خیرى و باشیسی، یان فه مینیت ب کرنا گونه هان. ﴿٣٨﴾ هه ره که سه که د گه ره وا کارى خو دایه و پیقه گرئداییه [ژى دهرناکه فیت هه تا مافیت ل سهر، ژى نه تینه ستاندن]. ﴿٣٩﴾ نهو تی نه بن نه ویت کتیب خو ب دهستی راستی وهر دگرن. ﴿٤٠﴾ د به حه شتاندن پسپارا تیک و دو دکهن. ﴿٤١﴾ ژ حالى گونه هکاران. ﴿٤٢﴾ [دیژنه گونه هکاران]: چ هوین کرنه د [فی] دۆژه هیدا. ﴿٤٣﴾ [گونه هکار] دی بیژن: د دنیا پیدا مه نفیژ بو خودایى خو نه دگرن. ﴿٤٤﴾ و مه نان نه ددا فه قیر و ژاران. ﴿٤٥﴾ مه ژى وه کی خه لکی خو دهافیتته هه می کاران، چ باش چ خراب. ﴿٤٦﴾ و مه د دنیا پیدا باوهرى ب رۆژا جزادانى نه دئینا. ﴿٤٧﴾ نه م د هوسا بووین، هه تا مرن ب سهر مه دا هاتی.

فَقِيلَ كَيْفَ قَدَرْتَ ﴿١٩﴾ قُلْتُ نَظَرْتُ ﴿٢٠﴾ قُلْتُ عَبَسَ وَيَسَّرْتُ ﴿٢١﴾ قُلْتُ أَذْبَرَ وَأَسْتَكْبَرْتُ ﴿٢٢﴾ فَقَالَ إِنَّ هَذَا لِأَسْحَرُ يُوقِرْتُ ﴿٢٣﴾ إِنَّ هَذَا إِلَى الْقَوْلِ الْبَشِيرِ ﴿٢٤﴾ سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ ﴿٢٥﴾ وَمَا أَذْرَبُكَ مَا سَقَرٌ ﴿٢٦﴾ لَا تَبْقَى وَلَا تَذَرُ ﴿٢٧﴾ وَأَوَاحِدُ اللَّبَشْرِ ﴿٢٨﴾ عَلَيْهَا سِتْعَةُ عَشْرٍ ﴿٢٩﴾ وَمَا جَعَلْنَا أَحْسَبَ النَّارِ إِلَّا مَلَائِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَدِيقَنَّ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَيَزِدُوا الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلَا يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ وَلِيَقُولَ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْكَافِرُونَ مَاذَا أَرَادَ اللَّهُ بِهَذَا مَثَلًا كَذَلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ وَمَا يَعْلَمُ خُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ وَمَا هِيَ إِلَّا ذِكْرَى لِلْبَشَرِ ﴿٣٠﴾ كَلَّا وَالْقَمَرِ ﴿٣١﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَنزَرُ ﴿٣٢﴾ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّرُ ﴿٣٣﴾ إِنَّهَا لِأَصْحَى الْكَبِيرِ ﴿٣٤﴾ نَبِيْرُ اللَّبَشْرِ ﴿٣٥﴾ لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ أَنْ يَتَّقَمْ وَأَوْتَّعَرْ ﴿٣٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ رَهِيْنَةٌ ﴿٣٧﴾ إِلَّا الْأَصْحَابَ الْأَيْمِيْنَ ﴿٣٨﴾ فِي جَنَّتِ يَبْسَاءُ لَوْ ﴿٣٩﴾ عَنِ الْمُجْرِمِيْنَ ﴿٤٠﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ ﴿٤١﴾ قَالُوا لَوْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّيْنَ ﴿٤٢﴾ وَلَوْ نَكُ نُطْعِمُ الْمِسْكِيْنَ ﴿٤٣﴾ وَكُنَّا خَوْضًا مَعَ الْحَافِضِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَكُذِّبُ يَوْمَ الذِّكْرِ ﴿٤٥﴾ حَتَّىٰ آتَانَا الْيَقِيْنَ ﴿٤٦﴾

﴿٤٨﴾ مه هدره مه هدره چييان، چو مفايى ناگه هينته وان. ﴿٤٩﴾ بؤجى پشتا خو ددنه قورئانئى و گوهى خو نادهئى. ﴿٥٠﴾ دئى بيژى كه ريت راته قياينه. ﴿٥١﴾ ژ شيره كى ييت ره فين. ﴿٥٢﴾ بهلى هه ر ئىكى ژ وان، دقيا بؤ وى ژى كتيهك هاتبايه، هه ر وهكى بؤ پيغه مبهرى هاتى. ﴿٥٣﴾ نه خير بلال وئى هيقيى نه بن، بهلى ب راستى وان باوهرى ب رؤژا قيامه تئى نينه و ژئى ناترسن. ﴿٥٤﴾ نه خير وه نينه وهكى نه و دراستا قورئانئيدا ديژن، قورئان ئاخفتنا خودييه، و بيرئنان و شيره ته. ﴿٥٥﴾ و يى بئيت دئى باوهر يى پئى ئينيت، و بؤ خو شيره تان ژئى وه گريت. ﴿٥٦﴾ و بهس نه و دئى بؤ خو شيره تان ژئى وه گريت يى خودئى بؤ قيايى، و هه ر خودييه خودانئى پاريز كار يى و خودانئى گونه هه ژيبر نئى.

سوره تا نه لقیامه

ل مه كه هئى هاتيه خوارئى (٤٠) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

فَمَا تَنْفَعُهُمْ شَفِيعَةُ الشَّفَاعِينَ ﴿١﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ التَّذْكَرَةِ مُعْرِضِينَ ﴿٢﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنْفِرَةٌ ﴿٣﴾ فَرَّتْ مِنْ قَسْوَرَةٍ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ كُلُّ امْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَى صُحُفًا مُّنتَشَرَةً ﴿٥﴾ كَلَّا بَلْ لَآ يَخْتَفُونَ الْآخِرَةَ ﴿٦﴾ كَلَّا إِنَّهُ تَذَكَّرٌ ﴿٧﴾ مِّنْ شَاءَ ذَكَرَهُ ﴿٨﴾ وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ هُوَ أَهْلُ التَّقْوَى وَأَهْلُ الْمَعْرِفَةِ ﴿٩﴾

سورة القيامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿١﴾ وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ اِيْحَسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يَجْمَعَ عِظَامَهُ ﴿٣﴾ بَلْ قَدِيرِينَ عَلَّانُ سَوَىٰ بَنَانَهُ ﴿٤﴾ بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُ ﴿٥﴾ يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ الْبَصَرُ ﴿٧﴾ وَخَسَفَ الْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ إِنَّ الْمَفْرَءَ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَآ وَرَزَّ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يَتَّبِعُوا الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَىٰ نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ مَعَاذِرَهُ ﴿١٥﴾ لَأَخْرَجْكَ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْءَانَهُ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأَهُ فَأَتَّبِعْ قُرْءَانَهُ ﴿١٨﴾ ثُمَّ انْصَبْ عَلَيْهِ سَائِرَانَهُ ﴿١٩﴾

﴿١﴾ سويندئى ب رؤژا رابوونئى و دويا هيئى دخؤم. ﴿٢﴾ و سويند ب نه فسا خير خواز و زيده لؤمه كارى خو [لؤمهى خو دكه ت ل سه ر خه له تئى، كا بؤجى كر، و ل سه ر باشيئى كا بؤجى نه كر]. ﴿٣﴾ ئه رئى ما مروف هزر دكه ت ئه م نه شئين جاره كا دى هه ستيكئى وى ليك بده ين. ﴿٤﴾ بهلى .. ئه م دشئين سه ر تليت وى ژى وهكى به رئى چئى بكه ين. ﴿٥﴾ مروفى دقئيت ب قئى ئينكار كرنئى چو دلى خو دا نه هيليت، و ريكا خرايئى ل بهر هه ر يافه كرى بيت. ﴿٦﴾ ديژيت كا كه ننگى رؤژا قيامه تئى دئى ئيت. ﴿٧﴾ و هختئى چاف زيق دبن، ژ ترساندا نه بي ن نه بچن. ﴿٨﴾ و وهختئى هه يف نه ما، غه يرى و تارى بوو. ﴿٩﴾ و وهختئى رؤژ و هه يف فيك دكه فن و دگه هه ئيك. ﴿١٠﴾ ئه ها هنگى مروف دئى بيژيت كيفه بره قم. ﴿١١﴾ نه خير وى چو ريك نينن. ﴿١٢﴾ وئى رؤژئى زفري ن بؤ نك خودييه، وئى رؤژئى هه مى ل ده ف خودئى دئى ئيورن. ﴿١٣﴾ وئى رؤژئى كار و كريات مروفى هه مى، هوير و گر، دئى بؤ مروفى ئينه گؤتن، و مروف دئى بينيت. ﴿١٤﴾ مروف ب خو ل سه ر خو دئى بيته شاهد. ﴿١٥﴾ قئيجا چه ند هه جه تان ژى بگريت فايدئى وى ناكهن. ﴿١٦﴾ [هه ي پيغه مبه ر] ئه زمانئى خو ب له ز ل قورئانئى نه گه رينه ژ ترسا ژ بير كرنئى. ﴿١٧﴾ ب راستى ل سه ر مه يه ئه م قئى قورئانئى د سينگئى ته دا كؤم بكه ين، و بيخينه سه ر ئه زمانئى ته كو تو بخوينئى. ﴿١٨﴾ قئيجا ئه گه ر مه بؤ ته خواند، گوهى خو بده خواندئى [وژ بهر خواندنا وئى ئه زمانئى خو نه لقلفينه و بئى ده نك به، پشتئى ئه م بؤ ته دخوين پاشئى بخوينه، هه ر وهكى بؤ ته هاتيه خواندن ئه م دئى ل سه ر ته ساناهى و سفك كه ين]. ﴿١٩﴾ پاشئى ل سه ر مه يه ئه م بؤ ته ئاشكه را بكه ين، و رؤنكرنا وئى نيشا ته بده ين.

﴿۲۰﴾ نه خیر نه کو هوین ل هانتا رۆژا قیامه تی ب شکن، به لی هوین ل دنیا بی ب له زن [هوین گله ک چه ژئی دکهن]. ﴿۲۱﴾ وهوین و پشتا خو ددنه ئاخره تی. ﴿۲۲﴾ وی رۆژی هنده ک سه رو چاف د گهش و خو شن. ﴿۲۳﴾ به ری وان یی ل خودای بی وان و خودای بی خو دبینن. ﴿۲۴﴾ و هنده ک سه رو چاف وی رۆژی د ته حل و ترشن. ﴿۲۵﴾ دزانن کو ئاتافه کا مه زن دئی ب سه ر واندا ئیت، و پشتی ل وان شکینیت. ﴿۲۶﴾ نه خیر وه نه کن و ل خو بزفرن، چ گا فا روح گه هشته قول قولکا ستوی، و مرؤف که فسته د سه که راتیدا. ﴿۲۷﴾ و خه لکی مالا وی گۆت: کا کی هیه ده رمانه کی یان چاره به کی بو بینیت. ﴿۲۸﴾ و پشت راست بو کو مرنه، و دئی کهس و کاریت خو هیلیت. ﴿۲۹﴾ و پییت وی تیک ئالیان. ﴿۳۰﴾ ئه ها هنگی بهر ب خودیقه دئی ئینه ئاژۆن. ﴿۳۱﴾ نه [وی] باوه ری ب قورئانی ئینا، و نه [وی] نفیژ کرن. ﴿۳۲﴾ به لی دره دانان، و پشت دا وان. ﴿۳۳﴾ و [نه بهس ئه فیه وی کر] پاشی قبه جه جو مالا

خو. ﴿۳۴﴾ ئیزال سه ر ئیزایی بو ته بیت [هه ی بی باوه ر]. ﴿۳۵﴾ پاشی ل سه ر ئیزایی بو ته بیت [هه ی بی باوه ر]. ﴿۳۶﴾ ئه ری مرؤف هزر دکهت، هه ما دئی هؤسا مینیت، بی حساب د گه ل بیته کرن. ﴿۳۷﴾ ما نه چپکه کا ئافی بو، که فئیه ده ماله جو بکیدا؟. ﴿۳۸﴾ پاشی بو خو پنا ره، پاشی خودی چی کر و دور ستکر، ده ست و پی و چاف و گو ه دانئ. ﴿۳۹﴾ و ژن و میتر هه ر ژ وی چی کرن [ئانکو کچ و کور ب دویف ئیخستن]. ﴿۴۰﴾ ئه ری ما نه وی هوین هؤسا داین، نه شیت مریان ساخ بکه ته فه؟.

سورة تائیه لقیامه

ل مه دینه بی هاتیه خواری (۳۱) تائیه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب راستی و بی گۆمان ده مه کی در یژی بی ب سه ر مرؤفیدا بو ری، و ئه و نه بو و، و یی نه نیاس بو. ﴿۲﴾ ب راستی مه مرؤف ژ چپکه کا ئافا ژن و میتران یا تیکه ل بی چی کری، دا بجه ر بینن کا پاشی دئی چ کار و کریاران کهت، و مه ب گو ه و چاف ئیخست. ﴿۳﴾ بی گۆمان مه ریک یا بو رۆن کری، فیجا یان دئی بی شو کور دار بیت و نیعمهت و که ره میت خودی د گه ل کرین ژ بیر ناکهت، یان دئی ژ ری ده ره که فیت و دئی بی بی نان و خوئی بیت، و ریکا خرابیی دئی گریت. ﴿۴﴾ مه بو گا ور و بی باوه ران زنجیر و قهید و ئاگری سنجری بی به ره فکری. ﴿۵﴾ بی گۆمان مرؤفیت قهنج و خودان باوه ر، دئی ژ په رداغه کا تیکه لی کا فووری فه خو ن.

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿١﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٣﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ ﴿٤﴾ وَوُجُوهُ يَوْمَئِذٍ بِآسِرَةٍ ﴿٥﴾ تَنْظُرُونَ أَن يُفْعَلَٰ بِهَا فَا قَرَةٌ ﴿٦﴾ كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٧﴾ وَقِيلَ لَهَا مَرْقٍ ﴿٨﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٩﴾ وَاتَّخَذَتِ السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿١٠﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقَ ﴿١١﴾ فَلَا صَدَقَ وَلَا صَلَّىٰ ﴿١٢﴾ وَلَكِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَنَطَّلُ ﴿١٤﴾ أَوَّلَ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ﴿١٥﴾ ثُمَّ أَوَّلَ لَكَ فَأَوَّلَىٰ ﴿١٦﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَن يُتْرَكَ سُدًى ﴿١٧﴾ أَلَمْ يَكُن لَكُمْ نُطْفَةٌ مِّن مَّيِّمَتِي ﴿١٨﴾ ثُمَّ كَانَ عِلْقَةً مَّحَاقًا فَنَسَوْتِي ﴿١٩﴾ فَجَعَلَ مِنهُ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٢٠﴾ أَلَيْسَ ذَلِكَ بِقَدِرٍ عَلَيَّ أَن يُخْجِيَ الْمَوْتُ ﴿٢١﴾

سورة القیامة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَو يَكُن شَيْئًا مَّا ذُكِّرُوا ﴿١﴾ إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِّن نُّطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَّبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلًا وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَوْنَ مِن مَّائِدٍ كَانَتْ مِنْ أَلْفِ مِائِدٍ كَأَنَّهُمْ يُورَثُونَ ﴿٥﴾

۵۷۸

عَيْنَا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿١﴾ وَيُنْفِثُونَ بِالَّذِئْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَتْ شَرُّهُ مُمْسِكًا وَبِطْعْمُونَ الْأَطْعَامَ عَلَىٰ حَيْهٍ مَسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّمَا أَنْطَعُمُوكُمْ وَجْهَ اللَّهِ لَئِيْذُكُمْ جَزَاءً
وَلَا شُكُورًا ﴿٣﴾ إِنَّا خَافُ مِنْ رَبِّنَا يَوْمًا عُجُوسًا أَقْطِرِيرًا ﴿٤﴾ فَوَقَّعَهُمُ اللَّهُ شَرًّا
ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّهَهُمْ نَصْرَهُ وَوَسُّورًا ﴿٥﴾ وَجَزَّاهُمْ بِمَا صَبَرُوا وَجَعَلَتْهُ
وَحْرِيرًا ﴿٦﴾ مَتَّكِبِينَ فِيهَا عَلَىٰ الْأَرْبَابِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا
وَلَا زَهْرًا وَلَا يَشْعُرُونَ ﴿٧﴾ وَذُنُوبُهُمْ عَلَيْهِمْ غَلَمٌ لَّا يُبْصِرُونَ ﴿٨﴾ فَطُوفُوا بِهَا
تَدْلِيلًا ﴿٩﴾ وَطُفَّاءٌ عَلَيْهِمْ يَخِرَّةٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابُ كَانَتْ قَوَارِيرًا ﴿١٠﴾ قَوَارِيرًا مِّنْ فِضَّةٍ
قَدْرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١١﴾ وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَتْ مِرْجَحًا زَنْجَبِيلًا ﴿١٢﴾ عَيْنَا فِيهَا
سُقِّيَ سَلْسَبِيلًا ﴿١٣﴾ وَيُطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ
لُؤْلُؤًا مَّنثورًا ﴿١٤﴾ وَإِذَا رَأَيْتَهُمْ رَأَيْتَ لَيْعَمًا وَمُلَكًا مَّكِيدًا ﴿١٥﴾ عَلَيْهِمْ تَبَاتٌ
سُنْدُسٍ حُمْرٌ مُّسْتَبْرَقٌ وَحُلُّو أَسَاوِرٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ
شَرَابًا مَّطْهُورًا ﴿١٦﴾ إِنَّ هَذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيَكُمْ مَشْكُورًا ﴿١٧﴾
إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنْزِيلًا ﴿١٨﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا يُطِعُ
مِنْهُمْ إِنَّمَا أَوْكِعْنَا أَوْكِعًا ﴿١٩﴾ وَأَذْكُرْ تَسْمِعُكَ بِكَلِمَةٍ أَوَّلًا بِئْرًا
وَأَصْبِلًا ﴿٢٠﴾

الجزء التاسع والعشرون

نه سهر مایمی. ﴿١٤﴾ و سیبهر داروباری به حه شستی نیزیکی وانه، و فیتی و بهری و ان دار و باران یی به رده سته. ﴿١٥﴾ و خزمه تکار، نامانیت زیشی و پهرداغیت تنک و زهلال، ل بهر و ان دگیرن. ﴿١٦﴾ نامان ژ زیشینه و بهس تیرا و ان یاتتی هه ی نه کیم نه زیده. ﴿١٧﴾ و ئەف خودان باوهره د به حه شتیدا ژ پهرداغه کی فه دخون، تیکه لی زنجه بیلیمه. ﴿١٨﴾ ژ کانیه کی فه دخون دبیژنی سه لسه بیل [ئانکو خووش و نهرم و شرین و سئک]. ﴿١٩﴾ و هنده ک خزمه تکاریت بچوبک ل بهر خزمه تا و ان دگهرن، ههر و ههر تیدانه، و ههر و هکی خو دمیمن، ئە گهر تو ببینی دتی بیژنی لؤلؤ و مراری ییت به لافن. ﴿٢٠﴾ و ئە گهر تو خو شیییت به حه شستی ببینی، دتی بینی ملکه کی به رفره هه، و بی حسیب خو شینه. ﴿٢١﴾ و جلکیت ب خه مل و کهسک ل بهر وانه، ژ نارمیشی تنک و ستویر، و بازیت زیشی دکه نه ده سیتت خو، و خودایی و ان فه خوارنه کا زهلال و پاقر دتی ده ته و ان. ﴿٢٢﴾ [خودایی مه زن دتی بیژته و ان]: ئەها ئەفه خه لاتتی بزافا هه ویه، مه بزافا هه ویه قه بویل کر و مه خه لات کر. ﴿٢٣﴾ مه قورئان پیچ بیچه بو ته یا هنارتی. ﴿٢٤﴾ فیجا بینا خو ل سهر گه هاندنا حوکمی خودتی فرهه بکه، و گوهدار یسیا چو گونه هکار و بی باوهران ژ و ان نه که. ﴿٢٥﴾ و بهرده و ام نافی خودتی بینه، سپیده و ئیشاران.

﴿۲۶﴾ و ب شهف نفیژان بکه و شه فا خو ب نفیژان ساخ بکه. ﴿۲۷﴾ ئەف گاوری و موشرکه گهلهک ههژ دنیا یی دکهن، و پشتا خو دهنه رۆژه کا گران [کو ئاخه ته]. ﴿۲۸﴾ مه ئەو ییت [ژ چونه ییی] چیکرین، و مه ئەندامییت وان ییت موکومکرین، و ئەگەر مه بقییت دئی وان ب هنده کییت ژ وان چیتەر گوهورین. ﴿۲۹﴾ ئەفه شیرهت و بیرئینانه، و یی باشیا خو بقییت، بلا ریکا خودایی خو بگریت. ﴿۳۰﴾ و هوبین نه شین چو بکه نه گەر خودی حهز نه کهت، ب راستی خودی یی زانا و کاربهنه جهه. ﴿۳۱﴾ یی وی بقییت دئی ب بهر دلۆفانیسا خو ئیخت، و بو گونه هکاران ئیزا و نه خو شیهه کا دژوار با بهر هه فکری.

سورة تا مورسه لات

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۵۰) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب بایی ل دویف ئیک دئییت. ﴿۲﴾ و سویند ب هورهبایی هور. ﴿۳﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت عه واران به لاف دکهن. ﴿۴﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت فه رمانیت خودی دئینن، دا راستی و نه راستی ژیک بینه فافارتن. ﴿۵﴾ و سویند ب وان ملیاکه تیت و هیا خودی بو پیغه مبه ران دئینن. ﴿۶﴾ دا خه لکی هه جه تهر بکه ن، یان دا خه لکی بتر سینن. ﴿۷﴾ ئەو تشتی سۆز و په یان بو هه وه پی دئیته دان دئی هه ر ئیت. ﴿۸﴾ گافا ستیر رژیان و رۆناهی وان نه ما. ﴿۹﴾ و گافا نه سمان که لشت و دهرزی. ﴿۱۰﴾ و گافا چیا ژ بن دجن و هویر هویر دبن. ﴿۱۱﴾ و گافا وهخت بو پیغه مبه ران هاته ده ستینشان کرن بو حوکم کرنی. ﴿۱۲﴾ بو کیتەر رۆژی هاتیسه باشیخستن؟ ﴿۱۳﴾ بو وی رۆژی ئەو حساب تیدا دا ناقه را خه لکیدا دئیته کرن کو رۆزا قیامه تیهه. ﴿۱۴﴾ ما توچ دزانی، ئەو چ رۆژه. ﴿۱۵﴾ وی رۆژی نه خو شی و ئیزا بو بی باوهرانه. ﴿۱۶﴾ ما مه پیشییت وان ییت گونه هکار د هیلاک نه برن. ﴿۱۷﴾ پاشی ما مه گونه هکاریت پشتی وان زی، نه دانه دویف. ﴿۱۸﴾ ئەها ئەم فی ب سه ری خرابکاران دئینن. ﴿۱۹﴾ وی رۆژی نه خو شی و ئیزا بو بی باوهران بیت.

وَمِنَ اللَّيْلِ فَاسْجُدْ لَهُ وَسَبِّحْهُ لَيْلًا طَوِيلًا ﴿۱﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ
يُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَاءَهُمْ يَوْمًا قَلِيلًا ﴿۲﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ
وَسَدَدْنَا أَسْرَهُمْ وَإِذَا شِئْنَا بَدَّلْنَا أَمْثَلَهُمْ تَبْدِيلًا ﴿۳﴾ إِنَّ
هَٰذِهِ تَذْكِرَةٌ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا ﴿۴﴾ وَمَا تَشَاءُونَ
إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿۵﴾ يَدْخُلُ
مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ وَاللَّامِئِينَ أَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿۶﴾

سورة المرسلات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا ﴿۱﴾ فَأَلْعَصِقْتِ عَصْفًا ﴿۲﴾ وَالنَّيِّرَاتِ نَشْرًا ﴿۳﴾
فَالْفَرْقَتِ فَرَقًا ﴿۴﴾ فَأَلْمَقِيتِ ذِكْرًا ﴿۵﴾ عُدْرًا أَوْ ذَنْدَرًا ﴿۶﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَفِّعُ ﴿۷﴾ فَإِذَا التَّجُومُ طُمِسَتْ ﴿۸﴾ وَإِذَا السَّمَاءُ فُرِجَتْ ﴿۹﴾
وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّفَتْ ﴿۱۰﴾ وَإِذَا الرَّسُلُ أَقْبَتَتْ ﴿۱۱﴾ لِأَيِّ يَوْمٍ أُحِلَّتْ ﴿۱۲﴾
لِيَوْمِ الْقَضِئِ ﴿۱۳﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الْقَضِئِ ﴿۱۴﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ
لِلْمُكَذِّبِينَ ﴿۱۵﴾ لَأَنْزَعُكَ الْوَالِدِينَ ﴿۱۶﴾ ثُمَّ نُنَبِّئُهُمُ الْآخِرِينَ ﴿۱۷﴾
كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿۱۸﴾ وَيَلَّ يَوْمَئِذٍ لِمُكَدِّبِينَ ﴿۱۹﴾

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ مِنْ مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٢١﴾ فَجَعَلْنَاهُ فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ﴿٢٢﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ مَّعْلُومٍ ﴿٢٣﴾ فَقَدَرْنَا فِعْفَعًا لِّقَدَرٍ رَوْنٍ ﴿٢٤﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ كَهَاتَا ﴿٢٦﴾ أَحْيَاءَ وَأَمْوَاتًا ﴿٢٧﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رِوْسِي سَلْمِخَاتٍ وَأَنْسَقِبَتِ كَرْمَاءَ فَرَاتًا ﴿٢٨﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٩﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ مَا كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٣٠﴾ أَنْطَلِقُوا إِلَىٰ ظِلِّ ذِي ثُلَاثِ شُعَبٍ ﴿٣١﴾ لَا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِي مِنَ اللَّهَبِ ﴿٣٢﴾ إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ كَالْقَصْرِ ﴿٣٣﴾ كَأَنَّهُ جَمَلٌ صُفْرٌ ﴿٣٤﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٥﴾ هَذَا يَوْمُ لَا يَنْطِقُونَ ﴿٣٦﴾ وَلَا يُؤْنَسُ لَهُمْ فِعْعَدَارُونَ ﴿٣٧﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٨﴾ هَذَا يَوْمُ الْفَصْلِ جَمَعْنَاكُمْ وَالْأَوْلِيَاءَ ﴿٣٩﴾ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُوا ﴿٤٠﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤١﴾ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي ظُلُمٍ وَعُيُونٍ ﴿٤٢﴾ وَفَوَيْكِهِمَا يَشْتَهُونَ ﴿٤٣﴾ كَلُوا وَأَشْرَبُوا هَيْبًا بِمَا نَشَأْتُمْ لِمَنْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٤﴾ إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٤٥﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٦﴾ كَلُوا وَتَمَتَّعُوا قَلِيلًا لِّأَكْثَرِ عَمَلِهِمْ سَوْءٍ ﴿٤٧﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٨﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ارْكَعُوا لَا تِرْكَعُوكُمْ ﴿٤٩﴾ وَنَلَّ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٥٠﴾ فَيَأْتِي حَدِيثٌ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾

بیت. ﴿۲۵﴾ ئەفە رۆژە کە کەسێ چو ئاخفتن نینه. ﴿۳۶﴾ و دەستویری ژێ بو وان نائیتە دان هەجەتان بگرن. ﴿۳۷﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۳۸﴾ ئەفە رۆژا ژێکفە کرئییە، مە هۆین دگەل بیت بەری هەو، ییت کۆمکرین. ﴿۳۹﴾ هە کە هەو فەند و فیلە کە هە بیت بکەن. ﴿۴۰﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۱﴾ هندی خودیترسن ییت دبن سەها باغ و بیستانان، و ییت دناف کاناندا. ﴿۴۲﴾ و ییت دناف وی فێقیدا ئەو ئێل دویف دلی وان. ﴿۴۳﴾ بخۆن و فەخۆن، هەو نۆشی جان بیت، ژ بەر وان کار و کریاریت هەو کرین. ﴿۴۴﴾ ئەها هۆسا، ئەم قەنجیخواز و قەنجیکەر و خۆشمرۆفان خەلات دکەین. ﴿۴۵﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۶﴾ د دنیا ییدا بخۆن و پێچە کێ کە یفمی بکەن، هۆین خرابکار و گونە هکارن. ﴿۴۷﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۴۸﴾ و ئەگەر گۆتە وان نفیژان بکەن، نفیژان ناکەن. ﴿۴۹﴾ وئێ رۆژێ نەخۆشی و ئیزا بو بئێ باوەران بیت. ﴿۵۰﴾ ئەری ئەو پشتی قورئانی، دی باوەر ژ چ گۆنتی کەن؟!

سُورَةُ نَهْه

ل مه كه هي ها تيه خوارى (۴۰) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ خه لكى مه كه هي پسيارا چ ژ تيك و دو دكه ن؟ [پاشى هه سوره تي به رسف دافه، چونكى پسيار نه بو هنديه دا ئه و به رسفى بدن، به لكى بو ديار كرنا حيبه تيبونا حالى وان بوو، و ئه و كراسى وان خو كريه تيدا]. ﴿۲﴾ پسيارا به حس و خه بهر و سالوخي مه زن كو روژا قيامه تيه ژ تيك و دو دكه ن. ﴿۳﴾ ئه و روژا ئه و تيدا دودل. ﴿۴﴾ نه خير دى زانن، بلا دودل نه بن. ﴿۵﴾ يسا نه خير دى زانن، ده مى ب چافى سه رى خو وى راستيا ئه و تيدا دودل، دينن. ﴿۶﴾ چاوا هوين باوه ريبى نائينن كو دى جاره كا دى ساخ بن و ژ گوران رابه نه فه، و ره خ و رو ييت هه وه هه مى نيشان و به لگه نه [ما مه ئه رد بو هه وه و ژينا هه وه و جانه وه ريت هه وه، خو ش نه كريه و

سُورَةُ النَّبَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَمَّ بَسَاءٌ لَّوْنٌ ﴿١﴾ عَنِ النَّبَاِ الْعَظِيْمِ ﴿٢﴾ الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ﴿٣﴾
 كَلَّا سَبْعًا مُمْسِكُونَ ﴿٤﴾ تُؤْتِيهِمْ كَلًّا سَبْعًا مُمْسِكُونَ ﴿٥﴾ لَّا تَجْعَلُ الْأَرْضَ مِهْدًا ﴿٦﴾
 وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا ﴿٧﴾ وَخَلَقْتَهُمْ أَزْوَاجًا ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا تَوْمَهُمُ سَبَاتًا ﴿٩﴾
 وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِيَاسًا ﴿١٠﴾ وَجَعَلْنَا النَّهَارَ مَعَاشًا ﴿١١﴾ وَبَنَيْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ﴿١٢﴾ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَاجًا ﴿١٣﴾ وَأَنْزَلْنَا مِنَ الْمُعْصِرَاتِ مَاءً ثَجَّاجًا ﴿١٤﴾ لِنُخْرِجَ بِهِ حَبًّا وَنَبَاتًا ﴿١٥﴾ وَجَنَّاتٍ أَلْفَافًا ﴿١٦﴾ إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ كَانَ مِيقَاتِنَا ﴿١٧﴾ يَوْمَ يُفْعَخُ فِي الْأُصُورِ قَتَاوُنٌ أَفْوَاجًا ﴿١٨﴾ وَفُتِحَتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ أَبْوَابًا ﴿١٩﴾ وَسُيِّرَتِ الْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ﴿٢٠﴾ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ﴿٢١﴾ لِلظَّالِمِينَ مَعَابًا ﴿٢٢﴾ لَتَلِيْنَنَّ فِيهَا أَحْقَابًا ﴿٢٣﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا ﴿٢٤﴾ إِلَّا حَمِيمًا وَعَسَاقًا ﴿٢٥﴾ جَزَاءً وَقَاقًا ﴿٢٦﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ﴿٢٧﴾ وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كِذَابًا ﴿٢٨﴾ وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ كِتَابًا ﴿٢٩﴾ فَذُوقُوا فَلَنْ نَزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ﴿٣٠﴾

۵۸۲

پانه تبه خستيه و به ره هف نه كريه. ﴿۷﴾ و ما مه چيا نه كرينه سنگ [بو را گرنا ئه ردى، دا نه هيت و بچيت، دا نه لثلفيت، و دا ب چوره خان نه كه فیت، و هه كه ئف چيايه نه بانه ئه رد نه دراوه ستيا، و دا هه رى هه ژه هه ژوك بيت]. ﴿۸﴾ و ما مه هوين نه كرينه ژن و مير. ﴿۹﴾ و ما مه خه و (نقستن) بو هه وه نه كريه فه هه سيان [بو نه هيلانا وى وه ستيانا هوين د بزا فا خو يا روژانه دا دينن، و جاره كا دى دزفرنه فه سه ر بزا فا خو]. ﴿۱۰﴾ و ما مه شه ف بو هه وه نه كريه په رده و كراس. ﴿۱۱﴾ و ما مه روژ بو هه وه نه كريه ده مى بزا فا ژينى. ﴿۱۲﴾ و ما مه حه فت ئه سمانيت ب هيز د سه ر هه وه دا ئافانه كرينه. ﴿۱۳﴾ و ما مه چرايه كى گه ش بو هه وه چى نه كريه. ﴿۱۴﴾ و ما مه بو هه وه ئاف و بارانه كا بو ش ژ عه و ران دانه ريتيه [و پاشى خودى ته عالا سوود و مفاييت بارانى ئاشكه را كرن و گوت]: ﴿۱۵﴾ دا ئه م دان و ده رامه ت و شينكاتى پى بدەين. ﴿۱۶﴾ و دا باخچه ييت تثرى دارو بار، پى بدەين. ﴿۱۷﴾ بى گو مان ئه و روژا ئه و تيدا دودل كو روژا جودا كرنا قه نجى و خرابييه، روژا كو مبون و ژيك فافارتنى، يا درى و پيشيا هه مى چيكراندا و هه ر دى تيت. ﴿۱۸﴾ روژا پف ل شاخكى دتته دان، فيجا هوين پيل پيل دتتن. ﴿۱۹﴾ و ئه سمان وى روژى فه بون و بوونه ده رگه ه. ﴿۲۰﴾ و چيا هه ژيان و بوونه له يلان. ﴿۲۱﴾ ب راستى [وى روژى] دۆژه ل هيقييا بى باوره انه. ﴿۲۲﴾ جهه و دو بياهيكه بو زيده خرابكاران. ﴿۲۳﴾ كو هه روه هه ر دى تيدا مينن. ﴿۲۴﴾ تيدا تام ناكه نه هينكاتيى و فه خوارنا ته زى. ﴿۲۵﴾ ئافا شاريى و كيم و زوخ تى نه بيت. ﴿۲۶﴾ ئه ف جزايه ل دويف كريارىت و ايه. ﴿۲۷﴾ دنيا ييدا وان چو بو حسابا ئاخه رتى نه ددانا. ﴿۲۸﴾ و باوه رى ب ثايه تيت مه نه دئينان و دگوتن دره ون. ﴿۲۹﴾ هه مى تشت مه ب نقيسين و هه ژمار، سه ر كاغه ز كريه و نقيسيه. ﴿۳۰﴾ دى بخون ژ ئيزايى پيغه تر ئه م ناده ينه بهر هه وه [و ژ ئيزايى پيغه تر ل هه وه زيده ناييت].

إِن لِّمُتَّقِينَ مَقَارًا ﴿٣١﴾ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
 دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِدَابًا ﴿٣٥﴾ جَزَاءً مِّن رَّبِّكَ عَطَاءً
 حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الرَّحْمَنُ لَا يَمُوتُ وَلَا يَكُونُ
 مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَبَّرُونَ
 إِلَّا مَن أَدْرَأَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَلِكَ الْيَوْمَ الْحَقُّ فَمَن
 شَاءَ اتَّخَذْ إِلَىٰ رَبِّهِ مَتَابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّا أَنْذَرْنَاكَ عَذَابًا قَرِيبًا يُنظَرُ
 الْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ الْكَافِرُ بَلَيْتَنِي كُنْتُ تُرَابًا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَالنَّيِّطَاتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَالسَّيِّحَاتِ سَبْحًا ﴿٣﴾
 فَالْمُدَبِّرَاتِ سَبْحًا ﴿٤﴾ فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ الرَّاجِفَةُ ﴿٦﴾
 تَتَّبِعُنَّهَا الَّرِازِفَةُ ﴿٧﴾ فَلَوْبُ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصُرْهَا خَشِيعَةً ﴿٩﴾
 يَقُولُونَ أَوَنَاءَمْرُدُّونَنَا فِي الْخَفْرِ ﴿١٠﴾ إِنَّا كُنَّا عَطَمًا لِّخَيْرٍ ﴿١١﴾ قَالُوا
 تِلْكَ إِذْ أُنزِلَتْ خَالِيسَةً ﴿١٢﴾ فَالْمَاهِي نَجْرَةً وَجِدَةً ﴿١٣﴾ فإِذَا هُمْ بِالسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾
 هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ مُوسَىٰ ﴿١٥﴾ إِذْ نَادَاهُ رَبُّهُ بِالْوَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى ﴿١٦﴾

﴿٣١﴾ بئى گومان جهی سهره رازیبی بؤ باریزکار و خودیترسانه. ﴿٣٢﴾ ژباغ وهه می رهنگیت تری. ﴿٣٣﴾ وپه ربیت مه مکهلدای و سینگهلدایی و هه فزئی و به کدهست. ﴿٣٤﴾ وپه راداغیت تزی مهی [کو سه ری وان پی نه ئیشیت]. ﴿٣٥﴾ خه لکی به حه شتی د به حه شتیدا، ناخفتنی پویج و په لاج نابهیسن. ﴿٣٦﴾ [ته فه] دان و خه لاته کی دورست و د جهی خؤدایه، ژ خودایی ته. ﴿٣٧﴾ خودانی ئهرد و ئه سمانان و هندى د ناقهرا واندا، خودایی دلوفانه کهس نه شیت د بهرپا باخفت. ﴿٣٨﴾ پؤژا کو جبریل و ملیکات ب ربیز رادوهستن، و کهس ناخفتی مه گهر تهو نه بیت یی خودی ری بدتی، و ناخفتنا دورست و د جهی خؤدا بکهت. ﴿٣٩﴾ تهو پؤژه یا راست و دورسته، فینجا یی فیا بلا ریکا فه گهریانی ب بال خودایی خؤفه خؤش بکهت. ﴿٤٠﴾ ب راستی مه هوین ژ ئیزایه کا نیزیک ترساندن پؤژا مرؤف کریاریت خؤ دینیت، و گاور دبیت: خؤزی ئهز هه ئاخ بامه و ساخ نه بوو بامه فه.

سوره نازیعات

ل مه که هئ هاتیبه خواری (٤٦) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ سویند ب وان ملیکاتیت ب دژواری جانئ گاوران دکیشن. [هه ل دهستپیکا کیشانا پوحئ دئ که فنه بهر ئیزا و نه خؤشییان، و ب توند و دژواری و بئ رهحم ملیکات جانئ وی دکیشن، دا هه می گهه و باریت وی بهر ئیزا بین]. ﴿٢﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت ب رهحته تی و نه رمی جانئ خودان باوه ران دکیشن [دهمی مرؤفی چاک و باوه ریدار دکه فته د سه که راتیدا، ملیکات رهحمی پی دهن و نه رم و رهحته جانئ وی دکیشن، دا نه ئیشیت، و دا بزانیته کو تهو یی ل سهر وهغه رکا خؤش، و دئ بهر ب ژینه کا خؤشتر چیت]. ﴿٣﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت فهرمانیت خودی ب لهز دیننه خواری. ﴿٤﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت بهر به زینکی ب جانان دکن، بؤ جهی وان یی دویا هییی. ﴿٥﴾ و سویند ب وان ملیکاتیت کاروباری بوئی ئانکو و جودئ، ب فهرمانا خودی ب سهرو بهر دکن. ﴿٦﴾ [سویند ب فان هه مییان] پؤژا ئهرد ب بارئ خؤفه دهه ژیت [هه ر دئ تیت، دهمی پفا ئیکئ ل شاخکی دئیته دان هه می تشتئ خودان پوح پی دمرن]. ﴿٧﴾ د پشتر پفا دی ژئ دئیت [کو سه ری رابوونا مرؤفانه]. ﴿٨﴾ وئ پؤژئ هندهک دل د په ریشان و ب ترسن. ﴿٩﴾ د چاف شوؤر و ب ترسن. ﴿١٠﴾ دبیتژ ئه ری پشتی مرنئ ئه م دئ ساخ بینه فه، و دئ زفرینه سهر حالی خؤ یئ ئیکئ، پشتی مرنئ. ﴿١١﴾ ئه ری پشتی ئه م دینه کو مه کا هه ستیکیت هه لوهریای. ﴿١٢﴾ [ب ترانه فه و ژ نه باوه ری] دبیتژ: ته گهر وهیبت و راست بیت [کو ئه م جاره کا دی دئ ساخ بینه فه، پشتی ئه م دمرین] ته فه زفرینه کا خوساره ته. ﴿١٣﴾ دوبرنه ئیخن ب پفا دووی هوین دئ رابنه فه [و دئ ل مهیدانا حه شری حازربن]. ﴿١٤﴾ پشتی وئ پفی، جهی زکی ئاخئ هوین دئ سهر ئاخ بن. ﴿١٥﴾ ما ته های ژ سو حبه تا موسایی نه بوویسه؟ ﴿١٦﴾ دهمی خودی ل نهالا پیرؤز (طوی) ل چیاپی (سینا) گازی کریئ.

﴿۱۷﴾ گوتیسی: هه‌ره ده‌ف فیرعه‌ونی، گه‌له‌ک یی د سهر پی خودا چۆی و د سته‌می‌دا زی‌ده یی خراب بووی. ﴿۱۸﴾ بیژی: ته دل تی هه‌یه ل خو بزفری، و خو ژ گونه‌هان بشۆی. ﴿۱۹﴾ [بیژی]: و ئەز دئی به‌ری ته ده‌مه خوداییی ته، دا تو بترسی. ﴿۲۰﴾ و مووسایی نه‌دی‌تیا (موعجیزه‌یا) مه‌زن نیشا دا، کو دار دبوو مار. ﴿۲۱﴾ فیرعه‌ونی باوهر ژئی نه‌کر، و گوهدارییا خودی نه‌کر. ﴿۲۲﴾ پاشی پشت دا باوهریی (ئیانی)، و له‌زل خرابیا مووسایی و خودان باوهران کر. ﴿۲۳﴾ خه‌لک ل خو کۆمکر و بانگ هلدیرا. ﴿۲۴﴾ گۆت: ئەز خودی و خودانی هه‌وه یی مه‌زنم، و هه‌وه ژ من پی‌قه‌تر چو خودی نینن. ﴿۲۵﴾ ئینا خودی ل سهر دنیا یی خه‌نداند، و ل ناخه‌تی دۆزه‌ه کره بارا وی [و خودی ئیزایا دنیا یی و ناخه‌تی دا به‌را]. ﴿۲۶﴾ ب راستی چیرۆکا فیرعه‌ونی چامه و عیبه‌ته، بو وی یی ژ خودی بترسیت. ﴿۲۷﴾ ئه‌ری ساخکرنا هه‌وه پشتی مرنی ب زه‌مه‌تره یان چیکرنا ئه‌سمانی؟ ﴿۲۸﴾ بانی وی بلند کر و بی

کییاسی دورست کر. ﴿۲۹﴾ شه‌فا وی تاریکر و رۆژا وی ب رۆناهی ئیخست. ﴿۳۰﴾ و ئه‌رد پشتی هنگی ل سهر ئاوییی هیکی راست و خو شکر بو ژیانئ. ﴿۳۱﴾ و ئاف و چه‌ره ژئی ده‌ر ئیخست. ﴿۳۲﴾ و چیا بو کرنه سنگ، دا نه‌هه ژیییت. ﴿۳۳﴾ دا هوین هه‌می پیکفه ب جانه‌وه‌ریت خو فیه مفای ژئی وه‌ر گرن. ﴿۳۴﴾ ئەگه‌ر ئەو رۆژا ب ترس و سه‌هم هات [رۆژا ژ ترسا وی، سهری بچوکیان سپی دییت]. ﴿۳۵﴾ رۆژا کار و کریایت مروقی دئینه بیرا مروقی. ﴿۳۶﴾ و رۆژا دۆزه‌ه ل خودان چاقان دیار دییت. ﴿۳۷﴾ فئجا ئەو که‌سی گه‌له‌ک سته‌م و زۆری کرین، د ده‌ره‌قا خودیدا. ﴿۳۸﴾ و ژیان سهر دنیا یی چیر فای ژ ژیان ناخه‌تی [و ژیان دنیا یی ب سهر یا ناخه‌تی ئیخستی]. ﴿۳۹﴾ ئەها دۆزه‌ه جهی وییه. ﴿۴۰﴾ به‌لی ئەو که‌سی ترسا راوه‌ستیانا به‌رانبه‌ری خودی د لیدا، و به‌ری خو ژ دلخواستی وه‌ر گیرای. ﴿۴۱﴾ به‌هه‌شت دئی بیته جهی وی. ﴿۴۲﴾ پسپارا قیامه‌تی ژ ته دکهن [هه‌ی موحه‌مه‌د] کا که‌نگی دئی رابیت؟! ﴿۴۳﴾ ما توچ ژئی دزانی هه‌تا پر سا وی ژ ته بکه‌ن (ئانکو توژی نوزانی که‌نگی دئی رابیت). ﴿۴۴﴾ بی گۆمان دوپا هییا دنیا یی و هاتنا قیامه‌تی، به‌س خوداییی ته دزانت. ﴿۴۵﴾ کارئ ته به‌س ترساندن و ناگه‌هکرنا وی که‌سییه یی ژئی بترسیت. ﴿۴۶﴾ ده‌می ئەو دینن، دئی هزرکه‌ن مرنا وان ژ بیته‌کا سپیده‌یی یان ئیقاری پی‌قه‌تر نه‌کیشایه.

سوره هاتا عه به سه

ل مه كه هئ هاتيه خوارئ (۴۲) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ مرويتا وئ [پيغه مبهري] نه خو شبوو و بهرئ خو ژئ و هر گزئ [مه خسه د پيغه مبهري، ده مئ (عبدالله) يئ كورئ (أم مكتوم) هاتيه دهف و ئەو يئ مژويل بوو ب روى سببئ قوره يشيانقه، و دل تئ هه بوو باوهر يئ بينن، و دعوها وان دكر و ژ ئاگرئ جهه نه مئ دترساندن، و دوى و هختيدا و ئەو يئ ب فان گر ه گرانقه مژويل، (عبدالله) هاته دهف و گو تئ: ئەو تشتئ خودئ نيشا ته دايئ بو من ژئ بيژه و نيشا من بده، پيغه مبهري (سلاقيت خودئ ل سهر بن) نه دفيا ناخشتنا وئ د گهل فان گر ه گران بيته فه برين، ژ بهر هندئ مرويتا وئ نه خوش بوو. ﴿۲﴾ ده مئ كوره (ابن أم مكتوم) هاتيه دهف. ﴿۳﴾ ما توج دزاني بهلكوو هاتيب، خو ژ گونه هان بشوت. ﴿۴﴾ يان پيغه بچيت و مفاى ژ شيره نيئت ته و هر بگريت. ﴿۵﴾ و هه چيئ پشت دا باوهر يئ، و خو بيئ منته كر و پشتا خو ب مالى خو گهرم كر. ﴿۶﴾ تو پيغه دميينى و بهر نادى. ﴿۷﴾ خو پيغه نه تشينه ئە گهر باوهر يئ ب ته نه نيئت، يا ته ژئ بهس راگه هاندنه.

الحزب الاول

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى ۱ اَنْ جَاءَهُ الْاَحْمَسُ ۲ وَمَا يَدْرِيكَ لَعَلَّهٗ يَرِيۡنُ ۳ اَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الْذِكْرُ ۴ اَمَّا مَنِ اسْتَعْنَى ۵ فَاَنْتَ لَهٗ صَدِّىۡ ۶ وَمَا عَلَيْكَ الْاِذْرُۡى ۷ وَاَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى ۸ وَهُوَ يَخْفَى ۹ فَاَنْتَ عَنْهٗ تَلَهَّى ۱۰ كَلَّا اِنَّهَا لَئِيۡمٌ ذِكْرٌ ۱۱ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ ۱۲ فِىۡ صُحُفٍ مُّكْرَمَةٍ ۱۳ مَرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ ۱۴ بِاَيْدِىۡ سَفَرَةٍ ۱۵ كِرَامٍ بَرَرَةٍ ۱۶ قَوْلِ الْاِنْسَانِ مَا اَكْثَرُوۡا ۱۷ مِنْ اٰىۡتِىۡ وَخَلَقْنٰهُ ۱۸ مِنْ طِينٍ حَلَقَةٍ ۱۹ وَقَدْ ذَرَّوۡهُ ۲۰ نَزْلَ السَّيۡلِ يَسْرُوۡا ۲۱ نَزْلًا مَّائًا فَاقْرَءُوۡا ۲۲ نَزْلًا اَسَآءَ اَنْتَرُوۡهُ ۲۳ كَلَّا لَمَّا بَقِىَ مَآءٌ مَّرْدُوۡا ۲۴ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖ ۲۵ اِنَّا صَبَبْنَا الْمَآءَ صَبًّا ۲۶ ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا ۲۷ فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانَ لِحَبَابِهٖ ۲۸ وَعَبَدُوۡا قُضَبًا ۲۹ وَرَبُّوۡنَا وَاَخْلَاۡا ۳۰ وَصَدَّقِ عَبۡدًا ۳۱ وَفَكَهَنَۃً وَاَبۡا ۳۲ مَتَعَا لَكُمۡ وَاَلۡعَمَكُمۡ ۳۳ فَاِذَا جَاۡتِ الصَّآخَةُ ۳۴ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ اَخِيۡهِ ۳۵ وَاٰمِهٖ وَاٰوِيۡهِ ۳۶ وَصَحْبَتِهٖ ۳۷ وَيَبۡئِىۡ ۳۸ لِكُلِّ اَمْرِىۡ مَنۡهَرٌ يُّوَمِّدُ نَسَانَ بَعِيۡهِ ۳۹ وَاُوۡجُوۡهُ يُّوَمِّدُوۡنَ ۴۰ مُسْفِرُوۡةً ۴۱ صَآخَةً مُّسْبِتِيۡرَةً ۴۲ وَاُوۡجُوۡهُ يُّوَمِّدُوۡنَ عَلَيْهَا عِبَرًا ۴۳

۵۸۵

﴿۸﴾ و هه چيئ ژ فيان و ژ دل، هاته دهف ته. ﴿۹﴾ و دلئ وئ ژ خودئ ب ترس. ﴿۱۰﴾ تو وئ ژ بير دكهئ، و دميينه ب تئكي ديفه. ﴿۱۱﴾ نه خيژر و نه كه، ئەف فه مينه و نايه تبت ددهر هه قدا هاتين، بؤ بير هاتن و پيغه چؤ نيئه. ﴿۱۲﴾ هه چيئ بغيث دئ مفاى ژئ و هر گريت و ل سهر ريفه چيت. ﴿۱۳﴾ و ئەف بير هاتن و پيغه چؤ نه، دهندهك كتبانده د پير و زن. ﴿۱۴﴾ [ئەو كتب بيت] بلند و خودان ريز و رويمهت و پاقرن. ﴿۱۵﴾ ددهستئ هندهك مليا كه تانده، تئلچينه دنافهرا پيغه مبهرا نندا. ﴿۱۶﴾ ئەو مليا كهت بيت خودان ريز و رويمهتن، و بيئ فهر مانبا (بيئ ئە مريا) خودئ ناكه. ﴿۱۷﴾ وهئ بؤ مروفي، چه ندى بيئ نان و خوتيه و چه ندى ژرئ دهر كه قشيه. ﴿۱۸﴾ خودئ ژ چ چيكره (بيرا وئ دئنيته بنه تارئ وئ، دا خو مهنز نه كهت و ب خو نه خريئت، و خو ل سهر سهرئ به نيئت خودئ مهنز نه كهت). ﴿۱۹﴾ ژ چي كه كئ، بيئ كياسئ و ئەو يئ تهكوزو چيكرئ. ﴿۲۰﴾ پاشئ ريكبا بوونئ بؤ ب ساناهئ تئخستئ [و ژيان بؤ ساناهئ كر و ههردو ريك بؤ ئاشكه راكرن، ريكبا باشيئ و باوهر يئ و ريكبا خرايبيئ و گاوريئ، كا وئ كيژ بغيث بلا بؤ خو وئ بگريت]. ﴿۲۱﴾ پاشئ مراند و بن ئاخ كر، [دا بينا وئ ب سهر ساخاندا نه نيئت، و دههه (وحش) نه خو ن بؤ هندی بيئ بها نه نيئت]. ﴿۲۲﴾ پاشئ ده مئ خودئ فيا، دئ زبندئ كه ته فه. ﴿۲۳﴾ نه خيژر دسهر في هه ميژرا، تشتئ خودئ ژئ فيايئ نه كر. ﴿۲۴﴾ بلا مروف بهرئ خو بدته خوارن و فه خوارنا خو [و هو بريك هزرا خو تيدا بكهت، كا چاوا دبينه خوارن و دئنيته بهر دهستئ وئ]. ﴿۲۵﴾ مه ئاف ژ عهوران داريت. ﴿۲۶﴾ و مه ئەرد ب گل و گيا و شينكاتيه كه لاشت. ﴿۲۷﴾ مه دان و دهرامهت ژئ دهر تئخست [وهكى دهخلى و جههئ و برنجئ، كو خوارنا سهره كينه بؤ مروفي]. ﴿۲۸﴾ ههروه ساترئ و زهروهوات ژئ. ﴿۲۹﴾ و زهيتون و دارقه سپ ژئ. ﴿۳۰﴾ و جنيك و بيستانيت تئكرا ژئ. ﴿۳۱﴾ و فيقئ و چه ره ژئ. ﴿۳۲﴾ سوود و مفا بؤ ههوه و تهرش و دهواريت ههوه. ﴿۳۳﴾ فيجائه گهر رؤژا مروفي ژ گوهان دكهت (كو رؤژا قيامه تيبه) هات. ﴿۳۴﴾ رؤژا مروف ژ برايئ خو دره فئت [و براتبا خو يا دهبايئ ژ بير دكهت، و ژ ترساندا پشتا خو ددهتئ]. ﴿۳۵﴾ رؤژا مروف ژ دهبايئت خو دره فئت، و كهس خو ل كه سئ نه كه ته خودان. ﴿۳۶﴾ رؤژا مروف ژ زن و زارو كيت خو دره فئت [ئەو زن و عهبايئ د دنباييدا هند چه ژئ دكر، و سهر خاترا وان، سينگئ خو دئنيته هه مئ نه خو شيان، ئەفرؤ دئ ژئ ره فئت]. ﴿۳۷﴾ هه ر تئك وئ رؤژئ ب خو فه يئ مژويله، و حالئ وئ بهسئ ويه. ﴿۳۸﴾ وئ رؤژئ هندهك سهر و چاف د گهشن. ﴿۳۹﴾ دهف ب كه نئ و بهخته وهر و دلخوشن. ﴿۴۰﴾ و هندهك سهر و چاف وئ رؤژئ د شوړ و توزه ويه.

﴿۴۱﴾ رہشاتیسی ہلچینہ. ﴿۴۲﴾ ئەھا ئەقەنە، گاوریٹ ژ ری دەرکەفتیبت گونەھکار.

سورة تاتہ کویر

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۲۹) ثايته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ دەمی پوژ دئیتە وەرپیچان و تاری دبیت، و پوناھیبیا وئی نەمینیت [کو ئەقە دەستیپکا خرابکرنا دنیایبیە]. ﴿۲﴾ و دەمی ستیر هلدوهریین و پارچە پارچە دبن، و گەشاتیا وان دچیت. ﴿۳﴾ و دەمی چیا بەربا دبن، و ژ جھی خۆ دەرکەفن و پرت پرت دبن. ﴿۴﴾ و دەمی حیشتیرت ئاقس، ژ ترسیت فی پوژیدا، بی خودان دمبن [بەس ئەقە نموونەبە پوژا پونکرنا دیارکرنا پەوشا فی پوژئی، چونکی پوژا قیامەتی چو حیشتیر نبن، بەلی ژ ترسیت فی پوژیدا مالی ژ هەمیسان عەزیزتر ل دەف عەرەبان، دئ هیلن و پاتکا خۆ دەنی، هەلبەت ژ ترس و لەرزا فی پوژئی].

﴿۵﴾ و دەمی جانە وەرپیت کویفی و دورنەدە دئیتە

کۆمکر، ژ ترساندا کۆم دبنە سەرێک. ﴿۶﴾ و دەمی کناریت دەرپایان دپەقن، و دەریا خۆ لیک ددەن. ﴿۷﴾ و دەمی روح جارەکا دی دزفرتە سەر لەشان. ﴿۸﴾ و دەمی کچاب ساخی هاتیبە بن ئاخکرن، دپرسیت. ﴿۹﴾ ب کیژ گونەھی هاتیبە بن ئاخکرن و هاتە کوشتن. ﴿۱۰﴾ و دەمی کاغەزیت کار و کریاران دئیتە بەلا فکرن. ﴿۱۱﴾ و دەمی ئەسمان ژ جەد دچیت و پرت و پەرا تە دبیت. ﴿۱۲﴾ و دەمی دۆژە هەدشاریبت و دسنجریت. ﴿۱۳﴾ و دەمی بەحەشت بەرەف دبیت بۆ خودیتناسان. ﴿۱۴﴾ هنگی هەر تیک دئی زانیت، کاچ بۆ خۆ بەرەف فکریبە. ﴿۱۵﴾ ئەز سویند دخۆم، ب هەمی ستیرت پوژئی بەرزە و شەفی دیار. ﴿۱۶﴾ ئەویت د چەرخیت خۆدا دزفرن، و ب شەف دچرسن. ﴿۱۷﴾ ئەز سویند دخۆم، ب شەف دەمی پوناھیبی هلدچنیت. ﴿۱۸﴾ ئەز سویند دخۆم ب بەر سپیدئی، دەمی ب پوناھیبیا خۆقە دئیت. ﴿۱۹﴾ ب راستی ئەف قورئانە ژ ئینانا جبریلی خودان ریژ و رویمەتە. ﴿۲۰﴾ یی خودان هیژە، و ل دەف خودانی عەرشی [کو خودیبە] جھی خۆ هەیبە. ﴿۲۱﴾ ملیاکەت ژ پرا گوهدارن، و ل دەف خودئی یی دەستیپاکە [ل سەر گەھاندنا پەیاما خودئی]. ﴿۲۲﴾ [گەلی خەلکی مەکەھی]، هەفالی هەوہ [ئەوئ هەوہ بەری نوکە هەفالینی دگەل کری، و باش نیاسی کو موحمەدە] نە یی دینە. ﴿۲۳﴾ پیغمبەری [سلاقیت خودئی ل سەر بن]، جبریل ل سەر رەنگی وی یی دورست و ب ئاشکەرای ل پەری ئەسمانی دیت. ﴿۲۴﴾ و [موحمەد] یی بی کئاسییبە (بی تەخسیرییبە) دگەھاندنا بانگ و پەیاما خودیدا. ﴿۲۵﴾ و قورئان نە ئاخفتنا شەپتانە کئی رەجماندیبە. ﴿۲۶﴾ هوین دئی کیقە چن، و چ ریکا ژ فی ریکی باشتر دئی گرن؟! ﴿۲۷﴾ قورئان شیرەت و پوناھیبیە ژ بۆ هەمی خەلکی. ﴿۲۸﴾ بۆ هەر کەسی بقیت سەرپاست و راستەری بیبت. ﴿۲۹﴾ هوین نەشین وی ریکا راست ژئی بگرن، ب هاریکارییا خودئی خودایی هەمی جیھانان نەبیبت، (نانکو ئەگەر خودئی حەز نەکەت هوین نەشین ریکا راست بگرن).

تَرْهَفَهَا قَاتِرَةً ۱۱ أَوْلَيْتَ هُمْ الصَّغْرَةَ الْفَجْرَةَ ۱۲
سُورَةُ التَّكْوِيْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ۱ وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ ۲ وَإِذَا الْجِبَالُ
سُيِّرَتْ ۳ وَإِذَا الْعِشَارُ عُطِّلَتْ ۴ وَإِذَا الْوُحُوشُ حُشِرَتْ ۵
وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ ۶ وَإِذَا النُّفُوسُ رُوِّجَتْ ۷ وَإِذَا الْمُؤْمِنُونَ
سُئِلَتْ ۸ يَا أَيُّ ذُنُوبِكُمْ بُشِّرَتْ ۹ وَإِذَا الْأَرْضُ مُسْتَرَّتْ ۱۰
وَإِذَا السَّمَاءُ كُشِطَتْ ۱۱ وَإِذَا الْجِبَالُ سُعِرَتْ ۱۲ وَإِذَا الْجِنَّةُ
أُزْلِفَتْ ۱۳ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَّا أَحْضَرَتْ ۱۴ فَلَا أَقْسِمُ بِالْغَيْبِ ۱۵
الْجُورِ الْكُنِيِّ ۱۶ وَالْبَلِ إِذَا عَسَعَسَ ۱۷ وَالصُّبْحِ إِذَا تَنَفَّسَ ۱۸
إِنَّهُ لَقَوْلُ رَسُولٍ كَرِيمٍ ۱۹ ذِي قُوَّةٍ عِنْدَ ذِي الْعَرْشِ مَكِينٍ ۲۰ مُطَاعٍ
أَمِينٍ ۲۱ وَمَا صَاحِبُ كُرُوبٍ يَخْفُونَ ۲۲ وَقَدَرَهُ أَهْلُ الْأَفْقِ الْمُبِينِ ۲۳
وَمَا هُوَ عَلَى الْغَيْبِ بِضَنِينٍ ۲۴ وَمَا هُوَ بِقَوْلِ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ۲۵
فَأَن تَدَّهِيُونَ ۲۶ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ۲۷ لَمَنْ شَاءَ مِنْكُمْ
بِسْتَفْيِيرٍ ۲۸ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ۲۹

سوره تا ئینفطار

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۱۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده می ته سمان دکه لشیت و دکه فیت. ﴿۲﴾ و ده می ستیر دکه فن و دپر تکن. ﴿۳﴾ و ده می دهر یا هه می دپه فن، و هه می دینه ئیک دهر یا. ﴿۴﴾ و ده می گوږ سه ریک و بنیک دبن، و مروّف ب سه ردکه فن و ژئی دهر دکه فن. ﴿۵﴾ هنگی هه ر ئیک دئی زانیت کا چ ل پئیشیا خو کریه، و چ ریک باش یان یا خراب ب پاش خوڤه هیلایه. ﴿۶﴾ هه می مروڤوچ تود سه ردابری، تو ریک خودئی نگر ی. ﴿۷﴾ نه خودایی بی کییاسی و راست و دورست تو چیکری. ﴿۸﴾ نه خودایی تود وینه یه کی لیکدایدا کو وی فیایی، تو چیکری. ﴿۹﴾ نه خیر... هوین پشته خو ددهنه رۆژا جزادانی، و باوهریی بی نائین و هوین دهر و ددانن. ﴿۱۰﴾ و ب راستی هنده ک ملیاکه ت

د زیره فانن ل سه ر نفیسینا کار و کریاریت هه وه. ﴿۱۱﴾ نه وهنده ملیاکه تیت خودان ریز و رومیه تن، هه ر تشته کی هوین بکه ن دفئسن. ﴿۱۲﴾ دزانن و دفئسن، یا هوین دکه ن. ﴿۱۳﴾ هندی چاک و خودیناسن، دئی د خو شیان و د بهه شتیدا بن. ﴿۱۴﴾ و هندی گونه هکار و خرابیخوازن، دئی د ناگر ی دۆژه هییدا بن. ﴿۱۵﴾ رۆژا جزادانی دئی چنه تیدا. ﴿۱۶﴾ ب چ ریکان ژئی رزگار نابن و نه شین ژئی بره فن، و ههروهه ر دئی تیدا بن. ﴿۱۷﴾ توچ دزانی رۆژا جزادانی یا چاوایه؟ ﴿۱۸﴾ دیسا توچ دزانی نه وه چ رۆژه؟ ﴿۱۹﴾ نه و رۆژه که کهس مفای ناگه هینیته کهسی، و نه شیت بهر هانییی ژئی بکه ت، و وی رۆژئی فه رمان فه رمانا خودییه و بهس.

سوره تا مو طه ففین

ل مه که هئی هاتیسه خواری (۳۶) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ وهی ئیزا و نه خو شی، بو ترازی دز و پیشان دزان. ﴿۲﴾ نه ویت ده می ب پیشان و کیشان ژ خه لکی دکرن، ب دورستی هه قی خو دخوازن. ﴿۳﴾ به لی نه گه ر ب کیشان و پیشان فروتن، ترازییی ددزن و ب دورستی نا کیشن. ﴿۴﴾ ما نه قیت هه نی هزارا بوونا پشتی مرئی ناکه ن؟

سورة الانفطار

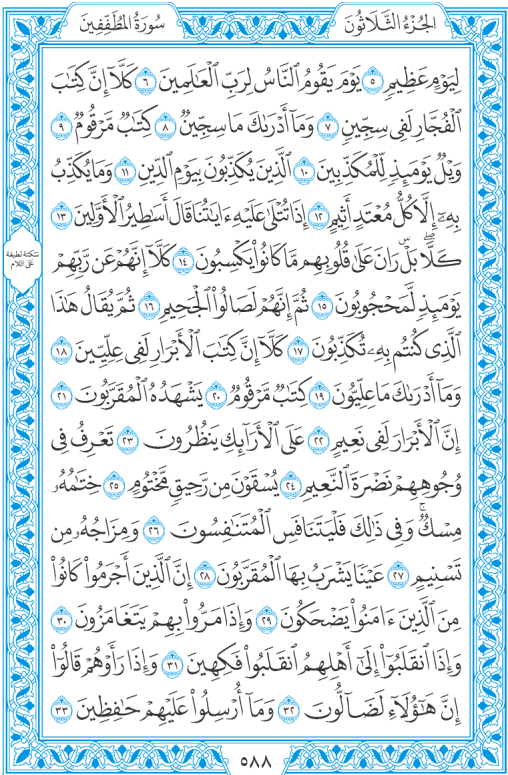
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَبَهَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمْتَ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ
وَآخَرَتْ ﴿٥﴾ بَيِّنَاتٍ لِّلْإِنسَانِ مَّا عَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَّا سَاءَ لَكَ مِثْلُكَ ﴿٨﴾
كَلَّا بَلْ تُكذِّبُونَ بِالْبَيِّنَاتِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا
كَتِيبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَّا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ
الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْأَوْنَهَا يَوْمَ الْبَرِّ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا
بِقَائِينَ ﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ الْبَرِّ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَّا أَدْرَاكَ مَا يَوْمَ
الْبَرِّ ﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

سورة المطففين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾
وَإِذَا كَالُوا لَهُمْ مَزَالَهُمْ يُخَسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾

﴿٥﴾ بۆ رۆژه کا ب ترس و سه هم [کو پوژا دوپهاهییه].
﴿٦﴾ پوژا ههمی مروفل بهر خودی ول بهر فه رمانا
وی رادوه سستن. ﴿٧﴾ نه خیر وه نه کهن، هندی دهفته را
به دکارانه (گونه هکارانه) د تو مارا دۆژه هیاندایه.
﴿٨﴾ توج دزانی شه و تو ماره چیه؟ ﴿٩﴾ دهفته ره کا
ب ناف و نیشانه. ﴿١٠﴾ وهی ئیزا و نه خو شیا وئی
پوژئی بۆ بی باوه و خودی نهناس و گونه هکاران
بیست. ﴿١١﴾ شه ویت بی باوه ژ هاتنا پوژا جزادانی، و
دروه ددانن. ﴿١٢﴾ شه و تئی یی ژئی بی باوه ره و دره
ددانیت، شه وئی سته مکار و گونه هکار بیست. ﴿١٣﴾ ده می
قورئان بۆ دئینه خواندن، دبیزیت: شه ه گۆتگۆتک و
شه فسانه ییت پیشیانن. ﴿١٤﴾ نه خیر وه نه نه... به لکوه
گونه هییت وان دلئی وان گرتیه و کوره کریه.
﴿١٥﴾ نه خیر... شه وئی پوژئی [پوژا دوپهاهییه] ژ دیتنا
خودی بی بارن. ﴿١٦﴾ پاشی شه وئی چنه د دۆژه هییدا
وئی ئیزای بینن. ﴿١٧﴾ پاشی ملیاکه تیت دهر گه هشان
دئی بیژنه وان: شه ه شه شه وه یا ه وه باوه ری پی نه ی
و دره ددانا. ﴿١٨﴾ ب راستی دهفته را خوش مروفل و
خودیناسان دجهه کی به هشتی یی بلند دایه. ﴿١٩﴾ توج دزانی، شه و جهی بلند بی چاوایه. ﴿٢٠﴾ دهفته ره کا
ب ناف و نیشانه. ﴿٢١﴾ ملیاکه تیت خودان ریز و رومیت ل دهف خودی، دئی فی دهفته ری تاماده کهن و پوژا
دوپهاهییه شاده یی بۆ دهن. ﴿٢٢﴾ هندی خوش مروفل و خودیناسن، دئی د به هشتیدا بن. ﴿٢٣﴾ دئی ل سهر
تهختیت چاره فکری، بهری خو دهنه وئی خیرا خودی بۆ وان به ره فکری. ﴿٢٤﴾ دئی نیشانیت خو شیهی
دناف چاقیت وانرا بینی. ﴿٢٥﴾ دئی ژ مهیه کا سهر مۆر شه خون. ﴿٢٦﴾ دوپهاهییا وئی شه خوارنی تاما مسکی
ددهت، بلا هه فرك هه فکیی شه ها بۆ فی بکن. ﴿٢٧﴾ تیکه لی وئی ژ کانیه کا زیده ب قه دره د به هشتیدا.
﴿٢٨﴾ کانیه که خودیناس و خوش مروفل ژئی شه دخون. ﴿٢٩﴾ شه ویت ژ ری دهر که فتین د دنیا ییدا، بۆ خو
ب خودان باوه ران دکهنین. ﴿٣٠﴾ ده می د بهر وانرا دبۆرین، چاقیت خو ل هه فدوه دنقانندن. ﴿٣١﴾ ده می
دزفرینه مال بۆ خو دکرنه پی ترانک، و خوشی ژئی ددیتن د سوجه تیت خو دا. ﴿٣٢﴾ شه گهر ددیتن دگۆتن:
شه ه نه بیت گومرا و ریبه رزه. ﴿٣٣﴾ شه و ریدهر که فتی نه هاتینه هنارتن کوزیره فانیی ل وان بکن.

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنَ الْكُفْرِ يَضْحَكُونَ ﴿٣٤﴾ عَلَى
الْأَرَآئِكِ يَنْظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ تُوْبَتِ الْكُفْرُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الْاِنْشِقَاقِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اِذَا السَّمَاءُ اَنْشَقَّتْ ﴿١﴾ وَاذُنْتَ لِرَبِّهَا وُحِّشَتْ ﴿٢﴾ وَاِذَا الْاَرْضُ مُدَّتْ ﴿٣﴾
وَاَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَاذُنْتَ لِرَبِّهَا وُحِّشَتْ ﴿٥﴾ يَتَأْتِيهَا
الْاِنْسَانُ اِنْكَ كَاجٍ اِلَى رَبِّكَ كَذَآءًا فَمَا لِقَيْهِ ﴿٦﴾ فَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ
كِتٰبَهُ بِحَسْبِ مِيزَانٍ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يَحْسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَقْلِبُ
اِلَى اَهْلِيْهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَاَمَّا مَنْ اُوْتِيَ كِتٰبَهُ وَرَآءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُوْا ثُبُوْرًا ﴿١١﴾ وَيَصْلِيْ سَعِيْرًا ﴿١٢﴾ اِنَّهُمْ كَانُوْا فِيْ اَهْلِيْهِمْ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
اِنَّهُمْ ظَنُّوْا اَنْ لَّنْ يُّجُوْرَ ﴿١٤﴾ اِنلَى رَبِّهٖمْ كَذٰبًا يَّهْبَسِيْرًا ﴿١٥﴾ فَلَا اَقِيْمَ
بِالشَّقِيْ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ اِذَا اَسْتَقَ ﴿١٨﴾
لَنرَكِبَنَّ طَبَقًا مِّنْ طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُوْنَ ﴿٢٠﴾ وَاِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمْ الْقُرْءَانُ لَا يَسْمَعُوْنَ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا يُكْرِهُوْنَ ﴿٢٢﴾
وَاللّٰهُ اَعْلَمُ بِمَا يُحْمَلُوْنَ ﴿٢٣﴾ فَبَيِّنْ لَهُمْ مَّعْذٰبَ الْاَلِيْمِ ﴿٢٤﴾

الحزب
الجزء

سجدة

سوره تا ئینشیقاق

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۲۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده می ته سمان پرت پرت دبیت. ﴿۲﴾ و [ته سمانی] گوهدارییا خودایی خو کر، و گوهدارییا فهرمانا خودئ ل سهر پیدقی بوو. ﴿۳﴾ و ده می ته رد راست دبیت، و چو که ند و کور و چیا تیدا نه مینن. ﴿۴﴾ و ناف زکی خو ژ مریبیت تیدا و هدر تشته کی دی، سهر نه رد کر و چو د ناف خو دا نه هیلا. ﴿۵﴾ و گوهدارییا خودایی خو کر، و گوهدارییا فهرمانا خودئ ل سهر پیدقی بوو. ﴿۶﴾ هه می مرؤفو، ههر تشته کی تو خو پیشه دوه ستینی، و تو د گهل کارئ خو دئ چیه

به ران به ری خودایی خو. ﴿۷﴾ فیجا ههر که سی ده فته را خو ب ده ستئ راستئ و هر گریت [ملیا که تا دایی و ب ده ستئ راستئ و هر گرت]. ﴿۸﴾ دئ حسبه کا سفک د گهل ئبته کرن. ﴿۹﴾ و دئ ب دلخوشی ب سهر که س و کاریت خو دا زفریت. ﴿۱۰﴾ و نه و که سی ستویئ وی هاته قراندن، و ده فته رکا کار و کریاریت خو ژ پشتفه و هر گرت [وه ختی ملیا که ت ده فته ران دئینن مرؤفی چاک یی ژ خو پشتراسته و کتیبنا خو ب ده ستئ راستئ و هر دگریت، به لی گونه هکار خو دنیا سیت دئ قه ده میت وی شکین و بیسترکی گریت، و یه للا دشیت ب ده ستئ چه پی و هر گریت]. ﴿۱۱﴾ هنگی دئ مرنا خو خوازیت و نفرینان ل خو که ت. ﴿۱۲﴾ و دئ چیه د دژه هیدا و ئیزایی بینیت. ﴿۱۳﴾ نه و د ناف که س و کاریت خو دا ل سهر دنیا یی یی دلخوش و شاد بوو. ﴿۱۴﴾ نه وی هزر دکر ناچیه بهر ده ستئ خودئ، و جاره کا دی ساخ نایبته فه پشته مرنئ. ﴿۱۵﴾ نه خیر و هینه چونکی خودئ ئاگه هدراری هه می کار و کریاریت وی بوو. ﴿۱۶﴾ سویند ب سوراتیا رورثا فابوئی. ﴿۱۷﴾ سویند ب شه فی، و ب ههر تشته کی کوم دکه ت و دجفینیت. ﴿۱۸﴾ سویند ب هه یفا چاره شه فی. ﴿۱۹﴾ هوین دئ ژ رهوش و پهر گاله کی چنه د رهوش و پهر گاله کا دیدا. ﴿۲۰﴾ فیجا وان خیره بوچی نه و باوهریی نائینن؟ ﴿۲۱﴾ ده می قورئان بو وان دئبته خواندن نه و گوهدارییا وی ناکهن، و سوجه یی بو نابه ن. ﴿۲۲﴾ نه به س سوجه یی بو نابه ن به لکی نه قیت بی باوهر، قورئانی و رورثا قیامه تی دهره و ددانن. ﴿۲۳﴾ و خودئ دنایت کا نه و چ دلی خو دا فه دشین (و کا چ دلی و اندایه)؟ ﴿۲۴﴾ فیجا مزگینیا ئیزا و نه خو شیه کا دژوار بده وان..

﴿۲۵﴾ ژ بلی وان ئه ویت باوهری ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین، خه لاته کئی بی قه برین بو وان هه یه.

سوره تا بروج

ل مه که هئی هاتیه خوارئ (۲۲) ئایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب وی ئه سمانی، یئی ستیر لی خودان جه و قویناخ. ﴿۲﴾ و سویند ب وی رورژا ژشان پی هاتیه دان (کورژا قیامه تیه). ﴿۳﴾ و سویند ب وان ییت شاده ییی ددهن، و ب وان ییت شاده بی بو وان دئیته دان. ﴿۴﴾ خودانیت خه نده کئی ژ په حم و دلوفانیسیا خودی هاتنه دویر ئیخستن. ﴿۵﴾ خودانیت ناگری ب داردوی. ﴿۶﴾ ده می ئه و ل دور ناگری د روینشتی. ﴿۷﴾ و وان نزییک سه ره پهر شتیا قی نه خوشیی دکر، و ددیتن کاچ ب سه ری وان باوهر داران دهات و به ری خو ددانئ. ﴿۸﴾ ئه وان ئه ف ئیزایه دا بهر وان

الحزب القاتلون

سورة البروج

إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ عَرَبِيٌّ مَّمْنُونٌ ﴿٢٥﴾

سُورَةُ الْبُرُوجِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْبُرُوجِ ﴿١﴾ وَاللَّيْلِ الْمُرُودِ ﴿٢﴾ وَنَسْأِدِ الشُّهُودِ ﴿٣﴾

فُقِيلَ أَصْحَابِ الْأُخْدُودِ ﴿٤﴾ النَّارِ ذَاتِ الْاُفُودِ ﴿٥﴾ إِذْ هُمْ عَلَيْهَا

فُعُودٌ ﴿٦﴾ وَهُمْ عَلَى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ ﴿٧﴾ وَمَا نَقَمُوا

مِنْهُمْ إِلَّا أَنْ يُؤْمِنُوا بِاللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ﴿٨﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ

فَتَنُوا الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ فَرَّوْا يَتُوبُوا فَلَهُمْ عَذَابٌ جَهَنَّمَ وَلَهُمْ

عَذَابُ الْحَرِيقِ ﴿١٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ

جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْكَبِيرُ ﴿١١﴾ إِنَّ بَطْشَ

رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ﴿١٢﴾ إِنَّهُمْ هُوَ يُبْدِي وَيُعِيدُ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْوَلِيُّ ﴿١٤﴾

ذُو الْعَرْشِ الْمَجِيدُ ﴿١٥﴾ فَقَالَ لِمَا يُرِيدُ ﴿١٦﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ

الْجُودِ ﴿١٧﴾ فَرِعُونَ وَقُودٌ ﴿١٨﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي تَكْذِيبٍ ﴿١٩﴾ وَاللَّهُ

مِنْ وَرَائِهِمْ مُحِيطٌ ﴿٢٠﴾ بَلْ هُوَ قَرِيبٌ أَنْ تُحِيدَ ﴿٢١﴾ فِي لَوْحٍ مَحْفُوظٍ ﴿٢٢﴾

۵۹۰

ب تنئ، ژ بهر هندئ بوو چونکی وان باوهری ب خودایی دهسته لاندان و هیژای سوپاسیی ئینابوو. ﴿۹﴾ ئه و خودایی ملک و پاشاتیا نهر د و ئه سمانان د ده ستدا، و ئاگه هدار ب ههر تشته کی. ﴿۱۰﴾ بی گو مان ئه و که سیئ خودان باوهر، چ ژن چ میژ، ئیزاداین و سوئین، و ل خو نهر فرین، ئیزایا دوز هئی و ئیزایا سوئنی بارا وان. ﴿۱۱﴾ و ئه و که سیئ باوهری ئینابین و کار و کریاریت قهنج کرین به حه شتا گه له ک جو و ئاف د بنرا دچن، دی بیته بارا وان، و ئه ها ئه فه یه سه ره که فتنا مه زن. ﴿۱۲﴾ ب راستی ئیزادانا خودایی ته یا دژواره. ﴿۱۳﴾ ئه ها ئه وه بی مروئی ژ چونه یی چیدکه ت، و ساخ دکه ته فه [پشتی دمریت]. ﴿۱۴﴾ و ئه وه بی گونه هان ژئ دبه ت و دنخیشیت، و ئه وه یی به نده دوست. ﴿۱۵﴾ خودانئ عه رشئ، خودایی پایه بلندن. ﴿۱۶﴾ تشتی بقیئ، دکه ت. ﴿۱۷﴾ ئه ری سو حبه ت و دایشا (به حسئ) له شکه ری گه هشتیه ته. ﴿۱۸﴾ فیرعه ون (سه موود). ﴿۱۹﴾ به لی ئه ویت باوهری نه ئینابین ژ قوره یشیان، ته دره وین ددانن. ﴿۲۰﴾ و خودی ئاگه هژ وان هه یه، و دی وان ژئ وه کی له شکه ری فیرعه ونی و (سه موود) تی به ت. ﴿۲۱﴾ نئ ئه فه قورئانه کا مه زن و پیرورژ و پایه بلندن. ﴿۲۲﴾ ئه ف قورئانه د ده په کئی پاراستیدا نفیسیه.

سوره تا طارق

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۷) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب ئەسمانی، و وان ستیریټ ب شهف دهر دکه فن. ﴿۲﴾ توچ دزانی ئەو ستیریټ ب شهف دهر دکه فن چنه؟ ﴿۳﴾ ئەو ستیره یا تارییی دسومیت و هلدچنیت. ﴿۴﴾ هەر که سه کی ملیاکه ته ک دگه له، و کار و کریاریټ وی دنقیسیت. ﴿۵﴾ بلا هەر که سه ک برینتی، کارچ هاتیسه چیکن. ﴿۶﴾ نی یی ژ ئافه کا هلیه پژی (بلقه) چیبووی. ﴿۷﴾ ئەف ئافه ژ مۆرکیټ پشنا میران، و ژ ههستییی سینگی ژنان دزیټ. ﴿۸﴾ و خودایی مه زن ل سه ر ساخکرنا وی، پشتی مراندنی، خودان شیانه. ﴿۹﴾ پوژا هه می نهینی ئاشکه را دبن. ﴿۱۰﴾ وئی پوژی وی مرقفی چو هیز و پشته فان نینن. ﴿۱۱﴾ سویند ب وی ئەسمانی خودان باران، و باران داریژ. ﴿۱۲﴾ و ب وی ئەردی خودان

که لش [گل و گیا و شینکاتی دکه لیشن]. ﴿۱۳﴾ ئەهه ئەف قورئانه گۆتنه کا فه بره و جوداکه ره [حه قی و نه حه قییی ژیک جودا دکه ت]. ﴿۱۴﴾ و ئەف قورئانه راستیه، یاری تیدا نینه. ﴿۱۵﴾ ب راستی ئەو ویت بی باوهر بووین، و باوهری ب فی قورئانی نه ئیناین، فندو فیلان دگین. ﴿۱۶﴾ و من ئاگه هژ وان هیه و ئەز ژئوئینان بو وان ددانم و دئ فندو فیلیټ وان ب سه ری و اندا دشکینم. ﴿۱۷﴾ فیجا بیهنا خو ل گاوران فره ده بکه، و پیچه کا مۆله تی بده وان، دئ بینی کا دئ چ ئینمه سه ری وان.

سوره تا علا

ل مه که هئی هاتیسه خوارئی (۱۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ب پاک و پاقرئی نافی خودایی خو یی بلند بینه. ﴿۲﴾ ئەو خودایی هەر تشته ک چیگری، و بی کیهاسی لیکدایی و ب سه ر و به کری. ﴿۳﴾ و ئەوئی هەر تشته ک ب کیش و پیشان کری، و ری نیشادایی. ﴿۴﴾ و ئەوئی چه ره دایی و شینگری. ﴿۵﴾ پاشی سه واند (هشکر)، و کره پویشه کئ هسک و په ش. ﴿۶﴾ ئەم دئ ته که بینه قورئانخوین، و تو چو ژئی ژ بیر ناکه ی. ﴿۷﴾ ئەو تی نه، یا خودی فیایی، خودی تشتی ئاشکه را و نه په نی دزانیټ، و ئاگه هژئی هیه. ﴿۸﴾ و ئەم دئ ته ب سه ر ریکا سانه هی ئیخین [کو ئیسلامه]. ﴿۹﴾ خه لکی ب قورئانی شیره ت بکه، ئەگه ر بو خو مفایه کی ژ شیره تی وهر بگرن. ﴿۱۰﴾ و ئەو دئ مفایی ژئی وهر گریټ، بی ژ خودی بترسیت.

سورة الطارق

بسم الله الرحمن الرحيم

وَأَلْسَمَاءَ وَالطَّارِقِ ﴿١﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ﴿٢﴾ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ﴿٣﴾
 إِنَّ كُلَّ نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيْهَا حَافِظٌ ﴿٤﴾ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ﴿٥﴾
 خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ ﴿٦﴾ يُخْرَجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ﴿٧﴾ إِنَّهُ
 عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ تُبْئَى السَّرَائِرُ ﴿٩﴾ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا
 نَاصِرٍ ﴿١٠﴾ وَالسَّمَاءُ ذَاتِ الرَّجْعِ ﴿١١﴾ وَالْأَرْضُ ذَاتِ الصَّدْعِ ﴿١٢﴾
 إِنَّهُ لَقَوْلُ فَضْلٍ ﴿١٣﴾ وَمَاهُو بِالْهَيْزَلِ ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ يَكِيدُونَ كَيْدًا ﴿١٥﴾
 وَأَكِيدُ كَيْدًا ﴿١٦﴾ فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَمَهُلُهُمْ رُويًا ﴿١٧﴾

سورة الأتکل

بسم الله الرحمن الرحيم

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ قَسْوَى ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ
 فَهْدَى ﴿٣﴾ وَالَّذِي أَحْجَبَ الْعَمْرَيْنِ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ عُرْشَاءَ أَحْوَى ﴿٥﴾
 سُنُقُوكَ فَلَا تَمْسَىٰ ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾
 وَيُبَشِّرُكَ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٨﴾ فَارْكَبْ إِنْ نَفَعَتِ الذُّكْرَىٰ ﴿٩﴾ سَيَدْرَأُونَ يَخْفَىٰ ﴿١٠﴾

﴿۱۱﴾ و ئەو دى پشستا خوۋ دەتى و گوهدارىيى لى ناكەت، يى ژ دل ل سەر گاورييى. ﴿۱۲﴾ ئەو كەس ژدل گاور دى چيته د ناف ئاگرى مەزندا. ﴿۱۳﴾ باشى نە تيدا دمريت، دا ژى رزگار بيت، و نە ژى خوڤشيسى تيدا دبهت. ﴿۱۴﴾ ب راستى ئەو كەسى سەرفەرازه يى خوژ گونەهان پاقر بگەت. ﴿۱۵﴾ و ناڤى خودابى خوژ دل بينيت و نڤيژان بگەت. ﴿۱۶﴾ بەلى هوين خوڤشيسىت دنياسى، ب سەر ئاخروتهى دڤيخن و چيتر دبينن. ﴿۱۷﴾ و ئاخروته چيتره و خودان مانه و ب دۆمه. ﴿۱۸﴾ بى گۆمان ئەفا بۆرى، د كتيپت بەريدا ياهاتى، و ياهەى. ﴿۱۹﴾ د كتيپت ئيبراهيم بيغەمبەر و موسا بيغەمبەردا.

سورة غاشية

ل مه كه هى هاتيه خوارى (۲۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئەرى سالوخي رۆژا قيامهتى بۆ ته هات؟ [ئانكو ئەو سالوخ بۆ ته هاتيه، كو دپيژنە رۆژا قيامهتى (غاشيه) چونكى ترس و لەرزايى هەر گيانداره كى دگريت]. ﴿۲﴾ وى رۆژى هندەك سەر و چاف دەرەزىل و رسوانه. ﴿۳﴾ د دنياسىدا كار و كريات و هسا كرينه، كو رۆژا قيامهتى بۆ وان بنه ئيزا و نە خوڤشى. ﴿۴﴾ وى رۆژى ئەو دى چنه د ئاگره كى شاراييدا. ﴿۵﴾ دى ئافى ژ كانيه كا كەل و گەرم، دەنه وان. ﴿۶﴾ وان چو خوارن نينه ژ بلى ستريه كى گەنى و تەحل نەبيت. ﴿۷﴾ نە مروفى قەلە و دكەت، و نە برسى دشكينيبت. ﴿۸﴾ وى رۆژى هندەك سەر و چاف دگەش و دلخوشن. ﴿۹﴾ ژ كار و كريات و خەباتا خو، پەر قايلىن. ﴿۱۰﴾ د بەهەشته كا بلند دانه. ﴿۱۱﴾ تو تيدا ئاخختنا پويچ و بى مفا ناهيسى. ﴿۱۲﴾ كانيسىت ئاف ژ بەر دچيت تيدانه. ﴿۱۳﴾ تەختيت بلند و بەر كەفتى تيدانه. ﴿۱۴﴾ هەر و هسا بەرداغيت دانايى و ريزكرى. ﴿۱۵﴾ و بالگه هيت ريزكرى. ﴿۱۶﴾ و بەر كيت (مەحفوريت) رايختسى تيدانه. ﴿۱۷﴾ ما ناريننه چيسترى، كا چاوا هاتيه چيكرن؟! ﴿۱۸﴾ و ما ناريننه ئەسمانى، كا چاوا بى ستوين هاتيه بلندكرن؟! ﴿۱۹﴾ و ما ناريننه چايان، كا چاوا د ئەريدا هاتينه چكلاندن؟! ﴿۲۰﴾ و ما ناريننه ئەردى، كا چاوا هاتيه راستكرن؟! ﴿۲۱﴾ بينه بيرا وان، بەس شيرەت و بريتنان ل سەر تەيه. ﴿۲۲﴾ دەستى تە نە ل سەر سەرى وانە، و تول سەر وان نە بى سەر دەست و زالى.

وَيَجْتَنِبُهَا الْأَشْقَى ﴿۱۱﴾ الَّذِي يَصِلُ النَّارَ الْكُبْرَى ﴿۱۲﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿۱۳﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿۱۴﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿۱۵﴾ بَلْ تُؤَظُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿۱۶﴾ وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَأَنْتُمْ إِنْ هَذَا لَبِئَ الْأُصْحَفِ الْأُولَى ﴿۱۷﴾ صُحُفَ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿۱۸﴾

سورة العاشية

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْعَاشِيَةِ ﴿۱﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَشِيعَةٌ ﴿۲﴾ عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿۳﴾ تَصَلَّى نَارًا كَاسِيَةً ﴿۴﴾ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آتِيَةٍ ﴿۵﴾ لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ صَرِيحٍ ﴿۶﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿۷﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿۸﴾ لَمْ يَسْعَاهَا رَاضِيَةٌ ﴿۹﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿۱۰﴾ لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَغِيَةً ﴿۱۱﴾ فِيهَا عَجْرٌ جَارِيَةٌ ﴿۱۲﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿۱۳﴾ وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿۱۴﴾ وَنَمَارِقٌ مَصْفُوعَةٌ ﴿۱۵﴾ وَزَوَاجٍ مُتَبَوِّئَةٌ ﴿۱۶﴾ أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْأَلْبَابِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿۱۷﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ ﴿۱۸﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿۱۹﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿۲۰﴾ فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿۲۱﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ بِمُصْطَلِرٍ ﴿۲۲﴾

۱۱۱. اَلَا مَن تَوَلَّىٰ وَكَفَرَ ۝۱۱۱. فَيَعِدُّهُ اَللّٰهُ الْعَدَابَ الْاَكْبَرَ ۝۱۱۱
 ۱۱۲. اِنَّا لَنَايَا بَاهُمْ ۝۱۱۲. ثُمَّ اَن عَلَيْنَا حِسَابُهُمْ ۝۱۱۲

سُورَةُ الْفَجْرِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

۱. وَالْفَجْرِ ۝۱. وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝۲. وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝۳. وَاللَّيْلِ اِذَا يَسِرُ ۝۴.
 ۵. هَلْ فِيْ ذٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِيْ حِجْرِ ۝۵. اَلَّذِيْ تَرَىٰ كَهْفًا فَخَلَّ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝۶.
 ۷. اِرْمِ ذَاتَ الْعِمَادِ ۝۷. الَّتِي لَمْ يُخَلِّقْ مِثْلَهَا فِي الْاَلْبَدِ ۝۸. وَتَسُوْدَ الَّذِيْنَ
 ۹. جَاءُوْا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝۹. وَفِرْعَوْنَ ذِي الْاَوْتَادِ ۝۱۰. الَّذِيْنَ طَعَنُوْا فِي
 ۱۱. الْاَلْبَدِ ۝۱۱. فَاكْفُرُوْا فِيْهَا اَلْقَسَادِ ۝۱۲. فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ
 ۱۳. عَذَابٍ ۝۱۳. اِنَّا رَبُّكَ لَیْلَمْرِصَادٍ ۝۱۴. فَاَمَّا الْاِنْسَانُ اِذَا مَا اَبْتَدَا
 ۱۵. رَبُّهُ رَبًّا فَآذَنَّا ۝۱۵. وَرَعَمَهُ رَفَقُوْا رَبِّيْ اَكْرَمٰنٍ ۝۱۶. وَاَمَّا اِذَا مَا اَبْتَدَا
 ۱۷. فَقَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ رَفَقَهُ رَفَقُوْا رَبِّيْ اَهْدٰنٍ ۝۱۷. كَلَّا بَلْ لَا تَكْرُمُوْنَ
 ۱۸. الْاَيْتِيْمَ ۝۱۸. وَلَا تَحْضُوْنَ عَلٰی طَعَامِ الْمَسْكِيْنِ ۝۱۹. وَتَأْكُلُوْنَ
 ۲۰. الْاَنْرَانَ ۝۲۰. كَلَّا لَمَّا ۝۲۱. وَتُحِبُّوْنَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۝۲۲. كَلَّا اِذَا
 ۲۳. دُكِّتِ الْاَرْضُ دَكًّا دَكًّا ۝۲۳. وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝۲۴.

سوره تا فہجر

ل مه كه هي هاتيه خورئ (۳۰) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱. سویند ب سپیده هی. ۲. و سویند ب دهکیت جه ژنا
 حاجیان (دهکیت سهرئ زئ الحجه). ۳. و سویند ب
 کت و جوئئ ههر تشته کی. ۴. و سویند ب شهئی
 دهمی دچیت. ۵. ئه رئ ئه ف تشتیت سویند پی
 هاتیه خوارن، نه هیژا و لاقی سویند خوارنینه؟
 ۶. ته نه زانی کا خودایئ ته چ ب سهرئ مله تی
 هوود پیغه مبه ری ئینا؟ ۷. ئیره ما [ئیره م نا فکه
 بو عاد] خودان ستوین و پایه یان خودان هیژ و

به ژنوبال. ۸. ئه و مله تی وه کی وان، ب قه لافه ت و خودان گه ود و هیژ، دئه ریددا نه هاتینه چی کرن.
 ۹. و ته نه زانی کا چ ب سهرئ مله تی [صالح] پیغه مبه ر [سه موود] ئینا، ئه ویت به ر ل [وادی القرئ]
 دبرین، [جهه که دکه فیه ته د نا فبه را شام و حیجازیدا]؟ ۱۰. و کا چ ب سهرئ فیره وئی خودان له شکه ر، ئه و
 له شکه رئ ب زه ند و باسک و هیژ، ئینا؟ ۱۱. ئه ویت گه له ک ده ستر پیژئ و زیده کافی د گوه هیدا کرین.
 ۱۲. و گه له ک بیخیزی و بی شهر می تیدا کرین. ۱۳. فیجا خودایئ ته ئیزا و نه خو شیه کا دژوار، ب سهرئ
 واندا داریت. ۱۴. خودایئ ته ل به ر وان یئ را وه ستیایه، و هم می کار و کریاریت وان ل به ر دناشکه رانه
 [و ههر ئیکی جزایی وی دئ ده تی]. ۱۵. فیجا ده می خودئ مرو فی ب خیر و که ره ما خو دجه ربینیت،
 دبیژیت: [نانکو مرو ف دبیژیت] خودئ دامن، و ئه فه قه دره بو من، و ئه ف خیر و که ره مه نائینه به ر چافان
 و نوزانیت جه رباننده. ۱۶. و ئه گه ر خودئ جه ربانده، ریکا ژینئ لی به ر ته نگ کر، دئ بیژیت: خودئ ئه ز
 ره زیل و رسوا کرم. ۱۷. نه خیر وه نینه [دان و نه دان، ب قه درئ و نه قدریغه، نه یا گریداییه]، نی هوین ب
 راستی قه نجی و مه ردینییئ د راستا سیویدا ناکه ن. ۱۸. هوین ٹیک و دو د به ر هاریکاریسا به لنگازیرا ناکه ن.
 ۱۹. و هوین میراتی حه لال و حه رام بی کفه دخون [و حه قئ میرا تخوران ب دورستی ناده نی، نه خاسمه بی
 کچان]. ۲۰. و هوین گه له ک حه ژ مالدارییئ زئ دکه ن. ۲۱. هؤ نه که ن، ده می ئه رد دهه ژیتت و راست
 دبیت، و چول سهر نه مینیت. ۲۲. و خودئ هات بو جو دارنا هه قیسی ژ نه هه قیسی، و ملیاکه ت ریژ ریژ
 هاتن.

﴿۲۳﴾ وی روژئی دۆرّه هاته بهره فکرن، ئەو روژا مروف هەمی کار و کریاریت خو ل پئش چاقیت خو دینیت و دینیتە بیرا خو، بەلی چو مفای زئی نابینیت. ﴿۲۴﴾ دبیژیت خوژی من تشتهک بو ژینا خو کربایه [و ژ نوی دزانیت ژینا دورست ژینا ناخره تییە، نهیا دنیایی ئەوا کورت]. ﴿۲۵﴾ وی روژئی کەس وەکی خودی ئیزا و نه خو شیبی نادەته بهر. ﴿۲۶﴾ و کەس وەکی خودی وی نایخیته قەید و زنجیران. ﴿۲۷﴾ (د وی روژیدا دی ئیتە گۆتن: هەمی نه فساب باوهری و ئیمن و رەحەت و پشت راست. ﴿۲۸﴾ ب بال خودایی خو فە بزفەر، قایل و رازی ب بارا خو، سەرباری رازیبونا خودی ژ ته. ﴿۲۹﴾ فیجا خو بدە د گەل بەندەییەت من. ﴿۳۰﴾ و هەر د بە حەشتا مندا.

سورة تا بهلد

ل مه كه هي هاتيه خوارى (۲۰) ئايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب فی باژیری [کو مه که هه]. ﴿۲﴾ و تو بی د فی باژیریدا. ﴿۳﴾ و دیسا سویند ب باب و زاروکیت وی. [ئانکو ب ئادەمی و دویندەها وی] ﴿۴﴾ ب پاستی مه مروفی چیکری ژ کەشت و رەفت و نه خو شیبی، [و د دنیایدا باش و خراب دەه فپشکن، د دیتنا نه خو شی و وهستیانیدا ب کاری ته نگافی و خەنجواری]. ﴿۵﴾ ئەری مروف هزر دکەت کو کەس نه شیبی. ﴿۶﴾ ب شانازیه دبیژیت: من گەلەک مال یی مەزاختی [و من گەلەک مال یی هەمی]. ﴿۷﴾ ما هزر دکەت کەس وی نابینیت، ئانکو یا ژ یفه، خودی وی نابینیت و سیاری زئی ناکەت [کا ئەو مال ژ کیفه ئینایه، و دچ دامەزاختییه؟!]. ﴿۸﴾ ما مه روی و چاف نه دایینی. ﴿۹﴾ و ما مه ئەزمانهک و دو لیف نه دایینی. ﴿۱۰﴾ و ما مه هەردو ریک [یا قەنج و یا خراب] بو ئاشکەرانه کرینە و نیشا نه دایینە. ﴿۱۱﴾ بلا ژ ئاستەنگی ببۆریت [و گەلەک مروف ژ ئاستەنگان نه بۆرین - ئەو ئاستەنگیت ریک و ان ژ سەرفەرازیبی ددا پاش - و ریکا سەرفەرازیبی نه گرتن]. ﴿۱۲﴾ و ما توچ دزانی کا ئەو ئاستەنگ چیه؟ ﴿۱۳﴾ گەردەن ئازادکرنە. ﴿۱۴﴾ و ناندانە د روژا برسیدا. ﴿۱۵﴾ بو سیوی ژ خزم و خوینا مروفی. ﴿۱۶﴾ یان بو بەلنگازەکی دەست تهنگ. ﴿۱۷﴾ پاشی ژ وان بیت ئەویت باوهری ئینایین، و هەقدوو ب بینفەرەمی و دلۆفانیی شیرەت دکەن. ﴿۱۸﴾ ئەها ئەفەنه دلخۆش و بەختەوهر [کتیبیا خو ب دەستی راستی وەر دگرن].

سورة البقرة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أُقْسِمُ بِهَذَا الْبَلَدِ ۱ وَأَنْتَ حِلٌّ بِهَذَا الْبَلَدِ ۲ وَوَالِدِهِ وَمَا وُلِدَ ۳ لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ ۴ أَيَحْسَبُ أَنْ لَنْ يَقْدِرَ عَلَيْهِ ۵ أَحَدٌ ۶ يَقُولُ أَهْلَكَ مَا لَأُبَدِّ ۷ أَيَحْسَبُ أَنْ لَوْ يَرُهُ أَحَدٌ ۸ أَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عَيْنَيْنِ ۹ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ۱۰ وَهَدَيْتُهُ ۱۱ الْتَجْدِينَ ۱۲ فَلَا اقْتَحَمَ الْعَقَبَةَ ۱۳ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ۱۴ فَكُ رَقَبَةً ۱۵ أَوْ طَعَمَ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْعَاءٍ ۱۶ بَلَيْمًا ذَا مَقَرَّةٍ ۱۷ أَوْ مَسَّ كَيْتًا ذَا مَمْرَةٍ ۱۸ ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَوَاصَوْا ۱۹ بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَةِ ۲۰ أُولَئِكَ أَحِبُّ الْمِيمَةَ ۲۱

الجزء الثامن

۵۹۴

وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا هُمْ أَصْحَابُ الْمَسْجِمَةِ ۝ عَلِيمٌ تَأْتِي مَوْصِدَهُ ۝

سورة الشمس

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ۝ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَّهَا ۝ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّهَا ۝
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ۝ وَالسَّمَاءَ وَمَا بَنَاهَا ۝ وَالْأَرْضَ
وَمَا طَرَّحَهَا ۝ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ۝ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا
وَتَقْوَاهَا ۝ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَكَّاهَا ۝ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ۝
كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا ۝ إِذِ ابْنَعَتْ أَشْقَاهَا ۝ فَقَالَ لَهُمْ
رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ۝ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُم بِذَنبِهِمْ فَسَوَّاهَا ۝ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ۝

سورة النبيل

بسم الله الرحمن الرحيم

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ۝ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ۝ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۝
إِن سَعَى الْكُفْرَىٰ ۝ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ۝ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ۝
فَسُبُّهُ رَبُّهُ لِئَلَّا يَسْتَعْتِبَ ۝ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ۝ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ ۝

۱۶ و ئەوئت باوهرى ب قورئانى ئەئنايىن، ئەون بهخت رەش و دل نەخۆش [كتيبا خو ب دەستى چهپى وەردگرن]. ۲۰ دناف ئاگرە كى دادايى دانە، و هەمى رەخيت ئاگرى ل وان ييت دائيخستينه [و ب چورەنگان هيشى نينه ژى دەر كەفن].

سورة تاشمس

ل مه كههئ هاتيبه خواري (۱۵) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ سوئند ب پوژئ و پوناھييا وئ. ۲ سوئند ب هەيشئ دەمئ دكەفتە دويف (ژ بو رۆنكرئ). ۳ سوئند ب پوژئ دەمئ ب پوناھييا پوژئ پون ديبت. ۴ سوئند ب شەفئ دەمئ پوناھييايى ھلدچنيت. ۵ سوئند ب ئەسەانى، و سوئند ب يئ ئەسەان داناي و پاناي. ۶ سوئند ب ئەردى، و يئ ئەرد بەرھەفكرى و دەشتكرى بو ژئنى. ۷ سوئند ب نەفسئ، و يئ نەفس بئ كيم و كاسى چيكرى و داي. ۸ پاشى قەنجى و خرابى نيشا داي. ۹ سوئند ب

شان هەمياان [ب راستى ھەر كەسئ ئەو نەفس ژ گونەھان باقر كرسەر فەرازە [پوژئا ئاخەرەتئ]. ۱۰ ديساب راستى ھەر كەسئ نەفسا خو ب گونەھان كيمكر و شكاند، زيانكارە [پوژئا ئاخەرەتئ]. ۱۱ (سەموود) پيغەمبەرئ خو درەوين دانائ، ژ بەر دەستدرئژئ و زئدە گافيايى خو ب گونەھاندا. ۱۲ دەمئ يئ ژ هەمياان پيستر [و خرابتر]، رابووييە سەر خو. ۱۳ پاشى پيغەمبەرئ خودئ گوتە وان: ژ حيشترا خودئ بگەرن و مايئ خو دئاف و فەخوارنا ويدا نەكەن. ۱۴ باوهرى پئ ئەئناان و درەوين دانائ و حيشتر كوشتن، فيجا خودايئ وان ئيزا و نەخۆشى ب سەر واندا دارئت، ژ بەر گونەھا وان و هەمى دانە بەر [چونكى هەمى دەھفېشك و ھاريكار بوون د گونەھاندا]. ۱۵ خودئ ئەفە ب سەرئ وان ئينا، و ژ دويھايكا في ئيزادانئ ژئ ناترسيت. [ئانكو چو ترسئ ژ پاشەر پوژئا في ئيزادانئ ژئ پاناکەت].

سورة تالهل

ل مه كههئ هاتيبه خواري (۲۱) ثايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

۱ سوئند ب شەفئ دەمئ تاريايتا خو ب سەر ئەردى دادەت. ۲ سوئند ب پوژئ دەمئ پون ديبت. ۳ سوئند ب وى، يئ نير و مى چيكرين. ۴ سوئند ب شان هەمياان [ب راستى بزاڤ و خەباتا ھەو ھە ژئك جودايە، ھندەك بەر ب خرابيئيە، و ھندەك بەر ب قەنجيئيە. ۵ فيجا ھەر كەسئ مالى خو د پيكا خوديدا مەزاخت، و پاشى خو پاراست و فەرمانا خودئ ب جھئنا. ۶ باوهرى ب بەحەشتئ ئينا، و كار بو كر. ۷ ئەم دئ پيكا وى بو كار و كرياتا باش خو ش كەين [ئەو پيكا بەرئ وى بەدەتە سەر فەرازئ]. ۸ ئەفە و ھەر كەسئ قەلسى و چرويكاتيئ ب كەت، و پاكى ب خير و خەلاتئ خودئ نەبيت. ۹ باوهرى ب بەحەشتئ ئەئناان، و كار بو نەكر و درەو دانائ.

﴿۱۰﴾ فَيَجِئَا نَهْمًا دِيَارًا وَيَكَاوِي بُوَارًا وَحِوَارًا نَهَابًا
 خَوْش كَهِينًا [هَوَ رِيكَا بَهْرِي وَي بَدَهْتَه زِيَانِي].
 ﴿۱۱﴾ پاشی مالی وی بهر هفایسی زنی ناکهت و چو
 پاکیبی لی ناکهت، ده می دمريت. ﴿۱۲﴾ ل سهر مه به
 نهم ری نیشا هه وه بدهین (رییا باش دا هوین بگرن،
 و رییا خراب دا خو ژنی بدهنه پاش). ﴿۱۳﴾ و ههر
 تشته کی د دنیا بی و ناخره تیدا، د بن دهستی مه فیه و
 یی مه به. ﴿۱۴﴾ فَيَجِئَا مَهْ هَوِينُ زُ نَاغْرَهْ كَيْ شَارِيَا
 ترساندن. ﴿۱۵﴾ نَاغْرَهْ كَهْ زُ سَهْرْ گَوْمِ وَ رِيَهْرَهْ وَ گَاوْرَانِ
 پیغه تر کهس ناچیته تیدا. ﴿۱۶﴾ نَهْ وَ كَهْسِي بَاوَهْرِي ب
 هه قیسی نه نیایی، و دره و دانای و پشت داییه باوهری.
 ﴿۱۷﴾ و ههر که سئی خو دویری سهر گومی و ریبه رزه بی
 و گاوریی بگریت، دئی دویری فی ناگری بیت.
 ﴿۱۸﴾ نَهْ وَ كَهْسِي مَالِي خَوْ دَرِيكَا خَوْ دِيْدَا دَمَهْ زِيْخِيْتِ،
 و دفت ز گونهان پاقر بیت. ﴿۱۹﴾ وَ كَهْسِي زِيْ چو
 منته ل سهر نینن، دا بو ب بهر بیخیت. ﴿۲۰﴾ زُ بُوْ قِيَانِ
 و رازیبوونا خودی نه بیت، و هناکته. ﴿۲۱﴾ پاشی نهم
 مرقوف دئی قایل و دلخوش بیت، ب خه لانی خودی.

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالضُّحَى ﴿۱﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى ﴿۲﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى ﴿۳﴾
 وَاللَّخْوَةَ حَبْرًا لَكَ مِنَ الْأُولَى ﴿۴﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
 فَتَرْضَى ﴿۵﴾ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَآوَى ﴿۶﴾ وَوَجَدَكَ ضَالًّا فَهَدَى ﴿۷﴾
 وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى ﴿۸﴾ فَأَمَّا الْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ ﴿۹﴾
 وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿۱۰﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿۱۱﴾

سُورَةُ الضُّحَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿۱﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿۲﴾

۵۹۶

سُورَةُ ضُحَى

ل مه که هی هاتیه خواریی (۱۱) نایه ته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿۱﴾ سویند ب تیشته گه هی. ﴿۲﴾ و سویند ب شه فی، ده می هه می گیاندار تیدا فه دهه سن، و بینا خو
 فه دکهن. ﴿۳﴾ خودی پشتا خو نه داییه ته، و که رب ز ته رانه کریسه. ﴿۴﴾ دویاهی بو ته ز پیشی
 چیتره [ئه فه مزگینیسه بو بهر ده و امیا پیغه مبه رینی]. ﴿۵﴾ فینجا خودی دئی هندئ ده ته ته، هه تا تو پی
 قایل دبی. ﴿۶﴾ ما تو سیوی نه دیتی، و تو فه حه و اندی. ﴿۷﴾ و ما تو شه پرزه نه دیتی، و ری نیشا ته دا.
 ﴿۸﴾ و ما تو ده ستکورت نه دیتی، و تو بی منته کری. ﴿۹﴾ فینجا تو زی، سیوی رسوا نه که و نه تیشینه.
 ﴿۱۰﴾ و خواسته کی (و خواز خازو کی) پاشقه نه به. ﴿۱۱﴾ و تو ههر به حس و داییشا خیر و که ره ما خودایی خو
 بکه، و پی باخقه و دجهی وئی یی پید فیدا ب کارینه.

سُورَةُ شَهْرَح

ل مه که هی هاتیه خواریی (۸) نایه ته

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿۱﴾ ما مه سینگی ته فره نه کریسه. ﴿۲﴾ و ما مه بارنی ته سقک نه کریسه.

﴿۱۳﴾ بیژنه من که سئی در پیکا کرنا نغیژیدا پراوهستیایی، و باوهری نه نیایی و پشتا خو دایبیه باوهریئی، ماژ خو ناترسن خودایی مه زن تیزایه کئی ب سهر واندا داریژیت؟ ﴿۱۴﴾ نه ری ماژ و نوزانیت و نه زانییه، خودی وی دینیت؟ ﴿۱۵﴾ نه خیر بلا و نه کهت، سویند نه گهر ژ خو فیه نه بیت [و دست ژ دژمنکاریا دینی بهر نه دهت]، ثم دئی وی د پورچکا ویرا گرین، و بهر ب دوزه هی اراکشین. ﴿۱۶﴾ پورچکا دره وینا گونه هکار. ﴿۱۷﴾ و پاشی بلا گازی دهسته ک و جفاتا خو بکهت. ﴿۱۸﴾ ثم زی دئی گازی زیره فانیت دوزه هی کین. ﴿۱۹﴾ نه خیر، گوئی خو نه دئی و نغیژیت خو بکه، و خو بو خودایی خو داچه مینه، و ب گوهداریئی خو نیزیکی وی بکه.

سوره تا قدر

ل مه که هی هاتییه خواری (۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ مه قورئان د شه فاک ب ریژ و پرویمه تدا ئینا خواری. ﴿۲﴾ توچ دزانی نه و شه فاک ب ریژ و پرویمه ت چ شه فیه؟ ﴿۳﴾ ساخکرنا وی شه فی (نه و شه فاک ب ریژ و پرویمه ت) ب پیکا په رستنا خودی، چیره ژ هزار هه یشان. ﴿۴﴾ دوی شه فیدا ملیاکهت و جبریل زی، ب هه می فهرانیت خودی شه دینه خواری. ﴿۵﴾ نه ف شه ف [شه فاک ب ریژ و پرویمه ت] شه فاشتی و نه نایییه هه تا بهر سپیده یی [نانکو خودی بهس تیدا ته قدیرا ناشتی و نه ناییی دکهت].

سوره تا بهینه

ل مه دینه یی هاتییه خواری (۸) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ نه ویت کو بی باوهر، ژ خودان کتیبان (جو هی و فهله) و بوتپه ریسان، ده ستا ژ بی باوهریا خو بهر نادن، هه تا به لگه و نیشانه کاشکه را بو نه یت. ﴿۲﴾ نه و زی پیغه مبه ره که ژ نک خودی، کتیبه کاپر و زل سهر وان دخونیت، (کو قورئانه). ﴿۳﴾ کو چه ند فهرانیت راستگو و دورستانه تیدانه. ﴿۴﴾ ل سهر پیغه مبه رینیا موحه مدهی (سلاقیت خودی ل سهر بن)، نه فیت خودان کتیب ژیک جودا نه بوون، هه تا پشتی پیغه مبه ر ب خو بو وان هاتی. ﴿۵﴾ دگه ل فی ژ فهرانا وان نه هاتییه کرن، نه گهر ب په رستنا خودی نه بیت، ژ دل و دلپیشی و دلسوژ بن ددینی خودا، و پرویی خو ژ هه ر بو باوهره کاله نگ و لور و خواری و فیچ و هر گیرن، و بهری خو بدنه ریکا خودی و بهر دهوام و ب په رنگی پیدفی نغیژان بکن و زه کاتی ژ مالی خو بدنه، نه ها نه فیه دینی راست و دورست.

سورة القدر سورة البينة

آرءیت ان کذب وتولى ﴿۱۳﴾ الیعلم بان الله یزى ﴿۱۴﴾ کلا لاین لربننه لسنفعا بالانصیة ﴿۱۵﴾ ناصیة کذبة خاطیة ﴿۱۶﴾ فلیدع نادیه ﴿۱۷﴾ سنذع الزانیة ﴿۱۸﴾ کلا لانتطعه واسجد واقرب ﴿۱۹﴾

سورة القدر

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا أنزلناه فی لیلة القدر ﴿۱﴾ وما أدرک ما لیلة القدر ﴿۲﴾ لیلة القدر خبر من ألف شهر ﴿۳﴾ تنزل الملائکة والروح فیها یاذن ربهم من کل امر ﴿۴﴾ سلّم هی حتی مطلع الفجر ﴿۵﴾

سورة البينة

بسم الله الرحمن الرحيم

لریکن الذین کفروا من أهل الکتاب والمشرکین منکذبین حتی تأتیهم البینة ﴿۱﴾ رسول من الله یتلو حفا مطهرة ﴿۲﴾ فیها کتب قیمة ﴿۳﴾ وما تفرق الذین اوتوا الکتاب الا من بعد ما جاءتهم البینة ﴿۴﴾ وما امرنا الا لیعبدوا الله مخلصین له الذین حفا و یقیموا الصلوة و یؤتوا الزکوة و ذلک دین القیمة ﴿۵﴾

۵۹۸

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ فِي تَارِحَتِهِمْ
خَلِيدِينَ فِيهَا أُولَئِكَ هُمْ شَرُّ الْبَرِيَّةِ ۝ إِنَّ الْآيَةَ ءَامَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ ۝ جَزَاءُ هُمْ
عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَلِيدِينَ
فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُ ۝

سورة الزلزلة

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ۝ وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا ۝ وَقَالَ
الْإِنْسَانُ مَا لَهَا ۝ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ۝ بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ۝
يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ أَشْتَاتًا لِيُرَوْا أَعْمَالَهُمْ ۝ فَمَنْ يَعْمَلْ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۝ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ۝

سورة العاديات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْعَادِيَاتِ ضَبْحًا ۝ فَالْمُورِيَاتِ قَدْحًا ۝ فَالْمُغِيرَاتِ
صُبْحًا ۝ فَالْقُرْنَ يَهْمَ غَمًّا ۝ فَوْسَطْنَ بِهِ جَمًّا ۝

﴿۶﴾ بئى گۆمان ئەفئیت بئى باوهر ژ خودان کتیب و بوته‌ریسان دئى چنه دئاگرئى دۆزه‌هیدا، و ههروهه‌ر دئى تیدا مینن، و ئەها ئەفنه خرابترین چیکری و دورستکرییت خودئى. ﴿۷﴾ بهلئى ئەفئیت باوهرى ئینایین و کار و کریاریت قهنج کرین، ئەها ئەون باشتترین چیکریییت خودئى. ﴿۸﴾ خه لاتئى وان ل دهف خودایئى وان چهنده‌حه‌شته‌کن، کوجهئى ئیورین و روینشتئینه، و رویبار دبنرا دئین و دچن، و ههروهه‌ر دئى دغان به‌حه‌شتاندا مینن، خودئى ژ وان قایل بوو و خه لاتکرن، و ئەو ژى قایل‌بوون ب خه لاتئى خو، ئەفه خه لاتنه بۆ هه‌ر که‌سه‌کیئە ژ خودئى بترسیت.

سوره‌تا زلزله

ل مه‌دینه‌یئى هاتیه‌ه‌ خوارئى (۸) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ده‌مئى ئەرد ب بیقه‌له‌زا خو فهدله‌رزیت. ﴿۲﴾ و ده‌مئى ئەرد هه‌ر تشئى دزکئى خو‌دا، ب سه‌ر ئەردى دئیتخیت. ﴿۳﴾ و مروّف وئى رۆژئى دئیتیت: ئەفه ئەردى چیه‌ه و بۆج هۆلئى هات. ﴿۴﴾ وئى رۆژئى ئەرد به‌حس و دا‌بئشا خو دکه‌ت، و کاج ل سه‌ر چئى بوویه فه‌دگپريت. ﴿۵﴾ کو خودایئى ته، هۆسا فه‌رمان یا دایئى. ﴿۶﴾ وئى رۆژئى مروّف دئى ب ته‌راه‌پایى و شه‌پزه‌یى ژ گۆران‌پابن، دا کار و کریاریت خو بیینن. ﴿۷﴾ فئجها هه‌ر که‌سه‌ئى ته‌مه‌ت گرانیسا پرتا ژ هه‌میان بچویکتر قهنجیئى بکه‌ت، دئى خه لاتئى وئى قهنجیئى بینیت. ﴿۸﴾ و هه‌ر که‌سه‌ئى ته‌مه‌ت گرانیسا پرتا ژ هه‌میان بچویکتر خرابیئى ژى بکه‌ت، دئى جزایئى وئى خرابیئى بینیت.

سوره‌تا عادیات

ل مه‌که‌هئى هاتیه‌ه‌ خوارئى (۱۱) ئایه‌ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب هه‌سه‌پئت به‌زا، ده‌مئى حلکه‌حلك دئیتئى. ﴿۲﴾ سویند ب سومیت، ئاگر ژ نالان دچیت. ﴿۳﴾ سویند ب هه‌سه‌پئت سپیده‌هیان، هه‌وان دده‌نه سه‌ر دژمنیت خودئى. ﴿۴﴾ کو ب هندئى تۆزئى پادکه‌ن. ﴿۵﴾ و ب وئى تۆزئیه‌ خو دکه‌هینته مه‌یدانا شه‌رگه‌ها دژمنان.

﴿٦﴾ [سويند ب فان هه ميان] ب راستی مروف نهی شوکورداره بو خودایی خو. ﴿٧﴾ و نهو ب خوژی باشتین بهلگه یه ل سهر فی نه شوکورداری، چونکی کرباریت وی یت نه باش دراستا خودیدا، فی نه شوکورداریی ناشکرا دکهن. ﴿٨﴾ و نهو ل سهر فیانا مالی گه له کی رژه ده. ﴿٩﴾ فیجا ما نوزانیت ده می مرییت ناف گوران رادین و ساخ دبنه شه. ﴿١٠﴾ و هنگی ههر تشته کی د سینگاندا فه شارتی، ناشکرا دبیت. ﴿١١﴾ بی گومان نه ها وی رورزی، خودایی وان ناگه همداری ههر کار و کرباره کا وانه.

سُورَةُ قَارِعَةٍ

ل مه که هی هاتیسه خواری (١١) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ (رورزا قیامه تی) ژ گوهر کرنه، چونکی ب ترس و نه خوشییت خو، مروفی ژ گوهران دکهن. ﴿٢﴾ نهو رورژ چیه؟ ﴿٣﴾ توچ دزانی نهو چ رورژه؟ ﴿٤﴾ نهو چیا وه کی هریسا زنی لی دتین. ﴿٦﴾ فیجا نهو که سی ترازیا وی ب کار و کرباریت قهنج گران بوو. ﴿٧﴾ نهو دی دزبانه کا خوشدا بیت. ﴿٨﴾ و نهفه و نهو بی باری ترازیا وی ب کار و کرباریت قهنج سفک بیت. ﴿٩﴾ جهی وی دورژه هه و ناگره. ﴿١٠﴾ توچ دزانی نهو ناگر چیه؟ ﴿١١﴾ ناگره کی شارپایه.

سُورَةُ تَا تَه كَاثُور

ل مه که هی هاتیسه خواری (٨) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿١﴾ مال کومکرن و مالداریا دنیاوی، هوین ژ بیرفه کرن و بی ناگه مکرن. ﴿٢﴾ هه تا مرن ب سهر هه وه دا دتیت، هوین دی دفی رهوشیدا بن. ﴿٣﴾ نه. . و نه که ن ژ نوکه و پیقه هوین دی زانن [سهره نجاما فی ژ بیرفه کرن و بی ناگه هی، دی بیته نه خوشی]. ﴿٤﴾ جاره کا دی ژ نوکه و پیقه هوین دی زانن سهره نجاما فی ژ بیرفه کرن و بی ناگه هی، دی بیته نه خوشی. ﴿٥﴾ نه. . و نهینه وه کی هوین هزر دکهن، نه گهر هه وه ب دورستی زانپایه سهره نجاما هه وه ههر نه خوشیسه، هه وه وه نه دکر. ﴿٦﴾ بی گومان هوین دی دورژه هی ب چافی سهری خو بینن. ﴿٧﴾ جاره کا دی هوین دی ب چافی راست و دورست بینن. ﴿٨﴾ پاشی وی رورزی، پسپارا ههر خیر و خوشیسه کی دی ژ هه وه یتته کرن.

سُورَةُ الْقَارِعَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْقَارِعَةُ ﴿١﴾ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٢﴾ وَمَا أَذْرَكَ مَا الْقَارِعَةُ ﴿٣﴾ يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ ﴿٤﴾ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ ﴿٥﴾ فَأَمَّا مَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ ﴿٦﴾ فَهُوَ فِي عِيشَةٍ رَاضِيَةٍ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ ﴿٨﴾ فَأُمَّهُ هَاوِيَةٌ ﴿٩﴾ وَمَا أَذْرَكَ مَا هِيَ ﴿١٠﴾ نَارٌ حَامِيَةٌ ﴿١١﴾

سُورَةُ الْفَجْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَلَمْ نَكُ الْفَجْرِ ﴿١﴾ حَتَّىٰ زُنُومِ الْمَقَابِرِ ﴿٢﴾ كَلَّا سَوْفَ نَعْمُونَ ﴿٣﴾ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ نَعْمُونَ ﴿٤﴾ كَلَّا لَوْ نَعْمُونَ عَلِمَ الْيَقِينِ ﴿٥﴾ لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ ﴿٦﴾ ثُمَّ لَتَرَوْهَا عَبْنَ الْقَيْظِ ﴿٧﴾ لَتُرْسِتُنَّ لَهَا يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّجْوَى ﴿٨﴾

٦٠٠

سوره تا عصر

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۳) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ سویند ب ده می. ﴿۲﴾ ب راستی مرؤف همی د خوسارتن (بهر خوسارتن). ﴿۳﴾ نه و نه بن نه ویت باوهری ئیابین، و کار و کریاریت قهنج کرین، و هه قذوو ل سهر حه قیسی شیرت کرین، و هه قذوو ب بیئفره هیسی شیرت کرین.

سوره تا هومزه

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۹) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ نه خوشی و ئیزا بو ههر که سی عه بیده ریئخ و تانها قیژ. ﴿۲﴾ نه وی ههر مال کو مکرئی دکهت، و ههر دهه ژمیریت. ﴿۳﴾ هزر دکهت مالی وی، دی ههر وی هیلیته ساخ. ﴿۴﴾ نه.. بلا وی هزری نه کهت، بی گومان ملیاکهت دی وی هافئیزنه د دۆزه هیدا، نه دۆزه ها ههر تشته کی پرت و په راته دکهت. ﴿۵﴾ توچ دزانی نه دۆزه هه چییه؟ ﴿۶﴾ ناگری خودی یی شار یابییه. ﴿۷﴾ نه ناگری سهر و دلان دگریت. ﴿۸﴾ بی گومان نه ف ناگری ل سهر وان یی گرتی و دادابییه [رزگار بوون ژئ نینه]. ﴿۹﴾ ب ستوینت رایتختی و دریز کریشه د گریداینه.

سوره تا فیل

ل مه که هی هاتیسه خوارئ (۵) نایه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هه ی موحه مه د] ماته نه زانی کا خودایسی ته چ ب سهری خودانیت فیلان (له شکه ری نه بره هه یی حه به شی) ئینا. ﴿۲﴾ مامه دژمنکاری و فند و فیلیت وان، پویج و بهر با نه کرن. ﴿۳﴾ و مه ره قییت په رنده بیان دهسته سهری وان کرن، و ب سهر واندا هنارتن. ﴿۴﴾ وان په رنده بیان بهریت ناخا سوئی تیوه درکن. ﴿۵﴾ وه کی کایا خواری، یا که تیبیه بن پیان لی کرن.

سوره العصر

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ خَسِرٌ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَّصُوا بِالْحَقِّ وَتَوَّصُوا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سوره الهمزة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّتِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾ يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنْبَذَتِ فِي الْحُطْمَةِ ﴿٤﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطْمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِمْ مُّصَدَّدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

سوره الفيل

بسم الله الرحمن الرحيم

الَّذِي تَرَكَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ الَّذِي جَعَلَ كَيْدَهُمْ فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

سوره تا قورهش

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۴) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ ژ بهر وي گورا قوره شيبان داييه كاروانكاريي .
- ۲ ﴿ ٢ ﴾ ژ بهر گورا وه غه را زفستاني (بو يمه ني)، و يا هافيني (بو شامي)، دبرن . ۳ ﴿ ٣ ﴾ بلا خوداني في مالي (كو كه عبيه) بهر يسن، و بنه به ندييت وي .
- ۴ ﴿ ٤ ﴾ نه و خودايي ژ برسي تير كرين، و ژ ترسي ئيمن و پشت راست كرين .

سوره تا ماعون

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۷) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ بيژه من، نه ري ته نه و مروفي باوره يي ب پوژا جزاداني (كو قيامه ته) نه نييت ديت . ۲ ﴿ ٢ ﴾ نه ا نه وه
- يي پشتا خو دده ته سيوي . ۳ ﴿ ٣ ﴾ و كه سي د بهر ناندان و تير كرنا به لنگازيرا ناكه ت . ۴ ﴿ ٤ ﴾ ئيزا و نه خوشي بو وان نفيژ كهران . ۵ ﴿ ٥ ﴾ نه وي ت ژ نفيژا خو دبي ناگه [يان زي نه كه ن بو رويمه تي نه بيت] . ۶ ﴿ ٦ ﴾ نه وي ت رويمه تكاريي دكاري خودا دكه ن . ۷ ﴿ ٧ ﴾ و ريكا هه و جه يييت مالي ژ خه لكي دگرن [يان زه كاتي نه دهن و ريكي لي دگرن] .

سُورَةُ قُرَيْشٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ۝١ إِلهِمْ رَحَلَةَ الشِّتَاءِ وَالصَّبِيفِ ۝٢ فَلْيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ۝٣ الَّذِي أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَآمَنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ۝٤

سُورَةُ الْمَاعُونِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ ۝١ فَلَدَّى الَّذِي يَدْعُ الْبَيْتِ ۝٢ وَلَا يَخْضُ عَلَى طَعَامِ الْمَسْكِينِ ۝٣ قَوْلٌ لِّلْمُصَلِّينَ ۝٤ الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ ۝٥ الَّذِينَ هُمْ بَرَاءُونَ ۝٦ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ ۝٧

سُورَةُ الْكُوثَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّا أَنْعَمْنَاكَ الْكُوثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرِ ۝٢ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝٣

۶۰۴

سوره تا كه و نه ر

ل مه كه هي ها تيبه خواري (۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

- ۱ ﴿ ١ ﴾ [هه ي موحه مد] مه گه له ك كه ره م و خير و خيرات ييت دايينه ته، ژ وان رويباري (كه وسه ر) ي .
- د به حه شتيدا . ۲ ﴿ ٢ ﴾ فيجا نفيژان بو خودايي خو بكه، و قوربانان بو فه كوژه . ۳ ﴿ ٣ ﴾ بي گومان يي كه ري دها فيته ته و حه ژ ته نه كه ت، نه وه يي واركوره و ژ خير ي دادوتي و بي سه وشين [و مال ميرات] .

سُورَةُ كَافِرُونَ

ل مه كه هي هاتييه خواري (۶) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [هه ی موحه مه د] بیژه شاندي (وفدئ) قوره یشیمان هه ی بی باوهر و گاورینو. ﴿۲﴾ ئەز وی ناپه ریسم بی هوین دپه ریسن. ﴿۳﴾ و هوین زی وی ناپه ریسن یی ئەز دپه ریسم. ﴿۴﴾ من زی په رستنا هه وه کری، نه کریه و نه ئەز دکهم. ﴿۵﴾ و هوین زی وئ په رستنی ناکه ن یا ئەز دکهم. ﴿۶﴾ دینی هه وه (کو شرک) هه بو هه وه، و دینی من (کو نیاسینا خودایه کی ب تنییه) بو من.

سُورَةُ نَهْصِر

ل مه دینه یی هاتييه خواري (۳) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ ئە گهر سه ره که فتنا خودی و فه کرنا مه که هی بو ته هات، و ب ده ست ته فه هات [ئه فه سو ره ته نیشانا نیزیکیوونا وه غه رکرنا پیغه مبه رییه (سلاقیت خودی ل سه رین)]. ﴿۲﴾ و ته خه لک دیت، یی کو م کو م دئینه د دینی خودیدا. ﴿۳﴾ ئیجا هنگی خودی ژ هه می کیناسیمان بشو، و سوپاسی و شوکورا خو بو دیارکه، و داخوازا لیبوری نی ژئ بکه، چونکی بی گو مان ئە وه یی هه ر تو به وهرگر.

سُورَةُ مَهْصَد

ل مه كه هي هاتييه خواري (۵) نايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ به رزیان و به رئاتاف بین ده ست و له پیت (أبو لهب)، مه خسه د پی ئەو ب خو یه. و به رزیان زی بوون. ﴿۲﴾ مالی وی و قازانجی ژئ گه هشتیی، مفایی وی نه دا. ﴿۳﴾ دئ چیه دئاگره کی ب گوریدا. ﴿۴﴾ د گه ل ژنا خو کو پشتیه لگرا دار و ستریان بوو (بو هلئیخستنا فتنه یی). ﴿۵﴾ وهریسه کی هلچنی د ستوی و یدایه.

سُورَةُ الْكَافِرُونَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ يَتَّيَبُهَا الْكَافِرُونَ ﴿١﴾ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٢﴾
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٣﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ ﴿٤﴾
وَلَا أَنْتُمْ عِبُدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿٥﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿٦﴾

سُورَةُ النَّصِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ
يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
وَأَسْتَغْفِرْ لَهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾

سُورَةُ الْمَسَدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ وَتَبَّ ﴿١﴾ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ﴿٢﴾
سَيَصِلَىٰ نَارًا ذَاتَ لَهَبٍ ﴿٣﴾ وَأَمْرُهُ رَحْمَالَةٌ أَخْطَبَ ﴿٤﴾
فِي حَيْدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ﴿٥﴾

سوره تائى خلاص

ل مه كه هئ هاتيه خوارئ (۴) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ [ههئ موحه مه د بئزه گاوران ئه وئت دقئن تو خودايئ خو بو وان بديه نياسين] بئزه خودئ ئيكه و تاك و ته نيايه. ﴿۲﴾ ئه و خودايه يئ هه مى پئدقئ هه و جهئ وى، و وه جا هه ميسان دقه تنيست، و ئه و پئدقئ هه و جهئ كه سئ نينه. ﴿۳﴾ كه س رئ نه بوويه، و [ئه و] ژ كه سئ نه بوويه. ﴿۴﴾ و چو هه فكويف رئ بو نين.

سوره تافهلق

ل مه كه هئ هاتيه خوارئ (۵) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بئزه ئه ز خو بو خودانئ سپئده يئ دپارئزم. ﴿۲﴾ ژ زيان و خرابيا هه ر چئكره يه كئ [ئانكو ژ خرابيا هه مى تستان]. ﴿۳﴾ و ژ زيان و خرابيا شه فئ دهمئ دئنيست [و دنيا تارى دبست، و تيدا خرابئ دئته كرن]. ﴿۴﴾ و ژ زيان و خرابيا سئربه ندان ئه وئت پقان ل گريئان دهن [و ل بهر دگه رن نافه را مرو فان نه خو ش بكن، ب سئربه نديئ و ب پفكرنا گريئان]. ﴿۵﴾ و ژ زيان و خرابيا هه ر زكړه شه كئ زكړه شيمئ بكه ت [ئانكو وه ختئ زكړه شيمئ و هه سوئديئ دكه ت].

سوره تاناس

ل مه كه هئ هاتيه خوارئ (۶) تايه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

﴿۱﴾ بئزه ئه ز خو بو خودايئ مرو فان دپارئزم. ﴿۲﴾ سه روه ر و خودانئ هه مى مرو فان. ﴿۳﴾ و په رستئ و خودايئ هه مى مرو فان. ﴿۴﴾ ژ زيانا شه تانئ خو نه په نئ دكه ت، دهمئ نافئ خودئ دئته ئينان. ﴿۵﴾ ئه وئ دگوهئ خه لكيدا دخو نيت، و دهنكئ خو دگه هينته سه ر دلئ وان، و خرابيئ ل بهر دلئ وان شرين دكه ت، و هه سواسئ دئخه ته دلئيت و اندا. ﴿۶﴾ ژ شه تانئيت ئه جنه و شه تانئيت مرو فان.

سُورَةُ الْاِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ ۱ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ ۲ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ ۳
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝ ۴

سُورَةُ الْفَاقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَاقِ ۝ ۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ ۲ وَمِنْ شَرِّ
عَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝ ۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝ ۴
وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝ ۵

سُورَةُ التَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ التَّاسِ ۝ ۱ مَلِكِ التَّاسِ ۝ ۲ إِلَهِ
التَّاسِ ۝ ۳ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝ ۴ الَّذِي
يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝ ۵
مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝ ۶

۶۰۴

فَهْرَسْتُ بِأَسْمَاءِ السُّورِ وَبَيَانِ الْبُكْرِ وَاللَّيْلِ فِي مَهْمَا

ناقهرؤك بناقئ دياركنا سورهئئ مهكهئ و مهدينئ

سورة	مهكئنه بان مهدهئنه	به ربه ر	سورهئ	ژمارا وئ
سورة الفاتحة	مهكئنه	١	سورهئنا فاتئحه	١
سورة البقرة	مهدهئنه	٢	سورهئنا بهقه ره	٢
سورة آل عمران	مهدهئنه	٥٠	سورهئنا ئالبعومران	٣
سورة النساء	مهدهئنه	٧٧	سورهئنا نساء	٤
سورة المائدة	مهدهئنه	١٠٦	سورهئنا مائئده	٥
سورة الأنعام	مهكئنه	١٢٨	سورهئنا ئه نعمام	٦
سورة الأعراف	مهكئنه	١٥١	سورهئنا ئه عرف	٧
سورة الأنفال	مهدهئنه	١٧٧	سورهئنا ئه نفال	٨
سورة التوبة	مهدهئنه	١٨٧	سورهئنا تهوبه	٩
سورة يونس	مهكئنه	٢٠٨	سورهئنا يونس	١٠
سورة هود	مهكئنه	٢٢١	سورهئنا هود	١١
سورة يوسف	مهكئنه	٢٣٥	سورهئنا يوسف	١٢
سورة الرعد	مهدهئنه	٢٤٩	سورهئنا رهعه د	١٣
سورة إبراهيم	مهكئنه	٢٥٥	سورهئنا ئبراهئم	١٤
سورة الحجر	مهكئنه	٢٦٢	سورهئنا حج	١٥
سورة النحل	مهكئنه	٢٦٧	سورهئنا نهحل	١٦
سورة الإسراء	مهكئنه	٢٨٢	سورهئنا ئسراء	١٧
سورة الكهف	مهكئنه	٢٩٣	سورهئنا كهف	١٨
سورة مريم	مهكئنه	٣٠٥	سورهئنا مراهم	١٩
سورة طه	مهكئنه	٣١٢	سورهئنا طاها	٢٠
سورة الأنبياء	مهكئنه	٣٢٢	سورهئنا ئه نباء	٢١
سورة الحج	مهدهئنه	٣٣٢	سورهئنا حج	٢٢
سورة المؤمنون	مهكئنه	٣٤٢	سورهئنا موئمنون	٢٣
سورة النور	مهدهئنه	٣٥٠	سورهئنا نور	٢٤
سورة الفرقان	مهكئنه	٣٥٩	سورهئنا فرقان	٢٥
سورة الشعراء	مهكئنه	٣٦٧	سورهئنا شعراء	٢٦

ژمارا وى	سۆرەت	بەرپەر	مەككئە يان مەدەنى	السورة
٢٧	سۆرەتا نەمل	٣٧٧	مەككئە	سورة النمل
٢٨	سۆرەتا قەصەص	٣٨٥	مەككئە	سورة القصص
٢٩	سۆرەتا ئەنكەبوت	٣٩٦	مەككئە	سورة العنكبوت
٣٠	سۆرەتا رووم	٤٠٤	مەككئە	سورة الروم
٣١	سۆرەتا لوقمان	٤١١	مەككئە	سورة لقمان
٣٢	سۆرەتا سەجدە	٤١٥	مەككئە	سورة السجدة
٣٣	سۆرەتا ئەحزاب	٤١٨	مەدەنىيە	سورة الأحزاب
٣٤	سۆرەتا سەبەء	٤٢٨	مەككئە	سورة سبأ
٣٥	سۆرەتا فاطر	٤٣٤	مەككئە	سورة فاطر
٣٦	سۆرەتا ياسين	٤٤٠	مەككئە	سورة يس
٣٧	سۆرەتا صافات	٤٤٦	مەككئە	سورة الصافات
٣٨	سۆرەتا صاد	٤٥٣	مەككئە	سورة ص
٣٩	سۆرەتا زومەر	٤٥٨	مەككئە	سورة الزمر
٤٠	سۆرەتا غافر	٤٦٧	مەككئە	سورة غافر
٤١	سۆرەتا فوئىلەت	٤٧٧	مەككئە	سورة فصلت
٤٢	سۆرەتا شورا	٤٨٣	مەككئە	سورة الشورى
٤٣	سۆرەتا زوخروف	٤٨٩	مەككئە	سورة الزخرف
٤٤	سۆرەتا دوخان	٤٩٦	مەككئە	سورة الدخان
٤٥	سۆرەتا جاثئە	٤٩٩	مەككئە	سورة الجاثية
٤٦	سۆرەتا ئەحقاف	٥٠٢	مەككئە	سورة الأحقاف
٤٧	سۆرەتا موخەمەد	٥٠٧	مەدەنىيە	سورة محمد
٤٨	سۆرەتا فەتخ	٥١١	مەدەنىيە	سورة الفتح
٤٩	سۆرەتا حوجرات	٥١٥	مەدەنىيە	سورة الحجرات
٥٠	سۆرەتا قاف	٥١٨	مەككئە	سورة ق
٥١	سۆرەتا ذاربات	٥٢٠	مەككئە	سورة الذاريات
٥٢	سۆرەتا طور	٥٢٣	مەككئە	سورة الطور
٥٣	سۆرەتا نەجم	٥٢٦	مەككئە	سورة النجم
٥٤	سۆرەتا قەمەر	٥٢٨	مەككئە	سورة القمر
٥٥	سۆرەتا رەحمان	٥٣١	مەدەنىيە	سورة الرحمن
٥٦	سۆرەتا واقئە	٥٣٤	مەككئە	سورة الواقعة

سورة	مهكبه بان مهدهنى	به ربه ر	سوره ت	ژمارا وى
سورة الحديد	مهدهنييه	٥٣٧	سوره ت حديد	٥٧
سورة المجادلة	مهدهنييه	٥٤٢	سوره ت موجدله	٥٨
سورة الحشر	مهدهنييه	٥٤٥	سوره ت حشر	٥٩
سورة المتحنه	مهدهنييه	٥٤٩	سوره ت مومته حينه	٦٠
سورة الصف	مهدهنييه	٥٥١	سوره ت صف	٦١
سورة الجمعة	مهدهنييه	٥٥٣	سوره ت جموعه	٦٢
سورة المنافقون	مهدهنييه	٥٥٤	سوره ت مونا فيقون	٦٣
سورة التغابن	مهدهنييه	٥٥٦	سوره ت تغابون	٦٤
سورة الطلاق	مهدهنييه	٥٥٨	سوره ت طه لاق	٦٥
سورة التحريم	مهدهنييه	٥٦٠	سوره ت تحريم	٦٦
سورة الملك	مهكبه	٥٦٢	سوره ت مولك	٦٧
سورة القلم	مهكبه	٥٦٤	سوره ت قه لم	٦٨
سورة الحاقة	مهكبه	٥٦٦	سوره ت له لقا ه	٦٩
سورة المعارج	مهكبه	٥٦٨	سوره ت معارج	٧٠
سورة نوح	مهكبه	٥٧٠	سوره ت نوح	٧١
سورة الجن	مهكبه	٥٧٢	سوره ت جن	٧٢
سورة المزمل	مهكبه	٥٧٤	سوره ت موزه ميل	٧٣
سورة المدثر	مهكبه	٥٧٥	سوره ت موده ثر	٧٤
سورة القيامة	مهكبه	٥٧٧	سوره ت له لقيامه	٧٥
سورة الإنسان	مهدهنييه	٥٧٨	سوره ت ئنسان	٧٦
سورة المرسلات	مهكبه	٥٨٠	سوره ت مورسه لات	٧٧
سورة النبأ	مهكبه	٥٨٢	سوره ت نه به ء	٧٨
سورة النازعات	مهكبه	٥٨٣	سوره ت نازيعات	٧٩
سورة عبس	مهكبه	٥٨٥	سوره ت عه به سه	٨٠
سورة التكويد	مهكبه	٥٨٦	سوره ت ته كو يد	٨١
سورة الانفطار	مهكبه	٥٨٧	سوره ت ئنفطار	٨٢
سورة المطففين	مهكبه	٥٨٧	سوره ت مو طه ففين	٨٣
سورة الانشقاق	مهكبه	٥٨٩	سوره ت ئنشقاق	٨٤
سورة البروج	مهكبه	٥٩٠	سوره ت بروج	٨٥

سورة	مهكبه بان مهدهنى	بهريه	سورهت	ژماراوى
سورة الطارق	مهكبه	٥٩١	سورهتا طارق	٨٦
سورة الأعلى	مهكبه	٥٩١	سورهتا ئهعلا	٨٧
سورة الغاشية	مهكبه	٥٩٢	سورهتا غاشييه	٨٨
سورة الفجر	مهكبه	٥٩٣	سورهتا فاجر	٨٩
سورة البلد	مهكبه	٥٩٤	سورهتا بهلهد	٩٠
سورة الشمس	مهكبه	٥٩٥	سورهتا شهمس	٩١
سورة الليل	مهكبه	٥٩٥	سورهتا لهيل	٩٢
سورة الضحى	مهكبه	٥٩٦	سورهتا ضوحا	٩٣
سورة الشرح	مهكبه	٥٩٦	سورهتا شرح	٩٤
سورة التين	مهكبه	٥٩٧	سورهتا تين	٩٥
سورة العلق	مهكبه	٥٩٧	سورهتا عهلق	٩٦
سورة القدر	مهكبه	٥٩٨	سورهتا قهدر	٩٧
سورة البينة	مهدهنييه	٥٩٨	سورهتا بهيينه	٩٨
سورة الزلزلة	مهدهنييه	٥٩٩	سورهتا زهلهه	٩٩
سورة العاديات	مهكبه	٥٩٩	سورهتا عاديات	١٠٠
سورة القارعة	مهكبه	٦٠٠	سورهتا قاريعه	١٠١
سورة التكاثر	مهكبه	٦٠٠	سورهتا تهكاثر	١٠٢
سورة العصر	مهكبه	٦٠١	سورهتا عهصر	١٠٣
سورة الهمة	مهكبه	٦٠١	سورهتا هومهزه	١٠٤
سورة الفيل	مهكبه	٦٠١	سورهتا فيل	١٠٥
سورة قريش	مهكبه	٦٠٢	سورهتا قورهيش	١٠٦
سورة الماعون	مهكبه	٦٠٢	سورهتا ماعوون	١٠٧
سورة الكوثر	مهكبه	٦٠٢	سورهتا كهوثر	١٠٨
سورة الكافرون	مهكبه	٦٠٣	سورهتا كافيروون	١٠٩
سورة النصر	مهدهنييه	٦٠٣	سورهتا نهصر	١١٠
سورة المسد	مهكبه	٦٠٣	سورهتا مهسهد	١١١
سورة الإخلاص	مهكبه	٦٠٤	سورهتا ئيخلاص	١١٢
سورة الفلق	مهكبه	٦٠٤	سورهتا فهلق	١١٣
سورة الناس	مهكبه	٦٠٤	سورهتا ناس	١١٤

إِنَّ وَرَاثةَ الشُّرُوكِ الْإِسْلَامِيَّةِ وَاللَّحْمَةِ وَالْإِنْسَانِ

في المملكة العربية السعودية

المشرفة على

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

في المدينة المنورة

إذ يسرّها أن يُصدر المجمع هذه الطبعة من

ترجمة معاني القرآن الكريم

إلى اللغة الكوردية

(اللهجة الكمانجية)

تسأل الله أن ينفع بها الناس

وأن يحجزني

خادم الحرمين الشريفين، الملك سلمان بن عبدالعزيز آل سعود

أحسن الجزاء على جهوده العظيمة في نشر كتاب الله الكريم

والله وليّ التوفيق

وهزارهتا کاروباریت ئیسلامی و بانگه‌وازی و رابه‌رییا
ل شاهنشینا عه‌ره‌بستانا سعودی
یا سه‌رپه‌رشتیار ل سه‌ر کومه‌لگه‌ها مه‌لک فه‌ه‌د
یا چاپکرنا قورئانا پیروز ل مه‌دینه‌یا مونه‌ووه‌ر
کۆمه‌لگه‌هی پئی خوشه‌ فئی چاپا قورئانا پیروز دگه‌ل راقه‌کرنا وئی ب
زمانی کوردی ده‌رییخیت
داخوازی ژ خودی دکه‌ین خه‌لک مفایی ژئی وه‌رگرن
و خه‌لاتی خیری بده‌ته (خادم الحرمین الشریفین)
شاه سه‌لمان کوری عه‌بدول عه‌زیز ئال سعود
ل سه‌رزه‌حمه‌ت و رهنجا مه‌زن یا ئه‌ول سه‌ر به‌لا فکرنا قورئانی دبه‌ت
و خودی خودانی هاریکاریییه

بِعَوْنِ اللَّهِ تَوْفِيقًا
تَمَطَّيْعُ هَذَا التَّرْجَمَةِ لِعَمَلِي
الْقُرْآنِ السَّكِينِ فِي مَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ
أَطْبَابِهَا صَحْفِ الشَّيْخِ بِالدِّيْنَةِ الْمُنَوَّرَةِ
بِأَسْتِيفِ وَأَرَادَةِ الشُّؤْنِ الْإِسْلَامِيَّةِ
وَالدَّعْوَةِ وَالْإِسْلَامِ فِي
الْمَمْلَكَةِ الْعَرَبِيَّةِ السُّعُودِيَّةِ
سَعْدًا ١٤٤٢ هـ

حُقُوقُ الطَّبَعِ مَحْفُوظَةٌ
لِمَجْمَعِ الْمَلِكِ فَهْدٍ أَطْبَابِهَا صَحْفِ الشَّيْخِ بِالدِّيْنَةِ الْمُنَوَّرَةِ

ص. ب. ٦٢٦٢ - المدينة المنورة

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

ب هاریکاری و
بشته فانیسا خودی
ئهف قورثانا پیروز د گهل رافه کرنا وی ل
کومه لگه ها مه لک فه هه د
یا چاپکرنا قورثانا پیروز ل مه دینه یا
مونه ووهر هاته چاپکرنا ب چاقدیرییا
وه زاره تا کاروباریت ئیسلامی و
بانگه وازی و رابه رییا ل شاهنشینا
عهره بستانا سهوودی
سال ۱۴۴۲ مشه حتی

ماقیئت چاپکرنی د پاراستینه
بۆکۆمه لگه ها مه لک فه هه د یا چاپکرنا قورثانا پیروز

ص. پ ۶۶۶۲ ل مه دینه یا مونه ووهر

www.qurancomplex.gov.sa
contact@qurancomplex.gov.sa

© مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف، ١٤٤٢هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

مجمع الملك فهد لطباعة المصحف الشريف

ترجمة معاني القرآن الكريم إلى اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) / مجمع

الملك فهد لطباعة المصحف الشريف - المدينة المنورة، ١٤٤٢هـ

٦٤٠ ص؛ ١٩,٥ × ٢٨ سم

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠٠

١- القرآن - ترجمة - اللغة الكردية (اللهجة الكرمانجية) أ. العنوان

١٤٤٢/٢٨١٩

ديوي ٢٢١,٤

رقم الإيداع: ١٤٤٢/٢٨١٩

ردمك: ٩٧٨-٦٠٣-٨٣١١-٢٤-٠٠

تصفح الترجمة
ته ماشه‌ی وه‌رگێرانی بکه

